INATSISARTUT OMBUDSMANDIATA UKIUMOORTUMIK NALUNAARUTAA 2002

K:\Privat\Landstingets_ombudsmand\514240\514240.fm 15-08-03 07:22 k03 ih

Schultz Grafisk

ISSN 1396-6782

IMAI

Siulequt 8

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut 10
   1.1. Sulisut 10
   1.2. Angalanerit tikeraarnerillu nunanillu allanik suleqateqarneq ... 10
   1.3. Ombudsmandip pisinnaatitaanera 11
   1.4. Allanik suleqateqarneq 14
   1.5. Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu 14
   1.6. Allagaatinik nalunaarsueriaaseq nutaaq 14

2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat 16
   Suliat amerlassusii. Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsut. Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut. Suliat allatigut agguataagaanerat. Suliat titartaganngorlugit takussutissianut agguataagaanerat.

3. Apeqqutit ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatit 31

4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit 41

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat 52

11.01 - Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat

0.1. Inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsineq

-1. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliaqarnerminik sivisunaarsinera aammalu kalaallit qallunaallu oqaasiinik atuinera 52

20. Sulinermut inatsiseqartitsineq

-1. Qanigisap napparsimarulunneranut atatillugu akissarsiaqarnani sulinngiffeqarneq akiliunneqarlunilu angalaneq pillugit malittarisassat. Suliamik paasissutissartalersuineq amigaatilik suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut malittarisassanik sumiginnaaneq 68

-2. Pisortani atorfinitsinneqarneq pillugu suliami naliliinermik killiliineq 84
-3. Pisortaqarfiup isumaqatigiissutit malillugit atorfeqartitamut mianersoqqussuteqarnera. Pisortani atorfeqartitat killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerat. Suliami illua'tungiulluni peqataasup isumaanik tusarniaaneq tunngavilersuuteqarnerlu naammaginanngitsut 95

30. *Attartorneq pillugu inatsiseqartitsineq*
-1. Allanut attartortitsigallarsinnaatitaanerup killilernissaa nalunaarummi inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq 129

51. Peqqinnissaq
-1. Vikarinik suliffissarsiuussisarfinnik isumaqatigiissutinik paasitinneqarsinnaatitaaneq. Paasissutissanik ilanngutinngitsuuineq. 135

56. Aalisarneq, piniarneq aallaaniarneq nunalerinerlu
-1. Timmissat illersorneqarnerat pillugu nalunaarummik atulersitsinermut inatsisitigut tunngaviusoq. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik pinngitsoorani tusarniaasussaaneq 167

11.10 - Kommunit

01. Isumaginninnermut inatsiseqartitsineq
-1. Soraarnerussutisialinnut meeqqanut tapiutinik aqutsineq. Inatsisitigut tunngavissaqarnermik apeqqut 205

20. *Sulinermut inatsiseqartitsineq*
-1. Kommunaldirektørip sulisorineqarneranut tunngasumi suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq 215
-2. Suliami akileraartarnermut pisortap sulisorineqarneranut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq 226
-3. Soraarsitsinissamik pilersaarutaasumi suliamik suliaqarneq 228
-4. Soraarsitsinissaq sioqqullugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq naammanngitsoq kiisalu tunngavilersuineq suliamilu uppernarsaasersuineq amigaatilik 236
-5. Akissarsianik utertitseqqusineq. Suliamik suliarinninnermut piumasaqaatit. Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq 247
-6. Tjenestemandimik misiligummik atorfeqartitamik soraarsitsineq. Suliami uppernarsaasersuineq naammaginanngitsoq. Suliap amigaatilimmik suliarineqarsimanera. Inatsisitigut pissusiusunut naleqqiussilluni pisimasuiit. Atorsinnaassuseqartitsinnginneq 286

-7. Assuarliuteqarneq mianersoqqussutitut isigineqanngitsoq..... 306
-8. Atorfimmik inuttassarsiuussinermi allagarsiussap oqaasertalersorneqarnera 314
-9. Paasissutissanik nipangiuteqqusanik ingerlatitseqqiineq. Pisortani atorfeqartitat killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerat..... 318

40. Akileraartarnermut inatsiseqartitsineq
-1 Akileraarutinit utertoorutissanit ilanngaassineq. Suliap amigaatilimmik paasissutissartalersorneqarnera..... 345

49. Akiliisitsiniarnermik suliaqarneq
-1. Meeqqanut akilersuutit. Pisussaatitaanani ilanngaassuineq/akissarsianit ilanngaaneq..... 356
-2. Inatsisinik unioqqutitsilluni ilanngaassineq. Illua'tungeriinneqannginneq. Akissarsianit ilanngaassinissamut periarfissaqannginneq. Aqutsinermut Pisortaqarfiup kommuninik sullissinermini suliassai 370
-3. Pilersuisutut akilersuutinik akiliisitsiniarnermut atatillugu kommunit marluk suliamik suliaqarnerat 384

71. Ilinniartitaaneq
-1. Efterskolemiinnermut tapiissutit. Kukkusumik siunnersuisimanermut akisussaassuseq 393
-2. Nakkutilliisut katersuutsitsinernut inuinnarnit aaqqissuussanut isersinnaatitaanerat. Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq..... 409

11.20 - A/S Inissiaatileqatigiiffik INI

27. Atorunnaarsitsineq
-1. Ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutinik akiliisitsineq 419

35. Illuliornermut ikiorsiissutit
-1. Allassimasuuteqarnissamut allattuisussaatitaanermullu pisussaaffimmik sumiginnaaneq. Pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermut inatsisitigut tunngavissap nalornissutigineqarnera..... 439

11.73 - Suliat nammineerluni misissugassanngortitat

01. Inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsineq
-1. Suliami illua'tungiusup isumaanik naammaginanngitsumik tusarniaasimaneq amigaatilimmillu tunngavilersuineq 457
2. Isumaginninnermi inissianik innersuussisarneq pillugu malittarisassat qulaajarneqarnerat..... 465
-3. Pisortanit soraarnerussutisianit ilanngaassineq 470

-4. Meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik kommunip suliarinninnera 479

20. Sulineq pillugu inatsiseqartitsineq

-1. Palasimik kalaallimik Danmarkimi atorfinitsitsineq. Tjenestemandinik atorfinitsitsinermi atugassarititaasunik allanngortitsisinnaatitaaneq. Tunngaviusumik Inatsisit atorfeqarfiusumik aalajangersaaviginninnerat 498
-2. Isumaqatigiissut naapertorlugu atorfeqartitamik soraarsitsineq 523
-3. Kommunimi sulisumik soraarsitsineq. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassanik paasinnineq. Suliap amigaatilimmik paasissutissartalersugaanera amigaatilimmillu tunngavilersugaanera 531
-4. Kommunip sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortamik soraarsitsinera 541

26. Attartorneq pillugu inatsiseqartitsineq

-1. Ineqarnermut akiligassanut kinguaattoorutinut naafferartumik akilersuinissamut periaatsimik allannguinermik aviisitigut ilanngussinikkut nalunaaruteqarneq 567

49. Akiliisitsiniarneq pillugu suliaqarneq

-1. Akileraarutitigut utertoorutissanit pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermi inatsisitigut tunngaviusoq. Akileraartarnermi Pisortaqarfiup innuttaasunik ilitsersuussinera 582
-2. Kommunip akiliisitsiniartartumik atorfinitsitsisimannginnera ... 591

6. Sulianut ukiunut siusinnerusunut nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq 601

7. Oqaatsinik ujarliutit 686

Inatsisartunut

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 10, imm. 2 naapertorlugu Ombudsmandi sulinini pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaaruteqartassaaq. Nalunaarut taanna naqinneqassaaq tamanullu nalunaarutigineqarluni, Ombudsmandillu sulinera pillugu Aalajangersakkat Nalinginnaasut, Inatsisartunit 14. juni 1995-imi aalajangersarneqarsimasut, malillugit Inatsisartut aappassaanik ileqquusumik ataatsimiinneranni tunniunneqartussaalluni. Nalunaarusiaq qaammatisiutit ukiuanni qaangiuttumi Ombudsmandip suliarisimasaanik ilaqartussaavoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 3, naapertorlugu suliat ukiumoortumik nalunaarummi saqqummiunneqartut oqartussaaffiit pissutsinut isornartorsiorneqartunut nassuiaataannik ilaqartinneqartussaapput. Tamanna tunngavigalugu ukiut ombudsmandeqarfiup nalunaarusiorfigisaasa arfineq-pingajuannut nalunaarusiaq imaattunik imaqarpoq:

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut:

    1.1. Sulisut
    1.2. Angalanerit tikeraarnerillu nunanillu allanik suleqateqarneq
    1.3. Ombudsmandip pisinnaatitaanera
    1.4. Allanik suleqateqarneq
    1.5. Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu
    1.6. Allagaatinik nalunaarsueriaaseq nutaaq

2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat
3. Apeqqutit ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatit
4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit
5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat
6. Sulianut ukiunut siusinnerusunut nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq
7. Oqaatsinik ujarliutit.

Allagaatinik nalunaarsuinermut najoqqutassiamik nutaamik sulianik naammagittaalliuutitut suliarisannut aammalu sulianut nammineerlunga misissuiffigisannut tunngasumik, 2002-mi januaarip aallaqqaataa aallarnerfigalugu atuilersimavunga, tamannalu immikkoortortat tallimaannit, na-

lunaarutip imaasa nalunaarsorneqarfiannit, ukiunut siusinnerusunut nalunaarutinut naleqqiussilluni allanngorsimasumit, erserpoq.

Nuuk, juli 2003

Vera Leth

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut

1.1 Sulisut

Atorfimmi ukioq 2001-mi augustip qaammataani inuttaaruttumi Jakob Dideriksen 1. april 2002-mi atorfinitsippara. Jakob Dideriksen Københavnip Universitetianit ukioq 2001-imi januaarimi inatsisilerituutut soraarummeersimavoq.

Fuldmægtigi Jákup Eydfinn Kjærbo Atorfeqarfimmi atorfimminit ukioq 2002-mi februarip naaneranit atuutilersumik soraarpoq. Atorfimmi inuttaaruttumi tassani Anne Marie Wegersleff Hansen 15. april 2002-mi atorfinitsippara, siullermik bachelor-itut 2003-milu juunip aallaqqaataanit inatsisilerituutut Københavnip Universitetianit soraarummeersimasutut.

Aammattaaq 2002-mi inatsisilerituunngorniaq Rudolf Heilmann atuanngiffeqarnerani ikiortitut 2002-mi augustip qaammataani atorfeqartippara.

Ukiup 2002-p naanerani Atorfeqarfimmi sulisut uku atorfeqartinneqarsimapput:

Inatsisilerinermi pisortaq Michael Mikkelsen
Oqalutsit/nutserisut pisortaat Amalie Skøtt
Fuldmægtigi Malene Kleist
Oqalutsi/nutserisoq Peter Mathiassen
Oqalutsi/nutserisoq Jørgen Hansen
Allaffimmi fuldmægtigi Sofie Josefsen
Fuldmægtigi Allan Schmidt
Fuldmægtigi Jakob Dideriksen
Fuldmægtigi Anne Marie W. Hansen

1.2. Angalanerit tikeraarnerillu nunanillu allanik suleqateqarneq

Nunat Avannarliit Killiit Ombudsmandiisa Norgemi Kautokeinomi ataatsimiinneranni 2002-mi februaarip qaammataani peqataavunga.

Maniitsup Kommunianut februaarip qaammataani tikeraarpunga. Tikeraarnermi tassani naammagittaalliortunik oqaloqateqarpunga, taamatuttaarlu kommunip sulianik suliaqarnerani kommunip isumaginninnermik, akiliisitsiniarnermik sulisoqarnermillu ingerlatsiviini sulianik siumut aalajangeriigaanngitsumik toqqakkanik tigulaarinertigut misissuineq ingerlanneqarluni.

Europami Ombudsmandit Polenimi ataatsimiinneranni fuldmægtigi Allan Schmidt peqatigalugu 2002-mi maajip qaammataani peqataavunga.

Nunani Avannarlerni Killerni Ombudsmandit Kujataani ataatsimiinnerat augustip qaammataani aaqqissuussisuuffigaara.

1.3. Ombudsmandip pisinnaatitaanera.

Inatsisartut inatsisissaattut Inatsisartullu peqqussutissaattut Naalakkersuisut siunnersuutaat. (J. nr. 01.47.00)

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni allannguutissatut siunnersuutinik arlalinnik Naalakkersuisut 2002-mi ukiakkut ataatsimiinnermi saqqummiussipput.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit ilaatigut aamma Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi aalajangersakkamik, suliamik aalajangersimasumik suliaqarninnut atatillugu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutigisimasannik, paasinninnerma oqallisigineqarneranik imaqarput.

Tamanna pillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut ima allagaqarsimavunga:

”Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuutaat saqqummiussissutitaalu misissorsimavakka.

Saqqummiussissummit issuagaq una maluginiarpara:

”Inatsisartut Ombudsmandiata Naalakkersuisunut oqaaseqaateqarluni malugeqquaa inatsimmi nutaami § 13 Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 3-mut naapertuutinngitsoq. Naalakkersuisulli isumaqarput inatsimmi nutaami § 13 Tunngaviusumik Inatsimmut tunngatillugu ajornartorsiutaanavianngitsoq. Taassuma ajornartorsiutaasinnaaneranut erseqqinnerusumik isummersornerit inatsisissamut nalinginnaasumik nassuiaatini atuarneqarsinnaapput”.

Inatsisissatut siunnersuut pillugu nalinginnaasumik nassuiaatini tjenestemandit pillugit inatsimmi (Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 14. maj 1990-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi) § 13 atuuttoq pillugu oqaloqatigiinneq, Naalakkersuisunut oqaaseqaatinni 18. juni 2002-meersumi saqqummiussimasara pineqarpoq.

Siusinnerusukkut, taamatuttaaq allakkatigut 18. juni 2002-meersutigut, suliami oqaaseqaammik ilaqartinneqartutigut, Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat ajornartorsiut taanna pillugu nalunaarfigisimavara, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.

Taamaakkaluartoq Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuut massakkut saqqummiunneqartoq pillugu nassuiaatini nalinginnaasuni taassumalu saqqummiussissutitaani oqaatigisimavaat paasinninnera inatsisissatut siunnersuummut tunngasuusoq.

Tamatumunnga atatillugu inatsisissatut siunnersuut Inatsisartunut saqqummiunneqarsimasoq soorunami isummerfigisimanngikkiga Inatsisartunut malugeqqussallugu pissutissaqartoq isumaqarpunga.

Oqaatigisimavara isumaqartunga tjenestemandit pillugit inatsimmi ullumikkut atuuttumi § 13 Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 3-mut naapertuutinngissinnaasoq.

Tunngaviusumik Inatsimmi aalajangersakkap taassuma nassataraa atorfimmik allanngortitsinerup Tunngaviusumik Inatsit malillugu nuutsitsinertut isigineqassaneranik aalajangiineq suliami naliliineq malillugu pissasoq.

Taamatut paasinninnera ullumikkut malittarisassamik atuuttumik malittarisassaq pillugu paasinninnermik nassuiaatinik pissarsiarineqarsinnaasunik aallaaveqarluni paasinninnermik tunngaveqarpoq, matumani Inatsisartut inatsisaata 1990-imeersup piareersarlugu suliarineqarnerani allassimasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Inatsisissatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi § 13 pillugu oqaaseqaatit, inatsisissatut siunnersuutip atorfinnik ataasiakkaanik allanngortitsinerit suliami naliliivigineqarnissaannik mattussisuunnginnerannik erseqqissaasut, inatsit 1990-imeersoq pillugu oqaaseqaatini allassimanngillat.

Tamatumunngalu peqatigitillugu Inatsisartunut malugeqqullugu oqaatigaara Inatsisartut inatsisaanni 1990-imeersumi § 13-imik paasinninnera qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq ilisimateqqullunga qinnutigisannut Naalakkersuisut akissutaannik suli tigusaqarsimanngitsunga. Qinnutigisara taanna allakkatigut 4. oktober 2002-meersutigut Aqutsinermut Pisortaqarfimmut eqqaasitsissutigisimavara, allakkallu taakku assilineri Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiussimallugit.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara inatsiseqartitsinermi apeqqutit ilaalu ilanngullugit pillugit naliliininnut isummertoqarnissaanik qinnutigisakka malissallugit Naalakkersuisut pisussaaffigisaat, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1, inatsisissatut siunnersuummut Naalakkersuisut Tunngaviusumik Inatsimmi § 21, Naalakkersuisut aqutsinikkut suliassaqarfiata ilaginngisaa, taamalu uanga pisinnaatitaaffimma avataaniittoq inatsisitigut tunngavigalugu saqqummiussaannut isummernikkut naammassineqarsinnaanngimmat.

Naalakkersuisut inatsiseqartitsinermik paasinninninnut isumaqataanngikkunik isumaqataannginnerminnik akissallugu periarfissaqarfiginngisattut ilusilerlugu saqqummiussinerat ajornartorsiutitut aamma isumaqarfigaara.

Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuummi matumani Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit Tunngaviusumik Inatsimmi § 27-mi pineqartunut ilaatinneqarnerannik ataatsimut isigalugu qularinnittumik aamma oqaaseqaateqarsimapput.

Inatsisissatulli siunnersuut isummerfiginngikkaluarlugu ima oqarnissannut pissutissaqarpunga, tassalu tjenestemandit pillugit inatsit 1990-imeersoq atuuttoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit eqqarsaatigalugit Tunngaviusumik Inatsimmi § 27 tunngavigalugu nassuiaaneq eqqarsariarnartoqartinngivikkiga.

Tunngaviusumik Inatsimmi § 1 innersuussutigaara, taannami malillugu Tunngaviusumik Inatsit Danmarkip naalagaaffiata ilaanut tamanut atuummat.

Tamanna Namminersornerullutik Oqartussat pisinnaatitaanerisa qallunaat naalagaaffiannit tiguneqarsimanerannut ilanngukkaanni isumaga malillugu Tunngaviusumik Inatsimmi aalajangersakkat naalagaaffiup pissaaneqarneranut atuuttut suliassaqarfinnit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqarsimasunit ataqqineqassannginnerannik naatsorsuutiginnissagaanni erseqqilluinnartunik tunngavissaqartariaqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat sulisoqarnermik inatsiseqartitsinermi suliassanik naalagaaffimmit tigusinermikkut Tunngaviusumik Inatsimmi § 27-mit kaanngarsimanissaat naatsorsuutigissallugu tunngavissaqarnersoq uanga ilisimasaqarfiginngilara."

A/S Inissiaatileqatigiiffimmi INI-mi atorfeqartitap pequtinik nuussinissamut isumaqatigiissutikkut pisinnaatitaanera pillugu apeqqut. (J. nr. 11.20.20.01/042-02)

Innuttaasoq uannut naammagittaalliorpoq, tassami A/S Inissiaatileqatigiiffimmi INI-mi atorfimmit tunuarnerminut atatillugu pequtinik nuussinermut aningaasartuutit matussutissinnissaannut malittarisassat atuuttut malillugit piumasaqarsinnaasimanermi misissorneqarnissaa kissaatigigamiuk.

Innuttaasoq nalunaarfigaara suliap pineqartup suliarinissaanut pisinnaatitaanngitsunga. Matumunnga tunngavilersuut erseqqinnerusoq imaappoq:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 4 naapertorlugu ingerlatsiviit Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu ataanniittut tamaasa pillugit naammagittaalliuutit suliarisinnaavakka. Aammattaaq sulininni susassaraakka ingerlatseqatigiiffiit suliffeqarfiillu, peqatigiiffiit il.il. erseqqinnerusumik taaneqartut, pisortat ingerlatsinerannut ilaatinneqarsinnaanngitsut, kisiannili Naalakkersuisunit malittarisassaliuunneqarnertik tunngavigalugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit) aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi (paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsit) ilaatinneqartut.

Taamaalilluni ingerlatseqatigiiffiit suliffeqarfiillu, peqatigiiffiit il.il. matuma siuliini taagorneqartut pillugit naammagittaalliuutit apeqqutilluunniit allat suliarinissaannut pisinnaatitaaninnut apeqqutaavoq taakkua pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqarnersut.

Matumunnga malittarisassat erseqqinnerusut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mi suliassat suliarineqartarnerat paasitinneqarsinnaatitaanerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 37-mi, 19. december 1996-imeersumi, §§ 1-2-mi A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut tunngasumik aalajangersarneqarput.

Inissiaatileqatigiiffiup malittarisassat taakkua malillugit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi imaluunniit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi ilaatinneqarneranut aalajangiisuusoq tassaavoq, inissiaatileqatigiiffiup inatsiseqartitsiffiusumi aalajangersimasumi tassani Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunniit sinnerlugit aalajangiinissanut pisinnaatinneqalersimanera.

Inissiaatileqatigiiffiup sulisunik suliffiup iluani aqutsinerup tungaatigut inuit, inissiaatileqatigiiffiup nammineerluni atorfinitsissimasai, pillugit aalajangiineri Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunniit sinnerlugit aalajangiinerunngillat, taamaalillutillu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi ilaatinneqarnatik.

Taamaattumik A/S Inissiaatileqatigiiffimmi INI-mi pissutsit suliffiup iluani sulisoqarnermut tunngasut pillugit apeqqutit suliarinissaannut pisinnaatitaanngilanga.

Taarsiullugu innuttaasoq ilitsersuuteqarfigaara suliap eqqartuussisutigut suliassanngortinnissaa kissaatigiguniuk, eqqartuussivimmut saaffiginninnissaminut periarfissaqartoq.

1.4. Allanik suleqateqarneq.

Immikkoortumut tassunga ukiumi 2002-mi ilanngussassaqanngilaq

1.5. Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu

Ukiumut 2002-mut tunngasumik Atorfeqarfimmut aningaasaliissutitut akuersissutigineqartut 7.064.000 koruuniusimapput.

Naatsorsuutit kukkunersiorneqarsimasut malillugit Atorfeqarfiup aningaasaliissutinit 2002-mi atugai 5.504.000 koruuniusimapput, imaluunniit aningaasaliissutitut akuersissutigineqartunit 1.506.000 koruuninik ikinnerullutik.

Aningaasaliissutigineqartut sinneqartooruteqarnerat pissutsinik arlalinnik pissuteqarpoq. Siullermik pingaarnerpaamillu atorfiit inuttaqanngitsut marluk aatsaat 2002-mi apriilip qaammataani inuttalerneqarsimanerat aningaasani akissarsianut taamatullu ingerlatsinermut atugassani sinneqartooruteqarnermut pissutaavoq, tassami sulisunik pikkorissartitsinerit kommuninullu tikeraarnerit pilersaarutigineqartut atorfiit inuttaqannginneri pissutigalugit kinguartinneqarsimammata. Tamanna aningaasaliissuteqarnermi aningaasartuuteqarfiusuni taakkunani atugassatut naatsorsuutigineqarsimasuminngarnit atuinikinnerunermut pissutaavoq. Aammattaaq missingersuutit tunniunneqarneranni pisaarisassat qassiit, taamaattorli ukiup missingersuusiorfiusup siuliata naanerani pissarsiarinissaat periarfissaqarfigisimasakka, sillimaffigineqarsimapput.

Atorfeqarfimmi naatsorsuutinut allattuisarneq Inatsisartut Allattoqarfiannit piginnaatinneqarneq malillugu suli ingerlanneqarpoq, pisinnaatitaanermillu tigusisinnaanissap, Ombudsmandip sulinera pillugu inatsimmik nutarterisoqassappat, nutarterinermut atatillugu paasinarsisinneqarumaarnissaa ilimagineqarluni.

Ukiumut 2003-mut aningaasaliissutitut akuersissutigineqartunut killiliussat 6.953.000 koruunit immikkoortinneqarsimapput.

1.6. Allagaatinik nalunaarsueriaaseq nutaaq.

Qulaani taaneqartutut 1. januar 2002-mi allagaatinik nalunaarsueriaaseq nutaaq naammagittaalliuutitut sulianut sulianillu nammineerlunga suliassanngortitannut tunngatillugu atulersimavara.

Allagaatinik nalunaarsueriaatsip nutaap suliat nalunaarsornerinut normut naapertorlugit oqartussaasup sorliup, inatsiseqartitsinermi inatsisit sorliit naammagittaalliuutigineqarannik, aammalu suup naammagittaalliuutigineqarneranik maannamit annertunerusumik takunninnissannut periarfissaqalersippaanga.

Sulianilu 1. januar 2002-mi naammassineqarsimanngitsuni tamani allagaatinik nalunaarsuineq allanngortissimavara, allagaatinik nalunaarsueriaatsimut nutaamut napertuuttunngortillugu.

Allagaatinik nalunaarsueriaaseq nutaaq aamma kisitsisitigut nalunaarusiornermut sunniuteqartussaavoq, tamanna pillugu matuma ataani immikkoortoq 3 takuuk.

2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat

Suliat amerlassusii.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2002-mi, 2002-mi januaarip aallaqqaataanit decembarip 31-anut, naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tunuliaqutaralugit sulianik ataasiakkaanik aalajangersimasumik suliarineqartunik 95-inik aallarniisoqarpoq. Matuma saniatigut sulianik nammineerluni misissugassanngortitanik 14-nik aallarniisoqarpoq.

Maajip oktobarillu qaammataanni naammagittaalliuutinik amerlanerpaanik tigusaqartoqarpoq, tamatumani naammagittaalliuutit tiguneqartut amerlassutsimikkut 13-iullutik. Naammagittaalliuutit ukiup qaammataasa sinnerini tiguneqarsimasut amerlassutsimikkut qaammammut 3-nit 10-nut nikerarsimapput.

Ukioq 2002-mi 76-eriarluni ilitsersuisoqarsimavoq. Martsip qaammataani amerlanerpaanik ilitsersuisoqarsimavoq, ikinnerpaanillu juulip, septembarip decembarillu qaammataanni ilitsersuisoqarsimalluni, tamatumani qaammammut sisamaannarnik ilitsersuisoqartarsimalluni.

Suliat, 2002-mi inaarneqarsimasut, matuma ataani immikkoortunut pingaarnernut marlunnut agguataagaapput:

- Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsut.
  Suliat inissisimaffimmut taassumunnga ilanngunneqassapput, suliat ataani taaneqartunik pissuteqarlunga suliarisinnaasimanngikkaangakkit. Taamatuttaaq oqartussaaffik, suliap uannit suliarineqalereernerata kingorna, suliamik suliareqqiileraangat, tamatumalu kingornagut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit naammagittaalliortumik tapersiilluni suliat, misissuininnik inaarsilersinnanga, naammagittaalliuutinut aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsunut ilaasutut, naammagittaalliortumit tunuartinneqarsimasutut naatsorsuunneqartarput.

- *Suliat aalajangersimasumik suliarisat.*
  Suliat inissisimaffimmut taassumunnga ilanngunneqassapput naammagittaalliuut pillugu suliamik suliarinninnissaq imaluunniit suliap aalajangiivigineqarnissaa isummerfigineqarsimagaangat. Suliat nammineerluni misissuiffigisat ilanngunneqanngillat, Taakkua kinguliini immikkoortortat 4-anni eqqartorneqarput.

Kisitsisit, suliat itigartitsissutigineqarsimasut inaarneqarsimasullu amerlassusaannik ersersitsisut, matuma ataani nalunaarneqarput. Immikkoortiteriffinni ataasiakkaani aamma kisitsisinut 2000-imeersunut 2001-imeersunullu innersuussisoqarpoq. Sulianut 2000-imi 2001-imilu tiguneqartunut tunngasumik kisitsiseqarsinnaavoq kisitsisinut, 2000-imut 2001-imullu nalunaarummi taaneqartunut naapertuutinngitsunik. Tamanna pissuteqarsinnaavoq suliat 2000-imeersut 2001-imeersulluunniit ilaat 2001-imi (2002-

mi) nanginneqarsimanerannik imaluunniit suliat 2000-imeersut (2001-imeersut) ilaat naammagittaalliortumit, akissuteqarsimanngitsumilli, paasissutissanik amerlanerusunik tigusaqarnissap utaqqineqarneranik. Taamatut pisoqartillugu suliaq naammagittaalliortumit tunuartinneqartutut itigartitsissutigisarpara. Itigartitsissuteqarnermut ulluliussaq tamatumani ulluusarpoq paasissutissanik amerlanerusunik nassinneqarnissaq qinnutigalugu naammagittaalliortumut allakkanni ulluliussara.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsut.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2002-mi naammagittaalliuutit katillugit 53-it itigartitsissutigineqarput. Paasissutissatut nalunaarsukkani matuma ataaniittuni itigartitsinermut pissutaasut ukiunullu 2002-mut, 2001-imut aamma 2000-imut tunngasumik amerlassutsit taaneqarput. Itigartitsinernut pissutaasut ataasiakkaat procentinngorlugit ukiunut 2002-mut, 2001-imut aamma 2000-imut sanileriissinneqarnerat assiliartaq 2-mi takutinneqarpoq.

	2002	***2001***	***2000***
Naammagittaalliuut kingusinaartumik tunniunneqarsimavoq	1	5	5
Naammagittaalliuut eqqartuussutinut eqqartuussisulluunniit atorfimminnik ingerlatsinerannut tunngavoq	1	3	1
Naammagittaalliuut Naalagaaffiup oqartussaaffiinut tunngavoq	0	1	2
Naammagittaalliuut namminersortunut/ inuinnarnut tunngavoq	5	0	2
Naammagittaalliuut oqartussaasunut qulliunerusunut suliassiissutigineqarsinnaavoq	16	21	17
Naammagittaalliuut Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannut tunngavoq	0	0	0
Naammagittaalliuut tunuartinneqarpoq	5	3	9
Apeqqutilliissutit	2	0	2
*Allat	23	20	24
Katillugit	**53**	**53**	**62**

*Taaguut "allat" naammagittaalliuutigineqartunut, immikkoortiteriffinnut allanut imaannaq ilanngunneqarsinnaanngitsunut tunngavoq. Taanna annermik naammagittaalliuutinut, tamatumani aalajangiinerup uppernarsaatissanik naliliinermik eqqartuussisuni misilinneqartinnissaat piukkunnarnerpaasorisannik piumasaqarfiusussaasunut, Inatsisartut inatsisaat Inatsisartullu peqqussutaat pillugit naammagittaalliuutinut taamatullu naammagittaalliuutinut, oqartussaasup suliami pappiaraatinut mappiutaannik

misissuereernerma kingornagut sukumiinerusumik misissuiffiginissaat naammattumik pissutissarsiffigisimanngisannut atuuppoq.

Assiliartamit 2-mit erserpoq naammagittaalliuutit, "allat" pissutigalugit itigartitsissutigineqartut, ukiunut nalunaarusiuunneqartunut pingasunut tamanut tunngasumik qaffasingaatsiartuusut. Naammagittaalliuutip oqartussaasumut qulliunerusumut suliassanngortinneqarsinnaanera pissutigalugu itigartitsissutigineqarsimasut 2001-imi 40%-imeeriarlutik 2002-mi itigartitsissutigineqarsimasut 30%-erilerlugit appariarsimapput. Taamaattorli oqaatigissallugu ajornarallarpoq tamanna tamatuma ingerlaqqinnissaanut ersiutaanersoq.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2002-mi naammagittaalliuutit katillugit 39-t aalajangersimasumik suliarineqareernermik kingorna inaarneqarsimapput.

Innuttaasunik oqaluussilluni ilitsersuisarnerit tunuliaqutaralugit imaqarnilianik 2002-mi 76-eriarluni allattuisoqarsimavoq. Ukioq 2002-mi ilitsersuisarnerit amerlassutsimikkut ukioq 2001-imut, 53-eriarlunga ilitsersuiffigisimasannut, naleqqiussilluni qaffariarsimapput.

Ilitsersuinerit taakkua immikkoortunut marlunnut avissaartinneqarsinnaasarput, tassalu saaffiginnissutinut, tamatumani uannut naammagittaalliuteqarneq itigartitsinermik kinguneqartussaasimagaluarluni - ilitsersuinerit taamaattut naggaserneqarajuttarsimapput innuttaasut oqartussaaffinnut allanut saaffiginninnissaannik innersuussivigineqarnerannik - kiisalu saaffiginnissutinut suliassaanermikkut imatut pissusilinnut, innuttaasup saaffiginnissutaa tunuliaqutaralugu naammagittaalliuummik suliaqarneq aallartissinnaasarsimallugu (takuuk assiliartaq 1).

Suliat allatigut agguataagaanerat.

Kisitsisit matuma ataani allassimasut suliat oqartussaasumut, inatsisinik atuutsitsiffiusumut naammagittaalliuutigisamullu agguataagaanerannik takutitsipput. Naatsorsuinerit naammagittaalliuutinik, aalajangersimasumik suliarineqareerlutik ukiuni 2002-mi, 2001-imi aamma 2000-imi inaarneqarsimasunik, tamavinnik aallaaveqartinnissaat toqqarsimavara.

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarneqarsimasut oqartussaasumik sorlermik naammagittaalliuutigisaqarneq malillugu agguataagaasut imatut amerlassuseqarlutik agguataagaapput (takuuk assiliartaq 3). Amerlassutsit taakkununnga assingusut ukiunut 2001-imut 2000-imullu tunngasut sanilliussassatut nalunaarneqarput:

	2002	***2001***	***2000***
Namm. Oqartussat oqartussaasuat	11	8	18
Kommuni	23	10	27
Pisortat ingerlatseqatigiiffiat.....	5	3	7
*A/S Inissiaatileqatigiiffik INI	39	21	52

*Allagaatinik nalunaarsueriaatsip nutaap oqartussaasut sorliit naammagittaalliuutigineqarnerisa immikkoortitaarnissaat ajornarunnaarsippaa.

Kisitsisit procentikkuutaarlugit naatsorsorneqarnerisa takutippaat, ukiuni siulliunerusuni kisitsisit assigalugit, aalajangersimasumik suliarinnereernerup kingorna kommunit pillugit naammagittaalliuutit amerlanerpaat inaarneqarsimasut. Taamaalilluni 2002-mi naammagittaalliuutigineqartut 59-%-ii kommuni pillugu naammagittaalliuutaapput. Taamaattorli eqqaamasariaqarpoq kommunit innuttaasunut tunngasumik suliassat amerlanersaannik suliaqartarmata. Tamanna peqatigalugu Namminersornerullutik Oqartussat suliffiutaat pillugit naammagittaalliuutit amerlassutsimikkut 2001-imi 38%-imiit 2002-mi 28%-imut appariarsimapput, naammagittaalliuutilli pisortat ingerlatseqatigiiffiat pillugu naammagittaalliuteqarfiusut, inaarneqarsimasut amerlassusaat ukiuni pingasuni kingullerni 12 aamma 14%-it akornanniillutik aalaakkaasumik inissisimapput.

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarneqarsimasut inatsisinik atuutsitsiffiusup sorliup naammagittaalliuutigineqarnera malillugu agguataagaasut ima amerlatigisunut agguagaapput (takuuk assiliartaq 4). Kisitsisit taakkununnga assingusut 2001-imut 2000-imullu tunngasut ilanngullugit nalunaarneqarputtaaq.

Allagaatinik nalunaarsueriaatsip nutaap suliassaqarfiit, soorlu inunnik isumaginninnerup suliassaqarfiunerata iluani, sorliit uannut naammagittaalliuteqarfiusarnerisa sukumiinerusumik immikkoortitaarnissaat ajornarunnaarsippaa. Taamaattumik paasissutissanik ukiumut 2002-mut tunngasumik, allagaatinik nalunaarsueriaatsimik nutaamik aallaavilimmik immikkut nalunaarsuiffiliornissara taamatullu ukiunut kingullernut pingasunut tunngasumik kisitsisinik sanileriissitsiffiusumik nalunaarsuiffiliornissara toqqarsimavara.

	2002	*Katillugit*
Isumaginninn. inatsiseqartitsineq		5
Tassannga:		
- Isumaginninnermi soraarnerussutisiat.....	2	
- Pisortanit allatigut ikiorsiissutit.....	1	
- Meeqqanut akilersuutit il.il.....	2	
Atorfinitsitsinermut inatsiseqartitsineq/ Sulinermut inatsiseqartitsineq.....		18
Taakkunannga:		
- Atorfinitsitsineq atorfinitsitsinermilu atugassarititaasut/piginnaatitaaffiit.....	7	
- Atorfinitsitsineq, pisussaaffiit, pineqaatissiissutit soraarsitsinerlu		8

- Sulisilluni ajoqusernerit	1	
- Allat	2	
Attartornermut inatsiseqartitsineq		6
Taakkunannga:		
- Attartornermik atorunnaarsitsineq	1	
- Attartukkamik allamut attartortitsigallarneq	1	
- Illuliornermut ikiorsiissutit	3	
- Kiassarnermut naatsorsuutit	1	
Akileraarutit, akitsuutit, akiliisitsiniarnermik suliaqarneq		3
Taakkunannga:		
- Akileraarutaasimasunit utertoorutissat	1	
- Akiliisitsiniarnermik suliaqarneq	2	
Peqqinnissaq		1
Tassannga:		
- Allat	1	
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu		3
Taakkunannga:		
- Piniarneq	2	
- Inuussutissarsiornermut tapersiissutit	1	
Atuartitsineq		3
Tassannga:		
- Allat	3	
Katillugit		**39**

	2002	***2001***	***2000***
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	3	0	1
Akileraarutit akitsuusiussallu	3	3	3
Aqqusernit, assartuineq, atassuteqarneq qatserisartoqarnerlu	0	0	0
Avatangiisinik isumannaallisaaneq	0	0	1
Eqqartuussisaaseq pinerluttulerinermilu inatsiseqartitsineq	0	0	0
Ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu	3	1	0
Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq	0	2	9
Inuinnaat, ilaqutariit kingornussassallu pillugit inatsisit	0	0	1

Isumaginninnermut inatsiseqartitsineq	5	2	13
Inuussutissarsiorneq atuisuunerlu	0	0	2
Kisitsisit atorlugit nassuiaasiorneq nalunaarsuinerlu	0	0	0
Kultureqarneq ilageeqarnerlu	0	0	0
Naalagaaffiup naalakkersugaanera pillugu inatsisit	0	1	0
Peqqinnissaq	1	1	0
Pigisat pillugit inatsisit	0	4	0
Sanaartorneq ineqarnerlu	6	3	8
Suliffissaqartitsiffiit	18	4	14
Allat	0	0	0
Katillugit	**39**	**21**	**52**

Suliat suliffissaqartitsinermut tunngassuteqartut tassaapput inatsiseqartitsiffiusup taassuma iluani ukioq 2002-mi naammagittaalliuutinik amerlanerpaanik inaagaqarfigisimasakka. Taamaalilluni naammagittaalliuutit inaarneqarsimasut 46%-ii pissutsinut suliffissaqartitsinermut tunngasunut (atorfinitsitsinerit, soraarnerit il.il.) tunngassuteqarput. Tulliullutik malinnaapput sanaartorneq ineqarnerlu 15%-imik inunnillu isumaginninnermut inatsiseqartitsineq 12%-imik. Siornatigornit allaasumik kisitsisinit ersingilaq ukioq 2002-mi sulianik inatsiseqartitsiffiusup ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermiittup ataaniittumi inaagaqarsimasunga.

Tamatumunnga pissutaavoq ingerlatsinermik inatsiseqartitsinerup allagaatinik nalunaarsueriaatsimi nutaami naammagittaalliorfittut immikkoortutut ilaatinneqannginneranik. Assiliartaq 4-mi ukiunut 2002-mut, 2001-imut aamma 2000-imut tunngasumik kisitsisit procentikkuutaarlugit takutinneqarput.

Naammagittaalliuutit 2002-mi inaarneqarsimasut sunut tunngassuteqarnerminnut agguataagaapput. Takussutissiaq matuma ataaniittoq allagaatinik nalunaarsueriaaseq nutaaq, pisoqqaminngarnit immikkuualuttortalersugaanerusoq, malillugu suliarisaavoq. Ukiumut 2002-mut kisitsisit ukiunut 2001-imut aamma 2000-imut kisitsisinut taakkununnga assingusunut sanilliussinnaajumallugit takussutissami tullermi ukiumut 2002-mut kisitsisit takussutissami pisoqaanerusumi ukiunut 2001-imut aamma 2000-imut tunngasumik kisitsisinut taakkununnga assingusunut peqatigitillugit inissitsitersimavakka.

	2002
Aalajangiinerit	14
Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq	1
Piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq	5
Paasitinneqarsinnaatitaaneq	4
Ingerlatsinermik suliaqarnivik	5

Inatsisini tunngavissaqarnermik apeqqut	3
Nipangiussisussaatitaaneq	1
Ilitsersuineq	1
Allat	5
Katillugit	**39**

	2002	*2001*	*2000*
Aalajangiinerit	14	8	23
Ingerlatsinermik suliaqarnivik	5	4	4
Nipangiussisussaatitaaneq ingerlatitseqqiinerlu	1	0	0
Paasitinneqarsinnaatitaaneq	4	0	3
Piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq	5	0	12
Sammisat ingerlatsinermi inatsisinut tunngassuteqartut allat	5	4	2
Suliami peqataasinnaaneq	0	0	1
Suliami uppernarsaatissaqarneq	0	1	1
Tunngavilersuuteqarneq	5	4	5
Allat	4	5	6
Katillugit	**39**	**21**	**52**

Ukiunut kingullernut pingasunut tunngasumik naammagittaalliuutit inaarneqarsimasut procentikkuutaarlugit aggornerat assiliartaq 5-imi takutinneqarpoq. Assiliartap 5-ip takutippaa ukiunut tamanut tunngasumik aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit amerlanerpaat inaarneqarsimasut. Taassuma paarlattuanik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu aamma piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq pillugu naammagittaalliuutit arlaqartut ukiumi 2002-mi inaarlugit suliarisimavakka, aammattaarli ukiuni kingullerni pingasuni siullermeertumik nipangiussisussaatitaaneq aamma paasissutissanik ingerlatitseqqiineq pillugit naammagittaalliuutinik inaagaqarsimallunga.

Naammagittaalliuutit 2002-mi inaarneqarsimasut, misissuinerma inerneranut agguataakkat, (takuuk assiliartaq 6). Sanilliussassatut amerlassutsit 2001-imut 2000-imullu tunngasut taakkununnga assingusut nalunaarneqarput:

	2002	*2001*	*2000*
Isornartorsiuineq	8	6	16
Inassuteqaateqarneq kisimiitillugu	5	1	4
Isornartorsiuineq Inassuteqaateqarnerlu	20	12	24
Inassuteqaammut malitseqartitsineq	0	0	4
Oqaaseqaatissaqarfigineqanngitsut	6	2	4
Katillugit	**39**	**21**	**52**

Suliat inaarneqarsimasut assiliartaq 6-imi takutinneqartut inernerini ineriartorneq paasisinnaajumallugu naammagittaalliuutit ukiuni 2002-mi, 2001-imi aamma 2000-imi aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarneqarsimasut inerneri takutippakka.

Assiliartat arfernata takutippaa suliat isornartorsiuillunga oqaaseqaateqarfigisimasama amerlassusaat 2000-imi suliat inaarneqarsimasut 31%-ereriarlugit 2002-mi suliat inaarneqarsimasut 20%-erilerlugit appariarsimasut. Suliat isornartorsiuillungalu inassuteqaateqarfigisama amerlassusaat ukiuni taaneqartuni tamani qaffasissuuvoq, 47 aamma 57%-it akornanniilluni. Suliat oqaaseqaatissaqarfigisimanngisama amerlassusaat 2000-imi 8%-imit 2002-mi 15%-imut qaffariarsimapput.

Naammagittaalliuutit 2002-mi tiguneqarsimasut ukiup 2002-p naalernerani suliani killiffiusunut agguataagaasut amerlassusaat taamatullu naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tamakkerlutik amerlassusaat taakkununnga assingusut matuma ataani takutinneqarput (takuuk assiliartaq 7):

	2002	*Tamakkerlugit*
Aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaakkat	12	315
Itigartitsissutigisat	42	563
Inaarneqanngitsut	41	58
Katillugit	**95**	**936**

Taakkua saniatigut suliat, nammineq misissugassattut aallartissimasakka, inaarneqarsimanngitsut katillugit 20-t suliassaatigaakka. Aammattaaq ukiup ingerlanerani suliat, nammineq misissugassattut aallartissimasakka, 70-it inaarsimavakka.

Assiliartat arfineq-aappaata takutippaa 2002-mi sulianut tunngasumik taakkua ilaat amerlaqisut suli inaarneqarsimanngitsut imaluunniit itigartitsissutigineqarsimasut, 2002-mili suliat inaarneqarsimasut amerlassusaat appasissuusoq. Tamanna suliat naammassineqarsinnaanissaannut suliami paasissutissanik ilaannikkut sivitsorsaataasinnaasumik, sukumiisumik paasiniaasariaqartarninnik pissuteqarpoq.

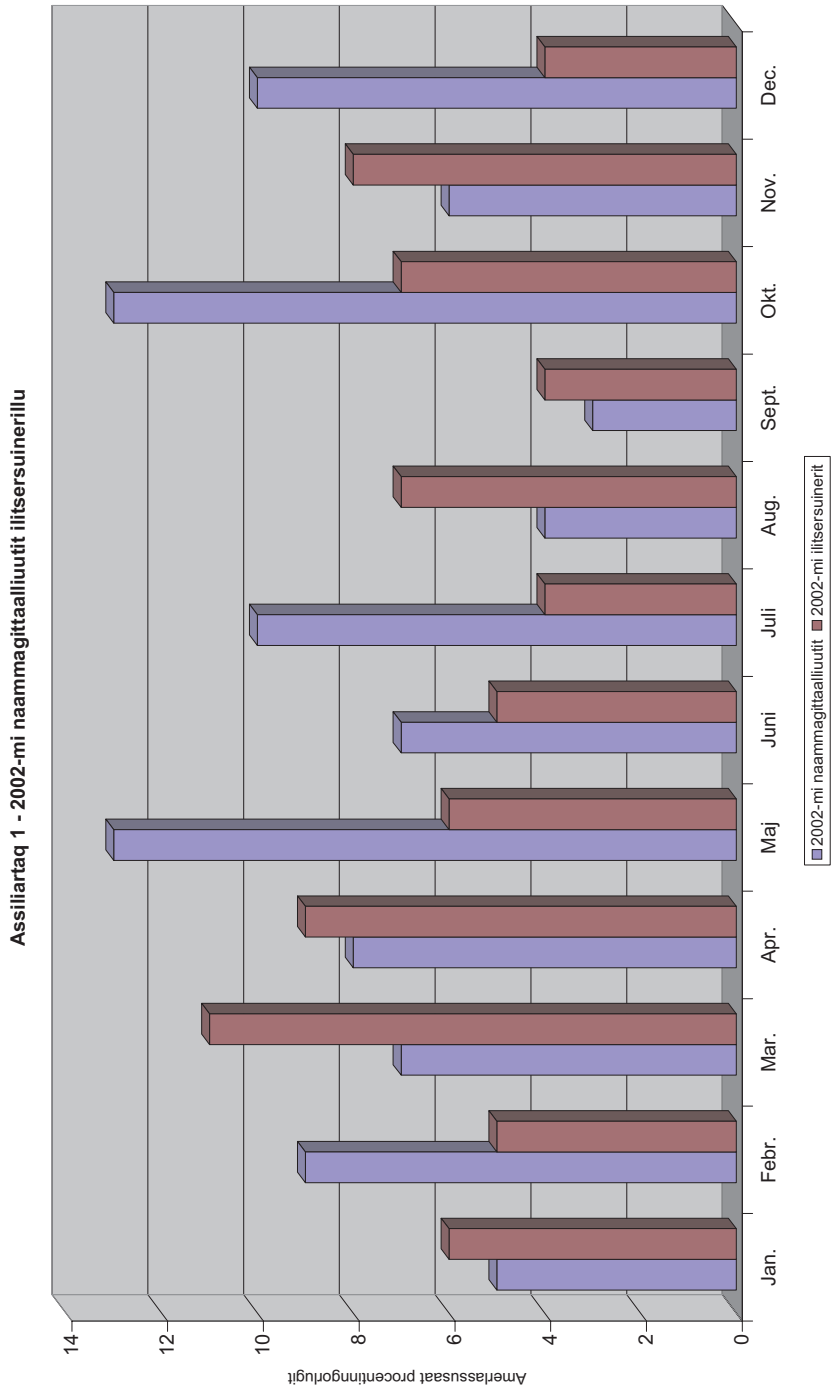
Assiliartaq 1 - 2002-mi naammagittaalliuutit ilitsersuinerillu
Ameraassusaat procentinngorlugit
14
12
10
8
6
4
2
0
Jan.
Febr.
Mar.
Apr.
Maj
Juni
Juli
Aug.
Sept.
Okt.
Nov.
Dec.
2002-mi naammagittaalliuutit
2002-mi ilitsersuinerit

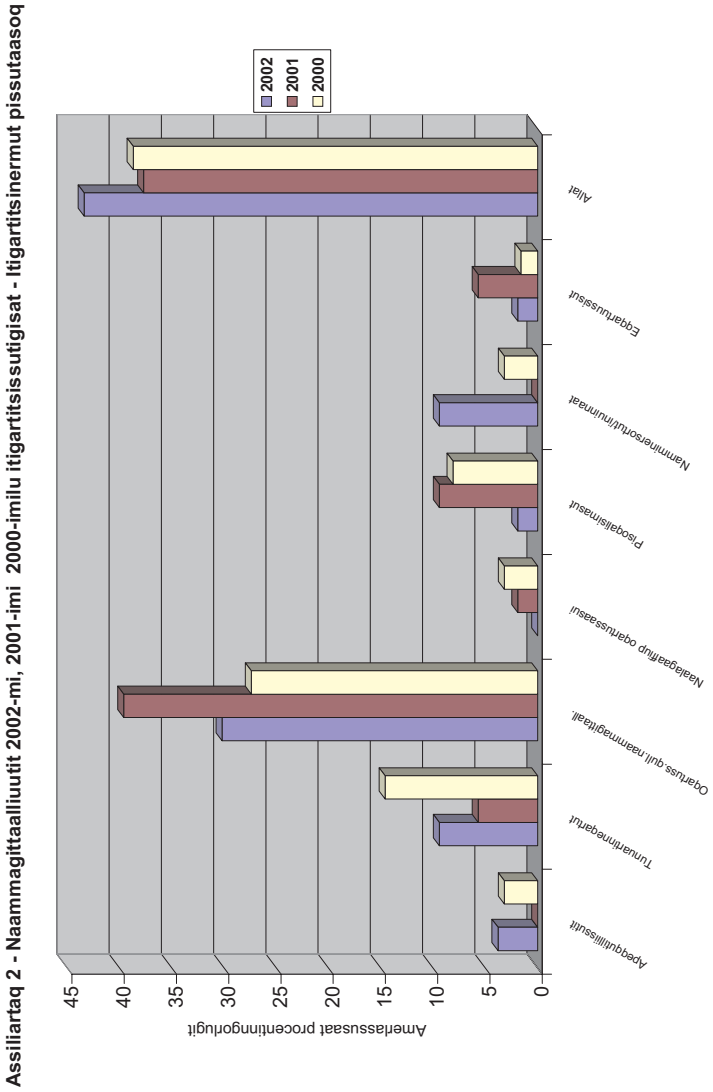
Assiliartaq 2 - Naammagittaalliuutit 2002-mi, 2001-imi 2000-imilu itigartitsissutigisat - Itigartitsinermut pissutaasoq
2002
2001
2000
Ameraassuseat procentinngorlugit
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
Apeqqutilissut
Tunuartinneqarput
Oqartussaqarfiup naammagittaalliuutaat
Naalagaaffiup oqarnussaasui
Pisoqalisimasut
Nammineersutulinnimeat
Eqqartuussisut
Allat

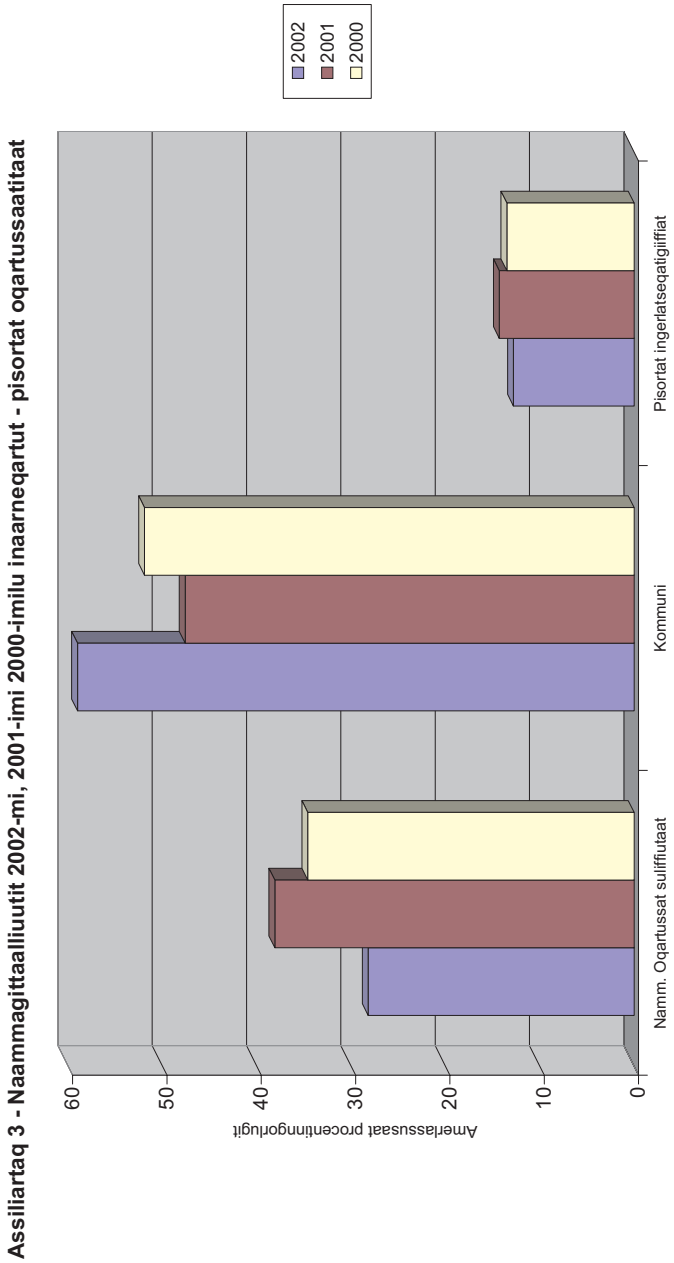
Assiliartaq 3 - Naammagittaalliuutit 2002-mi, 2001-imi 2000-imilu inaarneqartut - pisortat oqartussaatitaat
2002
2001
2000
Ameriassusaat procentinngorlugit
60
50
40
30
20
10
0
Namm. Oqartussat sulliffiutaat
Kommuni
Pisortat ingerlatseqatigiiffiat

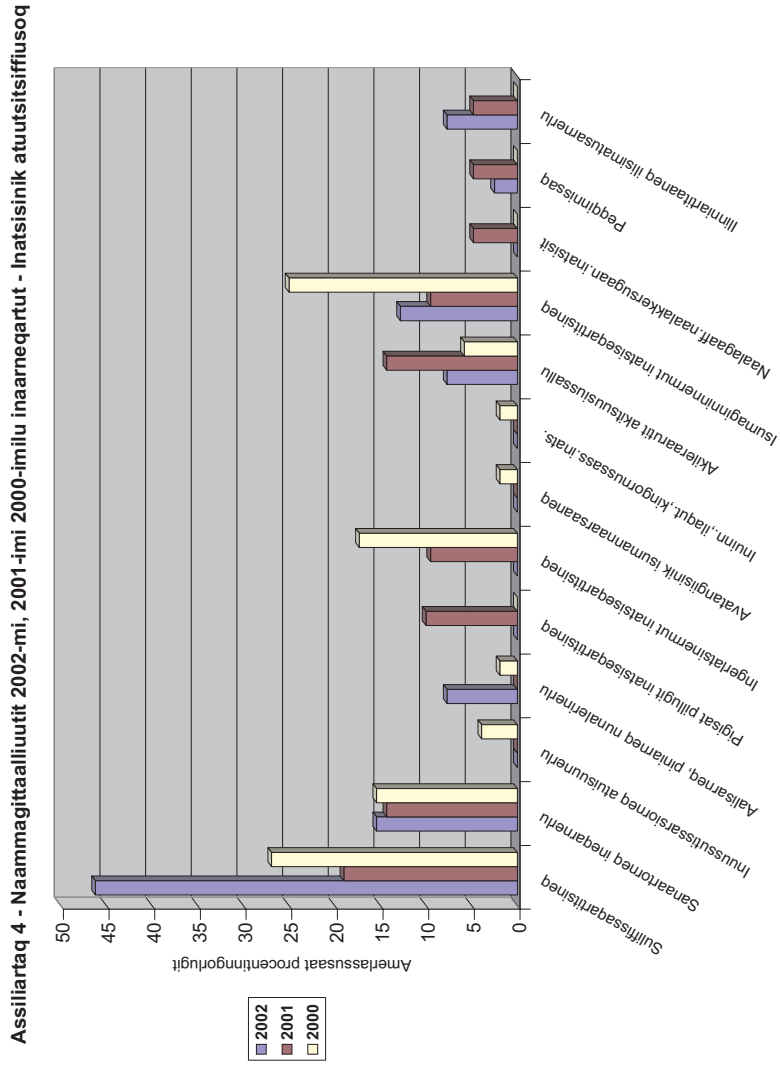
Assiliartaq 4 - Naammagittaalliuutit 2002-mi, 2001-imi 2000-imilu inaarneqartut - Inatsisinik atuutsitsiffiusoq
Ameřassusaat procentinngorlugit
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
2002
2001
2000
Suliffissaqartitsineq
Sanaartorneq ineqarneq
Inuussutissarsiorneq atuisuunerlu
Aalisarneq, piniarneq nunalerneq
Pigisat pilluqit inatsisqartitsineq
Ingerlatsinermut inatsisqartitsineq
Avataqqilisinik isumannaarsaaneq
Inuinn.,ilaqut,kingornussass.inats.
Aklerarutit aktisuusussalu
Isumaqqinnermut inatsisqartitsineq
Naalagaat.naalakkersuqaan.inatsisit
Peqqinnissaq
Ilinnartitaaneq ilisimatusaneru

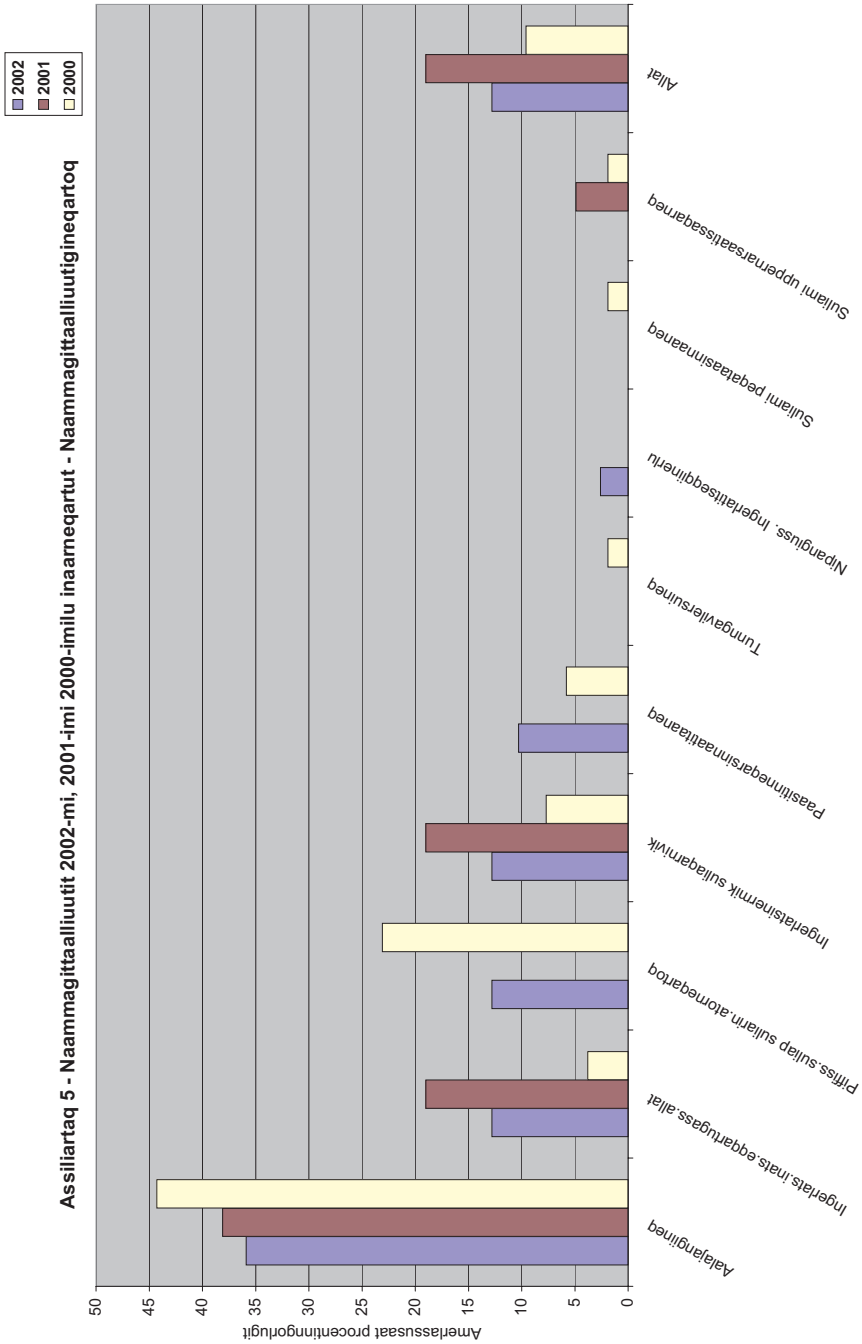
Assiliartaq 5 - Naammagittaalliuutit 2002-mi, 2001-imi 2000-imilu inaarneqartut - Naammagittaalliuutiginеqartoq
2002
2001
2000
Ameřassusaat procentinngorlugit
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
Aalajangiineq
Ingerlatsinats eqqartugass.allat
Pilliss.sulap sulinn.atomeqartoq
Ingerlatsinermik sulaqarnivik
Paasitinneqarsinnaatitaaneq
Tunngavilersuineq
Nipangiuss. ingerlatitseqqiineriu
Sulami pegatasinnaaneq
Sulami uppernarsaatissaqarneq
Allat

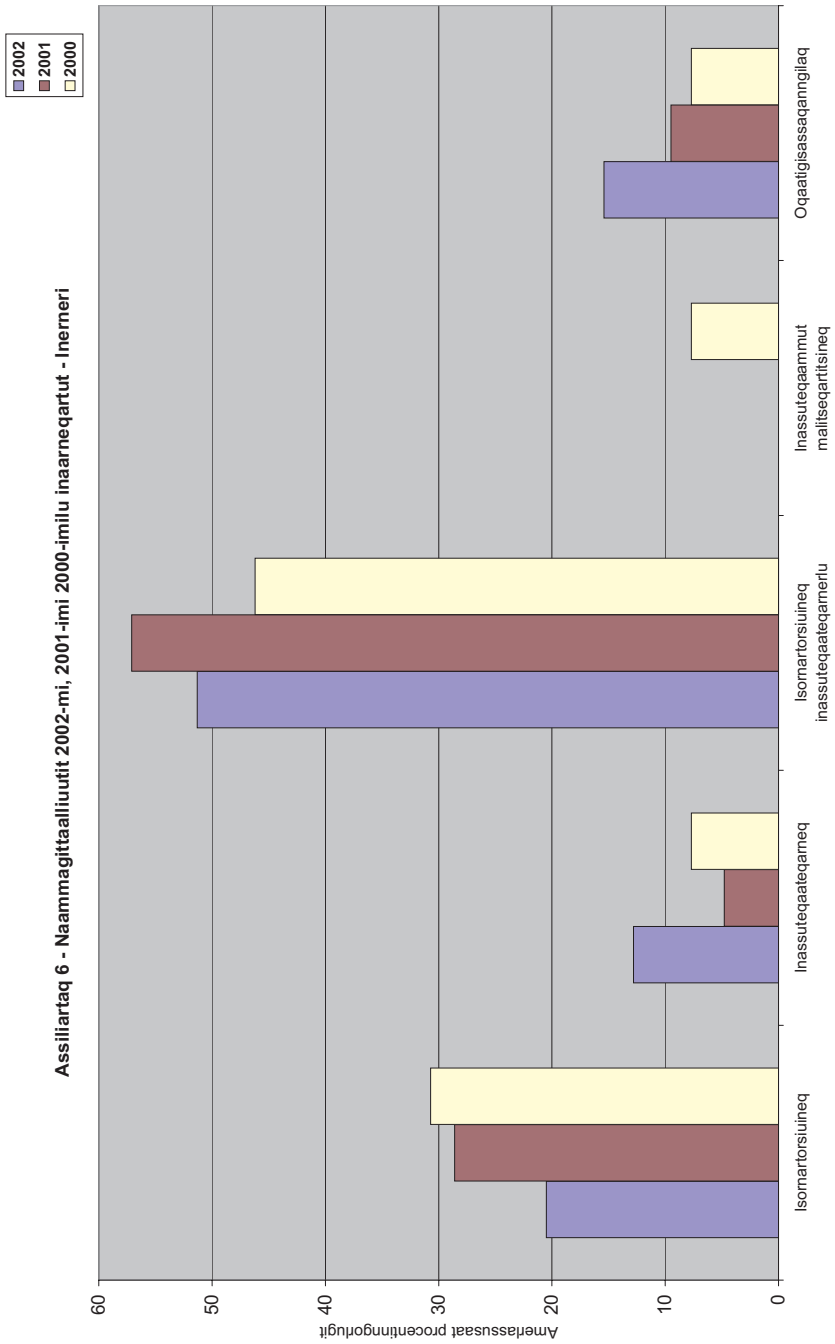
Assiliartaq 6 - Naammagittaalliuutit 2002-mi, 2001-imi 2000-imilu inaarneqartut - Inerneri
2002
2001
2000
Ameraassuseat procentinngorlugit
60
50
40
30
20
10
0
Isornartorsiuineq
Inassuteqaateqarneq
Isornartorsiuineq inassuteqaateqarnerlu
Inassuteqaammut malitseqartitsineq
Oqaatigisassaqanngilaq

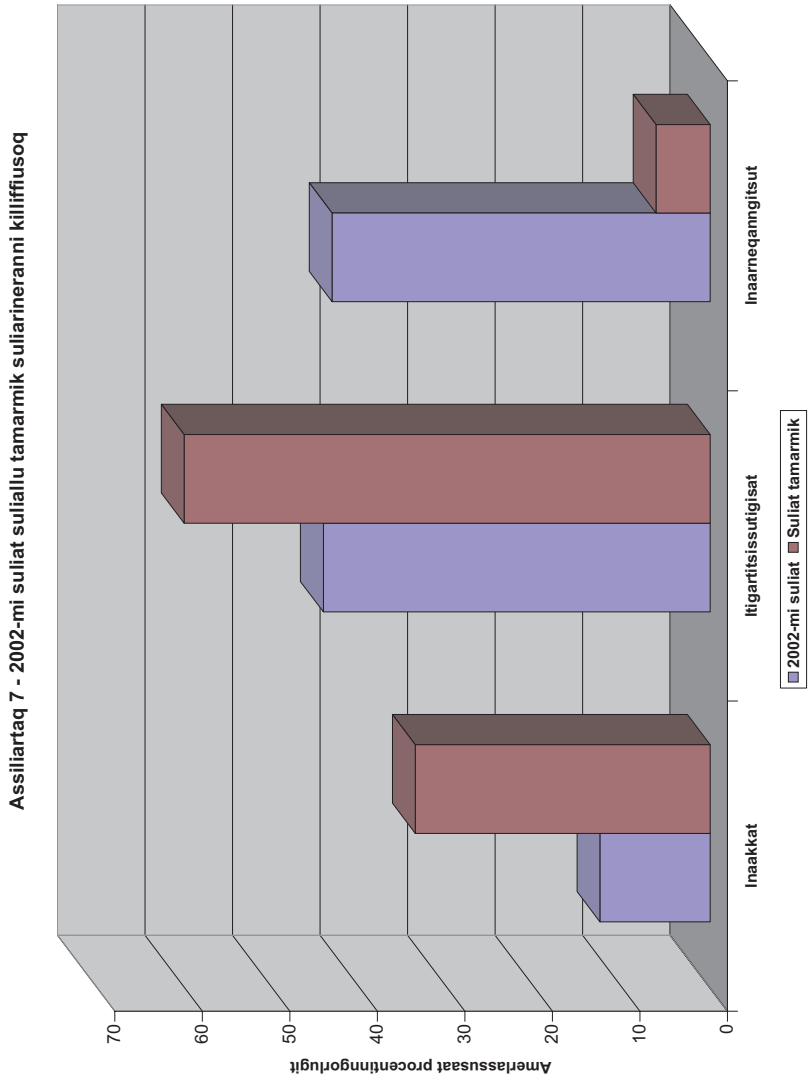
Assiliartaq 7 - 2002-mi suliat suliallu tamarmik suliarineranni kiliffiusoq
Ameraassusaat procentinngorlugit
70
60
50
40
30
20
10
0
Inaakkat
Itigartitsissutigisat
Inaarneqanngitsut
2002-mi suliat
Suliat tamarmik

3. Apeqqutit ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Nalinginnaasumik ajornartorsiuteqarfiusut, sulianik arlaqartunik suliaqarninnut atatillugu isummerfigisimasama, qassiit immikkoortortami matumani ersersinnerunissaat toqqarsimavara, suliat immikkoortortani 4-mi aamma 5-imi ilanngunnissaat pissutissaqarsorisimanngisakka aamma ilangullugit.

Inatsit malillugu sulisilluni ajoqusernerup kingunerisinnaasaanut sillimmasiineq sillimmasiinermut inatsimmi ilaanngitsoq (J. nr. 11.03.23.30/126-96).

Suliami, nalunaarummi matumani ilanngussimanngisanni, oqaatigaara inuinnaat sillimmasiisarnerannut inatsisitigut malittarisassat atuuttut, ataatsimoorussamik sillimmasiinermut inatsisitigut pisussaaffiusumut atuutingitsut.

Akerlianilli ataatsimoorussamik sillimmasiineq ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassanut nalinginnaasunut ilaatinneqarluni.

Isumaginninnikkut inissianik innersuussinerni naliliinermi killiliinerit inatsisinut akerliusut. Utaqqisut allattorsimaffiinik atuineq. (J. nr. 11.73.-01.01/054-99)

Suliami, allaaserinera tamakkerlugu nalunaarummut ilanngunnissaa pissutissaqarsorinngisanni, isumaginninnikkut inissianik innersuussinerni ataasiakkaartumik naliliinerni kommunip killiliineri pillugit oqaaseqaateqarsimavunga:

”… paasivara isumaginninnermi inissiat utaqqisunut allattorsimaffimmi tunngaviusut malillugit kommunip innersuussutigisarai. Tamatuma imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

Qinnuteqaatit utaqqisut allattorsimaffiat aallaavigalugu suliarineqartarnerat ingerlatsiviup naliliinermini ullormik qinnuteqarfiusumik tulleriiaarinermini pingaarunerutitsisarneranut ersiutaavoq.

Kommuni isumaqatigaara oqarmat innuttaasup inissiamik innersuunneqarnissamini qanoq sivisutigisumik utaqqisimanera pingaartillugu isiginiassallugu pissutissaqartoq.

Pineqartorli tassaavoq ullup qinnuteqarfiusup tunngavinnut kommunip naliliinermini ilanngutissallugit pisussaaffigisaanut ilanngullugu oqimaalutarneqarnissaa.

Taamaalilluni kommuni utaqqisut allattorsimaffiannik aallaveqarnermigut tunngaviit allat ullormik qinnuteqarfimmit allaasut suliami pineqartumi immikkut pingaaruteqartutut isigineqarsinnaanerannik naliliinissamik imminut pisussaaffiiarsinnaanngilaq, tak. qulaani oqaaseqaatikka.”

Piffissani nikerartuni sulinermut naatsorsuutinik naatsorsuisarneq (J. nr. 11.10.20.01/104-00)

Naammagittaalliuummi aalajangersimasumi oqaatigaara, K Kommunimi piffissani nikerartuni sulinermi immersugassat qaqugukkut naatsorsor-

neqartarnissaasa piffissanut aalajangersimasunut inissillugit aalajangersagaannginnerat isiginiarlugu isumaqartunga naammagittaalliortup piffissani nikerartuni sulisimaneranut naatsorsuutit soraarnera sioqqullugu K Kommunip naatsorsornagit, soraarneranili naatsorsuisimanera pillugu isornartorsiuinissannut naammattumik pissutissaqanngitsoq.

Taamaattorli isumaqarpunga piffissani nikerartuni sulinermut immersugassat qaqugukkut naatsorsorneqartarnissaat pillugu aalajangersimasunik malittarisassaqarpat, aamma naatsorsuisoqarsimanngippat nalunaaquttap akunneri sinneqartoorutaasut amigartoorutaasullu qanoq pineqartarnissaat pillugu aalajangersimasunik malittarisassaqarpat tamanna sulisumut sulisitsisumullu pitsaanerussasoq.

Aammattaaq oqaatigaara isumaqartunga sulisoq nalunaaquttap akunnerinik amigartooruteqarpallaarpat, sulisitsisorlu pissutsit taamaannerannik siusinnerusukkut piffissani nikerartuni immersugassanik naatsorsuinissaminut pissutsillu taamaannerannik uparuaanissaminut periarfissaqarsimappat, amigartoorutaasut taakku naafferartumik ilanngarterneqarnissaannik sulisitsisup sulisumut neqerooruteqarnissaa naapertuilluarnerussasoq.

Soraarniuteqarluni qinnuteqaammik suliaqarnermi suliami paasissutissartalersuineq pissutsinik sulisitsisumut tunngasunik tunngavilersuuteqartinneqartoq. (J. nr. 11.03.21.01/105-00)

Pissutsit sulisitsisorisamut tunngasut pissutigalugit soraarniuteqarnissaminut pinngitsaalineqartutut misigisimanini pillugu tjenestemandimit soraarsinneqarsimasumit naammagittaalliuummik suliaqarnera ukiumi nalunaarusiuunneqartumi naammassisimavara.

Suliami, nalunaarummi matumani allatigut ilanngutinngisanni, ilaatigut ima oqaaseqaateqarsimavunga:

”Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviusumik najoqqutassaalluni atuummat ingerlatsivik nammineerluni pisussaasoq suliat pineqartut pillugit paasissutissanik pisariaqartinneqartunik pissarsissalluni imaluunniit inuinnaat, pingaartumik illua’tungeriiusut, suliap paasissutissartalersornissaanut peqataanissaat sulissutigissallugu.

Tunngaviusoq, amerlanertigut pisortat paasissutissanik aalajangiinissaminnut pisariaqartunik pissarsinermikkut tunngavissaqarniarnissaannik imaluunniit misissuinermut tunngaviusumik taaneqartartoq, isumaqarpoq suliami ingerlatsinermut tunngasumi aalajangiisoqaqqusaanngitsoq, suliaq pisariaqartinneqartumik annertussusilimmik misissorneqareersimatinnagu.

Misissuinermut tunngaviusumik maleruaaneq nalinginnaasumik aalajangiinerup inatsisinut naapertuussuseqarneranut eqqortuussusianullu annertuumik pingaarteqarpoq.

Taamaattumik isornartorsiortariaqarsoraara oqaaseqaatinut …-mit saqqummiunneqartunut tunngassuteqartumik …-mi immikkut misissuinernik naammassinnittoqarsimanngimmat.

Tulliullugu oqaatigaara …-p soraarniarnerminik qinnuteqaatimini qularutissaanngitsumik sulisitsisuni soraarniarnerminut pisuutillugu assuarimmagu.

Soraarniuteqarluni qinnuteqaammik, tunngavilersuummik taamaattumik imalimmik, akuersinerup aallaaviusutut sulisitsisup akisussaassuseqarnerarneqarnermik akuersaarneranik nassataqassaaq, taamaattumillu soraarniuteqarluni qinnuteqaatip naliliinikkut qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinertut pissutsinik, atorfeqartinneqartup susassarinngisaanik, tunngavilersuuteqartinneqartutut naammassinissaanut pisussaaffeqassalluni.

Sulisitsisup soraarniuteqarluni qinnuteqaat akuerisinnaanngippagu, sulisitsisup atorfeqartitsinerup taamaatitinneqarneranut akisussaanermik nassuerutiginnikkumannginnera pissutigalugu, taava sulisitsisup qinnuteqaateqarneq itigartitsissutigaluguluunniit unitsikkallartariaqassavaa, pissutsinik atorfeqartitaasup tunngaviginiagaanik misissuinerit pisariaqartut ingerlanneqareerserlugit.

Tamatuma nassataraa, tjenestemandip soraarniuteqarnerminik qinnuteqaanni sulisitsisup tjenestemandi atorfimmi suliassanik ingerlatsinermini unioqqutitsisimanerarlugu tjenestemandimut pasilliuteqarneranik tunngavilersuuteqartippagu, soraarniuteqarluni qinnuteqaammik aalajangiiviginninnermi naatsorsuutigineqarsinnaasoq, sulisitsisoq tjenestemandit pillugit inatsimmi malittarisassat malillugit killisiuisoqarnissaanik piumasaqassasoq.

Siuliini eqqartorneqartut tunuliaqutaralugit inassuteqaatigaara pisortaqarfiup suliaq suliareqqissagaa."

Pisortaqarfiup pineqartup ima akissuteqarfigaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiat oqaaseqaateqarpoq soraarniuteqarluni qinnuteqaateqarneq …-p soraarniuteqarneratut ittoq atorfigisamut tunngasumik killisiuisoqaqqaarsimatinnagu akuerineqarsinnaanngitsoq.

Taamatut oqaaseqaateqarneq Pisortaqarfimmi isumaliutersuuteqartitsingaatsiarpoq. …Qallunaat ombudsmandeqarnikkut suleriaasianni isumaqartoqarpoq suliaq atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasoq suliaralugu aallarnerneqarsimagaangat, soraarniuteqarluni qinnuteqaat akuerineqartariaqanngitsoq, matumunnga tapersiutaasunik pissutissaqarluartoqanngikkaangat.

Tamanna Folketingip Ombudsmandiata DSB-mi aamma P&T-mi qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinernik 130-nik misissuisimaneranit erserpoq. Misissuinermit issuagaq: "Qinnuteqaateqarnikkut soraarneq, suliani atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasuni suleriaatsinik immikkut ittunik naammassinninneq sioqqullugu pisut, tamatuma ilumut soraarsitsinermik nassataqartariaqarnera pillugu suliami tunngaviusuiit pillugit erseqqarlutsitsinermik akuerineqarsinnaanngitsumik nassataqarajuttassapput. Taamaakkaluartorli illua'tungaatigut pissusiviusut taamatullu pineqaatissiissummik toqqaanerup tungaatigut annertuumik erseqqarissitsitsisoqassagaluarpat, pissutsinut naapertuuttumik tunngaveqarnermik assigiissuseqartitsinissamillu tunngaveqarnermik isumat qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinissap taamaatitinnissaanut periarfissamik killiliipput. Tassalu siumoortumik – suliani atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasuni suleriaatsinik immikkut ittunik naammassinnittoqannginnerani – pissusiviusut taamatullu pineqaatissiinermik toqqaanerup tungaata qanoq erseqqissuseqartiginerata qularnaatsumik aalajangiiviginissaa ajornakusoortussaammat, suliaq atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasoq pisuni, soraarsitsinermut tunngaviusumik qularutiginninngilluinnarfiusuni aammalu mianerisassanik immikkut ittunik, aalajangersimasunik illua'tungerisap soraarniuteqarluni qinnuteqaataata akuerinissaanut aalajangiisuusumik tapersiisunik peqarfiusuni, qinnuteqaatigalugu soraarniarnermik naggaserneqaannartariaqarpoq." (FOB I990.339) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Isumaqartoqarsinnaanngilaq pissutsit taakkua assingi pisuni suliami atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasumi eqqarsaatigineqarsimananiluunniit aallarnerneqarsimanngitsumi atortuutinneqarumaartut. Suliamik atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasumik aallarniisoqarsimagaangat, suliaq atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasoq inaarneqareertinnagu tjenestemandip atorfimminit soraarniarluni nalunaaruteqarsinnaannginneranik isumaqarfiginninnermut tunngavilersuutaasoq tassaavoq, inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissamut qularnaveeqqutit sulianik atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasunik suliaqarnermut atatillugu atortussanut taamatullu eqqartuussinerup ingerlanneqarneranut atuuttut, taamaanngippat sumiginnarneqassammata. Pisuni tjenestemandip atorfimminik soraarniarluni nalunaaruteqarfigisaani aammalu suliamik atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasumik aallartitsiffiunngitsuni, inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissamut qularnaveeqqutit taakkuusut pingaartinneqartussaapput.

Pisortaqarfik … isumaqarpoq Inatsisartut Ombudsmandiannit isumaqarfigineqartutut qinnuteqaatigalugu soraarniarnermi, tamatumani suliamik atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasumik aallarniisoqarsimanani, taamatullu qinnuteqaatigalugu soraarniarnermi, tamatumani suliamik atorfimmi naalasseriitsuliornermut tunngasumik aallarniisoqarsimalluni, pissutsit taakkuusut atortuutinneqanngitsut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik ima akissuteqarfigaara:

”Pisortaqarfik isumaqarpoq suliamik pineqartumik pisortaqarfiup suliareqqiinissaanut tunngavissaqanngitsoq, suliami matumani pisortaqarfiup isumaa malillugu … soraarniuteqarluni 5. maj 2000-mi qinnuteqaataanut akuerinninnermut atatillugu inatsisitigut isumannaatsuutitsinissamut tunngasunik nangaanartortaqannginnera innersuussutigalugu.

Pisortaqarfiup isumaata tunngavissaqalersippaanga oqaatigissallugu, tjenestemandit pillugit inatsit malillugu atorfimmi naalasseriitsuliornermik suliaq, pisortaqarfiup soraarniuteqarnermik akuersinerani aallartinneqarsimannginneranik qularnaarinninneq, uanga isumaga malillugu qinnuteqaatip paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit akuerineqartariaqarneranut kisimi pingaaruteqartuutinneqarsinnaanngitsoq.

Tassalu isumaga imaappoq, pisortaqarfiup aamma makkua pingaaruteqartuutittariaqarai,

- …, soraarniuteqarnerup akuersissutigineqarnerani, … atorfimminik ingerlatsinerani ”eqqunngitsuliuutaasimasinnaasut” pillugit misissuinerup aallartissimaneranik pisortaqarfiup 10. maj 1999-imi …-mut allakkani oqaatigisimasaani, angusaasimasumik nalunaarfigineqarsimannginnera aammalu
- … soraarniummini, ilaatigut misissuineq taaneqartoq innersuussutigalugu, sulisitsisoq soraarniuteqarnerminut pisuutimmagu.

Tamakku saniatigut suliami allagaq 7. januar 2000-imeersoq oqaaseqaatinni aamma issuaaffigisara piuvoq, tassani pisortaqarfik eqikkaasimalluni:

”…

Ataatsimiinnermi illua’tungeriiusut akornanni oqaloqatigiissuteqareernerup kingorna isumaqatigiinneqarpoq …-p siulersorneranut …-milu suleqatigiinnermik pilersitsinissamut sulisorissallugu piukkunnaateqanngingajavissuusoq, taamaattumillu …-p …-tut atorfeqaannannginnissaa siunertaralugu sulissutiginnittoqartariaqartoq.

Isumaqatigiittoqarpoq suliaq 100%-imik eqqortumik suliarineqassasoq, eqqunngitsunik oqalualaarutiginnittoqalernissaa malersugaasumillu pilliuteqartoqarneranik oqaluttoqalinnginnissaa pinngitsoortikkumallugit.

…"

Allakkiap taassuma qularnanngitsumik kingunerisussaavaa, pisortaqarfiup, tjenestemandit pillugit inatsit malillugu atorfimmut atatillugu naalassseriilliornermik misissuineq, …-p soraarniuteqarnerani, aallartinneqarsimanngimmat, tamatuma qinnuteqaatip pisimasutut akuerineqarnissaa nangaanartoqartinngikkaa uppernarsarniassallugu ajornartorsiutigissagaa.

Taamaattumik isumaqarpunga pisortaqarfiup tunngavilersuutai suliap suliareqqinneqannginnissaanut tapersiinngitsut, taamaattumillu suliamik, Ombudsmandip 8. marts 2002-mi oqaaseqaataani allaaserineqartutut, paasinninnera aalajangiusimavara.

Taamaammat inassuteqaatiga aamma uteqqippara, pisortaqarfiup suliaq suliareqqissagaa."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup tjenestemandip allamik atorfeqartinneqalerneranut atatillugu Taarsigassarsisarfimmut paasissutissiinissaminut pisussaaffeqarneranik apeqqut. (J. nr. 11.73.20.17/032-01)

Suliami, ukiumoortumik nalunaarutinnut ilanngunnissaa tunngavissaqarsorinngisanni, Aqutsinermut Pisortaqarfik ilisimatitsissuteqarsimavoq pisortaqarfiup akissarsianit tjenestemandit taarsigassarsisarfiannut nuussinermik suliaqarnerni ilaannikkut, tjenestemandip atorfeqartitaanerani pissutsit allanngortinneqarnerannut atatillugu, maskiinap/qarasaasiap allannguut nalunaarsortaraa ulloq tunuarfiusoq akiligassat naatsorsukkat allagartaannut allallugu.

Ombudsmandip inassuteqaatigaa pisortaqarfik suleriaatsimik, taarsigassarsisitsisup pisuni taamaattuni tjenestemandip soraannginneranik ilisimatinneqarneranik qulakkeerussisinnaasumik atulersitsissasoq, tamannami tjenestemandip taarsigassarsiaasa akilersornerannut pingaaruteqarsinnaammat.

Atorunnaarsitsineq amigaatilik kiisalu tunngavilersuisimannginneq. (J. nr. 11.10.63.01/082-01)

Umiatsiamik inuussutissarsiornermi atorneqartussamik pisinermut taarsigassarsisitsinissamik neriorsuut kommunip atorunnaarsissimammagu innuttaasup naammagittaalliuutigaa.

Kommunip nalunaarfigaanga taarsigassarsisitsinissamik neriorsuut atorunnaarsissimallugu, tassunga assingusunik taarsigassarsitsinerit pillugit kukkunersiuisut oqaaseqaataannik isornartorsiutaasunik tigusaqarnermi kingorna. Kommunip aamma nalunaarutigaa taarsigassarsisitsinissamik neriorsuutip atorunnaarsinneqarneranut tunngavilersuummik innuttaasumut tunniussisoqarsimanngitsoq, tassami kommuni inatsit suna unioqqutinne-

qarsimanersoq Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmit ilisimatinneqarsimanngimmat.

Oqaatigaara taarsigassarsisitsinissamut inatsisitigut tunngavissaqarnersoq naliliiffigissallugu kommuni nammineq pisussaaffeqartoq, inatsisitigullu tunngavigisap nalornissutigineqarnerata kommuni allakkatigut tunngavilersuuteqarnissaanik pisussaaffiianngikkaa.

Tamatuma kingorna paasivara kommuni inatsisitigut atuussinnaassuseqanngitsumik atorunnaarsitsisimasoq, kommunilu qinnuigalugu tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarfigeqqullunga.

Ukiup nalunaarusiorfiusup naanerani kommunimit suli tusagaqarsimanngilanga.

Akissarsianut tapilerneqarnissamik qinnuteqaatip isummerfiginissaanut pisussaaffik. (J. nr. 11.10.20.30/022-02)

Suliami isornartorsiunissamut pissutissaqalersitsinngitsumi kommunimut inassuteqaatigaara siusinnerusukkut atorfeqartitaasimasup akissarsianut tapinik tunineqarnissaminik qinnuteqaataa isummerfigeqqullugu.

Innuttaasup pineqartup akissarsiaminut tapinik tunineqarnissani arlaleriarluni qinnutigisarsimagaluarpaa, kommunili tamatumunnga isummertarsimanani. Atorfeqartitaasoq taanna tamatuma kingorna atorfimminit soraarsimavoq.

Isumaqarpunga soraarnerup akuerineqannginnerani atorfeqartitaasup soraarnerminut tunngavigisaa kommunip misissorsimasariaqaraluaraa, inassuteqaatigaaralu akissarsiat tapii pineqartup qinnutigisai tunniunneqarsimasariaqaraluarnersut kommunip isummerfigissagaa.

Oqaatigaara atorfeqartitaasut allat atorfeqartitaasup pineqartup atorfianut assingusunik atorfeqartut ataatsimut isigalugu akissarsianut tapeqarnissamik piumasaqarsinnaannginnerannik kommunip KANUKOKA-mut ilitsersoqqusimanera ilitsersorneqarsimaneralu suliami pineqartumi apeqqummut isummernermut assersuunneqarsinnaanngitsoq.

Kommunip tamatuma kingorna nalunaarfigaanga innuttaasoq pineqartoq peqatigiiffillu taassuma suliaminut atatillugu ilaasortaaffigisaa isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasut, isumaqatigiissullu taanna malillugu pineqartup siusinnerusukkut atorfeqartitaasimaneranut ataasiaannartumik aningaasarsiat tunniunneqarsimasut.

Kommunini atorfeqartitat akissarsiaannik aqutsineq. (J. nr. 11.73.20.10/057-02)

Suliami, atorfeqartitap akissarsiassaanik kommunip innersuussineranut tunngasumi nammineerlunga misissuiffigisanni, ilaatigut imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

”Ataatsimut isigalugu pineqartoq tassaavoq kommunit sulisoqarnermik aqutsinermi suliassaat tassaasut ingerlatsinermik suliaqarneq. Atorfeqartitaanermut tunngasuni akuliunnerit atorfeqartitaasumut nanertuisuusut tamatumunnga peqatigitillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliat aalajangiivigineqartut pillugit malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarput.

Ingerlatsinermi suliassat oqartussaasunut suliffeqarfinnullu kommunit avataanniittunut kommunit inatsisitigut tunngavissaqarnatik tunniussinnaanngilaat.

Akissarsisitseriaatsip AKISSARSIAT-p qitiusumik ingerlanneqarnera pillugu isumaqatigiissut tamanna naapertorlugu paasisariaqarpoq.

Tamatuma kingunerisaanik Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliassanik kommuni sinnerlugu suliarinninnera ingerlatsinermi teknikkeqarnermuinnaq tunngasuuvoq, aamma tak. kommunit suliassaasa isumaqatigiissummi allaaserineqarnerat.

Taamaalillutik aningaasat suut atorfeqartitaasunut tunniunneqassanerannik, aamma aningaasat suut akissarsianik tunniussinermi ilanngaatigineqassanerannik aalajangiinerit kommunip sulisoqarnermut aqutsisoqarfiata suliassarai.

…

Atorfeqartitaasut malittarisassat atuuttut malillugit akissarsisinneqartarnissaat kommunip akisussaaffigimmagu akissarsisitsinerit Aqutsinermut Pisortaqarfimmit isumagineqartut pisariaqartumik nakkutiginissaat kommunit isumagisariaqarpaat. Nakkutilliinermut tassunga atatillugu kommunip Aqutsinermut Pisortaqarfik pisariaqarnera naapertorlugu pisariaqartunik aaqqiissuteqaqqullugu ilitsersortariaqarpaa.

Tamatumunnga atatillugu kommunip karsianit taamaallaat malittarisassat atuuttut naapertorlugit aningaasanik tunniussisoqartarnissaa kommunip nakkutigissavaa.

Taamaalillutik kommunimi atorfeqartitaasut akissarsiassanik siumoorniarlutik imaluunniit kommunimit aningaasanik tuneqqullutik Aqutsinermut Pisortaqarfimmut saaffiginnissinnaanngillat.

Aammattaaq atorfeqartitaasup akissarsiaanit ilanngaatit atorfeqartitaasup akissarsiassaminit tunniusseqqulluni qinnuteqarneratigut akissarsianit ilanngaatitut imaluunniit kommunimi aalajangiineq malillugu pisarnissaat kommunip qulakkiissavaa.

Taamaalilluni Aqutsinermut Pisortaqarfik nammineq naliliinini malillugu imaluunniit kommunimi sulisoqarnermut aqutsisoqarfimmit allaasunit qinnuteqarneq malillugu akissarsianit ilanngaassisinnaanngilaq.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup tamatumunnga atatillugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup qinnuteqarnera malillugu akissarsianit unerartitsineq aallartissinnaanngilaa.

Pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumit akissarsianit unerartitseqqusissuteqarnissamik qinnuteqaat kommunip sulisitsisutut kisimi aalajangiiffigisinnaavaa.

Akissarsisitsinerni kukkusoqarsimasoq kommunip malugiguniuk kukkunerit aaqqinniarlugit iliuusissat pisariaqartut kommunip suliniutigissavai.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 12, imm. 2-mi akissarsianit unerartitsineq pillugu makku ersernerat oqaatigissallugu aammattaaq pissutissaqarlunga isumaqarpunga:

”Akileraarutip tigoreertakkap ilanngaatigereerneratigut akiligassallip pisassaasa aggornerisa pingajuannit annerusumik sukkulluunniit ilanngartuisoqarsinnaanngilaq.”

Inatsisinik Atortitsinermut Ministereqarfiup inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaataanit makku erserput:

”Unerartitat akileraarutip tigoreertakkap ilanngaatigineqarnerata kingorna akiligassallip pisassaanit annerpaamik pisassat pingajorarterutigissagaat imm. 2-p killilerpaa. Kalaallit Nunaanni tunisinermi aningaasarsiat aamma akileraarusernerqareertarput. Tamatumunnga peqatigitillugu pisassarisat arlallit aamma ilanngaatigineqar-

pata tunniunneqartussanit annerpaamik pingajorarterutip ataatsip kisimi unerartinneqarsinnaannera pillugu malittarisassaq aamma ataqqineqassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Malittarisassaq taanna kommunip akiitsunik akissarsianit ilanngaassinikkut naafferartunik akilersuisitsineranut sunniuteqarpoq.

Akiitsut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit pinngitsaaliissummik akilersinneqarsinnaasut naafferartumik akilersorneqarnissaat kommunip aalajangersimappagu naafferartumik akiliutit akissarsianit ilanngaatigineqarnissaat kommunip piumasaqaatigisinnaanngilaa, taamaaliornikkut akissarsianit ilanngaatigineqartut tamarmiusut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi pingajorarterummut ataatsimut killiliunneqartoq qaangissappassuk.

Allatut oqaatigalugu akiitsunik kommunimi pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartoq aqqutigalugu akilersinniarneqarsinnaasunik naafferartumik akilersuinermik aaqqissuussinermigut eqqartuussisarneq pillugu inatsisit malillugu inatsisitigut inissisimaneq pitsaanerusoq kommunip qulakkeersinnaanngilaa.

Akiitsut

- pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartartup eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu akilersinniarsinnaanngisaasa (pisassarisat eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu pinngitsaaliinikkut akilersinneqarsinnaasunut ilaannginnerat imaluunniit pisassarisat akerlilerneqarsimanerat pissutigalugu), imaluunniit

- pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3 inatsisitigut tunngavigalugu akissarsiassanit tunniussinissatut ilusilerlugu akiliinissamik isumaqatigiissuteqarfiusinnaanngitsut naaffeqartumik akilersorneqarnissaanik kommunip aalajangiisimanera pillugu oqaatigaara akissarsianit ilanngaassinikkut akiliisoqarnissaanik kommuni aalajangersaasinnaanngitsoq, tamatumunnga peqatigitillugu akiitsut akissarsianit ilanngaassinikkut kommunip akilersinniarsinnaanngisai pineqarpata.

Akiitsut atorfeqartitaasup atorfeqartitaaneranik aallaaveqartut kisiisa kommunip ilanngaatigisinnaavai, assersuutigalugu akissarsiassanit siumoorutit imaluunniit akissarsiat amerlanaarlugit tunniunneqarsimasut utertillugit akilerneqarnerat eqqarsaatigalugit.

Aamma ilanngaassinermi aningaasat qanoq amerlatigisut ilanngaatigineqassasut kommuni naliliissaaq.

Tamatumunnga atatillugu kommuni ingerlatsinermik inatsisiseqartitsinermi pisut imminnut oqimaaqatigiinnissaannik tunngaveqarnermit qilersugaavoq, tassanilu pineqartoq tassaavoq innuttaasut siunertarineqartumit annertunerusumik nanertuutissinneqassanngitsut.

Atorfeqartitaasup akissarsianit tigusassaqannginnera imaluunniit ingerlaavartumik nalinginnaasumillu aningaasartuutit akilerneqarsinnaannginnerat ilanngaassinerup kingunerissappagu ilanngaassinissaq pinngitsoortittariaqarpoq killilerneqartariaqarluniluunniit.

Tamatuminnga naliliinermi ilanngaassinermut peqatigitillugu akissarsianit ilanngaassisoqassanersoq imaluunniit akissarsiassanit allatigut kommunip ataqqisassaanik tunniusseqqusisoqarsimanersoq isiginiarneqassaaq.

Akissarsianit ilanngaassinerup atorfeqartitaasup akissarsiassaminik tunniussineratigut nalinginnaanngitsumik akiliineruneranik imaluunniit akissarsianit ilanngaassinerup kommunip nammineq iliuuserisimasaata pineqarneranik apeqqutip akineqarnerani akiliineq kommunip aalajangersaaneratigut (naafferartumik) akiliinertut saqqummernersoq imaluunniit atorfeqartitaasup kommuni avaqqullugu qinnuteqarneratigut pinersoq aalajangiisuuvoq.

…

Akissarsiassanit siumoortitsisarneq pillugu suliat suliarineqartarnerat pillugu immikkut makku oqaatigaakka:

Akissarsiassanit siumoorutit tassaapput atorfeqartitaasup sulisitsisumut akiligassaasa ilaat.

Atorfeqartitaasut atorfeqartitaanerminnut tunngasuni pisinnaatitaaffii pillugit ilitsersorneqarnissaat pisortani sulisitsisut qulakkiissallugu pisussaaffeqarput.

Tamanna sulisitsisut akissarsianik eqqortunik tunniussisarnerannik atorfeqartitaasut iluamik paasisaqarnissaminnut periarfissaqarnissaannut atatillugu isigineqassaaq.

Akissarsianik tunniussinernut atatillugu tamatuma nassataraa akissarsiat allagartaasa suliarineqartut akissarsiat tunniunneqarneranni atorfeqartitaasup sulisitsisoq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkut inissisimaneranik eqqoqqissaartumik takutitsisuunissaat.

Taamaattumik akissarsiassanik siumoortitsineq akissarsiat allagartaannit takuneqarsinnaassaaq.

…

…akissarsisitsinermi 1.115,44 kr.-t ilaapput, ”akissarsianit amigartoorutit ... nalimmassaat”-inik taaneqartut.

Aningaasat taakku akissarsisitsinermi akileraarutinut akiitsunullu, ilanngaassinermut akiliutinullu katillutik akissarsianik tunniunneqartussanik sippuisunik ilanngaassisoqarsimaneranut takussutissaapput.

1.115,44 kr.-nik amigaartoortoqarsimanerata nassataraa akissarsiassatut innersuunneqartut sulisisitsisumut akiliisitsiniarnertut saqqumminnginnerat, 0 kr.-nilli innersuussinertut saqqummernerat.

Taamaattumik 1.115,44 kr-t allassimanerat … akissarsiassanik siumoortitsinertut (aamma) isigineqartariaqarpoq.

Oqaatigineqartutut atorfeqartitaasoq akissarsiaanik tigusassaarullugu aningaasanik ilanngaassineq unerartitsinerlu inatsisinik unioqqutitsineruvoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu suli akissarsiassanngorsimanngitsunik siumoortitsineq atorfeqartitaasup nammineq aningaasaqarneranut tunngasunut akuliunneruvoq, taamaattumillu atorfeqartitaasup qinnuteqarsimanissaa piumasaqaataalluni.

Pineqartoq aamma taassaavoq kommunip aningaasanik tunniunneqartunit amerlanerusunik ilanngaassinermigut unerartitsinermigullu atorfeqartitaasup akiitsuinik unerartitat ilanngaatigineqartullu akissarsiat sippuutaasa amerlaqataannik inatsisitigut tunngavissaqarnani akiliussinera.

…”

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq. (J. nr. 11.10.-03.04/064-02)

A uannut nammineq ornigulluni saaffiginnippoq, piffissarlu siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaammi suliarineqarneranut kommunip atorsimasaa naammagittaalliuutigalugu.

Suliaq misissoreerlugu kommunilu oqaaseqaateqartereerlugu suliaq suliamik suliarinninnermi iliuuseqarfiginagu arlaleriarlugu kommunip uninngatittarsimammagu isornartorsiuillunga oqaaseqaateqarpunga.

Aammattaaq suliat suliarineqarneri sulisoqarniarnikkut ataatsimut ajornartorsiutit pissutigalugit kinguaattoortinneqarsimappat suliap qanoq sivisutigisumik suliarineqarnissaanik naatsorsuutiginninneq tamatumunngalu pissutaasoq kommunip siunissami nalunaarutigisassagaa inassuteqaateqarnissannut pissutissaqarsimavunga.

Ilagiinni sulisoqarnermik aqutsinerup oqartussaaffigineranik allamut isumaginnittussanngortitsineq. (J. nr. 11.04.20.01/066-02)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup naammagittaalliuummik, sulisoqarnermik aqutsinermi aalajangiineq, provstip aalajangiinerisaa pillugu palasip uannut naammagittaalliutigisaanik, allaffissornikkut oqartussaasutut eqqortutut suliaqarnissaanik qinnuigineranut atatillugu ima oqaaseqaateqarsimavunga:

”Tamatumunnga peqatigitillugu paasivara Ilageeqarnerup qitiusumik siulersorneqarnera aqunneqarneralu Naalakkersuisut ilageeqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi 28. oktober 1993-imeersumi § 1 malillugu isumagisarigaat, tamannalu pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasarlutik.

Provstit sulisoqarnermik aqutsinermi allaffissornikkut suna tunngavigalugu aalajangiisinnaanersut aalajangersakkamit ersinngilaq.

Taamaattumik provstit sulisoqarnermik aqutsineq eqqarsaatigalugu immikkut oqartussaasuunersut, aalajanngiineri pisortaqarfimmut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut, imaluunniit provstit sulisoqarnermik aqutsinermi suliaat pisortaqarfiup peqqussummi § 1 malillugu suliassanik suliarinninnerannut ilaasutut isigineqartariaqarnersut erseqqarluppoq.

Pissutsit tamakku pillugit aalajangersakkanik Naalakkersuisut aalajangersaasimanersut takuneqarsinnaanngilaq.

Provstit sulisoqarnermik aqutsinermi suliassanik suna tunngavigalugu ingerlatsinerat atorfeqartitaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnerannut pingaaruteqarsinnaavoq.

Taamaattumik provstit sulisoqarnermik aqutsinermi immikkut oqartussaasuuppata provstit aalajangiinerisa pisortaqarfimmit tamakkiisumik suliareqqinneqartarnissaat atorfeqartitaasut inatsiseqartitsineq tunngavigalugu piumasaqaatigisinnaavaat.

Provstilli sulisoqarnermik aqutsinermi suliassaat pisinnaatitaanermik pisortarfiup iluani tunniussinermik tunngaveqarpata, taamaalillutillu provstit sulisoqarnermik aqutsinermi immikkut oqartussaasuunngippata, pisortaqarfilli sinnerlugu aalajangiisarpata provstit aalajangiinerisa pisortaqarfimmit suliareqqinneqartarnissaat atorfeqartitaasut inatsiseqartitsineq tunngavigalugu piumasaqaatigisinnaanngilaat.

Isumaqarpunga ajornartorsiut taanna qulaajarniarneqartariaqartoq, taamaattumillu pisortaqarfik qinnuigaara Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqarniarnerat uannut nalunaarutigeqqullugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani pisortaqarfiup akissutaanik tigusaqarsimanngilanga.

4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit

Illuliornermut tapersiisarfimmit taarsigassarsisitsinermut atatillugu A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p pisinnaatitaanera. (J. nr. 11.73.35.05/004-02)

Suliamik pisortat imermik pilersuineranni imermut aqqutinut atassuserneqarnissaq siunertaralugu nunaminertamik tunineqarnissamik itigartinneqarneq pillugu naammagittaalliuummut tunngasumik suliaqarninnut tunngatillugu inissiaatileqatigiiffiup illuliornermut tapersiisarfimmit taarsigassarsisitsisarnermut atatillugu pisinnaatitaanera misissuiffigilerniarlugu aalajangerpunga.

Allakkani 15. januar 2002-meersuni A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut imaattunik apeqquteqarpunga:

"…

Boligstøttimit taarsigassarsisinneqarnissamik qinnuteqaateqarnermi immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaq qinnuteqartup atortussaavaa. Immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaq taanna piumasaqaatinik qinnuteqaateqartup atsiornermigut paasisimallugit uppernarsagassaanik imaattunik imaqarpoq:

"Kap. 4: (boligstøttimit illu)

Akueraara immikkoortortaqarfik ingeniøritut arkitektitullu uannut siunnersuisutut isigineqassasoq, sinnerlunga suliap pilersaarusiorneqarnera pisortaaffigineqarneralu ingerlatissagai, tassunga ilanngullugit piumasaqaataasinnaasut isumaqatigiissutillu suliarissagai, suliat assigiinngitsut pilersaarusiussagai, aammalu suliat pitsaasumik suliarineqarnissaat aningaasartaasalu nakkutiginerat isumagissagai.

Aammattaaq isumaqatigaara immikkoortortaqarfik sulianut illoqarfiup iluani sulisunit suliarineqarsinnaanngitsunut entreprenøritut imaluunniit immikkut ittumik akuersinikkut nammineerluni illuliornermi sulisitsisutut isigineqassasoq.

Suliaq ingerlanneqassaaq uanga akiligassannik namminerlu akisussaaffigisannik, taamaallaat pinnagit suliat ingerlaneranni immikkoortortaqarfiup sulisitsisulluunniit namminersortup kukkuneranik sumiginnaaneranilluunniit pissuteqartumik annertuumik annaasaqaatigisinnaasakka. Suliat aalajangersimasut suliarinissaannik sulisitsisumut isumaqatigiissuteqarpat, suliamut atatillugu annaasaqaataasinnaasut sulisitsisup akisussaaffigissavai suliat tunniunneqarnissaasa akuerineqarnissaasalu tungaanut.

Kap. 4 aamma 5 (boligstøttimit illu aamma nammineerluni illuliaq)

Nalunngilara taarsigassarsianut akilersuutit akilerneqareersimasussaagaluarlutik akilerneqarsimanngitsut eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu akilersinneqarsinnaasut. Matumuuna nalunaarutigaara isumaqataagama isertitakka/aningaasaatikka pillugit akileraarnermi ingerlatsiviup nalunaarutiginninnissaanut.

Matumuuna uppernarsaavunga akissutigisakka tamarmik eqqortuusut ilumoorluinnarlutillu. Nalunngilara taarsigassarsisitsisoqassappat taarsigassarsiaritinneqartussaq inissialiornermut tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr.1-imi, 9. april 1992-imeersumi piumasaqaatitut aalajangersarneqartut malittussaallugit."

Matuma kingorna Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aamma inissialiornermut tapersiissu-

teqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassanut Inissiaatileqatigiiffiup inunnut ataasiakkaanut boligstøttimit taarsigassarsisitsineq pillugu suliani taarsigassarsisitsinermi oqartussaasutut imatut inissisimanera naapertuuttuunersoq naliliiffigeqqullugu:

"...ingeniøritut arkitektitullu siunnersuisutut isigineqassasoq ... sinnerlunga suliap pilersaarusiorneqarnera pisortaaffigineralu ingerlatissagai, tassunga ilanngullugit piumasaqaataasinnaasut isumaqatigiissutillu suliarissagai, suliat assigiinngitsut pilersaarusiussagai ataqatigiississagaalu, aammalu suliat pitsaasumik suliarineqarnissaat aningaasartaasullu nakkutiginerat isumagissagai, ... immikkoortortaqarfik sulianut ... entreprenøritut ... isigineqassasoq."

Inissiaatileqatigiiffik aamma qinnuigineqarpoq immersugassami assigiissaartunik oqaasertalersukkami suliassatut taaneqartut issuarneqartut taarsigassarsisitsisup suliassaanut ilanngunneqarsinnaanerannik naliliiffiginneqqullugu, tak. oqartussaasup suliamik suliarinninnermi peqataasinnaatitaannginnera pillugu malittarisassat."

Inissiaatileqatigiiffiup allakkani 29. januar 2002-meersuni ima akissuteqarfigaanga:

„Aammattaaq Ombudsmandip allakkani 15. januar 2002-meersuni inissiaatileqatigiiffik nalileeqqullugu qinnuigaa boligstøttemit taarsigassarsinikkut illulianut tunngasumik ingerlatseqatigiiffiup pilersaarusiornissaa il.il. pillugit ingerlatseqatigiiffik taarsigassarsisumik isumaqatigiissuteqarnissaminut pisinnaatitaanersoq.

Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 1, imm. 2, inissiaatileqatigiiffiup innersuussutigaa. Tassannga erserpoq inissiaatileqatigiiffiup suliassat maannamut Namminersornerullutik Oqartussanit kommuninillu suliarineqartartut suliassarilissagai ingerlateqqitassarilissagaalu. Suliassat taakkua ilagisimavaat boligstøttemit taarsigassarsinikkut illuliornermut atatillugu pilersaarusiorneq il.il.. Taassumunnga paasinarsaatissatut ilisimatinneqarsimavunga qinnuteqaateqarnermi immersugassaq Ombudsmandimit issuaavigineqartoq aammattaaq inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsineq sioqqullugu atorneqartarsimasoq. Assigiinngissutituaa tassaasussaavoq immersugassap qulerpiaani ullumikkut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p allassimanera.

Inissiaatileqatigiiffiup pilersaarusiornermik il.il. suliaqarneratigut oqartussaasup suliamik suliarinninnermi peqataasinnaannginneranik piusoqarsinnaanera pillugu inissiaatileqatigiiffiup naliliinissaanik Ombudsmandip qinnuiginninnera pillugu inissiaatileqatigiiffik isumaqarpoq teknikkikkut siunnersortitut suliassaq taarsigassarsisitsisutut suliassamut akerliunngitsoq. Suliassat taakkua marluk imminnut tapertariipput, tassami taarsigassarsisup pilersaarusiornermut aningaasaliisitsillunilu suliassap suliarinerata, nammineq akiligassami, immikkut ilinniakkatigut eqqortumik suliarineqarnissaanik angusaqassammat."

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarsimanngilaq.

Kommunit allaffissianik assigiissakkanik akiliisitsiniartarnermi atuinerannik Akileraartarnermi Pisortaqarfiup nakkutilliinera. (J. nr. 11.73.49.30/012-02)

Kommunit akiliisitsiniarnermik suliaqarnerat pillugu sulianik suliaqartillunga maluginiarsimavara kommunit allaffissianik assigiissakkanik, Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit allanneqarsimallutilluunniit akuerineqarsimasunik, annertungaatsiaqisumik atuisartut.

Taamaattumik aalajangerpunga Akileraartarnermi Pisortaqarfiup allaffissianik assigiissakkanik, oqartussaasut akiliisitsiniarnermik suliaqarneranni atugassanik, akuersinermik oqaasertaliornernillu suliaqarnera nammineerlunga misissuiffiginiarlugu.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarneqarsimanngilaq.

Umiarsualivimmut oqartussaanermik isumaginnittussanngortitsineq. (J. nr. 11.73.70.11/028-02)

Innuttaasumit, Royal Arctic Line A/S-ip umiarsualivimmut oqartussaanini naapertorlugu talittarfimmi inissamit, ingerlatseqatigiiffiup talittarfimmi inissamik nammineq atuisussaanera pissutigalugu, umiarsuarminik nuusseqqusisimaneranik ilisimatitsissuteqartumik, oqaasiinnartigut saaffiginnissummik tigusaqarsimavunga.

Innuttaasup pineqartup qinnuigineqarnini malikkumasimanngilaa, taavalu Royal Arctic Line A/S-p pisoq politiinut nalunaarutigisimavaa.

Suliassap eqqartuussisunut suliassanngortinneqarsinnaajumaarnissaa eqqarsaatigalugu innuttaasoq ilitsersorpara Ombudsmandip paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit innuttaasup naammagittaalliuutaata suliarinissaa eqqortuusorinngikkaa.

Tamannali ilutigalugu nalilersimavara umiarsualivimmut oqartussaanerup Royal Arctic Line A/S-imut isumagisassanngortitaaneranut inatsisitigut tunngaviusoq nalorninartoqarsinnaagunartoq.

Taamaattumik aalajangerpunga Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik makkununnga nassuiaateqaqqullugu qinnuiginiarlugu:

- Sumiiffimmi umiarsualivimmut oqartussaanermik piginneqatigiiffinnut, pisortat ingerlatsinerata avataaniittunut, isumagisassanngortitsineq pillugu isumaqatigiissutit, inatsisissamut piareersaataasuni eqqartorneqartut, atatiinnarnissaannut inatsisitigut tunngavissaq suna pisortaqarfiup paasinninnera malillugu Namminersornerullutik Oqartussat umiarsualiveqarfiutaannik sanaartorneq, aserfallatsaaliineq, ingerlatsineq il.-il. pillugit Inatsisartut peqqussutaata 1. december 1999-imi atuutilernera tikillugu nassaassaasimanersoq,
- Sumiiffimmi umiarsualivimmut oqartussaasut aalajangiineri pisortaqarfimmut, oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusinnaasumut, naammagittaalliuutigineqarsinnaanersut.
- Pisortaqarfik suliassamik, sumiiffimmi umiarsualivimmut oqartussaasup pisinnaatitaaffigisaata ataaniittumik, naammagittaalliortoqarsimatinnagu suliarinnissinnaanersoq,
- Umiarsualivimmut oqartussaanerup ingerlanneqarnerata oqartussaasup atuisutut umiarsualivinni soqutigisai apeqqutaatinnagit pisarnissaa pisortaqarfiup qanoq iliorluni allatigut qulakkeerumaneraa.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarsimanngilaq.

Kommunip sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortamik soraarsitsinera. (J. nr. 11.73.21.01/038-02)

Ilaatigut kommunip, naak kommuni A-p paasinninnera malillugu illusisitseqqinnissaminut pisussaafeqaraluarluni, sulisunut inissiamit siornatigut inigisimasaminit anisinniarmani ilaatigullu soraartsitaaneq A-p isumaa malillugu atorsinnaassuseqarnaniluunniit patsisissaqanngimmat A-p uannut naammagittaalliornissaminik isumaliutersuuteqarnera pillugu naammagittaalliortup A-p eqqartuussissuserisuata oqarasuaatikkut siunnersorneqarnissani noqqaassutigaa.

Tamanna ilutigalugu A-p eqqartuussissuserisua K Kommunip eqqartuussissuserisuata A-mut allagaasa 17. december 2001-imeersut assilinerinik uannut nassiussivoq.

A-p eqqartuussissuserisua oqarasuaatikkut nalunaarfigaara apeqqutit taagorneqartut pillugit naammagittaalliutip suliarinissaanut imaannaq tunngavissaqarsorinngikkiga.

Isumaqarama kommunip suliami tassani suliamik suliaqarnera apeqqutinik tunngavissaasunik qassiinik saqqummiussiffiusoq, apeqqutit taakkua nammineerlunga misissuiffiginissaat toqqarpara, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5.

Nalunaarummi immikkoortortamut 5-imut innersuussisoqarpoq, tassani suliap allaaserinera tamakkerlugu ilanngunneqarmat.

Kommunip atorfeqartitamut akissarsiassanik tunniussisarnermik aqutsinera. (J. nr. 11.73.20.10/057-02)

Suliamik, immikkoortortami 5-imi suliatut 11.10.49.10/068-00-imik journalnormulikkatut eqqartorneqartumik, suliaqarninnut atatillugu paasilersimavara ukiumi 2000-imi innuttaasup pineqartup akissarsiaanit akiitsunut matussutissanik annertuunik ilanngaasoqartarsimasoq imatut, pineqartoq qaammatini qassiini aningaasanik annikitsuinnarnik tunineqartarsimalluni.

Tamatumunnga atatillugu kommunimi oqartussaasup suliamik suliaqarsimanera misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga.

Suliap suliarinera ukiumi nalunaarusiuunneqartumi naammassisimavara, misissuinermalu inernera matuma siuliini immikkoortortami 3-mi eqqartorpara.

Ilinniartunut inissiani ineqarnermut akiliutinik naatsorsuisarneq. (J. nr. 11.73.77.12/062-02)

Ilinniagaqartunut, ilinniartunut inissiani najugaqartunut, ineqarnermut tapiissutinik naatsorsuineq pillugu apeqqummik nammineerluni misissuinermik 1997-imi aallartitsivunga.

Suliaq 1999-imi unitsinneqarallarpoq, tassami Naalakkersuisut attartornerup annertuumik iluarsaaqqiffigineqarnissaanik isumaliutersuuteqarnerat ilisimasaqarfigilersimagakku.

Taamaattumik aalajangerpunga suliarineqalersimasoq inaarniarlugu, tassami attartorneq pillugu aamma ineqarnermut tapiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat 2001-imi allanngortinneqangaatsiarsimammat, taamatuttaarlu ilinniartunut inissiani ineqarnermut akiliutinik naatsorsuisarnermut inatsisitigut tunngaviusoq siornatigut atuuttoq aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussatut ilusilik maanna peersimammat.

Taamaattorli tamanna ilutigalugu matumunnga atatillugu maluginiarpara ilinniartunut inissiani attartornermut akiliummik aalajangersaanerup tungaatigut ullumikkut tunngavissaqarniarnikkut nalinginnaasumik ajornartorsiuteqartoqarsinnaasoq. Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik apeqqutilliissutinnut 27. juni 2002-mi oqarasuaatikkut ilisimatitsivoq attartornermut akiliummik naatsorsuinermut najoqqutassaq maannamut atorneqartoq atorneqaannassasoq, naak tamanna pillugu aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussaq nassaassaajunnaaraluartoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu aalajangerpunga attartornermut akiliummik ullumikkut aalajangersaaneq inatsisitigut naammattumik tunngavissaqarnersoq misissuiffiginiarlugu.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik aamma Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik misissuinermut oqaaseqaateqarnissaannut periarfississimavakka.

Misissuineq ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarneqarsimanngilaq.

Attartortut attartukkaminnit nuunnerminni aserfallatsaaliinissamut pisussaaffeqarnerat. (J. nr. 11.73.32.12/075-02)

Suliamik, ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarutinni, immikkoortoq 5-imi, suliaq 40–2, aamma suliami allami eqqartorneqartumik suliaqarninnut atatillugu maluginiarsimavara A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p attartortut inigisartik qimallugu nuuttut naqqit qillersaqqinnerinut akiliisittarnerinik periaaserisaanut atatillugu inatsisitigut tunngavissaqarniarneq ajornartorsiutaalersinnaassasoq.

Paasissutissat, suliani pigisakka, malillugit inissiaatileqatigiiffik pisortat inissiaataat attartortittakkat qimallugit nuuttoqarnerani tamatigut naternik qillersaqqitsitsisarpoq, aningaasartuullu attartortumut inigisaminit nuuttumut akiligassanngortillugu, inissiaatileqatigiiffiup attartukkap aserfallatsaalinissaanik tigusisimannginneratut annertutigisumik.

Aammattaaq ilisimavara Naalakkersuisut nalunaarummik, attartortut inigisaq qimallugu nuunnermut atatillugu pisussaaffiinik killiliisumik, matumunnga aserfallatsaalisussaatitaanermik apeqqut ilanngullugu, atulersitsinissartik naatsorsuutigigaat.

Inissiaatileqatigiiffiup periaasiata nalunaarummi tunngavissaqalernissaa naammannersoq imaannaq qularnartoqartissimavara.

Tamanna pissutigalugu apeqqut misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarneqarsimanngilaq.

Isertitat annertussusiat najoqqutaralugu kommunip meeqqeriviinut angerlarsimaffinnilu paaqqinniffinnut atuisut akiliisarnerannut malittarisassanut inatsisitigut tunngavigisat. (J. nr. 11.-73.12.12/085-02

Paasilersimavara Naalakkersuisut meeqqat ulluunerani kommunip paaqqinnittarfiutaanniittarnerinut kommunimillu ingerlanneqartumik angerlarsimaffinni ulluunerani paarineqartarnerinut akiliut pillugu nalunaarummi isertitat annertussusiat najoqqutaralugu atuisut akiliisarnerat pillugu malittarisassanik aalajangersaasimasut, taamaaliornikkut angajoqqaat qaffasissunik aningaasarsiallit akiliummik angajoqqaat appasinnerusumik aningaasarsiallit akiliutigisartagaannit annerusumik akiliuteqartassallutik.

Akiliutip isertitat amerlassusiat najoqqutaralugu iluarsiivigineqartarneranut taassumunnga inatsisitigut tunngavissaq naammattumik erseqqissuseqarnersoq imaannaq qularnartoqarsorigakku, suliaq misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarneqarsimanngilaq.

Pisortat inissiaataanni attartortittakkani ineqarnermut akiliutit naatsorsorneqartarnerannut tunngaviusoq. (J. nr. 11.73.29.12/090-02)

Maluginiarsimavara pisortat inissiaataanni attartortittakkani attartornermut akiliutip qanoq naatsorsorneqartarneranut inatsisitigut tunngaviusoq nalornissutigineqalersinnaasoq.

Taamaalilluni uanga paasinninnera malillugu nalornissutigineqalersinnaavoq aningaasartuutit isertitallu sorliit inatsisinut naapertuuttumik attartornermut akiliummik aalajangersaanermut ilaatinneqarsinnaasut.

Imaannaq paasinninnera unaavoq, aalajangersakkat inatsisitigut tunngavigisaat pillugit immikkoortunut qassiinut malittarisassat nalornissuteqarlernernut pissutaasinnaasut.

Taamaattumik aalajangerpunga attartornermut akiliummik aalajangersaaneq pillugu apeqqutit imaattut misissuiffiginiarlugit:

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 10, imm. 1, malillugu attartornermut akiliut ima aalajangersarneqartussaavoq:

"§ 10. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani najugaqatigiiffimmi inissianut ineqarnermut akiliutit tamarmiusut sukkulluunniit imatut aalajangersarneqarsimassapput najugaqatigiiffik periarfissillugu aningaasaliissutigisimasanit iluanaarutissatut inissiamik piginnittumut aningaasartuuteqarsinnaanngorlugu, takuuk imm. 4, kiisalu isertitaminit aningaasartuutit ingerlatsinermut attuumassuteqartut, taamatuttaaq akileeqataassutissatut aalajangerneqarsimasut unerartitsinerillu, akilersinnaanngorlugit."

Nalunaarutip taaneqartup §§-iisa 15-ianit 16-ianut aamma 27-anni, imm. 1-imi, imaattut aalajangersagaapput:

"§ 15. Attartortitsinermi annaasanut, tak. § 12, imm. 1 nr. 5, ataavartumik pigallartumilluunniit najugarineqannginneranik patsiseqartut, tak. § 13, imm. 1 aamma 3, matussutissanik ukiut tamaasa aningaasat naleqquttut immikkoortinneqassapput.

§ 16. Attartortup qimatsineratigut attartornermit annaasanut matussutissanik ukiut tamaasa aningaasat naleqquttut immikkoortinneqassapput, tak. § 12, imm. 1 nr. 6.

Imm. 2. Naatsorsuutit ukiuata naanerani najugaqaqatigiiffiit annaasat piviusut attartortullu qimatsineratigut annaasassanut ukiup ingerlanerani immikkoortitat naatsorsorneqassapput kommunikkaarlugillu kontomi ataatsimoortitsiviusumi inissinneqassallutik.

Imm. 3. Attartortumut piumasaqaatit, tak. imm. 2 aamma § 29, imm. 4, kontokkut isumagineqassapput tamatumalu kingorna attartortumit akilersinniarneqassallutik inissiamik piginnittumut iluaqutissatut.

…

§ 27. Najugaqaqatigiiffiup inissiaataani attartornermut akiliutit aalajangersarneqassapput taakku immikkut attartortoqarneranit attartornermit isertitaasinnaasut iluaqutigalugit naammassallutik najugaqaqatigiiffiup naatsorsuutigineqarsinnaasumik missingersuusiorneqarsimasumillu ingerlatsinermut aningaasartuutaanut, ilanngullugit peqqussutigineqartutut akileeqataassutissanut toqqortigassanullu piumasaqaataasunut aningaasartuutinut, matussutaasinnaasunngorlugit."

Nalunaarummi aalajangersakkat issuarneqartut oqaasertatik malillugit ima paasineqarsinnaapput, najugaqaqatigiiffinnut ataasiakkaanut tunngasumik ineqarnermut akiliut attartortitsisup inissianut attartortinneqanngitsunut annaasaanik akiligassalinnullu tunngasumik annaasaanik matussutissiissasoq.

Taamaattumik Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigisimavara nalunaarummi aalajangersakkanik issuarneqartunik paasinninneq taanna eqqortuunersoq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Taamaassimappat pisortaqarfik qinnuigineqarpoq aamma makkua nassuiaateqarfigeqqullugit:

- Isumaliutersuutit suut tungavigalugit attartortitsisup aningaasartuutaanik, attartortut sunniuteqarfigisinnaanngisaannik, aammalu attartukkamik atuinermut akiliutitut isigineqarsinnaanngitsunik, attartortut akiligassinneqarsinnaasutut isigineqarnersut.
- Qanoq annertutigisumik, aammalu taamaattoqarpat isumaliutersuutit suut aallaavigalugit, aningaasartuutit taaneqartut Namminersorullutik Oqartussat inissiaataasa attartortittakkat najugaqaqatigiiffinnut, attartortitsisarneq pillugu peqqussummi § 8, imm. 1 aamma imm. 3 naapertorlugit, immikkut aningaasatigut ingerlasunut, agguataarneqarneranni, najugaqaqatigiiffinni ineqarnermut akiliutit aalajangersarneqarneranni assigiinngitsumik sunniuteqarnerat, ingerlatsinermut inatsiseqarnermi tunngaviusumik assigiissitsinissamik aallaavigisaasumut kattunneqarsinnaasutut pisortaqarfiup isumaqarfigineraa.

Tamatuma saniatigut inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 11 pillugu oqaaseqaatinit erserpoq, ineqarnermut tapiissutit aningaasartaat ineqarnermut akiliutit aalajangiiffigineqarnerannut ilaatinneqartut.

Inatsimmik allanngortitsinermi, Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 2-kkut, 21. maj 2002-meersukkut naammassineqartumi, ineqarnermut tapiissutit attartornermut akiliummik aalajangersaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata § 10-anut oqaaseqaatigisani taaneqarsimanngillat.

Pisortaqarfik qinnuigaara ineqarnermut tapiissutit ineqarnermut akiliutit aalajangiiffigineqartarnerannut ilaatinneqarunnaartussaanersut ilisimatitsissutigeqqullugu.

Taamaattumik ineqarnermut tapiissutit ineqarnermut akiliutit aalajangiiffigineqartarnerannut suli ilaatinneqassapata pisortaqarfik aamma qinnuigaara qanoq annertutigisumik, taamaassimappallu isumaliutersuutit suut tunngavigalugit, pisortaqarfiup tamanna ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi assigiissuseqartitsinissamik tunngaveqarnermut kattunneqarsinnaasutut isumaqarfigineraa nassuiaateqarfigeqqullugu.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarneqarsimanngilaq.

Isumaginninnermi inissianik innersuussisarneq pillugu malittarisassat qulaajarneqarnerat. (J. nr. 11.73.01.30/112-02)

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 31. maj 2001-imeersumi § 5, imm. 1, nr. 2 inissianik isumaginninnermi inissiatut atorneqartussanik kommunit pisariaqartitsinerannik matusissutissaqarnissaq pillugu innersuussisarneq pillugu malittarisassaannaanersoq imaluunniit malittarisassaq taanna attartukkap immikkut inissisimalerneranik nassataqarnersoq naammagittaalliuummut aalajangersimasumut atatillugu nalorninartoqartissimavara.

Tamatumunnga peqatigitillugu piffissami attartortup isumaginninnermi malittarisassat malillugit isumaginninnermi pisartakkanik pisartagaqarsinnaatitaaffiani attortartup pisussaaffiisa naammassineqarnissaannik kommunip qularnaveeqqusiinera attartukkanut taakkununnga qanoq sunniuteqarnera misissussallugu pissutissaqarsimavunga.

Misissuinera, immikkoortortaq 5-imi allaaserineqartoq, inaarsimavara.

Kommuninut tikeraarnerit

Ombudsmandip sulinera pillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 2, imm. 3-mik tunngaveqartumik kommunillu tikeraarsimasakka paaseqatigalugit sulianik kommunit ingerlatsiviinit ataasiakkaaneersunit siumut aalajangeriigaanngitsumik toqqakkanik aalajangersimasumik amerlassusilinnik misissuisimavunga. Sulianik misissuineq kommunit ingerlatsiviisa ataaniillutik suliaqarfiusuni sulianik tigulaarinertigut ingerlanneqarsimavoq,

piffissallu tungaatigut 1994-imi apriilip aallaqqaataanut killeqartinneqarluni. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 2, naapertorlugu suliat 1994-imi apriilip aallaqqaataa sioqqullugu pisimasut suliarisinnaanngilakka.

Sulianik misissuinerup oqaaseriumasanik oqaaseqaatinillu, ukiumoortumik nalunaarummut ilanngunnissaat pingaaruteqarsorisannik, imaattunik saqqummiussinissamut pissutissaqalersippaanga.

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq. (J. nr. 11.73.88.71/009-02)

Kommunimi sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuininnik inaarsinermut atatillugu ima oqaaseqaateqarsimavunga:

”Suliaq paasiuminartuusariaqarpoq imaaliallaannarlu misissorneqarsinnaasariaqarluni, suliap ingerlanneqarnera oqilisarniaannarnagu, aammali suliamik suliarinnittup nutaap suliamut ajornanngitsumik pisariitsumillu iseriarsinnaanera eqqarsaatigalugu, tamannalu ingerlatsivinni sulisut paarlaatikulaffigisaanni pingaaruteqartorujussuuvoq.

Sulianik paasiuminartuutitsineq imaaliallaannarlu misissorneqarsinnaasuutitsineq assersuutigalugu suliami allagaatit ullulersorneqarneri malillugit tulleriiaarinikkut, suliami allagaatit qulequtakkaartumik ikioraavinnut immikkut ittunut (charteques) ikiorarlugit agguataarneqarnerisigut suliamilu sapinngisamik annertunerpaamik uppernarsaasersuinikkut pisinnaavoq.

Sulianik misissuinerup ataatsimut takutippaa kommunip suliaatai torersumik aaqqissuunneqarsimasut.

Suliamili A-mut tunngasumi Qeqqani Immikkoortortaqarfiup kommunimut allagai ilaapput, taakkulu kommunimit akineqarsimanersut suliami allagaatinit takusinnaanngilara. Allakkat taakku kommunip oqaasiinnartigut akisimanerai imaluunniit saaffiginnissummut atatillugu suliami suliarinninnikkut iliuuseqartoqarsimanersoq suliami allattuiffimmit aamma takuneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik suliap atuarnerani suliap qanoq ingerlasimanera takusinnaasimanngilara.

Tamatumunnga atatillugu kommunimut malugeqqullugu oqaatigaara pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 1 kiisalu ingerlatsinermi ileqqorissaarneq inatsisitigut aalajangersaavigineqanngitsoq naapertorlugit paasissutissat oqaasiinnartigut pissarsiarineqartut imaluunniit suliamik suliarinninnermi iliuuserisat annertuut ingerlatsiviup tamatigut allattortartussaagai.

Aammattaaq ingerlatsiviup suliami uppernarsaasersuinera eqqarsaatigalugu ingerlatsiviup saaffiginnissummut akissuteqarsimanera pillugu uppernarsaammik paasissutissanilluunniit peqartarnissaa pingaartuuvoq. Tamanna assersuutigalugu pineqartumut allakkat assilinerinik suliamut ikisinikkut imaluunniit allattuiffimmut allattuinikkut pisinnaavoq.

Meeqqamulli suliami pineqartumut paaqqinniffimmi inissiamik kommuni pissarsisimammat suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq. (J. nr. 11.73.88.73/010-02)

Oqaaseqaateqarsimavunga akiligassanut kinguaattoorutinut matussutissanik ilanngaassineq pillugu innuttaasunut nalunaarutigisani akiligassanut

kinguaattoorutinut suussusiat aalajangersimasunut innersuussineq naammanngitsoq, nalunaarummilli ersertariaqartoq akiitsunut pisussaaffigisanut sorlernut ilanngaassisoqarnersoq.

Akiliisimannginnerup akissarsiat 1/3-iinik unerartitsinermik nassataqarsinnaanera pillugu innuttaasunut nalunaarutigisat pillugit aamma ima oqaaseqaateqarsimavunga:

”…...oqaatigaara kommuni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi 1/3-inik annerpaaffiliilluni akissaarsianit unerartitsinermik aallartitsisinnaanngitsoq, tamanna akiitsullip aningaasatigut pisussaaffimminik allanik eqqortitsisinnaajunnaarneranik kinguneqassappat.

Tamatuma akissarsianit unerartitsinissaq pillugu aalajangiinerit ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi aalajangiinerunerannik ilaqarluni nassataraa akissarsianit unerartitsinermi annertunerpaaffittut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarsimasumik kommunip aatsaat atuisinnaanera, akiitsoqartoq tamanna pillugu suliami illua’tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarsimappat, imaluunniit kommunip nalinginnaasumik nukingisaareriaasiatigut nalinginnaasukkut ilisimatinneqarsimappat.

Akissarsiat 1/3-iinik unerartitsilissamaarneq akiitsoqartup akerlilerpagu, akissarsianit unerartitsineq aallartinneqartinnagu akerliliineq kommunip suliarissavaa.”

Aammattaaq oqaaseqaateqarsimavunga akiligassallip akiligassami akilernissaannut aaqqiissuteqarnissaq oqaloqatigiissutigiartorlugu akiliisitsiniartartumut (imaluunniit akiliisitsiniartarfimmut aggernissaata piumasarinissaanut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Akiligassalik, kommuni akilersuinissamut aaqqiissummik aalajangersaajumalluni nalunaaruteqarpat, kommunimik oqaasiinnartigut imaluunniit allakkatigut attaveqarumanermi imaluunniit ilumut qisuariaateqarumanermi tungaatigut piumasaminik iliorsinnaatitaavoq.

Kommunip taamaallaat piumasarisinnaavaa akiligassalik aggissasoq tamanna eqqartuussisarnermik inatsit naapertorlugu akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissutinik suliaqarnissamut aggeqqusinerup ilaatut pisimappat.

”Nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissummik” atuinermut tunngatillugu oqaaseqaateqarsimavunga:

”Nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissut tassaavoq suliami illua’tungeriit akornanni isumaqatigiissut, eqqartuussivimmi suliaq inaarsarniarlugu imaluunniit eqqartuussivikkoortumik suliarinninnissaq pinngitsoorniarlugu.

Taamaattumik pisassarisat akiliisitsiniartartup eqqartuussivimmut saqqummiutinngikkaluarlugit pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermik naammassinniffigisinnaasai eqqarsaatigalugit nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigissuteqartoqarsinnaanngilaq.

Aammattaaq ataatsimut isigalugu isumaqatigiissuteqartoqarsinnaanngilaq pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarluni naammassinnittarneq pillugu malittarisassanik saneqqutsisunik, akiitsulimmut iluaqusiisuunngitsunik.”

Sulianik sulisunut tunngasunik misissuineq. (J. nr. 11.73.88.72/011-02)

Kommunimut tikeraarnermi sulianik sulisunut tunngasunik misissuinermut atatillugu kommunip sulisoqarnermut pisortaa oqaloqatigisimavara. Taamaattorli sulianik sulisoqarnermut tunngasunik misissuinera isornartorsiuinissamut pissutissaqalersitsisimanngilaq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

11.01 – Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat

01. Inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsineq

1 Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliaqarnerminik sivisunaarsinera aammalu kalaallit qallunaallu oqaasiinik atuinera.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuummik tigusaqarnerminik aatsaat qaammatit marlungajaat qaangiuttut uppernarsaasimanera naammagittaalliuuteqartarfiullu suliami pineqartumi aalajangiinerata allaganngorlugu qallunaatut kalaallisullu ataatsikkut naammagittaalliortumut nassiunneqarsimannginnera Ombudsmandip isornartorsiorpaa.
Kiisalu isornartorsiorneqarpoq aalajangiinerup kalaallisuunngortillugu nutserneqarneranut naammagittaalliuuteqartarfiup qaammatit qulingiluangajaat atorsimammagit, tamatumunngalu atatillugu naammagittaalliuuteqartarfiup nutserisoqarfimmi sulisussaqarnikkut pissusiusut pillugit naammagittaalliortoq paasissutississimanngimmagu.
Aammattaaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup matuminnga ilisimatinnissaanut Ombudsmandip pissutissaqarsoraa, aalajangiinernik nutserisarneq innuttaasunullu nassiussisarneq pillugit naammagittaalliuuteqartarfiup siunissami allannguissamaarneri inatsisitigut pissutsinut, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat pisortat oqartussaasuisa kalaallit qallunaallu oqaasiinik atuinerannut atuuttussatut naatsorsuutigisaannut akerliujumaartut. (J. nr. 11.05.09.04/085-00)

A uannut 7. september 2000-imi saaffiginnippoq, piffissaq naammagittaalliuutimi suliarineqarneranut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup atugaa kiisalu naammagittaalliuuteqartarfimmit tusagaqanngilluinnarsimanini naammagittaalliuutiginiarlugit.

Tamatuma kingorna 11. september 2000-imi aalajangerpunga A-p saaffiginninneranut atatillugu misissuinermik aallartitsiniarlunga.

Suliap allaaserineqarnera:

A uannut 7. september 2000-imi saaffiginnippoq, suliap imminut tunngasup sumut killinnera paasiniarlugu. Pineqartup saaffiginnissutaanut atatillugu allakkiara imaappoq:

”A Atorfeqarfimmut 7. septemberimi saaffiginnissimavoq, suliap imminut tunngasup sumut killinnera paasiniarlugu. A sianerfigaara, tassami naammagittaalliuut pillugu suliamik Atorfeqarfik ingerlataqarnersoq takusinnaannginnakku. A oqarpoq suliaq averusernermut tunngassuteqartoq, taamaattumillu A Naalagaaffiup Sinniisoqarfianut saaffiginneqqullugu innersuuppara (tamanna 1999-imi oktoberip qaammataani pineqartumut aamma ilitsersuutigaara).

A-li Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut 1999-imi augustip qaammataani naammagittaallioramili tassannga tusagaqarsimannginnini naammagittaalliutiginiarpaa. Naammagittaalliutip tiguneqarneranut uppernarsaammik aamma tigusaqarsimanngilaq.

A oqarfigaara saaffiginnissutaa piffissaq pineqartup naammagittaalliutaata Naammagittaalliuteqartarfimmit suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliutitut Atorfeqarfiup suliarisinnaagaa.

...“

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut 2. oktober 2000-imi imatut allappunga:

”A oqarasuaatikkut 11. september 2000-imi, naammagittaalliuut 1999-imi augustimi Naammagittaalliuteqartarfimmut nassiussimasani, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suli suliarisimanngimmagu Ombudsmandimut naammagittaalliuteqarpoq. A-p Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuutaa tassaavoq K-p illoqarfiani isumaginninnermut pisortanit sumiginnarneqartutut misigisimanini pillugu naammagittaalliuutaa.

Ombudsmandip siusinnerusukkut 1999-imi oktoberimi A attaveqarfigisimavaa. Tamatumani Ombudsmandip Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik apeqquteqarfigaa Naammagittaalliuteqartarfik A-mit naammagittaalliuummik suliaqarnersoq. Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup A-mit naammagittaalliuut suliarinerarpaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik qinnuigaara suliamik paasinninnerminik, Ombudsmandip suliami misissuinermini atugassaanik nassuiaateqaqqullugu. Pingaartumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik qinnuigaara, A-mit naammagittaalliuut Naammagittaalliuteqartarfiup qanga tigusimaneraa oqaatigeqqullugu aammalu oqaatigalugu naammagittaalliutip tigusimanera Naammagittaalliuteqartarfiup A-mut uppernarsisimaneraa.

Aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik qinnuigaara, Naammagittaalliuteqartarfiup suliami suut suliarisimanerai nassuiaatigeqqullugit kiisalu oqaatigalugu suut suliarineqarsimanerannik A qanoq annertutigisumik ilisimatinneqarsimanersoq.

Kiisalu aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik qinnuigaara A-p naammagittaalliuutaa Naammagittaalliuteqartarfiup naammassillugu suliarisimaneraa paasisitsissutigeqqullugu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup akissutissaa, Ombudsmandi suliamik suliarinninnerminik naammassinnitsinnagu, naammagittaalliuteqartumut saqqummiunneqarnissaa ilimagineqarpoq.

Naammagittaalliuteqartoq matuma qulaani oqaatigineqartunik immikkut allakkatigut, matumani allakkat assilinerannik ilaqartillugit, ilisimatinneqarpoq.”

Suliami A-mut tunngasumi Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerata assilinera 9. november 2000-imi tiguara. Aalajangiineq imaattunik oqaasertaqarpoq:

”Ilaquttavit X-ip illoqarfiani naapinnissaannut atatillugu ernerpit ilillu angalanissinnut aningaasartuutit K Kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliamit akilerneqarsimanerat pillugu naammagittaalliuutit 9. juni 2000-imi Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliaraa.

Nassuiaat ilanngunneqartoq toqqammavigalugu Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuut suliaraa imalu

AALAJANGIILLUNI

K Kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangernera allakkatigut 17. september 1999-imeersutigut ilinnut nalunaarutigineqartoq atortussanngortinneqarpoq Pisortanit ikiorsiissutit pillugit inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 1. November 1982-imeersumi § 16, imm. 1 naapertorlugu.

Aalajangersagaq qulaani taaneqartoq malillugu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit uppernarsarneqarsimasunik ikiorsiissuteqartoqarsinnaavoq, taamatut ikiorsiisoqartassaaq aningaasartuutissat taakku inuup pineqartup piffissami pineqartumi aningaasatigut ingerlaneranut annertuumik nanertuutaasussaalersimappata imaluunniit taamatut ikiorsiinikkut inuk pineqartoq siunissami imminut napatinniarnissaminut periarfissaqarluarnerulersinnaappat.

Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinermini isiginiarpaa qitornavit X-ip illoqarfiani ilaginissaannut atatillugu X-ip illoqarfianut angalanermut uterlugulu najugaqarnermilu aningaasartuutit ilinnut erninnullu akuersissutigineqarsimanerat, tamannalu neqeroorutaasoq illit nammineq kissaatit malillugu atorusunnerlugu aalajangigassat.“

(Suliami pissutsit inatsisitigullu tunngavigisaq pillugit nassuiaat ilanngunneqanngillat)

Allakkatigut tulleriinneri malillugit 4. december 2000-imeersutigut aamma 19. januar 2001-imeersutigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliaq pillugu eqqaasippara.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 19. januar 2001-imeersutigut imatut akissuteqarpoq:

”Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 2. oktober 2000-imeersutigut kiisalu allakkatigut 4. december 2000-imeersutigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaa A-p Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutimi suliarineqarneranut Naammagittaalliuuteqartarfiup piffissaq atugaa pillugu Ombudsmandimut naammagittaalliuutaanut atatillugu nassuiaateqaqqullugu.

Naammagittaalliuuteqartarfiup aallaqqaasiutigalugu Ombudsmandip saaffiginnissutaata taama kingusitsigisumik akineqarnera ajuusaarutigissavaa.

A-p erneratalu angajulliup X-ip illoqarfianut tikeraarnissaat pillugu K Kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinera pillugu A-p naammagittaalliuutai 1. aamma 2. november 1999-imeersut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 10. november 1999-imi tiguai.

A-mut allakkatigut 6. januar 2000-imeersutigut naammagittaalliuutaa tigusimallugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup uppernarsarpaa, taamalu kingusitsigisumik akissuteqarneq ajuusaarutigineqarluni. Tamatumunnga atatillugu A

ilisimatinneqarpoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik paasissutissanik amerlanerusunik naammagittaalliuutip suliarinerani atugassanik K Kommunimut pissarsiniarniartoq, suliamilu Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinnginnerani qaammatit 6 - 12 ingerlasinnaasut.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkatigut 6. januar 2000-imeersutigut K Kommuni suliaq pillugu nassuiaateqaqquaa, allagaatillu suliamut attuumassuteqartut assilineri aamma piumallugit, taakkulu allakkatigut 10. februar 2000-imeersutigut Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiunneqarput.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkatigut 31. marts 2000-imeersutigut K Kommuni qinnuigaa aalajangiinermut inatsisitigut tunngaviusoq kiisalu aalajangiinermut tunngavilersuutaasoq nalunaarutigeqqullugit. Saaffiginnissut taanna 27. april 2000-imi akineqarpoq.

A-p naammagittaalliuutaa tamatuma kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 9. juni 2000-imi ataatsimiinnerani suliarineqarpoq.

Suliami Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera nutserinikkut ajornartorsiutit pissutigalugit aatsaat 9. november 2000-imi A-mut nassiunneqarpoq.

Aalajangiinerli ajuusaarnartumik qallunaatuinnaq A-mut nassiunneqarpoq, tassami ilisimatitsissutitut oqaatigineqarsinnaammat aalajangiineq kalaallisuumut suli nutserneqarsimanngitsoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 14. februar 2001-imi imatut allappunga:

”Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allagai 19. januar 2001-imeersut 24. januar 2001-imi tiguakka, taakkunanilu Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik paasinninnera kiisalu suliamik suliarinninnermi iliuusaasimasut nassuiarneqarlutik.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara ilassutaasumik nassuiaqqullugu naammagittaalliortoq A suliap suliarineqarnerata nalaani suliamik suliarinninnermi iliuusaasimasunik ilisimatinneqarsimanersoq, kiisalu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera 9. juni 2000-imeersoq kalaallisuunngorlugu tigusimaneraa.”

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 5. marts 2001-imeersutigut imaattumik akissuteqarpoq:

”Inatsisartut Ombudsmandiata 14. februar 2001-imi allakkatigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, naammagittaalliuuteqartoq A suliap suliarineqarnerata nalaani, suliap ingerlanneqarneranik ilisimatinneqarsimanersoq, aammalu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 9. juni 2001-imi aalajangiineranik tigusaqartinneqarsimanersoq, ilassutaasumik nassuiaateqarfigeqqullugit qinnuigisimavaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tamatumunnga atatillugu oqaatigissavaa, A suliap suliarineqarnerani, naammagittaalliuuteqartarfiup 6. januar 2000-imi allagaasigut, imarisai naammagittaalliuuteqartarfiup Inatsisartut Ombudsmandiannut 19. januar 2001-imi allagaani oqaatigineqartutigut, taamaallaat suliarisimasanik ilisimatinneqarsimasoq.

A ajoraluartumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 9. juni 2000-imi aalajangiineranik kalaallisut tigusaqarsimanngilaq, aalajangiinerup nutserisut allaffianni nutserneqarnissaa suli utaqqineqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A allakkatigut 13. marts 2001-imeersutigut qinnuigaara Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allagai marluk qulaani taaneqartut pillugit oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatini saqqummiuteqqullugit.

Tamatuma kingorna A-mit tusagaqanngivippunga.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut oqarasuaatikkut 12. december 2001-imi saaffiginnippunga, makkulu apeqqutigalugit:

- suliami A-mut tunngasumi aalajangiinerup nutserneqarnera nukingiuteqqullugu nutserisoqarfik qinnuigineqarsimanersoq, imaluunniit aalajangiinerup nutserneqarnissaa siunertaralugu avataaneersumik nutserisitsisoqarnissaa isumaliutersuutigineqarsimanersoq, kiisalu
- nutserisoqarfik eqqarsaatigalugu atugassiissutitigut ajornartorsiutit oqaatigineqartut aaqqiivigineqarnissaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup eqqarsaatigineraa.

Ingerlaannaq oqaatigineqarpoq apeqqut siulleq akineqarsinnaanngitsoq, suliap pisoqaassusia naammagittaalliuuteqarfimmilu sulisut piffissap ingerlanerani taarserarsimanerat pissutigalugit.

Apeqqutip aappaa eqqarsaatigalugu oqaatigineqarpoq suliassaqarfiup taassuma allanngortitsivigineqarnissaa naammagittaalliuuteqarfiup isumaliutersuutigigaa. Tamanna pillugu nassuiaat suliamik suliarinnittup sapinngisamik piaarnerpaamik Ombudsmandimut nassiunniarpaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 13. december 2001-imeersutigut imaattumik akissuteqarpoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiata oqarasuaatikkut saaffiginninnerata kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangigaasa nutserneqartarnerat pillugu siunissami suliniutaasussat matumuuna nassuiassavai.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup siunissami aalajangiisarneri allattoqarfimmi namminermi nutserneqartalissapput, aalajangiinerillu siulittaasumit atsiorneqarnerisa kinguninnguatigut aalajangiinerup qallunaatuuanik ilaqartillugit naammagittaalliortunut nassiunneqartalissallutiik.

Nassuiaat aalajangiinermut tunngaviusoq naammagittaalliortunut siunissami qallunaatuinnaq nassiunneqartalissaaq, naammagittaalliortorli kaammattorneqartassalluni nassuiaatip kalaallisuuata nassiunneqarnissaa kissaatigineqarnersoq nalunaarutigeqqullugu.

Periaatsimik taassuminnga Naammagittaalliuuteqartarfiup atuisariaqalerneranut pissutaavoq nutserisitsiniarnermi pissutsit pissutaallutik aalajangiinerup naammagittaalliortumit tiguneqarnissaata tungaanut piffissarujussuarmik atuisarneq.

Tamanna amerlanerusunik apeqqutissaqalersitsissappat saaffiginninnissassinnut tikilluaqquneqarpusi." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Naalakkersuisut Nutserisoqarfiat oqarasuaatikkut 4. april 2002-mi attaveqarfigaara, suliami A-mut tunngasumi aalajangiineq Isumaginninnermi

Naammagittaalliuuteqartarfiup nutsigassanngortillugu qanga nassiussimaneraa paasiniarlugu. Nutserisoqarfik tamanna pillugu paasissutissiisinnaanngilaq, tassami suliassat takkussortut nalunaarsorneqartarnerat aatsaat april 2001-imi aallartinneqarsimammat. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik ulloq taanna attaveqarfigaara, apeqqullu taanna apeqqutigalugu. Suliamik suliarinnittup oqaloqatigisama suliaq misissorniarpaa, aqaguanilu sianerniarluni. Tamatumunnga peqatigillugu malugeqqullugu oqaatigaara mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik Ombudsmandip tigummigaa, suliamilu allagaatinik imalimmi tassani aalajangiinerup nutsigassanngortillugu qanga nassiunneqarsimanera pillugu paasissutissanik nassaassaqanngitsoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqarasuaatikkut 5. april 2002-imi oqaatigaa suliaq naammagittaalliuuteqartarfimmi sulisut ullaakkut ataatsimiinneranni oqaluuserineqarsimasoq, suliamilu A-mut tunngasumi aalajangiinerup nutsigassanngortillugu nutserisoqarfimmut qanga nassiunneqarsimanera pillugu paasissutissanik nassaartoqarsinnaasimanngitsoq.

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

<u>"1. Oqartussaasup naammagittaalliuummik tigusineq pillugu uppernarsaasussaatitaanera.</u>

Oqaatigineqarpoq A-p naammagittaalliuutaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 10. november 1999-imi tigusimagaa, naammagittaalliuutillu tiguneqarnera naammagittaalliuuteqartarfiup allakkatigut 6. januar 2000-imeersutigut uppernarsarsimagaa.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit innuttaasup allakkatigut saaffiginnissutaata oqartussaasumit tiguneqarneranit tigusinerup kingorna oqartussaasup qanoq sivisutigisumik piffissaqartitaanera pillugu malittarisassanik imaqanngilaq.

Taamaattorli ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarisaanik imaappoq innuttaasup allakkatigut saaffiginnissutaanik oqartussaasoq tigusisoq saaffiginnissutip tiguneqarnera pillugu ingerlaannartuunngikkaluartumik taamaattorli piffissap sivikitsunnguup ingerlanerani innuttaasumut uppernarsaasariaqartoq.

Innuttaasup naammagiuttaalliornissaanut piffissaliisoqarsimatillugu naammagittaalliuutip tiguneqarnera pillugu oqartussaasup uppernarsaataanik innuttaasup piaarnerpaamik tigusaqarnissaa immikkut pingaarteqarpoq, tassami naammagittaalliuutip tiguneqarnera pillugu uppernarsaasoqanngippat naammagittaalliuutip piffissaagallartillugu tunniunneqarnissaa eqqarsaatigalugu tamanna innuttaassumut inatsisitigut inissisimaneq pillugu nalornisuulersitsisinnaammat.

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaanni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagit-

taalliuuteqarnissamut sapaatit akunneri sisamat ataatsimut isigalugu piffissaliunneqarsimapput.

Tamakku tunngavigalugit suliami matumani A-p naammagittaalliuutaanik tigusinerup kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup qaammatit marlungajaat ingerlareersut aatsaat uppernarsaanera pitsaanngitsutut isigaara. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkamini 19. januar 2001-imeersuni uannut oqarpoq tigusinermik taama kingusitsigisumik uppernarsaaneq A-mut ajuusaarutigineqarsimasoq. Naammagittaalliuuteqartarfiup ajuusaarsimanera ilalersinnaavara.

2. Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq.

Ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarisaanik oqartussaasup suliamik suliarinninnera sapinngisamik pilertornerpaamik eqaannerpaamillu ingerlanneqartussaavoq.

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq eqqarsaatigalugu ingerlatsinermi ileqqorissaarneq pillugu malittarisassat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip december 1994-imeersup qanoq atorneqarnissaanik Namminersornerullutik Oqartussat ilitsersuusiaanni allaaserineqarsimapput. Ilitsersuut taanna ilaatigut Namminersornerullutik Oqartussani oqartussaasunut Kalaallillu Nunaanni kommuninut nassiussuunneqarsimavoq. Akissuteqarnissamut piffissaliussat, piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq il.il. pillugit malittarisassat matumunnga attuumassuteqartut ilaatigut ilitsersuummi imm. 199 aamma 204-mit 207-imut allaaserineqarput:

"199. Suliassat tamarmik pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartut soorunami sapinngisamik pisariitsumik, sukkasuumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqartarnissaannik piumasaqaat pingaartumik atuuppoq suliassanut inuit ataasiakkaat imaluunniit namminersorlutik ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. attuumassuteqarfigisaanni.

(Immikkoortoq 2 ilanngunneqanngilaq)

Suliap suliarineqarnissaata sapinngisamik aningaasartuutaavallaartussanngornagu piareersarneqarnissaanik piumasaqaammi kisimi pineqanngilaq suliat ataasiakkaat suliarineqarnissaanni nalilersorneqarnissaa oqartussaasup suut nammineerluni suliassamut atorsinnaanerai, kisiannili aamma pineqarpoq suliap sukkasuumik eqaatsumillu ingerlanneqarnera innuttaasumut pineqartumut aningaasatigut qanoq sunniuteqassanersoq. Suliassani suliat sukkasuumik aalajangiivigineqarnissaat innuttaasumut pineqartumut aningaasatigut annertuumik pingaaruteqartuni tamanna isiginiarneqartariaqarpoq.

...

204. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliassat qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu nalinginnaasunik aalajangersagartaqanngilaq. Tamatumunnga ilaatigut tunuliaqutaavoq suliassat pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartartut assigiinngeqimmata assigiinngeqisunillu annertussuseqartarlutik, taamaattumik inatsisikkut pisortat ingerlatsiviini qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaasa aalajangersimasumik maleruagassaliornissaat ajornarluinnartussaalluni, tassa eqqartuussivinni ajornarpallaanngitsumik atortinniarneqarsinnaasunik.

Kisiannili folketingip ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit nalinginnaasumik ingerlatsinermut ileqqut kusanartut malinniarneqarnissaanni suliassat qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu tunngavigineqarsinnaasunik suliassat suliarineqartarnissaasa aaqqissugaasarnissaat pillugu maleruagassaqartitsineqarpoq, matuma ataani suliamut tunngassuteqartup suliap qanoq sivisutigisumik suliarineqassanngatinneqarneranik ilisimatinneqartarnissaa pillugu.

Ombudsmandip aammattaaq aalajangikkat ilaanni tikkuaavigisarsimavaa suliat sivisuumik aalajangiiviginеqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaarniarlugu kiisalu puigortoorneqarlutik aalajangiiviginеqanngitsoortarnissaat pinaveersaarniarlugu oqartussaasut naammattunik atorsinnaalluartunik suliat uterfigineqaqqittarnissaannut allattuiffiliortarnissaat.

(Imm. 205-imit 207-imut ilanngunneqanngillat)

Suliap uannut saqqummiunneqarnera malillugu isumaqarpunga naammagittaalliuutip tiguneqarneranit 9. juni 2000-imi aalajangiinissap tungaanut piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isornartorsiussallugu naammattumik tunngavissaqarnanga. Aamma naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuutinik takkuttunik ataatsimut isigalugu qaammatini 6-12-ini suliarinninnissamik naatsorsuutiginninneranik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit innuttaasunut assigiissaartumik ilisimatitsissuteqartarneq isornartorsiussallugu naammattummik tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Taamaattorli misissuinerma immikkoortuata kingulliup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup kalaallit qallunaallu oqaasiinik atuineranut immikkut sammitissallugu pisariaqartoq isumaqarpunga, matumani naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerisa kalaallisut nutserneqartarneri tamatumunngalu atatillugu piffissaq suliat suliarineqarnerinut atorneqartartoq eqqarsaatigalugit atugassiissutaasunut tunngasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Kiisalu oqartussaasut allakkiortussaatitaanerat pillugu malittarisassat pillugit arlalinnik oqaaseqaateqarnissara aamma pisariaqartutut isigaara.

<u>3. Oqartussaasut kalaallit qallunaallu oqaasiinik atuinerat.</u>

Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 9 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 9. Kalaallit oqaasii pingaarnersaallutik oqaasiussapput. Danskit oqaasii peqqissaartumik ilinniartitsissutigineqassapput.

Imm. 2. Oqaatsit taakku tamarmik pisortaqarfinni atorneqarsinnaapput."

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsisip 1979-imi atuutilernissaa sioqqullugu ataatsimiititaliarsuup sulinera ingerlanneqarpoq, taannalu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat pillugit isumaliutissiissutip nr. 873/1978-ip suliarineqarneranik inerneqarpoq.

Isumaliutissiissutip atuagartaani 1-mi, kap. 4, imm. B-mi qupp. 35-mi kalaallit qallunaallu oqaasii immikkut sammineqarput. Immikkoortoq B-mi imaattunik allassimasoqarpoq:

"B. Oqaatsit

Hjemmestyrekommissioni isumaqarpoq hjemmestyreqalernermut atatillugu kalaallit oqaasii Kalaallit Nunaanni oqaatsit pingaarnersaattut ileqquusussamik akuerineqartariaqartut.

Kalaallit oqaasii soorlu aamma kalaallit hjemmestyreudvalgiannit ersersinneqartoq (takuuk kapitali I, immikkoortoq B) aalajangiutaalluinnartumik kalaallit namminneq kinaassutsiminnik misigisimanerannut ilannguppuit taamaalillutillu kinaassutsip pigiuarneqarnissaanut nakussassarnissaanullu, kalaallit imminnut inuiattut ataatsitut misigisimanerata atatinneqarnissaanut, pingaarutaalluinnarlutik.

Qallunaat oqaasii naalagaaffimmi oqaasiviusutut siullermik naalagaaffiup tamarmi inuisa inuiaat akornanni atassutaapput, kisianni aamma Kalaallit Nunaata tungaatigut silarsuarmut avatitsinnittumut tamarmiusumik atassuteqarnermut sakkuupput atassut taanna, pissutsimmi taamaammata, danskit pisortaasigut danskillu suliffeqarfiisigut pisarmat. Pingaartumik ilinniartitaanerup qutsinnerusup annersaa Danmarkimi ilinniarfimmi pisariaqarpoq.

Taamaattumik kommissioni aalajangersakkamik siunnersuuteqarpoq taanna malillugu kalaallit oqaasii oqaatsit pingaarnersarissallugit, sulilu aamma siunnersuutigalugu danskit oqaasii peqqissaartumik ilinniartitsissutigineqassasut.

Pissutsini inunnut tamanut tunngasuni oqaatsit marluiit taakkua naligiissitaanissaat kommissionip siunnersuutigaa. Tamatuma pingaartillugu imaraa oqaatsit marluiit taakku kalaallit danskillu pisortaasa imminnut atassuteqarnerminni tassunga oqaatsit marluiit taakkua arlaat atassuteqarniartup atorneqarsinnaasut Kalaallit Nunaannilu innuttaasup kialluunniit pisortanut saaffiginninnermini allatulluunniit ittumik atassuteqarnermini piumasarisinnaagaa oqaatsit marluiit taakkua arlaat atassuteqarniartup atorumasai atorneqassasut."

Aammattaaq ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani tassani kapitali 1, immikkoortoq B-mi quppernerni 12-13-imi namminersornerulluni oqartussaanermik aaqqissuussinerup tunuliaqutaa pillugu allaaserineqartunit erserpoq Namminersornerullutik Oqartussat pillugit ataatsimiititaliarsuup pilersinneqannginnerani Namminersornerullutik Oqartussat pillugit ataatsimiititaliamik pilersitsisoqarsimasoq, landsrådimi ilaasortanik tallimanik, kalaallit folketingimi ilaasortaatitaanik marlunnik kiisalu Kalaallit Nunaanni kommunit kattuffiata ilaasortaatitaanik ataatsimik inuttalerneqarsimasumik. Ataatsimiititaliap taassuma isumaliutissiissut/isumaqatigiinniutissaq 18. februar 1975-imi saqqummiuppaa, taassumalu inerneralugu naalagaaffeqatigiinnerup iluani namminersornerulluni oqartussaqalernissap piaarnerpaamik tunngavissalerneqarnissaata kaammattuutigineqarnera. Taamaalilluni isumaliutissiissut taanna Namminersornerullutik Oqartussat pillugit ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsinermut toqqaannartumik tunngaviuvoq, Namminersornerullutillu Oqartussat pillugit ataatsimiititaliarsuup sulinerani aallaaviusimalluni.

Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani qupperneq 13-imit erserpoq ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani Namminersornerullutk Oqar-

tussat pilersinneqarnissaannik kissaateqarnermi tunngaviit pingaartut arfinillit nassuiarneqarsimasut. Tunngaviit/immikkoortut taakku qupperneq 13-imi issuarneqarput.

Immikkoortoq 4-p issuarnissaa tulluartutut isigaara:

"4) Oqaatsitigut ajornartorsiutit. Danskit kalaallillu oqaasii ima imminnut ungasitsigaat eqqarsaatit oqaatsit aappaannut nuunniartarnerat assorujussuaq ajornartorsiutaalluni. Tamanna ilinniartitsinermi ajornartorsiutaannaanngilaq, tassami kalaallit oqaasii kalaallit eqqarsartaasiannut inuunerannullu atalluinnartuugamik, kalaallillumi oqaatsitik annaajumanngilaat ... annaassagaluarunikkit inuiattut ikinnerussuteqartutut tammariartornissartik sukkasoorujussuarmik ornittussavaat."

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 8-p, 13. juni 1994-imeersup (suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip) akuerineqarneratigut ingerlatsiviup suliaani ingerlanneqartumi suliami illua'tungiusup pisinnaatitaaffii piginnaatitaaffiilu pingaaruteqartut Inatsisartut inatsisaatigut ataatsimoortumik aalajangersarneqarput.

Inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit ilaatigut erserpoq:

"Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassaguni pisortatigut ingerlatsinermi suliaasartut pitsaanerusumik suliarineqartalernissaannut ikiuutaassaaq taamalu isumannaallisaataassalluni oqartussaasut aalajangiisarnerisa inatsisinut naapertuuttuullutillu eqqortuusalernissaannut. Inatsisartut siunnersuutip qularnaallissavaattaaq innuttaasut imminnut aalajangiisoqartarnerani sunniuteqartalernissaat paasinnissinnaanerusalernissaallu aalajangiinerit imarisaannik tamakkununngalu tunngaviusunik."

Nunatta Inatsisitigut aqunneqarnera pillugu Ataatsimiititaliap ilaatigut pisortat ingerlatsinerat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut (kingusinnerusukkut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartalersoq) pillugu isumaliutissiissutaani quppernernit 8-mit 9-millu erserpoq:

"Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup Nunani Avannarlerni oqaatsit pillugit isumaqatigiissummi aamma Nunani Avannarlerni ikiuisarnermut isumaginninnermullu tunngasut pillugit isumaqatigiissummi aalajangersakkat pissutigalugit kissaatigaa inatsisissatut siunnersuummi § 7, imm. 1-imut nassuiaatini ilanngunneqassasut najoqqutassat erseqqinnerusut, aalajangerneqaqqullugu qallunaat oqaasii imaluunniit kalaallit oqaasii pisortat oqartussaasut saaffiginnissutinik akisinerminni atortassaneraat. Isumaqatigiissutit taaneqartut kinguneraat Nunat Avannarliit arlaanni innuttaasup suliassap suliarineqarnerani saaffiginninnermini immikkut aningaasartuuteqarnani oqaatsiminik atuisinnaanera.

Ataatsimiititaliap tamatumunnga tunngatillugu oqaatigissavaa § 7, imm. 1, malillugu ilitsersuisussaassutsip aammalu pisortatigut ingerlatsiviup misissuisussaassusia pillugu pisortatigut ingerlatsineq pillugu nalinginnaasumik isumaasut kingunerissammassuk, ingerlatsinermi oqartussaasut qularnaariniartarnissaat oqartus-

saasut kikkunnik tamanik, suliassanik suliarisassaminnik saaffiginnissuteqartunik, paasinnittarnissaminnik saaffiginnittunillu paasineqartarnissaminnik. Taamaattumik oqartussaasut pisussaapput oqalutseqartitsillutillu nutserisoqartitsisarnissamut.

Taamaattumik isumaqatigiissutit malillugit pisussaatitsinerit erseqqissaanerinnaapput oqartussaasut § 7, imm. 1 malillugu pisussaanerannik misissuinissamullu pisussaanerannik. Ingerlatsinermi ileqqup pitsaasup siunertarimmagu oqartussaasumut saaffiginnissutit oqaatsit saaffiginninnermi atorneqartut atorlugit akineqartarnissaat, pisariaqarsorinanngilaq inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini najoqqutassanik erseqqinnerusunik ilanngussaqarnissamut. Najoqqutassiat taaneqarnerusariaqarput inatsit pillugu ilitsersuummi."

Inatsisissatut siunnersuummi § 7, imm. 1 pillugu oqaaseqaatini imaluunniit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik ilitsersuummi oqartussaasut kalaallit qallunaalluunniit oqaasiiniik atuinissaat pillugu tunaartarisassat erseqqinnerusut taaneqarsimanngillat.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat Inatsisartut 30. oktober 1998-imi akueraat. Allannguutitut inatsimmi aalajangersarneqarpoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7-ip kingorna § 7a nutaaq imatut oqaasertalik ilanngunneqassasoq:

"§ 7a. Suliamik ingerlanneqartumut peqataasoq isummaminik ersersitsisinnaavoq, kissaatigigini kalaallit imaluunniit danskit oqaasii atorlugit sullinneqarumalluni. Taamatut isummamik ersersitsineq pisortaasup malittussaavaa."

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatini allassimavoq "Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip saqqummiunneqarneratigut siunertaavoq, innutaasunut pisortanullu, erseqqissumik paatsuugassaanngitsumillu takuneqarsinnaalissasoq, innuttaasoq pisortani oqartussaasunut saaffiginnikkuni piumasaqarsinnaasoq pisortanut tunngasuni oqaatsit imminnut naligiissut – kalaallit danskillu oqaasii – atorlugit, kissaateqarnermisut, sullinneqarsinnaasoq."

Namminersornerullutik Oqartussat pillugit ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaanit qulaani issuakkanit takuneqarsinnaasutut Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsisip akuerineqannginnerani kalaallit qallunaallu oqaasiisa innuttaasunik kiffartuussineq eqqarsaatigalugu naligiissuunissaat tunngavigineqarsimavoq. Taamaattumik allannguutissatut inatsit inatsiseqartitsinermi atuuttooreersumik inatsisikkut aalajangersaanertut isigineqarsinnaavoq.

Taamaattorli aalajangersagaq taanna paasinninnera malillugu innuttaasup oqartussaasumut saaffiginninnermini oqaatsit suut atorlugit kiffartuunneqarnissani kissaatigigini erseqqissumik oqaatigisimanngippagu oqartussaasup oqaatsit suut atorneqarnissaannik nammineq toqqaasinnaanerannik paasinninnissamut tunngavissaqanngilaq.

Tamanna nalornissutigineqartillugu oqaatsit suut pisumi atorneqarnissaannik naliliinissaminut oqartussaasoq pisussaaffeqartussaavoq, ilaatigut tamatuma innuttaasumut apeqqutilliissutigineratigut.

Oqaatigaara aalajangiineq inatsisitigut aatsaat atuussinnaassuseqalissasoq, innuttaasumut nalunaarutigineqaruni. Tamatuma nassataraa A-p qallunaat oqaasiinik pisinnaasaqannginera naammagittaalliuuteqartarfiup ilisimappagu naatsorsuutigippaguluunniit aalajangiinerup qallunaatuujusup inatsisitigut atuussinnaassuseqassaguni kalaallisuumut nutserneqarneranik ilaqartinneqassasoq.

Mappimik allagaatinik A-mut tunngasunik imalimmik misissuinermit erserpoq pineqartup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut saaffiginnissutai tamarmik kalaallisut allanneqarsimasut. Taamaattumik A-p kalaallisut oqaatsit pingaarnertut oqaaserigai naatsorsuutigissallugu pissutissaqarluarpoq.

Tamanna tunngavigalugu A-p tigusaata siulliup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerata qallunaatuujunera kiisalu aalajangiinerup nutserneqarnerata naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut allagaasigut 9. marts 2001-imeersutigut aatsaat pissarsiarineqarnera ajuusaarnartorujussuartut isigaara.

Aammattaaq ajuusaarnartutut isigaara nutserisoqarfimmi atugassiissutaasutigut ajornartorsiutai naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut ilisimatitsissutigisimanngimmagit, tamannami paasissutissiissutigineqartut malillugit aalajangiinerup kalaallisuunngortillugu nutserneqarnerata suliarineqarnerani suli qaammatit qulingiluangajaat atorneqarsimanerannut pissutaasimammat.

Aalajangiinerup kalaallisuumut nutserneqarnerani qaammatit qulingiluangajaat ingerlasimanerat immini ajuusaarnartorujussuusutut isigaara. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tamanna tunngavigalugu aalajangiinerup qallunaatut suliarineqarnerata kingorna piaarnerpaamik suliarineqarnissaa siunertaralugu nutserisumik avataaneersumik atuinissamut periarfissat misissortariaqarsimagaluarpai.

4. Allakkiortussaatitaaneq pillugu malittarisassat.

Mappip allagaatinik A-mut tunngasunik imallip misissornerani paasivara suliap nutsigassanngortillugu nutserisoqarfimmut qanga nassiunneqarsimanera pillugu allakkiortoqarsimanngitsoq. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut oqarasuaatikkut saaffiginnittarninni suliami A-mut tunngasumi aalajangiinerup nutserneqarnerata nukingiunneqarnissaa pillugu nutsersisoqarfik qinnuigineqarsimanersoq, imaluunniit nutserisitsinissaq siunertaralugu avataaneersumik nutserisitsisoqarnissaa isumaliutersuutigineqarsimanersoq pillugit apeqqutikka akineqarsinnaasarsimanngillat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 1-imi makku atuummata:

"Suliassani ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussani oqartussaq paasissutissanik suliassamut tunngassuteqarluinnartunik suliassap aalaja-

ngiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik allatut iliorluni paasisaqartoq paassissutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaattorli paasissutissat taakku suliassap allakkiartaasa ilaanni takuneqarsinnaappata tamanna atuutinngilaq."

Allakkiortussaatitaanerup annertussusia suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu Inatsisileriffiup ilitsersuusiaani december 1994-imeersumi imm. 58-61-imi imatut allaaserineqarsimavoq. Ukulu issuarnissaat naleqquttutut isigaara:

"58. Pisortat suliassanik ingerlatsinerminni aalajangiinissaminnut tunngavissanik oqaasiinnartigut pissarsiniarajuttarput. Taamatut suleriuseqarneq sukkanerusumik pisariinnerusumillu suliassanik suliarinninnerusinnaavoq, atorneqarneralu killilerniarneqartariaqarani. Illuatungaatigulli pingaartuuvoq pisortat oqartussaaffiata taamatut suleriaaseqarnera pissutigiinnarlugu suliassami peqataasut pisortat ingerlatsineranni suliassap suliarineqarnerani paasissutissanik pissarsisinnaajunnaarsinneqannginnissaat. Aammattaaq pisortat ingerlatsivianni oqartussaqarfimmut namminermut pingaartuuvoq paasisinnaassallugu paasissutissat suut aalajangiiniarnermi tunngavissatut ilanngunneqarsimanersut, assersuutigalugu suliassaq ilumut eqqortumik suliarineqarsimanersoq eqqarsaatigineqartillugu.

...

59. Allattuisussaatitaanerup qanoq annertutiginissaani apeqqutaanngilaq paasissutissaq imamigut isigalugu paasissutissarpiaanersoq taamaannginnersorluunniit, pingaarnerullunili paasissutissaq taanna oqartussap suliamik ingerlatsinerani qanoq atorneqarnersoq. Paasissutissap allanneqarnissaanut pingaaruteqartoq tassaavoq paasissutissaq suliassap uppernarsaatitaanut tapertaanersoq, imaluunniit suliassami pissusiviusut ersarinnerusunngortinneqarnissaat eqqarsaatigalugu pissarsiarineqarsimanersoq. Taamaalilluni taanna siullermik paasisat pillugit, uuttortaanerit misissuinerillu inernerinut, aningaasatigut atukkat pillugit paasissutissanut aalajangiunneqartunut (assersuutigalugu akileraaruteqaataasussanik isertitat amerlassusii) assigisaallu pillugit paasissutissarpassuarnut ilaalerpoq. Allattuisussaatitaanermili misigisat tunngavigalugit naliliinerit pillugit paasissutissat aamma ilaatinneqarsinnaapput, tassa naliliinerit taamatut aqutsinikkut uppernarsaasersuinermut pingaaruteqarpata, assersuutigalugu suliassamut immikkut ilisimasalimmit avataaneersumit pissarsiarineqarsimasut, pissusiviusullu pillugit paasissutissat assigiinngitsut pingaarutaannik naliliisut.

Suliassalli aalajangiiviginеqarnissaa eqqarsaatigalugu isummanik, tunngavilersuutinik imaluunniit naliliinernik saqqummiussineq allattuisussaatitaanermi ilaatinneqartussaanngilaq. Tamanna malittarisassat atuuttut pillugit paasissutissat imaannut atuuppoq.

60. Allattuisussaatitaanermi paasissutissat suliassami pissusiviusunut tunngasut tamarmik suliassaq pillugu allattugaatini allani ilaariinngitsut pineqarput, paasissutissat taakku suliassamut qanoq ililluni pissarsiarineqarsimanerat apeqqutaatinnagu. Taamaalilluni allattuisussaatitaanermi paasissutissat oqartussaqarfiup taassuma iluani oqaasiinnakkut paarlaateqatigiinneqartut aamma ilaatinneqarsinnaapput, assersuutigalugu sulisut akornanni paarlaateqatigiinneqartut, imaluunniit paasissutissat kommunalbestyrelsip, kommunimi ataatsimiititaliat suleqatigiiffiilluunniit akornanni ataatsimiinnerni saqqummertut. Paasissutissat oqartussat allat suliassaataanneersut nalunaarsuivinneersulluunniit suliami aamma allattorneqassapput, innersuussutitut ilusilerneqarsinnaallutik.

Aammattaaq allattuisussaatitaaneq pillugu aalajangersakkap kingunerisaanik atortussat suliassani ilaasimasut kingusinnerusukkulli assilinagit, kopeernagit, inu-

innarnut suliffeqqarfinnulluunniit il.il. atortussanik taakkuninnga utertitsinissamut pisussaaffeqanngitsunut tunniunneqarsimasut utertinneqarsimasulluunniit imaat pillugit oqartussaqarfik allattuisariaqartassaaq, taamaattorli tak. imm. 57.

61. Paasissutissat pissarsiarineqarniariartut allakkiamut immikkut ittumut ingerlaannaq allattorneqarnissaat allattuisussaatitaanerup kingunerisariaqanngilaa. Manna tikillugu pisarnertut paasissutissat taakku oqartussaqarfiup pineqartup nammineq allattuiffiutaanut allattorneqarsinnaapput, assersuutigalugu pappialamut imaqarniliuiffimmut assigisaanulluunniit, matumani qarasaasiami allattuiviit ilanngullugit. Taamatut pisoqartillugu kingusinnerusukkullu paasitinneqarnissaq qinnuteqaatigineqartillugu pappiara imaqarniliuivigineqartoq takutinneqaannassaaq, imaluunniit suliassami pissusiviusut suliassap aalajangiivigineqarneranut pingaaruteqartut taamatullu iluseqartillugit tiguneqarsimasut pillugit naalisaalluni paasissutissiisoqassalluni."

Tamakku saniatigut ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassataraa suliami iliuuserineqartut annertuut tamaasa pillugit aamma allattuisoqartarnissaa.

Pingaarnertut isigalugu aalajangiisuusoq tassaavoq paasissutissat pineqartut suliap paasissutissartalersorneqarnerani sumik siunertaqarnersut. Allakkiortussaatitaaneq qulaani oqaatigineqartutut innuttaasut suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerup atortinneqarnerani tunngaviuvoq, kisiannili oqartussaasup suliamik suliarinninnermini eqqortumik iliuuseqarsimanerata pitsaasumik nakkutigineqarnissaanut annertuumik aamma tunngaviulluni.

Suliami matumani nutserisoqarfimmi atugassiissutaasutigut pissutsit naammagittaalliuuteqartarfiup ilisimasimasai aalajangiinerup kalaallisuumut nutserneqarnerani piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup sivisunerulerneranut toqqaannartumik pissutaasimapput. Taamaattumik paasinninnera malillugu suliap nutserisoqarfimmut nassiunneqarnera pillugu allakkiornissaq naammagittaalliuuteqartarfiup pisussaaffigisimavaa.

Tamanna tunngavigalugu naammagittaalliuuteqartarfiup suliap nutserisoqarfimmut nassiunneqarnera pillugu allakkiorsimannginnera pitsaanngitsutut isigaara.

Nalunngilarattaaq nutserisoqarfimmut suliamik nassitsinermi immersugassaq immikkut ittoq naammagittaalliuuteqartarfiup nalinginnaasumik atortaraa.

<u>5. Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerisa nutserneqartarnerat pillugu siunissami suliniutit.</u>

Oqartussaasut oqaatsinik atuinerat pillugu qulaani oqaaseqaatit kingunerisaannik naammagittaalliuuteqartarfiup innuttaasunut aalajangiinerisa nassiunneqartarnerat eqqarsaatigalugu allannguutigitinniakkat pillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allagai 13. december 2001-imeersut pillugit arlalinnik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarpunga.

Allakkani oqaatigineqarpoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup siunissami aalajangigai allattoqarfiup iluani nutserneqartarniartut, aalajangiinerullu qallunaatuuanut ilanngullugit aalajangiinerit siulittaasumit atsiorneqarnerisa kinguninnguatigut naammagittaalliortumut nassiunneqartarniartut. Nassuiaat aalajangiinerup ilaatigut tunngavigisaa naammagittaalliortumut siunissami qallunaatuinnaq nassiunneqartarniarpoq, naammagittaalliortorli kaammattorneqartassalluni nassuiaatip kalaallisuunngorlugu nassiunneqarnissaa kissaatiginerini nalunaarutigeqqullugu.

Nassuiaat aalajangiinerup tunngavigisaa paasinninnera malillugu tassaavoq naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiisinnaaneranut tunngavippiaasoq, tassami nassuiaat taanna pissusiviusut inatsisitigullu tunngaviusut eqqarsaatigalugit tassaammat suliap tamarmi paasissutissartalersorneqarneranik imaqartoq. Taamaalilluni nassuiaat aalajangiinerup imaanik naammagittaalliortup paasinninnissaanut tunngaviuvoq.

Oqartussaasut oqaatsinik atuinerat pillugu immikkoortumi matuma siulianiittumi inerniliineq malillugu inatsisitigut inissisimaneq atuuttoq imaappoq naammagittaalliortoq oqartussaasup aalajangigaani pisortanut tunngasuni oqaatsit naligiissut, kalaallisut qallunaatullu oqaatsit, arlaat paasisinnaasani atorlugit nalunaarfigineqarnissaminik piumasaqaateqarsinnaasoq.

Taamaattumik suliami naammagittaalliortoq kalaallisuinnaq oqaaseqartuuppat naammagittaalliuuteqartarfiup siunissami periaaseriniagaa inatsisitigut atuuttumut tassunga assortuuttuusussaavoq.

Nassuiaatip kalaallisut nassiunneqarnissaanik naammagittaalliortup nammineq kissaatigisaminik saqqummiussinissamut naammagittaalliuuteqartarfiup periarfissiinerata tamanna allanngortissinnaanngilaa. Isumaqarpunga naammagittaalliuuteqartarfik pisortani oqartussaasutut tassaasoq aalajangiinerup nassuiaatillu tassunga atasup oqaatsit suut atorlugit nassiunneqarnissaa pillugu naliliinissamut pisussaaffeqartoq.

Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara qulaani oqaaseqaatit qanoq iliuuseqarnissamik pisariaqalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu.“

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkani 9. oktober 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

„Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Ombudsmandip matuma qulaani taasaanik oqaaseqarfigisassanngortitanik 2002-mi maajip oktobarillu qaammataanni tigusaqarsimavoq.

Ombudsmandip oqaaseqaatigisai tunuliaqutaralugit Naammagittaalliuuteqartarfiup suliaq 30. august 2002-mi ataatsimiinnermi oqaloqatigiissutigisimavaa. Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangerpoq siunissami aalajangiinerit naammassissutaasut kalaallisut qallunaatullu ataatsikkut naammagittaalliortumut nassiunneqartalissasut. Kisiannili Naammagittaalliuuteqartarfik Naammagittaalliuuteqartarfiup Al-

laffeqarfiata nassuiaataanik naammagittaalliortumut nassiussisarunnaassasoq.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 15. oktober 2002-meersutigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik ima nalunaaruteqarfigaara:

„... . Allannguutissatut eqqarsaatigineqartut immikkoortui siulliit pillugit oqaaseqaatissaqanngilanga.

Allannguut taaneqartoq kingulleq eqqarsaatigalugu Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara taamatut aaqqissuussineq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassanut naapertuuttuunersoq nassuiaqqullugu, tak. oqaaseqaatinni oqaatigisakka, oqaatigigakkumi nassuiaat taanna aalajangiinerup imaanik naammagittaalliortup paasinnissinnaanissaanut tunngaviusoq.“

Allakkani 23. oktober 2002-meersuni Naammagittaalliuuteqartarfik ima akissuteqarpoq:

”Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqarfiup allakkani 15. oktober 2002-meersuni Naammagittaalliuuteqartarfiup matuma siuliini eqqartorneqartut pillugit allagai 9. oktober 2002-meersut akissuteqarfigai.

Aalajangiinerit naammassissutaasut naammagittaalliortumut kalaallisut qallunaatullu siunissami nassiunneqartalernissaannik, kisiannili Naammagittaalliuuteqartarfiup Allattoqarfiata nassuiaataasa naammagittaalliortumut nassiunneqartarunnaarnissaannik, aaqqiissutip Naammagittaalliuuteqartarfimmit aalajangerneqarsimasup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip tunngavilersuineq pillugu maleruagassartaanut naapertuuttuuneranut nassuiaateqarnissaq Ombudsmandip kissaatigaa, tak. ombudsmandip apeqqummut siornatigut oqaaserisai.

Naammagittaalliuuteqartarfiup matumunnga oqaatigissavaa, Naammagittaalliuuteqartarfiup allagaani 9. oktober 2002-meersuni taaneqarsimasutut, siunissami aalajangiinerit naammassissutaasut naammagittaalliortumut kalaallisut qallunaatullu nassiunneqartalerumaartut. Taamaalilluni aalajangiinerit aammattaaq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip tunngavilersuuteqarnissaq pillugu maleruagassartai eqquutitinneqartussaapput. Tusarniaanermut maleruagassat maleruarneqarnissaat Naammagittaalliuuteqartarfiup suliat suliarineqarnerisa nalaanni qulakkiissavaa.”

Naammagittaalliuuteqartarfik nalunaarfigisimavara akissutitut allakkat tusaatissatut tigugikka, tamatumalu kingornagut suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnianngitsunga.

20. - Sulinermut inatsiseqartitsineq

1. Qanigisap napparsimarulunneranut atatillugu akissarsiaqarnani sulinngiffeqarneq akiliunneqarlunilu angalaneq pillugit malittarisassat. Suliamik paasissutissartalersuineq amigaatilik, suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut malittarisassanik sumiginnaaneq.

A-p naammagittaalliuutigaa uimi kræftimik nappaamminik napparsimmavissuarmi Rigshospitalimi pilatsittussanngorneranut atatillugu akissarsiaqarnani sulinngiffeqarnissami akiliunneqarlunilu angalanissami akuersissutiginissaa Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat itigartitsissutigisimagaat.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup pilatsinnissap nappaatillu navianassusia pillugu peqqinnissamut oqartussaasut tusarniaavigeqqaarnagit aalajangiisimanera Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangiinermut tunngavigineqartorpiaq, tulleriissaarinermut allaffissiami napparsimmavissuarmut Rigshospitalimukartitami nalunaarneqartoq, pillugu pisortaqarfiup A-mut tusarniaasimannginnera Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq itigartitsissummi amigaatigineqartut taakkua aalajangiineq atorsinnaassuseerutitikkaat, Ombudsmandillu pisortaqarfik tamatuma sutigut pissutissaqalersitsineranik nalunaaruteqaqqullugu qinnuigisimavaa.

Kiisalu pisortaqarfiup tunngavilersuutigisaa amigaateqarnerarlugu Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

(J. nr. 11.03.20.01/012-00)

Uimi kræfteqarluni Rigshospitalimi pilatsinneranut atatillugu sulinngiffeqarnermi akissarsiaqarnani sulinngiffeqarnertut isigineqarnissaanik "sulisitsisumi" aalajangiisimanera A-p 28. januar 2000-imi naammagittaalliuutigaa.

Suliami paasissutissat pigineqartut malillugit A piffissami 15. december 1999-imit 5. januar 2000-imut sulinngiffeqarsimavoq.

A X-ip napparsimmaviani igaffimmi ikiortitut atorfeqarpoq.

A-p aapparisaa Dronning Ingridip Napparsimmavissuanit qaammatip ataatsip iluani pilatsittussatut 27. september 1999-imi Rigshospitalimut innersuunneqarpoq.

Innersuussummit erserpoq piffissaliunneqartoq taanna qaangerneqarpat kræftip siaruaannissaa annertuumik ilimagineqartoq.

Innersuussummi nappaatip ingerlasimanera naalisarlugu imatut allaaserineqarpoq:

"... angut iisisinnaannginnini pissutigalugu unitsinneqartoq, 21.10.99-imi iggissamigut pilatsippoq pasinartumik tinunernit misissugassamik tigusiffigalugu, kigutiminiit 28 cm-nik ilorpasinnerusumi tinunertut ittumik allannguuteqarpoq. Misissugassaq pillugu akissut suli tiguneqanngilaq, tinunerup allanngornera 2 cm sinnerlugit annertussuseqarpoq ventrikilimilu 5 mm-tut ikertutigisumik ammasumik ikeqarluni. 25.10.99 CT-scanning atorlugu qinnguartaanikkut takuneqarsinnaavoq tinuneq ilummut ataneqanngitsoq avalequtaasaqanngitsorlu. Napparsimasoq massakkut nerisassanik sequtsigaasunik nerisinnaavoq. Napparsimasoq aallassaaq, aggersarneqarnissanilu utaqqimaarlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

X-imi napparsimmavimmi A-mut sulisutut tunngasumit erserpoq Kalaallit Illuat Hellerupimiittoq K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmut 25. november 1999-imi imaattumik saaffiginnissuteqarsimasoq:

„A-p ...-mut uterlugulu angalanissaanik aamma Kalaallit Illuanni ulloq unnuarlu 550 kr.-nik akiliisarluni najugaqarnissaa pillugit qinnuteqaat.

... iggissamigut kræfteqartoq paasineqarpoq. Rigshospitalimi 09.12.1999 pilatsissaaq. Maani Danmarkimi juullisiussaaq. Tarnimigut assut artorsaateqarpoq, ilaquttaminillu tapersersorneqarnissani pisariaqartillugu. Taamaattumik ilaqutaasa juullisioriartornissaat pineqartumut assut pingaaruteqarpoq.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna X-ip napparsimmavia Peqqinnisamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut 29. november 1999-imi imatut allappoq:

"Pineqartoq: A.

Qulaani taaneqartup uigaa ..., taannalu massakkut Rigshospitalimi uninngavoq, iggissamigut kræfteqarnini pissutigalugu pilatsittussaagami.

Taamaattumik Danmarkimut angalanissaq peqqinnissaqarfiup akilerumaneraa sapinngisaamik piaarnerpaamik nalunaarutigineqassasoq qinnutiginiarpara, tassami pilattaaneq ulorianaateqarsinnaasutut isigineqartariaqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik 30. november 1999-imi imatut akissuteqarpoq:

"...

Ilaqutaasup napparsimarulunnerani angalaneq sulinngiffeqarnerlu peqqinnissaqarfiup akilertarpai, tamanna Aqutsinermut Pisortaqarfiup akuerisimappagu.

Taamaattumik atorfeqartup akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissami billettimullu aningaasartuutit akilerneqarnissaat Aqutsinermut Pisortaqarfimmut, Postbox 1039, 3900 Nuuk, qinnutigissavai. Qinnuteqaat (napparsimaruluttoqartillugu) nakorsap oqaaseqaataanik ilaqartinneqassaaq, tassanngalu takuneqarsinnaassalluni nappaat inuunermik ulorianartorsiortitsisuusoq.

Atorfeqartoq amerlanertigut aallapallattussaasarmat, taamaattumillu qinnuteqaataa aallannginnerani suliarineqarsinnaasarani, billettimut aningaasartuutit pineqartup nammineq akilissavai. Tassunga taarsiullugu napparsimmavik billettimut inniminniissutilioqqaarsinnaavoq, atorfeqartorlu utertitsilluni akiliiumanini uppernarsarlugu uppernarsaammik atsiugaqarsinnaalluni. Taamatut utertitsilluni akiliiumanermik uppernarsaammik atsiortitsisoqartarpoq, Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnu-

teqaammik itigartitsissagaluarpat atorneqarsinnaasumik." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

X-ip napparsimmavia qinnuteqaammik imaattumik Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 30. november 1999-imi nassiussivoq:

"Akissarsiaqarluni sulinngiffeqarneq aamma Danmarkimut utimullu angalaneq kiisalu najugaqarnermut aningaasartuutit matuneqarnissaat qinnutigineqarput, uiata ...-p Rigshospitalimi uninnganerani iggissamigullu kræfteqarnini pissutigalugu pilatsinnerani.

DIN-imit angerlartitsinermut atatillugu allakkiaq[1] takussutissatut ilanngunneqarpoq. Tassannga erserpoq napparsimasoq iggissamigut piartuaartumik kræfteqartoq. Pilattaaneq taanna inuunermik ulorianartorsiortitsisinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Napparsimmavik pisortaqarfimmut 2. december 1999-imi imaattumik nukingisaaruteqarpoq:

"Qulaani taaneqartumut akissuteqartoqarnissaa matumuuna nukingissarutigaarput, tassami ... 09.12.99 pilatsittussaammat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aalajangiineq imaattoq assilinera X-imi napparsimmavimmut nassiullugu Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup 6. december 1999-imi nassiuppaa:

"X-ip napparsimmaviata A sinnerlugu akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissaq, X-imit Danmarkimut uterlugulu angalanissaq kiisalu uiusup iggissamigut kræfteqarnini pissutigulugu uninnganerata pilatsinneratalu nalaani najugaqarnermut aningaasartuutit akilerneqarnissat allakkatigut 30. november 1999-imeersutigut qinnutigaa.

Dr. Ingridip Napparsimmavissuata innersuussutaanit pilattaaneq inuunermik imaaliallaannaq ulorianartorsiortitsisinnaasoq pineqanngitsoq ersermat qinnutigineqartut massakkut akuerineqarsinnaanngillat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissani suliffimminut 26. januar 2000-imi imatut qinnutigaa:

"Decemberip 15-niit 1999 januarip 5-nut 2000 Danmarkiliarpunga uviga napparsimasoq najoriartorlugu pisariaqavimmat.

Qinnutigivara ullut taakkua: 8 taavalu ullut marluk angalanermut tunngasut, katillugit ullut 10 aningaasarsiaqarfigiinnarniarlugit."

Qinnuteqaat taanna napparsimmaviup Aqutsinermut Pisortaqarfimmi suliarisassanngorlugu 28. januar 2000-imi nassiuppaa, Aqutsinermullu Pisortaqarfik 17. februar 2000-imi imaattumik aalajangiivoq, assilinera nap-

---

1. Innersuussut 27. oktober 1999-imeersoq siusinnerusukkut issuarneqartoq matumani pineqarpoq.

parsimmavimmut aamma Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut nassiullugu:“

Uiit Rigshospitalimut unitsinneqarneranut atatillugu akissarsiaqarlutit sulinngiffeqarnissamik qinnuteqarnerpit kingorna Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkatigut 6. december 1999-imeersutigut itigartippaatit, tassami pilattaaneq inuunermik ulorianartorsiortitsisuunngimmat. Qinnuteqaatit ajuusaarluta itigarteqqipparput, suliami allannguuteqartoqannginnera pissutigalugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Naammagittaalliuut tigoreerlugu Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 6. april 2000-imi imatut allappunga:

“Ombudsmandip A-mit naammagittaalliuut assilinera ilanngunneqartoq, 28. januar 2000-imeersoq tigusimavaa.

Ombudsmandip paasinninnera malillugu, A-p qanitarisami napparsimaneranut atatillugu akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnermik qinnuteqaamminut Aqutsinermut Pisortaqarfiup 28. januar 2000-imi oqaasiinnartigut itigartitsinera naammagittaalliuutigerusuppaa.

Ombudsmandip suliamik misissuinerani atugassamik Aqutsinermi Pisortaqarfik qinnuigaara, Aqutsinermi pisortaqarfiup A-mit qinnuteqaat, naammagittaalliuutaani atuarneqarsinnaasutut, suliarisimaneraa nalunaarfigeqqullunga.

Taamaassimappat Aqutsinermi Pisortaqarfik suliamik paasinninnerminik nassuiaateqaqqullugu tamatumunngalu atatillugu itigartitsineq tunngavilersoqqullugu, qinnuigaara, aammalu itigartitsineq sooq oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarsimanersoq nalunaarfigalunga.

Taamatuttaaq Aqutsinermi Pisortaqarfik qinnuigaara, naammagittaalliortumut tunngasumik suliami mappimik, taamaattoqarpat, atukkiusseqqullugu.

Aqutsinermi Pisortaqarfiup akissutaa naammagittaalliuteqartumut, Ombudsmandip suliamik misissuinera naammassitinnagu, saqqummiunneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.”

Pisortaqarfiup 8. juni 2000-imi imatut akivaanga:

“Aqutsinermut Pisortaqarfiup 30. november 1999-imi aamma 2. december 1999-imi X-ip napparsimmavianit sulinngiffeqarnissamik kiisalu akiliunneqarluni angalanissamik A-p qinnuteqaatai tiguai, uimi ...-p iggissamigut kræfteqarnini pillugu Rigshospitalimi pilatsinnissaanut atatillugu.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup qinnutigineqartoq allakkatigut 6. december 1999-imeersutigut itigartitsissutigaa, tassami Dronning Ingridip Napparsimmavissuata innersuussutaani takuneqarsinnaanngimmat pilaaneq inuunerup ulorianartorsiortinneqarneranik kinguneqariaannaanersoq.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup fax 28. januar 2000-imi allakkallu 26. januar 2000-imeersut A-meersut tiguai, taakkunanilu uimi pilatsinneranut atatillugu ulluni arfineq pingasuni akissarsiaqarluni angalanermullu ullut marluk qinnuteqaatigeqqillugit.

Aqutsinermut Pisortaqarfimmiit ataatigut atsiortoq siullermik A-mut sianerpoq, sukkasuumik akineqarsinnaaqqullugu, nassuiaallugulu ajoraluartumik akuerineqarsinnaanngitsoq, tassami pilaaneq inuunerup ulorianartorsiortinneqarneranik suli kinguneqariaannaanngimmat. A-p qinnuteqaataa Aqutsinermut Pisortaqarfiup 17. januar 2000-imi allakkatigut akissuteqarfigaa.

Suliassap A-mut tunngasup mappitaa Aqutsinermut Pisortaqarfiup atukkiussatut ilanngullugu nassiuppaa.

Oqaatigineqassaaq Aqutsinermut Pisortaqarfiup isumaqatigiissut isumaqatigiissuteqartullu isumaat naapertorlugu ilaquttat qanigisat napparsimarulunnerannut atatillugu sulinngiffeqartarneq akiliunneqarlunilu angalaneq pillugit isumaqatigiissut atuuttoq assut sukangasumik atortimmagu, tassalu akuersissuteqartoqassappat pisoq inuunermik ulorianartorsiortitsisuusariaqarluni."

Pisortaqarfiup allagai pillugit oqaaseqaateqarnissamut A allakkatigut 25. juli 2000-imeersutigut periarfissippara.

A-p allagai imaattut ullulerneqanngitsut 24. august 2000-imi tiguakka:

"...

Suli isumaqarpunga uima inuunera ulorianartorsiorsimasoq, ilaatigut tarnimigut atorsaateqarneranik ...-p Kalaallit Illuanneersup allagai tigugatsigit. Allakkat taakku ilanngullugit nassiunneqarput[1]." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 12. oktober 2000-imi imatut allappunga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata 6. april 2000-imi allakkatigut Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaa, pisortaqarfiup A-p sulinngiffeqarnissamik taamatullu uimi Danmarkimi pilatsinnissaata kingunerisaanik Danmarkimut angalanermut akiliunneqarnissamik qinnuteqarneranut atatillugu, itigartitsineq tunngavilersuuteqarfigeqqullugu.

Aqutsinermut Pisortaqarfik itigartitsinermut ilaatigut makkunannga tunngavilersuuteqarpoq:

"Aqutsinermut Pisortaqarfiup qinnutigineqartoq allakkatigut 6. december 1999-imeersutigut itigartitsissutigaa, tassami Dronning Ingridip Napparsimmavissuata innersuussutaani takuneqarsinnaanngimmat pilaaneq inuunerup ulorianartorsiortinneqarneranik kinguneqariaannaanersoq.

...

Oqaatigineqassaaq Aqutsinermut Pisortaqarfiup isumaqatigiissut isumaqatigiissuteqartullu isumaat naapertorlugu ilaquttat qanigisat napparsimarulunnerannut atatillugu sulinngiffeqarneq akiliunneqarlunilu angalaneq pillugit isumaqatigiissut atuuttoq assut sukangasumik atortimmagu, tassalu akuersissuteqartoqassappat pisoq inuunermik ulorianartorsiortitsisuusariaqarluni."

Tamatumunnga atatillugu Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaara, suliani allani napparsimmaviup innersuussutaani, pilatsinneq nappaalluunniit inuunermik ulorianartorsiortitsisuunersoq ingerlatiinnarlugu takuneqariaannaasarnersoq oqaatigeqqullugu.

Suliami allagaatinit nassiunneqartunit paasivara, X-ip napparsimmaviani nunap immikkoortortaani nakorsaaneq 30. november 1999-imi allakkani imaattumik Aqutsinermut Pisortaqarfimmut allagaqarsimasoq:

"...

Matumuuna akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissaq aammalu Danmarkimut uterlugulu angalanissamut aammalu uimi ...-p Rigshospitalimi uninnganerani iggissami-

---

1. Aqqa eqqortoq tassaavoq A

gullu kræfteqarluni pilatsinnerani najugaqarnermut akiliunneqarnissaq qinnuteqaatigineqarpoq.

DIN-mit allagarsiussaq ilanngunneqarpoq. Tassani atuarneqarsinnaavoq, napparsimasoq iggissamigut ulorianaatilimmik kræftertoq. Tamatumunnga pilatsinnissaq inuunermik ulorianartorsiortitsisuusinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatumunnga atatillugu Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaara, matuma qulaani nakorsap paasissutissiissutigisaa eqqaaneqartoq "Tamatumunnga pilatsinnissaq inuunermik ulorianartorsiortitsisuusinnaavoq" Pisortaqarfiup aalajangiineranut, A-p qinnuteqaataa aalajangiiviginiarneqalermat, tunngavigisanut ilaasimanersoq. Taamaassimappat paasissutissiissut taanna A-p qinnuteqaataata akuerineqarneranik sooq kinguneqarsimannginnersoq oqaatigeqquneqarpoq.

Taamatuttaaq aamma Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaara, nakorsamit nalilinerup matuma qulaani oqaatigineqartup, Aqutsinermut Pisortaqarfimmut, nappaatip pilatsinnerulluunniit inuunermik ulorianartorsiortitsisinnaasimaneranik erseqqinnerusumik misissuinissamut, tamatumanilu Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut apeqqummut erseqqinnerusumik paasiniaalluni saaffiginninnissamut, sooq tunngavissiisimannginnersoq nassuiaateqarfigeqqullugu."

Pisortaqarfiup akissutaa imaattoq 22. december 2000-imeersoq 27. december 2000-imi tiguara:

"Inatsisartut Ombudsmandiat allakkatigut nr. 5909, 12. oktober 2000-imeersutigut, j.nr. 11.32.10.0/012-00, A-p uimi Danmarkimi suliaritinnissaanut atatillugu angalanissamut akiliunneqarnissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnutiminik itigartitaasimanini pillugu naammagittaalliuutaanut atatillugu paasissutissanik annertunerusunik piumasaqarpoq.

Siullermik Aqutsinermut Pisortaqarfiup kingusinaarluni akinini ajuusaarutigalugu nalunaarutigissavaa.

Tulliatut oqaatigineqassaaq, ajunngitsorsiassaq isumaqatigiissuteqarnikkut aaqqiiffigineqartartoq pineqarmat, uagullu isumarput malillugu Aqutsinermut Pisortaqarfiup aalajangigaasa naammagittaalliuutiginissaannut aqqutissaq eqqortoq tassaasariaqarpoq kattuffik isumaqatiginninniarsinnaatitaasoq aqqutigalugu Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Isumaqatigiinniartarfianut isumaqatigiissutip qanoq paasineqarnissaanik aalajangersaasussanut.

Isumaqatigiissut qanigisap napparsimaneranut aamma/imaluunniit ilisaaneranut atatillugu sulinngiffeqarnissamik akiliunneqarlunilu angalasinnaanissamik imaqarpoq. Isumaqatigiissut aamma aalajangersakkamik imaqarpoq, napparsimanermut atatillugu sulinngiffeqarneq sivitsorneqarsinnaasoq atorfilik qanigisap uninngavianut (angerlarsimaffianut imaluunniit napparsimmavimmut) tikereernerata kingorna qanigisaq toquppat, kisianni napparsimanermut atatillugu sulinngiffeqarnissaq tunniunneqarsinnaasoq qaangiutereerpat.

Tamatumunnga tunngaviuvoq Aqutsinermut Pisortaqarfiup Isumaqatigiinniartarfik isumaqatigereerlugu napparsimanermut atatillugu sulinngiffeqarnissaq pillugu isumaqatigiissut sukangasumik paasisarmagu, tassa nakorsaasup oqaaseqaateqarnera naapertorlugu napparsimasoq ilungersunartumik nappaateqartariaqarluni napparsimasoq toqunnginnerani qanigisaasut aggersartariaqarlutik napparsimasoq takusarlugu oqaloqatigiartorlugu.

Isumaqatigiissut napparsimasunut Kalaallit Nunaanniit Danmarkimut suliaritikkiartortunut imaluunniit assersuutigalugu sinerissami napparsimmaviit Dronning Ingridip Napparsimmavianut suliaritikkiartortunut nalinginnaasumik atorneqarneq ajorpoq.

Tassunga tunngaviuvoq Aqutsinermut Pisortaqarfik isumaqarmat, napparsimmavik unitsitsisoq nalinginnaasumik qanigisanik ingiaqateqartitsisarmat, nalileruniuk suliaritinnissaq annertuujusoq immaqalu toqussutaasinnaalluni.

Suliami uani napparsimasumut unitsitsisuusoq Dronning Ingridip Napparsimmavissua isumaqarsimanngilaq pissutsit ima ilungersunartigisut A-p uiminut ingiaqataanissaa pisariaqarluini, naak X-imi najukkami nakorsat qullersaat isumaqarsimagaluartoq imaassinnaasoq suliaritinnissaa inuuneranut navianaateqarsinnaasoq.

Siusinnerusukkut nalunaarutigineqareersutut Aqutsinermut Pisortaqarfik Dronning Ingridip Napparsimmaviata suliamik suliarinninnera tunngavigalugu suliaq aalajangiiffigisimavaa.

Paasissutissiissutigineqassaaq suliani Aqutsinermut Pisortaqarfik qanigisap napparsimaneranut atatillugu sulinngiffeqarnissamik qinnuteqartoqartillugu qanoq ilungersunartigisumik napparsimasoqarnersoq nalornissutigitillugu, Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi nakorsat sulinerat pillugu siunnersortimut suliaq saqqummiunneqartarmat, taamaaliornissarli Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliami matumani pisariaqarsorisimanngilaa.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup nalunngilluinnarpaa suliassat taamaattut amerlammata, amerlasoorpassuartigullu itigartitsisoqartarmat, naak atorfilik, qanigisaasoq nakorsaasorlu isumaqaraluartut ilungersunartumik napparsimasoqartoq, kisianni ima ilungersunartiginngitsumik pisortaqarfik akissarsiaqarani sulinngiffeqarnissamik akuersisinnaalluni."

Naalakkersuisut Allattoqarfiat Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliami pisinnaatitaaneranik apeqqut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu 1. februar 2001-imi qinnuigaara, imaattunik oqaaseqaateqarlunga:

"Akissarsiaqarluni sulinngiffeqartitaanissamik qinnuteqaammut itigartitsissuteqarneq pillugu naammagittaalliuummik Inatsisartut Ombudsmandiat suliaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu nalornissutigineqalersimavoq oqartussat kikkut, aqutsinermut pisortaqarfik imaluunniit oqartussat atorfinitsitsisut/atorfeqarfigisaq, akissarsiaqarluni sulinngiffeqartitaanerup akuersissutigineqassaneranik aalajangiinissamut pisinnaatitaanersut.

Naammagittaalliortoq napparsimmaviup igaffiani igaffimmi ikiortitut atorfeqartinneqarpoq. Taanna inuussutissalerinermi ilinniagallit pillugit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata akornanni isumaqatigiissummit (NC-II, immikkoortoq L, 7. juni 1999-imeersoq) attuumaneqarpoq.

Isumaqatigiissutip taassuma §-iisa 27-at malillugu atorfeqartitaq ilaquttat qanigisat napparsimaruloortillugit aamma/imaluunniit ilisaanerini akiliunneqarluni angalasinnaatitaavoq sulinngiffeqarsinnaatitaallunilu malittarisassat qaqugumulluunniit Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut atuuttut naapertorlugit.

Malittarisassat taakkua malillugit, tak. NC I, immikkoortoq 4, gruppe 1, lb. nr. 37, § 1, tak. § 4, atorfeqartitaq ilaquttani qanigisani perululluni napparsimasoqartillugu aamma/imaluunniit toqusoqartillugu ilisaasoqassatillugulu qinnuteqaateqareernermigut akeqanngitsumik angalasinnaatitaavoq aamma/imaluunniit akissarsiaqarluni sulinngikkallarsinnaatitaavoq.

§ 9 naapertorlugu qinnuteqaat atorfeqarfigisani ataasiakkaani tunniunneqassaaq.

Naammagittaalliortup uia napparsimmavissuarmi Rigshospitalimi pilatsissimavoq, pilatsinnerlu nakorsap allagartaliussaani "inuunermut ulorianaateqarsinnaasutut" oqaatigineqarsimavoq. Naammagittaalliortoq uimi pilatsinneranut atatillugu akissarsiaqarluni sulinngikkallarnissani akiliunneqarlunilu angalanissani qinnute-

qaatigisimavai. Tamatuma kingornagut napparsimmavik naammagittaalliortoq sinnerlugu Aqutsinermut Pisortaqarfimmut qinnuteqaateqarsimavoq.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkatigut, napparsimmavimmut nuutinnilerlugit, naammagittaalliortumut toqqartumik akissuteqarnermini qinnuteqaat itigartitsissutigaa.

Tamatuma kingornagut Ombudsmandip suliamik suliarinninnerani Aqutsinermut Pisortaqarfiup aamma napparsimmaviup akornanni pissutsit pisinnaatitaanermut tunngasut nalornissutigineqalersimapput.

Kalaallit Nunaanni Hjemmestyre pillugu inatsimmi § 3, oqaaseqatigiit aappaat, naapertorlugu Naalakkersuisut Siulittaasuata suliassat Naalakkersuisuni ilasortaanut agguaattassavai. Taamaammat napparsimmavimmi atorfeqartitamut tunngasumik pissutsit sulisoqarnermut tunngasut kiap pisinnaatitaaffigai. Tassaava napparsimmavik atorfeqarfigisatut, imaluunniit atorfeqarfigisaq pissutsini sulisoqarnermut tunngasuni Aqutsinermut Pisortaqarfiup oqartussaanerani pissutsit qulliunerusut/alliunerusut ataanniippa.

Allattoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigineqarpoq pisinnaatitaanermik agguaassineq pillugu aalajangernerit suut aningaasanut inatsimmi Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliassaqarfigisaanik allaaserinninnermi tunngaviutinneqarnerinut tamatuma pisariaqarneratut annertutigisumik nassuiaateqaqqullugu."

Allattoqarfiup 4. september 2001-imi imatut akivaanga:

"...

Naalakkersuisut Allattoqarfiat isumaqarpoq qitiusumik allaffeqarfissuup iluani Aqutsinermut Pisortaqarfiup sulisoqarnermik aqutsinermi oqartussaasutut qullersaanera naatsorsuutigineqarlunilu malinneqartoq, atorfeqarfiillu ataasiakkaat assersuutigalugu sulisunik atorfinitsitsinissaq, soraarsitsinissaq assigisaallu pillugit inassuteqaateqaannartartut – Aqutsinermullu Pisortaqarfiup suliami aalajangigassat aalajangiivigisarlugit.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliani sulisunut tunngasuni qullersatut pisinnaatitaaneranik Peqqinnissamut Pisortaqarfiup nammineq paasinninnera Peqqinnissamut Pisortaqarfiup nammineq allagaanit 4. oktober 1993-imeersunit aamma 19. januar 1995-imeersunit pisortaqarfiup ataani oqartussaasunut, matumani napparsimmavik ilanngullugu eqqarsaatigalugu, nassiunneqarsimasunit aamma erserpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata nammineq allagaani 1. februar 2001-imeersuni oqaatigineqartutut Naalakkersuisut Siulittaasuata allanit salliutillugu suliassaa tassaavoq akisussaaffittut suliassaqarfiit Naalakkersuisunut ilaasortaminut agguaatissallugit.

Qitiusumik allaffeqarfissuup siulersorneqarnerani Naalakkersuisut Siulittaasuata ataani pisortaaneq atorfeqartitaavoq, taassumalu pisortaqarfiit ingerlataasa ataqatigiissaarneqarnissaat ilaatigut akisussaaffigaa, qitiusumik allaffeqarfissuarmi ataatsimut isigalugu pisortaqarfinnilu ataasiakkaani sapinngisamik pitsaanerpaamik ataqatigiinnerup anguniarneqarnissaa siunertaralugu. Taamaattumik pisortaaneq taanna ilaatigut pisinnaatitaaffilerneqarsimavoq naalakkersuinikkut pingaarnertut sinaakkusiussat anguniakkallu iluanni aqutsinermi ataatsimut isigalugu tunaartarisassanik periaatsinillu aalajangersaasinnaanissamut. Aammattaq pisortaanerup pisinnaatitaaffianut ilaavoq assersuutigalugu Aqutsinermut Pisortaqarfik aqutsinermi aalajangersakkanik pisortaqarfinnut tamanut atuuttunik aalajangersaasinnaanernik periaatsinillu aalajangersakkanik taakkuninnga malinninnissamik qulakkeerisunik aallartitsinissaminut pisinnaatitaaffimmik tunissallugu.

Pissutsit taamaannerat Naalakkersuisut Allattoqarfiata qullersaqarfiup ilusiligaanera kiisalu qitiusumik allaffeqarfissuarmi akisussaaffinnut pisinnaatitaanernullu tunngasut pillugit kingullermik allakkiaanit 13. december 1995-imeersumit erserpoq. Allakkiaq taanna massakkut allanngortiterlugu suliarineqarpoq.

Siuliini taaneqartut eqqaassanngikkaanni Inatsisartut Aningaasanut Inatsisaannut ukiumoortumik aalajangersarneqartartumut oqaasertaliussani aalajangiiniarnermut immikkut tunngavissanik, Aqutsinermut Pisortaqarfiup pisinnaatitaaffiinik nassuiaasunik peqanngilaq.

Neriuppunga qulaani taaneqartutigut Inatsisartut Ombudsmandiata apeqqutai akineqartut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 6. september 2001-imeersutigut Aqutsinermut Pisortaqarfik paasissutissanik amerlanerusunik qinnuigaara:

"Suliaq pisortaqarfiup kingullermik 22. december 2000-imi Ombudsmandimut oqaaseqaatigisimasaa massakkut uterfigaara.

Suliami allagaatit pigineqartut massakkut misissoreerpakka, tamatumalu kingorna pisortaqarfik paasissutissanik amerlanerusunik tunniusseqqussallugu pisariaqartoq isumaqarlunga.

Pisortaqarfiup maanga akissummini kingullermi oqaatigaa A-p uimi ...-p Danmarkimi pilatsinnissaanik Dronning Ingridip Napparsimmavissuata innersuussinera tunngavigalugu qinnuteqaataa pisortaqarfiup itigartissimagaa.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfik qinnuigaara A-p qinnuteqaataata itigartinneqannginnerani pisortaqarfiup aalajangiinermut tunngavigisaanik pineqartoq suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimanersoq pisortaqarfiup mappiutaanit allagaatinit imalimmit ersinngilaq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimanngippat tamatumunnga pissutaasoq nassuiaqquneqarpoq.

Allakkat uku assilineri A-mut aamma X-ip napparsimmavianut nassiuppakka, oqaatigaaralu pisortaqarfiup akissutaa A-mut pineqartup suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaatitut saqqummiunneqarsinnaasoq."

Pisortaqarfiup 7. marts 2002-mi imatut akivaanga:

„Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut nr. 6944, 6. september 2001-imeersukkut aamma nr. 7066, 30. oktober 2001-imeersukkut, j. nr. 11.32.10.0/012-00, Aqutsinermut Pisortaqarfimmut ilisimatitsissutigeqquaa A uimi Danmarkimi uninnganeranut pilatsinneranullu atatillugu akiliunneqarluni angalanissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnuteqarneranik suliami pisortaqarfiup aalajangiinerminut tunngavigisaanik attuumassuteqartutut tusarniaavigineqarsimanersoq.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup siulliullugu kingusissukkut akissuteqarnini utoqqatsissutigissavaa.

...

Aqutsinermut Pisortaqarfiup uppernarsassavaa A pisortaqarfiup qinnuteqaataanik itigartitsineranut atatillugu tusarniaavigineqarsimanngimmat, peqatigitilluguli oqaatigissallugu soorunalimi allakkianik peqanngimmat suliap allattorsimaffianiinngitsunik taanna Ombudsmandimut nassiunneqarmat suliarlu pillugu allakkiaq kingusinnerusukkut nassiunneqartoq tassatuaalluni sulisimut suliap atukkiunneqarnerani maani pisortaqarfimmiissimasoq.

A-p suliamut tunngatillugu tusarniaavigineqarsimannginneranut tunngavigineqarpoq Aqutsinermut Pisortaqarfiup isumaa malillugu taanna nammineq paasissutissanik pisortaqarfiup aalajangiinerminut tunngavigisaanik peqareermat.

Taamaammat suliami pingaarutilinnik peqanngilaq A-p ilisimareersimanngisaanik.

Aqutsinermut Pisortaqarfik taamatuttaaq suliamut allanik ilanngussassaqanngilaq."

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

„Aqutsinermut Pisortaqarfiup aalajangiinerani inatsisitigut tunngaviusoq.

Aqutsinermut Pisortaqarfimmut tusarniaasarninnut akissutit malillugit tunngaviutippara A-p qinnuteqaataasa itigartinneqarnissaannik aalajangiinerit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata inuussutissalerisut ilinniagaqarsimasut pillugit isumaqatigiissutaanni § 27, imm. 1 tunngavigalugu aalajangiivigineqarsimasut, taannalu imatut oqaasertaqarpoq:

„Ilaquttat qanigisat napparsimaruloortillugit aamma/imaluunniit ilisaanerini atorfilik ukioq ataaseq atorfeqarsimaguni akiliunneqarluni angalasinnaatitaavoq sulinngiffeqarsinnaatitaallunilu ilaquttat qanigisat napparsimaruloortillugit aamma/imaluunniit ilisaanerinut atatillugu akiliunneqarluni angalasarnerit sulinngiffeqartarnerillu pillugit malittarisassat qaqugumulluunniit Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut atuuttut naapertorlugit."

Malittarisassat atorfilinnut (tjenestemandinut) atuuttut Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Kalaallit Nunaanni Atorfillit Kattuffissuata ilaquttat qanigisat napparsimanerinut aamma/imaluunniit toqunerinut ilisaanerinullu atatillugu akiliunneqarluni angalanerit sulinngiffeqartarnerillu pillugit isumaqatigiissutaanni 27. maj 1993-imeersumi aalajangersarneqarsimapput.

Isumaqatigiissut taanna malittarisassanik suliamik naliliiniarninnut attuumassuteqartunik imaattunik imaqarpoq:

„§ 1. Atorfillit (tjenestemandit) ilaquttanik qanigisanik napparsimaruluttoqartillugu aamma/imaluunniit toqusoqartillugu ilisaasoqartillugulu qinnuteqarnermikkut ilaquttap qanigisap pineqartup Kalaallit Nunaanni najugaanut/napparsimmavimmut uninngavigisaanut il. il. uterlugulu angalanissamut sulinngiffeqarnissamullu akiliunneqarsinnaapput.

...

§ 2. Ilaquttap qanigisap napparsimaneranut atatillugu akiliunneqarluni angalanissamik aamma/imaluunniit sulinngiffeqarnissamik qinnuteqaat nakorsap oqaaseqaataanik sapinngisamik ilaqartinniarneqartassaaq, tassanngalu ersissalluni nappaat ima perulunnartigisoq ilaquttat aggersarneqartariaqarlutik. Oqaaseqaat aallannginnermi pissarsiarineqarsimanngippat suliffimmut uternerup kingorna suliffimmut piaarnerpaamik takutinneqartassaaq.

...

§ 9. Akiliunneqarluni angalanissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnuteqaat sulisup atorfeqarfianut tunniunneqartassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aqutsinermut Pisortaqarfiup aalajangiinera.

Suliamik suliarinninninni atugassatut pisortaqarfiup paasissutissiissutai malillugit tunngaviutippara pisortaqarfiup 6. december 1999-imi aamma 17. februar 2000-imi aalajangiinerinut tunngaviusoq tassaasoq qinnuteqaat, X-ip napparsimmaviata pisortaqarfimmut 30. november 1999-imi nassiussaa, A-llu uiata ...-p Righospitalimi Københavnimiittumi pilatsinnissaanut innersuussut 27. oktober 1999-imeersoq, siusinnerusukkut issuarneqartoq.

Aammattaaq tunngaviutippara suliami matumani sulianilu allani naliliiniarnera ilaqutaasup nappaataata ima perulunnartigineranik allaat ilaqutaasut napparsimasup toqunnginnerani napparsimasoq takusinnaaqqullugu oqaloqatigisinnaaqqullugu aggersartariaqarnerannik kinguneqarneranik naliliiniarnermut killilerneqarsimasoq.

Qilersugaanngitsumik naliliiniarnermi killiliissut taanna pillugu immikkut oqaatigaara:

Aqutsinermut Pisortaqarfiup isumaqatigiissummik paasinninnera isumaqatigiissutitigut tunngaviusumik issuarneqartumik ikorfartorneqanngilaq.

Isumaqatigiissummik atorfillillu (tjenestemandit) pillugit isumaqatigiissummik paasinninneq pisortaqarfiup oqaatigisaa pissutissaqarnersoq paasiniassagaanni tamanna naliliiniarnermik uanga ingerlatissallugu pisinnaatitaaffiginngisannik tunngaveqarpoq, tassami uanga isumaqatigiissummi illua'tungiusoq siulleq, tassalu Naalakkersuisut, kisiisa eqqarsaatigalugit pisinnaatitaaffeqarama.

Pisortaqarfilli isumaqatiginngilara oqarmat pisortaqarfiup aalajangiinera Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmi isumatigiinniartarnernut immikkoortortaqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq.

Pineqartoq tassaavoq Naalakkersuisut sulisoqarnermik aqutsinermi suliassaasa Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 3, tak, Tunngaviusumik Inatsimmi § 14, inatsisitigut tunngavigalugu pisortaqarfiit marluk akornanni agguataarneqarsimanerat.

Isumaqatigiissutip Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmi isumatigiinniartarnernut immikkoortortaqarfiup Naalakkersuisut sinnerlugit isumaqatigiissutigisimasaata qanoq paasineqarnissaa nalornissutigineqarpat Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliami aalajangiinnginnermini Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmi isumaqatigiinniartarnernut immikkoortortaqarfik tusarniaavigereerlugu nalornissutigineqartup taassuma qulaajarneqarnissaa suliassaraa.

Taamaalilluni suliap aalajangiiffigineqarnissaa imminut illersorneqarsinnaasunngorlugu suliap paasissutissartalersorneqarsimanissaa oqartussaasup aalajangiisussap akisussaaffigaa.

Paasivara pisortaqarfik uannut akissummini 22. december 2000-imeersumi oqartoq pisortaqarfiup paasinninnera "Isumaqatigiinniartarfik isumaqatigereerlugu" pisimasoq.

Taamaattumik suliap uannut paasissutissartalersorneqarnera malillugu sulinngiffeqassagaanni akiliunneqarlunilu angalassagaanni piumasaqaataasunik paasinninnera isornartorsiussallugu naammattumik tunngavissaqanngilanga.

Pisortaqarfiup aalajangiinerisa imaattumik aamma oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaannga:

Pisortaqarfik isumaqarpoq Dronning Ingridip Napparsimmavissuata innersuussissutaa 27. oktober 1999-imeersoq imatut paasineqarsinnaasoq pissutsit inuunermik ulorianartorsiorfiusut pineqarsimanngitsut.

Pisortaqarfiup uannut akissummini 22. december 2000-meersumi paasinninnerminut ikorfartuutitut oqaatigaa:

> *"... Aqutsinermut pisortaqarfik isumaqarmat, napparsimmavik unitsitsisoq nalinginnaasumik qanigisaasumik ingiaqateqartitsisarmat, nalileruniuk suliaritinnissaq annertuujusoq immaqalu toqussutaasinnaalluni.*
>
> *Suliami uani napparsimasumut unitsitsisuusoq Dronning Ingridip Napparsimmavissua isumaqarsimanngilaq pissutsit ima ilungersunartigisut A-p uiminut ingiaqataanissaa pisariaqarluni, naak X-mi najukkami nakorsat qullersaat isumaqarsimagaluartoq imaassinnaasoq suliaritinnissaa inuuneranut navianaateqarsinnaasoq."*

Oqaatigaara napparsimmaviup A sinnerlugu qinnuteqaataata imaluunniit innersuussissutip A-p uiata pilatsinnissaanut atatillugu ilaquttat qaniginerpaasat aggersarneqarnissaannut tunngaviunissaa erseqqissumik isummerfiginngikkaa.

Aamma oqaatigaara paasinninnera malillugu kræftip siaruaannissaata annertuumik ulorianaateqarnera pissutigalugu pilattaanerup qaammatip ataatsip iluani pinissaata kissaatigineqarnera innersuussissummit atuarneqarsimasuuppat tamatuma qanoq sunniuteqarsinnaaneranik pisortaqarfiup isummerfiginninnissaa pissutissaqarsimagaluartoq.

Allatut oqaatigalugu pisortaqarfiup pilattaanissap pisussap ulorianassusianik annikitsuinnarmik tunngaveqarluni naliliinera naammassimanngilaq, tassami A-p uiata Rigshospitalimi uninngatilluni toqusinnaanera pisortaqarfiup ataatsimut isiginnilluni naliliiffigisimasariaqaraluarmagu.

Paasinninnera malillugu pisortaqarfiup aalajangiinnginnerani peqqinnissaqarfimmi oqartussaasut tusarniaavigineqarnerat pissusissamisoorsimassagaluarpoq.

A-p uiminut napparsimasumut ingiaqataalluni angalatinneqannginneranik pisortaqarfiup pingaarutilittut isiginninnera eqqarsaatigalugu oqaatigaara paasinninnera malillugu pisortaqarfiup suliami aalajangiinermini naliliineq taamaattoq inatsisinik unioqqutitsinani ilanngussinnaasimanngikkaa.

Taamaalilluni oqartussaasup illersorneqarsinnaasumik aalajangiisinnaanissaa siunertaralugu oqartussaasup suliamik paasissutissartalersuisarnissaanik piumasaqaammi ilaatigut ilaavoq oqartussaasup aalajangii-

nini taamaassorinninnernik taamaassangatitsinernillu tunngaveqartissanngikkaa.

Pisortaqarfik isumaqaruni napparsimasup ingiaqateqartinneqarnera A-p uiata qanoq napparsimatigineranik pisortaqarfiup naliliiniarneranut pingaaruteqartoq apeqqut taanna pillugu taamaassorinninnini pisortaqarfiup erseqqinnerusumik misissorsimasariaqaraluarpaa.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga suliami matumani A-p uiata pilatsinnissaata Rigshospitalimullu unitsinneqarnissaata A-p akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissaanut akiliunneqarlunilu angalanissaanut tunngaviusinnaanerat pisortaqarfiup naammattumik misissuiffigisimanngikkai, tamanna isorisariaqarpoq.

<u>Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq</u> pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigaara:

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1-imi imaattunik allassimasoqarpoq:

> *"Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinanngippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput."*

Pisortaqarfiup oqaatigaa A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarsimanngitsoq, tassami

> *"Aqutsinermut Pisortaqarfiup isumaa malillugu taanna nammineq paasissutissanik pisortaqarfiup aalajangiinerminut tunngavigisaanik peqareermat. Taamaammat suliami pingaarutilinnik peqanngilaq A-p ilisimareersimanngisaanik."*

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara pisortaqarfiup suliami allagaatai innersuussissutip 27. oktober 1999-imeersup imarisaanik A-p ilisimasaqarnera pillugu paasissutissanik erseqqissunik ilaqanngimmata.

Paasissutissap aalajangersimasup suliami aalajangiiniarnermi tunngaviusunut ilaaneranik suliami illua'tungiusup ilisimasaqannginnera ingerlatsiviup nalinginnaasumik naatsorsuutigisariaqarpaa, suliami illua'tungiusup taassuma nammineq paasissutissaq taanna suliap pineqartup suliarineqarnerani atugassatut tunniussimanngippagu, imaluunniit pissutsinit atuuttunit erseqqilluinnartumik takuneqarsinnaanngippat paasissutissat taamaattut aalajangiiniarnermi tunngavissanut ilaatinneqartut.

Suliami matumani qinnuteqaat X-ip napparsimmavianit tunniunneqarsimavoq, tassami atorfillit (tjenestemandit) pillugit isumaqatigiissummi 1993-imeersumi siusinnerusukkut issuaavigineqartumi oqaatigineqarmat

qinnuteqaatit sulisut atorfeqarfigisaannut ataasiakkaanut tunniunneqartartussaammata.

Taamaattumik paasinninnera malillugu akiliunneqarluni angalanissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnuteqaatip nakorsap oqaaseqaataanik ilaqartinneqarnissaa, tak. isumaqatigiissummi § 2, A-p ilisimassagaa pisortaqarfiup naatsorsuutigissallugu taamaallaat pissutissaqarsimavoq.

Taamatuttaarlu A-p innersuussissummik napparsimmaviullu akiliunneqarluni angalanissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnuteqaassineranik ilisimaqasaqarneranik pisortaqarfiup naatsorsuutiginnissalluni tunngavissaqarnera pissutigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanngitsoornissaq naammannavianngilaq.

Taamaalilluni pisortaqarfik qanoq pisoqaraluarpalluunniit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaavoq, A-p paasissutissat pigineqartut imminut akornutissanngorlugit atorneqarniartut ilisimagaa naatsorsuutigissallugu pisortaqarfik tunngavissaqarsimanngippat.

Tamatuma kingorna pisortaqarfik suliami aalajangiinnginnermini aalajangiiniarnermi tunngaviusut pillugit A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigisimanngimmagu isorisariaqartutut isigaara. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarnermi malittarisassat suliap paasissutissartalersorneqarnerani pingaartumik siunertaqarnermik saniatigut innuttaasup inatsisitigut innarlerneqannginnissaanut qularnaveeqqutaasut.

Pisortaqarfiup tunngavilersuisussaatitaanera pillugu immikkut oqaatigaara:

Tunngavilersuisussaatitaanerup qanoq annertussuseqarnera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi imaattunik aalajangersaavigineqarpoq:

> *"§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.*
>
> *Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut."*

Siullermik isumaqarpunga pisortaqarfiup aalajangiinerisa 6. december 1999-imeersup aamma 17. februar 2000-imeersup isumaqatigiissutini malittarisassanut aalajangiinermi tunngavigineqarsimasunut innersuussummik imaqannginerat ajuusaarnartuusoq.

Tulliullugu isumaqarpunga napparsimasunut inuunerminnik ulorianartorsiortitsilluinnartunut ilaqutaasut kisimik akiliunneqarlutik angalatinneqartarnerat sulinngiffeqartinneqartarnerallu ataatsimut isigalugu tunngaviunerisa pisortaqarfiup paasinninnera malillugu pineqarnerat aalajangiinernit erseqqilluinnartumik oqaatigineqannginnera ajuusaarnartuusoq.

Pisortaqarfiup suliami pisinnaatitaanera.

Aqutsinermut Pisortaqatarfiup aamma napparsimmaviup suliami paasissutissiissutai misissoreerlugit suliap X-ip napparsimmaviani aalajangiiviginеqarsimanissaa ilimagissallugu tunngavissaqanngilanga.

Taamaattumik isumaqarpunga suliaq Aqutsinermut Pisortaqarfiup aalajangiivigisimagaa, napparsimmaviup inassuteqaataa malillugu.

Taamaattumik suliamut tassunga atatillugu akiliunneqarluni angalanissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnuteqaatit atorfeqartup atorfeqarfianut tunniunneqartarnissaannik malittarisassap atorfillit (tjenestemandit) pillugit isumaqatigiissummi § 9-mi issuarneqartup nassatarisaanik napparsimmavimmit aalajangiivigineqarsimasinnaanera erseqqinnerusumik naliliivigissallugu tunngavissaqarsimanngilanga.

Suliap ingerlaqqinnera.

Paasinninnera malillugu pisortaqarfiup aalajangiineri inatsiseqartitsinikkut annertuunik amigaateqarput, tassami ilaatigut naammaginanngitsunik tunngaveqarluni aalajangiisoqarsimammat, A-lu suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqarsimanngimmat, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19.

Pisortaqarfik qinnuigaara tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq uannut nalunaarutigeqqullugu.

A, Peqqinnissamut Pisortaqarfik, X-ip napparsimmavia aamma Naalakkersuisut Allattoqarfiat allakkatigut allatigut allakkat uku assilinerinik ilaqartinneqartutigut ilisimatippakka.

Tamatumunnga peqatigitillugu suliami allagaatit pisortaqarfiup atukkiussai qujallunga utertippakka.''

Aqutsinermut Pisortaqarfik allakkani 4. juni 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

"Aqutsinermut Pisortaqarfiup uppernarsarpaa allakkiaq 25. april 2002-meersoq tigusimallugu, tassani Inatsisartut Ombudsmandiata naliliinera Aqutsinermut Pisortaqarfiup A-p akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissaminik angalanissaminullu akiliunneqarnissaminik qinnuteqaataata itigartitsissutigineqarsimanera pillugu aalajangiisimaneq, pineqarluni.

Inatsisartut Ombudsmandiat naliliivoq pisortaqarfiup aalajangiisimaneri tunngavissanik pingaarutilinnik amigaateqangaatsiartut, aalajangiisimaneq ilaatigut tunngavissaqarpianngitsumik pisimammat, A-lu attuumassuteqartutut tusarniaavigineqarnissaminut periarfissagarsimanngimmat, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19 takuuk.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa suliaq suliareqqinneqalissammat suliap ersarinnerusunik paasineqarnissaa siunertaralugu tamatumalu kingunerisinnaasaanik misissuinngitsoorsimaneq suliaralugu. Aqutsinermut Pisortaqarfiup paasissutissat aalajangiinissamut tunngavigineqarsinnaasut naammattut pigineqalerpata suliaq kingumut uterfigeqqissavaa."

Aqutsinermut Pisortaqarfiup paasissutissippaanga Aqutsinermut Pisortaqarfik 25. juli 2002-mi allakkanik imaattunik A-mut nassiussisimasoq:

”Aqutsinermut Pisortaqarfik ulloq 4. juni 2002 ilinnut allappoq suliassaq uterfigeqqinniarlugu suliassaq pitsaanerusumik paasissutissiissutiginiarlugu.

Tamatuma kingorna Aqutsinermut Pisortaqarfik administrerende overlæge …-mut, Dronning Ingrids Hospital, saaffiginnissimavoq. Administrerende overlæge … uinnik … misissuisuusimavoq Rigshospitalimukartinneqarnissaanillu innersuussisuusimalluni.

Administrerende overlæge … Aqutsinermut Pisortaqarfimmit aperineqarpoq Dronning Ingrids Hospitalimut unitsinneqarnermi aamma Rigshospitalimut unitsinneqarnermi nalaanni uippit … qanoq innera inuuneranut ulorianartorsiutaanersoq taamalu ilungersunartuulluni ilaqutaasalu qaninnerpaat aggersarneqarnissaat pissusissamisuussalluni. Administrerende overlæge … uippit qanoq innera inuuneranut ulorianartorsiutaasimannginnerarpaa taamaattumillu qanoq innera ilaqutaasa qaninnerpaat aggersarneqarnissaannut pissutissaqartitsinani.

Suliassaq erseqqinnerusumik paasisaqarfigereerlugu Aqutsinermut Pisortaqarfiup qinnuteqaatit akuerilersaanngilaa, tassa nappaat inuunermut ulorianartorsiutaasimanngimmat taamaattumillu ima ilungersunartiginani qaniginerpaasat napparsimanerannut aamma/imaluunniit toqunerannut ilisaanerannullu atatillugu akiliunneqarluni angalanissaq sulinngiffeqarnissarlu pillugit inuussutissalerinermik ilinniagaqarsimasut pillugit Naalakkersuisut S.I.K.-llu akornanni isumaqatigiissutit § 27-iat malillugu qaniginerpaasat aggersarneqarnissaat pissutissaqarani.

…

Suliassami Aqutsinermut Pisortaqarfiup iliuuseqaqqinnginnerani piumaffigineqarputit suliassap nassuiaaffigineqarnera allakkallu ilanngunneqartut oqaaseqaateqarfigeqqullugit. Oqaaseqaatit kingusinnerpaamik ulloq 15. august 2002, nal. 12.00 Aqutsinermut Pisortaqarfimmi tigunegareersimassapput."

Taamaalillugu ilisimatitsissutitut nalunaarutigineqarpoq. ”

(Allakkat ilanngunneqarsimasut issuarneqassanngillat.)

Tamatuma kingornagut Aqutsinermut Pisortaqarfik allakkani 21. august 2002-meersuni uannut imaattunik nalunaaruteqarpoq:

” Ullumikkut A … imatut allaffigineqarpoq:

Uivit napparsimaneranut unitsinneqarneranullu atatillugu akissarsiaqarlutit sulinngiffeqarnissannik akiliunneqarlutillu angalanissannik kissaateqarnerit pillugu tusarniaanermut akissutitit 9. august 2002-meersut Aqutsinermut Pisortaqarfiup tiguai.

Tusarniaanermut akissutikkut suliami paasissutissanik nutaanik kissaateqarnerpit malinneqarnissaanut tunngaviliisuusinnaasunik takkuttoqanngilaq taamaammallu Aqutsinermut Pisortaqarfiup uivit napparsimaneranut unitsinneqarneranullu atatillugu akissarsiaqarlutit sulinngiffeqarnissannik akiliunneqarlutillu angalanissannik kissaateqarnerit itigartinneqartoq nalunaarutigisariaqarpaa. Itigartitsinermut tunngavilersuutigineqarpoq uivit nappaataa unitsinneqarnerata nalaani inuuneranut ulorianartorsiortitsisimanngimmat aamma pissutsit imaassimanngimmata ima najummassimanartigalutik ilaqutaasut qaniginerusai pisarnertut aggersarneqartariaqarsimallutik.

Tusarniaanermut akissutinni allapputit uiit napparsimanerani najorniarlugu Danmarkimukartariaqalersimagavit ullut feriarfigisimasatit taarserlugit feriarnissat kissaatigalugu.

Uivit napparsimaneranut atatillugu akiliunneqarlutit angalasinnaatitaasimannginnavit akissarsiaqarlutillu sulinngiffegarsinnaatitaasimannginnavit uiit napparsimanerani najoriartorlugu Danmarkimukaleravit sulinngiffeqarnissannut marlunnik periarfissaqarsimagaluarputit - piffissami tassani feriarsinnaasimagaluarputit imaluunniit akissarsiaqarnak sulinngiffeqarnissannut akuerineqarsinnaasimagaluarputit.

Taartisissummik feriarneq sulinermik inuussutissarsiutillip pilersaarutigineqartutut feriarnissap aallartinnginnerani feriarnerulluunniit nalaani napparsimalerneranut tunngassuteqarpoq. Taamaallaat taartisissummik feriarnissaq akuerineqarsinnaavoq sulinermik inuussutissarsiutilik nammineq ferialersinnani feriarnermiluunniit nalaani napparsimalerpat, tassa sulinermik inuussutissarsiutillip ilaqutaasa napparsimalernerat pineqarani. Taamaammat Aqutsinermut Pisortaqarfiup nalunaarutigisariaqarpaa taamatut tunngavissaqartitsisoqartillugu illit taartisissutitut feriartinneqarnissannut periarfissaqanngitsoq, tassa uivit napparsimaneranut uninngatinneqarneranullu atatillugu feriarsimanerit eqqarsaatigalugu.

Taamaalillugu ilisimatitsissutitut nalunaarutigineqarpoq."

Ulloq 26. september 2002-mi pisortaqarfik ima akissuteqarfigaara:

"Pisortaqarfiup 4. juni, 25. juli aamma 21. august 2002-mi allagai tigusimavakka, taakkunatigut pisortaqarfiup oqaaseqaatinni 25. april 2002-meersumi suliap naammaginanngitsumik paasissutissartalersorneqarsimanera suliamilu illua´tungiulluni peqataasumik tusarniaaviginninngitsoorsimanerit pissutigalugit pisortaqarfiup aalajangiinerisa 6. december 1999-imeersut aamma 17. februar 2000-imeersut atorsinnaassuseqannginnerannik naliliisimanera taamaattumillu tamatuma sutigut qanoq iliuuseqalersitsineranik pisortaqarfiup uannut nalunaaruteqarnissaanik qinnuiginnissimanera tunngavigalugit suliamik suliareqqiinerminut nassuiaateqarluni.

Pisortaqarfiup oqaatigaa A-p akiliunneqarluni angalanissamut akissarsiaqarlunilu sulinngiffeqarnissamut qinnuteqaataa pisortaqarfiup 21. august 2002-mi itigartitsissutigisimagaa.

Pisortaqarfiup aalajangiinerani aammalu A-mik suliami peqataasutut sioqqutsisumik tusarniaaviginninnermi takuneqarsinnaavoq ilaatigut Dronning Ingridip Napparsimmavissuani nakorsaanerit pisortaannit oqaaseqaateqartitsiniarnikkut oqaaseqaat tunngavigalugu ilaatigullu A-mik suliami peqataasutut tusarniaaviginninnermi oqaaseqaammut tassunga oqaaseqaataa pisortaqarfiullu inatsisitigut tunngavissaqarnermik paasinninnera aammalu suliami pisimasunik naliliinera tunngavigalugit aalajangiineqarsimasoq.

Matuma kingorna suliami allatigut iliuuseqaqqissanngilanga.

Allakkat ukua assilinerannik A nassippara."

2. Pisortani atorfinitsinneqarneq pillugu suliami naliliinermik killiliineq.

A, K-p napparsimmaviani atorfeqartitaasoq, Peqqinnissamut Pisortaqarfik pillugu naammagittaalliorpoq.

A Peqqinnissamut Pisortaqarfimmut saaffiginnissimavoq, sulisunik atorfinitsitsisarneq soraarsitsisarnerlu pillugit apeqqutit arlallit qulaajarneqarnissaat siunertaralugu, matumani atorfeqartitaareersunut aappaasut atorfinitsinneqartarnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Ombudsmandip oqaatigaa Peqqinnissamut Pisortaqarfik atorfeqartitaareersunut aappaasut atorfinitsinneqartannginnissaannik pisortaqarfiup iluani malittarisassaliornermigut suliani atorfinitsitsinermut tunngasuni naliliinernik inatsisinik unioqqutitsinani mattussisinnaanngitsoq killilersuisinnaanngitsorluunniit.
Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandi isumaqarpoq atorfeqartitap Peqqinnissamut Pisortaqarfiup iluinnaani atugassatut sulisoqarnermik inatsiseqartitsinikkut malittarisassaqarneranik paasiniaalluni saaffiginnissutaanut Peqqinnissamut Pisortaqarfiup allakkatigut inummit inummut allakkatut ilusilikkatigut akissuteqarsimanera pitsaanngitsuusoq.
Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq Peqqinnissamut Pisortaqarfiup A-mut allagaasa Peqqinnissamut Pisortaqarfiup iluinnaani atugassatut sulisoqarnermik inatsisiseqartitsinikkut malittarisassaqarnera imaluunniit direktørip nammineq isumai pineqarnersut nalornilersitsisinnaanerat pitsaanngitsuusoq.
(J. nr. 11.03.20.19/024-01)

K-mi nakorsat qullersaata A-p naammagittaalliuutaa imaattoq 27. marts 2001-imi tiguara:

”Suliaq taanna Namminersornerullutik Oqartussani inatsisileritoorlu siornatigut oqaloqatigiissutiginikuuarput. Allakkat faxikkut nassiussat, pisortamit 14.03.01-imi nassiunneqarsimasut, nuutinneri ilannguppakka.

Aappariinnik peqqinnissaqarfiup suliffeqarfiini atorfinitsitsisarneq pillugu immikkoortortaq 3 tassani pineqarpoq. Allakkanik atuarninni paasisinnaasakka malillugit qullersaalluni pisortap oqaatigaa isumaqarluni aappariit suliffeqarfimmi taannaasumi sulisorineqarnissaat pitsaanngitsuusoq. Pingaartumik pissutsit qulliunerusumi alliunerusumilu inissisimanermut tunngasut eqqarsaatigalugit. Taamaattumik aaqqiissutissanik, aappariit atorfeqarfimmi taannaasumi atorfinitsinneqartannginnissaannik nassataqartunik, nammineerluni sapinngisamik annertunerpaamik aaqqiissutissarsiorniarpoq. Suliami aappariit, najukkami nakorsap napparsimasunillu tagiartuisartup, atorfinitsinneqarnissamik kissaateqarnerannut tunngasumi nammineq suleqataalluni taamaaliorsimavoq. Aammattaaq oqaatigaa, qullersaalluni pisortap nammineerluni aappariinnik atorfinitsitsisoqartannginnissaa qulakkeerniaraa.

Kisiannili ilisimavara Peqqinnissamut Pisortaqarfik, qullersaalluni pisortap atorfininnerata kingornagut, aappariinnik amerlaqisunik peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitsisarsimasoq. Taamaalilluni tassani pineqarput aappariit nakorsaq/peqqissaasoq. Aappariit nakorsaq/laboranti. Aappariit peqqissaasut, peqqissaasoq/peqqissaasoq, kiisalu kingullermik aappariit najukkami nakorsat qullersaat/najukkami nakorsaq.

Suliassaqarfimmut tassunga tunngasumik sulisut pillugit allaffissornikkut malittarisassaqarnersoq allakkatigut apeqqutilliisimavunga, Pisortaqarfimmillu akissummik tigusaqarsimananga. Oqarasuaatikkut saaffiginnissuteqarnermi oqaatigineqarpoq, suliassaqarfiusumut malittarisassasianik nassaassanngitsoq. Taamaattumik matuma siuliini eqqartorneqartut qullersaalluni pisortaq namminerisaminik isumaatut nassuiaateqartittariaqarpakka. Ajornartorsiuteqarfik unaavoq, isummap taassuma pisortatigoortumik avammut nalunaarutigineqarnera taamatullu aappariit ilaannut atorneqarnera, aappariinnulli tamanut pinnani. Tamanna inunnik ataasiakkaanik ma-

lersuinertut isumaqartinneqarsinnaavoq, tamannalu innuttaaqatigiinni inuit tamarmik oqaasissaqaqataaffigisaanni akuerineqarsinnaanngivippoq.

Taamaattumik allakkat maannakkut pingaartinneqarlutik pineqartut qullersaalluni pisortatut isummamik, qinnuteqaateqartut ataasiakkaat qinnuteqaataannik Peqqinnissaqarfimmi suliarinninnermut tunngasumik ersersinneqarluni malunnartinneqartumik nammineerluni periaaseqartoqarsinnaanera pillugu naliliinissamik kissaateqarnertut isigineqartussaapput."

... (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K-p Napparsimmaviani pinaveersaartitsinermi sulisumik peqqinnissamut tunngasunik suliaqartumik atorfinitsitsinissani A-p kissaatigaa, tamatumunngalu atatillugu atorfimmi suliassat allaaserineqarnerat Peqqinnissamut Pisortaqarfimmut nassiullugu.

Aammattaaq A peqqinissaqarfimmut saaffiginnissimavoq, K-p Napparsimmaviani sulisunik atorfinitsitsisarneq soraarsitsisarnerlu pillugit apeqqutit arlallit qulaajarneqarnissaat siunertaralugu, matumani A-p nuliata K-p Napparsimmaviani atorfinitsinneqarnissaanut periarfissaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Peqqinnissamut Pisortaqarfik saaffiginnissummut akissutitut A-mut 14. marts 2001-imi imatut allappoq:

"Sulianut arlalinnut uanga paasinninnera malillugu imminnut annertunerusumik annikinnerusumilluunnit attuumassuteqartunut atatillugu Naalakkersuisunut ilaasortamut Alfred Jakobsenimut, pisortaqarfimmut uannullu allassimavutit.

Saaffiginnissutit Alfred Jakobsenilu oqaloqatigiissutigisimavarput. Nalunngisattut napparsimmaveqarfiup ulluinnarni ingerlanneqarneranut akuliunnissani Alfred Jakobsenip kissaatiginngilaa. Alfred Jakobsen suliamut tunuliaqutaasoq il.il. pillugit ilisimatissimavara, tamatumalu kingorna qinnuigaanga ilinnut akissut suliareqqullugu.

Pissutsit makku apeqqutigisimavatit:

1) Suliassanik Aqutsinermut Pisortaqarfiup, Peqqinnissamut Pisortaqarfiup aamma najukkat akornanni agguataarineq,
2) pinaveersaartitsinermi ingerlatani peqqinnissakkut sulisunik atorfinitsitsisarneq,
3) nuliavit K-p napparsimmaviani atorfinitsitaanera,
4) K-p napparsimmaviani sulisunik soraarsitsineq.

Taakkununnga atatillugu ataatsimoortumik arlalinnik oqaaseqaateqarusuppunga.

...

3-mut. Nuliavit K-p napparsimmaviani atorfinitsitaanera

Nuliavit napparsimmavimmi illit nakorsatut qullersaaffigisanni atorfinitsinneqarsinnaanera pillugu apeqqut tunngaviusumik isumaliutersuutinik arlalinnik imaqarpoq.

Ataatsimut isigalugu suliffeqarfimmi taannaasumi aappariinnik sulisoqarneq pitsaanngitsuuvoq. Tamannalu pingaartumik aappariit taakku qullersariittut/allersariittut inississimassatillugit atuuppoq, aappaa pisortaasoq, aappaa sulisuusoq.

Maani atorfinikkamali erseqqissarniarsimavara aaqqiissutit suliffeqarfimmi taannaasumi aappariit atorfinitsinneqartannginnissaannik nassataqartut sapinngisamik annertunerpaamik atorniarneqartassasut. 2000-imi aasakkut … pillugu suliami ajornartorsiut uangalu taanna pillugu isumaga nalunngilatit.

Peqqinnissaqarfiup suliffeqarfiini allani aappariinnik sulisoqartoqarnersoq misissorsimanngilara, isummernikkullu taamatut pisoqartannginnissaa "qulakkiiginnar-

niarlugu". Taamaattorli ullumikkut arlaanni taamaattoqarsimassappat soraarsitsineq atorniangilara.

Pisumi matumani tassalu napparsimmavimmi ingerlatami illit nuliavit sulisinneqarnissaanik immaqa kissaateqarfigisanni oqaatigisariaqarpoq piukkunnaatitut piumasarineqartut nuliavit eqqortinngikkai. Taamaakkaluartoq atorfimmut inuttassarsiuunneqartumut allanut naligititaalluni soorunami qinnuteqarsinnaavoq.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A Peqqinnissamut Pisortaqarfimmut 19. marts 2001-imi imatut allappoq:

"Aappariit Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi atorfinitsinneqarnissamik kissaateqartut eqqarsaatigalugit sulisoqarnermik aqutsinermi malittarisassat nassiuteqquneqarput, taakku piginnginnatsigit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfiup A allakkatigut 27. marts 2001-imeersutigut akivaa. Allakkanit taakkunannga makku erserput:

"Pineqartoq: Aappaasunik atorfinitsitsineq

Pisortaqarfiup allagai 14. marts 2001-imeersut tunngavigalugit suliffimmi taannaasumi aappariinnik atorfinitsitsisarneq eqqarsaatigalugu Peqqinnissamut Pisortaqarfiup periaasia pillugu malittarisassat oqarasuaatikkut erseqqinnerusumik paasiniarsimavatit. Allakkatigut akineqarnissat qinnutigisimavat.

Peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitsinernut atatillugu Peqqinnissamut Pisortaqarfik qinnuteqaateqartut ataasiakkaarlugit piukkunnaataannik erseqqissumik naliliisarpoq. Tamatumunnga atatillugu pissutsit arlallit pingaartillugit isiginiarneqartarput, soorlu suliatigut piukkunnaatit uppernarsarneqarsimasut, nakorsaanerup inassuteqaataa tunngavilersuutitalik, oqaaseqaatit, atorfinitsitsinissamut atatillugu oqaloqatigiinneq il.il. eqqarsaatigalugit.

Periaaseq taanna tamatigut malinneqartarpoq, aamma pisuni tamani, qinnuteqartoq suliffimmi taannaasumi atorfeqartumik katissimasaminik aappaqarpat, imaluunniit sulisumut qinnuteqartumulluunniit allamut qanittumik attuumassuteqarpat. Taamaalillutik aappariit il.il. qinnuteqartunut allanut naligititaallutik atorfimmik aallaavittut qinnuteqarsinnaapput.

Aappariilli il.il. eqqarsaatigalugit immikkut ittumik atuuttoqarpoq, tassalu misilittakkat takutikkaat aappariinnik atorfinitsitsineq suliffimmi suleqatigiinnermut tunngasuni arlaatigut kinguneqartartoq. Tamanna aappariit suliffimmi imminnut attaveqarnerannuinnaanngitsoq, aammali sulisut allat eqqarsaatigalugit atuuppoq. Ajornartorsiut ersarissisarpoq aappaasoq suliffimmi pisortatut atorfeqaraangat. Aammattaaq pisortaq taanna pisortaanermi saniatigut atorfinitsitsisinnaatitaappat, imaluunniit pisumi matumanisut – qinnuteqartut atorfinitsinneqarnissaannik inassuteqaateqarsinnaatitaappat, inassuteqaatip arlaannaannilluunniit illersuisuunnginnera apeqquserneqarsinnaammat. Tamanna qularnarpallaanngitsumik suliffimmi suleqatigiinnermut pitsaanngitsumik sunniuteqarsinnaavoq, atorfinitsitsineq suliatigut tunngavilersugaalluaraluarpalluunniit.

Taamaattumik atorfinitsitsinerni aaqqiissutit aappariit imaluunniit allat qanigisariit suliffeqarfinni taannaasumi atorfinitsinneqannginnerannik kinguneqartut atorneqartarnerannik periaaseq pisortaqarfiup sapinngisamik annertunerpaamik atorniartarpaa, pingaartumik aappariit arlaat pisortatut atorfimmi sulisuussatillugu. Atorfinitsitsinermi periaaseq taanna pisortaqarfiup atorfinitsitsinermi suliatigut tunngavilersugaasumik naliliisinnaatitaaneranik kiisalu suliffeqarfinnik pisortaqarfiup ataa-

niittunik sulisoqarnermik pingaarnerusutigut ingerlatsineq aqqutigalugu aqutsisinnaatitaaneranik tunngaveqarpoq. Tassa allatut oqaatigalugu pineqartut tassaapput sulisitsisup atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik pisinnaatitaaneri.

Paatsoortoqaqqunagu erseqqissarneqassaaq atorfinitsitsisarnerni periaatsini tunngaviit taaneqartutut ittut qinnuteqartunik taakku ataasiakkaarlugit erseqqissumik naliliisarneq taarsersinnaanngikkaat, pisoqarsinnaallunilu ataatsimoortumik naliliinerup kingorna pissutsit aalajangiisuulluinnartut pissutigalugit tunngavigisamik taassuminnga qaqutigooraluartumik saneqqutsisitsisariaqalersinnaasunik.

Tamanna tunngavigalugu oqaatigissallugu pingaartuuvoq pisortaqarfiup allagai 14. marts 2001-imeersut nuliavit piukkunnaatai K-p napparsimmaviani ingerlatami pineqartumi sulisutut atorfimmut sanilliullugit oqaaseqaatinik aamma imaqarmata.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Peqqinnissamut Pisortaqarfiup akissutaanik tigusaqannginnermini A u-annut 27. marts 2001-imi naammagittaalliorpoq. Pisortaqarfimmut 18. april 2001-imi imatut allappunga:

”Najukkami nakorsat qullersaannit A-mit naammagittaalliuummik, nuutinnera ilanngunneqartumik, pappiaranik takussutissanik ilalimmik tigusaqarsimavunga. Tamanna ilutigalugu naammagittaalliuutip kalaallisuunngortinnera, Atorfeqarfimmi nutsigaq, ilanngguppara.

Naammagittaalliuutip innuttaasut kalaallit peqqinnissaqarfianni atorfinni, innuttaasup pineqartup uia/nulia suliffeqarfimmi pineqartumi atorfeqareeraangat, atorfinitsinneqarsinnaatitaaneranni killiliinernik atuuttoqarnera pillugu pisortaqarfiup iluani malittarisassaqarneranik apeqqutip misissornissaanut pissutissaqalersippaanga.

Tamanna pissutigalugu pisortaqarfik matumunnga nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara, malittarisassamik taamaattumik atuuttoqarnersoq, taamaappallu malittarisassaq sunik imaqarnersoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik qinnuigineqarpoq taamaassagaluarpat malittarisassap taassuma inatsisitigut sumik tunngaveqarnera pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Kiisalu pisortaqarfik qinnuigineqarpoq suliaq imaluunniit suliat, suliffiup iluani malittarisassap taamaattup imarisaa/imarisai atorneqarfialu/atorneqarfiilu pillugit paasissutissanik nassaassaqarfiusoq/nassaassaqarfiusut, misissugassanngorlugit u-annut nassiuteqqullugit.

Oqaatigaara pisortaqarfiup oqaaseqaataa A-mut saqqummiunneqarsinnaajumaarmat, suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaassutitut.

Kiisalu ilisimatitsissutigaara misissuineq sulisut ataasiakkaat pillugit sulianik aalajangersimasunik ilaqassanngimmat, aappariinnik atorfinitsitsisinnaatitaanermi killiliinerit pillugit suliffiup iluani malittarisassamut innersuussinertalimmik suliami aalajangiisoqarsimanngippat.”

Pisortaqarfiup 27. april 2001-imi imatut akivaanga:

”Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 18. april 2001-imeersutigut najukkami nakorsat qullersaata A-p Peqqinnissamut Pisortaqarfiup allagai 14. marts 2001-imeersut pillugit naammagittaalliuutaa saqqummiuppaa. Naammagittaalliuutip taassuma innuttaasup aappaa suliffeqarfimmi pineqartumi atorfeqareertillugu innuttaasup Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi atorfimmi atorfinitsinneqarnis-

saanut killiliissutitut atuuttunik pisortaqarfiup ilumini malittarisassaqarneranik apeqqut misissuiffigissallugu Ombudsmandi pissutissaqalersissimavaa.

Tamanna pillugu oqaatigineqarsinnaavoq A-p saaffiginneqqinnera tunngavigalugu pisortap … allagaani 27. marts 2001-imeersuni ilanngullugit nassiunneqartuni immikkoortoq pineqartoq pisortaqarfiup itisilersimagaa.

Tamatumunnga atatillugu ilaatigut erseqqissarneqarpoq Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi atorfinnut qinnuteqartut suliffimmi pineqartumi atorfeqartunik allanik qanigisatut ilaqutaqarnertik pissutigalugu atorfinitsinneqarnissaminnut mattunneqanngimmata, kisiannili pissutsit taamaannerat pisortaqarfiup qinnuteqaammik naliliinerani ilanngullugu isiginiarneqartartoq. Tamanna misilittakkat malillugit suliffimmi suleqatigiinnermut sunniuteqartarpoq, taamaattumillu qinnuteqartup atorfimmut aalajangersimasumut qanoq naleqqussuseqarneranik erseqqissumik suliamullu atatillugu sulisitsisup naliliinissamut pisinnaatitaaffianut pisussaaffigisaanullu naapertuuttutut isigineqarluni.

Pisortaqarfiup A-mut allagai 27. marts 2001-imeersut pisortaqarfiup suliani atorfinitsitsinernut tunngasuni naliliisarnera pillugu erseqqinnerusumik nassuiaataasut aamma innersuussutigineqarput.

Paatsoortoqaqqunagu erseqqissarneqassaaq aappariinnik il.il. atorfinitsitsisarneq pillugu pisortaqarfiup iluani malittarisassaqanngimmat, pissutsillu taamaannerat pisortaqarfimmit allakkatigut tunaartarisassaliatigut assigisaasigulluunniit aalajangersaavigissallugu pissutissaqarsimanngitsoq. Taamaattumik pisortaqarfik suliami allagaatinik suliaq pillugu annertunerusumik qulaajaasunik nassiussassaqanngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfimmut 4. maj 2001 imatut allappunga:

"...

Pisortaqarfiup A-mut, najukkami nakorsat qullersaannut, allagaasa 27. marts 2001-imeersut aamma pisortaqarfiup uannut akissutaata pisortaqarfiup makkununnga akissuteqaqqunissaanut pissutissaqalersippaannga:

Suliani atorfinitsitsinernut tunngasuni piumasaqaatitut ilaatinneqartarpa atorfimmik qinnuteqaateqartup uia/nulia suliffeqarfimmi pineqartumi atorfeqartitaanersoq?

Taamaassagaluarpat pisortaqarfik qinnuigineqarpoq ilisimatitsissutigeqqullugu piumasaqaat taanna qanoq pingaartinneqartigaluni naliliiniarnermut ilaatinneqartarnersoq.

Pisortaqarfik isumaqarpa, suliami peqataasinnaannginnerup inatsisitigut kingunerisassai pillugit ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat eqqarsaatigalugit, uiusup/nuliaasup, uigisaq/nuliaasoq atorfinitsinneqassagaluarpat, uini/nuliani pillugu ingerlatsinermik suliaqarnissaminik periarfissaqarnissaata tunngaviginissaa piumasaqaataanersoq inatsisinut naapertuuttoq?"

Peqqinnissamut Pisortaqarfiup 16. maj 2001-imi akivaanga. Akissummit makku erserput:

"...

1. Suliani atorfinitsitsinermut tunngasuni tunngavittut ilaava qinnuteqartup aappaata suliffeqarfimmi pineqartumi atorfeqarnera:

Atorfimmut qinnuteqartup aappaata suliffeqarfimmi pineqartumi atorfeqareernera, imaluunniit aappaasup suliffeqarfimmi tassani atorfimmit massakkut qinnuteqarnera pillugu paasissutissaq qinnuteqaammi pisortaqarfiup naliliiniarnerani tunngavissat ilaattut atuutissaaq. Taamaattorneqarnera ilaatigut atorfeqartitaanerup pa-

tajaatsuunissaanut kinguneqarsinnaaneranik isumaliutersuuteqartitsilerajuttussaavoq, aappariit suleqatigiissinnaanerat kiisalu suliffimmi tassani pissutsit allat eqqarsaatigalugit.

2. Tamaattoqarpat pisortaqarfik qinnuigineqarpoq tunngaviusup taassuma oqimaaqatigiissaarinermi qanoq naleqartinneqartigisarnera nalunaarutigeqqullugu.

Atorfinitsitsiniarluni naliliinermi aappariissutsimut tunngasut qanigisareqatigiinnerluunniit pillugu paasissutissat qanoq pingaartitsigalugit isiginiarneqartarnissaat pillugu ataatsimoortumik malittarisassaliortoqarsinnaanngilaq, taamatuttaarlu paasissutissap taamaattup sutigut isumaliutersuuteqalersitsisinnaanera sukumiisumik tulleriinnilersuilluni nalunaarneqarsinnaanani. Tassani paasissutissap qanoq ittuussusia, atorfinitsitsiniarnermi pissutsit suliffimmilu pissutsit qanoq ittuunerat aalajangiisuusorujussuussapput. Aammattaaq paasissutissaq taamaattoq pissutsit taakku qanoq sunniuteqarsinnaanerat qinnuteqartup atugaanut allanut sanilliullugu oqimaalutarneqartussaavoq.

Pisoq aalajangersimasoq tunngavigalugu tunngaviusup taassuma atorneqarnera Peqqinnissamut Pisortaqarfiup A-mut allakkamini 27. marts 2001-imeersuni ersersinniarlugu misilippaa:

”Aappariit il.il. ... aallaavittut atorfimmut pineqartut allanut naligitinneqarlutik qinnuteqarsinnaapput. Kisianni aappariit il.il. eqqarsaatigalugit una immikkut atuuppoq, tassalu taamatut atorfinitsitsineq suliffimmi suleqatigiinnermut arlaatigut kinguneqartartoq misilittakkat takutikkaat. Aappariit suliffimmi imminnut attuumassuteqarnerat kisiat eqqarsaatiginagu, aammali sulisut allat eqqarsaatigalugit. Ajornartorsiut taamaattoq sakkortusisarpoq aappariit arlaat suliffimmi pineqartumi pisortaagaangat. Tamatuma saniatigut pisortaq taanna atorfinitsitsisinnaatitaappat – imaluunniit pisumi matumanisut – qinnuteqartut atorfinitsinneqarnissaat pillugu inassuteqarsinnaatitaappat, tamanna inassuteqaatip arlaannaannulluunniit illersuinnginneranik nalornilersitsisinnaavoq. Tamanna qularnanngivissumik suliffimmi suleqatigiinneq eqqarsaatigalugu killup tungaanut sunniuteqartussaavoq, atorfinitsitsineq suliat eqqarsaatigalugit tunngavilersorluagaagaluarpalluunniit.

Taamaattumik atorfinitsitsinerni aaqqiissutit aappariit qanigisariittulluunniit ilaqutariissut suliffeqarfimmi ataatsimi atorfinitsinneqarnerannik nassataqartut pinnginnissaat Pisortaqarfiup sapinngisamik annertunerpaamik anguniagaraa, pingaartumik aappariit imminnut qullersariinnissaat eqqarsaatigalugu. (...) Paatsoortoqaqqunagu erseqqissarneqassaaq atorfinitsitsinermik ingerlatsinermi tunngaviusut taaneqartut qinnuteqartut ataasiakkaarlugit eqqarsaatigalugit ataasiakkaarisumik naliliineq pinngitsoorneqarsinnaanngimmat, pisullu ilaat imaassinnaallutik taamatut tunngaveqarnerup qaqutigooraluartumik saneqqunneqarnissaanut pissutissaqavissumik saneqqunneqarnissaanut tunngavissaqarsinnaammat.”

Pisumi aallaaserineqartumi pisortaqarfik isumaqarpoq aappariinnermut tunngasut pillugit paasissutissap taasuma atorfinitsitsiniarluni naliliiniarnermi oqimaaluttatut oqimaassuseqarluartutut atorneqarnissaa pissutissaqartoq, naak tunngaviusoq taanna atorfinitsitsinissamik aalajangiinermut kisimi aalajangiisuunngikkaluartoq.

Illuatungaatigut pisut takorloorneqarsinnaapput pineqartup suliffeqarfimmi tassani qinnuteqartumut allamut aappariissutsikkut atugai il.il. pillugit paasissutissaq taamaattoq sunniuteqanngilluinnassasoq. Tamanna assersuummik imaaliallaannaq eqqarsaatigineqarsinnaasumik saqqummiussinikkut takutinneqarsinnaavoq, tassa aappariit ukiorpassuarni najukkami pineqartumi najugaqarsimasut napparsimmavimmi angisuumi portøritut sutorniartarfimmilu ikiortitut ataatsikkoorlutik qinnuteqartut assersuutiginerisigut.

Pisumi taamaattumi qinnuteqartut qanigisariinnerat suliffimmut annertunerusumik ajoqutaasinnaasoq annilaanngatigineqarsinnaanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq aappariit taakku atorfimmut aalajangiinermut tunngatillugu imminnut attuu-

massuteqarpianngitsunut qinnuteqarnerat, aappariit ulluinnarni sulinermi killilerujussuarmik suleqatigiittarnissaat kiisalu aappariit arlaannaataluunniit aapparisaminut sanilliulluni sulisullu allat eqqarsaatigalugit pisortatut inissisimalernavianngitsoq. Tamatuma saniatigut aappariit suliffimmik ataatsikkoorlutik qimatsisarnissaat pisariaqarnavianngilaq, taamaattoqassagaluarpallu tamatuma suliffimmut kingunerisassaa annertunerusumik malunnaateqarpallaarnaviarani. Taamaattumik pisumi taamaattumi atorfinitsitsinissamik aalajangerneq qinnuteqartut inuttut suliatigullu piukkunnaateqarnerat, tamarmik immikkut suliffinni qinnuteqarfiusuni inissisimanerat kiisalu paasissutissat naliliinerillu pisariaqartut tunngavigalugit pisinnaavoq.

3. Suliami peqataasinnaannginneq pillugu ingerlatsinermik inatsisini malittarisassat isiginiarlugit Pisortaqarfik isumaqarpa aapparisap atorfinitsinneqarneranut atatillugu aappaasoq aappaminut ingerlatsinermi malittarisassanik atuutsitsinissaminut periarfissaqartoq?

Pisortaqarfik isumaqarpoq apeqqut taanna taamatut ataatsimut isigalugu imaaliallaannaq akineqarsinnaanngitsoq, tassami akissuteqarnermi ingerlatsinermik inatsisit suut suliami tassani atuutsinneqartussaanerat annertoorujussuarmik aalajangiisuussaammat.

Pisortat ingerlatsineranni suliami peqataasinnaaneq eqqarsaatigalugu ajornartorsiutit suliassat pisortani suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni kapitali 2 aallaavigalugu naliliivigineqartussaapput. Kapitalip aalajangersagartai § 2, imm. 1 aamma 2 naapertorlugit sulianik suliaqarnermut, tassani ingerlatsinermut oqartussaasoq aalajangiisimalluni aalajangiiumaarluniluunniit, taamatullu aamma pissutsit isumaqatigiissuteqarfiginninnermut tunngasut imaluunniit inuinnarnut inatsiseqartitsineq naapertorlugu iliuuseqarnerit taakkununnga assingusut pillugit sulianik suliaqarnermut atuupput.

Atorfimmi aalajangersimasumi atorfinitsitsineq suliami peqataasinnaannginnermik qaqutiguinnaq nassataqarsinnaasarpoq, tamannalu suliffimmut kingunerlussappat tamanna pisortaqarfiup naliliinera malillugu qinnuteqartup atorfimmut tassunga naleqquttuuneranik naliliiniarnermi tunngaviusup taassuma inatsisit unioqqutinnagit tunngavimmut ilaatinneqarsinnaanera mattunneqarsinnaanngilaq.

Kisianni pisoq allaatigineqartoq suliffimmi taannaasumi sulisunik qanigisariilluinnartunik atorfinitsitsinermut atatillugu qaqutiguinnaq ajornartorsiutaasartussaavoq. Tamanna pissuteqarpoq peqqinnissaqarfimmi sulisut sulianik imminnut tunngassuteqartunik aalajangiigajuttannginnerannik, aamma pisortat sinnerlugit imminnut eqqarsaatigalutik inuit ataasiakkaat imminnut eqqarsaatigalutik isumaqatigiissutinut assingusunik isumaqatigiissuteqarsimagaluarpataluunniit.

Suliami peqataasinnaannginneq tamatumaluunniit assingi piaartumik atuutilersinnaassangatinneqarput peqqinnissaqarfimmi sulisup aappaa aapparminut sanilliulluni atortussanik pisiniarsinnaatitaappat, aappaasorlu atortussanik taakkuninnga tunniussisussaalluni. Taamaattorli tunngavigineqarsinnaavoq pisumi taamaattumi sulisut malittarisassat suliami peqataasinnaannginnermut malittarisassat eqqortumik atuutsinnerisigut. Tamatuma ilaatigut kinguneraa atorfeqarnerup suliami pineqartumi aapparminut atatillugu suliap suliarineqarnerani peqataanngitsoorneratigut.

Inuk pineqartoq atorfimmi pineqartumi aapparmi inassuteqarneratigut atorfinitsinneqarsinnaappat aapparisaq taamatut atorfinitsinneqaqqullugu inassuteqaatigisaq suliap suliarineqarnerani peqataasimasutut isigineqartariaqarpoq, taamaalilluni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami peqataasinnaannginneq pillugu malittarisassat atorneqartariaqassallutik, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 2. Pisut amerlanersaannik suliffik eqqarsaatigalugu inassuteqanngitsoornermi aalajangiinissaq Pisortaqarfimmut tunniuttariaqarpoq, tassami Peqqinnissamut Pisortaqarfik suliassami taamaattumi tassaammat oqartussaasutut qulliunerusoq.

Inassuteqaateqartoqarsimassagaluarpalli il.il. pisortaqarfik peqataasinnaassuseqanngittoqaraluartoq aalajangiisimanermik ilisimasaqartoq inassuteqaat atuutinngitsutut isigissavaa, tassungalu taarsiullugu qinnuteqartut inassuteqaatigineqanngitsut allat misissoqqissaaqqillugit.

Taamaattorli qinnuteqartup atorfinitsinneqarnissamut inassuteqaatigineqarnera suliffimmi pineqartumi qanoq sunniuteqarsinnaaneranik naliliiniarnermi pisortaqarfiup paasissutissaatai ilaatinneqarsinnaapput, matumani aappariit atorfinitsinneqarneranni iluaqutissartaqarsinnaanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu."

Tamatuma kingorna pisortaqarfimmut 22. august 2001-imi imatut allappunga:

"Pisortaqarfiup uannut oqaaseqaatai 27. april 2001-meersut aamma 16. maj 2001-imeersut massakkut misissoreerpakka.

Isumaqarpunga suliamik suliarinninninnik inaarsaannginninni paasissutissanik amerlanerusunik pisortaqarfik tunniusseqqussallugu pisariaqartoq.

Pisortaqarfiup A-mut allakkamini 14. marts 2001-imeersuni ilaatigut makku oqaatigai:

"Peqqinnissaqarfimmi pisuni allani aappariinnik marluutillugit atorfeqartitsisoqarnersoq misissorsimanngilara, taamatullu isummernikkut "taamatut pisoqanngin-nissaa qulakkeerniaannarlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq appariit suliffeqarfimmi ataatsimi atorfinitsinneqartannginnissaat pisortaqarfiup qanoq iliorluni "qulakkeerniarneraa" nassuiaqqullugu, pisortaqarfimmi uannut akissummini 27. april 2001-imeersumi oqarsimammat tassani suliffeqarfiup iluinnaani malittarisassaq pineqanngitsoq.

..."

Pisortaqarfiup akissummik imaattumik 23. august 2001-imi nassippaanga:

"...

Ombudsmandip innersuutigaa peqqinnissamut pisortaqarfiup A-mut allagaani 14. marts 2001-imeersuni pineqartoq, allakkani taakkunani pisortap oqaatigisimavaa kissaatigalugu qularnaarneqassasoq aappariit suliffeqarfiup ataatsip iluani atorfinitsinneqartannginnissaat.

Oqaaseqaat takkuppoq A-mut nammineq inuttut allakkani sisamanik qupperni-linni. Allakkami, sivisujaamik allaqatigiittarnermut ilaasumi, pineqarput K-mi napparsimmavimmut atatillugu siulersuinermut sulisoqarnermullu tunngassutillit assigiinngitsut. Allakkat ilusiligaanermikkut imarisamikkullu pisortaasup sulisorisaminut sulisoqarnikkut ingerlatsinermi isummat tunngaviit pillugit paasissutissiineratut eqqarsaataapput.

Immikkoortoq 3-mi, A-p nuliaminik K-mi napparsimmavimmi atorfinitsitsinissaminik eqqarsaateqarluni oqaatiginninneranut tunngasoq, taamaaliornikkut tamanut tunngatillugu isumakulunnartutut isumaqarfigisani peqqinnissamut pisortap oqaatigai. Peqqinnissamut pisortap oqaatigaa isumaqarluni "apeqqut tunngaviusumik isumaliutersuutissanik arlalinnik imaqartoq" aammalu aappariit suliffeqarfimmi ataatsimi sulisorineqarnissaat "ataatsimut isigalugu" pitsaanngitsuusoq.

Ombudsmandip issuagai taaneqartut oqaaseqatigiinnit imminnut atasunit tigusaapput, taakkunani erseqqissumik oqaatigineqareerpoq tamanna tunngaviusumik isumaasoq pisut ataasiakkaat immikkut naliliivigineqarnerat malillugu sanioqqunneqarsinnaasoq. Oqaaseqatigiit erseqqissumik siunertaraat erseqqissarneqassasoq

tamanna atorfinitsitaareersunut tunngatinneqassanngitsoq siunissamili atorfinitsitsinissami malinneqarnissaa qularnaarusunneqartoq.

Matumani suliffeqarfiup iluani maleruagassat pinnagit sulisoqarnikkut ingerlatsinermi isuma pingaarneq pineqartoq peqqinnissamut pisortap aamma erseqqissarniarsimagaluarpaa oqaatigalugu "uanga nammineq isumaga". Tamatumani siunertaavoq allakkanik tigusisup qularutigissanngikkaa atorfinitsitsisarnermi maleruagassat sukkulluunniit atuuttut tamakkiisumik ataqqineqarneratigut isummat taakku piviusunngortinneqassasut.

Immikkoortoq 3-p ataani peqqinnissamut pisortap isummersuutiminut naggasiutigaa aammaarluni erseqqissarlugu isumaliutersuutit tunngaviusut saqqummiussani A-p nulianut sioqqutsisumik aalajangiinerunngitsut, tassa taanna (nuliaq) piginnaasaqartuusutut imminut isumaqafigiguni atorfimmut inuttassarsiorneqarumaartumut allatuulli qinnuteqarnissaminut tikilluaqqusaammat.

Qulaani pineqartut tunngavigalugit Pisortaqarfik isumaqarpoq peqqinnissamut pisortap 14. marts 2001-imi allakkaminik oqaasertaliinermini sapinngisaminik qularnaarniarsimagaa pisortaqarfiup atorfinitsitsisarnermini periaasii A-p paasilluassagai, ima paasinagit saqqummiunneqartut nuliani pillugu inuilluunniit allat Peqqinnissaqarfimmi atorfinnikkumallutik qinnuteqartuusinnaasut sioqqutsisumik aalajangiivigineqartut."

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Aappariinnik peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitsisarneq.

Peqqinnissamut Pisortaqarfiup A-mut allagaanit kiisalu pisortaqarfiup uannut allagaanit erserpoq peqqinnissaqarfiup suliffeqarfiani taannaasumi aappariinnik sapinngisamik atorfinitsitsisannginnissaq peqqinnissaqarfiup kissaatigigaa.

Tamanna suliffeqarfimmi taannaasumi aappariinnik atorfinitsitsinerup suliffimmi suleqatigiinnikkut ajornartorsiutissaqalersitsisinnaaneranik, taamatuttaarlu aappariit aappaata aalajangiinerit aapparisaminut tunngassuteqartut suliarineqarnerannut atatillugu peqataasinnaassuseqannginneranik ataatsimut naliliinermik tunngavilersorneqarpoq.

Taamaattorli pisortaqarfiup oqaatigaa peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitsinernut atatillugu qinnuteqartuni ataasiakkaani piukkunnaatinik erseqqissumik naliliisoqartartoq. Naliliinermi tassani qinnuteqartup aapparisaata suliffeqarfimmi pineqartumi atorfeqartitaareernera tunngavinni ilaatinneqartartussaavoq.

Atorfinitsitsinernut atatillugu ingerlatsivik annertuumik naliliisinnaatinneqarpoq. Taamaattorli tamatumunnga atatillugu ingerlatsivik atorfimmi aalajangersimasumi qinnuteqartut piukkunnarnersaannik atorfinitsitsissalluni pisussaaffeqarpoq.

Tamakku saniatigut ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik tunngaviuvoq pisortat ingerlatsiviini atorfinnut qinnuteqartut naliliivigineqarnerini isiginiagassat atorfimmut pineqartumut atatillugu suliamut attuumassuteqartutut isigineqarsinnaasut kisimik pingaartillugit isiginiarneqarsinnaasut.

Tamanna ingerlatsiviup innuttaasunik kinaassusersiunngitsumik pinnittarnissamik, matumani assigiimmik pinnittarnissaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pisussaaffeqarnerata malitsigaa.

Taamaattumik isumaqarpunga malittarisassaq qinnuteqartup aapparisaata ingerlatsiveqarfiup ilaani pineqartumi atorfeqartitaareernera pissutigalugu atorfinitsinneqarnissaminnut periarfissaanik ataatsimut isigaluni mattussisuusoq tunngaviussasoq inatsisinik unioqqutitsisoq, taamalu ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviusunik unioqqutitsisoq.

Pisuni ataasiakkaani tamani qinnuteqartup sorliup atorfimmut pineqartumut piukkunnarnerpaaneranik naliliissalluni pisortaqarfik pisussaaffeqarpoq, aappariillu suliffimmi taannaasumi atorfinitsinneqartussaanerat tunngavilersuutigalugu naliliinermik taassuminnga inatsisinik unioqqutitsinani mattussisinnaanani.

Taamaattorli isumaqarpunga pisoqarsinnaasoq erseqqissumik naliliinerup kingorna tunngaviup taassuma atorfinitsitsiniarluni ataatsimut naliliinermi ilaatinneqarnerata suliamut tunngassuteqartutut isigineqarsinnaaffiinik.

Isumaqarpunga qinnuteqartup aalajangersimasup atorfinitsinneqarnera suleqatigiinnikkut ajornartorsiutinik nassataqassasoq sulisitsisup ilisimappagu tamanna qinnuteqartup ataatsimoortumik naliliiffigineqarnerani ilaatinneqarsinnaassasoq.

Taamaattorli taamatut ilisimasaqarneq erseqqissumik uppernarsarneqarsinnaasumillu tunngaveqartariaqarpoq, ataatsimullu taamaassorinninnermik tunngaveqarsinnaanani.

Aammattaaq suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqannginneq pillugu isumaliutersuuteqarnerup inernerisinnaavaa qinnuteqartup atorfeqartitaareersumut qanittumik attuumassuteqarnerata inatsinik unioqqutitsinani pingaartillugu isiginiarneqarsinnaanera.

Pingaartumik aappaasoq atorfeqartitaareersoq suliffeqarfimmi pisortatut inissisimatillugu pisoqarsinnaavoq pineqartup aapparisani pillugu aalajangiinernut atatillugu suliamik suliarinninnermi peqataasinnaatitaanngiffiinik.

Akuttunngitsumik atorfeqartitaassup suliamik suliarinninnermi peqataasinnaatitaannginera pineqartartussaappat, tamannalu suliffeqarfimmut ajornartorsiutinik nassataqassappat qinnuteqartup atorfeqartitaareersullu imminnut attuumassuteqarnerat pingaartillugu isiginiassallugu suliamut atatillugu tunngavilersuutaasinnaavoq.

Taamaattorli qinnuteqartup sorliup atorfinitsinneqarnissaanik aalajangiineq qinnuteqartup sorliup piukkunnarnerpaatut isigisariaqarneranik tamatigut tunngaveqartartussaavoq.

Isumaqarpunga pisortaqarfiup atorfinitsitsinissamik aalajangiinerni naliliineq atorfeqartitaareersunut aappaasut inooqataasulluunniit atorfinitsinneqarnissamut periarfissaannik ataatsimut isigalugu inatsisinik unioqqutitsinani mattussinnaanngikkai killilersinnaanngikkaaluunniit. Tun-

ngaviup taassuma ilanngunneqarnissaa ilanngunneqarunilu oqimaalutaanermi qanoq oqimaassuseqartillugu ilaatinneqarnissaa erseqqissumik nalileereernikkut pisariaqarpoq.

Pisortaqarfiup allagaasa imai.

Pisortaqarfik A-mut 14. marts 2001-imi allappoq, ilaatigut pisortaqarfiup pisortaata peqqinnissaqarfiup suliffeqarfiutaani taannaasumi aappariinnik atorfinitsitsisarneq pillugu isummersornerinik imaqartunik.

Allakkat taakku pisortaqarfiup pisortaata pisortaqarfiup allaffissiaatai atorlugit allassimavai.

Allakkanit erserpoq peqqinnissaqarfimmi siunissami atorfinitsitsisarnerni inunnik aappaa suliffeqarfimmi pineqartumi atorfeqartitaareersunik atorfinitsitsisoqartannginnissaata annertunerpaamik qulakkeerneqarnissaa pisortaqarfiup pisortaata kissaatigigaa.

Aammattaq suliami paasissutissanit erserpoq allakkat taakku A-p saaffiginnissutaanut akissutaasut, allakkanilu taakkunani aapparisami K-p Napparsimmaviani atorfinitsinneqarsinnaanera pillugu A nalileeqqusisimalluni.

Pisortaqarfiup uannut allagaani 23. august 2001-imeersuni pisortaqarfiup oqaatigaa pisortaqarfiup allagai 14. marts 2001-imeersut A-mut pisortatigoortuunngitsumik allakkatut eqqarsaatigineqarsimasut.

Atorfeqartitaasup sulisoqarnermut inatsiseqartitsinermi apeqqut pillugu pisortaqarfimmut saaffiginnissutaata allakkatigut pisortatigoortuunngitsutigut akineqarnera pitsaanngitsutut isigisariaqarpara.

Aammattaaq naliliininni isumaqarpunga pisortap A-mut allagai pisortaqarfiup allaffissiaatai atorlugit allanneqartut oqaasertalersorneqarsimasut pisortaqarfiup iluani malittarisassaq imaluunniit pisortap nammineq isummersorneri pineqarnersut nalornilersitsisinnaasunik. Tassani allakkat taakku pisortaqarfiup allaffissiai atorlugit allanneqarsimanerat aamma ilaavoq, taamatumattaarlu allakkat pisortaqarfiup iluani malittarisassamik ersersitsisuunerat imaluunniit pisortap nammineq isummersorneri pineqarnersut nalorninarsisillugu. Pissutsit taakku pitsaanngitsutut isigaakka.

A allakkat uku assilinerinik nassippara."

3. Pisortaqarfiup isumaqatigiissutit malillugit atorfeqartitamut mianersoqqussuteqarnera. Pisortani atorfeqartitat killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerat. Suliami illua'tungiulluni peqataasup isumaanik tusarniaaneq tunngavilersuuteqarnerlu naammaginanngitsut.

Mianersoqqussummik, A-p oqarnera malillugu A-p sulisunik kalaallisuinnaq ataatsimiititsisimaneranik taamatullu A-p pisortaqarfimmi pisortaatitaasut avaqqullugit naalakkersuisunut ilaasortamut toqqartumik saaffiginnissuteqarsimaneranik tunngavi-

lersuuteqartinneqartumik Peqqinnissamut Pisortaqarfiup imminerminut mianersoqqussuteqarsimanera A-p naammagittaalliuutigaa.
Pisortaqarfimmit oqaaserineqartut malillugit mianersoqqusineq sulisunik kalaallisuinnaq ataatsimiititsisimanermik tunngavilersuuteqartinneqanngilaq, ataatsimiinnerulli imatut pisimaneranik, pisortaatitat sulisunik ataatsimiititsinerit atorfeqartitat tamarmik naligiillutik peqataasinnaasunngorlugit ingerlanneqartussaanerannik innersuussutigisaannut akerliulluni. Aammattaaq mianersoqqusineq atorfeqartitap naalakkersuisunut ilaasortamut toqqartumik saaffiginnissimaneranik tunngavilersuuteqartinneqarpoq.
Ombudsmandip matuma isummerfigisinnaanissaanut naammattumik tunngavissaqarsorisimanngilaa, tassalu kalaallisut ataatsimiititsinissanut inerteqquteqartoqarsimanersoq imaluunniit atorfeqartitaq naalakkersuisunut ilaasortamut toqqartumik saaffiginnissinnaatitaasimanersoq. Oqaaseqaateqartoqarpoq atorfeqartitat atorfimmi sulinermik avataatigut, soorlu assersuutigalugu naalakkersuinermik suliaqartunut, namminneerlutik saaffiginninnerisa pisortat qullersarisatik aqqusaarlugit pisarnissaannut peqqussuteqarnissamik pisariaqartitsisoqarnaniluunniit pisinnaatitsisoqanngitsoq.
Ombudsmandi isumaqarpoq pisortaqarfiup mianersoqqusinermut atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanera tunngavilersuineralu ima amigaateqartigisut, suliaq suliareqqinneqartariaqarluni. (J. nr. 11.03.21.03/011-01)

A-p naammagittaalliuutaa 15. februar 2001-imi tiguara, taassumalu Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi pisortaasut mianersoqqussummik tunisinermikkut naalasseriitsuliorneq pillugu pineqaatissiissuteqarsimanerat naammagittaalliuutiginiarpaa.

Aallaqqaasiullugu suliami ilanngussaq una issuarniarlugu toqqarpara:

A-p Peqqinnissamut Naalakkersuisumut qarasaasiakkut allagai 30. oktober 2000-imeersut imaattunik imaqarput:

"Asasara Alfred

Ilisimatinniarlutit allaffigaakkit – isumaqarama pingaartuusoq ilisimatissallutit.

Tallimanngormat D-mut …-ilu ullaakkorsioreerluta qaaqqutippugut – tassani pissutiginerarpaa regionalisering-imut tunngasut – annoncereqqaarnagit – saqqummiussaanut uanga sakkortusaarpallaarsimanera.

Iseratta paasivara ullaakkut oqaatsikka assut kamassutigisimagaai – oqarfigigakku pisariaqartikkipput uagut sulisut oqallinnermi ilaatinneqartariaqartugut, PAARISA-mullu tunngatillugu ullumikkut nalornissutigaarput qanoq pisoqarnissaa.

Taakku periarlugit aamma oqarfigaanga sulisut kalaallisut oqalulluta ataatsimeeqqissanngitsugut.

Imaakkami uanga SUFU-mut qinigaavunga, sulisut akornanni ataatsimiittoqarmat Personale-seminarimi oqaluuserisassat piareersarlugit oqartoqarpoq ”kalaallingooq sulisut isumaqanngillat aammagooq oqallinnermut ilaajumanngillat” – uanga taanna upperinngilara – taamaammallu oqarlunga allamik pissuteqarsimassasut – soorlu qallunaatuinnaq oqalulluni ataatsimiittarnerit – taassuma oqallinnerup kinguneraa uanga maani suliffitsinni misiliissasunga Personaleseminarimi oqallisissat tunngavigalugit kalaallisut ataatsimiititsissasunga.

Maanilu sulisut tamarmik – (medarbejdere) qaaqquvavut, seminarimi oqallisissat uagullu oqallikkatta isumaqatigiissutigut saqqummiullugit. Aammattaaq oqaatigaara kalaallisut oqalulluta ataatsimiittarniarluta qallunaatuinnaq oqaasillit ilaasinnaapput, kisianni ingerlaannartumik nutserunneqarnavianngitsut, naatsukkullammilli nutserunneqarumaartut. Qallunaatut oqaasillit tamanna ajorinngilaat, taava isumaqatigiippugut ataatsimiinnissaq qaqugu pissanersoq.

Ataatsimiikkatta oqallisingaatsiarpugut Personaleseminarimut saqqummiussassat oqallisigalugit – assullu iluatsilluarluni, sulisut sunaaffa assut pisariaqartissimagaat.

Personaleseminarimi saqqummiussivunga oqallisigineqartut tunngavigalugit – allaat ataatsimeeqataasut isumaqataallutik kursusinut siunissami ilanngunneqassasut – kulturforståelse.

Sunaaffali maani sulisitsisut isumaqatiginngissuataaraat, taassumalu kinguneraa kalaallisut oqalulluta ataatsimeeqqusaajunnaarneq.

Isumaqarpunga Namm. Oqartussani – MUS aammalu uddannelsespolitik sulisunut siunnersuutigineqartuni allaffissornermi kalaalinngorsaanissaq taamaalilluni ungasilliartulersoq akueriuminaatsoq.

Inuss. inuull.

A”

Naalakkersuisunut ilaasortaq Alfred Jakobsen A-mut ulloq taanna qarasaasiakkut imaattunik allagaqarpoq:

”Hej A, tassa paasisinnaasakka tunngavigalugit ilinnut iliuusereqquneqartut ajunngitsumik ingerlassimavatit.

Sulisoqatigiikkuutaat isumaqatigiissutigisimasaat tunngavigalugit iliorsimanitit ippigineqarsimappata soorunalimi taava akunnissinni paaseqatigiiffigisariaqarpasi.

Suleqatigiittut ulluinnarni marlunnik oqaaseqartuuneq inatsisitigut illersorneqartumik inissisimanerat ajornartorsiutaasimappat tamanna akunnissinni eqqartorluartariaqarparsi pisariaqassapallu pisortaaneq isumasiorneqarsinnaanera eqqarsaatigisariaqarparsi.

Ilisimatitsinerit ajunngilaq – kisianni ajornarnavianngilaq aamma sulisut akunnissinni tamakkua paaseqatigiiffigalugit ingerlatissallugit.

Ik. in. Alfred”

Peqqinnissamut Pisortaqarfiup A-mut suliami illua’tungiusutut isumaanik tusarniaalluni allagai 16. november 2000-imeersut imaapput:

”Pineqartoq: Pisortaqarfiup misileraalluni ingerlatsinermut ilanngunneqarnera.

SA-mi 9. oktober 2000-imi ataatsimiinnermi misileraalluni ingerlataq saqqummiuppat, taassumalu siunertaralugu suleqatigiikkuutaat assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnerup annertusarneqarnissaa. Misileraalluni ingerlatap ilai tassaapput aallarnisaataasumik ataatsimiinnerit, misileraalluni ingerlatami ingerlatassarpiaat pilersaarusiorniarlugit.

Oqarpunga misileraalluni ingerlataq suliffiup nalaani ataatsimiinnernut il.il. piffissamik atuiffiussatut naammattumik piareersagaanngimmat akuerisinnaanngikkiga, kiisalu oqarlunga siunissami ataatsimiittoqartassappat taakku sulisut tamarmik tamakkiisumik pissarsiaqarfigisassaattut ingerlanneqartassasut.

Aqaguani, 10. oktober 2000-mi, uannut saaffiginnipputit misileraalluni ingerlataq qulaani taaneqartoq suli ataasiarlutit oqaloqatiginnissutiginiarlugu. Oqaatigeqqippara ataatsimiigiaqqusisoqassappat tamanna peqataasut tamarmik naligiillutik peqataaffigisinnaassagaat. Naak qulaani taaneqartutut ersarissumik naalakkiisoqaraluartoq ataatsimiigiaqqusisimavutit, ataatsimiinnerlu tamatuma kinguninngua ingerlanneqarsimalluni.

27. oktober 2000-imi ataatsimiittoqarpoq, …-ip, illit uangalu peqataaffigisatsinnik. Ataatsimiinnermi tassani misileraalluni ingerlataq oqaatigineqartoq suli ataasiarluni oqaluusereqqinneqarpoq, uangalu suli ataasiarlunga oqaatigaara tamarmik peqataaffigisinnaanngisaannik ingerlatsisoqartassanngitsoq.

Aammattaaq ilisimatitsissutigaara sulisut pisortallu aalajangiinermik taassuminnga akuerinnissinnaanngitsut taannaluunniit malillugu sulisinnaanngitsut ilumuussuseqanngitsutut isigineqassasut, aalajangiinermullu tassunga assortuisumik iliuutsit suliffimmi suleqatigiinnermik akornusersuinertut isigineqassasut.

Naalakkersuisunut ilaasortamit Alfred Jakobsenimit 30. oktober 2000-imi ilisimatinneqarpunga qarasaasiakkut allakkatigut saaffigisimagit aalajangiinerma atorunnaarsinneqarnissaa siunertaralugu.

Allakkat uku piaarnerpaamik kingusinnerpaamillu 22. november 2000-imi isummerfigeqqullugit oqaaseqaateqarfigeqqullugillu qinnuigineqarputit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p pisortaqarfimmut akissutitut allagai 27. november 2000-imi ullulerneqarsimasut imaattunik imaqarput:

"Peqqinnissaqarfimmi pisortap D-p A-mut allagai (16/-2000-imi ullulerneqarsimasut – 22/11-2000-imi tunniunneqartut) pillugit oqaaseqaatit.

Peqqinnissaqarfimmi pisortap D-p allagai 22/10-2000-imi tiguakka. Allakkat 16/11-2000-imi ullulerneqarsimapput, ualerlu taanna akissuteqarnissamut piffissaliisoqarsimalluni. Akissuteqarnissamut taama sivikitsigisumik piffissaliineq tunngavilersorneqarsimanngilaq, allakkallu ullulerneqarnerminnit aatsaat ullut arfinillit qaangiunneranni tunniunneqarneranut pissutaasoq aamma taaneqarnani.

Allakkanit erserpoq isumaqatigiinngissuteqarneq tamarmi misileraalluni ingerlatamik uanga suleqatimalu allap pisortanngortussat pikkorissarneqarneranni ingerlatatsinnik pissuteqartorooq. Ilumoorpoq misileraaneq taanna ingerlatami ilaammat, tunngaviusumilli apeqqutaasoq tassaavoq Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfianni suleqataasut qallunaatut oqalunnissaminnut ajornartorsiuteqartut peqataatinneqarnissaannik sulisoqatigiikkuutaallu assigiinngitsut suleqatigiinnerannik annertusaanissamik siunertaqarpiartumi SA-mut ilaasortaq kalaallisut ataatsimiititseqqusaanersoq. Taamaalillunga sulisut oqaaseqatigiikkuutaanut avissaartinnissaat siunertarinngilara, kalaallisulli oqaasillit suliffimmi oqallinnerni peqataatinneqarnissaat anguniarlugu aqqutaasinnaasunik nassaarniarlunga – suliffimmi tamat oqartussaaqataalersinniarlugit.

...

Allakkat immikkoortuisa pingajuannut: SA-mi ataatsimiinnerup kingorna …-mit ilisimatinneqarpunga misileraalluta ingerlatarput D-p oqaloqatigiissutigerusukkaa, kinguninngualu ataatsimiippugut. Taamaalilluni ilumoorpoq piareersagaariinngitsumik (sivikitsumillu) ataatsimiinneq pineqarmat, kisianni D suliniuteqartuuvoq. D i-

sumaqarpoq ajunngitsumik aallartissimasugut, sulinermilu peqataarusulluni, isumaqarlunili misileraalluni ingerlataq piareersarluagaavallaanngitsoq. Misileraalluni ingerlatap aallarnisaataasumiinnera isumaqatigiissutigaarput, oqarlutali pingaartoq tassarpiaasoq sulisut pisumi peqataatinneqarnissaat.

Ataatsimiinnerit kalaallisut ingerlanneqartarnissaat D-p nalornissutigaa. Uagulli isumaqarluinnarpugut taamatut ataatsimiititsinissarput D-p – naak tukernersoraluarluni – akuersaaraa. D-p allakkani oqaasertaliinera: ”Oqaqqippunga ataatsimiigiaqqusisoqassappat tamanna peqataasut tamarmik naligiillutik peqataaffigisinnaassagaat” kingumut qiviarluni aaqqiinerusimassaaq. Tamanna ataatsimiinnermi oqaatigineqanngilaq. Taamaalillunilu naalakkiut erseqqissoq pineqanngilaq, ataatsimiinnerlu kalaallisut ingerlanneqartoq ”naak qulaani taaneqartutut ersarissumik naalakkiisoqaraluartoq” uniorlugu ingerlanneqarnani. Aammattaaq ataatsimiinnermut pisut taaneqartut kinguninngua aggersaasoqanngilaq ataatsimiititsisoqarnaniluunniit, 12/10-li ataatsimiigiaqqusisoqarpoq 13/10-milu ataatsimiittoqarluni (ilanngussartaqarpoq).

(Qulaani saqqummiunneqartut …-p aamma SA-mi ilaasortaasup uppernarsarsinnaavai).

Allakkat immikkortuisa sisamaannut tallimaannullu:

D-p, …-p uangalu ataatsimiinnitsinni sammineqartut tassaapput – tak. pisut ingerlanerat pillugu takutitassiaq – ataatsimoorluni ullaakkorsiornermi tamatuma siuninnguatigut pisut, tassaananilu ”misileraalluni ingerlatap taaneqartup” suli ataasiarluni oqaluuserineqarnera (ingerlataq 10/10-p kingorna D-mut oqaloqatiginnissutigineqarsimanngilaq).

Kisianni ilumoorpoq D 27/10 ataatsimiinnermi isummernermik erseqqissumik nalunaaruteqarmat. Kisianni tamanna ”peqataasut tamarmik naligiillutik peqataaffigisinnaassaannik” ingerlatsisoqassannginneranik naalakkiutaanngilaq, tassaallunili kalaallisut ataatsimiittoqarnissaanik inerteqqut.

Immikkoortoq 5-imi ”aalajangiisimaneq” innersuussutigineqarpoq. Takuneqarsinnaasutut taanna tassaanngilaq SA-mi oqaluuserereerlugu isumaqatigiilluni aalajangiineq. Tamatumunnga peqatigitillugu ”aalajangiisimaneq” taanna allakkani taaneqartumit allaavoq.

”Aalajangiinermik taassuminnga akuerinnissinnaanngitsut taannaluunniit malillugu sulisinnaanngitsut” eqqarsaatigalugit kingunerisassai erseqqissarneqanngillat (…-p tamanna uppernarsarsinnaassavaa). Inerteqquteqarnermik unioqqutitsinermut kinguneritinneqartussatut erseqqinnerpaaq tassaavoq D oqarmat ”taamaattunut inissaqanngitsoq” (eqqaamasat malillugit issuaaneq). D oqarnerata isumaa erseqqissumik paasisinnaanngisarput …-lu ataatsimiinnerup kingorna oqaluuseraarput.

Allakkat immikkoortuisa arfernannut: Pisut ingerlaneri pillugu allaaserisani oqaatigineqartutut Naalakkersuisunut ilaasortaq ilisimatissimavara, inunnguuseralugu nammineq oqaatsit suliffimmik ineriartortitsinermi atorneqarsinnaanerat pillugu apeqqut taanna tunngaviulluinnartunut attuumassuteqartut paasigakku, uangalu nammineq oqaatsikka atorlugit oqallinneq pillugu ataatsimoortumik ilisimatinnissaa kissaatigigakku.

Aammataaq kalaallisut ataatsimiinnerit pillugu inaarutaasumik isuma D-p oqaatigaa (taamaattorli oqaatsitigut peqataaneq pineqartoq taanagu). Ilumoorpoq kalaallisut ataatsimiinnerit nalornissutigalugit D-p oqarnera, kisianni inerteqquteqartoqarnaniluunniit peqqusisoqanngilaq. Isuma innersuussutigineqartoq 27/10-2000 ataatsimiinnermi aatsaat erseqqissarneqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfiup mianersoqqusilluni allagai 16. november 2000-imi ullulerneqarsimasut imaapput:

”Akissutinni tunngaviusumik isuma tunngavilersuullu tassaavoq uanga pisortatut oqaatsikkut inuit tunngaviusumik pisinnaatitaaffii suusupagigikka, tamannalu pissutigalugu suliffimmi sulisoqatigiit aalajangersimasut nammineq oqaatsitik atorlugit tamat oqartussaaqataanerat naapertorlugu isummaminnik saqqummiussisinnaanngitsut.

Tamanna pillugu oqassaanga aallaaviit eqqunngilluinnartuusoq, periarnerillu paasinninnera malillugu pisimasunik nuanniitsumik paatsoortitsisumillu sangutitsinerusoq. Suliami pineqartorpiaq tassaavoq illit pissusilersornikkut oqaatigineqartut aqqutissallu pisortaqarfimmi atuuttut allaffimmi pisortaq pisortatullu qullersaasoq saneqqullugit Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginninnikkut sumiginnarsimagitit.

Pisortat qullersaattut pisortaqarfimmi maani suliat pisariaqartut suliarineqarnissaat pingaarnertut akisussaaffigaara. Tamanna naleqquttumik pisortaqatigiit pilersaarusiornerini aalajangiinikkut pisarpoq. Pisortaqatigiit tassaapput tassaassallutillu sulisut piffissamik suliffigisaminnik sumut atuinissaannik aalajangersaasut, tamannaavorlu suleqatigiinnermi ataatsimiititaliami ataatsimiinnermi tamatumalu kingorna oqaatigineqartoq.

Taamaattumik naliliivunga:

- pissusilersornikkut pisortaqatigiit aalajangigaannik malinninnissamut piumassuseqannginnerit takutissimagit, tassami taanna suusupaginiarsimagakku,
- qulaani taaneqartutut pissusilersornikkut siulersuinermi inissitsitersimaneq suliffinni atuuttoq pisortaqarfimmilu atorfeqartitaanikkut ilaaffigisat akuerisimanagu takutikkit,
- pissusilersornikkut tatigeqatigiinneq, ilumoorfigeqatigiinneq akisussaaffillu pillugit malittarisassat sumiginnarsimagitit.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit mianersoqqussummik matumuuna tunineqarputit. Siunissami taamatut pisoqaqqippat taamaaliorneq atorfeqartitaaninnut tunngasunik annertuumik unioqqutitsinertut isigineqassaaq.

Aalajangiinikka Naalakkersuisunut ilaasortamut naammagittaalliuutigerusukkukkit naammagittaalliuutiginiakkatit uannut saqqummiunneqaqqaassapput, uangalu taakku Naalakkersuisunut ilaasortamut tamatuma kingorna saqqummiutissallugit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliap ingerlasimanera:

A-p naammagittaalliuutaa imaattoq 15. februar 2001-imi tiguara:

”Peqqinnissamut Pisortaqarfimmit mianersoqqussuteqarfigineqarnermut atatillugu suliap ingerlasimanerata misissuiffigineqarnissaanik Ombudsmandi matumuuna qinnuigaara.

Ataatigut atsiortunga mianersoqqussuteqarfigineqarninnut atatillugu suliap ingerlasimanerata misissuiffigineqarnissaa Ombudsmandimut saaffiginnissutigaara - aamma mianersoqqussutivittut allakkanut tunngasumik mianersoqqussuteqarfigineqarnermut tunuliaqutaasoq ilanngullugu, tassami tunngavilersuutigineqartut allakkanit siullerniit allakkanut tullernut allanngortinneqarsimasutut immata, taamaalillutillu isummerfigiuminaallutik.

Aammattaaq mianersoqqussuteqarfigineqarnermut tunngavilersuutigisat “qallunaat isaruaannik” ingerlatsinermilu periaasiannik atuineq pissutigalugit assorsuaq nalorninartoqarsoraakka.

Pisut ingerlasimanerannut takussutissat ilanngussanullu takussutissat ilanngullugit nassiuppakka. Sulilu amerlanerusunik paasissutissinneqarnissaq kissaatigineqarpat, soorunalimi taamaaliornissannut piareersimavunga.

Pisut mianersoqqussuteqarnerup tungaanut ingerlanerat.

...

Peqqinnissamut Pisortaqarfiup sulisuinut SUFU-mi sinniisuutitatut 13/10-2000-imi ataatsimeersuarnissaq sioqqullugu sulisunik ataatsimiigiaqqusivunga, taamaaliorpungalu pisortaq, kalaallisut ataatsimiititsinerit sulisut qallunaatuinnaq oqaluttut oqallinnermi peqataatinneqanngitsoornerannik nassataqarsinnaanerarlugit nalilisoq, (12/10-2000-imi) paasissutissereerlugu. Akivunga peqataatitsinngitsoornissaq siunertaanngitsoq, kisiannili kalaallisut oqaasillit, taakkunannga amerlaqisut ukiorpassuarni peqataatinneqanngitsoortarsimasut akuliutitinneqarnissaat siunertarpiaasoq. D-p ataatsimiigiaqqusinissaq - nuannarerpianngikkaluarlugu - akueraa.

Sulisunut (qallunaatut kalaallisullu oqaasilinnut) tamanut 13/10-2000-imi ataatsimiititsinermi ataatsimiinnerup kalaallisut oqallinnermik aallartinneqarnissaanik qallunaatullu nanginneqarnissaanik kissaateqarnerput saqqummiupparput, sulisut qallunaatut oqalulluarsinnaanngitsut akuliutitikkumallugit aammalu suleqatigiikkuutaat assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnerulersitsinissaq siunertaralugu. Kissaatigisamut taassumunnga akerliliissuteqartoqanngilaq, ataatsimiinnissallu 16. oktober 2000-imi pinissaa aalajangersarneqarpoq.

...

Ulloq 27. oktober 2000-imi pisortaqarfimmi sulisunut tamanut ullaakkorsioqatigiissitsisoqartillugu pisortaq D pisortaqarfiup aaqqissugaaneranik allanngortiterinermi killiffiusumik saqqummiussivoq. Ataatigut atsiortup sulisut sumiiffinni SA aqqutigalugu akuliutitinneqarsimannginnerat akerliliissuteqarfigaa, annermillu pingaartillugu taallugu PAARISA-p 1/1-2001 aallarnerfigalugu allanngortinneqarnera pilersaarummi saqqummiunneqartumi imarineqanngitsoq, aammalu PAARISA-mi sulisut allanngortitsinissaq pillugu oqaloqatigiissuteqarnernut akuliutitinneqarsimanngitsut.

Ullaakkorsioreernerup kingunitsianngua uanga uangalu allaffimmi pisortarisara … pisortamut ataatsimiigiaqquneqarpugut. Ataatsimiinnermi qanoq iliornera pillugu sakkortuumik isornartorsiorneqarpunga. Mianersuaalliortumik iliuuseqarnera utoqqatsissutigaara, imarisaali pinnagit. Pisortap kalaallisut ataatsimiititsisaqqujunnaarpaanga, naak tamanna suliffimmik pitsaanerulersitsinissamik siunertaqaraluartoq. Pisortaq neriorsuivoq PAARISA-p siunissaa pillugu suliap piaartumik oqaloqatigiissutigineqalersinnissaa sulissutigilerumallugu.

Naalakkersuisunut ilaasortaq inerteqquteqarfigineqarnermik 30. oktober 2000-imi paasissutissippara, isumaqaramami inerteqqut naalakkersuisut politikkerisaannut naapertuutinngitsoq, allaffissornerullu kalaalinngorsarnissaanik ilungersuuteqarnerit aallarnerneqarsimasut akerlerluinnaannik iliornerulluni. Kiisalu aamma inerteqqut inuiannut inuiaqatigiinnullu assigiinngitsunut tamanut inatsiseqartitsinermut akerliusutut isigaara, taamaattumillu inatsisinik unioqqutitsisutut. Naalakkersuisunut ilaasortaq ulloq taanna akissuteqarpoq, ilaatigullu ima allalluni, “pisortaaneq isumasiorneqarsinnaanera eqqarsaatigisariaqarparsi” - nangillunilu - “ilisimatitsinerit ajunngilaq”.

Naalakkersuisunut ilaasortap akissutaanit imaattoq paasiinnarsinnaavara, taassuma allanneratut, paasissutissikkanni ajorinngikkaa. Tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga akissut matuma uppernarsarneqarneranik nassataqartoq, kalaallit ingerlatsinermi periaasiat ileqquusoq tassani pineqartoq, sulisut isumaqaraangamik s.i. allaffissornermi kukkusumik aalajangertoqarsimasoq, taava naalakkersuisunut ilaasortamut toqqartumik saaffiginnittartut.

Tassalu tamanna allakkani mianersoqqussutini, Peqqinnissamut pisortamit tigusimasanni, eqqartorneqartut pingaarnersaannut ilaavoq, uanga suliamik paasinninnera malillugu. Peqqinnissamut pisortaq Kalaallit Nunaanni allaffissornermik pisortaaffiginninnerminik, sulisut amerlaqisut kalaallit oqaasiinik inunnguutsiminnik oqaaseqarnerannik qallunaallu oqaasiisa allamiut oqaasiinit ilinniagassatut siullertut inissisimaannarnerannik, kalaallit qallunaallu kulturikkut tunuliaqutarisaasa assigiinngissutsinik arlaqaqisunik nassataqarsinnaanerannik isummerfiginninngilaq. Taamatuttaaq isummerfiginngilaa kalaallit tunngavissatut najoqqutarisaat ingerlatsinermilu periaaserisaat innuttaaqatigiinnik ikittuinarnik inulinnik tunngaveqarmata, tamatumani assers. naalakkersuisunut ilaasortamut toqqartumik attaveqarneq nalinginnaasuulluni. Aammattaaq kalaallit ingerlatsineranni nalinginnaalluinnartuuvoq sulisut politikkikkut pisortamut - s. assers. naalakkersuisunut ilaasortamut, toqqartumik saaffiginnittarlutik, isumaqaraangamik allaffissornermi kukkusumik aalajangiisoqarsimasoq.

Kiisalu aamma pisortap immikkut inissisimanera erseqqissarumavara. Pisortaaneq kalaallisut “ittu”-mik taaneqartarpoq. Oqaatsimi tassaniippoq inummik, taama taaguutilimmik, tatiginninneq taanna ima paasillugu, inuup taassuma sulisuni iluamik pillugillu ataqqigai. Kisiannili “ittu” iliuuseqarnermini aalajangersimasumik periaaseqaraangat allatullu oqarluni, pineqartup sulisuminit inuttut tatigineqarnini annaasarpaa.

Peqqinnissamut pisortap ilumut pisimasoq imaattoq, tassalu ataqatigiinnerni assigiinngitsuni assigiinngitsunik kalaallisut ataatsimiititsisimasugut, ataatsimiinnernik taamaattunik aaqqissuussinissannik - ilaatigut tamatuminnga pissuteqartumik – Inerteqquteqarfiginninnerminit mianersoqqussuteqarfiginninnerminut tamannalu ilutigalugu “kalaalinngorsaanermik suliniutip” naammassineqarnissaanik oqaasiinnartigut kajumissaaruteqarmigut sakkugigamiuk suliffimmi sulisunik assorsuaq toqqissisimajunnaarsitsivoq, amerlanersaammi ima eqqarsarmata, namminiinnarsorluni siulersuinermut kina tullianik pilliutigineqassava. Tamanna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut attuumassuteqanngilaq.

Ataatsimut eqikkaaneq pissutsillu suli annerusumik saqqummiussiffigineqartussat:

* Mianersoqqusineq pillugu allakkanik 23. januar 2001-imi ullulikkanik 2. februar 2001-imi tigusaqarpunga. Qulequtaanit ersinngilaq tassani mianersoqqussut pineqartoq. Taamatuttaaq ersinngilaq suna tunuliaqutaralugu mianersoqqussuteqartoqarnersoq. Taamaallaat uanga “qanoq-iliuuserisannut” innersuussisoqarpoq. Tassalu sooq ileqqulersornerma mianersoqqusinermut pissutissaqalersitsineranik paasinninneq mianersoqqussummi namminermi nassaassaanngilaq, taamaallaalli siusinnerusukkut allakkanik marlunnik taakkuninnga akuliutititsinikkut.
* Kisiannili peqqinnissamut pisortamit allakkat pingasut tamaasa ataatsitut isigalugit mianersoqqusinermut assigiimmik tunngaveqartitsisoqanngilartaaq. Allakkanit siullernit, taakkunani pissutsit marluk erseqqissarneqarlutik: (1) kikkut tamarmik peqataaffigisinnaanngisaannik ataatsimiititsineq aamma (2) pisortaq avaqqullugu naalakkersuisunut ilaasortamut attaveqarneq, allanngoriarnermik pisoqarpoq. Allakkani kingullerni pingaartumik oqaaseq “ileqqulersorneq” tassaagunarpoq mianersoqqussuteqarnermut pissutaasoq.
* Tamatumuunnakkut tunngaviusoq erseqqarluttuuvoq isummerfigiuminaallunilu.
* Pisut allakkanit siullernit allakkat pingajuannut ingerlanerat mianersoqqussutip pisut aalajangersimasut tunuliaqutaralugit mianersoqqussutaasutut isumaqarfigisariaqarnera eqqarsaatigalugu naleqqutinngitsumik sivisuvoq. Taamatuttaarlumi takuneqarsinnaanngilaq qaammatit taakkua pingasut ingerlaneranni pisunik, pis-

sutsit allanngornerinik - matuma ataani sakkortunerulernerinik - nassatalinnik pisoqarsimanersoq.

* Peqqinnissamut pisortamit allakkat tamarmik assigiissuteqarput, tassalu qulequttamik allakkat imarisaannut: mianersoqqussummik piareersaaneq nalunaaruteqarnerlu, attuumassuteqanngilluinnartumik attuumaqqalaaginnartumilluunniit qulequtaqaramik. Tamanna ilutigalugu allakkat tamarmik piffissamut tunniunneqarfimminnut naleqqiullutik sapaatip akunnera miss. kingumut ulluligaapput.
* Suliap ingerlavinneranik equtitsisoqarpoq, tassalu siullermeertumik saaffiginnissuteqarninniit pisortallu nangaagaluarluni …-p uangalu ataatsimiigiaqqusinitsinnut kalaallisuinnaq ingerlanneqartussamut taamaallaallu naalisakkamik imaqarnersiuilluni qallunaatuunngortinneqartussamut, tamatumalu kinguninnguagut sulisunut tamanut ataatsimiititsinermik malitseqartinneqartussamut akuersineraniit peqqinnissamut pisortap allagaanut siullernut. Tassalu nangaagaluarluni akuersisimaneq taamatut ataatsimiititseqqinnissanik inerteqquteqarnermik malitseqartinneqartoq, pisortap aallaqqaataaniilli inerteqqutaaneraaneranik naggaserneqarpoq.
* Pisortap ulloq 27/10-mi qisuariaatigisaa kalaallisullu ataatsimiititsinissanik oqaasiinnartigut toqqartumik inerteqquteqarnera periaatsimik, kalaallit ingerlatsinerannut tulluutinngitsumik, uppernarsaavoq.
* Naalakkersuisunut ilaasortap sulisumit saaffigineqarnera, nalinginnaalluinnartuusoq kalaallillu ingerlatsinermi ileqqorisaasa ilaatut isigisariaqartoq, pisortap nassuiaatigisaani ilumuunngitsuunerarninngortinneqarpoq siulersuinermilu inissitsitersimanernik pioreersunik sanioqqutaarinerarninngortinneqarluni.
* Naak ukiup 2000-ip ukiaanili sumiiffinni SA-mi siulittaasumut tullersortaasimagaluartunga pisortap, SA-mut siulittaasuusutut, qanoq ilisukkulluunniit SA-mi ataatsimiinnissat sioqqullugit SA-mi ullormut oqaluuserisassatut siunnersuutit uanga peqatigalunga oqaloqatigiissutiginiartarsimanngilai.
* Kiisalu naggataatigut qaqutigoorluinnartutut isigisariaqarpoq pisortap qaammatit pingasut ingerlaneranni ataasiaannarluni suliap imarisai suliallu ingerlasimanera pillugit uannik toqqartumik oqaloqatiginninnissani kissaatigisimammagu. Taassuma assinganik qaqutigoorluinnartuuvoq - minnerunngitsumik suliap pisortap tungaanit sungiussisimarpalunngitsumik suliarineqarneranut tunngatillugu isigalugu - Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliap ingerlaneranut akuliutitinneqarsimagunannginnera.

  Taamatut allagaqarlunga Ombudsmandi qinnuigaara Peqqinnissamut Pisortaqarfimmit mianersoqqussuteqarfigineqarnermut atatillugu suliap ingerlasimanera misissoqqullugu.

  Maannakkorpiaq ulluni 14-ini, 5. februar 2000-imit, napparsimaninnik nalunaaruteqarnikuuvunga sulisinnaannginnermut allagartaq innersuussutigalugu.” (A-torfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Peqqinnissamut Pisortaqarfimmut 26. februar 2001-imi imatut allappunga:

”A-p naammagittaalliuutaanik 15. februar 2001-imeersumik, nuutinnera ilanngunneqartumik, Ombudsmandi tigusaqarsimavoq.

Ombudsmandip paasinninnera malillugu A-p Peqinnissamut Pisortaqarfimmit mianersoqqussuteqarfigineqarsimanini naammagittaalliuutigiumavaa.

Peqqinnissamut Pisortaqarfik qinnuigaara suliamut mappimik, A-mut tunngasumik, Ombudsmandip suliamik suliaqarnermini atugassaanik atukkiusseqqullugu.

Aammattaaq Peqqinnissamut Pisortaqarfik suliamik paasinninnerminut nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara.

Naatsorsuutigineqarpoq Peqqinnissamut Pisortarfiup akissutaa Ombudsmandip suliamik suliaqarnerminik inaarsinnginnerani A-mut saqqummiunneqarumaartoq.

Allakkat ukua nuutinnerisigut A matuma siuliini eqqartorneqartunik paasissutissinneqarpoq."

Peqqinnissamut Pisortaqarfiup akissutaa imaattoq 3. april 2001-imi tiguara:

"Ombudsmandip allagai 26. februar 2001-imeersut innersuutigalugit A-p sulisorisatut pappiaraasa atorneqarnissaannik Ombudsmandip piumasaqaataa matumuuna Peqqinnissamut Pisortaqarfiup (PEQQIP) akuersaarlugu ilannguppai.

Ombudmandsip tamatumunnga peqatigitillugu piumasaqaatigaa A-p ulloq 8. december 2000-mi mianersoqqussummik tunineqarneranut tunngaviusut pisortaqarfiup nassuiaateqarfigissagai.

Suliami pisimasut PEQQIP-p matumuuna nassuiaateqarfigissavai:

Ullormi 9. oktober 2000 Suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliap (SA) ataatsimiinnerani pisortassatut pikkorissaanissamut pilersaarut taaneqartoq "Suliffigisap kalaalinngorsaavigineqarnissaa ("Grønlandisering af arbejdspladsen") A-p aamma …-p saqqummiuppaat. Pilersaarutip siunertarissallugu suleqatigiikkuutaat assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnerulernissaq. Pilersaarummut ilaapput piareersaalluni ataatsimiinnissat arlallit taakkunani pilersaarummi suliassaviit pilersaarusiorneqassallutik.

SA-p ataatsimiinneranni SA-mi siulittaasup, pisortaq D oqaatigaa pilersaarutip piareersaavigineqarnera naammanngitsoq aammalu akuersaarsinnaanagu piffisap suliffissap ataatsimiinnernut il.il. atorneqarnissaa kiisalu pisortaqarfimmi ataatsimiinnerit ingerlanneqartariaqartut sulisorisat tamarmiullutik ataatsimiinnermit tamakkiisumik pissarsiaqarsinnaatillugit. Peqatigitillugu D-p oqaatigaa pilersaarutip ilusilersorneqarnerani ikiuuttarnissamut sulinerullu ingerlaqqinnerani A-mut aamma …-mut ilitsersuinissamut piffissaqarniarumalluni.

Ullormi 10. oktober 2000 A D-mut saaffiginnippoq pilersaarut aammaarluni oqaluuseriniarlugu. Ataatsimiigiaqqusisoqassappat il.il. tamakku kikkunnilluunniit naligiimmik suleqataaffigineqarsinnaasunngorlugit ingerlanneqartarnissaat D-p aalajangiusimavaa.

Ullormi 27. oktober 2000 ataatsimiittoqarpoq, tassani …, A aamma D peqataapput. Ataatsimiinnermi tassani pilersaarut eqqartorneqartoq aammaarluni oqaluuserineqarpoq D-llu aammaarluni oqaatigaa sulisorisat tamarmiullutik peqataaffigisinnaanngisaannik ataatsimiititsisoqassanngitsoq.

Ilanngullugu D-p paasisitsissutigaa sulisorisat pisortaatitallu aalajangiinermut akuersaarsinnaanatillu akuersaarumanngitsut imaluunniit sulissutiginnikkusunngitsut ilumoortussaanerminnik sumiginnaasutut isigineqassasut iliuutsillu aalajangiinermut akerliusut suliffigisami suleqatigiinnermut akornusersuinertut paasineqassasut.

Ullormi 30. oktober 2000 D Naalakkersuisunut ilaasortaq Alfred Jakobsenimit paasitinneqarpoq A e-mailikkut imminut saaffiginnissimasoq D-p aalajangiineranik atorunnaarsitsinissaq siunertaralugu.

Tamatuma kingorna ullormi 16. november 2000 A allakkamik tusarniaassummik nassinneqarpoq, taannalu A-p pisortaqarfimmiinnginnera pissutigalugu aatsaat ullormi 22. november 2000 inuttaanut tunniunneqarpoq. A-p tusarniaanermut akissutaa ullormi 27. november 2000 PEQQIP'p tiguaa. Allakkatigut 8. december 2000-

meersutigut A mianersoqqussummik tunineqarpoq nalunaarutinik aamma PEQQIP-imi oqartussaasunut aqqutissanik, A-p allaffimmi pisortaq aamma sanioqqullugit, sumiginnaalluni naalakkersuisumut ilaasortamut saaffiginnissimanera pissutigalugu.

Allakkatigut 15. januar 2001-imeersutigut A-p D piumaffigaa mianersoqqussut uterteqqullugu A isumaqarmat nalinginnaasumik periutsinut akerliusumik sioqqutsisumillu pisimasunut, nammineq isummani malillugu paatsuuinertut taaneqarsinnaasunik, naapertuutinngitsumik tunniunneqarsimasoq.

Allakkatigut 23. januar 2001-imeersutigut mianersoqqussut tunniunneqarsimasoq D-p aalajangiusimavaa aammaarlunilu erseqqissarlugu allaffissornikkut naalakkersuinikkullu oqartussaasunut aqqutissat malinneqarnissaasa pingaaruteqanera.

Ullormi 26. februar 2001 A allallu D-mit ataatsimiinnissamut paaseqatigiinniarfissamut aggersarneqarput, tassani suliamut tunngassutilik AG-p 8. februar 2001 saqqaaniittoq oqaluuserineqarpoq (takukkit 26. aamma 28. februar 2001 aggeqqusissutit aammalu ataatsimiinnermit imaqarniliat). Ataatsimiinnerup inerneraa A oqaasiinnakkut nalunaarmat atorfimminit 2001-imi julip naaneraniit soraarniuteqarniarluni. Allakkatigut 5. marts 2001-imeersutigut A-p soraarniutaa soraarniuteqarnermut itisilerinertalik Pisortaqarfiup tiguaa."

Pisortaqarfiup akissutitut allagai A-mut oqaaseqaateqarfigeqqullugit 10. april 2001-imi nassiuppakka. A-p akissutaa imaattoq 10. maj 2001-mi tiguara:

"Ombudsmandip allagai 10. april 2001-imeersut innersuussutigalugit Peqqinnissamut Pisortaqarfiup allagai 2. april 2001-imeersut pillugit oqaaseqaatinik matumani saqqummiussissaanga.

Matumani pineqartut tassaapput pissusiviusunik piaaraluni piaarinaniluunniit (arlaleriarluni) sangutsitsinerit. Oqaatigineqartut ataasiakkaat oqaaseqaateqarfiginagit pisut pillugit allaaserisara naammagittaalliuutigalu innersuussutiginiarpakka, tusarniaanermi allakkat 16. novemberimi piffissaagallartillugu tigunagit aatsaat 22. november sooq tigusimanerikka eqqaassanngikkaanni. Tassunga atatillugu assersuutigalugu SA-mi 20/11-2000-imi ataatsimiinnerput innersuussutiginiarpara, tassani uanga peqataavunga, taamaattumillu allakkat ilaatigut SA-mi ataatsimiinnermut atatillugu tunniunnissaannut piffissaqarluarsimavoq.

Ilumoortoq naapertorlugu oqarpunga tamannalu aalajangiusimallugu mianersoqqussummik tunineqarsimallunga, ilaatigut sulisut kalaallisut oqalullutik ataatsimiinnissaannut aggersaasimanera ataatsimiititsisimaneralu tunngavilersuutigalugit. Pisortaqarfimmi SA-mi 8/2-2001-imi ataatsimiinnermi tusagassiuutitigut nalunaarutaani allassimavoq "Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi kalaallit oqaasiisa atugaanerat atuuttoq atuuttuusimallunilu" kiisalu "Pisortaqarfiup immikkoortortaqarfiini ataatsimiinnerit ilaat assersuutigalugu kalaallisuinnavik ingerlanneqartarput". Tamanna assortorsimanngilara. Kisianni ataatsimiinneq – taassuma ilisimasaanik – aggersaaffigisara pisortaqarfiup pisortallu ingerlatsinerannut naapertuuttuusoq pisortaq oqarsimanngisaannarpoq.

Pisut ingerlanerat kingusinnerukku allanngortillugit saqqummiussisimannginnera uppernarsarniarlugu DJØF-ip ataatsimoortumik sinnissaanut …-mut allakkakka 24. november 2000-imeersut ilanngullugit nassiuppakka." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p akissutaa Peqqinnissamut Pisortaqarfiup tusagassiuutitigut nalunaarutaata 8. februar 2001-imeersup aamma A-p soraarniutaata 5. marts 2001-imeersup assilinerinik ilaqartinneqarpoq:

Tusagassiuutitigut nalunaarut imaattunik imaqarpoq:

”K-p illoqarfia. 8. februar 2001

PEQQINNISSAMUT PISORTAQARFIMMI SULEQATIGIINNERMUT A-TAATSIMIITITALIAMIT TUSAGASSIUUTITIGUT NALUNAARUT

Aalajangersimasumik pissuteqarluni suleqatigiinnermut ataatsimiititaliap oqaatigissavaa Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi kalaallit oqaasii atugaasut atugaasimallutillu.

Pisortaqarfiup immikkoortoqartarfiini ataatsimiinnerit ilaat assersuutigalugu kalaallisuinnaq ingerlanneqartarput.

Kalaallit oqaasiinik atuineq suleqatigiinnermut ataatsimiititaliami siusinnerusukkut oqaluuserineqarsimavoq. Tassani isumaqatigiissutigineqarpoq pisortaqarfimmi ataatsimiinnermi suleqatinik oqalutseqarnissamik pisariaqartitsisoqartillugu toqqaannartumik oqalutseqarneq atorneqarsinnaasoq.

Suleqatigiinnermut ataatsimiititaliap naggasiullugu erseqqissassavaa kalaallisut danskisullu oqaatsit pisortaqarfimmi sulisut kalaallit danskillu akornanni ataqqineqarmata, taamalu sulisut kalaallisut danskisullu oqaasillit attaveqatigiinnerat ammasumik oqaloqatigiinnikkut ingerlanneqarluni.”

A-p soraarniutaa imaattunik imaqarpoq:

”Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi PAARISA-mi fuldmægtigitut atorfimmit soraarniuteqarneq.

Peqqinnissaqarfimmi pisortaq D „AG-mi allaaserisaq“ pillugu uannik ataatsimeeqateqarniarnermini tunngavilersuutitut allappoq: „Oqaatigineqartut taakku ilinnit (aviisimilluunniit) itisilerneqanngitsut, ataatsimiinnerit kalaallisut ingerlanneqaqqusaanngitsut oqareernerpit kingorna Suleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap taamatut oqarsimanerit immikkut ittumik ataatsimiinnermini oqaluuserereermagit.“

AG-mimi qanoq oqarama?

1. Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi ataatsimiinnerit kalaallisut ingerlassimagakkit mianersoqqussummik tunineqarsimasunga.

2. D isumaqartoq ataatsimiinnerit kalaallisut ingerlanneqartarnissaat inerteqqutigisimagini.

3. Ataatsimiinnerit kalaallisut ingerlanneqartannginnissaat pillugu peqqusissummik erseqqissumik peqanngitsoq, 10. oktober 2000-imi ataatsimiigiaqqusinerma kingorna tikillugu.

1-imut 2-mullu: Oqaatigineqartut taakku marluk 27.10.00-imi ataatsimiinnermit erseqqissumik takuneqarsinnaasut, tassanilu D, … uangalu peqataasugut, kiisalu D-mit uannut allakkanit 16.11.00-imeersunit.

3-mut: Isumaqarpunga tamanna pisut ingerlaneratigut uppernarsarneqartoq. Kingusinnerusukkut – assersuutigalugu Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi SA-p tusagassiuutitigut nalunaarutaani – erseqqissarneqarmat “Aalajangersimasumik pissuteqarluni suleqatigiinnermut ataatsimiititaliap oqaatigissavaa Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi kalaallit oqaasii atugaasut atugaasimallutillu” kiisalu “Pisortaqarfiup immikkoortoqartarfiini ataatsimiinnerit ilaat assersuutigalugu kalaallisuinnaq ingerlanneqartarput”, tamanna isumaqartoq mianersoqqussummut tunngaviusoq tassaasoq

paatsuuineq imaluunniit sulisut ataatsimiinneri "periaatsimi" pineqartunut ilaatinneqanngitsut.

Qaammatini kingullerni sulininni eqikkaallunga naliliinera tassaavoq, naak sulinera soqutigilluaraluariga nuannaralugulu, naak sulinera pitsaasumik suliatullu naammagisimaarnartumik ingerlakkaluariga pisortap ilumoornini uppernarsarumasimagaa. Taamaaliorniarneq allanut sangutitsinernik pissusiviusunillu allanngortiterinernik ikorfartorneqarmata tamanna suliffiup toqqissimanarunnaarneranik kinguneqarpoq, tamatumalu uanga suleqatimalu ulluinnarni sulinerput sunniuteqarfigaa. Sulinermi eqqarsartaatsikkut suliffimmi Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi massakkut atuuttumi iluamik sulisinnaannginnama atorfinnit 31. juli 2001-imit matumuuna soraarniuteqarpunga, tamannalu nallertinnagu sulinngiffeqarnissara naatsorsuutigalugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p akissutitut allagai 10. maj 2001-imeersut pisortaqarfimmut oqaaseqaateqarfigeqqullugit 21. maj 2001-imi nassiuppakka. Pisortaqarfiup akissutitut allagai imaattut 12. juni 2001-imi tiguakka:

"Pisortaqarfiup oqaaseqaatigisinnaasaasa pissarsiarinissaat siunertaralugu A-p oqaaseqaatai Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 21. maj 2001-imeersutigut nassiuppai.

Oqaaseqaat pillugu pisortaqarfik oqaaseqaqqinnissamut tunngavissaqanngilaq.

Pisortaqarfiup akissutaa 25. maj 2001-imeersoq Inatsisartunut ilaasortap Mikael Petersenip apeqqutaanut Naalakkersuisut allattoqarfiata akissutissaatut suliarineqartoq ilisimatitsissutitut ilanngunneqarpoq. Inatsisartunut apeqqutaata naammagittaalliuummut matumunnga attuumassuteqarsorinartup assilinera taamatuttaaq ilanngullugu nassiunneqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfiup akissummut ilanngussaa ilanngullugu nassiunneqartoq imaattunik imaqarpoq:

"Pineqartoq: Nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit § 36 naapertorlugu apeqquteqaat.

Naalakkersuisut Allattoqarfiata Peqqinnissamut Pisortaqarfik 18. maj 2001-imi qinnuigaa Inatsisartunut ilaasortap Mikael Petersenip nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit apeqqutaanut akissummut ilassuteqaqqullugu.

Apeqquteqaammut tunngavilersuummi ilaatigut oqaatigineqarsimavoq nunaqavissoq, Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi atorfeqartitaasoq soraarsitaanissaminik ukioq manna sioorasaarneqarsimasoq, tassami pineqartup kalaallit suleqatini kalaallisut oqaatsit atorlugit ataatsimiitissimammagit – pineqartup kalaallisut oqaatsimi suliffimmi atorneqarnissaat kissaatigimmagu.

Pisortaqarfiup tamatumunnga atatillugu makku oqaatigissavai:

Apeqquteqartup 2001-imi februarimi tusagassiuutitigut tusatsiakkat pigunarpai. Pisortaqarfilli isumaqarpoq suliaq pineqartoq eqqortumik issuarneqarsimanngitsoq.

Sulisoq tusagassiuutinut saaffiginnittoq soraarsitaanissamik sioorasaarneqarsimanngilaq. Sulisoq mianersoqqussummik tunineqarsimavoq, kalaallisut ataatsimiititsinermik taamaliornissamilluunniit kissaateqarnermik tunngavilersugaanngitsumik. Pisortaqarfimmi sulisut kalaallit ataatsimiitinneqarnissaat akornutissanngilaq akornutissaqarsimananiluunniit, taamaaliortoqartarsimallunilumi.

Pisortaqarfimmi suleqatigiinnermut ataatsimiititaliaq 8. februar 2001-imi tusagassiuutitigut nalunaaruteqarsimavoq, tassanilu suliffeqarfiup suliassaqarfimmi tas-

sani ingerlatseriaasia naatsumik allaaserineqarsimalluni. Tusagassiuutitigut nalunaarutip assilinera ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Mianersoqqussut siuliani taaneqartoq sulisup pineqartup pisortaqatigiinnut pissusilersorneranut tunngavilersorneqarsimavoq, suliallu ingerlasimanera ataatsimiititsinissamik apeqqummut annikinnerusutiguinnaq attuumassuteqarpoq.

Pisortaqarfiup suliaq pillugu tamanut ammasumik oqaaseqaateqarnissaminut tunuarsimaarsimavoq, tassami suliaq sulisumut aalajangersimasumut tunngasoq pineqarmat, sulisullu pineqartup aqqa tusagassiuutini taaneqarsimammat.

Pisortaqarfik isumaqarpoq suliffiup oqaatsitigut ingerlatseriaasia imaluunniit mianersoqqussummik tunniusineq siuliani taaneqartoq pisinnaatitaaffinnik innarliinernik sunilluunniit nassataqanngilaq.

Naggasiullugu oqaatigineqarsinnaavoq Inatsisartut Ombudsmandiat suliami sulisumut tunngasumi taaneqartumi naammagittaalliuut tunngavigalugu suliap ingerlasimaneranik naliliinialersimasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Peqqinissamut Pisortaqarfik aamma A oqarasuaatikkut 4. september 2002-mi attaveqarfigaakka, tassami suliami ilassutaasunik apeqqutissaqarama. Tamatumunnga atatillugu ataatsimoortumik allakkiara imaattunik imaqarpoq:

"Peqqinnissamut Pisortaqarfik ullumi ulloq oqarasuaatikkut attaveqarfigaara pisortarlu D A-mit naammagittaalliuut pillugu tapertamik apeqqutinik ataasiakkaanik apeqquteqarfigalugu.

D aallarniutaasumik ilisimatitsivoq mianersoqqussuteqarsimaneq ilaatigut A-p peqqinnissamut naalakkersuisumut, pisortaqarfimmut pisortaatitat avaqqullugit, toqqartumik saaffiginissimaneranik tunngaveqartinneqaannarani aammattaarli taassuma annertoqataanik A-p peqqussuteqarfigineqareernerup kingornagut sulisunik ataatsimiititsinernik, pisortaqarfiup sulisuisa tamakkerlutik naligiimmik peqataaffigisinnaasimanngisaannik, ingerlatseqqissimaneranik tunngaveqartinneqartoq.

Pisortaqarfimmi suliffiup iluani attaveqaqatigiinnermut malittarisassaqarneq pillugu aperineqarluni D ilisimatitsivoq tamanna pillugu malittarisassanik toqqartumik allanneqarsimasunik nassaassaqanngitsoq. Sulisulli tamarmik ingerlatsinermik suliffimmi qangaaniilli ileqquusutut atorfimmi qaffasissuserisaq malillugu ineriartortitaasumi attaveqaqatigiinnermut malittarisassat ilisimavaat. D-p pisortaqarfimmi pisortatut juni 2000-imi atorfininnera sioqqullugu ileqquusarsimavoq sulisut ilaannikkut naalakkersuinermik suliaqartunut toqqartumik pisortaqarfimmi pisortaatitat avaqqullugit saaffiginnissuteqartarlutik.

D-p sulisunik ataatsimiititsinerni arlalinni erseqqissaatigisarsimavaa nutaamik periaaseqalernissaq kissaatigigini, taanna malillugu sulisut ingerlatsinermik suliffimmi taamatut qangaaniilli ileqquusut malillugit ineriartortitami malittarisassanik malinnittussaallutik, tamanna naapertorlugu sulisut eqqartugassat pisortaqarfimmut tunngassuteqartut pillugit avammut attaveqarnerat pisortaasut aqqutigalugit pisassalluni. Imaqarnilianik taamanikkornisanik arlalinnik peqarunarpoq. D-p tamanna misissorumavaa, nassaassaappatalu assilinerinik maanga nassiussisoqarumaarpoq.

D erseqqissaavoq sulisut arlaannaalluunnit malittarisassat pillugit qularutiginnissinnaanngitsoq. Tassunga ilanngunneqassaaq A-p nammineq allaffissorneq ilisimatusarfimmi ilinniarsimagamiuk taamaattumik tamanna qularutigisinnaasimanngikkaattaaq.

Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginnissimaneq pillugu aperineqarluni D ilisimatitsivoq tamanna pillugu siumoortumik paasissutissinneqarsimanani. Taamaattumik tamanna tusaramiuk assut tupigusuummersimavoq. D-p paasisimanngilaa taa-

manikkut allaffimmut pisortaasoq saaffiginnissamaarnermik taassuminnga tusagaqarsimanersoq.

Mianersoqqussuteqarsimaneq pillugu D saqqummiussivigineqarpoq allakkani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaassutaasuni sulialluunniit ilanngussartaani allani takuneqarsinnaanngitsoq pisortaqarfimmi pisortaatitat A-p mianersoqqussuteqarfiginissaanik siunertaqarsimasut. Pisut pisimanerisa eqqoqqissaartumik tulleriinneri D-p eqqaamaqqissaarsinnaajunnaarsimavai isumaqarlunili pisortaqarfimmi oqaloqatigiittarnerni, aamma A-p peqataaffigisimasaani, assigiinngitsuni nalunaarutigineqartarsimasut. Tamanna D-p sukumiinerusumik misissorumavaa, kingusinnerusukkullu akissuteqarfigalugu.

Isumaqatigiissutigineqarpoq uanga matuma kinguninnguatigut A sianerfigissagiga D-llu nassuiaataanik saqqummiussivigalugu, oqarasuaatikkullu oqaloqatigiinnermi periaaserisaq taanna pisarnermit allaasumik atorneqassasoq, oqaaseqaatissaq sapinngisamik piaartumik piareersarneqaqqullugu. Allakkiaq ataatsimoortitaq pisortaqarfimmut aamma A-mut oqaaseqarfigisassanngorlugu matuma kingornagut nassiunneqarumaarpoq. Kalaallisuunngortinnera sapinngisamik piaartumik nassiunneqassaaq.

Tamatuma kinguninnguatigut A saaffiginnissuteqarfigaara, taannalu D-p apeqqutigineqartunut akissutaanik saqqummiussivigineqarpoq.

A aallarniutaasumik ilisimatitsivoq pisortaqarfimmi attaveqaqatigiinnermut allaganngorlugit malittarisassiortoqarsimanera eqqaamanagu, allaffissornermilli ilinniagaqarsimanini tunngavigalugu qallunaat ingerlatsinermut oqartussaaffianni qangaaniilli ileqquusutut atorfimmi qaffasissuserisaq malillugu ineriartortitaaffiusumi malittarisassat suut atuunnersut qularutiginngikkini. Taamaattorli A isumaqarpoq Kalaallit Nunaanni ingerlatsinermi ineriartortitsinermik allaanerusumik atuuttoqartoq, tamatumani assersuutigalugu qullerisarisat ilisimateqqaarnagit naalakkersuinermik suliaqartunut toqqartumik saaffiginnittarneq nalinginnaasuulluinnarluni.

Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginnissimaneq pillugu isumaqarpoq sulisunik kalaallisuinnaq ataatsimiititsinissaminut inerteqquteqarfigineqarsimanerminik, tamatuma politikkikkut eqqartornissaata mianernartuunera pissutigalugu, tusarliinissaq nammineq atorfilittut pisussaaffigigini. Nammineq isumaqarpoq saaffiginninermigut politikkimut tunngasut sulinermullu tunngasut immikkoortissimagini imatut paasillugu, peqqinnissamut pisortaqarfimmi sulinermi pissutsit pillugit politikkikkut eqqartugassaq mianernartoq pillugu nammineq inuttut isummani tassani pineqartoq. Taamaattorli nammineq inuttut saaffiginnissuteqarsimanermi tassani pineqarneranik allat ilisimatissimanngilai.

A isumaqarportaaq D-p siunnersornissaa nammineq atorfilittut pisussaaffigigini, kalaallisuinnaq ataatsimiititsinernut inerteqquteqarneq inunnit tamanit ilisimaneqalissappat isornartorsiorneqarnermik sakkortuumik taanna nammineq imminut atugassaqartikkumanersoq. A-p tamanna pillugu D siunnersorniarsimagaluarpaa, kinguneqanngitsumilli.

Mianersoqqussuteqarneq pillugu A-p eqqaamavaa tamanna pitinnagu arlaleriarluni oqaloqatiginnikkiartoqquneqartarsimalluni, kisiannili pisortaasut imminerminut mianersoqquteqassamaarnerannik qanoq ilisukkulluunniit oqarfigineqarsimananiluunniit allaffigineqarsimanngilaq.

A-lli malugisinnaasimavaa mianersoqqussuteqarfigineqarumaarnissani soorlumi "ikerinnarmiittoq". Ajornartorsiuteqarfiusumik taaneqartumik saqqumiussereernermi naalakkersuisunullu ilaasortamut saaffiginnissuteqareernermi kingornagut pisortaqarfimmi kimilluunniit oqaloqatigineqarumajunnaarsimavoq. Suliffimmi suleqatigiinniarneq, naggataatigut A-p atorfimminit soraarniarneranik kinguneqarsimasoq, ilungersunartorujussuanngorsimavoq.

Isumaqatigiissutigineqarpoq allakkiaq ataatsimoortitaq A-mut oqaaseqarfigisassanngorlugu nassiunneqassasoq, allakkiallu kalaallisuunngortinnera sapinngisamik piaartumik nassiunneqarumaartoq."

Peqqinnissamut Pisortaqarfiup akissutaa imaattoq 5. september 2002-mi tiguara:

"Ullumi ulloq oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnermut innersuussillunga pisortat 14. juni 2002-mi ataatsimiinnerannit imaqarniliap assilinera matumuuna nassiunneqarpoq, naalakkiinermi aqqusaagassat pillugit apeqqut ataatsimiinnermi tassani oqaloqatigiissutigineqarluni uangalu pisortatut isumaga nalunaarutigineqarluni.

Imaqarniliat Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi sulisunit tamanit nalinginnaasumik pineqarsinnaasimapput sulilu pineqarsinnaallutik, ilaatigullu aamma oqalliseqqinnissamut aallarnisaatitut pisortaasullu sulisunik paasissutissiinerinut atorneqartarlutik." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Imaqarniliami qupperneq 4-mit makku erserput:

"Attaveqatigiinneq nalinginnaasoq: Naalakkiinermi aqqusaagassat malinneqassapput. AJ-imukartut tamarmik D aqqusaartussaavaat, paarlattuanillu. Taamatuttaaq ippoq suliat allaffimmi pisortat aqqusaarlugit immikkoortortaqarfimmit immikkoortortaqarfimmut allamut ingerlateqqinneqartussat pineqaraangata." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 6. september 2002-meersutigut aamma 24. september 2002-meersutigut pisortaqarfiup akissutitut allagai 3. september 2002-milu oqaloqatigiinneq pillugu allakkiaq A-mut nassiuppakka.

A-p akissutaa imaattoq 25. september 2002-mi tiguara:

"Journalnormuliussarsi … innersuussutigalugu Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi pisortat 14. juni 2000-imi ataatsimiinnerannit imaqarniliamut imaattunik oqaaseqaatissaqarpunga:

Immikk. 8. Sulianik suliaqarneq sulianillu saqqummiussineq pillugit.

- naalakkiinermi aqqusaagassat malinneqassasut. AJ-imukartut tamarmik (Naalakkersuisunut ilaasortaq Alfred Jakobsen) D aqqusaartussaavaat, paarlattuanillu. Taamatuttaaq ippoq suliat allaffimmi pisortat aqqusaarlugit immikkoortortaqarfimmit immikkoortortaqarfimmut allamut ingerlateqqinneqartussat pineqaraangata.

Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi suliat ingerlanneqarnerat akerliuffigisimanngisaannarpara. Qullersaalluni pisortaq isumaqaruni naalakkersuisunut ilaasortamik inuttut taamatullu ikinngutitut attaveqarneq tamarmi qullersaalluni pisortaq aqqusaarlugu pisassasoq, taava tamatuma Suleqatigiinnermut Ataatsimiititaliami ataatsimiinnermi oqallisiginissaa inissaminiissagaluarpoq. Taamatut pisoqarsimanngilaq, takuuk SA-mi ataatsimiinnermit 6. juli 2000-imeersumit (pisortat ataatsimiinnerisa kinguninnguatigut) imaqarniliaq ilanngunneqartoq.

Suli ataasiarluni erseqqissarneqassaaq naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginninnera paasissutissiinerinnaviummat, taassuma aamma taamatut paasisimasaa. Tamanna naalakkersuisunut ilaasortap akissutaanit erserpoq (Ombudsmandimut allakkannut siullernut ilanngussaq).

Ajornartorsiutip qiterisaa tassaammat allaffissornermi oqaatsitigut ajornartorsiuteqarneq, Namminersornerullutik Oqartussat Aqutsineranni Suleqatigiinnermut A-

taatsimiititaliap Ataatsimoortumik Ataatsimiititaliaani (SUFU) 15. februar 2001-imi ataatsimiinnermit imaqarniliaq ilanngunneqarpoq, tassani immikk. 5, Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi maannakkut oqaatsitigut ajornartorsiuteqarneq Namminersornerullutik Oqartussat pisortaanerannit saqqummiunneqartoq, pineqarluni. Imaqarniliamit ilaatigut imaattut erserput:

Kisiannili pisortaaneq qullersaallutillu pisortaaqatigiit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut tunngasumik naleqassutsinik najoqqutassanillu ataatsimoorussanik allaganngukkanik suliarinnillutik aallartitsisimapput, taamaattummi suliarineqarnissaat pisariaqarluinnarmat, naleqassutsit najoqqutassallu allanneqarsimanngitsut malittariinnartuaannarsinnaajunnaarpagut. Erseqqippoq kalaallit oqaasii pissusaallu qallunaat oqaasiisa nuimanerunerannut naleqassusaannullu atatillugu tatineqartut.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Akissutitut allakkat taakku pisortaqarfik isumaqatigiissuteqarfigalugu oqaaseqaateqarfigisassanngorlugit qarasaasiakkut 26. september 2002-mi pisortaqarfimmut nassiuppakka.

Pisortaqarfiup akissutitut allagai imaattut 4. oktober 2002-mi tiguakka:

”A allakkani 19. september 2002-meersuni allappoq attaveqatigiinnerup, inummit inummut ikinngutittullu attaveqatigiinnerup tamarmi pisortaq aqqusaartassappagu tamanna pisortaqatigiit suleqatigiinnermut ataatsimiititaliamut oqaloqatiginissutigisimasariaqaraluaraat.

Taanna pillugu siullermik erseqqissassavara paasissutissat A-p ingerlateqqissimagunai inummit inummut ikinngutigiinnermulluunniit tunngassuteqanngilluinnarmata, Naalakkersuisunut ilaasortamut toqqaannartumik saaffiginninnissamut pissutissaqalersitsisut. A-p Naalakkersuisunut ilaasortamut suliaq pineqartoq pillugu saaffiginninnermigut qullersarisani qaninneq – allaffiup pisortaa – pisortaqarfiullu allaffissornikkut aqutsinermi qullersaa/pisortaqatigiit – pisortap tullia pisortarlu saneqqutiinnarsimavai.

Malittarisassat atuuttut pisortaqatigiinnit atulersinneqarsimasut A-p paatsuugassaanngitsumik unioqqutissimavai, tassami suliaq taamaattoq atorfinitsitsisarnermik inatsiseqartitsinermi oqaluuserisassaammat pisortap sulisullu akornanni qulaajarneqartussaq, ikinngutigiit akornanni oqaluuserisassaanngivilluni. Sunaluunniit tassanga paatsuunganarnerusinnaanngilaq.

Malittarisassat atuuttut eqqarsaatigalugit sulinerup sapinngisamik pitsaanerpaamik suliarineqarnerata qulakkeerneqarnissaa pisortaqatigiit pisussaaffigaat (pisinnaatitaaffigalugulu), aamma Kalaallit Nunaanni allaffissornikkut aqutsinermi. Periaatsillu pitsaanerpaamik ingerlanerisa qulakkeernissaat taassuma aamma ilagaa.

Pisortap sulilerneranut atatillugu Naalakkersuisunut ilaasortamit pisortaanermillu erseqqivissumik oqaatigineqarpoq Naalakkersuisunut ilaasortamut allaffissornermi aqutsinikkut/aningaasaqarnikkut aamma naalakkeersuinermut tunngasutigut siunissami siunnersuineq ilitsersuinerlu pisortaqatigiit Naalakkersuisunut ilaasortaq eqqarsaatigalugu suliaasa pingaarnersaasa ilaat imaluunniit pingaarnersaat annertuumik pitsanngorsarneqassasoq. Taamaattumik allannguut kingusinnerusukkut pilersinneqartoq pisortaqarfimmi pisortaqatigiit taamanikkullu Naalakkersuisunut ilaasortaasup akornanni oqaloqatigiissutigineqarlunilu isumaqatigiissutigineqarpoq.

Tassalu pisumi matumani pisortaqatigiit aalajangersarpaat pitsaanerpaamik attaveqatigiinneq tassaasoq aqqutissanik eqqortunik pisarneq malillugu aqqutiginnittarneq. Tassa imaappoq fuldmægtimit allaffiup pisortaanut, allaffiup pisortaanit pisortaqarfiup pisortaanut pisortaqarfiullu pisortaanit Naalakkersuisunut ilaasortamut.

Oqaatsitigut ajornartorsiutit SUFU-mi oqaluuserineqartut A-p oqaatigaa. Tamanna ilumoorpoq. Kisianni tunuliaqutaa imarisaalu A-p oqaatigisai imaqarniliamit takuneqarsinnaanngillat, SUFU-milu pisorpianut naapertuuttuunatik.

SUFU-p ataatsimiinneranit imaqarniliaq oqaaseqaallu Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi SA-p oqaasertalersugaa SUFU-mi agguaanneqartoq tamakkiisumik paasissutissiisuupput. Allakkatigut oqaaseqaammi erseqqilluinnartumik oqaatigineqarpoq Peqqinnissamut Pisoqartarfimmi kalaallisut qallunaatullu oqaluttoqarlunilu allattoqartartoq, sulisullu tamarmik oqaatsit atorumasatik atorlugit oqalussinnaallutillu allassinnaasut, tamannalu akornusersorneqassanngitsoq.

Aqutsisutullu pisortamit issuarneqartutut naammagittaalliuut sulisut peqatigiiffiannit SUUSUPAGINEQARSIMANNGILAQ.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

„1. Misissuinerup killissalersorneqarnera.

Naammagittaalliuut imarisamigut mianersoqqussummik tunisinermut taaneqartumut tamatumunngalu atatillugu pisortaqarfiup suliamik suliarinninneranut attuumassuteqarpoq. Suliap uannut paasissutissiissutigineqarnera malillugu mianersoqqussummik tunniussinermut tunngaavilersuut marlunnik immikkoortortaqarpoq. Immikkoortoq siulleq tassaavoq A-p pisortaqarfimmi sulisunik ataatsimiititsinerata ilusaa, immikkoortullu aappaa tassaalluni pisortaqarfiup pisortaqatigiivi avaqqullugit A-p Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginnissutaa.

Sulisunik kalaallisut oqaatsit atorlugit ataatsimiititsineq eqqarsaatigalugu A isumaqarpoq suliap ingerlanerani kalaallit oqaasii atorlugit ataatsimiititseqqinnissani inerteqqutigineqarsimasoq. Pisortaqarfiup pisortaata oqarnera malillugu aallaqqaataaniilli imaassimavoq ataatsimiinnerit sulisunit tamanit tamakkiisumik pissarsiaqarfiusinnaasunngorlugit ingerlanneqartarnissaat peqqusissutigineqarsimasoq.

Apeqqutip assigiinngitsunik nassuiarneqartup isummerfiginissaa malittarisassat periaatsillu sulininnut atuuttut avataanniippoq. Tamanna pillugu erseqqinnerusumik tunngavilersuutaasoq tassaavoq apeqqutinik uppernarsaasersuinermut tunngasunik qulaajaasinnaannginnera, tassami assersuutigalugu ilisimannittunik killisiuinissannut periarfissaqanngingama. Apeqqutit taamaattut taamaallaat eqqartuussivimmi aalajangiiviginegarsinnaapput.

Taamaattumik allaaserineqartutut peqqusisoqarsimanersoq imaluunniit peqqusissut taanna sulisunik kalaallit oqaasii atorlugit ataatsimiititsinissamut inerteqqutitut paasineqarsinnaasimanersoq nalilissallugu tunngavissaqanngilanga.

Ataatsimut ilisimatitsissutitut oqaatigisinnaavara 2002-mi nalunaarutinni oqaaseqaat ilaatigut pisortat ingerlatsivianni tulleriinneri malillugit kalaallit oqaasiinik aamma qallunaat oqaasiinik atuinermut tunngasoq saqqummiutissagakku.

Oqaaseqaammi tassani naatsumik eqikkaavunga inatsisitigut inissisimaneq imaattoq Kalaallit Nunaanni innuttaasup kialuunniit pisortani oqartussaasunut attaveqarfiginninnermini oqaatsit marluk taakku arlaat atorusutani atorneqassasut piumasaqaatigisinnaagaa.

Taamaalillutik oqartussaasut pisariaqartutut oqalutseqartitsinissamut nutserisoqartitsinissamullu pisussaaffeqartussaapput.

Tamanna paasinninnera malillugu Kalaallit Nunaanni oqartussaasut iluanni attaveqatigiinneq eqqarsaatigalugu atorfeqartitaasunut aamma atuuttuusussaavoq.

Piumasaqaat taanna assersuutigalugu sulisut ataatsimiinneranni kalaallimik qallunaamilluunniit oqalutseqartitsinikkut naammassineqassanersoq tassaavoq oqartussaasup pisortaasa aalajangertariaqagaat. Sulisoqarnermik inatsiseqartitsinermi sulisitsisup sulinermik aqutsisinnaatitaaneranik agguataarisinnaatitaaneranillu nalinginnaasumik tunngavik malillugu naatsorsuutigisariaqarpoq pissutsit taamaattut pillugit oqartussaqarfiup pisortai aalajangiisinnaasut.

2. Mianersoqqussut sulisup naalasseriitsuliorneranut pineqaatissiissutitut.

A Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi Nuummiittumi fuldmægtigitut 1. april 2000-imi atorfinitsinneqarpoq. Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisuni Kalaallillu Nunaanni kommunini inatsisilerituut aningaasaqarnermillu ilinniagartuut peqatigiiffiata Danmarks Jurist- og Økonomforbundip isumaqatigiissutaat 9. september 1999-imeersoq atorfeqartitaanermut tassunga atuussimavoq. Isumaqatigiissut taanna atorfeqartitaasup naalasseriitsuliornernut akisussaatinneqarnera pillugu malittarisassanik imaqanngilaq.

Suliassaqarfinni naalasseriitsuleriornermut akisussaaffimmik aalajangersaasumik inatsisitigut tunngavissaqarfiunngitsuni imaluunniit isumaqatigiissuteqarfiunngitsuni periaasiusartutut sulisoqarnermik, isumaqatigiissuteqartarnermik imaluunniit ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi tunngaviusunik allassimanngitsunik immersuisoqartarpoq.

Isumaqatigiissutit malillugit atorfeqartitaasut ataatsimoortumik isumaqatigiissutikkut aalajangersagaasumik naalasseriitsuliornermi akisussaatinneqarnermut nalinginnaasumik ilaatinneqanngillat, atorfeqartitaanermullu ilaatillugu naalasseriitsuliornermi pineqaatissiissutinut assingusunik iliuuseqarfigineqarsinnaallutik, assersuutigalugu mianersoqqussumik tunineqarsinnaallutik. Isumaqatigiissut malillugu atorfeqartitaasunut pineqaatissiissutinik taamaattunik atuineq sulisitsisup sulinermik aqutsisinnaatitaanera agguataarisinnaatitaaneralu aqutsisinnaatitaanermik aamma taaneqarajuttartoq pillugu sulisoqarnermik inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik tunngaviusumik inatsisitigut tunngavigineqartoq aallaavigineqarpoq.

Taamatuttaaq Ombudsmandip isummernerminik saqqummeeriaasiani, allaffissornikkut aqutsinermi periaatsimi eqqartuussiviillu eqqartuusseriaasaanni aallaavigineqarpoq suliani allanilu oqartussaasup sulisorine-

qartoq eqqarsaatigalugu aalajangiivigisaani tjenestemandinik isumaqatigiissutillu malillugit atorfeqartitaasunik atorfinitsitsineq soraarsitsinerlu pillugit suliani suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit atortuutinneqassasoq. Taamaattumik atorfeqartitaasup mianersoqqussummik tunineqarnissaanik oqartussaasup aalajangiinera ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassani aalajangiinermik oqarnermi pineqartunut ilaatinneqarpoq.

Taamaattumik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup pisinnaatitaaffii, matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq aamma tunngavilersuineq ilanngullugit eqqarsaatigalugit, oqartussaasup suliamik suliarinninnerani eqqumaffigineqassapput, takukkit quppernerit kinguliiniittut.

Ugeskrift for Retsvæsen 1999 B.25-mi aamma Jørgen Mathiassenip atuakkiaani, Forvaltningspersonellet, 1990, qup. 156-160 aamma Inatsisartut Ombudsmandiata nalunaarusiaani 1999-imi suliaq nr. 32-1 ilaatigut innersuussutigineqarsinnaapput.

3. Mianersoqqussuteqarnermut tunngaviusoq.

a) Peqqinnissamut Naalakkersuisumut saaffigginnissut. Atorfeqartitaasut pisortaasullu akornanni attaveqatigiinneq pillugu malittarisassat, matumani naalakkersuinikkut qullersaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Suliap uannut paasissutissiissutigineqarnera malillugu tunngaviutittariaqarpara atorfeqartitaasut pisortallu akornanni, matumani naalakkersuinikkut qullersaasoq ilanngullugu, attaveqatigiinneq eqqarsaatigalugu attaveqatigiinnermi aqqutit pillugit malittarisassat ingerlatsinermi oqartussaasumut qullersariiaartumik inissitsitersimasumut atuuttut atuutissasut pisortaqarfiup siunertarisimagaa.

Taamatuttaaq tunngaviutippara pisortaqarfimmi atorfeqartitaasut malittarisassat taakku nalunngikkaat.

Tunaartarisassanik taamaattunik pisortat aalajangersaasinnaatitaanerat ingerlatsinermi periaatsimi pilersimavoq inatsiseqartitsinermi tunngavittut inatsisini allassimanngitsutut, nalinginnaasumik aqutseriaatsitut iluseqarluni, matumani pisortaasut peqqusinissamut piginnaatitaanerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kalaallit Nunaanni ingerlatsinikkut kulturi allaasoq attaveqatigiittarnermillu malittarisassat allaasut atuuttut A-p oqaatigisimammagu tulliuttuni ajornartorsiut taanna pillugu paasinninnera nassuiarniarpara.

Pisortat oqartussaaffiini aqutsinikkut qullersariiaarnermi pisortaasut inatsisit killissaritaasa iluanni aqutsineq attaveqatigiittarnermi aqqutissanik, kimut attaveqartuunissamik aaqqissuussinerit, aaqqissuussaaneq pillugu takussutissiat taakkuluunniit assigissaannik aalajangersaaneq aqqutigalugit atorfeqartitaasut pisortallu, matumani naalakkersuisuunikkut qullersaasoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, akornanni attaveqatigiittarnerup qanoq ingerlanissaanik aalajangersaanerminni annertungaatsiartumik pisinnaatitaasussaapput.

Taamaattorli taamatut piginnaatitaanermut killissat aalajangersimasut atuupput. Tunngaviusumik Inatsimmi § 77-imi kiffaanngissuseqarluni oqalussinnaatitaanermik tunngaveqarnerup nassataraa peqqusisinnaatitaanerup atorfeqartitaasut namminneq inuttut oqaaseqaateqarnissamut periarfissaannut atuutinnginnera, matumani suliffigisaq pillugu isornartorsiuisumik oqaaseqaateqarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Matumani suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 2 innersuussutigaara, tassanimi erseqqissarneqarmat pisortat ingerlatsivianni paasissutissaq eqqarsaatigalugu nipangiussisussaatitaaneq suliamut atatillugu aatsaat naalakkiutigineqarsinnaasoq, tamanna pisariaqarpat isertuutissallugu, pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat aalajangersimasut § 27, imm. 1-imi taaneqartutut pingaaruteqartut pissutigalugit, aamma takukkit quppernerit kinguliiniittut.

Atorfeqartitaasut inuinnartut saqqummiussaat – assersuutigalugu atuartartut allagaasigut imaluunniit toqqaannartumik saaffiginnissutitigut – ingerlatsinermi pisortaasup akisussaaffeqarfiata avataaniipput. Taamaattumik saaffiginnissutit taamaattut atorfeqartitaasup pisortarisai aqqutigalugit ingerlanissaannik aalajangersaanissaq peqqusisinnaatitaanerluunniit pisariaqartinneqanngillat.

Peqqusissuteqarnissamut piginnaatitaaneq inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik siunnersuisussaatitaanermit aamma killiligaavoq, tassanilu naalakkiutit iliuuserineqartulluunniit inatsisinik unioqqutitsinertut isigineqartut pillugit allersarisaasut aalajangersimasut qullersarisaminnut ilisimatitsinissamut naaggaarnissamullu pisussaaffeqarnerat pineqarluni. Siunnersuisussaatitaanermik eqqortitsinerup pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu attaveqatigiittarnermi aqqutissatut aalajangersarneqarsimasut malinneqannginnissaat pisariaqartilersinnaavaat unioqqutitsisuujunnaarsissinnaallugilluunniit.

Taamaalilluni oqaaseqaatit suliamut atatillugu saqqummiunneqartut illua'tungaanilu suliffiup avataatigut inuinnartut oqaaseqaatit immikkoortisimaneqarput.

Aammattaaq inatsisilerineq pillugu allaaserisani naatsorsuutigineqarpoq pisortani atorfeqartitaasut pissutsit suliffeqarfigisatik pillugit namminneerlutik oqaaseqaateqartut oqartussaasoq sinnerlugu oqaaseqaateqannginnertik erseqqissassallugu pisussaaffeqartut, tak. Henrik Zahlep atuakkiaa: Dansk Forfatningsret, atuagaq 3, 1997, qupp. 104 aamma John Vogterip atuakkiaa: Kommenteret Forvaltningslov, pingajussaanik saqqummersitaq, qupperneq 518.

Immikkoortitsineq taanna attaveqatigiittarnermi aqqutissat, aaqqissuussaaneq pillugu takussutissiat pisinnaatitaanerlu pillugu aalajangiinerit oqartussaasup ataatsimoortutut pissuseqarnissaanik allaffissornikkut aqutsinermi qulakkeerinninnissamik siunertaqarnerannut ataneqartillugu isigineqartariaqarpoq. Naalakkersuinikkut qullersaasup atorfeqartitaasullu alliunerusut akornanni pisortatut akisussaasut ilisimanngisaannik peqa-

taaffiginngisaannillu allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit attaveqatigiittoqarsinnaassappat tamanna siunertamut tassunga nalinginnaasumik naapertuussinnaasussaanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu oqartussaasup iluani suliffimmut atasumik suliniutit suliarineqarneranni inuup akisussaaffimmik tigummisaqartup ilisimatinneqarnissaa sunniuteqarnissaminullu periarfissaqartinneqarnissaa pingaartuuvoq.

Ilanngullugu oqaatigaara oqaaseqaatikka qulaani taaneqartut aallaavittut ingerlatsinermi oqartussaasuni ileqquusut malillugit aaqqissuunneqarsimasut iluanni ingerlatsinermi periaatsini pissutsinut sammitinneqarmata, oqartussaasullu allaffissornermi aqutsinikkut ingerlatanik nalinginnaasunik isumagisaqartut kisimik pineqarlutik. Oqartussaasut nammineernerusunik immikkoortortalersugaasut imaluunniit suliniaqatigiiffiit suliffeqarfiilluunniit aaqqissuussaanikkut aamma/imaluunniit suliassaqartitaanikkut ingerlatsinermi oqartussaasunit ileqquusut malillugit ingerlasunit allaasut eqqarsaatigalugit apeqqutit tunngaviilluunniit taakku assingi pillugit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarsimanngilanga.

Suliami matumani nammineerluni oqaaseqaatit oqartussaasullu sinnerlugit oqaaseqaatit assigiinngissutaat pissutigalugu A pisortaqarfimmi ajornartorsiutaasinnaasut malugeqquniarlugit Peqqinnissamut Naalakkersuisumut nammineq saaffiginnissinnaatitaasimavoq, saaffiginninnerullu suliffiup avataatigut nammineq saaffiginnissutigigini malugeqqussallugu pisussaaffeqarsimalluni. Kisianni A-p Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginnissutaa uannut paasissutissiissutigineqartut tunngavigalugit sulinermut atatillugu saaffiginnissutitut isikkoqarpoq.

A sulinerminut atatillugu pisortaqarfimmi pisortat avaqqullugit Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginnissinnaatitaanera pissutsit saaffiginninnissamut pissutissaqalersitsisut siunnersuinissamik pisussaaffiup qulaani taaneqartup attaveqatigiinnermi aqqutissatut aalajangersakkanik saneqqutsinissamut pisariaqalersitsisimasinnaanerannik tunngaveqartariaqarpoq.

Immikkoortoq 1-ip ataani oqaatigineqartutut suliap paasissutissartalersorneqarnera malillugu A kalaallit oqaasii atorlugit ataatsimiititsinissaminut inerteqqummik tunineqarsimanersoq imaluunniit sulisut tamarmik tamakkiisumik pissarsivigisinnaasaannik ataatsimiititsisoqartarnissaanik peqqusissut pineqarnersoq isummerfigissallugu naammattumik tunngavissaqarsimanngilanga.

Tamatuma kingunerisaanik A-p siunnersuinissamik pisussaaffeqarsinnaaneq naammassiniarlugu pisumi pineqartumi attaveqatigiinnermi aqqutissareqqusaasutut oqaatigineqartunik saneqqutsinissaa pisariaqarsimanersoq nalilissallugu naammattumik aamma tunngavissaqarsimanngilanga.

b) Kalaallit Nunaanni pisortat ingerlatsiviini ingerlatsinermi kulturi aamma oqartussaasuni ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi pisortaasut

atorfeqartitaasullu akornanni attaveqatigiittarnermi aqqutissat pillugit malittarisassat immikkut ittut atuuppat?

Aallaqqaasiullugu erseqqissarlugu oqaatigaara inatsiseqartitsinermi malittarisassat pisortat ingerlatsiviinut atuuttut naliliiffigineqarnissaat sulinerma siunertarimmagu. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni pisortat oqartussaqarfiisa iluini qangaaniilli ileqquusunik kulturillu nassatarisaanik suleriaatsit inatsiseqartitsinermi malittarisassatut ittut atuunnerat uanga isummerfigisassarinngilara.

Kalaallit Nunaanni malittarisassanik immikkut ittunik atuuttoqarneranik apeqqut pillugu oqaatigaara:

Namminersornerulluni oqartussaanermik aaqqissuussinerup atuutilersinneqarnera sioqqullugu Kalaallit Nunaanni qitiusumik aqutsineq naalagaaffiup aqutsineranut landsrådillu aqutsineranut avinneqarsimavoq. Taaneqartoq kingulleq naalagaaffimmit nakkutigisaavoq (taamani Kalaallit Nunaannut Ministereqarfiusumut), tak. Kalaallit Nunaata landsrådia kommunalbestyrelsillu il.il. pillugit inatsimmik nalunaarut nr. 76, 20. februar 1976-imeersoq.

Namminersornerulluni oqartussaanermik aaqqissuussinerup atortuulersinneqarnerani Kalaallit Nunaanni naalakkersuinikkut allaffissornermilu aqutsinikkut pisinnaatitaaneq Namminersornerullutik Oqartussanngortunut (Inatsisartunut, Naalakkersuisunut taakkulu allaffissornikkut aqutsiviannut) naalagaaffiup tunniuppaa, taamatuttaarlu Landsrådip suliassai Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarlutik. Taamaalillutik Namminersornerullutik Oqartussat allaffissornikkut aqutsiviata aallartinneranut tunngaviusut tassaapput aaqqissuussinerit Namminersornerullutik Oqartussat atortuulersinneqarnerat sioqqullugu atuuttut.

Tamannalu ilaatigut Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 19-imi aalajangersagaq tunngavigalugu paasineqassaaq. Aalajangersagaq taanna imaappoq:

> *"§ 19. "Aalajangersakkat Kalaallit Nunaannut atortuusut pisortamit eqqortumit allanngortitaanissamik atorunnaarsitaanissamilluunniit tungaannut atortuuinnassapput inatsisip uuma kingunerinik allannguuteqarlutik."*

Aalajangersakkap taassuma piareersarneqarnerani suliani imaattunik allassimasoqarpoq:

> *"Suliassaqarfiit hjemmestyrimut nuukkiartuaarneqarnissaat ajornarunnaarsarniarlugu inatsisillu atortuujuarsinnaanissaat ajornarunnaarsarniarlugu suliassaqarfiup ataatsip nuunneqarnissaani siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkat atortuusut atortuuinnartassasut inatsisip malittaanik allannguuteqarlutik pisortamit eqqortumit. Pisortaq eqqortoq isumaqartinneqassaaq pisortaq suliassaqarfimmi pineqartumi maleruaqqusaanik aalajangersaanissamut sukkulluunniit pisussaatitaasoq."*

Namminersornerullutik Oqartussat pillugit ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani 837/1978-mi quppernerit 21-24 aamma 141-142 inner-

suussutigineqarsinnaapput. Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi imaluunniit taakku saniatigut attaveqatigiittarnermi aqqutissat, attaveqatigeeriaatsit, aaqqissuussaaneq pillugu takussutissiat il.il. aalajangersaaneq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni ingerlatsinermi oqartussaasut qanoq iliorluni malittarisassallu suut malillugit aaqqissuunneqassanersut erseqqissummik ilitsersuusiortoqarsimanngilaq.

Naatsorsuutigisariaqarporli Kalaallit Nunaanni pisortat allaffissornikkut aqutsinerat, pingaartumik Namminersornerullutik Oqartussat suliassanik tigusinissaasa tungaanut, ingerlatsinermi periaatsinit ingerlatsinermi oqartussaasut ileqquusutut qullersariiaartumik inissitsitersimanerannit attuuttumit pingaarnerusutigut sunnerneqarsimasimasoq.

Pingaartumik Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 19 qulaani issuarneqartoq tunngavigalugu naatsorsuutigisariaqarpoq malittarisassat Danmarkimit tiguneqartut atuutissanngitsut isumaqartoqarpat Namminersornerullutik Oqartussat (Inatsisartut) inatsisiliorsinnaatitaanertik tunngavigalugu malittarisassanik aalajangersaasimassagaluartut imaluunniit oqaatigisimassagaluarlugu attaveqatigiittarnermi aqqutissat, attaveqatigeeriaatsit, aaqqissuussaaneq pillugu takussutissiat il.il. pillugit malittarisassat allat atuutissasut. Malittarisassanilli taamaattunik aalajangersaasoqarsimanngilaq imaluunniit taamatut oqartoqarsimanani.

Taamaattumik qullersariiaartumik aaqqissuussineq eqqarsaatigalugu isumaqarpunga Kalaallit Nunaanni massakkut oqartussaasut assersuutigalugulu qallunaat ingerlatsinermi oqartussat qullersariiaartumik aaqqissuussaasut inatsiseqartitsinikkut assigiinngissuteqanngitsut.

Tamanna pillugu inatsiseqartitsinikkut malittarisassaqannginnera pissutigalugu erseqqissumik ataavartumillu malinneqartumik periaaseqartoqartariaqarpoq, Kalaallit Nunaanni ingerlatsinermi oqartussaasut iluanni attaveqatigiittarnermi aqqutissat, attaveqatigeeriaatsit, aaqqissuussaaneq pillugu takussutissiat il.il. pillugit malittarisassat immikkut ittut, ingerlatsinermi oqartussaasuni qullersariiaartumik ileqqut malillugit aaqqissuussinerit pillugit malittarisassanit qulaani allaaserineqartunit allaasut atuunnerat tunngaviutinneqassappat.

Taamaattoqarnera tunngaviutissallugu tunngavissanik naammattunik nassaarsimanngilanga, taamaattumillu malittarisassanik immikkut ittunik taamaattunik atuuttoqarnera eqikkaallunga isumaqatigisinnaanngilara.

Taamaattumik malittarisassanik atorfeqartitaasut alliunerusut suliamut atatillugu naalakkakkersuisunut pineqartut pisortatik aqqutigalugit saaffiginnittarnissaannik pisussaaffiliisunik pisortaqarfimmi pisortaasut aalajangersaasimanerisa oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersissinnaanngilaannga.

<u>Eqikkaaneq:</u>

Oqaatigineqartutut A-p Naalakkersuisunut ilaasortamut saffiginninnermini sulinermi avataatigut nammineerluni saffiginnilluni malugeqqullugu oqaatigisimaneraa suliamit takuneqarsinnaanngimmat pisortaqarfiup pi-

sortaasa A-mut qisuariarnissaminnik pisariaqartitsisimanerisa oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersissinnaanngilaannga.

Suliap paasissutissartalersorneqarnera tunngavigalugu mianersoqqussummik tunniussinikkut qisuariarnissamut tunngavissaqarsimanersoq nalilissallugu naammattunik tunngavissaqanngilanga. Taamatut isummernera taamatut aalajangiinnerup oqartussaasumi pisortat naliliinerannik annertuumik tunngaveqartussaaneranut atatillugu isigineqassaaq, tassami taamatut naliliinermik misiliineq uanga sulinerma avataaniimmat.

4. Mianersoqqussummik tunniussinermi periaaseq. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq tunngavilersuisarnerlu pillugit malittarisassat.

a. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq.

Mianersoqqussummik tunniussineq sioqqullugu pisortaqarfiup allakkat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaassutaasut 16. november 2000-imi ullulerneqarsimasut A-mut nassiuppai.

Allakkat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaassutaasut qupernerni siuliiniittuni issuarneqarput.

Allakkat taakku A-p mianersoqquneqarnissaanik pisortaasut siunertaqarnerat pillugu paasissutissamik imaqanngillat.

Tunngaviutippara piffissami suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup kingusinnerusukkullu mianersoqqussummik tunniussinerup akornanni ingerlasumi mianersoqqussummik tunniussinissaq siunertarineqartoq pisortaqarfiup A-mut aamma ilisimatitsissutigisimanngikkaa.

Qulaani immikkoortumi 2-mi oqaatigineqartutut Ombudsmandip isummernerminik saqqummeeriaasiani, allaffissornikkut aqutsinermi periaatsimi eqqartuussiviillu eqqartuusseriaasaanni naatsorsuutigineqarpoq atorfeqartitaasumut mianersoqqussummik tunniussinissamik oqartussaasup aalajangiinera ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi aalajangiinermik paasinnittarnermi pineqartunut ilaatinneqartoq.

Pisortat aalajangiisoqannginnerani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarnissamik pisussaaffeqarnerat pillugu malittarisassat nalinginnaasut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi aalajangersarneqarput, imaattunillu imaqarlutik:

"§ 19. Suliassami (illua'tungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinanngippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1-imi aalajangersagaq atortuussanngilaq

1) paasissutissat pissuserisaat suliassallu suussusia naapertorlugit tigummiariikkat tunngavigalugit suliami aalajangiinissaq nangaanartutut isumaqarfiginanngippat,

2) kinguartitsineq kinguneqassappat suliassap aalajangiiffiginissaanut inatsisitigut killiliussap qaangerneqarneranik,

3) peqataasup taassuma suliassap aalajangiiffigineqarnissaanik soqutiginninnera pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat taamatut kinguartitsinikkut ajoquserneqartussat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat,

4) kapitali 4-mi maleruagassiat malillugit peqataasoq taanna paasissutissanik suliassamut tunngasunik tamakkuninnga ilisimatinneqarnissamut pisussaanngippat,

5) paasissutissanik peqataasumut saqqummiussineq annertuumik ajornartorsiutissartaqassaaq, matumani aalajangernermi inuppassuit peqataasutut inissisimasut ilaatinneqartussaanerat pissutigalugu, imaluunniit

6) inatsisitigut immikkut ittunik aalajangersagaqarpat peqataasup aalajangiineq pitinnagu aalajangiinissamut eqqarsaatigineqartumut tunngaviusunik ilisimatinneqarnissaanut pissutissaqalersitsisunik.

Imm. 3. Naalakkersuisut maleruagassaliorsinnaapput suliassaqarfiit erseqqinnerusumik taaneqartut, imm. 2, nr. 2-mi imaluunniit 5-imi aalajangersakkat nalinginnaasumik atortuuffigisassaat, imm. 1-imi aalajangersakkami pineqartumut ilaatinneqartussaannginneranik."

Imm. 1-imi pingaarnertut malittarisassap nalinginnaasumik nassataraa oqartussaasup atorfeqartitaasumut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut makkunani taamaallaat pisussaaffeqarnera: 1) suliami illua'tungiusoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasup pigisaqarneranik ilisimasaqarsorinanngippat, 2) paasissutissat peqataasumut iluaqutaasussaanngippata aamma 3) paasissutissat suliap aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaarteqarpata. Takuneqarsinnaasutut aallaavittut suliami pisimasuiit/pissusiviusut pillugit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaq taamaallaat pisussaaffiuvoq.

Suliani suleqatigiinnikkut ajornartorsiuteqarneq suliamulluunniit atorsinnaannginneq pissutigalugu qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinernut tunngasuni, sulianilu sulisunut nanertuutaasumik aalajangiinernut (ass. mianersoqqusinernut) tunngasuni allani atorfeqartitaasup avoqqaarineqarneranik isornartorsiorneqarneranilluunniit tunngaveqartuni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 oqartussaasup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnera pillugu inatsiseqartitsinikkut tunngavimmik inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik tapertaqartinneqartarpoq.

Matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffimmi paasissutissarpiaat kisimik ilaatinneqanngillat, aammali suliap inatsisilerinermut tunngasortai (suliap inatsiseqartitsinikkut tunngavii) ilaatinneqarlutik. Pisussaaffiup inatsisikkut aalajangersagaanngitsup taassuma – suliami aalajangiisoqannginnerani – oqartussaasup suliamik nammineq paasinninnera (paasinninnerigallagaa) pillugu nassuiaammik pisut qanoq ittuunerat isiginiarlugu allakkatigoortuusariaqartumik pisortaasup atorfeqartitaasumut tunniussinissamik nalinginnaasumik pisussaaffeqarnera nassataraa.

Matumani ilaavoq oqartussaasup pissusiviusumik inatsiseqartitsinikkut naliliinera, imaluunniit allatut oqaatigalugu oqartussaasup suliami pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut malittarisassanut suliassaqarfimmut pineqartumut atuuttunut sanilliussilluni naliliinera, kiisalu suliami pissusiviusut oqartussaasup atorfeqartitaasumut naalasseriitsuliorneq pissutigalugu iliuuseqarfiginissaanut inatsiseqartitsinikkut malittarisassanik pineqartunik atuisinnaanera pillugu oqartussaasup naliliinera.

Suliap taassuma naammagittaalliuutigineqarnera pillugu Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviata eqqartuussutaa 18. april 2002-meersoq (A 383/01) aamma Østre Landsretip eqqartuussutaa 30. august 2002-meersoq, Højsterettip eqqartuussutaa 12. marts 1998-imeersoq Ugeskrift for Retsvæsen 1998-imeersumi qupperneq 685-imi allaqqinneqarsimasoq, Jon Andersenip Ugeskrift for Retsvæsen B1999-imi qupperneq 25-mi tulliuttunilu allaaserisaa aamma Kaj Larsenip allallu atuakkiaanni Forvaltningsretimi 1994-imeersumi qupperneq 164 tulliuttullu innersuussutigineqarsinnaapput.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup siunertaa tassaavoq atorfeqartitaasup suliami pissusiviusut pillugit paasissutissat taakkulu inatsiseqartitsinermi malittarisassanut atuuttunut sanilliullugu naliliiffigineqarnerat pisortaasup aalajangiinermini tunngavigisanut ilaatinniagai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarnissaa. Taamaaliortoqarneratigut atorfeqartitaasoq paasissutissat saqqummiunneqartut oqaaseqaateqarfiginissaannut, naqqiiviginissaannut ilassuteqarfiginissaannullu periarfissaqalissaaq, suliarlu pillugu isummami nassuiarnissaanut aamma periarfissaqalissalluni. Taamaattumik pineqartup pissusilersornera pillugu paasissutissat oqartussaasup pineqaatissiisutissatut ilimasaarutigineqartoq pillugu aalajangiinerani pingaartillugit isiginiarsimasai pillugit erseqqissumik oqaaseqaateqarnissaminut atorfeqartitaasoq periarfissaqartinneqassaaq. Malittarisassattaaq taakku pisortat sulisunut mianerinnittumik ingerlatsinissaannik kissaateqarnermik tunngavilersorneqarsimapput.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaatitaaneq naammassineqassappat piumasaqaataavoq paasissutissatut aalajangiinermilu tunngavissat illersorneqarsinnaasut eqqortullu suliap ingerlasimanerani pissusiviusunik eqqortumik takutitsisuusut atorfeqartitaasullu isummerfigisinnaasai oqartussaasup pissarsiarissagai. Paasissutissatut aalajangiinermilu tunngavissani oqartussaasup naalasseriitsuliorneq pissutigalugu pineqaatissiissutissatut toqqagaa soorunami aamma ilaatinneqassaaq, taamaattumillu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkani taanna aamma oqaatigineqassalluni.

Pisortap suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allagai 16. november 2000-imeersut qulaani oqaaseqaatinut sanilliukkaanni siullertut malugineqarsinnaavoq A-p mianersoqqussummik tunineqarnissaanik pi-

sortaqarfimmi pisortaasut siunertaqarsimanerannik paasissutissaq ilaanngitsoq.

Tamatuma nassatarisaanik allakkallu qulequtaat una: ”Pineqartoq: Pisortaqarfiup misileraalluni ingerlatsinermut ilanngunneqarnera” sanilliukkaanni allakkat sunarpiaq siunertarisimaneraat paasiuminaappoq.

Tamatuma saniatigut pissusiviusut sorliit pisortaqarfiup suliami pingaartillugit isiginiarsimanerai takujuminaappoq: Oqaatigineqarpoq: ”Oqaatigeqqippara ataatsimiigiaqqusisoqassappat tamanna peqataasut tamarmik naligiillutik peqataaffigisinnaassagaat. Naak qulaani taaneqartutut ersarissumik naalakkiisoqaraluartoq ataatsimiigiaqqusisimavutit, ataatsimiinnerlu tamatuma kinguninngua ingerlanneqarsimalluni”.

Taanna isumaqalersitsivoq ataatsimiititsisoqarnissaa akuersissutigineqarsimasoq, tamatumalu kingorna sulisut ataatsimiissimasut, tunaartarisassattut innersussutigineqartunut assortuuttuugunartumik. Pisortaqarfiulli allakkamini ataatsimiinnerup imaa ilusaalu pillugit isorisariaqartoq suunersoq naammattumik erseqqissuseqartumik oqaatigisimanngilaa.

Tulliullugit oqaatigineqarput:

”27. oktober 2000-imi ataatsimiittoqarpoq, ...-p, illit uangalu peqataaffigisatsinnik. Ataatsimiinnermi tassani misileraalluni ingerlataq oqaatigineqartoq suli ataasiarluni oqaluusereqqinneqarpoq, uangalu suli ataasiarlunga oqaatigaara tamarmik peqataaffigisinnaanngisaannik ingerlatsisoqartassanngitsoq.

Aammattaaq ilisimatitsissutigaara sulisut pisortallu aalajangiinermik taassuminnga akuerinnissinnaanngitsut taannaluunniit malillugu sulisinnaanngitsut ilumuussuseqanngitsutut isigineqassasut, aalajangiinermullu tassunga assortuisumik iliuutsit suliffimmi suleqatigiinnermik akornusersuinertut isigineqassasut.

Naalakkersuisunut ilaasortamit Alfred Jakobsenimit 30. oktober 2000-imi ilisimatinneqarpunga qarasaasiakkut allakkatigut saaffigisimagit aalajangiinerma atorunnaarsinneqarnissaa siunertaralugu.

Allakkat uku piaarnerpaamik kingusinnerpaamillu ...-imi isummerfigeqqullugit oqaaseqaateqarfigeqqullugillu qinnuigineqarputit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkanit tigulaakkat taakku isumaqalersitsipput Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginnissut pisortaqarfiup isorigaluaraa, taamatuttaarli matumani pisortaqarfiup tamanna qanoq pingaartitsigalugu isigineraa, saaffiginninnerlu pisortaqarfiup ilumuussuseqannginnertut suliffimmilu suleqatigiinnermik akornusersuinertut allakkani taaneqartutut isigineraa naammattumik erseqqissuseqartumik aamma saqqummiunneqarsimanngilaq.

Paasissutissarpiaat/pissusiviusut taakku inatsiseqartitsinikkut malittarisassanut atuuttunut sanilliullugit naliliisoqarsimannginnera tassani aamma ilaavoq. Tassa imaappoq allakkani pissutsit taakku sulinermik aqutsisinnaatitaaneq nalinginnaasoq pillugu malittarisassat, matumani pisortaasut peqqusissuteqarnissamut piginnaatitaanerat attaveqatigiittarnermilu aqqutissat pillugit malittarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, malittarisassat inatsisini allassimanngitsut qulaani allaaserineqartut tunngaviga-

lugit mianersoqqussummik tunisinissamut pissutissaqalersitsisinnaasutut pisortaqarfiup isiginerai erseqqissarneqarsimanngitsoq.

Oqaaseqaatit qulaani taaneqartut tunngavigalugit isumaqarpunga allakkat A sukumiisumik akissuteqarnissamut periarfissaqartinneqassappat imarisamikkut erseqqarluppallaarlutillu amigaateqarpallaartut. Paasinninnera malillugu allakkat taakku suliami illua'tungiusup isumaanik paasiniaanissamik annertusisamik pisussaaffeqarnerup eqqortinneqarnissaanut paasissutissatut aalajangiinermilu tunngavigisat erseqqissuunissaannik piumasaqaatinik eqqortitsisuunngillat.

Taamaattumik isumaqarpunga A suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat kiisalu oqartussaasup suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaanissamut pisussaaffeqarnera pillugu malittarisassat inatsisini allassimanngitsut naapertorlugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarsimanngitsoq. Taamaattumillu eqikkaallunga isumaqarpunga malittarisassat taakku pisortaqarfiup sumiginnarsimagai, tamannalu isorisariaqartutut isigaara.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaatitaanermik sumiginnaanerup oqartussaasup aalajangiinerata atuussinnaassuseqannginneranik aallaavittut nassataqartarnera erseqqissassalugu pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassami suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat oqartussaasup eqqortumik aalajangiinissaanut annertuumik qularnaveeqqutaasutut isigineqarmata.

b) Aalajangiinertavia (Mianersoqqussuteqarluni allakkat). Tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat.

A pisortaqarfiup allagaasigut 16. november 2000-imi ullulerneqarsimasutigut mianersoqqussummik tunineqarpoq. Allakkat taakku oqaaseqaammi matumani quppernerni siuliiniittuni issuarneqarput.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi) nr. 8-mi 13. juni 1994-imeersumi § 22 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni."

Inatsimmi tassani § 24 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Imm. 1. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununnga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanerminik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat, tak. § 15."

Aalajangersakkat taakku marluk oqartussaasup aalajangiineranut atatitaasut pingaarnertut immikkoortut marluk tunngavilersuutip imarisassai, aalajangiinerullu sooq pineqartutut imaqalersimaneranik nassuiaanissamut pisariaqartut taavai. Taamaalillutik tunngavilersuutit inatsisitigut innarlitsaalineqarnerup annertusarneqarneranut peqataasinnaapput.

Tunngavilersuutip immikkoortuini ataasiakkaani qanoq sukumiisuutiginissaa erseqqivissumik nassuiarneqarsinnaanngilaq. Tamanna suliami illua'tungiusup aalajangiinissaq sioqqullugu suliap suliarineqarnerani qanoq uummaaritsigisumik peqataasimaneranik aamma suliap suussusianik ilaatigut tunngaveqarsinnaavoq. Taamaattorli erseqqissarlugu oqaatigineqarsinnaavoq § 24-mi oqaatsit atorneqartut: "innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat", "pissutaasut pingaarnerusut" aamma "annertuumik pingaartinneqartut" nassatarimmassuk naatsukullaasinnaasumik tunngavilersuut pissutsit qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu sukumiisuusinnaasoq. Tunngavilersuulli ima naatsigissanngilaq sumilluunniit imaqarnani.

Pisortaqarfiup mianersoqqusissutitut allagai oqaaseqaatinut qulaani taaneqartunut sanilliukkaanni siullertut malugineqarsinnaavoq allakkat mianersoqqussuteqarnermi inatsisitigut tunngavigisamut innersuussissummik imaqanngitsut. Suliami matumatut ittorpiami malittarisassat inatsisini allassimanngitsut tunngavigalugit inatsiseqartitsinikkut naliliiviusumi, oqartussaasullu naliliineranik annertuumik tunngaveqartumi aalajangiinerup inatsisitigut tunngavigisaata erseqqissarneqarnissaa allakkat qanoq paasineqarnissaannut suliamilu illua'tungiusup tamatumunnga akerliliissuteqarsinnaanissaanut immikkut ittumik pingaaruteqarsimavoq. Taamaattumik taamatut iliortoqarsimannginnera ajuusaarnartutut isigaara.

A-p pissusilersornera, mianersoqqussuteqarnermut pissutaasoq imatut oqaatigineqarpoq:

"Pissusilersornikkut pisortaqatigiit aalajangigaannik malinninnissamut piumassuseqannginnerit takutissimagit, tassami taanna suusupaginiarsimagakku", "qulaani taaneqartutut pissusilersornikkut siulersuinermi inissitsitersimaneq suliffinni atuuttoq pisortaqarfimmilu atorfeqartitaanikkut ilaaffigisat akuerisimanagu takutikkit" kiisalu "pissusilersornikkut tatigeqatigiinneq, ilumoorfigeqatigiinneq akisussaaffillu pillugit malittarisassat sumiginnarsimagitit."

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaassutitut allakkani pissusiviusut taaneqartut isumaqalersitsisut pissutsit isorisariaqartut marluk tassani pineqartut – sulisunik ataatsimiititsineq aamma Naalakkersuisunut ilaasortamut toqqaannartumik saaffiginninneq – mianersoqqussutitut al-

lakkat isumaqalersitsipput Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginninneq annertunerpaamik isiginiarneqartoq, tak. oqaaseqaatigiit uku:

"Suliami pineqartorpiaq tassaavoq illit pissusilersornikkut oqaatigineqartut aqutissallu pisortaqarfimmi atuuttut Naalakkersuisunut ilaasortamut allaffimmi pisortaq pisortatullu qullersaasoq saneqqullugit saaffiginninnikkut sumiginnarsimagitit."

Sulisunik ataatsimiititsineq taaneqartoq tamatuma annertoqataanik isiginiarneqassasoq pisortaqarfiup siunertarisimappagu tamanna allakkat qulequtaannit "Pisortaqarfiup misileraalluni ingerlatsinermut ilanngunneqarnera" imaluunniit oqaaseqatigiinnit ukunannga "pisortaqarfimmik ilaatitsinerit misileraallunilu ingerlatamut erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimasumut piffissamik sulinermut atugassamik atuineq pillugit oqaatigisakka" aamma "illit pissusilersornikkut oqaatigineqartut ... sumiginnarsimagitit" naammattumik erseqqissusilimmik ersinngilaq.

Pisortap tamakku (sulisunik ataatsimiititsinerit) pillugit isummaminik Amut oqaasiinnartigut saqqummiussisimasinnaanerata paasinninnera allanngortissinnaanngilaa. Maani pisimasutut ittumi, tassalu oqartussaasup naalasseriitsuliorneq pissutigalugu mianersoqqussuteqarnikkut sakkortuumik pineqaatissiiniarfiani oqartussaasoq paasissutissanik aalajangiinermilu tunngavinnik naammattumik illersorneqarsinnaasunik eqqortunillu saqqummiussinissaminut pisussaaffeqarpoq, aamma tak. suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu immikkoortumi tamanna pillugu oqaaseqaatikka.

Mianersoqqussuteqarluni allakkani paasissutissaviusut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi allakkat imarisaannut sanilliukkaanni pisortaqarfiup paasissutissatigut aalajangiinermilu tunngavigisai isummerfigiuminaallissapput. Tassani paasissutissaviit ataatsimut isiginnippallaartumik saqqummiunneqarsimapput.

Eqikkaallunga isumaqarpunga mianersoqqussuteqarluni allakkat ataatsimut isigalugit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24-mi oqartussaasut aalajangiinerminni tunngavigisaasa erseqqissuseqarnissaannik piumasaqaataasunik eqqortitsisuunngitsut, tamannalu isorisariaqartutut isigaara.

Pisortaqarfiup suliamik suliarinninneranut atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq tunngavilersuinerlu eqqarsaatigalugit periaatsitigut kukkunerit annertuut kukkussutigineqarsimasut nassatarisaannik suliaq nutaamik isumaliutersuutigeqqinneqartariaqartoq isumaqarpunga. Taamaattumik pisortaqarfimmut inassuteqaatigaara suliaq oqaaseqaatikka tunngavigalugit suliareqqinneqassasoq.

5. Oqaaseqaatikka allat.

Naggasiullugu mianersoqqusilluni allakkani titarnerit naggasiutaasut pillugit arlalinnik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarpunga:

"Aalajangiinikka Naalakkersuisunut ilaasortamut naammagittaalliuutigerusukkukkit naammagittaalliuutiginiakkatit uannut saqqummiunneqaqqaassapput, uangalu taakku Naalakkersuisunut ilaasortamut tamatuma kingorna saqqummiutissallugit."

Oqaaseqatigiit taakku paasinninnera malillugu imatut paasineqarsinnaapput saaffiginnissutit suulluunniit, nammineq inuttut saaffiginnissutit oqartussaasorlu sinnerlugu saaffiginnissutit, Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginninnginnermi pisortamut saqqummiunneqartassasut.

Quppernerni siuliiniittuni oqaatigisattut pisortaqarfimmi pisortaasut malittarisassanik allersaasut suliaminnut atatillugu Naalakkersuisunut ilaasortamut saaffiginnissagunik pisortarisatik pineqartut aqqutigalugit saaffiginnittarnissaannik pisussaaffiliisunik aalajangersaasimanerata oqaaseqaatissaqalersinngilaanga.

Taamaattorli oqaaseqaammi matumani oqaatigineqartutut oqartussaasuni pisortaasut peqqusissuteqarnissamut piginnaatitaaneranni killiliissutit aalajangersimasut atuupput. Tunngaviusumik Inatsimmi kiffaanngissuseqartumik oqalussinnaatitaaneq pillugu § 77-ip nassataraa peqqusissuteqarnissamut piginnaatitaaffiup atorfeqartitaasut namminneq inuttut oqaaseqaatinik saqqummiussisinnaanerannut atuutinnginnera, matumani atorfeqartitaasut suliffimminnik isornartorsiuillutik oqaaseqaataat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Taamaattumik atorfeqartitaasut namminneq inuttut oqaaseqaataat – assersuutigalugu atuartartut allagaasigut imaluunniit Naalakkersuisunut ilaasortamut toqqaannartumik saaffiginninnikkut – soorunalimi ingerlatsinermi pisortaasut akisussaaffeqarfiata avataaniipput. Taamaattumillu saaffiginnissutit taamaattut atorfeqartitaasut pisortaat aqqutigalugit saqqummiunneqartarnissaat pisariaqanngilaq peqqusissutigineqarsinnaatitaananiluunniit, saaffiginnissutillu taamaattut ingerlatsinermi pisortaasut avaqqullugit nassiunneqarnerat ilumuussuseqarnissamik pisussaaffimmut nalinginnaasumut assortuuttuunani.

Ingerlatsivimmi oqartussaasup atorfeqartitaasut kiffaanngissuseqartumik oqalussinnaatitaanerminnik atuiniaqqunagit sunnerniarpagit tamanna tunngaviusumik eqqarsariarnartoqartitsilissaaq. Oqartussaasut peqqusissuteqartarneri inerteqqutivinngoriartussappata taamatulluunniit paasineqarsinnaappata tamanna Tunngaviusumik Inatsimmi § 77-imut assortuuttuusussaavoq.

Atorfeqartitaasut tusagassiuutinut oqaaseqaateqarnerinut imaluunniit Naalakkersuisumut ilaasortamut saaffiginnissutaat pissutigalugit pisortaasut oqaasiinnatigut allakkatigulluunniit paasinninnera malillugu oqaasertalersorneqartariaqarput atorfeqartitaasut kiffaanngissuseqartumik oqalussinnaatitaanerannik inatsiseqartitsinikkut killissat pillugit saqqummiussinertut paasineqartussaajunnaarlugit. Atorfeqartitaasup suliffiup iluani ajornartorsiutaasunik aaqqiiniaqqaarsimannginnera pillugu pakatsineq

tamatumaluunniit assigisai pisortaasut saqqummiunniarpatigit tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissarneqartariaqarpoq atorfeqartitaasoq pisortaasunut sioqqutsisumik saqqummiusseqqaanngikkaluarluni nammineq inuttut oqaaseqaateqarsinnaatitaasoq.

Taamaattumik inassuteqaatigaara pisortaqarfiup atorfeqartitaasut eqqarsaatigalugit aalajangiisarnerminut ataasiakkaanut atatillugu aamma sulisoqarnermik ingerlatsinermi ataatsimoortumik iliuuseqarnernut atatillugu oqaaseqaatini kiffaanngissuseqartumik oqalussinnaatitaanermik inatsiseqartitsinikkut killiliisutut atorfeqartitaasunit paasineqarsinnaasumik ilusilersornaveersaartassagai.

Pisortaqarfik qinnuigaara oqaaseqaatikka ataatsimut isigalugit pisortaqarfiup qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersut nalunaarfigeqqullunga.

A allakkatigut allatigut oqaaseqaatinnik ilisimatippara.”

Peqqinnissamut Pisortaqarfik 30. oktober 2002-mi imaattunik allagaqarpoq:

”A-mit naammagittaalliuut pillugu.

Allakkatigut 22. oktober 2002-imeersutigut Pisortaqarfik ilisimatinneqarsimavoq Ombudsmandip qulaani naammagittaalliuummik suliap misissuiviginerani inernerit pillugit, taakkunuuna A-mit Peqqinnissamut Pisortaqarfimmit allakkatigut mianersoqqussutigineqartoq naammagittaalliutigineqartoq.

Takuneqarsinnaavoq, Inatsisartut Ombudsmandiata mianersoqqussutaasimasup imarisaa isornartorsiussallugu tunngavissaqartinngikkaa, paarlattuanilli isumaqarluni, illuatungeriit tusarniarneqartarnerat tunngavilersuinerlu pillugit suliamik kukkusumik suliarinnittoqarsimasoq, taamaattumillu suliaq Pisortaqarfimmi eqqarsaatigeqqinneqartariaqartoq. Ombudsmandip oqaatigaa, illuatungeriinnit tusarniaasarnissamik pisussaaffiup sumiginnarneqarsimanera aallaavigalugu kingunerigaa, oqarussaasup aalajangiinerata atortussaannginnera.

Pisortagarfimmit Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataa tusaatissatut tiguneqarpoq. Taamaattumillu 30. oktober 2002-mi allakkakkut A-mut uppernarsarneqarpoq, Pisortaqarfiup akuersaaraa 8. december 2000-mi Pisortaqarfimmit mianersoqqussutip atortussaannginera suleriaatsikkut kukkusoqarsimanera pissutigalugu tamannalu aamma inummut suliami takuneqarsinnaassasoq.

Tamatuma kingorna Pisortaqarfiup nalilersimavaa, suliaq suliareqqinneqassanersoq nutaamik illuatungeriit tusarniarneqarnissaasa ingerlanniarlugu immaqalu eqqortumik allakkatigut mianersoqqussummik tunniussiniarluni.

Pisortaqarfik isumaqarpoq, maannakkuugallartoq atorfeqartitsinerup qaangiunnerata kingorna ukiup aappaata affap qaangiunnerani, pissusissamisuussanngitsoq nutaamik suliamik suliarinninnermik aallartitsinissaq, piffissami A-p atorfeqarnerata nalaani pissusilersuutaasa nassatarisaanik ileqqorissaarnissamut tunngasumik.

Tamatuma kingorna Pisortaqarfik suliami suliaqaqqinnianngilaq, tamannalu A-mut nalunaarutigineqarpoq.

Naggasiullugu Pisortaqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiata innersuuta maluginiarpaa Pisortaqarfiup atorfilinnut tunngasumik nalunaarutiginnittarnerata ilusilersorneqarnera pillugu aamma nalinginnaasumik sulisunut politikkimi qanoq iliuuserineqartartut pillugit.

Pisortaqarfiup 30. oktober 2002-mi A-mut allagai ilisimatitsissutitut ilanngunneqarput."

Pisortaqarfiup A-mut 30. oktober 2002-mi allagai ima oqaasertaqarput:

"Asasara A,

15. februar 2001-mi Inatsisartut Ombudsmandiannut Peqqinnissamut Pisortaqarfimmit 8. december 2000-mi allakkatigut ilinnut mianersoqqussutaasoq naammagittaaliutigaat. Pisortaqarfimmit 22. oktober 2002-mi allakkatigut ilisimatinneqarputit Ombudsmandip misissuinerata inerneri pillugit.

Inatsisartut Ombudsmandiat mianersoqqussutaasup imarisaa isornartorsiussallugu pissutissaqanngilaq.

Paarlattuanilli Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqarpoq illuatungeriit tusarniarneqartarnerat tunngavilersuinerlu pillugit suliamik suliarinninneq kukkuneqartoq, taamaattumillu suliaq Pisortaqarfimmi eqqarsaatigineqaqqittariaqartoq. Ombudsmandip oqaatigaa, illuatungeriit tusarniarneqartarnissaannik pisussaaffimmik sumiginnaanerup aallaavittut kingunerissagaa, oqartussaasup aalajangiinerata atorsinnaannginnera.

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataa Pisortagarfiup tusaatissatut tiguaa akueralugulu 8. december 2000-mi mianersoqqussut suleriaatsip kukkuneqarsimanera pissutigalugu atorsinnaanngitsoq. Tamanna matumuuna ilinnut uppernarsarneqarpoq, siunissamilu ilinnut tunngasumi suliami aamma ilaatinneqassalluni.

Tamatuma kingorna Pisortaqarfiup nalilersimavaa, suliaq suliareqqinneqassanersoq nutaamik illuatungeriit tusarniarneqarnissaasa ingerlanniarlugu immaqalu eqqortumik allakkatigut mianersoqqussummik tunniussiniarluni.

Pisortaqarfik isumaqarpoq, maannakkuugallartoq atorfeqartitsinerup qaangiunnerata kingorna ukiup aappaata affap qaangiunnerani pissusissamisuussanngitsoq nutaamik suliamik suliarinninnermik aallartitsinissaq, piffissami atorfeqarnerpit nalaani pissusilersuutivit nassatarisaanik ileqqorissaarnissamut tunngasumik.

Matuma kingorna Pisortaqarfik suliami iliuuseqaqqinnianngilaq."

Pisortaqarfiup allagaasa 5. november 2002-mi allakkatigut oqaaserisanik imaattunik saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaannga:

"Pisortaqarfiup inassuteqaatigisannut akissutaanik, pisortaqarfiup ulloq taanna A-mut allagaasa assilinerinik ilanngussivigisanik, 31. oktober 2002-mi tigusaqarpunga.

Pisortaqarfiup uppernarsarpaa pisortaqarfiup A-mut mianersoqqussutaata 16. november 2000-imeersup atorsinnaassuseqannginnera pisortaqarfiup miserratigingikkaa, atorfeqartitanullu nalunaarutissanik ilusilersuisarnissaq pillugu inassuteqaatiga pisortaqarfiup maluginiarsimagaa.

Mianersoqqussutilli atorsinnaassuseqanngitsutut isiginissaanut pisortaqarfiup tunngavilersuutaata pisortaqarfiup suliamik paasinninneranut qassiinik arlaqarnerusunik oqaaseqarnissannut pissutissaqalersippaanga.

Oqaaseqaatinnik paasinninnermik imaattumik pisortaqarfik uannut aammalu A-mut akissummini ersersitsivoq, mianersoqqusisimanerup imarisaasa isornartorsiornissaannut tunngavissaqarsorisimanngikkiga, mianersoqqusinerlu periaatsimi kukkusoqarsimanera pissutigalugu atorsinnaassuseqanngitsoq.

Oqaaseqaatinni ersersissimavara suliap uannut paasissutissiissutigineqarsimanera malillugu mianersoqqusinerup patsisissaqarsimanerata nalilernissaanut naammattumik tunngavissaqarsimanngitsunga.

Tamanna mianersoqqusinerup isornartorsiorneqarsinnaannginneranik naliliisimaninnut ersiutaanngilaq.

Paarlattuanilli mianersoqqusinerup patsisissaqarsimaneranik naliliisinnaanissannut suliami paasissutissanik naammattunik pigisaqartoqarsimannginnera tassani pineqarpoq.

Tamanna A-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaanerup naammaginartuusimannginneranut ataqatigiissillugu igisineqassaaq.

Taamaammat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq eqqortumik naammassisaq suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarsimasutut oqaatigineqarsinnaaneranut tunngaviussaaq.

Pisortat paasissutissanik aalajangiinissaminnut pisariaqartunik pissarsinermikkut naammattumik tunngavissaqarnissaat, taanna malillugu pisortat oqartussaatitaata suliap paasissutissartalersorneqarnera akisussaaffigalugu, tunuliaqutaralugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut malittarisassani siunertarpiaasoq tassaavoq ingerlatsiviup suliamik suliaqarnerani suliami illua'tungiusup suliami aalajangiisoqalinnginnerani aalajangiinermut tunngavippiaasunik ilisimasaqalernissaata oqaaseqarfiginninnissaminullu periarfissinneqarnissaata qulakkeernissaa.

Suliami illua'tungiulluni peqataasup aalajangiisoqannginnerani oqartussap aalajangernerminut tunngavigisaanik misissuinissaminut periarfissinneqarnera imminermini pisortat ingerlatsinerannik tatiginninnermut pingaaruteqartutut isumaqarfigisariaqarpoq.

Taamaattumik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginnerup malittarisassatigut kukkunertut isumaqarfiginissaa eqqunngilaq.

Kukkunerulli mianersoqqusinerup patsisissaqarsimanerata paasissutissat pigineqartut tungavigalugit naammattumik qularnaassusilimmik aalajangiivigineqarsinnaannginneranut ilapittuutaanera tassani pineqarpoq.

Allakkat ukua assilinerannik A nassiussivigaara.

Suliami allatigut iliuuseqaqqissanngilanga."

30 – Attartorneq pillugu inatsiseqartitsineq

1. Allanut attartortitsigallarsinnaatitaanerup killilernissaa nalunaarummi inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Ombudsmandi oqaaseqaateqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq, attartortitsisarneq, attartortut allanut attartorallartitsisarnerat il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 24-mi 10. oktober 2000-imeersumi § 7, imm. 1-imi 2-milu malittarisassat aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersarneqarsimasut attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut naapertuuttunngortinneqarsimasut.

Ombudsmandi taamaalilluni isumaqarpoq attartorallartitsisinnaanermik attartorneq pillugu peqqussummi taaneqarsimasut saniatigut killilersuinissamut attartorneq pillugu peqqussummi inatsisitigut tunngavissaqarsimanngitsoq.

(J. nr. 11.01.30.12/051-02)

A ulloq 23. maj 2002-mi nammineq takkulluni allaffinnut saaffiginnippoq, sulisitsisumilu illoqarfimmut allamut suliartortitsiniarneranut atatillugu inigisami ukiuni marlunni–pingasuni allanut attartortikkallarnissaanut qinnuteqaamminut A/S Iniissiaatileqatigiiffiup INI-p (oqaasiinartigut) itigartitsisimanera naammagittaalliuutigalugu. Allatut ajornassappat allamut suliartortinneqarnerup naanerani inissaqarnissaminik qulakkeerunneqarnissani kissaatigaa.

Ukiumit ataatsimit sivisunerusumi allanut attartortitsigallarsinnaanerup ilinniagaqarluni allamiinnermut, napparsimmavimmi uninnganermut imaluunniit pinerluuteqarsimasunik isertitsivimmiititaanermut atatillugu aatsaat pisinnaanera tunngavilersuutigalugu inissiaatileqatigiiffiup qinnuteqaat itigartitsissutigisimavaa.

A ilitsersuuppara inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 39-mi imaattoq atuarneqarsinnaasoq:

”39. Attartortup inissiamik attartornermut isumaqatigiissut eqqortissimappagu, attartortoq inissiamik allanut attartortitsisinnaatitaavoq, attartortoq peqanngikkallassappat napparsimanermik, ilinnigaqarluni allamiinermik, nuukkallarnermik imaluunniit assigisaannik pissuteqartumik.

Imm. 2. Attartortitsisup allanut attartortitsineq akerliuffigisinnaavaa,

1) inissiami inuit katillugit ineeqqanit inigineqartussanit amerlaneruppata, imaluunniit

2) taamatuttaaq attartortitsisoq allanut attartortitsinissamut akerliussalluni pissutissaqavippat.

Imm. 3. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortoq inissiamik allanut attartortitsinermut taarsiullugu piffissap peqanngiffiup naanerani inissaminik allamik innersuunneqarnissani qularnaarlugu attartornerminik atorunnaarsitsisinnaavoq, tak. § 4, imm. 1, nr. 2.

Imm. 4. Allanut attartortitsisarneq aamma inissaqartitsinissamik qularnaveeqqusiisarneq pillugit maleruagassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqassapput.”

Aammalu ilitsersuussutigaara, Naalakkersuisut, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq, attartortitsisarneq, attartortut allanut attartorallartitsisarnerat il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 24-mi, 10 oktober 2000-imeersumi § 7, imm. 1 aamma imm. 2-mi imaattoq aalajangersarsimagaat:

“§ 7. Attartortitsiup inissiap attartorneqartup ukioq ataaseq tikillugu allanut attartorallartinnissaa akuerisinnaavaa.

Imm. 2. Attartortitsisup attartortup allamut attartorallartitsinerata ukiut ataasiakkaarlugit sivitsorneqartarnissaa akuersissutigisinnaavaa, attartortup inigisaminit peqanngikkallarnera makkuninnga pissuteqarpat:

1) ilinniagaqarluni allami najugaqarneq,

2)napparsimmavimmi sivisuumik uninnganeq,

3)pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu pinerluuteqarsimasunik isertitsivimmiinneq, imaluunniit

4)pissutsit taaneqartunut assingusut.”

Oqaatigaara imaaliallaannaq erseqqinngitsoq Nalakkersuisut attartortitsineq pillugu peqqussummi atuuttumi tassani imaattunut tunngavissaqarnersut

allanut attartorallartitsisinnaatitaaneq ukiumut ataatsimut killiliivigissallugu aamma

allamut nuutsitaanermut atatillugu allanut attartorallartitsisinnaaneq killiliivigissallugu.

A nalunaarfigaara inissiaatileqatigiiffiup aalajangiinera, oqaatigineqartut malillugit nalunaarummi malittarisassanut issuakkanut naapertuuttuusoq, pillugu misissuinissamik aallartitsinissamut imaannaq tunngavissaqarsorinanngitsoq.

Aamma nalunaarfigaara taamaakkaluartoq Naalakkersuisut allanut attartorallartitsisinnaanermik, nalunaarummi § 7, imm. 1 aamma imm. 2-mi oqaatigineqartumik, killilersuinermut inatsisitigut tunngavissaqarnerannik apeqqutip misissuiffiginissaanut tunngavissaqarsorigiga.

Allakkatigut 4. juni 2002-meersutigut pisortaqarfik qinnuigaara inatsisitigut tunngavissaqarnermik apeqqummut, A-mut saqqummiussimasannut, nassuiaateqaqqullugu.

Pisortaqarfiup 16. juli 2002-mi ima akissuteqarfigaanga:

„A-p ...-meersup inissiap attartukkami allamut attartortinnissaanik qinnuteqaammi itigartinneqarnera pillugu naammagittaalliutaa pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaa 4. juni 2002-imeersoq Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup tiguaa.

Pisortaqarfik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit ilisimatinneqarpoq A 18. februar 2002-mi ...-mut nuunnissamut atatillugu iniminik attartortitsinissamik 14. januar 2002-mi allakkatigut qinnuteqarsimasoq. 24. januar 2002-mi A oqaasiinnakkut nalunaarpoq pilersaarutini allanngortissimallugit, tassami aallarnissaraluani piviusunngunngitsoormat. 25. marts 2002-mi A-p qinnuteqaanni oqaasiinnakkut atorunnaarsippaa.

Tamatuma kingorna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI iliuuseqaqqinngilaq.

Attartortitsisarnermut tunngasut Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31 maj 2001-imeersumi § 39-mi malittarisassaqartinneqarput. Tassani takuneqarsinnaavoq, attartortup inissiamik attartornermut isumagatigiissut eqqortissimappagu, attartortoq inissiamik allanut attartortitsisinnaatitaavoq, attartortoq peqanngikkallassappat napparsimanermik, ilinniagaqarluni allamiinnermik, nuukkallarnermik imaluunniit assigisaannik pissuteqartumik.

Paragrafi taanna naapertorlugu attartortitsinissamut tunngasut aalajangiiffigineqartarput, tassami Nalunaarummi nr. 24-mi, 10. oktober 2000-imeersumi inissianik attartorneq pillugu peqqussut nutaanngitsoq innersuussutigineqarmat. Allatut oqaatigalugu qulaani pissutaasinnaasutut allassimasut arlaannik pissuteqarluni peqanngikkallarnissaq uppernarsarsinnaagaanni ukioq ataaseq sinnerlugu inigisamik attartortitsisoqarsinnaavoq."

Matuma kingornagut oqaaseqaateqarsimavunga:

"A-p qinnuteqaataa.

A-p allanut attartortitsigallarnissaq pillugu qinnuteqaamminik tunuartitsisimanera matumuuna tunngaviutippara.

Taamaattumik tamanna pillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Allanut attartorallartitsinissamik qinnuteqaatinik aalajangiinernut malittarisassani tunngaviusoq.

Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 10. oktober 2000-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaannik nr. 3-mik, 13. juni 1994-imeersumik kingusinnerusukkut allannguutitalimmik tunngavilik, inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 61, imm. 3-kkut atatiinnarneqarpoq.

Tamaattumik Inatsisartut peqqussutaata atuuttup, tassalu inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 31. maj 2001-imeersup, malitsigisaanik nalunaarutip atorunnaarnera tassani pineqanngilaq.

Matuma kingornagut sukumiinerusumik nalilerneqartariaqarpoq nalunaarutip attartukkamik allanut attartortitsisarneq pillugu malittarisassartai Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi naammattumik tunngavissaqarnersut.

Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut siunnersuummi § 39-mut imaattut oqaaseqaatigineqarsimapput:

> *"Aalajangersakkap nassataraa, attartortup attartornermut isumaqatigiissummik eqqortitsisup pisinnaatitaaffeqarnera imm. 1-imi taaneqartutut sivikitsuinnarmik peqannginnermi inissiamik attartorallartitsinissamut. Taamaattorli attartortitsisup attartorallartitsinissaq akerlerisinnaavaa inissiami inuit katillugit inissiami ininut naapertuuttumik amerlassuseqanngippata. Tamatuma saniatigut attartortitsisup attartorallartitsinissaq akerlilersinnaavaa, tamatumunnga pissutissaqarluaruni, soorlu assersuutigalugu inissiaq inummut inunnulluunniit siusinnerusukkut attartortitsisumik attartornissamik isumaqatigiissummik unioqqutitsisimasunut attartorallartinniarneqarpat. Aammattaaq aalajangersakkap nassataraa, attartortup inigisami attartorallartinnissaanut akuersinngikkaluarluni peqannginnerminit uteruni inissiamik allamik innersuunneqarnissaminut qularnaariviginеqarsinnaanera."*

Nalunaarummi atuuttumi attartukkamik ukioq ataaseq sinnerlugu allanut attartorallartitsisinnaatitaanermut apeqqutaassaaq attartortup peqanngikkallarnera pissutigisat nalunaarutip § 7-ani, imm. 2-mi taaneqartut ilaannut tunngatinneqarsinnaanersoq.

Inatsisartut peqqussutaata § 39-ata attartortoq, attartortup peqannginnera peqanngikkallarnermik aammalu napparsimanermik, ilinniagaqarluni allamiinnermik, nuukkallarnermik taakkualuunniit assigisaannik pissuteqarpat, allanut attartorallartitsisinnaaneranik pisinnaatippaa.

Inatsisartut peqqussutaanni § 43, imm. 1 naapertorlugu attartortup pisinnaatitaaffik taanna annaasinnaangilaa. Taamaalilluni aalajangersagaq attartortunut ajoqutaasumik saneqqunneqarsinnaangilaq.

Taamaattumik isumaqarpunga allaffissornikkut malitassanik, oqartussat ineqarnermik ingerlatsisut allanut attartortitsigallarnissaq pillugu qinnuteqaatinik piffissap allanut attartortitsigallarfissap ukioq ataaseq sinnerlugu sivisussuseqarumaarneranik innersuussillutik itigartitsinissaannut piginnaatitsisunik Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi tunngavissaqanngitsoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutip § 7-iani, imm. 2-mi pisut, allanut attartortitsigallarnerup ukiumik ataatsimik sivisussusillip saniatigut eqqartorneqalersinnaasut allat, pineqarput. Taagukkanulli taakkununnga nuutsitaagallarneq ilaatinneqanngilaq.

Taamaattumik tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi allaffissornikkut malitassanik, oqartussat ineqarnermik ingerlatsisut allanut attartortitsigallarnissamik qinnuteqaatinik nuutsinneqarallarnermik tunngavilersuuteqarlutik itigartitsinissaannut piginnaaneqartitsisunik, aalajangersaanissamut tunngavissaqanngitsoq.

Taamaammat immikkoortut oqaatigineqartut taakkua nalunaarummi atuuttumi tunngavissaqartinnissaat amigaataavoq.

Taamaattumik, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11, immikkut allakkatigut allakkallu ukua assilinerisigut Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat pissutsit pillugit nalunaarfigaara.

Tamatumunnga peqatigitillugu inassuteqaatigaara Naalakkersuisut nalunaarut Inatsisartut peqqussutaannut naapertuuttunngortissagaat.

Kiisalu allakkat ukua assilinerinik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, Qullersaqarfik A-lu nassiussivigaakka.”

Pisortaqarfik allakkani 30. oktober 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

”Attartortitsinissamik qinnuteqaatit aalajangiiffigineqartarnerannut inatsisitigut tunngavigisat pillugit Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaa 7. oktober 2002-meersoq Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup tiguaa.

Ilumoorpoq Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaattaannik innersuussisarneq, attartortitsisarneq, attartortut allanut attartorallartitsisarnerat il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 10. oktober 2000-imeersoq atorunnaanngimmat. Pisortaqarfik aamma allakkamini 16. juli 2002-meersuni taamatut allanngilaq. Pisortaqarfik tassa isumaqarpoq nalornissuteqartoqartillugu inatsisit qaffasinnerusut salliutinneqartarnissaannik periaaseq naapertorlugu nalunaarut inatsisartut peqqussutaannit tunulliutinneqartariaqartoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu attartortitsinissamik qinnuteqaat Inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 31. maj 2001-imeersoq malillugu aalajangiiffigineqartussaavoq taamaattumilli attartortitsinermi ukiunut aalajangersimasunut killiliisoqarsinnaanani. Taamaallaat Inatsisartut peqqussutaanni immikkoortut allat naammassineqarsimassapput.

Inissianik attartorneq pillugu peqqussut tunngavigalugu nalunaarutit siunissami iluarsaanneqarnissaannut atatillugu Ombudsmandip kaammattuutaa naammassiniarneqarumaarpoq.”

Matuma saniatigut ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu Naalakkersuisunut nalunaarutiginninninnit tusagaqarsimanngilanga.

51 - Peqqinnissaq

1. Vikarinik suliffissarsiuussisarfinnik isumaqatigiissutinik paasitinneqarsinnaatitaaneq – paasissutissanik ilanngutinngitsuuineq.

Peqatigiiffiup F-ip naammagittaalliuutigaa Peqqinnissamut Pisortaqarfiup Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmut vikarinik ikiortissanik pisinissaq pillugu vikarinik suliffissarsiuussisarfinnik isumaqatigiissutaanni paasissutissanik aningaasaqarnermut tunngasunik arlalinnik F-ip paasitinneqarsinnaatitaanissaa itigartitsissutigisimagaa.

Ombudsmandip pisortaqarfik isornartorsiorpaa suliami nalilineq tunngavigalugu paasissutissanik pineqartunik ilaatitsinngitsoorsimasutut, aammalu paasissutissat paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu ilaatinneqanngitsoorsinnaanerannut uppernarsaatissanik naammattunik pigisaqarnani aalajangiisimasutut.

Ombudsmandip inassuteqaatigaa pisortaqarfiup suliaq suliareqqissagaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip pisortaqarfik vikarinik suliffissarsiuussisarfinnut tusarniaanermi vikarinik suliffissarsiuussisarfiit paasitinneqarsinnaatitaanissamut akuersisussaanerarlugit oqaaseqarsimasutut isornartorsiorpaa.

(J. nr. 11.03.55.08/081-02)

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup vikarinik suliffissarsiuussisarfinnik isumaqatigiissutaani allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanissaq pillugu qinnuteqaammik pisortaqarfiup akuersinermigut isumaqatigiissutini paasissutissanik arlalinnik peersisimanera pillugu peqatigiiffiup F-ip naammagittaalliuutaanik 27. august 2002-mi tigusaqarpunga.

Suliap tunuliaqutarisaa imaappoq:

F qinnuteqaammik imaattumik 25. juni 2002-mi pisortaqarfimmut nassiussivoq:

”Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq innersuussutigalugu F suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanissamik matumuunakkut qinnuteqarpoq. Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 3, naapertorlugu allagaatinik, Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup vikarinik suliffissarsiuussisarfinnik taaneqartartunit sullinneqarnernik atuineranut tunngasunik, paasitinneqarsinnaatitaanissaq qinnuteqaatigineqarpoq.

F-p taamaalilluni Peqqinnissamut Pisortaqarfiup taamatullu Dronning Ingridip Napparsimmavissuata vikarinillu suliffissarsiuussisarfiit oqaatigineqartut akornanni peqqinnissaqarfiup peqqinnissaqarfimmi sulisussanik Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmut inniminniissussisarnera pillugu isumaqatigiissutigineqarsimasunik

paasitinneqarsinnaatitaanissaq kissaatigaa. Pingaartumik peqqissaasut, ernisussiortut nakorsallu tassani pineqarput.

Aammattaaq ilitsersuutinik malittarisassanillu pisuni suni peqqinnissaqarfimmi sulisussanik vikarinik suliffissarsiuussisarfinnik isumaqatigiissutit tunngavigalugit inniminniisarnissaq pillugu piusussaasunik paasitinneqarsinnaatitaanissaq kissaatigineqarpoq.

Peqqinnissaqarfimmi sulisussanik vikarinik suliffissarsiuussisarfik aqqutigalugu sulisussarsisarneq pillugu, sulisut taakkua atorfinitsinneqavinnginnerat pillugu pisortallu ingerlatsinerat sinnerlugu oqartussaatitaanermik ingerlatsinerattut annertutigisumik F-ip tamatuma inatsimmik sumik tunngaveqarluni pisarneranik ilisimatinneqarnissaq inussiarnersumik qinnutigissavaa.

Kiisalu ilitsersuutinik, malittarisassanik atorfimmilu naalakkiutinik, peqqinnissaqarfimmi pisortaatitat vikarinut taakkununnga tunngatillugit suliarisimasaannik, pisortat ingerlatsinerat sinnerlugu oqartussaatitaanermik ingerlatsinerattut annertutigisumik paasitinneqarsinnaatitaanissaq kissaatigineqarpoq.

Paatsoornermik pisoqaqqunagu Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm, 2, innersuussutigissavarput, taanna malillugu qinnuteqaatip tiguneqarnerata kingorna ullut qulit qaangiutsinnagit qinnuteqaat taanna suliarineqartussaalluni.

Allakkat ukua assigiimmik oqaasertallit Peqqinnissamut Pisortaqarfimmut, Sinerissamut pisortaatitanut aamma Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut nassiunneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfiup F 3. juli 2002-mi ima akissuteqarfigaa:

"Peqqinnissamut Pisortaqarfiup F-ip allagaatini Kalaallit Peqqinnissaqarfiata vikarinik suliffissarsiuussisarfimmit innersuunneqartunik atuisarneranut tunngasunik paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqarneranik tigusaqarsimavoq. Qinnutigisaqarnermi erseqqinnerusumik immikkut nalunaarsorneqarsimavoq allagaatinik sorlernik paasitinneqarsinnaanissaq kissaatiginerissi. Pisortaqarfiup tamanna imatut paasivaa, inuit ataasiakkaat aalajangersimasut pillugit paasissutissaasinnaasut qinnutigisassinnut ilaatinneqanngitsut.

Paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 12, imm. 1, naapertorlugu pisortaqarfiup allagaatit kissaatigineqartut imaannaq nassiussinnaanngilai, taakkumi pissutsinik ingerlatsinermut niuernermullu tunngasunik, isumaqatigiissutigisani illua'tungerisat sulinerannut aningaasatigut annertuumik pingaarutilinnik imaqarmata.

Taamaattumik pisortaqarfiup isumaqatigiissutigisani illua'tungerisanik tusarniaaviginninniarpoq, allaganngorlugit isumaqatigiissutinik paasitinneqarsinnaatitaanissap ajornartinnginnissaa tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akueriumannginniarneraat tusarumallugu. Tusarniaaneq taanna sivikinnerpaamik sapaatip-akunnerinik sisamanik sivisussuseqarumaartoq naatsorsuutigineqarpoq, maannami sulinngiffeqarnerup naligimmagu. Matuma qulaani oqaatigineqartut tunuliaqutaralugit pisortaqarfiup Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 2 naapertorlugu, taanna malillugu paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaat tiguneqarnermi kingorna ullut qulit qaangiutsinnagit suliarineqartussaalluni, akuerisinnaanngilaa. Isumaqatigiissutinut Dronning Ingridip Napparsimmavissuata vikarinillu suliffissarsiuussisarfiit akornanni isumaqatigiissutigineqarsimasunut tunngasumik taakkua pisortaqarfimmit suliarineqarumaarput.

Ilitsersuusiat, malittarisassat atorfimmi naalakkiutit assigisaallu pillugit pisortaqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa, pisortaqarfiup tungaanit vikarinut ilitsersuutinik il.il. immikkut ittunik atulersitsisoqarsimanngitsoq. Peqqinnissaqarfimmi sulisunut

ilitsersuutinik tamanut tunngasumik atulersitsisoqartarpoq, atorfinitsitseriaasiusoq apeqqutaatinnagu.

Aammattaaq pisortaqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa pisuni suni peqqinnissaqarfimmi sulisussanik vikarinik suliffissarsiuussisarfiit aqqutigalugit inniminniisoqartarnissaanut malittarisassanik il.il. maanngaanniit atulersitsisoqarsimanngitsoq. Tamakku pillugit nunap immikkoortuani peqqinnissaqarfiup/katsorsaaffiusup sulisussanik pisariaqartitsineranik suliami aalajangersimasumik naliliinermik periaaserisaq malillugu taamatullu atorfiup piffissap akuerineqarsinnaasup iluani vikarinik suliffissarsiuussisarfimmik atuinani inuttalerneqarsinnaassangatinneqarnera malillugu aalajangertoqartarpoq.

Kiisali F-ip paasiniarpaa inatsimmik sumik tunngaveqarluni peqqissaasut taartaasut pisortat ingerlatsineranni oqartussaatitaanermik suliaqartarnersut, tassami isummamik imaattumik saqqummiussigassi, peqqissaasunut taartaasut kalaallit peqqinnissaqarfianni atorfinitsinneqavissimanngitsut. Tamatumunnga atatillugu iluamik erseqqissarneqanngilaq oqartussaatitaanermik ingerlatsineq qanoq ilusilik tassani eqqarsaatigineqarnersoq.

Peqqissaasunut taartaasut sulinerat aallaavittut pisortat sullissinerattut ingerlatsinermik suliaqarnivimmut malittarisassat malillugit nalilersorneqartussatut pisortaqarfiup isumaqarfigaa. Pisortaqarfik isumaqarpoq paasissutissat pigineqartut malillugit imaassorinninnissamut tunngavissaqanngitsoq, peqqissaasunut taartaasut aalajangiinissamut imaluunniit innuttaasumut naleqqiussilluni pisortat oqartussaatitaanerannik ingerlatsinivinnik allatut ilusilinnik, atorfinitsitseriaaserisaannut kattunneqarsinnaasussaanngitsunik, piginnaatitaaffiligaasut.

Sulineq peqqissaasunut taartaasunit ingerlanneqartoq matuma kingornagut najoqqutassanut, pisortani oqartussat – pisortat aningaasanik akuersissuteqariaaseqarnerannut killissarititaasut iluanni – atorfinitsitsisinnaatitaanerannut sullissinernillu suliffinnik namminersortunik isumaqatigiissuteqarsinnaatitaanerannut atuuttunut, inatsisitigut aalajangersagaanngitsunut naapertuuttuusutut isumaqarfigineqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

F-ip pisortaqarfik 12. juli 2002-mi ima akissuteqarfigaa:

"F Peqqinnissamut Pisortaqarfiup allagaanik julip 3-aneersunik tigusaqarpoq, taakkunatigut pisortaqarfik nammineq imminut sinnerluni DIH-lu sinnerlugu suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik itigartitsissuteqarluni, tak. tamanna pillugu allakkavut 25. juni 2002-meersut.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, innersuussutigalugu pisortaqarfiup itigartitsineq tunngavilersorpaa, taanna malillugu allagaatit kissaatigineqartut tunniunneqarsinnaanatik, taakkumi pissutsinik ingerlatsinermut niuernermullu tunngasunik isumaqatigiissuteqarnerni illua'tungeriit sulinerannut annertuumik pingaaruteqartunik imaqarmata. Taamaattumik pisortaqarfik isumaqatigiissuteqarnermi illua'tungeriiusunik tusarniaaviginninniarpoq.

F-ip taamatut itigartitsineq akuersaarsinnaanngilaat. Siullertut oqaatigalugu itigartitsineq toqqartumik tunngavilersorneqanngilaq - ilaatigut aamma atortussani apeqqutilliissutigineqartuni paasissutissat suut, Inatsisartut inatsisaata allanit allaassuseqartitsinissamut aalajangersagartaanik tunngaveqarluni tunniunneqarsinnaanngitsutut isumaqarfigineqarnerat isummerfigineqarsimanani. Aappaattut eqqoqqissaartumik oqaatigineqanngilaq pissutsit ingerlatsinermut niuernermullu tunngasut suut tassani pineqarnersut, taamatullu nassuiaateqarfigineqarnaniluunniit paasissutissanik tunniussineq aningaasatigut pingaarummik annertuumik sumik kinguneqartussaanersoq.

Ilaatigut aamma suliassaqarfiusumi inatsisit naapertorlugit periaasiusumit, qallunaat ombudsmandiata tamanna pillugu oqaaseqaatigisaanit, Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup oqaaseqaataanit il.il. najoqqutassiaasunit erserpoq paasissutissat (illua'tungerisap) aningaasaqarnerata ilaannaanut tunngasut pisortallu akiliinerannut imaluunniit pissutsinut pisortat nalinginnaasumik isumaqatigiissuteqarfiginninnerinut tunngassuteqartunut suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatitsinngitsoornissamik aalajangersakkanut ilaatinneqanngitsut, matumuunakkut tak. Inatsisartut inatsisaanni § 12, imm. 1, nr. 1, qallunaat paasitinneqarsinnaanermik inatsisaannut assingusoq.

Ilaatitsinnginnissamik aalajangersagaq § 12, imm. 1, nr. 2-miittoq taamaallaat atorneqarsinnaavoq suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanissamik akuersineq aalajangersimasumik nalileereernikkut illua'tungiusup pineqartup ajoqusernissaata, pingaartumik aningaasatigut annaasaqarnermik malunnaatilimmik, qanimut ilimanaateqartoqarneranik nassataqassangatinneqarsorineqartariaqarpat.

Kiisalu paasititsissutigissavarput isumaqatigiissuteqarnermi illua'tungerisanit attuumaneqartunit oqaaseqaatigisaq oqartussamik qilersuisuunngimmat, tassami oqartussaasoq, tassalu pisortaqarfik aamma DIH, matumuunakkut immikkut oqimaaqatigiissitsineq tunngavigalugu aalajangiinissamut pisussaaffeqarnerminik qimarratiginnissinnaanngimmat.

Taamaammat suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanissaq qinnutigissavarput, tak. allakkavut 25. junimeersut, tassami paasissutissat apeqqutilliissutigineqartut annerusumik kinguarsaanertaqanngitsumik maanga nassiunneqarnissaat neriuutigineqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik suliffeqarfinnut, taakkua kalaallit peqqinnissaqarfiannik isumaqatigiissutaat suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammut ilaatinneqarlutik, allakkanik imaattunik 12. juli 2002-mi allagaqarpoq:

"Suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu.

Peqqinnissamut Pisortaqarfik F-imit allakkanik tigusaqarsimavoq, taakkunatigut … akornanni isumaqatigiissummi allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq qinnutigalugu.

Allakkat assilinerat ilanngunneqarpoq.

Paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqanngillat pissutsit niuernermut tunngasut, taakku suliffimmut paasissutissani pineqartumut aningaasatigut annertuumik pingaaruteqarpata. Paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 12, imm. 2, naapertorlugu suliami allagaatinik paasitinneqarnissaminik qinnuteqartoq allagaatit ilaannik, aningaasaqarnermut pingaaruteqanngitsunik, tunineqarsinnaavoq.

Pisortaqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa F-ip isumaqatigiissutip aningaasaqarnermut tunngasortaa kisiat soqutigigaa, tassalu pisortaqarfiup apeqqutilliissutiginiarpaa … F-ip isumaqatigiissummik tamarmiusumik paasitinneqarsinnaatitaanissaanut akuersiumanersoq.

Kingusinnerpaamik ullumi ullormit ullut 14-it qaangiuppata akissummik nassiussinissaq pisortaqarfiup qinnutigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik F-imut 22. juli 2002-mi ima akissuteqarpoq:

”F allakkani faxikkut 12. juli 2002-mi nassiussani Peqqinnissamut Pisortaqarfiup allagaanut 3. juli 2002-meersunut akerliliissuteqarpoq. Allakkani taakkunani F-ip allagaatinik, kalaallit peqqinnissaqarfiata vikarinik suliffissarsiuussisarfiit sullissinerinik atuineranut tunngasunik, paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqarnera pisortaqarfiup isummerfigisimavaa.

F-ip faxerutaanit 12. juli 2002-meersunit erserpoq pisortaqarfiup allagai 3. juli 2002-meersut paasitinneqarnissaq pillugu qinnuteqaammik itigartitsinertut paasineqartut. F-ip tamanna akuersaarsinnaanagu isumaqarpoq ilaatigullu aamma aalajangiinernut tunngavilersuuteqarnermi ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi piumasarisaasut taamatullu pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12 pillugu inatsisit naapertorlugit periaasiusumut, pisortaqarfiup allakkamini innersuussutigisaanut, innersuussilluni.

Pisortaqarfiup manna erseqqissassallugu pingaaruteqartuusoraa, allakkat 3. juli 2002-meersut paasitinneqarsinnaatitaanissaq pillugu F-ip qinnuteqaataanik aalajangiinertut paasineqannginnissaat. Pisortaqarfiup allakkani taakkunani nalunaarutigisimavaa paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 12, imm. 1, eqqarsaatigalugu allagaatit kissaatigineqartut imaannaq nassiussinnaasorineqanngitsut, pisortaqarfilli isumaqatigiissuteqarnerni illua’tungerisanut namminersortunut, ingerlatsinermi niuernermilu pissutsinik qinnuteqaammut tunngasunut attuumassutilinnut, arlalinnut apeqqutilliissummik nassiussisimasoq. Tassannga erserpoq suliap pisortaqarfimmi suliarineqarnera suli ingerlanneqartoq, paasitinneqarsinnaatitaanissarlu pillugu aalajangiivinnissaq aatsaat tusarniaanermut akissutit pineqareerpata piumaartoq.

Allakkani 3. juli 2002-meersuni nalunaarutigineqartutut pisortaqarfiup sulinngiffeqarnerup nalaa eqqarsaatigalugu ilimagivaa pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu aalajangiivinnissaa julip qaammataata naanera sioqqullugu ilimagineqarsinnaanngitsoq. Pisortaqarfiup suliaq sapinngisamik piaartumik sulissutiginiassavaa, kisiannili tusarniaaneq aallarnerneqarsimasoq suliap eqqortumik paasinarsisinnissaanut pisariaqartuusoralugu, tassami pisortaqarfik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aningaasatigut kingunerisassanik, paasitinneqarsinnaatitaanerup suliffinnut attuumaneqartunut kingunerisinnaasaanik, naliliisinnaasorinngimmat.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, pillugu isummat F-imit oqaatigineqartut pisortaqarfiup tunngavissaasutigut isumaqatigai, soorlu aalajangersakkap atorneqarnissaa aningaasatigut pingaarutinik, suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerup suliffinnut attuumaneqartunut nassatariumaagaanik, toqqartumik naliliinissamik pisariaqartitsisoq, aalajangersagaq sulianik tamarmiusunik/paasitinneqarsinnaatitaanermit allagaatinik ilaatitsinnginnermut imaannaq tunngavissiinngitsoq, paasitinneqarsinnaatitaanermik aalajangiineq pisortani oqartussaasumit, tusarniaanermi illua’tungerisanit namminersortunit akissutinut qilersorsimanngitsumit, pineqartumit aalajangiivigineqassasoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik F-imut 1. august 2002-mi ima allappoq:”

“F allakkani faxikkut 12. juli 2002-mi nassiunneqartuni allagaatinik, kalaallit peqqinnissaqarfiata vikarinik suliffissarsiuussisarfinnit sullissinernik atuineranut tunngasunik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqarpoq. Taamaalilluni F-ip Peqqinnissamut Pisortaqarfiup/Sinerissamut pisortaatitaasut taamatullu Dronning Ingridip Napparsimmavissuata vikarinillu suliffissarsiuussisarfiit pineqartut akornanni peqqinnissakkut sulisunik kalaallit peqqinnissaqarfianni sulisorineqartussanik inniminniisarneq pillugu isumaqatigiissutaasimasunik paasitinneqarsinnaatitaanissaq kissaatigaa. Allakkani 3. juli 2002-meersuni nalunaarutigineqartutut Peqqinnissamut

Pisortaqarfiup tamanna imatut paasisimavaa, qinnuteqarneq inuit ataasiakkaat aalajangersimasut pillugit paasissutissanut tunngassuteqanngitsoq.

Pisortaqarfiup Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut aamma Peqqinnissaqarfiup Sinerissamut pisortaatitai apeqqutilliissuteqarfigereerlugit nalunaarutigisinnaavaa peqqinnissaqarfik isumaqatigiissutissianik taaneqartutut ittunik vikarinik suliffissarsiuussisarfinnik ataani taagorneqartunik isumaqatigiissuteqarfiginnissimasoq:

V_1
V_2
V_3
V_4

Oqaatigineqassaaq peqqinnissaqarfik pisariaqartitsineq malillugu vikarinik suliffissarsiuussisarfinni taaneqartut taakkua sisamat saniatigut allani vikarit sullissinissaannik pisisarsimammat, tamannalu aamma siunissami pisarsinnaasoq. Niuernerit taamaattut neqerooruteqartut ataasiakkaat niuernermut atugassarititaat nalinginnaasut/akit allassimaffii assigiissaartut malillugit pisarpoq.

Pisortaqarfiup suliffiit qulaani taaneqartut sisamat attavigisimavai paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaateqarnerup niuenikkut isertuussanut, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqartussaanngitsunut, attuumassuteqarneranik paasinarsisitsinissaq siunertaralugu. Suliffiit sisamat tamarmik uparuarsimavaat peqqinnissaqarfimmik isumaqatigiissut pineqartoq isumartik malillugu paasissutissanik, paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqartussaanngitsunik, imaqartoq.

Suliffiit taakkua ilaat pingasut isummaminnik nassuiaateqarnissamut suli sivisunerusumik piffissaqartinneqarumasimapput. Suliffiit sisamaat, V_2, ullumi ulloq kajumissaarneqarsimavoq suliami akissutini erseqqissarneroqqullugu. Pisortaqarfiup suliffiit sisamat tamaasa nalunaarfigisimavai suliami akissutissaq kingusinnerpaamik 12. august 2002-mi tunniunneqareersimasussaasoq.

Allaffigeqatigiittarnermi allakkat suliamut attuumassuteqartut Ilissinnut paasissutissiissutitut ilanngunneqarput.

Tunuliaqutarisaq allaaserineqartoq tunngavigalugu ilimagisariaqarpoq suliaq aatsaat tusarniaanermut piffissarititap nutaap 12. august 2002-mut killeqartup naalernerani naammattumik paasinarsisinneqarumaartoq, tamatumalu kingornagut pisortaqarfik sapinngisamik piaarnerpaamik suliami aalajangiiumaarluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allaffigeqatigiittarnermi allakkat ilanngunneqartut makkuupput:

V_4 pillugu:

Suliffiup 26. juli 2002-mi pisortaqarfimmut allagai:

"F-ip Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup aamma V_4-p akornanni aningaasatigut isumaqatigiissutaannik paasitinneqarsinnaatitaanerat pillugu allakkassinnik tigusaqarpugut.

Isumaliutigeqqissaareerlugu pineqartut paasitinneqarsinnaatitaanissaminnik kissaateqarnerat itigartitsissutigisariaqarparput. Taamani Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissua ernisussiortunut taartaasussanik piareersimatitsinissamik isumaqatigiissuteqarfigigatsigu akunnernut suliffiusunut allagartat, vikarit piffissami i-

sumaqatigiissutaasumi piffissamik atuinerannut nalunaarfiusut, aallaavigalugit aallartissimavugut. Tassani sunik tamanik atuinerit pineqarput, ulloq unnuarlu pigaartuunerniit qaangiuttoornernut akiliutinut.

Dronning Ingridip Napparsimmavissuanit kaammattorneqarnitsigut akissarsianit tamarmiusunit naatsorsukkat aallaavigalugit qaammammut ataatsimut agguaqatigiimmik atuineq kingusinnerusukkut naatsorsorparput, napparsimmavimmi allaffissornikkut pisarissersorneq millisikkumallugu.

Naatsorsukkat taakkua qaammammullu akiliutit taakkunannga saqqummersut unammillernitsinni annertuumik pingaaruteqarput, soorunalumi taakkua suliffinnit amerlanerusunit ilisimaneqalersinnissaat kissaatiginngilarput.

Qallunaat Ernisussiortuisa Peqatigiiffiata (Den Almindelig Danske Jordemoderforening) isumaqatigiissuteqarfiginissaa pillugu isumaqatigiinniuteqarnerit maanna inaangajalerpavut, ilimagaarpullu akissarsianut allassimaffiutivut nutaat ataatsimiinnermi, Sinerissamut pisortaatitanit augustip 21-ni pisussatut aaqqissuunneqartumi, nassarsinnaassallugit. Taakkua oqaasissaqartitaasunut, paasitinneqarsinnaatitaanermik kissaateqartunut, tunniunneqarsinnaapput."

Oqarasuaatikkut oqaloqateqarneq pillugu pisortaqarfimmi suliamik suliarinnittumit allakkiaq 1. august 2002-meersoq:

"Ataatigut atsiortoq ullumi ulloq V_4 sianerpoq …-lu oqaloqatigalugu. Nalunaarfigineqarpoq unammillernermi pisunut tamanut tunnganerusumik innersuussuteqarneq, suliffiup allakkani 26. juli 2002-meersuni patsisiginiagaa, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12 naapertorlugu isumaqatigiissummik taassumaluunniit ilaanik ilaatitsinngitsoornissamut naammattumik tunngavissiinngitsoq.

Aningaasatigut kingunerisassat, suliffiup isumaqatigiissutissiamik paasitinneqarsinnaatitaaneq pissutigalugu atugarilersinnaasaasa, erseqqinnerusumik allakkatigut nassuiaateqarfiginissaannut periarfissinneqarnissaq … matuma kingornagut kissaatigaa.

Isumaqatigiissutigineqarpoq tapertamik oqaaseqaatit kingusinnerpaamik 12. august 2002-mi pisortaqarfimmut annguterersimassasut. Allakkat ilusilersornissaannut paasisimasalimmik, eqqartuussissuserisumik suliffiilluunniit aaqqissuisoqarfiannik, ikiortissarsiornissaq suliffiup isumaliutersuutigiumavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

V_1 pillugu:

Suliffimmit pisortaqarfimmut allakkat 18. juli 2002-meersut:

"Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup, Sinerissamut pisortaatitat aamma Dronning Ingridip Napparsimmavissuata aamma V_1-ip akornanni isumaqatigiissutigineqarsimasumi paasitinneqarsinnaatitaanissaq pillugu F-imit saaffiginnissut tiguneqarsimasoq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi immikkoortoq 8.2 innersuussutigissavarput, tassannga imaattut erserlutik:

"Illua'tungeriit isumaqatigiissuteqartut arlaannaalluunniit pissutsit isumaqatigiissutissiornermi peqataasumut imaluunniit isumaqatigiissutissiornermi peqataanngitsumut tunngasut, illua'tungiusup isumaqatigiissummik matuminnga naammassinninnermi ilisimasaqarfigiligai, pillugit paasissutissanik akuerineqanngitsumik ingerlatitseqqissanngilaq".

Pissutsit unammillernermut tunngasut pissutigalugit aningaasatigut neqeroorutit aningaasatigullu neqeroorutinut piumasaqaataasut isumaqatigiissutissiornermi peqataanngitsumut ingerlateqqinneqannginnissaat V_1-imut pingaarutilerujussuuvoq.

Taamaattumik V_1 paasitinneqarsinnaatitaanissamut kissaatigineqartumut akuersisinnaanngilaq.

Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq V_1 akissaatitigut qallunaat isumaqatigiissutaat atuuttut malimmagit aammalu F V_1-imik attaveqarfiginninnissaminnut tikilluaqquneqartut, akissarsiat isumaqatigiissutillu pillugit paasitinneqarnissamut immikkoortortaqarfimmut pisortaq … saaffigalugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Oqarasuaatikkut oqaloqateqarneq pillugu pisortaqarfimmi suliamik suliarinnittumit allakkiaq 1. august 2002-meersoq:

"Ataatigut atsiortoq ulloq 31. juli 2002-mi aamma 1. august 2002-mi V_1- imik, aningaasaqarnermut pisortamik …-imik oqarasuaatikkut oqaloqateqartarsimavoq malitseqartinneqartussanik. Taanna nalunaarpoq suliffiup eqqartuussissuserisortik isumasioqatigereerlugu tusarniaanermut tapertamik akissuteqarnissani kissaatigigaa, tamatumani aningaasatigut ajoqutissat suliffiup paasitinneqarsinnaatitaanikkut ajoqutissarsiarisinnaasorisai erseqqissarneqarlutik. …, suliffimmi …-mi sulisoq annertunerusumik paasissutissiinissamut innersuussutigaa.

Ataatigut atsiortoq 1. august 2002-mi eqqartuussissuserisumut…-mut, V_1-ip suliami soqutigisaanik isumaginnittuusumut, sianerpoq. Taanna nalunaaruteqarpoq tusarniaanermut tapertamik akissummik 12. august 2002-mi tunniussisinnaanissani naatsorsuutigigini. Nalunaarfigineqarpoq piffissarititaq taanna pisortaqarfiup akuerssaaraa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

V_3 pillugu:

Suliffimmit pisortaqarfimmut allakkat 25. juli 2002-meersut:

"Allakkat qulaani taaneqartut qaammatip matuma 17-iani V3-imi tiguagut.

Oqaloqatigiissutigereerlugit ima inerniliivugut, atortussanik allakkani taaneqartutut tunniussinissaq kissaatiginngikkipput.

Taassumunnga tunuliaqutaasoq unaavoq ajoraluartumik siornatigut misilittarigatsigu Qallunaat Nunaanni … kattuffiannit aningaasatigut paasissutissat eqqortumik ataqatigiinnerminnit peerneqartartut politikikkullu nammineq siunertarisat siuarsarumallugit tamanit atornerlunneqarlutik.

Tamatuma aningaasatigut paasisimasaqannginnermik pissuteqarunarnera eqqumaffigaarput.

Taamaattorli tunngavissaasutigut ammasuunissarput salliutipparput, misigisalli taakkorpiaat pisumi tassani taaneqartumik isummernitsinnut pissutaapput.

Kisiannili apeqqutilliisumit uatsinnut toqqartumik saaffiginnittoqarnissaa piumaneruvarput, uagut allatut iliorluta paasissutissanik ikiuussinnaassagutta." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Oqarasuaatikkut oqaloqateqarneq pillugu pisortaqarfimmi suliamik suliarinnittumit allakkiaq 1. august 2002-meersoq:

"Ataatigut atsiortup ullumi ulloq …-mut, V_3, sianerpoq nalunaarfigalugulu nangaassuteqarnerit suliffiup allakkamini 25. juli 2002-meersuni ersersitai paasitinne-

qarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12 naapertorlugu paasissutissat allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinngitsoornissaannut tunngavissiisinnaanngitsut.

Aalajangersakkap taassuma kingunertussuseqarnera nassuiaateqarfigineqarpoq.

… allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerup suliffimmut aningaasatigut annertuumik ajoqutaajumaarnissaanik qularutiginninnginnermik ersersitsivoq. Ataatigut atsiortup kaammattuutigaa suliffik ajoqusiinerup kingunerisassaanut taakkununnga tusarniaanermut tapertamik akissummi nassuiaateqassasoq. Isumaqatigiissutigineqarpoq tapertamik akissut kingusinnerpaamik 12. august 2002-mi tiguneqareersimassasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

V_2 pillugu:

Suliffimmit pisortaqarfimmut allakkat 18. juli 2002-meersut:

"F-ip taassumani soqutigisaat takujuminaatsippagut, tassami V_2 …-nik Kalaallit Nunaannut taartaajartortitaqarneq ajormat. Matuma saniatigut kiffartuussinerit akillu unammilleqatigiinnermi V_2-mut uuttuutaapput soorunalimi pingaaruteqartut, unammillertitsinnit ilisimaneqalernissaat kissaatiginngisavut.

Qularutiginngilluinnarlugu misigisimavugut isumaqatigiissutit taakkua inissiffissaminnut inissilluarneqarsimasut – maanilu pissutsit akinut unammillernermullu tunngasut tamakkiisumik aqunneqartut.

Taamaattumik qinnutigisaq itigartitsissutigisariaqarparput, taamaaliornissarli kissaatigineqassappat apeqqutit tamanut tunngasut akinissaannut F piareersimaffigaarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfimmit suliffimmut telefaxerut 1. august 2002-meersoq:

"Asasara …, V_2-p Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmik isumaqatigiissutissiaani, tamatumani V_2 sinnerlugu allakkani 18. juli 2002-meersuni oqaaseqaateqarsimallutit, allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qinnuteqaat maannakkut suliarineqartoq pillugu Pisortaqarfiup ilinnut oqarasuaatikkut attaveqarniarnera iluatsinngitsoorsimalluni.

Pisortaqarfiup ilisimatitsissutigissavaa isumaqatigiissutit pineqartutut ittut tunngavissaasutigut paasitinneqarsinnaatitaaffiummata pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit naapertorlugu. Inatsimmi § 12, immm. 1, nr. 2, (qallunaat paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsisaanni § 12, imm. 1, nr. 2-mi oqaasertamut naapertuuttoq) naapertorlugu paasissutissat ilaatinneqannginnissaannut piumasaqaataavoq paasissutissap aalajangersakkami tassani taaneqartutut niuernikkut isertuussaanera qularnarunnaarsinneqassasoq, paasissutissarlu tamanit ilisimaneqalersimappat suliffik suliami nalileereernikkut aningaasatigut annertuumik ajoqutissarsisinnaasoq. Unammillernermut tamanut tunngasumik innersuussinerup V_2-p allakkani 18. juli 2002-meersuni patsisiginiagaata paasissutissat aalajangersagaq taanna tunngavigalugu ilaatinneqannginnissaat tunngavilersorsinnaanngilaa. Aammattaaq qinnuigineqarputit sianigeqqullugu paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaateqartoq qinnuteqarnermi inatsisit naapertorlugit soqutigisaminut uppernarsaasinnaassanngimmat. Peqqinnissamut Pisortaqarfiup ullumi ulloq suliffiit allat, paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaammit attuumaneqartut, arlallit tusarniaanermut tapertamik akissummik kingusinnerpaamik 12. august 2002-mi tunniussinissaannut periarfississimavai. Pisortaqarfik pisumi pissutsit malillugit V_2-p periarfissamik taassuminnga neqeroorfiginissaa eqqortuunerpaasoraa.

Eqqartuussissuserisumik imaluunniit niuernermi aaqqissuisoqarfimmik siunersiuinissat isumaliutersuutigisinnaavat, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat kingunertussusissaat qularutigissagaluarukku. Aammattaaq ataatigut atsiortoq attaveqarfigisinnaavat oqarasuaat …, siuliini eqqartorneqartunut oqaaseqaatissaqassagaluaruit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingornagut pisortaqarfiup suliffiillu akornanni allaffigeqatigiittoqartarpoq matuma kinguliini issuarneqartunik. Allaffigeqatigiinnermi paasitinneqarsinnaanermik nalunaarutinut kingusinnerusukkut pisunut atatillugu pisortaqarfiup allaffigeqatigiinnermi iluserititaata, ataasiakkaanik tigulaarinertallip, issuaaviginissaa eqqortuunerpaasorisimavara.

V_4 pillugu:

V_4 telefaxikkut 8. august 2002-mi nalunaaruteqarnermigut akissuteqarnissamut piffissarititap ullunik qulinik kinguartinnissaanik qinnuteqarpoq.

Pisortaqarfik telefaxikkut 9. august 2002-mi nalunaaruteqarpoq suliffiup tapertamik oqaaseqaatissai kingusinnerpaamik 22. august 2002-mi pisortaqarfimmit tiguneqareersimassasut.

V_1 pillugu:

V_1 eqqartuussissuserisoq attavigisani aqqutigalugu pisortaqarfimmut akissummik imaattumik nassiussivoq:

"V_1-ip eqqartuussissuserisuatut F-ip paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaataanut 25. juni 2002-meersumut, allakkatigut 12. juli 2002-meersutigut V_1-imut nassiunneqarsimasumut, atatillugu tapertamik tusarniaanermut akissut isumaqatigiissimaneq malillugu matumuuna nassiunneqarpoq.

V_1 vikarinik suliffissarsiuussisarfiuvoq qallunaat kalaallillu peqqinnissaqarfiannut tamarmiusumut sulisussanik peqqinnissap tungaatigut immikkut ilinniarsimasunik, matumani aamma peqqissaasut ernisussiortullu ilanngullugit, neqerooruteqartartoq.

Tuniniaaffik taanna ullumikkut assorujussuaq unammillerpaluttumik ingerlanneqarpoq 50-inik amerlanerusunik tuniniaassisulik. Tuniniaaffimmi tassani tuniniaassisut najoqqutassat arlallit najoqqutaralugit unammipput. Pingaartumik immikkut ilinniagaqarfigalugit piginnaaffigisanik misilittakkanik, akinik, matumani ilanngullugit tapertamik akiliutit aamma … ornitamut angerlamullu angalanermi vikarinut atugassarititaasunik, akiliinissamut piumasaqaatinik, vikarinik suliffissarsiuussisarfiup pissarsiariuminassusianik, matumunnga ilanngullugit ammasarfinnik, taamatullu piffissap isumaqatigiissuteqarfiusup sivisussusianik, neqerooruteqarneq tassani atuupput.

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup, Sinerissamut pisortaatitaasut, Dronning Ingridip Napparsimmavissuata aamma V_1-ip akornanni Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut (matuma kinguliini Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummik taaneqartartussaq) unammillernermi najoqqutassat qulaani taaneqartut tamaasa pillugit paasissutissanik imaqarpoq. Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut taamaalilluni niuernermi isertuussanik mianernartorujussuarnik imaqarpoq, taakkualu paasitinneqarsinnaatitaanikkut ilisimaneqalissagaluarunik V_1-ip siunissami sulinissaanut naleqqiussilluni pissutsinik V_1-ip unammillernermi inississimaneranut tunngasunik an-

nertuumik ajornerulersitsissapput. Taamaammat Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi paasissutissanik isertuussineq V1-ip niuernermik suliaqarnermik ingerlatseqqinneranut aningaasatigut annertuumik pingaaruteqarpoq, taamaattumillu V_1 qanoq ilisukkulluunniit Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummik paasitinneqarsinnaanermut akuersisinnaanngilaq.

Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi aalajangersakkat amerlanersaat niuernermi isertuussanik unammillernermi mianernartutut taaneqartut taakkua pillugit paasissutissanik aalajangersimasunik imaqarput, V_1-ip niuernermik suliaqarnermik ingerlatseqqinnissaanut aningaasatigut annertuumik pingaarutilinnik. Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi aalajangersakkat sinneri paasissutissanik, aalajangersakkanik niuernermi isertuussanik toqqartumik imalinnik taakkuninnga ikorfartuisunik imaqarput. Taamaattumik aalajangersakkat sinnerinik tamanut tusarliussineq aalajangersakkat niuernermi isertuussat pillugit paasissutissanik toqqartunik imalinnik tamanut tusarliussinermik toqqartuunngitsumik nassataqassaaq. Tamanna tunuliaqutaralugu V_1-ip pingaarnerpaatut atortussaatippaa Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut tamakkerluni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1. nr. 2 naapertorlugu paasitinneqarsinnaanermut ilaatinneqassanngitsoq.

Taamatut naliliineq Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi immikk. 8.2-mi aalajangikkamik imaattumik ikorfartorneqarpoq,

”Illua’tungeriit isumaqatigiissuteqartut arlaannaalluunniit pissutsit isumaqatigiissutissiornermi peqataasumut imaluunniit isumaqatigiissutissiornermi peqataanngitsumut tunngasut, illua’tungiusup isumaqatigiissummik matuminnga naammassinninnermi ilisimasaqarfigiligai, pillugit paasissutissanik akuerineqanngitsumik ingerlatitseqqissanngilaq”.

Aalajangersakkap taassuma erseqqissumik takutippaa illua’tungeriit marluullutik Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut niuernermi isertuussanik allanut oqaatigeqqunngisatut pissusilinnik, qanoq ilisukkulluunniit tamanut saqqummiunneqartariaqanngitsunik, imaqartutut isumaqarfigigaat.

Kisiannili Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat paasitinneqarsinnaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutip tamakkerluni ilaatinnissaa siunertarinngippassuk, qinigassat aappaattut atortuutinneqassaaq Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi aalajangersakkat imaattut qanorluunniit pisoqassagaluarpat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqassanngitsut:

Immikk. 2 aamma 3

Immikk. 2 (2.1 – 2.12) aamma immikk. 3 (3.1 – 3.12) akit pillugit aalajangersakkanik imaqarput, taakkununnga ilanngullugit tunngaviusumik akimik, tapertamik akiliuteqarnernik, qaangiuttoornersiutinik taamatullu vikarinut peqqissaasutut ilinniarsimasunut ernisussiortutullu ilinniarsimasunut napparsimanermut il.il. tunngasut pillugit.

Peqqissaasut imaluunniit ernisussiortut sullissinerinut akiusoq V_1-ip sulinerani unammillernikkut inississimanermi pingaaruteqarnerpaajuvoq. Akip nalleqqatigiiffia taamatullu – minnerunngitsumik – akip katitigaanera uuttuutaavoq, niuerfimmi tuniniaassisut tamarmik isumaqatigiissutissianik isumaqatigiissuteqarnerni suniluunniit annermik unammillissutigisartagaat. V_1-ip unammillertai V_1-ip akitigut inississimaffigisaanik akimillu katitereriaaseqarneranik ilisimasaqarfiginnilissagaluarpata, taava unammillertit niuernertik pissutsit akinut tunngasut taakkua malillugit naleqquttunngorsarsinnaassavaat, tamatumuunakkullu siunissami isumaqatigiissutissianik i-

sumaqatigiinniuteqarnernut tunngatillugu V_1-imik unammilleqateqarnermi pitsaanerusumik inissisimalerlutik.

Taamaattumik pissutsit akinut tunngasut pillugit paasissutissat, paasissutissatut immikkut mianernaatilittut, taamatut inuussutissarsiuteqarnerup iluani tamanut saqqummiunneqanngisaannartussatut isigineqarput.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat akitigut aalajangersakkat Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi allassimasut tamanut saqqummiutissagaluarpatigit, taava V_1-ip unammillernera taamaalilluni annertuumik ajornerulerssaavoq, taamaattumillu aalajangersakkanik taakkuninnga tamanut saqqummiussinerup V_1 aningaasaqarnikkut annertuumik ajoqusissavaa.

Taamaattumik immikk. 2 aamma immikk. 3 tamakkerlutik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 2, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqarnermut ilaatinneqanngitsuussapput.

Qulaani oqaatigineqartunut tapersiutitut ilaatigut aamma innersuussutigineqarpoq suliariumannittussarsiuussinermut tunngatillugu allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanissaq pillugu Ombudsmandip aalajangiinera 1979-imeersoq (FOB 1979, qupp. 294ff), tassani Ombudsmandi ilaatigut oqaaseqaateqarluni neqeroorutip imarisai, pissutsit ingerlatseqatigiiffiup aningaasaqarneranut tunngasut, niuernermi piumasaqaatit nalinginnaasut il.il. pillugit paasissutissat isertuunnissaat pisariaqarsinnaasoq tamanut saqqummiussineq neqerooruteqartumut, taassuma niuernermik allatigut suliaqarneranut atatillugu, ajoqusiinernik nassataqarsinnaagaangat, soorlu assersuutigalugu isumaqatigiissutissianik isumaqatigiinniuteqarnerni allani.

Immikk. 4

Immikk. 4 (4.1 – 4.4) … akiliinermut piumasarisaasut pillugit aalajangersakkanik imaqarpoq.

Akiliinissamut piumasarisaasut immikk. 4.1 – 4.3-miittut unammillernermi uuttuutitut isigineqartariaqarput, tassami aalajangersakkat taakkua akit pillugit aalajangersakkat akiliinermut piumasarisaasunik sakkortusisitsinikkut sakkukillisitsinikkulluunniit toqqartuunngitsumik iluarsiiviginissaannut periarfissamik nassataqarmat. Taamaattumik tunngavigisanut taakkua assinginut immikk. 2 aamma 3-mi taaneqartunut innersuussilluni immikk. 4.1 – 4,3-mi aalajangersakkat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqanngitsoortariaqarput.

Akit millilerutaannik ilanngaateqartitsinermut iluanaaruteqartitsinermullu aalajangersakkat sullissinernut pineqartunut akip toqqartumik aalajangersarneqarneranik nassataqarput. Taamaattumik akit millilerutaannik ilanngaateqartitsinermut iluanaaruteqartitsinermullu aalajangersakkanut tunngasumik pisoqarneratut tamanna peqqissaasut ernisussiortullu sullissinerannik niuernermi unammillernermut uuttuutaavoq pingaaruteqartoq – pingaaruteqarnerpaajunngitsorlu. Tassami akit millilerutaannik ilanngaateqartitsinermut iluanaaruteqartitsinermullu aalajangersakkat tassaagajunnerupput aalajangersakkat isumaqatigiissuteqarnermi illua'tungerisamut pineqartumut naleqqiussilluni akimik aalajangersimasumik killiliisut, taamaattumillu akit pillugit aalajangersakkanut tamanut tunngasunut pisoqarneraninngarnit annerugajunnerusumik isumaqatigiissummit isumaqatigiissummut allaassuteqartartut.

V_1-ip unammillertai Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi V_1-ip … ilisimasaqarfiginnilissagaluarpata, taava unammillertit taamaalillutik suli annerusumik annertussusilimmik siunissami isumaqatigiissutissianik isumaqatiginninniuteqarnerni niuernertik V_1-ip niuerneranut naleqquttunngorsarsinnaassavaat, tamatumuunakkullu V_1-imik unammilleqateqarnerminni pitsaanerusumik inissinneqarlutik. Taamaattumik akit millilerutaannik ilanngaateqartitsinermut iluanaaruteqartitsinermul-

lu aaqqiissutaasut paasissutissatut immikkut mianernaatilittut, niuernermik inuussutissarsiuteqarnerup taassuma iluani tamanut saqqummiunneqanngisaannartussatut isigineqarput.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat …, V_1-ip Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut sullissinerisartagai tamanut saqqummiutissagaluarpatigit, taava V_1-ip unammillernera taamaalilluni annertuumik ajornerulersussaavoq, taamaattumillu aalajangersakkanik taakkuninnga tamanut saqqummiussinerup V_1 aningaasatigut annertuumik ajoqusertussaavaa.

Taamaattumik immikk. 4.4 tamarmi paasitinneqarsinnaatinneqarnissamik qinnuteqarnermut ilaatinneqanngitsuussaaq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2) naapertorlugu.

Immikk. 6

Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutip immikk. 6.5 pingaartumillu immikk. 6.6 aalajangersakkanik imaqarpoq, akit qanoq katitigaanissaannik aalajangersaasunik. Pingaartumik ornitamut utimullu angalanernut taamatullu illusisimanermut assartuutinullu akit, immikk. 6.6-imi aalajangigaasut, tuniniaassisut allat tamanna pillugu aalajangersagaannit allaassuteqarsorineqarput.

Taamaammat immikk. 2 aamma 3-p ataanni siuliini oqaatigineqartutut isuma taannaasoq tunngavigalugu atortuutinneqassaaq immikk. 6.5 aamma 6.6 tassaasut niuernermi isertuussat, paasitinneqarsinnaatitaanermut ilanngunneqassagaluarunik V_1-ip siunissami unammillerneranik ajornerulersitsisussat tamatumuunakkullu aningaasatigut V1-imik ajoqusiinermik annertuumik nassataqarlutik. Taamaattumik aalajangersakkat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu ilaatinneqassanngillat.

Aammattaaq aalajangersagaq immikk. 6.10-miittoq V_1 … akinik aalajangersaaneq katiterinerlu pillugit aalajangersakkamik immikkut ittumik imaqarpoq.

Taamaammat immikk. 2 aamma 3-p ataanni siuliini oqaatigineqartutut isuma taannaasoq tunngavigalugu atortuutinneqassaaq immikk. 6.10 niuernermi isertuussanik imaqartoq, paasitinneqarsinnaatitaanermut ilanngunneqassagaluarunik V_1-ip siunissami unammillerneranik ajornerulersitsisussat tamatumuunakkullu aningaasatigut V_1-imik ajoqusiinermik annertuumik nassataqarlutik. Taamaattumik aalajangersagaq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu ilaatinneqassanngillaq.

Immikk. 10

Immikk. 10-mi aalajangersagaq Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutip sivisussusilerneqarneranik aamma taamaatitsinissanik siumut ilisimatitsinernik imaqarpoq. Aalajangersagaq taamaattoq unammillernermut uuttuutitut isigisariaqarpoq, tassami Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat V_1-imut qilersorsimanerat matuminnga malinnimmat. Aalajangersakkamik taassuminnga tamanut saqqummiussinerup nassatarissavaa V_1-ip unammillertaasa siunissami sullissinissanik neqeroorutit qaqugu qanorlu iliorluni aaqqissuunneqarnissaannik suli annerusumik aaqqissuussisinnaalissasut.

Taamaattumik aalajangersagaq taanna aamma niuernermi isertuussatut isigisariaqarpoq, paasitinneqarsinnaatitaanermut ilanngunneqassagaluaruni aningaasatigut V_1-imut ajoqusiisinnaanermik annertuumik nassataqarumaartoq.

Taamaattumik aalajangersagaq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu ilaatinneqanngitsoortariaqarpoq. ” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik V_1-ip eqqartuussissuserisuanut 13. august 2002-mi ima akissuteqarpoq:

”Ullumi ulloq oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnerput innersuussutigalugu peqqinnissaqarfiup V1-mik isumaqatigiissutaata, pisortaqarfiup suut paasitinneqarsinnaatitaanissamut ilanngunnissaannik isumaanut naapertuuttunngorlugu piiaanernik ilallip, assilinera ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Oqaaseqaatinik naatsunik imaattunik ilanngussissaanga:

1.

Isumaqatigiissummi paasitinneqarsinnaatitsisoqassaaq, taamaattorli paasissutissat paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarnermut ilanngunneqartussaanngitsut, piiarneqassapput. Ilaatitsinnginnissamik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat allat, soorlu § 13, paasissutissanik ilanngutinngitsuuinissap § 12, imm. 1, nr. 2-p malitsigisaaninngarnit annertunerusumik tunngavilersuisinnaanngitsutut nalilerneqarput.

2.

§ 12, imm. 1, nr. 2, paasissutissat ataasiakkaaginnaat ilaatinnginnissaannut (allagaatinut tamarmiusunut taarsiullugit) tunngavissiivoq. Pisortaqarfik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit isumaqanngilaq pisumi pissutsinik immikkut ittunik taamaattunik, aalajangersagaq taanna tunngavigalugu isumaqatigiissummik tamarmiusumik ilaatitsinngitsoornissamut tunngavilersuisinnaasunik, peqartoqartoq.

3.

Siuliini eqqartorneqartut tunuliaqutaralugit imaattut ilaatinneqassanngillat:

* Akit pillugit paasissutissat.
* Akit naatsorsorneqarnerannut tunngaviusut pillugit paasissutissat, taakkua akinut aalajangikkanut allanut naleqqiussilluni procentip aggornerisut taaneqarsimappata, imaluunniit nalunaaquttap akunnerisut suliartoqquneqariaannarfittut, tunngaviusumik akimut ilaatinneqartutut, ilusillit.
* … pillugu paasissutissat taakkualu naatsorsornerannut tunngaviusoq.
* Pigaartunik il.il. akissarsisitsinerit pillugit paasissutissat tassaasut nalunaaquttap akunnerinik suliffiusunik, qaangiuttoornernut akiliutinik il.il. pisassaqartitsinerit.
* Kinguarsaanermut erniarititap angissusaa pillugu paasissutissat, taakkua erniat pillugit inatsisip aalajangersagartaanit allaassuteqarpata.

Tamatumuunakkut akit aamma … tamarmik ilaatinneqassanngillat, tassa imaappoq, isumaqatigiissummi unammillernermut uuttuutit qitiunerpaartaat.

Aammattaaq akit naatsorsornerannut tunngaviusumi qitiunerpaallutik akuusut pisuni akit akinut aalajangigaasunut allanut naleqqiussilluni imaluunniit nalunaaquttap akunnerisut suliartoqquneqariataarsinnaaffittut tunngaviusumik akimut ilaatinneqartutut ilusilinnut naleqqiussilluni procentip aggornerisut naatsorsorneqartut ilaatinneqassanngillat. Tamatumuunakkut suliffiup akinik aalajangersaanera tunngaviusumik akit ilaasa niuernermik inuussutissarsiuteqarnerup iluani ilisimaneqarsimassagaluarpata allanut oqaatigeqqusinnginneq suli annerusumik qulakkeerneqassaaq.

Niuernermi atugassarititat siuliini taagorneqartunit allaasut allat pillugit pisortaqarfiup isumaa malillugu akit pillugit paasissutissat il.il. peereerneqarsimappata, taava taakkua ilaatinneqannginnissaannut patsisissarsiniarnissaq ajornakusoortorujussuussaaq.

Qularutigineqarsinnaanngilaq illua’tungeriinni sorliup soorlu assersuutigalugu sillimmasiinissamut pisussaaffinnik aalajangersimasunik suliaqarsimanera imaluunniit vikarit angalanerinut, ineqartinnerannut, illusisinnerannut, sulinermi unitsiarnernut assigisaannullu akilikkanut aningaasartuutit akilernissaannut pisussaaffeqarnera

niuernermi atugassarititanut ilaammata pingaarnerusut. Tamakkuli pillugit paasissutissat isumaqatigiissummi akit il.il. ilisimatitsissutigineqarsimanngikkaangata naleqanngingajattarput naleqanngivittarlutilluunniit.

Tamatumunnga atatillugu tunngaviusumik isuma unaavoq, isumaqatigiissutip akiata matumunnga naapertuunnissaa naatsorsuutigalugu illua'tungeriit pisussaaffinnik taamaattunik pisussaaffeqarumanerat (niuernikkut) isertuussaasinnaasoq. Aammattaarmi Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup periaasia matumunnga uparuaasorinarpoq, pisumi pissutsit malillugit akit isumaqatigiissummiluunniit atugassarititaasut paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqanngitsoorsinnaasut, marluutillugilli ataatsikkut imaannaq ilaatinneqanngitsoorsinnaanngitsut. (Tamanna pillugu takuuk Jan Vogterip paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmut nassuiaatai, 1998-imi saqqummersoq, qupp. 246f).

Piffissaq isumaqatigiissutip ingerlaffissaa pillugu tassa eqqorpoq unammillertit qaqugu "periataarnissartik" paasigaangassuk, taava suliffik akornutissarsisinnaasartoq. Kisiannili mianerinninnerit taamatut pissusillit imaannaq § 12-imit illersugaasorinanngillat, tassami tunitsivimmi peqataasut Folketingip Ombudsmandiata nassuiaanera malillugu taamaakkaluarpalluunniit unammillertiminnit akikinaarunneqarnissaminnik navianartorsiortinneqaannavimmata. (FOB 1987, qupp. 242ff).

Aammattaaq § 12-ip qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanermi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi siunertaasoq mianerineqartariaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu pingaartitassaavoq pisortat pissutsinut isumaqatigiissuteqarnermut tunngasunut qanoq sivisutigisumik qilersorsimanerisa ilisimasaqarfigilersinnaanissaanut innuttaasut annertuumik soqutigisaqarnerat.

4.

Paasissutissiissutitut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaammut akissuteqavinnissap ullup unnuallu ataatsip ingerlanerani piareernissaa naatsorsuutigineqartoq. Taamanikkussamut ataatigut atsiortoq itisilerinissamik il.il. pisariaqartitsisoqarnerani ikiuunnissaminut piareersimassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammattaaq pisortaqarfimmit V_1-ip eqqartuussissuserisuanut telefaxerummik 13. august 2002-mi nassiunneqarsimasumik imaattumik nassaassaqarpoq:

"Siusinnerusukkut allaffigeqatigiittarnermut ilanngullugu pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa – siusinnerusukkut piiarneqarsimasutut ilisimatitsissutigineqarsimasut saniatigut – paasissutissat imaattut paasitinneqarsinaatitaanermut ilaatinneqassanngimmata:

* Akit katitigaaneri, tassaasut tunngaviusumik akit tapertamillu akit aalajangersimasut, pillugit paasissutissat.
* … pillugit paasissutissat.

Matumuunakkut pingaartinneqarpoq paasissutissat taakkua akinik naatsorsuinermut tunngaviusumik akuusut pingaarnerusut, taamaattumillu isumaqatigiissutip unammillernermi uuttuutaanut qitiusumiittumut ilagitinneqartariaqartut. Ilaatitsinnginneq taamaalilluni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2-mi tunngavilersorneqarpoq, tassami pissutsit niuernermut tunngasut, isertuunnissaat sullitannut aningaasatigut annertuumik pingaaruteqartuusut, tassani pineqarmata.

Paasissutissiissutitut ilanngunneqarpoq isumaqatigiissummut missingiut naqqitaq tigulaariffigisarlu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

V_1-ip eqqartuussissuserisua pisortaqarfimmut telefaxerummik imaattumik 14. august 2002-mi nassiussivoq:

”Ippassaq telefaxerutinnut Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup aamma V_1-ip akornanni Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutissamut (matuma kinguliini Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummik taaneqartartussamik) missingiummik tigulaariffigisamik ilanngussivigineqarsimasumut qujanaq.

Missingiummi siunnersuutigineqarpoq akit procentillu angissusissaat aalajangikkat akinik aalajangersakkani immikk. 2 aamma 3-miittut kisimik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqassanngitsut. Kisiannili akit pillugit aalajangersakkani oqaasertap sinnera paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqassasoq. Oqaasertamik taassuminnga tamanut saqqummiussinikkut innuttaasut V_1-ip akinik naatsorsuinermut tunngavigisaanik paasisaqarsinnaalissapput. Paasissutissat taakkua – siusinnerusukkut oqaatigineqartutut – V_1-ip unammillernermik uuttuineranut pingaaruteqarnerpaapput. Taamaattumik paasissutissanik taakkuninnga tamanut saqqummiussineq V_1-ip, suliffiup siunissami soorlu ilaatigut aamma Qallunaat Nunaanni unammillerneranut naleqqiussilluni, aningaasaqarneranut annertuumik ajoqusiissaaq.

Immikk. 4.4-mi … -mut taamatullu immikk. 6.6 aamma 6.10-mi aalajangersakkanut tunngasumik taamatulli akerliliisoqassaaq.

Taamaattumik siusinnerusukkut oqaatigineqartutut tamakkerlutik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqassanngillat, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu.

Tamatumunnga atatillugu malugeqquneqarpoq qallunaat 1993-ip kingornagut periaasiat – allakkanni oqaatigineqartutut – suliami matumani taamatulli atorneqarsinnaanngimmat, tassami qallunaat inatsisaanni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu nalunaarummik, pisiortornissamik isumaqatigiissutit naalagaaffiup oqartussaasuinit isumaqatigiissutigineqartut tamarmik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqannginnissaannik imaqartumik atortuulersitsisoqarsimavoq, tak. nalunaarut nr. 4, 4. januar 1993-imeersoq.

Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut vikarit sullissinerinik pisinissamik isumaqatigiissuterpiaavoq. Taamaammat qallunaat inatsisaat malillugu Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut TAMAKKERLUNI paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqartussaanngilaq.

Uannut ajornarsimavoq misissussallugu nalunaarut taaneqartoq aamma kalaallit inatsisaannut ilanngullugu atalivissinneqarsimanersoq. Tamannali taamaattussaanngikkaluarpalluunniit pingaaruteqartuuvoq kalaallit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip malittarisassartaanik aqutsinerisa inatsimmi tunuliaqutarisaallutik siunertarisaasut sakkukinnerulersissanngikkaat.

Taamaattumik – soorlumi siusinnerusukkut allakkanni oqaatigisimagiga – aalajangiusimavara Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat minnerpaamik immikk. 2 aamma 3 tamakkerlugit taamatullu immikk. 4.4, immikk. 6.6 aamma immikk. 6.7 ilaatinngitsuussagaat, allagaat tamakkerluni ilaatinneqarsinnaasussaassanngippat.

Siuliini eqqartorneqartut pillugit oqarasuaatikkut sapinngisamik piaarnerpaamik attaveqarfiginiarpakkit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

V_3 pillugu:

V_3-p eqqartuussissuserisua 12. august 2002-mi pisortaqarfimmut ima allappoq:

”V_3 ataatigut atsiortumut saaffiginissimavoq Pisortaqarfiullu 12. juli 2002-mi allakkani F V_3-p aamma Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup, Sinerissamut pisortaatitat aamma Dronning Ingridip Napparsimmavissuata akornanni isumaqatigiissummik paasitinneqarsinnaatitaanissamik kissaateqarnerannut atatillugu ikiorneqarnissaq qinnutigalugu.

Isumaqatigiissutissiamit isumaqatigiissutaasimasumit erserpoq pisisartoq, tassa Namminersornerullutik Oqartussat, isumaqatigiissut taanna pillugu taamatullu V_3 pillugu atortussat allaganngukkat aammalu V_3-p vikarii pillugit paasissutissanik V_3-p ilisimanngisaanik allanut ingerlatitseqqeqqusaanngitsoq.

Tamatuma nassataraa isumaqatigiissutissiaq 21. januar 1999-imi atsiorneqarmat tamarmik nalunngikkaat isumaqatigiissummi aalajangersagaqartoq innuttaasunit ilisimaneqalertariaqanngitsunik, taamaalillutik illua’tungeriit marluullutik nalusimanngilaat isumaqatigiissut pillugu paasissutissat nalinginnaasumik ilisimaneqalerpata tamanna suliffimmut aningaasatigut annertuumik sunniuteqartussaasimasoq.

Suliamut matumunnga tunngasumik paasissutissat V_3-p aningaasatigut annaasaqarsinnaaneranut qanimut navianartorsiortitsipput.

Pingaartumik erseqqissarneqassaaq V_3 vikarinik sulisoqarnissamik isumaqatigiissutinik sulissutiginnissimasoq, taamaattumillu annertuumik immikkut paasisimasaqarluni, soorlu isumaqatigiissutini ersersinneqarsimasutut.

F-ip suliffimmik unammillertiusumik pilersitsinissamut atatillugu paasissutissanik pineqartunik atuinissani kissaatigimmagu, isumaqarpunga paasissutissat taakkua tunniunnissaannut immikkut ittunik pissutissaqartussaasoq.

Taamaattumik siunnersuutissara unaavoq Namminersornerullutik Oqartussat tungaanniit vikarit akissarsiaannut aningaasartuutit, piffissami sivisungaatsiartumi akiliutigineqartarsimasut, pillugit paasissutissanik tamanut tunngasunik paasissutissiisoqassasoq. Vikarinut akissarsiarititat aningaasatut aalajangersimasutut nalunaarutigineqarsinnaapput vikarit, piffissami pineqartumi Kalaallit Nunaanni sulisorineqarsimasut, amerlassusaannik ilaqartillugit.

Taamatut agguaqatigiimmik naatsorsuineq isumaqarpoq vikarinik suliffissarsiuussisarfiit ataasiakkaat tassaanngitsut akinik, maannakkorpiaq atorneqartunik taakkuninnga matumuunakkut ilisimatitsisut.

Paasissutissanik ingerlateqqitassanik, siuliini oqaatigineqartunit sukumiinerusunik, tunniussinissaq kissaatigineqarpat tamanna isumaqatigiissummik isumaqatigiissuteqarsimaneq tunngavigalugu nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsinertut isigineqartussaavoq, tamatumuunakkullu aammattaaq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip § 12-ianik, oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornermik nassataqartussaq.

Taamatut naammagittaalliorneq qanorluunniit pisoqassagaluarpat kinguartitsinermik nassataqartariaqarpoq, taamaalilluni naammagittaalliuutip suliarinera aalajangiivigineqareertinnagu paasissutissanik nalunaaruteqartoqassanani.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik V_3-p eqqartuussissuserisuanut 13. august 2002-mi allagaqarpoq:

”Saaffiginnissutigisavit 12. august 2002-meersup tigunera pisortaqarfiup uppernarsarpaa, taakkunatigut V_3 sinnerlugu sullitavit kalaallit peqqinnissaqarfiannik isumaqatigiissutaanik paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaat, suliarinera inger-

lanneqartoq, pillugu tapertamik oqaaseqaatinik saqqummiussillutit. Peqqinnissaqarfiup V_3-mik isumaqatigiissutaata piiaanernik pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaatitsiniarneranut naapertuuttunik ilallip assilinera ilinnut paasissutissiissutitut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Pingaartumik pissutsit imaattut ilinnut malugeqquneqarput:

1.

Isumaqatigiissummi paasitinneqarsinnaatitsisoqassaaq, taamaattorli paasissutissat paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarsinnaatitsinermut ilanngunneqartussaanngitsut, piiarneqassapput. Ilaatitsinnginnissamik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat allat paasissutissanik ilanngutinngitsuuinissaq aalajangersakkap taassuma malitsigisaaninngarnit annertunerusumik tunngavilersuisinnaanngitsutut nalilerneqarput.

2.

§ 12, imm. 1, nr. 2, paasissutissat ataasiakkaaginnaat ilaatinnginnissaannut (allagaatinut tamarmiusunut taarsiullugit) tunngavissiivoq. Pisortaqarfik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit isumaqanngilaq pisumi pissutsinik immikkut ittunik taamaattunik, aalajangersagaq taanna tunngavigalugu isumaqatigiissummik tamarmiusumik ilaatitsinngitsoornissamut tunngavilersuisinnaasunik, peqartoqartoq.

3.

Siuliini eqqartorneqartut tunuliaqutaralugit imaattut ilaatinneqassanngillat:

* Akit pillugit paasissutissat.
* Akit naatsorsorneqarnerannut tunngaviusut pillugit paasissutissat, taakkua akinut aalajangikkanut allanut naleqqiussilluni procentip aggornerisut taaneqarsimappata imaluunniit nalunaaquttap akunnerisut suliartoqquneqariaannarfittut, tunngaviusumik akimut ilaatinneqartutut, ilusillit.
* Akit millilerutaat iluanaarutillu pillugit paasissutissat taakkualu naatsorsorneranut tunngaviusoq.
* Pigaartunik il.il. akissarsisitsinerit pillugit paasissutissat tassaasut nalunaaquttap akunnerinik suliffiusunik, qaangiuttoornernut akiliutinik il.il. pisassaqartitsinerit.
* Kinguarsaanermut erniarititap angissusaa pillugu paasissutissat, taakkua erniat pillugit inatsisip aalajangersagartaanit allaassuteqarpata.

Tamatumuunakkut akit aamma iluanaarutit tamarmik ilaatinneqassanngillat, tassa imaappoq, isumaqatigiissummi unammillernermut uuttuutit qitiunerpaartaat.

Aammattaaq akit naatsorsornerannut tunngaviusumi qitiunerpaallutik akuusut pisuni aki akinut aalajangigaasunut allanut naleqqiussilluni imaluunniit nalunaaquttap akunnerisut suliartoqquneqariataarsinnaaffittut tunngaviusumik akimut ilaatinneqartutut ilusilinnut naleqqiussilluni procentip aggornerisut imaluunniit kisitsisitut amerlisaatissatut naatsorsorneqartut ilaatinneqassanngillat. Tamatumuunakkut suliffiup akinik aalajangersaanera tunngaviusumik akit ilaasa niuernermik inuussutissarsiuteqarnerup iluani ilisimaneqarsimassagaluarpata allanut oqaatigeqqusinnginneq suli annerusumik qulakkeerneqassaaq.

Niuernermi atugassarititat siuliini taagorneqartunit allaasut allat pillugit pisortaqarfiup isumaa malillugu akit pillugit paasissutissat il. il. peereerneqarsimappata, taava taakkua ilaatinneqannginnissaannut patsisissarsiniarnissaq ajornakusoortorujussuussaaq.

Qularutigineqarsinnaanngilaq illua'tungeriinni sorliup soorlu assersuutigalugu sillimmasiinissamut pisussaaffinnik aalajangersimasunik suliaqarsimanera imaluunniit vikarit angalanerinut, ineqartinnerannut, illusisinnerannut, sulinermi unitsiarnernut assigisaannullu akilikkanut aningaasartuutit akilernissaannut pisussaaffeqarnera niuernermi atugassarititanut ilaammata pingaarnerusut. Tamakkuli pillugit paasissu-

tissat isumaqatigiissummi akit il.il. ilisimatitsissutigineqarsimanngikkaangata naleqanngingajattarput naleqanngivittarlutilluunniit.

Tamatumunnga atatillugu tunngaviusumik isuma unaavoq, isumaqatigiissutip akiata matumunnga naapertuunnissaa naatsorsuutigalugu illua'tungeriit pisussaaffinnik taamaattunik pisussaaffeqarumanerat (niuernikkut) isertuussaasinnaasoq.

4.

Isumaqatigiissummut missingiut taamatut innermigut niuernermi isertuussatut pissusilittut, § 12-imit illersugaasutut isumaqarfigineqarsinnaanngilaq, taamatuttaarlu aamma V_3-p niuernermik inuussutissarsiuteqarnerup il.il. iluani immikkut paasisimasaqarnerata kingunerisimasaatut paasisimasaqarneranullu ersiutitut isumaqarfigineqarsinnananittaaq.

5.

Isumaqatigiissummi illua'tungeriit isumaqatigiissutip paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanit ilaatinneqannginnissaa pillugu atorsinnaasumik isumaqatigiissuteqarsinnaanngillat. Nipangiussisussaatitaaneq/allanut tusarliusseqqusinnginneq pillugu isumaqatigiissummut atatitaqarnerit manna naapertorlugu paasineqartussaapput.

6.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaateqartoq qinnuteqaammut soqutiginninnini qularnarunnaarsissanngilaa. Qinnuteqaateqartoq tunngaviusutigut atortussanik tunniunneqarsimasunik sammisaqarnermini nipangiusseqqusaananiluunniit killiliivigineqarsinnaanngilaq. Illua'tungeriit namminersortut soqutigisaat imminnut akileriissut inatsisip allanit allaassuseqartitsinissamik aalajangersagartai, soorlu § 12, aqqutigalugit mianerineqartutut isumaqarfigineqarput.

7.

Paasitinneqarsinnaatitaanissaq pillugu aalajangiineq Peqqinnissamut Pisortaqarfimmit aalajangiiviginеqartussaavoq, allaffissornikkullu oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliornissaq ajornartussaavoq, taamaammat taamatut naammagittaalliornerup kinguartitsinermik sunniuteqarsinnaanissaanik apeqqut pingaruteqartussaanngilaq. Paatsoornermik pisoqaqqunagu oqaatigineqassaaq V_3 paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu suliami illua'tungiusut isumaqarfigineqanngitsoq.

8.

Paasissutissiissutitut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaammut akissuteqavinnissap ullup unnuallu ataatsip ingerlanerani piareernissaa naatsorsuutigineqartoq. Taamanikkussamut ataatigut atsiortoq allakkap matuma itisilerneqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnerani ikiuunnissaminut piareersimassaaq … . Eqqaasitsissutigineqassaaq Qallunaat Nunaannut sanilliulluni piffissap assigiinngissutaa nal. ak. sisamanik sivisussuseqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Eqqartuussissuserisup pisortaqarfik 14. august 2002-mi akissuteqarfigaa:

"Pisortaqarfiup akissutaa qaammatip matuma 13-ianeersoq misissorsimavara matumuunakkullu uppernarsassallugu V_3-p akuerisinnaagaa piumasaqaatit, pisortaqarfiup allakkamini qaammatip matuma 13-ianeersuni oqaatigisai tunngavigalugit paasitinneqarsinnaatitsisoqassasoq, taamaattorli imatut

…

Naatsorsuutigaara … titarsinissamik puiguinerinnaq tassani pineqartoq.

F-imut paasititsisoqalinnginnerani paatsoornermik pisoqaqqunagu siuliini eqqartorneqartut naqqinneqarnerinut uppernarsaanissaq qinnutigaara." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfiup eqqartuussissuserisoq 14. august 2002-mi akissuteqarfigaa:

"14. august 2002-mi faxerutinnut qujanaq, tassuunakkut pisortaqarfiup faxerutaa 13. august 2002-meersoq illit oqaaseqarfigalugu paasissutissarlu, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu ilaatinneqartussaanngitsoq pillugu titarsinissamik puiguisimanermik ilisimatilluta.

Pisortaqarfiup puiguineq ajuusaarutigaa.

Paasitinneqarnissaq nalunaarutigineqareerpat erseqqinnerusumik tusagaqarumaarputit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

V_2 pillugu:

V_2 pisortaqarfimmut 13. august 2002-mi allagaqarpoq:

" V_2-p pisortaanera … peqatigalugu suliaq oqaloqatigiissutigisimavara nalunaarfigisinnaallutillu paasitineqarsinnaatitsinissaq qassiialunnguit ilaatinnagit akuerineqarsinnaasoq. Isumaqatigiissutip allannera ilannguppara, immikkoortut suut V_2-p paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinnginnissaat kissaatigineraa tassannga erserluni. Immikkoortut attuumaneqartut atugassarititaasunut pingaaruteqartunut aningaasaqarnermut V_2-p aamma Dronning Ingridip Napparsimmavissuata akornanni isumaqatigiinnermut tunngasunut pissusilinnut tunngassuteqarput. Paasissutissat taakkua F-imut tunniunneqarnissaat V_2-p mianerisassat unammillernermut tunngasut pissutigalugit akerliuffigaa.

Paasissutissanik tunniussinerup V^2-mik aningaasatigut annaasaqartitsiumaarnera ilimanaateqarsinnaavoq, tassami unammillertit atugassarititaasunik, Dronning Ingridip Napparsimmavissuata aamma V_2-p akornanni atuuttut taakku malillugit aaqqissuisinnaammata tunngavissaasullu, niuernermi nammineerlutik ingerlatsisunut atuuttut, malillugit immineersumik naliliineq malinnagu neqerooruteqarlutik.

Aammattaaq F-ip "allagaatip immikkoortuinik aningaasaqarnermut pingaaruteqartunik taakkuninnga" paasitinneqarsinnaatitaannginnissaq akuerisimagunarpaa.

F-ip paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaat tunngavilersortussaanngilaa, taamaattumillu V_2-p ilisimanngilaa sooq F paasissutissat tunniunneqarnissaannik kissaateqarnersoq. Tamanna pissutigalugu V_2 pissutsit unammillernermut aningaasaqarnermullu tunngasut pissutigalugit paasissutissanik F-imut tunniussinissaq akerliuffigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik 13. august 2002-mi ima akissuteqarpoq:

"Saaffiginnissutigisavit 13. august 2002-meersup tigunera pisortaqarfiup uppernarsarpaa, taakkunatigut V_2 sinnerlugu sullitavit kalaallit peqqinnissaqarfiannik isumaqatigiissutaanik paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaat, suliarinera ingerlanneqartoq, pillugu tapertamik oqaaseqaatinik saqqummiussillutit. Peqqinnissaqarfiup V_2-mik isumaqatigiissutaata piiaanernik pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaatit-

siniarneranut naapertuuttunik ilallip assilinera Ilinnut paasissutissiissutitut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Pingaartumik pissutsit imaattut iIlinnut malugeqquneqarput:

1.

Isumaqatigiissut ilinnit nassiunneqarsimasoq niuernermi tunngavimmut, Dronning Ingridip Napparsimmavissuanit paasissutissiissutigineqartut malillugit pissusiviusut kingunerisaattut maannakkorpiaq atorneqartumut, tassalu isumaqatigiissutissamut missingiummut atsiorneqarsimanngitsumut 2000-imeersumut ilaatigut aamma akit malinnaatinneqarnerinik ilalimmut naapertuutinngilaq. Pisortaqarfiup tamanna ima paasivaa paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaateqarneq pissutsinut niuernermut tunngasunut maannakkorpiaq pingaartinneqartunut, tamatumuunakkullu isumaqatigiissummut atorneqavissumut tunngasoq, aammattaaq naak atsiorneqarsimassanngikkaluaruniluunniit / pissusissaq malillugu atortuulersinneqarsimassanngikkaluaruniluunniit.

2.

Isumaqatigiissummi paasitinneqarsinnaatitsisoqassaaq, taamaattorli paasissutissat paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarnermut ilanngunneqartussaanngitsut, piiarneqassapput. Ilaatitsinnginnissamik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat allat paasissutissanik ilanngutinngitsuuinissaq aalajangersakkap taassuma malitsigisaaninngarnit annertunerusumik tunngavilersuisinnaanngitsutut nalilerneqarput.

3.

Pisortaqarfiup § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu imaattut ilaatilersaanngilai:

* Akit, akit millilerutaat iluanaarutit taamatullu akit naatsorsorneqarnerannut tunngaviusut pillugit paasissutissat, taakkua akinut aalajangikkanut allanut naleqqiussilluni procentip aggornerisut imaluunniit kisitsisit amerlisaataattut taaneqarsimappata imaluunniit nalunaaquttap akunnerisut suliartoqquneqariaannarfittut, tunngaviusumik akimut ilaatinneqartutut, ilusillit.
* Pigaartunik il.il. akissarsisitsinerit pillugit paasissutissat tassaasut nalunaaquttap akunnerinik suliffiusunik, qaangiuttoornernut akiliutinik il.il. pisassaqartitsinerit.
* Kinguarsaanermut erniarititap angissusaa pillugu paasissutissat, taakkua erniat pillugit inatsisip aalajangersagartaanit allaassuteqarpata.

Tamatumuunakkut akit aamma iluanaarutit tamarmik ilaatinneqassanngillat, tassa imaappoq, isumaqatigiissummi unammillernermut uuttuutit qitiunerpaartaat.

Aammattaaq akit naatsorsornerannut tunngaviusumi qitiunerpaallutik akuusut pisuni aki akinut aalajangigaasunut allanut naleqqiussilluni imaluunniit nalunaaquttap akunnerisut suliartoqquneqariataarsinnaaffittut tunngaviusumik akimut ilaatinneqartutut ilusilinnut naleqqiussilluni procentip aggornerisut imaluunniit kisitsisitut amerlisaatissatut naatsorsorneqartut ilaatinneqassanngillat. Tamatumuunakkut suliffiup akinik aalajangersaanera tunngaviusumik akit ilaasa niuernermik inuussutissarsiuteqarnerup iluani ilisimaneqarsimassagaluarpata allanut oqaatigeqqusinnginneq suli annerusumik qulakkeerneqassaaq.

Niuernermi atugassarititat siuliini taagorneqartunit allaasut allat pillugit pisortaqarfiup isumaa malillugu akit pillugit paasissutissat il.il. peereerneqarsimappata taava taakkua ilaatinneqannginnissaannut patsisissarsiniarnissaq ajornakusoortorujussuussaaq.

Qularutigineqarsinnaanngilaq illua'tungeriinni sorliup soorlu assersuutigalugu sillimmasiinissamut pisussaaffinnik aalajangersimasunik suliaqarsimanera imaluunniit vikarit angalanerinut, ineqartinnerannut, illusisinnerannut, sulinermi unitsiarnernut assigisaannullu akilikkanut aningaasartuutit akilernissaannut pisussaaffeqarnera niuernermi atugassarititanut ilaammata pingaarnerusut. Tamakkuli pillugit paasissu-

tissat isumaqatigiissummi akit il.il. ilisimatitsissutigineqarsimanngikkaangata naleqanngingajattarput naleqanngivittarlutilluunniit.

Tamatumunnga atatillugu tunngaviusumik isuma unaavoq, isumaqatigiissummi akinik aalajangersaanerup matumunnga naapertuunnissaa naatsorsuutigalugu illua'tungeriit pisussaaffinnik taamaattunik pisussaaffeqarumanerat (niuernikkut) isertuussaasinnaasoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu paasissutissanik siuliini taagorneqartunik ilaatitsingitsoorneq pisortaqarfiup paasinninnera malillugu sullitavit aningaasatigut annertuumik ajoquserneqarsinnaanerata ilimanarneranik tunngavilersuuteqartinneqarsinnaanngilaq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2.

4.

Paasissutissiissutitut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaammut akissuteqavinnissap ullup unnuallu ataatsip ingerlanerani piareernissaa naatsorsuutigineqartoq. Taamanikkussamut ataatigut atsiortoq allakkap matuma itisilerneqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnerani ikiuunnissaminut piareersimassaaq … ." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Matuma kingornagut V_2-p eqqartuussissuserisua pisortaqarfimmut 14. august 2002-mi allappoq:

"Missingiusiat akuerineqarsinnaagaluarpoq, taamaattorli immikkoortortaq "Aalajangersakkat immikkut ittut" pinnagu. Matumani oqaatsit siulliit pingasut titarnerup aappaaniittut "på"-mik aallartittut paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaammut ilaatinnginnissaat kissaatigineqarpoq. Qularutissaanngilaq siumut ilisimatitsinerit unammillernermullu atatinneqarlutik aalajangersakkat atuunnissaasa sivisussusissaat pillugit paasissutissat niuernermi atugassarititaammata pingaaruteqartut, tassami unammillernermi qitiusumik uuttuutit tassani pineqarmata. Taamaattumik paasissutissap paasitinneqarsinnaatitaanissamut ilaatinneqannginnissaa kissaatigineqarpoq, tassami aningaasatigut annertuumik ajoqusiisinnaaneq ilimanaateqarmat, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfiup eqqartuussissuserisoq 14. august 2002-mi allakkanik imaattunik akissuteqarfigaa:

"Saaffiginnissutigisavit 14. august 2002-meersup tigunera pisortaqarfiup uppernarsarpaa, taakkunatigut V2 sinnerlugu sullitavit kalaallit peqqinnissaqarfiannik isumaqatigiissutaanik paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaat, suliarinera ingerlanneqartoq, pillugu tapertamik oqaaseqaatinik saqqummiussillutit. Pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa isumaqatigiissummut/unammillernermut atatinneqarlutik aalajangersakkat Ilinnit oqaatigineqartut kissaatigineqartutut ilaatinneqassanngimmata paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu, sullitavit aningaasatigut annertuumik ajoquserneqasinnaanerata ilimanaateqarnera pinngitsoortikkumallugu. Paasitinneqarsinnaatitaanissaq nalunaarutigineqarpat annertunerusumik tusagaqarumaarputit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Matuma kingornagut pisortaqarfik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu 15. august 2002-mi aalajangiinermik ima oqaasertalimmik aalajangiivoq:

”F faxikkut 12. juli 2002-mi nassiussinermigut allagaatinik, kalaallit peqqinnissaqarfiata vikarinik suliffissarsiuussisarfinnit sullissinernik atuineranut tunngasunik paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaateqarsimavoq. Taamaalilluni F-ip Peqqinnissamut Pisortaqarfiup/Sinerissamut pisortaatitaasut taamatullu Dronning Ingridip Napparsimmavissuata aamma vikarinik suliffissarsiuussisarfiit eqqartorneqartut akornanni peqqinnissaqarfimmi sulisussanik inniminniisarneq pillugu suleqatigiinissamik isumaqatigiissutinik paasitinneqarsinnaatitaanissaq kissaatigaa.

Suliami siusinnerusukkut allaffigeqatigiittarsimanermut nangissutitut isumaqatigiissutit imaattut assilineri matumuuna nassiunneqarput:

1. V_1-ip aamma Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup, tassa Nunamut tamarmut napparsimmavik Dronning Ingridip Napparsimmavissua Sinerissamullu pisortaatitaasut akornanni isumaqatigiissut 29. april 2002-meersoq. Katillugit quppernerit arfineq-pingasut.

2. V_2 aamma Nunamut tamarmut napparsimmaviup Dronning Ingridip Napparsimmavissuata akornanni isumaqatigiissut. Isumaqatigiissut, atsiorneqarsimanngitsoq aammalu ukiup 2000-ip naanera tikillugu atuuttussatut oqaatigineqartoq, pissusiviusut kingunerisaattut niuernermut tunngavittut atorneqarallassaaq. Katillugit quppernerit pingasut.

3. V_3-p aamma Nunamut tamarmut napparsimmaviup Dronning Ingridip Napparsimmavissuata akornanni isumaqatigiissut 1999-imi isumaqatigiissutigineqarsimasoq maannakkorpiarlu suli soraarunneqanngikkallartoq akit allattorsimaffiannik akinillu millilerinermut aaqqiissummik atuuttumik ilaqartillugu nassiunneqarpoq. Katillugit quppernerit sisamat.

Peqqinnissaqarfiup aamma V_4-p, akornanni isumaqatigiissut pillugu isummami nassuiaateqarfiginissaannut suli sivisunerusumik piffissaqartinneqarumalluni qinnuteqarsimavoq. Dansk Handel & Service-mit, suliami matumani suliffimmut sinniisuusumit, allakkat 8. august 2002-meersut ilanngunneqarput. Pisumi pissutsit malillugit pisortaqarfik nalunaaruteqarsimavoq akissutissaq kingusinnerpaamik 22. august 2002-mi tiguneqarpat tamanna piffissamik eqquinerujumaartoq.

Pisortaqarfiup qinnuteqaatissi immikkoortuata ilaa taanna akissuteqarnissamut piffissarititap qaangiunnerata kingornagut sapinngisamik piaarnerpaamik uterfigeqqikkumaarpaa.

Isumaqatigiissutit nassiunneqartut pillugit pisortaqarfiup sianigeqquaa paasissutissat arlaqartut piiarneqarsimammata, taakkumi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqanngimmata.

Tamanna paasissutissanut imaattunut atuuppoq:

a) Akit pillugit isumaqatigiissummilu akiliisitsissutit angissusissaat pillugit paasissutissat.
b Akit naatsorsorneqarnerannut tunngaviusoq pillugu paasissutissat, tassalu taakkua procentip aggornerisut imaluunniit aalajangersimasumik akiliutinut allanut naleqqiussilluni kisitsisit amerlisaataattut imaluunniit nalunaaquttap-akunnerisut suliartoqqeriaannarfittut, tunngaviusumik akimut ilanngunneqartutut, ilusilerlugit taaneqarsimappata.
c) Akit katitigaaneri, tassa tunngaviusumik akit aalajangersimasut tapillu aalajangersimasut, pillugit paasissutissat.
d Akinut millilerutit iluanaarutinullu aaqqiissutit taakkualu naatsorsornerinut tunngaviusut pillugit paasissutissat.
e) Pigaartunik il.il. akissarsisitsisarneq, nalunaaquttap-akunnerinik suliffiusunik, qaangiuttoornernut akiliutinik il. il. pisassaqartitsineq, pillugu paasissutissat.
f) Kinguaattoorutinut erniarititat angissusaat pillugit paasissutissat.

g) Niuernerup annertussusianut aalajangersimasumut minnerpaamik akiliutaasussaq pillugu paasissutissat.
h) Aalajangersakkat unammillernermut atatinneqartut qanoq sivisutigisumik atanissaat, tamatuma kingornagut peqqinnissaqarfik piffissami aalajangersimasumik sivisussusilimmi vikarinik atorfinitsitsisannginnissamut pisussaaffeqarluni, pillugit paasissutissat.

Peqqinnissamut Pisortaqarfik isumaqarpoq isumaqatigiissutini pineqartuni paasissutissat taagorneqartut niuernermi isertuussassaasut, aammalu taakkuninnga paasitinneqarsinnaatitsisoqarnissaa suliffinnut attuumaneqartunut aningaasatigut annertuumik sunniuteqartussaasoq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2.

Paasissutissat immikk. a)-mit f)-imut taaneqartut pillugit taakkua akinut (matumunnga ilanngullugit isumaqatigiissummut akilliisitsissutit, erniat il.il.) taamatullu akit katitigaanerannut naatsorsuinermullu tunngaviusumut tunngapput. Paasissutissat taakkua suliffinnut attuumaneqartunut unammillernermut uuttuutaapput qitiusumiinnerpaat aningaasatigullu ajoqusiisinnaanerat qulakkeersimatinnagu tamanut saqqummiunneqarsinnaanatik. Immikk. g), niuernerup annertussusianut minnerpaamik piumasarisaasunut tunngassuteqartoq, akip naatsorsorneqarneranut tunngaviusup ilaatut aalajangiisuusutut ilaatinneqarportaaq.

Kiisalu immikk. h), aalajangersakkat unammillernermut atatinneqartut ilaasa qanoq sivisutigisumik atanissaannut tunngasoq suliffiup unammillersinnaassuseqarnerani akuuvoq immikkoorluni pingaaruteqartoq. Aalajangersakkat atatinneqartut taamatut pissusillit unammillernermut uuttuutaapput matumalu saniatigut suliffiup sulisunik suliffimmut unammillertigisamut sualuttumik annaasaqarnissaanut illersuutaallutik. Tamanna vikarinik suliffissarsiuussinermik suliaqartut, inunnik sulisussanik piginnaanertuunik niuernermik inuuniuteqartut, akornanni annertuumik pingaaruteqarpoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu pisortaqarfik isumaqarpoq aalajangersakkat isumaqatigiissummut atatinneqartut taamaattut qanoq sivisutigisumik atanissaat niuernermi isertuussassaasoq pisuni pineqartuni suliffimmut pineqartumut aningaasatigut annertuumik ajoqusiisinnaaneq pissutigalugu paasitinneqarsinnaatitsissutaasinnaanngitsut.

Aalajangiineq manna allaffissornikkut oqartussamut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngilaq. Aalajangiineq manna pillugu saaffiginnissutit Peqqinnissamut Pisortaqarfimmut ingerlatinneqarsinnaapput, tamannalu ataatigut atsiortumut oqarasuaatikkut pisinnaavoq tlf. … .” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik naammagittaalliuummut oqaaseqaateqaqqullugu sulianillu, pisortaqarfiup suliffinnik paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqarnerup attuumasaanik, sisamanik taakkuninnga isumaqatigiissuteqarsimanerinik imalinnik uannut nassiusseqqullugu 30. august 2002-mi qinnuigisimavara.

Pisortaqarfiup 6. september 2002-mi ima akissuteqarfigaanga:

”Peqqinnissamut Pisortaqarfik Inatsisartut Ombudsmandiata allagaanik 30. august 2002-meersunik tigusaqarsimavoq, taakkunani Inatsisartut Ombudsmandiat F-ip naammagittaalliuutaanut oqaaseqaateqaqqusilluni suliallu pisortaqarfiup suliffinnik, pisortaqarfiup F-imut allakkamini taasimasaanik, taakkuninnga sisamanik isumaqatigiissuteqarfiginninnerinik imallit nassiunneqarnissaat qinnutigalugu.

Peqqinnissamut Pisortaqarfiup suliami allagaatinut mappi. …-mik journalnormulik, ilanngullugu nassiuppaa, mappimi tassani suliami allagaatit tamarmik nalunaarsorneqarsimallutik. Suliami allagaatinut mappi nassiunneqartoq ukiumut 2002-imut tunngavoq, suliamili allagaatinut mappit ukiunut siusinnerusunut tunngasut kissaatigisaq malillugu nassiunneqarumaarput.

Peqqinnissamut Pisortaqarfik suliami allagaatinut mappinik isumaqatigiissutigisat ataasiakkaat pillugit pappiaraatinik tunuliaqutarineqartunik, soorlu vikarinik suliffissarsiuussisarfinnik pineqartunik taakkuninnga isumaqatigiissuteqarnerit pillugit isumaqatigiinniutigineqartunik imalinnik toqqortarisaqanngilaq. Inatsisartut Ombudsmandiata allagaatinik taamaattunik pinissani kissaatigiguniuk, taakkua Dronning Ingridip Napparsimmavissuanit Sinerissamullu pisortaatitaasunit pissarsiariniarneqarsinnaassapput.

Peqqinnissamut Pisortaqarfik suliamut, suliami allagaatit aqqutigalugit tamakkiisumik erseqqissisinneqarsimasorinartumut, matumani oqaaseqaatissaqanngilaq. Kisiannili Peqqinnissamut Pisortaqarfiup apeqqutinik itisilerisinnaanissaq piareersimaffigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Matuma kingornagut oqaaseqaateqarsimavunga:

"Misissuininnik killiliineq:

Pisortaqarfiup aalajangiinera 15. august 2002-meersoq kalaallit peqqinnissaqarfiata V_4-mik isumaqatigiissutaani paasitinneqarsinnaatitaanissaq pillugu qinnuteqaammik aalajangiiviginninnermik imaqanngilaq.

Qinnuteqaat taanna aatsaat F-ip uannut naammagittaallioreernerata kingornagut aalajangiivigineqarpoq.

Taamaattumik matuma kinguliini oqaaserisakka V_4-mik isumaqatigiissummi paasitinneqarsinnaatitaanissaq pillugu qinnuteqaatip eqqartorneqarneranik ilaqanngillat.

Pisortaqarfiup aalajangiineranut inatsisitigut tunngaviusoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu I-natsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 4, imm. 1, naapertorlugu kinaluunniit §§ 7-14-imi ilaatinneqanngitsutut taaneqarsimasut saniatigut allagaatinik ingerlatsinermut oqartussaasumi allaffissornikkut suliamik ingerlatsinermut atatillugu apuussimallutilluunniit suliarineqarsimasunik paasitinneqarnissaminik piumasaqarsinnaavoq. Ingerlatsinermut oqartussaq annertunerusumik paasissutissiisinnaavoq nipangiussisussaatitaaneq il.il. pillugit malittarisassat allanik aalajangersaasimanngippata.

Inatsisartut inatsisaata § 12-iani paasitinneqarsinnaatitaanissamut nalinginnaasumut ilaatitsinnginnissat imaattut aalajangersagaapput:

"§ 12. Paasitinneqarsinnaatitaanermi paasissutissat makku ilaatinneqanngillat:

1) inuit ataasiakkaat inuuneri pillugit paasissutissat, matumani aningaasaqarnerannut tunngasut ilanngullugit,

2) teknikkikkut atortulersuutit imaluunniit periutsit imaluunniit ingerlatsinikkut niuernikkulluunniit pissutsit assigisaalluunniit, inummut suliffeqarfimmulluunniit aningaasaqarnikkut annertuumik pingaarutillit pissutigalugit saqqummiunneqarnissaat akuersissutigineqarsinnaanngitsut.

Imm. 2. Allakkiap ilaannaa imm. 1-imi aalajangersakkamut ilaatinneqarpat allakkiap imarisaata sinnera pillugu pineqartoq paasitinneqassaaq."

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu I-natsisartut inatsisissaattut siunnersuummut oqaaseqaatit nalinginnaasut ilaatigut aamma imaattunik ilaqarput:

"Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut qallunaat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisaat 1. januar 1987-imi atortuulersinneqartoq, paasitinneqarsinnaanerlu pillugu inatsimmik nr. 280-imik 10. juni 1970-imeersumik, suli Kalaallit Nunaannut atuuttumik atorunnaarsitsisoq aallaavigalugu suliarineqarpoq."

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi § 12, imm. 1, nr. 2-mut oqaaseqaatit imaattunik ilaqarput:

"Nr. 2-mi aalajangersakkap inatsimmi atuuttumi § 2, imm. 1, nr. 2 assigaa, taamaattorli "ingerlatsinikkut niuernikkulluunniit pissut" kingorna "assigisaalluunniit" ilanngunneqarsimalluni.

Taamaalilluni inatsisit atuuttut ingerlateqqinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, isertuussinissamillu piumasaqaateqarnermi aningaasaqarnikkut annertuumik pingaarutillit tunngavilersuutigineqarnerat atortiinnarneqarluni. Allannguutissatut siunnersuutigineqartup pissutsit atuuttut tunngavigalugit ilaatitsinnginnissaq pillugu aalajangersagaq periarfissiivoq paasitinneqarnissamik piumasaqaatit itigartinneqarsinnaanerannut, soorlu assersuutigalugu piginneqqaartussaatitaanerup illersorneqarnissaa eqqarsaatigalugu."

Matuma kingornagut isumaqarpunga malittarisassaq § 12, imm. 1, nr. 2-miittoq qallunaat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisaanni § 12, imm. 1, nr. 2-mut, kalaallit inatsisaanni oqaasertap assinganik oqaasertalimmut, naapertuuttutut isumaqarfigisariaqartoq.

Qallunaat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisaanni § 12, imm. 1, nr. 2-mut piareersaataasut malillugit aalajangersagaq aatsaat atorneqarsinnaavoq paasitinneqarsinnaatitaanermik akuersineq toqqartumik naliliinerup kingorna inuup imaluunniit suliffiup pineqartup ajoqusernissaata, pingaartumik aningaasatigut annertuumik annaasaqarnissaata, qanimut ilimanaateqarneranik nassataqartussatut isumaqarfigisariaqarpat, tak. Folketingstidende 1984/85, tapiut B, quppernerup ilaa 3088f.

<u>Pisortaqarfiup aalajangiineranut oqaaserisakka tamanut tunngasut.</u>

Pisortaqarfik aalajangiinermini 15. august 2002-meersumi kalaallit peqqinnissaqarfiata vikarinik suliffissarsiuussisarfinnik arlalinnik isumaqatigiissutigisimasaanik paasitinneqarsinnaatitsinermik akuersisimavoq.

Pisortaqarfik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 12, imm. 1, nr. 2-mut innersuussilluni isumaqatigiissutini pingasuni taakkunani paasissutissat imaattut paasitinneqarsinnaanermut ilaatissimanngilai:

"a) Akit pillugit isumaqatigiissummilu akiliisitsissutit angissusissaat pillugit paasissutissat.

b) Akit naatsorsorneqarnerannut tunngaviusoq pillugu paasissutissat, tassalu taakkua procentip aggornerisut imaluunniit aalajangersimasumik akiliutinut allanut naleqqiussilluni kisitsisit amerlisaataattut imaluunniit nalunaaquttap-akunnerisut suliartoqqeriaannarfittut, tunngaviusumik akimut ilanngunneqartutut, ilusilerlugit taaneqarsimappata.

c) Akit katitigaaneri, tassa tunngaviusumik akit aalajangersimasut tapillu aalajangersimasut, pillugit paasissutissat.

d) Akinut millilerutit iluanaarutinullu aaqqiissutit taakkualu naatsorsornerinut tunngaviusut pillugit paasissutissat.

e) Pigaartunik il.il. akissarsisitsisarneq, nalunaaquttap-akunnerinik suliffiusunik, qaangiuttoornernut akiliutinik il.il. pisassaqartitsineq, pillugu paasissutissat.

f) Kinguaattoorutinut erniarititat angissusaat pillugit paasissutissat.

g) Niuernerup annertussusianut aalajangersimasumut minnerpaamik akiliutaasussaq pillugu paasissutissat.

h) Aalajangersakkat unammillernermut atatinneqartut qanoq sivisutigisumik atanissaat pillugit paasissutissat, tamatuma kingornagut peqqinnissaqarfik piffissami aalajangersimasumik sivisussusilimmi vikarinik atorfinitsitsisannginnissamut pisussaaffeqarluni."

Pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaanermit paasissutissanik arlalinnik ilaatitsinnginnissamik aalajangernera paasissutissat isumaqatigiissutinit pineqartunit pisut aalajangersimasut pillugit tamanut tunngasumik aalajangernertut isikkoqarpoq.

Tamanna uanga paasinninnera malillugu ilaatitsinnginerit paasissutissanik ataasiakkaanik piviusumik naliliineq tunngavigalugu aalajangerneqartussaanerannik piumasaqaataasumik piviusunngortitsinngilaq.

Tamanna isornartorsiortariaqarsoraara.

Pisortaqarfiup misissuinerisa paasissutissat issuarneqartut isumaqatigiissutini ataasiakkaani paasitinneqarsinnaatitaanernut ilaatinneqartariaqannginnerannik isummamut naammattumik ikorfartuutaannginnerattut annertutigisumik pisortaqarfiup suliamik suliareqqiinissaanik inassuteqaateqarnissannut pissutissaqarsorisimavara, tamanna pillugu tak. kinguliiniittut.

<u>V_1-imik isumaqatigiissummi paasissutissanik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatitsinnginnissamik pisortaqarfiup aalajangerneranut oqaaseqaatikka:</u>

V_1 pisortaqarfimmut akissummini innersuussivoq akit allallu pillugit paasissutissat tassaasut unammillernermut uuttuutit pingaaruteqartut, paasissutissallu taamaattut taamatut inuussutissarsiuteqarnerup iluani tamanut saqqummiunneqanngisaannartassasut.

Aammattaaq suliffiup innersuussutigaa Folketingip Ombudsmandia oqaaseqaammini 1979-imeersumi akuersisimasoq, tamanut saqqummiussineq suliffiup niuernermik allatigut suliaqarneranut, assersuutigalugu isumaqatigiissuteqarnissaq pillugu allanik isumaqatigiinniuteqarnernut,

atatillugu sunniutinik ajoqutaasunik nassataqarsinnaagaangat ilaatitsinginnissamik aalajangersagaq atorneqarsinnaasoq.

Oqaatigaara allagaatit paasissutissalluunniit § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqannginnissaat siuliini taaneqareersutut aalajangersimasumik nalileereernikkut pisussaasoq.

Naliliinermi tassani ilaatinneqassaaq isumaqartoqartariaqarnersoq paasitinneqarsinnaatitsineq inuup suliffiulluunniit pineqartup – pissutsinik unammillernermut tunngasunik pissuteqarajunnerusumik – pingaartumik aningaasatigut pingaarutilimmik annaasaqartinnissaata qanimut ilimanaateqarneranik nassataqarumaarnersoq. Taamaammat pingaartinneqassaaq paasitinneqarsinnaatitaaneq inuup suliffiulluunniit pineqartup unammillersinnaassuseqarneranut aalajangiisuusumik ajoqutaajumaarnersoq.

Taamaattumik isumaqarpunga akinik ilaalu ilanngullugit tamanut saqqummiussinnginnissaq pillugu inuussutissarsiummi tassani nalinginnaasumik ileqquusumik mianerinninnerup imminermini paasissutissanik taamaattunik paasitinneqarsinnaanermik itigartitsineq tunngavilersorsinnaanngikkaa.

Aammattaaq matumuunakkut pingaartippara paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip maleruagassartai unioqqutillugit isertuussiumanermik siumoortumik piumasaqarneq ajornartoq.

V_1-ip unammillernermik pisoqarneranut innersuussineri aammattaaq tamanut tunngasumik pissusilittut isikkoqarput.

Taamaalilluni ilisimatitsissutigineqanngilaq unammillernermi maannakkut pisunut imaluunniit isumaqatigiissutissamik isumaqatigiinniuteqarnermut maannakkut pisumut imaluunniit neqerooruteqarnermut innersuussisoqarnersoq, tamatumani (qanimut) ilimanaateqarluni suliffik akinik kalaallit peqqinnissaqarfiannik isumaqatigiissutaasunik paasitinneqarsinnaatitsinikkut aningaasatigut annaasaqarumaartoq.

Matumunnga tunngatillugu oqaatigaara kalaallit peqqinnissaqarfiannik isumaqatigiissutaasumut naleqqiussilluni unammillertip akikinaarinissaata ilimanaateqarnera imminermini tunngavilersorsinnaanngikkaa akit allallu pillugit paasissutissat paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqassanngitsut.

Akikinaarilluni neqeroorfigineqarnissap ilimanaateqarsinnaanera qanorluunniit pisoqassagaluarpat piuvoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu V_1-ip kalaallit tunitsivianni, tassaasumi tuniniaassisoq ataasiakkaaq V_1-ip sullissinerinik piumasaqartoq, tassalu kalaallit peqqinnissaqarfiat, aningaasatigut annaasaqarnera akikinaarilluni neqerooruteqarnerup kingunerissanngikkaattaaq, kisiannili peqqinnissaqarfiup alla peqatigalugu isumaqatigiissusiornissamik toqqaanerata kingunerisaa.

Suliffiup paasissutissanik unammillernermi mianerisassat pissutigalugit isertuussinissamik tamanut tunngasumik kissaateqarnera imminermini oqartussap, paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaammik suliarin-

nittup, qinnuteqaammik itigartitsissuteqarnissaanut patsisaasinnaanngilaq.

Oqartussaq, allaaserineqartutut, paasissutissanik pigineqartunik aalajangersimasumik naliliiginnartariaqarpoq, matumunnga ilanngullugit paasissutissap suliffimmut qanoq pingaaruteqartigineranik suliffiullu annaasaqarumaarnissaa qanoq ilimanaateqartiginersoq.

Ataatsimut eqikkaallunga isumaqarpunga pisortaqarfik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit peqqinnissaqarfiup aamma V_1-ip akornanni isumaqatigiissummi akit allallu pillugit paasissutissanik, isumaqatigiissutip immikk. 2 aamma 3-anit ersersunik, paasitinneqarsinnaatitaanermik itigartitsinissaminut naammattumik tigussaassusilimmik tunngavissaqarsimanngitsoq.

Akit naatsorsorneqarnerinut tunngaviusup ilaatinneqannginnera pillugu pisortaqarfiup paasissutissiissutigisaasa immikkut imaattunik oqaaseqarnissannut pissutissaqalersippaannga:

Naatsorsuinermut tunngaviusoq isumaqatigiissummi nalunaarneqartoq suliffiup niuernermi piumasaqaatai nalinginnaasut pillugit paasissutissanik isumaqatigiissummik isumaqatigiissuteqarnermut aalajangersimasumut tassunga attuumassuteqanngitsunik imaqarpat, taava niuernermi piumasaqaatit taamaattut toqqartumik nalileereernikkut niuernermi isertuussatut paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinngitsoorneqarsinnaapput.

Isumaqatigiissummi pigineqartumi akit naatsorsornerinik, niuernermi atugassarititaasutut nalinginnartut ersersunik, isumaqatigiissummut isumaqatigiissutigineqarsimasumut attuumassuteqanngitsunik piusoqarsorinanngilaq.

Taamaattumik inassuteqaatigaara suliap immikkoortuisa ilaat taanna (isumaqatigiissutip immikk. 2 aamma 3-at) suliareqqinneqassasoq.

Aammattaaq V_1-ip innersuussutigaa akit millilerutaat kinguaattoorutinullu erniarititat pillugit akiliinissamut atugassarititat isumaqatigiissutini nalunaarneqartut, isumaqatigiissutip immikk. 4, akinik aalajangersakkat iluarsiiviginissaannut toqqartuunngitsumik periarfissiissut, taamaattumillu akit pillugit aalajangersakkat isumaqatigiissummiittut assigalugit isumaqarfiginninnerit taakkuusut malillugit paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqartariaqanngitsut.

Soorlu siuliini oqaatigisimagiga paasissutissanik taakkuninnga paasitinneqarsinnaatitsinerup unammilleqatigiinnikkut ajoqusiinermik qanoq iliorluni V_1-imik ajoqusiiumaarnera pillugu paasissutissanik toqqartunik piusoqanngilaq.

Aammattaaq V_1-ip oqaatigisimavaa akit millilerutaat iluanaarutillu pillugit aalajangersakkat isumaqatigiissummiittut unammillertigisat aalajangersakkanik taakkuninnga ilisimasaqalernerisa siunissami isumaqatigiinniarnissani suliffimmut ajoqusiinissaannik aammalu taamatut inuussutissarsiuteqarnerup iluani paasissutissanik taamaattunik tamanut saqqummi-

ussisoqanngisaannarnissaanik innersuussilluni paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqassanngitsut.

Tamatumunnga oqaatigaara V_1-ip nassuiaateqarfigisimanngikkaa siunissami isumaqatigiinniuteqarnissat suut innersuussutigineqarnersut, matumunnga ilanngullugu kalaallit peqqinnissaqarfiannik siunissami isumaqatiginninniuteqartarnissat tassani pineqarnersut.

Siuliini oqaatigineqartutut inuussutissarsiuteqarfiusup iluani nalinginnaasumik ileqquusoq paasissutissat paasitinneqarsinnaatitsinermut ilaatinneqarsinnaannginnerannik nassataqarsinnaanngilartaaq.

Taamaattumik isumaqarpunga pisortaqarfik paasitinneqarsinnaatitaanissamik pisimasutut itigartitsinissaminut naammattumik pissutissaqarsimanngitsortaaq.

Aammattaaq inassuteqaatigaara suliap immikkoortuisa ilaat taanna suliareqqinneqassasoq.

V_1-ip kissaatigaattaaq isumaqatigiissutip immikk. 6.10-anni akit pillugit aalajangersagaq immikkut ittoq paasitinneqarsinnaatitsinermut ilanngunneqassanngitsoq. Suliffik isumaqatigiissummi akit pillugit aalajangersakkat allat paasitinneqarsinnaatitsinissamut ilaatinneqannginnissaannut pissutigisap assinganut innersuussuteqarsimavoq.

Tassalu oqaatigineqartutut unammilleqatigiinnerup tungaatigut ajoqusiineq suna akinik isumaqatigiissummiittunik paasitinneqarsinnaatitaanissaq pillugu paasissutissanik nalunaaruteqarnikkut suliffiup ajoquserneqarsinnaanissaa pillugu paasissutissanik aalajangersimasunik pigisaqartoqanngimmat aammattaaq inassuteqaatigaara paasissutissanik isumaqatigiissutip immikk. 6.10-aneersunik paasitinneqarsinnaatitsinermut ilaatitsinnginnissaq suliareqqinneqassasoq.

Aammattaaq pisortaqarfiup paasissutissat isumaqatigiissutip immikk. 6.4-niittut paasitinneqarsinnaatitsinermut ilaatissimanngilai.

V_1 pisortaqarfimmut oqaaseqaatigisamini aalajangersakkap taassuma paasitinneqarsinnaatitsinermut ilaatinneqannginnissaa pillugu kissaateqarnermik toqqartumik saqqummiussisimasorinanngilaq.

Tamanna pissutaareermat inassuteqaatigaara ilaatitsinnginneq taanna suliareqqinneqassasoq.

<u>V_3-mik isumaqatigiissummi paasissutissat paasitinneqarsinnaatitsinermut ilaatinneqannginnissaannik pisortaqarfiup aalajangiineranut oqaaseqaatikka:</u>

V_3 pisortaqarfimmit tusarniaassummut akissummini 12. august 2002-meersumi suliffiup kalaallit peqqinnissaqarfiannik isumaqatigiissutaani ilumut paasitinneqarsinnaatitsisoqarnissaanik nangaassuteqarnerit tamanut tunngasut arlallit taavai.

Pisortaqarfiup akissummini 13. august 2002-meersumi suliffik nalunaarfigaa pisortaqarfik erseqqinnerusumik aalajangigaalluni annertussusilimmik, pisortaqarfiup V_1-imik isumaqatigiissutaani paasitinneqarsin-

naatitsiniarluni aalajangernerata annertussusaanut naapertuuttumik, paasitinneqarsinnaatitsilersaartoq.

V_3-p eqqartuussissuserisua allakkani 14. august 2002-meersuni nalunaarpoq siunnersuutigineqartut akuerineqarsinnaasut, taamaattorli imatut, akit allattorsimaffiata ilaanik suli annerusumik ilaatitsinngitsoqassasoq.

Oqaatigaara, pisortaqarfiup aalajangiineranik matuma siuliini naliliininnut tamanut tunngasumut nangissutitut, pisortaqarfiup paasissutissat oqaatigineqartut paasitinneqarsinnaatitsinermut ilaatinnginnissaannik aalajangernera V_3-p suliami pisortaqarfimmut paasissutissiissutigisaani erseqqissumik taperserneqarsorinanngimmat.

Maluginiarpara V_3-mik isumaqatigiissummut tunngaviusumi pisisartorisartakkanut tunngasumik akinut assigiissaartunut akinillu millilerinernut aaqqiissutinut arlalinnut innersuussinerit ilaasut.

Matuma eqqaasitsissutiginissaanut pissutissaqarsoraara, paasissutissat taamaattut – isumaqatigiissummi paasissutissat allat naligalugit – toqqartumik nalileereernikkut aatsaat paasitinneqarsinnaatitsinermut ilaatinneqanngitsoorsinnaajumaartut.

Taamaattumik inassuteqaatigaa kalaallit peqqinnissaqarfiata V_3-mik isumaqatigiissutaani paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaat pisortaqarfiup suliareqqissagaa.

<u>V_2-mik isumaqatigiissummi paasissutissanik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatitsinnginnissamik pisortaqarfiup aalajangiineranut oqaaseqaatigisakka:</u>

Pisortaqarfik isumaqatigiissummi akit, isumaqatigiissummut akiliisitsinerit pillugit isumaqatigiissummullu atatinneqarlutik aalajangersakkanik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatitsisimanngilaq.

V_2-p pisortaqarfimmut oqaatigisimavaa isumaqatigiissummi paasissutissat aningaasaqarnermut tunngasut paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqartariaqanngitsut.

Suliffiup tamanna ima ikorfartuuteqartippaa, unammillertigisat atugassarititatik kalaallit peqqinnissaqarfiata aamma V_2-p akornanni isumaqatigiissut malillugu aaqqissorsinnaagaat, tuniniaanermillu naliliineq malinnagu neqerooruteqarlutik.

Aammattaaq suliffiup ilisimatitsissutigisimavaa siumut ilisimatitsinerit aalajangersakkallu unammillernermut atatinneqartut qanoq sivisutigisumik atanissaat pillugit paasissutissat tassaasut niuernermi atugassarititaasut pingaaruteqartut.

Pisortaqarfiup isumaqatigiissutini allani akit allallu pillugit paasissutissanik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatitsinngitsoorneranut oqaaserisakka assigalugit oqaatigaara pisortaqarfiup V_2-mik allaffigeqateqartarnerani allakkanit ersinngitsoq suliffimmut toqqartumik qanimullu uloria-

naat, paasissutissat paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqannginnerannut atatinneqarumaartoq, suunersoq.

Isummat taassumunnga assingusut isumaqatigiissummut akiliisitsinerit unammillernermullu atatinneqartut pillugit aalajangersakkat paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqannginnissaannik aalajangernermut tunngasumik atuupputtaaq.

Tapertamik oqaatigaara pissutsit V_2-p oqaatigisai, tassalu siumut ilisimatitsinerit unammillernermullu atatinneqartut pillugit aalajangersakkat qanoq sivisutigisumik atanissaat niuernermi isertuussaasut, taakkorpiaat imminerminni paasissutissat taakkua sukumiinerusumik misissueqqaarnani paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinnginnissaannut pisortaqarfik pisinnaatinngikkaa.

Taamaattumik inassuteqaatigaara V_2-mik isumaqatigiissummik paasitinneqarsinnaatitaanissamik qinnuteqaat pisortaqarfiup suliareqqissagaa.

<u>Pisortaqarfiup suliamik paasissutissartalersuineranut oqaaseqaatikka:</u>

Pisortaqarfiup suliffinnik pineqartunik tusarniaassutaanit 12. juli 2002-meersumit erserpoq pisortaqarfiup suliffiit qinnuigigai ilisimatitsissuteqaqqullugit paasitinneqarsinnaatitaanermut "akuersisinnaanerlutik".

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu nalunaaruteqarneq allaffissornikkut aalajangernissamik tunngaveqarmat pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik tunngavilik, isumaqarpunga pitsaanngitsuusoq pisortaqarfiup allakkat tusarniaassutit ima oqaasertaliorsimammagit, taanna suliffinnik isumaqalersitsisinnaalluni suliffiit tassaasut paasitinneqarsinnaatitaanermik akuersisussat.

Matumunnga tunngatillugu oqaatigaara pinngitsoortinneqarsinnaanngitsoq allakkat tusarniaassutit oqaasertaliornerat pisortaqarfiup isumaqatigiissummi pappiaranik atortussanik, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2, naapertorlugu paasitinneqarsinnaatitaanermut ilanngunneqartariaqanngitsunik peqarnersoq pillugu apeqqumminut naammaginartumik akissuteqarfigineqarsimannginneranik nassataqarsimasoq."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga.

56 – Aalisarneq, piniarneq, aallaaniarneq nunalerinerlu

1. Timmissat illersorneqarnerat pillugu nalunaarummik atulersitsinermut inatsisitigut tunngaviusoq. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik pinngitsoorani tusarniaasussaaneq.

KNAPK-p naammagittaalliuutigaa Namminersornerullutik Oqartussat timmissat illersorneqarnerat pillugu nalunaarummik nr. 38-mik, 6. december 2001-imeersumik atulersitsinermut atatillugu suliamik suliaqarnerminni Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaavigisimanngikkaat, Naalakkersuisullu inatsisitigut tunngavissaqarnatik mianersuussinissamik tunngaveqarnermik taaneqartartoq timmissat pissuseqatigiikkuutaat ilaannik eqqissisimatitsinissamut tunngavittut ilanngussimagaat.

Naalakkersuisut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni piumasarineqartutut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik tusarniaasimannginnerarlugit Ombudsmandip isornartorsiorpai. Taamaattorli Ombudsmandi isumaqarpoq tusarniaasimannginnerup, Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit sulinerannut inatsisitigut tunngaviusup erseqqarlussuseqarnera eqqarsaatigalugu, nalunaarutip atorsinnaassuseqannginneranik nassataqarneranik oqaaseqaateqarnissamut naammattumik tunngavissaqanngitsoq. Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandi, Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu, Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut malittarisassanut tunngaviusumi amigaataasut pillugit Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginnippoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq mianersuussinissamik tungaviusoq, pinngortitami uumassusillit assigiinngitsut amerlasoorsuunissaannik isumaqatigiissutip malitsigisaa, piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannut akerliunngitsoq. Taamaattorli Ombudsmandi tamanna ilutigalugu isumaqarpoq tunngaviusoq taanna piumasaqaatit allat pingaaruteqannginnerusutut inisssissinnaanissaannut, Inatsisartut inatsisaannit ersersutut, tunngavissiinngitsoq taamatuttaarlu soorlu aamma mianersuussinissamik tunngaveqarneq suliap paasissutissartalersorneqarranik killiliisinnaatitaanissamut tunngavissiinngitsoq.

Nalunaarummik suliarinninnermut atatillugu mianerisassanik illua'tungiusunik (eqqissisimatitsinerup mianerinissaanik timmissallu inuussutissarsiornikkut iluaqutiginissaannik soqutiginninneq) oqimaaqatigiissitsivinnermik Naalakkersuisut suliaqarsimannginnerarlugit aammalu Naalakkersuisut tusarniaanermut akissutit tiguneqarsimasut ilaasa ilaatinngitsoornissaannik toqqaasimanerarlugit Ombudsmandip isornartorsiorpai. (J. nr. 11.01.57.12/014-02)

Timmissat illersorneqarnerat pillugu nalunaarutip nr. 38-p, 6. december 2001-imeersup atulersinneqarneranut atatillugu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup suliamik suliarinnissimanera pillugu KNAPK 5. februar 2002-mi naammagittaalliorpoq.

Naammagittaalliuut pissutsinut marlunnut tunngavoq: Siullermik Naalakkersuisut nalunaarutip atulersinnissaanut naammattumik tunngavissaqarsimanngitsut, tassami Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaavigineqarsimanngimmata, aappassaanillu Naalakkersuisut qitiutinniagaq inatsisinik unioqqutitsisoq, mianersuussinissaq tunngavigalugu aqutsinissamik taaguuteqartinneqartoq, timmissat makkua: mitit, mitit qingallit, allerit, qeerlutuut, serfat taateraallu eqqissisimatitaanissaannut piffissaliinernik aalajangersaanermut atatillugu ilanngussimammassuk, timmissammi assigiinngitsut taakkua eqqissisimatitaanissaannut piffissaliinerit appat eqqissisimatitaanissaannut piffissaliussat assigimmatigit.

KNAPK-p uannut akissummini 19. april 2002-meersumi ilassutitut oqaatigaa KNAPK isumaqartortaaq mianersuussinissamik tunngaveqarneq imarisani malillugit piffissanik piniarfissanik pisoqarsimaneratut killiliinernut atorneqarsinnaasimanngitsoq.

Pisortaqarfimmut ulloq 8. februar 2002-mi ima allappunga:

„KNAPK-mit naammagittaalliuummik, assilinera ilanngunneqartumik tigusaqarsimavunga. Tamatumunnga peqatigitillugu naammagittaalliuutip qallunaatuunngortillugu nutsernera ilanngullugu nassiuppara.

Tamanna pissutigalugu pisortaqarfik imaattunut nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara:

- Nalunaarummi inatsisit tunngavissat marluk taaneqarput, tassalu Kalaallit Nunaanni pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 12. november 1980-imeersoq aamma piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq.
- Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq nalunaarummi aalajangersakkat suut inatsisitigut maleruaqqusani sorlerni tunngaveqarnersut nassuiaateqarfigeqqullugu.
- KNAPK-p naammagittaalliuutigaa nalunaarutip eqqissisimatitsinermut aalajangersagartai Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaassutigalugit nassiunneqarsimanngitsut, tusarniaasimannginnerlu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 2-mut, tak. § 8, akerliusoq.
- Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq naammagittaalliuutip immikkoortuanut tassunga oqaaseqaqqullugu.
- Aammattaaq KNAPK-p naammagittaalliuutigaa aallaaniarsinnaatitaanermi killiliinernut malittarisassat nalunaarummi aalajangersarneqarsimasut piumasaqaammik, "mianersuutiginninnissamik tunngaveqarnermik", inatsisinik unioqqutitsisumik tunngaveqartut.
- Tamatumunnga atatillugu nalunaarutip suliarineqarnerani "piareersaataasut" KNAPK-p innersuussutigai.
- Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq naammagittaalliuutip immikkoortua taanna oqaaseqarfigeqqullugu."

Kiisalu pisortaqarfik qinnuigineqarpoq suliamik, misissuinerit isumaliutersuutigisallu pillugit paasissutissanik nalunaarummut tunngaviutinneqartunik imalimmik, nassiussivigeqqullunga.

Ilisimatitsissutigaara pisortaqarfimmit akissut KNAPK-mut saqqummiunneqarsinnaajumaarmat, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaassutitut."

KNAPK-p Naalakkersuisunut allakkat imaattut assilinerannik paasissutissiissutitut 13. marts 2002-mi nassippaanga:

"Naalakkersuisut ataatsimiinneranni ulloq 7. marts 2002 pisumi timmisat illersugaanerat pillugu nalunaarut qulaani pineqartoq eqqartorneqarpoq. Ataatsimiinermi tassani aajangiunneqarpoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniarneqassasut nalunaarutip iluani aalajangersakkanit allanngutissatut siunnersuutigineqartut sisamat pillugit. Allannguutissatut siunnersuutit ukuusut paasitinneqarpugut:

- Qaanaap Kommuniani appaliarsunniarsinnaaneq pillugu aalajangersakkat qasukkartinneqarnissaat
- Ittoqqortoormiit kommuniani nerlerit eqqissisimatinneqarnissaannut aalajangersakkat qasukkartinneqarnissaat
- Timmiaqarfinni angalanissamut inerteqquteqarnerup nutaamik naliliiffigineqarnissaa
- Timmiarniarnermi aallaasit amerlasuui aqerlut inerteqqutaalernissaat ukiumik ataatsimik kinguartinneqarnissaat.

KNAPK-mit nalunaarutigissavarput Naalakkersuisut taamatut aalajangiisimanerat akuerisinnaanngilluinnaratsigu, tassami kikkut tamarmik ilisimavaat Naalakkersuisut nalunaarummik pineqartumik suliaqarnerminni annertuumik kukkusimasut, tassa Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit Nalunaarutip akuersissutiginnginnerani tusarniaaffigineqarsimanngimmata. Tamannalu tunngavigalugu piumasareqqissavarput Inatsisartut Ombudsmandiata aalajangiinissaa Naalakkersuisunit utaqqineqarnianngippat Nalunaarut atorunnaarseriarlugu Nalunaarutissamut siunnersuut nutaaq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaassutigineqassasoq; aamma piumasaraarput ataani allaaserineqartut eqqarsaatigalugit nalunaarutissatut siunnersuut nutaaq sananeqassasoq.

Appat mitillu ilisimatuussutsikkut misissuiffigineqassasut annertunerusumik, tassanilu misissuinermi piniartut/atuisut ilisimasaat ilanngullugit misissorneqassasut.

Timmissat "ulorianartorsiunngitsut" sooq 15. februar piniaqqusaajunnaarpat ?

Tamanna pillugu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik imatut nassuiaavoq, Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaat isumaliutissiissummini 31. oktober 1996-imeersurni piumasaqaatigisimagaa timmissat pillugit nalunaarutissaq nutaaq sananeqassasoq ukua tunngavigalugit:

-Piujuartitsinissamik aallaaveqartumik iluaquteqarneq

-Piujuartitsinissamik aallaaveqartumik iluaquteqarneq pilersinneqassasoq aamma najukkani pissutsit aallaavigalugit

- Erniornerisa ajunnginnerpaamik periarfissinneqarnissaa

-Mianersortuunissamik periaaseqarnissap qulaarneqarnissaa (forsigtighedsprincip atorneqarnissaa), taanna isumaqarpoq arlaatigut qulartoqarpat imaluunniit nalornisoorneqarpat taanna nalornineq timmissanut "iluaqutaatinneqassaaq", tassa timmissat annertunerusumik killilersorneqalissapput, nalornineq taanna tunngavigalugu.

Taanna pillugu KNAPK-mit imatut oqaaseqaateqarusuppugut:

Isumaliutersuummi tassani mianersortuunissamik periaaseqarnissap (forsigtighedsprincip) eqquteqquneqartoq sumut tunngatillugu atorneqassanersoq qanorlu atorneqassanersoq pillugu allaqqasoqanngilaq. Assersuutigalugu timmiaq aalajangersimasoq soorlu appa ulloq piniaqqusaajunnaarfia ilutigalugu timmissat allat

aamma piniaqqusaajunnaarnissaannik piumasaqaammik isumaliutersuummi tassani allaqqasoqanngilaq.

Timmissat illersugaanerat pillugu Nalunaarummi nutaami timmissat nungutaanissamut ulorianartorsiunngitsut soorlu mitit taateraat, serfat allerillu taamaalillutik aamma 15. februar piniaqqusaajunnaarput, ulloq taanna appat piniaqqusaajunnaarnerat peqqutigalugu, taamaaliornermi mianersortuunissamik periaaseqarneq (forsigtighedsprincip) tunngaviginiarneqarsimagunarluni, naak timmissat taakku mitit, taateraat, serfat allerillu nungusaataanngitsumik tunngaveqarluni iluaqutigineqarsinnaagaluartut, soorlulu tamanna Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata siunertaani aalajangersarneqarsimasoq, tassa nungusaataanngitsumik iluaquteqarnissaq aallaviussasoq.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat 31. oktober 1999-imeersumi aalajangersakkat naapertorlugit Timmissat illersugaanerat pillugu Nalunaarut aalajangersagaavoq.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaanni tunngavigineqartumi tassani aalajangersagaavoq nungusaataanngitsumik pisuussutit uumassusillit iluaqutiginiarneqarnissaat inatsimmi siunertarineqassasoq.

Kalaallit Nunaanni Inatsisartut suleriaasissaat 5. januar 1990-imeersumi aamma Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit lnatsisartut inatsisaanni 20. oktober 1988-imeersumi, taakkunani aalajangersakkani takuneqarsinnaanngilaq inatsisartut ataani ataatsimiititaliat uani Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliaq Inatsisartuniit pisinnaatitaassasoq inatsisartut inatsisaanni, uani piniarneq pillugu inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat - killiliussat - qaangerlugit piumasaqaateqarsinnaanerannik.

Isumaqarpugut isumaliutersuummi piumasaqaatit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik qaangiisut tunngaavigalugit Nalunaarummik (bekendtgørelsemik) sanasoqarsinnaanngitsoq, tassani pivarput mianersortuunissamik periaaseqarnissamik isumaliutersuummi piumasaqaateqarsimaneq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpugut:

Timmissat illersugaanerat pillugu Nalunaarummi taamatut killilersuilerneq, tassa timmissat ulorianartorsiunngitsut ilanngullugit 15. februar piniaqqusaajunnaarnerat inatsisartut inatsisaannik tunngavissaqanngitsoq, taamaallaalli ataatsimiititaliap isumaliutersuutaani piumasaqaammik ersernerluttumik aallaaveqartoq, tassani piumasarineqarsimammat forsigtighedsprincip aamma atorneqassasoq, kisiannili tassunga tunngatillugu aamma eqqaasariaqarpoq isumaliutersuummi tassani allaqqasoqanngimmat forsigtighedsprincip qanoq atorneqassanersoq, tassa imatut paasillugu: isumaliutersuummi tassani allaqqasoqanngilaq timmiaq aalajangersimasoq soorlu appa ulloq piniaqqusaajunnaarfia ilutigalugu timmissat allat aamma piniaqqusaajunnaassasut.

Isumaqarpugut tamanna kukkunerusoq tassami naammanngilaq ataatsimiititaliap isumaliutersuummini piumasaqaatai inatsisartullu inatsisaannik tunngavissaqanngitsut avaqqutsisullu Nalunaarummi tunngavigissallugit. Nalunaarutit sananeqartarput inatsisit inatsisartuni pingajussaaneerlugit suliarereerlugit akuersissutigineqarsimasut sinaakkusiussaat naapertorlugit.

Paasinarpoq 1996-imili Eqqissisimatitsinermut avatangiisinullu ataatsimiititaliaq isumaliutersuummini forsigtighedsprincip-ip atorneqarnisaanik piumasaqarsimasoq. Taamanikkulli taanna (forsigtighedsprincip) piniarneq pillugu inatsisartut inatsisaannut sooq eqqunniarneqarsimanngila taava. Kingullermik piniarneq pillugu inatsisartut inatsisaat 1999-imi nutarterneqarpoq tassanili aamma forsigtighedsprincip tunngavissatut inatsimmi eqqunneqanngilaq.

Imatut pisoqarsimasoq nalilerparput:
Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaata 1996-imi forsigtighedsprincip-ip Timmissanut nalunaarummi nutaassami atorneqarnissaa piumasaqaatigisimavaa. Apeqqusertariaqarpoq ataatsimiititaliaq taanna Inatsisartunit pisinnaatitaanersoq (mandat) Inatsisartut inatsisaanni aalajangersariikkanik qaangiilluni piumasaqaateqarsinnaanersoq,

aamma imaattoqarsimavoq:
Appat piniaqqusaaffiat naappat timmissat allat piniarneqartartut aamma ilanngullugit piniaqqusaajunnaarnissaanik Nalunaarummi aalajangiisimaneq tamanna Timmissat pillugit Suleqatigiissitap aalajangersimasaanik tunngaveqarpoq, tassami Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap tamanna piumasaqaatigisimaneraa Isumaliutersuummi takuneqarsinnaanngilaq, taamaallaalli forsigtighedsprincip atorneqarnissaa piumasarisimavaat, taassumalu qanoq atorneqarnissaa pillugu Isumaliutersuummi allaqqasoqarani.

Taamaammat:
Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititalip aammalu pingaartumik Timmissat pillugit Suleqatigiissitap (arbejdsgruppep) taamatut aalajangersaasimaneri inatsisartut inatsisaannik unioqqutitsinertut nalilertariaqarput. Tamannalu tunngavigalugu Timmissat illersugaanerat pillugu Nalunaarut kukkusumik inatsisinillu tunngavigisassanik najoqqutaqarani suliariarineqarsimammat atorunnaarsinneqartariaqartoq isumaqarpugut, tamannali tassa Inatsisartut Ombudsmandiata aalajangiiffigissavaa.
Oulaani allaaserisavut tunngavigalugit isumaqarpugut Naalakkersuisut ulloq 7. marts 2002 Nalunaarumiit allanngortitsilaarnissanik naammanngilluinnartunik siunertaqartumik aalajangiisimanerat akuerineqarsinnaanngitsoq, isumaqarlutalu Inatsisartut Ombudsmandiata aalajangiinissaa utaqqeqqaartariaqaraat nutaamik iliuuseqannginnerminni."

Pisortaqarfiup allakkakka 8. februar 2002-meersut 22. marts 2002-mi ima akissuteqarfigai:

"Inatsisartut Ombudsmandiata Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfimmut KNAPK-p timmissat pillugit nalunaarummut naammagittaalliuutaa oqaaseqarfigeqquaa, taamatuttaaq nalunaarummi eqqissisimatitsinermut aalajangersakkat Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaassutigineqarsimanersut, mianersuussinermik tunngaveqarnerup atorneqameranut tunuliaqutaasunut kiisalu nalunaarummi aalajangersakkat suut inatsisinik sorlernik tunngaveqarnersut.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik tusarniaaneq
Siusinnerusukkut naalakkersuisunut ilaasortaq Alfred Jakobsen timmissat eqqissisimatitaanerat pillugu nalunaarutip nr. 29, 19. september 1989-imeersup iluarsaateqqinneqarnerata aallartinneqarneranut atatillugu aalajangiivoq suleqatigiissitamik pilersitsisoqassasoq nalunaarummi nutaami aalajangersakkat qanoq ilusilersorneqarnissaannut inassuteqaateqartussamik.
Ulloq 29. november 2002-imi Naalakkersuisut timmissat pillugit nalunaarummik akuersissuteqarnissaata tungaanut soqutigisaqaqatigiit isumaat ataatsimiinnerni pingasuni 13. februaarimi, 16. martsimi kiisalu 6. junimi 2001-imi ingerlanneqartuni suleqatigiissitami tassani oqallisigineqartarput. Suleqatigiissitamut peqataapput KNAPK, TPAK (Tapertaralugu Piniartartut Aalisartartullu Kattuffiat), KANU-

KOKA, Timmiaq, Nuka A/S, Pinngortitaleriffik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfik, Nuummi piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisoq (ataatsimiinnermi ataatsimi peqataasoq) kiisalu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik.

Taamaammat Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortaatitallit tamarmik tassalu KNAPK, KANUKOKA, TPAK, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfik kiisalu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik taamaalillutik suleqatigiissitamut ilaasortaatitaqarput.

Ulloq 15. marts 2001-imi Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleqatigiissitap pilersinneqarsimaneranik oqaasiinnakkut ilisimatinneqarput.

Ataatsimiinnerup nr. 2-p aamma ataatsimiinnerup nr. 3-p akornanni timmissat pillugit nalunaarutissamut missingiut avammut tusarniaassutigineqarpoq, taassuma annertunerusutigut nalunaarutinngortoq (timmissat illersorneqarnerat pillugu nalunaarut nr. 38, 6. december 2001-imeersoq) assigaa. Soqutigisaqaqatigiiffippaalussuit tusarniaaffigineqarput - taakkununnga ilaallutik suleqatigiissitamut ilaasortat.

Taamaattoq KNAPK ulloq 22. maj 2001-ip tungaanut tusarniaanermut killiliussap iluani tusarniaanermut akissuteqanngilaq. Taamaammat akissuteqarnissamut killiliussaq ulloq 5. juni 2001-ip tungaanut sivitsorneqarpoq, taamaakkaluartorlu KNAPK allakkatigut akissuteqanngitsuarsinnarpoq. Ulloq 6. juni 2001-imi suleqatigiissitap pingajussaannik ataatsimiinnerani KNAPK nalunaaruteqarpoq kattuffiup suleqatigiissitap ataatsimiinnerisa aappaanni isummat saqqummiussugai KNAPK-p tusarniaanermut akissutaasut naatsorsuunneqassasut.

Suleqatigiissitap pingajussaannik ataatsimiinnerani tusarniaanermut akissutit tamaasa misissorneqarput oqallisigineqarlutillu. Taamatut oqallittoqareermat erseqqissivoq suleqatigiissitaq uku pillugit isumaqatigiittoq

- Appat, mitit aamma mitit qingallit piniagaanerata killilersomeqarnissaa pisariaqarpoq, tassami timmissat Kalaallit Nunaanni nunanilu allani ikiliartormata,
- nungukkiartuutaanngitsumik iluaquteqarneq pisortat ingerlatsinerannut tunngaviussaaq,
- uumasoqatigiinnut killilersuinerit uumasoqatigiit allat piniagaanerat annertuseriartittassanngikkaat,
- uumasoqatigiit arlallit manniinik mannissarniartarneq inerteqqutaassasoq: imeqqutaallat, serfat, naajaannaat taateraallu,
- piniartutut inuussutissarsiuteqarnerup inuuniarnermi aningaasaqarnermut tunngatillugu nalilersuilluni misissuiffigineqarnissaa,
- piniarnissamut misilitsittarnermik aaqqissuussinerup atuutilersinneqarnissaata sulissutiginissaa,
- piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisoqarnerup amerlanerusunik sulisulerlugu nukittorsarneqarnissaa,
- Piniarnermi paasissutissat atorneqarnerisa nukittorsarneqarnissaat,
- piniarnermi ileqqorissaarnermut tunngatillugu tunngavissat nukittorsarneqarnissata sulissutiginissaa,
- Aviisit, radio aamma tv atorlugit paasissutissiisarnerup siunnerfilerneqarnissaa anguniarlugu.

Kisiannili suleqatigiissitaq uku pillugit isumaqatigiinngilaq:

- piffissat piniarfissarititaasut aalajangersimasut
- kikkut killilersuiffigineqarnerpaassappat: Inuussutissarsiutigalugu piniartut imaluunniit sunngiffimmi piniartartut.

Inerniliinerit matuma siulianiittut ataatsimiinnermit imaqarniliami takuneqarsinnaapput suliffeqatigiissitamut ilaasortat arlaannaataluunniit akerleralugit oqaaseqarfigisimanngisai.

Taamaammat suleqatigiissitap kingullermik ataatsimiinnera qaangiutiinnartoq erseqqissivoq isummat suut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaasa timmissat pillugit nalunaarutissap imassaanut isummiussimaneraat. Taamaalilluni Naalakkersuisut aalajangiinerminnut tunngavigisaannut isummernernik nutaanik takkuttoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq.

Taamaalereermat apeqqutaalerpoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaavigineqassanersut. Soqutigisaqaqatigiit kattuffii Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilaasortassaannik toqqaasartut (KNAPK, KANUKOKA, TPAK) allaaserineqartutut suleqatigiissitamut allanillu tusarniaanermut ilaapput. Kattuffiit taakkuusut pingajussaannik tusarniaaffigineqaqqinnissaat annertuallaamik allaffissornertut pissuseqassammat Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleqatigiissitami sulineq aamma Kalaallit Nunaanni timmissat piniagaanerannut piffissaliussanut siunnersuutip inerneqarnera pillugit ilisimatitsissuteqarfigalugit aaqqiisoqarpoq. Taamaaliortoqarpoq piffissat piniarfissat isumaqatigiinngissutaanerat annertunerpaammat.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut taamaallaat suleqatigiissitap inernilineri piffissat piniarfissat akerleriissutaasut skemanngorlugit ilanngullugit saqqummiunneqarput. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ulloq 2. november 2001-imi allakkatigut ilisimatitsissut nassiunneqarpoq qaallunaatut (13. november ilisimatitsissutip kalaallit oqaasiinut nutsernera tiguneqarpoq). Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimiipput 4. november 2001-imi. Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup ilaasortaatitaa ataatsimiinnermi nalunaaruteqarpoq ilaatigut imatut: "Nalunaarutissamut missingiut Namminersornerullutik Oqartussat avataanni iluannilu piniarneq pillugu siunnersuisoqatigiit tunuliaqutaannut tusarniaassutigineqareerpoq. Taamaammat Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilisimatitsissutitut pisortaqarfiup Kalaallit Nunaanni timmissanik piffissanut piniarfissanut nutaanut siunnersuutaa ilanngunneqaannarpoq".

Ilisimatitsissuteqarneq tunngavigalugu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortat piffissat piniarfissarititaasut immikkut ittut oqallisigaat. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortat taamaallaat piffissanut piniarfissarititaasunut nutaanut siunnersuutinut oqaasissaqarsimapput. Paarlattunik Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaanermi periaatsit qanoq issimasariaqarnerannut oqaasissaqarsimanngillat – taamatuttaaq akerleralugu oqaaseqarsimanatik - soorlu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliamut tunngatillugu tusarniaavigineqarsimasariaqaraluarnerannik tassa 2001-imi allaneersunut tusarniaanermut atatillu kingusinnerusukkulluunniit.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneranni tassani periaaserineqartut pillugit oqaaseqaateqartoqarsimagaluarpat - taamatuttaaq nalunaarut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tamarmiusunut oqaaseqarfigisassanngorlugu saqqummiunneqartariaqaraluartoq suliaq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni suliarineqarsinnaasimassagaluarpoq Naalakkersuisunut akuersissutigisassanngorlugu saqqummiunneqartinnagu. Nalunaarutimmi imarisai ulloq 4. november 2001-imi Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneranni tassani suliarineqarsinnaasimassagaluarput. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit immikkoortumi tullermi takuneqarsinnaasutut taamaalillutik oqaaseqaateqarsinnaasimassagaluarput tamanna kissaatigineqarsimasuugaluarpat.

Tassunga atatillugu pisortaqarfik naliliivoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit nammineerlutik oqaluuserisassat akuersissutigineqarnerannut atatillugu aalajangiisinnaammata ilisimatitsissutitut suliaq suliarineqassanersoq imaluunniit suliatut ilisimatitsissutitut suliarineqaannassanersoq tusaatissatullu tigullugu.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ukiuni siusinnerusuni imaqarniliaat misissuataaraanni assersuutissarpassuaqarpoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit sulianik suliaqartarsimasut tamatumalu malitsigisaanik apeqqutit piniarnermut aallaani-

arnermullu tunngasut pillugit oqaaseqaateqartarsimallutik, naak oqaluuserisassat tamakku oqaluuserisassanut taamaallaat ilanngunneqartarsimagaluartut ilisimatitsissutissatut imaluunniit oqaluuserisassami tamalaani.

Apeqqutaassaartaaq piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 16, imm. 2-mi Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaavigineqartarnissaannik piumasaqaat qanoq ililugu naammassineqassanersoq, taamatuttaaq periaaseqartoqalersimanersoq qanoq taamatut tusarniaasoqartarnissaanut. Nalunaarutissanut nutaanut siunnersuutit Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tamarmiusunut saqqummiunneqartassappat imaluunniit piumasaqaat taanna naammassineqassanerluni taamaallaat siunnersuut kattuffinnut peqatigiiffinnullu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortaatitaqartunut nassiullugu?

Imaluunniit piumasaqaataanerluni siunnersuut taamaattoq tusarniaassutigalugu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut namminemut aamma immikkut kattuffinnut il. il. siunnersuisoqatigiinni ilaasortaatitaqartunut nassiunneqassasoq?

Pisortaqarfiup siusinnerusukkut tamakkuninnga ajornartorsiut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaannut saqqummiuppaa. Taamaaliomermut pissutaavoq ajornartorsiutaallunilu inatsisissatut siunnersuut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut kattuffinnullu il.il. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortaatitaqartunut allanut tusarniaanikkut oqaaseqarfigisassanngorlugu saqqummiunneqartassappat Naalakkersuisut nalaataqarsinnaammata kattuffimmit ataasiusumit isummanik assigiinngitsunik marlunnik saqqummersoqartoq. Taamaalippallu isummemeq sorleq soqutigisaqaqatigiiffimmut pineqartumut isummiussatut isigineqassava?

Pisortaqarfik ajornartorsiutinut siuliini taaneqartunut akissutisivoq soorunalimi siunertarineqanngitsoq pisortaqarfik tusarniaalluni allakkanik marloriarluni nassiussisassasoq, tassa Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut aamma kattuffinnut il.il. Piniameq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortaatitaqartunut.

Siusinnerusukkumit assersuutissaqarpoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit sulianik Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnit tamarmiusunit pissusissaatut suliarineqartussanik suliarinnittarsimannginnerannik. Tassunga tunngatillugu nalunaarutit marluk 8. februar 2001-imeersut tuttut illersorneqarnerat aamma tuttut piniagaanerat pillugit kiisalu nalunaarutit marluk 8. februar 2001-imeersut umimmaat illersorneqarnera aamma umimmaat piniagaanerat pillugit innersuussutigineqarsinnaapput. Nalunaarutit taakku pingasut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tamarmiusunut oqaaseqarfigisassanngorlugit saqqummiunneqarsimanngisaannarput. taamaallaalli Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni kattuffinnut tusarniaassutigineqarsimallutik. Taakkuninnga tusarniaasuusimapput 2000-imi ukiukkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfik aamma Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik. Nalunaarutissanut missingiutinut sisamanut taakkununnga atatillugu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut saqqummiussinituaasimavoq oqaluuserisassami taaneqarsinnaasut ataanni nalunaarutit imaat pillugit ilisimatitsissuteqarneq taamaaliortoqarsimalluni 27. oktober 2000-imi Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneranni.

Tassami Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik kisimi pinnani kisiannili aammattaaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfik - malugalugu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut allattoqarfiusoq - siusinnerusukkut pisartuni naliliisarsimapput nalunaarutissat pillugit ilisimatitsissuteqarneq naammassasoq piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi piumasaqaatit naammassineqarnissaannut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit "tunuliaqutaannik" tusarniaanikkut piniartut atuisullu ilisimasaat ilanngunneqartarmata. Assersuummi matuma siulianiittumi aammattaaq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit periaaserineqartumut akerliliillutik oqaaseqaateqarsimanngillat. Paarlattuanik Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit nalunaarutit pillugit tusagassiorfinnut nalunaaruteqarput tassani i-

laatigut takuneqarsinnaalluni: "Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit umimmaat tuttullu pillugit nalunaarutit iluarsaateqqinniarlugit allanngortinniarlugillu sulineq ingerlasoq tapersersoraat".

Matuma siulianitut assersuutigalugu taaneqarsinnaavortaaq aammattaaq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut sunngiffimmi piniarnermut allagartat aamma inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 2 aamma nr. 3, 3. januar 2002-meersut ilisimatitsissutitut saqqummiunneqarmata. Taamaalilluni timmissat pillugit nalunaarut assersuutissaaginnarpoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata nammineq tusarniaasarnerit ilisimatitsissuteqartarnerillu pillugit pilersitseqataaffigisimasaatut.

Taamaammat pisortaqarfik naliliivoq periaaserineqaleriartorsimasoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaavigineqartannginnerat taamaallaalli sulianik kattuffinnut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortaatitaqartunik sukumiisumik tusarniaassutigineqarsimasunik ilisimatitsissuteqarfigineqaannartarlutik. Taamatut ilisimatitsissuteqartarnerit Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqarnissamut tunuarsimaarfigisarsimanngilaat.

Pisortaqarfimmissaaq naliliisoqarpoq pissusiviusutigut suliaq tusarniaassutigalugu imaluunniit ilisimatitsissutigalugu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut saqqummiunneqassappat pingaarutilimmik allaanerussuteqartoqanngitsoq. Taamaappoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit nammineerlutik oqaluuserisassaminnik akuersissutiginnittarnerat innersuussutigalugu.

Periaatsit matuma siulianitut allanngoriartornerisa kingunerisaanik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfiup piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisip iluarsaateqqinneqarnissaanut siunnersuumminut atatillugu tusarniaasarnerup imatut allanngortinneqarnissaa siunnersuutigisimavaa: "Naalakkersuisut suliani § 2, imm. 2-miit 4-mut, §§ 4-miit 5-imut aamma §§ 7-imiit 10-mut tunngassuteqartuni Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortat ataatsimoortillugit imaluunniit ataasiakkaarlugit tusarniaavigisassavaat". Siunnersuisoqatigiit qanittukkut ataatsimiinneranni Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortat siunnersuutigineqartutut allanngortitsinissamut oqaaseqaatissaqarsimanngillat.

Pisortaqarfimmit naggasiullugu taaneqassaaq nalilerneqarmat Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik tusarniaasarnissamik piumasaqaammut tunuliaqutaasoq tassaasoq Naalakkersuisut aalajangiinerinut atugassanik aalajangiinissamut tunngavissanik pissarsiniartarneq, taamaalilluni piniartut atuisullu ilisimasaasa ilaatinneqartarnissaat qulakkeerlugu. Paarlattuanik pisortaqarfimmi isumaqarpugut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit pisortat ingerlatsineranni inatsiseqartitsinermut tunngatillugu nalinginnaasumik paasinnittarnermi attuumassuteqartut soqutigisaannik aallussinissamik siunertaqartut.

Pisortaqarfimmi isumaqarpugut piniartut atuisullu ilisimasaat annertuumik ilaatinneqarsimasut - taamatuttaaq suleqatigiissitamik pilersitsinermi. allanut tusarniaanermi kiisalu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilisimatitsissuteqarnikkut - imatut annertutigisumik Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaanermut sanilliunneqarsinnaasumik.

Pisortanit soraarnerussutisiat

Mianersuussinissamik tunngaveqarneq

KNAPK-p naammagittaalliuutigaa timmissat pillugit nalunaarummi eqqissisimatitsinissamik aalajangersakkat ilusilersorneqarnerannut atatillugu mianersuussinissamik tunngaveqarneq atorneqarsimammat. Tassami KNAPK allappoq imatut: "Assersuutigalugu appanniarneq ulloq 15. februar unitsinneqartassappat, timmissanik allanik tamanik nungutaanissamut ulorianartorsiortinneqanngitsunik aamma nungukkiartuutaanngitsumik tunngaveqarluni suli iluaqutigineqarsinnaasunik piniarneq aammattaaq ulloq 15. februar unitsinneqartassasoq, tassanilu pineqarput mitit,

taateraat, serfat, allerit allallu. Imatut tunngavilersuuteqarluni: Ersissutigineqarmat timmissat allat piniagaanerat annertuallaalertassasoq appat piniagaanerat unitsinneqaraangat, taamaammallu timmissanik tamakkuninnga tamanik piniarneq unitsinneqartassalluni mianersuussinissamik tunngaveqarneq aallaavigalugu. Isumaqarpugut mianersuussinissamik tunngaveqarneq maani Nunatsinni taamaallaat atorneqalersinnaasoq nunami Inatsisartut inatsisaat atuuttoq aqqutigalugu".

Avatangiisinik pinngortitamillu illersuinermut tunngassuteqartuni mianersuussinissamik tunngaveqarneq siullermik 1992-imi Rio-mi ataatsimeersuarnermi nunarsuarmut tamarmut saqqummiunneqarpoq. Taamatuttaaq tunngaveqarneq uumassusillit amerlasoorsuunissaannik nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni, ulluinnarni oqalunnermi Biodiversitetskonventionimik taaneqartartumi, pinngitsoorani aallaqqaasiuttagassatut ikkunneqarpoq. Uumassusillit amerlasoorsuunissaannik nunat tamalaat isumaqatigiissutaat Namminersornerullutik Oqartussat 1993-imi upernaakkut Uumassusillit amerlasoorsuunissaannik nunat tamalaat isumaqatigiissutaannut akuersaarnerisigut Kalaallit Nunaannut piumasaqaatitalernagu Folketingimit ulloq 21. december 1993-imi atuuttussanngortinneqarpoq.

Nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni mianersuussinissamik tunngaveqarneq pillugu uku takuneqarsinnaapput: "Isumaqatigiissuteqartut - malugippassuk uumassusillit amerlasoorsuunissaata annikilleriarujussuarnissaanut taakkuluunniit annaaneqarnissaannut ulorianartorsiortoqartillugu ilisimatuutut qulakkeerinnissinnaasoqanngitsoq tamanna taamatut aarlerinartorsiornerup pinngitsoortinniarneqarneranut annikillinniarneqarneranulluunniit sillimmartaarutissanik kinguartiterinermut pissutiginiarneqassanngilaq".

"Nunaminertanik atuineq aamma pinngortitamik kulturimillu illersuineq pillugit Avatangiisit pillugit pisinnaatitaaffinni, atuakkat aappaanni, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001-imeersumi" allaffiup pisortaa Veit Koester, Skov- og Naturstyrelsimeersoq, mianersuussinissamik tunngaveqarneq pillugu imatut allappoq: "Uumassusillit amerlasoorsuunissaannik nunat tamalaat isumaqatigiissutaat nunarsuarmi uumassusillit amerlasoorsuunissaat eqqarsaatigalugu nunat tamalaat isumaqatigiissutaannut allanut naleqqiullugu arlalippassuartigut malinniagassaavoq nutaaq. Kisiannili aamma avatangiisit pillugit inatsisinut tunngatillugu tamatigoornerusumik isigalugu assut maluginiarnarpoq, tassami nutaaliornerpaalussuarnik imaqarami. …. Aallaqqaasiummi qulingiluassaannik isummernerani mianersuussinissami tunngaveqarnermik eqqarsaatersuut. Taamatut oqaasertaliinermi tunngavilersuineq RIO-mi isumaqatigiissummi (taamatut) tunngavilersuinermit sukanganerullunilu qasunganeruvoq. Sukanganeruvoq, taassuma atorneqarnissaanut annertoorujussuarmik ikilisoqarnissaanik ulorianartorsiornermik (taamaallaat) pissutissaqartinneqarami, kisiannili RIO-mi isumaqatigiissummi tunngavigineqartoq "serious or irreversible damage"-mik ulorianartorsiortitsisoqarnissaa pissutissaatinneqarluni. Taamatuttaaq nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni tunngavigineqartoq aningaasaqarnermut tunngatillugu isummersornernik imaqarani. Kisiannili nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni tunngavigineqartut ugguuna sanngiinnerupput atuinissamik piumasaqaat imaalillugu oqaasertalerneqarsimammat peqataasut "should"-issallutik, kisiannili RIO-mi tunngavigineqartuni oqaaseq "shall" atorneqarluni. Kingullermut taaneqartumut nassuiaatissaq uani ujarneqartariaqassagunarpoq pisup aappaani oqaasertaliussat pinngitsooratik malinneqartussaammata taamaakkaluartorli aallaqqaasiummi allamilu oqaasertaliussat pinngitsooratik malinneqartussaanngitsut tunngaviusut pillugit".

Veit Koester qupperneq 46-mi allapportaaq inatsisilerinermut tunngatillugu allagaqartartut ilaasa mianersuussinissamik tunngaveqarneq inuit piginnaatitaaffiinut tunngatillugu eqqartuussiveqarnermi ileqqorineqartutut isigigaat, allalli taamatut tunngaveqarneq taamatut eqqartuussiveqarnermut tunngavissaatikkumanagu inger-

laqqillunilu allappoq: "Avatangiisit pillugit tunngavigineqartut inuit piginnaatitaafiinut tunngatillugu ileqqoralugu piginnaatitaaffinnut ilaassanngippata taava minnerpaakkulluunniit nunarsuarmioqatigiinni nalinginnaasumik akuerineqarsimassapput".

Taamaammat nalinginnaasumik isumaqatigiissutaavoq mianersuussinissamik tunngaveqarneq inuit piginnaatitaaffiinut tunngavittut isigineqarsinnaasoq, pinngortitamik illersuiniarluni suliniuteqarnermut atatillugu tamakkiisumik inatsisitigoortumik atorneqarsinnaasoq, taamatuttaaq aamma inatsisiliorniarluni suliniuteqarnermi.

Pisortaqarfiup tassunga tunngatillugu nassuiaammi matumani qupperneq 2 innersuussutigissavaa, tassani allassimammat timmissat pillugit suleqatigiissitami ilaasortaatitaasut tamarmik isumaqatigiissutigimmassuk timmissanik aalajangersimasunik killilersuinerit timmissat allat piniagaanerannut annertusisitsinermik kinguneqassanngitsut. Taamaammat KNAPK nammineerluni suleqatigiissitami mianersuussinissamik tunngaveqarnerup piviusunngortinneqarneranut peqataavoq.

Mianersuussinissamik tunngaveqarneq manna siunertaralugu pinngortitamik illersuiniarluni iliuuseqalinnginnerni tamani ilisimatuussutsikkut uppernarsaatissarsiniaqqaartarnissaq pisariaqanngilaq. Naalakkersuisut taamatut tunngaveqarneq timmissat pillugit nalunaarutip suliarineqarneranut atatillugu atorpaat nunanut tamalaanut pisussaaffiit naammassisinnaajumallugit, kisiannili aammattaaq Inatsisartut timmissat pillugit nalunaarutip iluarsaateqqinneqarnissaanut 1996-imi killissarititaasunik aalajangersagaat malissinnaajumallugit.

Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaat 1996-imi taamanikkut timmissat pillugit nalunaarutissamut missingiut saqqummiunneqarsimasoq pillugu imatut isumaliutissiissuteqarput: " .....Ataatsimiititaliap ataatsimut isigalugu siunnersuut tapersersorpaa najukkani assigiinngitsuni nunarpullu tamakkerlugu piujuartitsinissamik tunngaveqarnermik, timmissat kinguaassiorsinnaanerisa sapinngisamik pitsaanerpaamik iluatsittarnissaasa qulakkeerneqarnissaannik taamatullu mianersuussinissamik tunngaveqarnissamik tunngaveqarmat, taamaalilluni nalornisoqalersillugu timmissat taamatullu isumalluutinik taakkuninnga atuiumaartussat iluaquserneqartassallutik ...."

Taamatuttaaq lnatsisartut 2001-imi upernaakkut katersuunnerminni timmissat illersorneqarnerat oqallisigaat Inatsisartunut ilaasortap Otto Steenholdt-ip apeqquteqaatip oqallisigineqarnissaanik Kalaallit Nunaanni timmissat piujuartinneqarnissaannut eqqissisimatitsisarneq eqqarsaatigalugu pisariaqartinneqartumik suliniutaasussat pillugit siunnersuuteqarnera tunngavigalugu. Apeqquteqaatip oqallisigineqameranut atatillugu Peqqinnissamut Avatangiisinullu Naalakkersuisup akissuteqaataani ilaatigut imatut allassimasoqarpoq: "Mianersuussinissamik tunngaveqarnissaq qulakkeerneqassasoq, imaalillugu, naammaginartumik piviusorsiortumillu tunngavissaqarluni nalorninermi timmissat taamatullu isumalluutinik atuiumaartussat iluaquserneqassallutik".

Inatsisartut ulloq 17. maj 2001-imi apeqquteqaat tunngavigalugu oqallinnerannut atatillugu timmissat illersugaanerata sukateriffigineqarnissaa amerlanerussuteqartunit isumaqatigineqarpoq. Taamaammat mianersuussinissamik tunngaveqarnissap atorneqarnissaa akerliuffigineqanngilaq.

Taamatuttaaq lnatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaata 2001-imi upernaakkut taamanikkut Naalakkersuisunut Ilaasortaq Alfred Jakobsen timmissat pillugit nalunaarutissaq pillugu isumasioqatigaa.

Pisortaqarfik naliliivoq timmissat pillugit nalunaarummi maleruagassanik aalajangersaanermut atatillugu mianersuussinissamik tunngaveqarnissap atorneqarnera pinngortitamik allanngutsaaliuinissaq pillugu inatsimmi imaluunniit piniameq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi aalajangersakkanut akerliunngitsoq. taamaammallu inatsisinik tunngaveqarnermut akerliunani. Tassami mianersuussinissamik tunnga-

veqarneq tunngavissanik ima atorneqartigisunik atuineruvoq ajornaqutissaqarani inatsisiliornermi ingerlariaqqiffinni tamani atussallugu.

Pisortaqarfiup erseqqissassavaa mianersuussinissamik tunngaveqarneq tunngavissanit arlalinnit assigiinngitsunit taamatuttaaq aamma piujuartitsinissamik tunngaveqarnermit tigusilluni ilaatinneqarmat, tassa timmissat pillugit nalunaarutissami aalajangersakkat ilusilersorneqarmata. Mianersuussinissamik tunngaveqarneq pingaartumik atorneqarpoq § 3, imm. 3-p ilusilersorneqarneranut atatillugu. tassami pingaarnerpaatinneqarmat timmissanik aalajangersimasunik illersuinerup timmissanik allanik annertunerusumik atuineq kingunerissanngikkaa taamaalilluni timmissat taakku ikiliartortilerlugit. Tamakku tamarmik suliarineqarput isumaqartoqarmat timmissat ikiliartorsinnaanerannik naammaginartumik piviusorsiortumillu nalornisoqarnera timmissanut taakkununnga iluaqutissanngortinneqassasoq.

Taamatuttaaq § 3, imm. 3-p ilusilersugaanera imatut tunngaveqarnermut takussutissaavoq siusinnerusukkut nalunaarummi piffissanut aallaaniarfissanut tunngatillugu piffissat aallaaniarfissat sivikillineqarlutik. timmissat piaqqiornerisa nalaani illersorniarlugit, piffissaq taanna tassaasarmat timmissat marlukkuutaalerfiat, manniliulerfiat, ivaffiat piaqqaminnillu paarsiffiat.

Timmissanut assigiinngitsorpaalussuarnut tunngatillugu uumassusilinnik misissuisut uppernassusilinnik misissuisimanerisa takutippaat timmissat malunnartumik ikileriarsimasut, tamakku tassaallutik assersuutigalugu appat, mitit aamma mitit qingallit. Timmissanut allanut piffissap piniarfiusartup allanngorartinneqarnerata kingunerisinnaavaa timmissat taakku annertunerusumik piniagaalernerat tamatumalu kingunerisaanik ikiliartulernerat. Taamaammanuna mianersuussinissamik tunngaveqarneq atorneqartoq, takuuk § 3, imm. 3.

KNAPK-mit allanneqarsimasutut eqqorpoq pisortaqarfiup pinngortitap illersorneqarnera pillugu inatsisissaq nutaaq piareersarmagu, siunertat pillugit aalajangersakkami allassimalluni mianersuussinissamik tunngaveqarneq atorneqassasoq pingortitaq illersorniarlugu. Pisortaqarfiup inatsimmi taamatut tunngaveqarnermik taamaallaat ilanngussineq tunngaviup atorneqarnissaanik oqaatiginninnertut isigaa, imaanngitsoq taamatut tunngaveqarneq atorneqartassalluni taamatut tunngaveqarneq inatsimmi toqqaannartumik allassimagaangat aatsaat.

Pinngortitap illersorneqarnera pillugu inatsisissatut siunnersuutip kingunerissavaattaaq pinngortitamik illersuinerup - pinngortitap illersorneqarnera pillugu inatsimmi ilaasup, aamma pinngortitamik iluaquteqarnerup - piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi ilaasup akornanni erseqqissumik avissaartitsisoqarnera. Taamaalilluni siunertarineqarpoq illersuinissamik aalajangersakkat pinngortitap illersorneqarnera pillugu inatsisissami ataatsimoortinneqalernerat. Ullumikkut illersuinissamik aamma iluaquteqamissamik aalajangersakkat piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi akuleriissitaapput.

lnatsisitigut maleruagassani sorlerni tunngaveqarpa

Timmissat pillugit nalunaarut inatsisinik marlunnik tunngaveqarpoq, tassalu Kalaallit Nunaanni pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 12. november 1980-imeersoq aamma piniarneq aallaaniarnerlu pillugit lnatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq.

Pisortaqarfimmit maluginiaqquneqassaaq timmissat eqqissisimatitaanerat pillugu nalunaarutaasimasumi nr. 29, 19. september 1989-imeersumi allassimammat taanna ataasiinnarmik inatsimmik tunngaveqartoq, tassalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit.

Timmissat pillugit nalunaarutip nutaap annerpaartaa siusinnerusukkut timmissat pillugit nalunaarummi aalajangersakkanik nangitsineruvoq. Allanngortitsinerit pingaarnerpaartaat piffissanut piniarfiusussanut tunngapput. Aallaasit, imassat akuer-

sissutillu pillugit aalajangersakkat eqqaassanngikkaanni timmissat pillugit nalunaarut nutaaq pinngortitamik eqqissisimatitsineq pillugu inatsimmik 1980-imeersumik tunngaveqartinneqarsinnaagaluarpoq.

Tuttut umimmaallu eqqissisimatitaanerat pillugu nalunaarutinit siusinnerusukkut taaneqartunit misilittakkat eqqarsaatigalugit "qajannaannerusumik" inatsisitigut tunngaveqartoqarsinnaavoq timmissat pillugit nalunaarut Pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsimmik taamatullu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmik tunngaveqartikkaanni.

Kingumut qiviarluni maannakkut timmissat pillugit nalunaarummi aalajangersakkat uku inatsisini tunngaviusuni ukunani tunngaveqarnerarneqarsinnaapput:

§ 2: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 4

§ 3: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 4: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 5: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 6: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2. imm. 3 aamma § 3, imm. 1 nr. 2

§ 7: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 8: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 9: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 10: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 11: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 12: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 13: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8 aamma 13, imm. 3

§ 14: piniameq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8

§ 15: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 12

§ 16: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 17: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 18: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 8, kiisalu pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 2, imm. 3

§ 20: piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit, § 17, imm. 2 aamma pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsit, § 19

Naggasiineq

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik tusarniaasimanermut tunngatillugu pisortaqarfiup erseqqissassavaa,

Periaaserineqalersimammat sammineqartunik Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit kattuffigisaanni suliarineqarsimasunik Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilisimatitsissuteqarfigisarlugit.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit nammineq oqaluuserisassatik aalajangertarmatigit taamaalillutillu aalajangiiffigisarlugu sammineqartoq oqaluuserisassanngorlugu ilisimatitsissutitulluunniit oqaluuserisassanngortinneqassanersoq.

Timmissat pillugit nalunaarutissap piareersarlugu suliarineqarnerani piniartut atuisullu ilisimasaat Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaavigineqarnerannut sanilliunneqarsinnaasut ilanngunneqarmata.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit siunertarinngimmassuk suliassarinaguluunniit pisortat ingerlatsineranni nalinginnaasumik inatsisiliornermut tunngatillugu illuatungiliuttut soqutigisaannik suliaqartarnissartik.

Mianersuussinissamik tunngaveqarnermut tunngatillugu pisortaqarfiup erseqqissassavaa,

Mianersuussinissamik tunngavegarneq Uumassusillit amerlasoorsuunissaannik nunat tamalaat isumaqatigiissutaannut ilaammat, Namminersornerullutik Oqartussat akuersissutigisaannut, Danmarkip Kalaallit Nunaannut piumasaqaatitalernagu 1993-imi atuuttussanngortissimasaanut.

Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaata isumaliutissiissummini 1996-imeersumi mianersuussinissamik tunngaveqarnerup atorneqarnissaa akuersissutigimmagu.

KNAPK-p naammagittaalliuutaanik Ombudsmandip suliaqarnera apeqqutinik allanik pilersitsissappat pisortaqarfik soorunalimi sullississalluni piareersimavoq."

Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaanut KNAPK allakkatigut 11. april 2002-meersutigut oqaaseqarfiginnissinnaatippara.

Pisortaqarfiup akissutaanut oqaaseriumasanik imaattunik KNAPK-p 19. april 2002-mi nassiussivigaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfimmut tusarniaanerani Pisortaqarfiup akissutaanut 22. marts 2002-imeersumut KNAPK imatut oqaaseqaateqassaaq:

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniarneqarsimannginnerat:

Siunnersuisoqatigiit tusarniarneqarsimannginnerat pillugu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup akissuteqaataanut tunngatillugu innersuussutigissavarput Piniarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersumi § 16, imm. 2-mi aalajangersagaammat Naalakkersuisut pisussaasut (pligt) Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliani §§ 2, imm. 3-4, §§ 4,5, aamma §§ 7-10-mut tunngasuni ataatsimut (samlede fangstråd) tusarniaavigissallugit; tassungalu ilanngullugu innersuussutigissavarput Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaat pillugu aalajangersakkat Naalakkersuisunit 1997-imi akuerineqarsimasut (forretningsordenen).

Ilanngullugit nassiunneqarput Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaat pillugu aalajangersakkat aamma Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliassaat pillugit aalajangersakkat (kommissorium for fangstrådet).

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaanni § 2.1-imi imatut aalajangersaasoqarpoq:

"Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit Inatsisartut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisaata iluani suliniutit nutaat annertunerillu pillugit oqaaseqaateqartassapput. "Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliassaat"-ni aammattaaq Siunnersuisoqatigiit suliassaat allaaserineqarput.

§ 2.2.-mi imatut aalajangersagaqarpoq:

Siunnersuisoqatigiit Naalakkersuisunit piumaffigineqarnikkut suliassanut aalajangersimasunut, toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit Inatsisartut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisaannut tunngasunut oqaaseqaateqarsinnaapput.

§ 3.1-imi imatut aalajangersagaqarpoq:

Siuinnersuisoqatigiit oqaaseqaatinut § 2-mi taaneqartunut isumaqatigiillutik oqaaseqateqartarnissartik anguniartassavaat. Isumaqatigiittoqarsinnaatinnagu ikinnerussuteqartut oqaaseqaateqassagaluarpata tamanna siulittaasup oqaaseqaataanut ilanngunneqassaaq.

§ 3.2-mi imatut aalajangersagaqarpoq:

Oqaaseqaatini Naalakkersuisunut ingerlatinneqartuni erseqqissarsimassaaq, Siunnersuisoqatigiit sinniisuutitaasa affai sinnerlugit najuussimasut, aalajangiisinnaasuseqarsimasullu.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi aamma Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaannik aalajangersakkami allaqqasoqanngilaq Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ataasiakkaarlugit tusarniarneqassasut.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaanni § 16 aamma Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaat malillugit Avatangiisinut Pingortitamullu Pisortaqarfiup Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimut tusarniaaffigisussaagaat takuneqarsinnaavoq. Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsimmi aamma Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaanni ersarilluinnartumik taamatut aalajangersagaqarpoq. Inatsimmi taamatut ersaritsigisumik aalajangersagaqartillugu ileqquliutiinnarneqarsinnaanngilaq (praksis) Siunnersuisoqatigiinnik ilisimatitsiinnartassalluni. Tamanna naatsorsuutigaarput Ombudsmandip ingerlaannaq takusinnaassagaa inatsimmik unioqqutitsinerusoq, tassami piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaanni aamma Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaannik aalajangersakkami allaqqasoqanngilaq Siunnersuisoqatigiit ilisimatiinnarneqartassasut. Ilisimatiinnarneqassappata tamanna inatsisartut inatsisaannik aamma Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaanni aalajangersakkanik unioqqutitsinerussaaq.

Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup allakkatigut tusarniaassutaata 26. april 2001-imeersup assilinera allakkanut ukungunna ilanngunneqarpoq. Tassani takuneqarsinnaavoq tusarniaaneq kikkunnut nassiunneqartoq, tassanilu takuneqarsinnaavoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaanermi ilanngunneqarsimanngitsut.

Tassani allakkami aamma takuneqarsinnaavoq Pisortaqarfiup erseqqissaatigigaa suleqatigiissitap (arbejdsgruppe-p) nalunaarutissaq atulersinneqartinnagu tusarniaasarneq nalinginnaasoq taarsinngikkaa.

Ilanngullugu aamma malugeqqussavarput Arbejdsgruppe-p pineqartup ataatsiminnerisa imaqarniliarinerani takuneqarsinnaammat KNAPK-p arbejdsgruppe-mi sulinermini saqqummiussai KNAPK-p tusarniaanermut akissuteqaataatut isigineqartariaqartut KNAPK-miit erseqqissaatigineqarmat.

Ombudsmandimut malugeqqussavarput tusarniaassummi 26. april 2001-imeersumi aammalu Timmissat illersorneqarnerat pillugu Nalunaarummi 6. december 2001-imeersumi aalajangersakkat annertuumik assigiinngissuteqarmata. Tassunga ilanngullugit timmissat ilaasa piffissami sumi piniarneqarsinnaanerannik aalajangersakkat eqqarsaatigalugit: Tamanna tunngavigalugu KNAPK isumaqarpoq tusarniaanermi 26. april 2001-imeersumi allannguutit tusarniaassutigineqaqqaarsimasariaqaraluartut Nalunaarutip inaarutaasumik Naalakkersuisunit suliarineqannginnerani.

Pisortaqarfiup nassuiaanermini tunngavilersuutiginiarpaa ileqquliutiinnarneqarsimasoq (praksis) Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ileqqussaatut pisortatigoortumik tusarniaaffiginagu ilisimatiinnarneqartarnerat. KNAPK-mit erseqqissaatigeqqissavarput Piniarneq pillugu Inatsimmi aammalu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaat pillugu aalajangersakkani taamak erseqqaritsigisunik aalajanngersagaqar-

tillugu Namminersornerullutik Oqartussani allaffissornikkut ileqquliutiinnakkanik eqqussisoqarsinnaanngilluinnarmat taamaalioraannimi inatsisinik unioqqutisinerussaaq.

Ilanngullugu aamma erseqqissaatigissavarput timmissat aqunneqarnerat piniagaanerallu pillugit suleqatigiissitaq (arbejdsgruppe) inatsisitigut tunngavilimmik pilersitaanngimmat, illuatunganiilli inatsimmik tunngaveqartumik pilersitaammat Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit. Taamaattumik Pisortaqarfiup Piniarneq pillugu Siunersuisoqatigiinnut tusarniaasimannginnerminut arbejdsgruppe ilaatigut tunngavilersuutigimmagu, tamanna tunngavissaqanngilaq akuerineqarsinaananilu.

Tamakkua tunngavigalugit isumaqarpugut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfimmit tusarniarneqarsimannginnerat pillugu pisortaqarfiup tunngavilersuutiginiagaralui naammanngilluinnartut ersertitsinerusullu qanoq annertutigisumik inatsisartut inatsisaannik aammalu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaat pillugu aalajangersakkanik Nalakkersuisut namminneq akuerisaannik unioqqutitsisoqarsimatigineranik; aamma Naalakkersuisuniit tamanna kukkuneruvoq annertooq, tassami Nalunaarutip akuerinnginnerani Naalakkersuisut pisussaaffii naammassineqarsimanersut Naalakkersuisunit qulakkeerneqarsimasussaagaluarmat.

KNAPK isumaqarpoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniarneqarsimannginnerat pillugu Avatangiisinut Pinngortitamullu pisortaqarfiup tunngavilersuutai Siunnersuisoqatigiit allaffeqarfiannut Ombudsmandip oqaaseqarfigitittariaqarai suliap inaarlugu suliarineqannginnerani.

Mianersornissaq tunngavigalugu aqutsinissaq (Forsigtighedsprincippet)

Piffissaq appat piniagaaffiat sakkortunerusumik killerlersorneqalernera tunngavigalugu timmissat allat piniarneqarsinnaasut, soorlu mitit, taateraat, serfat allerit il.il. aamma 15. februarimiit piniaqqusaajunnaartalerput 15. oktoberip tungaanut. Tassungalu ilanngullugu appaliarsuit piniagaanerisa killilersorneqarnerat sukateriffigineqarluni.

KNAPK isumaqarpoq appat saniatigut timmissat allat piniarneqartartut ikiliartunngitsut, taamatut isumaqarnitsinnut KNAPK-mi ilaasortat piniartuunertik aallaavigalugu ullut tamakkiallugit pinngortitamik atuisuusut pinngortitallu pissusaanik ilisimaarinnilluartut takusartakkatik tunngavigalugit naliliinerat tunngavigivarput. Piniartut isumaqarput mitit piaqqiorfitik angallaffiunnginnerusunut nuussimagaat aamma piniartut isumaqarput timmissat piniagaasartut kitaani sikuneq ajortumi ukiisartut amerliartortut.

Piniarneq aallaaniarnerlu pilllugit Inatsisartut inatsisaanni, takuuk § 2, imm. 3, tassani aalajangersagaavoq piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasutigut aqutsinermut atatillugu ilaatigut kattuffiit attuumassuteqartut kiisalu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aqqutigalugit piniartut atuisullu ilisimasaasa ilanngunneqarnissaat pingaartinneqassasut

Taamaalilluni piniartut ilisimasaasa pingaartinneqarnissaat inatsisartut inatsisaatigut qulakkeerneqarluni. Uanili Nalunaarummi pineqartumi piniartut atuisullu ilisimasaat tusaaniarneqaratik ilisimatuussutsikkut misissuinerit malueruagassiornermi tunngavigissallugit naammanngilluinnartut kisimik pingaartinneqarsimapput. Tamanna aamma inatsimmik unioqqutitsineruvoq.

Timmissat amerlassutsimikkut ikiliartunngitsut appat piniaqqusaajunnaarnerat ilutigalugu 15. februar piniaqqusaajunaarput. Taamatut Nalunaarummi (bekendtgørelsemi) aalajangersaasimaneq tunngaveqarpoq timmissat aqunneqarnerat piniagaanerallu pillugit suleqatigiissitaliap (arbejdsgruppe) naalakkersuisuusimasumit Alfred Jakobsenmit pilersinneqarsimasup isumaqatigiissutigisimammagu timmissat

ataatsip piniagaanerata killilersornera timmissap allap piniagaanerulerneranik kinguneqassanngitsoq.

Tamatumunnga Pisortaqarfiup tunngavilersuutiginiarpaa Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaata oktober 1996-imi isumaliutersuummini isumaqatigiissutigisimammagu forsigtighedsprincip timmissat illersorneqarnerat pillugu Nalunaarutissami atorneqassasoq.

Isumaliutersuutip pineqartup assilinera ilanngullugu nassiupparput. Isumaliutersuummi tassani takuneqarsinnaanngilaq forsigtighedsprincip-i timmissat pillugit nalunaarummi qanoq iliornikkut atorneqassanersoq. Taamaallat forsigtighedsprincip-i qanoq isumaqarnersoq isumaliutersuummi nassuiarneqarpoq.

Aatsaalli timmisat aqunneqarnerat piniagaanerallu pillugit suleqatigiissitap isumaqatigiissutaani takuneqarsinnaalerpoq imatut suleqatigiissitami isumaqatigiittoqarsimasoq: Timmissap ataatsip piniagaanerata killilersornera timmissap allap piniagaanerulerneranik kinguneqassangitsoq.

KNAPK-mi isumaqarpugut Suleqatigiissitap taamatut isumaqatigiissimanera Inatsisartut ataatsimiititaliaanit qulaani taaneqartumit forsigtighedsprincip-ip atorneqarnissaanik aalajangiisimanermut attuumassuteqanngitsoq, tassami Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap isumaliutersuummini (betænkning) nassuiarsimanngimmagu forsigtighedsprincip qanoq atorneqassanersoq.

Forsigtighedsprincip nalunaarummi atorneqarsimassappat isumaqarpugut tamanna Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni 1999-imeersumi kiisalu Pinngortitap illersorneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaanni 1980-imeersumi aalajangersakkanut naapertuutinngitsoq. Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata siunertatut paragrafiani § 2-mi aalajangersagaavoq pisuussutit uumassusillit nungusaataanngitsumik iluaqutiginiarneqassasut (bæredygtig udnyttelse). Taamaammat timmissat qulaani taaneqartut nungusaataanngitsumik iluaqutigineqarsinnaagaluit piaarpallaarujussuarmik, tassa appat piniagaanerata 15: februar unitsinneqanerat ilutigalugu piniagaanerat unitsinneqarpoq 15. oktoberip tungaanut.

Ombudsmandi qinnuigissavarput naliliinermini Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaanni § 2 maluginiarluaqqullugu.

KNAPK-mi isumaqarpugut ilisimatuussutsikkut misissuinerit tunngaviginagit asuliinnaq aalajangersaasoqarsimasoq, tassami appat saniatigut timmissat allat piniagaasartut ilisimatuussutsikkut misissorneqarsimanerat naammanngilluinnarmat, taamaammallu timmissanik taakkuninnga (fuglearter) killilersuinerujussuaq inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq nalilerparput.

Assersuutigalugu rejartassat ilisimatuussutsikkut misissuilluareernerit tunngavigalugit ukiumut pisassiissutit aalajangerneqartarput (Nungusaataanngitsumik iluaquteqarniarnissaq siunertaralugu).

Inatsisartut suleriaasissaat (forretningsordenen) pillugu aalajangersakkat 5. januar 1990-imeersumi aamma Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 20. oktober 1988-imeersumi takuneqarsinnaanngilaq Inatsisartut ataanni ataatsimiititaliat, tassunga ilanngullugu Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaat lnatsisartuniit pisinnaatitaassasut (mandat) inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik qaangiillutik piumasaqaateqarsinnaaneranik, tassani eqqarsaatigaarput forsigtighedsprincip Nalunaarummi atorneqarnissaanik Ataatsimiititaliap aalajangiussaqarsimanera. Inatsisartut inatsisai inatsisartunit atuuttussanngortinneqartarput inatsisartuni pingajussaaneerlugit suliarineqareernerisigut. Forsigtighedsprincip taamatut isikkulerlugu uani Nalunaarummi atorneqarsimanera pisuussutinik uumassusilinnik nungusaataanngitsumik iluaquteqarnissamik siunertamut piniarneq pillugu inatsisartut inatsisaanni naqissuserneqarsimasumut illuatungiliuttuuvoq, taamaammat KNAPK isumaqarpoq forsigtighedsprincip nunatsinni taamatut atorneqassappat inatsisartut inatsisaanni eqqunneqaqqaarsima-

sariaqartoq, tamannali tassa pisimanngilaq, naak Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap 1996-imili piumasarisimagaa taanna ilanngullugu Nalunaarusiornermi (bekendtgørelseliornermi) atorneqassasoq. Piniarnermut aallaaniarnermullu inatsisartut inatsisaat kingullerni allanngortinneqarpoq 1999-imi aammalu 2001-imi, tassanilu forsigtighedsprincip inatsimmi eqqunneqanngilaq.

Isumaqarpugut inatsisartut inatsisaanni allani allanik aalajangersagaqanngimmat Piniarneq pillugu inatsimmi siunertatut aalajangersagaq (formålsparagraf) § 2-miittoq, tassa pisuussutinik uumassusilinnik nungusaataanngitsumik iluaquteqarnissaq pillugu aalajangersagaq kisimi toqqammavigineqartarsinnaasoq inatsisartummi inatsisaanni allani taamaattumik aalajangersagaqanngilaq Nalunaarusiornerni toqqammavigineqarsinnaasumik.

Ombudsmandi qinnuigissavarput nalilerluaqqullugu Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap oktober 1996-imi forsigtighedsprincip-ip Nalunaarummi atorneqarnissaanik aalajangiussaqarsimanera Inatsisartut naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaanni aammalu Inatsisartut suleriaasissaannik (forretningsordenen) aalajangersakkani tunngavissaqarnersoq (hjemmel), aamma Timmissat aqunneqarnerat piniagaanerallu pillugit suleqatigiissitap timmissap ataatsip piniagaanerata killilersornera timmisap allap piniagaanerulerneranik kinguneqassangitsoq, taamatut isumaqatigiissimanerat forsigtighedsprincip-imut attuumassuteqarnersoq, tassami Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap isumaliutersuutaani takuneqarsinnaanngimmat timmissap ataatsip piniagaanerata killilersornera timmissap allap piniagaanerulerneranik kinguneqassannginneranik inassuteqarsimanerannik. Isumaqarpugut taamatut aalajangiisoqarsimanera Suleqatigiissitap isumaqatigiisutaanik taamaallaat tunngaveqartoq Inatsisartullu ataatsimiititaliaata aalajangiussaanik aallaaveqanngitsoq. Tassunga tunngatillugu eqqaasitsissutigeqqissavarput timmissat aqunneqarnerat piniagaanerallu pillugit suleqatigiissitap pilersinneqarnera inatsimmit tunngaveqanngimmat, taamaammallu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliamik taassuminnga tigumminnittussaagaluaq torersumillu suliaqartussaagaluaq atorneqarsimanginnera akuerineqarsinnaanngilaq inatsimmillu unioqqutisinerulluni.

Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup tunngavilersuutigivaa forsigtighedsprincip 1992-imi Rio-mi ataatsimeersuarnermi siullermeertumik eqqunneqarsimasoq. Forsigtighedsprincip Konventionen om den biologisk mangfoldighed 1992-imeersumi ilanngunneqarsimasutut Pisortaqarfiup oqaatigaa. Konvention-i taanna kalaallisut nutserneqarsimanngimmat pineqartoq imatut allaqqasoq issuassavarput: "De kontraherende parter - som tillige mærker sig, at mangel på videnskabelig sikkerhed, hvor der er fare for stærk nedgang i eller tab af den biologiske mangfoldighed, ikke må bruges som påskud til at udsætte foranstaltninger til at undgå eller mindske fare".

Tamatuma Folketingimit Danmarkimi aammalu Namminersornerullutik Oqartussanit Kalaallit Nunaanni atuuttussatut naqissusersimappassuk pisariaqarsimagaluarpoq inatsisinut ikkullugu naleqqussaasoqarsimanissaa, tamannali aamma pisimanngilaq, tassami Piniarneq pillugu inatsimmi siunertatut aalajangersakkamut, tassa nungusaataanngitsumik pisuussutinik uumassusilinnik iluaquteqarnissamut, taamak illuatungiliutsigisumik princip-imik atuisoqassatillugu tamanna pisariaqarluinnarpoq inatsisartut inatsisaanni tamatuma eqqunneqarsimanissaa.

Pinngortitaleriffik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 8. juni 1994-imeersumi §§ 1-4-mi Pinngortitaleriffiup siunertaa aamma suliassai aalajangersarneqarsimasut innersuussutigissavagut.

Pinngortitaleriffik pisussaaffeqarpoq pisuussutit uumassusillit nungusaataanngitsumik iluaqutigineqarnissaat siunertaralugu ilisimatuussutsikkut misissuissalluni. Timmissat soorlu mitit naammattumik ilisimatuussutsikkut misissuiffigineqarni-

kuunngillat, tamatumalu saniatigut timmissat allat piniagaasartut soorlu taateraat, serfat, allerit misissuiffigineqarsimanatilluunniit.

Matumani forsigtighedsprincip sunut tamanut atorneqarsinnaanera ersereerpoq, allaat pisussaaffiit piviusunngortinneqarsimanngikkaangata, taava forsigtighedsprincip atorneqaannarsinnaasunngorlugu eqqunniarneqarpoq.

KNAPK isumaqarpoq appat piniagaajunnaarnerisigut timmissat allat piniarneqartarnerat kinguneqarnavianngitsoq timmissat allat taakku ikilerujussuarnerannik (stærk nedgang) aamma isumaqarpugut "biologisk mangfoldighed" annaaneqarnavianngitsoq. Taamaammat KNAPK isumaqarpoq forsigtighedsprincip uani Nalunaarusiornermi annertuvallaamik atorneqarsimasoq, tassami oqartoqarsinnaavoq Nalunaarutip taassuma qiterivaa anersaaralugulu, taamaammat isumaqarpugut uani Nalunaarusiornermi annertuvallaamik mianersortoqartoq.

Ombudsmandi qinnuvigissavarput nalilerluaqqullugu konvention-imi "forsigtighedsprincip"-imut oqaasertaliunneqartut qulaani issuarneqartut Arbejdsgruppe-p timmissap ataatsip piniagaanerata killilersornera timmissap allap piniagaanerulerneranik kinguneqassannginneranik isumaqatigiissimanerat, tassunga (forsigtighedsprincip-imut) konvention-imi oqaaseqatigiinnut ilumut naapertuunnersoq.

Konvention-imi pineqartumi Artikel 10-mi pineqarpoq: Bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldigheds bestanddele: Alle de kontraherende parter, så vidt muligt og alt efter omstædighederne: c) beskytte og fremme sædvanemæssig udnyttelse af de biologiske ressourcer i overenstemmelse med den traditionelle kultur, når denne er forenelig med hensynet til bevaring eller bæredygtig udnyttelse.

KNAPK-mit isumaqarpugut Artikel 10-mi aalajangersagaq "forsigtighedsprincip"-i pillugu aalajangersakkamiit Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu Artikel 10-C nukittunerusoq, tassanimi ileqqutoqqat - kultur - eqqarsaatigalugu nungusaataanngitsumik pisuussutinik uumassusilinnik iluaquteqarnissaaq pingaartillugu konvention-imi illersorneqarmat. KNAPK isumaqarpoq Ombudmand-ip Artikel 10-c-mi isumaqatigiissut pingaartillugu naliliinermini isiginiartariaqaraa.

Konvention-ip pineqartup assilinera ilanngunneqarpoq.

Tamakku tunngavigalugit appat saniatigut timmissat allat piniagaasartut nungusaataangitsumik iluaqutigineqarsinnaagaluartut arbejdsgruppe-p isumaqatigiissutigisimasaa maliinnarlugu taamak annertutigisumik Naalakkersuisut akuerisaannik killilersugaalernerat inatsisitigut tunngavissaqanngitsutut KNAPK-mit nalilerparput.

Qulaani tunngavilersuutit innersuussutigalugit KNAPK isumaqarpoq Inatsisartut Ombudsmandiata Timmissat illersugaanerat pillugu Namminersornerullutik oqartussat Nalunaarutaat nr. 38, 6. december 2001-imeersup atorunnaarsinneqarnissaa piumasaralugu oqaaseqaateqartariaqartoq, tassami Nalunaarutip suliarineqarnerani inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik pingaaruteqartunik unioqqutitsisoqarsimavoq kiisalu konvention-imi isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut pingaaruteqartoq isiginiarneqarsimanngimmat, tassani pineqarpoq konvention-imi Artikel 10-C."

Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinillu Ataatsimiititaliaannut 30. april 2002-mi allappunga:

"Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut Inatsisartunut ilaasortap Godmand Jensenip siunnersuutaanik (UPA 2002/69) Inatsisartut oqaluuserinninnerannut atatillugu Peqqinnissamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq ilaatigut ima oqaaseqaateqarpoq:

"Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaminngaanniit isumaliutissiissummi 1996-imi ukiakkut ataatsimiinnermi Inatsisartunit tamarmiusunit taperserneqartumi erseqqivissumik oqaatigineqarpoq

- piujuartitsinissamik tunngaveqarluni iluaquteqarniarnissamik periaaseq nuna tamakkerlugu sumiiffinnilu ataasiakkaani maleruarneqassasoq
- sapinngisamik piaqqiornerup iluatsilluarnissaa qularnaarniarneqassasoq, tassa piaqqiornerup nalaani timmissat eqqissisimatinneqassasut
- mianersornissamik periaaseq maleruarneqassasoq

Periaatsit taakkua Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunit apeqquteqaateqarneq tunngavigalugu qanittukkut uppernarsarpai."

Pissutsit paasinarsisinneqarnissaat KNAPK-p naammagittaalliuutaata ilaanik, "mianersortuunissamik periaaseqarnerup" Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaaneranni inatsisinik unioqqutitsilluni piumasaqaataasussaaneranut tunngasumik, misissuinerma ingerlateqqittariaqassaneranut annertuumik pingaaruteqarsinnaammat, ataatsimiititaliaq apeqqummut imaattunut akissuteqaqqullugu qinnuigaara:

Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaata isummerfiginikuusimavaa Naalakkersuisut timmissat illersorneqarnerat pillugu nalunaarummik nr. 38-mik 6. december 2001-imeersumik suliaqarnermut atatillugu "mianersortuunissamik periaaseqarnissap" atornissaanut piginnaatitaasimanersut?"

KNAPK 2002-mi maajip 3-ni uannut ima allappoq:

„Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaannut allakkavit 30.04.2002-meersut assilinerannik tigusaqarsimavugut. Suliaq suli suliarineqarmat tamanna pissutigalugu naatsumik oqaaseqassaagut, tassami isumaqaratta manna naammagittaalliuutitta ilaata „mianersuussinissamik tunngaveqarnissamut" tunngasumut naleqqiussilluni pingaaruteqartuusoq, tak. uumassusillit assigiinngitsut piujuartinnissaannik Isumaqatigiissut. Pinngortitap illersorneqarnissaa pillugu qallunaat inatsisaata §-iisa 71-ianni (pinngortitap illersorneqarnissaa pillugu inatsit nr. 9, 3. januar 1992-imeersoq) aalajangersakkanik, nunat tamat pisussaaffiinut tunngassuteqartunik, aalajangersaasoqarsimavoq. Kalaallit pinngortitap illersorneqarnissaa pillugu inatsisaanni aalajangersakkanik taakkununnga assingusunik nassaassaqanngilaq, taamatuttaarlu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni naamik. Pinngortitap ilersorneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisissaannut missingiutip tusarniaassutigineqarneranik maanna tigusaqarsimavugut. Missingersuutip §-iisa 56-ianni siunnersuutigineqarpoq Kalaallit Nunaata pinngortitap illersorneqarnissaa pillugu nunat tamalaat isumaqatigiissutissiaat tunngavigalugit pisussaaffimminik naammassinninnissaanut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut. Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini ima allassimasoqarpoq: § 56: „Aalajangersakkami siunnerfigineqarpoq nunat tamalaat isumaqatigiissutissiaat, tassa imaappoq isumaqatigiissutit, allaganngorlugit isumaqatigiissutit, naalagaaffiit isumaqatigiissutaat allattukkallu, tamatumani Kalaallit Nunaat pisarnertut siumoortumik tusarniaasoqareerneratigut qallunaat naalakkersuisuisa qullersaasut akuersissuteqarnerannut ilaatinneqarluni. Taamaattumik aalajangersagaq isumaqatigiissutissianik taamaattunik piviusunngortitsinerinnarmut tunngavoq. „Aalajangersakkakkut taassumuunakkut aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut nunat tamalaat pinngortitamut tunngasumik isumaqatigiissutissiaannik, qallunaat naalakkersuisuisa Kalaallit Nunaat sinnerlugu akuersissutigisaannik, naammassinninnissamut malittarisassanik aalajangersaasinnaasut. Tamanna isumaqarpoq Kalaallit Nunaat nunat tamalaat naalagaaffiisaa isumaqatigiissutaannut il.il. ilaatinneqarpat, taava Naalakkersuisut aalajangersakkanik, naalagaaffiit isumaqatigiissutaasa il.il. malinneqarnissaannik qulakkeerisunik suliarinnittoqarnissaa isumagissagaat."

„Mianersuussinissamik tunngaveqarneq“ kalaallit inatsiseqartitsineranni suli piviusunngortinneqarsimanngimmat KNAPK-mi isumaqarpugut Naalakkersuisut „miarnersuussissamik tunngaveqarnermik“ atuinissaminnut pisussaasimanngitsut.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ataatsimiititaliap 14. maj 2002-mi ima akissuteqarfigaanga:

„Pineqartoq: Namminersornerullutik Oqartussat timmissat illersorneqarnissaat pillugu nalunaarutaanni nr. 38, 6. december 2001-imeersumut atatillugu mianersortumik tunngaveqarnissap atorneqarnissaa.

Mianersortumik tunngaveqarnissaq Namminersornerullutik Oqartussat timmissat illersorneqarnissaat pillugu nalunaarutaanni nr. 38-mi, 6. december 2001-imeersumi qitiusumik tunngaviutinneqassaaq. Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaat aalajangiiffigisassatut siunnersuummut UPA 2002/69-imut isumaliutissiissutaa ulloq 12. maj 2002-meersoq ilanngunneqarpoq.

Timmissanik eqqissisimatitsineq pillugu nalunaarutip nutarterneqarnissaa pillugu siunnersuummut UKA 1996/65-imut ataatsimiititaliap 27. oktober 1996-imi isumaliutissiissutaani mianersortumik tunngaveqarnissaq aamma aallaavigineqarpoq. Isumaliutissiissut tassungalu ilanngullugu mianersortumik tunngaveqarnissaq 1996-imili Inatsisartunit taperserneqarpoq.

Tamatuma malitsigivaa timmissat illersorneqarnissaannut atatillugu malittarisassiornermi mianersortumik tunngaveqarnissaq akuerisaalluni ingerlanneqarmat.“

Matuma kingornagut suliamilu allagaatinik Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfimmit tigusimasannik misissuereernerma kingornagut ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik tusarniaaneq pillugu apeqqut.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut malittarisassaqartitsinermut tunngaviusoq.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit pillugit malittarisassat siunnersuisoqatigiillu taakkua allaffissornikkut peqqussutinik suliarinninnermi inississimanera piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaani nr. 12-imi, 29. oktober 1999-imeersumi nassaassaapput.

§ 16-imit imaattut erserput:

“§ 16. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit Naalakkersuisunit pilersinneqassapput pisortaqarfimmit akisussaasumit kiisalu piniarnermut tunngasunik soqutigisalinnik ilaasortaaffigineqartut.

Imm. 2. Naalakkersuisut pisussaapput Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliani §§ 2, imm. 3-4, §§ 4, 5, aamma §§ 7-10-mut tunngasuni tusarniaavigissallugit.”

Inatsisartut inatsisaanni § 16-imut tunuliaqutaasoq pillugu inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatigisanit imaattut erserput:

“§ 16-mut.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinissamik aalajangerneq pivoq 1994-imi piniarnermik inuussutissarsiuteqarneq pillugu nassuiaatip oqallisigineqameranut atatillugu. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit lnuussutissarsiornermut Pisortaqarfimmit kiisalu piniarnermut tunngasunik soqutigisaqaqatigiiffinnit ilaasortaaffigineqarpoq. Assersuutigalugu KANUKOKA, KNAPK aamma tapertaralugu piniartartut aalisartartullu kattuffiat siunnersuisoqatigiiffimmi sinniisoqarput. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut suliassarititat Naalakkersuisunit akuersissutigineqarnikuupput, suleriaasissarli siunnersuisoqatigiinnit namminermit suliarineqarluni kingomalu Naalakkersuisunit akuersissutigineqarluni."

Piniarnermik inuussutissarsiuteqarneq pillugu nassuiaatip taassuma, oqaaseqaatigisani innersuussutigineqartup, ataani aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu taamanikkut naalakkersuisuusumit imaattut ilisimatitsissutigineqarput:

"Naalakkersuisut siunissami qaninnerpaami imaattunik suliniuteqarniarput.

Siullermik piniarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnik pilersitsiniarluta sulissuteqarniarpugut, tassani piniartut ajornartorsiutaat oqallisigineqartassallutik aamma aaqqiissutissatut siunnersuutinik aamma Naalakkersuisunut Inatsisartunullu inassuteqaatinik saqqummiussisoqartassalluni. Eqqarsaatigaarput soqutigisaqaqatigiiffiit uku ilaasortaatitaqassasut: KNAPK, KANUKOKA, Royal Greenland A/S, Great Greenland aamma Namminersornerullutik Oqartussat.

Aappassaannik Naalakkersuisuni sulissutiginiarparput taamatut ittumik umiatsiaararsortunut suleqatigiissitaliorniarluta uku ilaasortaatitaqartillugit: KNAPK, Royal Greenland A/S, Umiartornermut Qullersaqarfiik (Søfartstyrelsen), Amutsiviit aamma Namminersornerullutik Oqartussat. Suleqatigiissitap taassuma ajornartorsiutit umiatsiaararsorluni aalisarnermi pitsaassutsinut isumannaatsuunissamullu tunngasut pingaartumik aaqqinniartassavai.

Pingajussaannik Naalakkersuisut puisinniarneq pillugu isumasioqatigiissitsinissamik aaqqissuussiniarput ukuninnga peqataaffigineqartussamik: KNAPK, Great Greenland, KANUKOKA, ICC - Kalaallit Nunaat aamma Namminersornerullutik Oqartussat. Eqqarsaatigineqarpoq isumasioqatigiinnermi uumasunik illersuiniartut soqutigisaqaqatigiiffiisa allallu piniarnikkut soqutigisatsinnik annertunerujartuinnartumik tatisimanninnerannut akerliliilluni suut suliniutigineqarsinnaanersut oqallisigineqassasut.

Taamatut oqaaseqarlunga piniartutut inuussutissarsiorneq pillugu Naalakkersuisut nassuiaataat Inatsisartunut oqallisissanngortippara."

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliassaat imaattut Naalakkersuisut 18. december 1997-imi akueraat:

"Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit piniarnernut aallaaniarnernullu tunngasutigut Naalakkersuisunut siunnersuisartuupput.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsit naapertorlugu pilersitaapput. Naalakkersuisut § 10 (§ 11?) naapertorlugu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliassani inatsisip iluani sammisani erseqqissuni tusaaniarnissaannut pisussaapput.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaq suliarissavaat, pisortatigoortumik Naalakkersuisunit akuersissutigineqartussaq.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit siunnersuisartuupput, tassani pisuussutit uumassusillit piniarnerinut aallaaniarnerinullu tunngasuni ajornartorsiutit ineriartornerillu kiisalu aqutsinerit oqaluuserineqartassallutik. Siunnersuisoqatigiit taamaalillutik namminneerlutik suliassat, piniarnerup aallaaniarnerullu iluanni suliniutit Naalakkersuisunut inassuteqaasiorfigalugit suliarisassavaat. Siunnersuisoqatigiit siulittaasuat Siunnersuisoqatigiit sinnerlugit tamakkununnga tunngasunik tamanut tusagassanik oqaaseqarsinnaavoq Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaat tunngavigalugit.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit katitigaanerata Siunnersuisoqatigiit annertuumik ilisimasassanik tuniorartussaavai Kalaallit Nunaanni pisuussutit uumassusillit ineriartornerat ingerlanneqarnerallu pillugit. Siunnersuisoqatigiit ilisimasaqarneq taanna ingerlateqqittarsinnaavaat suliat piniarneq aallaaniarneq pisuussutillu uumassusillit ingerlannerinut tunngassutillit oqallisigineqartillugit.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit siunnersuisartoqatigiit ataanni inissisimaasussamik ataatsimiititaliorsinnaapput suliassanik erseqqissunik tunngavilersorluakkanik suliaqartartussanik.

Piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasunut oqaaseqaatit

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsimmi § 10, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaaffigisassagaat makku pineqaraangata; §§ 3-7.

Piniartutut inuussutissarsiuteqarnerup ineriartortitaanera

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit piniartutut inuussutissarsiuteqarnerup iluani ineriartortitsinikkut periarfissat pillugit siunnersuutinik oqallisissianillu saqqummiussaqarsinnaapput.

Siunnersuisoqatigiit Kalaallit Nunaanni pisuussutit uumassusillit piujuaannartitsilluni inuussutissarsiutigalugit iluaqutigineqarnissaasa tungaat aallaavigalugu aningaasarsiornikkut, inuiaqatigiinnikkut kulturikkullu pissutsinik pingaarnersiuisinnaapput. Siunnersuisoqatigiit suliassaraat ineriartornerup inunnut ataasiakkaanut arlalikkuutaanullu - najukkani namminerni, nunap immikkoortuini nunalu tamakkerlugu sapinngisamik amerlanerpaanut iluaqutaanissaa nakkutigissallugu.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit paasissutissanik katersinertigut suliarinninnertigullu pisuussutitta uumassusillit piniarnerisigut, aallaaniarnerisigut ingerlanneqarnerisigullu aningaasarsiornikkut ineriartorneq malinnaaffigisinnaavaat. Siunnersuisoqatigiit suliaq tamanna namminneerlutik suliarisinnaavaat imaluunniit suliat aallartinneqarnissaat inassutigisinnaallugu"

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit piniarnermut atasumik ilinniartitsisoqarnissaanut siunnersuutinik saqqummiussisinnaapputtaaq."

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaat Naalakkersuisut 17. december 1998-imi akueraat, siunnersuisoqatigiit katitigaanerat pillugu tassannga imaattut erserlutik:

"§ 1. Ilaasortat, sinniisuutitat, ataatsimeeqataatitat il.il.

1.1. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit soqutigisaqaqatigiiffinnit pisortaqarfinniillu ukunannga ilaasortaatitaqarput:

Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK).

Aalisarnermut, Piniarnermut, Inuutissarsiomermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik.

Kalaallit Nunaanni Kommuuneqarfiit Kattuffiat (KANUKOKA). Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik.

Tapertaralugu Piniartartut Aalisartartullu Kattuffiat (TPAK).

1.2. ...

1.3. Soqutigisaqaqatigiiffiit pisortaqarfiillu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut aalajangersimasumik ataatsimeeqataatitaqartartussat ukuupput:

Piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisunit 1

Piniarnermik aalisamermillu nakkutilliisutut atorfeqavissut akornannit

Aalisarnermut, Piniarnermut, Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermullu Pisortaqarfiup toqqagaa.

Pinngortitaleriffimmiit 1

Takornariaqarnermut, Angallannermut, Niuernermut Atassuseqaatinullu Pisortaqarfik

Namminersornerullutik Oqartussat Allattoqarfiat, Nunaqarfinnut Immikkoortortaqarfimmiit 1

NUKA A/S-imit 1

Great Greenland A/S-imit 1

1.4. Siunnersuisoqatigiinni pisariaqartinneqarpat, taakkua avataatigut inunnik pisortaqarfinnilluunniit Siunnersuisoqatigiit oqaluuserisassaannut immikkut ilisimannittunik ataatsimeeqataatitsisoqarsinnaavoq.

1.5. Soqutigisaqaqatigiiffiit pisortaqarfiillu allat piniarnermik aallaaniarnermillu soqutigisaqartut Siunnersuisoqatigiinni ilaasortaatitaqalersinnaapput, Siunnersuisoqatigiinni amerlanerussuteqartut tamanna akuersissutigippassuk"

Tusarniaasussaatitaanermut malittarisassat.

Timmissat illersorneqarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 38-mi, 6. december 2001-imeersumi inatsisitigut tunngavissamik imaattumik tunngavissiisoqarpoq:

"Kalaallit Nunaanni pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu landstingip inatsisaani nr. 11-mi, 12. november 1980-imeersumi § 2, imm. 3, § 3, imm. 1 nr. 2 aamma § 19 kiisalu Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 29. oktober 1999-imeersumi § 8, § 13, imm. 3, aamma § 17, imm. 2 naapertorlugit aalajangersarneqassapput."

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 12-ip, 29. oktober 1999-imeersup §-iisa 8-nni ima allassimasoqarpoq:

"Naalakkersuisut piniarnerup aallaaniarnerullu malittarisassatigut aqunneqarnerat pillugu iliuuseqarsinnaapput, taamatuttaaq makku pillugit malittarisassiorsinnaallutik:

1)Piffissat eqqissisimatitsiviusut sumiiffiillu piniarfigineqannginnissaat aallaaniarfigineqannginnissaallu.

2)Pisanik piniarnermillu inerteqqutit imaluunniit killilersuinerit.

3)Pisarineqarsinnaatitaasunik piffissanut sumiiffinnullu agguaassineq.

..."

Soorlu qulaani issuarneqartutut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit § 8 naapertorlugu aalajangiinerit pillugit suliani tusarniaavigineqartussaapput, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 2.

Timmissat pillugit nalunaarummut tunngatillugu tusarniaanissamik piumasaqaat naammassineqarsimava ?

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaasussaatitaaneq piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni paatsuugassaanngitsumik peqqussutigineqarpoq.

Tusarniaaneq tassaavoq ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu oqartussat oqaaseqaammik, apeqqut saqqummiunneqartoq pillugu isummamik ersersitsinermik imaluunniit naliliinermik imalimmik oqaaseqaateqartitsiniarneranut ilisarnaataasoq.

Tusarniaanerit najoqqutassaanerusutigut ima iliorluni pisarput, oqartussaq pineqartoq paasissutissat imaluunniit oqaaseqaat imaluunniit nalunaarut pillugit allakkatigut qinnutigisaminik nassiussilluni.

Pisortaqarfiup suliami paasissutissutigisai malillugit tunngaviutippara pisortaqarfik timmissat pillugit nalunaarutissamut missingiummik Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut paasissutissiissutitut nassiussisimasoq, taamatullu paasissutissiineq Inatsisartut inatsissaani § 16, tak. § 8, malillugu tusarniaanerunngilaq.

<u>Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut paasissutissiisarneq naammassimava ?</u>

Pisortaqarfik ima paasinninnermik ersersitsisimavoq, Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit maannamut sulinerminni tusarniaanernik pisussaaffiusunik annertuumik taamaatitsisimasut, taarsiullugulu paasissutissinneqartarnerit akuersaarsimagaat.

Tamatumunnga oqaatigaara Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaaneq piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu pisussaaffiummat, taamaattumilu taamaareermat Naalakkersuisut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaaffiginngitsoorsinnaanngikkaat, suliami pineqartumi tusarniaanissap pisariaqartuunnginneranik siunnersuisoqatigiinnit toqqartumik siumut nalunaaruteqartoqarsimatinnagu.

<u>Tusarniaaneq inatsisitigut pisussaaffiusoq suleqatigiissitaliamit tusarniaasimanernillu taarserneqarsinnaasimava ?</u>

Pisortaqarfik uannut akissummini ima isumaqarnermik ersersitsisimavoq, Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaaneq suliamik suliaqarnermut kinguarsaataajumaartoq, taamaattumillu suleqatigiissitaliap sulinera pissutigalugu aammalu KNAPK-p (allallu) immikkut tusarniaavigineqarsimanerat pissutigalugu pisariaqanngitsuusoq.

Pisortaqarfik ugguuna isumaqatigaara ingerlatsinermut oqartussaasut sulianik suliaqarnerannut tunngavissaalluni najoqqutassaammat suliamik suliaqarneq pisariaqartumik eqaassusilimmik sukkassusilimmillu naammassineqartassasoq. Ilaatigut aamma matumaniippoq tusarniaanerit pisariaqanngitsut pinngitsoortinneqassasut.

Taamaattumik siullermik apeqqutaalerpoq pisortaqarfik periaatsikkut toqqarneqarsimasukkut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaanermik pisussaaffiusumik tusarniaanngitsoorsinnaasimanersoq.

Apeqqutip taassuma akineqarnerani isumaqarpunga Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit allaffissornikkut aalajangiiniarnermi inissisimanerat pingaartinneqartariaqartoq.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni tamatumalu qanoq paasissariaqarneranut tapersiutaasuni takuneqarsinnaasuni erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq Naalakkersuisut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaatigisaannik (qilersorsimasumik tusarniaaneq) malinninnissaminnut pisussaaffeqarnersut, taamatuttaarlu erseqqissumik ersinnani siunnersuisoqatigiit tusarniaanermut akissutaat suliamik suliaqarnermi immikkut pingaartinneqartussaanersut.

Taamaattumik isumaqarpunga paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit qularnartuusoq Naalakkersuisut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnit akissummik malinninnissaminnut pisussaaffeqarnersut.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnit oqaaseqaatigineqartut qanoq pingaartinneqarlutik Naalakkersuisut aalajangernerminnut tunngavigisaannut ilaatinneqarnissaat piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mut ataqatigiissitsilluni nalilerneqartariaqarput, tassani ima allassimasoqarluni:

"Imm. 2. Inatsisip atortinneqarnerani isumalluutit piujuarnissaat kinguaassiortuarnissaallu, ileqquusumik uumassusilinnik misissuisut siunnersuinerat naapertorlugu eqqarsaatigilluagaasumik ukiullu qanoq ilinera eqqarsaatigalugu pissarsiffiunerpaasumik iluaquteqarniarnissaq, piniarnermik inuussutissarsiuteqarnermi inuussutissarsiutinilu tamatumunnga attuumassuteqartuni aningaasaqarniarnikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu isiginiagassat, inuussutissarsiornermi soqutigisat allat kiisalu innuttaasut sunngiffimminni sammisassaqarnissamut pisariaqartitaat pingaartinneqassapput."

Isumaqarpunga isumaqaqqajaanartoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaataasa naliliinerisalu aalajangersagaq issuarneqartoq malillugu missiliuussinermut ilanngutitinnissaannut Naalakkersuisut pisussaaffeqarnersut, kisiannili siunnersuisoqatigiit oqaaseqaataat paasissutissanut allanut naleqqiussilluni pingaartinneqartariaqanngitsut, kisiannili aamma siunersuisoqatigiit oqaaseqaataasa pingaartinngitsoornissaannut inatsisitigut tunngavissaqanngitsortaaq.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaanerup aamma sutigut iluaqutaaneranik naliliinermi taaneqareersutut isumaqarpungattaaq, Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aaqqissuussaanikkut inissisimanerminni siunnersuisoqatigiiviunerat pingaartinneqartariaqartoq.

Taamaammat Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Naalakkersuisut sulinerannut atatillugu Naalakkersuisunik siunnersuisartuupput. Siunnersuisoqatigiit piniarneq aallaaniarnerlu Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 2, naapertorlugu ilaatigut aamma suliassaraat Naalakkersuisut inatsisitigut maleruaqqusanik nalinginnaasunik, soorlu timmissat pillugit nalunaa-

rummi pineqartumisut, piareersaanerannut atugassanik oqaaseqaateqassallutik.

Tulliullugu, qanoq paasinninnissamut tapersiutissanik allanik nassuiaatissaqanngimmat, naatsorsuutigisariaqarpara Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit katitigaanerat siunnersuisartoqatigiinnik soqutigisaqaqatigiiffinnit peqataaffigineqartumik inatsiseqartitsinermut, imaluunniit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pilersinneqartumut ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermik aallaavilimmut eqqaanartoq.

Siunnersuisartoqatigiiffik taamaattoq taamaalilluni aallaavittut immikkut paasisimasallit arlaqarnerusut sulianik suliaqarnermut akuliutitinnissaat siunertaavoq, tamatumunngalu peqatigitillugu soqutigisaqaqatigiit assigiinngitsut tamatumuunakkut tusarneqarnissaat immaqalu assigiinngitsunik isumallit isumaqatigiissutigigallagassaannik aaqqiissuteqarnissamut periarfissinnissaat qulakkeerneqarluni.

Matumuunakkut Naalakkersuisut illua'tungeriit assigiinngitsut peqataatinneqarnerat aqqutigalugu politikkikkut aalajangiinerit akerleriissutaasut eqqortuussusiannik uppernarsisitsinermik angusaqarsinnaapputtaaq.

Matuma saniatigut pingaartittariaqarpara siunnersuisartoqatigiit, inatsiseqartitsinermi allamik peqqussuteqartoqanngikkaangat, inissisimanerminni annertuumik attaveqanngitsuusarnerat.

Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinermi siunertaasoq taaneqareersutut tassaammat isummat tamanut samminerusut tunngavigalugit Naalakkersuisut aalajangiisassasut, taava Naalakkersuisut suliap suliarineqarnera pillugu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut peqqusinernik toqqartunik peqqussuteqarsinnaassanngillat.

Naalakkersuisut ilitsersuisinnaatitaanerat, malittarisassanik allamik aalajangersaasunik peqannginnera pissutigalgugu, siunnersuisoqatigiinnut peqqussutinik nalinginnaasunik periaatsikkullu aalajangersaanermut killeqartinneqarpoq.

Tamatuma akerlianiippoq suleqatigiissitaliaq naalakkersuisunut ilaasortamit pilersinneqarsimasoq, inatsisisitigut tunngavimmik tunngaveqartinneqanngitsoq, taamaattumillu aallaavittut Naalakkersuisunit ilitsersuisinnaatitaanerit, Naalakkersuisut allaffissornikkut sulisorisat tungaannut pigisagaasa, ataanniikkajuttoq.

Suleqatigiissitaliami sinniisuutitaqartoqarnerata, Naalakkersuisut ilitsersuisussaatitaaffiginngisaata, kisimi nassataraa sinniisuutitat taakkua sulinermut peqataanissaminnut malittarisassatigut pisussaaffeqannginnerat.

Matuma kingornagut eqikkaavunga Naalakkersuisut namminneq piumassutsiminnik suleqatigiissitaliornermikkut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aalajangiiniarnermi sulinerat inatsisitigut aalajangigaasoq taarsersinnaasimanngikkaat.

Tusarniaanernut, matuma ataani aamma KNAPK-mik, naammassineqarsimasunut tunngasumik oqaatigaara tusarniaanernik taamaattunik,

pinngitsaaliissutaanngitsunik naammassinninnerit nakkutilliiffiulluni siunnersuisartuusumik, tassani kattuffik tusarniaavigineqartoq ilaasortaalluni, tassami inatsisiliortup aalajangeqqammermagu kattuffik pineqartoq tusarniaavigineqassasoq, inatsisitigut pisussaaffiusumik tusarniaaneq taarsersinnaanngikkaat.

Naalakkersuisut tusarniaanissap inassutigineqarneranik sumiginnaasimanerata inatsisitigut kingunerisassai.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaavigineqarsimannginnerisa kingunerisassai pillugit oqaatigaara aallaaviusoq tassaammat tusarniaanissamik peqqussutigisanik erseqqissunik sumiginnaanerup nalinginnaasumik aalajangiinerup atorsinnaassuseqannginneranik nassataqarajuttarnera.

Tamannali taaneqareersutut aallaaviuvoq, tassanngalu inernilerneqarsinnaanngilaq eqqartuussiviit pisuni tamani tusarniaanissamut peqqussummik unioqqutitsineq atorsinnaassuseqanngitsuutikkumaneraat.

Taamaattorli eqqartuussinermi periaaserineqartoq suliassaqarfiusumilu inatsisilerinikkkut atuakkiat tunngavigalugit matuma eqqoqqissaarnerusumik oqaatiginissaa ajornangajappoq, tusarniaanermut malittarisassanik unioqqutitsineq pisuni suni atorsinnaassuseqanngitsuutinneqassannginnersoq.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaavigineqarsimannginnerat pissutigalugu timmissat pillugit nalunaarutip atorsinnaassuseqannginnera pillugu apeqqutip akineqarnerani uanga isumaga malillugu imaattut pingaartinneqartussaapput:

Naalakkersuisunut ilaasortap suleqatigiissitamik pilersitsinermut atatillugu aalajangersumik oqaatigaa suleqatigiissitaliaq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut taarsiutaanngitsoq, tapertaasorli.

KNAPK aammalu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat allat, suleqatigiissitaliami sinniisuutitaasut, matumuunakkut isumaqalissapput Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit nalunaarutissaq nutaaq akuersissutigineqalersinnagu tusarniaavigineqarumaartut.

Taassuma assinganik paasinninneq pisortaqarfiup 26. april 2001-imi tusarniaanerni, matuma ataani aamma KNAPK-mik tusarniaanermi, ersersissimavaa.

Illua'tungaatigulli Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaanngitsoorsimanerup inatsisitigut kingunerisassai pillugit apeqqummik aalajangiinermi isumaga malillugu pingaartinneqartariaqarpoq piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni, matuma siuliini allaaserineqartutut, isummerfigineqanngitsoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaatigisaat qanoq pingaartinneqartigalutik Naalakkersuisut aalajangiiniarnerminni tunngavigisaannut ilaatinneqassanersut, taamatuttaarlu soorlu isummerfigineqarsimanngitsoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqarnissamut pisussaaffeqarnersut.

Aammattaaq malittarisassanit tunngaviusunit aallaaveqartinneqarsinnaanngilaq suliamik suliaqarnerup qanoq ilineratigut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaavigineqassanersut.

Qularutissaanngilarli tusarniaaneq nalunaarutikkut malittarisassap piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 8-mi tunngaveqartinneqarluni atortuulersinneqartup akuersissutigineqannginnerani naammassineqartussaasoq.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaasimannginneq pillugu eqikkaaneq.

Soorlu matuma siuliini nalilersuininnit ersersoq Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaanissaq inatsisitigut pisussaaffiusoq suleqatigiissitaliamik, avatangiisinut pinngortitamullu naalakkersuisumit pilersinneqarsimasut ilaannik, aammalu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaannut ataasiakkaartunik tusarniaanernik inatsisinut naapertuuttumik Naalakkersuisut taarsersinnaasimanngilaat.

Tusarniaanissamik inassuteqarnermik erseqqissumik taamatut sumiginnaaneq isumaga malillugu kukkuneruvoq annertooq isornartorsiortariaqartorlu, tamatumuunakkut Naalakkersuisut sulianik suliaqarnermi pisussaaffinnik, Inatsisartut Naalakkersuisunut pisussaaffiliissutigisimasaannik, sumiginnaallutik.

Matumunnga ilanngunneqassaaq tusarniaariaatsit peqqussutigineqartut malinneqarumaarnerannik Naalakkersuisut suleqatigiissitaliamut taamatullu KNAPK-mut ersersitsisimanerat.

Taamaattorli Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit sulianik suliaqarnermi inissisimaffiannik erseqqarlutitsineq ima pingaartinneqartigissaaq, tamatuma immini nassataralugu, kukkuluttorsimanerup timmissat pillugit nalunaarutip atorsinnaassuseqannginneranik nassataqarnissaa pillugu naliliinngitsoortariaqarlunga.

Naliliineq taanna eqqartuussisunit aalajangiivigineqartariaqassaaq.

Kisiannili ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malitsigaat ingerlatsivik – atorsinnaassuseqartitsinermik apeqqut apeqqutaatinnagu – suliap suliareqqinnissaanut pisussaaffeqartoq, ingerlatsiviup paasisimappagu suliap suliarineqarnerani qaangiinnagassaanngitsunik kukkuluttortoqarsimasoq.

Isumaqarpunga kukkuluttorneq ima pissuseqartoq, Naalakkersuisut kukkunerup naqqinniarnissaanut pisussaaffeqarlutik.

Taamaattumik kukkuluttorsimanerup nassataraa Naalakkersuisut suliassanik suliarinninnermut malittarisassat inatsimmi aalajangersarneqarsimasut maleruarlugit nalunaarummik suliarinneqqinnissaannik inassuteqaateqarnissannut tunngavissaqarsorisunga.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut inatsisitigut tunngaviusup tusarniaanissamut pisussaaffeqarnerup annertussusia sukumiinerusoq pillugu qulalersitsinera, Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaatigisaasa Naalakkersuisut sulianik suliaqarneranni qanoq pingaartinneqar-

tussaanerat aammalu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit Naalakkersuisut saaffiginnissutaasa akissuteqarfiginissaannut pisussaaffeqarnersut eqqarsaatigalugit manna peqatigalugu immikkut allakkatigut allakkallu ukua assilinerisigut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq pissutsit pillugit paasissutissippakka, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.

Tamatumunnga peqatigitillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfik oqaaseqaateqarninnik paasissutissippara.

Mianersuussinissamik tungaveqarnerup atorneqarnissaanik apeqqut.

Inatsisitigut tunngaviusoq.

Eqqissisimatitsinissamik maleruaqqusaq timmissat pillugit nalunaarutip §-iisa 3-aniittoq ilisimatitsissutigineqartut malillugit piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 29. oktober 1999-imeersumi § 8-mik tunngaveqarpoq.

"Siunnersuutip tunuliaqutarisai pillugit inatsisissatut siunnersuummi imaattunik oqaaseqaateqartoqarpoq:

"Siunnersuutip saqqummiunneqarneranut tunuliaqutaasut:

1995-imi piniarnermik inuussutissarsiuteqarneq pillugu isumasioqatigiinnermut, 1997-imi ukiakkut aamma 1998-imi upernaakkut Inatsisartut katersuunnerinut kiisalu 1998-imi ukiakkut pisuussutit uumassusillit pillugit isumasioqatigiinnermut atatillugu piniagassanik isumalluutit killeqarnerinut tunngatillugu annertunerusumik annikinnerusumilluunniit piniarnermik inuussutissarsiuteqartut atugarisaat oqallisigineqartarput. Taamalumi pisuussutit uumassusillit pillugit isumasioqatigiinnermit inerniliinerit erseqqipput;

- *Pisuussutit uumassusillit killeqarput,*
- *Pisuussutit piumaneqaleriartuinnarput,*
- *Malittarisassaqartitsinikkut aqutsinissaq pisariaqartinneqarpoq,*
- *Inatsisit malinneqartariaqarput. Maleruagassat unioqqutinneqarnerannut kinguneritit aasartut sukaterneqartariaqarput,*
- *Atuisut, ingerlatsisut uumassusilinnillu misissuisut akornanni ilisimasat annertunerusumik suleqatigiissutiginissaat paarlaateqatigiittarnissaallu atorfissaqartinneqarput.*

Inatsisissatut siunnersuummi tamakku pissutsillu siuliani taaneqartut sianiginiarneqarput."

Inatsisartut inatsisaata § 2-anit imaattut erserput:

"§ 2. Inatsisip siunertaraa piniagassanit isumalluutit pissusissamisoortumik uumassusillillu eqqarsaatigalugit illersorneqarsinnaasumik iluaqutigineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Imm. 2. Inatsisip atortinneqarnerani isumalluutit piujuarnissaat kinguaassiortuarnissaallu, ileqquusumik uumassusilinnik misissuisut siunnersuinerat naapertorlugu eqqarsaatigilluagaasumik ukiullu qanoq ilinera eqqarsaatigalugu pissarsiffiunerpaasumik iluaqutеqarniarnissaq, piniarnermik inuussutissarsiuteqarnermi inuussutissarsiutinilu tamatumunnga attuumassuteqartuni aningaasaqarniarnikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu isiginiagassat, inuussutissarsiornermi soqutigisat allat

kiisalu innuttaasut sunngiffimminni sammisassaqarnissamut pisariaqartitaat pingaartinneqassapput.

Imm. 3. Piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasutigut aqutsinermut atatillugu ilaatigut kattuffiit attuumassuteqartut kiisalu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aqqutigalugit piniartut atuisullu ilisimasaasa ilanngunneqarnissaat pingaartinneqassapput.

Imm. 4. Naalakkersuisut piniarneq allaaniarnerlu pillugit aqutsinerni piniartut atuisullu ilisimasaasa ilanngunneqarnissaat pillugu erseqqinnerusumik malittarisassiorsinnaapput, imm. 3 takuuk."

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkamut oqaaseqaatigisat ima oqaasertaqarput:

"Aalajangersakkami sianigisassat assigiinngitsut taaneqarput, inatsisip allaffissornikkut aqunneqarnerani oqimaalutarneqartussat.

Nutaatut imm. 3-mi 4-milu aalajangersakkat ikkunneqarput piniarnermi aallaaniarnermilu pissutsit pillugit aqutsinermut atatillugu piniartut atuisullu ilisimasaasa ilanngunneqartalernissaannut tunngasut, taakku pisuussutit uumassusillit pillugit isumasioqatigiittunit siunnersuutaapput. Atuisut tungaanniit kissaatigineqarpoq piniarnermi aallaaniarnermilu pissutsit pillugit Naalakkersuisunut siunnersuinermut atatillugu uumassusilinnik misissuisut siunnersuisarnerata atorneqareersup saniatigut piniartut atuisullu ilisimasaasa atorneqartarnissaannut periarfissiisoqartariaqartoq.

Taamatuttaaq NAMMCO- (North Atlantic Marine Mammal Commission – Atlantikup Avannaani miluumasut imarmiut pillugit kommissioni) siunnersuisoqatigiivisa 1998-imi ukiakkut ataatsimiinneranni kalaallit aallartitaasa siunnersuutigaat akueritillugulu NAMMCO - piniakkat pillugit siunnersuisarnermini piniartut atuisullu ilisimasaat inassuteqarnermini ilannguttassagai. Inatsisissatut siunnersuummi pissutsit taaneqartut sianiginiarneqarput.

Paragrafimi nutaajuvoq tassanilu oqariartaatsit oqaatsillu inatsisissatut siunnersuummi nutaamik atorneqartut atoqqinneqartulluunniit nassuiarneqarput."

Inatsisissatut siunnersuummit inatsisissamullu piareersaataasunit ersinngilaq miarnersuussinissamik tunngaveqarnissaq, Riomi isumaqatigiissummut siulequtitut ilaatinneqartoq, Inatsisartut inatsisaannik aqutsinermi ilaatinneqassanersoq.

Taamaattumik apeqqut siullertut tamanut tunnganeruvoq, inatsisitigut tunngavissat suut, nunat tamalaat isumaqatigiissutaannik atuinermi kalaallit inatsiseqartitsinerannut atuunnersut, aappaatullu mianersuussinissamik tunngaveqarnissaq inatsisitigut tunngavissat taamaattut tunngavigalugit kalaallit inatsiseqartitsinerannut ilanngutivinneqarnatik tunngavissinneqartutut isumaqarfigineqarsinnaanersut.

<u>Inatsisit inuiannut tamanut tunngasut kalaallit inatsiseqartitsineranni atorneqarnerat.</u>

Nunat tamalaat isumaqatigiissutaasa il.il. qallunaat inatsiseqartitsineranni inissisimanerminni killiffigisaannik allaaserinninnermi inatsisilerineq pillugu atuakkiani pingaartumik qanoq-isumasiuinissamut malittari-

sassaq, taamaassorinninnermut malittarisassaq ilitsersuinermullu malittarisassaq eqqartorneqartarsimapput.

Qanoq-isumasiuinissamut malittarisassaq malillugu qallunaat inatsisitigut maleruaqqusaat qanoq isumasiuinissaq nalornissutigineqartillugu ima nassuiarneqassapput, nunap nunanut assigiinngitsunut pisussaaffigisaanut naapertuuttunngortillugit.

Taamaassorinninnermut malittarisassap nassataraa oqartussat eqqartuussiviillu inatsisinik atuisuusut imaattumik aallaaveqassasut, Folketingip Qallunaat Nunaata inatsisit inuiannut tamanut tunngasut naapertorlugit pisussaaffigisaanut akerliusunik iliuuseqarumannginnissaa ilimagisariaqartoq, taamaattumillu oqartussat eqqartuussiviillu inatsisinik atuisuusut naalagaaffiup malittarisassaanik imatut atuissasut, nunanut assigiinngitsunut tamanut inatsisinik unioqqutitsineq pinngitsoortinneqassalluni.

Inatsisiliortoq qallunaat inatsisitigut maleruaqqusaasa aamma inatsisinut inuiannut tamanut tunngasunut pisussaaffeqarnerup akornanni erseqqissumik paatsuugassaanngitsumillu akerliunermik siunertaqarsimappat, taava qallunaat inatsisitigut maleruaqqusaat salliussaaq, taamaassorinninnermullu malittarisassaq atorneqarsinnaassanngilaq.

Ilitsersuinissamut malittarisassakkut nassuiarneqarpoq allaffissornikkut oqartussat missiliuussinerunerusumik inatsisitigut tunngaveqarlutik aalajangiissagaangamik iluarsiiviginnissagaangamilluunniit aammalu nunanut assigiinngitsunut malittarisassaqartitsinerup allaffissornikkut piginnaatitaanermik taassuminnga atorluaanermut pingaaruteqarsinnaaffigisaani qanoq iliortussaanersut. Malittarisassaq allaffissornikkut oqartussaasut missiliuussinikkut piginnaatitaanermik iluaqutiginninnermi inatsisit inuiannut tamanut tunngasut malillugit pisussaaffinnik akuliussinissaminnut pisussaaffeqarnerannut ersiutaavoq.

Inatsisitigut tunngavissat taakkua assingi uanga paasinninnera malillugu kalaallit inatsiseqartitsineranni atuuttariaqarput, tassami namminersornerulernissamik inatsisip § 10-ani, imm. 1-imi imaattut aalajangersagaammata:

<u>"Hjemmestyri pisussaaffinnut naalagaaffiit akunnerminni isumaqatigiissutaasa silarsuarmiunullu maleruaqqusat allat naalagaaffiup sukkulluunniit eqqortitassaasa kingunerinut naalattussaavoq."</u>

<u>Mianersuussinissamik tunngaveqarnissap kalaallit inatsiseqartitsineranni inississimanermini killiffia.</u>

Mianersuussinissamik tunngaveqarnissaq tassaavoq, soorlu aamma pisortaqarfiup uannut oqaaseqaatigisaanit ersersutut, uumassusillit assigiinngitsut piujuartinnissaannik (pinngortitami uumassusillit assigiinngitsut amerlasoorsuunissaannik isumaqatigiissut) Isumaqatigiissummut 5. ju-ni 1992-imeersumut aallarniutitut ilusilerlugu ersersitaq, qallunaat naalagaaffeqatigiivinut Qallunaat Nunaanni naalakkersuisut qullersaannit a-

kuersissutigineqarsimasoq aammalu 1994-imi martsip 21-ni atortussanngortinneqarsimasoq.

Isumaqatigiissummi aallarniut pineqartoq ima oqaasertaqarpoq:

"Illua'tungeriit isumaqatigiissutissiortut

...

... paasisaqartut ilisimatuussutsikkut isumannaassuseqartitsinnginneq pisuni, pinngortitami uumassusillit amerlassutsimikkut appariarujussuarnissaannik annaasaqarfiorujussuarnissaannilluunniit ulorianaateqarfiusuni, sulissutiginninnerit kinguartinnerinut imaluunniit navianartorsiornerup taassuma pinngitsoortinnissaanut millisinnissaanulluunniit patsisiginiakkatut atorneqaqqusaanngitsoq

...

imaattut isumaqatiiissutigaat:

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata atortinneqarnerani pissutsit, inatsisip §-iisa 2-nnit ersersut, isumalluutit piujuarnissaat kinguaassiortuarnissaallu tassani ilaatigut aamma taaneqarlutik, pingaartinneqartussaapput. Piumasaqaatit taakkua oqaatsitigut isumasiuineq tunngavigalugu mianersuussinissamik tunngaveqarnermut kattunneqarsinnaanngitsutut isumaqarfigineqarsinnaanngillat.

Inatsisartut inatsisaata sianigisassat Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mi taaneqartut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu qanoq-ililluti nalunaarutikkut malittarisassanik aalajangersaanermi iluaqutigineqarnissaat pillugit naliliineq Naalakkersuisunut suliassanngortissimavaat.

Tamanna akissummut, Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaata 14. maj 2002-imi uannut nassiutaanut kattusimaneqassaaq, tassannga ersermat Inatsisartut mianersuussinissamik tunngaveqarneq tunngavittut, piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsiseqartitsinermik aqutsinermi ilaatinneqartussatut akuerisimagaat.

Matuma kingornagut isumaqarpunga mianersuussinissamik tunngaveqarneq innuttaasut aallaaniarsinnaatitaaneranni, piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 8 naapertorlugu killiliinerit pillugit allaffissornikkut malittarisassat suut aalajangersarneqartussaanerat pillugu Naalakkersuisut naliliinerisigut piumasaqaatitut inatsisinut naapertuuttutut ilanngullugu nassuiarneqartariaqartoq.

Taamaattumik Naalakkersuisut mianersuussinissamik tunngaveqarnerup allafissornikkut malittarisassanik aalajangersaanermi ilanngussisimanerpiaata isornartorsiornissaanut tunngavissaqanngilanga.

<u>Mianersuussinissamik tunngaveqarneq qanoq atorneqassava ?</u>

Siuliini eqqartorneqartut apeqqutaatinnagit Naalakkersuisut mianersuussinissamik tunngaveqarnerup allaffissornikkut malittarisassanik aalajangersaanermi qanoq ililluni ilaatinneqalernissaa eqqarsaatigalugu piumasarluinnarminnik iliorsinnaatitaanngillat.

Soorlu pinngortitami uumassusillit assigiinngitsut piujuartinnissaannik isumaqatigiissummut aallarniutaasumit issuarneqartumit ersersoq ilisimatuussutsikkut uppernarsaatissamik amigaateqarneq naalagaaffiit isumaqatigiissuteqartut tungaanniit pinngortitami uumassusillit amerlassutsimikkut appariarujussuarnissaat pinngitsoortikkumallugu millisinniarluguluunniit annaasaqarnissaq pinngitsoortikkumallugu suliniuteqartoqannginnissaanut tunngavilersuutaasinnaanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu isumaqarpunga miarnersuussinissamik tunngaviup isumaqatigiissummi allaaserineqarnera eqqarsaatigalugu aallaaveqartariaqarlunga, tassuunalu KNAPK isumaqatigaara (allakkat issuarneqartut 19. april 2002-meersut), tassalu miarnersuussinissamik tunngaveqarneq pinngortitami uumassusillit assigiinngitsut piujuartinnissaannik isumaqatigiissummi immikkoortoq 10-mut ataqatigiissillugu atorneqartariaqartoq.

Aalajangersakkamit tassannga isumaqatigiissummullu aallarniummit pingaaruteqartumit allamit imaattut erserput:

"Illua'tungeriit isumaqatigiissutissiortut

...

NASSUERUTIGAAT nunap inoqqaavi sumiiffinnilu innuttaaqatigiit amerlaqisut qanga ileqquusut malillugit inooriaasillit ileqqutoqaasut malillugit pinngortitami isumalluutinik uumassusilinnik sakkortuumik pisariaqartitsisuusut, kissaatiginartorlu qangaaniilli ilisimasanik atuinikkut, pilersitsinernik nutaanik aammalu uumassusillit assigiinngitsut piujuartinnissaannik pingaaruteqartumik periaaseqanermik piujuartitallu ilaannik nungusaataanngitsumik atuinikkut iluaqutiginninnernik naapertuilluartumik agguaassisoqarumaartoq,

...

MAKKU PILLUGIT ISUMAQATIGIISSIMAPPUT

...

Immikkoortoq 10

Pinngortitami uumassusillit assigiinngitsut piujuartitat ilaannik nungusaataanngitsumik atuineq

Illua'tungeriit isumaqatigiissutissiortut tamarmik ajornanngippat pisimasussallu naapertorlugit:

a) pinngortitami uumassusilinnit pisuussutit piujuartinnissaannik nungusaataanngitsumillu atuinermik eqqumaffiginninneq aalajangiiniarnerminni ataatsimut ilanngutissagaat

b) pingortitami uumassusilinnit pisuussutinik iluaqutiginninneq pillugu sulissutiginnissasut pinngortitami uumassusillit assigiinngitsut piujuartinniarneranni kingunerisassat akuersornanngitsut pinngitsoortikkumallugit millisikkumallugilluunniit

c) pingortitami uumassusilinnit pisuussutinik ileqquusumik iluaqutiginninneq ileqquujuartumik piorsarsimassuseqarnermut naapertuuttumik illersussallugu siuarsassallugulu, tamanna piujuartitsiniarnermut imaluunniit nungusaataanngitsumik atuinermut kattunneqarsinnaagaangat

d) sumiiffinni innuttaaqatigiit nunap ilai ajoqusersimasut, pinngortitami uumassusillit piujuartinneqarnermikkut ikileriarfigisimasaanniittut ineriartortinnissaannut pitsanngorsaataasunillu sulissutiginninnikkut ikiussallugit; aamma

e) taakkua pisortaasa oqartussat namminersortuisalu akornanni pinngortitami uumassusilinnit pisuussutinik nungusaataanngitsumik iluaqutiginninnermut periaatsinik ineriartortitsineq pillugu suleqatigiinnissaannik kaammattussallugit."

Aammattaaq Naalakkersuisunut oqallisissiami, timmissat pillugit nalunaarummut tunngaviutinneqartumi, oqaatsit arlaqanngitsut issuakkat imaattut maluginiarsimavakka:

"Timmissanik piniarnermut nakkutilliinermullu killiliinernik sukanganerusunik atortuulersitsinermut tamanut tunngasumik assorujussuaq tapersersuisoqarsimavoq. Taamaattorli tusarniaanernut akissutini arlalinnik siunnersuuteqartoqarpoq Inatsisartut Naalakkersuisullu suliassaqarfiusumi politikkerisaannut toqqartumik akerliusunik, soorlulu aamma sumiiffinni kissaatigisaqartoqartartoq, naammassineqarsinnaasimanngitsunilli."

Politikkikkut nalilersuinerit sulianik suliaqarnermut malittarisassat avaqqunneqarsinnaannginnerat nalinginnaasumik uppernarsarsinnaassanngilaat.

Taamaattumik isumaqarpunga matuma sukumiinerusumik oqaluuserinissaanut pissutissaqartortaaq mianersuussinissamik tunngaveqarnerup, Naalakkersuisut piginnaatitaanerisa ilangaatsiarigunagaata, mianerisassanik Naalakkersuisut timmissanik pissuseqatigiinnik arlalinnik appat mitillu eqqissisimatitaanerat peqatigalugu illersuutaasussatut naliligaannik annerusumik salliutitsinissaq tunngavilersorsinnaaneraa, tunngaveqarnerullu suliamik paasissutissartalersuinissaq pillugu ingerlatsinermut inatsiseqatitsinermi malittarisassat nalinginnaasut avaqqunnissaat tunngavilersorsinnaaneraa.

<u>Mianersuussinissamik tunngaveqarneq malittarisassaanngilaq.</u>

Isumaqarpunga pinngortitami uumassusillit assigiinngitsut piujuartinnissaannik isumaqatigiissut imaassorinninnissamut tunngavissiinngitsoq, mianersuussinissamik tunngaveqarneq ima atorneqarsinnaasoq, tunngaviusoq pisuussutinik uumassusilinnik iluaqutiginninnissamut periarfissaqarnermik mianerinninnermut naleqqiullugu nalinginnaasumik salliutinneqarnerussalluni. Isumaqatigiissummi immikkoortoq 10 aallarniullu kingulliullugu issuarneqartoq toqqartumik nalilersueqqusipput.

Tamatuma allatut oqarluni nassataraa Naalakkersuisut mianersuussinissamik tunngaveqarneq tulleriissaarinermi malittarisassatut atorsinnaanngikkaat, tamatumuunakkut iluaqutiginninnerup tungaatigut mianerisassanik piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanniittunik salliutitsiunnaarnermik, isumaqatigiissummi immikkoortoq 10-mut aallarniummullu kingulliullugu issuaneqartumut kattunneqarsinnaanngitsutut aammattaaq isumaqarfigisannik, nalinginnaasumik pisoqassaaq.

Paarlattuanik tassani pineqartoq tassaavoq Naalakkersuisut mianerisassanik tamatumunnga illua'tungiusunik, Naalakkersuisut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu ilanngutassaannik,

matumanissaaq aamma mianersuussinissamik tunngaveqarnermik iluaqutiginninnikkullu mianerisassanik, toqqartumik nalilersuisoqarnissaanut innersuussisimanerat.

Matuma kingornagut Naalakkersuisut pisussaalerput allaffissornikkut naliliinermik suliaqarnerup ilaatut isummerfigissallugu mianerisassanik assigiinngitsunik naliliineq qanoq inerneqartitsinermik nassataqarumaarnersoq.

Taamatut naliliinissaq sulininni susassarisama avataaniippoq, taamaattumik nalilersinnaanngilara timmissat pissuseqatigiit assigiinngitsut timmissat pillugit nalunaarummi taaneqartut pisoqarsimaneratut eqqissisimatinnissaannut tunngavissaqarsimanersoq.

Taamaattorli matuma uparuarnissaa pingaaruteqarsoraara, Naalakkersuisut mianerisassanik assigiinngitsunik naliliinissaminnut pisussaaffeqarnerat nassataqarsimasoq Naalakkersuisut suleqatigiissitaliami pilersinneqarsimasumi tusarniaanermullu akissutini tiguneqarsimasuni, pisortaqarfiup eqqissisimatitsinissanut piffissarititassatut siunnersuutigisaanut naapertuutinngitsuni, nalilersuinernut paasissutissanullu isummerfiginnivinnissaminnut pisussaafeqarsimasut.

Taamaammat Naalakkersuisut politikkikkut kissaatigineqartunut innersuussillutik nalilersuinermut taassumunnga atatillugu timmissat eqqisisimatitaanissaannut piffissarititat pillugit tusarniaanernut akissutit ilaasa suleqatigiissitaliallu isummernerisa qaangiinnarnissaannut pisussaatitaasimanngillat.

<u>Mianersuussinissamik tunngaveqarneq suliap paasissutissartalersorneqarnerani killiliisinnaatitaanermut nalinginnaasumut tunngavissiinngilaq.</u>

<u>Siullertut</u> isumaqarpunga timmissanik taamaaqatigiinnik assigiinngitsunik taakkuninnnga ilisimatuussutsikkut misissuinernik aallaavilinnik pinngortitami uumassusillit pillugit siunnersuisoqartarneratut annertutigisumik Naalakkersuisut taamatut siunnersorneqarnerup nalilersuinerminnut ilanngunnissaanut innersuussaasut. Pisumi tassani mianersuussinissamik tunngaveqarneq pingaannginnerusutut inissisimassaaq, tassami mianersuussinissamik tunngaveqarneq ilisimatuussutsikkut naammattunik uppernarsaatissaqanngikkaangat aatsaat atorneqarsinnaammat.

...

Taamaattumik isumaqarpunga miternik eqqissisimatitsineq mianersuussinissamik tunngaveqarnermik tunngavippiaasumik aallaaveqanngitsoq, pinngortitamili uumassusillit pillugit pisortaqarfiup siunnersoneqarsimaneranik aallaaveqartoq, tamannalu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit I-natsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mik tunngaveqarpoq.

<u>Tulliullugu</u> isumaqarpunga timmissat allat miternit appanillu allaasut piniagaanerulernissaasa ulorianartorsiortinneqarnerata mianersuussinissamik tunngaveqarnermik atuineq tunngavissiuussinnaagaa, piniarnermik taamatut annertusisitsinerup kingunerisassai ilisimatuussutsikkut naammattumik uppernarsaatissaqartinneqanngippata.

Tunngaveqarnerulli Naalakkersuisut piniarnermik sakkortunerulersitsisinnaanerup ilumut timmissanut allanut nuunneqassaneranik misissuinissaannut – suliamik paasissutissartalersuineq pillugu malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit – pinngitsoortissinnaanngilai.

Taamaalilluni apeqqutaavoq upernaakkut appanniarnermik annikillisitsineq timmissat pillugit nalunaarutikkut naammassineqarsimasutut imminermini timmissat allat (mitit, allerit, qeerlutuut, serfat taateraallu) piniagaanerulernerannik taamatut navianartorsiortitsinermik nassataqarnersoq, timmissat taakkua mianersuussinissamik tunngaveqarnermi taaneqartutut annertutigisumik aarlerinartorsiortinneqarnersut.

Taamaattorli timmissat allat, appat eqqissisimatitaanerannut peqatigitillugit eqqissisimatinneqartut, pillugit paasissutissat pigineqartut mianersuussinissamik tunngaveqarnerup eqqissisimatitsinissamut tunngavimmi ilaatinneqalersinnaaneranut naammannersut allaffissornikkut ilisimatuussutsikkullu naliliinermik, suliarinissaa sulininni susassarisama avataaniittumik, tunngaveqarpoq.

<u>Naalakkersuisut mianersuussinissamik tunngaveqarnermik atuinerat pillugu eqikkaaneq.</u>

Uanga paasinninnera malillugu pitsaanngitsorujussuartut oqaatigisariaqarpoq Naalakkersuisut mianerisassanik, timmissat taamaaqatigiit assigiinngitsut arlallit eqqissisimatinnissaannut piffissarititanik sivikillisitsinissamut ikorfartuutitut malittarisassanik nutarterinermik suliaqarnermi saqqummiunneqarsimasunik, oqimaaqatigiissitsinivimmik naliliisimanngimmata.

Tamatumunnga peqatigitillugu pitsaanngitsorujussuartut isumaqarfigigaara Naalakkersuisut tusarniaanernut akissutit tiguneqarsimasut ilaat suleqatigiissitaliallu isummernerisa ilaat qaangiinnarniarlugit aalajangersimammata.

Naatsorsuutigaara Naalakkersuisut suliap suliareqqinneqarnerani paasisat malillugit oqimaaqatigiissitsinikkut eqqortumik naliliijumaartut, suliallu paasissutissartalersorneqarneranik killiliinatik.

Naammagittaalliuummi immikkoortoq taanna pillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

<u>Naggataarutaasumik oqaaseqaatikka.</u>

Matuma kingornagut Naalakkersuisut tusarniaanermi periaatsit peqqussutigineqartut maleruarlugit suliamik suliareqqiinissaat utaqqimaarpara. Taamatuttaarlu aamma Naalakkersuisut qinnuigalugit Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliassaat pillugu erseqqarissuseqartitsinnginnermik naliliinerma sutigut qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsineranik nalunaarfigeqqullunga.

Immikkut allakkatigut allakkallu ukua assilinerisigut suliamik paasinninnera pillugu KNAPK paasissutissippara.”

Pisortaqarfik allakkani 10. oktober 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

”Allakkatigut 19. september 2002-imeersutigut Inatsisartut Ombudsmandiata Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfik nalunaarfigaa Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut malittarisassatigut tunngavigisat Ombudsmandip naliliinera malillugu arlalitsigut nalorninernik pilersitsisut.

Peqatigitillugu Inatsisartut Ombudsmandiata Timmissat illersorneqarnerat pillugu naalakkersuisut nalunaarutaannik nr. 38-mik, ulloq 6. december 2001-imeersumik KNAPK-p naammagittaalliuutiginninnera tunngavigalugu oqaaseqaammi 19. september 2002-meersup assilinera ilannguppaa, tassani Ombudsmandip naliliinera sukumiinerusumik nassuiarneqarluni.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisartut Ombudsmandiata Naalakkersuisut qinnuigai nalunaarutegaqqullugit Ombudsmandip malittarisassatigut tunngaviusunik naliliinera iliuuseqarnissanik sunik pissutissaqartitsilernersoq.

Naalakkersuisut Ombudsmandi suli oqaaseqaateqanngitsoq Inatsisartut 2002-mi ukiakkut katersuunnissaannut Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutissaatut siunnnersuusiorsimapput (UKA2002/75) Inatsisartunut ulloq 18. august 2002 agguaannegartumik iluarsiissutikkullu 16. september 2002-meersukkut allanngortinneqartumik.

Naalakkersuisut maanna Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummik nutartikkamik suliagarsimalerput, tassungalu nassuiaatini Piniarneq pillugu Siunnersuisogatigiit qanoq inissisimanerat nalornissutaasinnaasullu Inatsisartut Ombudsmandiata uparugai sukumiinerusumik nassuiaatigineqarlutik.

Ilisimatitsissutitut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaata nutartikkap assilinera ilanngunneqarpoq.”

Matuma kingornagut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut Naalakkersuisut siunnersuutaannik Inatsisartut suliaqarnissaat/ oqaluuserinninnissaat utaqqimaarsimavara.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani Avatangiisinut Pingortitamullu Pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga.

10 – Kommunit

01 – Isumaginninninnermut inatsiseqartitsineq

1. Soraanerussutisialinnut meeqqanut tapiutinik aqutsineq - Inatsisitigut tunngavissaqarnermik apeqqut.

K kommunip meeqqamut akilersuutinik A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaanit ilanngaassisimanera A-p naammagittaalliuutigaa.

K Kommunip aningaasanik A-mut tunniussisarnerisa isornartorsiornissaannut Ombudsmandip tunngavissaqarsorinngilaa, tassanimi ilanngaassineq pineqanngimmat, kisiannili A-p soraarnerussutisiassaanik tunniussinermut atatillugu soraarnerussutisialinnut, meeqqanut akilersuisussaatitaasunut, meeqqanut tapiutitpillugit malittarisassanik paasinerluutaasumik pitsaanngitsumillu paasissutissiinerulluni.

Ombudsmandip inassuteqaatigaa K Kommuni siunissami ima paasissutissiisassasoq, meeqqanut tapiutit akilersuutinik pisassalimmut toqqartumik tunniunneqartarnerat soraarnerussutisialimmit erseqqissumik paasineqarsinnaasunngorlugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigaa meeqqanut tapiutinik soraarnerussutisialinnut, akilersuutinik akilersuinissaminnik pisussaaffilerneqarsimasunut, tunniussisarnermut inatsisitigut tunngaviusoq nutarterneqassanersoq nalileqqullugu, tassami aaqqissuussineq atuuttoq, kommunit akilersuutinik siumoortumik qinnuteqaataanngitsumik tunniussinerminni najoqqutarisartagaat, akilersuisussaatitaasup akilersuutinillu pisassaqartitaasup akornanni pissutsinut inuinnarnut inatsiseqartitsinermut tunngasunut akuliunnermut ersiutaammata. Akuliunnerit taamaattut Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaanni, Tapertamik Allattuiffimmi, immikk. 1 malillugu inatsisitigut tunngavissamik immikkut erseqqissusilimmik piumasaqarfiupput. (J. nr. 11.10.03.10/007-99)

A nammineerluni allaffinnut ornigulluni saaffiginnippoq, ilaatigullu meeqqaminut akilersuisussaaffigisaminut akilersuutit siusinaartumik soraarnerussutisiaminit K Kommunip ilanngaatigisarmagit naammagittaalliuutigalugu.

Suliami Naalagaaffiup Sinniisaata A-mut allagaasa assilineri 10. maj 1993-imeersut assilineri pigineqarput, taakkunanilu Naalagaaffiup Sinniisaata A nalunaarfigalugu meeraanut marlunnut ukiup affakkaartumik

meeqqanut akilersuutinik akiliisussanngortinneqalersaartoq, meeqqamut ataatsimut 4.572 kr.-nik.

K Kommunip A 1. maj 1993 aallarnerfigalugu 12. november 1993-imi isumaginninnermi siusinaartumik soraarnerussutisiaqalersippaa.

Kommuni A-mut 14. december 1993-imi allappoq, nalunaarutigalugulu soraarnerussutisiassai qaammammut 6.901 kr.-nut naatsorsorneqarsimasut.

Akissarsiat allagartaasa assilinerinit isumaginninnermi ingerlatsiviup suliaataaniittunit aamma erserpoq A september 1994-imit soraarnerussutisiaminut meeqqanut tapisiaqartinneqarsimasoq, tamatumunngalu peqatigitillugu aningaasallu taakku amerlaqataat meeqqanut akilersuutinut matusissutissatut ilanngaatigineqarsimasut.

Kisianni suliami allagaatinit ersinngilaq meeqqanut tapeqartitsisoqarnera pillugu A immikkut nalunaarfigineqarsimanersoq, taamatuttaarlu meeqqanut akilersuisussaatitaanermut matusissutissanik akissarsianit ilanngaassisarneq kommunip qanga aallartissimaneraa paasissutissartaqarnani.

A eqqarsaatigalugu akissarsianit ilanngaassisoqartarnissaa pillugu kommuni aalajangiisimanersoq paasissutissiissutigineqarsimanngilaq.

Naammagittaalliuut pillugu kommunip uannut oqaaseqaatimini, ataani issuaaffigisanni, apeqqutit taakku erseqqinnerusumik itisilerlugit paasissutissiisimanngilaq.

Tamatuma kingorna A 4. februar 1999-imi uannut naammagittaalliorpoq.

Suliami allagaatinit erserpoq kommuni A-mut 16. december 1998-imi imatut allassimasoq:

> "Januarimiik 1999-imit qaammammusiat allagartaat marluk pisalissavatit, tassa qaammammut pisartakkatit taavalu meeqqamut/-nut tapeq.
>
> Allannguuteqarneranut peqqutaavoq siunissami meeqqap tapii tunniunneqartassammata meeqqap aqqa atorlugu, ilinnut tunniunneqartassaaq apeqqutaanatik meeraq tigumminerit imaluunniit meeraq akilersuiffiginerit.
>
> Meeqqamut tapeq meeqqanut akilersuutitut naleqqussuunneqassaaq, tigusisumut akileraarutaasussaavoq, imaappoq meeraq.
>
> Una allannguineq Namminersornerullutik Oqartussat akileraarnermut allaffianit peqqusineruvoq.
>
> Annertunerusumik paasisaqarusukkuit Isumassuiffimmut imaluunniit akileraartarnermut allaffimmut paasiniaasinnaavutit."

Tamatuma kingorna A akissarsiat allagartaannik marlunnik kommunimit tigusaqartalersimavoq.

Akissarsiat allagartaani siullermi (akissarsisitsineq 09.00* assersuutitut atorneqarpoq) A tigusisartuusoq oqaatigineqarpoq, paasisisutissallu makku aamma ilaallutik:

> "Akissarsiat suussusiat 2040 Utoqqalinersiutit/sulisinnaajunnaarnersiutit
> Tunniunneqartut: 7.401,00
> Akissarsiat suussusiat 8500 Meeqqanut akilersuutit

Ilanngaatit: 758,00
Akileraarutit ... .” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Akissarsiat allagartaasa aappaanni (akissarsisitsineq 09.00* assersuutitut atorneqarpoq) oqaatigineqarpoq A tigusisartuusoq, taamaakkaluartorli tigusisartoq pillugu allaffissami oqaatigineqarluni “… pillugu”, tamatumalu saniatigut meeqqap inuttut normua allanneqarsimalluni. Akissarsiat allagartaat paasissutissanik makkuninnga imaqarpoq:

“Akissarsiat suussusiat 2249 Meeqqamut tapit
Tunniunneqartut: 758,00
Akileraarutit ... .” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Akissarsiat marluk taakku A-p aningaaserivimmi kontoanut ikineqartarput.

Kommunimut 5. januar 2001-imi imatut allappunga:

”A-mit naammagittaalliuutaasumik allamik suliaqarninnut atatillugu A-p siusinaartumik pensionisiaanit kommunip ilanngaassisimaneranut tunngavigisat pillugit kommunimit 20. decemberimi oqaaseqaat tiguara.

Kommunip akissutaa siusinaartumik pensionisianit ilanngaassisimaneq pillugu naammagittaalliummik suliaqarninnut pingaaruteqartutut nalilerpara.

Tamatumunnga atatillugu kommunip akissutaa immikkoortortami pisortamut ...-mut, kommunip akissutaanik itisilerisoq, 22. december 2000-imi oqarasuaatikkut oqaloqatiginnissutigisimavara.

Tamatuma kingunerisaanik makkua allakkatigut oqaaseqaateqarfigeqqullugit kommunip qinnuiginissaa pisariaqartilersimavara:

Kommunip suliami allagaataani atuarneqarsinnaavoq, kommunip A-p pensionisiaanit meeqqanut akilersuutit ingerlaavartumik ilanngaatigisarsimagai.

Kommuni imatut paasivara, siumoortumik akilersuutinik tigusaqartussamut tunniussanut akiliutinut taakkua matusissutaasartut.

Kommuni qinnuigineqarpoq tamanna ilumoornersoq paasisitsissutigeqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni qinnuigaara makkua nassuiaateqarfigeqqullugit:

- Meeqqanut akilersuutit A-p pensionisiaanit ilanngaatigineqartassasut kommunimi immikkoortortap sorliup aalajangerpaa?
- Ilanngaassineq meeqqanut akilersuutinut kinguaattoorutinut matussutissiissutinik akiliisitsiniarnermi ilanngaassineruppat, kommuni qinnuigineqarpoq, pingitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermi akiliisitsiniarnerniluunniit akissarsiassanik ilanngaassinerup aalajangiivigineqarneranut tunngasunik pappiaqqat assilinerinik nassitseqqullugu.
- Kommuni qinnuigineqarpoq, akissarsianit ilanngaassinertigut akilikkat meeqqanut akilersuutinut siumoortumik tunniussanut matusissutaasimappata, akissarsianit ilanngaassisarneq naliliivigineqaqqissanersoq nassuiaateqarfigeqqullugu.”

Kommunip 22. januar 2001-imi imatut akivaanga:

„Ombudsmandeqarfiup allakkatigut 5.1.01-imeersutigut A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaanit ilanngaassisarnermut atatillugu itisilerisumik paasissutissiisoqarnissaa qinnutigisimavaa.

A siusinaartumik soraarnersussutisiaminut qaammatit tamaasa meeqqanut tapinik tunineqartarpoq. Meeqqanut tapit meeqqap aqqa inuttullu normua c/o A atorlugu tunniunneqartarput, A-llu akissarsiaminut kontoanut ikineqartarlutik.

Tamatuma kingorna A soraarnerussutisiaminit meeqqanut tapit tunniunneqartut amerlaqataannik ilangaanneqartarpoq. Ilanngaatigineqartut taakku meeqqanut akilersuutit akilersuutinik tigusisinnaatitaasumut siumoortumik tunniunneqartunut matusissutissatut atorneqartarput.

Isumaginninnermik ingerlatsiviup isumaginninnermut immikkoortortaqarfia tassaavoq malittarisassat uku tunngavigalugit ilanngaassisoqarnissaanik isumaginnittartoq:

- Pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 30. oktober 1998-imeersumi kapitali 4, § 18
- Siusinaartumik pensionisiat, piginnaanngorsaaqqinnermik inummullu tapit il. il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 3-mi, 10. januar 2000-imeerusumi kapitali 5, § 16, imm. 2 aamma 3.

Kiisalu pisortanit pensionisiat pillugit ilitsersuummi 22. marts 2000-imeersumi immikkoortoq 3.2 aallaavigalugu.

Meeqqanut tapit meeqqanut akilersuutinut ukiup affakkaartumik tunniunneqartartunut taarsiullugit qaammammoortumik tunniunneqartartut aqutsinermi allaffissorneq pissutigalugu kommunip tunniuttarpai.

Ilanngaatit meeqqanut akilersuutinut akiitsut matussutissatut akiliisitsiniartarfimmit ilanngaassinertut isigineqanngillat, oqaatigineqareersutulli tassaallutik meeqqanut akilersuutinik tigusisinnaatitaasumut siumoortumik tunniunneqartartut matusissutissaattut ilanngaatigineqartartut.

„Akissarsianit ilanngaatit“ meeqqanut akilersuutinut siumoortumik tunniunneqartartunut sukkulluunniit matussutissiisinnaanngilaat, tassami meeqqanut akilersuutit siumoortumik ukiup affakkaartumik tunniunneqartarmata, akilersuisussaatitaanermulli meeqqanut tapit siumoortumik qaammatikkaartumik tunniunneqartarlutik, qaammatillu inussuttup 18-inik ukioqalerfiata naanerani unitsinneqartussaallutik.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

„Suliamit erserpoq A soraarnerussutisiaminut atatillugu meeqqanut tapinik tigusaqartartoq, meeqqaminullu marlunnut immini najugaqartuunngitsunut akilersuisussaatitaasoq.

Meeqqanut tapinik tunniussisarneq pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 30. oktober 1998-imeersumi §§-inik 18-imik aamma 20-mi inatsisitigut tunngaveqarpoq, taakkunanilu imaattunik allassimasoqarpoq:

„§ 18. Pensionisiallit meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut pilersuisussaatitaasut meeqqat ataasiakkaarlugit tapisiaqaatigissavaat. Tapiutit tapitiutigineqassapput pilersuisussaatitaaneq toqqaannartumik pilersuinerunersoq imaluunniit meeqqanut akilersuutinik akiliisarnikkut eqquutsinneqarnersoq apeqqutaatinnagu. Tapiutit tapiutigineqassanngillat pensionisialinnut Kalaallit Nunaata avataani aalajangersimasumik najugaqartunut.

...
§ 20. Meeqqanut tapiutit pillugit maleruagassat Naalakkersuisut aalajangersassavaat."

§ 18 piareersarlugu sulianit erserpoq aalajangersakkap taassuma oqaasertalersorneqarnermigut aaqqiivigineqarluni suliassaqarfimmi tassani malittarisassat siusinnerusukkut atuussimasut assigigai (Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi 22. oktober 1990-imeersumi § 12).

Isumaginninnikkut pensionit utoqqarnillu paaqqinniffiit il. il. pillugit inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 22. oktober 1990-imeersoq malittarisassanik imaattunik imaqarpoq:

„§ 12. Pensionillit meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut pilersuissussaatitaasut meeqqat ataasiakkaarlugit tapisiaqaatigissavaat. Tapiutit tapiutigineqartassapput pilersuisussaatitaaneq toqqaannartumik pilersuinerunersoq imaluunniit meeqqanut akilersuutinik akiliisarnikkut eqqortinneqarnersoq apeqqutaatinnagu.

...

§ 14. Meeqqanut tapiut meeqqamut ataatsimut Kalaallit Nunaanni meeqqanut akilersuutit qaqugukkulluunniit atuuttut angeqqatigaat. Tapiut pissusissamisoortumik tunngaviusumik aningaasartat tunniunnerannut ilanngullugu tunniunneqartassaaq. Meeqqanut tapiutip akilersuisussaatitaaneq pissutigippagu ukiup affakkuutaarlugu siumoortumik akilersuutinik tigusisartumut tunniunneqartassaaq."

Aalajangersakkat taakku piareersarneqarneranni sulianit erserpoq suliassaqarfimmi tassani malittarisassat pisoqaanerusut, Landsrådip ileqqoreqqusaaneersut, ingerlateqqinneqartut.

§ 20-p atuuttup piareersarneqarnerani sulianit erserpoq:

"Aalajangersagaq nutaajuvoq. Erseqqissarneqarpoq pensionisiat allat assigalugit maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarnissaannut Naalakkersuisut oqartussaatitaasut. Meeqqanut tapiutit pillugit maleruagassat erseqqinnerusumik allaaserineqarput isumaginninnikkut pensionit pillugit Isumaginninnermut Pisortaqarfiup kaajallaasitaani nr. 198-imi."

Isumaginninnermut Pisortaqarfiup kaajallaasitaani nr. 198-imi, 27. september 1991-imeersumi ataatsimut isigalugu isumaginninnikkut pensionit utoqqarnillu paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaannik (1990-imeersumik) inatsisitigut tunngaveqarneragaasumi meeqqanut tapit pillugit imaattumik aalajangersaasoqarpoq:

„Pensionisialinnut namminneq qitornaminnut, matumani aamma qitornavissiaminnut, 18-it inorlugit ukiulinnut pilersuisuutitaasunut meeqqanut tapiutit tunniunneqartassapput.

Meeqqanulli tapiutit aapparisap qitornaanut qitornarsiaanulluunniit tunngatillugit tunniunneqarsinnaanngillat. Aappariit tamarmik pensionisiallit pineqarpata meeraqarlutillu pilersortaqariaqakkaminnik taava meeraat pilersortariaqakkat tamarmik immikkut tapiiffigineqartassapput.

Meeqqanut tapiutit meeqqanut akilersuutinik matusissutissaatillugit tapiut pensionisialimmut tunniuneqartassanngilaq, akilersuutinilli pisussamut pisassanngorlugit allanneqartassallutik, konteererneqartassallutik.“

Aammattaaq siusinaartumik pensionisiat, piginnaanngorsaaqqinnermik inummullu tapit il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannit nr. 3-mit, 10. januar 2000-imeersumit ilaatigut pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 30. oktober 1998-imeersumi § 20-mik qulaani issuarneqartumik inatsitigut tunngaveqartumit erserpoq:

„§ 16. Pensionisiaqartoq peqqussummi §§ 18 aamma 19 tunngavigalugit meeqqanut tapinik tunineqartalerpat taakku qaammatikkaartumik tunniunneqartassapput, meeqqanut akilersuutit nalinginnaasut amerlaqataannik, taakkulu Inatsisartut Aningaasanut Inatsisaatigut ukiumoortumik aalajangersarneqartarput. Pilersuisut marluullutik pensionisiaqartuuppata pensionisiallit tamarmik immikkut meeqqanut tapinik tunineqartassapput.

Imm. 2. Tapit taakku qaammammoortumik tunniunneqartassapput, pensionisiaqartoq meeqqamut akilersuutinik akiliisarnermigut meeqqamut pilersuisuunngippat. Pensionisiaqartoq meeqqamut akilersuutinik akilersuisussanngortitaasimappat meeqqamut tapit ukiup affakkaartumik tunniunneqartassapput, piffissaq akiliiffiusartussaq allatut isumaqatigiissutigineqarsimanngippat aalajangersarneqarsimanngippalluunniit. Akilersuutit piffissamut ukiup affaanit sivikinnerusumut sivisunerusumulluunniit akilerneqartarpata tapit taakku piffissamut tassunga tunniunneqartassapput.

Imm. 3. Meeraq pineqartoq pensionisiaqartumi najugaqanngippat, pensionisiaqartorlu meeqqamut akilersuutinik akilersuisussanngortinneqarsimappat aningaasat taakku meeqqamut akilersuutinik tigusisinnaatitaasumut tunniunneqartassapput. Inuit meeqqap pilersorneqarneranut akilersuutinik tigusisinnaatitaasut kisimik meeqqamut tapinik tigusitinneqarsinnaapput. Meeqqamut tapit meeqqamut toqqaannartumik tunniunneqarsinnaanngillat.”

Pisortanit Pensionisiat pillugit Ilitsersuummi Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmit 22. marts 2000-imi suliarineqarsimasumi meeqqanut tapit pillugit ilaatigut imaattunik allassimasoqarpoq:

“Meeqqanut tapeq akilersuisussaatitaanermut matussutaassappat, tapit pensionisialimmut tunniunneqaratik akilersukkamut akiliutissatut tunniunneqassapput.”

Tamakku tunngavigalugit isumaqarpunga Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 30. oktober 1998-imeersoq oqaasertalersugaanini malillugu aaqqissuussinermut siusinaartumik pensionisiat, piginnaanngorsaaqqinnermik inummullu tapit il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 3-mi, 10. januar 2000-imeersumi aalajangersarneqarsimasumut inatsisitigut tunngavissamik imaqanngitsoq.

Kisianni Inatsisartut peqqussutaanni § 20-p piareersarneqarnerani suliat nassatarisaannik aaqqissuussinerup isumaginninnikkut pensionit utoqqarnillu paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi,

22. oktober 1990-imi §§-ni 12-imi 14-imilu siusinnerusukkut atorneqartussatut aalajangersarneqarsimasup ingerlateqqinneqarnissaa tunngavigineqartoq, Naalakkersuisut malittarisasanik allanik aalajangersaanissaasa tunngaanut.

Taamaattumik suliami matumani pineqartoq tassaavoq A-p soraarnerussutisiaanut tapit akilersussallugit pisussaaffigisaasa amerlaqataat kommunip naatsorsussagai, tapilli taakku kommunip meeqqanut akilersuutinik tigusisinnaatitaasumut tunniutissallugit.

Taamaattumik aningaasat suut A-mut tunniunneqarnissaannik kommunip naatsorsuinera isornartorsiussallugu tunngavissaqanngilanga.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 malillugu ingerlatsivimmi oqartussaasup inuit apeqqutinik oqartussaasup suliassaqarfianut attuumassuteqartunik paasiniaallutik saaffiginnittut pisariaqarnera naapertorlugu ilitsersorlugillu ikiortussaavai.

Tamatuma saniatigut oqartussaasut pisariqarnera naapertorlugu suliniuteqarnermikkut innuttaasut inatsisitigut inissisimaneri pillugit ilitsersortariaqarpai, taamaatuttaarlu oqartussaasut ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarisaanik ingerlatsivimmi sulinerpiamut atatillugu innuttaasunut ilitsersuisussaallutik, matumani akissarsianik tunniussinermut akiliisitsiniarnernullu atatillugu iliuuserineqartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Kommunip A-mut paasissutissiinera, ilaatigut allakkani 16. december 1998-imeersuni, ilaatigullu akissarsiat allagartaanni, inatsisitigut inissisimaneq pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni tunngavigineqartoq eqqarsaatigalugu naammanngilaq.

Taamaalillutik kommunip allagai 16. december 1998-imeersut oqaasertalersorneqarsimapput A-mik isumaqalersitsisinnaallutik meeqqanut tapit imminut tunniunneqartut meeqqani sinnerlugu tigussallugit, naak meeqqanut tassunga akilersuisussanngortitaasimagaluarluni.

Aammattaaq akissarsiat allagartaat A-mut taamatut isumaqarlersitsisinnaapput, taamatuttaarlu taakkunani oqaatigineqarluni akilersussallugit pisussaaffigisai soraarnerussutisiaanit kommunip ilanngaatigisimagai.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunip meeqqanut tapiliinermut inatsisitigut tunngavigisamik A-mut paasissutissiinera paatsoortitsisinnaallunilu pitsaasunngitsoq, inassutigaaralu kommunip siunissami meeqqanut tapiliinermini meeqqanut tapit akilersuutinik tigusisinnaatitaasumut tunniunneqartussaanerat paasinarnerusumik nassuiartassagaa, taaguullu "meeqqanit akilersuutit pillugit ilanngaat" kommunip atorunnaassagaa, tassami soraarnerussutisianit ilanngaassineq Inatsisartut peqqussutaanni §§-nut 26-mut aamma 27-mut assortuuttuummat.

Suliap soraarnerussutisialinnut meeqqanut immini najugaqartuunngitsunut akilersuutinik akilersuisussanngortitaasimasunut meeqqanut tapisiaqartitsinermik aqutsinermut inatsisitigut tunngavigisap erseqqinnerusumik misissornissaanut aamma pissutissaqalersippaanga.

Siullermik pineqartoq tassaavoq isumaqatigiissut imaluunniit eqqartuussiviup akilersuisussanngortitsinera tunngavigalugu meeqqanut akilersuutinik akilersuinerup inuit ataasiakkaat pillugit inatsisiseqartitsinermi aalajangersakkat malillugit akilersuisussaatitaasup aamma akiliutinik tigusisinnaatitaasup akornanni isumagineqartussaq.

Taamaattumik akilersuisussaatitaasup meeqqanut akilersuutit piffissaq akiliiffissaq eqqorlugu akilinngippagit akilersuutinik tigusisinnaatitaasup meeqqanut akilersuutit taakku aallaavittut pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarnissaat nammineq isumagisussaavaa.

Allatut oqaatigalugu meeqqanut akilersuutinik akilersuineq suliassaavoq suliami meeqqamut akilersuutinut tunngasumi illua'tungeriit nammineq sumagisassaat.

Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissummut ilassutitut tapiliussami siullermi immikkoortumi 1-imi makku aalajangersarneqarsimapput:

"Inuinnaat imaluunniit inatsisit naapertorlugit ataatsimut ingerlataqartut tamarmik piginnaatitaapput pigisamik (illuummik) innimigineqarnissaannut. Kinaluunniit pigisaanik arsaarneqassanngilaq taamaallaat inuiaqatigiit soqutigisaanni aammalu patsisissaatitanut, inatsisikkut aalajangersarneqartunut naapertuuttuni kiisalu inuiaat inatsisaanni tunngavigisassat nalinginnaasut tunngavigalugit pisuni pinnani.

Taamaattorli aalajangersakkat siuliiniittut arlaannaatigulluunniit killilersinnaassanngilaat naalagaaffiup inatsisinik, alaatsinaarinissaq pillugu pisariaqarsorisaminik atortitsiniarsinnaatitaanera, tamatumani piginnittussaassuseq inuiaqatigiit tamarmik soqutigisaannut naapertuuttumik ingerlanneqartussanngorlugu, imaluunniit akileraarutinik, allatigut akitsuusiussanik akiliisitaassutinillu akiliinissaq qularnaarniarlugu."

Isumaqarpunga soraarnerussutisiallit meeqqanut akilersuisussaatitaaneranik matusissutissatut meeqqanut tapiliisarnermik aaqqissuussineq inatsisitigut aalajangersarneqarsimasoq akilersuisup akilersuutinilli tigooraasup akornanni pissutsinut ima akuliuttoq tamatumunnga inatsisitigut tunngaviusoq erseqqissuseqartariaqarluni Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissummi inatsisinik tunngaveqartussaanermik piumasaqaammut eqqortitsisuusumik.

Inuit pisinnaatitaaffi pillugit isumaqatigiissut pillugu oqaaseqaatini Jurist- og Økonomiforbundets Forlagimi 1994-mi saqqummersinneqartumi Peer Lorenzenip il.il. inatsisinik tunngaveqartussaanermik piumasaqaat taanna qupperneq 50-imi imatut allaaseraat:

"...

-Pisinnaatitaaffinnut illersugaasunut akuliunneq naalagaaffiup inatsisaanik tunngaveqassaaq. Tamatuma saniatigut inatsisitigut tunngavigisap taassuma inatsisitigut illersugaanerup pitsaassuseqartinneqarneranut piumasaqaat eqqortissavaa, imaalillugu

-innuttaasut malittarisassanik pissarsinissaminnut/ paasisaqarnissaminnut periarfissaqartillugit (accessibility)

-pissutsit atuuttut naapertorlugit malittarisassatigut tunngaviusut pineqartumut nassatarisassaa naammaginartumik qularnaassuseqartumik siumut naatsorsorneqarsinnaanerisigut (foreseeability)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisumi matumani Inatsisartut peqqussutaata oqaasertalersugaaneranit nalunaarummi aaqqissuussinermut § 16, imm. 3-mi allaaserineqartumut inatsisitigut tunngavissaqarnersoq takuneqarsinnaanngilaq.

Aamma Inatsisartut peqqussutaanik piareersaalluni suliani taamaallaat kaajallaasitaq innersuussutigineqarpoq, taannnalu tamanut saqqummiussaanani sulinermi maleruaqqusaavoq, immini innnuttaasunut pisinnaatitaaffiliinngitsoq. Tamatuma saniatigut inatsisitigut pissutsinut nalunaarummi allaaserineqartunut inatsisitigut tunngavissaqarneq aatsaat takuneqarsinnaavoq Inatsisartut peqqussutaata atuuttup Inatsisartut peqqussutaanni siusinnerusukkut atuuttumi § 14-imut sanilliussinikkut, Inatsisartullu peqqussutaata atuuttup piareersarlugu suliarneqarnerani innersuussutigineqarnani.

Taamaattumik isumaqarpunga Inatsisartut peqqussutaat massakkutut oqaasertalersugaatilluni inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutip inatsisinik tunngaveqarnissamik piumasaqaataanik eqqortitsisuunersoq nalorninartoqartoq.

Tulliullugu pineqartoq tassaavoq kommunip meeqqanut akilersuutinik akiliinera tassaasoq isumaginninnermi isumannaallisaatitut tunniunneqartoq, qinnuteqaateqarnikkut pissarsiarineqarsinnaasoq, akilersuisussaatitaasup akilersuisussaatitaani eqqortinngippagu. Taanna isumaginninnermilu tunniuneqartartut allat aallaavittut innutaasut qinnuteqarnerisigut tunniunneqartarput.

Taamaattumik siumut qinnuteqaatigineqanngitsumik meeqqat tapiinik akilersuutinik tigusisinnaatitaasumut toqqaannaartumik akiliisarnermik aqqissuussineq nalunaarummi § 16, imm. 3-mi aalajangersarneqarsimasoq isumaginninnermi tunniunneqartartut qinnuteqaateqarnikkut tunniunneqartarnissaannik nalinginnaasumik tunngaveqarnissamik unioqqutitsineruvoq.

Taamaattumik paasinninnera malillugu isumaginninnermi tunniunneqartartunik qinnuteqaatitaqanngitsumik tunniussisoqartassappat tamatumunnga inatsisitigut immikkut erseqqissusilimik tunngaveqartinneqarnissaa piumasaqaatigineqarsinnaavoq, tassami tunniunneqartartunik taamaattunik inatsisitigut tunngavissaqarani tunniussineq innuttaasut namminerisaminnik inuuneqarnerannut pisortat kusanaatsumik akuliunnerattut nalinginnaasumik isigineqartarmat.

Taamaattumik Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik allakkat uku assilinerinik nassippara, pisortaqarfillu qinnuigalugu qulaani taaneqartut suliassaqarfimmi tassani inatsisitigut tunngavigisap atuuttup

allanngortinneqarnissaanik isumaliutersuuteqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalileeqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu A allakkatigut allatigut allakat uku assilinerinik ilaqartinneqartutigut suliamik paasinninnera pillugu ilisimatippara"

Allakkatigut 3. september 2002-meersutigut suliaq Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmut K Kommunimullu eqqaasitsissutigaara.

Pisortaqarfik 6. september 2002 ima akissuteqarpoq:

"Aallaqqaasiullugu allakkat 29. januar 2002-meersut siusinnerusukkulli akineqarsimannginnerat ajuusaarutigaarput.

Pisortaqarfik isumaqarpoq akilersuutinik pisussaatitaasumut akilersuisussaatitaasoq sinnerlugu kommuni akilersuutinik tunniussinissaminut erseqqissumik inatsisitigut tunngavissaqartoq.

Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 30. oktober 1998-imeersoq kingusinnerusukkut allanngortinneqartartoq § 20-mi inatsisitigut tunngavissiivoq Naalakkersuisut meeqqanut tapiutit tunniunneqartarneri pillugit sukumiinerusunik malittarisassiorsinnaanissaannut.

Aalajangersagaq taanna inatsisitigut tunngaviuvoq Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 41-mi, 14. december 2001-imeersumi § 7-imi, imm. 3-mi aalajangersarneqarmat meeraq pensionisiaqartumi najugaqanngippat aningaasat akilersuutinik tigusisinnaatitaasumut tunniunneqartassasut.

Tassa Pisortaqarfik massakkut tunngavissat tunngavigalugit isumaqanngilaq malittarisassat atuuttut kommunillu taakkuninnga atuutsitsinerat imminnut naapertuutinngitsut, taamaattumillu pissutissaqarsorinagu qanoq iliuuseqaqqinnissamut."

Pisortaqarfiup akissutaanut ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani isummerfiginnissimanngilanga.

K Kommuni suliaq pillugu 18. december 2002-mi eqqaasitsissuteqarfigaara.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani K Kommunimit akissummik tigusaqarsimanngilanga.

20 – Sulinermut inatsiseqartitsineq

1. Kommunaldirektørip sulisorineqarneranut tunngasumi suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq

Suliami, sulisorineqartumut tunngasumi, allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq.
Innuttaasoq kommunaldirektørip atorfinitsitaaneranut tunngasunik ilisimatinneqarnissamik qinnuteqarpoq. Kommunaldirektørillu innuttaasoq allakkat sorpiaat innuttaasup ilisimatitsissutigineqarnissaannik kissaateqarneranik erseqqissaateqaqqullugu qinnuigaa. Ombudsmandip tamanna isornartorsiorneqarsinnaasutut isigaa, aammalu isumaqarluni kommunaldirektørip nammineq atorfinitsitaanerminut tunngasunik ilisimatinneqarnissamik qinnuteqaammut siullermik akissuteqartuusimanera iluarinartuutinnagu. (J. nr. 11.10.20.08/117-01)

Suliami kommunaldirektør T-mut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaamminik K Kommunip suliarinninneranik A-p naammagittaalliuutaa 1. december 2001-imi tiguara.

Tulliuttuni suliamik misissuinera misissuininnilu paasisat pillugit tunngavilersuutikka allaaserineqarput.

A-p uannut naammagittaalliuummini 28. november 2001-imeersumi ilaatigut makku oqaatigai:

”Kommunaldirektør T-p K Kommunimi atorfeqartitaaneranut tunngasumik suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip saqqummiunneqarnerata kingornagut qaammatit marluk qaangiuttut suli suliami aalajangiisoqarsimanngilaq. Tamanna suliamik suliaqarneruvoq naammaginanngitsoq, suliamik suliarinninnermut piumasaqaatinik, tassalu suliap pisariaqanngitsumik kinguarsarneqannginnissaanik, kisiannili pilertortumik, eqqortumik malunniuteqarluartumillu suliarineqarnissaanik, naammassinninngitsoq.

Aammattaaq qaqugu aalajangiisoqarnissaata ilisimatitsissutigineqannginnera pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut akerliuvoq. Taamaallaat ilisimatitsissutigineqarpoq 2001-imi novemberip 14-ianit siunissamilu qaqugu pinissaa nalorninartumi aalajangiisoqarumaarnissaa naatsorsuutigisinnaagiga. Suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu suliat sukkasuumik suliarineqartussaapput, piffissarititallu ullunik qulinik sivisussusillip iluani aalajangiisoqarsimanngippat, qaqugu aalajangiisoqarumaarnissaanik nalunaarfigineqarsimasussaagaluarpunga, tamannali pisimanngilaq.

Aammattaaq kommunaldirektør T-mit qinnuigineqarsimavunga taassuma atorfeqartitaaneranut tunngasumik suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip ”takussutissanik sorlernik ilaqartinneqarnissaa erseqqinnerusumik oqaatigeqqullugu”. Qinnuteqaatip imarisaanut tunngasumik kommunaldirektør T-p piumasaqarnera naapertuilluartumik tunngavilersuutissaqanngilaq. Tamanna pisariaqartuusariaqanngikkaluarpoq, qinnuteqaateqarnikkummi suliaq, allagaatitaasa ilisimasaqarfigilernissaat kissaatigisara, suussusaatigut taamaallaat paasineqartussaammat. Paasissutissat suut suliani sulisunut tunngasuni allagaatinik paasitinneqarneq aqqutigalugu

paasititsissutaasinnaanerat pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaatigut erseqqilluinnartumik aalajangersagaavoq. Qinnuteqaatinni allamik ilisimatitsissutigisaqartoqanngimmat, inatsisikkullu erseqqissumik aalajangersarneqarsimammat paasissutissat sorliit suliani sulisunut tunngasuni allagaatinik paasitinneqarneq aqqutigalugu tamanut paasititsissutigineqarsinnaasut, erseqqilluartuusariaqaraluarpoq allagaatit taakkorpiaat, ataasiakkaallu immikkut toqqagaasut pinnagit, paasissutissanik tamanut paasissutissiissutigineqarsinnaasunik imallit, tassani pineqartut.

Periaaseq kommunaldirektør T-p malitaa pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik sanioqqutsineruvoq. Tassaana suliami allagaatinik paasitinneqarneq aqqutigalugu suliami allagaatinik ilisimasaqalerneq anguneqarsinnaasoq. Tamanna pissutigalugu suliami allagaatinik, suliami nassaassaasinnaasunik, ataasiakkaanik siumoortumik toqqaanissaq suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqartumut ajornakusoortuuvoq, kinaluunniimmi allagaatinik, piunerat ilisimasaqarfiginngisaminik, paasitinneqarnissaminik qinnuteqarsinnaanngimmat. Tamatuma nassataraa suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerup piviusumik tunngaveqarunnaarnera, tamannalu inatsimmi siunertaanngilaq. Aammattaaq suli manna atuuppoq, suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqartoq suliani ingerlatsivimmi suliarineqartuni allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu paasissutissinneqartariaqartoq ilitsersorneqartariaqartorlu.

(...)

Naammagittaalliornermut tunuliaqutaasoq unaavoq, allakkani 30. september 2001-imeersuni pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut innersuussillunga kommunaldirektør T-p K Kommunimi atorfeqartitaanerani suliami allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu qinnuteqaateqarsimanera.

Kommunaldirektør T-p, oqarasuaatikkut sisamanngornermi 11. oktober 2001-imi kingusissukkut, atorfeqartitaanermini allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu qinnuteqaateqarninnut tunngavilersuuteqarnissaq qinnutigisimavaa. Tamatumunnga atatillugu qinnuteqaateqartup tunngavilersuisussaannginneranik ilisimatinneqarpoq. Suliami allagaatinik paasitinneqarnermi siunertaasoq pingaaruteqanngilaq, immikkullu soqutigisaqarneq uppernarsarneqartussaananiluunniit taamaassangatinnerarneqartussaanani.

Tamatuma kingorna kommunaldirektør T allakkani … 15. oktober 2001-imeersuni ilaatigut ima allappoq: ”Aallarsimasimagama suliaq suliarineqarnani allakkanut ilisivinni uninngaannarsimavoq. Suliap suliarineqarnissaanut atatillugu suliami peqataasinnaanginnama, kisiannili suliassamik suliaqartussaq inatsiseqartitsinermut tunngasunik nammineerlunga ilitsersortussaallugu, tassami sulisoqarnermut pisortaq soraarniuteqarsimammat aqagulu tunuartussaammat, qinnuigissavakkit sukumiinerusumik oqaatigeqqullugu ilanngussat sorliit paasitinneqarfigiumaneritit. Piffissami oktoberip 24-anit novemberillu 6-at tikillugu aallarsimasussaagama siusinnerpaamik novemberip 14-iani akissutisinissat naatsorsuutigisinnaavat.”

K Kommuninut allakkani 21. oktober 2001-imeersuni ilaatigut aamma ilisimatitsissutigaara kommunaldirektør T-p atorfeqartitaanerani allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqarneq allagaatinik suliamut pineqartumut tunngassuteqartunik tamanik aammalu pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu tamanut paasissutissiissutigineqarsinnaasunik tamanik ilaqartinneqartoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna A K Kommuni pillugu uannut naammagittaalliuutini pillugu allakkani 11. december 2001-imeersuni ilaatigut imatut allappoq:

”(...)
Kommunaldirektør T-p K Kommunimi atorfeqartitaaneranut tunngatillugu suliami allagaatinik paasissutissiinissaq pillugu 22. november 2001-imi aalajangiisoqarpoq, taanna aatsaat 4. december 2001-imi tiguara, tassalu aalajangiineq taanna ilanngussartalik naammagittaalliuutigaara. Qinnutigineqartoq pisortatigoortumik tamakkiisumik ilalerneqarpoq, kisianni ilaannakortumik paasissutissiisoqarsimavoq, pingaartumilli (...) ilaannakortunik takussutissartaliinikkut isertuussiniartoqarluni.
Aalajangiineq nassaarniallaqqissutut ilusilerneqarsimavoq, paasitinneqarnissaq tamakkiissumik ilalerneqartutut ilusilerlugu, kisianni aalajangiinermut ilanngussat arlalissuit ilanngussallu pillugit takussutissiaq amigaataapput, taamaattumillu ilanngussat suut paasitinneqarnermut ilanngunneqarsimanersut misissorneqarsinnaanani. Qinnuteqarneq ilalerneqarsimanngippat tunngavilersuut aalajangiinermullu inatsisitigut tunngaviusoq amigaataapput, taamaattumillu paasissutissat kikkunnilluunniit takuneqarsinnaasut tamanut takoqquneqannginnerallusooq nassuiaatissartaqarnani. (...)” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliaq suliarilerniarlugu aalajangerpunga, taamaattumillu K Kommuni allakkatigut 22. april 2002-meersutigut qinnuigaara suliami mappi allagaatinik kommunaldirektør T-mut tunngasunik imalik atukkiuteqqullugu. Aamma imatut allappunga:

”(...) K Kommuni qinnuigaara ataani taaneqartunut oqaaseqaatini uannut nalunaarutigeqqullugit:
· Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaaneq pillugu isumaliutersuutit.
K Kommuni qinnuigaara kommunaldirektør T-p atorfeqartitaaneranut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqartoqarneranut atatillugu kommuni sunik isumaliutersuuteqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu. T-p allagaanit 15. oktober 2001-imeersunit erserpoq pineqartoq suliap suliarineqarnerani peqataasinnaanngitsutut imminut isigisoq. Taamaattorli tamatumunnga peqatigitillugu kommunaldirektøri taanna tassaavoq allagaatinik sorlernik paasisaqarumanermik erseqqissaaqqusilluni A-mut saaffiginnittoq. Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammut atatillugu T-p suliap suliarineqarnerani peqataasinnaanngitsutut imminut isigigaluarluni A-mut allannera nalornilersitsisinnaasoq K Kommunip eqqumaffigaa? Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaanngitsutut isummerneq aallaavigalugu suliap suliarineqarnerata nalornisoorutigineqalinnginnissaa qulakkeerniarlugu K Kommuni qanoq iliuuseqarpa?
· Annertusisamik paasissutissiineq.
K Kommuni aamma qinnuigaara nalunaarfigeqqullunga kommunaldirektør T-p atorfeqartitaaneranut tunngasut pillugit A-p paasitinneqarnissamik qinnuteqaataa kommunip pisussaaffigisaminit annertunerusumik paasissutissiinissaanik isumaliutersuutiginninnissamik kommunimut pissutissaqalersitsinersoq, aamma tak. annertusisamik paasissutissiisarnermut tunngaviusut. Allagaatit sorliit paasissutissiissutigineqarnissaannik naliliiniarnermut atatillugu kommuni sunik isumaliutersuuteqarsimava?
· Allattuisussaatitaaneq.

Kiisalu K Kommuni qinnuigaara suliani pingaaruteqartunik iliuuseqartoqarsimatillugu suliani allattuisarneq eqqarsaatigalugu kommunip periaaserisartagaa nassuiaqqullugu. Suliami allagaatinit atukkiunneqartunit takuneqarsinnaanngilaq allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqarnermut atatillugu suliamik suliarinninnerit pingaaruteqartut suut ingerlanneqarsimanersut, taamaattumillu K Kommuni qinnuigaara taakku pillugit oqaaseqaateqaqqullugu."

K Kommuni allakkatigut 7. juni 2002-meersutigut imatut akivoq:

"Allakkasi 22. april 2002-mi ullulerneqarsimasut tiguavut. Aatsaat massakkut akissuteqarnerput ajuusaarutigissavarput.

Ombudsmandip allagai 22/4-2002-meersut, all. nr. ..., innersuussutigalugit mappi allagaatinik T-mut tunngasunik imalik qinnutigineqartutut matumuuna nassiunneqarpoq.

Allakkani apeqqutigineqartut eqqarsaatigalugit imaattunik oqaaseqaateqarpugut: A ilumuunngilaq oqarami kommunaldirektør T-p K Kommunimi atorfeqartitaanerani allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat K Kommunip qaammatit marluk qaangiunneranni aalajangiivigisimanngikkaa.

A-p allakkatigut 30. september 2001-imi ullulerneqarsimasutigut suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat nassiuppaa. Allakkat taakku maani K Kommunimi 5. oktober 2001-imi tiguavut.

K Kommunimi kommunaldirektør T-p paasissutissiinissamik aalajangiineq pillugu nalunaarut A-mut nassiuppaa, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 16, imm. 2 malillugu kommunip pinissaatut. Allakkani taakkunani allagaatit suut pillugit paasitinneqarnissani A-p kissaatigineraa nalunaarutigeqqullugu kommunaldirektør T-p qinnutigaa, tamannalu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 4, imm. 3 tunngavigalugu kommunip piumasaqaatigisinnaavaa. Kommuni isumaqarpoq qinnuteqaammi allassimasoq: issuaaneq: "Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat innersuussutigalugu ataatigut atsiortunga matumuuna qinnutigissavara kommunaldirektør T-p K Kommunimi atorfeqartitaanera pillugu allagaatinik paasitinneqarumallunga." naammattumik ersarissuunngitsoq, tak. inatsimmi tassani § 4, imm. 3.

Allakkani taakkunani kommunaldirektørip nalunaarutigaa A-p allagaatit suut paasisaqarfigiumanerini kommunimut nalunaarutigereerpagu siusinnerpaamik 14. november 2001-imi akineqarnissani naatsorsuutigisinnaagaa. A-p allagaatinik paasitinneqarnissaminik qinnuteqaataa kommunip ullut qulit qaangiutinnginneranni akuersaarsimavaa, nalunaarutigalugulu allagaatit erseqqinnerusumik taasani siusinnerpaamik 14. november 2001-imi pissarsiarisinnaagai, soorlu kommuni Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 16, imm. 2 malillugu taamaaliortussaasoq.

Taamaalilluni A-p akissutaata kommunimit 25. oktober 2001-imi tiguneqarnerata kingorna allagaatit pineqartup kissaatigisai kommunimit 22. november 2001-imi pineqartumut nassiunneqarput.

Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaatitaaneq pillugu isumaliutersuutit: Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip takkunnerata nalaani K Kommuni sulisoqarnermut allaffimmi sulisussaaleqivoq. Taamaattumik T A-mut akissuteqartuuvoq, suliarli paasitinneqarnissamik qinnuteqaammi pineqartoq sulisutut imminut tunngasuummat nammineq isumaqarluni suliap suliarineqarnerani peqataasinnaatitaanani.

Annertunerusumik paasissutissiineq pillugu: A-p qinnuteqaataanut atatillugu annertunerusumik paasissutissiinissaq K Kommunip isumaliutersuutigisimanngilaa.

Allattuisussaatitaaneq pillugu: A-p qinnuteqaataa eqqarsaatigalugu suliaq kommunip pingaaruteqartutut isiginngilaa, tassami paasissutissanik T-p atorfeqartitaanera pillugu allagaatinik paasitinneqarnissamik A-p qinnuteqaataa pillugu kommunip aalajangiineranut pingaaruteqartunik kommuni tigusaqarsimanngimmat. Aammattaaq kommuni isumaqarpoq A-p qinnuteqaataa pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu akuerineqarsimasoq.

Qulaani taaneqartunut uppernarsaatitut allagaatit qulaani taaneqartut ilanngullugit nassiunneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliami mappi allagaatinik T-mut tunngasunik imalik allakkanut ilanngullugu nassiunneqarpoq, taannalu atukkiunneqarnera qujassutigalugu utertillugu matumuuna nassiunneqarpoq.

Allakkatigut 17. juni 2002-meersutigut A qinnuigaara K Kommunip akissutaa pillugu oqaaseqaatissaqaruni taakku uannut nalunaarutigeqqullugit.

A tamatumunnga allakkatigut 6. juli 2002-meersutigut ilaatigut imatut akivoq:

"Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqarneq pillugu isumaliutersuutit:

Kommunaldirektør T atorfeqartitaanermini allagaatinik paasissutissiinissaq pillugu suliap suliarineqarnerani peqataasinnaatitaanngilaq, tamatumalu nassataralugu suliap arlaannaannulluunniit illersuinngitsumik, naapertuilluartumillu suliarineqannginnera. (...) Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaatitaannginnerup nassatarisariaqarpaa pineqartup suliamit mattulluinnarneqarnera, matumani ilaatigut suliap suliarineqarnerani mattunneqarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tamannali pisimanngilaq.

(...)

Annertunerusumik paasitinneqarsinnaaneq pillugu:

Suliamit takuneqarsinnaanngilaq suliami allagaatit taakku K Kommunip tunngaviit suut malillugit toqqarsimanerai.

(...)

Qinnuteqaatip naammattumik ersarissuunnginnera pillugu:

Suliami allagaatitaanik paasitinneqarumallunga kissaatigisama suussusia qinnuteqaatikkut ersersinneqarpat allagaatit aalajangersimasut erseqqinnerusumik taaneqartussaanngillat. (...)

Aammattaaq allagaatinik paasitinneqarneq aqqutigalugu suliami allagaatit paasisaqarfigineqartarput. Tamatuma nassatarisaanik paasitinneqarnissamik qinnuteqartumut ajornakusoortuuvoq suliami allagaatit ataasiakkaat siumut toqqariissallugit, kinaluunniimmi allagaatinik piuneri ilisimanngisaminik paasitinneqarnissaminik qinnuteqarsinnaanngimmat. Tamatuma kingunerisaanik allagaatinik paasissutissiineq K Kommunip piviusunik tunngaveqarunnaarsippaa, tamannalu inatsisip siunertarinngilaa.

Allattuisussaatitaaneq pillugu:

K Kommunip suliaq pingaaruteqanngitsutut isigaa, taamaattumillu kommunip aqutsisoqarfiani pisortat qullersaat kommunaldirektør T suliamik suliarinnittuuvoq. Suliap annertuumik pingaaruteqanngitsuunnginnera tamatuma pasinarsisittorujussuuaa, tassami kommunaldirektør T nammineq, tamanna pillugu malittarisassat a-

tuuttut unioqqutillugit, suliami imminut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu suliami taama annertutigisumik suliarinnimmat.

(...)

Taama kingusitsigisumik aalajangiineq pillugu:

Allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat allakkatigut 30. september 2001-imeersutigut saqqummiunneqarpoq, allakkatigut 21. oktober 2001-imeersutigut itisilerneqarluni. Allakkani kingulliullugit taaneqartuni paasissutissat ilanngunneqanngillat, naak tamanna kommunaldirektør T-p qinnutigigaluaraa. K Kommunip qinnutigisaa 15. oktober 2001-imi ullulerneqarsimavoq, aalajangiineq 22. november 2001-imi ullulerneqarsimalluni, ataatigullu atsiortumit 4. december 2001-imi tiguneqarluni. Piffissaq qinnuteqaatip saqqummiunneqarneranit aalajangiinerup tungaanut ingerlasoq qaammatit marluk missaannik sivisussuseqarsimavoq. Tamanna ataatigut atsiortup pisumi matumani suliap eqartumik arriitsumillu suliarineqarneratut isigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Inatsisitigut tunngavigisaq.

Allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumiipput, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 31. maj 1999-imeersukkut allanngortinneqarsimasumi.

Makku inatsimmi § 2, imm. 2-mit aamma 3-mit erserput:

"Imm. 2. Aammattaaq sulianut pisortani sulisunik atorfinitsitsinernut imaluunniit pisortani atorfinnut qaffasinnerusunut qaffatsinneqartarnernut tunngasunut atuutinngilaq, § 6-imi aalajangersagaq eqqaassanngikkaanni. Tamanna paasissutissanut inuit ataasiakkaat pisortani atorfeqarnerannut tunngassuteqartunut aamma atuuppoq, taamaattorli imm. 3 aamma § 4, imm. 2 takuuk.

Imm. 3. Suliani imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni taaneqartuni atorfeqartup aqqa, atorfia, ilinniagaqarnera, suliassai, akissarsiai suliamullu atatillugu angalaneri pillugit paasissutissanut inatsit atuuppoq. Aammattaaq pisortatut atorfinni atorfinitsinneqartut eqqarsaatigalugit inatsit suliamut atatillugu mianersoqqussutit iliuuserisallu taakkunannga sakkortunerusut pillugit paasissutissanut atuuppoq. Taamaattorli tamakku pillugit inaarutaasumik aalajangiinermit ukiuni marlunni taamaallaat atuutissasoq Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat."

Makku inatsimmi § 4-mit erserput:

"§§ 7-14-imi ilaatinneqanngitsutut taaneqarsimasut saniatigut allakkianik ingerlatsinermut oqartussaasuni allaffikkoortumik suliassamik ingerlatsinermut atatillugu apuussimallutilluunniit suliarineqarsimasunik paasitinneqarumalluni kinaluunniit piumasaqarsinnaavoq. Ingerlatsinermut oqartussaq annertunerusumik paasissutissiisinnaavoq nipangiussisimasussaatitaaneq il.il. pillugit malittarisassat allanik aalajangersaasimanngippata.

Imm. 2 Inuk inuttut atukkamigut allakkiami taaneqarsimasoq, §§ 7-11-imi aamma § 14-imi ilaatinneqanngitsutut taaneqarsimasut eqqaassanngikkaanni, tamanna pillugu paasitinneqarnissaminik piumasaqarsinnaatitaavoq. Taamaattorli § 13-imi taaneqartutut innimigineqartussat imaluunniit pineqartup nammineq ima-

luunniit allat innimigineqarnissaasa tamanna annertuumik ajornartinngippassuk tamanna atuutissanngilaq."

Allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat.

Inatsisip allannguutaata 1. juli 1999-imi atortuulersup nassataraa pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata taamaallaat suliani inuit ataasiakkaat pisortani atorfeqartitaanerannut tunngasuni § 2, imm. 3-mi taaneqartutut annertutigisumik atorneqartarnera.

Taanna malillugu A kommunaldirektør T-p K Kommunimi atorfeqartitaanera pillugu suliami allagaatinik tamanik inatsisitigut aalajangersagaasumik paasitinneqarsinnaatitaanngilaq. Illua'tungaanili kommunip pisortani ingerlatsineq pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip nassatarisaanit annertunerusumik allagaatinik paasissutissiinissaminut pisinnaatitaavoq.

A pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit malillugu kommunaldirektørip atorfeqartitaanerani allagaatinik tamanik paasitinneqarsinnaatitaanngimmat isumaqarpunga pineqartup paasitinneqarnissamik qinnuteqaataa K Kommunip aappaatigut tamanut tunngasumik ingerlatsivimmi sapinngisamik annertunerpaamik ammasuunissamik periuseq, illua'tungaatigullu, atorfinitsitsinernut tunngasut nalinginnaasumik paasissutissinneqarsinnaanermit immikkoortitsinissamut tunngaviusut eqqarsaatigalugit naliliiffigisariaqaraa.

Tamatuma kingorna annertunerusumik paasissutissiinermi isiginiagassat pisortani sulisorineqartut atorfeqartitaaneri pillugit suliat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aallaavittut ilaatitaannginnerannit oqimaannerunersut naliliiffigineqartariaqarpoq.

Isumaqarpunga oqartussaasup paasitinneqarnissamik qinnuteqartup paasissutissat kissaatigineqartut pinissaannut immikkut soqutigisaqarneranik apeqqut, qinnuteqaatip annertusisamik paasissutissiisarneq pillugu malittarisassat imaluunniit inatsisitigut aalajangersagaanngitsunik malittarisassat tunngavigalugit akuerineqarsinnaaneranik naliliiniarnermi, ilanngutissallugu pisinnaatitaasoq.

Tamatuma kingorna pisumi matumani K Kommunip kommunaldirektør T-p atorfeqartitaanera pillugu allagaatinik A paasitissimammagu tamanna isornartorsiussallugu pissutissaqanngilanga.

Suliap suussusianik taasaqarneq.

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat nalinginnaasumik ima paasineqassaaq tamanna suliami allagaatinut tamanut tunngatinneqartoq.

A-p allakkamini 30. september 2001-imeersuni kommunaldirektør T-p kommunimi atorfeqartitaanera pillugu allagaatinik paasitinneqarumalluni K Kommuni qinnuigaa.

Isumaqarpunga A-p saaffiginnissutaa suliami T-mut tunngasumi atorfeqartitaanera ilanngullugu allagaatinik paasissutissiissutigineqarsinnaasunik tamanik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatitut isigisariaqartoq.

Pisortani ingerlatsineq pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu I-natsisartut inatsisissaattut siunnersuutip 5. maj 1994-imi saqqummiunneqarnerani massakkut § 4, imm. 3-usoq pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

"Aalajangersakkap nassataraa allagaatinik paasitinneqarumasup oqartussaasumut pineqartumut saaffiginninnginnermini suliap allagaatilluunniit piunerat ilisimasaqarfigereersimassagaa. Tamannali isumaqarpoq suliap sumut attuumassuteqarneranik oqaatigisaqartoqarsimannginnera innersuussutigiinnarlugu oqartussaasoq allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissaminut pisinnaatitaanngitsoq, oqartussaasup tunngavik alla aallaavigalugu suliaq allagaatilluunniit paasissutissiissutigeqquneqartut suussusersisinnaappagit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq, inatsisip piareersarneqarnerani suliat nutserneqarneranni immikkoortoq taanna ilanngullugu nutserneqarsimanngimmat.)

Aammattaaq suliap pineqartup "suliatut katersiviunerata", tassalu inuk pineqartoq pillugu paasissutissanik assigiinngitsunik kommunimit ilioraaviginеqarsimanerata, kommunip allagaatinik paasissutissiinissamik pisussaaffeqarnera annikillisinngilaa.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga suliaq pineqartoq kommunip ajornarpallaanngitsumik suussusersisinnaagaa, taamaalereerunilu allagaatit sorliit paasissutissiissutigineqarsinnaanersut nalilissallugu kommunip suliassaralugu.

Taamaattumik isumaqarpunga K Kommunip allakkatigut 15. oktober 2001-imeersutigut allagaatit suut paasisaqarfigiumanerai A-mut erseqqissaaqqusisimanera isorisariaqartuusoq.

<u>Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq.</u>

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 2 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Paasitinneqarnissamik qinnuteqaat oqartussamit pineqartumit tiguneqarnermi kingorna kingusinnerpaamik ullut qulit qaangiutsinnagit akuersaarneqarsimananiluunniit itigartitsissutigineqarsimanngippat oqartussaasup qinnuteqartoq taamaattoqarneranut pissutaasumik kiisalu aalajangiinerup qaqugu pinissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq pillugu nalunaarfigissavaa."

Aammattaaq innuttaasut allagaatinik paasitinneqarumallutik qinnuteqaataasa pisortat sulianik tulleriiaarineranni salliutinneqartarnissaat ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik tunngaveqarnerup nassataraa. Inatsisartut Ombudsmandiata 1999-imi ukiumoortumik nalunaarutaata kalaallisuuani qupperneq 63-imi qallunaatuuanilu qupperneq 49-mi oqaaseqaatinni ilaatigut imatut oqarpunga:

"(...)

Tassani aamma ilaavoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qallunaat inatsisaata aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu kalaallit inatsisaata ilusilersorneqarnerani paasitinneqarsinnaanermik qinnuteqaatit suliarineqarneri ataatsimut isigalugit sukkasuumik suliarineqartarnissaasa erseqqilluinnartumik piumasaqaataanerat aallaaviusimammat."

A-p allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaataa K Kommunip 5. oktober 2001-imi tigusimagaa tunngaviutippara.

Allakkatigut 15. oktober 2001-imeersutigut K Kommunimi kommunaldirektør T-p nalunaarutigaa siusinnerpaamik 14. november 2001-imi akissuteqartoqarnissaa A-p naatsorsuutigisinnaagaa.

Qulaani oqaatigineqartutut isumaqarpunga allagaatit sorliit paasiumallugit qinnutiginerai erseqqissaateqaqqullugu K Kommunip A qinnuigisinnaanngikkaa. Taamaattumik tamanna suliap aalajangiivigineqannginnissaanut tunngavilersuutitut atorneqarsinnaanngilaq.

Taamaattorli isumaqarpunga kommunip taamani sulisoqarnermut pisortaqannginnera pissutigalugu aatsaat kingusinnerungaatsiartukkut paasissutissiisoqarsinnaanera K Kommunip ullut qulit qaangiunneranni ilisimatitsissutigimmagu tamanna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut assortuuttuusinnaanngitsoq, taamaattorli tak. kingusinnerusukkut oqaaseqaatikka.

Allagaatit paasisaqarfigiumaneqartut K Kommunip A-mut 22. november 2002-mi nassiussimammagit tamanna aamma isornartorsiorsinnaanagu isumaqarpunga.

<u>Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaaneq.</u>

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 15-imit erserpoq oqartussaasoq paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik tigusisoq tassaasoq qinnutigisaq akuerineqarsinnaanersoq nammineq siulliulluni aalajangiisussaq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu I-natsisartut inatsisaata allannguutissaatut siunnersuutip saqqummiunneqarnerani § 16, imm. 3 (massakkut atuuttoq) pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

"Aalajangersakkap taassuma sulisorisat pillugit paasissutissani aalajangersimasuni paasissutissat ilaasa imm. 2-mi oqaaseqaatigiit aappaanni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarnerat nassataraa.

Tassa imaappoq paasissutissat taakku paasissutissiissutigineqarsinnaanerat pillugu apeqqutit inatsimmi malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit aalajangiivigineqartassasut. Taamaattumik paasissutissat taakku pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu pineqartunut ilaatinneqanngitsoorsinnaapput, inatsimmi aalajangersakkat sinnerisa nassatarisaannik. Tamanna assersuutigalugu atuuppoq taamaaliortoqarneratigut sulisup akiniarlugu naqisimaniarneqarsinnaanera, ajoquserne-

qarsinnaanera taakkuluunniit assigisaannik pisoqarsinnaanera erseqqissumik ilimagineqarpat, tak. § 13, imm. 1 nr. 3."

Suliami matumani T-p atorfeqartitaaneranut tunngasumi allagaatinik paasissutissiisoqassasoq K Kommunip toqqarpaa. Kisianni A-p saaffiginnissutaa 30. september 2001-imeersoq kommunaldirektørimit namminermit, tassalu T-p allagaasigut 15. oktober 2001-imeersutigut, akineqarpoq, allakkanilu taakkunani kommunaldirektøri oqarpoq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit sulisumut nammineq ilitsersuutigisariaqassagini, suliap suliarineqarnera eqqarsaatigalugu suliarinninnermi peqataasinnaatitaanngitsutut imminut isigigami.

A-p uannut allakkamini 6. juli 2002-meersuni ilaatigut oqaatigaa:

"Kommunaldirektør T atorfeqartitaanermini allagaatinik paasissutissiineq pillugu suliap suliarineqarnerani peqataasinnaatitaanngilaq, tamatumalu nassataralugu suliap arlaannaannulluunniit illersuinngitsumik, naapertuilluartumillu suliarineqannginnera. (...) Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaatitaannginnerup nassatarisariaqarpaa pineqartup suliamit mattulluinnarneqarnera, matumani ilaatigut suliap suliarineqarnerani mattunneqarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tamannali pisimanngilaq."

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 1, nr. 5-imit erserpoq inuk pisortatigut ingerlatsinermi suliaqartoq suliami aalajangersimasumi peqataasinnaanngitsoq, pissutsinik pineqartup kinaassusersiorsinnaanngissusianik qularinnilersitsisinnaasunik atuuttoqarpat.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 3-mit makku erserput:

"Suliassani pissuteqartumik peqataasinnaanngitsoq suliassap suliarineqarnerani aalajangiissanngilaq, aalajangiinermi peqataassanngilaq allatulluunniit peqataassanngilaq."

Tamatuma kingorna apeqqutaalerpoq suliami sulisumut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat atorfeqartitaasumit pineqartumit namminermit suliarineqarsinnaanersoq.

Pisortat ingerlatsiviata aalajangiinerisa isiginiagassanit suliamut attuumassuteqanngitsunit sunnerneqartannginnissaat suliap suliarineqarnerani peqataasinnaannginneq pillugu malittarisassat qulakkiissavaat, tak. pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi kapitali 2.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliap suliarineqarnerani peqataasinnaannginneq pillugu malittarisassat aqutsisoqarfiup suliamik suliarinninneranik tatiginnikkunnaarsinnaanerup pakkersimaarneqarnissaa aammattaaq siunertaraat.

Taamaattumik – pingaartumik tamanna allaffissornermi aqutsinikkut annertunerusumik ajornartorsiutitaqanngitsumik pisinnaagaangat – suli-

ani sulisorineqartunut tunngasuni allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit sulisorineqartumit pineqartumit paasisaqarfigerusunneqartumit suliarineqarnatik allanit suliarineqartarnissaat isumaliutersuutigineqartariaqarpoq.

Pisumi pineqartutut ittumi kommunaldirektør T-p suliamik suliarinninnermi peqataasinnaatitaannginnera isumaliutersuutigineqarsinnaavoq, tassami ilaatigut suliami paasissutissat ilaasa aalajangersimasut paasissutissiissutigineqartussanut ilaatinneqannginnissaannik isumaliutersuuteqartoqartariaqartussaammat.

T-lli allakkatigut 15. oktober 2001-imeersutigut T-p atorfeqartitaaneranut tunngasumi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu suliaq T-mit namminermit suliarineqartoq A T-p isumaqalersissinnaasimammagu tamanna suliami matumani nalileereernerma kingorna isornartorsiussallugu naammattummik pissutissaqarsimanngilanga.

Aammattaaq pisoqarsinnaavoq paasissutissat aalajangersimasut paasissutissiissutigineqannginnerini atorfeqartitaasup pineqartup suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaasoqartariaqarfiusunik. Taamaattumik suliani sulisunut tunngasuni allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit atorfeqartitaasumut namminermut suliaritinnagit allanulli suliarititarnissaat naleqqunnerpaassaaq.

Taamaattumik pitsaanngitsutut isigaara K Kommunip allagai oqaasertalerneqarsimammata, soorlulusooq kommunaldirektør T, kommunimi atorfeqartitaasumik allamik ilitsersuinermut atatillugu, tassaasoq allagaatinik sorlernik paasitinneqarnissamik kissaateqarneranik A-mut erseqqissaaqqusisoq, taamatuttaarlu A-mut allakkanik T-p atsiuisuunera pitsaanngitsutut isigaara.

<u>Oqaaseqaatikka allat.</u>

K Kommuni uannut allakkamini 7. juni 2002-imeersuni oqarpoq:

> *"A-p qinnuteqaataa eqqarsaatigalugu suliaq kommunip pingaaruteqartutut isiginngilaa, tassami paasissutissanik T-p atorfeqartitaanera pillugu allagaatinik paasitinneqarnissamik A-p qinnuteqaataa pillugu kommunip aalajangiineranut pingaaruteqartunik kommuni tigusaqarsimanngimmat."*

Taanna pillugu oqaatigaara allattuisussaatitaaneq pillugu malittarisassat, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6, paasissutissat kommunip oqaatigisaasa saniatigut aammattaaq oqartussaasut suliamik suliarinninneranni pingaaruteqartutut ilaammata.

A-p naammagittaalliuummini 28. november 2001-imeersumi, qulaani taaneqartutut, ilaatigut makku oqaatigai:

> *"Kommunaldirektør T-p, oqarasuaatikkut sisamanngornermi 11. oktober 2001-imi kingusissukkut, atorfeqartitaanermini allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu qinnuteqaateqarninnut tunngavilersuuteqarnissaq qinnutigisimavaa."*

Tamanna pillugu paasissutissaq suliap suliarineqarnerani tunngaviutissallugu pissutissaqarsimanngilanga, tassami paasissutissaq taanna kommunip suliaataani allanneqarsimanngimmat.

Taamaattorli manna oqaatigissallugu pissutissaqarpunga, tassalu oqartussaasup suliniuteqarneratigut aamma oqarasuaatikkut saaffiginnissutit allattuisussaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqarsinnaasut."

2. Suliami akileraartarnermut pisortap sulisorineqarneranut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq.

Innuttaasup kommunimi akileraartarnermut pisortaq pillugu suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqarnerminut atatillugu suliap sorliup allagaatitaanik paasisaqarfigerusunnerini erseqqissaqqullugu kommunimit qinnuigineqarsimanini naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq suliami pineqartumi kommuni isornartorsiussallugu pissutissaqanngitsoq, taamaattorli isumaqarluni kommunimut ataatsimoortumik inassutigissallugu pissutissaqartoq suliani allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqarfigineqartuni kommuni imatut ilitsersuisassasoq, taamaalillutik innuttaasut allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqartut suliap suuneranik erseqqinnerusumik suussusiliisinnaasaqqullugit. (J. nr. 11.10.20.08/083-02)

Suliap tunuliaqutarisai imaapput:

A-p naammagittaalliuutaa 27. august 2002-mi tiguara, tassanilu K Kommunimi ukiumi 2001-imi akileraartarnermi pisortaasoq pillugu suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik A-p qinnuteqaataanik K Kommunip suliarinninnera naammagittaalliuutigineqarpoq.

A-p uannut naammagittaalliuutimini misissuinermik aallartitsinissamut pissutissaqalersitsumi makku oqaatigai:

"Ataatigut atsiortunga K Kommunimi ukiumi 2001-imi kommunip akileraartarnermik ingerlatsiviani pisortatut qullersaasoq pillugu allagaatinik paasitinneqarnissara allakkatigut 14. maj 2002-meersutigut qinnutigisimavara. Paasitinneqarnissamik qinnutigisami ilaatigut pineqartup aqqa atorfiatalu taaguutaa paaserusussimavakka. (...)

Allakkatigut 30. maj 2002-meersutigut kommunaldirektør D allappoq "Kommunip qinnuigissavaatit atermik taaseqqusininni kina pinerit erseqqissaqqullugu. Suliami illua'tungiuguit pineqartoq allakkanik atsiugaqarsimassaaq, tassanilu aqqa takusinnaassavat.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 23. september 2002-meersutigut K Kommuni qinnuigaara A-p naammagittaalliuteqarneranut atatillugu oqaaseqaateqaqqullugu, tamatumanilu kommuni aamma qinnuigalugu suliaq suna paasitinneqarnissa-

mik qinnutigineraa erseqqissaqqullugu A kommunip sooq qinnuigisimaneraa akeqqullugu.

Kommunip allakkani 7. oktober 2002-meersuni imatut akivaanga:

”(...)

A qaammatini pingasuni K Kommunimi atorfeqartitaasimavoq. Taamaattumik K Kommunip aaqqissussaanermigut ilusaa A-p nalunngikkaa kommunip naatsorsuutigisimavaa. Kommuni 2001-imi sisamanik ukuusunik ingerlatsiveqarsimavoq:

Aningaasaqarnermik ingerlatsivik, Isumaginninnermik Ingerlatsivik, Teknikkikkut Ingerlatsivik aamma Kultureqarnermik Atuartitsinermillu Ingerlatsivik. Tassanga ersertutut kommuni akileraartarnermik ingerlatsiveqanngilaq.

(...)

Suliaq suna pillugu paasitinneqarnissamik qinnutigineranik A-mut erseqqissaaqqusinermini kommunip pissutigisatuaa tassaavoq kommunimi akileraartarnermik ingerlatsivimmi pisortatut qullersaasoq kina pineraa K Kommunip nalornissutigimmagu, tassami kommuni akileraartarnermik ingerlatsiveqanngimmat. Isumaqarpugut pineqartup atorfiata taaguutaa A-p erseqqissarsinnaasariaqaraa, tassami tassani inuit sisamat pineqarsinnaammata, tassalu: Kommunaldirektøri, aningaasaqarnermut pisortaq, akileraaruserinermut akiliisitsiniartarnermullu pisortaq akileraaruserinermillu nakkutilliisoq (skatteinspektøri), tassani suliaq suna pineqartoq apeqqutaalluni. Oqaatigineqassaaq kingulliit taaneqartut marluk pisortavittut inissisimanngimmata, kiisalu suliami kommunaldirektørimut tunngasumi allagaatit A-mut paasissutissiissutigineqarsimallutik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

“K Kommunip allakkani 7. oktober 2002-meersuni uannut akissutaa tusaatissatut tiguara, tamannalu tunngavigalugu isumaqarlunga suliaq suna pillugu paasitinneqarnissamik kissaateqarnermik A-mut kommunip erseqqissaaqqusinera pissutigalugu kommuni isornartorsiussallugu tunngavissaqanngitsoq.

Taamaattorli suliani allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqarfiusuni K Kommunip allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqartut suliamik sulianilluunniit allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnutigineqartunik pisariaqarnera naapertorlugu erseqqissaasinnaanngortillugit ilitsersuisarnissaanik inassuteqaateqarnissannut pissutissaqarpunga.

Ingerlatsinermi oqartussaasut ilitsersuinissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqarnerat ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamik piumasaqaataasut nalinginnaasut nassataraat. Tamanna Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisileriffiata suliassat suliarineqartarnerat pillugit inatsit pillugu ilitsersuusiaani imm. 29-mi imatut oqaatigineqarpoq:

”Ingerlatsinermut oqartussaaffiit tamarmik suliassani oqartussaaffigisaminni ingerlanneqartuni innuttaasunut ilitsersuinissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqarput. Ilitsersuinerit ingerlanneqartariaqarput innuttaasunut pitsaanerpaamik kinguneqarsinnaasut atorlugit...

Ilitsersuinerup qanoq iluseqarnissaanut qanorlu annertutiginissaanut aalajangiisuussaaq innuttaasut ataasiakkaat susassaqarfimmut pineqartumut tunngatil-

lugu qanoq annertutigisumik pisariaqartitsinerat qanorlu annertutigisumik paasisimasaqarnerat. Pissutsit malillugit aamma neqeroorutigineqarsinnaavoq suli annertunerusumik ilitsersuuteqarnissaq tamanna kissaatigineqarpat."

Matuma kingorna naatsorsuutigaara kommunip allagaataanik paasitinneqarnissamik qinnuteqarnernut atatillugu K Kommuni pisariaqartinneqartut naapertorlugit ilitsersuisassasoq.

A qulaani taaneqartut pillugit allakkatigut allatigut ilisimatinneqarpoq."

Matuma kingornagut kommuni nalunaaruteqarpoq kommunalbestyrelsip 23. oktober 2002-mi ataatsimiinnermini oqaaseqaat tusaatissatut tigugaa.

3. Soraarsitsinissamik pilersaarutaasumi suliamik suliaqarneq.

K Kommunimit soraarsinneqarsimanini A-p Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa, matumunnga aamma soraarsitsinerup allakkatigut suliffimminut ingerlatinneqarsimasutigut taamaallaat imminerminut paasissutissiissutigineqarsimanera ilanngullugu.

Ombudsmandi isumaqarpoq K Kommuni A-p soraarsinneqarnissaa pillugu aalajangiisimanngitsoq.

Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq A-mik soraarsitsissamaarnermut atatillugu K Kommunip suliamik suliaqarsimanera isornartorsiortariaqarluinnartuusoq.

Ombudsmandip K Kommuni qinnuigaa tamatuma K Kommuni sutigut qanoq-iliuuseqarnissamut pissutissaqalersinneraa ilisimatitsissutigeqqullugu. (J. nr. 11.10.21.01/050-01)

A-p naammagittaalliuutaa 21. maj 2001-imi tiguara. A-p K Kommunimit soraarsitaasimanini naammagittaalliuutigaa, matumani sooq soraarsitaasimani kiisalu allakkatigut suliffigisaminuinnaq ingerlatinneqarsimasutigut soraarsitaanini pillugu ilisimatinneqarsimanini ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Tulliuttuni suliaq misissuininni paasisannut tunngavilersuutinik ilaqartillugu allaaserineqarpoq:

A-p uannut naammagittaalliuummini makku oqaatigai:

"Ataani atsiortunga Nunaqarfimmi Aqutsisut allaffianni asaasuuvunga soraarsitaanissara tikillugu.

Siulermik soraarsitaaninnut suna peqqutaanersoq paasinngilara, uanga avaqqutiinnarlunga iliuuseqartoqarmat. Allakkat K Kommunimeersut 9. maj 2001-mi ullulerneqarsiumasut kiisalu Nunaqarfimmi Aqutsisut soraarsitsinissamik innersuussutaat tunngavigalugit oqaloqatigineqarsimanngilanga tusarniaavigineqarnangalu suna pillugu "uppernarsaasulimmik" allakkanik atuaasarsimanersunga. Uanga ukiut 18-it

iluanni allaffimmi asaasuuninni pisortat qinikkallu suliaannut akuliuttarsimanngeqaanga atuaasarsimanangalu, pisortanut tunngasut susassarinnginnakkit.

Sulinngiffeqareerlunga nalunaaruteqarpunga suliartussallunga ulloq 8. maj 2001, allaffimmi sulisup allaffimmiup nalunaarfigivaanga ullut tulliuttut nammineq asaasassallutik uangalu asaajartussanngikkallassasunga erseqqissumillu oqarfigineqarnanga suna pineqarnersoq. Kingusinnerusukkut immaqa aqaguani nalunaaruteqarpoq allagarsiassaqartunga, namminerlu allaffimmut aavakka. ”Allagarsiakka” Nunaqarfimmi Aqutsisut allaffiannut att.: B-mut allakkat kommunaldirektørimiit allakkat 3. maj 2000-mi Nunaqarfimmi Aqutsisut allagaat innersuussutigalugit ingerlaannartumik soraarseqqullunga piumasaqaatit, tassa kisimik ”allagarsiakka”. B-mut att.:-lerneqarsimasut assigi, uannullu atilerneqarsimasunik allagarsinanga taakkuin- naalluunniit eqqarsaatigalugit misigisimavunga K Kommunip pissusissamisut i-ngerlanngitsumik soraarsikkaanga, taakkumi sioqqullugit Nunaqarfimmi Aqutsisut allaffianni sulininni sulinera pillugu sulisitsisukka naammaginngisaminnik uannut eqqaasaqarnikuunngimmata. Tassalu oqaasikkut, allakkatigut nalunaarfigineqarsimanngilanga, soraarsitaalersunga. Taamaammat naammaginngisakka tassaapput avaqqullunga soraarsitaaneq, aappaattullu allakkat soraarsitaassutit inummut allamut allakkat uannorpiarlu pineqartumut allagaanatik, tassa ulloq manna tikillugu uannut atilinnik allagarsinngilanga.

...”

A-p naammagittaalliuumminut allakkat 9. maj 2001-imi ullulerneqarsimasut, K Kommunimit K Kommunimut, nunaqarfimmi B-mi, B-mut ingerlatitat ilanngullugit nassiuppai. Allakkanit taakkunannga makku erserput:

”A, cpr.nr. … .

Ulloq 3. maj 2001 allagarineqartut innersuussutigalugit matumuuna qinnuigissavassi ingerlaannartumik A cpr.nr. … soraarseqqullugu.

Aalajangernermut makku tunngaviupput:

- Uppernarsaasulimmik nipangersimasussaatitaaffik unioqqutinneqarsimavoq.
- Uppernarsaasulimmik K Kommunip nunaqarfimmi B-mi allaffiani allagarineqartut atuarneqartarsimapput.

Atorfinitsitsinermi piumasarineqartartuni atsiugassaq sulisitsisumiit pingaarnerpaatut isigineqartartoq tassaavoq nipangersimasussaatitsinermut atsiugaq. Tamatuminnga unioqqutitsinerit ingerlaannartumik soraarsitsinermik kinguneqartarput.

Sulisitsisumiit sulisorineqartut tatitigalugit ingerlatsineq pisinnaavoq aatsaat oqaluuserineqartut allagarineqartullu suulluunniit allanut ingerlateqqinneqartanngineri qulakkeersimatillugit.”

Allakkatigut 31. maj 2001-imeersutigut K Kommuni qinnuigaara naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaateqqaqqullugu, matumani soraarsitsinnginnermi A suliami illua’tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarsimanersoq, kiisalu soraarsitsineq pillugu ilisimatitsissummik A qanoq ililluni nalunaarfigineqarsimanersoq ilanngullugit nalunaarutigalugu. Kiisalu K Kommuni qinnuigaara suliami mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik nassiuteqqullugu.

K Kommuni qinnutigisannut akissuteqaqqullugu 15. august 2001-imi nukingisaarpara.

Tamatuma kingorna K Kommunimi kommunaldirektørip oqarasuaatikkut attaveqarfigaanga nalunaarlunilu qinnutigisara kommunip akilersaanngikkaa. Kommunaldirektørip tamatumunnga tunngavilersuutitut oqaatigaa kommunimi atorfeqartitsinernik atorunnaarsitsinerit pillugit naammagittaalliuutit misissornissaannut Ombudsmandi pisinnaatitaanngitsoq.

Kommunaldirektørimut malugeqqullugu oqaatigaara Ombudsmandip pisinnaatitaanera suliffeqarnerup iluanut tunngaviusumik killeqartinneqartoq. Taamaattumik kommunaldirektøri qinnuigaara paasinninnini isumaliutigeqqeqqullugu.

Qinnutigisannut akissummik tigusaqannginnama K Kommuni oqarasuaatikkut 13. september 2001-imi attaveqarfigaa. Borgmesteri kommunaldirektørilu tamarmik illoqarfimmit aallarsimapput.

K Kommunimi borgmesteri oqarasuaatikkut 3. oktober 2001-imi attaveqarfigeqqippara. Siusinnerusukkut saaffiginnittarsimanikka borgmesterimut ilisimatitsissutigaakka. Tamatumunnga peqatigitillugu borgmesteri nalunaarfigaara pisinnaatitaanera qularutissartaqanngitsoq, taamaattumillu qinnutigisara piaartumik akineqassasoq naatsorsuutigigiga.

Tamatuma kingorna K Kommuni 17. oktober 2001-imi imaattumik akissuteqarpoq:

”A 9. maj 2001-imi atuutilersumik K Kommunimit erngerluni soraarsinneqarsimavoq.

Soraarsitsinermut tunngavilersuut allakkanit ilanngullugit nassiunneqartunit erserpoq. Soraarsitsineq Kommunaldirektørimit akuerineqarsimavoq, tassami nipangiussisussatitaanerup unioqqutinneqarsimaneranut uppernarsaatissanik pigisaqartoqarmat.

Suliaq misissuiffigereerlugu uppernarsarneqarsinnaavoq kukkussuteqartoqarneratigut soraarsitsineq sioqqullugu nunaqarfimmi B-mi K Kommunimit suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimanngitsoq, taamatullu nunaqarfimmi B-mi K Kommuni soraarsitsineq pillugu A-mut immikkut allakkiorsimanngitsoq. Pissutsit taakkua K Kommunip ajuusaarutigai, tassami suliami illua’tungiusumik tusarniaanissaq il.il. pillugit malittarisassat atuuttut pisuni tamani malinneqartussaammata.

Erseqqissarneqassaaq soraarsitsineq K Kommunip aalajangiusimammagu, tassami nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsinerit kommunip ilumooruttariaqarluinnartutut isigimmagit.”

K Kommunip suliami mappiutaa allagaatinik imalik tigunnginnakku allakkatigut 29. november 2001-imeersutigut K Kommuni nukingisaarpara.

Tamatumunnga peqatigitillugu K Kommunip allagai 17. oktober 2001-imeersut A-mut suliami illua’tungiusutut isumaanik tusarniaatigalugit nassiuppakka.

K Kommunip suliami mappiutaa A pillugu allagaatinik imalik 11. december 2001-imi tiguara.

Suliami mappi A-p nalunaaquttap akunnerinik suliffigisimasaanik allattuiffinnik akissarsiallu allagartaannik imaqarneruvoq. Nalunaaquttap akun-

nerinik suliffiusimasunik allattuiffinnit ilaatigut erserpoq A innuttaasut pillugit ingerlatsivimmi angerlarsimaffimmi ikiortitut sulisimasoq.

Suliami allagaammit sulinngiffeqarnissamut tunngasumit erserpoq A 19. april 2001-imit 7. maj 2001-imut sulinngiffeqarniartoq.

A-p nalunaaquttap akunnerinik suliffigisimasaanik allattuiffinnit erserpoq 18. april 2001 tikillugu kommunimi eqqiaasutut angerlarsimaffimmilu ikiortitut sulisimasoq. Aammattaaq erserpoq A 14. maj 2001 aallarnerfigalugu piffissamilu tulliuttumi kommunimi angerlarsimaffimmi ikiortituinnaq sulisimasoq.

Tamanna nassuiaqqullugu K Kommuni 28. januar 2002-mi qinnuigaara.

A-mit oqarasuaatikkut 7. februar 2002-mi attaveqarfigineqarpunga. A oqarpoq K Kommunimi marlunnik suliffeqaqqaarsimagaluarluni, ilaatigut allattoqarfimmi eqqiaanermi ikiortitut atorfeqarsimalluni, ilaatigullu angerlarsimaffimmi ikiortitut atorfeqartitaalluni. Eqqiaanermi ikiortitut suliffimminit soraarsinneqarsimavoq. A oqarpoq angerlarsimaffimmi ikiortitut suli atorfeqartinneqarluni.

K Kommunip allakkamini 9. maj 2001-imeersuni qulaani issuarneqartuni allakkat 3. maj 2001-imeersut innersuussutigisaasa assilineri 14. maj 2002-mi tiguakka. Tassani pineqarpoq e-mail B-p K Kommunimi kommunaldirektørimut nassiussimasaa. Makku e-mailimit tassannga erserput:

”Pillugu: Nunaqarfimmi B-mi Kommune’p allaffiani asaasartoq: A, cpr. nr…, nipangersimasussaatitaanerminik uppernarsaalluni atsiorsimasoq, ulloq 17.02.2000-mi.

Nipangersimasussaatitaanerminik atornerluisimasutut pasineqarmat, inatsisinillu malittarisassanik unioqqutitsilluni, Nunaqarfiup iluani, allaffimmi pisunik, nunaqqatiminut oqaluttuartarsimanera uppernarsarneqarmat, pisimasut allaaseralugit nassuiaateqarfigineqassapput.

Nunaqqaterput: C, cpr…, nammineerluni ima oqaluttuarpoq.

Issuaaneq aallartippoq:

Allaffimmigooq asaasorput oqaluttuarpoq: NA-migooq naggataarnersiornissami qaaqqusatut allattorneqarsimasut takusimallugit, illoqarfimmit K-mit, nunaqarfimmiillu B-mit qaaqqusaasimasut inuit aqqisigut taagorlugit oqaluttuaringai. Ullumikkumullu pisussatut pilersaarusiaasimasut, soorlu IA-kkunngooq qinersereerneranni unnussioqatigiissamaarput ulluni aggersuni.

Saniatigullu NA-mi siulittaasup D-p ataasiarani naammattoortarsimavaa, allakkanik allaffimmiittunik asaavissamigut atuartoq. Eqqaasarsimanngilaa nalunnginnamiuk nipangersimasussaatitaanermik neriorsuilluni atsiorsimammat.

Taamaalilluni inuttut tatiginassutsimigut, nipangersimasussaatitaanermigullu apeqquterujunngorpoq, sullivimmini ilumut tatiginarluni asaasutut ingerlaannassanersoq.”

K Kommunimut 16. maj 2002-mi imatut allappunga:

“28. januar 2002-mi allakkatigut K Kommuni makkununnga paasissutisseeqqullugu qinnuigaara:

“Tamatuma kingorna A-p sulinermut allagartaanit erserpoq 14. maj 2001-imit innuttaasunik sullissivimmi angerlarsimaffinni ikiortitut sulisimasoq.

K Kommuni qinnuigaara A-p 9. maj 2001-imi ingerlaannartumik atuutilersumik soraarsitaanermi kingorna K Kommunimi sulisorineqartutut suli nalunaarsugaanera nalunaaquttallu akunnerini ima imalu amerlatigisuni sulisarluni suli akissarsisarnera pillugit nassuiaateqaqqullugu."

K Kommunimit akissummik tigusaqanngilanga.

A-p 7. februar 2002-mi oqarasuaatikkut attaveqarfigaanga, oqaatigalugu Allattoqarfimmi eqqiaasutut sulilluni peqatigitillugulu angerlarsimaffimmi ikiortitut sulilluni K Kommunimi. A-p oqaatigaa eqqiaasutut soraarsitaasimalluni, angerlarsimaffimmi ikiortitulli suli sulilluni.

Matuma qulaani eqqartorneqartut suliamik ingerlatseqqinninni tunngavissaatissavakka, K Kommunimit allamik tusagaqanngikkuma.

Oqaaseqaatinik amerlanerusunik K Kommunimit tigusaqarsimanngilanga.

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Aallaqqaasiullugu oqaatigaara A-p soraarsitaanissaanik aalajangiisoqarsimanersoq kisiat misissorakku. Taamaalillunga K Kommuni A-mik soraarsitsinissaminut pissutissaqarsimanersoq misissorsimanngilara.

1. Aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq.

Kommunit aqunneqarnerat pillugu mlittarisassat kommunalbestyrelsit, nunaqarfiit siulersuisui il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20, 3. november 1994-imeersumiipput.

Inatsimmi § 1-imi imaattoq aalajangersarneqarpoq:

"§ 1. Inatsit atuuppoq kommunit nunaqarfiillu tamarmiusut aqunneqarnerannut, inatsisiliornikkut allatigut immikkut aalajangersaasoqarsimanngippat.

Inatsimmi § 2, imm. 1-imi imaattoq aalajangersarneqarpoq:

"§ 2. Kommunit suliassaataat aqunneqassapput kommunalbestyrelsinit, taakku qinerneqartassapput kommunalbestyrelsinut bygderådinullu (nunaqarfinni aqutsisunut) qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat malillugit.

Imm. 2. ..."

Siusinnerusukkut suliani oqaatigisarsimavara kommuninik aqutsineq pillugu inatsimmi § 2, imm. 1-ip kommunit suliassaataannut kommunalbestyrelsit akisussaanerannik nassataqartup kommunip ingerlatsiviata innuttaasunut sanilliullugit ataatsimoortumik ingerlatsivittut isigisariaqarnera kingunerigaa, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiata ukiumoortumik nalunaarutaani 1995-imeersumi kalaallisuuani qupp. 23, qallunaatuaanilu qupp. 21.

Aalajangiinerup kommunip iluani ingerlatsivimmit aalajangersimasumit aalajangiinertut isikkoqartup kommunalbestyrelsi sinnerlugu kommunimit aalajangiinertut isigineqartariaqarnera tamatuma ilaatigut nassataraa.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunit ataasiakkaarlutik tassaasut kommuni sinnerlugu aalajangiinissamut pisinnaatitaasut. Taamaalilluni suliani soraarsitsinernut tunngasuni kommuni tassaavoq aalajangiinissamut pisinnaatitaasoq, allaffillu sulisup suliffigisaa soraarsitsineq pillugu aalajangiisuunani.

2. Aalajangiineq.

Eqqiaanermi ikiortitut soraarsitaanerminik toqqaannartumik nalunaarfigineqannginnini A-p ilaatigut naammagittaalliuutigaa.

K Kommuni uannut allakkamini 17. oktober 2001-imeersuni ilaatigut imatut oqarpoq:

"...
...-mi K Kommuni soraarsitsineq pillugu A-mut immikkut allakkiorsimanngitsoq."

Allakkat A-p tigusai, K Kommunip K Kommunimi, nunaqarfimmut B-mut, allagai 9. maj 2001-imeersut, B-mut ingerlatitaapput, taamaallaallu A-p soraarseqqullugu qinnutigisamik imaqarlutik.

Aalajangiineq tassaatinneqartarpoq oqaaseqaat pisumi pineqartumi suup atuuttuuneranik atuuttuusussaaneranilluunniit aalajangersaasoq. Aalajangiineq avammut sammisuuvoq, ingerlatsiviup iluani ilummut sammisuunani. Tamatuma nassatarisaank suliamut atatillugu peqqusissutit aalajangiinerup suuneranik oqaatiginnittarnerup avataaniipput. Aammattaaq aalajangiineq pineqartumut nalunaarutigineqaraangami aatsaat sunniuteqalersarpoq.

K Kommunip allagai 9. maj 2001-imeersut A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiisoqarnissaanik qinnutigisamik taamaallaat imaqarput.

Isumaqarpunga K Kommunip allagai 9. maj 2001-imeersut A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiinermik imaqanngitsut.

Tamatumunnga atatillugu allakkat taakku A-p tigusimanerai apeqqutaanngilaq.

Isumaqarpunga K Kommunip A-p soraarsinneqarnissaanik isumaliutersuummut atatillugu suliamik suliarinninnera qulaani allaaserineqartoq isorisarialerujussuusoq.

K Kommuni qinnuigaara tamanna K Kommunip qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu.

3. Oqaaseqaatikka allat.

A-p soraarsinneqarnissaanik isumaliutersuummut atatillugu K Kommunip suliamik suliarinninnerata sinnera pillugu oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarpunga.

3.1. Soraarsitsineq pillugu nalunaaruteqarneq.

A oqarpoq soraarsitsiniarneq pillugu allakkanik immikkut tigusaqarsimanani.

K Kommuni uannut allakkamini 7. oktober 2001-imeersuni imatut allappoq:

"...

...-mi K Kommuni soraarsitsineq pillugu A-mut immikkut allakkiorsimanngitsoq."

A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiisoqarsimannginneranik isumaqarlunga oqarnera isiginiarlugu taamaallaat oqaatigaara isumaqartunga soraarsitsineq pillugu nalunaarutit aalajangiinissamut pisinnaatitaasumit aalajangiisimasumillu suliami illua'tungiusumut toqqaannartumik tunniunneqartarpata tamanna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuunnerpaasoq. Matumani quppernerup uuma siuliani immikkoortup kingulliup tullia innersuussutigaara.

<u>3.2. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq.</u>

K Kommunip allakkamini 17. oktober 2001-imeersuni oqaatigaa A kommunimit soraarsinneqannginnermini suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqarsimanngitsoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi aalajangersarneqarpoq suliami (illua'tungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliami pisimasuinnut tunngasunik ilisimasaqarsorinanngippat aalajangiisoqassanngitsoq, peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaminullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarlu taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata, suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata.

Aammattaaq aalajangersimasumik periaaseq malillugu soraarsitsinerit pillugit suliani illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnermik inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik tunngavik atuuppoq. Inatsiseqartitsinikkut tunngaviit uppernarsaatillu oqartussaasup paasinninnera malillugu soraarsitsisoqarnissaanik pissutissaqalersitsisut sulisumut nassuiassallugit oqartussaasup pisussaanera – suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imik malinninnerup saniatigut - suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffiup annertusisap taassuma nassataraa. Aammattaaq sulisoq pineqartoq oqartussaasup soraarsitsiniarnerminut tunngavilersuutaa pillugu oqaaseqaammik saqqummiussinissaminut periarfissinneqartussaavoq. Nassuiaat taanna pisut qanoq ittuunerat malillugu allakkatigoortuusariaqarpoq. Matumani Gammeltoft-Hansen il.il.: Forvaltningsret, naqitigaq siulleq, qupperneq 347 innersuussutigaara.

Siusinnerusukkut oqaatigisarsimavara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu malittarisassanik malinninnginnerup kingunerisaa tassaasoq aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginnera.

Oqaatigaara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu malittarisassat atuummata, sulisup soraarsinniarneqarneranut pissutaasoq suunersoq apeqqutaatinnagu. Taamaalilluni qulaani taaneqartut naapertorlugit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaqqaarnani soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiineq atuussinnaassuseqartussaanngilaq.

Kisianni A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiisoqarsimannginneranik isumaqarnera innersuussutigalugu A-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaasoqarsimannginneranut atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

A allakkat uku assilinerinik nassinneqarpoq"

K Kommuni inassuteqaatigisannut akissuteqaqqullugu 2002-mi septembarip 2-ni, oktobarip 24-ni taamatullu decembarip 16-iani nukingisaaruteqarfigisimavara.

K Kommunip akissutaanik 30. december 2002-mi tigusaqarpunga. K Kommuni ima allappoq:

"Kingusissumik akissuteqarneq siullermik ajuusaarutigissavara, tamannalu K Kommunimi ajoraluartumik paatsoornermik pissuteqarpoq.

K Kommunip A-mik K Kommunimi nunaqarfimmi B-mi eqqiaanermi ikiortitut piffissap ilaannaani sulisartumik soraarsitsinini aalajangiusimavaa. Soraarsitsineq pisuni arlalinni nipangiussisussaatitaanerup unioqqutinneqarneranik pissuteqarnera erseqqissarneqassaaq.

A nunaqarfimmi B-mi utoqqarnik isumaginninnermi piffissap ilaannaani sulisutut aamma atorfeqartitaavoq, tassanilu suli atorfeqartitaalluni.

A-p naammagittaalliutaanut atatillugu soraarsitsinermi/atorfimmut atatillugu unioqqutitsinermi mianersoqqussuteqartarnermi tunaartarisassat K Kommunip suliarisimavai, taakkulu malillugit ingerlatsiviup suliassaqarfimmut akisussaasup pisortaa tamatigut peqataatinneqartassaaq, taamaaliornikkut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarnerit suliassaqarfimmi pineqartumi malittarisassat tamatigut malillugit ingerlasarnissaat qulakkeerniarlugu.

Taamatuttaaq suliani sulisunut tunngasuni suliniutinut atatillugu sakkortunerusunik tunaartarisassaqarpoq, tassami suliniuteqarneq sioqqullugu K Kommunimi pisortaqatigiit tamatigut ilisimatinneqartartussaammata, suliap naliliiffigineqarnissaa siunertaralugu.

Naggataatigut oqaatigineqarsinnaavoq K Kommunip sulisunik ineriartortitsinermut ilaatillugu ingerlatsinermut tunngasut pillugit inatsisit 2003-p ingerlanerani sulisunut tamanut pikkorissartitsissutiginiarai."

Suliamik suliaqarnera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani naammassisimanngilara.

4. Soraarsitsinissaq sioqqullugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq naammanngitsoq kiisalu tunngavilersuineq suliamilu uppernarsaasersuineq amigaatilik.

Kommunip tjenestemanditut sulinermik misilitsittoq soraarsissimavaa, soraarsitaasoq soraarsitsinermut oqaaseqaammik saqqummiussinissaanut periarfissinnagu.

Ombudsmandi isumaqarpoq soraarsitsineq sioqqullugu suliami peqataasumik tusarniaaviginninnissamik piumasaqaatinik kommuni nammassinnissimanngitsoq, amigaataasorlu soraarsinneqartup soqutigisaqaqatigiiffimmut ilaasortaaffigisaanut tunngavilersuummik ilaannakuusumik kommunip nassitsineragut iluarsiivigineqarsimanngitsoq.

Ombudsmandilu aamma isumaqarpoq kommunip soraarsitsinermut tunngavilersuutaa amigaateqartoq, soraarsitsinermummi pineqartumut nassuiaativittut pissuseqanngimmat.

Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip suliami uppernarsaasersuinera amigaateqartoq. (J. nr. 11.10.21.01/059-01)

A-p saaffiginnissutaa 6. juni 2001-imi tiguara, taassumalu soraarsinneqalersaarnini naammagittaalliuutiginiarpaa.

A 19. juli 2001-imi nalunaarpoq sulisitsisuminit, K Kommunimit, nalunaarummik massakkut tigusaqarsimalluni, tassalu suliffimminit soraassasoq. Tamaattumik K Kommunip imminik soraarsitsinera tamatumunngalu atatillugu kommunip suliamik suliarinninnera A-p naammagittaalliuutiginiarpaa.

K Kommunini pinaveersaartitsinermi siunnersortitut A atorfeqartitaasimavoq. Atorfinitsitsinermi allakkiaq 7. juni 2000-imeersoq suliami allagaatinut ilaavoq, tassanngalu erserpoq:

"Tjenestemandinut atugassarititaasunut assingusunik atugassaqartitsilluni misiligummik atorfinitsitsinermi allakkiaq.

K Kommunip 01. april 2000 aallarnerfigalugu pinaveersaartitsinermi siunnersortitut, tjenestemandinut atugassarititaasunut assigingusunik atugassaqartillutit atorfinitsippaatit.

Piffissaq misiliiviusoq 01. april 2002-imi naasutut isigineqassaaq.

...

Atorfinitsitsineq ilanngullugu nassiunneqartumi "Soraarnerussutisiaqartitsinngitsoorsinnaaneq pillugu ilisimatitsissut"-mi soraarnerussutisiaqartitsinngitsoorsinnaanertut taaneqartut ilaatillugit pivoq.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunimi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ataatsimiinneranit nr. 07/01-imit imaqarniliaq 25. maj 2001-imeersoq suliami allagaatinut aamma ilaavoq:

"Imm. 7. j.nr. P-sag

...
Aalajangerneq.
Isumaginninnermut ataatsimiititaliamut siunnersuutigineqarpoq pitsaaliuinermik siunnersorti periarfissatut kingullertut Unnuariannguit pillugit ajutoornerminik aaqqiiniaqqullugu sioorasaarneqassasoq atorfimminilu misilinneqarnera sivitsorneqassasoq.
..."

Aammattaaq K Kommunip aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaanit isumaginninnermut ataatsimiititaliamut allakkat 28. maj 2001-imeersut suliami allagaatinut ilaapput, taakkunanngalu erserpoq:

"Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap ataatsimiinnermini 07/-01-imi qaammatip matuma 25-anni pisumi A-p atorfinitsitaaneranut tunngasut oqaluuserisimavai, kingullermik Unnuariannguanik ingerlatsinermi ajutoorneq tunngavigalugu.
Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap isumaginninnermut ataatsimiititaliamut inassutigaa pinaveersaartitsinermi siunnersorti Unnuariannguanik ajutoorneq pissutigalugu periarfissatut kingullertut mianersoqqussummik tunineqassasoq, kiisalu atorfinitsinneqarnerani piffissaq misiliiffiusoq sivitsorneqassasoq. ..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna A-p pinaveersaartitsinermi siunnersortitut sulinerup tapersersorneqannginnera pillugu naammagittaalliuut ullulerneqarsimanngitsoq Isumaginninnermi Naalakkersuisumut Jørgen Wæver Johansenimut aamma K Kommunimi aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut nassiuppaa. Tassani ilaatigut imaattunik allassimasoqarpoq:

"Matumuuna naammagittaalliuutigissavara pinaveersaartitsinerup iluani tapersersorneqartannginneq pillugu naammagittaalliuut.
...
Suliat ataatsimiititaliamut akuerineqareernikut borgmesterip unitsittaarneranik assut uanga toqqissisimanartinngilara, saniatigullu oqaluttarluni allakkatigut ersarissumik saqqummiuttarlugit, suliakka qalliinnakkut ingerlanerartarlugit, taamaakkuni maani illoqarfitsinni pissutsinik malinnaasimanngilaq.
Suliffiga nuannereqaara tapersersorneqarnissara assut pisariaqartikkaluarpara, kisiat pissutsit taamatut ingerlajuartillugit suliat artornartut suliarisarlugit nukillaarsaataasaqaat, uannut tapersersorneqartannginneq.
..."

Tulliullutik suliami allagaatinut ilaapput borgmesterip K Kommunimi aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut allagai 29. maj 2001-imeersut. Taakkunannga erserpoq:

"Pitsaaliuinermut siunnersortimut tunngasoq – Sallu sallumik qalleqqissartuannguarlugu iluarsineqarneq ajorpoq putusaakkallu amerliartuinnartarlutik.
Isumaqarpunga suliami salluliornertaa tusaajumaneqarnerusoq iluarsisariaqarlerlunilu.
...

Asuli oqalunneq kipisariaqalerpoq isumaqartoqalerniaqinanili avataanut akuleruttuunngikkaluarlunga pissusipilunnik oqaluttuunneqarneq ajortunga.

...

Kissaatigaara aningaasaqarnermut ataatsimiititap ulloq 25. maj 2001-imi ataatsimiissutaani immikkoortoq 7 allakkat taamanikkut ilisimanngisakka tigoreerlugit suliareqqinneqassasoq, asulilu pinersuaq piffissaajaataajunnaarlunilu inernilerneqarumaartoq.

..."

Tulliulluni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ataatsiminnerata nr. 08/01-ip imaqarniliorneqarnera 1. juni 2001-imeersoq suliami allagaatinut ilaavoq:

"Imm. 4. j.nr. P-sag

Pitsaaliuinermut siunnersorti A-p aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut pitsaaliuinermik siunnersortitut kommunimi suliat naammassiniarneranut akornusersuinerat maalaarutigaa.

Allakkat aammattaaq Inunnik isumaginninnermut Naalakkersuisumut PAARISA-mullu nassiunneqarsimavoq.

Aalajangerneq.

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap pisimasut akuersaaruminaatsippai. Aalajangerneqarpoq A aalajangiussamik allaffigineqassasoq atorfimmini misilitsinneqarfiata piffissalerneqarnera atorunnaarsinneqassasoq. Allakkiaq taanna A-llu akissutitut oqaaseqaatigisinnaasai Socialudvalgimut naammassisassatut nassiunneqassapput."

K Kommunip A-mut allagai 5. juni 2001-imeersut suliami allagaatini tulliullutik ilaapput:

"Pineqartoq: Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq.

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap kingullermik ataatsimiinnermini misiligutitut atorfinitsitaanerit oqaluuserisimavaa, aalajangerlunilu tamatuma soraarsitaanerit kingunerissagaa.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aamma tjenestemandit pillugit malittarisassat malillugit tamatuma oqaaseqaateqarfiginissaanut periarfissaqassaatit.

Taamaattumik pingasunngornermi 13. juni 2001-imi nal. 12.00 nallertinnagu oqaaseqaatinnik saqqummiusseqqullutit qinnuigineqarputit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A K Kommunimut 7. juni 2001-imi imatut allappoq:

"Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu kommunimit allakkat tiguakka. Suliami illua'tungiusutut oqaaseqaateqassaguma pissutsit suut soraarsinneqarnissannik inassuteqarnermut tunngaviusut ilisimasariaqarpakka." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunimi sulisoqarnermut pisortaq A-mut 7. juni 2001-imi imatut allappoq:

”Pineqartoq: Suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutit.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi 14. maj 1990-imeersumi § 30-mit erserpoq tjenestemandit soraarsinneqarsinnaasut qaammatinik pingasunik qaammatip naanissaanut periarfissaqartitaallutik. Tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissarneqassaaq piffissami aalajangersimasumi misiligummik atorfinitsitaagavit, taamaattumillu piffissami aalajangersimasumi misiligummik atorfeqartitaanerpit atorunnaarsinnissaanut kommuni imminut pisinnaatippoq, tamannalu tassaavoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap suliami matumani iliuuserilersaagaa, taamaattumillu allakkatigut siusinnersukkut nassiunneqartutigut suliami illua’tungiusutut isummannik tusarniaavigineqarputit.

Erseqqissassavara kommunip isumaa malillugu tamatuma kingunerinngikkaa suliami illua’tungiusutut isumannik tusarniaavigineqarninni piffissaliussap allanngortinneqarnera.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tulliulluni suliami allagaatinut ilaavoq Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiannit (matuma kingorna PIP-imik taaneqartartussamit) K Kommunimut telefax – tamatumunnga peqatigitillugu allakkatut nalinginnaasutut 8. juni 2001-imeersutut nassiunneqarsimasoq. Tassannga ilaatigut makku erserput:

”...

Soraarsitsiniarnerup tunuliaqutaa kommunip allaaserisariaqarpaa. Taamaattumik P.I.P.-p, A-p peqatigiiffittut attavigisaata, matumuuna qinnutigissavaa allakkatigut nutaatigut A soraarsitsiniarnerup tunngavigisaanik nalunaarfigineqassasoq. Taamatuttaaq tusarniaanermi piffissaliunneqartup sivitsorneqarnissaa P.I.P.-p qinnutigissavaa.

...”

Tulliulluni suliami allagaatinut ilaavoq K Kommunip PIP-imut allakkat 13. juni 2001-imeersut telefaxikkut nassiussai, tamatumunnga peqatigitillugu allakkatut nalinginnaasutut nassiunneqarsimasut, taakkunanngalu makku erserput:

”Pineqartoq: A.

Pinaveersaartitsinermi siunnersortip piffissami aalajangersimasumi misiligutitut atorfinitsinneqarsimasup A-p atorfeqartitaaneranik kommunip atorunnaasitsissamaarneminik allagai pillugit PIP-p saaffiginnissutaata 08. juni 2001-imeersup tiguneqarnera K Kommunip matumuuna uppernarsassavaa.

K Kommunip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 6 tunngavigalugu nalunaarutigissavaa pinaveersaartitsinermi siunnersorti manna tikillugu atorfeqarnermini pinaveersaartitsinermi siunnersortitut atorfik sulisitsisuminut naammaginartumik ingerlassinnaallugu takutissimanngikkaa. Taamaalilluni kimeqarluartumik avammut sammivilimmik pikkorissuseqartumillu suliniuteqarsimanngilaq.

Kommunip qinikkatut aqutsinermilu allaffissornikkut pisortat akornanni isumaqatigiissutigineqarpoq ataatsimoortumik naliliineq aallaavigalugu A inuk taannaanngitsoq atorfimmik kommunimut pingaarutilimmik taassuminnga aallussisinnaasoq. Taamaattumik K Kommunip innersuussutigissavaa pinaveersaartitsinermi siunnersortip suleqatigisartagaasa oqaatigimmassuk isumaqarlutik pineqartoq atorfimmut piukkunnaatinik pisariaqartunik pigisaqanngitsoq.

Taamaattumik misiligummik piffissami aalajangersimasumi atorfinitsitsineq kommunip malittarisassat atuuttut malillugit atorunnaarsissamaarpaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu K Kommunip tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliunneqartoq qaammatip matuma 23-annut kinguartissavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tusarniaarnermut akissuteqarnissamut piffissaliussap kinguartinneqarnera A-mut nalunaarutigineqarsimanersoq takuneqarsinnaanngilaq, kiisalu A-p imaluunniit PIP-p akissutaanik takkuttoqarsimanera aamma takuneqarsinnaanani.

Tulliulluni suliami allagaatinut ilaapput Isumaginninnermut Immikkoortortaqarfimmit K Kommunimi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut allakkat 26. juni 2001-imeersut, imaattut:

"Pineqartoq: Pinaveersaartitsinemi siunnersorti A.

Isumaginninnermut Ataatsimiititaliaq siulittaasup ullumikkut aalajangiineratigut aalajangerpoq A-p atorfeqartitaanerata 30. sept. 2001 aallartiffigalugu atorunnaarsinneqarnissaa inassutiginiarlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna suliami allagaatinut ilaavoq telefax K Kommunip PIP-mut telefaxikkut nassiussimasaa – aamma allakkatut nassiunneqarsimasoq – 5. juli 2001-imeersoq:

"Pineqartoq: A.

PIP-mut allakkat K Kommunip akissummik tigusaqarfigisimanngisai ilanngullugit nassiuteqqinneqarput.

A-p sulinngiffeqarnera pissutigalugu K Kommuni suliami iliuuseqaqqissimanngilaq, allakkatigullu ukunatigut PIP periarfisseqqissallugu suliaq pillugu 10. juli 2001-ip tungaanut oqaaseqaateqarnissaanut, A-mi ulloq taanna sulinngiffeqarnerminit utersimassasoq naatsorsuutigineqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkat taakku A-mut nassiunneqarsimanersut aamma takuneqarsinnaanngilaq, taamatuttaarlu A-mit imalulunniit PIP-imit akissummik nassaassaqarnani.

Kiisalu kommunip allattoqarfianit allakkat 11. juli 2001-imeersut suliami allagaatinut ilaapput, taakkunanngalu erserpoq:

"Pineqartoq: Qaammatinik pingasunik piffissaqartitsilluni soraarsitsineq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqareersoq, kiisalu isumaginninnermik ingerlatsivik inassuteqaateqareersoq matumuuna nalunaarfigissavakkit K Kommunip ajuusaarutigalugu nalunaarfigisariaqaraatit qaammatinik pingasunik piffissaqartitaallutit qaammatip naaneranut soraarsitaasutit. Taamaattumik nalunaarfigissavakkit ulloq suliffiit kingulleq tassaassammat 31. oktober 2001.

K Kommunip soraarsitsinermut tunngavilersuutigaa qinikkat aqutsisullu isumaqarmata pinaveersaartitsinermi siunnersortitut manna tikillugu atorfeqartitaaninni pinaveersaartitsinermi siunnersortitut atorfiup ingerlannissaanut ingerlatsisinnaanermut pisinnaasaqassutsimik K Kommunip akuersaarsinnaasaanik takutitsisimanngitsutit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunimut 22. august 2001-imi allappunga kommunip soraarsitsineranik tamatumunngalu atatillugu kommunip suliamik suliarinninneranik A-p naammagittaalliuutaa suliariniarlugu aalajangertunga. Allakkatigut taakkunuuna kommuni qinnuigaara naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu kiisalu mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik atukkiuteqqullugu.

Mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik K Kommunip 13. september 2001-imi nassiuppaa, tamatumunngalu peqatigitillugu imatut akissuteqarluni:

”Suliami allagaatit qulaani taaneqartumut tunngasut ilanngullugit matumuuna nassiunneqarput. A-mut allakkat/ilisimatitsissutit suliami allagaatinit takuneqarsinnaapput, ullulerneqarnerilu malillugit tulleriiaagaallutik.

K Kommuni isumaqarluinnarpoq malittarisassat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi maleqquneqartut K Kommunip malissimagai, tassa imaappoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap soraarsitsinissaq pillugu inaarutaasumik aalajangiinnginnerani suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimasoq. Aammattaaq soraarsitsinermut tunngavilersuutaasoq PIP-imut nassiunneqarsimavoq, taassumami suliaq 08. juni 2001 aallarnerfigalugu ingerlatilermagu. Taamaattorli taanna akissuteqarsimanngilaq, naak arlaleriarluni nukingisaarneqartarsimagaluarluni, soorlu tamanna suliami allagaatinit ersertoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu K Kommunip ilisimatitsissutigissavaa A tjenestemandinut atugassarititaasunut assingusunik atugassaqartitaalluni misiligummik atorfeqartitaammat. Tamanna atorfinitsitsinermi allakkiamit erserpoq.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-mut 21. september 2001-imi allappunga, qinnuigalugulu K Kommunip akissutaa pillugu oqaaseqaatissaqaruni taakku uannut nalunaarutigeqqullugit.

A 25. september 2001-imi tamatumunnga akissuteqarpoq:

”Pineqartoq: Naammagittaalliuutiga.

Soraarsitsineq pillugu suliffinnit tusakkakka imaapput.

Borgmesteriugallartoq oqaloqatigigakku oqarpoq maani K Kommunimi pinaveersaartitsinermi siunnersortimut aningaasassaarussimasoq, taamaattumillu maani kommunimit soraarsitaanera atsiorsimallugu.

Maani K Kommunimi aviisi nuna tamakkerlugu saqqummersittagaq aqqutigalugu pinaveersaartitsinermut siunnersortissarsiorput. Tamanna pakatsissutigeqaara, oqalluttuumanngami atorfimmut tassunga aningaasassaaruttoq....” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommuni 27. oktober 2001-imi qinnuigaara kommuni A-p akissutaanut oqaaseqaatissaqarpat taakku uannut nalunaarutigeqqullugit.

K Kommuni 23. november 2001-imi imatut akissuteqarpoq:

”Pineqartoq: A-p naammagittaalliuutaa.

K Kommunip nalunaarutigissavaa K Kommuni saqqummiunneqartunut amerlanerusunik oqaaseqaatissaqanngitsoq, tassami suliaq taanna pillugu siusinnerusukkut akissutaasimasut innersuussutigineqarmata.

Qulaani taaneqartup soraarsinneqarneranut tunngavilersuut K Kommunip erseqqissumik oqaatigisimavaa, tamannalu pillugu amerlanerusunik oqaaseqaatissaqarnani.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq

K Kommunip A-mik soraarsitsineranut inatsisitigut tunngavissarpiaasoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni (tjenestemandit pillugit inatsimmi) nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi § 32, imm. 1, tassanilu imaattunik allassimasoqarpoq:

"Tjenestemandip tamatumunnga qinnuteqanngikkaluarluni soraarsitaannginnerani, pisartut § 31-mi taaneqartut pinnagit, atorfillit peqatigiiffissuat attaviusoq tjenestemandillu nammineq oqaaseqaateqarnissaminnut pisinnaatinneqassapput §§ 21-25 naapertorlugit killisiuineqarsimanngippat."

Pisortani atorfeqartitaasup soraarsinneqarnissaanik imaluunniit allatigut iliuuseqarfigineqarnissaanik aalajangiineq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiineruvoq, taamaattumillu oqartussaasut sulianik suliarinnittarnerat pillugu inatsisini malittarissassani tunngavinnilu inatsisini aalajangersagaanngitsuni pineqartunut ilaatinneqarlutik, oqartussaasut aalajangiinerini allani pisarnertut.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinanngippat aalajangiisoqassanngilaq, peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput."

Tamatuma saniatigut pisortani atorfeqartitaasunik soraarsitsinermi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertunerusumik pisussaaffik eqqartuussisarnermi periaaseq aalajangersimasoq malillugu atuuppoq. Tusarniaanissamut annertunerusumik pisussaaffik taanna – aalajangiisoqannginnerani – oqartussaasup paasinninneranik atorfeqartitaasumut nassuiaanissamut pisussaaffimmik nassataqarpoq, matumani

pissusiviusut inatsisitigut nassatarisaat aamma ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Tunngaviutippara kommunimi pinaveersaartitsinermi siunnersortitut sulinini pillugu A-p tulleriinneri malillugit aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut kiisalu Isumaginninnermut Naalakkersuisumut saaffiginnissimanera pissutigalugu K Kommunip A soraarsissimagaa. Taamatut aalajangiineq aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap 1. juni 2001-imi ataatsimiinnerani pivoq, saaffiginnissullu taaneqartoq pissutigalugu pisimasutut illuni. Taamaalilluni ataatsimiinnerup imaqarniliorneqarneranit erserpoq A-p naammagittaalliuummik ilaatigut Isumaginninnermut Naalakkersuisumut nassitsisimanerata oqaatigineqarnerata kingorna aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap "pisimasut akueriuminaatsikkai".

Taamaalilluni K Kommunip allakkat 5. juni 2001-imeersut qulaani issuarneqartut A-mut nassiuppai, taakkunanilu A qinnuigineqarluni kommunip aningaasaqanermut ataatsimiititaliaata misiligutitut atorfinitsitsinerup "atorunnaasinniarneqarnissaata anguniarneqarnissaanik" aalajangernera oqaaseqaateqarfigeqqullugu.

A-p pissutsit soraarsinneqarnissaminik inassuteqaateqarnermut tunngavilersuutigineqartut itisilerneqarnissaat 6. juni 2001-imi qinnutigaa. Kommuni 7. juni 2001-imi akissuteqarluni tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30, kiisalu A-p misiligutaasumik atorfeqartitaanera aamma misiligutaasumik atorfeqartitsinermik kommunip atorunnaarsitsinissaminut pisinnaatitaanera innersuussutigai.

PIP K Kommunimut 8. juni 2001-imi saaffiginnippoq: Peqatigiiffik ilaatigut allappoq soraarsitsiniarnerup tunuliaqutaa kommunip tunngavilersortariaqaraa, qinnutigalugulu A allakkatigut nutaatigut soraarsitsiniarnermut tunngaviusoq pillugu nalunaarfigineqassasoq.

Tamatuma kingorna K Kommuni PIP-mut ilaatigut allappoq A pinaveersaartitsinermi atorfiup ingerlannissaanut pisinnaasaqassutsimik takutitsisimanngitsoq, K Kommunillu soraarsitsineq pillugu allakkamini 11. juni 2001-imeersuni soraarsitsineq A-mut imatut oqaatigaa:

> *"K Kommunip soraarsitsinermut tunngavilersuutigaa qinikkat aqutsisullu isumaqarmata pinaveersaartitsinermi siunnersortitut manna tikillugu atorfeqartitaaninni pinaveersaartitsinermi siunnersortitut atorfiup ingerlassinnaanissaanut pisinnaasaqassutsimik K Kommunip akuersaarsinnaasaanik takutitsisimanngitsutit."*

K Kommunip allagai 13. juni 2001-imeersut A-mut aamma nassiunneqarsimanersut imaluunniit allakkat taakku PIP-p A-mut ingerlateqqissimanerai suliamit ersinngilaq. Taamatuttaarlu A-p soraarsinneqarnissaa kommunip sooq kissaatigineraa K Kommunip A-mut allagaanit qulaani issuarneqartunit ersinngilaq.

A aamma PIP soraarsitsiniarnermut tunngavilersuisoqarnissaanik qinnuteqaraluarmataluunniit K Kommuni pissusiviusut kommunip paasinnininnera malillugu A-p soraarsinneqarneranik kinguneqartariaqartut pillugit

erseqqinnerusunik nassuiaateqanngilaq. Aatsaat soraarsitsineq pillugu allakkani namminerni K Kommuni A-p soraarsinneqarnera pillugu tunngavilersuuteqarpoq.

Isumaqarpungalu soraarsitsinermut tunngavilersuut K Kommunimi aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani imaqarniliamit 29. maj 2001-imeersumit ersertoq tunngavilersuummut kommunip A-mik soraarsitsineq pillugu allagaani 11. juli 2001-imeersuni oqaatigineqartumut sanilliukkaanni taakku akornanni imminnut naapertuutinnginneqartoq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga tunngavilersuut kommunip soraarsitsinerminut tunngaviginiagaa pillugu oqaaseqaateqarnissaminut A soraarsinneqarnini sioqqullugu periarfissaqartinneqarsimanngitsoq.

PIP-p peqatigiiffittut A-p ilaasortaaffigisaatut soraarsitsiniarnermut tunngavilersuutip ilaanik nassinneqarnerata, tak. allakkat 13. juni 2001-imeersut qulaani issuarneqartut 5. juli 2001-imilu nassiuteqqinneqartut tamanna allangortinngilaat, tassami siullermik tjenestemandit pillugit inatsimmi aalajangersakkat qulaani taaneqartut malillugit kattuffiup ilaasortaavigisap tjenestemandillu nammineq oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqartinneqarnissaannut pisussaaffik atuummat.

Tamatuma nassataraa K Kommunip PIP-muinnaq imaluunniit A-muinnaq soraarsitsiniarneq pillugu oqaaseqaateqartitsinissani kisiat pisussaaffiginngikkaa. Tulliulluni suliami illua'tungiusumut sinniisuunerup nassatarinngilaa aalajangersakkannik suliami illua'tungiusunut aalajangersimasunik pisinnaatitaaffiliisunik oqartussaasup saneqqutsinissaminut pisinnaatitaanera. A nammineq sulisutut suliami imminut tunngasumi illua'tungiuvoq, taamaattumillu peqatigiiffiup pineqartup ilaasortaaffigissaata suliami pineqartumut tunngasumi tusarniaavigineqarnera pineqartup suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqannginneranut aaqqiissutigineqarsinnaanngilaq.

PIP-p saaffiginnissutaani K Kommunip soraarsitsiniarneq pillugu A-mut tunngavilersuinissaata qinnugitineqarsimanera isiginiarlugu K Kommunip kommunip soraarsitsiniarnerminut tunngavigisaa pillugu tunngavilersuummik A-mut nassiussaqarnani taamaallaat PIP-imut nassiussaqarnera isorisariaqartutut isigaara.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga K Kommunip suliamik suliarinninnera amigartuusimasoq, tassami A-p soraarsinneqannginnerani suliami illua'tungiusup isumaanik pissusissaq malillugu tusarniaasoqarsimanngimmat. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat aalajangiinerup eqqortuuneranut annertuumik pingaaruteqarnerat isiginiarlugu isumaqarpunga K Kommunip A-mik soraarsitsinera atuussinnaassuseqanngitsoq, K Kommunilu qinnuigaara kommuni tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqalersaarnersoq nalunaarfigeqqullunga.

<u>Tunngavilersuineq</u>

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22-mi aalajangersarneqarpoq pisortani oqartussaasup aalajangiinera allakkatigut nalunaaru-

tigineqaruni tunngavilersuummik ilaqartinneqassasoq, aalajangiineq suliami illua'tungiusumut pineqartumut tapersiisuulluinnanngippat.

Inatsimmi tassani § 24, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq tunngavilersuummi paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut pisariaqarpat naatsumik aamma erseqqissarneqassasut.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 32, imm. 2-mit makku erserput:

"Kialuunniit qinnuteqaqqaarnani soraarsinneqartup soraarsinneqarnermini pissutaasunik allaganngorlugu nassuiaateqartinneqarnissani piumasarisinnaavaa."

Inatsisileriffiup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuusiaanit makku erserput:

"130. Tunngavilersuummi takuneqarsinnaassaaq nassuiaat aalajangiineq suna pillugu taama imaqarnersoq paasissutissiisoq."

K Kommunip A 11. juli 2001-imi soraarsimmagu tamanna imaattumik tunngavilersuuteqarluni pivoq:

"K Kommunip soraarsitsinermut tunngavilersuutigaa qinikkat aqutsisullu isumaqarmata pinaveersaartitsinermi siunnersortitut manna tikillugu atorfeqartitaaninni pinaveersaartitsinermi siunnersortitut atorfiup ingerlannissaanut ingerlatsinnaanermut pisinnaasaqassutsimik K Kommunip akuersaarsinnaasaanik takutitsisimanngitsutit."

Kommuni A-mik soraarsitsinerminut tunngavilersuummini taamaallaat oqarpoq A sulinermi ingerlannissaanut pisinnaasaqassutsimik kommunip akuerisinnaasaanik takutitsisimanngitsoq. Taamatut oqarneq nassuiaammik erseqqinnerusumik itisiliisumilluunniit ilaqartinneqanngilaq, taamatuttaarlu allakkani soraarsitsissutaasuni pissusiviusut kiisalu inatsisini malittarisassat aalajangiinermi tunngavigineqartut innersuussutigineqarnatik.

Taamaattumik A-mik soraarsitsineq aalajangiinerup taamaattup kommunip paasinninnera malillugu sooq pisariaqarsimanera pillugu nassuiaativittut iluseqanngilaq, taamaalillunilu soraarsitsineq pillugu tunngavilersuut isiginiakkat isumaliutersuutillu aalajangiinermi tunngaviutinneqartorpiaasimasut pillugit nassuiaammik erseqqinnerusumik imaqarnani.

Taamaattumik qulaani taaneqartut isiginiarlugit aamma isumaqarpunga K Kommunip A-mik soraarsitsinerminut tunngavilersuutaa amigaateqartuusoq. Tamanna isorisariaqartutut isigaara, K Kommunilu qinnuigaara qulaani taaneqartut qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut nalunaarfigeqqullunga.

<u>Oqaaseqaatikka allat:</u>

Aammattaaq K Kommunip suliami matumani uppernarsaasersuinera amigaarteqartut isikkoqartoq oqaatigissallugu pissutissaqarpunga, tassami suliami A-p soraarsinneqarneranut tunngaviusoq pillugu uppernarsaatinik takussutissaqanngimmat.

Ingerlatsinermi oqartussaasunut nalinginnaasumik piumasaqaataavoq suliassat aalajangersimasut aalajangiiviginеqartussat oqartussaasumit suliarineqartussat illersorneqarsinnaasumik paasissutissartalersorneqarnissaat akisussaaffigissagaat. Tamatuma ilaatigut nassataraa oqartussaasup suliani suliarisimasamini paasissutissat pisariaqartut pissarsiarisimallugit uppernarsarsinnaassagaa. Sulianik uppernarsaasersuisarneq pillugu tunngaviusoq aamma pingaaruteqarpoq, suliap uppernarsaasersugaanera isumaqatigiinngissutaalissagaluarpat, matumani assersuutigalugu oqartussaasup atorfeqartinneqartoq tunngavik suliamut attuumassuteqartoq tunngavigalugu soraarsissimaneraa taamaaliorsimannginnersorluunniit pillugu apeqqut aamma ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

K Kommunip suliami matumani suliap uppernarsaasersorneqarnissaanik oqartussaasunut piumasaqaataasunik eqqortitsisimannginnera isorisariaqartutut isigaara.

Kiisalu oqaatigissallugu tulluartuutippara soraarsitsinermut malittarisassat nalinginnaasut misiligummik atorfeqartitaasunik soraarsitsinermi aamma atorneqartarmata. Taamaalilluni misiligummik atorfeqartitaanermut piffissarititasup naanerata atorfeqartitsinerup kipitinneqarnissaanut periarfissaq nassatarinngilaa. K Kommunilli allagai 7. juni 2001-imeersut tjenestemandimik naliliinikkut soraarsitsinissamut periarfissap A-p misiligummik atorfeqartitaanerata atorunnaarnissaa pillugu apeqqummut kaputartuussinermik imaqartutut ipput.

Ingerlatsinermi oqartussaasut soraarsitsisarneri ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassani tunngaviusunut ilaatinneqarput, taamaalilluni piumasaqaataavoq naliliinikkut soraarsitsinerni nalinginnaasunik atugassaqartitaalutik atorfeqartitaasut aamma misiligummik atorfeqartitaasut assigiinngitsumik pineqassanngitsut.

Taamaattumik pitsaanngitsutut isigaara K Kommunip allagai qulaani issuarneqartut isumaqalersitsinnaasimammata kommunip A-mik soraarsitsinermini tjenestemandit pillugit inatsimmi aalajangersakkat malillugit naliliinikkut soraarsitsineq imaluunniit misiligutitut atorfeqartitsinerup naanera taamatut tunngaveqarluni soraarsitsineq kommunip nammineq toqqarsinnaagai."

Kommunimit tusagaqannginnama suliassaq allakkani 27. september 2002-meersuni aamma 27. november 2002-meersuni eqqaasitsissutigisimavara.

K Kommuni allakkani 18. december 2002-meersuni, 27. december 2002-mi tigusimasanni, ima akissuteqarpoq:

”Siullermik taama kingusitsigisumik akissuteqarneq ajuusaarutigissavara, imaattulli oqaatigissallugit:

Allakkani 14. november 2002-mi allagaasuni Ombudsmandi isumaqarpoq A-p soraarsinneqarneranut tunngavilersuut piumasarisanik, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi piumasarineqartunik, naammassinninngitsoq. K Kommunip matumunnga nalunaarutigissavaa naliliineq taanna isumaqatigineqanngitsoq, taamatullu tunngavilersuut, soraarsitsinermi oqaatigineqartoq, K Kommunip taamaassorinnivinnera malillugu piumasarisanik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmiittunik naammassinnittuusoq.

Aammattaaq Ombudsmandip ersersippaa suliami tassani K Kommuni suliami illua’tungiulluni peqataasup isumaanik tusarniaanermi naammaginanngitsumik tusarniaasimasoq, tamannalu K Kommunip isumaqatiginngilaa, tassanili oqaatigineqartut tusaatissatut tigullugit.

Naak K Kommunip soraarsitsinermi piffissarititaasut eqquutitissimagaluarai akissaasersuinerlu soraarsitsinermi piffissarititaasup iluani pisimagaluartoq, tamanna eqqartuussivik aqqutiginagu isumaqatigiissuteqarnissaq, manna tikillugu akueriumanngisaa, pillugu K Kommunimit A-mut saaffiginninnermut pissutaasimavoq. Taamaattorli K Kommunip eqqartuussivik avaqqullugu aalajangiiviginninniarnissaq suli ataasiarluni misileqqinniarpaa.”

Suliap suliarinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarlugu suliarisimanngilara.

5. Akissarsianik utertitseqqusineq. Suliamik suliarinninnermut piumasaqaatit. Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq.

A, ingerlatsivimmi pisortaq utoqqalinini pissutigalugu soraarninngorsimasoq, sulinerunermut aningaasarsiami tigusimasami utertillugit akilerneqarnissaat K Kommunip piumasaqaatigisimammagu naammagittaalliorpoq.

Ombudsmandip kommuni suliami amigartumik paasissutissartalersuisimammat, suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaasimanngimmat kiisalu naammaginanngitsumik paatsoortitsisinnaasumillu tunngavilersuisimammat isornartorsiorpaa.

Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu ilaatigut oqaatigaa utertitsilluni akiliinissamik apeqqut pillugu kukkunersiuisut naliliinerat misileqqaarnagu kommunip tunngaviutissinnaasimanngikkaa.

Ombudsmandip aamma oqaatigaa akissarsiat ilaannik utertitsilluni akileeqqusinissamik aalajangiinerit ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit aalajangiinerusut.

Suliaq kommunip suliareqqissagaa Ombudsmandip inassuteqaatigaa.

Kommunip suliamik suliarinninneranut atatillugu Ombudsmandip aamma oqaatigaa ingerlatsinermi ileqqorissaarneq kommunip annertuumik sumiginnarsimagaa, Ombudsmandillu kommuni

qinnuigaa tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu. (J. nr. 11.10.21.01/095-01)

Sulinerusimanermut aningaasarsiat utertinneqarnissaannik suliamik kommunip suliarinninnera pillugu A-p naammagittaalliuutaa 5. oktober 2001-imi tiguara.

A allakkatigut 6. juni 1991-imeersutigut aningaasaqarnermi pisortatut 1. juli 1991-imit atorfinitsinneqarpoq.

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap aalajangiinerani 29. april 1991-imeersumi atorfinitsitsinermi atugassarititaasut pillugit imaattunik allassimasoqarpoq

:

”Pisortap tullia A aningaasaqarnermi pisortatut, aningaasaqarnermik ingerlatsiviup taassumalu ilusilersuinermi nutaami immikkoortortalersugaaneranit ersertutut immikkoortortaqarfiinut pisortatut atorfimmut nuutsinneqarpoq.

A-p ingerlatsiviup iluinnaani atugassatut allakkiaa 28. april 91-imeersoq ataatsimiinnermi misissorneqartoq tunngavigalugu aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap makku akuerai:

- suliap piareersarneqarnera pillugu pisortap tulliata kommunaldirektørillu erseqqinnerusumik isumaqatigiissutaat malillugu aningaasaqarnermut pisortatut atorfik suliaq aaqqissuunneqarnerani allatseqarnikkut ikiortilerneqassasoq,
- najugaanit kommunip allaffianut qarasaasiakkut attaviliisoqassasoq,
- tamanna tunngavigalugu kaajallaasitaq 14. juni 72-imeersoq malillugu kvartalikkaartumik naatsorsuutitalinnik oqaluussinernut 1.000 kr.-nut killilerneqarsimasut iluanni oqarasuaatip atorneqarneranut akiliussisoqartassasoq,
- kommunaldirektørimut taartaasarneq tamatumunngalu atatillugu immikkut tapit atortiinnarneqassasut, aamma
- sulineruneq aamma sapaatini sapaassuarnilu kiisalu ulluni sulinngiffiusuni allani sulineq akissarsianik tunniussisoqarneri tamaasa kingumoortumik aningaasarsissutigitinneqartassasut, piffissami katersiviusumi siullermi qaammatip ulluisa 21-annit qaammatip tulliusup ulluisa 20-annut ingerlasimasumi naatsorsuusiat tunngavigalugit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Atorfik taanna Naalakkersuisut aamma Nunatsinni Atorfillit Kattuffissuata isumaqatigiissutaatigut 26. maj 1999-imeersukkut akissaateqarnikkut kingullermik aalajangersaavigineqarsimavoq, 1. januar 1998 aallarnerfigalugu atuutilersumik. Isumatigiissutip taassuma Nal. C-I 2-1-346-mi tamanut saqqummiunneqarsimasup Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 14. maj 1990-imeersumi § 49, imm. 1 inatsisitigut tunngavigaa.

Isumaqatigiissummit erserpoq aningaasaqarnermut pisortatut atorfik akissaasersuinermi lønramme 35-mut inissinneqarsimasoq, 1. april 1991-ilu aallarnerfigalugu tapeqartinneqarluni, 34.420 kr.-nik tunngaviusumik aningaasartalinnik. Isumaqatigiissummit aamma erserpoq tapit tunniunneqartartut taakku ”sulinerunermut ullunullu sulinngiffiusunut annaasanut tamanut suugaluanulluunniit” matussutissaasut.

Isumaqatigiissummi tamakku saniatigut kommunaldirektørit pillugit § 2, imm. 2-mit erserpoq:

”Sulinerunermut aningaasarsianik tunniussisarneq pillugu aalajangersakkat aamma ullunut sulinngiffiusunut annaasanut aningaasarsianik tunniussisarneq pillugu aalajangersakkat kommunaldirektørinut atuutinngillat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma saniatigut suliami A-mut tunngasumi kommunaldirektør X-ip kommunip akissarsialeriffianut peqqusissutaa 4. februar 1998-imeersoq imaattoq ilaavoq:

”Aningaasaqarnermut pisortap A-p suliartoqquneqaratarsinnaanermut pisussaaffiata saniatigut sulinerunerata qaammammit qaammammut suliartoqquneqaratarsinnaanermut pisussaaffianik ilanngaallugu naatsorsorneqartarnissaa akuerineqarsinnaavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip paasissutissiissutai A-p assortorsimanngisai malillugit A 1999-imi 12. julimit 11. augustimut kommunaldirektøriugallarsimavoq. Suliami A-mut tunngasumi taamatut kommunaldirektøriugallarneranut uppernarsaammik nassaassaqanngilaq, taamatuttaarlu piffissaq taanna eqqarsaatigalugu akissarsiat tunniunneqarnerannut nassuiaammik peqarnani.

Taamaattorli 1999-imi 21. junimit 20. julimut aamma 1999-imi 21. julimit 20. augustimut sulinerusimaneq pillugu immersugassat assigiissaartunik oqaasertalersukkat marluk suliami allagaatinut ilaapput.

1999-imi 21. junimit 20. julimut immersugassaq uppernarsarlugu atsiorneqarsimanngilaq, aningaasalluunniit tunniunneqartussanngorlugit innersuunneqarsimanatik.

1999-imi 21. julimit 20. augustimut immersugassaq uppernarsarlugu aningaasalluunniit tunniunneqartussatut innersuunneqarsimapput ”X”.

Immersugassani taakkunani ilaatigut sulinerunerit makku naatsorsorneqarsimapput:

”14. juli 1999, nal. 0800-1500, 7
15. juli 1999, nal. 0800-1700, 9
17. juli 1999, nal. 1830-2030, 2
18. juli 1999, nal. 1830-2030, 2
24. juli 1999, nal. 1900-2000, 1
26. juli 1999, nal. 0800-1200, 4
27. juli 1999, nal. 1400-1700, 3
28. juli 1999, nal. 1830-2030, 2
29. juli 1999, nal. 1700-2030, 3,5
3. august 1999, nal. 0800-1200, 4
4. august 1999, nal. 0800-1500, 7
10. august 1999, nal. 0900-1400, 5
11. august 1999, nal. 1300-1500, 2”
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A aamma 27. oktober 1999-imit 28. februar 2000-imut kommunaldirektøriugallarsimavoq. Taamatut kommunaldirektøriugallarneq suliami sulisumut tassunga tunngasumi uppernarsarneqarsimavoq.

Piffissami tassani akissarsiat allagartaat sulinerunermut tunniunneqartunik makkuninnga imaqartut ilaapput:

21. december 1999-imit 20. januar 2000-imut sulineruneq, nalunaaquttap akunnerinut 65-inut naatsorsorlugu nalunaaquttap akunneranut 189,78 akigitillugu akissarsiat akileraarutit ilanngaatigalugit 31. januar 2000-imi tunniunneqarsimasut.

Sulineruneq, piffissaq suunersoq taanagu, nalunaaquttap akunnerinut 86-inut naatsorsorlugu nalunaaquttap akunneranut 189,78 akigitillugu akissarsiat akileraarutit ilanngaatigalugit 29. februar 2000-imi tunniunneqarsimasut.

2000-imi 21. februarimit 30. martsimut sulineruneq, nalunaaquttap akunnerinut 87-inut naatsorsorlugu nalunaaquttap akunneranut 189,78 akigitillugu akissarsiat akileraarutit ilanngaatigalugit 30. marts 2000-imi tunniunneqarsimasut.

Sulinerunermi akissarsiat 29. februar 2000-imi tunniunneqartut sulineruneq pillugu immersugassakkut ”Y”-p uppernarsaalluni atsiorneratigut uppernarsarneqarsimapput innersuunneqarsimallutillu. Tamatuma saniatigut kommunaldirektøriugallarnerup nalaani sulinerunernut akissarsiat allat tunniunneqarnissaat kia akuerisimaneraa suliami uppernarsaasersuisoqarsimanngilaq.

A allakkatigut 16. december 1999-imeersutigut utoqqalinini pissutigalugu 2000-imi oktoberip naanerani soraarnissaminik qinnuteqarpoq.

Qinnuteqaat kommunip allakkatigut 13. marts 2000-imeersutigut akueraa.

Tulliulluni ilaavoq kommunaldirektørip aningaasaqanermut ataatsimiititaliamut allakkiaa 28. oktober 2000-imeersoq, tassanilu kommunaldirektørip KANUKOKA-mik 27. oktober 2000-imi ataatsimeeqateqarsimanini nassuiarpaa.

Nassuiaatip taassuma ilaanik issuaanissara toqqarsimavara, tassami nassuiaat taanna suliami pisut pillugit kommunaldirektørip naliliineranik imaqarmat. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara kommunip uannut akissummini 13. januar 2002-imeersumi allakkiaq taanna ”isertuussassaq”-mik taasimagaa maluginiariga. Suliami allagaatinik kommunip nammineq isertuussassatut tassungaluunniit assingusumik isiginninnera suliami allagaatit tamanut saqqummiunneqarsinnaanerannut pingaaruteqanngilaq. Suliami allagaatit taamaattut issuaavigisariaqarnerlugit uanga isummerfigisassaraara, allagaatit paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqarsinnaanerannik naliliineq aallaavigalugu, imaluunniit suliap qanoq ingerlasimaneranik paasissutissartalersuininnut pingaaruteqarneranik naliliineq aallaavigalugu.

Allakkiamit makku erserput:

”...
Pisortaasutut atorfilittat (Ingerlatsiviit pisortaat)
Atorfininninni paasivara ingerlatsivinni pisortat suliffigisimasaminnik allattuivii uannut tunniunneqartartut, ilaatigullu taakkunani immikkut aningaasarsiat (piffissani equngasuni sulinermi aningaasarsiat), qaangiuttoornersiat assigisaallu tunniunneqartussat allanneqartarsimallutik.
Ingerlatsivinni pisortat immikkut aningaasarsiaqarsinnaatitaanngimmata, qaangiuttoornersiaqarsinnaatitaanngimmata il.il. suliartoqquneqaratarsinnaanermullu tapisiaqarmata taakku tunniunneqartussatut innersuuttarsimanngilakka, oqarfigisimallugillu suliaq taanna KANUKOKA-mut oqaloqatiginnissutiginiariga.
Qulaani taaneqartumut atatillugu kommunip aningaasaqarnermut siusinnerusukkut pisortarisimasaa aperaara ingerlatsivinni pisortat akissarsiaat kukkunersiuisunit kukkunersiorneqarsimanersut.
A uannut oqarpoq taamaaliortoqarsimasoq.
Suliffeqarfinni namminersortuni pisortallu suliffeqarfiini pisortaatitaasut akissarsiaasa kukkunersiorneqartarnerat ileqquuvoq.
Tamatuma kingorna kukkunersiuisoqarfik attaveqarfigaara apeqqutigalugulu kommunaldirektørip kiisalu ingerlatsivinni pisortat akissarsiaat tunniunneqartut, angalanernut naatsorsuusiaat il.il. kukkunersiorsimaneraat.
Kukkunersiuisut pisortaat R oqarpoq taamaaliortoqarsimanngitsoq, tamannalu K Kommunip naatsorsuutaanik kommunit kukkunersiuisuisa pingaarnerusutigut kukkunersiuisarnissaannik nammineq A-llu isumaqatigiissuteqarsimanerminnik pissuteqartoq.
Tigulaaralunga misissuininni eqqunngitsoqartoq paasigakku ingerlatsivinni pisortat akissarsiaat pillugit suliat kukkunersiuisoqarfimmut nassiuppakka, qinnuigalugillu periaaseq atuuttoq naapertorlugu taakku kukkunersioqqullugit.
Kukkunersiuisoqarfik isumaqatigiissuteqarfigaara suliassat taaneqartut kukkunersuinermut aningaasartuutissatut missingersuutini immikkoortinneqarsimasut saniatigut kommunimut aningaasartuutaanerussanngitsut. ...
Periaaseq taaneqartoq KANUKOKA-p isumaqatigaa, taamatuttaarlu qaangiuttoornersiat, immikkut aningaasarsiat il.il. ingerlatsivinni pisortanut tunniunneqarsinnaannginnerat uppernarsarlugu.
Kukkunersiuineq naammasseriarpat suliaq aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut/kommunalbestyrelsimut saqqummiunneqassaaq.
...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip uannut akissummini 13. januar 2002-meersumi oqaatigaa allakkiaq taanna aningaasaqarnermut atatatsimiititaliamut 7. november 2000-imi saqqummiunneqarsimasoq.

Kommunip A-mut allakkamini 7. april 2001-imeersuni matuma ataani issuaavigisanni, kommunillu utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piumasaqaateqarfigisaani Kommuninik Kukkunersiuisut nalunaarutaat nr. …, 5. januar 2001-imeersoq innersuussutigaa. Nalunaarut taanna Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmit pissarsiarsimavara, nalunaarummillu tassannga makku erserput:

”2.6. Akissarsiat aningaasarsiallu

Suliassaqarfinni ukunani suleriaatsit naliliivigisimavagut, akissarsiallu pillugit suliat arlallit kukkunersiorsimallugit:

...

·Ingerlatsivinni pisortat

...

...

Inerniliineq

Misissuineq pillugu oqaaseqaatit eqqarsaatigalugit immikkoortoq oqaaseqaatinik imaqartoq innersuussutigineqarpoq.

...

3.6. Akissarsiat aningaasarsiallu

...

Suliaq nr. …

Atorfik akissaateqarfimmi lønramme 35-mi skalatrin 48-mut inissitaavoq. Tamatuma saniatigut immikkut tapeqartitsisoqarpoq, taakkulu tassaapput suliartoqqunerqaratarsinnaanermut tapit, sulinerunernut tamanut kiisalu ullunut sulinngiffeqarfiusunut annaasanut aningaasarsianut matusissutissaallutik.

Aammattaaq kommunaldirektørimut taartaasarnernut pisortap tulliatut tapiliisoqartarpoq.

Suliap misissorneqarnerani paasineqarpoq qaammammut nalunaaquttap akunneri qulit sinnerneqarsimatillugit sulinerunermut akissarsiat tunniunneqartarsimasut. Ukiup ingerlanerani ingerlaavartumik taamatut tunniussisoqartarsimavoq. Aningaasarsiatut tunniunneqartut ilaat piffissani pineqartup kommunaldirektøriugallarfiisa nalaanni tunniunneqartarsimapput.

Aammattaaq unnuarsiornermi aningaasarsiat kiisalu arfininngornermi/sapaammi sulinermut tapisiat tunniunneqartarsimapput.

...

Suliat nr. ... aamma ... eqqarsaatigalugit isumaqarpugut KANUKOKA-p allagaasa 27. juli 1998-imeersut kommunini pisortat akissarsiaat pillugit suliniutit piviusunngortinneqarnerannik nalunaarutaasut kiisalu isumaqatigiissutip NAL 2-1-346-mi naqinneqarsimasup akornanni aporaanneqartoq.

KANUKOKA-p allagaani oqaatigineqarpoq sulinerunermut aningaasarsianik tunniussisoqarsinnaasoq, sulinerunerit katinnerisa sulineruneq immikkut tapitigut matussuserneqartoq annertuumik sinnersimappassuk, tak. tjenestemandinut piffissaq suliffiusartoq sulinerunerlu pillugit isumaqatigiissummi § 22. Taamatut oqaasertaliineq kommunini tjenestemandit atorfiisa aalajangersimasut inissitsiterneqarnerat pillugu isumaqatigiissummi atorneqanngilaq, tak. Nal 2-1-346.

Taamaattorli isumaqatigaarput sulineruneq aningaasarsissutigitinneqassappat tjenestemandinut piffissaq suliffiusartoq sulinerunerlu pillugit isumaqatigiissummi § 22-mi malittarisassat malinneqassasut. Taamaattumik aningaasarsisitsineq qaangiuttoornernik qaammammoortumik ingerlaavartumillu tunniussisarnikkut pisinnaanngilaq, kvartalikkaartumilli ataasiaannartumik aningaasarsiatut kingumoortumik aalajangersarneqartassalluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

KANUKOKA-p allagaasa kukkunersiuisoqarfiup innersuussutigisaasa assilineri suliamut A-mut tunngasumut ikineqarsimapput.

Piffissaq suliffiusartoq pillugu isumaqatigiissut pineqartoq Nal. C-I 8-1-70-imi tamanut saqqummiunneqarsimasoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 14. maj 1990-imeersumi § 49, imm. 1

tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit sulinerunerat kiisalu ullunut sulinngiffiussanut annaasanut aningaasarsiaqartitaanerat pillugu Naalakkersuisut aamma Nunatsinni Atorfillit Kattuffissuata NAK-ip isumaqatigiissutaat 27. maj 1993-imeersoq.

Isumaqatigiissut taanna aalajangersakkanik pineqartumut tunngasunik makkuninnga imaqarpoq:

"§ 22. Tjenestemandit pisortat atorfippiaanniittut il.il.

Tjenestemandit pisortat atorfippiaanniittut atorfii atorfiillu taakkununnga assingusut § 20, imm. 5-imi taaneqartutut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimanngitsut eqqarsaatigalugit sulinerunermut aningaasarsisitsinissamik apeqqutit piffissaq suliffiusartoq pillugu ataatsimiititaliap pingajussaannik isumaliutissiissutaani (nr. 572-imi) 11. maj 1965-imeersumi quppernermi 29-mi isummat oqaatigineqartut aallaavigalugit aalajangiivigineqartassapput. Tamatumunnga atatillugu tunngavigineqarpoq tjenestemandinut taakkununnga sulinerunermut taamaallaat aningaasarsisitsisoqarsinnaasoq sulineruneq pineqartoq ima annertutigisimappat tjenestemandip pineqartup piffissami sivisunerusumi sulinerusimanerata tamarmiusup tjenestemandit nalinginnaasumik pisussaaffittut sulinerusarnerat annertuumik sinnersimappagu.

Imm. 2. Tjenestemandit qaangiuttoornernut il.il. immikkut tapeqartinneqartut, matumani suliartoqquneqaratarsinnaanermut tapit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, aatsaat aningaasarsisitsisoqarsinnaavoq sulinerunerup tamarmiusup sulineruneq immikkut tapitigut matuneqartutut isigineqartoq annertuumik sinnersimappagu.

Imm. 3. Tjenestemandit nalinginnaasumik sulineri nakkutigineqarsinnaanngitsut, kiisalu tjenestemandit sulinerminni allat sulinerinik aaqqissuussisuusut sulinerulluunniit ingerlanneqarnerannik nakkutilliisuusut, tamannalu aqqutigalugu piffissap suliffiusartup sivisussusianut eqqortumillu atorneqarneranut sunniuteqartut eqqarsaatigalugit aatsaat sulinerunermut aningaasarsisitsisoqarsinnaavoq sulineruneq tamanna ima annertutigisimappat tjenestemandip pineqartup piffissami sivisunerusumi sulinerusimanerata tamarmiusup tjenestemandit nalinginnaasumik pisussaaffittut sulinerusarnerat annertuumik sinnersimappagu.

Imm. 4. Aningaasarsisitsisoqarsinnaassappat tjenestemandi qullersarisaminut sulineruneq taassumalu annertussusia pillugu ukiumut ataasiarluni nalunaaruteqartassaaq.

Imm. 5. Sulinngiffeqartitsisoqarsinnaanngippat sulineruneq aningaasarsisitsissutigineqassaaq, taakkulu amerlassusissaat sulinerunerup annertussusia isiginiarlugu aalajangersarneqartassapput. Aningaasarsiat taakku ataasiaannartumik tunniunneqartassapput. Aningaasarsiat taakku aalajangersarneqartassapput suliffeqarfiup tjenestemandip pineqartup atorfeqarfigisaata inassuteqaataa pillugu tjenestemandi siumoortumik oqaloqatigereerlugu.

Kapitali VI. Aalajangersakkat immikkut ittut.

...

§ 24. Piffissaq suliffiusartoq pillugu malittarisassat immikkut ittut.

Matuma siuliini aalajangersakkat sulisitsisuni ataasiakkaani tjenestemandit pillugit malittarisassanik immikkut ittunik isumaqatigiissuteqarnikkut ilaneqarsinnaapput. Aammattaaq aalajangersakkat taakku isumaqatigiissuteqarnikkut tjenestemandininit sulinermi immikkut ittunik atugassaqartitaasunit imaluunniit pissutsit immikkut ittut tamanna tunngavissaqartippassuk saneqqunneqarsinnaapput. Isumaqatigiissutit taamaattut sulisitsisuni ataasiakkaani sulineq pillugit immikkut aalajangersakkanut atuuttunut ilanngunneqassapput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip A-mut allakkaminut 7. april 2001-imeersunut Kommunit Kukkunersiuisuisa tikeraarnertik pillugu nalunaarusiaat nr. … ilanngussimavaa. Nalunaarusiap ullua taaneqarsimanngilaq.

Tikeraarneq pillugu nalunaarusiamit kommunip A-mut saqqummiussimasaanit makku erserput:

”Pineqartoq soraarnerussutisiaqarluni 31/10-00 aallarnerfigalugu soraarsimavoq. Atorfik akissaateqarfimmut lønramme 35-mi skalatrin 48-mut inissitaavoq, 34.430 kr.-nik (1/4-91-imi) immikkut tapeqartinneqarluni. Immikkut tapit taakku tassaapput suliartoquneqaratarsinnaanermut tapit, sulinerunernut tamanut kiisalu ullunut sulingiffiusunut annaasanut tamanut matusissutissaasunik, tak. NAL 2-1-346. Aammattaaq kommunaldirektørimut taartaasarnermut pisortap tulliatut tapeqartitsisoqarpoq, 24.380 kr.-nik (1/4-91-imi) aningaasartaqartunik.

1999-imi nalunaaquttap akunneri 751 sulineruffiusimapput. Taakkunannga nalunaaquttap akunnerinut 638-nut tapinik tunniussisoqarsimavoq, 121.002 kr.-nik aningaasartaqartunik. Taakku saniatigut unnuarsiornersiutit kiisalu arfininngornermi/sapaammi sulinernut tapit 7.069 kr.-nik aningaasartaqartut tunniunneqarsimapput.

2000-imi januarimit augustimut nalunaaquttap akunneri 348-t sulineruffiusimapput. Taakkunannga nalunaaquttap akunnerinut 297-inut tapinik tunniussisoqarsimavoq, 56.364 kr.-nik aningaasartaqartut. Taakku saniatigut unnuarsiornersiutit kiisalu arfininngornermi/sapaammi sulinernut tapit 3.474 kr.-nik aningaasartaqartut tunniunneqarsimapput.

Ataatsimut isigalugu inerniliilluni oqartoqarsinnaavoq kommuni sulinerunermut aningaasarsisitsimasoq, qaammammut nalunaaquttap akunnerisa qulit saniatigut, ukiup ingerlanerani ingerlaavartumik.

Pineqartoq 27/10-99-imit 28/2-00-imut kommunaldirektøriugallarsimavoq. Kommunaldirektøriugallernermi aningaasarsiat eqqortumik naatsorsorneqarsimanerat misissorneqarsimavoq. Sulinerunerup ilaa aningaasarsisitsiviusimasoq piffissap taassuma iluaniippoq, 48.773 kr.-nillu aningaasartaqarluni.

Pineqartoq 1999-imi 12/7-mit 11/8-mut aamma kommunaldirektøriugallarsimavoq. Piffissami tassani 6.073 kr.-t tunniunneqarsimapput. Aningaasat taakku eqqorluinnartumik naatsorsorneqarsinnaanngillat, tassami piffissani nikerartuni sulinermi allagartamit ulluni sorlerni sulineruneq ingerlanneqarsimanersoq takuneqarsinnaanngimmat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliaq siullermik kommunalbestyrelsimit, tamatumalu kingorna aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamit suliarineqareersoq kommuni A-mut 7. april 2001-imi imatut allappoq:

”Kukkunersiuisut akissarsiannut tunngasunik misissuinerat

Kukkunersiuisut nalunaarumminni nr. …-imi kiisalu tikernaarneq pillugu nalunaarusiaminni oqaatigaat akissarsiatit amerlanaarlugit tunniunneqarsimasut (Tikeraarnermit nalunaarusiaq nr. … ilanngullugu nassiunneqarpoq). Suliaq kommunalbestyrelsip 14. februar 2001-imi ataatsimiinnermi suliarisimavaa, taamatuttaarlu aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap suliaq 28. marts 2001-imi oqaluuserisimallugu.

Aningaasat amerlanaarlugit tunniunneqarsimasut utertillugit akilerneqarnissaat aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap kingullermik ataatsimiinnermini 28. marts 2001-imi akueraa.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq kukkunersiuisut kiisalu ataatigut atsiortup kommunalbestyrelsimut aningaasaqarnermullu ataatsimiititaliamut oqaatigaat sulinerunermut aningaasarsiatut tunniunneqartut kiisalu immikkut tapiliussat inatsisinut atuuttunut toqqaannartumik assortuuttuusut.

Annertunerusumik iliuuseqannginninni qinnuiginiarpakkit suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullutit.

Ataatsimiinnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarniarlutit attaveqarfiginiarumma tikilluaqqusaavutit, tassanilu kukkunersiuisut oqaaseqaataat itisilersinnaavakka.

Naggasiullugu qinnuigissavakkit oqaaseqaatissaqaruit oqaaseqaatitit kingusinnerpaamik 25. april 2001-imi uannut apuuteqqullugit.

Inuulluaqqusillunga

D

Kommunaldirektør

Assilinera Kommunit Kukkunersiuisuinut nassiunneqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p kommuni allakkatigut 21. april 2001-imeersutigut imatut akivaa:

"Pineqartoq: Kommunaldirektørip allagai 7. april 2001-imeersut.

Kommunaldirektørip allakkatigut qulaani taaneqartutigut qinnuigaanga K Kommunimi atorfeqarninni akissarsiat amerlanaarlugit tunniunneqarsimasut akileqqullugit. Allakkani aningaasat amerlassusiat piffissamulluunniit sumut attuumassuteqarnerat oqaatigineqarsimanngivippoq.

Allakkani oqaatigineqarpoq K Kommunimi atorfeqarnerma nalaani akissarsiannik tigusisarnikkut inatsisinik unioqqutitsisumik iliuuseqarsimasunga. Inatsisit suut unioqqutissimanerikka oqaatigineqarsimanngilaq.

Akileqquneqartut pillugit 25. april 2001 nallertinnagu oqaaseqaateqaqqullunga kommunaldirektørip qinnuigisimavaanga.

Tamatumunnga atatillugu kommunalbestyrelsi nalunaarfigissavara K Kommunimi maj 1981-imi atorfininninnit 1. november 2000 aallarnerfigalugu soraarninngornissama tungaanut akissarsiat tapitallit tunniunneqartarsimasullu il.il. allat tunaartarisassat kommunalbestyrelsit aningaasaqarnermullu ataatsimiititaliat kiisalu qaninnerpaatut qullersarisat nikerartut akuerisarsimasaat malillugit tunniunneqartarsimasut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommuni A-mut 22. maj 2001-imi imatut allappoq:

"Pineqartoq: Akissarsiat amerlanaarlugit tunniunneqarsimasut utertillugit akilerneqarnissaat, tak. kommunip allagai 7. april 2001-imeersut.

Kommunip allagai 7. april 2001-imeersut pillugit oqaaseqaateqartussaasimavutit. Kommuni akerliliissutinik tigusaqarsimanngimmat annigaasat uku akileqqullugit qinnuigineqarputit:

27/10-99-imit 28/2-00-imut sulineruneq kr. 48.773

12/7-99-imit 11/8-00-imut sulineruneq kr. 6.073

Aningaasat katillugit 54.846 kr.-iupput.

Aningaasat ullumikkumiit ullut arfineq pingasut qaangiutsinnagit akileqquneqarput.

Sulinerunermut ingerlaavartumik tunniussisarsimaneq kiisalu immikkut tunniunneqartartunik tunniussisarsimaneq eqqarsaatigalugit ilisimatissavakkit kukkunersiuisut maani 2001-imi junip qiteqqunnerani tikeraarneranut atatillugu ataatsimiigiaqqullutit aggeqquneqarumaaravit.

Inuulluaqqusillunga
D
kommunaldirektør" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna kommunaldirektør D-p A-mut e-mailikkut allagai 18. juni 2001-imeersut imaattut ilanngunneqarsimapput:

"Pineqartoq: Akissarsianik amerlanaarlugit tunniunneqartunik utertitsilluni akiliineq.
Qulaani taaneqartoq borgmesterimut oqaloqatiginnissutigiumallugu kissaatigisimavat.
Taamaattumik borgmesterip allaffianut 25. juni nal. 10.00 ataatsimiigiaqqullutit qaaqquneqarputit.
Ataatsimiinnermi borgmesteri, kukkunersiuisut pisortaat R kiisalu ataatigut atsiortoq peqataassapput.
Isumaqatigiissutip tigunera uppernarsalaarsinnaaviuk." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A kommunimut 20. juni 2001-imi imatut allappoq:

"Asasara borgmesteri.
Pineqartoq: 25. juni 2001-imi nal. 10.00 ataatsiigiaqqusissut.
Kommunaldirektør D-p qarasaasiakkut allakkatigut 18. juni 2001-imeersutigut illit allaffinni 25. juni nal. 10.00 ataatsimiinnissamut qaaqqusimavaanga. Qarasaasiakkut allakkani qulaani taaneqartuni oqaatigineqarpoq kommunaldirektør D kukkunersiuisullu pisortaat R peqataassasut.
1. viceborgmesterimit ilisimatinneqarsimassagunarputit uanga nuliaralu 2001-imi majip naalernerani 1. viceborgmesteri ataatsimeeqatigisimagipput, tassanilu K Kommunip kommunimi atorfeqarninni pasilliutinik akissarsianillu utertitsilluni akileeqqusilluni allagai 7. april 2001-imeersut aamma 22. maj 2001-imeersut pillugit isummakka saqqummiussimagikka. Kommunip allagaasa uangalu allakkama 21. april 2001-imeersut assilineri 1. viceborgmesterip tiguai. 1. viceborgmester oqarpoq allami ataatsimeereerlutit K-mut uterniariaruit ilisimatinniarlutit.
Nalunaarutigisinnaavara illit allaffinni 25. juni 2001-imi nal. 10.00 uanga nuliamalu ataatsimeeqatigerusukkitsigit, kisianni kommunaldirektør D aamma kukkunersiuisut pisortaat R peqataatinnagit. Tamatumunnga pissutaasoq 1. viceborgmesterimik nuliaralu ataatsimeeqateqarnitsinni nalunaarutigaara." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunaldirektørip qarasaasiakkut allakkat imaattut A-mut 22. juni 2001-imi nassiuppai:

"Pineqartoq: Borgmesterimik ataatsimeeqateqarnissaq
Allakkatigut 20. juni 2001-imeersutigut borgmesteri nalunaarfigisimavat ataatsimiinnermi ataatigut atsiortup kukkunersiuisullu peqataanissaat kissaatiginngikkit.
Suliaq borgmesterimut oqaloqatiginnissutigisimavara, isumaqarlungalu ataatigut atsiortumik kiisalu kukkunersiuisumik ataatsimeeqateqarusunnginnerit ajuusaarnartuusoq.

Ataatsimiinnermut tunngaviusoq tassaaginnarpoq suliap qulaajarneqarnissaa, matumani qinikkatut aalajangiisartunut sulinerunerit pillugu suna tunngavigalugu ilitsersuisimanerit ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Borgmesterimik ataatsimeeqateqarnissaq eqqarsaatigalugu oqaatigissavara borgmesterip kingusinnerusukkut ataatsimiigiaqquniaraatit, taamaattumillu ataatsimiinnissatut pilersaarutigineqartoq taamaatinneqartutut isigissavat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip A-mut 5. september 2001-imi imaattunik allagaqarnermigut suliamik suliarinninnermi iliuuseq tulleq iliuuseraa:

"Pineqartoq: Akissarsianik amerlanaarlugit tunniunneqartunik utertitsilluni akiliineq kiisalu nuliavit ullumikkut saaffiginninnera. Nuliat … puffassimaangaatsiaqaluni allaffinnut ullumikkut saaffiginnippoq. Taamatut attaveqarfiginninnermut pissutaasoq isumaga malillugu suunngilluinnarpoq.

… peqqusimavara kommunip oqarasuaatai nalunaarsorlugit allattoqqullugit. Allattuiffimmi tassani normut ataasiakkaat suussusersisinnaannginnatsigit normut taakku sianerfiginiarlugit aalajangerpugut.

Illit normutoqqat taakku aamma ilagaat. Nipigali tusaannarlugu kamalertaravit sumilluunniit nassuiaannissat ajornarsimavoq.

Soorunami nalunngilara oqarasuaammut angallattakkamut atatillugu pisussaaffiit tamaasa tigusimagitit. Allattoqarfiup allattuiffimmit piinngitsuuginnarsimavaatit, massakkulli peersimavaatit.

Nuliavit aamma oqaatigaa malersugarikkit. Suleqatinnit allanillu paasissutissat pissarsiarisakka tunngavigalugit killormorluinnaq igunarpoq. Aamma oqarpoq ilassineq ajorikkit. Ilinnut nuliannullu ilisimatitsissutitut oqaatigissavara inuit tunuinnartartut ilassissallugit ajornakusoortuummat, nuliallu eqqarsaatigalugu tummeqqani saneqquttarluni kannaannaq isigalugu.

Kommunimut akiitsutit eqqarsaatigalugit ataatsimeeqatiginnissamik isumaqatigiissuteqarfiginissat ajornakusoorsimavoq, oqaannaraanniluunniit ajornavissimasoq eqqornerussaaq. Kukkunersiuisut uangalu kingullermik junip qaammataani ataatsimeeqatiginiarsimagaluarpatsigit.

Suliaq eqqartuussisulerisutsinut oqaloqatiginnissutigisimavara, taannalu aamma qularuteqarnani oqarpoq aningaasat pisassarinngisatit ilinnut tunniuteqqullugit ingerlatsivik ilitsersorsimagit. Taamaattumik piumasaqaativut akilersinniarlugit taanna aqqutigalugu massakkut nassiutilersaarpakka.

Taamaattorli taamaaliunnginninni ataani atsiortumut isumaqatigiissuteqarnissannut ullunik arfineq pingasunik piffissalerniarpakkit. Aamma kaammattorumavakkit uannut siunissami toqqaannartumik saaffiginnittaqqullutit, nuliallu oqariartortitatut atortaqqunagu. Kommunimi atorfeqarpoq, ilumoorfiginninnissamullu pisussaaffeqarluni, ullumi qaangertuungajataminik, tamannalu naleqquttuunngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A kommunimut 11. september 2001-imi imatut allappoq:

"Pineqartoq: Kommunip allagai 7. april 2001-imeersut, 22. maj 2001-imeersut aamma 5. september 2001-imeersut.

Allakkat qulaani taaneqartut tigugakkit uppernarsarpara.

K Kommuni qinnuigineqarpoq allakkatigut nalunaarutigeqqullugu K Kommunimi atorfeqarninni akissarsiat uannut tunniunneqartut inatsisinut sunut assortuuttuunersut nalunaarutigeqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip A 27. september 2001-imi imatut akivaa:

"Apeqquteqaatinnut 11. september 2001-imeersumut akissut.

Piffissani kommunaldirektøriugallarfigisimasanni Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut atorfinni qaffasinnerusuniittunut akiliutit il.il. pillugu isumaqatigiissummi pineqartunut ilaasimavutit. (Isumaqatigiissut ilanngullugu nassiunneqarpoq).

Isumaqatigiissummi pgf. 7, imm. 2-mit erserpoq immikkut tunniunneqartartut atorfimmut qulliunerusumut pineqartumut amerlassusiliussat atuuttut malillugit tunniunneqartassasut.

Kommunini tjenestemanditut atorfiit aalajangersimasut akissaatitigut inissinneqarnerat pillugu isumaqatigiissummi pgf. 2, imm. 2-mit, kommunaldirektørinut tapinut tunngasumit, ilaatigut erserpoq sulinerunermut aningaasarsiaqartitsineq pillugu aalajangersakkat kiisalu ullunut sulinngiffinnut annaasanut aningaasarsiaqartitsineq pillugu aalajangersakkat kommunaldirektørinut atorneqassasut.

Isumaqatigiissutit taakku marluk imminnut sanilliukkukkit, soorlu kukkunersiuisup R-ip aamma taamaalioqqusimagaatit, kommunaldirektøriugallartutut inissisimanermi sulinerunermut kommuni aningaasarsisitseqqussallugu malittarisassanut atuuttunut assortuuttuuvoq.

Tassa malittarisassat siusinnerusukkut kommunaldirektøriusartut unioqqutittarsimasaat unioqqutissimavatit. Ilaatigut aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut/qullersarisamut qaninnerpaamut eqqortunik paasissutissiinnginneq pineqartup atorfimminit peersinneqarneranut tunngaviusut ilagaat. Tamanna suliami allagaatinit erserpoq, suliarlumi taanna illit aamma ilisimaaraat.

Isumaqarpunga suliamik qulaani taaneqartumik ilisimaarinninnerit, ilaatigullu piffissani kommunaldirektøriugallarfinni sulineruninnut aningaasarsiaqarnissamik piumasaqaateqarsinnaannginninnik kukkunersiuisunit aamma ilisimatinneqarsimanerit pissutigalugit suliaq suli ilungersunarnerulersoq.

Aamma suliamik ilungersunarsisitsisoq tassaavoq malittarisassanik aalajangersakkanillu illit siusinnerusukkut sulisoqarnermut pisortaasimasutut ilisimareersimasassannik sumiginnaasimanerit.

Naggasiullugu malugeqqunngitsuussanngilara suliassaqarfinni pingaaruteqartuni allani Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissutitigut inatsisitigullu tunngavigisaanik aamma sumiginnaasarsimanerit uppernarsarsinnaagiga.

Tamanna kommunip aningaasaqarnikkut annertuumik annaasaqarneranik kinguneqarsimavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A tamatuma kingorna, tassalu 5. oktober 2001-imi, uannut naammagittaalliorpoq. Naammagittaalliuut imaappoq:

"Ombudsmandi matumuuna qinnuigissavara K Kommunip 31. oktober 2000-imi soraarninngornissama tungaanut atorfeqarninnut atatillugu akissarsianik amerlanaarlugit tunniunneqarsimasunik utertitseqqusilluni piumasaqarnerminut atatillugu Kalaallit Nunaanni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma ingerlatsineq pillugu inatsimmi malittarisassat tamaasa eqqortissimanerai nalileeqqullugu.

Makku ilanngussatut nassiuppakka:

1. K Kommunip allagai 7. april 2001-imeersut, suliaq nr. 9-mik taaneqartoq ilanngullugu.
   Allakkat taakku pillugit oqaatigaara ilanngullugu suliatut nr. 9-tut taaneqartumit ersinngimmat uanga inuttut pineqarnersunga, Kommunillu Kukkunersiuisui inatsisit suut unioqqutinneqarsimasinnaanerat pillugu kommunalbestyrelsimut inassuteqaateqarsimappata taassuma assilinera ilanngunneqarsimanngitsoq. Aamma tupigaara kommunalbestyrelsip aningaasaqarnermullu ataatsimiititaliap 2001-imi 14. februarimi aamma 28. martsimi ataatsimiinnerinit imaqarnilianik ilanngussisoqarsimannginnera issuaasoqarsimannginneraluunniit, suut aalajangerneqarsimasut erseqqissumik takuneqarsinnaanngortillugit. Taamatuttaaq allakkanik atsiortup oqaatsimik ”uanga”-mik kommunip allagaani atuisimanera tupigaara.
2. K Kommunimi kommunalbestyrelsimut allakkakka 21. april 2001-imeersut.
3. K Kommunimit allakkat 22. maj 2001-imeersut.
4. Kommunaldirektør D-p e-mailikkut nassiussaa 18. juni 2001-imeersoq.
5. Borgmesterimut allakkakka 20. juni 2001-imeersut.
6. Kommunaldirektør D-p e-mailikkut nassiussaa 22. juni 2001-imeersoq.
7. K Kommunimit allakkat 5. september 2001-imeersut. Atsiortup oqaaseq ”uanga” atoqqissimavaa.
8. K Kommunimut allakkakka 11. september 2001-imeersut.
9. K Kommunip allagai 27. september 2001-imeersut, taakkulu imarisaasa K Kommunip pillugu naammagittaaliortariaqalersippaannga, tassami K Kommunimi siusinnerusukkut atorfeqarsimasoq, uanga paasinninnera malillugu uanga K Kommunillu akunnitsinni pisimasinnaasunut akuliunneqarnissaa takusinnaanngilluinnagara, kiisalu 15. juni 1991 sioqqullugu – ullormi taanna aallarnerfigalugu taamatut suliunnaarama - sulisoqarnermut pisortatut sulisimaninni pissutsit akuliussimammagit – taakkulu uanga K Kommunillu akunnitsinni pissutsinut attuumassuteqarnerat takusinnaanngisara, akuliussuussimammagit. Uannullu kusanaannerpaapput allakkani immikkoortup kingulliup tulliani kingullermilu pasilliutit uppernarsaasersugaanngitsut.
10. Utoqqalinera pissutigalugu soraarniuteqarlunga K Kommunimut allakkakka 16. december 1999-imeersut.
11. Utoqqalineq pissutigalugu soraarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat allagaat 27. marts 2000-imeersut.
12. K Kommunimit allakkat 6. juni 1991-imeersut.
13. K Kommunimut allakkakka 15. juni 1991-imeersut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimut 11. oktober 2001-imi imatut allappunga:

”Akissarsianik amerlanaarlugit tunniussanik A-mut utertitseqqusissut pillugu suliami kommunip suliarinninnera pillugu naammagittaalliuut kommunip aningaasaqarnermut pisortarisimasaanit A-mit, 5. oktober 2001-imi tigusimavara.

Naammagittaalliuut ilanngussartalik, A-p uannut nassiussimasaa, assilillugu ilanngullugu nassiuppara.

Naammagittaalliuut imatut paasivara, A isumaqartoq ingerlatsinermi inatsisitigut malittarisassat kommunip aningaasanik utertitsilluni akileeqqusineq pillugu suliami suliaqarnerani malinneqanngitsut.

Suliami allagaatit A-p naammagittaalliuuteqarnerminut ilanngussimasaasa, pissutsit makkua misissuiffiginissaannut pissutissaqartilerpaannga:

Utertitsilluni akiliinissamut piumasaqaatip A-p soraarninngornerata kingorna aatsaat atuutsinniarneqalerneranut pissutaasoq.

Kommuni qinnuigineqarpoq, piumasaqaatip aatsaat april 2001-imi atuutsinniarneqarnerneranut pissutaasoq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Kommunip 7. april 2001-imi A-mut allagai.

Kommuni qinnuigineqarpoq sooq allakkani aningaasat utertillugit akilersinniarneqartut annertussusiat oqaatigineqarsimannginnersoq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Kommunip allakkami oqaatigaa, amerlanaarlugit aningaasat tunniunneqarsimasut utertillugit akilerneqarnissaat piumasariniarlugu kommunip aalajangereersimagaa.

Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigineqarpoq, kommunip taamatut pisoqarnera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imut, aalajangiisoqartinnagu suliami peqataasumik tusarniaaviginninnissamut pisussaaffeqarnermut, naleqquttutut kommunip isiginerlugu nassuiaatigeqqullugu.

Kommuni qinnuigineqarpoq, kommunip paasinninnera naapertorlugu inatsisitigut malittarisassat suut unioqqutinneqarsimanersut nassuiaateqarfigeqqullugu, kommuni allakkani imatut allammat:

"Tamatumunnga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, kukkunersiuisoqarfik matumanilu allakkanik atsiortoq kommunalbestyrelsimut aningaasaqarnermullu ataatsimiititaliamut oqaatigisimagaa qaangiuttornersianik immikkullu tapinik akiliinerit inatsisinik atuuttuusunik unioqqutitsinerusut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni qinnuigineqarpoq, allakkani A-p inatsisitigut malittarisassat sorliit innersuussutigineqarnerannik kommunimit sooq paasissutissinneqannginnera nassuiaateqarfigeqqullugu.

Kommunip 22. maj 2001-imi A-mut allagai.

Kommuni salliutillugu qinnuigineqarpoq, kommunip allakkani utertitsinissamik piumasaqaatini tamakkerlugit 54.846 koruuninut naatsorsorsimanerai nassuiaateqarfigeqqullugu.

Kommuni tulliutillugu qinnuigineqarpoq, allakkani oqaaseqatigiinni kingullerni suna pineqarnersoq nassuiaateqarfigeqqullugu:

"Ingerlaavartumik tunniuttakkat eqqarsaatigalugit …" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammalu kommuni qinnuigineqarpoq, A-p kommunip suliamik paasinninneranut oqaaseqaateqarluni, 21. april 2001 kommunimut allakkani uannut naammagittaalliuumminut ilanngussimagaluarai, kommunip allakkani, kommuni "akerliliinermik tigusaqarsimanngitsoq"-mik, oqarneranut suna patsisaanersoq nassuiaatigeqqullugu.

Kommunip 5. september 2001-imi A-mut allagai.

Kommuni qinnuigineqarpoq, allakkat oqaasertalersorneqarnerat ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamut tulluartutut kommunip isumaqarfigineraa nassuiaateqarfigeqqullugu.

Tulliullugu kommuni qinnuigineqarpoq, kommunip A-mut nuliaminik sinniisoqannginnissaanik qinnuigalugu qinnuteqarnera, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 8, imm. 1-imi, oqaaseqatigiinnut siullernut sinniisoqarsinnaanermut pisinnaatitaaffimmut tunngasunut, naleqquttutut isumaqarfigineraa nassuiaatigeqqullugu.

Kommunip 27. september 2001-imi A-mut allagai.

Kommuni qinnuigineqarpoq, atorfimmut tunngasumik unioqqutitsisimaneq pillugu suliamik kommunimi sulisumut allamut nalunaaruteqarneq, allakkami pisimasutut, kommunip paasinninnera naapertorlugu, sulianik nipangiussisussaatitaanermut malittarisassanut tulluartuunersoq.

Tulliullugu kommuni qinnuigineqarpoq, allakkani naggasiullugu oqaatigineqartunut imaattunut pissuutaasoq nassuiaatigeqqullugu:

”Naggasiullugu ilisimatitsissutigissavara uppernarsaatissaqartikkakku allat pingaaruteqartut pillugit aamma Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissutaat inatsisitigullu tunngaviusut unioqqutissimagakkit.

Tamatuma kinguneraa kommunip annertuumik aningaasatigut annaasaqarnera.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigineqarpoq, issuarneqartut pissutsit suut innersuussutigineraat nassuiaateqaqqullugu.

Kommunip utertitseqqusilluni piumasaqarnera ataatsimut isigalugu.

Kommuni qinnuigineqarpoq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 aamma § 24-imi tunngavilersuinissamik piumasaqaat suliami naammassineqarsimasutut kommunip isumaqarfigineraa naliliiffigeqqullugu.

Kiisalu kommuni qinnuigineqarpoq, utertitsinissamik piumasaqaatiminut kukkunersiuisut naliliinerat kisiat kommunip tunngavigineraa, imaluunniit kommunip piumasaqaatimini paasissutissat allat eqqarsaatersuutillu allat tunngavigisimanerai nassuiaateqarfigeqqullugu.

Kiisalu kommuni qinnuigaara A-p sulisutut mappianik misissugassanngorlugu nasseqqullunga.

Paatsuungasoqaqqunagu oqaatigissavara, kommunip oqaaseqaataa A-mut suliami peqataasutut oqaaseqarfigisassanngorlugu, saqqummiuneqarsinnaajumaarmat.”

Allakkat tulliuttut kommunip eqqartuussissuserisuanit tigusimasami assilineri A-p uannut 29. oktober 2001-imi nassiuppai:

”Pineqartoq: K Kommunimut akiitsut

K Kommunip ataatigut atsiortoq qinnuigisimavaa akiitsutit 54.846,00 kr.-iusut akilersinniaqqullugit, taakkulu tassaapput K Kommunimi atorfeqarnerpit nalaani amerlanaarlugit akissarsiarisimasavit amerlaqataat.

Suliami paasissutissanit erserpoq 1999-imi 12. julimit 11. augustimut aamma 27. oktober 1999-imit 28. februar 2000-imut K Kommunini kommunaldirektøriugallarsimasutit. Aammattaaq erserpoq piffissani kommunaldirektøriugallarfinni sulinerusimaninnut aningaasarsisimasutit, tulleriinneri malillugit 6.073,00 kr.-nik aamma 48.773,00 kr.-nik.

Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut atorfinni qaffasinnerusuni suligallartunut akiliuteqartarneq il.il. pillugit isumaqatigiissummi § 3-p nassataraa tjenestemandi atorfimmi qaffasinnerusumi suligallartoq atorfini naapertorlugu akissarsiami tapit kiisalu atorfimmi qaffasinnerusumi suliffigigallakkamini atorfeqavissuuguni akissarsiat nikingassutaat akissarsiarissagai. Tamanna tunngavigalugu K Kommunimi kommunaldirektørip akissarsiai piffissani kommunaldirektøriugallarfinni akissarsiarisarsimavatit.

K Kommunimi kommunaldirektørip akissarsiai piffissani kommunaldirektøriugallarfinni kommunini tjenestemanditut atorfiit aalajangersimasut akissaatitigut inissinneqarnerat pillugu isumaqatigiissutikkut 26. maj 1999-imeersukkut aalajangersarneqarsimapput. Isumaqatigiissummi § 2, imm. 2-p nassataraa sulinerunermut aningaasarsiaqartitsineq pillugu aalajangersakkap kommunaldirektørinut atuutinnginnera. Tamatuma nassatarisaanik piffissani kommunaldirektøriugallarfinni sulinerunernut aningaasarsiat tigusassarinagit tigusarsimavatit.

K Kommunimi sulisoqarnermut siusinnersukkut pisortaasimasutut sulinerunernut kommunaldirektørit aningaasarsisinneqartarnerat pillugu malittarisassat ilisimasimagakkit, taamaakkaluartorli piffissani kommunaldirektøriugallarfinni sulinerunitit nalunaarutigisarsimagakkit, taamaaliornikkullu aningaasarsiat tunniunneqartittar-

simagakkit K Kommuni sinnerlugu pissutsit taamaannerat politiinut unnerluussissutigisinnaavara.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit inussiarnersumik qinnuigissavakkit 54.846,00 kr.-nut uanga allaffinnut piaarnerpaamik akileqqullugit, kingusinnerpaamillu ullumikkumiit ullut 14-it qaangiutsinnagit, taamaaliunngikkuimmi unnerluutigissagikkit peqquneqarsimagama. Checki atorlugu akiliisinnaavutit, imaluunniit allaffiup kontoanut nr. …-mut.

Kiisalu paatsoortoqaqqunagu nalunaarutigissavara allakkat uku ernialersueqqusissutitut isigineqassammata, tak. ernialersuineq pillugu inatsimmi § 3, imm. 2, taannalu malillugu K Kommunip pisassarisai diskonto sukkulluunniit atuuttoq 5%-inik taperlugu ernialersorneqassapput, ullumikkumiit ullut 30-it qaangiunnerannit aallartittumik, akiliisoqarnissaata tungaanut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimut 31. oktober 2001-imi imatut allappunga:

"Aallaqqaasiullugu paatsoortoqaqqunagulu uppernarsarpara kommunip allagai 26. oktober 2001-imi tigugakkit, allakkanilu taakkunani oqaatigineqarpoq suliami novemberip naannginnerani akissuteqarsinnaanissani kommunip naatsorsuutigigaa.

Tamatuma kingorna kommunip eqqartuussissuserisuata allagaasa assilineri A-mit 29. oktober 2001-imi tiguakka. Allakkat taakku assilineri ilisimatitsissutitut ilanngullugit nassiuppakka.

Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigaara suliaq, eqqartuussissuserisup oqarneratut, eqqartuussivimmut suliassanngortinniarneqarnersoq, imaluunniit inatsisitigut pissutsit kommunip utertitsilluni akileeqqusinerminut tunngavigisai pillugit politiinut unnerluussisoqarniarnersoq nalunaarutigeqqullugu."

Kommunip akissutaa imaattoq 23. januar 2002-mi tiguara:

"Naammagittaalliuut qulaani taaneqartoq kiisalu suliaq A-mut tunngasoq pillugu akissutitut nassuiaat matumuuna nassiunneqarpoq. Tamanna ajornanngippat K Kommunip Ombudsmandi ataatsimeeqatigerusukkaluarpaa, suliaq oqaloqatiginnissutiginiarlugu. Taamatut kissaateqarneq suliamut kommunaldirektøriusimasumit X-imit aallartinneqarsimasumut attuumassuteqarneranik pissuteqarpoq.

Aningaasaqarnermut siusinnerusukkut pisortaasimasoq A pillugu nassuiaat matumuuna nassiunneqarpoq. Tamatumunnga peqatigitillugu piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup sivisussusia kommunip ajuusaarutigaa, tamannalu sulisunik amigaateqarnermik pissuteqarpoq.

Aallaqqaasiullugu A-p Ombudsmandimut Kalaallit Nunaanni inatsisinik malinninnginneq pillugu naammagittaalliornera kommunip eqqumiigisinnaavaa.

Pingaartumik taassuma inatsisinik taakkuninnga kiisalu sulianik suliarinninnermut atatillugu malittarisassanik allanik uppernarsarneqarsinnaasumik nammineq unioqqutitsisimanera eqqarsaatigalugu, matumani isumaqatigiissutinik piumasaannarmik atuineq, inuussutissarsiutinut tapersiissutit pillugit nalunaaruteqartanngineq kiisalu assersuutigalugu atorfeqartitaasunut tapinik tunniussisarneq ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Tapit Namminersornerullutik Oqartussanit akuerisaanngitsut, tapillu tunniutissallugit inatsisitigut tunngavissaqanngitsut.

Nassuiaatip matuma naggataa'tungaani assersuutinik saqqummiussisoqarumaarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq isumaqatigiissut inatsisinik unioqqutitsisoq taassuma nammineq kommunaldirektørimut 2000-imi novemberimi isumaqatigiissutigeriarsimagaluarmagu. (Kommunaldirektørip A-mut allagai 2. no-

vember 2000-imeersut suliamiipput). Tamatumunnga atatillugu taamani borgmesteriusumut naammagittaalliorsimavoq, kommunaldirektørilu aalajangersakkanik ingasattajaaraluni malinninniartutut (paragrafrytter) taasimallugu.

Utertitsilluni akileeqqusinermik piumasaqaatip aatsaat A-p soraarnerata kingorna saqqummiunneqarneranut pissutaasut makkuupput:

Kommunaldirektørip sulilernermini pissusissamisuungitsorpassuit paasisimavai, tamakkulu ilaatigut ingerlatsiviup iluinnaani allakkiamit isertuussassaasumit, aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap 7. november 2000-imi ataatsimiinnerani saqqummiunneqartumit erserput. Assilinera ilanngussatut 1-itut nassiunneqarpoq. Aamma uppernarsaatitut ilanngussatut 2-tut nassiunneqarput 1997-imit 1997-imut akissarsiat allagartaat. Akissarsiat pillugit nalunaarutinit taakkunnga erserpoq A-p akissarsiai 1997-imit 1999-imut 120.000 kr.-t sinnerlugit qaffariarsimasut.

A 2000-imi novemberimi pisortatigoortumik tunuarpoq.

Kukkunersiuisut kommunip naatsorsuutaanik misissuineranni, matumani ingerlatsivinni pisortat akissarsiaannik misissuineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, paasineqarpoq A-p atorfini atornerlullugu piffissani kommunaldirektøriugallarfigisamini sulinerunermut akissarsiat imminut tunniunneqarnissaat borgmesterimut isumagitissimagaa. Kukkunersiuisut nalunaarutaat nr. … kommunalbestyrelsip 14. februarimi tamatumalu kingorna aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap 28. marts ataatsimiinnerini aatsaat oqaluuserineqarmat ataatsimiinnerit taakku ingerlanneqareertinnagit A tamakku pillugit allaffigineqarsinnaasimanngilaq.

Kommuniap allagai 7. april 2001-imeersut:

Aningaasat amerlassusiisa allakkani taaneqarsimannginnerannut una pissutaavoq:

Aningaasat amerlassusiat ilanngussami kukkunersiuisut nalunaarusiaannut nr. …-imut ilanngullugu nassiunneqartumi taaneqarsimavoq. A-p nalunngilluinnarpaa sulinerunini ilanngussami tassani allaaserineqarsimasut.

Aningaasat utertillugit akilersinniarneqarnissaannik aalajangernermik kommunip nalunaaruteqarneranut pissutaasut ilaatigut makkuupput:

A Kommunit Kukkunersiuisuini kukkunersiuisut pisortaannit R-imit siusinnerusukkut oqarfigineqarsimavoq kommunaldirektøriugallartutut akissarsiaqaatigaluni sulinerunermut aningaasarsiaqarsinnaanngitsoq. Tamanna kommunaldirektøriugallartutut atugassarisai pillugit oqaloqatigiinnermut atatillugu pisimavoq. A sukkulluunniit tamakkuninnga ilisimasaqarsimanngitsututut imminut isigisinnaasimanngilaq.

Taamaattumik aningaasat utertillugit akilernissaat A-p naatsorsuutigisinnaasimavaa. Kommuni isumaqarpoq tusarniaanissamut pisussaaffeqanngitsoq, assersuutigalugu qaangiuttoornerit amerlavallaat nalunaarutiginerisigut nalunngikkaanni aningaasat utertillugit akilerneqartussaasut.

Taamatuttaaq akissarsiatut tunniunneqartut atorfeqartitaasut tusarniaavigeqqaarnagit aaqqiivigineqartarneri nalinginnaasuupput. Matumani allaassutaasoq tassaavoq A-p soraarsimanera.

Inatsisitigut malittarisassat eqqartorneqartut tassaapput tjenestemandit pillugit inatsimmi sulinerunermi aningaasarsiat tunniunneqartarnerat pillugu malittarisassat. Malittarisassat taakku A-p nalunngilai. Tamanna innersuussisoqannginneranut ilaatigut pissutaavoq. Malittarisassat taakku A-mut kingusinnerusukkut nassiunneqarsimapput, puiguisimanerani ajornanngippat eqqaaseqqinniarlugu.

Kommunip A-mut allagai 22. maj 2001-imeersut

Pisassarisat taakku kommunaldirektøriugallartutut akissarsiaqaatigaluni aningaasanik sunik tunineqarsimaneranik kukkunersiuisut paasissutissiissutaat tunngavigalugit naatsorsorneqarsimapput.

A-p akerliliissutai pillugit allakkat eqqarsaatigalugit oqaatigineqarsinnaavoq taakku suliamut kukkusumut ilineqarsimasut, taamaattumillu suliap suliarineqarnerani ilaatinneqarsimanatik. Taamaalilluni ilanngussaqqaamit erserpoq taakku takkuttutut kiisalu borgmesterimit kommunaldirektørimilluunniit takuneqarsimasutut naqissuserneqarsimanngitsut. Ilanngussaq taanna ullumikkut suliami A-mut tunngasumiippoq.

Kommunip allagai 5. september 2001-imeersut

Apeqqut siulleq arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumit naliliivigineqartariaqarpoq.

A-p nuliata A-mut sinniisuusinnaatitaanera eqqarsaatigalugu taanna inassuteqaataavoq, peqqussutaanani. Tamatumunnga pissutaasoq tassaavoq …-p 5. septemberimi kommunaldirektørimut puffassimaarlunilu kamattorujussuunera, isiginnittut takkuanni. Pisup tamatuma kingorna …-p oqaloqatigineqarneranit imaqarniliaq ilanngussatut 3-tut nassiunneqarpoq.

Kommunip allagai 27. september 2001-imeersut

Pissutsit suliamut annertuumik pingaaruteqarsimammata, suliallu isertuussassaanera …-p nalunngimmagu kommuni isumaqarluinnarpoq A tassaasoq nipangiussisussaatitaanermik atornerluisoq. Taamaalilluni allakkat taakku siusinnerusukkut direktøriusimasumut takutillugillu oqaloqatiginnissutigisimavai, naak suliaq nipangiussisussaatitaanerminut ilaasoq nalunngikkaluarlugu. Tamanna A-p tungaanit pimoorullugu iliuusaasoq kommunip qularutiginngilaa.

Suliaasimasoq taanna A-p tamakkiisumik ilisimasaqarfigaa, taamanimi atorfeqartitaagami. Taamaattoqarnera suliamut sakkortunerusumik sunniuteqarmat pissutsit taamaannerat soorunami innersuussutigineqarpoq. Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 11, imm. 2 aamma innersuussutigineqarpoq.

Apeqqut tulliuttoq, assersuusiorfigineqarsimanngitsoq nipangiussisussaatitaanermik kommunip nakkutiginninnera pillugu Ombudsmandip apeqqutaanut siullermut assortuuttuusoq kommuni isumaqarpoq, taamaattumillu tamanna kommunip nassuiaqquniarpaa.

Ombudsmandilli suliamik suliarinninnerani atugassatut makku ilanngussatut 4-tut nassiunneqarput:

...-p atorfinitsinneqarnerani allakkiaq.

... pisortaanut ikiortitut atorfinitsinneqarsimavoq, naak kommunip entreprenøreqarfianut pisortaagaluarluni.

Suliaq …-p tapisiaqarneranut tunngasoq

…-mut § malillugu amerlavallaanik tapisisititsineq (Ilanngussaq 1-imi allaaserineqarpoq)

Suliaq …-p tapisiaqarneranut tunngasoq

A-p suliniuteqarneratigut inatsisitigut tunngavissaqarnani 40.000 kr.-nik tunniussineq. (Ilanngussaq 1)

Sulisunik pisortaagallartunngortitsineq

Mail 11. juni 1998-imeersoq innersuussutigineqarpoq

Sulisut atorfiisa akissaatitigut inissinneqarnerinik KANUKOKA-mut saqqummiusseqqaarnani allanngortitsineq

Kommunaldirektørip nassuiaataa innersuussutigineqarpoq (Ilanngussaq 1)

...-p inuussutissarsiornermik siunertaqartumik attartorneq (tapiissutit) pillugu nalunaaruteqarneq.

Kommunaldirektørip nassuiaataa innersuussutigineqarpoq (Ilanngussaq 1) suliap allaqqinneqarneranut.

Kommunip utertitsilluni akileeqqusinera ataatsimut isigalugu

Tunngavilersuut allakkanit 27. septemberimeersuni erseqqissumik takuneqarsinnaavoq. Kommunip taama kingusitsigisukkut aatsaat tunngavilersuinera pissuteqar-

poq kommuni isumaqarluinnarmat ilaatigut malittarisassat A-p ilisimagai, tassami sulisoqarnermut tunngasunut ukiorpassuarni akisussaasuusimammat.

Kommunip akileeqqusinini kukkunersiuinikkut naliliinermik taamaallaat tunngaveqartippaa. Tamatumunnga pissutaavoq suliap erseqqinnerusumik misissorneqarnissanut kommunip sulisunik amigaateqarsimanera, tassani kommunimi siusinnerusukkut pisortaasimasut inatsisinik saneqqutaarisimanerat pissutigalugu suliassat kommunip suliarissallugit pisinnaasai sinnersimaqimmatigit.

Tamanna ajornarsimanngitsuuppat kommunip siusinnersukkut aqutsisimanera oqartussaasumit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumit misissorneqarsimasariaqaraluarpoq, soorlu Puisi Nanortalimmiittoq taamatut misissuiffigineqarsimasoq.

Taamaattorli kommuni tamatumunnga taarsiullugu siumut isiginiarumasimavoq, pereersimasullu tamanna ajornanngikkaangat qaanngiinnartarlugit. Taamaattorli kukkunersiuineq pillugu nalunaarutit kommunip malitseqartitsivigisussaavai, suliamilu matumani sallaatsumik taamaalioriartorsimavoq, tamannali ajornavissoq paasinarsisimalluni.

Naggasiullugu oqaatigineqassaaq kommuni A-mut arlaleriarluni saaffiginnittarsimagaluarmat suliaq pillugu isumaqatigiissuteqarfiusinnaasumik ataatsimeeqatiginiarlugu, kisianni A ataatsimiinnerni taakkunani kukkunersiuisut kommunaldirektørilluunniit peqataaffigisaanni peqataajumasarsimanngilaq.

Suliami A-mut tunngasumi allagaatit kommunip matumunnga ilanngulugit nassiuppai.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A kommunip uannut akissutaa pillugu oqaaseqaateqarnissaanut 28. januar 2002-mi periarfissippara.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommunimut imatut allappunga:

”Kommunip suliaq pillugu nassuiaataa suliarlu allagaatinik A-mut tunngasunik imalik misissugassara 23. januar 2002-mi tiguakka.

Tamatumunnga atatillugu kommunip nassuiaataata ilanngussartallip assilinera A-mut nassiuppara, A kommunip nassuiaata pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu.

Kommunip allakkamini nassuiaammik nassitsissummini oqaatigaa kommunip Ombudsmandi suliaq pillugu ataatsimeeqatiginissaa kissaatigigaa, tamanna suliamut kommunaldirektøriusimasup X-ip aallartissimasaanut ataqatigiinneqartoq kommunip isumaqarnera tunngavigalugu.

Paasissutissanik kommunip inunnut ataasiakkaanut ingerlatseqqissimanera pillugu kommunaldirektøriusimasup Ombudsmandimut naammagittaalliuutaa kommunip innersuussutigigaa naatsorsuutigaara.

Ilisimatitsissutitut oqaatigaara suliaq taanna immikkut suliarineqarmat, naammagittaalliuullu pissutigalugu misissuinermik aallartitsisoqassanersoq Ombudsmandi aalajangereerpat kommuni tamanna pillugu ilisimatinneqarumaarpoq.

Tulliullugu oqaatigaara Ombudmandip kommuni ataatsimeeqatigerussinnaagaa, A-p naammagittaalliuutaanut kommunip oqaloqatigiissutigissallugu kissaatigisaanut atatillugu nalornissutaasunik apeqqutissaqarpat.

Taamaattorli apeqqutit suut taamatut ataatsimiinnermi qulaajarneqarnissaanik kommunip kissaateqarnerata kommunimit siumoortumik erseqqissarneqarnissaa pisariaqartuussaaq.

Aammattaaq Ombudsmandi isumaqarpoq paasissutissat naliliinerilluunniit suliassanik suliarinninnermi tunngaviit nalinginnaasut malillugit Ombudsmandip sulia-

mik suliarinninneranut ilaatillugit A-mut oqaaseqaateqarfigitissallugit pisussaaffigisassaasa oqaluuserineqarnissaat siunertaralugu ataatsiimmeq naleqquttuunngitsoq.

Paasissutissat naliliinerillu taamaattut kommunip allakkatigut saqqummiuttariaqarpai.

Aammattaaq naammagittaalliuutip qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsineranik Ombudsmandi paasinninnermi oqaluuserineqarnissaa siunertaralugu ataatsimeeqateqarsinnaanngilaq, tassami oqartussaasup Ombudmandimit misissuiffigineqartup suliamik paasinninnera Ombudsmandip suliamik suliarinninneranut suliamillu paasinninneranut qilersuisuunngimmat.

Kommunip A-mut allakkani pillugit nassuiaammini allakkani immikkoortoq una pillugu nassuiaaqqusininnik nalornisooruteqarnini kommunip aamma oqaatigisimavaa:

"Naggasiullugu malugeqqunngitsuussanngilara suliassaqarfinni pingaarutilinni Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissutitigut inatsisitigullu tunngavigisaannik aamma sumiginnaasimanerit uanga uppernarsarsinnaagakku.

Tamatuma kommunip aningaasatigut annertuumik annaasaqarnera kingunerisimavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip A-mut allagaani immikkoortumut issuarneqartumut atatillugu misissuinera ilaatigut kommunip issuarneqartutut allannissaanut pissutissaqarsimaneranik apeqqummut, ilaatigullu oqaasertalersuinerup ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamik piumasaqaataasup ilumut eqqortinneqarsimaneranik apeqqummut tunngassuteqarpoq.

Ingerlatsinermi ileqqoorissaarnermut ilaavoq oqartussaasut innuttaasunut attaveqarnerminni ataqqinnittumik mianerinnittumillu pissusilersortarnissaat, taamatuttaarlu oqartussaasut oqaatsinik atuinerminni sapinngisamik erseqqissuliortarnissaat, taamaaliornikkut pissutsit suut oqartussaasunit innersuussutigineqarnerinik innuttaasut nalornisuulersinneqannginnissaat anguniarlugu.

Taamaattumik pissutsit suut immikkoortumi issuarneqartumi tunngaviusunersut nassuiaqqullugit kommunimut qinnutigisara matumuuna nangeqqippara."

Kommunip uannut akissutaa pillugu A-p oqaaseqaatai imaattut 20. februar 2002-mi tiguakka:

"...

Oqaaseqaatikka paasiuminartuutinniarlugit kommunip nassuiaataani immikkoortoq oqaaseqaateqarfigiumasara isaasalerlugu uingasunik allallugu issuartarpara, tamatumalu kingorna taanna pillugu oqaaseqaatikka allattarlugit. Tamanna kommunip nassuiaataani immikkoortut ilaat eqqarsaatigalugit allakkanni 11. oktober 2001-imeersuni apeqqutit sorliit kommunip akisimanerai paasiuminaatsittarakku.

"Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq isumaqatigiissut inatsisinik unioqqutitsisoq taassuma nammineq kommunaldirektørimut 2000-imi novemberimi isumaqatigiissutigeriarsimagaluarmagu. (Kommunaldirektørip A-mut allagai 1. november 2000-imeersut suliamiipput). Tamatumunnga atatillugu taamani borgmesteriusumut naammagittaalliorsimavoq, kommunaldirektørilu aalajangersakkanik ingasattajaaraluni malinninniartutut (paragrafrytter) taasimallugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ilumoorpoq kommunip allaffeqarfianut matuersaatinik 1. november 2001-imi tunniussinermut atatillugu sulisinnaassusera kommunimut neqeroorutigisimagakku, kommunip uannut allagaanit 2. november 2001-imeersunit issuarneqartutut. Aamma ilumoorpoq kommunaldirektør D ullaaq taanna oqaloqatigereerlugu taamanikkut borgmesteriusoq "kusanartumik inuulluaqqujumallugu" oqaloqatigisimagakku, o-

qaloqatigiinnermilu tassani nalunaarutigalugu neqeroorutiga tamatumunngalu atatillugu piumasaqaatikka kommunaldirektør D-p akueriumasimanngikkai, tassami taamaaliorneq isumaqarami taamaaliorneq malittarisassanut atuuttunut assortuuttuusoq. Aalajangersakkanik ingasattajaaraluni malinninniartoq (paragrafrytter) atornerlugu eqqaamanngilara, immaqali suunngitsunik allaat ilanngussuisartoq (pernittengryn) atorsimassavara.

Tamatuma kingorna suliap nammineq misissornissaanut pissutissaqarlunga isumaqarsimavunga, tamatumanilu paasisakka ilanngussaq 1-imiittut innersuussutigissallugit. Ombudsmandip 2000-imi ukiumoortumik nalunaarutaa pillugu aviisitigut allaaserisanik atuarninnut atatillugu Namminersornerullutik Oqartussat allaffissornikkut aqutsinermi malittarisassaliaasa, kaajallaasitaliaasa il.il. inatsisitigut tunngavissaqarnerannik Ombudsmandip nammineerluni misissuinerani inerniliussaq uanga inerniliussannut naapertuuttoq isumaqarpunga.

"Aningaasat amerlassusiat ilanngussami kukkunersiuisut nalunaarutaannut nr. ...-imut ilanngullugu nassiunneqartumi taaneqarsimavoq. A-p nalunngilluinnarpaa sulinerunini ilanngussami tassani allaaserineqarsimasut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimi ukiorpassuarni sulininni kukkunersiuisut nalunaarutaat ilanngussartallit takusarsimagakkit aamma nalunngilara kukkunersiuisut K Kommunip atorfeqartitaasa kukkernersiuineq pillugu nalunaarutaat tamatigut kommunimut allakkiamik ilaqartinneqartartoq suliat allattorsimaffiannik imaqartumik, tassanilu suliat inunnut ataasiakkaanut tunngasut kukkunersiuisut misissorsimasaat aqqisigut taaneqartartut. Suliat allattorsimaffiat taanna tamanut saqqummiunneqartanngitsoq ilaatigut kommunalbestyrelsip aqutsisoqarfiullu taakkunani suliallu suliareqqinneqarnerani atugassaavoq, taamaalilluni innuttaasoq atorfeqartitaasorluunniit eqqoqqissaartumik unneqqarissumillu ilisimatinneqartarluni suliaq pineqartumut tunngasoq misissorneqarsimasoq. Tamanna atorfeqartitaaneq, innuttaaneq imaluunniit sulisutut suliffimmit soraarsimaneq apeqqutaatinnagu atuuppoq.

"A Kommunit Kukkunersiuisuini kukkunersiuisut pisortaannit R-imit siusinnerusukkut oqarfigineqarsimavoq kommunaldirektøriugallartutut akissarsiaqaatigaluni sulinerunermut aningaasarsiaqarsinnaanngitsoq. Tamanna kommunaldirektøriugallartutut atugassarisai pillugit oqaloqatigiinnermut atatillugu pisimavoq. A sukkulluunniit tamakkuninnga ilisimasaqarsimanngitsututut imminut isigisinnaasimanngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilumoorpoq siusinnerusukkut kommunaldirektøriusimasoq X pillugu taamanikkut kommunalbestyrelsiusup 1999-imi ukiakkut aalajangerneranut paatsiveerusimaartumut atatillugu 1999-mi ukiakkut Danmarkimi sulinngiffeqarnera unitseqqullugu peqquneqarninni Danmarkimiit Kalaallillu Nunaannut uternerma kingorna kukkunersiuisut pisortaat R, Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmi allaffiup pisortaa ... kiisalu KANUKOKA-p direktøria kommunalbestyrelsip sulinermi atugassaritaasumik ajornarluinnartunik uannut atugassiisimanera pillugu oqarasuaatikkut arlaleriarlunga oqaloqatigisarsimagakkit. Kisianni kukkunersiuisut pisortaata R-ip issuarneqarsimasutut uannut oqarsimanera eqqaamanngilara. Taamatut oqarsimappat sulinngiffeqarninni uteqquneqarninnit kommunalbestyrelsip kommunaldirektøriugallartussamik atorfinitsitsinerata tungaanut allakkiarisarsimasaanik nassiunneqarsimasunik paasitinneqarnissara qinnutigissavara. Taakkumi uannut saqqummiunneqarsimanngisaannarput. Ilanngussatut 2-tut nassiuppakka KANUKOKA-p Danmarkimi Kommunernes Landsforeningimut pisimasut paatsiveerusimaarnartut qulaani taaneqartut pillugit allagaasa 16. december 1999-imeersut assilineri.

"Taamatuttaaq akissarsiatut tunniunneqartut atorfeqartitaasut tusarniaavigeqqaarnagit aaqqiiviginеqartarneri nalinginnaasuupput. Matumani allaassutaasoq tassaavoq A-p soraarsimanera." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ila ukorsiiaa!!! Kommuni kukkussuteqarsimappat atorfeqartitaasoq paasinninnera malillugu tamatigut tusarniaavigineqartussavoq/ ilisimatinneqartussaavoq/ paasitinneqartussaavoq kukkuneq qanoq iliorluni aaqqinniarneqarnersoq.

"Inatsisitigut malittarisassat eqqartorneqartut tassaapput tjenestemandit pillugit inatsimmi sulinerunermi aningaasarsiat tunniunneqartarnerat pillugu malittarisassat. Malittarisassat taakku A-p nalunngilai. Tamanna innersuussuteqannginneranut ilaatigut pissutaavoq. Malittarisassat taakku A-mut kingusinnerusukkut nassiunneqarsimapput, puiguisimanerani ajornanngippat eqqaaseqqinniarlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Matumani uannut erseqqilluinnarpoq piffissat suliffiusartut, tjenestemanditut atorfeqartitaasut lønrammi aalajangersimasoq ataallugu qulaallugulu 1. april 1991 sioqqullugu tamatumalu kingorna sulinerunermut aningaasarsiaqartitaanerat pillugit tjenestemandit kattuffiisa sulisitsisullu isumaqatigiissutaanni malittarisassat allarpassuillu kommunip puigorluinnarsimagai, piaaraluniluunniit isummerfiginaveersaarai. Aammattaaq oqaatigisinnaavara kommunimi pisortatut atorfilittatut allatulli – kommunip aqutsisoqarfiani piffissani nikerartuni sulisarneq piffissallu suliffiusartut pillugit isumaqatigiissutini tapeqartinneqartuni suleqatigiinneq pillugu ataatsimiititaliamit kommunalbestyrelsimillu akuerisaasuni pineqartunut ilaatinneqarama - taamaattumillu piffissaq uagut suliffigisassarput nammineq aaqqissuussinnaanngikkipput. Tassalu aningaasaqarnermut pisortatut sulinera nakkutigineqarpoq, kommunaldirektøriugallartutut sulissagaangama.

"A-p nuliata A-mut sinniisuusinnaatitaanera eqqarsaatigalugu taanna inassuteqaataavoq, peqqussutaanani. Tamatumunnga pissutaasoq tassaavoq ... 5. septemberimi kommunaldirektørimut puffassimaarlunilu kamattorujussuunera, isiginnittut takkuanni. Pisup tamatuma kingorna ...-mik oqaloqaternermit imaqarniliaq ilanngussatut 3-tut nassiunneqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ombudsmandimut ilisimatitsissutitut isumaqarpunga tulluartuusoq uanga nuliamalu 5. september 2001-imi kommunimut tunniussimasatta assilineri ilanngullugit nassiukkukkit. Ilanngussaq 3 takuuk.

"Pissutsit suliamut annertuumik pingaaruteqarsimammata, suliallu isertuussassaanera A-p nalunngimmagu kommuni isumaqarluinnarpoq A tassaasoq nipangiussisussaatitaanermik atornerluisoq. Taamaalilluni allakkat taakku siusinnerusukkut direktøriusimasumut takutillugillu oqaloqatiginnissutigisimavai, naak suliaq nipangiussisussaatitaanerminut ilaasoq nalunngikkaluarlugu. Tamanna A-p tungaanit pimoorullugu iliuusaasoq kommunip qularutiginngilaa.

Suliaasimasoq taanna A-p tamakkiisumik ilisimasaqarfigaa, taamanimi atorfeqartitaagami. Taamaattoqarnera suliamut sakkortunerusumik sunniuteqarmat pissutsit taamaannerat soorunami innersuussutigineqarpoq. Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 11, imm. 2 aamma innersuussutigineqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip nassuiaammini tjenestemandit pillugit inatsimmi § 11, imm. 2 innersuussutigaa. Isumaqarpunga taanna imaattunik oqaasertaqartoq:

"11, imm. 2. Tamanna peqatigalugu tjenestemandi nalunaarfigineqassaaq akissaatit killissat suut najoqqutaralugit maanna akissaaserneqassasoq, atorfilittullu sulinissamini suna suliffigigallassagaa."

Tamanna suliamut sukkut attuumassuteqarami?

Kommunip tassunga taarsiullugu tjenestemandit pillugit inatsimmi § 12, imm. 2 ataani issuarneqartoq innersuussutiginiarsimaguniuk:

"12, imm. 2. Tjenestemandi nipangiussisussaavoq pissutsinik atorfimmini ilisimalikkaminik pissutsimikkullu isertuussaasariaqartunik taamatulluunniit inassutigineqartunik. Nipangersimasussaaneq taanna atorfimminit tunuarneratigut atorunnaassanngilaq."

Taava innuttaasup siusinnerusukkulluunniit atorfeqartitaasup allakkanik il.il. innuttaasumut siusinnerusukkulluunniit atorfeqartitaasumut toqqaannartumik pisortat nassiussimasaannik inummut allamut ingerlatseqqinnermigut nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsisinera kommunip eqqartuussutikkut aalajangiiffigitinniartussavaa.

Siusinnerusukkut suliaq kommunip oqaatigisaa eqqarsaatigalugu taanna

"...-p atorfinitsitaanerani allakkiaq"-mi suliarineqarpoq."

Eqqaamavara atorfinitsitsineq pillugu suliaq ingerlanneqartoq, inuk pineqartoq pillugu taassuma pisortani siusinnerusukkut atorfeqartitaasimanera kommunimilu suliat pineqartup ingerlatassai tunngavigalugit formanditut akissaateqarnikkut inissinneqarnissaata teknikkeqarnermut, ineqarnermut avatangiisinullu ingerlatsiviup aamma taamanikkut sulisoqarnermut pisortap suliap suliarineqarneranut il.il. akisussaasut assortuunnerisigut. Atorfinitsitsinermi allakkiamik sulisoqarnermut pisortaq peqatigalugu atsiuisuusimanera atsiortarneq pillugu malittarisassanut atuuttunut attuumassuteqarpoq, tassalu atorfinitsitsinermi allakkiat tamatigut borgmesterimit kommunaldirektørimilluunniit atsiorneqartassasut.

"...-mut § malillugu amerlavallaanik tapisititsineq (Ilanngussaq 1-imi allaaserineqarpoq)

Suliaq ...-p tapisiaqarneranut tunngasoq

A-p suliniuteqarneratigut inatsisitigut tunngavissaqarnani 40.000 kr.-nik tunniussineq. (Ilanngussaq 1) "(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Teknikkeqarnermut, ineqarnermut avatangiisinullu ingerlatsivimmi ingerlatsinermi ingeniøritut atorfiup akissaateqarnikkut inissinneqarnera pillugu suliaq siusinnerusukkut kommunaldirektøriusumit 1998/1999-imi isumaqatigiinniarnerni illua'tungiusunut saqqummiunneqarsimavoq. Suliap KANUKOKA-mi Sulisoqarnermullu Pisortaqarfimmi arreeqisumik suliarinninnerup kingorna suliaq kommunaldirektøriugallartutut allaffinni nerriviup qaanut ilineqarpoq, aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani 12/99-imi imaqarniliami allaaserineqartutut, ataatsimiititaliarlu aalajangiivoq pineqartorlu taanna malillugu akissarsiamigut aaqqiivigineqarluni, KANUKOKA-llu nalunaaruteqarnerata kingorna ingerlatsinermi ingeniøritut atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani allagarsiussaq nutaaq suliarineqarpoq, tassami … soraarmat. Teknikerit pillugit isumaqatigiissummi suliartoqquneqaratarsinnaanermut pisussaaffik sinnerlugu sulinerunermut aningaasarsiat eqqarsaatigalugit taakku isumaqatigiissutini erseqqissorujussuarmik allaaserineqarsimapput.

"Sulisunik pisortaagallartunngortitsineq

Mail 11. juni 1998-imeersoq innersuussutigineqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

E-mailimit erseqqilluinnartumik erserpoq taanna pisortaasumit sulisumut alliunerusumut ilisimatitsissutaasoq, tassanilu pisortaasup piffissani sivisunerusumi aqutsinikkut ajornartorsiutaasumut aaqqiissutissaq pereersunik misigeriikkanillu tunngaveqartoq aalajangerlugu.

"Sulisut atorfiisa inissinneqarnerinik KANUKOKA-mut saqqummiusseqqaarnani allanngortitsineq

Kommunaldirektørip nassuiaataa innersuussutigineqarpoq (Ilanngussaq 1)." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

IIanngussara 2 innersuussutigaara, tassanilu akileraartarnermut immikkoortortaqarfiup akiliisitsiniarnermullu immikkoortortaqarfiup allanngortiterneqarnerat il.il. pillugit aalajangiinerit kiisalu KANUKOKA-p suliami tassani nassiussai pillugu eqqaamasakka tunngavigalugit oqaatigiinnassavara KANUKOKA allaasumik isumaqarmat.

"...-p inuussutissarsiornermik siunertaqartumik attartorneq (tapiissutit) pillugu nalunaaruteqarneq.

Kommunaldirektørip nassuiaataa innersuussutigineqarpoq (Ilanngussaq 1) suliap allaqqinneqarneranut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliaq taanna uanga attumassuteqarfiginngisaannarsimavara. …-p attartugaq februar 2001-imi tiguaa, tassa 1. november 2000-imi soraarninngornerma kingorna qaammatit pingasut qaangiuttut. Ineqarnermut ingerlatsivimmi taamanikkut pisortaasumut oqaasiinnartigut attaveqarninni uannut oqaatigineqarpoq suliamik suliarinninneq teknikkeqarnermut, ineqarnermut avatangiisinullu ingerlatsivimmit suliarineqarsimasoq, allakkallu nassiunneqartut uannit atsiorneqarsimanngitsut. …-p attartornermut isumaqatigiissutip atsiorneqarsimasup assilinera uannut 20. februar 2002-imi uannut tunniuppaa, taannalu ilanngussatut 4-tut nassiunneqarpoq.

"Naggasiullugu oqaatigineqassaaq kommuni A-mut arlaleriarluni saaffiginnittarsimagaluarmat suliaq pillugu isumaqatigiissuteqarfiusinnaasumik ataatsimeeqatiginiarlugu, kisianni A ataatsimiinnerni taakkunani kukkunersiuisut kommunaldirektørilluunniit peqataaffigisaanni peqataajumasarsimanngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Matumani piumasaqaatit suut piumasaqaatigalugit ataatsimiinnermi peqataajumanera pillugu kommunimut allakkakka/E-mailikka innersuussutigissavakka. Kommuni katillugit pingasoriarluni allassimavoq, kommunillu uannut E-mailianut 22. juni 2001-imeersumik qisuariaatinnik takkuttoqanngisaannarsimavoq. ..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimut 26. februar 2002-mi imatut allappunga:

"Kommunip 13. januar 2002-imi uannut allagaanut, suliamut nassuiaammik ilaqartinneqartunut, A-p oqaaseqaatai 20. februar 2002-imi faxikkut tiguakka.

Tamatumunnga atatillugu A-p uannut allagaasa assilinerat ilanngguppara.

A-p allagai suliap ilassutaasumik oqaaseqarfiginissaanut kommunimut pissutissaqartilissagaluarpata, taakku ullumimiit sapaatip akunneri sisamat qaangiutsinnagit uannut nalunaarutigeqquneqarput.

Tamatumunnga atatillugu kommunimit tusagaqanngikkuma, naatsorsuutigineqartariaqassaaq Ombudsmandip paasissutissat pigineqartut tunngavigavigalugit suliaq isummerfigissagaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu 28. januar 2002-imi allakkama, 27. september 2001-imi A-mut allakkani oqaaseqatigiit nassuiaateqarfigeqqullugit qinnutigisannik uteqqiiffigisama, akineqarnissaat eqqaasitsissutigaara.

Allakkat ukua assilinerinik A eqqartuussissuserisualu nassippakka."

Kommunip allagai imaattut 18. april 2002-mi tiguakka:

"A-p akissutitut allagaasa misissornissaannut kommuni massakkut periarfissaqareersimalerpoq.

Kommuni suliaq pillugu oqaaseqaateqarusuppoq, tassami A-p suliaq pingaarteqartutigut eqqunngitsumik oqaluttuarisimammagu.

Kommunip suliaq pillugu akissuteqannginnerani suliaq A-mut tunngasoq utertillugu nassiunneqassasoq kissaatigaa, tassami suliaq A-p oqaaseqaataanut akissuteqarnerminut atatillugu atussammagu.

Suliap allaffissinnut nassiunneqannginnerani suliami allagaatit kommunip assilisimanngilai." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip akissutaa imaattoq 3. juni 2002-imi tiguara:

”Aallaqqaasiullugu allakkani, tak. allakkasi 29. april 2002-imeersut, kommunip annaasai pillugit oqaatigineqartut kommunip akissavai.

Tamatumunnga atatillugu allagaatit siusinnerusukkut nassiunneqarsimasut kommunip innersuussutigissavai.

Kommunip ilaatigut suliat makku innersuussutigissavai:

... (Annaasat qaammammut 6.000-it missaat)

... (Annaasat 40.000-it missaat)

… (Annaasat 43.000-it missaat)

Inatsisit unioqqutillugit inuussutissarsiutinut siunertaq (Annaasat 288.000-it missaat)

Annertunerusumik uppernarsaasersuisoqarnissaa kissaatigineqarpat tamanna kukkunersiuisut aqqutigalugit pisinnaavoq. Tamanna kissaatigineqarpat Ombudsmandip tamanna pillugu kissaatigisaa kommunimut sapinngisamik piaarnerpaamik nassiuteqqunerqarpoq, tassami kukkunersiuisut 2002-mi junip qiteqqunnerani K-p illoqarfianiittussaammata.

A-p allagai pillugit oqaaseqaatit.

Aallaqqaasiullugu A-p qanoq iliorluni ilumoortumik allanngortiteriniarlunilu allamut saatitsiniarnera kommunip uppernarsaasersussavaa.

Uppernarsaasiussaq taanna tassaavoq K Kommunip aamma …-p attartorneq pillugu isumaqatigissutaat (Ilanngussaq) kiisalu …-mut allakkat 22. november 1999-imeersut (Ilanngussaq 2). Attartorneq pillugu isumaqatigissutip taassuma isumaqatigiissutigineqarneranut atatillugu pineqartoq ukiuni marlunni siullerni ineqarnermut akiliissanngitsoq A-p aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut inassuteqaatigaa. A-p inassuteqaataa aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap akueraa. Tamanna pivoq naak attartortoq pineqartoq kommunimut taamani aningaasarpassuarnik akiitsoqaraluartoq.

Taamatut iliuuseqarnermi kommunip ”annaasai” ineqarnermut akiliutitigut isertitaqanngitsoornikkut 288.000-inik aningaasaqartarput. Taamatuttaaq tapiissutit ingerlatsinermut tapiissutitut tunniunneqarsimammata tamanna inuussutissarsiutinut tapersiisarneq pillugu malittarisassat atuuttut malillugit inatsisinik unioqqutitsineruvoq. Tamannalu inuussutissarsiornikkut akuuneq pillugu nunap iluani pissutsit pillugit allaffimmut nalunaaruteqartoqarsimannginneranut immaqa tunuliaqutaavoq.

A-p allagai eqqarsaatigalugit kommuni immikkoortut ataasiakkaat pillugit naatsunik oqaaseqaateqarumasimavoq. Tamanna suliamut A-mut atatillugu suliamik suliarinninnermut saniullugu ulluinnarni suliassanik kommunip pingaarnerutitsiumanerusimaneranik pissuteqarneruvoq. Assersuutitut kukkunersiuisut nalunaarusiaat ilanngullugu nassiunneqartoq innersuussutigineqarpoq. Suliat immikkoortoq 5-imi taaneqartut tassaapput suliat kukkunersiuisut qulliunerpaatut pisortaasut suliniuteqarnerisigut saqqummiussimasaat. ”Kukkunertut” allaaserineqartut amerlanersaat A-p suliassaqarfimmut tassunga akisussaasuunerata nalaaneersuupput. Ilaatigut suliaq 16 tassaavoq … pillugu suliaq siusinnerusukkut eqqartorneqarsimasoq. Tikeraarneq pillugu nalunaarusiaq ilanngussatut 3-tut nassiunneqarpoq.

Immikkoortut ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatit:

Immikkoortoq 1.

Inatsisit malittarisassallu Kalaallit Nunaannut atuuttut qularutigissallugit A-p ileqqoriinnarsimagunarpaa.

Immikkoortoq 2.

A tassatuaavoq kommunaldirektøriugallarsimasoq. Suliami tamannarpiaq pineqarmat imminut ilisarisinnaassasoq kommunip naatsorsuutigisimavaa.

Immikkoortoq 3.

Kommunip kukkunersiuisuisa oqaaseqaasiornissaat kommunip sulissutiginiarpaa. Oqaaseqaat Ombudsmandimut nassiunneqarumaarpoq.

Immikkoortoq 4.

Oqaaseqaateqarfigineqassanngilaq (Piffissartornarpallaassaaq)

Immikkoortoq 5.

Malittarisssat nalunngikkunigit A akisussaaffimmik tigusiumanngissinnaava?

Immikkoortoq 6.

A-p inatsisinik unioqqutitsilluni sulineruneranut aningaasarsisinneqannginneranut … susassaqarnersoq kommunip paasisinnaanngilaa. Immikkoortoq taanna suliamut sooq ilanngunneqarsimanersoq Ombudsmandip tunngavilersorusuppaa?

Immikkoortoq 7.

X-ip (kommunaldirektørip A-llu suleqataata atorfimminik atornerluisimanini pissutigalugu soraarsitaasup) kommunaldirektøri politiinut unnerluutigisimavaa, A-p imminnut saaffiginninnera tunngavigalugu. Tamanna suliassaappat eqqartuussiviit tamanna aalajangiivigissagaat kommunip naatsorsuutigaa.

Immikkoortoq 8.

Akissaatitigut kukkusumik inissiinermut A akisussaajumanngissinnaanngilaq.

Immikkoortoq 9.

Ilumoortoq A-p allanngorteqqippaa.

Suliami tassani immikkoortut pingasut pingaartut ilaapput.

1. Suliaq A-p aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut saqqummiummagu suliaq taanna KANUKOKA-mit akuerisaanngilaq.

2. Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap ataatsimiinnerata kingorna A imaqarniliamut ilassuteqarpoq, allallunilu suliaq suli akuerineqarsimanngitsoq.

3. A-p sulisoq nutaaq atugassarititaasut suli akuerisaanngitsut tunngavigalugit atorfinitsippaa.

Immikkoortoq 10.

A akisussaaffimmik tigusiumanngeqqippoq. Kommunip paasinninnera malillugu atorfilittatut pisussaaffeqarpoq inatsisinik unioqqutitsinerit qinikkanut malugeqqussallugit.

Immikkoortoq 11.

A-p eqqaamannissinnaasusia pingaaruteqartutigut ajalusoortoq kommunip oqaatigisariaqarpaa. Ilanngussaq 2 tassaavoq kommunimi pissutsinik arlalinnik ataatsimut allaaserinninneq, tassaananilu akissaatitigut inissiinernik akuersissut.

Immikkoortoq 12.

Ilanngussaq aamma 2 innersuussutigineqarput.

Immikkoortoq 13.

Oqaaseqaateqarfigineqassanngilaq, tassani taamaallaat illua'tungeriit imminnut pasilleqattaannerat kisimi pineqalissammat.

Taama naatsigisumik akissuteqarneq kommunip ajuusaarutigaa, neriuutigaluguli paasissutissat pisariaqarnerpaat Ombudsmandip pissarsiarisimassagai.

Ombudsmandi qinnuigineqarpoq suliap aalajangiivigineqannginnerani kukkunersiuisut pisortaata R-p oqartussaasulluunniit allap oqaaseqaataasa pissaarsiarineqarnissaat pisariaqartutut isiginerini nalunaarutigeqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 12. juni 2002-meersutigut A kommunip akissutaa kingulleq pillugu oqaaseqaateqarnissaanut periarfissippara.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommunimut imatut allappunga:

”A-p tusarniaanermut suliami peqataasutut 20. februar 2002-mi akissutaanut kommunip 31. maj 2002-mi allakkatigut oqaaseqaatai 3. juni 2002-mi tiguakka.

A kommunip kingullermik akissutaanut oqaaseqarnissamut periarfississimavara.

Tamatuma kingorna ilimagaara suliami misissuinikka naammassisinnaassallugit.

Kommunillu 31. maj 2002-mi allakkani arlaqartunik apeqquteqarfigaanga imatut akisinnaasannik:

Kommunip paaserusuppaa suliami atugassamik kommunip kukkunersiuisuanit oqartussaasunilluunnit allanit uppernarsaatinik oqaaseqaatinilluunniit tigusaqarnissara kissaatigineriga.

Ilimagaara tamanna pisariaqassanngitsoq.

Tassunga atatillugu oqaatigissavara kommunip utertitsinissamut piumasaqaataa tunngavissaqarnersoq isummerfigissallugu misissuinerma avataaniittoq.

Kommunip A-mit aningaasat utertinneqarnissaannik aalajangernerani ingerlatsinermut malittarisassanik malinnissimanersoq taamaallaat misissuiffigaara.

Tulliullugu kommunip paasisitsissutigaa kommunip kukkunersiuisuisa pisortaat oqaaseqaasiorniartoq uannut nassiunneqartussamik.

Tamatumunnga oqaatigissavara, oqaatigineqareersutut, kommunip utertitsinissamik piumasaqarnera tunngavissaqarnersoq isummerfigissallugu suliassama avataaniippoq.

Kommunilli kukkunersiuisup oqaaseqaataanik nassikkusuinnassappanga, oqaatigissavara oqaaseqaat taanna suliamik naliliininni ilaatinneqarnissaa ilimagineqarsinnaanngitsoq.

Tulliullugu kommunip paaserusuppaa misissuininni ...-p suliami peqataasutut A-mut sinniisuusinnaaneranut apeqqut ilanngussimaneriga.

Ilisimatitsissutitut oqaatigisinnaavara A-p naammagittaalliuuteqarnermini allakkanut kommunip apeqqummut oqaaseqaateqarfigisimasaanut innersuussuteqarfigisimagaanga.

Aammalu suliami peqataasutut sinniiseqartarneq innuttaasut tunngaviusumik pisinnaatitaaffigaat, pissusissamisoortumik sulininni malinneqarnersoq misissortagassarisara.

Allakkat ukua assilinerannik A nassippara.”

A-p eqqartuussissuserisuata oqarasuaatikkut 23. august 2002-mi nalunaarfigaanga A oqaaseqaatinik amerlanerusunik uannut nassitseqqikkusunngitsoq.

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

<u>”Kommunip utertitsilluni akileeqqusinera ataatsimut isigalugu.</u>

<u>Misissuinerma killissalersorneqarnera:</u>

Kommunip suliamik suliarinninneranik misissuinera kommunip 54.846 kr.-nik A-mut allakkamini 22. maj 2001-imeersuni nassuiagaanik utertitsilluni akileeqqusineranut taamaallaat sammitinneqarsimavoq.

Kommunip suliami A-mut uannullu oqarnera, tassalu kommuni utertillugit akiligassanik taarsigassanilluunniit allanik A-mit pisassaqarluni oqarnera misissussallugu tunngavissaqarsimanngilanga, tassami piumasaqaatit amerlanerusut suut kommunip piumasaqaatigilersaarnerini A-mut nalunaarutigisimanngimmagu.

Kommunip utertitsilluni akileeqqusinissamut inatsisitigut tunngavigisaa:

Utertitsilluni akileeqqusinerup piffissani marlunni A-p kommunaldirektøriugallarfigisaani sulinerunermi aningaasarsianut tunngasuunera assortorneqanngilaq.

Naatsorsuutigineqarpoq ingerlatsinermi oqartussaasut akissarsiat assigisaasalu utertillugit akilerneqarnissaannik piumasaqaateqarsinnaatitaasut, akissarsiallip amerlanaarlugit tunniussisoqarsimanera ilisimasimappagu, imaluunniit mianersuaalliorujussuarnerinnaq pissutigalugu tamanna pillugu ilisimasaqanngippat.

Utertitsilluni akileeqqusinissamik kommunip aalajangiinera ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit aalajangiineruvoq, tassami aalajangiinermut peqatigitillugu A-p sulinerunermut aningaasarsiaqartinneqarnissaanik siusinnerusukkut aalajangiinerit utertinneqarmata atorunnaarsinneqarlutilluunniit.

Tassa imaappoq aalajangiisoqannginnerani kommunip pisassarisaminik misissuinerani ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik piumasaqaataasoq eqqortinneqassasoq, tassalu aalajangiisoqannginnerani sulianik misissuisussaatitaanermik tunngaveqarneq.

Taamaattumik A-mut tunniunneqartut tunniunneqarsinnaasimanersut A-llu taamaattussaanera ilumut upperisimaneraa misissussallugit kommunimut pisariaqarsimavoq.

Tamatuma kingorna tunniunneqartut tunniunneqarsimasussaanngitsut, A-llu tamanna ilisimasimagaa imaluunniit ilisimasariaqarsimagaluaraa kommuni naliliippat tamatuma immini utertitsilluni (tamakkiisumik) akiliinissamik piumasaqaateqarsinnaanera/piumasaqaateqartoqartariaqarnera naatsorsuutigilersissinnaanngilaa.

Kommuni annertunerusumik naliliiniartariaqarpoq, pissutsit allat tunniussisimanermut aamma attuumassuteqartut ilanngullugit, matumani tunniunneqarsimasunik annaasaqaataasinnaasunik nammataqassalluni kia qaninnerpaanera, tunniunneqartullu kommunip qaninnerpaatut nammatassai pillugit malittarisassanik kukkusumik paasinninnermik tunngaveqarsinnaanerinik apeqqutit ilanngullugit eqqarsaaatigalugit.

Misissuisussaatitaanermik tunngaveqarneq:

Misissuisussaatitaanermik tunngaveqarnerup paasissutissanik suliap suliarineqarnerani pisariaqartunik pissarsinissamut imaluunniit pissarsiniarnissamut kommunip pisussaaffeqarnera nassataraa.

Tunngavigisaq taanna innuttaasunut isumannaallisaataavoq, malinneqarneralu aalajangiinerup inatsisinik unioqqutitsisuunngineranut eqqortuuneranullu annertuumik pingaaruteqarluni.

Taamaalilluni misissuisussaatitaanermik tunngaveqarnerup siunertaa tassaavoq ingerlatsinermi oqartussaasut aalajangiinerisa paasissutissartalersugaanermikkut inatsisinik unioqqutitsisunnginnerisa eqqortuunerisalu qulakkeerneqarnissaat.

Tassani tunngaviuvoq pissutsit suliamut attuumassuteqartut tamarmik paasissutissatigut pigineqartutigut qulaajarneqarsimassasut. Pisoq annertuumik pingaaruteqartoq nalornissutigineqarpat nalornissutigineqartup taassuma paasissutissartalersuinikkut qulaajarneqarnissaa tassani ilaavoq. Aamma paasissutissat oqartussaasunit allanit suliamillu immikkut ilisimasaqartunit pissarsiarineqartut oqartussaasunit pissutsit qanoq ittuunerat aalajangiisuutillugu apeqquserlugit isummerfigineqartariaqarput, suliamik nalilersuinermi imaaliallaannaq tunngaviutinniarnagit.

Taamaattumik aalajangiineq taamaassorinninnernik, tunngavinnik ilimagisanillu uppernarsaasersorneqanngitsunik kommunip inatsisinik unioqqutitsinani tunngavilersorsinnaanngilaa.

Pissutsit suliamut tunngassuteqartut tamarmik misissuinermi ilanngunneqarnissaasa paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut illua'tungiusunut tapersiisuusunik kommunip misissuinngissinnaannginnera nassataraa.

<u>A-p sulineruneranut aningaasarsiatut tunniunneqartut tunniunneqarsimasussaannginnerat kommunip naammattumik misissorsimavaa?</u>

Oqaatigineqarpoq suliaq kommunimit aallartinneqarsimasoq, ilaatigut sulinerunermut aningaasarsianik A-mut tunniussisoqarsimasoq kommunaldirektørertaap paasisaqarneranut atatillugu.

Tamatuma kingorna kommunip Kommunit Kukkunersiuisui qinnuigai A-mut akissarsiatut tunniunneqartarsimasut kukkunersioqqullugit.

Kukkunersiuinermi tassani paasisat kukkunersiuineq pillugu nalunaarummit ...-imi tikeraarnerlu pillugu nalunaarusiamit nr. ...-mit qulaani issuarneqartunit erserput.

Nalunaarummi nr. ...-imi kukkunersiuisut naliliipput piffissani A-p kommunaldirektøriugallartutut suliffiini sulinerunermut aningaasarsianik tunniussisoqartarsimasoq, tamatumunngalu peqatigitillugu isumaqatigiissummit Nal. C-I 2-1-346-mi tamanut saqqummiunneqarsimasumi aalajangersarneqarluni akissarsiat kommunini pisortanut isumaqatigiissummi pineqartunut ilaatinneqartunut tunniunneqartut sulinerunernut ullunullu sulinngiffiusunut annaasanut aningaasarsiat tamaasa matussusertaraat.

Tamatumunnga peqatigitillugu kukkunersiuisut naliliipput piffissat tjenestemandit suliffigisartagaat pillugit isumaqatigiissut Nal. C-I-8-1-70-imi tamanut saqqummiunneqarsimasoq tjenestemandit pisortatut atorfippiaanniittut atorfinnilu taakku assigisaanniittut pisuni immikkut ittuni sulinerunermut aningaasarsitinneqarnissaannut periarfissamik ammaassisoq, taamaattorli ataasiaannartumik tunniunneqartunut, tassalu ingerlaavartuunngitsumik.

Taamaattorli tikeraarneq pillugu nalunaarusiami nr. ...-mi kukkunersiuisut naliliipput, soorlu nalunaarummi nr. ...-imi taamaaliorsimasut, tikeraarneq pillugu nalunaarusiami kukkunersiuinerup immikkut akuerineqarnissamik periarfissaq isumaqatigiissutikkut aalajangersarneqartoq pillugu apeqqut qalleqqissimanngikkaa.

Sulinerunermut aningaasarsianik tunniussisoqartussaannginneranik kukkunersiuisut naliliinerisa aalajangernissamut tunngavigissallugit naammannerannik apeqqutip akineqarnerani kommuninik aqutsineq pillugu inatsimmi kukkunersiuisut suliassaat pillugit malittarisassat immikkut ittut ilanngunneqarnissaat aamma pisariaqarpoq.

Taamaalilluni kommunalbestyrelsit, nunaqarfinni aqutsisut il.il. pillugit inatsimmi nr. 20-mi 3. november 1994-imeersumi § 46, imm. 2-mit makku erserput:

"Imm. 2. Kukkunersiuinermi ilanngunneqassapput naatsorsuusiornermut tunngasut kommunalbestyrelsimut attuumassuteqartut tamarmik. Kukkunersiuinermi misilinneqartassaaq naatsorsuutit eqqortumik takussutissiinersut, iliuusaasimasullu naatsorsuutinik saqqummiinermi ilanngunneqartussat aningaasanut akuersissutaasimasunut, kommunalbestyrelsip aalajangiinerinut allanut, inatsisinut peqqussutinullu allanut kiisalu isumaqatigiissutaasimasunut periaasitoqqanullu naapertuuttuunersut."

Tassaniippoq kukkunersiuineq aningaasaqarnermut/naatsorsuuserinermut tunngasuussasoq, kommunillu aalajangiinerini inatsisilerinikkut, aningaasaqarnikkut imalunniit uppernarsaasersuinikkut tunngaviusut aamma naliliiffigissagaat taakkunanilu kukkunerit uparuarlugit.

Tamatuma nassataraa kukkunersiuinermi qitiusut, tassalu suliassaqarfiit kukkunersuisut immikkut ilisimasaqarfigisaattut isigineqartut tassaanerat apeqqutit naatsorsuuserinermut tunngasut.

Kukkunersiuisut apeqqutinik inatsiseqartitsinermut pissusiviusunullu tunngasunik naliliineri tassaapput naatsorsuuserinikkut nakkutilliinermut ilaaginnartut, kukkunersiuisullu inatsiseqartitsinikkut uppernarsaasersuinikkullu naliliinernik immikkut ilisimasalittut isigineqarsinnaanngillat.

Aammattaaq kukkunersiuisut naliliineri kommunalbestyrelsip aqutsineq pillugu inatsimmi § 45, imm. 4 malillugu isummerfigisussaavai. Tassa imaappoq kommunip aningaasaqarnikkut iliuuserisaanut akisussaaffia kommunalbestyrelsimiittoq.

Tamanna qulaanilu kommunalbestyrelsip suliamik immikkut ilisimasallit naliliinerinik apeqqusiisumik naliliisarnissaannik tunngavik isiginiarlugit isumaqarpunga utertitsilluni akiliinissamik apeqqutip kukkunersiuinikkut naliliineq misileqqaarnagu kommunip tunngaviutinniarsinnaasimanngikkaa.

Suliami matumani, akissaatitigut inissiisarneq pillugu isumaqatigiissutip piffissat suliffiusartut pillugit isumaqatigiissummi § 22-mut sanilliullugu qanoq paasineqarnissaanik nalorninartoqarneranik kukkunersiuisut tikkuaaffigisaanni A-p utertitsilluni akileeqquneqarnissaanik aalajangiinnginnermi apeqqutip taassuma qulaajarnissaanut kommuni pisussaaffeqarsimavoq.

Kukkunersiuisut ingerlaavartumik tunniussisarnerup paarlattuanik ataasiaannartumik aningaasarsisitsisarneq pillugu oqaaseqaataat tamatu-

munnga peqatigitillugit apeqqusiisumik naliliiffigineqarsimasariaqaraluarput, matumani piffissat suliffiusartut pillugit isumaqatigiissummi § 24 kiisalu ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi immikkut akuersissuteqarnissamut suliamut attuumassuteqartumik tunngavissaqarpat innuttaasunut akuersaartumik inatsisitigut tunngavissaligaanngikkarluartumik immikkut akuersissuteqartoqarsinnaaneranik tunngavik aallaavigalugit.

Ataatsimut eqqikkaallunga isumaqarpunga A-mut tunniussisimanerit inatsisitigut tunngavigisaannik kommunip misissuinera amigarsimasoq, tamannalu isorisariaqartuuvoq.

Tunniussinerit tunniunneqartussaannginnerat A-p ilisimasigaa ilisimasariaqarsimagaluaraaluunniit kommunip tunngaviutissinnaasimavaa?

Tusarniaanermut kommunip uannut akissummini oqaatigaa kommuni isumaqartoq A-p ilaatigut kommunip kukkunersiuisuinik oqaloqateqartarnermigut ilaatigullu sulisoqarnermut pisortatut atorfeqarsimanini aqqutigalugu sulinerunermut aningaasarsisitsisarneq pillugu malittarissassat ilisimasimassagai.

Tamatumunnga kommunip paasinninnerata oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersinngilaannnga.

Isumaqarpungali paasinninneq taanna kisiat kommunip tunngaviginiarsinnaasimanngikkaa.

A-p sulinerunermut aningaasarsianik tunniussisoqartussaasimanngineranik ilisimasaqarsimaneranik ilisimasaqartariaqarsimaneranilluunniit naliliinermi kukkunersiuisut allakkani 27. juli 1998-imeersuni nalunaarummi nr. 59-imi oqaatigisimasaattut piffissat suliffiusartut pillugit isumaqatigiissummi § 22 pillugu kommunip KANUKOKA-mit ilitsersorneqarsimanera kommunip aamma isummerfigisussaasimagaluarpaa.

Aammattaaq kommunaldirektørip allakkiami 4. februar 1998-imeersumi qulaani issuarneqartuni suliartoqquneqaratarsinnaanermut pisussaaffiup saniatigut sulinerunermut A-p aningaasarsiaanik qaammatikkaartumik tunniunneqartarnissaannik akuersisimanera, sulinerunermullu aningaasarsiat tunniunneqartut kommunaldirektørimit borgmesterimilluunniit akuerineqarsimanerisa innersuunneqarsimanerisaluunniit sunniutai kommunip naliliiffigisimasariaqaraluarpai.

Pissutsit taakku kommunip misissuinerminut ilanngussimanngimmagit tamanna isorisarialittut aamma isigaara.

Aningaasat tunniunneqarsimasussaanngippata kina annaasaqaataasinnaasunik nammakkerneqarnissaminut qaninnerpaava?

Qulaani kommunip utertitsilluni akileeqqusinermut inatsisitigut tunngavigisaa pillugu oqaaseqaatima ilaani allaaserisattut aningaasat tunniunneqartut A-mit utertillugit akilersinniarneqassanerannik kommunip naliliinermini A-p kommunip paasinninnera malillugu piaaraluneersimaneranik piaaraluneersimannginneranillunniit naliliinnermut attuumassuteqarpallaanngitsumik kommuni naliliisariaqarpoq.

A imaluunniit kommuni A-p sulineruneranut aningaasarsiaanik inatsisitigut tunngavissaqanngitsumik tunniunneqartunik annaasaqarnermi nammakkerneqarnissaminut qaninnerpaanersoq isummerfigissallugu kommuni aamma pisussaavoq.

Apeqqut taanna kommunip isummerfigisimanngikkaa takuneqarsinnaavoq, tamannalu isorisariaqartuuvoq.

Pissutsit allat suliamut attuumassuteqartut.

Kommunip oqaatigaa utertitsilluni akiliinissamik piumasaqaat A-p soraarninngoreernerata kingorna aatsaat saqqummiunneqartoq, tassami pisortaatitaasut akissarsiaannik kukkunersiuinermi aallartinneqarsimasumi paasisat kommunip utaqqimaaqqaarsimammagit.

Kukkunersiuisut misissuinerini paasisat utaqqimaarnissaat pissutissaqartoq kommuni isumaqarmat isumaqatigaara.

Tamatumunngali peqatigitillugu isumaqarpunga tjenestemandip pineqartup suliap aalajangiivigineqannginnerani soraarninngornera utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piumasaqaatip pissutsinut soraarninngornerup siornani pisimasunut tunngasup naammassitinniarneqarnissaanik apeqqummut sunniuteqartinneqartariaqartoq – naak annertunngikkaluamik.

Taamaattumik pissutsit taamaannerat kommunip aalajangiinermi tunngaviusunut aamma ilaatittariaqarpaa.

Kommunip allatigut suliamik suliarinninnera.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq:

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 malillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaq pinngitsoornani pisussaaffiuvoq, imatullu oqaasertaqarluni:

"§ 19. Suliami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinanngippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1-imi aalajangersagaq atortuussanngilaq

1) paasissutissat pissuserisaat suliassallu suussusia naapertorlugit tigummiariikkat tunngavigalugit suliami aalajangiinissaq nangaanartutut isumaqarfiginanngippat,

2) kinguartitsineq kinguneqassappat suliassap aalajangiiffiginissaanut inatsisitigut killiliussap qaangerneqarneranik,

3) peqataasup taassuma suliassap aalajangiiffigineqarnissaata kinguartinneqarnissaanik soqutiginninnera pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat taamatut kinguartitsinikkut ajoquserneqartussat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat,

4) kapitali 4-mi maleruagassiat malillugit peqataassasoq taanna paasissutissanik suliassamut tunngasunik tamakkuninnga ilisimatinneqarnissamut pisussaanngippat,

5) paasissutissanik peqataasumut saqqummiussineq annertuumik ajornartorsiutissaqartaqassaaq, matumani aalajangernermi inuppassuit peqataasutut inississimasut ilaatinneqartussaanerat pissutigalugu, imaluunniit

6) inatsisitigut immikkut ittumik aalajangersagaqarpat peqataasup aalajangiineq pitinnagu aalajangiinissamut eqqarsaatigineqartumut tunngaviusunik ilisimatinneqarnissaanut pisussaalersitsisunik.

Imm. 3. Naalakkersuisut maleruagassaliorsinnaapput suliassaqarfiit erseqqinnerusumik taaneqartut, imm. 2, nr. 2-mi imaluunniit 5-imi aalajangersakkat nalinginnaasumik atortuuffigisaat, imm. 1-imi aalajangersakkani pineqartunut ilaatinneqartussaannginnerannik."

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat misissuisussaatitaanermik tunngavik qulaani allaaserineqartoq tunngavigalugu siunertaraat suliaq pillugu aalajangiisoqannginnerani ingerlatsiviup suliaani illua'tungiusup aalajangiinermut tunngaviusorpiaat pillugit ilisimatinneqarnissaata oqaaseqaateqartinneqarnissaanullu periarfissaqartinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaat. Aalajangiisoqannginnerani suliami illua'tungiusup oqartussaasut aalajangiinerminni tunngavigisaannik misissuinissaminut periarfissaqartinneqarnera immini pisortat ingerlatsiviata tatigineqarneranut pingaaruteqartutut isigineqartariaqarpoq. Aamma suliami allagaatini suut paatsuuinertut, eqqunngitsutut amigartutullu isiginerini tikkuassallugit suliami illua'tungiusoq pisinnaatitaappat ingerlatsiviup aalajangiinerisa tunngavik pitsaanerpaaq tunngavigalugu pisarnissaannik aamma qulakkeereqataasinnaavoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamik pisussaaffeqarnermik, innuttaasunut isumannaallisaataasumik sumiginnaaneq aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik aallaavittut nassataqartussaavoq.

<u>Kommuni aalajangiinnginnermini A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigissallugu pisussaaffeqarsimava?</u>

Kommunip A-mut allagaasa 7. april 2001-imeersut oqaasertalersugaanerat malillugu aningaasat tunniunneqarsimasut utertillugit akilerneqarnissaannik piumasaqaateqarnissamik aalajangiineq kommunip aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaani pereersimavoq.

Kommunip tusarniaanermut akissutaani 23. januar 2002-mi tigusanni allakkat 7. april 2001-imeersut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerunngitsut uppernarsarsimavaa, tassami kommuni imatut oqaaseqaateqarsimammat:

"A sukkulluunniit tamakkuninnga ilisimasaqarsimanngitsututut imminut isigisinnaasimanngilaq.

Taamaattumik aningaasat utertillugit akilernissaat A-p naatsorsuutigisinnaasimavaa. Kommuni isumaqarpoq tusarniaanissamut pisussaaffeqanngitsoq, assersuutigalugu qaangiuttoornerit amerlavallaat nalunaarutiginerisigut nalunngikkaanni aningaasat utertillugit akilerneqartussaasut.

Taamatuttaaq akissarsiatut tunniunneqartuni kukkunerpaaluit atorfeqartitaasut tusarniaavigeqqaarnagit aaqqiivigineqartarneri nalinginnaasuupput. Matumani allaassutaasoq tassaavoq A-p soraarsimanera." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Siullermik oqaatigaara "akissarsiatut tunniunneqartuni kukkunerpaaluit" aaqqiivigineqarnerat atorfeqartitaasup utertitsilluni akileeqquneqarneranik nassataqartut ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit aalajangiinerummata, aamma tak. kommunip utertitsilluni akileeqqusilluni piumasaqaataanut inatsisitigut tunngaviusoq pillugu oqaaseqaatikka, taamaattumillu pisuni taakkunani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat malinneqartussaapput.

Tulliullugu oqaatigaara kommunip piumasaqaateqarnini kommunip kukkunersiuisuisa oqaaseqaataannik tunngaveqartissimagaa, oqaaseqaallu taanna utertitsilluni akiliisitsinissamik piumasaqaatip saqqummiunneqannginnerani A-mut immikkut ilisimatitsissutigineqarsimanngitsoq.

A-p kommunip paasinninnera malillugu sulianut allanut ataneqartillugu, aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu pisortatut atorfeqarnerminut atatillugu pissutsinik kommunip piumasaqaateqarnerminut tunngavigisaanik (sulinerunermut inatsisitigut tunngavigisaq) ilisimasaqarsimanerata A-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaanissaanut kommuni pisussaaffiianngilaa, paasissutissat tamakku suliami imminut sammitinneqartumi ilaatinneqarnissaat naatsorsuutigissallugu A pissutissaqarsimanngitsoq ilimagisariaqarpat.

Taamaattumik utertitsilluni akiliisitsinissap piumasaqaatigineqarnissaanik kommunip aalajangiinnginnerani A aalajangiinermi tunngaviusoq pillugu kommunip suliami illua'tungiusutut tusarniaavigisimanngimmagu tamanna annertuumik isorisarialimmillu kukkunerusoq isumaqarpunga.

<u>Tunngavilersuineq:</u>

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavilersuisussaatitaaneq pillugu malittarisassanik imaattunik imaqarpoq:

"§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni.

...

§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqasapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununnga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanerminik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat, tak. § 15."

Tunngavilersuisussaatitaanermi tunngavilersuutip sukumiisuunissaa eqqortumillu takutitsisuunissaa aamma ilaapput.

Taamaattumik kommunip tunngavilersuummini paasissutissat assortuussutigineqartut erseqqarluttulluunniit ilanngutinngitsoorsinnaanngilai.

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut pineqartoq tassaavoq kukkunersiuisut nalunaarummi nr. ...-imi tjenestemandinut piffissat suliffiusartut pillugit isumaqatigiissummi immikkut akuersissuteqartarnermi malittarisassanik immikkut ittunik maluginneqqusisimanerat.

Taamaalilluni atorfinnik akissaatitigut inissitsiterineq pillugu isumaqatigiissummi immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissap nalornissutigineqarneranik kukkunersiuisut erseqqissaasimanerat apeqqummullu tassunga kommunip qanoq isummersimanera tunngavilersuutimini erseqqissassallugu kommunip pisussaaffeqarsimanera tunngavilersuisussaatitaanerup nassataraa.

Pissutsit taamaannerat kommunip nassuiarsimanngimmagu isorisariaqartutut isigaara, tassami tunngavilersuut aalajangiinermi 7. april 2001-imeersumi ilusilerneqarsimanermisut iluseqarluni paatsoortitsisinnaammat.

Aammattaaq kommunip A-mut allakkamini 7. april 2001-imeersuni oqaatigisimanngilaa aningaasat suut A-p utertillugit akilissagai kommunip piumasarisimaneraa.

Kommunip akissummini 23. januar 2002-mi tigusanni tamanna tunngavilersorlugu oqarsimavoq aningaasat taakku kukkunersiuisut tikeraarneq pillugu nalunaarusiaannit nr. ...-mit tigulaakkanit kommunip allakkaminut ilanngullugit A-mut nassiussimasaanit ersertut, suliamilu sulinerunerminut tunngasut pineqarnerat A-p nalunngikkaa.

Tamanna pillugu oqaatigaara tikeraarneq pillugu nalunaarusiamit tigulaakkani tunniunneqartut assigiinngitsut oqaatigineqarsimasut, taakkulu kommunip nammineq allagaanut sanilliukkaanni aningaasat sorliit utertillugit akilerneqarnissaat kommunip piumasarineraa A-mut erseqqissuusinnaasimanaviannngitsoq.

Taamaattumik kommunip allagaasa tassuunakkut sukumiisumik tunngavilersuisoqarnissaanik piumasaqaat aamma eqqortinngilaat.

<u>Kommunip suliamik suliarinninneranik eqikkaallunga naliliinera.</u>

Soorlu allaaserisannit ersertoq utertitsilluni akiliisitsinissamik piumasaqarnissamik aalajangiinerup atuussinnaassuseqarnissaanut inatsiseqartitsinikkut qularnaveeqqutit pingaaruteqartut kommunip sumiginnarsimavai.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq kommunip makkuninnga naammattumik misissuisimannginnera:

-A sulinerunermi aningaasarsianik eqqunngitsumik aningaasarsiaqarsimanersoq

-A sulinerunermut aningaasarsianik eqqortoq malillugu tunineqarsoraluni taakkuninnga tigusisarsimanersoq, aamma

-pissutsinik allanik atuuttoqarsimanersoq utertitsilluni akiliisoqarnissanik piumasaqaatip atorunnaarneranut annikillineqarnissaanulluunniit tunngaviusinnaasunik.

Aammattaaq aningaasat utertillugit akileqqullugit piumasaqaateqarnissamik aalajangiinnginnermi kommunip A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusaniaaviginngitsoorsimavaa.

Kiisalu allakkani 7. april 2001-imeersuni tunngavilersuineq naammanngilaq paatsoortitsisinnaallunilu.

Suliamik suliarinninnermi kukkussutigineqarsimasut pissutigalugit inassuteqaatigaara suliaq eqqartuussivinnut suliassanngortinneqassanersoq isumminnginnermini kommunip suliaq suliareqqissagaa.

Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq:

Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq tassaavoq ingerlatsiviup innuttaasunut pissusilersortarnera pillugu tunngaviit arlallit pissuserissaarnissamut tunnganerusut ataatsimoortumik taaguuttaat, tunngavinnillu taakkuninnga sumiginnaaneq ingerlatsiviup iliuusaasa atuussinnassuseqannginneranik eqqartuussiviit pineqaatissiinissaat naatsorsuutigineqarsinnaanani.

Ingerlatsinermili ileqqorissaarnissamik annertuumik kusanaatsumillu sumiginnaaneq oqartussaasumut oqartussaasumiluunniit atorfeqartitaasunut akisussaatitsinermik nassataqarsinnaavoq, sumiginnaaneq assersuutigalugu suliamik unioqqutitsinertut imaluunniit kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmik imaluunniit pinerluttulerineq pillugu inatsimmik unioqqutitsinertut nalilerneqarsinnaappat, taamatuttaarlu taarsiissuseqarnissamut akisussaatinneqarneq pineqalersinnaalluni, sumiginnaaneq innuttaasup taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatigisinnaasaanik annaasaqarneranik kinguneqarsimappat.

Ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamik tunngaviit taakku kommunip malitassai tunngavigalugit kommuni piumasaqarfigisimavara kommunip utertitsilluni akiliisitsinissamik piumasaqaat pillugu A-mut allaffigeqatiginnittarnerata ilai pillugit nassuiaateqaqqullugu.

Kommunip allagaasa ilaat ataasiakkaat pillugit oqaatigaara:

Kommunip A-mut allagai 22. maj 2001-imeersut.

Allakkat taakku immikkoortumik imaattumik imaqarput:

"Sulinerunermut ingerlaavartumik tunniussisarsimaneq kiisalu immikkut tunniunneqartartunik tunniussisarsimaneq eqqarsaatigalugit ilisimatissavakkit kukkunersiuisut maani 2001-imi junip qiteqqunnerani tikeraarnerannut atatillugu ataatsimiigiaqqullutit aggeqqunneqarumaaravit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip akissutaa 23. januar 2002-mi tigusara imatut paasivara aningaasat 54.846 kr.-t saniatigut aningaasanik allanik utertitsilluni akileeqqusinissamut kommuni imminut pisinnaatittoq.

Ingerlatsiviup innuttaasunut saaffiginnissutimini eqqoqqissaartumik oqaaseqartarnissaa ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassataraa, taamaalillutik innuttasut saaffiginnissummi siunertarineqartoq pillugu nalornisoortussaajunnaarlugit.

Paasissutissaq erseqqarluttoq issuarneqartutut ittoq 54.846 kr.-t naatsorsorneqarsimasut saniatigut kommuni allanik piumasaqaateqarnersoq A-mut nalornilersitsisinnaavoq.

54.846 kr.-t naatsorsorneqarnerat naatsorsuigallarnerusoq nalunaarutigineqassasoq siunertaasimappat kommunip tamanna erseqqissumik oqaatigisimasariaqaraluarpaa.

Tamatuma saniatigut A ataasimiigiaqqunneqarumaartoq kommunip allakkani nalunaarutigaa.

Tamanna pillugu oqaatigaara tamanna naleqquttutut nalilerneqarpat A ataatsimeeqatigiumallugu kommunip soorunami siunnersuutigisinnaagaa.

Kommunilli A kommunip allaffianut ataatsimiigiaqqullugu peqqusinnaanngilaa, taamatuttaarlu utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piumasaqaatip kommunip suliniuteqarneratigut saqqummiunneqarsimanerata nassataralugu A kommunip suliami paasissutissartalersuinerani peqataaqqullugu peqqunneqarsinnaannginnera.

Taamaattumik ataatsimiigiaqqusinissamik paasissutissaq iluserisamisut iluseqarluni pitsaanngitsuuvoq.

<u>Kommunip A-mut allagai 5. september 2001-imeersut:</u>

Allakkat taakku A nulialu pillugit naliliinernik arlalinnik nammineq inuttut naliliinerpalaartunik imaqarput. Tamatuma saniatigut allakkat taakku assuarlernermik, pasillernermik peqqusinermillu imaqartutut isumaqalersitsisinnaapput.

Oqartussaasut innuttaasunut saaffiginnissutaat suliamut attuumassuteqartunik, ataqqinnittunik mianerinnittunillu oqaasertalersorneqartussaapput.

Allakkat oqaasertaasa A-mut assut ajuallannartunik oqaasertalersugaanerat pisortanilu oqartussaasup innuttaasumut allaffiginnittarnermini iliuuserisinnaasaanik erseqqissumik saneqqutsisuunerat pitsaanngilluinnartutut isigisariaqarpara.

Tamatuma saniatigut A-p illua'tungiusutut sinniisoqarsinnaatitaaneranik kommunip killiliiniarneratut A-mut isumaqalersitsisinnaasumik kom-

munip oqarsimanera pitsaanngitsorujussuartut isigisariaqarpara, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 8.

Kommunip allagai 27. september 2001-imeersut:

Allakkat taakku arsuarlerpaluttumik, oqaaqqissaariniartumik pasillerpaluttumillu nipeqartinneqarput.

Isumaqarpunga, soorlu allakkat 5. september 2001-imeersut pillugit aamma taamatut oqartunga, tamanna pitsaanngilluinnartuusoq, pisortanilu oqartussaasut innuttaasunut allaffiginneqatiginnittarneranni iliuusaasinnaasut erseqqissumik avataanniillutik.

Kommunip akissutaani, 23. januar 2002-mi tigusanni, immikkoortumut uunga:

"Pissutsit suliamut annertuumik pingaaruteqarsimammata, suliallu isertuussassaanera A-p nalunngimmagu kommuni isumaqarluinnarpoq A tassaasoq nipangiussisussaatitaanermik atornerluisoq. Taamaalilluni allakkat taakku siusinnerusukkut direktøriusimasumut takutillugillu oqaloqatiginnissutigisimavai, naak suliaq nipangiussisussaatitaanerminut ilaasoq nalunngikkaluarlugu. Tamanna A-p tungaanit pimoorullugu iliuusaasoq kommunip qularutiginngilaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

tunngatillugu erseqqissumik oqaatigaara:

Innuttaasunik allaffigeqatiginnittarnermi paasissutissat nipangiusimaneqartussat pissutissaqanngitsumik saqqummiunneqartannginnissaat kommunip akisussaaffigaa.

Pissutsit kommunip nammineq innuttaasumut pineqartumut oqaatigisai nipangiusimaqqullugit kommunip innuttaasoq peqqusinnaanngilaa.

Tamaattumik allakkat allanut ingerlateqqissimammagit kommuni A-mut avoqqaarlissalluni tunngavissaqanngilaq.

Paatsoortoqaqqunagu oqaatigaara kommunaldirektør D nipangiussisussaatitaanerminik A-mut allakkatigut 27. september 2001-imeersutigut unioqqutitsisimasinnaanera pillugu isummerneq misissuinerup matuma avataaniittoq.

Tamatuma saniatigut allakkani immikkoortoq una immikkut maluginiarsimavara:

"Naggasiullugu malugeqqunngitsuussanngilara suliassaqarfinni pingaaruteqartuni allani Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissutitigut inatsisitigullu tunngavigisaannik aamma sumiginnaasarsimanerit uppernarsarsinnaagiga.

Tamanna kommunip aningaasaqarnikkut annertuumik annaasaqarneranik kinguneqarsimavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Oqaaseqaat taanna qunusaarinertut pasillernertullu paasineqarsinnaasoq oqaaseqaammut tunngaviusoq pillugu kommunip paasissutissiissutai malillugit akissarsianik amerlanaarlugit tunniunneqarsimasunik utertillugit akileqqusaminik kommunip naatsorsuineranut attuumassuteqanngilaq.

Isumaqarpunga kommunip oqaaseqaataa taanna A-p akissarsiaanik amb erlanaarlugit tunniunneqarsimasunik utertillugit akileqquneqartunik naatsorsuineq pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu suliamut attuumassuteqanngilluinnartutut pissutissaqanngivissutullu taasariaqartoq immini ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik annertuumik pitsaanngilluinnartumillu sumiginnaanerusoq.

Kommunip saaffiginnissutinnut akissuteqarnera:

Suliami uannut akissummini kommuni A pillugu nikassaarpalaartumik, unnerluusserpalaartumik pasillerpalaartumillu oqaaseqaateqartarsimavoq.

Paasissutissat qinnutigisakka oqartussaasut uannut akissutiminni suliamut attuumassuteqarluartumik innuttaasullu unnerluutiginagit nalunaarutigisassagaat naatsorsuutigigiga oqaatigissallugu pissutissaqarpunga, innuttaasunimmi unnerluutiginninnerit isummerfiginissaat misissuinermik ingerlatsinerma avataaniimmat.

Ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik kommunip sumiginnaanera pillugu eqikkaaneq:

Kommunip A-mut saaffiginninnermini allaaserineqartutut paasinnininnera malillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarneq annertuumik sumiginnarsimavaa.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarfigeqqullunga.

Naggasiutaasumik oqaaseqaatikka:

Suliamik paasinnerinnera allakkatigut allatigut allakkat uku assilinerinik ilaqartinneqartutigut A-mut ilisimatitsissutigaara.

Matumunnga peqatigitillugu kommunip suliaataani A-mut tunngasumi allagaatit atukkiunneqarnerat qujassutigalugu utertillugit nassiuppakka."

K Kommuni allakkani 8. november 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

"Ombudsmandip allagaata 14. oktober 2002-meersup tigunera K Kommunip matumuuna nalunaarutigissavaa.

Kommunip kommunaldirektørianik sakkortuumik isornartorsiuisoqalermat kommunip naatsorsuutigaa piffissaq suliap suliarineqarnut atorneqartoq sivikinnerpaamik sapaatip-akunnerinik sisamanik sivisussuseqassasoq, tassami kommunip eqqartuussissuserisua akuliutitinneqartussaammat suliamik naliliinissaq siunertaralugu, tamatumalu kingorna suliaq kommunalbestyrelsimut saqqummiunneqassammat.

Kommunalbestyrelsip suliaq suliarereerpagu, ingerlaqqittoqarnissaa pillugu Ombudsmandi sukumiinerusunik paasissutissinneqarumaarpoq."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani kommunimit tusagaqarsimanngilanga.

6. Tjenestemandimik misiligummik atorfeqartitamik soraarsitsineq. Suliami uppernarsaasersuineq naammaginanngitsoq. Suliap amigaatilimmik suliarineqarsimanera. Inatsisitigut pissusiusunut naleqqiussilluni pisimasuiit. Atorsinnaassuseqartitsinnginneq.

A, K Kommunimi tjenestemanditut misiligummik atorfeqartitaasoq, qinnuteqaataanngitsumik atorfigisarlu naapertorlugu killisiuinertaqanngitsumik soraarsinneqarsimavoq. K Kommunip soraarsitsineq piukkunnassuseqannginnermik tunngavilersuuteqartippaa.

Ombudsmandip K Kommuni atorfigisaq naapertorlugu killisiuisimannginnerarlugu isornartorsiorpaa, tassami soraarsitsineq A atorfimmini unioqqutitsisimanerarlugu K Kommunip naliliineranik annertuumik tunngaveqarmat.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip K Kommuni soraarsitsinermut tunngaviusoq pillugu A-p tusarniaaviginissaanut uppernarsaatissanik naammattunik pissarsiniarsimannginnerarlugu taamatullu tusarniaanerup imminermini amigaateqarnera pillugu isornartorsiorpaa.

Ombudsmandi naliliivoq amigaataasut taakkua soraarsitsinerup atorsinnaassuseqannginneranik nassataqartut, taamaattumillu K Kommuni qinnuigineqarpoq tamatuma sutigut pissutissaqalersitsineranik Ombudsmandi nalunaarfigeqqullugu.

Kiisalu Ombudsmandip K Kommuni soraarsitsinermut tunngaviusumi pissutsinik inatsisitigut pissusiusunut naleqqiussinermi kukkussuteqarsimanerarlugu isornartorsiorpaa.

(J. nr. 11.10.21.01/054-02)

A kommunimi inuussutissarsiornermut pisortatut, tjenestemanditut atorfimmit qinnuteqaataanngitsumik soraarsinneqarnissaa 23. maj 2002 aalajangersimammagu A 27. maj 2002-mi naammagittaalliorpoq

A kommunimi inuussutissarsiornermut pisortatut 1. januar 2002-mi atorfinitsinneqarpoq. Atorfinitsitsineq tjenestemanditut misiligummik atorfinitsitsinertut pivoq.

Kommunimi atorfeqartitaasut marluk kommunimi sulisut sinniisaannut 2. april 2002-imi imatut allapput, assilinera kommunaldirektørimut tunniullugu:

”Matumuuna ataatingut atsiortungut, ittutta A pissusilersuutai nuannarinagit allakkatingut maalaarutingaarput. Tassami imaattarsimangami, uangut qarasaasiatsinnut iserniaraangatta toortartakkavut uangut kisitta ilisimasavut, ittutta nalusimanngilai. Qanorililluni nalunnginnerai naluarpulluunniit.

Tassami pingasunngornermi 27 marts, ... qaaqqusimavaa allaffimminut oqarfingalungulu. E-mail-erfingineqarsimasutit takusinnaavara, uffalu allaffimmini nammineq issiaannarluni, taavalu oqarsimalluni, uanga taama ujarlillaqqitsingaanga,

taavalu taassuma kinguninngua ...p allagarsiarisimasai privatitut suliaanullu ilai tunngasut E-mailimiittut, A-p piiarsimallugit ...mullu oqarani. Taavalu E-mailia allanngortikkaluarsimallungu.

Taamaattumik uangut suleqatingiit toqqisisimanngilangut taamannarsuaq marserfingineqassangutta.

Taavalu aamma soraariinnitta kingorna sulingaangami amusartuttinnut assattarsimalluni.

Tassami taamaattumik massakkut misingisimavungut naalaruluinnaq manngertisimaannaq, soorlumi sulisitsisuttinniik tatingineqarnata, assut nuanniipoq."

Tulliulluni ilaavoq borgmesterip, kommunaldirektørip KNAPP-llu sinniisaasa 19. april 2002-mi ataatsimeeqatigiinnerannit allakkiaq imaattoq:

"...-mi umimmannik kisitsimaneq aammalu Nuussuarmi tuttunik kisitsinissaq pillugu pinngortitalerivimmiik tikittoqarpoq. Taakkulu ataatsimiinnerat tunngavigalugu ...mi Piniartut Aalisartullu Peqatigiiffiata siulersuisui borgmesterimut saaffiginnipput maalaaruteqarniarlutik. Inuutissarsiornermut suliffissaqartitsiniarnermullu immikkoortortaqarfiup suliaq ukiorli ingerlassimavaa, kisiannili ajoraluartumik KNAPP, susassaqartutut saaffigineqarsimanani. Tamannalu maalaarutigineqarpoq, tassa piniartut peqataatinneqarnissaat pissusissamisuuinnarmat, KNAPP-mit kissaatigineqarpoq taamatut ittunik imaluunniit assigisaanik pisoqassatillugu siunissami saaffigineqartarnissartik."

Tamatuma kingorna kommuni A-mut ullulerneqanngitsunik imatut allappoq. Allakkat taakku 25. april 2002-mi nassiunneqarsimasut kommunip oqaatigaa:

"Ajuusaarnaraluartumik nalunaarfigissavatsisit aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap, inuutissarsiornermut suliffissaqartitsiniarnermullu immikkoortoqarfiup pisortaattut misilitsinnerit naanngikkaluartoq, aalajangersimammagu inatsisit tjenestemandinut tunngasut toqqammavigalugit, misilitsinnerit maanngaannaq kipitinneqarnissaanik siunertaqartumik allaffigineqassasutit, makku peqqutigalugit:

1 nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsineq.
2. ataatsimiititaliap suliassaanik pisortatut nakkutiginninnginneq, immikkoortortaqarfiullu iluamik aqunneqannginnera.
3. suleqatigiilluarsinnaannginneq.

Nipangiussisussaatitaanermik inatsit annertuumik unioqqutinneqarsimavoq, tassa ataatsimiititaliap ataatsimiinneri tamatigut matoqqagaluartut susassaqanngitsunut ingerlatinneqartarsimaneri paasineqarpoq, uvani eqqaaneqarsinnaavoq amutsivimmut tunngasut paasissutissat kommunip nammineq pigisassaralui erhvervsrådimut ilisimatitsissutigineqartarsimasut. Aammalu paasissutissat allat ...mut ingerlateqqineqartarsimallutik.

Ataatsimiititaliap ataatsimiinnissaanut piareersarnerit pimoorullugit naammassineqartarsimanngillat, soorlu ataatsimiititaliamit tamanna maalaarutigineqarsimasoq, aammalu ataatsimiititaliap kingullermik ataatsimiinnissaa pilersaarutaareeraluartoq nalunaaquttat akunnerini kinguartinneqartariaqarsimavoq ataatsimiissutissat piareersimannginneri pissutigalugit, uffa suleriaatsit malillugit piareersagassaagaluit, ataatsimiititaliamilu ilaasortat misigisimapput amigartumik siunnersorneqartarsimallutik aalajangernerillu isiginerlunneqaatigisinnaasarsimasatik misigisarsimallu-

git, kiisalu suliat ataasiakkaat ataatsimiititaliaq ilisimateqqaarnagu ingerlanneqartarsimapput, soorlu nunaqarfinniit qaleralinnik assartuineq.

Pisortaqarfimmi suleqatigiinneq naammaginartumik ingerlanneqanngilaq, tassami sulisut naammagittaalliuutigisarsimavaatsit sinniisortik aqqutigalugu, kingullermillu tamanna pimmat sulisut pisortaallu oqaloqatigiissimagaluarpusi, kisiannili taamaakkaluartoq suli naammagittaalliuutigineqaqittarsimavutit.

Pisortaqarfimmili kisimi suleqatiginninngikkusussusermik pisoqanngilaq aammali kommunip avataani susassaqartut soorlu aalisartut piniartullu naammagittaalliuutigisimavaatit.

Tamakkullu pissutsit toqqammavigalugit aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, periarfissaatitaasut tjenestemandit misilitsinneqarfiinut tunngasut naapertorlugit ullunik 14-ninik periarfissillutit soraaqqullutit, taamaalilluni 31. maj 2002 suliffittut kingullertut isigineqassalluni.

Qinnuigissavatsigit qulaani taaneqartut nassuiaateqarfigeqqullugit kingusinnerpaamik tallimanngornermi 10. maj 2002.

Qinnuigineqarputit allakka ukua nuuttinnerisigut, allakkat tigunerinut nalunaarlutit atsioqqullutit."

A kommunimut 29. april 2002-mi imatut allappoq:

„A-mik soraarsitsissamaarnermi allagaani 25. april 2002-meersuni kommunip itisilereqqusinera pillugu K Kommunimut apeqqutit:

1. Nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsineq

a) Ataatsimiititaliap ataatsimiinneri matoqqasuugaluartut ataatsimiinnerit ingerlasimaneri susassaqanngitsunut ingerlateqqinneqartarsimapput? Susassaqanngitsut kikkuuppat? Matumani (kalaallisuuani) arlallit pineqarput?

b) Allassimavoq paasissutissat isertuussassat kommunip nammineq pigisassaralui erhvervsrådimut ingerlateqqinneqartarsimasut, ilaatigut amutsivimmut tunngasut?
Suut? Kommunip nammineq pigisassaralui? Paasissutissat isertuussasssat suut ingerlateqinneqartarsimappat?

c) Allassimavoq paasissutissat assigiinngitsut ...mut tunniunneqartarsimasut?
Suut? Paasissutissat suut pineqarpat? Allassimavoq paasissutissat arlallit ingerlateqqinneqartarsimasut?

2. Ataatsimiititaliap suliassaanik pisortatut nakkutiginninnginneq, immikkoortortaqarfiullu iluamik aqunneqannginnera

a) Ataatsimiitaliami ilaasortat misigisimapput amigartumik siunnersorneqartarsimallutik ilitsersorneqartarsimallutillu? Suliaq suna amigartumik siunnersuiffiusimava ilitsersuiffiusimallunilu?
Suliaq sunarpiaq?
Aalajangiinerit suut suliallu suut ataatsimiititaliami ilaasortat isiginerlunneqaatigisimavaat? Aalajangiineq suna?

b) Allassimavoq ataatsimiititaliaq ilisimateqqaarnagu suliat ingerlanneqartarsimasut? Suliat ataasiakkaat suut pineqarpat?

3. suleqatigiilluarsinnaanngissuseq

a) Allassimavoq inuussutissarsiornermik ingerlatsivimmi suleqatigiinneq naammaginanngitsuusoq? Allassimavoq sulisut sinniisortik aqqutigalugu naammagittaalliuutigigaannga?
Sulisut qassit pineqarpat?
Suut naammagittaalliiuutigineqarpat?

Allakkassinni allappusi naammagittaalliuutit kommunaldirektørilu oqaloqatigiissutigisimagaluarigut tamanna iluaqutaasimanngitsoq?
Kommunaldirektørilu oqaloqatigiinnerput sioqqullugu naammagittaalliuutinik takkuttoqarsimava?

b) Allappusi kommunip avataani susassaqartunit naammagittaalliuteqartoqarsimasoq?
Allappusi aalisartut piniartullu naammagittaalliutigisarsimagaannga? Kina uanga pillunga naammagittaalliorami? Matumani allappusi aalisartut arlallit naammagittaalliorsimasut?
Piaartumik akineqarnissara kissaatigaara.
Suliarmi massakkut eqqartuusissuserisumit ingerlanneqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p allagai 29. april 2002-meersut kommunip 3. maj 2002-mi imatut akivai:

"Allakkannut 29. april 2002-meersunut akissutitut tunnngavilersuummik itisileeqqusinerit matumuuna oqaaseqarfigissavarput.

Kommunalbestyrelsip …ni pikkorissarnerani atortussanit aamma ersertutut ataatsimiititaliat ataatsimiinneri tamarmik matoqqasuupput. Taamaattumik suliat ataatsimiititaliap ataatsimiinnerini oqaluuserineqarsimasut pillugit paasissutissanik susassaqanngitsunut ingerlatseqqinneq tamatigut inatsisinik unioqqutitsinerussaavoq. Paasineqarsimavoq inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliap ataatsimiinnerini oqaluuserisarpassuit inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiinnut ataatsimiinnerit kingorna ingerlateqqinneqartarsimasut. Inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiit kommunip ingerlatarinngimmagit tamanna taamaalilluni ingerlatsivimmi pisortatut piginnaatitaaninnik unioqqutitsineruvoq. Paasissutissanik aatsaat ingerlatseqqissinnaavutit taamaaliornissamik ataatsimiititaliap peqquppatit.

Angallataatilinnik iluarsaassinissamut taarsigassarsiniartunik amigaateqarneq pillugu inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliap allagai …-mit tiguavut – faxikkut nassiussamit erserpoq allakkat taakku inuussutissarsiornermi ingerlatsiviup faxiatigut nassiuteqqinneqarsimasut. Allakkat pillugit ataatsimiinnermi illit nammineq aamma nalunaarutigaat allakkat taakku assilineri …-mut nassiussimagitit.

…-p kommuni aamma nalunaarfigaa isertitaqannginnerminnut taarsiivigineqarnissartik kissaatigigitsik, tassami taarsigassarsinissamik qinnuteqaatit suliarineqarsimanngimmata. Taamaattumik allakkat assilinerinik …-mut tunniussisimanerit nipangiussisussaatitaaninnik annertuumik unioqqutitsinertut isigisariaqarpoq.

Inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliaq misigisimavoq inuussutissarsiornermut pisortaqarlutik naatsorsuutigisaminnik eqqortitsisinnaanngitsumik, tassami sulianik suliarinninneq naammaginanngitsumik ingerlanneqartoq misigisimasarsimagamik, taamatuttaarlu ullormut oqaluuserisassat nassiunneqarnissaannut piffissaliussat illit tunginnit malinneqartarsimanatik. Allaammi ataatsimiititaliap ataatsimiinnissaa nalunaaquttap akunnerinik marlussunnik kinguartinneqartariaqarsimavoq, ullormut oqaluuserisassat naammassillugit suliarineqarsimannginnerat pissutigalugu.

Siunnersuinerup amigartumik ingerlanneqarneranut assersuutitut taaneqarpoq tuttunik umimmannillu kisitsineq pillugu suliaq, tassani ataatsimiititaliaq misigisimammat naammattumik siunnersorneqannginneq ataqqineqarnerup annaaneqarneranik kinguneqarsimasoq.

Aamma aalisakkanik …-nut tapiissutit pillugit suliaq aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut toqqaannartumik nassiunneqarsimavoq, tamannalu inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliap siulittaasuata tupigikuluppaa.

Kommunalbestyrelsip nalinginnaasumik ataatsimiinneranut siullermut atatillugu aalisakkanik tunisassiorfiit tunineqarnissaat pillugu suliami illit nammineerlutit kommunalbestyrelsip 16. aprilimi immikkut ittumik ataatsimiinnissaanut inassuteqaasiorsimavutit, inassuteqaatip kommunalbestyrelsimut ingerlateqqinneqanngin-nerani inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliaq suliamik oqaluuserinninnissamut periarfisseqqaarnagu.

Inuussutissarsiornermik suliffissaqartitsiniarnermillu ingerlatsivimmi sulisut sinniisertik aqqutigalugu aqutsinerit arlaleriarlutik naammagittaalliuutigisimavaat. Qarasaasiakkut allakkanik toqqorsiviit misissortarakkit naammagittaalliuutigineqarsimavoq, taamatuttaarlu suliffiup naanerata kingorna suliaat allaffiinilu il.il. nammineq pigisaat misissortarsimavatit.

Pissutsit taamaannerat kommunaldirektørip illillu akunnissinni oqaloqatigiissutigineqarsimapput, iluaqutaanngitsumilli, tassami tamatuma kingorna tamanna suli naammagittaalliuutigineqartarsimammat.

Aammattaaq sulisunut unnukkut kingusiinnakkut sianertarsimanerit naammagittaalliuutigineqarpoq. Pisortatut sulisorisat sunngiffii angerlarsimaffiullu eqqissimaffiunissaata illersorneqara aallaavittut ataqqisariaqarpoq. Sulisorisat qarasaasiakkut allagarsiaannik misissuineq allakkat isertuussassaanerannik inatsimmik erseqqissumik unioqqutitsineruvoq, kommunimillu akuerineqarsinnaanngilluinnarluni.

Sinniisunit naammagittaalliuutit ilungersunartut pineqarput, aningaasaqarnermullu ataatsimiititaliamit tusaanngitsuusaarneqarsinnaanatik, inuilli kikkut naammagittaalliorsimanersut erseqqissumik oqaatigineqarnissaat pissusissamisuunngitsutut isigineqarluni. Taamatuttaaq aalisartut pineqartut eqqarsaatigalugit aqqisa taaneqarnissaat kusanannngitsutut isigineqarpoq – kisianni illit sulianik suliarinninnerit pillugu naammagittaalliuutinik takkuttoqarsimavoq. Innuttaasut pitsaasumik unneqqarissumillu pineqarnissaat kommunip pingaarteqimmagu naammagittaalliuutit taakku kinguneqartinneqatariaqarput.

Ingerlatsivimmik atuisunit naammagittaalliuutinut assersuutitut taaneqarsinnaavoq tuttunik umimmannillu kisitsinermut atatillugu suliap suliarineqarnera pillugu KNAPP-ip borgmesterimut naammagittaalliorsimanera.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p eqqartuussissuserisua kommunimut 10. maj 2002-mi imatut allappoq:

”K Kommunip kommunimi inuussutissarsiornermut pisortatut soraarsilersaarluni 25. april 2002-mi nalunaarfigisimammani A-p ataatigut atsiortunga sinniisuuffigeqqulluni qinnuigisimavaanga.

K Kommunip A-mut allagaanit erserpoq soraarsitsilersaartoqartoq, tamannalu ilaatigut nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsinikkut suliamut atatillugu unioqqutitsisimanermik tunngavilersorneqarsimavoq. A-p nipangiussisussaatitaanerminik unioqqutitsisimaneragaanini assortorpaa, tassami kommunalbestyrelsip 27. november 2001-imi aalajangiinera naapertorlugu inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani paasissutissat isertuussassaanngitsut inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiinnut ingerlateqqissimagamigit.

…-mit neqeroorutit pillugit aalisartut taarsigassarsiniarlutik qinnuteqaataannik ingerlatseqqittarsimannginneq eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq tamatumunnga pissutaasoq tassaasimasoq paasissutissat amerlanerusut aalisartunit utaqqimaarneqarnerat, taamaattumillu kommuni …-p isertitaqannginneranut akisussaatinniarneqarsinnaanani. Tamatumunnga peqatigitillugu A-p tamatumunnga atatillugu paasis-

sutissanik isertuussassanik …-mut ingerlateqqittarsimaneragaanera assortorneqassaaq.

K Kommunip A-mik soraarsitsinini suliffimmi unioqqutitsisimanernik tunngavilersorpaa, kisiannili taamaaliunnginnermini Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§-it 21-mit 27-mut tunngavigalugit naalasseriitsuliornermik misissuineq ingerlassimanagu. Taamaalilluni A suliaminut atatillu unioqqutitsisimanersoq unioqqutitsisimannginnersorluunnit, unioqqutitsisimappallu unioqqutitsineq taamaattoq soraarsinneqarneranut ilumut tunngavilersuutigineqarsinnaanersoq erseqqinnerusumik misissorneqarsimanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu A-p tunngavissatut pigineqartut tunngavigalugit soraarsinneqarnera atuussinnaassuseqanngitsutut oqaatiginiarneqassaaq, tassami naalasseriilliornermik misissuinermik ingerlatsisoqarsimannginneratigut periaatsini kukkusoqarsimasussaammat. Tamatumunnga atatillugu pissutissaqanngitsumik soraarsitsineq pissutigalugu taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqartoqassaaq.

K Kommunip A-mik soraarsitsiniarneranut tunngavilersuutitut taasai allat eqqarsaatigalugit oqaatigissavara ataatsimiititaliat ataatsimiinnissaannik piareersaasarsimannginneragaanini, paasisimasaqannginneragaanini suleqatigiinnikkulluunniit ajornartorsiuteqarneragaanini assortormagit.

Tamatumunnga atatillugu A pissutsit tamakku pillugit allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit uparuarneqarsimanngilaq. Pingaartumik suleqatigiinnikkut ajornartorsiutit eqqarsaatigalugit K Kommuni inussiarnersumik qinnuigissavara sulisunit suleqatigisartakkanillu naammagittaalliuutit suut takkussimanersut erseqqinnerusumik nassuiaateqaqqullugu, tassami tamakku A-p paatsuungassutigimmagit.

Aalisakkanik tunisassiorfinnik tunisineq eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsip inassuteqaataa eqqartuussissuserisup …-p allakkiarisimasaa naapertorlugu suliarineqarsimasoq, taamaattumillu A-p tamatumunnga atatillugu kukkusimaneragaanera assortorneqassalluni.

Tamakku tunngavigalugit K Kommunip naatsorsuutigisariaqarpaa A piareersaasarsimannginneq, paasisimasaqannginneq suleqatigiinnikkullu ajornartorsiutit tunngavilersuutigalugit soraarsinneqassappat pissutissaqanngitsumik soraarsitsineq pissutigalugu eqqartuussivikkut suliassanngortitsisoqassasoq, tassami soraarsitsineq pissutsit imminnut naapertuuttussaanerannik suliamullu tunngassuteqartussaanerannik pisariaqartinneqartumik amigaateqartussaammat.

Naggasiullugu oqaatigineqassaaq A sulilernerminiit kommunimut annertoorujussuarnik suliaqarsimammat, inuussutissarsiornermik ingerlatsiviup massakkut ingerlallualerneranik nassataqartumik, tassami suleqatigisartagassatut pisariaqartinneqartut suleqatigineqalersimammata. Tamatumunnga atatillugu ilaatigut makku taaneqassapput:

inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiit aallartinneqarnerat

kommunip inuussutissarsiutitigut ineriartortitsinissamut pilersaarusiaata ineriartortinneqalernera, tamannalu Sulisa A/S, inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiit aqutsisoqatigiillu pilersinneqaqqammersut suleqatigalugit ingerlanneqarluni,

ESU-mut tunngasut pingaarnerulersinneqarnerat, kiisalu

ingerlatsiviup suliatigut sulianillu suliarinninnikkut ataatsimut nukittorsarneqarnera.

A-p soraarsinneqarnissaata tamakku tunngavigalugit tunngavissaqannginnera erseqqippoq, taamaattumillu soraarsitsiniarneq pillugu suliamik K Kommunip unitsisinissaa utaqqivara.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna A kommunip allakkatigut ullulerneqarsimanngitsutigut, A-p 23. maj 2002-mi tigusimallugit uppernarsarlugit atsiorsimasaasigut ukunatigut soraarsippaa:

”Misiligummik atorfinitsitsineq pillugu Nalunaarut innersuussutigalugu NAL 6-1-2 ulloqartoq 6/2-1974 § 9 siusinnerusukkullu allakkat nassiunneqartarsimasut ilinnut nalunaarutigineqarluni, aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap eqqarsaatigingaa soraarsinniarlutit, matumuuna nalunaarutigineqassooq, aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap Inatsisartut inatsisaat nr. 5 ulloqartoq 14/5-1990 Namminersornerullutik Oqartussani aamma kommuneni Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit § 34 imm. 2 innersuussutigalugu, soraarsinniarlutit atuutilersumik 30. juni 2002-miit.

Siusinnerusukkut nalunaarutigineqareersutut aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq misiligummik atorfeqarsimanerit naammaginanngitsumik ingerlanneqarsimasoq. Tamanna tunngaveqarpoq siusinnerusukkut nalunaarutigineqartunik naammagittaalliuutinik. Isumaqartoqanngilaq akissutitut allakkatit imaqarsimasut allannguutaasinnaasunik ataatsimiititaliap isumaqarneranik suleqatigiissimanermut.

Qinnuigineqarputit allakkap uuma tiguneranut uppernarsaatitut nuunneratigut ilanngunneqartutigut atsioqqullutit.”

Tamatuma kingorna A eqqartuussissuserisuni aqqutigalugu uannut 27. maj 2002-mi naammagittaalliorpoq. Naammagittaalliuut imaattunik oqaasertaqarpoq:

”Matumuuna A sinnerlugu K Kommunip A-mik soraarsitsinera Inatsisartut Ombudsmandiannut suliassiissutigissavara, Inatsisartut Ombudsmandiat qinnuigalugu soraarsitsineq eqqunngitsumik tunngaveqarluni soraarsitsinerunersoq misissoqqullugu.

A 1. januar 2002-mi K Kommunimi inuussutissarsiutinut pisortatut misiligummik atorfinitsinneqarpoq. Atorfinitsitaaneq tjenestemandimut atugassarititaasut atugassaritillugit pivoq. Suliami bilag 1-itut A-p atorfininnerani allakkiaq ilanngunneqarpoq.

Allakkiami A-mit 25. april 2002-mi tiguneqartumi, suliami bilag 2-tut ilanngunneqartumi, K Kommuni nalunaarpoq, Aningaasaqarnermut Atatsimiititaliap A ullunik 14-inik siumut nalunaarutigalugu soraarsinniaraa. Tamatumunnga atillugu K Kommuni nalunaarpoq tamatumunnga tunngavigitinneqartut 1) nipangiussisussaanermik unioqqutitsineq, 2) ataatsimiititaliat ataatsimiinnissaannut piareersarsimasannginneq aammalu Inuussutissarsiornermut ingerlatsivimmi pisunut malinnaannginneq, kiisalu 3) suleqatigiinniarnermi ajornartorsiutit. A kaammattorneqarpoq oqaaseqaammik kingusinnerpaamik 10. maj 2002 saqqummiusseqqullugu.

A-p 29. april 2002-mi K Kommuni qinnuigaa soraarsitaanermut tunngavigisamik saqqummiusseqqullugu, ilanngunneqartoq bilag 3 takuuk. 3. maj 2002-mi allakkakkut, ilanngunneqartoq bilag 4 takuuk, K Kommunip soraarsitsinermut peqqutaasunik itisilerivoq.

10. maj 2002-mi allakkatigut, ilanngunneqartoq bilag 5 takuuk, A sinnerlugu suliami peqataasutut saqqummiussivunga, K Kommunip kommunimi inuussutissarsiornermut pisortatut soraarsitsiniarnera aallaavigalugu.

Tamatumunnga atatillugu ilaatigut tunngavissaatippara K Kommuni sorsaarsitsinissamik nalunaaruteqartoqartinnagu naalasseriitsuliorneq pillugu misissuinermik ingerlatsinissaminut pisussaaffeqartoq, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§-it 21-

27 tunngavigalugit, tassami soraarsitsinermut tunngaviusuni sulinermi unioqqutitsineq ilaatinneqarmat. Tamatuma saniatigut K Kommunip A soraarsinniarlugu tunngaviginiakkatut oqaatigineqartunut tunngavilersuutai assortorpakka, tunngavissaatillugulu soraarsitsisoqassappat pissutsinik imminnut naapertuutsitsineq suliamullu attuumassuteqartitsineq amigaataassasut.

K Kommunip allagaani, A-mit 23. maj 2002-mi tiguneqartuni, suliami bilag 6-itut ilanngunneqartuni, K Kommunip A soraarsippaa, siusinnerusukkut oqaatigineqartunik naammagittaalliuutit tunngaviginiarneqarlutik.

Suli isumaqarama K Kommuni tunngavigisat saqqummiunneqartut tunngavigalugit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit inatsit malillugu atorfimmi naalasseriitsuliornermik misissuisoqareertinnagu A-mik soraarsitsisinnaanngitsoq, kiisalu soraarsitsinermi pisariaqartumik suliamik paasisimasaqarneq suliamullu attuumassuteqartitsineq amigaataamma Inatsisartut Ombudsmandiat qinnuigissavara K Kommunip A eqqunngitsumik tunngaveqarluni soraarsissimaneraa erseqqinnerusumik naliliiffigeqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimut 17. juni 2002-mi imatut allappunga:

"A-p eqqartuussissuserisuanit ...-mit assilinera ilanngunneqartumik naammagittaalliuut tigusimavara. Tamaatumunnga peqatigitillugu naammagittaalliuutip kalaallisuunngorlugu nutsernera ilanngguppara.

Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigineqarpoq naammagittaalliuummut oqaaseqaatiminik saqqummiusseqqullugu aammalu A-p kommunimi sulisutut mappianik misissugassanngorlugu nassitsivigeqqullunga.

Kommunip akissutaa A-mut imaluunniit eqqartuussissuserisuanut suliami peqataasutut tusarniaavigalugu takutinneqarsinnaajumaarpoq.

Oqaatigissavara suliami misissuininni pissutsit makkua pineqassammata:

- Kommuni unioqqutitsinerunngitsumik tjenestemandit pillugit inatsimmi § 27, imm. 3 naapertorlugu soraarsitsinermi pissutsit tunngavigisani A-p unioqqutsitsinerisut avoqqaarinnissutaasunik misissuinissaamik pinngitsoortitsisinnaasimanersoq.

  Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigaara uannut akissummini soraarsitsinermi tunngavigineqartut sorliit A-p unioqqutitsinerisut avoqqaarinnissutaanersut nassuiaateqarfigeqqullugit.
- Kommunip tusarniaanissamut malittarisassat makkua malissimanerai:

  Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 21, imm. 1, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 aammalu pisortani atorfeqartunik qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinermi atorfeqartumik suliami peqataasutut kommunip inatsisitigut soraarsitsinermut tunngavigisaa pillugu tusarniaaviginninnissamut annertusisamik pisussaaffeqarneq.

  Kommunip tusarniaanissamut malittarisassat taakkua malinneqarsimasutut isiginerai nassuiaateqarfigeqqullugu kommuni qinnuigineqarpoq.
- Kommunip soraarsitsinermik toqqaanera A-mut pissutsit imminnut naapertuutsillugit inatsiseqartitsinikkut kinguneritinneqarnersoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigissavara naatsorsuutigigiga eqqartuussissuserisup …-p uannut allagaani qupperneq 2-mi, immikkoortumi kingulliup tulliani allannerliuineqarsimasoq:

"Isumaqartuarama … soraarsitsineq … soraarsitsinermi pisariaqartumik suliamik paasisimasaqarneq suliamullu attuumassuteqartitsineq amigaataasoq …"

Naatsorsuutigaara pineqartoq tassaasoq ”pissutsit imminnut naapertuunnerat pineqartoq, ”suliamik paasisimasaqarneq” pineqarani.

Aammalu naatsorsuutigineqartariaqarpoq soraarsitsinermut tunngavigisani pissutsit makkua misissuininni misissorneqarnerujumaartut:

- Ataatsimiititaliami ataatsimiinnerni matoqqasuni paasissutissanik saqqummertunik ingerlatitseqqinneq kommunip pissutissaqanngitsutut isiginninnera.
- Paasissutissani anngigisassatut isigisaanik A-p ingerlatitseqqissimaneranik paasissutissat kommunip qanoq ilisimalersimanerinut uppernarsaatit kommunip A-mut saqqummiussimanngikkai, aammalu paasissutissat suunerinut uppernarsaatissat kommunip A-mut saqqummiussimanngikkai.
- Ataatsimiititalianut ilaasortat, ingerlatsivimmi sulisut aalisartut piniartullu A pillugu naammagittaalliuuteqarsimasut kikkuunerinut uppernarsaatissanik kommuni A-mut saqqummiussisimanngitsoq, naammagittaalliuutillu taakkua sunarpiaq pineraat.

Kommuni qinnuigineqarpoq matuma qulaani pineqartunut kommunip suut tunngavigineqarnerinik isumaa oqaaseqarfigeqqullugu.

Allakkat ukua assilinerannik eqqartuussissuserisoq …nassippara.”

Kommunip akissutaa imaattoq 31. oktober 2002-mi tiguara:

”Siullermik ajuusaarutigissavarput suliap kingaattumik ingerlasimanera ilanngullugillu nassiunneqarput inuup pineqartup sulisutut mappia misissugassatut.

Ilanngulluguttaaq nalunaarutigissavarput A piffissami 1. januar – 31. december 2002 misilitsiffittut atorfeqarfigimmagu, tassa ”tjenestemand på prøve”, taamaattumillu isumarput malillugu piffissap taassuma iluani illuatungeriinnit soraarsitsinermik/ soraarniummik tunniussisoqarsinnaalluni. K-llu Kommuniata naliliinera naapertorlugu, periarfissaqartitaasut tunngavigalugit taamatut iliorsimalluta.

Taamaakkaluartoq nassuiaatigeqquneqartut makkua imatut oqaaseqarfigissavagut:

§ 27, imm. 3 uvani pineqartumi toqqammavissaasorinngilarput, inuup pineqartup misilitsinnerata nalaaniimmat.

Siullermik 3.5.2002, A allakkanik kingusinnerpaamik 10.5.2002 akisassaanik tunineqarsimavoq. Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 21, imm. 1-mut tunngasumik A siullermeerluni oqaloqatigineqarnialermat tassa ”agterskrivelsimik” tuniniarneqalermat, pissutsinik ilisimatinneqarsimavoq, kisiannili nammineq pisariaqarsorisimanngilaa, aammalu paasisavut malillugit tamatuma nalaani A atorfillit kattuffianni ilaasortaasimanngimmat, sinniisumik aggersitassaqanngingatta. Allakkat nuutsinneri ASG-mut siullermik nassiunneqarsimapput, kisiannili kingullit AK-mut nassiunneqarsimallutik. Tamatuma kingorna ASG imaluunniit AK qisuariaateqarsimanngillat. Tusarniaareernerullu kingorna allakkanik soraarsitsiniutinik tunniussinialernermi A piumasaqarmat inatsisilerituuni telefonikkut peqataassasoq, itigartitsinerungaluaq tuniartinneqarpoq, aammalu inatsisilerituua oqaloqatigereerlugu, kingusinnerusukkullu A isumaqatigalugu allakkat soraarsitsiniutit tigunerinut atsiortinneqarput, inatsisilerituua telefonikkut peqataanngikkaluartoq.

Ataatsimiititaliani ataatsimiinnerit suulluunniit matoqqasuunerinut atatillugu innersuussutigissavarput ”kommuneni aqutsinermut malittareqqusat taaguutaallu”, tassani immikkoortumi ”matut matoqqasut” imatut allassimasoqarmat ”ataatsimiititaliami ataatsimiinnerit tamarmik tamatigut matoqqasuusarput”. Kisiannili taamaakkaluaq inuup pineqartup paasissutissat tunniuttarsimavai.

Ataatsimiititaliap siulittaasuata nalaatsornerinnakkut amutsivimmut tunngasunik erhvervsrådi tunniussivigineqarsimasoq paasisimavaa, aammalu ilaatigut ...mut paa-

sissutissanik ”anngigisassanik” tunniussisimasoq paasineqarpoq. Taakkununngalu paasissutissat inummut pineqartumut ilanngullugit apeqquteqaatigineqarsimapput, aammalu mappiani takuneqarsinnaapput soraarsitsinissamut siunertaqartumi allakkanik tunniussinermi 3.5.2002.

Sulisuisa allakkatigut naammagittaalliuutinik, sinniisertik aqqutigalugu, saqqummiiffigimmatigut, kommunaldirektørip matoqqasumik oqaloqatigaa, pissutsinillu ilisimatillugu, taamaakkaluartoq kingusinnerusukkut oqaatsitigut naammagittaalliuutigineqartarsimavoq, sulisuinnaanngittunit ilaatigullu sullitaanit tassa aalisartunit. Ilaatigullu naammagittaalliuutit mappiani takuneqarsinnaapput.

Ataatsimut isigalugu kommuni isumaqarpoq siusinnerusukkut oqaatigeriikkatsitut ukiup misilitsiffiup iluani illuatungeriinni aalajangiisimanermi pisussaaffik uatsinnit atorneqartoq. Tassami ilaatigut qulaani pineqartut ersersippaat A atorfimmut pineqartumut naleqqutinngitsoq, taamaattumillu tusarniaareernerup kingorna uppernarsarneqarsimanngitsoq ilumut piukkunnarneranik.”

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

<u>”Kommunip tjenestemandit pillugit inatsimmi § 27, imm. 3 malillugu misissuinngitsoorsinnaasimanera pillugu apeqqut.</u>

Allakkani ullulerneqarsimanngitsuni qulaani issuarneqartuni A-mik qinnuteqataanngitsumik soraarsitsissutaasuni soraarsitsineq kommunip ”siusinnerusukkut nalunaarutigineqartunik naammagittaalliuutinik” tunngavilersorpaa.

Taamaattumik tunngaviutippara soraarsitsinermut tunngaviusut tassaasut allakkani ullulerneqarsimanngitsuni aamma issuarneqartuni kommunip nalunaarutigisimasai, allakkanilu taakkunani A ilisimatinneqarpoq kommunip soraarsissamaara.

Allakkani taakkunani soraarsitsinermut tunngavigineqartut pingasut kommunip oqaatigai: 1) ”Nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsineq,” 2) ”ataatsimiititaliap suliassaanik pisortatut nakkutiginninnginneq, immikkoortortaqarfiullu iluamik aqunneqannginnera, aamma” 3) ”suleqatigiilluarsinnaanngissuseq”.

Soraarsitsinermut tunngaviusuni immikkoortulersuisimanera apeqqutaatinnagu paasissutissat kommunip tusarniaalluni allakkamini ullulerneqarsimanngitsuni aamma kommunip allakkani ilassutaasumik tunngavilersuutaani 3. maj 2002-meersuni nalunaarutigisimasai malillugit pissutsini ukunani kommunip A inatsisini malittarisassanik sulinermini malitassaminik unioqqutitsimanera pillugu avoqqaaraa:

Pisoq pisulluunniit kommunip nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsinertut taasai aamma pisoq pisulluunniit kommunip suleqatigiinnermi ajornartorsiutitut taasai.

Sulinermi unioqqutitsineq pineqartarpoq pissutsit pitsaanngitsut atorfeqartitaasumut inatsisini malittarisassanik atorfeqartitaasup sulinermini malitassaanik unioqqutsinertut avoqqaarliutigineqartut pineqarpata.

Taamaattumik pisoq pisulluunniit kommunip suleqatigiinnermi ajornartorsiutitut taasai paasinninnera malillugu sulinermi unioqqutitsinerupput,

kommunillu pisunik suleqatigiinninermi ajornartorsiutitut isiginninnera eqqortuunngilaq.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunip A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiinera sulinermi unioqqutitsinernik tunngaveqarnerusoq.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 14. maj 1990-imeersumi, tjenestemandit pillugit inatsimmi, § 27, imm. 2 malillugu soraarsitsineq sulinermi unioqqutitsinernut eqqartuussutikkut aalajangersarneqarsimanngitsunut pillaatitut aatsaat atorneqarsinnaavoq, suliamut atatillugu killisiuisoqareerneratigut.

Kommunillu uannut akissummini oqaatigaa aalajangersagaq taanna misiligummik atorfeqartitaasunut atuutinngitsoq.

Taanna pillugu oqaatigaara inatsit tjenestemandit pillugit inatsimmi § 1 malillugu kikkunnulluunniit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuniniluunniit sulisutut Kalaallit Nunaanni atorfeqartitaasunut atuuttuusoq.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 9, imm. 3 malillugu Naalakkersuisut misiligummik atorfinitsitsinerit pillugit malittarisassanik aalajangersaassapput, matumani ilinniartitsinissaq tamatumalu inernerata paasinissaa pillugit malittarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 34-mi misiligummik atorfeqartitaasut pillugit immikkut aalajangersakkat imaattut aalajangersarneqarput:

"Tjenestemandi misiligummik atorfinitsitaq misiligummik atorfinitsitaaffimmi qaammatini siullerni arfinilinni ullunik 14-inik piffissaliilluni misiligummillu atorfinitsitaanermi sinnerani qaammammik ataatsimik piffissaliilluni soraarumasinnaavoq, tamaginni qaammatip naanissaanut.

Imm. 2. Tjenestemandit taamaattut misiligummik atorfinitsitaaffimmik qaammataani siullerni arfinilinni qinnuteqaqqaanngikkaluarlutik soraarsinneqarsinnaapput ullunik 14-inik piffissaqartitaallutik qaammatip naanissaanut.

Imm. 3. § 32, imm. 3-mi aamma § 33-mi aalajangersakkat tjenestemandinut misiligummik atorfinitsitanut atunngillat, taamaattorli tjenestemandit soraarnerussutisiaqarnerat pillugu inatsimmi kapitali 1 aamma 5 naapertorlugit soraarnerussutisiaqarsinnaanermik apeqqutinik saqqummersoqartillugu soraarnerussutisiaqarnissamut akuersisartuniit oqaaseqaateqartitsisoqarsinnaavoq, takuuk § 32, imm. 3."

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 32, imm. 3 oqartussaasup soraarnerussutisianik akuersisartup soraarsitsinermi tusarniaavigineqarnissaanik pisussaaffeqarnermut tunngassuteqarpoq.

§ 33 atorfinnik atorunnaarsitsinermi akissarsiaqaannarsinnaatitaanermut tunngassuteqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi §§-it 9, 27 aamma 34 pillugit immikkut oqaaseqaateqartoqarsimanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinut aallaqqaasiussamit makku erserput:

"Aalajangersakkat maleruagassanit maannamut atuuttunit allaassuteqartut salliutillugit oqaaseqaateqarfigineqarput. Aalajangersakkalli allannguuteqanngitsut imaluunniit Danmarkimi maleruagassanut atuuttunut naapertuuttut oqaaseqaatertaat innersuussutigineqarput."

Namminersornerullutik Oqartussat eqqarsaatigalugit suliassaqarfimmi tassani ataatsimut malittarisassat siusinnerusukkut atuuttut tjenestemandinut Namminersornerullutik Oqartussanut atallutik atorfeqartunut akissaatinut, atorfininnermut aamma pensionernermut il.il. pillugit landstingip inatsisaani nr. 9-mi 25. oktober 1979-imeersumiipput. Inatsisartut inatsisaanni tassani § 2, imm. 2 malillugu Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit atugassarititaasut naalagaaffiup tjenestemandii pillugit malittarisassani sukkulluunniit atuuttut assinginik atugassaqartitaallutik atorfinitsinneqartartussaapput.

Inatsisartut inatsisaata nr. 5-ip 14. maj 1990-imeersup atuutilernerani naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni tjenestemandii Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi pineqartunut ilaatinneqalerput, tak. inatsit pillugu nalunaarut nr. 684, 3. november 1988-imeersoq.

Inatsimmi tassani misiligummik atorfeqartitaasut naalasseriitsuliornernillu malersuinerit pillugit aalajangersakkat tjenestemandit pillugit qallunaat inatsisaani taakku pillugit aalajangersakkat assigaat.

Tjenestemandit pillugit qallunaat inatsisaanni malittarisassat suliamut matumunnga attumassuteqartut tjenestemandit pillugit inatsimmi nr. 291-imi 18. juni 1969-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumiipput.

Tjenestemandit pillugit qallunaat inatsisaat isumaliutissiissummik nr. 483-imik 12. december 1968-imeersumik tunngaveqarpoq.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 9-p tjenestemandit pillugit qallunaat inatsisaanni § 6, imm. 3-mi oqaaseqatigiit siulliit assigai, isumaliutissiissummilu aalajangersagassatut siunnersuut ilaatigut imaattunik oqaaseqaatitaqarpoq:

"Misiligummik atorfeqartitaasut atorfininniarlutik ilinniartunit allaassutigalugu tjenestemandit pillugit malittarisassani nalinginnaasuni pineqartunut ilaatinneqartussaapput, aalajangersakkanik immikkut ittunik aalajangersaasoqarsimanngippat, soorlu tamanna inatsisissatut missingiummi soraarsitsineq pillugu § 33-mi aalajangersarneqarsimasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi § 27, imm. 3-p pingaarnersamigut tjenestemandit pillugit qallunaat inatsisaanni § 24-mi oqaaseqaatigiit pingajui assigai, taakkulu imaapput:

"Suliffimmut allamut atorfimmulluunniit allamut nuutsitaaneq, atorfimmut minnerusumut pisitaaneq soraarsitaanerluunniit unioqqutitsineq eqqartuussutikkut aalajangiunneqanngikkaangat atorfeqarnermi killisiuineqareersimatinnagu atorfimmi unioqqutitsinernut pillaatitut atorneqanngisaannassapput."

Qallunaat aalajangersagaata taassuma piareersarlugu suliarineqarnerani aalajangersakkap misiligutitut atorfeqartitaasunut atorneqarneranut atatillugu qanoq paasineqarnissaanik nassuiaatitaqanngilaq.

Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi § 34-p tjenestemandit pillugit qallunaat inatsisaanni § 33 (taamaattorli taanna, tassa § 33, naalagaaffimmi soraarsitsinissamut pisinnaatitaaffiup qitiusumik aqutsisoqarfiup avataani oqartussaasunut tunniunneqarnissaa pillugu inerteqquteqarneq pillugu tjenestemandit pillugit qallunaat inatsisaanni malittarisassami misiligutaasumik atorfeqartitaasunik aamma ilaajunnaarsitsisoq) assigaa.

Isumaliutissiissummi nr. 483-imi 12. december 1968-imeersumi qallunaat aalajangersagaat pillugu oqaaseqaatit imaapput:

"Inuit kingusinnerusukkut ataavartumik atorfinitsitsinissaq siunertaralugu misiligummik atorfinitsitaasut tjenestemandit pillugit malittarisassat ataanni ilanngunneqarnissaannik Ataatsimiititaliarsuup siunnersuuteqarnerata pingaarnertut malittarisassamit tassannga ataasiakkaatigut ilaatitsinnginnissamik pisariaqartitsisoqarnersoq isumaliutersuutigissallugu pisariaqalersippaa.

Ikiortit ilinniarlutillu atorfeqartitaasut allat eqqarsaatigalugit manna tikillugu akissarsiat soraarnerussutisiallu pillugit inatsimmi § 5, imm. 4-mi soraarsitsinissaq pillugu immikkut malittarisassaqarsimavoq, naak taakku inatsimmi tassani § 1-imi tjenestemandit suunerinik nassuiaammi pineqartunut ilaasutut isigineqanngikkaluartut. § 5, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq atorfinitsinneqarnerup kingorna qaammatini siullerni arfinilinni illua'tungeriinnut atuuttumik 14-nik piffissaqartitsilluni qaammatip naaneranut soraarsitsisoqarsinnaasoq/soraartoqarsinnaasoq. Tamatuma kingorna naalagaaffiup soraarsitsinissamut piffissaritita qaammatinik pingasunik ilinniartutullu atorfeqartitaasup qaammammik ataatsimik sivisussuseqarput, tamarmik qaammatip naanissaanut.

Ataatsimiititaliarsuaq isumaqarpoq aaqqissuussineq taanna tjenestemanditut misiligummik atorfeqartitaasunut atortiinnartariaqartoq.

Misiligummik atorfeqartitaaneq pineqartup ataavartumik atorfeqartitaanissamut naleqquttuuneranik paasiniaanissamik siunertaqarmat, pisussaaffinnillu sumiginnaasoqanngikkaluartoq il.il. naleqquttuunnginneq pissutigalugu arlalitsigut soraarsitsisoqartarnissaa soraarnerussuteqarnermilluunniit inatsisiseqartitsinermut tunngasut pillugit apeqqutinik saqqummertoqartarnissaa pissusissamisoortumik naatsorsuutigisariaqarmat, tjenestemandit ataavartumik atorfeqartitaanerat pillugu aalajangersakkat aalajangersimasut ilaasa tjenestemandinut misiligummik atorfeqartitaasunut atuutinnginnissaat aalajangersassallugu pissusissamisuussaaq.

Isuma taanna tunngavigalugu tjenestemandit misiligummik atorfeqartitaasut malittarisassani ukunani pineqartunut ilaatinneqannginnissaat siunnersuutigineqarpoq: § 26, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat, tassalu qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinerit tamatigut ministerimit aalajangerneqartassasut, § 31, imm. 3, tassalu naalagaafimmi akissaateqartitsineq soraarnerussutisiaqartitsinerlu pillugu ministerimut saqqummiussisarnissaq kiisalu § 32, tassalu atorfinnik atorunnaarsitsinermi ukiuni pingasuni akissarsiaqarnissamik piumasaqaat.

§ 31, imm- 1-imi aamma 2-mi kattuffissuup tjenestemandillu nammineq suliaq pillugu oqaaseqaateqarsinnaatitaanerat aamma soraarsitsinermut tunngaviusup allakkatigut nalunaarutigineqarnissaanik qinnuteqarnerup kingorna paasitinneqar-

sinnaatitaaneq pillugit aalajangersakkat misiligummik atorfeqartitaasunut aamma atuutsinneqartariaqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna isumaqarpunga Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsit inatsisip piareersarneqarneranut atatillugu suliani inatsisip qanoq paasineqarnissaanik nassuitaatinik ilaqartillugu ima paasisariaqartoq, tjenestemandinik misiligummik atorfeqartitaasunik sulinermi unioqqutitsinerup kingunerisaanik qinnuteqaataangitsumik soraarsitsisoqassappat inatsimmi § 27, imm. 3 malillugu atorfimmut atatillugu killisiuisoqarnissaa piumasaqaatigineqartoq.

Kommunip A-mik soraarsitsinerminut Kalaallit Nunaannut Ministereqarfiup nalunaarutaani nr. 60-imi 6. februar 1974-imeersumi § 9-mi misiligummik atorfeqartitaaneq pillugu aalajangersagaq innersuussutigisimavaa.

Aalajangersakkamit tassannga makku erserput:

"§ 9. Misiligummik atorfeqartitaaneq naammaginartumik ingerlasimanersoq paasiniarlugu tjenestemandip qaninnerpaamik qullersarisatut pisortaa qaammatit arfinillit misiligummik atorfeqartitsinerup kingorna tjenestemandi pillugu atorfinitsitsinermi oqartussasumut naliliissaaq, oqartussaasullu taassuma atorfeqartitaaneq ingerlaannassanersoq aalajangissavaa. Atorfeqartitaaneq ingerlaannarsinnaanngippat pineqartoq soraarsinneqassaaq, tak. naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni tjenestemandii pillugit inatsimmi § 31, imm. 1 aamma 2, kiisalu § 33, imm. 2.

Imm. 2. Misiligummik atorfeqartitsineq sivitsorneqarsinnaavoq, misiligummik atorfeqartitaaneq naammaginartumik sivisussuseqanngippat, imaluunniit atorfinitsitsinermi oqartussaasup susassaqartup ilinniartitsineq misiligummik atorfeqartitaanermut ilaatillugu piumasaqaatigisaa misiligummik atorfeqartitaasup naammassisimanngippagu. Misiligummik atorfeqartitaanerup naammaginarsimaneranik aalajangiineq tjenestemandip qaninnerpaamik qullersarisaata naliliisimanera tunngavigalugu pissaaq, naliliinerlu taanna piffissaq misilitsiffik naammaginanngitsutut nalilerneqarsimappat tamatumunnga erseqqinnerusumik tunngavilersuummik imaqassaaq. Naliliinerup allaganngorlugu assilinera tjenestemandimut tunniunneqassaaq. Misiligummik atorfeqartitaaneq sivitsorneqalersaarpat piaarnerpaamik kingusinnerpaamillu piffissap nalinginnaasumik misilitsiffiup naanissaa qaammatinik arfinilinnik sioqqullugu tjenestemandi tamanna pillugu ilisimatinneqassaaq.

Imm. 3. Piffissap misilitsiffiusup imaluunniit sivitsukkap naanissaa qaammatinik arfinilinnik sioqqullugu misiligummik atorfeqartitaasoq ataavartumik atorfinitsinneqarnissaminut naleqqunnersoq aalajangiisoqassaaq. Taamaanngippat soraarsitsisoqassaaq, tak. Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi § 28, § 33-mi imm.2-mut § 31-milu imm. 1-imut 2-mullu sanilliullugu.

Imm. 4. Tjenestemandit misiligummik atorfeqartitaasut tamanna sioqqullugu Danmarkimi tjenestemanditut atorfeqartitaasimasut eqqarsaatigalugit taamaallaat imm. 3-mi oqaatigineqartutut isummertoqassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aalajangersakkat issuarneqartut tjenestemandinik misiligummik atorfeqartitaasunik atorfimmut naleqqutinngitsutut isigineqartunik oqartussaasut soraarsitsinissamut periarfissaqarnerannik inatsisiseqartitsinermi nalinginnaasumik tunngavissaqarnerannut takussutissaapput.

Aalajangersakkalli Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi § 65-imi atuutsiinnarneqartut atorfinitsitsinermi oqartussaasut tjenenstemandinik inatsimmi periaasereqquneqartut unioqqutillugit soraarsitsinissaannut inatsisitigut tunngaviliinngillat.

Taamaattumik misiligummik atorfeqartitaasup naleqquttuussusianik naliliineq misiligummik atorfeqartitaasup sulinermini unioqqutitsineranik naliliinermik annertuumik tunngaveqarpat naalasseriitsuliorneq pillugu suliat suliarineqartarnissaannik tjenestemandit pillugit inatsimmi aalajangersarneqartoq saneqqutissalugu inatsisitigut tunngavissaqanngilaq.

Aamma oqaatigaara nalunaarummi § 9 innersuussutigalugu soraarsitsisoqassappat piffissaq misilitsiffiusoq pillugu ataatsimoortumik naliliisoqarnissaa aamma piumasaqaataasoq, tassanilu pissutsit atorfeqartitaasup soraarsinneqarnissaanut akerliusut aamma ilanngunneqassallutik.

Taamaattumik aalajangersagaq taanna pisut immikkuullarissut aallaavigalugit soraarsitsinnaanermut inatsisitigut tunngavissaliisuunngilaq.

Tamatumunnga atatillugu paasivara A-p eqqartuussissuserisuata tusarniaanermut akissummini 10. maj 2002-meersumi pissutsit A-p atorfeqartitaaginnarnissaanut ikorfartuutaasut innersuussutigisimagai.

Tamatumunnga atatillugu siusinnerusukkut oqaatigineqartutut A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiinera sulinermi unioqqutitsinernik annertuumik tunngavilersugaasimasoq tunngaviutittariaqarakku atorfeqartitaasup inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnissaa siunertaralugu suliamut atatillugu killisiuisoqartarnissaanik malittarisassat isiginiarnagit kommunip A-mik soraarsitsimanera kukkunertut isorisarialerujussuartut isigaara. Matumani suliaq 1996-imi nalunaarutinni taasimasara, tassali suliaq 32-1, aamma innersussutigaara.

Kommunip qulaani nassuiarsimasattut suleqatigiinnermi ajornartorsiutit soraarsitsinermi tunngavimmi ilaatut kukkunikkut tunngaviginninniarsimanera allatut inerniliinermik kinguneqarsinnaanngilaq.

Aammattaaq suliamut atatillugu killisiuisarneq pillugu malittarisassat naalasseriitsuliorneq pillugu suliap inaarlugu suliarineqarnissaanut tunngavissanik sukumiisunik pissarsisoqarsinnaanera siunertaralugu immikkut aalajangersarneqarsimapput.

Taamaattumik suliamut atatillugu killisiuisarneq pillugu malittarisassanik sumiginnaaneq suliap aalajangiiffigineqarnissaanut sukumiisunik tunngavissaqannginnermik nassataqarpoq.

Isumaqarpunga A-p soraarsinneqarnerata atuussinnaassuseqannginnera tamatuma kingunerigaa.

<u>Tusarniaaneq pillugu malittarisassat.</u>

<u>Ataatsimut:</u>

Tjenestemandi misiligummik atorfeqartitaasoq naleqqutinnginneq pissutigalugu soraarsinneqarpat atorfeqartitaasup tusarniaavigineqarnerani sunik piumasaqaateqartoqarsinnaaneranik naliliinermi misiligummik a-

torfeqartitaasup atorfimmut naleqqutinngitsutut nalilerneqartup soraarsinnissaanut atorfinitsitsinermi oqartussaasup nalinginnaasumik periarfissaqarnera ilanngullugu isiginiarneqartariaqarpoq.

Suliamili matumani naleqqutissusermik naliliineq aallaavigalugu soraarsitsineq pineqanngimmat, soraarsitsinerli sulinermi unioqqutitsinernik annertuumik tunngaveqartinniarneqartoq pineqarmat paasinninnera malillugu tusarniaanermit piumasaqaatit A ataavartumik atorfeqartitaasuuppat tusarniaanermut piumasaqaataasunit sallaannerusut piumasaqaatigineqarsinnaanngillat.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 21, imm. 1.

Tusarniaaneq pillugu malittarisassaq tjenestemandinut misiligummik atorfeqartitaasunut aamma atuuttoq tjenestemandit pillugit inatsimmi § 21, imm. 1-imiippoq:

> *"Tjenestemandi atorfeqarnini pissutigalugu atorfimmini unioqqutitsinermut pissutsimulluunniit pinerluttuliornermik inatsisini iliuuseqarfigineqarsinnaasunik nalunaarutigineqartoq suliassap pisimasortaviisa erseqqissaataannik tunineqassaaq erseqqissaallu taanna pillugu allakkamik oqaaseqaateqarnissaminut pisinnaatitaassalluni. Tamanna peqatigalugu ilisimatinneqassaaq erseqqissaammut oqaaseqaateqarnissaminut pinngitsaalisaanngitsoq."*

Tassani pineqartoq tassaavoq inatsiseqartitsinermi malittarisassaq, naalasseriitsuliorneq pissutigalugu suliap aallartinneqarneranut tunngasoq.

Nalunaarutiginninneq tiguneqarpat suliamut atatillugu nalunaarutiginninnerup tjenestemandimut saqqummiunneqarnissaa pisussaaffiulersarpoq.

Taamaalilluni aalajangiisoqannginnerani malittarisassaq taanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi tusarnissaanissamut malittarisassat ataatsimoortut aamma suliami inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit atorfeqartitaasup suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaanissamut inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik pisussaaffeqarnerup saniatigut atorneqartussaavoq.

Suliap paasissutissartalersorneqarnera malillugu kommunip taamaallaat tunngavigisimavaa A-p soraarsilersaarneqarnera pillugu tusarniaanermut atatillugu tjenestemandit pillugit inatsimmi § 21, imm. 1 atorneqassasoq.

Naammagittaalliuutit saqqummerneranni tjenestemandit pillugit inatsimmi malittarisassat naapertorlugit kommunip taakku A-mut ingerlaannaq saqqummiussisimannginnera immini kommunip suliarinninnerani amigaataavoq isorisarialik.

Naammagittaalliuutit eqqortuunerinik kingusinnerusukkut uppernarsaanissamut periarfissaq malittarisassamik taassuminnga sumiginnaanerup ajornakusuulersissavaa. Tamatumunnga atatillugu Vestre Landsret-ip

eqqartuussutaa Ugeskrift for Retsvæsen 1971, quppernermi 830-mi tulliuttunilu issuarneqartoq innersuussutigaara.

Oqaatigineqartutut qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinerit pillugit suliani tamani soraarsitsinissamik aalajangiisoqannginnerani atorfeqartitaasoq suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqartussaavoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi piumasaqaataasut eqqortinneqassapput.

Suliami matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq allakkatigut ullulerneqanngitsutigut qulaani issuarneqartutigut ingerlanneqarsimavoq, tassanilu A 10. maj 2002-mi akinissaminut piffissalerneqarsimalluni.

Pisumut "nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsineq"-mut atatillugu pisumut inatsiseqartitsinikkut pissusiviusunillu tunngavik allaaserisimavaa "ataatsimiititaliap ataatsimiinneri tamatigut matoqqagaluartut susassaqanngitsunut ingerlatinneqartarsimaneri…"-tut kommunip paasisimagaa.

Pisup tamatuma qanoq ililluni paasineqarsimanera, paasissutissallu suut pineqarnersut kommunip oqaatigisimanngilaa.

Taamaattumik suliaq suliami illua'tungiusumik tusarniaanissami ingerlatsinissaanut naammattumik paasissutissartalerneqarsimanngilaq.

Tamanna suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi amigaataavoq annertooq, tassami kommunip suliami pissusiviusunik paasinninnera atorfeqartitaasup isummerfigissappagu taanna pisumut pineqartumut uppernarsaarsersuinermi tunngaviusumik ilisimatinneqartariaqarmat.

Aammattaaq pitsaanngitsorujussuuvoq kommuni oqarsimammat paasissutissat "uani eqqaaneqarsinnaasoq" inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiinnut ilisimatitsissutigineqartarsimasut. Naak assersuutit marluk tamatumunnga peqatigitillugu saqqummiukkaluarai, taamatut oqaasertaliineq annertuumik nalornilersitsisinnaavoq assersuutit marluk taakku tassatuaanersut kommunip innersussutigisai.

Pisumut "ataatsimiititaliap suliassaanik pisortatut naakkutiginninnginneq, immikkoortortaqarfiullu iluamik aqunneqannginnera"-nut atatillugu kommunip innersuussutigisimavaa "soorlu ataatsimiititaliamit tamanna maalaarutigineqarsimasoq, … ataatsimiititaliamilu ilaasortat misigisimapput amigartumik siunnersorneqartarsimallutik aalajangernerillu isiginerlunneqaatigisinnaasarsimasatik misigisarsimallugit, kiisalu suliat ataasiakkaat ataatsimiititaliaq ilisimateqqaarnagu ingerlanneqartarsimapput, soorlu nunaqarfinniit qaleralinnik assartuineq."

Nipangiusissussaatitaanermik unioqqutitsinermik unioqqutisinernilluunniit kommunip allaaserinninnera pillugu qulaani oqaaseqaatinnut uiggiullugu pisup allaaserineqarnerani naammagittaalliuutit suut kommunip

ataatsimiititaliap ilaasortaanit tigusimanerai erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimanngilaq, tamannalu amigaataavoq annertooq. Aammattaaq assersuutip aalajangersimasup ataatsip saqqummiunneqarnera pitsaanngitsorujussuuvoq, tassami ilusiligaanera assersuutip saqqummiunneqartup kommunimit kisiartatut innersuutigineqarneranik annertuumik nalornisoortitsisinnaammat.

Kommunip "suleqatigiilluarsinnaannginneq"-mik taasimasaanut atatillugu oqaatigaara kommunip sulisunit allanillu naammagittaalliuutit suuneri erseqqinnerusumik taaneqarsimanngitsut innersuussutigigai. Tamanna suliami pissusiviusunik oqaatiginninneruvoq ersarissumik naammaginanngitsoq isorisarialillu.

Ataatsimut eqikkaallunga isumaqarpunga suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi piumasaqaatit eqqarsaatigalugit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi amigaatit ima annertutigisut, taakku imminni soraarsitsinermik atuussinnaassuseerutsitsisinnaallutik.

Oqaatigaara pisut kommunip allakkamini 3. maj 2002-meersuni A-p allagaanut 29. april 2002-meersunut akissutaasuni itisilersimagaluarai. Taamaattorli kommunip ilassutaasumik nassuiaataata taassuma suliami illua'tungiusumik tusarniaanermi amigaataasut aaqqissinnaanngilai, tassami kommunip allagaasa 3. maj 2002-meersut oqaaseqaateqarfiginissaannut kommunip A periarfississimanngimmagu.

<u>Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat inatsisini aalajangersagaanngitsut.</u>

Pisortani atorfeqartitaasunik qinnuteqaatanngitsumik soraarsitsineq pillugu suliani atorfeqartitaasoq suliap inatsiseqartitsinermut tunngasortai pillugit immikkut tusarniaavigineqartussaavoq.

Pingaartumik oqartussaasup suliami pissusiviusunik sunik atuutsitsinera kiisalu oqartussaasup pineqartumik soorarsitsilluni aalajangiissamaarneranut inatsisitigut tunngavigisaa pillugit atorfeqartitaasup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffeqartussaavoq.

Soraarsitsinermi tunngaviusut ilaanut nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsinermut tunngasumut atatillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat suut unioqqutinneqarsimaneranni paasinninnera pillugu A tusarniaavigissallugu kommuni pisussaaffeqarsimavoq.

Kommunip tusarniaalluni allakkamini paasissutissat "kommunip nammineq pigisassaralui" aamma ataatsimiititaliat "matoqqasumik" ataatsimiinnerini paasissutissat allanut ingerlateqqinneqartarsimanerat kisiisa kommunip innersuussutigai.

Oqaaseq nipangiussisussaatitaaneq ataasiinnarmik isumalerlugu paasineqartussaanngilaq. Taamaalilluni tjenestemandit pillugit inatsimmi, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma pinerluttulerineq pillugu inatsimmi nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassaqarpoq.

Nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassat suut unioqqutinneqarsimanersut kommunip innersuussutiginngilaa.

Pisunut "ataatsimiititaliap suliassaanik pisortatut naakkutiginninnginneq, immikkoortortaqarfiullu iluamik aqunneqannginnera"-nut aamma "suleqatigiilluarsinnaanngissuseq"-mut atatillugu kommunip A-mut suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaanermini erseqqissarsimanngilaa pissutsit kommunip A-mut assuarliutigisai atorfimmut atatillugu pisussaaffiinut sutigut saneqqutsinerunersut, taamatuttaarlu inatsisini aalajangersakkat aalajangersimasut unioqqutinneqarsimasut kommuni isumaqarnersoq kommunip aamma nassuiarsimanagu.

Tamanna tunngavigalugu paasissutissanik allanut ingerlatitseqqittarsimanermi suliami illua'tungiusumut tusarniaanermi allakkamini inatsiseqartitsinikkut atuutsitsiniarnera annertuunik amigaateqarpoq isorisariaqartuullunilu.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut inatsisini aalajangersagaanngitsumik pisussaaffeqarnermik eqquutsitsinnginneq immini aalajangiinermik atuussinnaassuseerutsitsisinnaavoq.

<u>Ataatsimiititaliami ataatsimiinnerni paasissutissanik allanut ingerlatitseqqinnermi kommunip unioqqutitsininngortitsinera.</u>

Ataatsimiititaliami ataatsimiinnerni paasissutissanik allanut ingerlatitseqqinnermi sulinermi unioqqutitsininngortitsinerata taanna pillugu arlalinnik oqaaseqaatissaqalersippaanga.

Kommunip ataatsimiititaliaanni ataatsimiinnerit tamanut ammasuutinneqanngillat, tak. kommunalbestyrelsit nunaqarfinnillu aqutsisut ilaalu ilanngullugit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 23.

Kommunilli ataatsimiititaliaasa ataatsimiinnerisa tamanut ammasuunnginnerisa ataatsimiititaliat ataatsimiinnerini paasissutissanik allanut ingerlatitseqqeqqusaannginneq nassatarinngilaa.

Kommunimi atorfeqartitaasup ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani najuuffigisimasamini paasissutissanik allanut ingerlatitseqqissinnaaneranik naliliineq pissutsinik assigiinngitsunik ataatsimut naliliineq aallaavigalugu aalajangiivigineqartariaqarpoq, tassalu sulinermi maleruaqqusat suut atorfeqartitaasumut atuussimanerinik paasissutissanillu allanut ingerlatsitseqqinnerup siunertaanik paasissutissallu suunerinik naliliineq aallaavigalugu, matumani paasissutissat paasissutissiissutigineqarsinnaasimanersut paasissutissallu allanut ingerlateqqinneqannginnissaannik pisariaqartitsineq ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Tamaattumik pisoq erseqqinnerusumik naliliiffiginagu ataatsimiititaliap ataatsimiinnerini paasissutissanik A-p allanut ingerlatitseqqissimanerani sulinermi unioqqutitsininngortitsisimanera kukkunertut isorisarialittut isigaara.

<u>Paasissutissanik aalajangersimasunik A-mut saqqummiussisimannginneq.</u>

Oqaaseqaammi siusinnerusukkut nassuiarsimasattut paasissutissat naammagittaalliuutillu soraarsitsinermut tunngavigisani pillugit kommu-

nip A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigisimanngimmagu kommuni isornartorsiussallugu tunngavissaqarsimavunga.

Kommunip suliaataa misissoreerlugu paasivara suliami allagaatini kommunip uannut nassiussaani kommunimi atorfeqartitaasunit marlunnit naammagittaalliuut aamma K-mi KNAPP-p naammagittaalliuutaa kisimik ilaasut.

Taamaattumik tunngaviutittariaqarpara paasissutissanik A-mut saqqummiussinnginneq pissutsit kommunip innersuussutigisai pillugit kommunip allakkatigut uppernarsaatissaqannginneranik pissuteqarnerusoq.

Suliani pisortani atorfeqartitaasunik soraarsitsinernut tunngasuni soraarsitsinermut tunngaviusut atorfeqartitaasup assortorpagit taakku allakkatigut uppernarsaatinik tunngavilersorneqarnerat kommunip soraarsitsinermut tunngaviusunik uppernarsaasinnaaneranut annertuumik pingaaruteqarpoq.

Suliami matumani isumaqarpunga A-p soraarsitsinermut tunngaviusunit ersertutut sulinermi unioqqutitsisimanera kommunip uppernarsaruminaatsittussaagaa.

Kommunip suliamik uppernarsaasersuinerata amigarsimanera isorisarialittut isigaara.

Soraarsitsinerup inatsiseqartitsinikkut kinguneritinneqarnera.

Soraarsitsinermut tunngaviusuni amigaatit qulaani allaaserineqartut nassatarisaannik soraarsitsinerup pissutsinut naapertuuttuuneranik immikkut misiliinissara tunngavissaqanngilaq.

Naggataarutaasumik oqaaseqaatikka.

Kommunip suliamik suliarinninnera pingaaruteqartutigut aalajangiinerup atuussinnaassuseqarneranut sunniuteqartunik amigaateqarmat kommuni qinnuigaara tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarfigeqqullunga.

Suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

A eqqartuussissuserisualu allakkatigut allatigut allakkut uku assilinerinik ilaqartinneqartutigut paasinninnera pillugu ilisimatippakka."

...

K Kommunimit allakkanik 14. december 2002-meersunik imaattunik 23. december 2002-mi tigusaqarpunga:

"K Kommuni sinnerlugu matumuuna nalunaarutigissavarput, Inatsisartut Ombudsmandiata suliaa inuussutissarsiornermut pisortaq A-p soraarsitaanerani naammagittaalliutip suliarinerata inernerata oqaasertai taamaatillugit tusaatissatut tigugatsigit."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naannginnerani kommunip akissutaa isummerfigisimanngilara.

7. Assuarliuteqarneq mianersoqqussutitut isigineqanngitsoq.

Napparsimalluni sulinngikkallarnermi sivitsorneqarneranut atatillugu K Kommunimit pineqarsimanini A-p 29. juni 2001-imi naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq K Kommunimit avoqqaarineqarneq atorfigisamut tunngasumik mianersoqqussutitut isigineqarsinnaanngitsoq. Ombudsmandip paasinninnera malillugu sulisitsisup sulinermik siulersuisinnaatitaanerata aaqqissuisinnaatitaaneratalu iluaniippoq aalajangissallugu napparsimanerit qaqugukkut nalunaarutigineqassanersut, taamatullu soorlu aamma Ombudsmandi isumaqartoq isummanik ersersitsinerit taakkua sulisorisamit ataqqineqartussaasut. Taamaammat Ombudsmandi isumaqarpoq A-p napparsimalluni peqannginnerup sivisussusissaa ilisimalerniariaruniuk tamatuminnga nalunaaruteqarnissamik akuersaarumannginneranut oqaasiinartigut avoqqaarineqarnera pillugu K Kommunip isornartorsiornissaanut pissutissaqanngitsoq. (J. nr. 11.10.21.19/066-01)

A nammineq takkulluni Atorfeqarfimmut 29. juni 2001-imi saaffiginnippoq. A-p napparsimalluni sulinngikkallarnermi sivitsorneranut atatillugu K Kommunimit pineqarsimanermi naammagittaalliuutiginissaa kissaatigaa. K Kommunimi isumaginninnermut siunnersortitut A atorfeqarsimavoq.

A-p ilisimatitsissutigaa 2001-imi martsip qaammataani niuni napisimallugu, kingornatigullu napparsimanera nakorsap allagartaliineratigut nalunaarutigineqarpoq, tallimanngornermi 20. april 2001-imi qequertinnissami tungaanut.

Matuma ataani suliamik misissuisimanera, misissuininni angusarisannut tunngavilersuutitaqartoq allaaseraara.

Niumigut qequertinnermi kingornagut A suli sapaatip-akunnerani ataatsimi napparsimavoq, tassalu ataasinngornermi 30. april 2001-imi suliartortussaalluni. A ilisimatitsivoq K Kommuni tamanna pillugu oqarasuaatikkut ilisimatissimallugu.

Ataasinngornermi 23. april 2001-imi A kommunimi isumaginninnermi siunnersortit pisortaannit sianerfigineqarpoq. A-p paasinninnera malillugu isumaginninnermi siunnersortit pisortaat kamassimavoq, isumaqarlunilu A-p napparsimanermi sivitsorneranik nalunaarfigisimanngikkaani.

Kiisalu A-p ilisimatitsissutigaa suliartoqqikkami napparsimanini pillugu nalunaaruteqarsimannginneq pillugu avoqqaarineqarsimalluni. A isumaqanngilaq avoqqaarineqarnermut atatillugu tusarniarneqarsimalluni.

K Kommuni 13. juli 2001-imi qinnuigaara suliamik paasinninnerminut nassuiaateqaqqullugu aammalu paasisitsissutigalugu A pissutsit avoqqaarineqarnerminut tunngaviusut pillugit, suliartunngitsoorsimanera pillugu kommunip avoqqaarinnissuteqalinnginnerani, oqaaseqarfiginninnissaminut periarfissinneqarsimanersoq. Aammattaaq kommuni qinnuigaara kom-

munip A-mut tunngasumik suliami allagaatinut mappiutaa nassiuteqqullugu.

K Kommuni 31. juli 2000-imi imaattunik allagaqarpoq:

"…Akissarsianut Sulisunullu immikkoortortaqarfiup tamatumunnga atatillugu ilisimatitsissutigissavaa A-mut tunngasumik suliami allagaatinut mappimi avoqqaarinnissimanermut tunngasumik nassaassaqanngimmat. Taamatullu aamma isumaginninnermi siunnersortinut pisortaq, oqaatigineqartumik avoqqaarinnissuteqarsimanerarneqartoq, maannakkut sulinngiffeqarmat, taamaattumillu tamatumani toqqartumik qanoq pisoqarsimaneranik tusarniaavigineqarsinnaanani.

Akissarsianut Sulisunullu immikkoortortaqarfiup isumaginninnermi siunnersortit pisortaat najuuteqqilerniariarpat suliami pisimasut paasisitsissutigissavai, paasissutissallu tamakku sapinngisamik piaarnerpaamik Inatsisartut Ombudsmandiannut ingerlatillugit, A-mut tunngasumik suliami allagaatinut mappi ilanngullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunip qinnutigisannut akissuteqarnissaa 10. september 2001-imi nukingisaarutigaara.

K Kommuni 14. september 2001-imi akissuteqarpoq suliaq isumaginninnermi siunnersortit pisortaannut saqqummiuneqarsimasoq, suliarineralu naammassineqarniariarpat maanga nassiunneqarumaartoq.

K Kommuni 5. oktober 2001-imi imaattunik akissuteqarpoq:

"Akissarsianut Sulisunullu immikkoortortaqarfiup A-p K Kommuni pillugu, Inatsisartut Ombudmandianit allakkat nr. 6802 13/07-2001-imeersut malillugit, naammagittaaliuutaanut tunngatillugu, Inunnik Isumaginninnermi siunnersortit pisortaannut B-mut naammagitaalliuutip takutittareernerani, imaattumik oqaaseqaateqassaaq:

Inunnik isumaginninnermi siunnersortit pisortaata B-p ilumoornerarpaa, A 30/04-2001-imi B-p nammineq A nal. 10.30 missaani attaveqarfiginninngitsiarnerani, napparsimalluni peqannginnermi sivitsornera kommunimut nalunaarutigisimagaa, tassa allatseqarfimmi allatsimut.

Takkutinngitsoornerit tamatigut kingusinnerpaamik suliffissap aallartinnerani nalunaarutigineqartussaammat A-p aalajangersagaq taanna malissimanngilaa nal. 10.30 sioqqutilaarlugu napparsimanini nalunaarutigigamiuk.

Inunnik isumaginninnermi siunnersortit pisortaata A-mut tamanna oqaluqatiginnissutigisimavaa sapaatip akunnera qaangiuttoq uteqqimmat, nalunaarutigalugu A, sulinerup aaqqissuunnissaa pingaartumillu sullitat piffissamik inniminniisarnerat eqqarsaatigalugu, napparsimanermi sivitsornera tallimanngornikulli 27/04-2001 ilisimaarileramiuk, nalunaarutigereersimasariaqaraluaraa.

A-p taamatut isumaqarnermik paasinnissimanngilaq, taamaammallu isumaginninnermi siunnersortit pisortaata oqaasiinnartigut assuarisimallugu.

Kommuni isumaqarpoq isumaginninnermi siunnersortit pisortaat pisimasumi tamatumani A-p assuarinissaanut tunngavissaqarsimasoq, A-lu pisimasumi tusarniarneqarsimasoq.

Kommuni isumaqarpoq A-p napparsimalluni peqannginnermi sivitsornera kingusinaarluni nalunaarutigisimagaa.

Kiisalu kommuni isumaqarpoq oqaasiinnartigut assuarineqarnerani atorfeqartitaanermut tunngasumik, A-mik ajornerusumik inissiisumik, aalajangiineqarsiman-

ngitsoq. Taamaallaallu sulinermi sulisitsisut siulersuineranni suliassanillu piareersaasiornermi atortussaq nalinginnaasoq atorneqarsimasoq.

Akissarsianut Sulisunullu immikkoortortaqarfiup kissaatigineqartutut A-mut tunngasumik sulisutut mappia, piaarnerpaamik utertinneqarumaarnissaa kissaatigalugu, ilanngullugu nassiuppaa."

Naleqquttuusorisimavara allagaatit suliami allagaatinut mappimi pigineqartut imaattut issuassallugit:

A-p sulisinnaajunnaarnera pillugu nakorsap allagarsiussaanik marlunnik nassaassaqarpoq. Siulleq piffissamut 10. marts 2001-imiit sapaatip-akunnerinut 5-6-nnut tunngasuuvoq. Taanna "LPA"-mi 30. marts 2001-imi tiguneqartutut naqissusigaavoq. Nakorsap allagarsiussaata aappaa piffissamut 20. april 2001-imiit sapaatip-akunneranut ataatsimut tunngasuuvoq. Nakorsap allagarsiussaata taassuma K Kommunimi tiguneqarneranut naqissuserneqarsimaneranik ersittoqanngilaq.

Isumaginninnermik Ingerlatsivimmiit Sulisoqarnermut immikkoortortaqarfimmut allakkiaq 23. maj 2001-imik ulluligaq. Allakkiaq A-mik oqaasiinnartigut avoqqaarliuteqarnermut tunngavoq. Allakkiami imaattut atuarneqarsinnaapput:

"Ulloq 1.5.01-imi A, napparsimanermi sivitsorneranik immikkoortortaqarfimmut ilisimatitsinermini periaaserisaa pillugu avoqqaarliuteqarfigaara.

A napparsimasimavoq sapaatip-akunnerinik 5-6-inik sivisussuseqartussatut nakorsamit allagarsikkamik. Sapaatip-akunneri arfinillit takkua qaangiummata A tallimanngornermi 27.4.01-imi niumigut qequertinnerminut atatillugu sapaatip-akunnerani suli ataatsimi napparsimavoq.

Napparsimanermi sivitsornissaanik paasisaqarniariarluni sulinermik aaqqiinissamut piffissaqarsinnaaqqulluta immikkoortortaqarfik ilisimatissimanngimmagu A uparuarpara.

Assilinera A-mut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

1

B-mit C-mut e-mailerut 12. september 2001-imeersoq. E-mailimi imaattut atuarneqarsinnaapput:

"A nakorsamit allagartaqarluni sapaatip-akunnerini 5-6-ini napparsimasimavoq.

Sapaatip-akunneri arfinillit taakkua qaangiummata immikkoortortaqarfiup naatsorsuutigisimavaa ataasinngornermi 30.4.01-imi suliartoqqissasoq.

A ataasinngornermi suliartunngimmat nal. 10.30 sianerfigaara sumiinnersoq paasiniaavigalugu.

A nassuiaavoq napparsimaninini tallimanngornermi 27.4.01-imi suli sapaatip-akunneranik sivitsorneqarsimasoq. Nakorsiareerluni ima qasusimatigaaq, immikkoortortaqarfiup napparsimanermi sivitsorneqarnera pillugu attaveqarfiginissaanulluunniit nukissaqarnani. Taavali taamaaliorsimalluni allattoqarfimmi allatsimut sianernermigut, uanga taassuminnga attaveqarfiginninnera sioqqutilaarlugu.

Napparsimanermik nalunaarfigineqartup kingusinnerusukkut uppernarsarsimavaa ataasinngormat Ap napparsimanerminik oqarasuaatikkut nalunaarfigisimagaani.

A suliartoqqimmat pisimasoq A-lu oqaloqatigiissutigaarput. A ilisimatippara immikkortortaqarfimmi – pingaartumik sullitat piffissamik inniminniisarnerat eqqarsaatigalugu – napparsimanernik piaarnerpaamik ilisimatinneqarnissamik pisariaqar-

titsisoqartoq. Pisimasumi matumani tallimanngornikkulli napparsimanermi sivitsorneranik ilisimatinneqarami. A-p isuma taanna paasiumanngilaa, uangalu paasinnikkumannginnera akuersaarumanngilara.

Tamanna tunngavigalugu A oqaasiinnartigut avoqqaarliuteqarfigaara.

Eqikkaallunga Ombudsmandip "Suliamut allakkiaq 5.7.01-imeersoq" aamma "allakkat 13.7.01-imeersut" pillugit taasaanut oqarsinnaavunga:

A – nammineq oqarneratut – oqarasuaatikkut kommuni suli napparsimaannarnerminik nalunaarfigisimavaa. Nalunaarulli tamanna aatsaat ataasinngornikkut takkussimavoq, uangali kissaatigisimagaluarpara A-p tallimanngornikkut ilisimannilernerata kinguninnguatigut tamanna pisimassasoq.

A avoqqaarliuteqarfigineqartinnani tusarniarneqarsimassasoq, pisimasulli ingerlasimaneranut isumaa akuersaarsinnaanngilara.

Napparsimanerup sivitsornerani suliartunngitsoornera avoqaarliutigineqanngilaq, taamaallaalli peqanngiinnarnissani pillugu A-p ingerlatsivimmik ilisimatitsinermini periaaserisimasaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunip akissutaa A-mut, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaassutitut, 15. oktober 2001-imi nassiuppara.

A 9. november 2001-imi allaffinnut nammineerluni takkuppoq K Kommunip tusarniaanermut akissutaa oqaaseqarfigiartorlugu. Oqaloqatigiinnermit allakkianni imaattut atuarneqarsinnaapput:

"Ullut piffissallu kommunip maanga akissummini taasai A-p akerliissuteqarfigai.

Oqarpoq tallimanngornermi 20. april 2001-imi nakorsiareernermi kingorna napparsimalluni sulinnginninni sivitsortaqariaqarsimallugu, nissumi naffakup qequerneqarnerata kingorna anniarnini pissutigalugu.

Taamaattumik ataasinngornermi 23. april 2001-imi ullaakkut kommunimut sianersimavoq, napparsimallunilu sulinnginnini sapaatip-akunnerannik ataatsimik sivitsorlugu.

30. april 2001-imi suliartorsimavoq, aqaguaniuinnartorlu "isumaqatigiissummik unioqqutitsisimanini" pillugu qullersarisaminit B-mit avoqqaarliuteqarfigineqarsimalluni.

Avoqqaarliuteqarnermut tassunga atatillugu A oqarpoq uparuaaneq taanna atorfimmini sulinerminut atatillugu mianersoqqussutitut erseqqissumik paasigini, tassami B-p A napparsimalluni sulinnginnerminik sivisutsuimmat assuarisimagamiuk. Taamaattumik A-p paasinninnera malillugu B-p assuarliuteqarnera A-p paasinninnera malillugu napparsimanermik nalunaaruteqarnermut atatillugu siunissami qanoq iliortarnissaanik innersuussutitut paasineqarsinnaanngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommuni 15. november 2001-imi qinnuigaara A-p paasisitsissutigisaasa kommuni allanik oqaasissaqartilerneraat ilisimatitsissutigeqqullugu.

K Kommunip 16. januar 2002-mi imaattunik akissuteqarfigaanga:

"…

Akissarsianut sulisoqarnermullu immikkoortortaqarfiup ilisimatitsissutigissavaa kommunip 05/10 – 2001-imi allakkamini kukkusumik ulluliisimaneq ajuusaarutigimmagu. Taamaattorli kukkusumik ulluliinerit taakkua suliap eqqartorneqartup pingaarnersaanik allanngortitsinngillat, tassalu A sivitsukkamik napparsimasimanermi kingornagut suliartoqqinnermini atorfimmini sulinerminut tunngasumik mia-

nersoqquneqarsimanersoq imaluunniit qaninnerusutut qullersarisaminit B-mit oqaasiinnartigut avoqqaarineqarsimanersoq.

Kommunip allagaani 05/10 – 2001-imeersuni oqaatigineqartutut kommunip aalajangiusimavaa, soorlu suliami A-mut tunngasumi allagaatinut mappimit ersersutut soorlulu aamma B-mit ilisimatitsissutigineqartutut, tassani pineqartoq tassaasoq oqaasiinnartigut avoqqaarliuteqarneq atorfeqartitaanerup tungaatigut A-mut kinguneqartussaanngitsoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunimut 25. januar 2002-mi imaattunik allappunga:

"Naammagittaalliuutip qulaani taaneqartup inaarlugu suliarineqarnerani atugassatut K Kommuni qinnuigaara napparsimalluni sulinnginnermik nalunaaruteqartarnermi malittarisassat suut atuunnersut, napparsimallunilu sulinnginnermik nalunaaruteqartarneq pillugu malittarisassat atuuttut kommunimi sulisunut qanoq iliorluni ilisimatitsissutigineqarsimanerat nalunaarutigeqqullugit.

Periarfissaqarpat kommuni qinnuigaara napparsimalluni sulinnginnermik kommunip malittarisassai pillugit A qanoq ilisimatinneqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu."

K Kommuni allakkatigut 7. marts 2002-meersutigut ima akissuteqarpoq:

"Akissarsianut Sulisoqarnermullu immikkoortortap ulloq 28/01-2002 allakkat nr. 7394 Inatsisartut Ombudsmandianit 25/01 – 2002-imeersut, tigusimavai A-p K Kommuni pillugu naammagittaalliuutaanut tunngasut.

Tamatumani K Kommuni qinnuigineqarpoq paasisitsissutigeqqullugu, napparsimalluni takkutinngitsoornermik nalunaaruteqarnermut malittarisassat suut atuuttuunersut paasisitsissutigeqqullugu, ajornanngippallu A tamakkunannga ilsimatinneqarsimanersoq.

Akissarsianut Sulisoqarnermut immikkoortortaqarfiup oqaatigissavaa, sulisut napparsimanerminnik qaninnerpaamik qullersarisaminnut kingusinnerpaamik suliffissap aallartinnerani nalunaartussaasut.

Tamatuminnga sulisunut qaninnerpaamik qullersarisaminnit ilisimatinneqartarput, Akissarsianut Sulisoqarnermullu immikkoortortap B-mit, A-p qaninnerpaamik qullersarisaanit paasisinnaasai malillugit, tamanna aamma A-mut tunngatillugu pisimavoq.

Malittarisassat siunnersuutaapput pingaartumillu tassanngaannaq napparsimasoqalernerani atorneqartarlutik. Tamatuma saniatigut sulisut ilisimatinneqarsimapput, qullersarisatik napparsimalluni takkutinngitsoornermik sapinngisamik piaartumik nalunaarfigisassagaat suliassat aaqqissuunneqarnissaat pissutigalugu.

Kommunip kingusissumik akissuteqarneq ajuusaarutigaa."

Tamakku tunngavigalugit imaattumik oqaaseqaateqarsimavunga:

„A-p napparsimanini pissutigalugu peqannginnini tallimanngornermi 20. april 2001-imi sapaatip-akunneranik sivitsortippaa. Tunngaviutippara A ataasinngornermi 23. april 2001-imi K Kommunimut sianersimasoq, kommunilu napparsimalluni peqannginnermi sapaatip-akunneranik sivitsorneranik nalunaarfigalugu. Suliap uannut paasisitsissutigineqarsimanera tunngavigalugu aalajangersinnaanngilara A-p ulloq taanna qanoqilisukkut kommuni attaveqarfigisimaneraa.

1. Oqaasiinnartigut avoqqaarinninneq imaluunniit mianersoqqusineq.

K Kommunip 5. oktober 2001-imi allakkamini oqaatigaa A oqaasiinnartigut avoqqaarineqarsimasoq, tassami A-p napparsimalluni peqannginnermik nalunaaruteqarnerup tamatuminnga ilisimasaqartoqalerniariartoq pinissaa akueriumasimanngimmagu. K Kommunip aamma oqaatigisimavaa sulinermi sulisitsisut ulluinnarni siulersuineranni sulinermillu aaqqissuussineranni ileqquusoq nalinginnaasoq taamaallaat atorneqarsimasoq.

K Kommunip allakkani 7. marts 2001-imeersuni ilisimatitsissutigaa napparsimalluni peqannginneq kingusinnerpaamik sulinerup aallartinnerani qullersarisamut saaffigeqqaagassamut nalunaarutigineqartussaasoq, sulinerullu aaqqissuunneqarnissaa pissutigalugu napparsimalluni peqannginneq sapinngisamik piaartumik nalunaarutigineqartussaasoq.

A imatut paasinnippoq, atorfigisamut tunngasumik mianersoqquneqarsimalluni.

Inatsisilerinermi atuakkiani isumaqatigiissutigineqarpoq sulisitsisoq pisinnaatitaasoq akissarsiaqartup sulisinnaaneranik ingerlaavartumik atuissalluni, tamatumani aamma sulinermut ilitsersuussissalluni. Pisinnaatitaaffik tamanna siulersuinissamut pisinnaatitaanermik taaneqartarpoq.

Ole Hasselbalchip atuakkiaa Atorfinitsitsinermut inatsiseqartitsineq, aappassaanik naqiternera 1997, qupperneq 650 f. siulersuinermut pisinnaatitaaneq pillugu ilaatigut imaattut oqaatigai:

"Siulersuinermut pisinnaatitaanerup inatsisitigut tunngavia

Allaganngorlugu isumaqatigiissuteqarnerup suussusiata malitsigaa sulisitsisoq akissarsiaqartitap sulisinnaaneranik ingerlaavartumik atuisinnaatitaasoq, matumani aamma sulinermut tunngasumik ilitsersuisinnaanermut piginnaaneqartitaanerit aammalu tamatuma aaqqissugaanera pillugu apeqqutit allat eqqarsaatigalugit najoqqutassat ilanngullugit. Sulisitsisoq tamanna tunngavigalugu suliffeqarfiup ingerlatinnissaanut tunngasut tamaasa – suliassanik agguaassineq, sulinerup sivisussusissaa suliffiusullu sumiinnissaata aalajangersaaviginera, nakkutilliinermilu iliuutsit il. il. – aalajangiiffigisinnaavai. ...

Siulersuinermut pisinnaatitaaneq aamma tassaavoq pisortani atorfinitsitsinerni akuerisaasumik aallaaviusoq, taamatuttaarlu soorlu aamma ataatsimoorussamik isumaqatigiissutit taassumannga aallaaveqartut. ...

Isumaqatigiissuteqarnissamulli (aalajangersagaanngitsumik) tunngaviuvoq siulersuinermut pisinnaatitaaneq ingerlatsinikkut pingaartitassat tunngavigalugit aammalu pissutsinik sulisup atugarisaanik naammaginartumik asattuussilluni ingerlanneqassasoq. ... Pisortani atorfinitsitsisarnerit tunngaviusutigut ingerlatsinermi aammattaaq ingerlatsiviup maleruagassat naapertuilluartut malillugit iliuuseqarnissaminut pisussaaffeqarnera pillugu malittarisassaq nalinginnaasoq aammattaaq malittussaavaat. ...

Siulersuinermut pisinnaatitaanerup killeqartitaanera

Kisiannili inatsiseqartitsineq, isumaqatigiissutit immikkullu isumaqatigiissutit malillugit – matumani aamma taassumunnga tunngaviutinneqartut ilanngullugit - sulisitsisup siulersuinermut pisinnaatitaaneq tunngavigalugu naammassinnaasai killeqartiterput. ... Killissarititaasut tamakkua qaangerneqarsinnaaneri atorfeqartitaanermi pissutsit allanngornerinut tunngasumik malittarisassat - tamatumani pi-

sortani atorfeqartitaanermi ingerlatsinermut inatsiseqarnermi ingerlatsinermi aalajangiinernut malittarisassat malillugit taamaallaat pisinnaapput. ...

Pisinnaatitsinerit imarisaat

Nalinginnaasumik aallaaviusoq

Siulersuinermut pisinnaatitaaneq piginnaatitsinernik imaqarpoq assigiinngitsut tungaatigut inatsisit najoqqutaralugit aallaaveqartuusunik, tassalu:

1) Atorfinitsitsisinnaaneq ...

2) Soraarsitsisinnaaneq, ...

3) ilitsersuussisinnaassuseqartitsineq ...

4) Sulinerup sivisussusissaanik aaqqissuisinnaassuseqartitsineq...

5) Nakkutilliinissamik sulissutiginninnermik aallarniisinnaassuseqartitsineq...

6) Suliffeqarfimmi malittarisassatigut aalajangersakkanik aalajangiisinnaassuseqartitaaneq, tassa imaappoq sulisitsisup nalinginnaasumik sulisunut ataasiakkaanut torersuunissamut malittarisassiai torersuunissamullu peqqussutai, tassalu suliffeqarfiup tamarmiusup ingerlataasa assigiinngissitertut tamarmik ingerlasinnaanerinut pisariaqartunik aalajangiinerit ... Tamatumanili aamma atuuppoq malittarisassat suliffeqarfiup torersuunissaanut ingerlatsiviullu ingerlanneranut killigititaasut pisariaqartut qaangersimassanngikkaat.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Hans Gammeltoft-Hansenip atuakkiaani, Forvaltningsret (Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq), naqeqqaarnerani quppernermi 151-imi imaattut allassimapput:

”Atorfiup allannguutai pillugit aalajangernerit, nuunneqarnertut taassallugit annertutiginngitsut, FVL § 2, imm. 1-imi aalajangiinertut nalinginnaasumik isigineqanngillat, ... Piareersaatit malillugit aalajangiinermik oqarnermi oqartussaasup siulersuineranut suliassanillu, oqartussaasup isumagisassatut pisussaaffigisaanik, agguaassineranut atatillugu sulisunut sulinermi naalakkiutit aalajangiinerilluunniit allat ilaatinneqanngillat. Assersuutigalugu sulisup atorfeqarfigisamini sumi sulinissaanik, sulinissap piffissalersuiffigineranik, sulinngiffeqarnissamik ullunillu sulinngiffiusussanik, ilinniaqqinnermut peqataanissamik qaangiuttooqqusinermillu aalajangernerit. Taava taamaappat oqartussaasup pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsit malillugu suliami illua’tungiulluni peqataasumik tusarniaaviginninnissamut imaluunniit pineqartumut tunngavilersuutigisanik nalunaarfiginninnissamut pisussaaffeqarfigissanngilai.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Taamaammat siulersuinermut pisinnaatitaanermut ilisarnaataavoq siulersuinermut pisinnaatitaaneq tunngavigalugu aalajangiinerit ataasiakkaanut ima sunniuteqartiginngitsut, ataasiakkaanut tunngasumik taakkua aalajangiinivittut isigineqarsinnaallutik. Matuma siuliini eqqartorneqartut malitsigaat oqartussaasoq, siulersuinermut pisinnaatitaanerup iluani aalajangiisoqannginnerani, suliami illua’tungiusumik tusarniaanissaminut pisussaaffeqanngitsoq.

Qaqugukkut ingerlatsinermut inatsisit malillugit aalajangiisoqarnersoq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8, 13. juni 1994-imeersumi § 2, imm. 1-imi, tassungalu piareersaataasuni, allaaserineqarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut Inatsisaanni nr. 8, 13. juni 1994-imeersumi, § 2, imm. 1 malillugu imaattoq:

"Inatsit una suliassanik, ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqarsimasunik aalajangiiffigineqarumaartunilluunniit suliarinninnermut atortuuvoq."

§ 2-mut oqaaseqaatit imaattoq aalajangersarpaat:

"Imm. 1-imi aalajangerneqartup imaraa inatsisip suliassanik, ingerlatsinermut oqartussaasunit § 1 malillugu inatsimmit pineqartumit aalajangiiffigineqarsimasunit aalajangiiffigineqarumaartunilluunniit, suliarinninnerinnarmut atortuuneranik pingaarnertut malittarisassaq.

"Aalajangiiffigineqarsimasunik aalajangiiffigineqarumaartunilluunniit" oqarnermi eqqarsaatigineqarpoq suliassanik inatsisinut tunngasunik, tassa imaappoq oqaaseqaatissanik, suliaqarneq, taakkunuuna aalajangerniarlugu suliassanngortumi qanoq ilioraanni eqqortuliornerussasoq. Taamaattumik inatsisip atortuuffiata avataaniittutut pingaartumik taaneqassaaq suliassamik allaffimmi suliaqarneq ingerlatsinermut tunngasunik suliaqarnertut pissuseqarnerusoq, soorlu napparsimasunut allatullu napparsimasuutinut, atuartitsinermut siunnersuinermullu tunngasunik suliaqarneq. Taamaattunik suliaqarnermi siunertarineqarneq ajorpoq inuit ataasiakkaat suliassami pineqartut pillugit pinngitsoorani malinneqartussanik aalajangiinissat. ...".

Taamaammat aalajangiinerup pineqarneranut ilisarnaataasoq pingaartumik tassaavoq pissutsit, pisumi pineqartumi pineqartumut suut atuutttuunerisa atuuttuusussaanerisaluunniit aalajangernissaannik siunertaqartut, tassani pineqarnersut. Matuma saniatigut pisortat oqartussaasut mianersoqqussuteqartoqarnissaa pillugu aalajangiissappata tamanna allaganngorlugu pigineqassaaq, tassani nalunaarneqassaaq taassuma assinganik pisoqassappat tamanna inummut pineqartumut sunik kinguneqarumaarnersoq, kiisalu sulisitsisumit taamatullu mianersoqqussuteqarfigineqartumit atsiorneqarsimassalluni.

Isumaqarpunga napparsimanermik nalunaarnerit qaqugukkut saqqummiunneqartussaanerat pillugu imaluunniit sulisitsisumut nalunaarutigineqarnissaat pillugu nalunaaruteqarnerit ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu aalajangiinertut isigineqarsinnaanngitsut.

Isumaqarpungali taamatut nalunaaruteqarneq sulisitsisup sulinermik aaqqissuussinissaq pillugu aalajangersinnaatitaanerata ilaatut, matumani aamma suliffimmi pissusiusut aaqqissimatinnissaannut inassutigisaqarsinnaatitaaneq ilanngullugu, pissusissamisoortutut isigineqartariaqartoq.

Aammattaaq isumaqarpunga atorfeqartitaq matumunnga aalajangersakkanik maleqquneqartunik malinnikkumanngikkaangat sulisitsisup atorfeqartitamik avoqqaarinnissinnaanera tamatuma pissusissamisoortumik malitsigigaa.

K Kommunip uannut allakkamini 5. oktober 2001-imeersuni oqaatigaa kommunip A oqaasiinnartigut avoqqaarliuteqarfigisimagaa, tassami A-p

napparsimalluni peqannginnerup sivisussusissaa ilisimasaqarfigilerniariaruniuk tamatuminnga nalunaaruteqarnissaq akuersaarumasimanngimmagu, aammalu kommuni aalajangiinermik atorfeqartitsinerup tungaatigut A-mik pitsaannginnerusumik inissiisumik aalajangiisimanngimmat.

K Kommunip paasititsinera A-p ima paasisimavaa, K Kommunip atorfimminut tunngasumik mianersoqqussuteqarfigigaani.

Avoqqaarliuteqarnerup allaganngorlugu piunnginnera, avoqqaarliuteqarnermi tamatuma assinganik pisoqassappat qanoq pisoqarumaarneranik taasaqartoqannginnera taamatullu napparsimanermik nalunaaruteqarnermut malittarisassat suut atuutttuunerannik A-p paasitinnissaata avoqqaarliuteqarnermi siunertarineqarsimanera, kiisalu aamma atorfinitsitsinermut inatsiseqartitsinerup tungaatigut aalajangiinermik A-p pitsaannginnerusumik inissinneqarneranik kinguneqartumik aalajangiisoqarsimannginneranik K Kommunip ilisimatitsissuteqarsimanera pingaartillugit isumaqarpunga K Kommunip avoqqaarliuteqarsimanera atorfimmut tunngasumik mianersoqqussuteqarnertut isigineqarsinnaanngitsoq.

Tassalu siuliini oqaatigineqartutut isumaqarpunga napparsimanermik nalunaaruteqarnerit qaqugukkut tusarliunneqarnissaannik aalajangerneq sulisitsisup sulinermik siulersuisinnaatitaanerata aaqqissuisinnaatitaaneratalu iluaniittoq. Tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga sulisitsisup matuminnga sulisumut nalunaarutiginninnera ataqqineqartariaqartoq.

Taamaammat isumaqarpunga A-p napparsimalluni peqannginnerup sivisussusissaa ilisimasaqarfigilerniaruniuk tamatuminnga nalunaaruteqarnissamik akuersaarinnikkumasimannginnera pillugu K Kommunip A-mut oqaasiinnartigut avoqqaarliuteqarsimanerata isornartorsiornissaanut pissutissaqanngitsoq.

Allakkat ukua assilinerisigut A matuma siuliini eqqartorneqartunik paasissutissinneqarpoq.

A-p uannut naammagittaalliuuteqarnera pillugu suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

8. Atorfimmik inuttassarsiuussinermi allagarsiussap oqaasertalersorneqarnera.

Kommunimi akissarsialerinermut akiliisitsiniartarnermullu immikkoortortaqarfiup pisortassaanik kommunip inuttassarsiuussineranut atatillugu inuttassarsiuussinermi allagarsiussaq sulisut kattuffiata naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip oqaatigaa pisortani oqartussaasut eqqarsaatigalugit atorfiit qinnuteqartumik piukkunnaateqarnerpaamik inuttalerniarneqartarnissaannik, taamaattumillu atorfinitsitsiniarnerni piukkunnaateqartunik sapinngisamik amerlanerpaanik qinnuteqaateqartitsiniartarnissamik tunngavik atuuttoq.

Taamaattumik inuttassarsiuussinermi allagarsiussap qinnuteqaateqartunik piukkunnaateqartunik atorfimmut pineqartumut qinnuteqarnissamut tunuarsimaartitsilersinnaasumik oqaasertalersorneqarsimanera Ombudsmandip pitsaanngitsutut isumaqarfigaa. (J. nr. 11.10.25.12/034-02)

Tjenestemandit kattuffiannit saaffiginnissummik 5. april 2002-mi tigusaqarsimavunga, Kattuffiup tjenestemanditut atorfiit assigiinngitsut atorunnaarsinneqarnerat naammagittaalliuutiginiarpaa.

Kattuffik uannut naammagittaalliuummini 5. april 2002-meersumi ilaatigut imatut allappoq:

"Kattuffik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiinniuteqarnermut immikkoortortaqarfiannut kissaatigisimavaa kommunimi tjenestemanditut atorfiit akissaateqarfinni inissisimareersut taarserneqarsinnaanersut paasinarsiseqqullugu, qitiusumik kattuffik isumaqatigiinniuteqarsinnaatitaasoq isumaqatigiissuteqarfiginagu, taannalu soorlu assersuutigalugu SIK-imik isumaqatigiissummik taarserlugu.

Taamatut apeqqutilliissuteqarnermut tunngavilersuutaasoq tassaavoq kommunini arlalinni atorfiit arlallit SIK-imik isumaqatigiissutinut nuunneqarsimanerat, naak atorfiit tjenestemanditut atorfittut inissisimagaluartut. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat tamanna tunngavilersuuteqartippaat sulisitsisoq, isumaqatigiissuteqarnermi illua'tungerisaq apereqqaarnagu, isumaqatigiissutit sorliit atorneqarsinnaanerannik toqqaasinnaasoq, KANUKUKA-llu tamanna tunngavilersuuteqartippaa kommunit imminnut aqunnertik tunngavigalugu isumaqatigiissutit isumaqatigiissutissiallu sorliit atorumanerlugit toqqaasinnaasut.

Atorfillit Kattuffiata suliniutit taakkua pillugit kommunit akerliliissuteqarfigisimavai, kinguneqanngitsumilli, kattuffimmi isumaqarmat tjenestemanditut atorfinitsitsinerit tjenestemandit pillugit inatsit malillugu pisartut, aatsaallu atorunnaarsitsinissaq pillugu inatsimmik nutaamik inatsisiliornikkut taakkua taamaatitinneqarsinnaasut. Sulisitsisulli atorfinitsitsinermi periaatsitik nutaat ima tunngavilersuuteqartippaat, namminneq sulisitsisutut namminersortutut isumaqatigiissutinik sorlernik atuiumanerminnik toqqaasinnaallutik. Kisiannili tjenestemandinik atorfinitsitsinerit tjenestemandit pillugit inatsit naapertorlugu pisarput, atorfiillu tusagassiuutini naqitani assiginngitsuni inuttassarsiuunneqalersinnagit akissaatini inissitsiterneqareertarlutik, soraarnerussutisiallu aamma inatsisinut qilersugaammata inissaminiissaaq paasinarsisissallugu kommunit isumaqatigiissuteqarnermi illua'tungiusumik isumaqatigiissuteqarfiginninnatik inunnik atorfinitsitsisinnaatitaanersut.

(...). (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kattuffimmut 10. juni 2002-mi allappunga, kattuffillu qinnuigalugu uannut saaffiginnissut itisileqqullugu, matumani ilaatigut suliaq aalajangersimasoq tunngavigalgu saaffiginninneq pinersoq nalunaarutigeqqullugu.

Kattuffiup allakkatigut 3. juli 2002-meersutigut akivaanga:

"Apeqquterput oqilisaaviginiarlugu nassuiaateqarfiginiarlugulu K Kommunimut, aammalu K_2 Kommunimut tunngatillugit suliat aalajangersimasut nassiuppavut, peqatigitillugulu kommuninut allakkavut ilannguppavut, illit nammineerlutit takullugit saaffiginnissutivut suliarisinnaassanerlugit naliliiffigisinnaaniassagakkit.

Allakkanni oqaaseqatigiit kingulliit saaffiginnissummut tunuliaqutaasutut allagaapput, aammalu kissaatigineqarluni tjenestemanditut atorfiit tjenestemanditut atorfittut ingerlaannarnissaat, pissutigalugu kaattuffiup piffissami sivisuatsiaami suliap taassuma iluarsiivigineqarnissaa kissaatigisimammagu, kattuffik soqutigisaqaqatigiiffittut ilaasortami soqutigisaat sulissutigisinnaaniassammagit isumaqarattalu isumaqatigiissuteqarfigisarput, Namminersornerullutik Oqartussat kattuffik isumaqatigiissuteqarfiginagu tjenestemanditut atorfinnik SIK-mik isumaqatigiissutinut nuutsisoq, allaaserisatsitut. Sooq atorfinnik tjenestemanditut inissiineqartassava ataqqinagillu, atorfinnimmi inissiiniarnerni suliarujussuaq aallartinneqartarpoq.

K_2 Kommunimut tunngatillugu atorfik inissinneqanngitsutut inuttassarsiorneqarluni inissinneqarmat, K_2 Kommunip akissaateqarfimmut inissiineq ataqqiumanngilaa, isumaqarami piumasaannarminik iliorsinnaalluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Matumani oqaatigaara kattuffiup saaffiginnissutaata ilaa K_2 Kommunimut tunngasoq suliarisimannginnakku, tassami pisut tassani pineqartut ukioq ataaseq sinnerlugu qaanngiuttoq pisimammata, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 2, oqaaseqaatigiit aappaat.

K Kommuni oqarasuaatikkut saaffigaara, qinnuigalugulu atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani allagarsiussap pineqartup assilinera nassiuteqqullugu, kiisalu qinnuigalugu kattuffiup naammagittaalliuutaa pillugu kommunip oqaaseqaatai nassiuteqqullugit. Tamatuma kingorna kommunip kattuffimmut allagaasa 21. januar 2002-meersut assilineri kommunip uannut nassiuppai.

"Kommunip akissarsialerinermut akiliisitsiniartarnermullu immikkoortortaqarfimmi pisortatut atorfimmik inuttassarsiuussinera pillugu kattuffiup saaffiginnissutaata qaammatip matuma ulluisa 18-ianneersup tiguneqarnera K Kommunip matumuuna uppernarsassavaa.

K Kommunip nalunngilaa atorfik taanna atorfinnik inissiisarneq pillugu kaajallaasitami tjenestemanditut atorfittut inissinneqarsimasoq, kommunilli qulaani taaneqartoq imatut paasivaa tamanna pineqartup tjenestemanditut atorfinitsinnissaanut kommunip periarfissarigaa, pisussaaffiginaguli.

Tamaattumik suli imaappoq kommunip nammineq aqutsinera suliassaqarfimmi tassani aamma atuuttoq, taamaalillutik kommunalbestyrelsit pineqartut tassaallutik sulisut tjenestemanditut imaluunniit isumaqatigiissutit malillugit atorfinitsinneqartutut atorfinitsinneqarnissaannik toqqaasussat.

Ilisimatitsissutitut inissiissarneq pillugu kaajallaasitap taamatut paasineqarnera KANUKOKA-p isumaqatigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunimut 2. oktober 2002-mi allappunga, kommunilu qinnuigalugu kattuffiup uannut naammagittaalliuutaa pillugu oqaaseqaateqaqqullugu. Aammattaaq K Kommuni qinnuigaara atorfimmik inuttassarsiuussilluni allagarsiussami taaneqartumi immikkoortortaqarfimmi pisortatut SIK-p isumaqatigiissutaa malillugu atorfinitsitsinissamut periarfissaqarnera kisiat sooq innersuussutigineqarsimanersoq tunngavilersoqqullugu, kiisalu atorfiup tjenestemanditut atorfittut inissinneqarsimanera pineqartullu tjenestemanditut atorfinitsinneqarnissaanut periarfissaqarnera kommunip na-

lunngikkaa kommunip kattuffimmut allakkamini nalunaaruteqarnerani suut isumaliutersuutigineqarsimanersut uannut nalunaarutigeqqullugu.

Kommunip allakkatigut 10. oktober 2002-meersutigut imatut akivaanga:

„Aallaqqaasiullugu kommunip nalunaarutigissavaa suliaq kattuffiup Namminersornerullutik Oqartussat KANUKOKA-llu akornanni isumaqatigiinniarnermut atasuusariaqaraluartoq.

Kommunip nalunngilaa atorfik pineqartoq tjenestemanditut atorfittut inissinneqarsimasoq tjenestemandinik atorfinitsitsinerni atorfiit immikkoortiterneri pillugit kaajallaasitami, kommunilli nammineersinnaanerat innersuussutigalugu kommunit ataasiakkaat namminerluinnaq aalajangissavaat sulisut tjenestemandinut isumaqatigiissutilluunniit malillugit atugassarititaasut tunngavigalugit atorfinitsitserusunnerlutik.

Tamanna kommuninut tunngaviusumik pingaaruteqarluinnartuuvoq.

Immikkoortortamut pisortatut atorfik pineqartoq SIK-mut isumaqatigiissut kisiat tunngavigalugu inuttassarsiorneqarneranut pissutaavoq kommunip tamanna sioqqullugu aalajangersimanera atorfik SIK-mut isumaqatigiissut malillugu inuttalerneqarnissaa kissaatigalugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma kattuffik kommunini tjenestemanditut atorfiit inissitsiternerisa allanngortinneqarnerat pillugu 12. juli 2001-imi isumaqatigiissuteqarput. Isumaqatigiissutip oqaasertaani Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni (tjenestemandit pillugit inatsimmi) nr. 5-imi 14. maj 1990-imeersumi § 49, imm. 1 innersuussutigineqarpoq. Kommunini tjenestemanditut atorfiit inissitsiternerisa allanngortinneqarnerisa saniatigut atorfiit inissinneqareersimasut isumaqatigiissummi ilanngullugit allanneqarput.

Inissitsiterineq pillugu isumaqatigiissummi § 1-imi ilaatigut K Kommunimi atorfimmut taaguut Akilisitsiniartarnermi Pisortaq taaneqarpoq.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 49, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

„Akissarsiatigut allatigullu atorfinitsitaanermi atugassat Naalakkersuisut atorfillillu peqatigiiffissuisa § 53-imi taaneqartut isumaqatigiissutaatigut aalajangerneqartassapput."

Inatsimmi tassani § 53 imaattunik oqaasertaqarpoq:

„Tjenestemandit, atorfillit minnerit soraarninngornerit tjenestemandillu soraarninngornerit isumaqatigiinniarsinnaatitaanerat atorfillit peqatigiiffissuini Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffilinniippoq aammalu Naalakkersuisut Akissaatinut Ataatsimiititat oqaaseqartereerlugit isumaqatigiissuteqartarnermi periaasiusussanik isumaqatigiinniarsinnaatitaanerullu allatigut atorneqarnissaanut maleruaqqusanik isumaqatigiissutaa pingaarneq aqqutigalugu pisassalluni."

K Kommunip kattuffimmut allakkamini 21. januar 2002-meersuni oqaatigaa kommunip paasinninnera malillugu „tamanna pineqartup tjenestemanditut atorfinitsinnissaanut ... periarfissarigaa“.

Taamaattumik tunngaviutippara K Kommunimi akissarsialerinermut akiliisitsiniarnermullu immikkoortortaqarfimmi pisortatut atorfik tjenestemanditut atorfittut inuttalerneqarsinnaasimasoq.

Taamaattorli K Kommunip tassunga taarsiullugu SIK-p isumaqatigiissutaa malillugu akissarsiaqartitsinissamut periarfissaq kisiat taasimavaa, tassami kommunip uannut allakkamini 10. oktober 2002-meersuni oqaatigimmagu „tamanna sioqqullugu aalajangersimanera atorfik SIK-mut isumaqatigiissut malillugu inuttalerneqarnissaa kissaatigalugu“.

Tamanna pitsaanngitsutut isigaara. Isumaqarpunga pisortani oqartussaasut eqqarsaatigalugit atorfiit inuttassarsiuullugit allagarsiunneqartut qinnuteqartumik piukkunnaateqarnerpaamik inuttalerniarneqartarnerannik tunngavik atuuttoq. Taamaattumik atorfinitsitsisoqassatillugu sapinngisamik piukkunnaatilinnik amerlanerpaanik pissarsinissaq oqartussaasut isumagisussaavaat. Taamaalilluni piumasaqaat taanna suliani atorfinitsitsinermut tunngasuni sulianik naammaginartumik paasissutissiisarnermut tunngaviuvoq.

Taamaalillutik inuit K Kommunimi atorfimmut qinnuteqarnissamik isumaliutersuuteqarsinnaagaluartut suliami pineqartumi atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani allagarsiussap ilusilerneqarsimanera, tassalu isumaqatigiissut malillugu atorfinitsinneqarnissamut periarfissap kisimi atorfimmik inuttassarsiuussilluni allagarsiussami taaneqarsimanera, pissutigalugu qinnuteqarnissaminnut tunuarsimaarsimasinnaapput, tamatumalu kingunerissallugu atorfiup inuttassarsiuunneqartup piukkunnaateqarnerpaamik inuttalerneqannginnera.

Aamma isumaqarpunga kommunip imminut aqunneranik tunngaviup nassatarinngikkaa tunngaviit pisortat ingerlatsiviannut atuuttutut isigineqartariaqartut kommunip malinngitsoorsinnaagai.

Aammattaaq oqaatigaara matumani K Kommunip sulisoqarnermut tunngasuni isumaqatigiissutinik unioqqutitsisimasinnaanermut sanilliullugu kommunit imminnut aqunnerannik atuutitsiniarnera isummerfigisimanngikkiga, tassami tamatuma qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneq uanga pisinnaatitaanerma iluaniinngimmat.

Suliami matumani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

9. Paasissutissanik nipangiuteqqusanik ingerlatitseqqiineq. Pisortani atorfeqartitat killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerat.

Kommunip ulluunerani paaqqinniffiutaani siornatigut pisortaasimasup A-p naammagittaalliuutigaa paaqqinniffiup pisortaa, siulersuisui paaqqinniffimmilu atorfeqartitat allat A-p paaqqinniffimmit soraarsitaanera pillugu matumunngalu pissutaasoq pil-

lugu paasissutissanik tusagassiuutinut ingerlatitseqqiisimasut, taamatuttaarlu soorlu aamma A-p paaqqinniffimmi sulisimanera pillugu tusagassiuutinut oqaaseqaateqarsimasut.
A-p soraarsinneqarnera tamatumunngalu tunngaviusoq pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqiisoqarsimanera Ombudsmandip isornartorsiorpaa. Kisiannili A-p paaqqinniffimmi pisortatut sulisimanera pillugu oqaaseqaatigineqartut allat isornartorsiorniss-saannut najoqqutassaqanngilaq, tassami ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu paasissutissat tassani pineqanngimmata.
Oqaaseqaatigineqarpoq pisortani atorfeqartitat, pisortani atorfeqartitat killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerannut tunngavigisassanut nalinginnaasunut killissarititaasut iluanni namminneq imminnut sinnerlutik oqaaseqartut, killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerup isumatusaartumik mianerinnittumillu atornissaanut pisussaaffeqartut.
(J. nr. 11.11.25.16/034-00)

Allakkatigut 4. april 2000-imeersutigut A uannut naammagittaalliorpoq, tassami isumaqarami sunngiffimmi angerlarsimaffimmi …, K-p illoqarfianiittumi, pisortaagallartoq angajoqqaallu siulersuisut K Kommunip taassuminnga, sunngiffimmi angerlarsimaffimmut pisortaasutut, soraarsitsineranut tunuliaqutaasoq pillugu illoqarfimmi aviisimut aviisimullu nuna tamakkerlugu saqqummersartumut qassiinik oqaaseqaateqarnermikkut nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsisimasut.

Siullermik sukumiisumik naliliiffigeqqaarsimavara angajoqqaat sunngiffimmi angerlarsimaffimmut siulersuisut pillugit naammagittaalliuutip suliarinissaanut pisinnaatitaanersunga. Naliliinerma kinguneraa angajoqqaat siulersuisut tassaasut kommunimi ingerlatsinermut oqartussat pisinnaatitaaninnut ilaatinneqartut, tamatumalu kingorna aalajangerpunga A-p naammagittaalliornera pissutigalugu misissuinermik aallartitsiniarlunga.

Suliamik saqqummiussineq:

Allakkatigut 4. april 2000-imeersutigut A uannut naammagittaalliorpoq. Allakkat taakku ima oqaasertaqarput:

"Kommunip sunngiffimmi angerlarsimaffiutaanit …'mit" K Kommunip uannik soraarsitsinera eqqunngitsuunersoq Inatsisartut Ombudsmandiata misissorlugu ingerlappaa. Naammagittaalliornerup kingornagut suliaq illoqarfimmi avisimit aviisimillu nuna tamakkerlugu saqqummersartumit allaaserineqartarsimavoq, tamatumunngalu atatillugu sunngiffimmi angerlarsimaffimmut siulersuisut taamatullu pisortaagallartoq soraarsitsinermut tunngaviutinneqartoq pillugu tamanut ammasumik oqaaseqarsimallutik, matumunnga ilanngullugu aamma aasaanerani tammaarsimaarnermi, uanga akisussaasutut pisortaaffigisanni, hashimik pujortartoqarlunilu imigassanik aalakoornartulinnik imertoqarsimasoq. Illoqarfimmi aviisimit nunalu

tamakkerlugu aviisimit saqqummersartumit allaaserineqartut assilineri paasissutissiissutitut ilannguneqarput.

Soraarsitsinermut pissutaasoq pillugu oqaaseqaatigisanik, matumunnga ilanngullugu aamma pissutsinik uannut namminermut tunngasunik, tusagassiuutini naqitani saqqummiussisoqarnera nuanninngilluinnartutut misigisimagakku, Inatsisartut Ombudsmandiat misissuinermut ingerlanneqartumut atatillugu matumuuna qinnuigissavara sunngiffimmi angerlarsimaffimmut siulersuisut pisortaagallartorlu oqaaseqaatigisamikkut ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassanik nalinginnaasunik, matumani aamma nipangiussisussaatitaaneq ilanngullugu, sumiginnaasimanersut nalileeqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aviisimi allaaserisat misissuininni ilanngunnissaat naleqquttutut isigisakka imaattunik imaqarput:

Illoqarfimmi aviisi 1. marts 2000-imi saqqummersoq:

(allaaserinnittua kinaasoq oqaatigineqanngilaq)

"A periarfisseqqilli

Meeqqat inuusuttullu pissutigalugit Sunngiffimmi Angerlarsimaffik …-mi pisortanngoqqilluni perorsaanikkut suliani imaannaanngitsut nangeqqittariaqarpai.

Sunngiffimmi Angerlarsimaffiup ...-p pisortaa A 1999-imi aasaanerani kukkuluttorsimavoq, meeqqat ilagalugit …p qinnguaniitillutik hashitorsimagami. Paasinarpoq sulisitsisut tamanna nuannarinagu sakkortuumik iliuuseqarsimammata. Paaqqinnittarfimmi pisortap paarisani ilagalugit hashitorsimanera sulisitsisup kialluunniit akuersaarsinnaanngilaa. Tamanna aamma uagut akuersaarsinnaanngilarput.

A-lli Sunngiffimmi Angerlarsimaffimmik …-mik inerisaasimanerujussua meeqqanillu sumiginnagaasimasunik sullissilluartarnermigut angusarsimasai pitsaasut uppernarsarneqarsinnaasullu pissutigalugit uterteqqinneqarnissaa inassutigaarput.

A kukkuluttorsimavoq, qularutiginngilarpulli kukkuluttorsimanini ilinniutigisimagaa, periarfisseqqinneqassagunilu taamaalioqqinnavianngitsoq.

Nalunngilarput A qullersaqarfimmi iluarinngitseqartoq. Torrallaasarmat sinngagineqarpoq, iluatsitsinerlu pissutigiinnarlugu "imminut sorsuakkiarisoqassanngilaq".

Torrallataasa kingullersaraat hiistit, naak kommuni akerliugaluartoq, pissarsiarisimasai.

...

Hiistilli pissutaallutik akeraqalersimavoq, taakkulu maanna akiniaapput. A peersinneqarpoq, hiistillu aallaallugit toqunneqarput. Kiserngorupput ajorsartut – meeqqat inuusuttullu aqutsisumik pikkorissumik maqaasisaqartut...

...

Sunngiffimmi Angerlarsimaffimmik atuisartut A uteqqittariaqarnersoq aperigaluarutsigit, uagut qularutiginngilarput tamarmik – imaluunniit amerlanerpaat – tapersersorumaaraat.

A eqqartuunneqarnikuunngilaq, namminerli kukkusimanini nassuerutigisimavaa.

Uagut qularutiginngilluinnarparput A-p periarfisseqqinneqarnissaa meeqqanut inuusuttunullu sunngiffimmi angerlarsimaffimmiittartunut iluaqutaassasoq, sulisitsisuminiillu tatiginninnermik takutitsivigineqaraluaruni kukkuluttoqqinnavianngitsoq."

Illoqarfimmi aviisi 8. marts 2000-imi saqqummertoq:

(Sunngiffimmi angerlarsimaffimmi "…"-mi angajoqqaat siulersuisuni ilaasortaatitaannit)

"… periarfissinneqarli

Illoqarfimmi aviisimi saqqummersumi kingullermi "A periarfisseqqilli"-mut oqaaseriumasat.

Sunngiffimmi angerlarsimaffimmi ….-mi siulersuisut sulisullu allaaserisaq ima qulequtalik "A periarfisseqqilli" sapaatip-akunnerani qaangiuttumi ilanngussarsi atuaramikku tupaallaatigisimaqaat.

Akisussaalluni aaqqissuisumut …-mut oqarasuaatikkut saaffiginnissuteqarnitsigut paasiniarsimagaluarparput kina allaaserinnittuunersoq, kinguneqanngitsumilli.

Aallarniutigalugu oqartariaqarpugut illoqarfiup aviisiata aaqqissuisuata taanna allagarisimappagu, tamanna aviisiliortaasiuvoq pitsaanngilluinnartoq, tassani isummat aalajangiulluinnarsimasat assigiinngitsut oqaaseqaatillu misigissutsinut tunngavallaartut allanneqarsimallutik, allatut isumaqartoqarsimasinnaanera misissoqqaanngivillugu.

Illua'tungaatiguli taanna atuartartup allagarisimagaluarpagu, allaaserinnittup aqqata taaneqarsimannginnera tusagassiuutini ileqqorissaarnermut akerliussaaq, imaluunnit minnerpaamik iliornertut paasitinneqartariaqaraluarluni pineqartup aqqa aaqqissuisunit ilisimaneqartoq.

Sunngiffimmi angerlarsimaffiup …-p ullumikkut eqeersimaartumik paaqqinniffiunera piviusunngortikkumallugu suliaq A-p suliarisimasaa kialluunniit nikanarsisinnianngilaa, perorsaasutullu piginnaassusai kialluunniit nikassarnianngilai.

Isumakkeerfigineqarsinnaanngitsumilli pisoqarsimavoq, aasaanerani tammaarsimaarnerup A-p akisussaalluni pisortaaffigisaata nalaani hashimik pujortartoqarlunilu imigassanik aalakoornartulinnik imertoqarsimavoq. Malittarisassani allassimavoq taamaaliortoqassanngitsoq, sulili manna pingaarneruvoq, uagut siulersuisutut tamatumuunakkullu angajoqqaanut, meeqqaminnik paaqqinniffimmiititalinnut tamanut sinniisuutitaasutut tamanna ilaginnaannarsinnaannginnatsigu. Siunertaavoq meeqqavut kangerlummi tammaarsimaariartissinnaagigut, taamaaliornerpullu toqqissisimassutigilluinnarlutigu.

Allaaserisami taaneqarpoq "akeqqat maanna akiniaasimasut". Paatsoortoqaqqunagu oqaatigineqassaaq siulersuisut tassaammata A-p soraarsinneqarnissaanik siunnersuuteqarsimasut, allagaatit pingaaruteqartut tamarmik atuaqqissaarneqareernerisa kingornagut. Siulersuisut akeqqatut imminnut isiginngillat, hestillu pissarsiarineqarnerannut tunngasumik tamatuma iluatsinnera uagut mikinngitsumik peqataaffigisimavarput. …

…

Allaaserisassinni allappusi: "A periarfisseqqilli", taanna ima mumillarput" … periarfissinneqarli". Ukiarmili sulisoqarnikkut amigaateqaannarsimanngilagut, aammattaarli sulisut pisimasoq nuanninngitsoq taanna pissutigalugu inukkutigineqartarlutillu sioorasaarneqartarsimapput. Allaaserisamit erserpoq paaqqinniffik A sulisorinagu ajortumik ingerlasoq, uagulli siulersuisutut tamanna tunuartissinnaavarput. Paaqqinniffiup immikkut ittuunera pissutigalugu aammattaaq sulisunik immikkut ittunik qassiinik tassani sulisoqarpoq. Ilumut oqarluni allanngorsimasut amerlavallaanngillat. Aap, meeqqat atuarfimmut aaneqartussat maanna tamatigut aaneqartarput, innarluutilinnik paarsisut atorfinitsinneqarnerminni siunertaasumut, tassalu innarluutilinnik tapersersuinermut ilaalu ilanngullugit, maanna sulisorineqarput. Naggataatigut taaneqassaaq …-mut siulersuisut tassaanngimmata siulersuisut ukiumut marlussoriaannarlutik katersuuttartut. Sulisut qaammatini taakkunani tamani suleqatigisimavagut, taamaaliorpugullu pissutigalugu tassani uagut mannineq meeqqavut

pineqarmata. Sapaatip-akunnerani qaangiuttumi allaaserisamik allattumut eqqissisaatitut, meeqqanut uatsinnullu tamanut tuppallersaatitut; …-p ikinngutai aningaasanik pissarsiniariarpata hestinik allanik takkuttoqassaaq. Tamatumalu akerlilersornissaanut ”akeraqanngilaq”.

Sunngiffimmi angerlatsimaffimmut …-mut siulersuisut: …”

.” (Allaaserisap taassuma kalaallisuunngortinnera nassaassaanngimmat atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aviisi nuna tamakkerlugu saqqummersartoq 10. marts 2000-imi saqqummersoq:

(Angajoqqaat siulersuisuni ilaasortaatitaannit kiisalu sunngiffimmi angerlarsimaffimmi “…”-mi pisortaagallartumit)

“ ...

Isumaq taannaaginnarpoq pissutsilli pitsaanerulerput, taama siulersuisuni angajoqqaat sinniisaat oqarpoq

- K-p illoqarfiani ulluunerani paaqqinnittarfinnut allanut periarfissatut allatut neqerooruteqartuunerput ingerlaannassaaq, …, Fritidshjemimi …-mi siulersuisuni siulittaasoq nassuiaavoq.

Taassuma isertuanngilaa A-p siorna aasakkut soraarsitaanerata kingorna kingullerpaatigullu fritidshjemip hestiutaasa toquttariaqalernerisa kingorna fritidshjemi atukkatigut oqimaatsorsiorsimammat.

- Kisianni erseqqissassavara pissutsit pitsaanerulersimammata. Angajoqqaat sulisullu taama isumaqarput. … oqarpoq, aamma sulisunit pisortaagallartumillu …-mit taperserneqarpoq.

Perorsaanikkut siunniussat ingerlaannassapput

- Anersaaq A-p sulisuisalu aallartissimasaat uagullu tapersersortuaannarsimasarput suli ingerlapparput.

- Perorsaanikkut sulinitsinni suli uumasuuteqartuarusuppugut. Meeqqat immikkut isumagisariallit tigusinnaarusuppagut. Meeqqat angerlarsimaffimminni isumaginerlunneqarsimasut paaqqinnittarfiit allat isumagisinnaajunnaarsimasaat suli uagutsinniitikkusuppagut, taama … siulersuisoqatiminit taperserneqarluni oqarpoq.

Sulisut maaniittutoqaasut pissutsit iluarsimmata angajoqqaanillu tapersersorneqarnertik malugalugu maaniinnertik nuannarinerulerpaat, … oqarpoq.

Sulisut pisortaanngitsut oqaluttuarput, A-p soraarnerata kingorna paaqqinniffimmi ingerlatsineq pitsaanerulersimasoq.

- Suliffitsinni atukkavut pitsaanerulerput, oqarpoq.

- Tassami perorsaanikkut toqqammavigisaasut A-p sulinermini tunngavigisai tapersersoratsigit tamatta maanga qinnuteqarsimavugut, … nassuiaavoq.

Hash imigassarlu

A siorna aasakkut soraarsinneqarpoq aasaanerani tammaarsimaartarfimmi …-mi hashituuttoqarsimanera peqqutigalugu. Aammattaaq imigassartuuttoqarsimasoq kingornagut paasineqarpoq.

Siulersuisut paasiartulersimavaat A-p aqutsisuunerata nalaani paaqqinnittarfik malittarisassat naapertorlugit ingerlanneqarsimanngitsoq, soorluli paaqqinnittarfiup eqqaamiui iluamik ataqqiniarneqarsimanngitsut.

Malittarisassat paaqqinnittarfinnut allanut atuuttussatut piumasarisani A-p paaqqinnittarfimmi nammineq aqutamini atuutitinngilai, sulisut uumissorpalullutik oqalupput.

Siulersuisut A-p perorsaasutut atorfinitseqqinneqarnissaa piareersimaffigisimagaluarpaat, kisianni hashitortoqannginnissaa imigassartortoqannginnissaalu piuma-

saqaatigeqqaarlugit. Kisianni taamaattoqarsinnaannginnera siulersuisut paasiartorpaat, "oqimaalutat" amerlavallaarsimapput. …

…

Kangerlummut aallaartarnerit ingerlaannassapput

…-p aamma kangerlummut aallaartarnerit ingerlaannassasut ilisimatitsissutigaa.

- Ukioq manna …-p qinnguanut aallaarnerit pingasut ullut 14-ikkaartut …-mullu pisarnertut aallaarneq ataaseq pilersaarutigineqarput.

- Siorna aasakkut misiligutigalugu piffissami sivisunerusumi aallaarsimaartitsineq iluatsitsinerliuippoq. Iluamik ingerlasinnaasimanngilaq, taamaammat taamaalioqqinnianngilagut, …-p oqaatigaa.

Kangerluup qinnguani narsaammi ivikkat hest savallu nerisassaat naatinneqartarput, naatsiivinnilu naatitat assigiinngitsut naatinneqartarlutik.

K-p illoqarfiani inuppassuit illoqarfiup qeqqani …-p silataani A naatitanik tuniniaasoq takusarsimavaat. Kisianni paasinarsivoq nammineq naatitarigai, tunisaminillu iluanaarutai fritidshjemimut nakkaratik nammineq kaasarfianut ikisartut, naak meeqqat aallaarsimaarlutik naatsiivinni suleqataasarsimagaluartut."

Aammattaaq allaaserisat marluk "Sooq …hestit aallaaneqarpat" aamma "K-p illoqarfiani hiistituat toqunneqartut" assilineri naammagittaalliuummut atatillugu tigusimavakka. Allaaserisat taakku marluk misissuininni ilanngunniarnagit aalajangersimavunga. Allaaserisaq taaneqartoq siulleq suliami A-p siunnersuisuanit allanneqarsimavoq. Siunnersuisoq taanna K Kommunimi, A-p naammagittaalliuutigisaani, atorfeqartuunngilaq. Allaaserisaq taaneqartoq kingulleq imarisamigut misissuininnut pingaaruteqanngilaq.

K Kommunimut 18. maj 2000-imi imatut allappunga:

"Naammagittaalliuutip assilinera ilanngussartalik ilanngullugu nassiunneqartoq tiguara.

Paatsoortoqaqqunagu oqaatigaara naammagittaalliuut taanna A-p kommunimit soraarsitaanerminut atatillugu suliap suliarineqarnera pillugu naammagittaalliuutaanut attuumassuteqartinnagu suliariniarakku.

Tulliullugu oqaatigaara fritidshjemmip siulersuisuisa tusagassiuutinut oqaaseqaateqarsimanerat pillugu naammagittaalliuutip suliarinissaanut qanoq annertutigisumik pisinnatitaanera erseqqarlummat.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara fritidshjemmip siulersuisuinut taakkulu sulinerannut inatsisitigut tunngaviusoq nassuiaqqullugu, taamatuttaarlu siulersuisuni ilaasortat ataasiakkaat kia toqqarsimanerai ilaasortallu pineqartut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 2 imaluunniit 3 malillugu nipangiussisussaatitaanermik piumasaqaateqarfigineqarnerminnik nalunaarfigineqarsimanersut nalunaarutigeqqullugu.

Fritidshjemmip "…-"-p pisortarigallagaata nipangiussisussaatitaanerminik unioqqutitsisimanera pillugu naammagittaalliuut eqqarsaatigalugu naammagittaalliuummik paasinninnini nassuiaqqullugu kommuni qinnuigaara, taamatuttaarlu kommuni qinnuigineqarluni suliami pineqartumut tunngasumi allagaatit misissugassanngorlugit maanga nassiuteqqullugit.

A allakkatigut allatigut qulaani pineqartut pillugit ilisimatippara."

K Kommunip akissutaa imaattoq 29. august 2000-mi tiguara:

"Nipangiussisussaatitaanerup unioqqutinneqarsimanera pillugu naammagittaalliuut.

Inatsisartut Ombudsmandia 18. maj 2000-imi allakkiamigut A-p, fritidshjemmimi pisortaasimasup, naammagittaalliuutaa tunngavigalugu K Kommunimut saaffiginnissuteqarpoq.

Naammagittaalliuut fritidshjemmemi …-mi siulersuisuusut maannakkullu pisortaasup, A-p soraarsitaanissaanik suliap suliarineqarnerata nalaani kingornanilu pisortat ingerlatsinermut inatsisaanni malittarisassanik nalinginnaasunik, tassunga ilanngullugu nipangiussisussaatitaanertik, unioqqutisimaneraanermut tunngassuteqarpoq.

Ombudsmandip aviisinit assigiinngitsunit ilanngutassiat arlallit ilanngullugit nassiuppai kommunilu qinnuigalugu, fritidshjemmemi siulersuisut taakkualu ingerlatsinerannut inatsisitigut tunngaviit kiisalu siulersuisuni ilaasortat ataasiakkaat kikkunnit toqqarneqartarnersut suliarsuisunilu ilaasortat nipangiussisussaatitaanersut nassuiaatigeqqullugu.

Ombudsmandip kommuni aamma qinnuigaa pisortaagallartup nipangiussisussaatitaanerminik unioqqutitsisimasinnaaneranut tunngatillugu naammagittaalliuummut qanoq paasinninnesoq, tamanna pissutigalugu pineqartup inuttut paasissutissaataasa misissornissaannik Ombudsmandip kommuni aamma qinnuigaa.

Ombudsmandip saaffiginnissutaa K Kommunimi imatut paasineqarpoq, naammagittaalliuut nipangiussisussaatitaanerinnarmut tunngasuusoq "pisortallu ingerlatsinermut inatsisaanni malittarisassat nalinginnaasut" allat pineqanngitsut.

…-p ingerlanneqarneranut inatsisitigut tunngavik

Fritidshjemme … Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 30. oktober 1992-imeersoq, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarnermut tunngasoq naapertorlugu meeqqeriviuvoq nalinginnaasumik kommunimit ingerlanneqartoq, inatsisitigullu tunngavimmut tunngatillugu … kapitali 9-p ataani inissisimavoq, ingammik § 30-p ataani.

Inatsisitigut tunngavinnut ilaasoq aamma kaajallaasitaq nr. 176, meeqqeriviit anguniagaannut, pisortaqarneranut ingerlanneqarneranullu tunngasoq taannali Inatsisartut peqqussutaanni nr. 12, 1. november 1982-imeersukkut, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarnermut tunngasumi atuutsinneqalerpoq Inatsisartulli peqqussutaannut maannakkut atuuttumut sanilliullugu allanngortinneqarsinnaanngilaq. Kaajallaasitarli qulaani pineqartoq kommunip meeqqerivinnik ingerlatsineranut inatsisitigut tunngaviuvoq suli atuuttoq.

K Kommuni meeqqerivinnut tamanut atuuttumik ileqqoreqqusaliornikuuvoq Ombudsmandimullu ilisimatitsissutitut …-mut ileqqoreqqusaq ilanngunneqarpoq. Siulersuisunut ilaasortanik qinersineq ileqqoreqqusap § aappaani takuneqarsinnaavoq tassanilu allassimavoq, angajoqqaat ilaasortanik sisamanik sulisullu marlunnik qinersissasut siulersuisunullu kommuni ataatsimik ilaasortaatitaqassaaq.

Ileqqoreqqusap §-iisa arfineq-aappaanni allassimavoq, siulersuisunut ilaasortat angajoqqaanit sulisunillu qinerneqartut sulinermut atatillugu inunnut tunngatillugu pissutsit ilisimalersimasatik nipangiussimasussaatitaagaat.

Nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsineq

Ilanngutassiat ilanngullugit nassiunneqartut kommunip misissorsimavai ilanngutassiarlu "… periarfissinneqarli"-mik qulequtalik immikkut maluginiarsimallugu, tassani …-mi siulersuisut "A periarfisseqqinneqarli"-mik ilanngutassiaq qisuariarfigaat. Ilanngutassiap paasissutissiinera naapertorlugu, siulersuisut paasissutissanik – tassani A akisussaasuulluni pisortaavoq – hashimik pujortartoqarsimaneraanerata imigassartortoqarsimaneraanerullu sanilliunneqarneri tunngavigalugit kommuni aa-

lajangertoq, tulliani siulersuisut ataatsimiinnissaanni siulersuisut nipangiussisussaatitaanerat oqaluuserisassanut ilanngunniarlugu.

Nipangiussisussaatitaanermi malittarisassat unioqqitinneqarsimaneri qularnaateqartoq kommunimi isumaqartoqarpoq, taamaattumik nipangiussusissaatittaaneq siulersuisut oqallinneranni qaqinniarlugu kommunimi aalajangertoqarpoq, paasissutissat suut siulersuisunut ilaasortat isertuuttariaqartutut isiginninnissaannik erseqqissaanissaq siunertaralugu.

Ombudsmandimut ilisimatitsissutitut paasissutissiissutigineqarsinnaavoq, siulersuisut ilanngutassiaat piffissami K-p illoqarfiani nalinginnaasumik A-p sooq soraarsitaaneranik ilisimaneqarfiata nalaani saqqummiunneqartoq taamaattorli tamassuma nipangiussisussaanerup unioqqutinneqarsimasinnaaneranut kommuni qisuariartingitsuussanngilaa.

Tamanna tunngavigalugu kommunimit …-p – taanna A-p suliami siunnersorisorivaa – ilanngutassiaa innersuussutigineqassaaq, ilanngutassiamilu "…-p hiistiutai sooq toqunneqarpat"-mi …-p A-p nammineerluni ilaatigut hashitortarnermut isumaa paasissutissiissutigaa. …-p oqaatigaa, "qularutiginngilara pisimasumi qulaani pineqartumi A pisortatut pisussaaffini sumiginnarsimasinnaagai taamaattumillu K Kommuni atorfeqartitsinermut tunngatillugu pineqaatissiisinnaatitaasoq. A nammineerluni aamma taamatut isumaqarpoq".

Paasissutissat taakkua illua'tungerisameersuugaluarpataluunniit allaneersuugaluarpataluunniit kommunimi isumaqartoqarpoq, ileqqoreqqusami § 7 naapertorlugu siulersuisut nipangiussisussaanerminnik erseqqissaavigineqassasut. Ombudsmandimut ilisimatitsissutitut paasissutissiissutigineqassaaq, K Kommunip meeqqeriviutaani ileqqoreqqusaq allanngortiterneqarmat, taamaalilluni meeqqerivimmi siulersuisut pingaartumik sulisunit perorsaasunik soraarsitsinermi taamaattumik soraarsisitsisariaqassagaluarpat inassuteqaammik saqqummiussaqartussaajunnaassapput. Taamaalilluni ilaatigut meeqqerivimmi siulersuisut kommunimut inassuteqaatissaannut tunngaviginqartussamik suliamut paasissutissanik siulersuisut pissarsinissaat pingitsoortinneqassaq.

...-p nipangiussisussaanerup unioqqutitsisimasinnaaneranut tunngatillugu Ombudsmandip A-lluunniit erseqqissarniarsariaqarpaat, ...-p nipangiussisussaatitaaneq sukkut unioqqutissimaneraa. K Kommunimi ilanngussanik ilanngullugit nassiunneqarsimasunik misissuinermi ...-p nipangiussisussaanerminik sumiginnaasimasinnaaneranut tunngavissamik kommunimi naammattoorsisoqanngilaq.

Kommunimit ...-p paasissutissanik A-mut tunngasunik nipangiusimaneqartussanik ingerlatseqqissimasinnaanerata paaniarneqarnissaa siunertaralugu ... oqaloqatigineqarpoq. ...-p paasissutissiissutigaa, ...-mi pissutsinut tunngasuinnarnik oqaaseqarsimalluni A-lu sulisutut paasissutissaataanut tunngasunik oqaaseqarsimanani. Noqaassutigineqartutut ...-p sulisutut paasissutissartaasa assilineqarnerat ilanngunneqarpoq."

K Kommunimut allakkanik imaattunik 31. januar 2001-imi allagaqarpunga:

"Suliaq pillugu kommunip nassuiaataa 29. august 2000-imi tiguara, sunngiffimmilu sammisassaqartitsivimmi ...-mi siulersuisut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanera pillugu apeqqut naliliiffigisimallugu.

Sunngiffimmi sammisassaqartitsiviup kommunimi paaqqinniffiuneranik kiisalu meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 30-imi taaneqartunut ilaatinneqarneranik kommunip paasissutissiissutai tunngaviutippakka.

Kommunip paasissutissiissutaanit aamma erserpoq kommuni sunngiffimmi sammisassaqartitsiviup ileqqoreqqusaani 10. marts 1995-imeersuni ilaatigut aalajangersimasoq sunngiffimmi sammisassaqartitsivik siulersuisoqassasoq angajoqqaat sinniisaannik sisamanik, sulisut sinniisaannik marlunnik kommunalbestyrelsillu sinniisaanik ataatsimik ilaasortaqartumik.

Siulersuisut taakku ileqqoreqqusani ingerlatsiviup suliassaasut ittunik arlalinnik suliassinneqarsimapput.

Siulersuisut kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunngavigalugu pilersinneqarsimanermik kingunerisaanik inatsisit sinaakkusiussaasa iluanni kommunalbestyrelsip peqqussuteqarsinnaanermut siulersuinissamullu piginnaatitaaneranit qulangerneqarsimapput.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga sunngiffimmi sammisassaqartitsiviup siulersuisui tassaasut ingerlatsinermi oqartussaasut, Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut.

Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigaara sunngiffimmi sammisassaqartitsiviup siulersuisui pillugit A-p naammagittaalliuutaanut kommuni amerlanerusunik oqaaseqaatissaqarnersoq uannut nalunaarutigeqqullugu.

Allakkatigut allatigut allakkallu uku assilinerisigut A ilisimatippara sunngiffimmi sammisassaqartitsiviup pisortaa sunngiffimmilu sammisassaqartitsivimmi siulersuisut pillugit naammagittaalliuutaa suliariniarlugu aalajangertunga. Tamatumunnga atatillugu A kommunip allagaanut 29. august 2000-imi tigusannut oqaaseqaateqarnissaanut periarfissippara."

A-p akissutaa imaattoq 12. marts 2001-imi tiguara:

"Naammagittaalliuutima imaa innersuussutigaara. Aammattaaq imaattunik oqaaseqaatissaqarpunga:

Soraarsitsinissamik suliap aallartinneqarnerata kingorna K Kommuninut akissutinni siullernili oqarpunga tusagassiuutitigoorniarnanga, naak tusagassiuutinit allanillu arlaleriarlunga taamaalioqqullunga kaammattorneqaraluarlunga.

K Kommunini bogmesterip ...-p paaqqinniffimmut pingaartumillu pisortaasunut allakkatigut arlaleriarluni oqaatigaa paaqqinniffimmut tunngassuteqartut suulluunniit pillugit oqaaseqaateqassanngitsugut. Oqaaseqaateqartoqassappat kommuni kisimi taamaaliorsinnaavoq. Pisortaatitaasut tamanna tusaatissatut tiguaat, misigisimavugulli nipangersinneqarluta.

Isumaga malillugu siulersuisut kommunalbestyrelsip ataaniittut inuit ataasiakkaat pillugit suliat pineqartillugit nipangiussisussaatitaanerat pissusissamisoorpoq.

Kaajallaasitaq 176 kiisalu ileqqoreqqusat 10. marts 1995-imeersut malillugit pisortaq siulersuinut taaseqataasinnaatitaanani ilaasortaavoq. Tamatuma kingunerisaanik pisortaq pissutsit sulisoqarnermut tunngasut pineqartillugit kommunimut attaveqaataavoq, kiisalu ataatsimiinnermi allattaasarluni. Siulersuisuni sulineq eqqarsaatigalugu pisortaq pinngitsoorani tassaasussaavoq kommunimut ulluinnarni attaveqartuusartoq, taamaattumillu nipangiusissussaanermi pineqartunut aamma ilaatinneqartoq.

Nipangiussisussaanermik unioqqutitsineq pillugu:

Allaaserisani pineqartuni imminut illersornissannut periarfissaqarsimanngilanga, taamanimi K Kommunini suli atorfeqarama.

Siulersuisut siulittaasoq pisortaagallartorlu (massakkut pisortaasoq) ... kiisalu ... (suliami taanna siunnersortiginngilara) aqqutigalugit uanga pillunga tusagassiuutitigut oqaaseqaateqarmata tamanna uannut nikalluallannartorujussuuvoq, piffissamimi allaaserinnitaqattaartoqarnerata nalaani nunami maaniinnginnama.

Siulersuisut taamanilu pisortaagallartup, massakkut pisortaasup, allaaserisaanni sakkortoorujussuarmik pasillerneqarpunga, uanga isigineqarninnut ajoqutaasumik allanneqarsimasumik, soorlu

1) suli amerlanerusunik isertugaateqartunga
2) piginnaatitaanera sinnerlugu iliuuseqarsimasunga, sunali pineqarnersoq oqaatigi neqarani, kiisalu
3) taannalu ajornerpaangajattut isigaara, meeqqat kangerlummi naatsiiviutinni sulisutut atornerlussimagikka, tamannalu aningaasatigut iluanaarutigalugu.

Naatsorsuutigaara kommuni isumaqaruni meeqqat sulisutut akikitsutut atornerlussimagikka tamanna qanoq iliuuseqarfigisimassagaluaraa.

Uanga nunaminertamik tunineqarnikuuvunga, uangalu nunaminertaq taanna naatitsivigaara. Ukiuni kingullerni sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmut majroanik, naatsiianik il.il. ukiukkut akeqanngitsumik pissaqartitsisarsimanera pillugu soorluuna isoriniarneqassanngikkaluartunga.

Pasilliinerit taamaattut ajuallannartuupput, nipangiussisussaanermillu unioqqutitisinerullutik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunimut 13. marts 2001-imi imatut allappunga:

“Naammagittaalliuummut atatillugu Illoqarfimmi aviisip nunalu tamakkerlugu aviisip saqqummersartup allaaserisat ilanngunneqarsimasut assilineri A-p ilanngullugit nassiuppai: “Giv A en chance til”, “Giv ... en chance”, “Hvorfor skød man ...-s heste?”, “Vi har det bedre nu”, “K by’s eneste heste må aflives”, “A periarfisseqqilli”.

Aviisinili allaaserisat ullulerneqarsimanngillat.

Taamaattumik suliap suliareqqinneqarnerani atugassatut K Kommuni qinnuigaara aviisini allaaserisat pineqartut qanoq tulleriinneqarlutik saqqummersinneqartarsimanerat nalunaarutigeqqullugu, ajornannanngippat ullut eqqortut nalunaarutiginerisigut. Tamannalu periarfissaqarpat allaaserisat ataasiakkaat aviisinit sorlernersuunersut oqaatigalugu.

Taamatuttaaq A allaffigaara qinnuigalugu pissutsinik taakkuninnga paasinninnini nassuiaqqullugu.”

Ulloq taanna A-mut imatut allappunga:

“Ataatigut atsiortunga Ombudsmandimi 1. februar 2001-imi sulilerninni naammagittaalliuutivit 4. april 2000-imeersup suliarinera ingerlateqqissallugu tiguara.

Naammagittaalliuutinnut atatillugu illoqarfimmi aviisimi aviisimilu nuna tamakkerlugu saqqummersartumi allaaserisat ilanngunneqarsimasut assilineri ilanngullugit nassiuppatit: “Giv A en chance til”, “Giv … en chance”, “Hvorfor skød man …-s heste?”, “Vi har det bedre nu”, “K by’s eneste heste må aflives”, “A periarfisseqqilli”.

Aviisinili allaaserisat ullulerneqarsimanngillat.

Taamaattumik suliap suliareqqinneqarnerani atugassatut qinnuigaakkit aviisini allaaserisat pineqartut qanoq tulleriinneqarlutik saqqummersinneqartarsimanerat nalunaarutigeqqullugu, ajornanngippat ullut eqqortut nalunaarutiginerisigut. Tamannalu periarfissaqarpat allaaserisat ataasiakkaat aviisinit sorlernersuunersut oqaatigalugu.

Suliami paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit erserpoq suliap ingerlanerani … illit namminerisattut siunnersortigisimagit, allaaserisarlu “Hvorfor skød man …-s heste” …-mit aviisimut pineqartumut nassiunneqarsimasoq. Pissutsit taakku nassui-

aqqullugit qinnuigaakkit, matumani allaaserisaq pineqartoq illit akuersisillutit nassiunneqarsimanersoq ilanngullugu nassuiarlugu.

Taamatuttaaq K Kommuni allaffigaara, kommunilu qinnuigalugu aviisimi allaaserisat taaneqartut pillugit kommunip paasinninnera nassuiaqqullugu."

Tamatuma kingorna A-p akissutaa imaattoq 22. marts 2001-imi tiguara:

"Sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmi "…-mi" siulersuisut pisortarlu pillugit naammagittaalliuutiga pillugu.

Qinnuigaarma tusagassiuutini naqitani sorlerni allaaserisat pingaarnerit atuartartullu allagaasa naqiterneqarsimanerannik ilinnut ilisimatitsissuteqarsinnaanersunga.

Ukua nanisinnaasimanngilakka:

1. "K illoqarfiani hestituat toquinnarneqartut".
2 "A periarfisseqqilli".

isumaqarpungali aviisimi allaaserineqarsimasut.

Ukua nanisimavakka:

1. Illoqarfimmi aviisi nr. 9, 1. marts 2000. Qulequtaq: A periarfisseqqilli. Allaaserinnittoq ….
2. Illoqarfimmi aviisi nr. 10, 8. marts 2000. Qulequtaq: … periarfisseqqilli. Allaaserinnittut siulersuisut …-lu.
3. Aviisi nuna tamakkerlugu saqqummersartoq nr. 9 ukioq 2000, qupperneq 40 - 41.Qulequtaq: Sooq ...-mi hestit aallaaneqarpat (atorfeqarfimmi nutsigaq), allaaserinnittoq ....
4. Aviisi nuna tamakkerlugu saqqummersartoq nr. 10 ukioq 2000, qupperneq 45. Qulequtaq: Maanna eqqissineruvugut. (Atorfeqarfimmi nutsigaq.) Allaaserinnittut siulersuisunut siulittaasoq ... aamma pisortaq ....
5. Aviisi nuna tamakkerlugu saqqummersartoq nr. 15 ukioq 2000, qupperneq 34. Qulequtaq: Fritidshjemmi …. Allaaserinnittoq: Siulersuisunut siulittaasoq ….

... uanga nammineq siunnersortigisara pillugu:

Siunnersortiginngilara, ... aatsaat 13. december 1999-imi uannut tapersersortinngorpoq, suliap soraarsinneqarnermut tunngasup atorfigisamut tunngasumik K Kommunini oqaloqatigiissutigineqarnerani.

Tapersersuisuunerlungaarmallu tapersersortigiumajunnaarsimavara. Tamannalumi aamma soraarsinneqarneq siulleq 1999-imi oktobarip aallaqqaataani pisoq sioqqutitsiarlugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmi ataatsimiinneq sunnersimavaa. Aammattaaq suliap ingerlanera tamakkerlugu Qallunaat Nunaanni …-imit siunnersorneqartarsimavunga.

Atuartartup allagaa "Sooq …-mi hestit aallaaneqarpat" pillugu.

Atuartartup allagaa pineqartoq ilisimasaqarfigisimanngivippara, …-lu uannit akuersorneqanngilaq. Taamaammat nunanit allanit uterlunga tikikkama uissuummisorujussuusimavunga aammattaaq taassuma uanga taamatut allaaserisimammanga. Tamanna aammattaaq pingaarnertut allaaserisanut uangalu inuttut pillunga oqaaserisanut allanut aamma atuuppoq, tassami piffissami 2000-imi februaarip 16-ianit apriilip 11-anut nunani allaniikkama." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunip akissutaa imaattoq 2. maj 2001-imi tiguara:

"Ombudsmandip allakkatigut 2. april 2001-imeersutigut A-p allagai 8. marts aamma 20. marts 2000-imeersut oqaaseqaateqarfigeqqusimavai.

Aallaqqaasiullugu A oqarsimavoq Borgmester …-p allakkatigut atortussanngortissimagaa suliat paaqqinniffimmut tunngasut suulluunniit pisortanit sulisunillu o-

qaaseqaateqarfigineqartassanngitsut. Taamaaliorneq A-p nipangersitsinertut taavaa. K Kommunip paasinninnera malillugu A isumaqaruni K Kommuni sulisut nalinginnaasumik oqaaseqarsinnaatitaanerannik annikillisaasoq, tamanna A-p uppernarsaaseqqittariaqarpaa.

Sukkut unioqqutitsisoqarsimaneranik A-p paasinninnera eqqarsaatigalugu kommuni naliliilluni isumaqarpoq qulequttat A-p saqqummiussai nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsinerunngitsut marluk. Siullermik paasissutissat taakku marluk suliami A-mut tunngasumiinngillat, aappaattullu paasissutissat saqqummiunneqartut nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsisuussagunik erseqqarluppallaarput. Meeqqanik atornerluinertut taaneqartoq kingulleq A-p ajornerpaatut isigisaa kia oqaatigisimaneraa paasineq ajornarpoq.

Kommunip tungaanit erseqqissarneqassaaq qulequttat A-p saqqummiussai suliami A-p soraarsinneqaneranut tunngasumi ilaanngimmata.

Suliami tamarmi … A-mut sinniisaasimavoq, tamatumalu kingunerisaanik suliaq annertuumik ilisimasaqarfigalugu.

Kommuni suliaq pillugu allanik oqaaseqaatissaqanngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommuninut oqarasuaatikkut 4. juni 2002-mi saaffiginnippunga A-p kommunimi atorfia atorfinitsitsisarnermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat malillugit allaffimmi pisortatut atorfimmut imaluunniit pisortatut atorfinnut allanut akissaateqarfimmi 36-miittunut sanilliunneqarsinnaanersoq paasiniarlugu.

Taamaaliorpunga pissutigalugu apeqqut taanna suliani sulisunut tunngasuni allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pisortat sulinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmit malittarisassat qanoq paasineqarnissaannut pingaaruteqarmat, tamannalu tulliuttuni allaaseraara.

Oqaatigineqarpoq A soraarsinneqanngitsiarnermini perorsaasut pillugit SIK-mut isumaqatigiissummi akissaatit qaffakkiartorfianni kingullerpaami inissisimasimasoq.

Kommunip ulluunerani paaqqinniffiutai immikkoortutut qitiunngitsumik aqunneqartutut ingerlanissaat tunngavigineqarpoq, taamaattoqarneratigulli paaqqinniffiup pisortaa aqutsinermi tamakkiisumik nammineq pisinnaatitaaffiligaanngilaq, assersuutigalugu paaqqinniffimmi sulisunik aalajangersimasumik atorfeqartitaasunik soraarsitsineq kommunip ingerlatsiviata direktørianit suliarineqartussaavoq, paaqqinniffiulli pisortaa sulisunit nalunaaquttap akunnermusialinnik taartaasutullu atorfeqartitaasunik soraarsitsinissaminut pisinnaatitaalluni. Paaqqinniffiup pisortaata qaninnerpaatut qullersaraa kommunip paaqqinniffinnut immikkoortortaqarfiata pisortaa.

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Aallaqqaasiutigalugu erseqqissarlugu oqaatigaara uanga suliap uannut saqqummiunneqarsimaneratut apeqqutip matuma misissuininni ilanngunnissaanut tunngavissaqarsorisimannginnakku, tassalu sunngiffimmi angerlarsimaffimmi …-mi atorfeqartitat sunngiffimmi angerlarsimaffim-

mut tunngasut pillugit nipangiussisussaatitaanermik tamanut tunngasumik peqqussuteqarfigineqarsimanersut.

Misissuinerma aviisitigut allaaserineqarsimasuni, kommunip A-mik soraarsitsineranut pissutaasumut tunngassuteqartuni, matumani aamma aasaanerani tammaarsimaarnerup A-p akisussaalluni pisortaaffigisaata nalaani hashimik pujortartoqarsimanera imigassanillu aalakoornartulinnik imertoqarsimanera pillugu, paasissutissanik tunngaveqartillugu aallunnissaa toqqarsimavara. Tamatuma saniatigut nalunaaruteqarnerit oqaaseqaatigisallu, soraarsitsinermut tunngaviusumut tunngassuteqanngitsut, A-lli sunngiffimmi angerlarsimaffimmik siulersuineranut, matumani aamma A-p malittarisassat atuuttut malinnagit sunngiffimmi angerlarsimaffimmik ingerlatsisimaneranut taamatullu "anguniakkanut akornutaasoqarpallaarneranut" tunngassuteqartut immikkoortortami immikkut ittumi allaaseraakka. Kiisalu immikkoortortami immikkut ittumi tassani A-p nunami naatitanik aasaanerani ataatsimut tammaarsimaaqatigiinnermi naatinneqarsimasunik tunisaqartarsimanera taakkunanngalu aningaasatigut nammineq iluanaaruteqarsimanera pillugit oqaaseqaatigisat eqqartussavakka.

<u>Nipangiussisussaatitaaneq killiliiffigineqarnanilu oqaaseqarsinnaatitaaneq.</u>

Pisortani atorfeqartitat nipangiussisussaatitaanerat killiligaanngitsumillu oqaaseqarsinnaatitaanerat sutut assigiinngitsunik paasineqarsinnaasutut marlunnik illua'tungilittut taaneqarajuttarpoq. Taamaattorli oqaatsit imatut immikkoortinneqarajuttarput, nipangiussisussaatitaaneq paasissutissanik pisortat ingerlatsinerannit pisunik piviusunik uleersineq pillugu apeqqutitut nassuiarneqartartoq, killiligaanngitsumillu oqaaseqarsinnaatitaaneq isummanik ersersitsineq pillugu apeqqutitut nassuiarneqartarluni.

<u>A) Killigaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaaneq.</u>

Pisortani atorfeqartitat killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerannik sukumiinerusumik aalajangersaanerup Inatsisini-tunngaviusuni § 77-mik, ima oqaasertalimmik, aallaaveqartinnissaa pissusissamisoortuuvoq:

> *"§ 77. Kinaluunniit naqitikkatigut, allakkatigut oqalugiarnikkulluunniit isummaminik tamanut tusagassiisinnaavoq eqqartuussisutigulli pisuutinneqaatigisinnaasaminik. Saqqummiunniakkanik misissuilluni killiliisarneq allatullu kikkulluunniit isumaannik saqqummiussinaveersaartitsinerit qaquguluunniit kingumut atulersinneqaqqittussaanngillat."*

Atuakkiani ulluinnarnilu periaaserisani assigiimmik isumaavoq aalajangersagaq ilaatigut, kisiannili killeqanngitsuunngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanermik qulakkeerussisoq, pingaarnerusutigulli taanna killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanermik pisortat killilersuillutik nakkutigin-

ninnissaannik inerteqquteqarnermik tunngaveqarluni illersuinermik taamaallaat imaqartoq.

Aammattaaq Kalaallit Nunaat inuttut piginnaatitaaffiit pillugit europami naalagaaffiit isumaqatigiissutaat, kunngip peqqussutaatigut nr. 814-ikkut, 18. september 2001-imeersukkut kalaallit inatsisaattut atortuulersinneqarsimasoq tunngavigalugu killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanermik naammaattumik annertussusilimmik qulakkeerinninnissaminut pisussaaffeqarpoq. Isumaqatigiissutip immikkoortortaasa 10-anni aalajangersarneqarpoq kinaluunniit naqisimaneqarani oqaaseriumasanik isummanillu saqqummiussisinnaatitaasoq. Immikkoortortap immikkoortuisa aappaanni erseqqissarneqarpoq naqisimaneqarani piginnaatitaaffeqarneq pisussaaffeqarnermik akisussaaffeqarnermillu nassataqartoq, killiligaanngitsumillu oqaaseqarsinnaatitaaneq pissutsit erseqqinnerusumik immikkut nalunaarneqartut, matumunnga ilanngullugu ilaatigut aamma paasissutissanik isertuussanik siammarterinissaq pinngitsoortikkumallugu, arlallit pissutigalugit pisariaqarneratut annertutigisumik killilerneqarsinnaasoq.

Naalagaaffimmi innuttaasut piginnaatitaaffii politikkikkullu piginnaatitaaffiit, inuiannut tamanut inatsiseqartitsinikkut Kalaallit Nunaannik qilersorsimatitsisut, pillugit naalagaaffiit peqatigiit isumaqatigiissutaanni 1966-imeersumi immikkoortoq 19 killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaaneq killiliinernik allaaneruvallaanngitsunik ilalik pillugu malittarisassamik imaqarpoq.

Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq malillugu atuakkiani ulluinnarnilu periaaserisani pisortani atorfeqartitat namminneq suliassaqarfigisamik iluanni suliat pillugit oqaaseqaataasa aamma ingerlatsinermi suliassaqarfigisat, ulluinnarni sulinerminni attuumassuteqarfiginngisatik pillugit oqaaseqaatigisaasa akornanni immikkoortitsisoqarajuttarpoq. Tulliullugu aammattaaq oqartussat sinnerlugit namminerlu oqaaseqaatigisat akornanni immikkoortitsisoqartarpoq.

Pissutsit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 27, imm. 1-iani, tamanna pillugu matuma kinguliiniittut takukkit, allanut tusarliusseqqusinnginnermut ilaatinneqartut pillugit oqaaseqaatigisat paasissutissanut, atorfeqartitap sulinermini tusarsimasaanut tunngapput, paarlattuanilli pisortani atorfeqartitat pissutsit allat pillugit oqaaseqarsinnaatitaanerat § 27, imm. 2, naapertorlugu nipangiusseqqusinikkut taamaallaat killilerneqarsinnaalluni.

Taamaalilluni aallaaviusoq unaavoq, pisortani atorfeqartitaq kinaluunniit nammineq imminut sinnerluni apeqqut suugaluartorluunniit pillugu ataqatigiinnermilu suugaluartumiluunniit isummaminik ersersitsisinnaasoq. Tamatumali atuunnera killeqartinneqanngivissuuvinngilaq. Pisortalli sinnerlugit oqaaseqaatinik saqqummiussisoqarpat killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaaneq taamatut annertutiginngilaq, atorfeqartitarlu atorfeqartitap qanoq oqaaseqarsinnaanera ilumullu oqaaseqaqqusaanera

pillugu pisortaatitat ilitsersuisinnaatitaanerannik nalinginnaasumik qulangersimaneqartussaassaaq.

*Killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanermi killiliinerit pingaartumik inuinnartut inuunerup pisortallu soqutigisaasa ilaasa illersorneqarnissaannik mianerinninnermik tunngaveqarput, pingaartumillu nipangiussisussaatitaaneq pillugu ingerlatsinermut pinerluttulerinermullu inatsiseqartitsinermi malittarisassani ersersinneqartarlutik. Nipangiussisussaatitaaneq pillugu inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup isumaliutissiissutaa 998/1984 aamma Nørgaard og Garde, Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq * Sulianik suliaqartarneq, sisamassaanik naqitertitaq, qupp. 220 tulliilu innersuussutigineqarsinnaapput.*

B. Nipangiussisussaatitaaneq paasitinneqarsinnaatitaanerlu.

Aviisitigut allaaserisaq "... periarfissinneqarli" A-p kommunimit soraarsitaanera matumunngalu pissutaasoq pillugit paasissutissanik imaattunik imaqarpoq:

> *"Isumakkeerfigineqarsinnaanngitsumilli pisoqarsimavoq, aasaanerani tammaarsimaarnerup A-p akisussaalluni pisortaaffigisaata nalaani hashimik pujortartoqarlunilu imigassanik aalakoornartulinnik imertoqarsimavoq. Malittarisassani allassimavoq taamaaliortoqassanngitsoq ... Allaaserisami taaneqarpoq "akeqqat" maanna akiniaasimasut. Paatsoortoqaqqunagu oqaatigineqassaaq siulersuisut tassaammata A-p soraarsinneqarnissaanik siunnersuuteqarsimasut, allagaatit pingaaruteqartut tamarmik atuaqqissaarneqareernerisa kingornagut. ..."*

Allaaserisaq "Fritidhjemi ... ingerlaannassaaq" paasissutissanik imaattunik imaqarpoq:

> *"A siorna aasakkut soraarsinneqarpoq aasaanerani tammaarsimaartarfimmi ...-mi hashituuttoqarsimanera peqqutigalugu. Aammattaaq imigassartuuttoqarsimasoq kingornagut paasineqarpoq."*

Pisut uanissaaq aamma tassaapput nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassat malittarisassanut allanut, matumani paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanut, qanoq ilioqatigiinnertut ittumik akulerullutik.

Matumunnga tunngavilersuut pingaarnerusoq tassaavoq atuakkiani ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermut tunngasuni ulluinnarnilu periaaserisani manna pillugu assigiimmik isumaqatigiittoqarnera, paasissutissat tamanit paasiniarneqareersinnaasut pillugit nipangiussisussaatitaasoqarnavianngitsoq.

Nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassani siulliutillugu pineqarpoq pisortani atorfeqartitaq paasissutissanik pissusiviusunut tunngasunik isertugaasunik sunik nammineerluni avammut nalunaarutiginnissinnaanersoq.

Kisianni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassani allagaatinik paasissutissanillu, pisuni innuttaasup taakkuninnga qinnuteqarluni saaffiginniffigisaani tunniussineq pineqarpoq. Tassalu malittarisassat kingulliutillugit taaneqartut innuttaasup nammineerneranik tunngaveqarput.

Ingerlatsinermi paasissutissat pissusiviusunut tunngasut aallaavittut, taamaattorli suliami aalajangersimasumik nalileereernikkut, tamanit paasiniarneqarsinnaasutut isigineqarsinnaapput, innuttaasoq saaffiginninnermini pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit paasissutissani pineqartuni paasitinneqarsinnaatitaassappat.

Taamaattumik misissuininni matuma paasinarsiseqqaarnissaa pisariaqartuuvoq, innuttaasut suliami aalajangersimasumi tassani A-p sulisorineqarnerani suliami paasissutissanilu aviisini allaaserisanik pineqartunik imalinni allagaatinik paasitinneqarsinnaasimassagaluarnersut, imaluunniit paasissutissat allatut iliorluni tamanut ammanerat tunngaviutinneqarsinnaanersoq.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip suliami ingerlatsinermut tunngasumi illua'tungeriinnut malittarisassartaasa saniatigut, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 31. maj 1999-imeersukkut aamma Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 6-ikkut, 31. maj 2001-imeersukkut allanngortinneqartumi aalajangersagaapput.

Taamaattorli inatsisip nalinginnaasutigut atuuffigisai pillugit inatsisip kapitaliani siullermi, § 2-mi aalajangersagaavoq suliat assigiinngitsut arlallit inatsisip nalinginnaasumik atuuffigisaanut ilaatinneqanngitsoortussaasut, taamaattumillu aallaavittut paasitinneqarsinnaatitaanermut ilanngunneqassanatik.

Inatsimmi § 2, imm. 2 aamma 3 ima oqaasertaqarput:

„§ 2

...

Imm. 2. Aammattaaq sulianut pisortani sulisunik atorfinitsitsinernut imaluunniit pisortani atorfinnut qaffasinnerusunut qaffatsinneqarnernut tunngasunut inatsit atuutinngilaq. § 6-imi aalajangersagaq eqqaassanngikkaanni. Tamanna paasissutissanut inuit ataasiakkaat pisortani atorfeqarnerannut tunngassuteqartunut aamma atuuppoq, taamaattorli imm. 3 aamma § 4, imm. 2 takuuk.

Imm. 3. Suliani imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni taaneqartuni atorfeqartup aqqa, atorfia, ilinniagaqarnera, suliassai, akissarsiai suliamullu atatillugu angalaneri pillugit paasissutissanut inatsit atuuppoq. Aammattaaq pisortatut atorfinni atorfinitsinneqartut eqqarsaatigalugit inatsit suliamut atatillugu mianersoqqussutit iliuuserisallu taakkunannga sakkortunerusut pillugit paasissutissanut atuuppoq. Taamaattorli tamakku pillugit inaarutaasumik aalajangiinermit ukiuni marlunni taamaallaat tamanna atuuppoq."

Matuma kingornagut inerniliigallarneq unaavoq, A-p pisortatut atorfimmi inississimasimanera tunngaviutinneqarsinnaanngippat, taava aqqa, atorfia, ilinniagaqarnera, suliassai, akissarsiai suliamullu atatillugu angalaneri kisimik paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqarsinnaassasut, paasissutissanilu taakkunani paasitinneqarsinnaatitaanermik apeqqut matuma kingornagut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip tamanna pillugu malittarisassartai nalinginnaasut malillugit aalajangerneqartussaasoq.

Taamaattumik aviisini allaaserisat matumunnga atatillugu pingaaruteqartut K Kommunip naalasseriitsuliornermut A-mik soraarsitsinermik qisuariaateqarnera pillugu paasissutissanik ilaatigut aamma imaqarmata matuma qulaajaaviginissaa pingaaruteqartuuvoq, A taamanikkut pisortatut atorfimmi inississimasimanersoq. Taamaassimappat mianersoqqussuteqarnermut taassumunngaluunniit annerusumut naalasseriitsuliornermut qisuariaateqarnerit pillugit paasissutissanik paasitinneqarsinnaatitsisoqarsinnaassaaq, matumuunakkut takuuk imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat.

Aalajangersakkamut piareersaataasut 24. marts 1999-imi suliarineqarsimapput, UPA 1999/05, imalu oqaasertaqarlutik:

> *"3. Aappassaanik suliamut atatillugu iliuuseqarfigineqarnerit pillugit paasissutissat ilaat inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarput. Kisianni pisortatut atorfinniinnaq atorfeqartunut tamanna atuuppoq, piumasaqaataallunilu pissutsit iliuuseqarfigineqarsimanermut pissutaasut atorfimmi tassani pisimasuussasut. Taamaalillutik pisortatut atorfimmi atorfinitsinneqarneq sioqqullugu atorfimmut atatillugu iliuuseqarfigineqasimanerit il.il. pineqartunut ilaatinneqanngillat.*
>
> *Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu pisortat ingerlatsiviini nalinginnaasuni atorfeqartut eqqarsaatigalugit allaffinni pisortat taakkunanngalu qaffasinnerusunik atorfillit pineqartussaapput. Assersuutigalugu taakku tassaasinnaapput atorfiup atorunnaarsinneqarnerata kingorna allamik atorfeqartinneqarallartut, immikkoortortaqarfinni pisortat, direktørit kommunillu direktørii. Kisianni fuldmægtigit allaffinnilu sulisorineqartut pineqartunut ilaatinneqartussaanngillat.*
>
> *Kisianni oqaatigineqartutigut suut tamaasa tamakkerlugit ilanngunneq ajornarput. Pisuni taaneqartunit allaanerusuni atorfinni ilaatigut siulersuinikkut piginnaatitaaffiit, akissarsiat aqutsisoqarfimmilu atorfiit qaffakkiartuaartut assersuutini taaneqarsimasunut sanilliunneqarsinnaasut ilaanni sorlerni atorfeqarneq pingaartillugu isiginiartariaqarpoq. Akissarsianut tunngasut eqqarsaatigalugit oqaatigineqassaaq pissutsit ullumikkutut itsillugit pineqartut tassaasussaammata atorfeqartut akissaateqarfimmi 36-mi tassanngaluunniit qaffasinnerusumi taakkuluunniit assigisaanni inississimasut."*

Oqaaseqaatigisap matuma siuliini allaaserineqartutut kommunimut tusarniaasimavunga A-p atorfiata allaaserineqarnera piumallugu. Atorfik naatsumik ima allaaserineqarsinnaavoq: A paaqqinniffimmi pisortaasimavoq perorsaasut pillugit SIK-mik isumaqatigiissut malillugu aningaasarsiat amerlanerpaaffissaanni inississimalluni, atorfik immikkut pisortatut pisinnaatitaanermik tamakkiisumik nassataqanngilaq, A-llu qaninnerpaal-

lugu qullersarisaa tassaavoq kommunip paaqqinniffinnut immikkoortortaqarfiani pisortaq.

Isumaqarpunga atorfik A-p atorfigisaa pisortatut atorfimmut sanilliunneqarsinnaanngitsoq ima paasillugu, taaguutip taassuma paasitinneqarsinnaaneq pillugu inatsimmi inatsisissamullu piareersaataasuni issuarneqartuni nassuiarneqarsimaneratut.

Ataatsimut eqikkaalluni matuma kingorna tunngaviutinneqarsinnaavoq aallaavittut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit naapertorlugu A-p sulisorineqarnerani suliami kommunip taassuminnga soraarsitsineranut tunngaviusoq pillugu paasissutissat, aviisitigut allaaserisani taaneqartuni taakkunani saqqummiunneqarsimasut, pillugit suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitsisoqarnavianngitsoq.

Soraarsitsineq pillugu paasissutissanik pineqartunik aviisimi allaatigisassamut apersorneqarnermut ingerlatitseqqiisimaneq pillugu apeqqut matuma kingornagut pisortat oqartussaasut iluanni nipangiussisussaatitaanermut malittarisassanik nalinginnaasunik misissuineq tunuliaqutaralugu nalilerneqartariaqarpoq.

Malittarisassat taakkua ilaatigut pinerluttulerinermik inatsisip §-iisa 29-anni ilaatigullu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip kapitaliisa arfineq-pingajuanni, nipangiussisussaatitaanerup eqqartorneqarneranik aalajangersaasumi, nassaassaapput. K Kommunip ulluunerani paaqqinnittarfiinut ileqqoreqqusat § 7-ianit tapertamik imaattut erserput, "Siulersuisut paaqqinnittarfiullu sulisui suliaminnut atatillugu inuit allat atugarisaannik paasisatik isertuuttariaqartullu allat pillugit nipangiussisussaatitaapput. ..."

Pissutsit inuit ataasiakkaat inuunerannut tunngasut pillugit paasissutissanut tunngasumik nipangiussisussaatitaaneq pillugu aalajangersagaq pingaaruteqartoq taanna tassaavoq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi) nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 27, imm. 1, nr. 6. Aalajangersagaq ima oqaasertaqarpoq:

> *"§ 27. Pisortat ingerlatsiviini suliffilik allanut tusarliussisussaatitaanngilaq, tak. pinerluttuliorneq pillugu inatsisini § 29, suna ilisimasaq inatsisitigut imaluunniit aalajangersakkakkut atortuussukkut allakkut tassaaneragaappat allanut oqaatigeqqunngisaq, imaluunniit aamma pisariaqarpat isertuutissallugu pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat pingaaruteqartut pissutigalugit, aamma pingaartumik makku pissutigalugit*
>
> *...*
>
> *6) inuit ataasiakkaat imaluunniit ingerlatsiviit namminersortut imaluunniit peqatigiiffiit imminnut tunngasut tamakkununnga ilanngullugit aningaasarsiornermut tunngasut, pillugit paasissutissanik illersuiumallutik soqutigisaat, ...".*

Nipangiussisussaatitaaneq pillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip kapitaliisa arfineq-pingajuat pissutsit inuit ataasiakkaat inuunerannut tunngasut pillugit paasissutissat paasissutissallu allanut

oqaatigeqqunngisat, aammattaaq pasissutissanik nalinginnaasumik allanut oqaatigeqquneqanngitsunik taaneqartartut, akornanni immikkoortitsinermik tunngaveqarpoq. Paasissutissat assigiingitsut taakku marluullutik nipangiussisussaatitaaneq pillugu § 27-mi aalajangersakkamut ilaatinneqartussaapput.

Paasissutissat inuit pisortat ingerlatsinerisa iluanni sulisut sulinerminnik ingerlatsinerminni ilisimasaqarfigilersimasaat kisimik nipangiussisussaatitaanermut ilaatinneqarput. Taamaalilluni paasissutissat, tamanit eqqartorneqarnerisigut imaluunniit nammineerluni nalunaaruteqarnernut atatillugu pineqartup tusarsimasai nipangiussisussaatitaanermut ilaatinneqanngillat. Allatut oqarluni nipangiussisussaatitaanermut taamaallaat paasissutissat, ingerlatsinermik suliaqarneq tunuliaqutaralugu ingerlatsivimmi pigineqartut, ilaatinneqarput.

Taamaattumik aviisitigut allaaserisani oqaaseqaatigisat A-p nunap inerititaanik tammaarsimaaqatigiinnerup nalaani naatinneqarsimasunik aningasatigullu nammineq iluanaaruteqarfigisimasaanik, A-p sunngiffimmi angerlarsimaffimmik malittarisassat atuuttut malillugit ingerlatsisimannginneranik taamatullu "oqimaaluttat" amerlavallaarsimanerannik allaaserinnittut taakkua immikkoortortami immikkut ittumi suliaraakka. Oqaaseqaatit taakkua taamaalillutik "paasissutissanik" ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq malillugu issuaanernik imaqanngillat.

Pissutsit inunnut ataasiakkaanut tunngasut pillugit paasissutissanik allanut tusarliuteqqunngisanik ingerlatsinermut oqartussaasut akornanni qanoq-ilisukkut taartigeeqatigiittoqartarnissaa pillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §§ 28-ani aamma 29-ani sukumiinerusunik aalajangersagaqarpoq.

Soorlu § 27-mi matuma siuliini issuarneqartumi takuneqarsinnaasoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit paasissutissanik taamaattunik ingerlatsinermut oqartussaasunit allaasunut, soorlu inuinnarnut, qanoq-ilisukkut ingerlatitseqqittoqartarnissaa pillugu aalajangersakkanik taamatulli sukumiitigisunik imaqanngilaq. Aalajangersakkap oqaasiliorneqarnera malillugu tamanna paasissutissaq nipangiuteqqusaanersoq pillugu suliami aalajangersimasumi naliliinermik tunngaveqarajuttassaaq.

Tamatumunnga atatillugu piumasaqaatit, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 28-ani taaneqartut, paasissutissanik inuinnarnut ingerlatitseqqiisarneq pillugu apeqqummut maligassanngorlugit aalajangersaanertut sunniuteqarsorinarput. Taamaattumik pissutsit inummut namminermut tunngalluinnartutut oqaatigineqarsinnaasut tassaagajutassapput pissutsit naggueqatigiinnut, upperisarsiornermut ammillu qalipaataanut, naalakkersuinermut, peqatigiiffeqarnermut, kinguaassiuutinik atuinermut pinerluttuliornermullu tunngasut pillugit paasissutissat taamatullu pissutsit peqqissuseqarnermut, inooqatigiinnikkut ajornartorsiutit annertuut aammalu inuulluarniutinik assigisaannillu atornerluinermut tunngasut pillugit paasissutissat.

Paasissutisseeriaatsit taagorneqartut paasissutissat inummut namminermut tunngalluinnartut pillugit tamakkiisumik allattugaateqarnermut ersiutaanngillat, tassami aamma pissutsit inunnut ataasiakkaanut tunngasut pillugit paasissutissat allat, taamatulli mianernartigisumik pissuseqarpata, nipangiussisussaatitaanermut ilaatinneqarsinnaassammata. Aammattaaq paasissutissaq ima mianernartigippat, taanna allanut isertuunneqartariaqarluni, pisumi tassani apeqqutaassaaq ataqatigiinneq suna aqqutigalugu saqqummersimanersoq.

C. A-mik soraarsitsineq soraarsitsinermullu pissutaasoq pillugit paasissutissat. Paasissutissat inummut namminerpiamut tunngasut imaluunniit paasissutissat allanut tusarliuteqqunngisat nalinginnaasut.

Paasissutissap pissutsinut inummut namminerpiamut tunngasuuneranik imaluunniit allanut tusarliuteqqusaanngitsutut isigineqartussaaginnarneranik aalajangiinermi pingaartinneqartussaavoq paasissutissaq taanna imminermini inummut namminerpiamut tunngasutut pissuseqarnersoq imaluunniit paasissutissaq, paasissutissanut ataqatigiinnermi ilaaffigisaminut allanut kattusimaneqarluni pisimasunik, pissutsinut pineqartup inuuneranut namminerpiamut tunngasunut tunngatinneqartariaqartunik qulaajaanersoq qulaajaaratarsinnaanersorluunniit.

Atorfeqartitat sulinerminni pissuserisaat pillugit paasissutissat inummut namminerpiamut tunngasutut nalinginnaasumik oqaatigineqarsinnaasassanngillat, pissutsit immikkut ittut atuutinngippata.

Imaassorinninnissannut tunngavissaqarsorinngilanga, tassalu tammaarsimaarnerup, A-p akisussaalluni pisortaaffigisaata, nalaani hashimik pujortartoqarsimanera imigassanillu aalakoornartulinnik imertoqarsimanera pissutigalugu A-p soraarsitaanera pillugu paasissutissat pissutsinik, taassuma inuttut inuuneranut tunngatinneqarsinnaasunik, toqqartumik toqqartuunngitsumilluunniit qulaajaasut. Taamaattumik tassani paasissutissat inummut namminerpiamut tunngasut pineqanngillat.

Paasissutissat allanut tusarliuteqqusaanngitsutut nalinginnaasutut oqaatigineqarsinnaanersut matuma kingornagut naliliinermik imaattumik tunngaveqartariaqarput, paasissutissat ima pissuseqarnersut innuttaaqatigiinni nalinginnaasumik paasinneriaaseq malillugu tamanit ilisimaneqalinnginnissaat piumasarineqarsinnaasariaqarluni. Matuma siuliini taaneqareersutut paasissutissat pineqartut paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsit naapertorlugu paasissutissanik paasitinneqarsinnaatitaaffiunissaat anguneqarsinnaassanngilaq.

Paasinninnera malillugu imaannaq ima inerniliisoqarsinnaanngilaq, paasissutissat ilaasa paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmut ilaatinneqanngitsut qassiit nassatarigaat, taakkuninnga ingerlatitseqqiineq aamma nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsinerussasoq. Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 2 aamma 3-mik ilanngussinermi (sulisorineqartut pillugit paasissutissanik paasitinneqarsinnaatitaa-

neq) apeqqut taanna inatsiseqatitsinerup tungaatigut paasinarsisinneqarsimanngilaq.

Taamaattorli isumaqartoqartariaqarpoq § 2, imm. 2 aamma 3-mik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmut ilanngussinikkut illua'tungaatigut paasissutissat eqqartorneqartut taakkua paasineqarsinnaanerannik soqutiginninnermik nalinginnaasumik illua'tungaatigullu paasissutissat isertugaanerinik ilaatigut nersortariaqarnerusunik soqutigisaqarnernik toqqartumik naliliisoqarsimasoq. Naliliineq taanna aammattaaq nipangiussisussaatitaaneq pillugu apeqqummut annertuumik pingaaruteqarpoq.

Matuma kingorna isumaqarpunga oqartussap alliunerusumi atorfeqartitamik soraarsitsinera, tamatumani soraarsitsineq pissutsit naalasseriitsuliornermut tunngasut tunuliaqutaralugit pisimalluni, pillugu suliami aalajangersimasumi tassani paasissutissat paasissutissatut allanut tusarliuteqqusaanngitsutut nalinginnaasutut nipangiussisussaatitaanermik aalajangersakkami § 27, imm. 1, nr. 6-imut ilaatinneqartutut isumaqarfigisariaqartut.

<u>D. Paasissutissat ilisimaneqareersimappat, imaluunniit kommunip allamik tunngaveqarluni tamanut tusagassanngorlugit ingerlateqqissinnaavai ?</u>

Kommunip akissutitut allakkamini 25. august 2000-imeersumi ilaatigut imaattut oqaatigai,

> *"Ombudsmandimut ilisimatitsissutitut paasissutissiissutigineqarsinnaavoq, siulersuisut ilanngutassiaat piffissami K-p illoqarfiani nalinginnaasumik A-p sooq soraarsitaaneranik ilisimaneqarfiata nalaani saqqummiunneqartoq taamaattorli tamassuma nipangiussisussaanerup unioqqutinneqarsimasinnaaneranut kommuni qisuariartinngitsuussanngilaa."*

Angajoqqaat siulersuisuni sinniisuutitaasa ilanngussaat "... periarfissinneqarli" atuagassiami allaaserisamut "A periarfisseqqilli"-mut akissutaavoq.

Kisiannili atuagassiami allaaserisamik kingulliullugu taaneqartumik allattup kinaanera paasineqanngilaq, taamaattumillu atuagassiami allaaserisap imai kinaassutsimik isertuilluni allaaserisatut isigineqartariaqarlutik. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara misissueqqinnissaq uppernarsaatissatigullu apeqqummik isummerfiginninnissaq malittarisassat suleriaatsillu uanga sulininnut atuuttup avataaniimmata. Taamaattumik atuagassiami allaaserisamik allattup kinaanera sukumiinerusumik misissuiffigisinnaasimanngilara.

Paasissutissat pineqartutut ittut nalinginnaasumik ilisimaneqartutut oqaatigineqarsinnaanerannut tunngaviutittariaqarpoq paasissutissat imatut iliornikkut tamanit ilisimaneqalersimasut, qularutissaanani ingerlatsinermut oqartussaasup pineqartup ingerlatsivimmi suliamit paasissutissat oqaluttuarisimagai. Soorunalimi aamma paasissutissat nalinginnaasumik

ilisimaneqalersinnaapput paasissutissani pineqartup nammineerluni pissutsit imminerminut tunngasut tamanut ammasumik eqqartorsimappagit.

Paasissutissat kinaassuseq isertuullugu aviisimi ilanngussinikkut tamanit atuarneqarsinnaasunngorlugit saqqummiunneqarsimanerata uanga isumaga malillugu nassatarinngilaa paasissutissat angajoqqaat siulersuisuni sinniisuutitaasa sunngiffimmilu angerlarsimaffimmi atorfeqartitat allat aviisitigut allaaserisani pineqartuni paasissutissat ingerlateqqinnissaannik toqqaanerisa nalaanni K-p illoqarfiani nalinginnaasumik ilisimaneqalereersimasutut isumaqarfigineqarsinnaasut.

Aammattaaq kommuni akissutitut allakkamini aviisimi nuna tamakkerlugu saqqummersartumi allaaserisamut ...-mit, soraarsitsinermik suliap suliarineqarnerata nalaani A-mut siunnersuisartuusumit, ilanngunneqarsimasumut innersuussivoq. Siusinnerusukkut taaneqareersutut aviisimi allaaserisap taassuma misissuinerma avataaniitinnissaa toqqarsimavara, tassami naammagittaalliuut kommunimut sammitinneqarmat. Aammattaaq suliap uannut saqqummiunneqarsimaneratut tunngaviutittariaqarpoq aviisimi allaaserisaq taanna A akuersitinnagu aviisimi nuna tamakkerlugu saqqummersartumi ilanngunneqarsimasoq. Taamaattumik paasissutissat tamanna tunngavigalugu piffissap taaneqartup nalaani illoqarfimmi K-mi nalinginnaasumik ilisimaneqalereersimasutut isumaqarfigineqarsinnaanngillattaaq.

<u>Kommuni allamik tunngaveqarluni paasissutissanik ingerlatitseqqissimasinnaava ?</u>

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27 imarisani malillugit inuinnaap illersorneqarnerani mianerisassanik annertuunik illua'tungaanilu allanik mianerinnissinnaanernik oqimaaqatigiissitsisoqarsinnaanera pillugu isummerfiginninngilaq.

Pisuni nammineq imminut allanulluunniit iluaqutissaanerusunik ersitsumik tamanut tunngasumik soqutigisaqarnermik isumaginnittussaatitaaneq tassani pineqaraangat mianerisassat illua'tungiusut taamaattut nassatarisinnaavaat paasissutissat, nipangiussisussaatitaanermik illersorneqaraluartut, assersuutigalugu tusagassiuutinut ingerlateqqinneqarsinnaasut. Pisortani atorfeqartitat isornartorsiorneqarnermik akissuteqarfigisinnaanngisaminnik annertungaatsiaqisumik atugaqartinneqarnissartik piareersimaffigisariaqarmassuk, tamanna uanga isumaga malillugu aallaavittut oqartussap imaluunniit pisortani atorfeqartitap paasissutissanik (matumunnga ilanngullugu suliamik sulisorisamut tunngasumik) nipangiuteqqusanik aviisimi akissutitut ilanngussami tamanut ammasumik ingerlatitseqqiinera nammineq imminermut allanulluunnit iluaqutissaanerusunik isumaginnittussaatitaanertut isumaqarfigineqarsinnaanngilaq.

Paarlattuanik oqartussaq imaluunniit pisortani atorfeqartitaq soorunalimi tamatuma pisinnaaneratut annertutigisumik akisinnaavoq, allanut tusarliuteqqunngisat tusartinnagit.

Taamaattorli pisuni immikkut illuinnartuni suliap, tamanit eqqartorneqarsimasup, eqqunngilluinnartumik tamanit paasineqarnissaata pinngitsoortinnissaanik soqutiginninneq ima pingaaruteqartigisinnaasassaaq, oqartussaq imaluunniit pisortani atorfeqartitat nipangiussisussaatitaanerup atorunnaartutut naleqquttumik annertussusilimmik isumaqarfiginissaanik ilimasuuteqarsinnaallutik.

Suliamili aalajangersimasumi tassani pisunik taamaattunik pisoqarsimanersoq nalunaarutigineqanngilaq. Taamaattumik kommuni, matumani aamma sunngiffimmi angerlarsimaffimmi sulisut ataasiakkaat, tamanna tunuliaqutaralugu paasissutissanik nipangiuteqqusanik ingerlatitseqqiinissaminnut pisussaatitaasimanngillattaaq.

Taamaattumik ataatsimut eqikkaallunga isumaqarpunga A-p soraarsitaanera matumunngalu pissutaasoq pillugit paasissutissanik aviisini allaaserisani pineqartuni tamanut ammasumik ingerlatitseqqiisoqarsimanera isornartorsiortariaqartoq.

<u>E. A-p sunngiffimmi angerlarsimaffimmik siulersuinera pillugu aviisini allaaserineqartut imarisaat allat.</u>

Aviisimi allaaserisaq "Fritidhjemi ... ingerlaannassaaq" ilaatigut ersersitsinernik imaattunik imaqarpoq:

"Siulersuisut paasiartulersimavaat A-p aqutsisuunerata nalaani paaqqinnittarfik malittarisassat naapertorlugit ingerlanneqarsimanngitsoq, soorluli paaqqinnittarfiup eqqaamiui iluamik ataqqiniarneqarsimanngitsut. Malittarisassat paaqqinnittarfinnut allanut atuuttussatut piumasarisani A-p paaqqinnittarfimmi nammineq aqutamini atuutitinngilai, sulisut uumissorpalullutik oqalupput. Siulersuisut A-p perorsaasutut atorfinitseqqinneqarnissaa piareersimaffigisimagaluarpaat, kisianni hashitortoqannginnissaa imigassartortoqannginnissaalu piumasaqaatigeqqaarlugit. Kisianni taamaattoqarsinnaannginnera siulersuisut paasiartorpaat, "oqimaalutat" amerlavallaarsimapput. ... . K-p illoqarfiani inuppassuit illoqarfiup qeqqani ...-p silataani A naatitanik tuniniaasoq takusarsimavaat. Kisianni paasinarsivoq nammineq naatitarigai, tunisaminillu iluanaarutai fritidshjemimut nakkaratik nammineq kaasarfianut ikisartut, naak meeqqat aallaarsimaarlutik naatsiivinni suleqataasarsimagaluartut."

Matumani paasissutissaviit, A-p sulisorineqarnerani suliami nassaassaasut, pineqanngillat. Paarlattuanilli tassaallutik A-p sunngiffimmi angerlarsimaffimmik siulersueriaaserisimasaa pillugu sunngiffimmi angerlarsimaffiup siulersuisuinit, sulisunit pisortaagallartumillu ersersitsinerit oqaaseqaatigisalluunniit.

Taaneqareersutut atuakkiani ulluinnarnilu periaaserisani pisortani atorfeqartitat killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerat pillugu nammineq immineq sinnerluni oqaaseqaatigisat aamma oqartussaatitaq sinnerlugu oqaaseqaatigisat akornanni immikkoortitsisoqartarpoq. Atorfeqartitat nammineq imminnut sinnerlutik oqaaseqartut aallaavittut allatulli kinaagaluartutulluunniit inissisimapput. Taamaattorli mianerisassat aalajangersimasut suliamut tunngasut tunngavigalugit suliassat suliarineqar-

tarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 2-mi malittarisassaq malillugu nipangiusseqqusisoqarsinnaavoq (aammattaaq siuliiniittut takukkit).

Aamma inatsisilerinermi atuakkiani isumaqartoqarpoq pisortani atorfeqartitat eqqartugassat, oqartussamut tunngassuteqartut, pillugit nammineq imminnut sinnerlutik oqaaseqartut oqartussaq sinnerlugu oqaaseqannginnertik erseqqissassallugu pisussaaffeqartut, tak. Henrik Zahle: Qallunaat Nunap Naalakkersugaaneranut inatsiseqartitsinerat, atuagaq 3, 1997, qupp. 104.

Oqaaseqaatit pisortani atorfeqartitanit namminneq imminnut sinnerlutik saqqummiunneqartut aamma oqartussaq sinnerlugu oqaaseqaatigineqartut akornanni immikkoortitsiniarneq tamanut ammasumik oqaaseqaatigisani, assersuutigalugu oqartussami suliffeqarfimmiluunniit pineqartumi pisortaasumit saqqummiunneqartuni, ajornakusoorsinnaasarpoq. Oqaaseqaatigisat taamaattut – nammineq imminut sinnerluni oqaaseqaatitut isumaqarfigineqarsimagaluaraangataluunniit – suliffeqarfimmut tunngasutut isumaqarfigineqarajuttassapput.

Pisortat oqartussaasut sammisaminnik tusagassiuutit aqqutigalugit innuttaasunut paasititsisinnaatitaanerat paasititsisinnaanissaminnullu pisussaaffeqarnerat pillugu malittarisassanik tamanut tunngasunik pigisaqartoqanngilaq. Nipangiussisussaatitaaneq pillugu ingerlatsinermut pinerluttulerinermullu inatsiseqartitsinermi malittarisassat immikkut ittut taakkua siuliini taaneqareersutut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanut ilaapput.

Kisiannili sulianik sammisanilluunniit tamanut nalunaarutiginninneq tamatuma saniatigut ilaannikkut inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnerup tungaatigut ajornartorsiuteqalersitsisinaavoq, tamanut nalunaarutiginninneq pissutsit inunnut ataasiakkaanut tunngasut pillugit ersersitsinernik ilaqartinneqarsimappat. Pingaartumik taamaappoq oqartussat oqallisissiatut ilanngussamikkut, aviisini allaaserisamikkut, atuartartunut allakkatigut assigisaasigulluunniit innuttaasunik inuinnarnik isornartorsiuigaangata. Taamatut periaaseqarneq pisumi pissutsit malillugit pineqartunut assorujussuaq nammakkersuutaasinnaavoq. Matumuunakkut eqqarsaatigisariaqarpoq tusagassiorfiit paasititsissutissat qanoq-iliorluni saqqummiunnissaannik toqqaasarnerannut oqartussaasut pissaaneqarfiginninnginnerat. Taassumunnga ilanngunneqassaaq tusagassiuutini eqqartorneqarnermut inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissamut qularnaveeqqutinik taamaattunik, soorlu naammagittaalliorsinnaatitaanermik oqartussat innuttaasunut tunngasumik aalajangiinerinut nalinginnaasunut naleqqiussilluni atuuttumut kattussisoqartussaannginnera.

Isumaqarpunga pisortat oqartussaasut nalinginnaasumik isummamik tusagassiuutitigut nalunaarutiginissaannut akornuserneqarsimanngitsut. Pisoqarnernilu ataasiakkaani periaatsip taassuma siunertarisamut naleqquttuuneranik toqqartumik naliliisoqartariaqartassaaq.

Oqaaseqaatigisat issuarneqarsimasut misissoreerlugit isumaqarpunga ima inerniliinissamut tunngavissaqarnanga, taakkua atorfeqartitat sinnerlugit imaluunniit K Kommuni sinnerlugu saqqummiunneqarsimanersut.

Taamaattumik oqaaseqaatigisat tamanit tusagassanngorlugit saqqummiunneqarsimanerannik isornartorsiuinissannut naammattumik tunngavissaqanngilanga.

Oqaaseqaatigisat kommuni sinnerlugu sinnernaguluunniit saqqummiunneqarnerisa aviisimi allaaserisami takuneqarsinnaannginnera pitsaanngitsuusorisariaqarpara. Taamaattumik isumaqarpunga kommuni, oqaaseqaatigisat kommuni sinnerlugu saqqummiunneqarsimanngippata, tamanna tusagassiuutinut naqqissimasariaqaraluaraa.

Aammattaaq tamanut tunngasumik ima oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarsoraara, oqaaseqaatinik akuersornanngitsumik nipilinnik uppernarsarneqarsimanngitsunillu tamanut ammasumik saqqummiussineq uanga paasinninnera malillugu ingerlatsinermut oqartussaasup suliassaasa avataaniissasoq.

Tulliullugu tamanut tunngasumik ima oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarsoraara, pisortani atorfeqartitat namminneq imminnut sinnerlutik pisortani atorfeqartitat killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerannut tunngaviusunut nalinginnaasunut killigititat iluanni isumatusaarlutik mianerinnillutillu killiligaanngitsumik oqaaseqartarnissaminnut pisussaaffeqartut, matumunnga ilanngullugu aamma pisumi pissutsit oqaaserineqartut saqqummiunneqarneranni atuuttut eqqarsaatigalugit. Tamatumunnga atatillugu inuit, isornartorsiorneqarnermik tamanit ilisimaneqartumik eqqugaasinnaasut qajassuunneqartariaqarput, soorlu siumut kalerrillugit oqaaseqaatinik isornartorsiuutaasunik saqqummiussisoqarumaartoq. Taamaattorli isumaqanngilanga taamatut siumoortumik paasissutissiineq pillugu inatsisitigut piumasaqaateqartoqarsinnaasoq.

Nammineq imminut sinnerluni kommunilu sinnerlugu oqaaseqaatigisanut malittarisassat suut atuunnerannik atorfeqartitat ilitsersorneqarnissaat tunngaviusumik kommunip akisussaaffigaa.

Taamaattumik kommuni inassuteqaateqarfigaara malittarisassanik taakkuninnga atorfeqartitat ilitsersorneqassasut.

Matuma kingorna suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Immikkut allakkatigut A suliamik paasinninninnik ilisimatippara."

Kommuni allakkatigut 4. oktober 2002-meersutigut ima akissuteqarpoq:

"A-p soraarsitaaneranut tamatumunngalu tunngaviusumut tunngasumik paasissutissanik tusagassiuutinut ingerlatitseqqittoqarsimanera pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata 28. august 2002-mi allakkatigut K Kommuni isornartorsiorpaa.

K Kommuni isumaqarpoq Ombudsmandip suliamik misissuisimanera inatsisinullu tunngasunik isumaliutersuuteqarsimaneri ajornakusooqisut, tamatigorluinnangajak sulianut nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsinermut tunngasunut attuumatinneqartarumaartut, naleqquttuullutillu naammaginartuusut.

Kommunilli Ombudsmandi qassiialutsigut isumaqatiginngilaa. Paasissutissat ilisimaarereerneqarsimanerannik eqqarsaatersornermi Ombudsmandip pingaartissimanngilai kinaassutsimik isertuussilluni allaaserisaq ”A periarfisseqqilli” aamma …-p allaaserisaa ”…p hestiutai sooq aallaaneqarpat?”

Allaaserisamut siullermut tunngatillugu Ombudsmandi paasissutissat tamanit nalinginnaasumik ilisimaneqalersimanerannik naliliinermi sooq ilaatinneqarsimannginnerannut tunngavilersuuteqanngilaq. K Kommunip isumaa malillugu tamanna ugguuna pingaaruteqarpoq, paasissutissat tusagassiuummut amerlanerpaat ilisimasaqarfigilertagaannut ingerlateqqinneqarsimasut. Paasissutissat naleqarnerusimassagaluarput allaaserisamut paasissutissanullu kina aallaaviunersoq takuneqarsinnaasimagaluarpat, taamaammat kommunip isumaa malillugu allaaserisap allaaserinnittuata aqqanik taasaqartoqarsimannginnera tusagassiornermi ileqqorissaarnissamik unioqqutitsineruvoq.

…-p allaaserisaanut tunngatillugu kommuni isumaqarpoq apeqqutaanngitsoq paasissutissat A akuersiseqqaarlugu akuersiseqqaarnaguluunniit ingerlateqqinneqarsimanersut. …immikkut ilinniagaqartut kattuffiannut sinniisutut suliami A-mut tunngasumi paasissutissanik saqqummiussivigineqarsimavoq, …-llu taamaalilluni suliami paasissutissat tamaasa nalunngilai. Tamatumunnga tunngatillugu A-p naammagittaalliuutaata kommunimut tunngasuunera Ombudsmandip pingaartimmagu, K Kommunip paasinninnera malillugu tamatuma kingunerisinnaanngilaa allaaserisaq paasissutissat naluneqannginnerannik naliliinermi ilaatinneqarsinnaanngitsoq. Paasissutissat A-p kattuffimmut immikkut ilinniagalittut ilaasortaaffigisaanut sinniisigisaa aqqutigalugu taanna akuersiseqqaarnagu tamanit ilisimaneqalersimanerat A-p kattuffiullu immikkut ilinniagalittut ilaasortaaffigisaata akornanni pisimasuuvoq, taamaammallu allaaserisaq paasissutissat nalinginnaasumik ilisimaneqarnerat pillugu apeqqutip suliarineqarnerani ilaatinneqartariaqarluni.

Ombudsmandip pingaartillugu taavaa allaaserisani marlunni A-p sulisorineqarneranut tunngasumik suliami paasissutissanik saqqummertoqartoq. Tassalu allaaserisani ”… periarfissinneqarli”-mi aammalu ”Fritidshjemmi … ingerlaannassaaq”-mi. Allaaserisani paasissutissat tamakkua kommunimut tunngasumik isornartorsiorneqarsinnaasutut oqaatigineqarsinnaanerat kommunip tusaatissatut tiguaa. Taamaattorli pingaartillugu oqaatigineqassaaq paasissutissat inunnit kommunip ilitsersuuteqarfigissallugit pisinnaatitaaffiginngisaanit, tassalu …-mi siulersuisunut ilaasortanit, saqqummiussaammata.

Allaaserisani arlaqartuni oqaaseqaatinik issuaaviusuni erseqqissumik takuneqarsinnaanngimmat oqaaseqaatit kommuni sinnerlugu saqqummiunneqarsimanersut, tamanna Ombudsmandip pitsaanngitsutut isigaa, kommunillu tamanna tusagassiuutitigut naqqiuteqarfigisimasariaqaraluaraa. Imaannaq takuneq ajornarpoq kommunip suna naqqiuteqarfigisariaqaraluarsimaneraa.

K Kommuni – pingaartumik apeqqutip ingerlatsinermik inatsit illua’tungaanilu pinerluttulerinermik inatsit naapertorlugit nipangiussisussaatitaanerup illua’tungaatigullu killiliiffigisaanngitsumik oqaaseqarsinnaatinaanerup, pingaartumik pisortani atorfeqartut killiliiffigisaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanerisa, akornanni killigisamiittup ajornakusoorluinnartuunerata kingunerisaanik – paasisitsisarnermut immikkoortortaqarfimmi suliaqalernermik aallarniiniarpoq atortussanik, killigisami ajornartorsiuteqarfiusunik piuminartumik periaaseqarluni eqqartuiffiusinnaasunik pilersitsinissaq siunertaralugu.”

Matumuna kingornagut K Kommuni nalunaarfigaara kommunip akissutaa tusaatissatut tigugiga, kommunilli akissutaata oqaaseqaatinnut allan-

nguutissanik saqqummiussinissannut pissutissaqalersinngikkaanga, suliamilu allatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

40 – Akileraartarnermut inatsiseqartitsineq

1. Akileraarutinit utertoorutissanit ilanngaassisimaneq. Suliap amigaatilimmik paasissutissartalersorneqarsimanera.

Ilisinermut aningaasartuutinut utertitassanngorlugit pisortanit ikiorsiissutaasimasut A-p akileraarutinit utertoorutissaanit K Kommunip ilanngaatigisimammagit A-p naammagittaalliuutigaa.

Naak ilanngaassinermi piumasaqaataasut ilanngaassinerup nalaani eqqortinneqarsimanngikkaluartut, kommunip pisortanit ikiorsiissutit utertitassanngortitat ilanngaatigisimammagit tamanna Ombudsmandip isorisariaqartutut isumaqarfigaa.

Taamatuttaaq ilanngaassinissamik aalajangiisoqannginnerani ilanngaassinissamut piumasaqaatit eqqortinneqarsimanersut K Kommunimi akiliisitsiniartarfiup misissorsimanngimmagu Ombudsmandip isorisariaqartutut isumaqarfigaa.

Aammattaaq Ombudsmandi isumaqarpoq A-p Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutaa qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq isummerfigeqqaarnagu kommunip pisassarisaminik ilanngaassisimanera pitsaanngitsuusoq.

Suliaq suliareqqittariaqarnersoq kommunip isummerfigissagaa Ombudsmandip inassuteqaatigaa. (J. nr. 11.10.42.10/017-01)

A-p allagai imaattut Ombudsmandip 14. marts 2001-imi tiguai:

”K Kommunip illuatungeriit isumaqatigiissutaannik saneqqutsineratut isigisara pillugu sakkortuumik ajuusaarutigisara matumuuna nassiuppara.

Imaakkami meeqqamut Københavnvnimi najugaqartumut akilersuutit akilersugaraakka. Taakku qaammammut akissarsiannit ilanngaatsittarnikkut K Kommunimut akilertarpakka. Meeqqanut akilersuutit 1/1-2001-imit qaffanneqarnissaat DK-mi folketingip aalajangersarsimagaa ilisimasinnaanngilara. Tamanna ukioq manna juulip qaammataani paasigakku kommunimi akiliisitsiniartarfik ingerlaannaq attaveqarfigaara, akissarsiannit ilanngaataasartut qaffatsinniarlugit, kinguaattoorutikka sapinngisamik sukkanerpaamik nungupallanniarlugit. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq kommunip qaffaaneq pillugu kommunip ILISIMATISSIMANNGIMMANGA, akissarsiallu ilanngaataat qaammammut 714,50 kr.-nit 1000 kr.-nut UANGA suliniuteqarnikkut qaffanneqarmata!

Tamakku tamarmik qaavisisigut qatanngutiga arnaq qaratsamini taqqamik milittoorluni Rigshospitalimi toquvoq, illoqarfimmiillu maannga Rigshospitaliliaanneqarluni, zinkimillu illerfeqarluni uterluni. Inooqataata Danmarkimi ilineqarnissaanik kissaatigisaa akuerinngilarput, taamaattumillu illoqarfimmi maani – inunngorfigisaani - ilineqarnissaa anguniarlugu suna tamaat angullugu suliniutigaarput. Taamalilluta qatanngutigiiusugut qatanngutitta utertinneqarneranut aningaasartuutit kommunimut akiligassarilerpagut. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq K Kommuniata akiliisitsiniarfiani pisortaq uanga nammineerlunga attaveqarfigigakku

naafferartumik akilersuinissaq aaqqinniarlugu. Tassani isumaqatigiissutigaarput ilisinermut aningaasartuutit 1000 kr.-nik ukioq manna 1/4-miit naafferartumik akilersulissagikka!

Taamaattumik tupigusuutigeqaraa paasigakku § 50 tunngavigalugu akileraarutinit pisinnaatitaaffittut UTERTOORUTISSAMA tamakkerlutik tunniunneqarnissaat akiliisitsiniartarfimmi pisortap akueriumanngikkaa. Oqarpoq "pissutsit immikkut ittut" pissutigalugit akileraarutinit pisinnaatitaaffittut utertoorutissama affai tunniunneqarsinnaasut!

Aammattaaq kusanaatsutut isigaara angajoqqaama toqoreersut aqqi allakkani akileraarutinit utertoorutissat pillugit "aaqqiagiinngissut" taanna pillugu allaqqullugit qinnutigisanni taasimammagit!

Tamanna pillugu akiliisitsiniartarfiup pisortaata allagaasa assilineri ilanngullugit nassiuppakka." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimi akiliisitsiniartarfiup pisortaanit allakkat taaneqartut tassaapput kommunip paasissutissiisarfianit konto pillugu takussutissiaq.

Allakkatigut 19. marts 2001-imeersutigut K Kommuni qinnuigaara suliami mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik atukkiuteqqullugu, kiisalu naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, matumani ilanngaassinissamik aalajangiinermut inatsisitigut tunngaviusoq ilanngullugu nalunaarutigalugu.

Kommuni akissuteqaqqullugu allakkatigut 23. april 2001-imeersutigut nukingisaarpara.

Kommunip akissutaa kiisalu suliami mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik 23. maj 2001-imi tiguakka. Kommunip akissutaa imaappoq:

"Allakkassi 6452-imik normullit 19/03-mersut aamma 6543-mik normullit 23/04-2001-imeersut tiguneri matumuuna uppernarsarpagut, suliami A-mut tunngasumi allagaatinut mappi kissaatigineqartutut nassiunneqarpoq, taassumalu sapinngisamik piaarnerpaamik utertinneqarnissaa inussiarnersumik qinnutigineqarluni.

A-p akilersuuteqarnissamik piumasaqaateqarnera pillugu tassa – soorlumi aamma nammineq taagaa – akilersuinissaq pillugu aaqqiissummik isumaqatigiissuteqartoqarpoq, ingerlaavartumik akilersuinissamik piumaffigineqarnerit taamatullu akiligassanut kinguaattoorutinik akilersuinerit matussutissaannik.

Matuma saniatigut A januarip qaammataani 2001-imi ikiorsiissutinik 7.674,75 koruuninik utertillugit akilernissaat pisussaaffiusunik tunineqarpoq (qatanngutaata arnap toqukkut qimagussimasup illerfiata Danmarkimit Kalaallit Nunaannut angerlamut assartorneqarnerani aningaasartuutinit peqataassutaanut matussutissanik).

A 15/02-2001-imi maanga saaffiginnippoq, akilersuinissarlu pillugu aaqqiissummik isumaqatigiissuteqartoqarluni, taanna naapertorlugu ikiorsiissutit utertillugit akilernissaat pisussaaffiusut qaammammut 1.000,00 kr.-nik akilersorneqartussaallutik 2001-imi martsip qaammataata naalerneraniit siumullu, akilersuinissamilli aaqqiissut suli manngaanniit aallartitinneqarsimanngilaq.

Ukiumut 2000-imut akileraarutaavallaarsimasut § 50 naapertorlugu tunniunneqarnissaannik A 28/02-2001-imi qinnuteqaateqarpoq, aamma takuuk qinnuteqaataata nuutinnera ilanngunneqartoq. Skemami qinnuteqaammi erseqqissumik nalunaarfigineqarpoq akileraarutinit utertitassaasinnaasut ilanngaassinikkut, pisassarisanit tigusisinnaatitaanikkut imaluunniit arsaarinninnikkut, akiligassanit kinguaattoorutaasinnaasut appartinnissaannut atorneqarumaartut.

A 08/03-2001-imi maanga saaffiginneqqippoq, aningaasartuutinik siumut ilimageriinngisanik arlalinnik aningaasartuuteqarnini nassuiaateqarfigaa, taamaattumillu pissusiusut naapertorlugit isumaqatigiissutigineqarpoq kommunip akileraarutinit utertoorutissat affaasa ilanngaatiginissaat naammagiinnassagaa, affaalli taassumunnga tunniunneqassasut, A isumaqatigiissutigineqartup uppernarsarneqarnissaa qinnutigaa, taamaattumillu "aallaaviusumik paasissutissat" kommunip ilisimatitsissuteqariaasianeersut, isumaqatigiissummik allattuiffiusimasut, allaqqinnerannik tuninneqarluni.

Taamaalilluni kommunip "aalajangiineranut" tunngaviusut tassaapput ilanngaassinissamut piumasaqaatit nalinginnaasut, tamanna pillugu A-mut paasissutissiineq taassuma § 50 naapertorlugu akiliuteqarfigineqarnissaminik qinnuteqaateqarneranut atatillugu taamatullu isumaqatigiissummik aalajangersimasumik, 08/03-2001-imi taanna peqatigalugu isumaqatigiissuteqarnikkut pisimavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 29. maj 2001-imeersutigut A qinnuigaara K Kommunip akissutaanut oqaaseqaateqaqqullugu, kisianni A taamanili tusarfiginngilara.

Kommunimut 14. maj 2002-mi imatut allappunga:

"K Kommunip suliaq pillugu akissutaa Ombudsmandip 23. maj 2001-imi tiguaa.

Kommunip akissutaanit erserpoq tulleriinneri malillugit meeqqanut akilersuutinut akiligassat aamma ilisinermut atatillugu aningaasartuutinut pisortanit utertitassanngorlugit ikiorsiissutit akilersorneqarnissaat pillugu akilersuinissamik aaqqissuussinerit marluk kommunip akiliisitsiniartarfiata akuerisimagai.

Aammattaaq kommunip akissutaanit erserpoq kommuni A-p akileraarutitigut utertoorutisiassaanit 8. marts 2001-imi ilanngaassisimasoq.

Aammattaaq kommunip "tunngaviusumik paasissutissaataanit", ilanngullugit nassiunneqartunit, erserpoq ilisinermut atatillugu aningaasartuutinut ikiorsiissutit utertitassanngorlugit ikiorsiissutigineqarnissaannik isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinera A-p Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigisimagaa.

Ombudsmandip sulianik suliarinninnerata nanginnissaanut atugassatut K Kommuni qinnuigineqarpoq ilanngaassineq akiligassanut sunut tunngasuunersoq, kiisalu A ilanngaassisoqannginnerani tamanna pillugu ilisimatinneqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Aammattaaq kommuni qinnuigineqarpoq akilersuinissamik aaqqissuussinernik marlunnik taakkuninnga akuersinermut atatillugu kingusinnerusukkut ilanngaassisinnaaneq kommunip ilanngussimaneraa nalunaarutigeqqullugu.

Taamattaaq kommuni qinnuigineqarpoq A-p akileraarutitigut utertoorutisiassaanit ilanngaanneqannginnerani akiliisitsiniartarfik akiliinissamut piffissaliussamik A-p qaangiisimaneranik isumaginninnermik ingerlatsivimmut paasiniaasimanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Aammattaaq K Kommuni qinnuigaara A-p akileraarutitigut utertoorutisiassaanik ilanngaassinerup nalaani akiliisitsiniartarfik A-p akiitsorisinnaasaanik isumaginninnermik ingerlatsivimmit akiliisitsiniaqqusissummik tigusaqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Kiisalu kommuni qinnuigaara A-p Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup eqqartuussiviilluunniit suliami aalajangiinnginneranni pisassarisat utertillugit akilerneqartussat ilanngaassissutigineqarnissaannut periarfissaqarneranik isumaliuter-

suuteqarnissamut pissutissaqalersitsimanersoq nalunaarutigeqqullugu. Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni qinnuigineqarpoq pisortanit ikiorsiissutigineqartut suna inatsisitigut tunngavigalugu utertillugit akilersinneqartussanngortinneqarsimanerat nalunaarutigeqqullugu."

Kommunimi akiliisitsiniartarfiup akissutaa 10. juli 2002-mi tiguara, akissullu imaappoq:

"Ombudmandip allagaasa nr. 7610, 14/05-2002-meersut aamma nr. 7796, 26/02-2002-meersut tiguneqarnerat matumuuna uppernarsarneqarpoq, kingusinaartumillu akissuteqarneq ajuusaarutigineqarluni.

Ilanngaassinermi utertitassatut ikiorsissutigineqartut ilaatinneqarput, tamannalu qaammatikkaartumik naatsorsuutitigut naammagittaalliortumut ingerlaavartumik nassiunneqartartutigut kiisalu naammagittaalliortup akileraarutinit utertoorutissanik § 50 tunngavigalugu tunniussisoqarnissaanik qinnuteqarnerani ilimasaarutigineqarpoq, taamatuttaarlu minnerunngitsumik erseqqissarneqassaaq ilanngaassineq naammagittaalliortumut erseqqilluinnartunik isumaqatigiissuteqareernikkut pisimammat.

Kommunip akileeqqusisarneq akiliisitsiniartarnerlu ataatsimoortitat atorpai, taamaattumillu akiligassat taakku akiliisitsiniartarfik aqqutigalugu akileqquneqarsimallutik/akilersinniarneqarsimallutik.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut il.il. naammagittaalliuuteqarneq utertitassanngorlugit ikiorsiissutinik akileeqqusineq/akiliisitsiniarneq eqqarsaatigalugit aalajangiinerup unitsikkallarneqarneranik kinguneqartussaanera isumaginninnermi malittarisassani sunilunniit allassimasoq kommunip takusinnaanngilaa.

Ikiorsiissutit inatsisitigut suna tunngavigalugu utertitassanngorlugit ikiorsiissutinngortinneqarsimanerat pillugu apeqqut kommunip isumaginninnermik ingerlatsivianut ingerlateqqinneqarsimavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Immersugassaq A-p akileraarutitigut utertoorutissat tunniunneqarnissaannik qinnuteqarnermini immersorsimasaa, kommunillu allakkamini 23. maj 2001-imeersuni aamma 10. juli 2002-meersuni innersuussutigisaa imatut oqaasertalersugaavoq:

"Qinnuteqartoq aapparisaaluunniit K Kommunimut akiligassaqaruni uppernarsaalluni atsiussaaq, ilisimatinneqarsimalluni nalunaarfigineqaqqaarani akileraarutiniit utertoorutissat ilanngaaffigineqarsinnaasut/arsaarinnissutigineqarsinnaasut, akiligassanut millisaatissanngorlugit imalunniit matussutaasussanngorlugit. Apeqqutaatinneqassanngilarlu nammineq imaluunniit nuliaasup akiligassarinerai."

Kommunip allakkani 10. juli 2002-meersuni qaammatikkaartumik naatsorsuutit innersuussutigisai oqaasertaliussamik imaattumik imaqarput:

"Kommuni imminut pisinnaatippoq piffissaq eqqorlugu akilerneqarsimanngitsunik sapinngisamik annertunerpaamik unerartitsiffigineqarnissaminut, taamatuttaaq eqqartuussisutigoorlugit akilersinniarneqaraluarpata allatulluunniit akilersinniarneqaraluarpata."

Kommunimut allakkannut 14. maj 2002-meersunut kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup akissutaa 26. juli 2002-mi tiguara. Isumaginninnermik ingerlatsiviup akissutaa imaappoq:

”Pisortanit ikiorsiissutit A-mut ikiorsiissutigineqartut inatsisitigut suna tunngavigalugu utertassanngortillugit ikiorsiissutigineqarsimanersut nalunaarutigeqqullugu qinnutigisimavarsi.

Tamanna pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi 1. november 1982-imeersumi § 10, imm. 1-imi oqaaseqatigiit sisamaat malillugu pisimavoq.

Apeqqutit saqqummiunneqartut sinneri akiliitsitsiniartarfimmit akineqareerput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

<u>”Misissuinerup killilerneqarnera:</u>

Suliami paasissutissanit erserpoq K Kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliaq 27. oktober 2000-imi aalajangiisimasoq A ilisinermut aningaasartuutinut pisortanit ikiorsiissutinik utertitsanngorlugit ikiorserneqassasoq. Aammattaaq suliami mappimit allagaatinik A-mut tunngasunik imalimmit erserpoq isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuutaqartarfimmut naammagittaalliuutigigini A-p kommunimut 15. februar 2001-imi ilisimatitsissutigisimagaa. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqarasuaatikkut 13. december 2002-mi nalunaarfigaanga A-p naammagittaalliuutini Naammagittaalliuuteqartarfimmut 21. december 2000-imi tunniussimagaa, suliamilu 10. januar 2003-mi aalajangiisoqarnissaa Naammagittaalliuutartarfiup naatsorsuutigigaa.

Misissuinerma naammassillugu suliarinerata nalaani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliami suli aalajangiisimanngilaq.

Aalajangiinerit allaffissornikkut aqutsinermi oqartussaasumit qulliunerusumit allanngortinneqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit oqartussaasoq qulliunerusoq taanna suliami aalajangiisimatinnagu Ombudsmandimut suliassanngortinneqarsinnaanngillat, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3.

Taamaattumik A-p ilisinermut aningaasartuutinik utertitassanngorlugit pisortanit ikiorsiissutinik ikiorserneqarnissaanik kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinera misissuininni ilaatinneqanngilaq, akiliisitsiniartarfiulli ilanngaassinissamik aalajangiinera kisimi ilaatinneqarluni.

<u>Akileraarutitigut utertoorutissanit ilanngaassineq pillugu apeqqut:</u>

Suliami paasissutissanit erserpoq 2000-imi akileraarutitigut utertoorutisiassami tunniunneqarnissaat A-p kommunimut 28. januar 2001-imi qinnutigisimagaa. A-p akileraarutitigut utertoorutisiassaasa affai A-mut tunniunneqassasut kommuni 8. marts 2001-imi aalajangiivoq, uteroorutisiassallu sinneri A-p kommunimut akiitsuinut matusissutissatut ilanngaassissutigalugit.

Kommunip uannut allakkamini 10. juli 2002-meersuni oqaatigaa ilanngaassineq ilisinermut aningasartuutinut utertitassanngorlugit pisortanit

ikiorsiissutinut, A-mut oktober 2000-imi akuersissutigineqartunut januar 2001-imilu tunniunneqarsimasunut tunngasuusoq.

Ilanngaassinermut piumasaqaatit nalinginnaasut:

Pisortat pisassarisaannut ilanngaassinermik atuinissamut periarfissaq nalinginnaasoq, inatsisitigut aalajangersagaanngitsoq pisortani oqartussaasunut atuuppoq. Malittarisassaq taanna imarisamigut ilanngaassisarneq pillugu tunngaviusumut nalinginnaasumut pigisanik inatsiseqartitsinermut tunngasuni atuuttumut naapertuuppoq.

Piumasaqaatit taakku nassatarisaannik pisassarisat akilerneqartussanngorsimassapput, nalimmassaqatigiissinnaassallutik, illua'tungeriissallutik inatsisitigullu atuussinnaassuseqassallutik. Aammattaaq pisut aalajangersimasut ilaanni piumasaqaatigineqartarpoq pisassarisat ilanngaassissutigineqarnissaat kissaatigineqartut suuneri erseqqarluttuussanngitsut. Tamakkua saniatigut ilanngaassisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut nassatarisaannik suliami illua'tungiusumut uppernarsarneqassaaq ilanngaassisoqarsimasoq pisassarisat atorunnaarsinneqassappata.

Pinngitsaaliinikkut ilanngaassineq aamma isumaqatigiissuteqarnikkut ilanngaassineq immikkoortinneqarsinnaapput. Pinngitsaaliinikkut ilanngaassineq pisortani oqartussaasup atorsinnaassappagu ilanngaassinissamut piumasaqaataasut nalinginnaasut ilanngaassinerup nalaani eqqortinneqarsimassapput. Taamaanngippat akiligassaqartoq isumaqatigiissuteqarfigalugu imaluunniit ilanngaasseratarsinnaanermik ilimasaaruteqareernikkut ilanngaassisinnaavoq.

Ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi misissuisussaanermik nalinginnaasumik tunngaveqarnerup nassataraa ilanngaassinissamik aalajangiisoqannginnerani ingerlatsiviup misissuisussaanera, paasissutissanillu aalajangiinerup inatsisinut naapertuuttuuneranik qulakkeerisunik pissarsiniarsimasussaanera.

Taamaalilluni oqartussaasoq ilanngaassisuusoq tassaavoq ilanngaassinissamut piumasaqaataasut eqqortinneqarsimanerannut akisussaasuusoq. Oqartussaasup misissuinerata ilanngaassinermut piumasaqaataasut eqqortinneqarsimanngitsut imaluunniit tamanna pillugu annertuunik nalorninartortaqartoq takutippagu ilanngaassisoqarnissaanik aalajangiisoqassanngilaq.

A-p akileraarutitigut utertoorutisiassaanit ilanngaassisoqannginnerani A akiliinissamut piffissaliussamik qaangiisimanersoq pisassarisallu tamanna pissutigalugu akilerneqartussanngorsimanerat kommunimi akiliisitsiniartarfiup paasiniarsimaneraa suliami paasissutissanit ersinngilaq.

Sulialli uannut paasissutissartalersorneqarnera malillugu tunngaviutittariaqarpara ilanngaassinissamik aalajangiisoqarnissaa sioqqullugu pisortanit ikiorsiissutinik utertitsilluni akiliinissamik kommunimut isumaqatigiissut A-p malissimaneraa kommunimi akiliisitsiniartarfiup qulaajarniarsimanngikkaa.

Taamatuttaaq tunngaviutittariaqarpara akiliisitsiniartarfik kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmit qinnuigineqarsimanngitsoq A-p akiitsorisinnaasaanik akiliisitsiniaqqullugu, tak. oqaaseqaammi quppernerni 15-imi 16-imilu oqaatigineqartut.

Pisassarisat akilerneqartussanngorsimasuunissaannik piumasaqaat:

Kommunip uannut allagaanit 21. maj 2001-imeersunit erserpoq A-p saaffiginninnerata kingorna pisortanit ikiorsiissutit utertitassanngortitat akilersorneqarnissaannik aaqqissuussineq 2001-imi martsip naaneranit atuutilersussaq kommunip 15. februar 2001-imi aalajangersarsimagaa. Aammattaaq kommunip allakkani taakkunani oqaatigaa 21. maj 2001 aallarnerfigalugu akilersuinissamik aaqqissuussineq kommunip tungaanit suli aallartitinneqarsimanngitsoq.

A-p akileraarutitigut utertoorutisiassaanit ilanngaassisoqarnissaa kommunip 8. marts 2001-imi aalajangerpaa.

Ilanngaassisarneq pillugu piumasaqaatini nalinginnaasuni tunngavigineqarpoq pisassarisat akilerneqartussanngorsimassasut, tassa imaappoq akileeqqusinermut piffissaliussaq nallersimassasoq, taamaalilluni piffissaq akiligassaqarfiusup akileeqqusilluni piumasaqaateqarfigisinnaasaa nallersimassalluni.

Ilisinermut aningaasartuutinut pisortanit ikiorsiissutit akilersorneqarnissaannik aaqqissuussineq ilanngaassinerup nalaani suli atuutilersimanngimmat kommunip A-mit pisassarisaasa akilerneqarfissartik suli nallersimanngilaat, taamaattumillu akilerneqartussanngorsimanatik.

Taamaattumik isumaqarpunga ilisinermut aningaasartuutinut pisortanit ikiorsiissutaasimasut kommunip piffissami pineqartumi A-p akileraarutitigut utertoorutisiassaanit ilanngaatigisinnaasimanngikkai, kommuni ilanngaasseratarsinnaanerminik ilimasaaruteqareersimanngippat, imaluunniit ilanngaassisoqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqarfigineqarsimanngippat.

Ilanngaassineq pillugu isumaqatigiissuteqarneq aamma ilanngaasseratarsinnaanermik ilimasaaruteqarneq:

Ilanngaassinermut piumasaqaatit nalinginnaasut ilanngaavigineqartup pissutissaqanngitsumik kusanaatsumilluunniit akiliisitsiniarnermut illersorneqarnissaa siunertaralugu oqaasertalersorneqarsimapput. Tamatuma piumasaqaatit saneqqunneqarsinnaasutut isigineqarnissaat ajornarsisippaa.

Taamaattumik pisortani oqartussaasoq ilanngaasseratarsinnaanermik ilimasaaruteqarnermigut ilanngaassinissarluunniit pillugu isumaqatigiissuteqarnermigut ilanngaassinissamut periarfissaminik annertusisitsissappat piumasaqaataavoq akiligassaqartoq inatsisitigut inissisimanini pillugu paasinartumik eqqortumillu ilitsersorneqarsimassasoq. Taamaattumik akiligassaqartoq ilisimatinneqassaaq akilersuinissamik aaqqissuussineq malinneqarpat aatsaat isumaqatigiissuteqarnikkut ilanngaassisoqarsinnaa-

soq, imaanngitsoq oqartussaasup ilanngaassinissamik nalunaaruteqarnerinnaatigut.

Isumaqatigiissut ilanngaasseratarsinnaanermilluunniit ilimasaarineq taamaattoq ilanngaassivigineqartumut paasiuminartuussaaq, tamatumuunakkullu pingaartumik isumaqatigiissutit ilanngaasseratarsinnaanermik ilimasaarinerit piffissaligaanngitsut mattunneqarlutik. Pisassarisat suut ilanngaassinermi ilaatinneqassanersut isumaqatigiissummi imaluunniit ilanngaasseratarsinnaanermik ilimasaarinermi aamma erseqqissarneqassapput.

Akileraarutitigut utertoorutissat tunniunneqarnissaannik K Kommunip qinnuteqarnermi immersugassaataani kommuni ilanngaasseratarsinnaanermik ilimasaarinikkut, qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut ilanngaassinikkulluunniit akileraarutitigut utertoorutissat akiitsunut ikilisaatitut atornissaannut.

Aammaattaaq qaammatikkaartumik naatsorsuutit ingerlaavartumik nassiunneqartartut tunuanni kommuni ilanngaasseratarsinnaanerminik ilimasaarivoq akiligassanik piffissaq eqqorlugu akilerneqarsimanngitsunik sapinngisamik annertunerpaamik unerartitsivigineqarnissaminut, taakku allatut akilersinniarneqaraluarpataluunniit.

Isumaqarpunga ingerlatsivik innuttaasup pisassarisaanit ilanngaassippat tassani pineqartoq tassaassoq ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit aalajangiineq, ilanngaassisoqannginnerani illua'tungiusumut nalunaarutigineqartussaq.

Taamaalilluni ilanngaassivigineqartup akileraarutitigut utertoorutissanik tunniussisoqarnissaanik qinnuteqarnermi immersugassamik atsiugaqarsimanera kommunip akiligassaqartumut ilisimatitseqqaarnani ilanngaassisinneraaneranut tunngavigissallugu naammanngilaq.

Kommunip qaammatikkaartumik naatsorsuusiaasa tunuini oqaasertaliussat naqinneqarsimasut inatsiseqartitsinermi innuttaasunut imaaliallaannaq aamma sunniuteqanngillat, tassami oqaasertaliussat erseqqissumik aalajangiinertut ilusiligaanngimmata, tassaaginnarlutilli ataatsimut ilitsersuineq paasissutissiinerluunniit.

Qinnuteqarnermi immersugassaq qaammatikkaartumillu naatsorsuutit eqqarsaatigalugit pineqartut tassaapput assigiissaartumik oqaasertaliussat, pisassarisat sorpiaat ilanngaassinermi ilaatinneqarnissaannut innersuussisunngitsut, taamatuttaarlu ilanngaasseratarsinnaanermik ilimasaarutit piffissaq eqqarsaatigalugu killiligaanatik.

Taamaattumik isumaqarpunga kommuni akileraarutitigut utertoorutissat tunniunneqarnissaannik qinnuteqarnermi immersugassanik qaammatikkaartumilluunniit naatsorsuutinik oqaasertalersuinermigut A-p tigusassaanik ilanngaassisinnaatitaanermik pissarsisinnaasimanngitsoq.

Suliamit ersinngilaq akileraarutitigut utertoorutisiassaminit ilanngaassisoqarnissaanik kommunip aalajangiineranut atatillugu paasissutissat suut A-p pisimanerai, matumani akilersuinissamik isumaqatigiissut atuuti-

lerpat taanna A-mit malinneqartillugu kommunip ilanngaassinissaq pillugu illuinnaasiortumik aalajangiisinnaannginneranik A ilisimatinneqarsimanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Taamaalilluni piffissami kommunip A-mit ilanngaassinerata nalaani ilanngaassinissamut periarfissanik annertusisitsisumik ilanngaassinissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimanngilaq, ilanngaasseratarsinnaanermilluunniit ilimasaaruteqarsimanani.

Pisassarisat ilanngaassissutigineqartut ilanngaassinerup nalaani suli akilerneqartussanngorsimanngikkaluartut kommuni ilanngaassisimavoq, naak ilanngaassinissamut piumasaqaatit eqqortinneqarsimanngikkaluartut, tamannalu isorisarialittut isigaara.

Pisassarisat inatsiseqartitsinikkut erseqqarluttuunnginnissaannik piumasaqaat:

Kommunip uannut allakkamini 10. juli 2002-meersuni oqaatigaa akileeqqusisarneq akiliisitsiniarnerlu ataatsimortitat kommunip atorai, taamaattumillu A-mit pisassarisat akiliisitsiniartarfik aqqutigalugu akileqquneqarsimasut/akilersinniarneqarsimasut.

Isumaqarpunga akiliisitsiniartarfiup akileeqqusisarnermik akiliisitsiniartarnermillu ingerlatsinermik ataatsimoortumik kommunip atuinissaanut akornutissaqanngitsoq.

Taamaattorli akileeqqusisarnerup akiliisitsiniartarnerullu ataatsimoortitat akiliisitsiniarnissamik aalajangiinerit, matumani ilanngaassinissamik aalajangiinerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, naliliinertaqanngitsumik pisarnissaat nassatarissanngilaat. Aalajangiinerit ataasiakkaat tamaasa sioqqullugit misissuisoqartassaaq, akiliisitsiniarnissamut piumasaqaatit eqqortinneqarsimanerat qulakkeerniarlugu.

Tamatumunnga uiggiullugu oqaatigaara pisassarisat akilerneqartussat isumaginninnermi malittarisassat tunngavigalugit pilersimasut qaqugukkut akilerneqarsimanissaannik aalajangiinerup isumaginninnermik inatsisiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit naliliineq ingerlatsiviup ilaani malittarisassanik taakkuninnga aqutsisumit, imaanngitsoq akiliisitsiniartarfimmit, ingerlanneqartussaq nassatarigaa.

A-p akileraarutitigut utertoorutisiassaanit ilanngaassisoqarnissaanik aalajangiisoqannginnerani ilanngaassinissamut piumasaqaatit eqqortinneqarsimanersut kommunimi akiliisitsiniartarfiup misissorsimanngimmagu isorisariaqartutut isigaara.

Kommunip mappiutaanit allagaatinik imaqartumit aamma erserpoq ilisinermut aningaasartuutit matusissutissannik pisortanit ikiorsiissutit utertitassanngorlugit tunniunneqarnerat A-p Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigisimagaa.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaannit ersinngilaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorneq aalajangiinerup atuutilernissaata kinguartikkallarneqarneranik nassataqartarnersoq.

Apeqqut taanna inatsisini isummerfigineqarsimatinnagu malittarisassatut pingaarnertut naammagittaalliorneq pissutigalugu aalajangiinerup atuutilernissaata kinguartikkallarneqartannginnera atuuppoq. Kisianni oqartussaasup qulliunerup oqartussaasullu alliunerusup naammagittaalliuut aalajangiinerup atuutilernissaata kinguartikkallarneqarneranik nassataqassaasoq aalajangissallugu periarfissaqarput.

Aammattaaq pisortat paasissutissanik pissarsiniartarnissaannik tunngavigisap saneqqunneqarnissaa pisortanit ikiorsissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni inatsisitigut tunngavissalerneqanngilaq.

Taamaattumik akileeqqusinerup pisariaqarneratut erseqqissussuseqarneranik misissuinermini naammagittaalliuut pissutigalugu aajalangiinerup atuutilernissaata kinguartikkallarneqarnissaanut tunngavissaqarsinnaaneranik naliliineq ilanngutissallugu kommuni pisussaaffeqarsimavoq. Apeqqut taanna isiginiagassanik assigiinngitsunik erseqqissumik oqimaalutaaneq aallaavigalugu aalajangiivigineqartariaqarpoq.

Aalajangiinerup qaqugu pinngitsaaliinikkut naammassitinniarneqarnissaa aalajangiiffigissallugu pisortani oqartussaasoq periarfissaqarpoq, oqartussaasorlu tamatuma nassatarisaanik aamma aalajangiisinnaassaavoq aalajangiineq atorunnaarsinneqassasoq, naammagittaalliuut pillugu suliaq ingerlagallartillugu.

Taamaalilluni oqartussaasup naammagittaalliuut aalajangiinerup atuutilernissaanik kinguartitsigallarnissamut tunngavigissallugu inatsiseqartitsinikkut mattunneqarsimanngilaq, naak naammagittaalliuut malillugu taamatut sunniuteqanngikkalluartoq, tamannalu oqartussaasumut alliunerusumut oqartussaasumullu naammagittaalliorfigineqartumut atuuppoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami aalajangiinissaa sioqqullugu utertitsilluni akiliisussaatitaanerup piunera isummerfigineqarsimanngilaq.

Isumaqarpunga Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutip aalajangiinerup atuutilernissaanik kinguartitsigallarnissamut tunngaviusinnaanera imaluunniit inatsiseqartitsinikkut apeqqutinik nalornissutigineqartunik kommunip akiliisitsiniarnermi oqartussaasutut nammineq isummerfigisinnaanngisaanik peqarnersoq kommunip isumminnginnerani suliaq naammattumik paasissutissartalersorneqarsimanngitsoq.

Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuut qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq kommunimit isummerfigineqanngitsoq pisassarisanik kommunip ilanngaassisimanera pitsaanngitsutut isigaara.

Suliaq suliareqqinneqassanersoq isummerfigeqqullugu kommunimut inassuteqaatigaara.

Matuma kingorna suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

A oqaaseqaatinnik allakkatigut allatigut allakkat uku assilinerinik ilaqartinneqartutigut ilisimatippara.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani kommunimit tusagaqarsimanngilanga.

49 – Akiliisitsiniarnermik suliaqarneq

1. Meeqqanut akilersuutit. Pisussaatitaanani ilanngaassuineq/akissarsianit ilanngaaneq

K_2 Kommuni K Kommunimut akiliisitsiniaqqusissummik nassiussisimanngikkaluartoq A-p K_2 Kommunimut akiitsuinut matusissutissanik pisassarisaminit K Kommunip unerartitsisimanera A-p Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa.

K Kommunip aningaasanik akilersinniagassaqarnani A-p akissaarsiaanit ilanngaassuisimanera Ombudsmandip isorisarialerujussuartut isumaqarfigaa.

Aningaasat amerlanaarlugit akilersinneqarsimasut A-p tamanna pillugu kommunimut saaffiginninnerani K Kommunip A-mut utertillugit tunniussimanngimmagit Ombudsmandip aamma tamanna isorisariaqartutut isumaqarfigaa.

Ombudsmandip K Kommuni qinnuigaa tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu. (J. nr. 11.10.49.10/042-00)

A Atorfeqarfimmut ornigulluni 24. marts 2000-imi saaffiginnippoq. Naak K_2 Kommunip meeqqanut akilersuutit takkuttut kingulliit akilersinniarneqarneri K Kommunimut nassiutissallugit puigorsimagaluarai aningaasat 5.369,- kr.-nik amerlassuseqartut pisassarisani K_2 Kommunimut akiitsumi matusissutissaattut K Kommunip unerartissimammagit ilitsersorneqarnissani A-p kissaatigaa. K Kommunip qaammatikkaartumik naatsorsuusiaasa arlallit assilineri A-p nassarpai. A Atorfeqarfimmut naammagittaalliuummik nassiusseqqullugu ilitsersorneqarpoq.

A 3. april 2000-imi saaffiginneqqippoq, nalunaarutigalugulu 24. marts 2000-imi saaffiginnissutimi naammagittaalliuutitut isigineqarnissaa kissaatigigini.

Tulliuttuni suliaq misissuininni paasisannut tunngavilersuutinik ilaqartillugu allaaserineqarpoq.

Qaammatikkaartumik naatsorsuutit A-p siusinnerusukkut tunniussaai juni 1999-imut kiisalu september 1999-imit februar 2000-imut tunngasuupput.

Juni 1999-imi qaammammoortumik naatsorsuutini A kommunimi allami meeqqanut akilersuutinut katillugit 11.137,00 kr.-nik akiitsoqartutut nalunaarsorneqarsimavoq. Akiitsutut nalunaarsorneqarsimasut qaammatini tulliuttuni ikilisarlugit ingerlaavartumik akilersorneqarsimapput, januar 2000-imillu naatsorsuutit takutippaat A katillugit 2.369,00 kr.-nik kommunimit pisassaqartoq. Februarimi naatsorsuutit takutippaat A-p pisassarisai 5.369,00 kr.-iusut.

Taamaalillutik qaammammoortumik naatsorsuutit 28. januar 2000-imi ullulerneqarsimasut takutippaat 14. januar 2000-imi 631,00 kr.-t akiligassaasut, ullorlu taanna akissarsianit 1.500,00 kr.-nik ilanngaassisoqarpoq, kiisalu 24. januar 2000-imi akissarsianit 1.500,00 kr.-nik ilanngaassisoqaqqilluni.

A-p Atorfeqarfimmut saaffiginninnermini oqaatigaa K Kommuniani sulisumit oqarfigineqarsimalluni K_2 Kommunip aningaasat 36.000 kr.-t akilersinniarneqartussat pillugit saaffiginninnissaa kommunip utaqqimaaraa.

K Kommuni 26. juni 2000-imi qinnuigaara mappi allagaatinik naammagittaalliortumut tunngasunik imalik nassiuteqqullugu. Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni qinnuigaara suliaq pillugu paasinninnini nassuiaqqullugu, tamatumunngalu atatillugu A-p pisassarisaanik unerartitsinermut inatsisitigut tunngaviusoq nalunaarutigeqqullugu.

K Kommuni 12. juli 2000-imi imatut akivoq:

”A meeqqanut ukununnga akilersuisussanngortitaasimavoq: ..., ... aamma ... .

Meeqqat taakku K_2 Kommunimi najugaqarput, meeqqanullu akilersuutit siumoortumik tunniunneqartartut ingerlaavartumik pisartagaralugit.

A 1996-imi K-p illoqarfianut nuuppoq, K_2 Kommunip 1997-ip naaneranit meeqqanut akilersuutit K Kommuni aqqutigalugu akilersinniartarsimavai.

Tamatumunnga atatillugu 1998-ip aallartinnerani A isumaqatigiissuteqarfigineqarpoq meeqqanut akilersuutinut akiitsumi kiisalu meeqqanut akilersuutit ingerlaavartut matusissutissaannik ullut 14-ikkaarlugit akissarsiaminit 1.500 kr.-nik ilanngaanneqartassasoq, akilersuinermillu aaqqiineq taanna taamanimiilli atuuppoq.

Meeqqanut akilersuutinut akilersinniarneqartut saniatigut A akileraarutaaqqittussanik 8.994,00 kr.-nik 1998-imi akiligassinneqarpoq, taakkulu akilersuinissamik isumaqatigiissut taaneqareersoq aqqutigalugu matuneqarlutik.

A-p meeqqaanut akilersuutinut akiitsui ullumikkut 19.552,00 kr.-iupput, tak. 1997-ip naaneraniit ullumikkumut konto pillugu takussutissiaq ilanngullugu nassiunneqartoq.

Naak K_2 Kommuni meeqqanut pingasunut taakkununngu akilersuutinik siumoortumik ingerlaavartumillu tunniussisarsimagaluartoq akiliisitsiniaqqusinerit K Kommunimut ingerlateqqinneqartarnerat ingerlaavartinneqarsimanngilaq, tamatumalu kingunerisaanik A pillugu maani qaammammoortumik naatsorsuutit/kontomik 2000-imi upernaakkut allattuiffiit akiitsut amerlassusaannik – ilumuunngitsumik - tigusassalittut takutitsipput.

A 16. aamma 17/03-2000-imi tamanna pillugu akiliisitsiniartarfimmut saaffiginnimmat pissutsit sooq taamaannerannik nassuiaanneqarpoq, taamatuttaarlu K_2 Kommuni attavigineqarluni qinnuigineqarlunilu akiliisitsiniarnini aaqqeqqullugit, tamannalu saaffiginninnerup kingorna aaqqinneqarluni.

Taamaalilluni A-p meeqqanut akilersuutinut akiitsunik akilersuinera akilersuinissaq pillugu isumaqatigiissutaasoq malillugu ingerlajuarsimavoq, tassa sukkulluunniit aningaasanik pisassarisaqarsimanngilaq, imaallunili K_2 Kommunip qulaani allaaserineqartutut kinguaattooqqanera pissutigalugu kontomik allattuiffimmik eqqunngitsunik takutitsisumik tunineqarsimalluni, tamannali pineqartoq maanga saaffiginnimmat aaqqinneqarsimavoq.

Naggasiullugu kommunip oqaatigiumavaa A-p naammagittaalliuutaanut namminermut isummernissamut periarfissaq atorumaneqarnerusoq, Ombudsmandip naam-

magittaalliuummik taassuminnga “paasinninnera”/nassuiaanera pinnagu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Konto pillugu takussutissiamit ilanngullugu nassiunneqartumit makku erserput:

”…

9751047074	27-nov-97	1	260296-260298	44818.00
	02-feb-98	9751047074	AKILIKKAT	-1500.00
9851003521	13-feb-98	1	260198-260798	4548.00
	20-feb-98	9751047074	RG 5-6	-1500.00
	10-mar-98	9751047074	RG 7-8	-1500.00
	23-mar-98	9751047074	RG 9-10	-1500.00
9853015812	03-apr-98	1	260298-260898	4548.00
	11-apr-98	9751047074	RG 11-12	-1500.00
	20-apr-98	9751047074	RG 13-14	-1500.00
	13-maj-98	9751047074	Akis.ilanng. RG 230498	-1500.00
	14-maj-98	9751047074	RG SAP AK 17-18	-1500.00
9822017534	05-jun-98	1	Utertitat	1500.00
	17-jun-98	9751047074	RG 21-22 akis.ilanng.	-1500.00
	25-jun-98	9751047074	RG sap. ak. 23/24-98	-1500.00
	10-jul-98	9751047074	RG akis. ilanng. 23/24	-1500.00
	21-jul-98	9751047074	GB …	-1500.00
	13-aug-98	9751047074	OSK-97 indtr.	-777.00
	19-aug-98	9751047074	RG …	1500.00
	21-aug-98	9751047074	RG …	-1500.00
	03-sep-98	9822017534	RG …	-1500.00
	17-sep-98	9751047074	RG …	1500.00
	29-sep-98	9751047074	RG …	1500.00
	19-okt-98	9751047074	GB ...	-1500.00
	19-okt-98	9751047074	GB …	-1500.00
	19-okt-98	9751047074	GB ...	-1500.00
	19-okt-98	9751047074	GB …	-1500.00
9852039143	23-okt-98	1	UTERT...	1500.00
	04-nov-98	9852039143	Akiss. ilanng.…	-1500.00
	13-jan-99	9751047074	GB …	-1500.00
	27-jan-99	9751047074	GB …	1500.00
	08-mar-99	9751047074	GB …	-3000.00
	24-mar-99	9751047074	GB …	-3000.00
	31-maj-99	9751047074	Akiss. ilanng. …	-1500.00
	31-maj-99	9751047074	Akiss. ilanng. …	-1500.00
	08-jun-99	9751047074	Polar …	-3000.00
	06-jul-99	9751047074	Polar …	-2041.00
	16-jul-99	851003521	Polar …	- 959.00
	18-aug-99	851003521	Polar …	-3000.00
	19-sep-99	853015812	GB …	-3000.00
	08-okt-99	9851003521	Polar …	-589.00
	08-okt-99	9853015812	Polar …	-1548.00
0053000417	14-jan-00	1	GB …	-1500.00
0051002571	24-jan-00	1	GB …	-1500.00
0052002587	10-feb-00	1	GB …	-1500.00

0053002603	09-mar-00	1	GB …	-1500.00
0019009717	16-mar-00	1	Nuutat …	-869.00
0051015637	21-mar-00	1	GB …	-1500.00
0051018657	07-apr-00	1	GB …	-1500.00
0051021754	19-apr-00	1	GB …	- 1500.00
0052011134	04-maj-00	1	GB …	-1500.00
0051026036	17-maj-00	1	GB …	-1500.00
0053006678	30-maj-00	1	260797-260198	3552.00
0053006680	30-maj-00	1	260199-260700	13644.00
0053006682	30-maj-00	1	260299-260800	13644.00
0053006684	30-maj-00	1	260797-260798	4548.00
0053006686	30-maj-00	1	Apersortittumut..	3033.00
	31-maj-00	0053006678	GB …	-1500.00
	19-jun-00	0053006678	GB …	-1500.00
	28-jun-00	0053006680	GB …	-1500.00

MEEQQ. AKILERSUUTIT, KOM. ALLAT (SIUMOORTUT) katillugit 19.552,00
katillugit **19.552.00”**
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Konto pillugu takussutissiami aningaasat akilerneqarsimasut ilanngaatigineqarsimasullu naatsorsorneqarnerannit erserpoq A-p 17. maj 2000-imi katillugit 71.283,00 koruunit akilersimagai, kontomili akiitsui 56.914,00 koruuniinnaallutik. Aatsaat 30. maj 2000-imi akiligassat tallimaasut katillugit 34.869,00 kr.-nik aningaasartallit nalunaarsorneqarput.

Suliami allagaatinit ilanngullugit nassiunneqartunit suliamut attuumassuteqartunit makku erserput:

Naatsorsuuseriffimmi naatsorsuutinut ilanngussassaq 27. november 1997-imi ullulerneqarsimasoq. „Nassuiaammit“ erserpoq „akileqqusissut“ pineqartoq. Taanna 44.818,00 kr.-nik aningaasartaqarpoq.

Taassuma saniatigut akissarsianit ilanngaassisoqarnissaanik nalunaarutit kiisalu qaammammoortumik naatsorsuutit ilaapput.

Journalinut allattuiffimmi/ingerlatsivimmi atugassatut allattuiffimmi 16. marts 2000-imi ullulikkap nalaatigut imaattunik allaasimasoqarpoq:

”A takkuppoq, pisassaqarpoq, 298-imit 665-inut nuutat, ... aperaara, K_2-p illoqarfia paasiniaaviginiarpaa sooq 98-imiilli takkuttoqarsimannginnersoq. Pisassarisani assut tigorusuppai.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunip akissutaa A-mut 2. august 2000-imi nassiuppara, suliami illua’tungiusutut isumaanik tusarniaatitut. A K Kommunip akissutaa pillugu oqaaseqaateqanngilaq.

Paasissutissat amerlanerusut atorfissaqartikkakkit K Kommunimut 23. oktober 2000-imi imatut allappunga:

”…

K Kommunip akissutaani erseqqissumik saqqummiunneqanngilaq K Kommuni pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnikkut akiliisitsisimanersoq imaluunniit ingerlaavartumik aningaasat erseqqinnerusumik taaneqartut akilerneqartarnissaannik A-p K

Kommunillu akornanni pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiissuteqarsimanerat pineqarnersoq.

Meeqqanut akilersuutit pinngitsaaliinikkut akilersinneqarsimappata, K-p Kommunia qinnuigaara K_2 Kommunip akiliisitsinissamik qinnuteqaataasa assilineri uannut nassiuteqqullugit, suliami kommunimit tigusanni taakku ilaanngimmata. Tamatumunnga peqatigitillugu K Kommuni qinnuigaara pinngitsaaliinikkut akiliisitsinermut inatsisitigut tunngavigisat nassuiaateqarfigeqqullugit.

A-p aamma K Kommunip akornanni ingerlaavartumik aningaasat erseqqinnerusumik aalajangersimasut akilerneqartarnissaannik pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiinneqarsimappat, K Kommuni qinnuigaara, kommunip A akuersitinnagu ilanngaassinerani inatsisitigut tunngavigisaq nassuiaatigeqqullugu."

K Kommuni akissuteqaqqullugu allakkatigut 13. december 2000-imeersutigut, 19. januar 2001-imeersutigut kiisalu 26. februar 2001-imeersutigut nukingisaarpara.

K Kommuni allakkatigut 31. marts 2001-imeersutigut akissuteqarpoq. Akissummit tassannga makku erserput:

"Akissarsianik ilanngartuinivik tassani pineqarpoq, takuuk Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi kap. 7, § 12, imm. 1, namminerlu piumassutsimik isumaqatigiissutaanani naammagittaalliortumit tunuarfigineqarsinnaasoq.

Akissarsianit ilanngartukkat annertussusissaat naammagittaalliortup akiliisinnaassuseqarnera taamatullu akiligassanit akilinngitsuukkat annertussusiat eqqarsaatigalugit aalajangersarneqarsimapput, tassami matumani aamma akileeqqusinissat suli amerlanerusut, akiligassanik isumannaarinerup ingerlanerani takkuttussat ilanngullugit naatsorsorneqarsimammata.

K_2 Kommunip akilersuutinik ingerlaavartunik qanoq akiliussisarsimaneranut, kisiannili taakkua pillugit akiliisitsiniaqqussutit nassiussornissaannik malinnaatitsisimannginneranut, kommuni siornatigut nassuiaateqarnikuuvoq.

Naammagittaalliuuteqartup akiitsoqartaannarsimaneranut uppernarsaatitut meeqqanut akilersuutit allanngorarnerannik konto pillugu takussutissiaq ilanngullugu nassiunneqarpoq, tassa piumasaqaatip 1997-imi novemberip qaammataani saqqummiunneqarneranit ullumikkumut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunip akissutaa A-mut 17. maj 2001-imi nassiuppara, A-lu qinnuigalugu K Kommunip akissutaa pillugu oqaaseqaatissaqaruni taakku uannut nalunaarutigeqqulugit.

A-p oqaaseqaataanik tigusaqarsimanngilanga.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik allakkatigut 10. oktober 2001-imeersutigut makkuninnga qinnuigaara:

"Meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniunneqartartut akilersinniarneqarnerat pillugu suliap aalajangersimasup suliarinerani atugassatut Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigaara tulliuttut makku qanoq paasineqassanersut nassuiaqqullugit:

Meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaanni kapitali 7 meeqqanut akilersuutit akilersinniarneqartarneranni malittarisassanik imaqarpoq. § 21-mi makku aalajangersarneqarput:

§ 21. Akilersuisussaatitaasoq akilersuutit tunniunneqarsimasut akilernissaannut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit kinguartitsinissamut akuerineqarsimappat, akilersuisussaatitaasullu kommunimi najugarivitamini kommunalbestyrelsi pissutsinik akilersuisussaatitaasup akiliisinnaassuseqarnerata allatut naliliivigineqarnissaanik tunngavissiisumik paasisaqaruni tamanna akiliutinik pisinnaatitaasup kommunitut najugarivitaanut piaartumik nalunaarutigissavaa.

Imm. 2. Akilersuisussaatitaasup kommunimi najugarivitaani kommunalbestyrelsi akiliinissamut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akuersissuteqarsimappat akilersuisussaatitaasup akiliisinnaassuseqarnera ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni naliliivigineqartassaaq.

Imm. 3. Akiliutinik pisinnaatitaasup kommunimi najugarivitaani kommunalbestyrelsi akilersuisussaatitaasup akiliisinnaassuseqarnerata allatut naliliivigineqarsinnaaneranut tunngaviusinnaasunik paasisaqarpat suliassaq piaartumik naliliivigineqassaaq.

Peqqussutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

„Kissaatigisat tamakku [akiitsunik ikilisaarusunneq] naammassiniarneqarnissaat siunertaralugu siunnersuummi kapitali 7 aamma 8 pisortat akilersuisussaatitaasumut akiliisitsiniartussanngorsimagaangata akiliutinik siumoortumik tunniunneqartunik kikkut akiliisitsiniartussaanersut kikkullu akiligassanngorsimasunik isumakkeerinnittartartuussanersut pillugit malittarisassanik erseqqissunik imaqartinneqarput.

Siunnersuut manna tunngavigalugu akiliutinik pisinnaatitaasup kommunimi najugarivitaani kommunalbestyrelsi akiliutigineqartunik pisussaatitaavoq, kommunilu taanna aamma tassaavoq akiligassanik taakkuninnga akiliisitsiniarnermik ingerlatsisussaq.

Taamaaliornikkut kommuni aningaasanik pisassaqartoq akiligassat qanoq iliuuseqarluni akilersinniarneqarnissaannik, akiliinissamik kinguartitsinissamut akuersissuteqartoqassanersoq imaluunniit akiitsuulersimasut isumakkeerneqassasut nammineq isummernissaminut periarfissinneqarpoq.

Akiliisitsiniartarnerup qanoq ingerlanneqarnissaa Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aalajangersaavigineqarsimavoq, taamaattumillu peqqussutip matuma aalajangersagartaanut ilanngunneqarsimanani.

Siunnersuutip aappaa akiitsuulersimasunik sukumiinerusumik akiliisitsiniartarnissamik kinguneqartussaq tassaavoq peqqussummi kommunalbestyrelsip akiligassaalersimasunik akiliisitsiniartarnermi oqartussatut akisussaasunngortinneqarnera.

...

Kommunalbestyrelsip akisussaaffilerneqarneratigut oqartussaaffilerneqarneratigullu pisassarilikkanik taakkuninnga akiliisitsiniartarneq pisortanut akiligassanik tamanik akiliisitsiniartarnermut naligitinneqarluni sanilliunneqarpoq, ...

Kapitalinut 7-imut 8-mullu.

...

§ 21 aamma nutaajuvoq, imatut paasillugu pisassarisat akilersinniarneqartarnerini kommunit suleqatigiinnissaminnut pisussaaffilerneqartut, suliassallu kommunimi allami aalajangerneqarnissaanut pissutsinik pingaaruteqartunik imminnut ilisimateqatigiittalissallutik. Taamatut malittarisassaliornermut pissutaavoq kommunip allap pisassarisai kommunimit allamit akilersinniarneqartartussaajunnaarmata, kommunilli nammineq pisassarisani kisiisa akilersinniartartussanngorlugit.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigaara oqaaseqaatit taakku qanoq paasineqassanersut nalunaarutigeqqullugu, akilersuisussaatitaasup kommunimut allamut nuunnera pingaartumik eqqarsaatigalugu. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara paasisimagakku kommunerpassuit taamatut pisoqartillugu pisassarisanik akiliisitsiniut kommunimut akilersuisussaatitaasup nuuffigisaanut akilersinniagassaatut nassiuttaraat. Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik

qinnuigaara taamatut periaaseqarneq § 21 pillugu oqaaseqaatinut naapertuuttuunersoq nalunaarutigeqqullugu."

Pisortaqarfik allakkatigut 9. november 2001-imeersutigut imatut akivoq:

„Allakkassinni erserpoq meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniunneqartut tiguniarneqartarnerat pillugu naammagittaalliuutip aalajangersimasup suliarineqarneranut atugassatut nassuiaqqugissi peqqussummi kapitali 7-imi meeqqanut akilersuutit tiguniarneqartarnerat pillugu malittarisassat qanoq paasineqassanersut aammalu pingaartumik akilersuisussaatitaasoq kommunimut allamut nuussimagaangat. Tassanissaaq peqqussummi § 21 innersuussutigineqarpoq kiisalu periaaseq paragrafimut taaneqartumut nassuiaaneq naapertuunnersoq.

Pisortaqarfiup peqqussummi § 21 tassungalu nassuiaatit imminnut naapertuuttuusorai. Tassa imaappoq akilersuisussaatitaasoq kommunimut allamut nuuppat aammalu akilersuisussaatitaasup kommunia § 4 naapertorlugu meeqqamut akilersuutit siumoortumik tunniunneqartarnerannik isumaginnittuusimappat, taava kommuni siumoorutinik isumaginnittuusimasoq akilersuisussaatitaasup kommunianit nutaamit aningaasanik pissarsiniartussanngortarpoq. Tassa imaappoq kommunip nammineq kisimi pisassarisani pissarsiariniartussaavai.

Ilisimatitsivusi misilittakkasi naapertorlugit kommunit taama ittunik nalaataqarsimatillutik akileeqqusissutit kommunimut allamut akilersuisussaatitaasup nuuffianut nassiuttaraat. Apeqqutigaarsilu tamanna § 21-mut naapertuunnersoq. Tamanna ilumoornerarlugu akisinnaavugut, tak. siulianiittut.

Naggataatigut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq pisassarisat tamakku akilertinniarneqarneranni taakku pisortanut akiitsunut allanut naligitinneqartarmata."

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"1. Piffissaq eqqarsaatigalugu killiliineq.

K Kommunip uannut allakkamini 12. juli 2000-imeersuni makku oqaatigai:

„A 1996-imi K-p illoqarfianut nuuppoq, K_2 Kommunillu 1997-ip naaneranit meeqqanut akilersuutit K Kommuni aqqutigalugu akilersinniartarsimavai.

...

Naak K_2 Kommuni meeqqanut pingasunut taakkununngu akilersuutinik siumoortumik ingerlaavartumillu tunniussisarsimagaluartoq akiliisitsiniaqqusinerit K Kommunimut ingerlateqqinneqartarnerat ingerlaavartinneqarsimanngilaq, tamatumalu kingunerisaanik A pillugu maani qaammammoortumik naatsorsuutit/kontomik 2000-imi upernaakkut allattuiffiit akiitsut amerlassusaannik – ilumuunngitsumik - tigusassalittut takutitsipput.

...

Taamaalilluni A-p meeqqanut akilersuutinut akiitsunik akilersuinera akilersuinissaq pillugu isumaqatigiissutaasoq malillugu ingerlajuarsimavoq, tassa sukkulluunniit aningaasanik pisassarisaqarsimanngilaq, imaallunili K_2 Kommunip qulaani allaaserineqartutut kinguaattooqqanera pissutigalugu kontomik allattuiffimmik eqqunngitsunik takutitsisumik tunineqarsimalluni, tamannali pineqartoq maanga saaffiginnimmat aaqqinneqarsimavoq.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkanni 23. oktober 2000-imeersuni K Kommuni qinnuigaara kommuni pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarsimanersoq imaluunniit nammineq piumassutsini tunngavigalugu A akilersuinissaanik isumaqatigiissuteqarfigineqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu. Pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarneq pineqarsimappat kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara K_2 Kommunip akiliisitsiniartoqarnissaanik qinnutigisaasa assilineri uannut nassiuteqqullugit, taakku K Kommunip mappiutaani allagaatinut ilaanngimmata.

K Kommunip uannut allakkamini 31. marts 2001-imeersuni oqaatigaa:
‘

”Akissarsianik ilanngartuinivik tassani pineqarpoq, takuuk Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi kap. 7, § 12, imm. 1, namminerlu piumassutsimik isumaqatigiissutaanani naammagittaalliortumit tunuarfigineqarsinnaasoq.”

K Kommuni akiliisitsiniaqqusilluni qinnutigisat assilinerinik allakkamini ilanngussaqanngilaq.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuutigisassaq taassuma pisimaneranit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu saqqummiunneqassasoq. Taamaattumik pissutsit § 6, imm. 2-mi piffissaliussaq sioqqullugu pisimasut isummerfigisinnaanngilakka. A 3. april 2000-imi saaffiginnippoq, nalunaarutigalugulu saaffiginnissutimi 24. marts 2000-imeersup naammagittaalliuutitut isigineqarnissaa kissaatigigini. Taamaalillunga pissutsit 3. april 2000 ukiumik ataatsimik sioqqullugu pisimasut uterfigalugit misissorsinnaavakka.

Tassa imaappoq K_2 Kommunip piumasaqaataanik 1997-imeersunik K Kommunip akiliisitsiniarsimaneranut tunngaviusoq pillugu apeqqut oqaaseqaateqarfigisinnaanngikkiga.

Suliap uannut paasissutissiissutigineqarnera malillugu tunngaviutippara K_2 Kommunip aningaasat 44.818,00 kr.-t akilersinniarneqarnissaannik qinnuteqaat K Kommunimut 1997-imi nassiussimagaa. Aammattaaq tunngaviutippara 14. januar 2000-imi akissarsiaminit ilanngaanneqarnermigut aningaasat K_2 Kommunip akilersinniaqqullugit K Kommunimut nassiussimasai tamaasa A-p akilersimagai.

<u>2. K Kommunip 14. januar 2001-ip kingorna A-p akissarsiaanit ilanngaassinera.</u>

K Kommunip qaammammoortumik naatsorsuutaanit 28. januar 2000-imeersunit erserpoq A 14. januar 2000-imi akissarsianit ilanngaassinerup kingorna aningaasanik pisassaqalersoq. Taamaalillutik aningaasat K_2 Kommunip A-mit akilersinniaqqullugit K Kommunimut qinnutigisai A-p 14. januar 2000-imi akissarsiaanit ilanngaassinikkut akilerneqarput.

K Kommunip akissutaanit 12. juli 2000-imeersumit erserpoq K Kommunip 14. januar 2000-ip kingorna A-p akissarsiaanit ilanngaassuinini inger-

latiinnaraa, naak aningaasat 44.818,00 kr.-t K_2 Kommunip akilersinniaqqullugit qinnutigisaasa saniatigut meeqqanut akilersuutinik A-mit akilersinniaqqullugit qinnuteqaammik K Kommuni tigusaqarsimanngikkaluartoq.

Meeqqanut akilersuutit tunniunneqartarnerat akilersinniarneqartarnerallu pillugit malittarisassat Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 3. marts 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi aalajangersarneqarput. Inatsisartut peqqussutaanni tassani kapitali 7 meeqqanut akilersuutit akilersinniarneqartarnerat pillugu malittarisassanik imaqarpoq. Kapitali taanna ilaatigut aalajangersakkanik imaattunik imaqarpoq:

"§ 17. Akilersuutit siumoortumik tunniunneqarpata kommuni siumoortumik tunniussisimasoq akilersuisussaatitaasumik akiliisitsiniarnissaminut pisinnaatitaalissaaq. Taamatuttaaq pisoqassaaq meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarpat, imaluunniit meeraq pisortanit tamakkiisumik pilersorneqarpat.

Imm. 2. Akilersuutit siumoortumik tunniunneqarnerini tunniussinermut peqatigitillugu akilersuisussaatitaasoq tunniussineq pillugu allakkatigut ilisimatinneqassaaq, aammattaarlu ilisimatinneqarluni akilersuutit akilerneqartussanngortut kommunimut akilerneqassasut.

Imm. 3. Meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnera pisortanilluunniit tamakkiisumik pilersorneqarnera pissutigalugu kommuni akilersuutinik akiliisitsiniarnissanut pisinnaatitaalerpat akilersuutinik pisinnaatitaasoq aamma akilersuisussaatitaasoq tamanna pillugu allakkatigut ilisimatinneqassapput.

Imm. 4 Kommuni akilersuutinik akiliisitsiniarnissamut pisinnaatitaaffeqalerpat taamatut pisinnaatitaaffik suliassap pisoqalisoorsinnaanera eqqarsaatigalugu ukiut 20-t qaangiunneranni nalinginnaasumik pisoqalisoorsinnaaneq pillugu malittarisassat atuutissapput.

...

§ 19. §§ 17-18 tunngavigalugit kommunip pisassariligai ingerlaannartumik akilersinniarneqassapput. Akiliisitsiniarneq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi tamanna pillugu malittarisassat tunngavigalugit pissaaq.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsip pisassarilikkaminik akiligassanngortitsisarnera pillugu Naalakkersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

...

§ 21. Akilersuisussaatitaasoq akilersuutit tunniunneqarsimasut akilernissaannut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit kinguartitsinissamut akuerineqarsimappat, akilersuisussaatitaasullu kommunimi najugarivitaani kommunalbestyrelsi pissutsinik akilersuisussaatitaasup akiliisinnaassuseqarnerata allatut naliliivigineqarnissaanik tunngavissiisunik paasisaqaruni tamanna akiliutinik pisinnaatitaasup kommunitut najugarivitaanut piaartumik nalunaarutigissavaa."

Peqqussut taanna pillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatini makku oqaatigineqarput:

"...

Siunnersuut manna tunngavigalugu akiliutinik pisinnaatitaasup kommunimi najugarivitaani kommunalbestyrelsi akiliutigineqartunik pisussaatitaavoq, kommunilu

taanna aamma tassaavoq akiligassanik taakkuninnga akiliisitsiniarnermik ingerlatsisussaq.

Taamaaliornikkut kommuni aningaasanik pisassaqartoq akiligassat qanoq iliuuseqarluni akilersinniarneqarnissaannik, akiliinissamut kinguartitsinissamut akuersissuteqartoqassanersoq imaluunniit akiitsuulersimasut isumakkeerneqassasut nammineq isummernissaminut periarfissinneqarpoq.

Akiliisitsiniarnerup qanoq ingerlanneqarnissaa Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aalajangersaavigineqarsimavoq, taamaattumillu peqqussutip matuma aalajangersagartaanut ilanngunneqarsimanani.

...

Kommunalbestyrelsip akisussaaffilerneqarneratigut oqartussaaffilerneqarneratigullu pisassarilikkanik taakkuninnga akiliisitsiniartarneq pisortanut akigassanik tamanik akiliisitsiniartarnermut naligitinneqarluni sanilliunneqarpoq, assersuutigalugu ineqarnermut akiitsunut, ... akilersinniarneqarnerini inuuniarnermut tunngassuteqartut immikkut ittumik eqqarsaatigineqartanngitsunut.

...

Kapitalinut 7-imut 8-mullu.

Siusinnerusukkut kapitalinut 5-imut 6-imullu sanilliullugit allannguuterpaaluit matumani pineqarput.

§ 17 siusinnerusukkut § 12-imi aalajangersakkanik ingerlatseqqinneruvoq, taamaattorli imm. 2-mi 3-milu akilersuutinik pisortat akiliisitsinialernerat pillugu akilersuisussaatitaasut akilersuutinillu pisinnaatitaasup tamarmik nalunaarfigineqartarnissaannik piumasaqaat ilanngunneqarsimavoq, akilersuisussaatitaasorlu siumoortumik tunniussineq pillugu aamma nalunaarfigineqartartussaalluni.

...

Kommunit pisassariligaat § 19 tunngavigalugu ingerlaannartumik kiisalu eqqartuussisarnermi inatsimmi malittarisassat malillugit akilersinniarneqartussaapput.

Kommunit akiliisitsiniartarnerat qanoq iliorluni ingerlanneqartassanersoq peqqussummi erseqqinnerusumik tunaartarisassalerneqarsimanngilaq, kisianni imm. 2-mi suliassaqarfimmi tassani erseqqinnerusunik malittarisassaliornissamut Naalakkersuisut tunngavissinneqarput.

...

§ 21 aamma nutaajuvoq, imatut paasillugu pisassarisat akilersinniarneqarnerini kommunit suleqatigiinnissaminnut pisussaaffilerneqartut, suliassallu kommunimi allami aalajangerneqarnissaannut pissutsinik pingaaruteqartunik imminnut ilisimateqatigiittalissallutik. Taamatut malittarisassaliornermut pissutaavoq kommunip allap pisassarisai kommunimit allamit akilersinniarneqartartussaajunnaarmata, kommunillu nammineq pisassarisani kisiisa akilersinniartartussanngorlugit."

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup allakkamini 9. november 2001-imeersuni uannut oqaatigaa pisortaqarfik isumaqartoq meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarnerat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 21-mut naapertuuttuusoq akilersuisussaatitaasup kommunimit meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniussisartumit kommunimut allamut nuunnerani pisassarisaminik akiliisitsiniarnissamik piumasaqaatiminik kommunimut akilersuisussaatitaasup nuuffigisaanut nassiussisarnera.

Meeqqanik akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarnerat pillugit Inatsisartut peqqussutaat pillugu oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq "Taamatut malittarisassaliornermut pissutaavoq

kommunip allap pisassarisai kommunimit allamit akilersinniarneqartartussaajunnaarmata, kommunilli nammineq pisassarisani kisiisa akilersinniartartussanngorlugit". Tamatumunnga peqatigitillugu Inatsisartut peqqussutaat taanna pillugu oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq "Kommunit akiliisitsiniartarnerat qanoq iliorluni ingerlanneqartassanersoq peqqussummi erseqqinnerusumik tunaartarisassalerneqanngilaq". Tamatuma kingorna Inatsisartut peqqussutaanni § 21, peqqussut pillugu oqaaseqaatinik ilallugu, imatut paasivara meeqqanut akilersuutit akilerneqartussat kommunimit qanoq iliorluni akilersinniarneqarnissaannik apeqqutit akilersuutinik pisinnaatitaasup kommunerisaanit aalajangerneqartassaasoq, taamaattorli pinngitsaalinikkut akiliisitsiniarneq malittarisassat Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi tamanna pillugu malittarisassaasut malillugit pisassasoq.

Pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartarneq pillugu malittarisassat Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi (tulliuttuni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami), inatsit pillugu nalunaarummi nr. 99-imi 21. marts 1984-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi, aalajangersaarneqarsimapput. Akiliisitsiniartarneq pillugu malittarisassat kapitali 7-imiipput. Kapitali 7, §§-it 1, 12, 13, 20-22 imaattunik aalajangersaapput:

„§ 1. Pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniartoqarsinnaavoq makku tunngavigalugit:

1)eqqartuussutit aalajangiinerillu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisunit Kalaallit Nunaanniluunniit pisortanit allanit aalajangiineri inatsisit naapertorlugit pinngitsaaliinikkut naammassitinniarneqarsinnaasunit aalajangikkat,

2)isumaqatigiinnerit pisortanut nr. 1-imi taaneqartunut akuerisat, isumaqatigiinnerillu aappariilernissamik aappariikkunnaarnissamillu Kalaallit Nunaannut inatsit naapertorlugu aalajangersagassat oqaloqatigiissutigineqarneranni akuerisat,

3)eqqartuussutit aalajangiinerillu Danmarkimi eqqartuussisunit Danmarkimiluunniit pisortanit aalajangiineri pinngitsaaliinikkut Danmarkimi naammassitinniarneqarsinnaasunit aalajangikkat, imaluunniit isumaqatigiinnerit pisortanut taakkununnga akuerisat,

4)qularnaveeqqusiinermik uppernarsaatit, taamaattorli inuisa nammineq imminnut qularnaveeqqusiinermut uppernarsaasiussaasa aningaasanullu amerlanerpaasussanut qularnaveeqqusiinermik uppernarsaatit tungaasigut akiitsut amerlassusiat piffissallu akiliiffissap nallernera akiligassalimmit akuerineqaraangata imaluunniit pissutsinit avatangiisinit erseqqilluinnaraangata aatsaat.

Imm. 2. Aammattaaq pisassarisat makku pillugit pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniartoqarsinnaavoq:

1)pigisanik aalaakkaasunik pigisanilluunniit tiguinnaanik qularnaveeqquserlugit pisortanit taarsigassarsiat taakkualuunniit erniaasa akilerneqarnissaannik piumasaqaatit,

2)ininik attartornerup akiinik aammalu kiassaatit, innaallagissap sarfaata, erngup eqqagassallu akissaannik pisortat piumasaat,

3)Kalaallit Nunaanni inatsisit naapertorlugit pisortanut akileraarutit, nioqqutissat eqqunnerannut akileraarutit akitsuutillu,

4)pilersuinermut akilersuutissiissutaasut danskit qullersaannit aalajangersarneqarsimasut, kiisalu akileraarutinik akitsuutinillu akileeqqusissutit Danmarkimi pingitsaaliinikkut naammassisinniarneqarsinnaasut,

...

Imm. 3. Pisassarisaq aammattaaq pinngitsaaliinikkut naammassisinniarneqarsinnaavoq, tamanna suliassaqarfiit, Namminersornerullutik Oqartussanut atasuusut, pillugit Inatsisartut inatsisaatigut imaluunniit Inatsisartut peqqussutaatigut aalajangersarneqarsimappat.

...

§ 12. Aningaasanik, akiitsullip pisassaanik, akiliinermi ilanngartuinikkut aningaasatigut piumasaqaatit pinngitsaaliinikkut naammassisinniarneqarsinnaapput pisassanut § 1, nr. 1-, 2-, 4-, 5- aamma 6-imit pineqartunut tunngatillugu, kiisalu tamanna suliassaqarfiit, Namminersornerullutik Oqartussanut atasuusut, pillugit Inatsisartut inatsisaatigut imaluunniit Inatsisartut peqqussutaatigut aalajangersarneqarsimagaangat. Ilanngartuineqartarsinnaavoq akiliutissani tamani, tamatumani ilanngullugit sulinermik akissarsiassat tunisassianillu tunisaqarnermit pisassat tunniunnerini.

...

§ 13. Pilersuinermut akilersuutit ilanngartuinikkut akilersinniarsinnaatitaanerat atorunnaartassaaq tamatumunnga piumasaqarneq imaluunniit akilersuutit ataatsit siumoorlugit tunniunneqarnissaannik maleruaqqusat tamatumani atortuusut malillugit piumasaqarneq akilersuutit akilersorneqartussanngorneranniit ukioq ataaseq tikitsinnagu saqqummiunneqanngikkaangata.

Imm. 2. Piumasanut ukiunut tallimanit sivisunerusumik akilerneqartussaareersimasunut ilanngortuussisoqarsinnaanngilaq.

...

§ 20. Pinngitsaaliinikkut naammassinninnissamik qinnutigisaq nunaqarfimmi akiligassallip nunaqarfigisaani najugaaniluunniit eqqartuussutinik naammassisitsiniartartumut tunniunneqassaaq. Akiligassalik Kalaallit Nunaanni nunaqarfeqanngippat najugaqanngippalluunniit pigisamik uninngavissumik pinngitsaaliinikkut naammassinnissuteqarnissamik qinnutigisaq nunaqarfimmi akiitsugallip pigisaqarfigisaani eqqartuussutinik naammassisitsiniartartumut tunniunneqassaaq.

...

§ 22. Pinngitsaaliinikkut naammassinninnissamut imaaliinnarlugu tunuartinneqarsinnaanngitsunut suliassami peqataasut arlaat inulluunniit alla akerliliippat eqqartuussutinilluunniit naammassisitsiniartartoq isumaqaruni pinngitsaaliinikkut naammassinninnissamut tunngaviusoq tamtuma suliarinissaanut nangaasoorutaasumik qularnaateqartoq piumasarineqartoq itigartissavaa tamannalu kredsretimut suliassanngortillugu. Suliassaq taanna kapitali 3-mi maleruaqqusat malillugit suliarineqassaaq."

Tassannga erserpoq, tak. kapitali 7, § 1, imm. 2, nr. 4, meeqqanut akilersuutit Kalaallit Nunaanni oqartussaasumit aalajangersarneqartut, pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniarnermut tunngaviusinnaasut.

§ 12, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq meeqqanut akilersuutit akileqquneqartut aningaasanit akiitsullip pisassarisaanit ilanngaassinikkut pingitsaaliissummik naammassinnissutigineqarsinnaasut.

Suliami siusinnerusukkut suliarisimasanni oqaatigaara § 13, imm. 1-imi malittarisassaq akilersuutinik pisinnaatitaasup meeqqanut akilersuutit akissarsianit ilanngaassinikkut akilersinneqarnissaannik piumasaqaateqar-

sinnaatitaaneranut taamaallaat tunngassuteqartoq. Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaara kommunip meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniunneqarsimasunik nammineq pisassarisaminik akissarsianit ilanngaassinikkut akiliisitsiniarsinnaatitaanera taamaallaat imm. 2 malillugu annaaneqarsinnasoq, imm. 2-lu pisassarisanut ukiut tallimat sinnerlugit akilerneqartussaasimagaluartunut tunngasuuvoq.

Aammattaaq § 20-mi aalajangersarneqarpoq pisassarisanik akiliisitsiniartoqarnissaanik kissaatigisaqartup pinngitsaaliinikkut naammassinnitsitsiniarnissamik qinnuteqaanni akiligassaqartup nunaqarfigisaani najugaaniluunniit eqqartuussutinik naammassisitsiniartartumut tunniutissagaa.

K Kommunip oqaatigaa "Akissarsianik ilanngartuinivik tassani pineqarpoq, takuuk Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi kap. 7, § 12, imm. 1, namminerlu piumassutsimik isumaqatigiissutaanani naammagittaalliortumit tunuarfigineqarsinnaasoq." Aammattaaq K Kommunip oqaatigaa meeqqanut akilersuutit ingerlaavartumik tunniunneqartartut akilersinniarneqarnissaannik qinnutini K_2 Kommunip ingerlaavartumik nassiuttarsimanngikkai.

Taamaalilluni K Kommuni 14. januar 2000-ip kingorna akissarsianit ilanngaassinermigut pisassarisanik K Kommunimut akilersinniagassanngorlugit nassiunneqarsimanngitsunik pinngitsaaliinikkut akiliisitsisimavoq.

K Kommunip oqaatigaa K_2 Kommuni pisassarisanik amerlanerusunik akilersinniagassanik nassiussaqanngikkaluartoq A-p akissarsiaanit ilanngaassisarnini kommunip ingerlatiinnarsimagaa. K Kommunip oqaatigaa konto pillugu takussutissiaq A-mut tunngasoq "ilumuunngitsumik tigusassaqartutut" takutsitsisoq.

Oqaatigaara konto pillugu takussutissiaq immini innuttaasup kommunimut aningaasatigut pisussaaffeqarnera pillugu uppernarsaataasinnaanngitsoq.

Tulliullugu oqaatigaara aningaasat akilersinniagassatut nassiunneqarsimanngitsut pinngitsaaliinikkut akilersinniarnissaannut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq. Tamanna atuuppoq kingusinnerusukkut inummut tassunga pisassarisanik saqqummiussoqarnissaa naatsorsuutigineqarnersoq apeqqutaatinnagu. Pisassarisat pinngitsaaliinikkut akilersinniagassanngorlugit nassiunneqarsimatinnagit pisassarisat taakku pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarsinnasussaanngillat.

Taamaattumik isumaqarpunga K Kommuni aningaasanik akilersinniaqqullugit suli nassiunneqarsimanngitsunik inatsisitigut tunngavissaqarnani pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarsimasoq.

Kommuni aningaasanik akilersinniagassaqanngitsoq A-p akissarsiaanit K Kommuni ilanngaassisimammat isorisarialerujussuartut isigaara.

Isumaqarpunga aningaasat inatsisinik unioqqutitsilluni unerartinneqarsimasut K Kommunip A-mut taanna taakku pillugit kommunimut saaffiginnimmat utertillugit tunniussimasariaqaraluarai, tak. qulaani qupperneq 2.

Taamaattumik aningaasat amerlanaarlugit akilersinneqarsimasut K Kommunip A-mut taanna taakku pillugit saaffiginnimmat utertillugit tunniussimanngimmagit isorisarialerujussuartut aamma isigaara.

K Kommuni qinnuigaara tamatuma kommuni qanoq iliuuseqarnissaanik pissutissaqalersinneraa nalunaarutigeqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliami siusinnerusukkut suliarisanni oqaatigisimagakku ilanngaassisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut nassatarisaannik aningaasat oqartussaasup inatsisinik tunngavissaqannginneq pissutigalugu innuttaasunut utertillugit tunniutissallugit pisussaaffigissaanit oqartussaasoq ilanngaassisinnaanngitsoq.

Naggasiullugu oqaatigaara K_2 Kommunip akiliisitsiniarnissamik qinnuteqaataasa 30. maj 2000-imeersut assilinerinik K Kommuni nassiussisimanngitsoq. Taamaattumik pisassarisat K Kommunip oqarnera malillugu K_2 Kommunip K Kommunimut akilersinniaqqullugit qinnutigisai pinngitsaaliinikkut akilersinniassallugit K Kommuni pisinnaatitaanersoq nalilersinnaanngilara.

A allakkat uku assilinerinik nassinneqarpoq."

K Kommunimit akissummik imaattumik 5. februar 2002-mi tigusaqarpunga:

"Ombudsmandip allagaasa 7039-imik normullit 09/01-2002-meersut tigunerat matumuuna uppernarsarparput.

Kommunip Ombudsmandip suliamik paasinninnera isumaqatiginngilaa.

Akiliisitsiniarnermik qinnuteqaatit nassiunneqartarnerannut kinguaattoorneq eqqarsaatigalugu, akiligassat ingerlaavartumik akiliussissutaasartunut tunngatillugu, kommunip paasinninnera malillugu kukutsiarnerinnaavoq, akerlilerneqanngitsumik piumasarisanut akiliisitsiniarnermik unitsitsinermik kinguneqarsinnaanngitsoq, akiligassaviusulluunniit akiliinissamut pisussaasuusumut utertitsissutaasinnaanngitsoq.

Kommunip immikkut pingaartippaa, akiliisussaasup akiligassarerpiagai, kinguaattoorutigisimasai sinnerlugit akilersinneqarsimannginnerat, taassumalu – qaqugukkulluunniit imminut akiligassanngortinneqartunik akiliutinik tigusisussaasumut nammineq akiliisimanngimmat – qularutigisinnaanngimmagu akiligassanut suli kinguaattooqqanini.

Taamaattumik kommunip akiliisitsiniarsimaneq aalajangiusimaannarumavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkani 11. februar 2002-meersuni K Kommuni imaattunik nalunaarfigaara:

" K Kommunip allagai 30. januar 2000-imeersut tiguakka.

K Kommunip allagai imatut paasivakka kommuni isumaqartoq pisassarisanik kommunip akilersinniassallugit tunngavissaqarani akiliisitsiniarsimanera annikinne-

rusumik kukkunertut isigineqartoq, taamaattumillu aningaasat A-mut akilersinneqarsimasut kommunip utertillugit akililersaanngikkai.

Tamanna pillugu oqaatigaara suli isumaqartunga K Kommunip aningaasat suli akilersinniagassanngorlugit nassiunneqarsimanngitsut inatsisitigut tunngavissaqarani pinngitsaaliissummik akilersinniarsimagai.

Aammattaaq oqaatigaara pinngitsaaliissummik naammassisitsiniarneq akerlilerneqarpat, akilerliliinerlu taanna imaaliallaannaq tunuartinneqarsinnaanngippat, imaluunniit pinngitsaaliissummik naammassisitsiniarnerup tunngavia nalornissutigineqarpat akiliisitsiniartartup suliaq eqqartuussivimmut suliassanngortissagaa. Matumani Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi Kapitali 7, § 22 innersuussutigaara.

Taamaattumik A allakkatigut allatigut qulaani taaneqartunik ilisimatippara. Tamatumunnga atatillugu A ilitsersorpara K Kommunimi akiliisitsiniartarfimmut saaffiginneqqullugu, pinngitsaaliissummik naammassisitsiniarsimaneq akerliliissuteqarfigissallugu kissaatigiguniuk.

A-p naammagittaalliuutaanut atatillugu paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

2. Inatsisinik unioqqutitsilluni ilanngaassineq. Illua'tungeriinneqannginneq. Akissarsianit ilanngaassinissamut periarfissaqannginneq. Aqutsinermut Pisortaqarfiup kommuninik sullissinermini suliassai.

A, K Kommunimi atorfeqartoq, Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata A-p ilinniartunut inissiamit nuunneranut atatillugu taarsiissutaaqqusaasunut matusissutissanik akissarsiaminit ilanngaassisarnermik aallartitsisimanera naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq ilanngaassisarnermik aallartitsisimaneq isornartuullunilu inatsisinik unioqqutitsinerusoq, tassami ilanngaassisoqarnissaani piumasarineqartutut illua'tungeriinneqarnissatut tunngaviusoq atuutinngimmat, pisumilu matumani akissarsianit ilanngaassinissamut periarfissaqanngimmat.

Aammattaaq Ombudsmandip oqaatigaa pisassarisat assortuussutaasut pillugit eqqartuussivikkut suliamik aallartitsinissap pinngitsoortinneqarnissaa siunertaralugu oqartussaasoq ilanngaassisarnikkut akiliisitsiniaqqusaanngitsoq.

Kiisalu Ombudsmandip oqaatigaa Aqutsinermut Pisortaqarfik oqartussaasutut iliuuseqartuusimanngitsoq, inuilli ataasiakkaat pillugit inatsisiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit KANUKOKA-mut teknikkikkut kiffartuussineq pillugu isumaqatigiissut tunngavigalugu iliuuseqartarluni, kommunini atorfeqartitaasut akissarsiaannik tunniussisarnermini.

J. nr. 11.73.20.10/068-00)

A-p inissiamik iluarsaassinermut Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata akiligassiissutaanut matusissutissatut Namminersornerullutik Oqartussat akissarsiaminit ilanngaassisimanerat naammagittaalliuutigaa.

Suliamut tunuliaqutaasut imaapput:

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata akiligassat akiligassiissut imaattoq A-mut 19. september 1996-imi nassiuppaa:

”AKILIGASSAT ALLAGARTAAT NR.: 009729
...-mi inissiap iluarsaanneqarnera pillugu akiligassaq:

Igalaat igalaaminertaannik taarsersuineq	kr. 21.927,15
Inissiap qalipanneqarnera	kr. 7.775,00
Eqqiaaneq	kr. 3.216,00
Matut tigummiviinik taarsersuineq	kr. 450,00
Akilerneqartussat katillugit	**kr. 33.342,15**

Piaarnerpaamik akileqquneqarput.”
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A ”Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannut, ...” 23. september 1996-imi imatut allappoq:

”Akiligassat allagartaat tigusara pillugu naammagittaalliuut matumuuna nassiuppara. Inissiaq 1994-imi juni/julimi pisara pillugu amerlasoorpassuariarlunga naammagittaalliortarsimavunga, tassa ajussusia, inip igaanik naqqanillu nammineerlunga qalipaallungalu lakkerisariaqarsimanera, igalaavisa aserfallatsaalisaasimangaaramik siallerluni anorlertillugu ilummut kuuttarnerat naammagittaalliuutigalugu. Inissiami namminermi iluamik sikaaveqanngilaq, igaffimmilu sikaavik ajunngaarami inissiami najugaqarnerma nalaani isasoorluni. Pissutsit tamakku…, …-p aamma …-p KAF-imi nalunngilaat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ilinniaqartut Ineqarfiisaa Allaffeqarfiata suliami allagaataani allaffeqarfiup A-mut allagai ullulerneqarsimanngitsut ilaapput:

”Allakkatit ullulerneqartut 23.09.96 tigusimavarput, imatullu akerusullugit.

Siullermik oqaatigisariaqarpoq illit init nutserfigigakku pitsaaqimmat atuisunit siuliinit paarilluarneqarsimalluni pisariaqartinngilarput qalipannissaa, tassami init seqummakut tunniunneqanngisaannarput nutserfigineqartinnagillu piareersarneqarlutik amigaataasinnaasullu inissinneqartarlutik.

Illilli inissinnit qimagunnerit imatut nassuiarneqartariaqarpoq:

- Siullermik – ulloq aallarfissat nalunaarutigisimanngilat kollegiamut
- Matup silarliup parnaarsaataa apereqqaarnak taarsersimavat
- Aallarsimasutit paasineqarmat sulisut lejlighedemut isersinnaanngillat
- Parnaarsaat qilleriarlugu taarsertariaqarsimavoq.

Lejlighed blok ... ima isikkoqalersimavoq:

Qaaqquneqarama nalunaarutigineqarmat ajoqisoq, piumasarisimavara ... peqataasoqarnissaa, tassalu … apuusimatsiartugut takulluni.

Iserfigisarput tupinnaqaaq isiinnarluni tipeqartigisoq, takusinnaasagullu imatut nassuiartariaqarlutik:

Matut takusinnaasakka putoorneqarsimapput, suna tamarmi ipeq (nateq, iikkat qilaamut allaat) nateq nippoqqaaluttuinnaavoq, suut tamarmik natermut eqqakkat, nerisat sinneri nerriviup qaaginnaanut qimatat.

Altaanimi sukujuit qimatat eqqiarneqarnanilu.

Ganngit ineeqqat uffarfiit ipeqangaaramik, suut tamarmik aserortikkat pequtit skaaviit il.il.

Igaffik amiilaarnaqaaq, tutuk errugassarpassuit qaleriiaakkat tipersuarlu ingasavilluni, køleskapi ammaleriarparput mikiartoq, tupinnaqaaq aallarnissavit tungaanut inigisinnaagakku taamatut isikkulik, tupinnarneruvorli taamatut isikkulik tunniussinnaagakku, isumaqaraluarama inersimasut taamatut pissuseqarsinnaanngitsut.

Takusaasut tamatta isumaqatigiippugut illit iluarsaannera akilertariaqarit.

Naggataatigut oqaatigissavara ini nr. ... ulloq taanna takusarneqarami assilineqarlunilu filmiliorneqarmat, taakkulu qaquguluunniit uppernarsaatitut atorneqarsinnaammata.

Regningip nr. 009729 kukkunera ataasiinnaavoq tassa uani .... Udskiftning af glas ilassammat ukuninnga, samt udskiftning af døre og div. reparationer.

Pisimasut tunngavigalugit regning sananeqarpoq ilinnillu akilerneqassaaq."

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata allakkat imaattut A-mut 14. september 1998-imi nassiuppai:

"Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannut (KAF-imut) …-mut akiligassatit pillugit naatsorsuutit/nukingisaarut.

Ilinniartut Ineqarfiisa kingumut 1993 tikillugu naatsorsuutaani pisassarisat tamarmik kukkunersiuinermi sukumiisumik misissorneqarnerinut atatillugu illit eqqarsaatigalutit naatsorsuutit inerneri imaattut paasineqarput. Naatsorsuutit takussutissiami FI-mi ilanngullugu nassiunneqarsimasumiipput, akiliinermi atorneqartussami:

Aningaasat: 45.625,48

Aningaasat qangali akilerneqartussanngorsimammata taakku Grønlandsbankimut imaluunniit Allakkerivimmut takussutissiaq FI ilanngullugu nassiunneqartoq atorlugu piaarnerpaamik akileqquneqarput. KAF 12. oktober 1998 nallertinnagu ilinnit tusagaqanngippat naatsorsuutit qulaani taaneqartut akuerineqartutut isigineqassapput.

Nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarnissaq/naafferartumik akilersuinissaq Namminersornerullutik Oqartussat neqeroorutigisinnaavaat. Tamanna kissaatigineqarpat allakkani uku assilineranni ilanngullugu nassiunneqartumi naafferartumik akilersuutissat qanoq amerlatiginissaat allaqquneqarpoq, atsiorlugulu. Taanna 12. oktober 1998 nallertinnagu maani aamma tiguneqareersimassaaq.

Akiitsut akilerneqanngippata naafferartumilluunniit akilersuinissaq isumaqatigiissutigineqanngippat Namminersornerullutik Oqartussat ernialersuinissaminnut imminnut pisinnaatipput.

Pisassarisat qulaani taaneqartut pillugit taama kingusitsigisumik saaffiginninneq Namminersornerullutik Oqartussat ajuusaarutigissavaat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Takussutissiatut ilanngunneqartoq "FI-kort" imaattunik oqaasertaqarpoq:'

"

Oqaasertai	Ukioq	Aningaasartai
R. 0674	96	1.700,00
R. 0015	94	10.583,33
R. 9729	96	33.342,15

"

(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Akiligassat allagartaat nr. ”R. 0674” tassaavoq ineqarnermut akiliutinik akileeqqusissut, nr. ”R. 0015”-lu tassaalluni Namminersornerullutik Oqartussat ulluunerani paaqqinnittarfiutaaniititsinermut akiliutinik akileeqqusissut. Akileeqqusiissutit taakku marluk akerlilerneqarsimanngillat.

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata allakkat nutaat allakkat 14. september 1998-imeersut assingi A-mut 20. august 2000-imi nassiuppai.

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat tamatuma A-mut 9. september 1999-imi imatut allappoq:

”Nukingisaarut 2

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata akiligassatit pillugit naatsorsuutit 20. august 1999-imi nassiussimavai.

Aningaasat taakku suli akilerneqarsimanngitsut paasigatsigu piaarnerpaamik akileqqullutit qinnuigaatsigit.

Piffissap ingerlanerani akiliisimaguit allakkat uku/nukingisaarut una puiguinnassavat.

Aningaasat 45.625,48 kr.-nik amerlassuseqarput.

KAF-ip 24. september 1999 nallertinnagu tusarfiginngippatit naatsorsuutit qulaani taaneqartut akuerineqartutut isigineqassapput. Aningaasat taakku takussutissiaq FI-kort ilanngullugu nassiunneqartoq atorlugu akileqquneqarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat A-mut tamatuma kingorna imatut allappoq:

”Nukingisaarut 3

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata akiligassatit pillugit naatsorsuutit 20. august 1999-imi kiisalu akiligassatit pillugit nukingisaarut 2, 9. september 1999-imi nassiussimavai.

Aningaasat taakku suli akilerneqarsimanngitsut paasigatsigu piaarnerpaamik akileqqullutit qinnuigaatsigit.

Piffissap ingerlanerani akiliisimaguit allakkat uku/nukingisaarut una puiguinnassavat.

Aningaasat 45.625,48 kr.-nik amerlassuseqarput.

KAF 12. december 1999 nallertinnagu ilinnit tusagaqanngippat naatsorsuutit qulaani taaneqartut akuerineqartutut isigineqassapput.

Namminersornerullutik Oqartussat aqqutigalugit akissarsiaqaruit akiitsut akissarsianit ilanngaatigisassanngorlugit nassiunneqassapput.

Akiitsut allat Namminersornerullutik Oqartussani Akileraartarnermi Pisortaqarfik aqqutigalugu eqqartuussivikkoortumik akilersinniarneqartussatut ingerlateqqineqassapput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aqutsinermut Pisortaqarfiup mappiutaanit suliami allagaatinik imalimmit ”Nukingisaarut 3”-mik ilaqartumit erserpoq pisortaqarfik imaattumik naqissusiisimasoq:

”DTK 01/2000
INIT. PIH
LOK. 8500 pkr/kredko 10014

33,33 % katillugit 45625,48" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliami allagaatinit A-mut tunngasunit K Kommunip uannut 1. maj 2001-imi nassiussaanit erserpoq 31. januar 2000-imi akissarsianik tunniussineq aallartiffigalugu akissarsianit A-mut tunniunneqartunit ilanngaassisoqartarsimasoq:

"Akissarsiat tunniun.:	Ilanngaatit suussusiat:	Aningaasat:
31. januar 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	3.294,78
29. februar 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	5.516,22
30. marts 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
27. april 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
31. maj 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
29. juni 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
31. juni 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
31. juli 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
31. august 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
28. september 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
30. oktober 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
30. november 2000	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
31. januar 2001	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
28. februar 2001	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00
29. marts 2001	8500 Ilinn. In. Allaffiat	1.000,00

"

(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommuni allakkatigut 20. juli 2000-imeersutigut qinnuigaara akissarsiat allagartaasa assilinerini A-p uannut naammagittaalliornerminut atatillugu tunniussaani akissarsianit ilanngaassinertut allassimasut nassuiaqqullugit.

Kommuni akissarsianit Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannut nakkartitassatut ilanngaatigineqarsimasut eqqarsaatigalugit 26. juli 2000-imi akissuteqarpoq:

"Ilanngaatigineqartut taakku kommuni avaqqullugu ingerlanneqarput, pineqartorlu Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmi akissarsialeriffimmut toqqaannartumik nammineq saaffiginnittalersimavoq, taamaattumillu kommuni arlaannaannulluunniit akuliussimanani." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannut 21. september 2000-imi imatut allappunga:

"Kommunip akissarsiaminit, akissarsiassami ilaannaralaanngui kisiisa kiserngorullugit, ilanngaassisarnera pillugu A naammagittaalliuuteqarpoq.

Aallaqqaammut saaffiginnissut K Kommuni pillugu naammagittaalliuutitut isigisimavara. A-lli akiitsuisa ilagaat Ilinniartut Ineqarfiisa allaffeqarfiannut akiligassat. A-p paasisitsissutigaa akiligassat taakkua akuerinngikkini, arlaleriaqalunilu akiligassanut naatsorsuusiamik aammalu akiligassat ataasiakkaat nassuiaateqarfigineqarnissaannik qinnuteqartarsimalluni, kisiannili akiligassanut naatsorsuusianik nas-

suiaatinilluunniit Ilinniartut ineqarfiisa Allaffeqarfiannit pissarsisimanngisaannarsimalluni.

Naammagittaalliuutip misissuinermik aallartitsinissamut naammattumik tunngavissaqartitsineranik naliliiniissannut atugassannik Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat qinnuigaara naammagittaalliuteqartumut tunngasumik suliami mappi atukkiuteqqullugu.

Aammattaarlu Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat qinnuigaara suliamik paasinninnerminik nassuiaateqaqqullugu tamatumanilu inatsisitigut tunngaviusut oqaatigeqqullugit.

Suliap misissuiviginissaa aalajangiutissagukku, Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata akissutaa, suliamik suliarinninnera naammassitinnagu, naammagittaalliuteqartumut takutinneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

A matuma qulaani pineqartunik immikkut allakkatigut ilisimatinneqarpoq."

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata 4. oktober 2000-imi imatut akivaanga:

"Pisassarisavut .... imatut saqqummerput:

Akiligassat allagartaat nr. 09729, 19/09-1996-imeersoq 33.342,15 kr.-nik aningaasartalik: Inissiamik iluarsaassineq.

Akiligassat allagartaat nr. 10015, 19/10-1994-imeersoq, 10.583,33 kr.-nik aningaasartalik: Meeqqeriviuterput ....

Akiligassat allagartaat nr. 0674, 19/12-1995-imeersoq, 1.700,00 kr.-nik aningaasartalik: December 1995-imi ineqarnermut akiliutit.

Qulaani taaneqartut assilineri allallu tassunga attuumassuteqartut assilineri ilanngullugit nassiuppavut, matumani attartornermut isumaqatigiissutip assilinera ilanngullugu.

Akiligassat allagartaat assilineri qulaani taaneqartut ataani atsiortup A-mut siusinnerusukkut nassiussimavai.

A ilinniagaqartuugami ineeraq ... attartorpaa. Ineeraq taanna qimanneqarnermini paarinerlugaasimavoq, taamaattumillu iluarsaanneqartariaqarsimalluni, tak. akiligassat allagartaat nr. 961673 ...-imeersoq.

Taamani ilinniartut ineqarfianni tassani nakkutilliisuusoq ... ullumikkut ...-mi nakkutilliisuuvoq, oqarneralu malillugu suliaq eqqaamalluarpaa, qularutiginagulu inissiat iluarsaanneqarnera A-p akilissagaa.

Paasissutissat amerlanerusut kissaatigineqqarpata soorunami saaffigineqarsinnaavugut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 31. maj 2001-imi imatut allappunga:

"Ombudsmandip juni 2000-imi A-p naammagittaalliuutaa tiguaa.

Naammagittaalliuut imatut paasivara pisassarisat assortuussutigineqartut (nutsernermut atatillugu akiligassiissutit) akissarsialeriffiup Ilinniartut Ineqarfiisa Ataatsimoortumik Allaffiat sinnerlugu akissarsianit ilanngaassinikkut akilersinniarsimammagit A-p naammagittaalliuutiginiaraa.

Taamaattumik Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaara mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik atukkiuteqqullugu.

A allakkat uku assilinerisigut qulaani taaneqartut pillugit ilisimatinneqarpoq."

Tamatumunnga peqatigitillugu K Kommunimut imatut allappunga:

”Suliaq aalajangersimasumik suliarilerniarlugu aalajangerpunga, tamatumunngali peqatigitillugu misissuinera Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata aamma Akissarsialeriffiup suliamik suliarinninnerannut taamaallaat tunngatinniarlugu aalajangerlunga.

Taamaattumik suliami A-mut tunngasumi allagaatit utertillugit nassiuppakka, atukkiunneqarnerat qujassutigalugu.”

Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 28. august 2001-imi imatut allappunga:

”Aqutsinermut A-mut tunngasumik suliami mappia misissorsimavara.

Suliami allagaatigisat imatut paasivakka, Aqutsinermi Pisortaqarfiup, Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfianniit akissarsianit ilanngaassinissamik qinnuteqaatip tigoreernerani, anisernermut atatillugu akiligassiissummut akerliliivigineqarsimasumut akiliisitsineq januar 2000-imi akissarsianik ilanngaassinikkut aallartissimagaa.

Tamanna tunngavigalugu Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaara suliamik paasinninnerminik nassuiaateqaqqullugu aalajangiinerminullu inatsisitigut tunngavigisaminik paasisitsissuteqaqqullugu.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup akissutaa A-mut, Ombudsmandip suliamik suliarinninnerminik naammassinninnginnerani, saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Suliami mappi atornera qujassutigalugu utertinneqarpoq.”

Aqutsinermut Pisortaqarfik 19. oktober 2001-imi imatut akivoq:

”Matumuuna nalunaarutigineqassaaq Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata allagai, assilineri ilanngullugit nassiunneqartut, tunngavigalugit akissarsianit ilanngaassisarneq Akissarsialeriffiup aallartissimagaa.

Taamatuttaaq nalunaarutigineqassaaq Akissarsialeriffiup 2000-imi januaarip aamma februarip qaammataanni 33,33%-it Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannut unerartissimammagit, tamatumali kingorna A oqarasuaatikkut saaffiginnissimalluni qaammammut naafferartumik akiliutini/qaammammut aalajangersimasumik akiliutini allanngortinniarlugit. Naafferartumik akiliutit tamatuma kingorna 1. marts 2000 aallarnerfigalugu qaammammut 1.000,00 kr.-nut allanngortinneqarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 26. oktober 2001-imi imatut allappunga:

”Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 28. august 2001-imi imaattunik allagaqarpunga:

”Aqutsinermut Pisortaqarfiup A-mut tunngasumik suliami mappia misissorsimavara.

Suliami allagaatigisat imatut paasivakka, Aqutsinermut Pisortaqarfiup, Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfianniit akissarsianit ilanngaassinissamik qinnuteqaatip tigoreernerani, anisernermut atatillugu akiligassiissummut akerliliivigineqarsimasumut akiliisitsineq januar 2000-imi akissarsianik ilanngaassinikkut aallartissimagaa.

Tamanna tunngavigalugu Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaara suliamik paasinninnerminik nassuiaateqaqqullugu aalajangiinerminullu inatsisitigut tunngavigisaminik paasisitsissuteqaqqullugu.

…"

Aqutsinermut Pisortaqarfik 2. oktober 2001-imi nukingisaarpara.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup allagai 22. oktober 2001-imi tiguakka, taakkunanilu pisortaqarfiup nalunaarutigaa Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannit allakkatigut nukingisaarutit tunngavigalugit Akissarsialeriffiup akiligassiissutitigut pisassarisat matusissutissaannik akissarsianit ilanngaassuineq aallartissimagaa.

Aalajangiinermut inatsisitigut tunngavigisaq pillugu apeqqutiga Aqutsinermut Pisortaqarfiup allagaasigut taakkunatigut akineqanngilaq.

Taamaattumik Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigeqqippara aalajangiinermut inatsisitigut tunngaviusoq nalunaarutigeqqullugu.

Aalajangiinermut tunngaviusoq nalunaarutigeqqullugu qinnutigisara Aqutsinermut Pisortaqarfiup malinngiinnarpagu suliap suliareqqinneqarnerani akissarsianit ilanngaassuinermik aallartitsinermut inatsisitigut tunngavigisap suuneranik Aqutsinermut Pisortaqarfik innersuussisinaanngitsoq tunngaviutissavara."

Aqutsinermut Pisortaqarfiup 7. november 2001-imi imatut akivaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allagai 26. oktober 2001-imeersut innersuussutigalugit matumuuna nalunaarutigineqassaaq Akissarsialeriffik Namminersornerullutik Oqartussat ataanni sulisorineqartut Namminersornerullutik Oqartussat ataanni suliffeqarfinnut akiitsoqalersimasut akissarsiaannit ilanngaassinissaminut inatsisitigut tunngavissaqanngimmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kiisalu "Akissarsialerinerup AKISSARSIAT kommunini kommunit qarasaasiaqarnikkut ataatsimoortumik aaqqiinerannik atuisut qitiunngitsumik ingerlatsinerat" pillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aamma KANUKOKA-p isumaqatigiissutaat ullulerneqarsimanngitsoq KANUKOKA-mut oqarasuaatikkut saaffiginnillunga pissarsiariniarpara.

Isumaqatigiissummit tassannga Aqutsinermut Pisortaqarfiup kommunit sinnerlugit suliamik ingerlatsinerani tunngaviusumit ilaatigut una erserpoq:

"8. Ingerlatsineq.

Akissarsianik aqutsinermut ingerlatsinermullu tamarmiusunut akisussaaffik kommunini ataasiakkaaniippoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Akiligassat allagartaata Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfianneersup akilersinniarneqarneranut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq.

Akiligassat allagartaat Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata akilersinniarsimasaa pingasunik assigiinngitsunik aningaasartaqarpoq:

Ineqarnermut akiliutinit (R. 0674) pisassarisat 1.700 kr.-iusut, ulluunerani paaqqinniffimmiititsinermit (R. 0015) pisassarisat 10.583,33 kr.-iusut kiisalu taarsiissutigeqqusanit (R. 9729) pisassarisat 33.342,15 kr.-iusut.

Akiligassanut allagartap nr. R. 9792-ip 19. september 1996-imeersup, ilinniartunut inissiamik Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartumik, A-p attartorsimasaanik iluarsaassinermut tunngasup, akilersinniarneqarnera A-p naammagittaalliuutigaa.

Taamaattumik suliami matumani misissuinera akiligassanut allagartap taassuma akilersinniarneqarneranuinnaq tunngatinneqarpoq.

Attartortup akisussaaffia eqqarsaatigalugu attartornermut tunngasuni inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 13. juni 1994-imeersoq atuuppoq, tassami ineeqqanik ilinniagaqartunut attartortitsinermi attartortut akisussaaffii pillugit immikkut malittarisassanik inatsisini allani aalajangersaasoqarsimanngimmat, matumani tak. Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 2, imatut oqaasertalik takuuk:

"§ 2. Peqqussut atuuppoq attartornermut, tamakkununnga aamma ilaatinneqarput attartukkanik allanut atukkiineq tassa illunik illulluunniit initaasa ilaannik makkunanngaanneersunut:

1.Namminersornerullutik Oqartussat, kommunilluunniit pigisaanni attartornerit.

...

Imm. 2. ...

Imm. 3. Peqqussut atuutinngilaq immikkut ittumik inatsisiliat toqqammavigalugit attartortitsinernut.

Imm. 4. ..."

Inatsisartut peqqussutaani tassani § 24 mallillugu attartortup attartukkanik illersorneqarsinnaasumik atussavaa, peqqussummilu tassani § 34, imm. 1 malillugu attartugaq qimanneqarnermini erserterfigineqarnermisut isikkoqassaaq.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq attartortitsisup ilinniartunut ineeqqamik paarsinerlunneq pissutigalugu taarsiiveqqusinnaanera, attartortup pisuutitaalluni akisussaatinneqarnera aallaavigalugu. Allatut oqaatigalugu taarsiivigeqquneq ilinniartunut ineeqqami ajoqusikkatut paasineqartut A-p mianersuaalliorneratigut piaraluneerneratigulluunniit ajoqusiisumik iliuuseqarneratigut pisimasutut naatsorsuunneqarsinnaanerannik naliliinermik tunngaveqarpoq.

Taarsiiveqqusissutit taamaattut eqqartuussisoqareertinnagu pinngitsaaliissumik akiliisitsiniarnikkut naammassitinneqarsinnaanngillat.

Taamaattorli taarsiivigiteqqusinnaasup pisassarisani ilanngaassinikkut tiguniarsinnaavai, pigisat pillugit inatsiseqartitsinermi tamanna pillugu malittarisassat malillugit. Ilanngaassuinissamut periarfissaq taanna pisortanit aamma atorneqarsinnaavoq, pisortat inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit iliuuseqarpata.

Taarsiivigiteqqusinnaasup pisassarisani allatut iliorluni akilersinniarsinnaanngilai, inuit ataasiakkaat imaluunniit pisortat suliami illua'tungiunerat apeqqutaatinnagu.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata aamma Aqutsinermut Pisortaqarfiup akiligassat allagartaannik akiliisitsiniarnerat ilanngaassisarneq pillugu malittarisassat malillugit naliliivigineqassasoq.

<u>Ilanngaassinissamut periarfissaq.</u>

Ilanngaassisoqalinnginnerani piumasaqaatit arlallit eqqortinneqarsimasussat atuupput.

Piumasaqaatit makku suliami matumani immikkut pingaaruteqarput:

Illua'tungeriit pisussaaffigeqatigiinnerat:

Ilanngaassisoqassappat pisassarisanut siullernut akiitsulik pisassarisat aappaanni akiitsoqarfiussaaq. Ilanngaassisoqassappat illua'tungeriit pisussaaffigeqatigiissapput.

Suliami matumani Namminersornerullutiik Oqartussat taarsiissutigeqqusissutinik pisassaqartuuvoq, A-lli akissarsiaanik tunniussisartuunani, tassami K Kommuni akissarsianik taakkuninnga tunniussisartuummat.

Akissarsianit ilanngaassineq:

Sulisup akissarsiaasa – soorlu soraarnerussutisiat, meeqqanut akilersuutit isumaginninnermilu tunniunneqartartut aamma taamaattut – inuuniarnermi aningaasartuutit pingaarnertut matusassaraat, taamaattumillu pisassarisat sulisup atorfeqartitaanermi nassatarisaanik tigusassaanit ilanngaassinissamut taamaallaat periarfissaqarnera inatsiseqartitsinermi periaasiusuni akuerineqarsimavoq.

Inatsisitigut atuussinnaassuseqarneq:

Pinngitsaaliinikkut ilanngaassisoqassappat ilanngaassissutigineqartussat inatsisitigut atuussinnaassuseqarnissaat piumasaqaataavoq, tassalu imaappoq pisassarisanik A inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit akiliinissaminut pisussaaffeqassasoq.

Namminersornerullutik Oqartussat taarsiivigeqqullutik piumasaqaataat eqqartuussutikkut aalajangersarneqarsimanngillat, piumasaqaallu taanna A-p allakkamini qulaani issuarneqartuni 23. september 1996-imeersuni assortorsimavai.

Taarsiissutigeqqusat atuussinnaassuseqarnerat nalornissutigineqarpat akiligassaqarfiusup ilanngaassineq atornaveersaartariaqarpaa, tassungalu taarsiullugu pisassarisat eqqartuussutikkut aalajangersartinniartariaqarlugit.

Pisortat ilanngaassinissamut periarfissaat pillugu malittarisassat immikkut ittut:

Tamakku saniatigut pisortani oqartussaasut eqqarsaatigalugit immikkut piumasaqaat atuuppoq, tassalu pisortani oqartussaasup inatsiseqartitsinikkut iliuuserisai uppernarsaaserneqassasut, aamma oqartussaasoq inuit ataatsiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu iliuuseqarpat.

Aammattaaq periaatsinik sangutitsinissamik inerteqqut atuuppoq, taannalu oqartussaasut inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu iliuusaannut aamma attuuppoq. Malittarisassani taakkunani pineqarpoq oqartussaasup periarfissanik assigiinngitsunik toqqaanissaminut periarfissaqartup periaaseq toqqassanngikkaa, periaatsip taassuma peri-

aatsimut allamut sanilliunni oqartussaasumut pisariinnerunera pissutigiinnarlugu.

Taamaalilluni eqqartuussivikkoortumik suliassiissuteqarnissaq pinngitsoorniarlugu ilanngaassisarneq oqartussaasup aallartissanngilaa, pisortat pisassarisaasa aalajangersarneqarnissaat anguniarlugu eqqartuussivikkoortumik suliassiissuteqarnissaq pisariaqarpat.

Ilanngaassisarnermut malittarisassat pillugit eqikkaalluni oqaaseqaatit:

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata ilanngaassisarneq inatsisinik unioqqutitsisuusoq aallartissimammagu isorisarialittut isumaqarfigaara.

Taamaalilluni tassa pineqarpoq pingaartumik suliami matumani illua'tungeriit pisussaaffigeqatigiinnissaannik piumasaqaatip aamma ilanngaassisarneq pillugu malittarisassat immikkut ittut Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata ilanngaassinermik inatsisinik unioqqutitsinani aallartitsisinnaasimanera akornuseraat.

Tamatumunnga peqatigitillu inatsisitigut atuussinnaassuseqarnermik tunngaviit allaaserineqartut ilanngaassinissamut piumasaqaatitut allaavigalugit isumaqarpunga inassuteqaateqarnissannut pissutissaqarlunga, tassalu Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata pisassarisaanit allaffeqarfiup pisassarisat inatsisitigut atuussinnaassuseqarnerannik uppernarsaasiinikkut qulakkeerivigisimasani kisiisa siunissami ilanngaassissutigisassagai.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliassanik kommunit sinnerlugit ingerlatsinera.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup kommunit sinnerlugit akissarsianik tunniussisarneranut atatillugu immikkut oqaatigaara taamatut ingerlatsineq tassaanngimmat pisortaqarfiup oqartussaasutut suliassaa, tassami pineqartoq tassaammat inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu teknikkikkut kiffartuussineq, tak. KANUKOKA-p aamma Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup akornanni isumaqatigiissut.

Taamaattumik Aqutsinermut Pisortaqarfiup iliuusaa malittarisassat malinneqarnissaat nalinginnaasumik nakkutigisartakkama avataanniippoq, tassami Aqutsinermut pisortaqarfiup suliami iliuusaa isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat aamma taarsiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat malillugit naliliiffigineqartariaqarmat.

Aammattaaq Aqutsinermut Pisortaqarfik kommunimut kiffartuussivittut kommunip sulisui eqarsaatigalugit sulianik ingerlataqartuunngilaq, matumani tak. ingerlatsineq pillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aamma KANUKOKA-p isumaqatigiissutaanni imm. 8 qulaani issuarneqartoq.

Taamaattumik taarsiissutissatut piumasaqaatinut matussutissatut A-p akissarsiaanit ilanngaassinissamik Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata inatsisinik unioqqutitsilluni Aqutsinermut Pisortaqarfimmut peqqusissutigisaa erseqqinnerusumik naliliiffigissanngilara, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsimmi § 6, imm. 4.

Taamaattorli suliami pineqartumi Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliamik suliarinninnera pillugu isummernissannut tunngavissaqarnanga isumaqarnera apeqqutaatinnagu manna oqaatigissallugu tulluartutut isigaara, tassalu ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarigaa Aqutsinermut Pisortaqarfiup aamma pissutsini pisortaqarfiup inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu ingerlatsinernut assingusuni pissusilersortassasoq innuttaasut pisortaqarfiullu akornanni tatigeqatigiinnermik sapinngisamik nukittorsaaqataanissamut tulluartumik.

Taamaattumik isumaqarpunga pisortaqarfik kommunit sinnerlugit sulianik ingerlatsinermini pissutsinut, pisortaqarfiup oqartussaasutut Namminersornerullutik Oqartussani aqutsinermi sulisorineqartut eqqarsaatigalugit inatsisinik erseqqissumik unioqqutitsinerusutut isigineqarsinnaasussanut, peqataanaveersaartariaqartoq.

Taamaattumik aamma inassuteqarnissanut tunngavissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu assersuutigalugu nakkutilleeriaatsit pisortaqarfiup suliani oqartussaasunut allanut kiffartuussinissamik isumaqatigissutit tunngavigalugit ingerlataani kukkussuteqarsinnaanernik pinaveersimatitsisinnaasut, pisortaqarfiup atulissagai.

<u>K Kommunip suliamik suliarinninnera.</u>

A-p piffissat ilaanni akissarsiami ilamineeraannannguinik K Kommunimit tunineqartarsimanera aamma isiginiarlugu kommunip A-mut akissarsianik tunniussisarnermik ingerlatsinera nammineerlunga misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5.

Allakkat taakku assilineri ilisimatitsissutitut kommunimut aamma nassiunneqarput.

Misissuineq aallartinneqartoq kommunit akissarsisitsisarnermik aqutsinerannik ataatsimut misissuininngortillu annertusineqassanersoq Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliami qanoq akissuteqarnissaa apeqqutaatillugu naliliiffiginiarpara.

Taamatut naliliinissaq siunertaralugu allakkat uku assilineri pineqartup kinaassusia ilisarnarunnaarsillugu KANUKOKA-mut nassiuppakka, taamaalilluni nuna tamakkerlugu ajornartorsiuteqartoqarnersoq naliliinissaminut KANUKOKA periarfissaqarsinnaaqqullugu.

Ilanngaassinissamut periarfissaqannginnerup inatsisitigut sunniutai.

Oqaatigineqartutut isumaqarpunga Ilinniartut Ineqarfiissa Allaffeqarfiata ilanngaassisarnermik aallartitsisimanera inatsisinik unioqqutitsisuusoq, naak allaffeqarfik isumaqaraluartoq piumasaqaateqarnini pissusissamisoortuusoq uppernarsarneqarsimasorlu.

Taamaattumik Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat qinnuigaara inatsisinik unioqqutitsilluni ilanngaassisarsimanermut atatillugu Ilinniartut Ineqarfiissa Allaffeqarfiat qanoq iliuuseqassamaarnersoq nalunaarfigeqqullunga.

A paasinninninnik allakkatigut allatigut allakkat uku assilinerinik ilaqartinneqartutigut ilisimatippara."

Kommunit akissarsiassanik aqutsinerannik tamanut tunngasumik misissuinermik pisariaqartitsisoqarneranik naliliininnut atugassannik allakkatigut 5. juni 2002-meersutigut KANUKOKA oqaaseqaatima assilineranik nassiussivigaara KANUKOKA-llu matuminnga naliliinissaa qinnutigalugu, Aqutsinermut Pisortaqarfiup kommuninut tunngasumik akissarsisitseriaaseqarnermik ingerlatsinermi suliassamik aaqqiisarneranik nakkutilliineq naammannersoq.

Aqutsinermut Pisortaqarfik akissummik imaattumik 4. september 2002-mi saqqummiussivoq:

”Aqutsinermut Pisortaqarfiup uppernarsarpaa, A-p naammagittaalliuutaa pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata allakkiai 28. maj 2002-imeersut tigusimallugit.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkiat misissorsimavai tassungalu atatillugu arlalinnik oqaaseqaatissaqarluni.

Inatsisartut Ombudsmandiata tunngavissagartissimanngilaa Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliamik ingerlatsinerata immikkut ittumik nalilerneqarnissaa, tassa Aqutsinermut Pisortaqarfik oqartussaasutut iliuuseqarsimanngimmat, namminerli iliuuseqarnissaq tunngavigalugu iliuuseqarsimalluni.

Inatsisartulli Ombudsmandiata tunngavissaqartissimavaa uparuassallugu Aqutsinermut Pisortaqarfik kommunit sinnerlugit suliassanik suliarinninnermini pissutsinut peqataasariaqanngitsoq, pisortaqarfiup Namminersornerullutik Oqartussani allaffissornikkut sulisunut atatillugu pisortaqarfiup oqartussaaffittut sulianik suliarinneqataanermini pisortaqarfimmut ersarissumik unioqqutitsissutaasuni.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup qulaani pineqartumut oqaatigissavaa, pisortaqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiat isumagatigimmagu, pisortaqarfik pisumut peqataasimasoq, suliassaqarfimmi malittarisassanut naapertuutinngitsumik. Suliami pineqartutut iliuuseqarsimaneq pisussaasimasariaqanngikkaluarpoq, Aqutsinermullu Pisortaqarfiup tamatumunnga atatillugu isornartorsiut tusaatissatut tiguaa, isornartorsiullu tunngavigalugu Aqutsinermut Pisortaqarfiup qulakkeerniarpaa siunissami taamaattunik pisoqaqqinnginnissaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata allakkiamini arlaleriarluni innersuussutigisarpaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aamma KANUKOKA-p isumaqatigiissutaat - Akissarsisitseriaatsip AKISSARSIAT avataanit ingerlatamik kommunini, kommunit ataatsimut qarasaasiaqarfiinik atuisuni, atorneqartoq.

Tamatumunnga atatillugu Aqutsinermut Pisortaqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiannut erseqqissaatigissavaa, isumaqatigiissut taanna suliassamut matumunnga attuumassuteqanngimmat, tassa isumaqatigiissummi pineqarmata kommunit sulisuminnut namminneq akissarsianik ingerlatsisartut namminneq akissarsisitseriaasertik atorlugu - Namminersornerullutik Oqartussat akissarsisitseriaasaata AKISSARSIAT assinga.

K Kommunip kommunimi sulisunut qaammammusialinnut isumaqatigiissut atugaa tassaavoq Akissarsisitseriaatsip AKISSARSIAT qitiusumik ingerlatamik kommunini, kommunit ataatsimut qarasaasiaqarfiinik atuisuni, atorneqartoq. Isumaqatigiissummi tassani, isumaqatigiissutip suliani taaneqartup akerlianik, aallaaviuvoq Namminersornerullutik Oqartussat, Aqutsinermut Pisortaqarfiup, kommuni sinnerlugu akissarsianik ingerlatsisuunera.

Kiisalu oqaatigineqassaaq kommunini ataasiakkaani akissarsisitsinermi isumaqatigiissut sorlerluunniit atorneqaraluarpat, kommunit ataasiakkaat namminneq akiliisitsinermi piumasaqaatit suut atorneqassanersut aalajangertussaavaat.”

Allakkatigut 23. oktober 2002-meersutigut KANUKOKA akissuteqarnissamik eqqaasippara.

Allakkatigut 23. oktober 2002-meersutigut Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat akissuteqarnissamik eqqaasippara.

Allakkatigut 24. oktober 2002-meersutigut Aqutsinermut Pisortaqarfimmut imaattunk nalunaaruteqarpunga:

”Oqaaseqaatinnut 28. maj 2002-meersumut pisortaqarfiup akissutaanik 4. september 2002-mi tigusaqarpunga.

Pisortaqarfiup nassuerutigaa A-p akissarsiaanit ilanngaassisitsisimaneq inatsisinut naapertuuttuusimanngitsoq, kukkunernillu taamaattunik kukkusoqaqqinnginnissaa pisortaqarfiup isumagiumaaraa.

Pisortaqarfimmit oqaaserineqartut tusaatissatut tiguakka.

K Kommunip akissarsisitsisarnera AKISSARSIAT qitiusumik ingerlanneqarfiannik isumaqatigiissuteqarneq naapertorlugu pisartoq pisortaqarfiup allakkamini innersuussutigaa, tamannalu maluginiarpara.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfiup allagai imatut paasivakka, pisortaqarfiup ingerlatsinissamik isumaqatigiissut taanna malillugu kommuninut tunngasumik suliassanik aaqqiisarnera aammattaaq inuinnarnut inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pisartoq.

Pisortaqarfik qinnuigaara isumaqatigiissutip taassuma assilineranik nasseqqullunga.

Suliami Aqutsinermut Pisortaqarfimmut tunngasumik allatigut iliuuseqaqqissanngilanga.

A allakkat ukua assilinerannik nassiussivigaara.”

KANUKOKA allakkani 1. november 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

”Allakkatit 22. oktober 2002-meersut innersuussutigalugit ilisimatitsissutigissavara suliassanik, Aqutsinermut Pisortaqarfiup akissarsialeriffiata akissarsisitseriaaseqarnermut atatillugu kommuninut tunngasumik suliarisartagaanik kommunit nakkutilliinerat pillugu Kattuffik kommuninut tamanut apeqqutilliissummik 7. juni 2002-mi nassiussisimasoq.

Paasissutissiissutitut ilisimatitsissutigissavara Aqutsinermut Pisortaqarfiup akissarsialeriffiata maanna suliassaq Kangaatsiap, Upernaviup Qaanaallu Kommuniinut tunngasumik taamaallaat qaammammusiaqartitsinerup tungaa aammalu Ittoqqortoormiit Kommuniannut tunngasumik qaammammusiaqartitsinerup akunnermusiaqartitsinerullu tungaat isumagisarai.

Kommunit, Aqutsinermut Pisortaqarfiup akissarsialeriffiata suliassamik sulissuttagaasa Kattuffiullu apeqqutilliissutaanut akissuteqarsimasut, arlaannaalluunniit ilanngaassisarnerit inatsisinik unioqqutitsisut ajornartorsiuteqarfiunerannik misigisaqartarsimanngillat. Nalinginnaasumik oqaatigineqarpoq kommunit nammineerlutik aningaasanik tunniussinerit tamarluinnaasa nakkutigisaraat/misissortaraat.

Taamaattumik Kattuffik isumaqarpoq Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliassamik kommuninut aaqqiissussisarneranik tamanut tunngasumik misissuinissamut tunngavissaqanngitsoq.”

Allakkani 10. december 2002-meersuni KANUKOKA nalunaarfigaara KANUKOKA-p akissutaa tusaatissatut tigugiga.

Allakkani 10. december 2002-meersuni suliassaq Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannut eqqaasitsissutigeqqippara.

Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat allakkani 19. december 2002-meersuni imaattunik nalunaaruteqarpoq:

”Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat (KAF) naammagittaalliuutinik marlunnik, A-mut aamma B-mut tunngasunik, Inatsisartut Ombudsmandiannit tigusaqarsimavoq.

KAF-imit nalunaarutigineqassaaq suliat matuma qulaani taaneqartut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut ingerlateqqinneqarsimasut, tassani suliarineqartussanngorlugit, tassami KAF suliassat inatsisilerinerup tungaatigut suliarinissaannut periarfissaqanngimmat.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga.

3. Pilersuisutut akilersuutinik akiliisitsiniarnermut atatillugu kommunit marluk suliamik suliaqarnerat.

A-p naammagittaalliuutigaa meeqqamut ataataasutut 1963-imi eqqartuussaaffigisimasaminut K Kommunip meeqqanut akilersuutinik 2001-imi akiliisissimagaani.

Aningaasat A-mut tunniuteqqinneqarnissaat qinnutigalugu K_2 Kommunip aningaasanik akilersinneqarsimasunik K Kommunimut utertitsisimanera eqqarsaatigalugu Ombudsmandi isumaqarpoq pisoqalisoornermik apeqqutip immikkut naliliiffiginissaanut pissutissaqanngitsoq.

Ombudsmandili isumaqarpoq K_2 kommunip aamma K Kommunip suliamik suliaqarsimanerisa oqaaseqarfiginissaanut pissutissaqartoq. (J. nr. 11.10.10.01/107-01)

A-p naammagittaalliuutaa 1. november 2001-imi tiguara. Meeqqamut 1963-imi ataataasutut eqqartuussaaffigisaminut meeqqanut akilersuutinik K Kommunip 2001-imi akiliisissimammani A-p naammagittaalliuutigaa.

Tulliuttuni suliaq misissuininni paasisakka pillugit nassuiaammik ilaqartillugu allaaserineqarpoq.

A-p naammagittaalliuummini oqaatigaa:

”...

1963-imi K_2-p illoqarfiani meeqqamut ataatanngortitaavunga. 1967-imi raajarniutitaaratta tassunga tunngasumik tunisat akiinit ilanngartuiffigineqartarpunga. Tamakku paasiniarakkit nalungamikkik akisimanngilaat.

Nutaanngeqimmata pappiaranik peerunnikuuvunga. 1980-ikkunni akiitsut uannut immaqa akilerneqarsimammata tammarput. Takkutissaarput, puujorpangut. Uangaana ileqqoringinga kommunimut allanullu akiligassanik uninngatitsisuunngitsunga.

Uku akiligassat uersakkamut takkuteqqipput upernaaq 1. september 2001 akileraarutinik utertoorfinni, kommunip allaffiani ukiuni 20-ngulersuni tammaqqasut qaqeqqinneqarsinnaanngillat, uppernarsarneqarsinnaanngitsut oorit 17.000 kr.
..."

K Kommunip A-mut allagai 4. oktober 2001-imeersut naammagittaalliuummut ilanngullugit nassiunneqarput. Allakkanit taakkunannga makku erserput:

"Matumuuna nalunaarutigissavara allakkatit 26.09.2001-imeersut kiisami akisinnaagakkit. Ajuusaarutigissavaralu taama kingusitsigisumik allakkatit akineqarmata.
Siullermik akiligassat nassiunneqarneri ukiuni arlaqartuni nassiunneqanngeriarlutik aattaat nassiunneqarneri erseqqissalaassavara. K_2 Kommunip K Kommunimut ukioq 1984-imi akiligassat nassiussimangaluarpai taamaattorli K Kommunimi akiligassaasut qaammammut akiligassat allattorsimaffiannut allassimanngeriarmagit ilinnut annguttarsimanngillat, aattaallu tassa utertoorutitit suliarilerakkit paasilersimallugu K_2 Kommunimi akiligassat suli akiligassaasut, taamaattumik K_2 Kommunimi sulisoq paasitissimavara akiligassat tiguneqarsimanngimmata qanoq iliorneqassanersut paasiniarakku nassiukkamallugit neriorsuisimavoq, tassalu massakkut K_2 Kommunip peqqusinera tunngavigalugu akiligassat akilersinniaqqusat tigusimavagut.
Meeqqanut akilersuutit nr. 27, 4.12.1908-meersoq tunngavigalugu pisoqalinngimmata taamaattumik manna kommuni aqqutigalugu K_2 Kommunip akilersinniarlugit maanga nassiussimavai kommunit iluminni ikioqatigiittarnerat tunngavigalugu. Inatsisip assilinera nassiunneqarpoq."

K Kommuni aamma K_2 Kommuni allakkatigut 9. november 2001-imeersutigut qinnuigaakka suliaq pillugu nassuiaateqaqqullugit, kiisalu kommunit mappiutaat allagaatinik naammagittaalliortumut tunngasunik imallit atukkiuteqqullugit. Matumani K_2 Kommuni aamma qinnuigaara pisassarisat taakku K Kommunip akilersinniagassarigai K Kommuni ilisimatissimaneraa nalunaarutigeqqullugu.
K_2 Kommuni allakkatigut 20. november 2001-imeersutigut akissuteqarpoq. Akissummit makku erserput:

"Allakkassi ...-imeersut tiguneri matumuuna uppernarsarneqarpoq – suliami allagaatinut mappi naammagittaalliortumut tunngasoq kissaatigineqartutut nassiunneqarpoq, taassumalu sapinngisamik piaarnerpaamik utertinneqarnissaa inussiarnersumik qinnutigineqarpoq.
Kommunip piumasarisai ulloq 25/11-1981 (meeqqap 18-inik ukioqalerfigisaa) tikillugu ilanngullugulu akilersuutinut tunngassuteqarput.
Akilersuutit ukiup affakkuutaartumik siumut akilerneqartussanngorsimasarput, taamaalilluni akilersuutit kingulliit 25/03-1981-imi akilerneqartussatut akilerneqartussanngorsimapput, aammattaarlumi taamani aamma siumoortumik akiliussisoqarsimavoq.
K_2 Kommunip piumasarisai akilersinniarneqartussanngorlugit nassiunneqarsimapput K Kommuni aqqutigalugu junip qaammataani 1984-imi, K Kommunimit paasissutisiissutigineqartut malillugit taamanili pisoqalisoornermut kipititsissutaa-

sinnaasumik sumilluunniit suliniuteqartoqarsimanngilaq, taamaattumillu piumasarisaasut K Kommuni 2001-imi augustip qaammataani A-p ukiumut 2000-imut akileraarutinit utertoorutissaanut akulerummat/utertoorutissaanik arsaarinnissuteqarmat pisoqalisooreersimallutik.

Taamaattumik K_2 Kommunip manna ilutigalugu aningaasat akiliisitsiniarnikkut akilersinneqarsimasut K Kommuninut utertippai, taakku A-mut tunniuteqqinneqarnissaat qinnutigalugu.

Akilersuutinit piumasarisaasut matuma kingornagut pisoqalisoorsimasutut peerneqarumaarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Mappimi allagaatinit ilanngullugit nassiunneqartunit suliamut attuumassuteqartut makku erserput:

Suliamit erserpoq meeqqanut akilersuutit akilersinneqartut kingulliit K_2 Kommunip 26. maj 1981-imi tunniussimagai. Meeqqanut akilersuutit taakku pifissamut 25. november 1981-ip tungaanut ukiup affaanoortuupput. Tassannga erserpoq akilersuisussaatitaasup akiitsui tamarmiusut 18.895,00 kr.-iusut.

K_2 Kommunip kontolersuinermi ilanngussaa 10. april 1985-imi ullulerneqarsimasoq, A-p meeqqanut akilersuutinut akiitsuinik akiliisitsiniarnermut tunngasoq. Akiitsut 17.137,00 kr.-nut naatsorsorneqarsimapput.

K_2 Kommunip A-mut qaammammoortumik naatsorsuusiai, 24. august 1985-imi ullulerneqarsimasut. Taakkunannga erserpoq meeqqanut akilersuutinut akiitsut 17.134,00 kr.-iusut.

A-p K_2 Kommunimut allagai, 4. september 1985-imi ullulerneqarsimasut. Allakkanit taakkunannga erserpoq qaammammoortumik naatsorsuutit A-p tigusimagai, suunerili pillugit nassuiaat ujartorlugu.

K_2 Kommunip A-mut allagai, 19. september 1985-imi ullulerneqarsimasut, allakkanilu taakkunani qaammammoortumik naatsorsuutit sumut tunngasuunerat K_2 Kommunip nassuiarpaa.

K_2 Kommunip meeqqanut akilersuutit akilerneqartussanngorsimasut katillugit 17.134,00 kr.-t A-mut akilersinniaqqullugit K Kommunimut qinnutigisaa 5. september 2001-imeersoq.

K_2 Kommunip aningaasartuutinut uppernarsaasiussaa, 19. november 2001-imi ullulerneqarsimasoq. Tassannga erserpoq 2.272,50 kr.-t K Kommuninut utertillugit akilerneqarsimasut.

Qinnutigisara akeqqullugu K Kommuni 13. december 2001-imi nukingisaarpara. K Kommuni 7. januar 2002-imi imatut akissuteqarpoq:

"Matumuuna nalunaarutigissavarput allakkasi ullulerneqarsimasut 13. december 2001-imeersut tigusimagatsigit, ajuusaarutigalugulu nalunaarutigissavarput akissupput kingusinaalaarmat.

Allakkatigut 09. november 2001-imeersutigut piumasaqarnersi siullermik akineqannginneranut pissutaavoq K_2 Kommunimit suliap qanoq ingerlaneranik akissummik utaqqisimagama.

Erseqqissaatigineqassaaq A-p meeqqanut akiligassaanut tunngatillugu aattaat august 2001-imi utertooruteqarnerata nalaani K_2 Kommuni saaffigineqarsimammat akiligassaanut tunngatillugu maani tigummisaqannginnatta saaffiginnissuteqarsimapput aattaallu apeqqutigineqarnerata kingorna akiligassat pineqartut kr. 17.137,40 maanga K Kommunimut nassiunneqarsimallutik. Erseqqissarneqassaarlu soorunami siornatigut maanga akiligassat pineqartut nassiunneqarsimangaluarput kisiannili maani akiligassat pineqartut akiligassatut nalunaarsorneqarsimanatik, tassaniipporlu ajornartorsiutaasut annersaat, naak K_2 Kommunip nassiussimagaluaraat maani akiligassatut nalunaarsorsimanngimmagit.

Suliamut atatillugu A-p naammagittaalliuutaanut ilaatinneqartut ilagaat kr. 17.000,00 ilanngaanneqarsimanerminut oqariartornera paattoorneqarsimagunarpoq, taamaallaammi kr. 2.272,50 maanngaanniik ukioq 2000-mut utertoorutaanit ilanngaanneqarnikuuvoq.

Erseqqissaatigineqassaarlu K_2 Kommunip maanngaanniit kr. 2.272,50 nassiunneqarsimasuungaluit K Kommunimut nassiussimammagit aningaasallu pineqartut A-mut utertinneqartussanngorlugit ingerlatinneqarput.

K Kommunimi akiliisitsiniartarfik unerartitsinermik allanillu suliaqarsimannginnami nassuiaatissaqanngilaq, taamaallaammi ukioq 2000-mut atatillugu utertoorutaanniit kr. 2.272,50 ilanngaatigineqarsimammata, Inatsisartut inatsisaanni nr. 3, 2. maj 1996-imeersoq § 5 naapertorlugu sulineqarnermigut, taamaalineranilu ilisimaneqanngilaq akiligassat qanoq pisoqaatiginersut.

Erseqqissaatigineqassaaq A-p meeqqanut akiligassai K Kommunip K_2 Kommunip piumasaqaataa malillugu tigusimagamigit akiligassaq piffissaq 25.05.1980-miik 25.11.1981-meersuupput.

Neriullunga nassuiaatigineqartut naammagineqassasut suliamimi erseqqissaatigeqqillugu allamik annerusumik suliaqartoqarsimanngimmat taamaallaat kr. 2.272, ilanngaatigineqarsimammata.

Ilanngullugu sag-ia piumasaqarnersi tunngavigalugu nassiunnerqarpoq."

K Kommunip mappiutaanit suliami allagaatinik imalimmit suliamut attuumassutillit makku erserput:

K_2 Kommunip K Kommunimut akiliisitsiniaqqusissutaa, 5. juni 1984-imi ullulerneqarsimasoq, meeqqanut akilersuutinut 18.895,00 kr.-nut siumoortumik tunniunneqarsimasunut tunngasoq.

K_2 Kommunip K Kommunimut allagai, 5. september 2001-imi ullulerneqarsimasut. Allakkani taakkunani K_2 Kommunip K Kommuni qinnuigaa meeqqamut 25. november 1963-imi inunngorsimasumut akilersuutit akilerneqartussanngorsimasut A-mut akilersinniaqqullugit. Akiitsut 17.137,40 kr.-iusut oqaatigineqarpoq. "Meeqqanut akilersuutinut akiitsunik naatsorsuineq" 10. april 1985-imi ullulerneqarsimasoq ilanngullugu nassiunneqarsimavoq. Tassannga erserpoq A 25. maj 1980-imi 12.625,40 kr.-nik akiitsoqartoq, akiitsullu taakku 25. november 1981-imi 17.137,40 kr.-nngorsimallutik.

K Kommunip A-mut allagai, 17. september 2001-imi ullulerneqarsimasut, suliaq akiitsunut tunngasoq pillugu nalunaarut pillugu. Allakkanit taakkunannga erserpoq K_2 Kommunip meeqqamut akilersuutit katillugit

17.137,40 kr.-t piffissamut 25. maj 1980-imit 25. november 1981-imut tunngasut pillugit akileeqqusissut nassiussimagaa.

K_2 Kommunip aamma K Kommunip akornanni e-mailikkut allaffigeqatigiinnerit, taakkunanngalu makku erserput:

K_2 Kommunip K Kommunimut e-mailikkut nassiussaa, 19. november 2001-imi ullulerneqarsimasoq:'

"Suliaq misissorsimavara.

Meeqqanut akilersuutit 25/11-1981-ip (meeqqap 18-iliffiata) tungaanoortut pineqarput.

Akileeqqusissut taanna ilisinnut 05/05-1984-imi nassiunneqarpoq, paasissutissiinersilu malillugu taamanimiilli pisoqalisoornermik kipititsisinnaasumik iliuuseqarsimanngilasi.

Meeqqanut akilersuutit Inatsisartut peqqussutaata nr. 2-p 3/3-94-imeersup siornaneersut ukiut tallimat 20-lluunniit qaangiunneranni pisoqalisoortarnermut atanersut suli inaarutaasumik qulaajarneqarsimanngilaq, kisianni suliami matumani tamanna aamma pingaarnerunngilaq, tassami pisassarisat taakku – ukiut 20-t qaangiunneranni pisoqalisoortarnermut atasimagaluarunilluunniit – ukioq manna augustip qaammataa pisoqalisooreersimammata.

Taamaalilluni A-p 2000-imi akileraarutinit utertoorutaanit ilanngaassinissamut tunngavissaqarsimanngilaq, taamaattumillu matumunnga peqatigitillugu aningaasat 2.272,50 kr.-t utertillugit nassiuppavut, qinnuigalusilu taakku A-mut utertillugit tunniuteqqullugit.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunip K_2 Kommunimut e-mailikkut nassiussaa, 23. november 2001-imi ullulerneqarsimasoq:

"Meeqqanut akilersuutit 1984-imi tigusimagivut oqaatigineqaraluartoq pisassarisat taakku maani K Kommunimi nalunaarsorneqarsimanngillat, taamaattumillu ... maanga sianermat taamatut oqarfigigaluarpara. Tassalu paasisinnaanngisara tassaavoq akiitsut taakku nalunaarsuiffimmut ilanngunneqarsimannginnerat. Taamaattumik pisassarisat taakku pillugit iliuuseqartoqarsimanngilaq, assersuutigalugu pisoqalisoornermik kipititsisinnaasunik iliuuseqarneq eqqarsaatigalugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p allagai 31. januar 2001-imi tiguakka, taakkunanilu pineqartup oqaatigaa aningaasat akilersinneqarsimasut 2.272,50 kr.-t kommuninit tigusimallugit.

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"1. Aallaqqaasiutitut oqaaseqaatikka:

K_2 Kommunip allakkatigut 5. september 2001-imeersutigut K Kommuni qinnuigaa meeqqanut akilersuutit 17.137,40 kr.-t akilerneqartussanngorsimasut A-mut akilersinniaqqullugit. Takussutissianit ilanngullugit nassiunneqartunit erserpoq pineqartut tassaasut akiitsut, aningaasallu kingulliul-

lugit taaneqartut piffissamut 25. november 1981-imit ukiup affaanut kingumoortumut tunngasuusut.

K_2 Kommunip mappiutaanit suliami allagaatinik imaqartumit erserpoq meeqqanut akilersuutit kingulliit K_2 Kommunip 26. maj 1981-imi utertillugit tunniussimagai.

K_2 Kommunip uannut allakkamini kingullerni 20. november 2001-imeersuni makku oqaatigai:

"K_2 Kommunip piumasarisai akilersinniarneqartussanngorlugit nassiunneqarsimapput K Kommuni aqqutigalugu junip qaammataani 1984-imi, K Kommunimit paasissutisiissutigineqartut malillugit taamanili pisoqalisoornermut kipititsissutaasinnaasumik sumilluunniit suliniuteqartoqarsimanngilaq, taamaattumillu piumasarisaasut K Kommuni 2001-imi augustip qaammataani A-p ukiumut 2000-imut akileraarutinit utertoorutissaanut akulerummat/ utertoorutissaanik arsaarinnissuteqarmat pisoqalisooreersimallutik.

Taamaattumik K_2 Kommunip manna ilutigalugu aningaasat akiliisitsiniarnikkut akilersinneqarsimasut K Kommunimut utertippai, taakku A-mut tunniuteqqinneqarnissaat qinnutigalugu.

Akilersuutinit piumasarisaasut matuma kingornagut pisoqalisoorsimasutut peerneqarumaarput."

Aningaasat akilersinneqarsimasut K_2 Kommunip K Kommunimut utertissimammagit A-mullu utertillugit tunniuteqqusimammagit pisoqalisoortarnermik apeqqut pillugu immikkut naliliinissannut pissutissaqanngilanga.

Kisianni K_2 Kommunip aamma K Kommunip suliami matumani suliamik suliarinninnerat pillugu imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarpunga:

<u>2. Meeqqanut akilersuutinik akiliisitsiniarnermi malittarisassatigut tunngavigisaq:</u>

Meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 3. marts 1994-imeersumi § 17, imm. 4 malillugu meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniunneqartartunik kommunip akiliisitsiniarsinnaatitaanera ukiut 20-t qaangiunneranni pisoqalisoortarpoq.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 30-mi, atortuulersitsinermut tunngasumi, oqaatigineqarpoq peqqussut taanna 1. juni 1994-imi atortuulersinneqartoq, meeqqanut akilersuutit pisassarisat ulloq taanna sioqqullugu akilerneqartussanngorsimasut aamma eqqarsaatigalugit.

Inatsisartut peqqussutaat taanna pillugu oqaaseqaatini § 17, imm. 4 pillugu imaattunik allassimasoqarpoq:

"Imm. 4 akiligassanngorsimasut qaqugukkut pisoqalisoorsimanerat pillugu maleruaqqusat paatsoorneqannginnissaat siunertaralugu ilanngunneqarsimavoq, qallunaallu meeqqanut tapit pillugit inatsisaanni § 18, imm. 1 assigalugu."

Ukiut 20-t qaangiunneranni pisoqalisoortarneq akiitsullip pisussaaffianik pisassarisaqartup eqqaasitsineratigut kipitinneqarsinnaavoq.

Inatsisit atortinneqarneranni periaaseq malillugu ilimagineqarpoq pisoqalisoornissamut killissarititat qanorluunniit ikkaluarpata pisortani oqartussaasup pisinnaatitaaffini suliniuteqanngippallaarnermigut annaasinnaagaa.

Tassalu inatsisilerinermi paasinneriaaseq taamatullu inatsisilerinermi periaasiusoq, Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu assigiimmik atorneqartoq, malillugit isumaqartoqarpoq pisassarisat pisoqalisuunngikkaluartut oqartussaasup annaasinnaagai, oqartussaasoq taamaaliornissaminut periarfissaqarsimagaluarluni sivisuatsiaamik akiliisitsiniarsimanngippat, tamatumalu peqatigisaanik akiitsulik isumaqalerluarsinnaasimappat piumasaasoq taamaatinneqarsimasoq imaluunniit atuutsinniarneqarunnaartoq.

Tamakku saniatigut ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngaviillu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup sulinerani atuupput.

Taamaalilluni pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik aallaaveqarnerup nassatarisaanik suliat suliarineqartut pillugit pasissutissanik pisariaqartunik pissarsiniarnissaq ingerlatsinermi oqartussaasut ataasiakkaat isumagisassaraat. Paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaq aalajangiinermi tunngavippiaasunut inatsisitigullu tunngaviusunut sammiveqarpoq. Taamaalilluni aalajangiinissatut eqqarsaatigisamut tunngavippiaasut pillugit paasissutissat pisariaqartut pissarsiarineqarnissaat ingerlatsinermi oqartussaasup isumagisassaraa. Tamatumunnga peqatigitillugu oqartussaasup taassuma aalajangiinermut inatsisitigut tunngaviusoq ingerlaavartumik nalilersuiffigisariaqarpaa, matumani aalajangiinissamut suli tunngavissaqarneranik naliliineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Tamatuma ilaatigut nassataraa oqartussaasup pisassarisanik akiliisitsiniartup akiliisitsinialinnginnermini pisassarisat akilersinniarneqarnissaat kissaatigineqartut suli pisassarisaanerat qulakkiissagaa. Pisassarisat suli pisassarisaanerat nalornissutigineqarpat pisassarisat akilersinniarneqannginneranni nalornissuteqarneq taanna qulaajarneqassaaq.

Meeqqanut akilersuutit A-mut akilersinniarneqartut inatsisitigut suli atuussinnaassuseqarnersut, imaluunniit meeqqanut akilersuutit taakku qanoq iliuuseqarniarsimanngippallaarnerup kingunerisaanik annaaneqarsimasinnaanersut K_2 Kommunip imaluunniit K Kommunip misissorsimanngilaat. Tamanna isorisarialerujussuartut isigaara. K_2 Kommuninut aamma K Kommunimut inassutigaara periaatsit naammaginartut kommunit taakku atulissagaat, taamaallilluni pisassarisat akiliisitsiniarnermut tunngaviusut pisassarisaanerat nalornissutigineqarsinnaappat pisassarisat akilersinniagassanngorlugit nassuinneqartaqqunagit akilersinniarneqartaqqunagilluunniit.

Eqqartuussisarneq pillugu Kalaallit Nunanni inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 2, nr. 4)-mi aalajangersarneqarpoq meeqqanut akilersuutit Kalaallit

Nunaanni oqartussaasumit aalajangersarneqarsimasut eqqartuussisoqariinngikkaluartoq akilersinniarneqarsinnaasut.

Inatsimmi tassani kapitali 7, § 13 malillugu meeqqanut akilersuutit akissarsianit unerartitsinikkut akilersinniarneqartarnerat pillugu malittarisassat immikkut ittut atuupput:

"Pilersuinermut akilersuutit ilanngartuinikkut akilersinniarsinnaatitaanerat atorunnaartassaaq tamatuminnga piumasaqarneq imaluunniit akilersuutit ataatsit siumoorlugit tunniunneqarnissaannik maleruaqqusat tamatumani atortuusut malillugit piumasaqarneq akilersuutit akilerneqartussanngorneranniit ukioq ataaseq tikitsinnagu saqqummiunneqanngikkaangata.

Imm. 2. Piumasanut ukiumut tallimanit sivisunerusumik akilerneqartussaareersimasunut ilanngartuusiisoqarsinnaanngilaq."

Imm. 1-imi malittarisassap qanoq kingunertutiginissaa inatsisip piareersaataasumik suliarineqarnerani sukumiinerusumik allaserineqarsimanngilaq, taamaallaat innersuussutigineqarsimalluni qallunaat inatsisaanni piffissaliussaq tassunga tunngasoq, oqaasiliorneranilu taamaallaat pineqarunarpoq akissarsianit unerartitsinikkut akiliisitsisarnissaq pillugu akiliutinik tigooraasussap piumasaqarnera.

Meeqqanut akilersuutinik akilersuineq pillugu qallunaat inatsisaanni aalajangersakkami tamatuma pissuseqataani taamaallaat pineqarpoq akiliutinik tigooraasussap piumasarisinnaagaa aningaasat akissarsianit unerartitsinikkut akilersortinneqassasut, matumunngalu ataqatigiissillugu isigisariaqarluni inuit ataasiakkaat piumasarisinnaanngimmassuk akiitsut akissarsianit unerartitsinikkut akilersorneqassasut. Siusinnerusukkut oqaatigisimavara nassuiaatinik allanik pissaqannginnama Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 13, imm. 1 imatut paasisariaqariga, taassuma qallunaat inatsisaat assigigaa.

Meeqqanut akilersuutinit siumoortumik tunniussimasaminit nammineq pisassarilersimasaminik kommunip aningaasanit akiitsullip pisassaanit unerartitsinikkut akiliisitsiniarsinnaatitaanera pisassarisat ukiut tallimat sinnerlugit akilerneqarsinnaasut eqqarsaatigalugit imm. 2 malillugu annaaneqartarpoq.

Taamaalilluni kommunip pisassarisai ukiut tallimat sinnerlugit akilerneqartussaasimappata akiliisitsiniarneq unerartitsinikkut pisinnaanngilaq, tak. eqqartuussisarneq pillugu Kalaallit Nunaanni inatsimmi kapitali 7, § 13, imm. 2, tak. § 12, imm. 1.

K Kommunip meeqqanut akilersuutinut akiitsut A-p akileraarutitigut utertoorutisiassaanit unerartitsinikkut akilersissimavai.

Meeqqanut akilersuutit unerartitsinikkut akilersinniarneqartut ukiut tallimat sinnerlugit akilerneqartussaasimammata isumaqarpunga K Kommunip akiliisitsiniarnera eqqortuusimanngitsoq.

Aningaasalli akilersinneqarsimasut A-mut utertillugit tunniunneqarsimanerannik qulaani oqaatigineqartut isiginiarlugit tamanna eqqarsaatigalugu annertunerusumik iliuseqarnissannut pissutissaqanngilanga.

Kommunip mappiutaa allagaatinik A-mut tunngasunik imalik ilanngullugu nassiuppara, atukkiunneqarnera qujassutigalugu.

A allakkat uku assilinerinik nassinneqarnermigut qulaani taaneqartunik ilisimatinneqarpoq.

A-p naammagittaalliuutaanut atatillugu annertunerusumik iliuseqassanngilanga."

K Kommuni aamma K_2 Kommuni inassuteqaatigisannut akissuteqaqqullugit 27. september 2002-mi nukingisaarpakka.

K Kommunip akissutaa 17. december 2002-mi tiguara. K Kommuni imatut allappoq:

"Allakkassinnilu allagaqaqqippusi inaattumik: K Kommunimut aammalu K_2 Kommunimut inassutigaara periaatsit naammaginartut kommunit pineqartut atulissagaat, taamaalilluni pisassarisat akiliisitsiniarnermut tunngaviusut pisassarisaanerat nalornissutigineqarsinnaappat pisassarisat akilersinniagassanngorlugit nassiunneqartaqqunagit akilersinniartaqqunagilluunniit.

Taamatut nalunaaruteqarnersi tunngavigalugu matumuuna nalunaarutigissavara inassuteqaatersi atulissallugu, taamatullu pisassarisat nalornissutigineqarsinnaasut akilersinniagassanngorlugit nassiunneqartassanngitsut akilersinniarneqartassanngitsulluunniit."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani K_2 Kommunimit tusagaqarsimanngilanga. Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani K Kommunip akissutaa isummerfigisimanngilara.

71 -Ilinniartitaaneq

1. Efterskolemiinnermut tapiissutit. Kukkusumik siunnersuisimanermut akisussaassuseq.

Namminersornerullutik Oqartussat tapiissutaannik, panimmi Qallunaat Nunaanni efterskolemiinneranut matussutissanik tigusaqarsimannginnini aammalu panimmi bilitsianut aningaasartuummik, kommunip akilerallarsimasaanik, A-p kommunimut taarsiilluni akiliinissaanik K Kommunip piumasaqarsimanera A-p naammagittaalliuutigai.

Namminersornerullutik Oqartussat, A-p tapiissutisisinnaanissaanik A-mik neriulluarsaarisimanngitsut, isornartorsiornissaat Ombudsmandip tunngavissaqarsorinngilaa.

Ombudsmandili isumaqarpoq A-p paniata efterskolemiinneranut pisortanit tapiissuteqarfigineqarnissamut A-p periarfissaqarnera pillugu kommunip A kukkusumik siunnersorsimagaa.

Naak kommunip oqartussaaffigisaata avataaniittumik siunnersuisoqarnera tassani pineqaraluartoq, kommuni A-mik siunnersuinermini ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik, tamatumunnga ataqatigiissillugu siunnersuinerup eqqortuussaaneranik nassataqartumik, maleruaasussaasimagaluarpoq.

Taamaattumik Ombudsmandi isumaqarpoq kommuni A-p naammagittaalliuutaata aalajangiiviginissaanut, kommuni taarsiiviginnittussanngornermik iliuuseqarsimanersoq pillugu kommunip isummerfiginnittussaaneranik nassataqartumut, pisussaaffeqarsimasoq. (J. nr. 11.10.79.01/056-97)

K Kommunimi 1997-imi tikeraarninni A nammineq ornigulluni 28. maj 1997-imi uannut saaffiginnippoq, panimmilu ...-p Danmarkimi efterskolimiissimaneranut atatillugu akiliuteqaqquneqarsimanini naammagittaalliuutigalugu.

A panimmi …-p Danmarkimi … Ungdomsskolimi sapaatit akunnerini 41-ni atuarnissani naammassisinnaaniassammagu Namminersornerullutik Oqartussanit tapiissutinik pisortaqarfiup immersugassaliaa assigiissaartumik oqaasertalersugaasoq atorlugu 16. januar 1996-imi qinnuteqarpoq.

Qinnuteqaat ulloq taanna K-p illoqarfiani atuarfimmit paasissutissanik makkuninnga inassuteqaammillu imaattumik allattuiffigineqarsimavoq:

”klasse 10 u” aamma ”Oqaaseqaatit: Avatangiisinit najukkaminit qimagunnissani pisariaqartikkamiuk piukkunnarpoq, atuagarsornikkulli pisinnaasai amigaateqarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Qinnuteqaat taanna Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut nassiunneqarsimavoq.

Qinnuteqaat pisortaqarfiup A-mut allakkatigut 2. maj 1996-imeersutigut imatut oqaasertalersorneqarsimasutigut itigartippaa:

"…-p, inuup-normua…, efterskolimiinnissaanut tapiissutinik qinnuteqaammut itigartitsissut.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup ajuusaarutigalugu nalunaarutigissavaa, efterskolimiinnermut tapiissutinik qinnuteqaatersi itigartitsissutigineqarmat.

Itigartitsinermut makku peqqutaapput:

Aningaasaliissutaasimasut iluanni akuerineqarsinnaasut sinnerujussuarlugit efterskolimiinnermut tapiiffigeqqulluni qinnuteqaateqartoqarsimavoq.

Taamaammat Pisortaqarfiup qinnuteqaatit tulleriiaartariaqarsimavai malittarisassat ataaniittut malillugit.

Qinnuteqartut piumasaqaatinik makkuninnga tamakkiisumik eqquutsitsisut salliutinneqarsimapput.

1) efterskolimiinnerup aallartinnerani angajoqqaat Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqassapput minnerpaamillu ukioq ataaseq aalajangersimasumik Kalaallit Nunaanni najugaqarsimassallutik,
2) efterskolimiinnerup aallartinnerani atuartoq 18-inik ukioqalersimassanngilaq,
3) atuartoq ukioq taanna 11. klassimi naammassisimassaaq, naammassinissaaluunniit ilimagineqarluni,
4) atuartoq efterskolimit Ilinniartitaanermi Ministeriaqarfimmit akuerisaasumi atuartussatut akuerineqarsimassaaq,
5) atuarfiup inassuteqaatai tiguneqarsimassapput,
6) qinuteqaat Namminersornerullutik Oqartussani tiguneqarsimassaaq 1996-imi februarip aallaqqaataa sioqqullugu.

Qinnuteqartut ukiumi atuarfiusumi 1995-1996-imi tapiiffigineqarsimanngitsut salliutinneqassapput.

Qinnuteqartut atuarfimmit piukkunnartutut oqaaseqaaserneqarsimasut salliutinneqassapput.

Qinnuteqartut, atuarfiup oqaaseqaatai karakteerillu nassiunneqartut naapertorlugit pisariaqartitsinerpaatut nalilerneqartut, efterskolimiinnermillu pissarsiaqarluarlutik naammassinnissimasut piginnaassutsikkut inuttullu tunngavigisamikkut patajaannerusorinartut salliutinneqassapput.

Taamaattumik … 10. klassimi atuarmat qinnuteqaatersi ajoraluartumik akuerineqarsinnaanngilaq."

Tamatuma kingorna K-p illoqarfiani atuarfimmit A-mut allakkat imaattut ilaapput:

"Namminersornerusuniit allagarsiat pillugu ippassaq oqaloqatigiippugut. Tamatuma kingornatigut efterskolemi atuarnerup Namminersornerusuniit taperneqanngitsumik akia naatsorsorpara. Akeq ilissi akilersinnaasarsi ukiumut 6.870,- kr.-niuvoq imaluunniit qaammammut 570,- kr.-nit. Oqaloqatigiikkatta paasisatsinniit minnerulaarpoq, maannalu paaserusuppara inissaq atorusunnerissi imaluunniit naamik. Sianerfiginnga.

Inuulluaqqusillunga

... , siunnersorti, 7-12. klasse."

Allakkiamit A-p uannut naammagittaalliuutaanut atatillugu allatannit makku aamma erserput:

”Kisianni meeqqap atuarneranut matusissutissatut akiligassanut akiligassiissut 11.890,- kr.-nik aningaasartalik ... Ungdomsskolimit A-p tiguaa. Aammattaaq K-p illoqarfianit Danmarkimi illoqarfimmut siumuinnaq billettip akianut matusissutissatut akileeqqusissut 6.695,- kr.-nik aningaasartalik K Kommunimit A-p nuliata tiguaa. Tassa imaappoq billetti K Kommunip akilerallarsimagaa. Kiisalu meeqqap utimut billettissaa A-p inniminnersimavaa, tassami kommuni Namminersornerullutilluunniit Oqartussat meeqqap aallarnissaa massakkut sapaatit akunnerinik marlussunnik sioqqullugu taamaaliorsimanngimmata.

A oqarfigineqarsimavoq meeqqap efterskolimiinneranut ilaqutariit aningaasartuutaat oqaatigineqaqqaartutut 6.780,- kr.-iunatik 25.280,- kr.-iussasut. Tamanna tunngavigalugu A aalajangersimavoq kommunimi kultureqarnermut atuartitsinermullu ataatsimiititaliamut atuarfimmi allaffeqartumut allanniarluni, ilaatigut ilinniartitsisup siunnersuisuusup kukkusumik paasissutissiisimanera naammagittaalliuutigalugu, ilaatigullu akiligassat ilaannut aningaasanik tapiiffigineqarnissaq qinnutigalugu.

A-p atuarfiup pisortaa ... oqaloqatigisimavaa, taannalu oqarsimavoq kommuni apeqqut pillugu aaqqiissutissamik nassaarnialersoq, tassami Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Naalakkersuisup Konrad Steenholdtip kommunimut tikeraarnerminut atatillugu neriorsuutigisimammagu angajoqqaat namminneq akiliillutik meeqqaminnik efterskoliliartitsisimasut atuarnermut akiliutit akilissanngikkaat. Taamaattumik ... oqarsimavoq A-p naammagittaalliuut qinnuteqaallu tunniuttariaqanngikkai. Naammagittaalliuut ullulerneqarsimanngilaq, ilanngussaq takuuk.

Aammattaaq A-p oqaatigaa atuarfiup pisortaata tullia ... oqaloqatigisimallugu, taannalu oqarsimasoq kommuni aaqqiissutissamik junip qaammataani nassaarniarniartoq.

Oqaloqatigiinnerup kingorna akiliisitsiniarnermi suliaq akiliitsiniartarfimmi ilaqutariit aqqanni pilersinneqarsimanersoq inatsisilerinermullu pisortarlu misissorparput, pingaartumik naammagittaalliortup naammagittaalliuummut ilanngullugu billettip akianut matusissutissatut akiligassiissut K Kommunimit A-p nulianut ingerlatinneqarsimasoq saqqummiummagu. Soorlu tamanna naatsorsuutigigipput akiliisitsiniartarfiup pisortaata ...-p oqaatigaa suliamik taamaattumik pilersitsisoqarsimasoq, atuarfilli erseqqilluinnartumik oqarsimalluni aningaasat akilersinniarneqassanngitsut. Aammattaaq ...-p allagaatit arlallit saqqummiuppai, taakkunanngalu erserluni billettimut aningaasartuutit kommunip akilerallarsimagai, tamatumalu kingorna Namminersornerullutik Oqartussanut akiligassanngorlugit nassiussimallugit. Namminersornerullutilli Oqartussat aningaasartuutit taakku K Kommunimut akiligassanngorlugit uterteqqissimallugit (!!!), tassalu suliaq tassunga killissimavoq, sulili aaqqiissutissamik nassaartoqarsimamani.”

Paasissutissiissutigineqartut malillugit … Ungdomsskolip akiligassiissutaa kommunip matussusersimanngilaa.

Kommunimi kultureqarnermut atuartitsinermullu ataatsimiititaliamut saaffiginnissut A-p eqqaasaa tassaavoq allakkat ullulerneqarsimanngitsut imaattut:

„Kultureqarnermut Atuartitsinermullu Ataatsimiititaliaq
…, ..., maannakkut … Ungdomskolemiittoq pillugu.

Ilinniartitsisup siunnersuisuusup, ...-p atuartut angajoqqaavinut eqqunngitsunik paasissutissiinera pillugu naammagittaalliuuteqarpunga, tamanna akuersaarsinnaannginnakku.

Pineqartoq tassaavoq ilinniartitsisup siunnersuisuusup Danmarkimi atuarfimmiinnerup akianik paasitissimammanga. Allappoq akia 6.870.- koruuniusoq ukiumut imaluunniit qaammammut 570,- kr, tamannalu uannut akilissallugu ajunngikkaluarpoq. – Maannali paasitinneqarsimavunga, angalanermut uternermullu akit ilangullugit akiliutissaq 25.280,- koruuniusoq.

Taamaattumik akiligassiissutip ilaanut tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarniarpunga, minnerunngitsumik kukkusumik paasissutissiissutit ilinniartitsisumit siunnersuisuusumit uannut apuunneqarsimasut pissutigalugit.

In.in.

A“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K-p illoqarfiani atuarfik pisortaqarfimmut 26. september 1996-imi imatut allappoq:

“Kiip, att. ... 3900 Nuuk

K-p illoqarfia, 26.9.96. Allakkat nr. … Jour.nr. …

Namminersornerusut efterskolimi atuartunut tapiissutaasa tunniunneqarnissaannut atatillugu, paasivara angajoqqaat arlaqartut atuarfiillu uannut tapiissutit amigaataanerat pillugu saaffiginnissuteqartartut. Tamatumunnga atatillugu ilinnut oqarasuaatikkut saaffiginnissimavunga, akineqarlungalu atuarfiit naatsorsuusiaminnit qaammammut kingumoortumik nalunaaruteqartartillugit, tapiissutit ingerlaannartumik nassiunneqartassasut.

Ajuusaarutigaluguli paasivara tamanna suli pisimanngitsoq. Tamatumunnga atatillugu aperissavassi, qaqugu tapiissutit akilerneqarnissaat ilimagineqarsinnaanersoq.

Ikinngutinnersumik inuulluarit

..., Ilinn. siunners. 7-12 kl. K-p illoqarfiani atuarfik.

Assilinera atuarfimmi pisortaanermut” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommuni pisortaqarfimmut 15. januar 1997-imi imatut allaqqippoq:

”Bilitsinut aningaasartuutit pillugit

Efterskolemi atuartunut ukununnga sisimanut bilitsinut aningaasartuutinut tunngatillugu maluginiarneqassaaq imaattoq: Maajip naalernerani KIIP-imi siunersortimit, ...-imit atuartut sorliit efterskolimiinissaminnut namminersornerusunit tapiiffigineqassanersut paasisitsissummik tigusaqarpunga.

X, Y, ... aamma Z tamarmik itigartinneqarput.

Taamaakkaluartoq allanut itigartitaasunut akerliusumik, taakkua assut aallarusupput, taamaammallu oqarasuaatikkut ... attaveqarfigeqqippara, taanalu oqaasiinnartigut neriorsuuteqarpoq “aallartissagivut, tassanngaaniillu iluarsiivigineqarumaartut.”

Taakkorpiaat sisamaasut aallartinnissaannut maanngaanniit tunngavigineqarpoq, nalinginnaasuunngitsumik Danmarkimiinnissaq assut pissarsivigissagaat.

Junillu aallartinnerani allagaqarpugut, taamanilu uanga kikkut tapiiffigineqarsimanersut tapiiffigineqanngitsullu kikkuunersut listiliorpunga. Takuneqarsinnaasutut atuartut taakkua sisamat “tapiiffigisat” akornanniipput.

Inaarutaasumik oqarasuaatikkut ...-imut sianernermi juni aallartittoq akuersaarpoq "uagut maanngaaniit iluarsissavarput."

Efterskolimi atuartut aallarput, ilai timmisartumi inissaqannginneq pissutigalugu kingusinaalaarlutik. Septemberi aallartittoq oqarasuaatikkut ...-imut saaffiginnippunga, namminersornerusut tapiissutaasa akilerneqannginnerat pissutigalugu, ilaatigut taakkununnga sisamanut taaneqartunut. Paasitinneqaqqippunga "maannakkut piffissaq apeqqutaaginnarpoq, atuarfiillu akiligassiissutinik ...-mut qaammammoortunik kingumut nassiussisalernissaat." Qanorli pisoqanngilaq, taamaammallu 26.9 allagaq ilanngunneqartoq nr. ...-imut nassiuppara. Tamannali sunnguamilluunniit akissutisiffiginngilara.

Tassalu suliaq 96-imi majimiit maannamut.

Ilanngunneqarput: Namminersornerusunit sisamanut taakkununnga itigartitsissutit, tapiiffigineqartunik tapiiffigineqanngitsunillu allattukkakka." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip pisortaqarfik suliami akissuteqaqqullugu 19. marts 1997-imi nukingisaarpaa.

Pisortaqarfiup kommuni 24. april 1997-imi imatut akivaa:

"[Ilinniartitsisoq siunnersuisoq] arlaleriarluni oqarasuaatikkut KIIP-imut 1996-imi upernaakkut K-p illoqarfianiit atuartut efterskolimiinniissaannut tapiissutinik qinnuteqaatinut itigartitsineq allanngortinniarlugu saaffiginnittarsimavoq.

KIIP-imi siunnersortimit erseqqissaatigineqarpoq immikkut ittumik pineqartunut tapiissuteqartoqarnissaa pisinnaanngitsoq, ilaatigut itigartitsissutit, itigartitsinermut peqqutigineqartut assinginik peqquteqartumik itigartinneqartut, aammalu aningaasaliissutit nungussimanerat, eqqarsaatigalugit. Tunngavigisaq akuerineqarpoq.

Kingornatigut tapiissutinik aammalu bilitsinut aningaasartuutinik taarsiinissaq aammalu efterskolinut tapiissutinik akiliisarneq eqqarsaatigalugu ingerlatsisarneq pillugu saaffiginnissutit, suleriaatsimi periaaseq malillugu aammalu oqaasiinnartigut, atuartut tapiiffigineqareersut pillugit, ilitsersuinertut akissuteqarfigineqarsimapput.

Taamaasilluni ... allalluunniit KIIP-mit atuartunut taaneqartunut tapiissuteqarnissamik neriusaarneqarsimanngillat.

K-p illoqarfiani ukiup siuliani assinganik kukkuneqarsimavoq, atuartut marlussuit aallartinneqarmata tapiiffigineqarnissamik neriorsuiffigineqarsimanngitsut, taamaammat "ajunngitsumik isumaqarluni"-mik oqarneq pisimasuni marloriarluni taakkunani tunngaviginiarneqarsinnaanngilaq.

Ingerlatsiviup tungaanit isigalugu matumuuna erseqqissaatigineqassaaq suliat aningaasaliissutinik ilaqartut pillugit attaveqatigiinneq illuatungeriit peqataasut akornanni allakkatigut ingerlanneqartussaavoq, taamaattumillu KIIP-ip suliani taamaattuni pisuni tamani suliami allagaatit tunaartarivai.

Taamaammat atuartunut pineqartunut tapiissutinik tunniussinissamut tunngavissaqanngilaq taammaammallu taakkunannga Danmarkimi efterskolimut inissiinerup kommuni nammakkersortariaqarpaa.

KIIP-i suliami allamik qanoq iliuuseqassanngilaq, atuartunut taakkununnga tapiissuteqarnissaq pillugu allakkatigut itigartitsinikkut aalajangiineqareermat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommuni pisortaqarfimmut 13. maj 1997-imi imaattunik allagaqaqqippoq:

”Matuma qulaani taaneqartoq allagaq innersuussutigalugu makkua oqaatigissavakka.

Isumaqartuarpunga ilinniartitsisoq siunnersuisoq ... ajunngitsumik isumaqarluni iliuuseqarsimasoq.

Pisortaqarfiullu allagaqatigisarsimaneratigut takuneqarsinnaavoq 26.09.-96-imili allakkatigut ajornartorsiut pillugu saaffiginnissimasoq. Allakkat nr. …, j. nr. ... Saaffiginnissummut tassunga ingerlatsivik akissutaasinnaasumik tigusaqarsimanngilaq.

Kingornatigut ... allakkatigut arlaleriarluni pisortaqarfimmut saaffiginnittarsimagaluarpoq taamatut angusaqaataanngitsunik.

Isumaqarpunga uteqattaartumik pisortaqarfimmut saaffiginnissutit 24.04.-97 sioqqullugu akineqarsimannginnerat kukkunerusoq.

Matuma qulaani pineqartut eqqarsaatigalugit pisortaqarfik qinnuigissavara suliaq naliliiffigigeqqeqqullugu.

.... Atuarfimmi pisortat qullersaat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkat issuarneqartut kingulliit pisortaqarfimmit akineqarsimanersut takuneqarsinnaanngilaq.

A-p uannut naammagittaalliornerata kingorna kommunimi kultureqarnermut atuartitsinermullu ataatsimiititaliamut paasiniaaninni kommunimi atuarfimmi pisortaq ... aamma ilinniartitsisoq siunnersuisuusoq ... naammagittaalliuut pillugu oqaasiinnartigut imaattunik oqaaseqaateqarput, tak. tamanna pillugu allakkiara 4. juni 1997-imeersoq:

”Marluullutik nassuiaallutik oqarput efterskolimiinnissamut tapiissutinik angajoqqaat/atuartut qinnuteqaataat kisiisa kommunip KIIP-imut ingerlateqqittarai, tapiissuteqartoqassanersorlu taassuma inaarutaasumik aalajangiivigisarlugu. Tapiissutit Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutigisassaraat. Akiligassanilli utertitsilluni akiliisarnerup nassatarisaanik meeqqat bilitsissaat kommunip inniminnertarpai, aningaasartuutillu tamatuma kingorna Namminersornerullutik Oqartussat oqimaaqatigiissitsinerat aqqutigalugu KIIP-mut akiligassanngorlugit nassiuttarlugit.

Taamaalillutik Namminersornerullutik Oqartussat tapiissutaannik qinnuteqaatit pillugit suliani angajoqqaat KIIP-ilu illua’tungeriittuupput.

...

A-p pania … pillugu suliami tapiissuteqarnissaq kommunimut oqaasiinnakkut neriorsuutigineqarsimavoq, tamannali KIIP-ip utertissimallugu, bilitsinut aningaasartuutit kommunip akiligassanngortillugit nassiussai utertinneqarsimapput, kommunip akiligassaatut. Taamaaliornikkut A Namminersornerullutik Oqartussat tapiissutaannik bilitsimullu aningaasartuutinik akiliisinniarneqarsimavoq.

Bilitsimut aningaasartuutit uterteqqillugit akilersinniakkat kommunip akiliisitsiniartarfianut nassiunneqarsimammata akiliisitsiniartarfimmi ... nalunaarfigineqarpoq akiliisitsiniarneq unitsikkallarneqassasoq, tassalu suliap ullumi killiffia.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfimmut 22. juni 1997-imi imatut allappunga:

”1997-imi Kalaallit Nunaanni kommuninut angalanermut atatillugu K-p illoqarfiani naapinneqarfigisinnaasami nalaani A-p panimmi ..p … Ungdomsskolimi efter-

skolimiinnissaanut tapiissutinik qinnuteqaatip Namminersornerullutik Oqartussanit itigartinneqarneranik naammagittaalliuutaa Ombudsmandip tiguaa.

Tamatumunnga naammagittaalliuullu pillugu suliamut allamut atatillugu atuarfiup pisortaanera ... aamma ilinniartitsisoq siunnersortaasoq .... suliami illua'tungiusutut oqaasiinnartigut oqaaseqaateqarput, tak. tamanna pillugu allakkiap assilinera ilanngullugu nassiunneqartoq.

Tamanna ilanngussallu ataani taaneqartut Atorfeqarfiup suliamik suliarinninnerani atugassatut atuarfimmi pisortaanerup tunniussaasa assilineri ilanngullugit nassiunneqartut innersuussutigalugit Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu mappilu allagaatinik naammagittaalliortumut tungasunik imalik atukkiuteqqullugu:

- Ukiumi atuarfiusumi 1996/1997-imi efterskolimi atuartut Namminersornerullutik Oqartussanit tapiiffigineqarlutik tiguneqartutut kommunimit isigineqartut pillugit takussutissiaq
- ...-p A-mut allagai 7. maj 1996-imeersut
- A-p ... pillugu Kultureqarnermut Atuartitsinermullu Ataatsimiititaliamut naammagittaalliuutaa ullulerneqanngitsoq
- … Ungdomsskolimit A-mut akiligassiissut 27. juni 1996-imeersoq
- ...-p KIIP-imut, att. ..., allagai 26. september 1996-imeersut
- ...-p KIIP-imut, att. ..., allagai 15. januar 1997-imeersut
- ...-p KIIP-imut, att. ..., allagai 19. marts 1997-imeersut
- ... KIIP-ip K Kommunimut allagai 24. april 1997-imeersut
- ...-p KIIP-imut allagai 13. maj 1997-imeersut.

Paatsoortoqaqqunagu oqaatigineqarpoq pisortaqarfiup oqaaseqaataa naammagittaalliortumut suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaatigalugu saqqummiunneqarniarmat.

Naammagittaalliortoq allakkatigut allatigut ilisimatinneqarpoq suliaq Pisortaqarfimmut oqaaseqaateqarfigisassanngorlugu nassiunneqarsimasoq.

Aammattaaq allakkat uku assilineri K Kommunimi kultureqarnermut atuartitsinermullu ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutitut nassiuppakka."

Pisortaqarfik akissuteqaqqullugu 22. september 1997-imi aamma 16. februar 1998-imi nukingisaarpara.

Pisortaqarfimmut 30. marts 1998-imi imatut allappunga:

"Pisortaqarfiup allagai 3. marts 1998-imi tigusimavakka, taakkunani ilisimatitsissutigineqarluni suliamut mappi eqqartorneqartoq pisimasumi allaatigineqartoq taannaasoq pillugu suliamut allamut atassuteqartumik Ombudsmandimut nassiunneqareersimasoq, aammalu pisortaqarfiup suliamut mappip utertinneqarnissaa qinnutigigaa pisortaqarfiup maanga oqaaseqaatissamik suliarinninnissaa siunertaralugu.

Tamanna pillugu innersuussutigissavara suliamut pisortaqarfiup innersuussutigisaanut atasumik suliamut mappi nassiunneqarsimasoq utertissimagakku.

Kisiannili isumaqarpunga suliamut mappi tigusimasara Ombudsmandip A-p naammagittaalliuutaanik suliaqarneranut pingaaruteqanngitsoq, suliamummi mappi taamaallaat pisortaqarfiup Ombudsmandimik allaffigeqateqarneranik pisortaqarfiullu naammagittaalliuummi, Ombudsmandip maannakkut suliarisaani, allami efterskolemik allaffigeqateqartarnerani allakkat assilinerinik ataasiakkaanik imaqarmat.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigeqqissavara …p … Efterskolemi inissarsinera najugaqarneralu pillugit pisortaqarfiup suliassaataanik nassiusseqqullugu, matumunnga ilanngullugu pisortaqarfiup efterskolemik allanillu allaffigeqateqartarnerani allakkanik."

Pisortaqarfiup mappiutaa suliami allagaatinik imalik, journal nr. … 27. august 1998-imi tiguara, A-p naammagittaalliortullu allap meeqqamik Danmarkimi 1996-imi aamma 1997-imi efterskolimiinnerinut atatillugu akileeqquneqarsimanertik pillugu naammagittaalliuutaasa suliarinerini atugassatut.

Mappili suliami allagaatinik imalik nassiunneqartoq ukiumut atuarfiusumut 1997/1998-imut tunngasuuvoq, ungaluanili allassimalluni suliat ukiunut atuarfiusunut 1995/1996-imut aamma 1996/1997-imut tunngasuusut, journal nr. ...

Taamaattumik pisortaqarfik oqarasuaatikkut 8. september 1998-imi qinnuigaara mappi suliami allagaatinik imalik eqqortoq nassiuteqqullugu.

Mappi suliami allagaatinik imalik taanna 10. september 1998-imi tiguara.

Mappit 19. februar 1999-imi utertillugit nassiuppakka, tamatumunngalu peqatigitillugu pisortaqarfimmut imatut allallunga:

”Naammagittaalliuummi suliarisanni paasissutissanik suli tigusaqarsimanngininnik pisortaqarfimmik 8. september 1998-imi oqarasuaatikkut eqqaasitsereernerma kingorna pisortaqarfiup suliami mappiutaa, j. nr. ..., suliamut mappimi, j. nr. …, suliap ungaluanut innersuussiffiusoq 10. september 1998-imi tiguara.

Suliamut mappit eqqartorneqartut matumuuna utertippakka, atukkiunneqarnerat qujassutigalugu.

Kisiannili, suliami paasissutissanik pigineqartunik tamanik misissuereernerup kingorna, paasisinnaavara suliami allagaatit pisortaqarfiup pigisai tamaasa suli tigusimanngikkikka.

Suliami pappiaraatit assilinerini, K Kommunianit aamma A-mit tigusimasanni, maluginiarsimavara ilaatigut kommunimit pisortaqarfimmut allakkatigut saaffiginnissutinik 26. september 1996-imeersunik, 15. januar 1997-imeersunik aamma 19. marts 1997-imeersunik akineqarsimasorinanngitsunik sulianulluunniit uannut misissugassanngortineqarsimasunut ilanngunneqarsimanngitsunik, ilaatigullu pisortaqarfimmit allakkanik, …-imik normulinnik, j. nr. ..., 24. april 1997-imi ullulikkanik taamatuttaaq suliami nassaassaanngitsunik nassaassaqartoq.

Aammattaaq efterskolemiinnissamut tapiissuteqarfigineqarnissamik qinnuteqaatip, pisortaqarfiup allakkatigut …-mik normulitsigut 2. maj 1996-imeersutigut, j. nr. …, itigartitsissutisimasaata assilinera pigineqanngilaq.

Matuma saniatigut K Kommunip ilisimatitsissutigaa ... Qallunaat Nunaanni efterskoleliarluni angalaneranut atatillugu bilitsimut aningaasartuut Namminersornerullutik Oqartussanit akilersinneqarsimasoq, kisiannili Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuut utertillugu kommunimit akilersissimagaat.

Naatsorsuutinut allattukkat pillugit paasissutissat pisortaqarfiullu allakkiai tamannalu pillugu allaffigeqatigiinnermi allakkat taamatuttaaq suliami allagaatini, uannut misissugassanngortinneqarsimasuni, nassaassaanngillat.

Kiisalu … Efterskolemik, … atuarfigisimasaanik, pisortaqarfiup allaffigeqateqarsimasinnaanera pillugu paasissutissanik nassaassaqanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu pisortaqarfik qinnuigeqqissavara suliami mappinik, paasissutissanik siuliini ujartukkannik imalinnik, tamavinnik nassiusseqqullugu.

Pissutsit allaaserineqartut pillugit suliami allagaatit tamaasa pisortaqarfiup pissarsiarisinnaanngippagit, pisortaqarfik matumunnga pissutaasumik nassuiaateqaqqullugu qinnuigissavara, tassami suliami allagaatit annertuut tammarnerannik piso-

qarsimasinnaanera taamaassappat A-p naammagittaalliuutaanik suliaqarninnut atatillugu maanngaanniit misissugassanngortinneqarumaarmat.

Tamatumunnga peqatigitillugu ilimagaara pisortaqarfiup akissutaatigut … efterskolemiinneranut akiliummik akiliisinneqarsimanermut atatillugu pisortaqarfiup sumiginnaanermik takutitaqarsimanera pillugu A-p naammagittaalliuutaanut pisortaqarfiup oqaaseqaataanik tigusaqassallunga."

Pisortaqarfiup 12. marts 1999-imi imatut akivaanga:

"A-p naammagittaalliuutaani paasissutissat qinnutigineqartut matumuuna nassiunneqarput.

…p angalaneranut aningaasartuutit akiligassartaasa ingerlateqqinneqarnerannut/-utertinneqarnerannut atatillugu, soorunami KIIP-ip naatsorsuutaani paasissutissanik nassaassaqarsimanngilaq, tassunga tunngasumik naatsorsuutinut ilanngussaqartoqarsimanngimmat, taamaattumillu naatsorsuuserisut malillugit tamatumunnga tunngasunik akiliutinik ingerlatitseqqinneqarsimanani.

Ombudsmandip aamma Pisortaqarfik qinnuigaa A-p, Pisortaqarfiup A-p, …p efterskolimiinneranut atatillugu, akileeqquneqarsimaneranut atatillugu sumiginnaasimaneranik, oqarsimaneranut atatillugu oqaaseqateqaqqullugu.

Pisortaqarfiup tamatumunnga atatillugu oqaatigissavaa, efterskolimiinnissamik akuersissuteqartarnermut atatillugu maanngaaniit maleqqissaagaasumik periuseqartugut. Periutsimut ilaatigut ilaavoq, qanorluunniit pisoqaraluartillugu oqaasiinnartigut neriorsuuteqartoqassanani. Taamani siunnersuisuusimasup oqaasiinnartigut kommunimut neriorsuuteqarsimaneranik oqarnera ilumuunnginnerarneqarsinnaavoq.

Suliami aalajangersimasumi Pisortaqarfiup periuseq atuuttuusoq malillugu qinnuteqaammut efterskolimiinnissamut piumasarisaasut naammassineqarsimanngin-nerannik tunngaveqartillugu itigartitsissut nalunaarutigisimavaa. Taamaattumik Pisortaqarfiup sumiginnaasimanerup suunera takujuminaatsippaa.

Kommunip ingerlatsiviata suna qinnuteqartunut nalunaarutigisimaneraa kommunip nammineq akisussaaffigisariaqarpaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommuni oqaaseqaateqaqqullugu 25. september 2000-imi imatut qinnuigaara:

"Kommunip nalunngisaatut, A Ombudsmandip K Kommunimi 1997-imi tikeraarsimanerani panimmi 1996/1997-imi efterskolimiinneranut aningaasartuutinut 25.991 koruuninut tamakkiisumik akiligassinneqarnerminik naammagittaalliuteqarpoq.

Maannakkut isumaqarpunga Namminersornerullutik Oqartussaniit suliamut paasissutissat tamaasa pigalugit.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga misissuinera kommunip suliamik suliarinninneranik misissuinermik ilasariaqartoq.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara kommunip A-p panimmi efterskolimiinnissaanut qinnuteqaataata suliarineqarneranut tunngasunik allagaatit tamaasa, kommunip akiliinissamut tunngasumik allagaatai ilanngullugit, uannut nassiuteqqullugit.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni qinnuigaara makkununnga oqaaseqaateqaqqullugu:

- Kommunip siunnersuisuata ilinniartitsisup ...-p 7. maj 1996-imi allakkani (assilineri ilanngunneqartuni) A nalunaarfigisimavaa A-p efterskolimiinnermut akiliu-

tissai namminersornerusut tapiissutaat ilanngunnagit 6.870 koruuninik annertussuseqassasut.

Kommuni qinnuigineqarpoq, suna tunngavigalugu kommunip A aningaasanik amerlanerusunik akileeqqusimaneraa nassuiaateqarfigeqqullugu.

- A-kkunnit kommunip Kultureqarnermut Atuartitsinermullu Ataatsimiititaliaanut allagaat ullulerneqarsimanngitsut (assilineri ilanngunneqartut) pigineqarput, tassani siunnersuisutut ilinniartitsisoq taaneqartoq naammagittaalliuutigineqarluni, aammalu aningaasanik taperneqarnissamik qinnuteqaataasut.

Kommuni qinnuigineqarpoq, allakkat taakkua qanoq kommunimit akineqarsimanersut nassuiaateqarfigeqqullugu.

Ilisimatitsissutigissavara kommunip akissutai A-mut suliami peqataasutut oqaaseqarfigisassanngorlugit saqqummiunneqarsinnaassammata."

Kommunimi atuarfimmi pisortaanerup ...-p allakkat 25. november 2000-imeersut kommunimit tiguneqarnerisa kingorna oqarasuaatikkut attaveqarfigaanga. A toqukkut qimagussimasoq kommunip nalunaarutigaa.

Taamaattumik K-p Eqqartuussivia A-p toqukkut qimagunnerani pigisaanik suliarinnittuusoq allakkatigut 27. oktober 2000-imeersutigut qinnuigaara suliamik suliarinninnera ingerlatiinnassagiga qimataasut kissaatigineraat nalunaarfigeqqullunga.

Eqqartuussiviup allakkatigut 7. november 2000-imeersutigut nalunaarfigaanga suliap ingerlaannarnissaa qimataasut kissaatigigaat, suliamik suliarinninnermi kukkusoqarsimasinnaanerata qulaajarneqarnissaa siunertaralugu.

Kommuni allakkatigut 5. januar 2001-imeersutigut nalunaarfigaara suliamik suliarinninnera ingerlatiinnariga, tamatumunngalu peqatigitillugu allakkama 25. september 2000-imeersut akineqarnissaat eqqaasitsissutigalugu.

Kommunip 17. januar 2001-imi imatut akivaanga:

"05.01.2001-imi allagaq nr. ..., J. nr. ... innersuussutigalugu, kommunip 25. septemberimi allakkanut akissutaa nassiutissavara.

Tunngaviusumik aallaqqaasiullugu oqaatigissavara, kommunip/atuarfeqarfiup atuartut efterskolimukartinneq ajormagit atuarfimmi anginermi ilinniartitsisup siunnersuisuusup angajoqqaat naammassisassanik assigiinngitsunik ikiortarpai – kisiannili angajoqqaat – KIIP-ip efterskolillu ataasiakkaat akornanni suliaalluni. Tamatumumali ilinniartitsisoq siunnersuisuusoq unneqqaserissumik siunnersuinissaanik piiaaffiginngilaa. Ilanngussaq 6

• Kommunip ilinniartitsisup siunnersortip ...-p allagaasigut nalunaarutigaa Namminersornerullutik Oqartussanit tapiiffigisaanngitsumik efterskolimiinnissaq 6.870,- akeqassasoq.

Allakkat ...-mit A-mut nassiunneqarput ingerlatsivimmut assilineratigut ilisimatitsinertaqanngitsumik. Atuarfimmi pisortamut ilisimatitsissut tunniunneqartoq siulleq tassaavoq ...-p ilinniartunut ukiumi atuarfiusumi 96/97-imi inissaqartunut allattugai. Tassani ... ilaavoq: Tigutippoq – tapiiffigineqarneq. Tamannalu ...-p ...-imik – KIIP, oqarasuaatikkut ataveqarneranut atavoq. Ilanngussaq 1

• Suna tunngavigalugu A-p aningaasanik amerlanerusunik kommunimit piumaffigineqarsimaneranut kommunip suna tunngavigisimaneraa Kommunip nassuiaateqarfigissavaa.

Atuarfimmi pisortaanerup suliniuteqarneratigut efterskolimiinnermut akiliisitsiniarneq kommunip unitsissimavaa – suliamut kikkut akisussaasuunersut paasineqarnissaata tungaanut - Aningaasat akilertinneqanngillat.

A-p kommunip taamani Kultureqarnermut Atuartitsinermullu Ataatsimiititaliaa tapiiffigineqarnissamut qinnuteqarfigaa. Allakkami tassani taamani ilinniartitsisoq siunnersuisuusoq ... naammagittaalliuutigineqarpoq.

Qinnuteqaat taanna aamma unitsinneqarpoq, akiliinissamut tunngasut KIIP-imik isumaqatigiissutigineqarnissaata tungaanut. Tamatumanilu aamma ilanngussat 2 – 4, ilinniartitsisup siunnersuisuusup KIIP-imiit akissummik pissarsiniaatigisaanut aammalu atuarfimmi pisortaanermit allakkat – ilanngussaq 5 – innersuussutigineqarput.

Kultureqarnermut Atuartitsinermullu ingerlatsiviup tungaaniit suliaq paatsuunganartortaqanngilaq. ...-mit ...-p namminersornerusunit tapiiffigineqarluni ... efterskolimut tigusaasimaneranik nalunaarut tigusimavarput.

Kingornatigut ilinniartitsisoq siunnersuisuusoq qaammatit arfineq-pingasut ingerlaneranni KIIP-imut pisortatigoortumik allakkatigut arlaqartutigut suliaq pillugu paasisitsissummik pissarsiniartarsimagaluarpoq – akissuteqarfigineqanngitsunik!! Aatsaat 24.04.97-imi pisortaqarfik akissuteqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

„Misissuininnut tunngavippiaasoq.

Paasissutissiissutigineqartut malillugit A-p pania ... 1996-imi Danmarkimi efterskolimiissimavoq pisortanit tapiiffigineqarnani.

Efterskolimiinnermut atatillugu makku aningaasartuutigineqarsimapput:

...-p Danmarkiliarnerani bilitsimut aningaasartuutit 6.695 kr.-t kommunip akilersimasai, A-llu pigissaanit toqukkut qimataanit kommunip akilersinniarsinnaasorisai.

...-p Danmarkimit uterluni angalaneranut aningaasartuutit 6.695 kr.-t A-p akilersimasai.

... Ungdomsskolip A-mut akilersinniarsimasai 11.890 kr.-nik aningaasartaqartut. Taakku akilerneqarsimanersut oqaatigineqarsimanngilaq.

Tamatunga kingorna ilaatigut apeqqutaalerpoq kommunip bilitsimut aningaasartuutit 6.695 kr.-t akilerallarsimasai A-p pigisaanit toqukkut qimataanit akilersinniarsinnaanerai, ilaatigullu A-p pigisai toqukkut qimatai aningaasartuutit sinnerinut tapiiffigeqqusinnaanersut taarsiivigeqqusinnaanersulluunniit.

Namminersornerullutik Oqartussat suliamik suliarinninnerat pillugu oqaaseqaatikka.

A-p efterskolimiinnermut tapiissutinik qinnuteqaataa Namminersornerullutik Oqartussat itigartissimagaat oqaatigineqarpoq.

Kommuni isumaqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat aalajangiineq taanna kingusinnerusukkut oqarasuaatikkut allanngortissimagaat.

Pisortaqarfiup kommunimut allaffigeqatigiinnittarnermini uannullu akissummini aalajangiinini allanngortinngikkini pisortaqarfiup aalajangiusimaannarsimavaa.

Tamanna pillugu oqaatigaara aalajangiinermik allanngortitsineq Namminersornerullutik Oqartussat A-mut nassiussimasaat inatsisitigut atuussinnaassuseqassaguni A-mut nalunaarutigineqarsimasariaqartoq.

Taamaattumik Namminersornerullutik Oqartussat A-mut tapiissuteqarumallutik kommunimut oqarsimasinnaanerat A-p Namminersornerullutik Oqartussanut piumasaqaateqarnissaanut tunngaviusinnaanngilaq.

Namminersornerullutik Oqartussat suliamik suliarinninnerannik naliliininni kommunip imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussat suliamik paasinninnerat eqqortuunersoq eqqortuunnginnersorluunniit pingaarteqanngilaq.

Paniata efterskolimiinneranut Namminersornerullutik Oqartussat tapiissuteqarsinnaasut pisortaqarfik A-mut nalunaaruteqarsimanersoq suliami uppernarsaaserneqarsimanngilaq.

Taamaattumik isumaqarpunga A-p pigisai toqqukkut qimatai Namminersornerullutik Oqartussat tapiissuteqarnissamik neriorsuutaat innersuussutigalugu Namminersornerullutik Oqartussanut piumasaqaateqarsinnaanngillat.

<u>Namminersornerullutik Oqartussat suliamik suliarinninnerisa imatut oqaaseqaateqarnissannut aamma pissutissaqalersippaannga:</u>

Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfianni atuartut Danmarkimi efterskoliliartinneqartarnissaannut tunngavissamik pilersitsisoqarnissaa Inatsisartut 1994-imi upernaakkut aappassaanik ataatsimiinnerminni ilalerpaat.

Taamatut efterskolimiititsisarnernut Namminersornerullutik Oqartussat tapiissutiteqartarnerannut 1. juni 1996-ip tungaanut inatsisitigut malittarisassaqanngilaq.

Danmarkimi efterskolimiinnermut tapiissutit pillugit kaajallaasitaq pisortaqarfiup 15. marts 1995-imi aalajangersarpaa. (Kaajallaasitaq taanna nalunaarummit meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaannik inatsisitigut tunngaveqartutut oqaatigineqartumit kingusinnerusukkut taarserneqarpoq).

Kaajallaasitaq taanna ilaatigut efterskolimiinnissamik qinnuteqaatinik suliarinninnermi tunngavissanik kommuninilu kultureqarnermut atuartitsinermullu ingerlatsiviit sulianik suliarinninnermi peqataanerat pillugu aalajangersakkanik imaqarpoq.

Aalajangersakkat taakku imaattunik oqaasertaqarput:

"Danmarkimi efterskolimiinnermut tapiissutit pillugit kaajallaasitaq.

...

§ 2. Efterskolimiinnermut atasumik aningaasartuutinut makkununnga tapiissuteqartoqarsinnaavoq:

1) Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni atuarnerup aallartinnerani siumut utimullu angalanermut,

2) angalanermut atasumik pisariaqartumik unnuinermut,

3) angalanermi inuussutissatigut isumagineqarnermut pisariaqartumut,

4) efterskolimiinnermut.

§ 3. Efterskolimiinnermut, tak. § 2, nr. 4, atuartunut ataatsimut tapiissutit ukiumi atuarfiusumi 1995/96-imi sapaatip akunneranut 281 koruuniupput. Ukiuni tulliuttuni tapiissutit angissusissaat ukiumut atuarfiussamut atuuttussaq Pisortaqarfimmit januarip aallaqqaataa nallertinnagu aalajangersarneqartassaaq.

Imm. 2. Efterskolimut akileqqaagassat efterskolip aalajangersagai naapertorlugit angajoqqaanit akilerneqassapput.

§ 4. Danmarkimi efterskolimiinnermut tapiissuteqartoqarsinnaavoq aatsaat piumasarisat makku naammassineqarsimappata:

1)angajoqqaat Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqassasut aamma efterskolimi atuarnerup aallartinnerani sivikinnerpaamik ukiumi ataatsimi najugaqarsimassasut,

2) atuartoq efterskolimiilerami 18-inik ukioqalersimassanngitsoq,

3) atuartup ukioq taanna 11. klassi naammassisimassagaa imaluunniit naammassissagaa ilimanarpat,

4) atuartoq efterskolimi undervisningsministerimit akuerineqartumut tiguneqarsimassaaq,

5) atuarfiup inassuteqaataa pigineqassasoq

6) qinnuteqaat Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqarsimassaaq ukiumi efterskolimiilersimaffimmi maajip aallaqqaataa nallertinnagu.

Imm. 2. Immikkut ittunik pissutissaqartillugu Pisortaqarfiup imm. 1, nr. 2, 3 aamma 6 saneqqussinnaavai.

Imm. 3. Efterskolimi najugaqarnermik taamaatitsinermi kiisalu atuartoq atuarfimmut takkutinngippat Pisortaqarfimmit tapiissutit tunniunneqartarunnaassapput efterskolip aalajangersagai naapertorlugit.

Najukkami Kultureqarnermut Atuartitaanermullu ingerlatsivik.

§ 5. Tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarnermi atorneqassaaq immersugassiaq immikkut ittoq Pisortaqarfiup suliarisimasaa. Taanna Kultureqarnermut Atuartitaanermullu ingerlatsivimmit tunniunneqassaaq. Qinnuteqartup immersugassiaq Kultureqarnermut Atuartitaanermullu ingerlatsivimmut tunniutissavaa efterskolip atuartup tiguneqarneranut uppernarsaataanik ilallugu.

Imm. 2. Kultureqarnermut Atuartitaanermullu ingerlatsiviup atuarfiup inassuteqaataa atuartullu taassuma atuarsimanermut uppernarsaatai imaluunniit karakteerii kingulliit pissarsiariniassavai tamakkulu tamaasa Pisortaqarfimmut nassiullugit.

§ 6. Kultureqarnermut Atuartitaanermullu ingerlatsiviup angalanissamut, efterskolimiinnissap aallartilivinnerani pisussanngorlugu aaqqissuunneqartumut, bilitsi suliarissavaa. Tamatuma kingorna aningaasat Pisortaqarfimmut akiligassanngorlugit allagarserneqassapput.

Imm. 2. Kultureqarnermut Atuartitaanermullu ingerlatsiviup atuartup angalanissaata piareersarneqarnera, tamatumunnga ilanngullugit ullut angallavissat qassinoortarnissallu kiisalu Kalaallit Nunanni Danmarkimilu unnuiffissaqartarnissat pillugit paasissutissanik pissarsiniarnerit isumagissavai paasissutissallu tamakku nalunaarutigissallugit atuartumut, efterskolimut, kalaallit illuannut pineqartumut kiisalu Pisortaqarfiup Danmarkimi immikkoortortaqarfianut sapinngisamik aallarnissaq sapaatip akunnerinik pingasunik sioqqullugu."

Pisortaqarfiup aalajangiinera imatut paasivara ...-p 11. klassimiissimannginnera 11. klassimilluunniit naammassinnissimannginnera pisortaqarfiup pingaartillugu isiginiarsimagaa, tak. kaajallaasitami § 4, imm. 1, nr. 3), kiisalu qinnuteqaatit aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutissatut akuersissutaasut iluanni tiguneqarsinnaasunit amerlanerusut tiguneqarsimasut.

Efterskolimiinnissamik qinnuteqartut pinngitsooratik tiguneqartarnissaannik inatsisikkut aalajangersagaasumik pisinnaatitaaffeqanngimmat qinnuteqaatit aalajangiiffigineqarneranni aningaasaliissutitut akuersissutit amerlassusiisa isiginiarneqarsimanerat pillugu oqaaseqaatissaqanngilanga.

Taamaattorli inatsisitigut tunngavissaqannginnermut peqatigitillugu qinnuteqaatit takussimasut ataasiakkaarlugit naliliiffiginissaannut pisortaqarfik pisussaaffeqarsimavoq.

Tamaalilluni kaajallaasitaq aalajangersarneqartoq innuttaasunut tamanut saqqummiunneqarsimanngitsoq malittarisassatut inatsisitigut taakkununnga qilersuisuunngitsoq pisortaqarfiup aalajangiineranut inatsisitigut tunngaviusinnaasimanngilaq.

Qinnuteqartulli meeqqat atuarfianni misilittagaannik pisortaqarfiup pingaartitsilluni isiginninniarsimanera pillugu oqaateqaatissaqanngilanga.

Inatsisit atuuttut sinaakkutassarititaasa iluanni naliliinermik misiliineq sulianik ingerlatsinerma avataaniippoq, pissutsit immikkut ittut atuutinngippata.

Pisortaqarfiup naliliineranik erseqqinnerusumik misiliinissannut pissutissaasinnasunik immikkut ittunik atuuttoqanngilaq.

Taamaattumik pisortaqarfiup suliamik suliarinninnera eqqarsaatigalugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

<u>Kommunip suliamik suliarinninnera pillugu oqaaseqaatikka.</u>

Oqaatigineqarpoq kommunip – Namminersornerullutik Oqartussat tapiissuteqarnissaq allakkatigut itigartitsissutigerereeraat – A ilitsersorlugu oqarfigisimagaa Namminersornerullutik Oqartussanit tapiiffigineqarnani efterskolimiinneq ukiumut 6.870 kr.-nik imaluunniit qaammammut 570 kr.-nik akeqassasoq.

Kommunip angalanermut aningaasartuutit kia akilissanerai A-mut ilitsersuutigisimaneraa oqaatigineqarsimanngilaq.

Akit pillugit kommunip paasissutissiissutai aallaavigalugit panimmi efterskoliliartinneqarnissaa A-p akuerisimagaa tunngaviutittariaqarpara.

Aammattaaq ...-p bilitsissaa kommunip 22. juni 1996-imi iniminnersimavaa.

Tamatuma kingorna kommunip Namminersornerullutik Oqartussat qinnuigisimavai bilitsimut aningaasartuutit taakku utertillugit akileqqullugit, tamannalu Namminersornerullutik Oqartussat itigartitsissutigisimavaat.

Kommunip aningaasartuutit taakku A-p aappaanut akiligassanngortissimavai, oqaatigineqartulli malillugit taassuma taakku akilersimanngilai.

Kommunip oqaatigaa akiliisitsiniarneq bilitsip kimit akilerneqarnissaanik paasisaqarnissap tungaanut unitsikkallarneqarsimasoq.

Tamakku saniatigut akiligassiissutit tigusimasani A-p kommunimut naammagittaalliuutigai, akiliinissamullu kommunimit tapiiffigineqarnissani qinnutigalugu.

Saaffiginnissut taanna akineqarsimanngitsoq takuneqarsinnaavoq, tassami paasissutissiissutigineqartut malillugit atuarfiup pisortaata A oqaasiinnakkut nalunaarfigisimammagu suliaq Namminersornerullutik Oqartussat tapiissuteqarnissaannut periarfissat qulaajarneqarnissaat siunertaralugu unitsikkallarneqarsimasoq.

Aallaqqaasiullugu oqaatigaara periaatsit pillugit malittarisassat pisortaqarfiup kaajallaasitaani 1/1995-imi §§ 5 aamma 6 qulaani issuarneqartut nassatarisaannik kommuni suliamik suliarinninnermi taamaallaat ilaasimasoq takuneqarsinnaasoq.

Taamaalilluni kaajallaasitaq suliassat kommunit ingerlatsiviinut tunniunneqarnissaannik imaqarpoq.

Suliassanik Namminersornerullutik Oqartussanit kommunimut tunniussisoqassappat tamanna inatsisitigut tunngaveqarnissamik piumasaqaateqarfiuvoq, tassami kommunit immikkoortuummata imminnut aquttut, pingaarnerusutigut ataatsimoorussamik oqartussaasoqanngitsut, tak. Tunngaviusumik Inatsisini § 82.

Taamaattumik A eqqarsaatigalugu kommunip suliamik suliarinninneranut akisussaaffik Namminersornerullutik Oqartussanut inissinneqarsinnaanngilaq, tassami suliassamik tunniussineq pisimasoq inatsisitigut tunngavissaqanngimmat.

Suliamut atatillugu aningaasartuutinut kommunip akilersimasaanut akilertussanngugaanulluunniit Namminersornerullutik Oqartussat akisussaasut kommuni isumaqarpat tamanna kommunip Namminersornerullutillu Oqartussat akornanni aaqqinniagassaavoq, A-p inatsisitigut inississimaneranut attuumassuteqanngitsoq.

Oqaatigineqartutut tunngaviutippara Namminersornerullutik Oqartussanit tapiiffigineqanngitsumik efterskolimiinnissap akia pillugu kommunip ilitsersuinera panimmi efterskoliliartinnissaanik A-p aalajangerneranut aalajangiisuusumik sunniuteqarsimasoq.

Bilitsimik inniminniineq kommunip isumagisimammagu isumaqarpunga A-p - atuarfimmut akiliuteqarnissamik kommunip paasissutissiissutigisaata saniatigut – ...-p bilitsianut aningaasartuutit akilernissaanik naatsorsuutiginnissimanissaa qularnartorujussuusoq.

Apeqqullu taanna qulaajarneqassappat uppernarsaatinik nalilersuineq taamaallaat eqqartuussivinni pisinnaasoq tunngaviusussaavoq.

Taamaattumik bilitsinut aningaasartuutit akilerneqarsimasut A-p pigisaanit toqukkut qimataanit akilerneqarnissaat kommunip kissaatigiguniuk pisassarisami aalajangersarneqarnissaat anguniarlugu pigisat qimataasut

eqqaarsaatigalugit eqqartuussivikkoortumik suliassanngortitsinissaa naatsorsuutigaara.

Apeqqut taanna pillugu oqaatigaara kommunip suliamik suliarinninnera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7 malillugu ilitsersuinissamut ikiuunnissamullu nalinginnaasumik pisussaaffimmi pineqartunut ilaatinneqartutut isigineqarsinnaanngitsoq, tassami kommunip A suliami kommunip oqartussaaffigisaata avataaniittumi siunnersorsimammagu. Matumani pisortaqarfiup kaajallaasitaani 1/1995-imi suliassanik kommuninut tunniussisimanerup inatsisitigut tunngavissaqannginnera eqqaasitsissutigaara.

Taamaattumik A suliami siunnersussallugu kommuni pisussaaffeqarsimanngilaq.

Suliassaqarfinnili kommunip taamaaliornissamut pisussaaffeqanngiffiinni oqartussaasut aamma ilitsersuisarnissaat ikiuuttarnissaallu ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassataraa.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunip suliamik suliarinninnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik tunngaveqarnermut atatillugu naliliiffigineqartariaqartoq.

Ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassataraa suliami matumani efterskolimiinnissap aaqqissuunneqarneranik suliarinninnermik kommunip isumaginnissinnaaneranik innuttaasunut isumaqalersitsinnaasumik kommunip iliuuseqarfigisimasaani kommunip paasissutissiilluartumik eqqortumillu innuttaasunut ilitsersuineq ikiuunnerlu anguniarsimasariaqaraluaraa.

Taamaattumik panini Danmarkimi efterskoliliartikkuniuk aningaasartuutit suut akilissallugit naatsorsuutiginnissinnaaneranik kommunip A-mut paasissutissiissutaasa amigarnerat kukkusuunerallu pitsaanngitsorujussuartut isigaara.

Tamatumunnga atatillugu Namminersornerullutik Oqartussat utertitsillutik akiliinissaannik tapiissuteqarnissaannilluunniit kommunip naatsorsuutiginninnera kommunip sukumiisumik ilitsersuinissamik pisussaaffeqarnerani apeqqutaanngilaq.

Kommunilli A-mut ilitsersuinerata ikiuunneratalu ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuuttuunnginera imaanngilaq kommuni taarsiissuteqarnissamut akisussaaffeqalersoq.

Kommunip akissussaatinneqarsinnaanera pillugu apeqqut oqaatigineqartutut taarsiissuteqartarnermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat malillugit naliliinermik tunngaveqarpoq.

Ilitsersuinnginnermut amigartumilluunniit ilitsersuinermut akisussaaffik tassaavoq suliamut atasumik akisussaaffik, tassa imaappoq kukkusoqarsimaneranik uuttuutaasup inuussutissarsiornikkut siunnersuinermi malittarisassatut atuuttut malikkai, tamannalu eqqarsaatigalugu taarsiissuteqartarnermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat pillugit atuakkiaasimasut innersussutigaakka.

Kommunip taamaatut taarsiissuteqarnissamut akissaaffeqalersimaneranik isummerfiginninneq sulianik ingerlatsinerma avataanniippoq, tassami naliliineq taanna eqqartuussivinnit ingerlanneqartariaqarmat, A-p pigisaasa toqukkut qimataasa kommunillu akornanni isumaqatigiittoqarsinnaanngippat.

Tamatumunnga atillugu manna oqaatigissallugu pissutissaqarpunga, tassalu isumaqartunga kommuni innuttaasunit saaffiginnissutit akissallugit oqartussaasut pisussaaffeqarnerat pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit pisussaaffeqartoq, taamaattumillu kommuni A-p kommunimi ilinniartitsisoq siunnersuisuusoq pillugu naammagittaalliuutaa tapiissutinillu qinnuteqaataa qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq isummerfigissallugu pisussaaffeqarsimasoq, sulilu pisussaaffeqarluni.

A-p saaffiginnissutaata Namminersornerullutik Oqartussat kingusinnerusukkut tapiissuteqarsinnaanerisa qulaajarneqareernissaata tungaanut unitsinneqarallarnissaanik kommunip aalajangersimanera kukkunertut ajuusaarnartutut isigaara.

Taamaattumik aningaasartuutit A-mut akileqquneqarsimasut kommunip siunnersuineranik pissuteqarmata apeqqut taanna pillugu A-p saaffiginninnerata kingorna A-mik ilitsersuineq A-p kommunimit taarsiivigeqqunissamik pissutissaqalersitsinersoq kiisalu ilinniartitsisoq siunnersuisoq pillugu naammagittaalliuut kommunip qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq kommunip naliliiffigissallugit suliassaraa.

Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutit ilaannik matusisinnaanerannik apeqqut A-p saaffiginnissutaata akinissaanut kommunip pisussaaffeqarneranut attuumassuteqanngilaq.

Taamaattumik matumunnga peqatigitillugu inassuteqaatigaara A-p kultureqarnermut atuartitsinermullu ataatsimiititaliaanut saaffiginnissutaa qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq kommunip isummerfigissagaa.

Uannut naammagittaalliuummut atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Suliamik suliarinninnerma inernera A-p pigisaanut toqukkut qimataanut allakkatigut allatigut allakkat uku assilinerinik ilaqartinneqartutigut nalunaarutigaara."

Kommunip akissuteqarnissaa allakkani 9. december 2002-meersuni eqqaasitsissutigaara. Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani akissummik tigusaqarsimanngilanga.

2. Nakkutilliisut katersuutsitsinernut inuinnarnit aaqqissuussanut isersinnaatitaanerat. Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq.

Peqatigiiffiup A-p naammagittaalliuutigaa K Kommuni atuarfiup atuartunut ineqarfiutaanni atuartut angajoqqaavinut allakkani A avoqqaarisimagaa qititsitsinernut, A-p katersortarfimmi aaqqis-

suussaanut, atuartut ineqarfiini najugallit qitinnermi peqataagaangata peqatigiiffiup atuartut ineqarfiini sulisut akeqanngitsumik isersinnaatinneq ajorai.
Ombudsmandi oqaaseqaateqarpoq K Kommunimi sulisut katersuutsitsinernut inuinnarnit aaqqissuussanut, atuartut ineqarfiini najugallit peqataaffigisaannut, akornuteqanngitsumik isersinnaatitaanerat inatsiseqartitsinermi pisinnaatitaaffiligaanngitsoq. Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip kommuni atuartut ineqarfiini najugallit angajoqqaavinut allakkani ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamik sumiginnaasimanerarlugu isornartorsiorpaa. (J. nr. 11.10.79.01/008-02)

Kommunip atuartut ineqarfiinik aqutsinera pillugu peqatigiiffimmit A-mit naammagittaalliuummik 28. januar 2002-mi tigusaqarpunga.

Kommunip atuartunut ineqarfiutaani aqutsisut allakkani 14. maj 2001-imeersuni K-mi katersortarfiup siulersuisuinut aamma nipilersoqatigiinnut A-kkunnut saaffiginnissuteqarput.

Atuartut ineqarfiinik aqutsisut katersortarfimmi qititsitsinernut atatillugu isernermut akiliisinneqartannginnissartik kissaatigaat, tassami aqutsisut isumaqarmata atorfitsik naapertorlugu peqataanertik atuartut ineqarfiini najugallit (meeqqat atuarfianni atuaqatigiit angajulliit) katersuutsitsinerni peqataasut nakkutigisinnaanissaannut pisariaqartoq.

Allakkatigut 25. maj 2001-imeersutigut A-p katersortarfiutileqatigiillu isernermut akiliisinneqartannginnissaq pillugu qinnuteqaat itigartitsissutigaat.

Kommunip piorsarsimassutsimut atuartitsinermullu ataatsimiititaliaanut siulittaasoq allakkatigut 17. august 2001-imeersutigut katersortarfiutileqatigiinnut saaffiginneqqippoq kommunip atuartunut ineqarfiutaanik aqutsisut isernermut akiliisinneqartannginnissaat qinnuteqaatigeqqillugu.

Piorsarsimassutsimut atuartitsinermullu ataatsimiititalip siulittaasuanit qinnuteqaat peqatigiiffiup allakkani ullulerneqarsimanngitsuni itigartitsissutigaa.

Allakkani 28. september 2001-imeersuni kommunip katersortarfiutileqatigiit A-lu suliaq pillugu ulloq taanna kommunip allaffianut ataatsimiigiaqquai.

A-p naammagittaalliuummi uannut paasissutissiissutigisai malillugit A ataatsimiinnermi, akiliinissamik apeqqut pillugu isummamik A-p katersortarfiutileqatigiillu allanngortitsisinnaanissaannik siunertaqartumi, peqataavoq.

A-p uannut naammagittaalliuummini ilisimatitsissutigaa A-p isummani ataatsimiinnermi aalajangiusimaannarsimagaa.

Kommuni ataatsimiinnermi oqaluuserisanik imaqarniliuussisimasorinanngilaq.

A nangilluni ilisimatitsivoq kommunip atuartunut ineqarfiutaanik aqutsisut matuma kingornagut, A katersortarfiutileqatigiillu paasissutissinnagit,

"Atuartut kollegiani najugallit angajoqqaavinut" allakkanik ullulerneqanngitsunik imaattunik nassiussisimasut:

"Ukiuni sisamangajalluinnarni atuartut kollegiani najugallit qitsinnissaminnut periarfissaqartitaasarsimapput. Taannalu kollegiat pillugit paasissutissiannguami, tamassi tigusimasassinni eqqartorneqarsimavoq.

Atuartut qitsittarsimapput akissaqaraagamik imaluunniit kollegianiit A-mut isumaqatigiissuteqartoqaraagat, kollegiat aningaasanik akiliillutik kollegiarmiunik qitsinniaraagata. Uaguallu tamanna kollegiarmiunut pitsaasutut isigisimavarput, taamaalillutik kollegiarmiut illoqarfimmiut meeqqat inuussuttullu peqatigisarsinnaasarmatigit.

Nakkutilliisutut sulisoq qitittoqarnerata nalaani arlaleriarluni katersortarfiliartarsimavoq atuartut qitsissimasut katersortarfiup silataani iluanilu oqaloqatigisarlugit.

Nakkutilliisorlu sulisarpoq atuartut tamarmik qitittuniit uternissaasa tungaannut aammalu unnuap sinneranut isummaarnerup tungaanut. Ikinngillat nakkutilliisoq marlup qaagernerani aatsaat angerlartarmat, aqagukkut ullaakkut qullinut suliartoqqinnissaminut qasuerserniartorluni.

Tassalu nakkutilliisoq tiimit akilerneqartartut sinnerlugit nammineq piumassutsiminik sulisarpoq, kisiannili atuartut qitsitsinnerisa aammalu tamatta uagutsinnut qularnaveeqqutaasup tassalu atuartunik nakkutilliisinnaanita, taamannak nakkutilliisut sulisarnerata nuannersumik imminut akilersittarpaa.

Maannali katersortarfimmiik A-miillu nalunaarfigineqarsimavugut, nakkutilliisut atuartunik nakkutilliillutik iserniaraagamik akiliisassasut. Tassalu imaalersimalluni, uagut kollegiani atuartunik nakkutilliisinnaanitsinnik ajoquserneqarsimalluta.

Nakkutilliisut qitittunut peqataaneq ajorput, katersortarfiulli iluaniittarlutik paasiniarlugu atuartuutivut kikkut isersimanersut aammalu isumaqatigiissutigisimanngisatsinnik pilernissaat pinngitsoortinniarlugu.

Taamannak aaqqissuussisimanerup ingerlanera tamaat atuartunik ajornartorsiuteqartarsimanngilagut aammalu allanik ajornartorsiortoqartarsimanani.

Maannali nakkutilliisinnaajunnaarpugut, isumaqarattami ilissi angajoqqaat sinnerlusi meeqqassinnut akisussaasuusussaalluta, piumasariaqariaqalerparput atuartut ulluni atuanngiffiusuni kollegianeereersimanissaat nalunaaqutaq unnuap qeqqata qeqqa, tassalu atuartut qitittunut peqataasinnaajunnaarput.

Atuartut tamarmik nalunngilaat piffissaq eqqorlugu kollegianeeriinngikkaanni tamatuma kingunerisartagaa, taamaattumik tamanna uani eqqaaneqassangilaq.

Kollegiat tungaanniit meeqqassinnik atuartunik nakkutilliisinnaannginnitsinnut siunertaat paasiuminaatsipparput, kisiannili katersortarfimmi siulersuisut naalagaata … aammalu A-mi siulittaasup …, taassappummi aaliagiisimasut, naaperusunngilaatigut, nassuiaaterusunnatalu sooq kollegiani atuartunik taamannak ajortumik isiginninnerlutik.

Tamannalu uagut kollegiani ineqartunik atuartunik nunaqarfimmiunik suutitsinnginnertut, atorfissaqartinneqanngitsutut aammalu illoqarfimmiunik meeqqanik inuussuttunillu qitsillutik peqateqartariaqanngitsutut isiginninertut paasivarput.

Borgmesterimut, borgmesterillu tullersortaanut aammalu piorsarsimassutsikkut ataatsimiititaliap siulittaasuanut … saaffiginnissimavugut, taassumami oqartussaaffiata ataaniimmata kolliigiat, kisiannili taakkua arlaannaalluunniit kollegiani nakkutilliisineq pillugu aaqqissutaasinnaasumik iluatsitsisimanngilaq, naak tamarmik kollegiani nakkutilliisut suliaminnik sukumiisumik qitittut nalaanni nakkutilliisinnaatitaannginnerat ajorigaluarlugu.

Nalunngilarput kollegiet tungaanniit atuartunik ajornartorsiuteqassalluta, taamannak pitsaasumik, soorlu qitsinnermi peqataalluni, pisoqartarnera taamaatinne-

qarpat, tassami atuartunut atuarfimmiik kollegianiillu allannguutitut nuannersutut isigineqartarmat.

Aammattaaq nalunngilarput tamatuma kingunerisinaagaa, atuartut amerlasuut angerlarnerannik kiguneqarsinnaaneranik taamaasillutik atuarnerminnik naammassinngitsuussallutik.

Soorlu oqaatigereeripput kollegianit paasisinnaasimanngilarput katersortarfimmut A-mullu taamannak pissuseqarsimalerneq qanoq pinngorsimanersoq.

Uagut kukkunerisimasinnaavarput malugisimanngisatsinik, taamaappalli paasitinneqaruttalu kukkusimanerput aaqqikkumaarparput.

Qinnuviginiarpassi ilissi angajoqqaatut katersortarfiup siulersuisuisa siulittaasuannut … aammalu A-p siulittaasuanut … atassuteqaqqullusi, taamaallilluta pitsaasumik paasitinneqarniassagatta, sooq taakkua marluullutik kollegiarmiut qitittunut peqataaqqujunnaarneraat, imaluunniit ilissi paasitissinnaavasi, pitsaanerpaassasoq meeqqassi qitittunut peqataanerisa nalaanni nakkutilliisunik qitinnerup nalaani ajoquteqaratik katersortarfimmut isertoqartarsinnaaneranik.

Kiisalu katersortarfiup A-llu kollegiarmiut naliginnaasumik qitimmut peqataasartut isernermut akiliutissaralui annasssavaat, kisiannili tamanna soqutaavallaarsimagunanngilaq ataatsimut isigalugu, tassami imaakkunarpoq kollegiarmiut qitittuniinnginnissaat salliulluni.

Kollegiat sinnerlugit

…	…	…
Nakkutilliisoq	Nakkutilliisoq	Kollegiani inspektøri”

Allakkani 22. februar 2002-meersuni kommuni qinnuigaara atuartut ineqarfiinik aqutsisut katersortarfimmi qitittoqartillugu isersinnaatitaanerannik apeqqut pillugu suliamik atukkiusseqqullugu.

Kommunip allagaanik imaattunik 22. april 2002-mi tigusaqarpunga:

„Ataatigut atsiortoq qinnuigineqarsimammat Ilissi allakkassinnut annertunerusumik nassuiaaqqullugu, paasinerluinerit pisimasut matumuuna nassuiaateqarfigineqassapput.

K-mi atuartut nunaqarfinneersut 48-t atuartut ineqarfianni ineqartinneqarput.

Atuartut, atuartut ineqarfianni najugallit, sapaatip-akunneranut 50 kr.-nik kaasarfimmiusisarput. Aningaasat taakkua ilangaatsiaat ilaatigut aamma katersortarfimmi najugaqarfigisamiittumi qitigiarnermut atorneqartarput.

Atuartut, ilinniartut ineqarfianni najugallit, arfininngornermi/sapaammi atuanngiffimminni illoqarfimmi unnuinngikkaangata (allaniinnissamut angajoqqaanit piginnaatitsissut atsiorneqarsimasoq piumasarineqartarpoq) soorunalimi nakkutilliisuutitanit nakkutigineqartussaapput – aammattaaq sunngiffimminni illoqarfiup ilaani angalaaraangata.

Atuartut, atuartut ineqarfianni najugallit, arfininngornermi/ sapaammi ilinniartut ineqarfianni najugaqartut ilaat soorunami aamma qitigiarusuttarmata, nakkutilliisuutitat soorunami allatut ajornartumik taakkua nakkutigisariaqartarpaat - aammattaaq katersortarfimmi, tassami misilittakkat malillugit katerisimaarnernut taamaattunut atatillugu meeqqat atuartut ineqarfianni najugallit imigassanik aalakoornartulinnik il.il. ussiinissaminnut ”ussernartorsiortarmata”.

Ajoraluartumik paasinarsisimavoq nakkutilliisuutitat tamarmik (tamatigut ataasiakkaarlutik aammalu pigaartuusut kisimik aggertarput) nakkutilliineq pisussaaffigisartik ingerlakkumallugu isernermut akiliummik akiliisinneqartartut.

Nakkutilliisuutitat arlaleriarlutik – aammattaaq K Kommunimi piorsarsimassutsikkut ataatsimiititaliap siulittaasua isumasioqatigalugu taamatuttaarlu Borgmester-

ip ataatsimeeqatigisarneratigut – ”qititsitsinermut” akisussaasut nassuiaanniarsimagaluarpaat nakkutilliisuutitat qanoq-ilisukkulluunniit nalliuttorsiualaarnernut peqataaneq ajortut, piffissanili aalajangersimasuinnarni najuuttartut, meeqqanik atuartut ineqarfianni najugalinnik nakkutilliisussaatitaanertik naammasisinnaajumallugu. Pissutsit taamaattut qititsitsinermut akisussaasut sakkortunerpaamik akueriumasimanngilaat, nakkutilliisussaatitaasullu isernermut akiliummik tamakkiisumik ”allatulli” akiliisittarsimallugit.

Soorunalimi nakkutilliisuutitat sulinermik ingerlanneranut akiliisussaanertik akueriumanngittarsimavaat taamaattumillu, qititsitsinermut akisussaasut aalajangernertik aalajangiusimaannarmassuk, meeqqat atuartut ineqarfianni najugallit angajoqqaavi allakkatigut nalunaarfigisimavaat ajoraluartumik – pissutsit paasinarsisinneqarnissaasa tungaannut – meeqqat atuartut ineqarfianni najugallit, arfininngornermi/sapaammi atuartut ineqarfianniiginnartut, qitigiarnissaat akuerisinnaanngikkitsik.

Ingerlatsiviup takusinnaammagu nakkutilliisuutitat qititsitsisullu akornanni pissutsit aaqqinniarnerat unittuuvissimasoq, ataatigut atsiortoq ataatsimiigiaqqusisimavoq pissutsit pisullu taamaaginnarsinnaajunnaartut paasinarsisikkumallugit.

Katersortarfimmi ataatsimiititsisoqarpoq, tassani katersortarfimmut sinniisuutitat, A, atuarfimmut qullersaalluni pisortaasoq pisortallu tullia najuullutik.

Ataatigut atsiortup aallaqqaataaniilli erseqqilluinnartumik erseqqissaatigaa ingerlatsiviup sinniisuutitai atuartut ineqarfianni sulisut aamma qititsitsisartut akornanni pissutsit inunnut ataasiakkaanut tunngasut oqallisiginiarlugit aggersimanngitsut, ajornartorsiutaasulli aalajangersimalluinnartup, tassalu isernermut akiliutip, aaqqiissuteqarfiginissaa kisiat pillugu aggersimallutik.

Illua’tungeriit tamarmik takusinnaavaat suliami illua’tungiusoq ”pisuunngitsoq” ataasiinnaasoq, tassalu meeqqat atuartut ineqarfianni najugallit, taamaattumillu illua’tungeriit isumaqatigiipput eqqortuusoq:

1) atuartut ineqarfianni nakkutilliisuutitat nakkutilliinertik ingerlakkaangamikku sulisartut.
2) atuartut ineqarfianni nakkutilliisuutitat sulinerminnut akiliisussaanngitsut.
3) Meeqqat atuartut ineqarfianni najugallit inersimasut isumaqatigiinngissuteqarneri pillarneqaatigissanngikkaat.

Taamaattumik aaqqiissutaagallartussamik ima siunertalimmik isumaqatigiissuteqartoqarpoq:

1) Piorsarsimassutsimik ingerlatsivik tassaassasoq nakkutilliisuutitat isersinnaatitaanissaannut aningaasanik ataasiaannarlugit ukiumoortumik tunniunneqartartussanik siumoortumik tunniussisussaq.
2) qitinnermi ataatsimi nakkutilliisuutitap ataatsip isersinnaatitaaneranut taamaallaat akiliisoqartassasoq, naak immaqa qitinnerup nalaani nakkutilliineq taarseraalluni ingerlanneqassagaluartoq.
3) qitinnernut atuartut, atuanngiffeqarnerit assigisaallu ilanngaatigineqareeraangata, amerlanerpaamik peqataaffigisinnaasaasa amerlaqataanuinnaq akiliisoqartassasoq.
4) Ukiup atuarfiusup aallartinneranit ukiup atuarfiusup naaneranut akiliisoqartassasoq.

Akiliineq qulaani taaneqartoq K Kommunimit aningaasartuutinut allagartaliussaq aqqutigalugu qangarsuarli pisimammat, ingerlatsiviup suliaq maanngaanniit inaarneqartutut isigivaa, naggasiutitullu oqaatigissallugu aaqqiissut qulaani taaneqartoq isumaqatigiissutigineqarmalli sumininnguamilluunniit ajornartorsiuteqartoqarsimanngimmat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip akissutaata oqaaseqarfiginissaanut A allakkatigut 17. maj 2002-meersutigut periarfissippara.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommunimut ima allappunga:

„Kommunip naammagittaalliuummut oqaaseqaatigisaanik 17. april 2002-meersunik 22. april 2002-mi tigusaqarpunga.

Kommunip oqaaseqaatigisai ullumi ulloq A-mut nassiuppakka, taamaaliornikkut peqatigiiffik kommunip akissutaata oqaaseqarfiginissaanut periarfissinneqaqqullugu.

Tulliullugu oqaatigaara ulloq 22. februar 2002-mi kommuni qinnuigisimagakku suliamik, atuartut ineqarfianni sulisut katersortarfimmut isersinnaatitaanerat pillugu apeqqummik kommunip suliaqarnera pillugu imalimmik, nassiussivigeqqullunga.

Suliami allagaatinut mappimik tigusaqarsimanngilanga, taamaattumillu qinnutigisaqarnera matumuuna eqqaasitsissutigaara.

Kommunip suliami allagaatinut mappiutaa misissoreerukku A-lu akissutip, kommunip maanna nassiussimasaata, oqaaseqarfiginissaanut periarfissinneqareerpat isummerfigiumaarpara suliap aalajangersimasumik suliarilernissaanut A-mit naammagittaalliuutip pissutissaqartinneraanga.

Aammattaaq oqaatigaara suliaq aalajangersimasumik suliarilerniarlugu aalajangeruma ilimagisariaqarmat kommunip ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassanik aammalu ingerlatsiviup allakkanik ullulerneqarsimanngitsunik, assilineri ilanngullugit nassiunneqartunik, meeqqat atuartut ineqarfianni inillit angajoqqaavinut nassiussisimanermigut ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamut tunngavigisassanik maleruaasimaneranik naliliinissaq misissuininni aallunneqarumaartoq."

Kommunip 17. juni 2002-mi ima akissuteqarfigaanga:

„Ingerlatsivik allakkannik K Kommuni aqqutigalugu 29. maj 2002-mi tigusaqarsimavoq.

Allakkannit erserpoq suliami aalajangiilersinnak kommunip suliami allagaatinut mappiutaata nassiunneqarnissaa kissaatigigit.

Suliami pappiaraatit tamarmik Ilinnut nassiunneqareerput, taamaammat ingerlatsivik pappiaranik allanik nassiussisinnaasorinngilaq.

Aammattaaq ingerlatsiviup paasisinnaanngilaa meeqqat atuartut ineqarfianni inillit angajoqqaavinut allakkanik nakkutilliisuutitat isersinnaatitaaneranni piumasarisat naleqquttunngorsarniarnerannik itigartitsinermut tunngasunik imalinnik, ukiorpassuarni ileqquusoq naapertorlugu itigartitsisup aqqanik taasilluni (siulittaasup), nassiussineq ingerlatsinermi ileqqorissaarnerussaannginnersoq. Periaaseq taanna ingerlatsivimmit paasinerlunneqarsimassagaluarpat inussiarnersumik qinnuigineqarputit siunissami suliassat taassumunga assingusut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit naapertorlugu qanoq suliarineqartussaanerannik ingerlatsivik nalunaarfigeqqullugu, tassami inatsisit atuuttut maleruarumallugit ingerlatsivik soorunalimi sapinngisaminik tamaviaarussimmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-mit akissummik imaattumik 27. juni 2002-mi tigusaqarpunga.

„K-mi atuarfiup pisortaata Inatsisartut Ombudsmandiannut allangaa ulloq 17.04.2002, ... pillungit oqaasererusutat.

Ilumoorpoq K-mi atuarfiup pisortaata ..., tullersortaatalu ... ataatsimeeqatingineqarsimammata 12. Okt. 2001 Katersortarfimmi ualikkut nal. Tallimanut (17:00).

Tamanna sioqqullungu sisamanngornermi 11. Okt. 2001 A-mi siulersuisut katersortarfilerisullu siulersuisui.ataatsimiippungut katersortarfiup qaliani nal. 19:00. Oqaluuserineqarluni Kollegiami nakkutilliisut Kollegiallu pisortaata allangaqaataat, K-mi Kollegiarmiut angajoqqaavinut ingerlatinneqarsimasoq.

Ataatsimiinnermi tassanerpiaq Mobil telefon atorlungu ... sianerfingineqarpoq aqangu nal. 17:00 piffissaqarpat katersortarfimmi naapilaarusukkipput. Kollegiap pisortaa ilanngullungu taangaluaratsingu, ataatsimeeqatingiinnissami ...-p Kollegiap pisortaa ilangerusunngilaa. Paasisinnaavarput sooq inuup taassuma ataatsimeeqatingiinnissami ilaanngikkallarnissaa ...-p kissaatingimmangu.

Tamatuma siornatingut nalunngilarput ...-p naapikkusukkaatingut; siunertaralungu Kollegiami nakkutilliisut qitittuni isertarnissaannut aningaasanik siumoortumik kingumoortumillu ukioq atuarfiusoq 2001 - 2002 tamaat, tamakkiisuunngikkaluamik akiliinissamik isumaqatinginninniarnissaq.

Uangulli ...-p ilami Kollegiap pisortaa tapullungu - aggersarpavut, peqqutingalungu Kollegiap pisortaata nakkutilliisuisalu marluk, K-mi Kollegiarmiut angajoqqaavinut allangaqaataat, pissuserissaanngeqisumik kusanaatsumik periuseqarluni, A-mut Katersortarfilerisunullu ajortumik isinginnilersitsiniaalluni allakkat nuannarinngeqingatsingit.

Ataatsimiinnissami angorusussimavarput allakkat ilumuunngitsortaat nassuerutingineqassasut, pissuserissaanngeqisumillu kusanaatsumik periuseqarsimaneq utoqqatsernermik kinguneqassasoq.

Ataatsimiinnermi ...-p allakkamini oqaluttuarisaa ima ingerlavoq: A-p Katersortarfilerisullu siulersuisuiniit peqataasoqarpoq. Atuarfiup tungaaniit atuarfiup pisortaa ... tullersortaalu ... peqataapput. Aallaqqaataani taaneqareersutut ataatsimiinneq pivoq tallimanngorneq 12. Okt. 2001 nal. 17:00 katersortarfiup inersuani. Katersortarfilerisut A-lu aggersaasutut tikilluaqqusipput oqaluuserisassarlu tikillungu.

Kollegiami pisortap nakkutilliisullu marluk allangaat aallartilaanginnaripput, oqaluttoq suli oqaluusaartoq qalliinnarlungu ...-ip oqaluuserisaq unitsippaa, oqarluni namminneq taakku oqaluuseriniarlungit agginnginnamik, namminneq aggeramik Kollegiami nakkutilliisut qitittuni isertarnissaannut aningaasanik siumoortumik kingumoortumillu ukioq atuarfiusoq 2001-2002 (aasaanerani atuanngiffeqarneq pinnangu) tamaat akilerumallungu isumaqatinginninniariartorlutik.

Nakkutilliisoq ataaseq, tallimanngornerit arfininngornerillu tamaasa, aasaanerani atuanngiffeqarneq pinnangu, isernermi 40,- Kr. aki atorlungu. ...-p naatsorsuisimanera malillungu 2400,- Kr. missaaniissallutik. ... oqarpoq tamakkiisumik akileerusungatik, taamaattumillu siunnersuutingalungu 1200,- Kr. missaa akilerumallungu. Kisianni isumaqatingiinniarnermi 1800,- Kr. killiffingineqarpoq taamalu akiliisoqassasoq illuatungeriit akuersaarpaat.

Ataatsimiinnermi tassani Katersortarfilerisut A-llu tungaaniit kissaatingalungu piumasarisimangaluarparput … atsiungassamik siunnersuuteqassasoq, taamaalilluta suut isumaqatingiissutingisimanerlungit pappialanngorlungu illuatungeriit atsiungaannik takussutissatsinnik peqassangaluaratta. … akuersingaluarpoq, kisianni ulloq manna tikillungu tamanna tusarfinginngilarput. Aningaasat 1800,- kr akilerneqarsimanerannut takussutissatuaavoq Kommunep allaffiata karsianiit aningaasat tingunerini kvitterinngi.

Taamaattumik tupaallalaarpungut …-p ombudsmandimut allakkamini ilanngussimammangit suut eqqortuunerinik isumaqatingiissutit qulequttat 1, 2 aamma 3. Kiisalu aaqqiissutaangallartutut isumaqatingiissutit qulequttat 1, 2, 3, aamma 4. Tassa taakkuusimassangaluarput atsioqatingiiffingisassatut …-p siunnersuutissai uangutsinnut anngussimanngisannartut, taamaattumillu atsioqataaffinginikuunngisavit! Soorunami isumaqatinginngisatsinnik oqaasertalinnik atsiungaqarnaviannginnatta

aamma allannguutissanik siunnersuuteqarsimassangaluarpungut kiisalu ilassutissanik amma siunnersuuteqarsimassangaluarluta.

Kisianni ajoraluartumik …-p neriorsuutini suli eqqortinngimmangu, …-p nammineq isummani atorlungu suut eqqortuunerinik "isumaqatingiissimanerit" suullu aaqqiissutaangallamerinik "isumaqatingiissimanernik" taangungai annertunerusumik oqaaseqarfingisinnaanngilangut.

Uangut isumaqarpungut kikkut tamarmik assingiimmik nalingiimmik pineqartariaqartut. Apeqqutaatinnangu angajoqqaajuneq qitornaanerluunniit, apeqqutaatinnangu angajoqqaarsiaaneq meerarsiaanerluunniit, apeqqutaatinnangu paarsisuuneq paarisaanerluunniit, apeqqutaatinnangu Kollegiami nakkutilliisuuneq Kollegiarmiunersorluunniit, apeqqutaatinnangu illoqarfimmiuneq nunaqarfimmiunerluunniit.

Ataatsimut tamaasa isingalungit taama isinginninnerput naapertuilluarnerusoq nalunngilarput. Isumarput taannaavoq … ataatsimeeqatinginngikkallaratsingu, aamma isumarput allanngunngilaq …-kut ataatsimeeqatinginerisa kingorna. Aamma ullumi suli taama isumaqarpungut. Uangut tungitsinniik tamanna naapertuinerunngilaq. Uangununa ilumoortuunerput nassuerutingineqarusunngiinnartoq.

Kollegiap pisortaata nakkutilliisullu marluk, Kollegiarmiut angajoqqaavinut allangaanni siunertarineqarpoq A Katersortarfilerisullu ajortumik kusanaatsumillu isingineqalernissaat, sooq? Peqqutingalungu A Katersortarfilerisullu tamanut assingiimmik pinnikkusunnerat ataqqerusunnginnamikku.

Taamaattumik ... isumaqaruni Kollegiap pisortaata nakkutilliisuisalu marluk, Kollegiarmiut angajoqqaavinut allangaqarnernerminni, kusanaatsumik pissuserissaanngitsumillu periaaseqarsimanerat, 1800,-Kr.-nit matussangaat, kusanartunngorlungu ilumoortunngorlungulu, taava ... kukkuvoq!

...-kullu ataatsimeeqatingiissimanerput uangut annertunerusumik ajornartorsiutitut isinginngilarput. Nammineerlutik Kollegiemi nakkutilliisut akiliukkumavaat, kusanaq!

Kisianni akiliineq uangutsinnut nipangersitsiniaanermik siunertaqarsimassappat assut pakatsissaangut.“

Matuma kingornagut ima oqaaseqaateqarsimavunga:

”Atuartut ineqarfiinik aqutsisut katersortarfimmut isersinnaanerannut akiliut pillugu apeqqut.

Ilisimatitsissutigineqartut malillugit katersortarfiuleqatigiiffik tassaavoq inuinnaat peqatigiiffiat A, aammattaaq inuinnaat peqatigiiffigisaat, suleqatigalugu K-p katersortarfiani unnukkut qititsitsinernik aaqqissuisartoq.

...

... apeqqutaavoq atuartut ineqarfiinik aqutsisut atorfitsik naapertorlugu katersuutsitsinernut pineqartunut isernermut akiliummik aaqqissuussisut piumasaqarnerattut akiliinatik isersinnaatitaanissartik piumasarisinnaaneraat.

Matumunnga oqaatigaara allaffissornikkut oqartussat tamanit orninneqarsinnaanngitsunut isersinnaatitaanerat imaluunniit kikkulluunniit isersinnaatitaanerat, assersuutigalugu sumiiffimmik piginnittunut atuisunulluunniit akiliinissaq piumasaqaataalluni, Inatsisini Tunngaviusuni § 72 naapertorlugu inigisap ajortumiitsaaliugassaalluinnarnissaanut ilaatinneqarmat.

Tamatuma nassataraa allaffissornikkut oqartussat, isernermut akiliummik piumasarineqartumik akiliinatik, taamaallaat eqqartuussisut aalajangiinerat imaluunniit inatsit naapertorlugu sumiiffinnut taamaattunut akornuteqanngitsumik isersinnaatitaanissaminnik piumasaqarsinnaasut.

Atuartut ineqarfiinik aqutsisut sulinerat meeqqat atuarfianni atuartunut kollegiami inissat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 4-mik, 9. februar 1989-imeersumik aamma meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 6. juni 1997-imeersumi § 10-mik, tak. § 37, imm. 1, tunngaveqarpoq.

Malittarisassat taakkua arlaannnaanniluunniit atuartut ineqarfiinik aqutsisut atuartut ineqarfiisa avataanni sumiiffinnut, atuartut ineqarfianni najugallit isersimaffigisaannut, akornuteqanngitsumik isersinnaatitaanissaannut pisinnaatitsisoqanngilaq.

Atuartut ineqarfiinik aqutsisut isumaqarunik A-p katersortarfimmi aaqqissuussinerinut atatillugu katersortarfimmut akeqanngitsumik isersinnaatitaanissaq piumasarisariaqartoq, taava tamanna katersortarfiutileqatigiinnik A-millu isumaqatigiissuteqarnermik tunngaveqassaaq.

Apeqqut taanna pillugu matuma kingornagut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

<u>Kommunip atuartut ineqarfiini ineqartut angajoqqaavinut allagai ullulerneqarsimanngitsut.</u>

Allakkat atuartut ineqarfiinik aqutsisut katersortarfimmi najuussinnaannginnerat pillugu angajoqqaanut paasissutissiissutaapput, tassami katersortarfiutileqatigiit A-lu atuartut ineqarfiini sulisut isernerinut akiliisitsisarmata.

Tamatumunnga peqatigitillugu allakkat atuartut, atuartut ineqarfiini najugallit, nal. 23:30-p kingornagut atuartut ineqarfiata avataaneeqqusaannginnerat pillugu nalunaarummik imaqarput.

Atuartut ineqarfiinik aqutsisut tamanna pillugu angajoqqaanut ilisimatitsissuteqarsimanerannut oqaatigisassaqanngilanga.

Matuma saniatigut allakkat katersortarfiutileqatigiit A-llu atuartut ineqarfiinik aqutsisut katersortarfimmut akeqanngitsumik isersinnaatitsinnginnerat pillugu avoqqaarinninnermik imaqarput.

Taaneqareersutut atuartut ineqarfiinik aqutsisut akeqanngitsumik isersinnaatitaanissartik aatsaat piumasarisinnaavaat katersortarfiutileqatigiinnik A-millu tamanna pillugu isumaqatigiissuteqartoqarpat.

Taamaattumik peqatigiiffiit atuartut ineqarfiini sulisunik akileeqqusinerat pillugu kommunip katersortarfiutileqatigiinnik A-millu avoqqaarinninnera pillugu kommunip innuttaasunik paasissutissiinera akuerineqarsinnaasut avataanneereerpoq.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunip katersortarfiutileqatigiinnik A-millu avoqqaarinninnera pitsaanngilluinnartuusoq.

Aammattaaq allakkat katersortarfiutileqatigiit A-llu akiliinissamik apeqqut pillugu isummaminnik allanngortitsinissaannik sunniiviginiarnissaat pillugu angajoqqaanut kajumissaaruteqarnermik imaqarput.

Akiliinermut malittarisassanik, katersortarfiutileqatigiit A-llu aalajangersarsimasaannik, kommuni naammaginninngikkuni kommunip namminneq aalajangigassaraa apeqqut taanna peqatigiiffiit taakku marluk peqatigalugit oqaloqatigiissutigissanerlugu.

Kommunip inatsisitigut aalajangersimasumik tunngavissaqarnani innuttaasut namminersortut kommunip ingerlatitsinerata naammassiniarnissaanut ikiorneqarnissamik qinnuigisinnaanngilai.

Malittarisassanik kommunip atuartut ineqarfiinik aqutsinermut atatillugu suliassaminik ingerlatsinerani kommunip meeqqat atuartut angajoqqaavinik akuliutsitsisinnaaneranik pisinnaatitsisunik taamaattunik piusoqarsorinanngilaq.

Taamaattumik pitsaanngilluinnartuusoraara kommuni katersortarfiutileqatigiit A-llu sunniiviginiarnissaannut atuartut ineqarfianni najugallit angajoqqaavinik kaammattuisimammat.

Aammattaaq suliaq taanna pillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Immikkut allakkatigut allakkallu ukua assilinerisigut A suliamik paasinninnera pillugu paasissutissippara.“

20 – Inissiaatileqatigiiffik INI A/S

27 - Atorunnaarsitsineq

1. Ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutinik akiliisitsineq.

A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p inissiamit inigisaminit anisissamaarmani A-p tamanna Ombudsmandimut 22. maj 2001-imi naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip oqaaseqaatigaa Ombudsmandi isumaqartoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, inissiaatileqatigiiffiup pisassarisani pillugit allakkanik A-mut nassiussinnginnermini, suliap ingerlasimaneranik ataatsimoortumik naliliisimasariaqaraluartoq, matumunngalu ilanngullugu nalilerlugu piumasarisat A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p A-mit akilersinniarumasai tassaasut ineqarnermut akiliutinit kinguaattoorutit imaluunniit immaqa taarsiiviginеqarnissamik piumasarisat akiitsulluunniit allat tassani pineqartut.

Ombudsmandi aamma isumaqarpoq A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p A-mut akerliliissuteqarnini uninnani malersorsimagaa. Aammattaaq Ombudsmandi isumaqarpoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI malittarisassat nalinginnaasut akiitsunik akiliisitsiniarnermut atuuttut malillugit A-p akiligassat kinguaattoorutai akilersinniarsimasariaqaraluarai.

Akiitsut/akiligassanit akilinngitsuukkat/kinguaattoorutit pisoqaanerusut tunngavigalugit inigisamit anisinneqarnissamik apeqqummik killiliiviginnittunik malittarisassaqannginnera eqqarsaatigalugu taamatullu A-p inigisaminit anisinneqartussaaneranik A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p aalajangiisimannginnera eqqarsaatigalugu Ombudsmandi isumaqarpoq A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p isornartorsiornissaanut naammattumik pissutissaqanngitsoq.

Ombudsmandip A/S Inissiaatileqatigiiffik INI qinnuigisimavaa Ombudsmandip paasinninnera inissiaatileqatigiiffiup sutigut qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq ilisimatitsissuteqaqqullugu. (J. nr. 11.20.27.01/053-01)

Inissiamit inigisaminit …-miittunit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p anisissamaarmani A-p uannut 22. maj 2001-imi naammagittaalliuutigaa.

Tulliuttuni suliamik misissuinera misissuinerma inerneranut tunngavilersuutitalerlugu allasserineqarpoq.

A-p takussutissiatut ilanngussat arlallit naammagittaalliuumminut ilanngullugit nassiuppai. Taakkunannga ilaatigut makku erserput:

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI sulisunut inissiamit ...-imiittumit nuunnissaq pillugu A-mut 20. januar 1995-imi allappoq. Allakkanit erserpoq inis-

siap taassuma inigineqarunnaarneranut nalunaarut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p tigusimagaa.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p politiit 16. marts 1995-imi qinnuigai A inissiamit ...-imiittumit aniseqqullugu.

A taamani Naalakkersuisunut Siulittaasuusumut 23. marts 1995-imi allappoq. A-p allakkamini oqaatigaa Naalakkersuisut Siulittaasuata ineqarniarnerminut tunngasuni ikiorumalluni neriorsorsimagaani.

Tamatuma kingorna A-p, Namminersornerullutik Oqartussat aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akornanni annertungaatsiartumik allaffigeqatigiittoqartarsimavoq.

Namminersornerullutik Oqartussat allakkatigut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut telefaxikkut 29. januar 1996-imi nassiunneqartutigut allapput anisitsiniarneq pillugu suliap misissorneranut piffissaqartinneqarnissaq kissaatigineqartoq, taamaattumillu suliap ulluni 14-ini unitsikkallarneqarnissaa kissaatigineqartoq.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p Namminersornerullutik Oqartussat suliaq pillugu isummeqqullugit 26. marts 1998-imi qinnuigai, tassami A-p inaanut tunngasut suli qulaajarneqarsimanngimmata. Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigineqarpoq A A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut 103.000 kr.-t missaannik akiligassaqartoq, taakkuli suliap killiffia pissutigalugu suli akilersinniarneqarsimanngitsut.

K Kommunip A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 31. marts 1998-imi qinnuigaa inissiaq ...-imiittoq A-mut isumaginninnermi inissiatut tunniuteqqullugu. Kommunip A/S Inissiaatileqatigiiffik INI qinnuigaa inissiap taassuma isumaginninnermi inissiatut tunniunneqarsinnaanera uppernarsaqqullugu, taamatut pisoqareerpat inniminniissut isumaginninnermik ingerlatsiviup nassiutissammagu.

Inissiaq ...-imiittoq pillugu attartornermut isumaqatigiissut A-p aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p 1. april 1998-imi atsiorpaat.

K Kommunip A-mut isumaginninnermi inissiamut inniminniissut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut 1. oktober 1998-imi nassiuppaa. Inissiaq kissaatigineqartoq tassaavoq inissiaq ...-imiittoq.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-mut 8. juni 1999-imi allappoq inissiap qimassimasaata misissorneqarnerani paasineqartoq attartornermut il.il. akiitsut 100.248,16 kr.-iusut, taamaattumillu A nalunaarfigineqarluni aningaasat taakku kingusinnerpaamik 30. juni 1999-imi akilerneqarsimassasut, tamannalu pisinnaanngippat A A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut saaffiginnissasoq naafferartumik akilersuinissaq pillugu isumaqatigiissuteqariartorluni.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-mut 20. april 2001-imi imatut allappoq:

"Attartornermut akiliutit misissorneranni paasineqarpoq, qulaani taaneqartumi attartorninnut akiliutinnik nalunaarsuisoqarsimanngitsoq, taamaalilluni attartornermut il.il. akiitsoqalersimavutit annertussuseqartunik kr. 98.804,41.

Akiitsutit nukingisaarinermullu akiliut ilanngullugu kr. 2.006,00 Inissiaatileqatigiiffik INI-mut akileqquneqarput kingusinnerpaamik 3. maj 2001."

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-mut 14. maj 2001-imi imatut allappoq:

"Inissiamik attartortitsineq attartornermilu isumaqatigiissummi akiliinissamut piffissaliussatut aalajangersakkat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 5 aamma § 22 naapertorlugit nukingisaarummik allagaqartoqareeraluartoq ineqarnermut akiitsut suli akilerneqarsimanngimmata, matumuuna nalunaarutigineqassaaq, inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 33 naapertorlugu attartornermut akiitsut 99.174,91 nukingisaarneqarnermut akiliut kr. 2.013,00 ilanngullugu akilerneqanngippata, attartorneq ingerlaannaq qimanneqartussanngorlugu atorunnaarsinneqassasoq.

Akiitsut akilerneqarnissaat siunertaralugu Iniissiaatileqatigiiffiup immikkoortortaqarfianut saaffiginneqqullutit qinnuigineqarputit, kingusinnerpaamik 28.05.2001.

Akilersuinissamik nammineerluni isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq."

K Kommuni A-p naammagittaalliuuta pillugu 5. juni 2001-imi oqarasuaatikkut attaveqarfigaara. Inissiaq ...-imiittoq isumaginninnermi inissiatut A-mut tunniunneqarsimasoq K Kommunip oqaatigaa, tamatumalu kingunitsianngua inissiaq taanna attartukkatut nalinginnaasutut A-mut tunniunneqarsimalluni. Taamaattumik A-p inigisaa kommunip isumaginninnermi inissiatut isigiunnaarsimavaa.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 6. juni 2001-imi qinnuigaara Inissiaatileqatigiiffiup mappiutaa allagaatinik A-mut tunngasunik imalik atukkiuteqqullugu. Tamatumunnga peqatigillugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI imaattunik qinnuigaara:

"Tamatumunnga peqatigitillugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI qinnuigaara matuma kinguliini oqaatigineqartunut nassuiaateqaqqullugu:

Suliami allagaatinit, A-p naammagittaalliuumminut ilanngussimasaanit, erserpoq Inissiaatileqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut, Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmut, 26. marts 1998-imi allakkani, A-p inissiaatileqatigiiffimmut akiitsui, "103.000 kr.-t missiliorlugit annertussuseqartutut, taamaattorli suliap uninngavia pissutigalugu suli akileqquneqarsimanngitsut" naatsorsorsimagai.

Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara A-p inissiaatileqatigiiffimmut akiitsui piffissamut aalajangersimasumut sumut tunnganersut ilisimatitsissutigeqqullugu. Tamatumunnga peqatigitillugu Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara piffissamut aalajangersimasumut taassumunnga attartornermut isumaqatigiissummik peqartoqarnersoq ilisimatitsissutigeqqullugu. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliami allagaatinit, A-p naammagittaalliuumminut ilanngussimasaanit, ersermat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 9. september 1996-imi A-mut allagaqarsimasoq Inissiatileqatigiiffik A-mut akileeqqusissummik nassiussisinnaasimanngitsoq, tassami attartugaq A-p aqqani nalunaarsorneqarsimanngimmat.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI qinnuigaara attartornermut isumaqatigiissummik peqartoqanngippat, ineqarnermut akiliummik akileeqqusinissamut inatsisitigut tunngavissaqarnersoq ilisimatitsissutigeqqullugu.

Tamatumunnga ilanngullugu Inissiaatileqatigiiffik matuminnga nalileeqqulugu qinnuigaara, A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p taarsiullugu A-p taamaaliortussaanani inigisamik atuineranut taarsiivigineqarnissamik piumasaqarnera tassani pineqarsinnaanersoq. Oqaatigaara taamaassimappat Attartornermik peqqussutip attartornermik, attartornermut akiligassanik kinguaattooruteqarnermik pissuteqartinneqartumik, atorunnaarsitsinermut malittarisassartai atorneqarsinnaassanngitsut.

Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara matuma siuliini eqqartorneqartut oqaaseqarfigeqqullugit.

Aammattaaq suliami allagaatinit A-p ilanngussimasaanit erserpoq K Kommuni A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut 31. marts 1998-imi allagaqarsimasoq inigisap …-ip isumaginninnikkut inissiatut 1998-imi apriilip aallaqqaataani A-mut inigitinneqalernissaa qinnutigalugu. Aammattaaq erserpoq inigisaq … pillugu A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p aamma A-p akornanni attartornermut isumaqatigiissummik nutaamik 1998-imi apriilip aallaqqaataani isumaqatigiissuteqartoqarsimasoq.

Aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI matuminnga ilisimatitsissuteqaqqullugu qinnuigaara, Inissiaatileqatigiiffiup paasinninnera malillugu isumaginninnikkut inissiamik attartukkamik akiitsunik, piffissamut isumaginninnikkut inissiamik attartornermut isumaqatigiissuteqarneq sioqqullugu pisimasunik pissuteqartumik atorunnaarsitsinermut inatsisitigut tunngavissaqarnersoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara attartornermut akiligassanit kinguaattoorutinik pissuteqartumik attartortitsisup inissamik attartornissamik itigartitsissuteqarsinnaatitaanera inissianut, isumaginninnikkut inissaaleqinermut atatillugu ajornartorsiutinik aaqqiiniarluni kommunalbestyrelsimut atugassanngortinneqartunut atuutinngimmat, tak. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 52-imi, 29. december 1994-imeersumi § 2, imm. 5, taanna naapertorlugu nalunaarummi § 3, aamma §§ 5-9, inissianut taamaattunut atorneqassanatik."

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p Qullersaqarfia uannut 13. juni 2001-imi allappoq suliaq K-p illoqarfiani immikkoortortaqarfimmut nassiunneqarsimasoq, akisassanngorlugu. Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigaa A-p anisinniarneqarnera inissiaatileqatigiiffiup unitsikkallarsimagaa.

K-p illoqarfiani Immikkoortortaqarfiup akissutaa 15. juni 2001-imi tiguara. Immikkoortortaqarfik imatut akissuteqarpoq:

"Ilisimatitsissutigineqassaaq akiitsut ineqarnermut akiliummut kiassarnermullu siumoortumik akiliummut piffissami 01-02-95-imiit 01-04-98-imut tunngassuteqarmata, [tassami A-p sulisunut inissiamik inigisaminik attartornera 1995-imi januaarip qaammataata naanerani atorunnaarsinneqarsimammat]. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq, allakkat nutserneqarneranni amigaataammat).

Nalinginnaasumik Ombudsmandip apeqqutigaa Inissiaatileqatigiiffik attartorneq pillugu isumaqatigiissummik atsiortoqarsimanngikkaluartoq inimut akiliummik piumasaqaateqarsinnaanersoq.

Attartornermut peqqussummi aalajangersakkami § 3, imm. 1, piumasaqaateqarpoq attartorneq pillugu isumaqatigiissut pisortat inissiaataannut tunngatillugu isumaqatigiissutigineqassasoq. Attartorneq pillugu isumaqatigiissummik atsiortoqarsimanngikkaluarpalluunniit taava soorunami inimik attartorneq tassani pineqarpoq, matumani takuuk § 2, ineqarnermut peqqussummik ilalik. Attartorneq pillugu isumaqatigiissummik naammassinninnissamut eqqortitsinnginneq attartornermut peqqussummik uniuinerunngilaq. Inigisamut akiliisussaatitaaneq peqqussummi ersip-

poq, takuuk §§ 10 aamma 22. Inisiaatileqatigiiffiup attartornermut peqqussutip saniatigut inigisamut akiliuteqarnissaq attartorneq pillugu isumaqatigiissummut attuumassuteqanngitsoq innersuussutigisinnaavaa:

Attartorneq pillugu isumaqatigiissummik sananissaq illuatungeriinnut piumasaqaataavoq. Attartortitsisup attartornermut peqqussut malillugu pisinnaatitaaffii annikillisinneqassagaluarpata, soorlu assersuutigalugu ineqarnermut akiliutip tiguniarneranut, taava attartortup piginnaatitaaffiinut atuutissaaq.

Attartortoq attartornermut isumaqatigiissummik atsiugaqarani isertissagaluarpat, tamatumalu kingunerisaanik kingorna atsiorumanani, taava attartugaq atorunnaarsinneqarsinnaanani inuunermi sinnera inissiami najugaqarsinnaavoq. Akiliisimanngikkuni akiliisitsiniartartumit taarsiissuteqaqquneqaraluaruni akeqanngitsumik najugaqarsinnaavoq, tamanna pissusissamisuunngilaq.

Taarsiissuteqaqqusissummik soqanngikkuni taarsiissuteqarnissamik piumasaqarfigineqarsinnaanngilaq, taava inuunermi sinnera akeqanngitsumik ineqarnissaminut piginnaatitaaffeqartutut oqaatigisariaqarpoq, tamanna pissusissamisuunngilaq.

Privaatimik attartuinermi ineqarnermut akiliinissamut pisussaaffeqarpoq, attartorneq pillugu isumaqatigiissut apeqqutaatinnagu, takuuk § 3, imm. 2 akerlianik.

Kisianni suliamut tassunga atatillugu aalajangiisoq tassaavoq A-ip inissiaq tigummagu attartorneq pillugu isumaqatigiissummik pilersitsinissamik pisussaaffeqannginneq. Inissiaq suliffeerunnermi kingorna tigummiinnarmagu, attartorneq pillugu isumaqatigiissummik atsiuisoqarsimanngimmat, utaqqisut allattorsimaffiat malillugu inissiamik pinissaminut piginnaatitaaffeqanngimmat, aammalu Inissiaatileqatigiiffik Inatsisartut qanoq isummerniarnersut akissuteqarfigineqarsinnaanngimmat.

Inissiaatileqatigiiffiup A attartornermut akiliummik noqqaavigineqannginnera pillugu akiligassanissimanera Inissiaatileqatigiiffiup inissiamik attartornermut akiliummik noqqaassuteqarnissani annaanavianngilaa. Taamaattoq inissiamik attartornermut akiliut akiligassat nutaanngilisoortarnerannut inatsit malillugu iluarsiiffigineqassaaq. Inissiaatileqatigiiffik akiitsunik akilersuinissamik isumaqatigiissusiorusuppoq, A-lu tamanna pillugu attaviginiarlugu.

Ombudsmandittaaq apeqqutigaa Inissiaatileqatigiiffik tunngavissaqarnersoq akiligassat nutaanngilinikut patsisigalugit "isumaginninnikkut inissianik attartorneq" atorunnaarsissinnaaneraa. Inissiaatileqatigiiffiup aalajangersakkat pineqartut Ombudsmandip taasai ilisimaarivai. Kommuni innersuussisinnaatitaaffini atorlugu inissiamik isumaginninnermut inissianut malittarisassat malillugit A inissiamik tuninikuuvaa. Soorlu suliap immikkoortortaani takuneqarsinnaasoq Isumaginninnermut Ingerlatsiviup A-p pisussaaffiinut qularnaveeqqusiisimanini utertinnikuuvaa, taamaalilluni ineqarnermut akiliut Isumaginninnermut Ingerlatsivimmut attuumassutaarulluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkat siuliini issuarneqartut saniatigut suliami allagaatinit ilanngullugit nassiunneqartunit makku erserput:

A-p siornatigut suliffigisimasaata ... inissiap ...-imiittup attartorneqarnerata atorunnaarnera pillugu nalunaarut 13. januar 1995-imi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p K-p illoqarfiani Immikkoortortaqarfianut telefaxikkut nassiuppaa.

Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarut A-p ineqarnikkut ajornartorsiutaanik imaqartoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut telefaxikkut 26. marts 1996-imi nassiuppaa. Faxikkut nalunaarummit tassannga makku er-

serput: ”Anisitsiniarneq INI-p suliniutigissanngilaa, suliaq illumi maani isummerfigineqareertinnagu.”

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-mut 9. september 1996-imi allappoq Inissiaatileqatigiiffiup akiligassiissutit A-mut nassiussinnaanngikkai, tassami attartugaq A-p aaqqani nalunaarsorneqarsimanngimmat. Taamaattorli kaammattuutigineqarpoq A kontomut kingusinnerusukkut attartukkamut akiliutitut akiligassanngortussanut ingerlaavartumik akiliisassasoq.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI Namminersornerullutik Oqartussanut 7. maj 1996-imi allappoq A-p attartugaanut akiitsut 40.000 kr.-t missaanniittut.

Inissiaq ...-imiittoq pillugu attartornermut isumaqatigiissut 1. april 1998-imi atsiorneqarpoq, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aamma A-p isumaqatigiissutaattut. Attartorneq pillugu isumaqatigiissummi tassani attartukkamut ...-imiittumut akiitsut akilersorneqarnissaat eqqaaneqarsimanngilaq.

Isumaginninnermi inissiamik A-p tunineqarnissaanik K Kommunip A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut inniminniissutaa 1. oktober 1998 ullulerneqarsimasoq 1. april 1998 aallarnerfigalugu atuutilersussaavoq.

K Kommunip A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut allagai 1. oktober 1998-imeersut imaattunik imaqarput:

> ”K Kommunini isumaginninnermik ingerlatsiviup qularnaveeqqusiineq matumuuna atorunnaarsippaa, tak. aqutsineq pillugu isumaqatigiissummi imm. 3,2, ullunik 14-inik piffissaqartitsilluni, 1. april 1998-imit atuutilersumik, una pillugu A, ...”

Allakkat taakku 1. oktober 1998-imi tiguneqartutut naqissuserneqarsimapput.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akissutaa 12. juni 2001-imeersoq A-mut taassuma suliami illua’tungiusutut isumaanik tusarniaatitut 12. juli 2001-imi nassiuppara.

Ulloq taanna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI paasissutissanik amerlanerusunik qinnuigaara. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut imatut allappunga:

> ”Suliami pigineqarpoq inimik atuinerup taamaatinneranik A-p siornatigut suliffigisimasaanit …-imiit 13. januar 1995-imi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut faxikkut nalunaarut, inimut …-imut tunngasoq. Atorunnaarnera 31. januar 1995-imut tagginneqarsimavoq. Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara inimik atuinerup taamaatinneqarnera attartornermik atorunnaarsitsinertut nalinginnaasumik isigineqartarnersoq paasisitsissutigeqqullugu.
>
> Inissiaatileqatigiiffik 7. maj 1996-imi Namminersornerullutik Oqartussanut allagaqarpoq nalunaarutigalugu A taamanikkut 40.000,00 koruuninik akiligassanut kinguaattooruteqartoq. Tamatumunnga peqatigitillugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI allappoq, ineqarnermut akiligassat unerartut namminersornerusut akilissagaat naatsorsuutigineqartoq. Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p qinnutigisaa Namminersornerullutik Oqartussat qanoq akisimaneraat paasisitsissutigeqqullugu.
>
> Suliamut tunngasumik november 1996-imiit, politiit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut, Politiit suliami qanoq iliuuseqaqqinnginneranni, A/S Inissiaatileqatigiiffik

INI-mit qanoq iliuuseqarnissaq utaqqimaarneqartoq, allagaqarneranniit, qanoq iliuuseqartoqarsimagunanngilaq, K Kommunip telefaxikkut 31. marts 1998-imi, inissiap …, 1. april 1998-imiit isumaginninnikkut inissiinertut A-mut tunniunneqarnissaata, qinnutigineqarneranut. Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara suliap piffissami taaneqartumi attorneqarsimagunannginneranut pissutaasoq paasisitsissutigeqqullugu.

A/S Inissiaatileqatigiffik INI-p akissutaa A-mut, Ombudsmandip suliamik suliarinninnerminik naammassinninnginnerani takutinneqarnissaa ilimagineqarpoq.

Matumani allakkanut peqatigitillugu Namminersornerullutik Oqartussat, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik aqqutigalugu, suliami Namminersornerullutik Oqartussat qanoq peqataanerat pillugu, tamatumani A-mik anisitsiniarnermik unitsitsinermut tunngavigisamik, apeqquteqarfigaara."

Ulloq taanna Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik qinnuigaara Namminersornerullutik Oqartussat suliami inissisimanerat nassuiaqqullugu, matumani A-mik anisitsiniarnerup unitsinneqarneranut inatsisitigut tunngavigineqartoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI allakkatigut 21. august 2001-imeersutigut 27. august 2001-imi tigusakkut akissuteqarpoq. Akissummit makku erserput:

"Allakkanut 12. juni 2001-imeersunut qulaani pineqartoq suliap pillugu, matumuuna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p ilisimatitsissutigissavaa atorfimmut atatillugu inigisaq atorunnaarsinneqarnerani nalinginnaasumik attartortitsineq atorunnaarsitsisuusarmat aammalu suliffeqarfiup inissiamik attartorsinnaanermik piginnaatitaaffimminik atorunnaarsitsineranik nalunaaruteqarnerminik.

Suliffeqarfimmit taamaatitsineq periusiusimavoq, inissiaatileqatigiiffik attartugaq taamaatinneqarsimasutut nalunaarutigineqarsimatillugu – assersuutigalugu sulisoq soraarsitaasimappat.

Namminersornerullutik Oqartussat inissiaatileqatigiiffiup apeqquteqaatai allakkatigut akissuteqarfiginngilai. Inissiaatileqatigiiffik sulisut nikinnerisigut ilisimatitsissutigisinnaanngilaa, oqaasiinnakkut akissutisisoqarsimanersoq. Namminersornerullutik Oqartussat oqaasiinnakkut A-p ineqarneranut tunngatillugu aalajangerneq pillugu nalunaaruteqarsimappata, taava Inissiaatileqatigiiffik taanna aallaavigalugu suliaq ingerlatissavaa. Taamaattumik Inissiaatileqatigiiffik imminut piginnaatippoq oqaaseqassalluni ilimanarluinnarmat Namminersornerullutik Oqartussat suliaq pillugu aalajangiisimaneq akissuteqarfiginngikkaat.

Inissiaatileqatigiiffiup uppernarsarsinnaanngilaa akissutisiassamik utaqqinerup nalaani sulisut nikinnerisa kingunerisaanik suliaq pillugu suliaqarsimanerminik, tamatumunngalu ilanngullugu Namminersornerullutik Oqartussat oqaasiinnakkut akissuteqarnissaannik piumaffigissanerlugit nalullugu."

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfimmut 23. oktober 2001-imi imatut allappunga:

"Naammagittaalliuutip aalajangersimasup suliarineqarnerani atugassatut Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik qinnuigaara inissiaq isumaginninnermi inissiatut tunniunneqarsimasoq tunniunneqarnermi kingorna isumaginninnermi inissiatut isigineqarunnaarsinnaanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Taamaattoqarpat Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik qinnuigaara inissiap taamaattup isumaginninnermi inissiatut isigineqarunnaarnissaanik aalajangiinissamut kina pisinnaatitaanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Pisortaqarfik tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara kommunip attartorneq pillugu peqqussummi § 4, imm. 6 tunngavigalugu qularnaveeqqusiinera inissiap isumaginninnermi inissiatut isigineqarsinnaaneranut sunniuteqarnersoq nalunaarutigeqqullugu.

Pisortaqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara taamatut qularnaveeqqusiineq qularnaveeqquseereernerup kingorna atorunnaarsinneqarsinnaanersoq, taamaattoqarpallu tamatuma attartukkap isumaginninnermi inissiatut inissisimaneranut sunniuteqarsinnaanera nalunaarutigeqqullugu."

Ulloq taanna K Kommuninut allappunga. Allakkani taakkunani suliap ingerlasimanera allaaseraara, K Kommunilu qinnuigalugu makku akeqqullugit:

"Suliamik suliarinninninni atugassatut K Kommuni qinnuigaara suliaq A-mut isumaginninnermi inissiamik tunniussinermut atatillugu allagaatinik imalik atukkiuteqqullugu. Paatsoortoqaqqunagu oqaatigaara suliamik massakkut suliarinninninni kommunip suliamik suliarinninnera ilaatinneqanngitsoq.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 13. juni 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasoq isumaginninnermi inissianik tunniussisarneq pillugu malittarisassanik imaattunik 1998-imi imaqarpoq:

"§ 4, imm. 3, nr. 3. Inissiat atorneqanngitsut amerlanerpaamik 20%-ii isumaginninnikkut ajornartorsiutit nukinginnartut aaqqiivigineqarnissaanni kommuninut innersuunneqartassapput, tak. imm. 7.

§ 4, imm. 7. Kommunit kommunalbestyrelsip aalajangiinera naapertorlugu isumaginninnikkut ajornartorsiutit aaqqiiviginiarlugit inissianik innersuussisinnaatitaapput inissiat atorneeruttut tallimaagaangata tallimaannik. Ineqarnermut akiliut tassungalu atatillugu aningaasartuutit, inissiap kommunimit atorneqarsinnaalerfianit, attartortilernissaatalu tungaanut aningaasartuutit, inissiap kommunimit atorneqarsinnaalerfianit, attartortilernissaata tungaanut, kommunimit akilerneqartassapput. Aammattaaq attartortup, isumaginninneq pillugu inatsisit naapertorlugit aningaasaliiffigineqartarpat, attartornermik isumaqatigiissummik naammassinninnissaanut kommuni qularnaveeqqusiisussaavoq."

Aallaqqaasiullugu K Kommuni qinnuigaara A isumaginninnermi inissiamik tunineqarnermi nalaani "isumaginninneq pillugu inatsisit naapertorlugit aningaasaliiffigineqartarsimanersoq" nalunaarutigeqqullugu, matumani isumaginninnermi pensionisiat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Tamatumunnga peqatigitillugu K Kommuni qinnuigaara pissutsit suut A-p isumaginninnermi inissiamik tunineqarsinnaatitaaneranut pissutaasimanersut nassuiaqqullugu. Taamatuttaaq K Kommuni qinnuigaara inissiaq ... isumaginninnermi inissiatut A-mut tunniunneqartoq, tamatumunngalu atatillugu K Kommuni inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4, imm. 7 tunngavigalugu attartornissamik isumaqatigiissutip A-mit eqqortinneqarnissaanut kommunini qularnaveeqqusiisoq A-mut ilisimatitsissutigineqarsimanersoq nalunaarutigeqqullu.

Taamatuttaaq K Kommuni qinnuigaara attartorneq pillugu peqqussummi § 4, imm. 7 tunngavigalugu attartornermut kommunip qularnaveeqqusiisuuneranik 1. oktober 1998-imi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut kommunip nalunaaruteqarneranut pissutaasoq nalunaarutigeqqulugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni qinnuigineqarpoq qularnaveeqqusiinermik kommunip 1. oktober 1998-imi atorunnaarsitsinermut pissutaasoq nalunaarutigeqqullugu.

Kiisalu K Kommuni qinnuigaara qularnaveeqqusiinermik atorunnaarsitsineq pillugu oqaaseqaateqarnissaanut A kommunip periarfississimaneraa, kiisalu A qularnaveeqqusiinerup kommunimit atorunnaarsinneqarneranik nalunaarfigineqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugit."

Ulloq taanna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut imatut allappunga:

"Suliami allagaatinit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit tigusannit erserpoq K Kommunip A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 31. marts 1998-imi qinnuigisimagaa inissiaq ... 1. april 1998 aallarnerfigalugu isumaginninnermi inissiatut A-mut tunniuteqqullugu.

...-ip attartorneqarneranut atsiugassaq A-mit aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit 1. april 1998-imi atsiorneqarpoq.

K Kommunip A-mut isumaginninnermi inissiamik inniminniissut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut 1. oktober 1998-imi nassiuppaa. Allakkanit taakkunannga erserpoq kommuni attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4, imm. 4 tunngavigalugu qularnaveeqqusiisuusoq.

Aammattaaq mappimit allagaatinik pineqartumut tunngasunik imalimmit erserpoq A, ..., pillugu qularnaveeqqusiineq K Kommunip 1. oktober 1998-imi atorunnaarsikkaa, "ullunik 14-inik piffissaqartitsilluni, 1. april 1998-imiillu atuutilersumik".

Ombudsmandip suliamik inaarsaalluni suliarinninnerani atugassatut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, K-p illoqarfiani, qinnuigaara qulaani taaneqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu, matumani pingaartillugu nalunaarutigalugit ilaatigut Inissiaatileqatigiiffiup attartukkamut ...-imut akiitsut pillugit allakkanik aatsaat 6. juni 1999-imi A-mut nassiussineranut pissutaasoq, ilaatigullu inissiamut ...-imut akiitsut akilerneqanngitsut pillugit nukingisaarummik aatsaat 20. april 2001-imi A-mut nassiunnermut pissutaasoq, kiisalu K Kommunip qularnaveeqqusiinermik 1. oktober 1998-imi atorunnaarsitsinera A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akiitsut pillugit allagaanut nukingisaarutaanullu sunniuteqarsimanersoq nalunaarutigalugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI qinnuigaara A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p inissianik aqutsineq pillugu K Kommunimut isumaqatigiissutaata assilinera nassiuteqqullugu."

K Kommuni 8. november 2001-imi imaattumik akissuteqarpoq:

"Ukioq manna 23. oktober allakkat nr. ... Inatsisartut Ombudsmandiannit, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pillugu A-mit naammagittaalliuummut tunngatillugu, allakkat innersuussutigalugit.

Inatsisartut Ombudsmandiata K Kommunip Isumaginninnermut immikkoortortaqarfia qinnuigisimavaa apeqqutit arlaqartut A-mut isumaginninnikkut inissamik tunisinermut tunngasut akissuteqarfigeqqullugit. Paatsuungasoqaqqunagu oqaatigineqassaaq, akissuteqaatit aaqqissuussaanngitsumik tulleriissaarneqarmata saaffiginnissutissinni allaaserineqarnerisut ammalu paasissutissiissutit suliami allanneqarsimasuniinnaq pisuummata, taamani sullissisuusimasoq suliunnaarsimammat.

* A 1. september 1994-imiit qinnuteqarneq tunngavigalugu utoqqalinersiaqartinneqalersimavoq. Naluneqanngitsutut pisortanit utoqqalinersiat isertitat tunngavigalugit aaqqiivigineqartarput, allatigut aningaasarsiat qanoq amerlatigineri tun-

ngavigalugit. Allatigut isertitat pissutigalugit Utoqqalinersiat 0-iugaluarpataluunniit, utoqqalinersiaqartoq pisortanit pensionisiat pilugut Inatsisartut peqqussutaanni § 21 naapertorlugu naliliiffigineqarneq najoqqutaralugu inummut tapiutinik pisinnaatitaavoq.

* Inissamik tunisinnginnermi, taamanikkut isumaginninnermi ataatsimiititaliamut siulittaaq isumaginninnermilu pisortaq suliami allakkiat malillugit 31. marts 1998-imi A-p ineqarneranut tunngasut oqaloqatigiissutigisimavaat ullorlu taanna aalajangerlutik, siusinnerusukkut atorfimmut atatillugu inigisaq suli A-mit najugarineqartoq isumaginninnermi inissialiussatut A-mut tunniunneqassasoq. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 31. marts 1998-imi aalajangernermik ilisimatinneqarpoq.
* Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 4, imm. 4 naapertorlugu kommunip nuunnermut atatillugu aningaasartuutit akilerneqarnissaat qularnaveeqqussiiffigissavaa, attartortoq isumaginninnermi ikiorsiissutinik pisartagaqarpat. Suliami matumani kommunip tungaaniit ingerlatsinikkut kukkuneqarsimavoq, K Kommunip 31. marts 1998-imi inissiaq piniarsimammagu, qularnaveeqqusiinerlu aatsaat 1. oktober 1998-imi nassiussimallugu.
* K Kommunip qularnaveeqqusiineq 1. oktober 1998-imi, 1. april 1998-imi atorunnaartussanngorlugu nalunaarutigisimavaa, A nammineq ineqarnermut tunngasutigut aningaasartuutit akilissallugit aningaasatigut tunngavissaqartutut isigineqarmat.
* Suliamut mappimi takuneqarsinnaanngilaq A ineqarnermut qularnaveeqqusiissutip atorunnaarsinniarneqarneranit aalajangiinermik ilisimatinneqarsimanersoq, oqaatigineqassallunili suliami allakkiami 14. april 1998-imeersumi A ineqarnermut aningaasartuutinut tunngatillugu pisinnaatitaafffiinik oqaloqatiginissaanut aggersarneqarsimasoq tamatumanilu imarisaanik ilisimatinneqarluni.

A matuma qulaani pineqartunik immikkut allakkatigut, matumani allakkat assilineranik ilaqartillugit, ilisimatinneqarpoq.

K Kommunip Isumaginninnermut immikkoortortaqarfia neriuppoq akissuteqaatip matuma apeqquteqaatisi akissuteqarfigigai, naammagittaalliuutip suliarinera ingerlassinnaalersillugu. Suliamut mappimi toqqaannartumik ineqarnermut tunngasoqanngilaq, taamaattumillu bilagit attuumassuteqartut ilannguppagut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik 14. november 2001-imi imaattumik akissuteqarpoq:

„Inatsisartut Ombudsmandiata Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik 12. juli 2001-imi qinnuigaa Namminersornerullutik Oqartussat suliami inissisimanerat nassuiaqqullugu, matumani A-p anisinniarneqarnerata unitsinneqarneranut inatsisitigut tunngaviusoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Tamatuma kingorna Ombudsmandip 23. oktober 2001-imi inissiap isumaginninnikkut inissiatut isigineqarunnaarneqarnissaanik aalajangiinissamut kina pisinnaatitaanersoq nalunaarutigeqqullugu qinnutigaa.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi § 28, imm. 4-mit erserpoq suliffimmi atorfeqarneq naapertorlugu inigisaq suliffimmit tunuarnermi qimanneqassasoq. Taamaattumik A siornatigut suliffigisimasamini …-mi 31. januar 1995 aallarnerfigalugu atorfeqarunnaarnerminut atatillugu qinnuigineqarpoq sulisunut inissiaq taanna qimaqqullugu.

Aammattaaq attartorneq pillugu peqqussummi § 4-mit erserpoq Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunniit inissiaataat atorneqanngitsut inissiarsiortunut, utaqqisut allattorsimaffianniittunut innersuunneqartassasut. Taamaattorli inissiat utaqqisunut allattorsimaffimmi taaneqartunit siulliullugit ilaatigut isumaginninnermi ajornartorsiuteqartunut pisariaqartitsiviusunut inissiatut kommuninut tunniunneqartarput.

Aammattaaq Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 52-imi 29. december 1994-imeersumi § 2, imm. 2, nr. 2-mit erserpoq inissianik piginnittup inissiat siunertanut aalajangersimasunut atugassatut immikkoortissinnaagai, assersuutigalugu inuussutissarsiutinik siuarsaanermut.

Suliap ingerlanerani A-p oqaatigaa sanalunnermik ingerlataq ... suleqatigalugu pilersinniarlugu aallartissimalluni, taamatuttaarlu oqaatigalugu inissiamik attartorsinnaanermut periarfissaq pillugu piginneqatigiilluni inissiaatileqatigiiffimmut allamut attaveqarsimalluni.

Anitsitsiniarneq unitsinneqarpoq, A-p ineqarnermut tunngasunik aaqqiiniarsinnaaqqullugu, inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4 tunngavigalugu isumaginninnermi inissiamik K Kommunimit innersuunneqarnermigut, imaluunniit inissianik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 2, imm. 2, nr. 2 tunngavigalugu inissiamik inuussutissarsiornermik siuarsaanermut atugassamik innersuunneqarnermigut, imaluunniit piginneqatigiilluni inissiaatileqatigiiffiup inissiaataanik attartornermigut.

Oqaatigineqartutut inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaani pingaarnertut malittarisassaq tassaavoq inissiat inissarsiortunut utaqqisut allatorsimaffianniittunut innersuunneqartassasut, tassanilu „isumaginninnermi inissiat“ immikkut isigineqartut.

Inissianik isumaginninnermi ajornartorsiutit aaqqinneqarnissaannut atugassatut tunniussinissamut kommunalbestyrelsip periarfissaqartitaaneranik periarfissaq taamaallaat „utaqqisut allat qaangiinnarlugit“ inissiinissamut periarfissaavoq, inuit ataasiakkaat ilaqutariilluunniit isumaginninnermi ajornartorsiutit pissutigalugit inissaaleqisut kommunalbestyrelsimut qinnuteqarpata.

Isumaginninnermi inissiamik innersuussinermi aallaaviusoq tassaavoq attartortup ineqarnermut aningaasartuutit akilersinnaassagai, tassami pineqartoq inissaarussimagami. Pisuni taamaattuni inissarsiortut utaqqisunut allattorsimafimmi nalinginnaasumi ilaasunut innersuussisarneq sioqqullugu inissianik taamaattunik innersuussinissaminut pisinnaatitaaffini kommunip atortarpaa.

Inissianik nalinginnaasumik innersuussinermi attartortup ineqarnermut aningaasartuutinut naleqquttunik isertitaqartartuunissaa, attartortullu aningaasanngorlugit akiliisinnaanissaa attartortitsisup qulakkiissavaa. Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4 malillugu inissiap kommunimut atugassanngortinneqarneranit attartortinneqarnissaata tungaanut ineqarnermut akiliutit inissiamullu atatillugu aningaasartuutit kommunimit akilerneqartartussaapput.

Kommuni inummut ilaqutariinnulluunniit isumaginninnermi ikiorsiissutinit pisartagaqartunut isumaginninnermi inissiamik tunniussiguni attartortup attartukkamut pisussaaffiisa eqqortinneqarnissaat qularnaveeqqusiivigissavaa. Kommunip aningaasatigut pisussaaffeqarnera piffissamut inissiamik innersuunneqartup isumaginninnermi ikiorsiissutinik pilersorneqarluni pisartagaqarfigisaannaanut atuuppoq. Taamaalilluni pisussaaffik taanna piffissap aningaasaqarnermigut malunnaatilimmik pitsaanerusunik atugaqalernerata pilersorneqarnerminullu isumaginninnermi tunniuttakkanik pisartagaqarunnaarnerata tungaanut atuuttarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 10. december 2001-imi imaattumik akissuteqarpoq

:

"Suliaq qulaani taaneqartoq pillugu allakkannut 23. november 2001-imeersunut akissutitut inissiaatileqatigiiffiup matumuuna nalunaarutigissavaa apeqqutitit sulisut paarlagaannerat pissutigalugu akineqarsinnaasimanngitsut, taamaattumillu suliami taaneqartumi pisutut iliuuseqartoqarsimalluni.

A-mut nukingisaarutip 20. april 2001-imi nassiunneqarnera pillugu inissiaatileqatigiiffiup oqaatigisinnaavaa tamanna akiitsut immikkoortortaqarfimmi sukannernerusumik malinnaavigineqalernerat tunngavigalugu pisimammat. Taamaalilluni tamanna K Kommunip inissiamut qularnaveqqusiinerminik atorunnaarsitsisimanera pissutigalugu pisimanngilaq.

Immikkoortortaqarfiup paasissutissiissutai malillugit K Kommuninut aqutsineq pillugu isumaqatigiissutip assilineranik tunniussinissaminut inissiaatileqatigiiffik pisussaaffeqanngilaq, taamaattumillu taanna ilanngullugu nassiunneqarnani."

Suliaq manna pillugu taama kingusitsigisumik akissuteqarneq inissiaatileqatigiiffiup ajuusaarutigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Inissiaatileqatigiiffik 18. december 2001-imi nangilluni allappoq:

"...

Inissiaatileqatigiiffik K Kommunimut allassamaarpoq, Inatsisartullu Ombudsmandiata qinnutigisaa akuereqqulugu qinnutiginiarlugu.

..."

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut 2. januar 2002-mi imatut allappunga:

"Paatsoortoqaqqunagu malugeqqullugu oqaatigaara Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 1 tunngavigalugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pisussaaffeqarmat aqutsineq pillugu isumaqatigiissut tunniutissallugu, K Kommunip taamaaliornissamut akuersinera akuersinnginneraluunniit apeqqutaatinnagu.

Taamaattumik aqutsineq pillugu K Kommunip aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p isumaqatigiissutaat Inissiaatileqatigiiffiup piaarnerpaamik tunniutissagaa naatsorsuutigaara."

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aamma K Kommunip aqutsineq pillugu isumaqatigiissutaata assilinera 28. januar 2002-mi tiguara. Aqutsinermut isumaqatigiissummit issuaanissara pisariaqartutut isigisimanngilara.

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"1. Killiliineq.

A uannut 22. maj 2001-imi naammagittaalliorpoq. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut pisut naammagittaalliuutigineqartut pinerannit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu saqqummiunneqarsimassasoq.

Taamaattumik A-p naammagittaalliuutaani pisut 22. maj 2000-ip kingorna pisimasut kisiisa suliarisinnaavakka.

1.a. Attartugaq.

Suliami allagaatinit erserpoq attartugaq pineqartoq tassaasoq inissiaq ...-imiittoq, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aamma A-p allattartornermut isumaqatigiissummik 1. april 1998-imi atsioqatigiinnerisigut isumaqatigiissutigineqartoq.

Misissuinerma piffissaq eqqarsaatigalugu killilerneqarnera pillugu qulaani taaneqartut innersuussutigalugit oqaatigaara pisimasut attartukkap isumaqatigiissutigineqarnerata nalaani pisimasut misissorsinnaanngikkikka.

1.b. Anisitsiniarnermut pissutaasoq.

Suliap uannut paasissutissartalersorneqarnera, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-llu K-p illoqarfiani Immikkoortortaqarfiata allakkani 12. juni 2001-imeersuni paasissutissiissutai malillugit akiitsut A-p aqqani nalunaarsorneqarsimasut tassaapput: "... akiitsut ineqarnermut akiliummut kiassarnermullu siumoortumik akiliummut piffissami 01-02-95-miit 01-04-98-imut tunngassuteqartut, tassami A-p sulisunut inissiamik inigisaminik attartornini 1995-imi januarip qaammataata naanerani atorunnaarsissimammagu."

Pissutsit 23. maj 2000 sioqqullugu pisimasut misissorsinnaanngilakka, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2. Taamaattumik apeqqutit akiitsut pilersimanerannut tunngasut misissorsinnaanngilakka.

2. Isumaginninnermi inissiaq – inissiaq attartortittagaq nalinginnaasoq.

K Kommunip allakkatigut 8. november 2001-imeersutigut oqaatigaa attartugaq ...-imiittoq A-mut isumaginninnermi inissiatut tunniunneqarsimasoq, tamatumali kingunitsianngua nalinginnaasumik attartuganngortinneqarsimasoq.

K Kommunip allakkani taakkunani oqaatigaa:

> *"Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 4, imm. 4 naapertorlugu kommunip nuunnermut atatillugu aningaasartuutit akilerneqarnissaat qularnaveeqqusiiffigissavaa, attartortoq isumaginninnermi ikiorsiissutinik pisartagaqarpat. Suliami matumani kommunip tungaaniit ingerlatsinikkut kukkuneqarsimavoq, K Kommunip 31. marts 1998-imi inissiaq piniarsimammagu, qularnaveeqqusiinerlu aatsaat 1. oktober 1998-imi nassiussimallugu.*
>
> *K Kommunip qularnaveeqqusiineq 1. oktober 1998-imi, 1. april 1998-imi atorunnaartussanngorlugu nalunaarutigisimavaa, A nammineq ineqarnermut tunngasutigut aningaasartuutit akilissallugit aningaasatigut tunngavissaqartutut isigineqarmat."*

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup uannut allakkamini 14. november 2001-imeersuni oqaatigaa:

"Kommunip aningaasatigut pisussaaffeqarnera piffissamut inissiamik innersuunneqartup isumaginninnermi tunniunneqartartunik pilersorneqarluni pisartagaqarfigisaannaanut atuuppoq. Taamaalilluni pisussaaffik taanna piffissap aningaasaqarnermigut malunnaatilimmik atugaqalernerata pilersorneqarnerminullu isumaginninnermi tunniuttakkanik pisartagaqarunnaarnerata tungaanut atuuttarpoq."

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5 tunngavigalugu suliaq nammineerlunga misissuiffigalugu suliaq aallartissinnaavara.

K Kommunip isumaginninnermi inissiamik A-mut tunniussisimanera, A-mullu qularnaveeqqusiinerminik K Kommunip tamatuma kingorna atorunnaarsitsisimanera nammineerlunga misissuiffigilissanerlugu isumaliutersuutigisimavara.

Kalaallilli Nunaanni malittarisassanik inuup qaqugukkut isumaginninnermi inissiamik tunineqarsinnaatitaaneranik, imaluunniit isumaginninnermi inissiap taamaattup qanoq ililluni qaqugukkullu isumaginninnermi inissiatut isigineqarunnaartarneranik allaaserinnittunik peqannginnera isiginiarlugu, kiisalu K Kommunip isumaginninnermi inissiamik A-mut tunniussinerata tamatumalu kingorna qularnaveeqqusiissumminik atorunnaarsitsinerata kingumut 1. april 1998-imi pisimanera isiginiarlugu, kiisalu K Kommunip imaluunniit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p suliami allagaataasa suliami paasissutissanut ikorfartuutaasinnaasunik ilaqannginnerat isiginiarlugu K Kommunip suliamik suliarinninnera pillugu misissuinermik taamaattumik allartitsiniarnanga aalajangerpunga.

Kisianni Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5 tunngavigalugu inissiat isumaginninnermi inissiatut innersuunneqartartut pillugit nammineerlunga misissuinermik aallartitsinissara naleqquttutut isigaara, inissianik isumaginninnermi siunertanut atorneqartussanik innersuussisarnermi malittarisassaq innersuussinissaannaq pillugu malittarisassaanersoq, kiisalu kommunip tamatumunnga qularnaveeqqusiisarnera qanoq sunniuteqarnersoq pingaartillugit eqqarsaatigalugit. Taamaattumik allakkat uku nassiunneqarnerannut peqatigitillugu Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik qinnuigaara pisortaqarfiup tamatuminnga paasinninnera nassuiaqqullugu.

Paatsoortoqaqqunagu oqaatigaara misissuinera taanna suliamut matumunnga sunniuteqassanngitsoq.

<u>3. Anisitsiniarnermut inatsisitigut tunngavigisaq.</u>

Malittarisassat suliap matuma suliarineqarneranut atuuttut inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguteqartinneqartarsimasumi allassimapput.

Peqqussummi §§-ini 22-mi 33-milu imatut aalajangersaasoqarpoq:

"§ 22. Attartortoq pisussaavoq attartortitsinermi isumaqatigiissummi piffissaliussat nalleraangata ineqarnermut kiassarnermullu akiliisassalluni. Akiliisoqassaaq

kingusinnerpaamik akiliiffissatut killiliussamiit ulluinnaat pingasut qaangiunneranni.

...

§ 33. Imatut pisoqartillugu attartortitsisup attartornermik isumaqatigiissut atorunnaarsissinnaavaa:

1. Ineqarnermut, kiassarnermut qularnaveeqqusiissutilluunniit akilerneqanngippata, tak. §§ 5 aamma 22.

2. Inissiaq unioqqutitsinikkut atorneqarpat, aammattaaq pissuserissaarnissamut maleruagassat unioqqutinneqarpata, tak. §§ 24 aamma 25.

3....

...

Imm. 2. Attartortitsisup attartornermik isumaqatigiissut taamaallaat atorunnaarsissinnaavaa kingusinaartumik akiliisoqartillugu, tak. imm. 1, nr. 1, allaganngorlugu akiitsunik akileeqqusissutip attartortumit tiguneqarneranit kingusinnerpaamik ulluinnaat pingasut qaangiunnerini attartortup uppernarsarsimanngippagu. Attartortitsisup piumasaqaataa ullup piffissagallartillugu akiliiffissap kingulliup kingornagut saqqummiunneqarsimassaaq, erseqqissumillu oqaatigineqarsimassaaq akiitsut piffissaagallartillugu akilerneqanngippata attartortitsineq atorunnaarsinneqassasoq. ...

...”

Aalajangersakkat taakku pillugit oqaaseqaatini attartorneq pillugu peqqussummi atuuttumi tulleriinneri malillugit §§-it 16 aamma 29 innersuussutigineqarput, taamaattorli § 33, imm. 2 imaattunik oqaaseqaatitaqarluni:

”Aalajangersagaq nutaajuvoq attartornerullu atorunnaarsinneqarneranut atatillugu attartortitsisup piginnaatitaaffiinik pisussaaffiinillu erseqqissaanerulluni. Aammattaaq qallunaat attartornermut inatsisaanni § 93, imm. 2-misulli, piumasaqaatit akilersinniarneqarnerini akiliuteqartitsinissamut piginnaatitaanermik aalajangersagaq imaqarpoq.”

Peqqussut innersuussutigineqartoq tassaavoq inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 20. juni 1989-imeersoq. Peqqussummi tassani §§-it 16 aamma 29 pillugit oqaaseqaatini makku oqaatigineqarput:

”§§ 16-20 pillugit.

Malittarisassat §§ 16-imiit 20-imut attartornerup nalaani attartortup akisussaaffiinut malittarisassat atuuttut assigaat. Akisussaaffiit taakku unioqqutinneqarnerini attartortumut ilungersunartumik kinguneqarsinnaapput, tassa § 29 malillugu attartorneq attartortitsisumit taamaatinneqarsinnaammat, attartortorlu inissiamiit anisinneqarsinnaalluni.

§ 16 pillugu.

Attartortup akisussaaffiisa pingaarnerit ilagaat attartornermut isumaqatigiissummi aalajangersarneqarsimasutut piffissaq eqqorlugu attartornermut akiligassanik kiassarnermullu akiliissalluni. Akiligassaq kingusinnerpaamik akilerneqassaaq akiligassap akilerneqarfissaanit ulluinnaat pingajussaanni. Assersuutigalugu attartornermut isumaqatigiissut malillugu attartorneq arfininngornermi akiligassaasimappat, tamanna kingusinnerpaamik pingasunngornermi akilerneqareersimassaaq.

...

§§ 24-28 aamma 29 pillugit.

...

§ 29 pillugu.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisinik nalunaarummi kap. 7, imm. 2, nr. 2, §§ 15 aamma 18 takuuk, 21. marts 1984-imeersoq malillugu § 16-imik unioqqutitsineq anisitaanermik kinguneqarsinnaavoq.

Pissutsit attartortumut artukkiutigineqartut pingaaruteqarpallaanngippata attartorneq attartortitsisumit taamaatitinneqarsinnaanngilaq. Attartortup paarsilluartup attartornermut akiliutissani kingusinaarluni akilersimappagu, tamanna peqqutigalugu anisinneqarsinnaanngilaq. Nalinginnaasumik taamaatitsineq aatsaat pisarpoq attartortoq akiliinissaminut kajumissuseqarpallaarsimanngippat.

Atugarissaarpallaanngitsut ineqarnermut akiligassaminnik kinguaattoorsimappata, pisortat inissiaataanni attartortittakkami ineqartunut nalinginnaasumik attartortitsinerup isumaginninnermut allaffik ilisimatittarpaa, anisitsinissamillu aalajangerneq kinguartinneqartarpoq, isumaginninnermut allaffiup suliamik misissuereernissaannut.

Attartornerup atorunnaarsinneqannginnerani attartortitsisup attartortoq pissutsinik aaqqiinissaanut peqqusinnaavaa."

Attartorneq pillugu peqqussutip attartortup ineqarnermut akiliutinik akiliinissaminut pisussaaffeqarnera, kiisalu attartortoq ineqarnermut kiassanermullu akiliutinik siumoortumillu akiliutinik akiliinngippat attartortitsisup attartornermik atorunnaarsitsisinnaanera nassatarai.

Piffissami A-p isumaginninnermi inissiamik tunineqarfiata nalaani, tassalu 1. april 1998-imi, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 52, 29. december 1994-imeersoq atuuttuuvoq. Nalunaarummi tassani § 7-imi imatut aalajangersaasoqarpoq:

"§ 7. Inissarsiortoq ineqarnermut/kiassarnermut ukiup affakkaartumilluunniit akiliutinik akiitsoqarpat attartornissaq attartortitsisup itigartissinnaavaa."

Taamaattorli nalunaarummi § 2, imm. 5-ip nassatarisaanik nalunaarummi § 3 aamma §§-it 5-9 atuutsinneqassanngillat, isumaginninnermi ajornartorsiutit piaartumik aaqqiivigineqartariaqartut aaqqiissutissaattut inissiaq kommunalbestyrelsimut atugassanngortinneqarpat.

Taamaalilluni Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 52-ip 29. december 1994-imeersup nassatarisaanik inissiaq ...-imiittoq A-mut isumaginninnermi inissiatut tunniunneqarmat A/S Inissiaatileqatigiffik INI-p inissiaq taanna A-mut tunniukkumanngissinnaanngilaa, A-p A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut akiitsoqarnera tunngavilersuutigalugu.

Tamatuma kingorna apeqqut tassaalerpoq inissiap taassuma isumaginninnermi inissiaanerminit nalinginnaasumik attartortitanngortinneqarnerani A-p inissiaatileqatigiiffimmut akiitsoqarnera A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p tunngaviginiarsinnaaneraa, tamannalu tunngavigalugu A inigisaanit anisillugu.

Attartorneq pillugu peqqussummik taannaluunniit pillugu oqaaseqaatinit ersinngilaq akiitsoqarneq imaluunniit ineqarnermut akiliutinut attartornermut allameersumut taakkununngaluunniit assingusunik akiitsoqarneq tunngavigalugu attartorneq atorunnaarsinneqarsinnaanersoq.

Isumaqarpunga attartortitsisup akiitsut attartortitsisup attartornermut isumaqatigiissutip isumaqatigiissutigineqarnerata nalaani nalunngisai pissutigalugit attartorneq atorunnaarsissinnaanngikkaa, akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaannik isumaqatigiissutip unioqqutinneqarnera pineqanngippat.

Tulliullugu isumaqarpunga attartornerup isumatigiissutigineqarnerata nalaani akiitsut attartortitsisup tunngaviginiarsinnaasimanngippagit, attartortitsisullu akiitsut atorunnaarsitsinermi tunngaviginiarlugit kissaatigippagit attartortitsisoq pissutissaqanngitsumik utaqqeqqaarnani attartortumut akerliliissuteqartariaqartoq, taamatullu akerliliissuteqarneq unigani malitseqartillugu. Tamatumunngali peqatigitillugu isumaqarpunga attartortitsisup anisitsinermut taarsiullugu akiitsut akilersorneqarnissaannik aaqqissuussineq attartortumut neqeroorutigisariaqaraa.

Attartortitsisup akiitsut pissutissaqaangitsumik utaqqinani tunngaviginanngippagit attartortitsisup akiitsut tunngavigalugit attartornermik atorunnaarsitsinissaminut pisinnaatitaaffini annaassagaa isumaqarpunga. Attartortitsisoq tamatuma kingorna pisassarisaminik periaaseq nalinginnaasoq aqqutigalugu akiliisitsiniarnissaminut innersuuttariaqassaaq.

<u>4.A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p 1. april 1998-imit 22. maj 2000-imut suliamik suliarinninnera.</u>

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI Namminersornerullutik Oqartussanut 26. marts 1998-imi allappoq, inissiamullu ...-imiittumut 103.000 kr.-t missaannik akiitsoqartoqartoq nalunaarutigalugu, akiitsullu taakku inissiap sulisunut inissiaajunnaarnerata kingorna A-p inissiami najugaqarnerata nalaaneersuusut.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI uannut oqarpoq akiitsut taakku piffissamut 1. februar 1995-imit 1. april 1998-imeersumut tunngasuusut.

Inissiaq ...-imiittoq pillugu A-p attartornermut isumaqatigiissutaa 1. april 1998-imi atsiorneqarpoq. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 2, imm. 5 malillugu, piffissap taamaalinerani A akiitsut tunngavilersuutigalugit inissiamik tuniumanngissinnaanngilaa. Attartorneq pillugu isumaqatigiissummi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akiitsut A-p aqqani nalunaarsorsimassaasa naafferartumik akilersorneqarnissaat pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimanersoq oqaatigineqanngilaq.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-mut 8. juni 1999-imi allappoq attartornermut akiitsut il.il 100.248,16 kr.-iusut paasineqarsimasoq, A-lu qinnuigineqarluni aningaasat taakku akileqqullugit, imaluunniit tassunga taarsiul-

lugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut saaffiginneqqullugu, naafferartumik akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarnissaq siunertaralugu.

Taamatuttaaq immikkoortup 1-ip ataani oqaatigisakka innersuussutigalugit, tassalu pissutsinik 23. maj 2000 sioqqullugu pisimasunik misissuisinnaannginnera, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p ulloq taanna sioqqullugu suliamik suliarinnissimanera isummerfigisinnaanngilara.

4a. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p 23. maj 2000-imit suliamik suliarinninnera.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-mut 20. april 2001-imi allappoq, ineqarnermut akiliutinut akiitsut 98.804,41 kr.-iusut pillugit. Allakkani taakkunani A qinnuigineqarpoq aningaasat taakku kingusinnerpaamik 3. maj 2001-imi akileqqullugit.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI tamatuma kingorna A-mut 14. maj 2001-imi imatut allappoq:

"Inissianik attartortitsineq attartornermillu isumaqatigiissummi akiliinissamut piffissaliussatut aalajangersakkat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 5 aamma 22 naapertorlugit nukingisaarummik allagaqartoqareeraluartoq ineqarnermut akiitsut suli akilerneqarsimanngimmata, matumuuna nalunaarutigineqassaaq, Inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 33 naapertorlugu attartornermut akiitsut 99.174,94 nukingisaarneqarnermut akiliut kr. 2.103,00 ilanngullugu akilerneqanngippat, attartorneq ingerlaannaq qimanneqartussanngorlugu atorunnaarsinneqassaaq.

Akiitsut akilerneqarnissaat siunertaralugu Inissiaatileqatigiiffiup immikkoortortaqarfianut saffiginneqqullutit qinnuigineqarputit, kingusinnerpaamik 28.05.-2001.

Akilersuinissamik nammineerluni isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq."

Aallaqqaasiullugu oqaatigaara A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p allagai qulaani issuarneqartut tassaammata pisassarisaqarluni nalunaaruteqarnermik allakkat, tak. inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22, imm. 2. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p uannut allakkamini 13. juni 2001-imeersuni oqaatigaa A-mik anisitsiniarneq unitsinneqarallarsimasoq. Taamaalilluni A-p attartornera A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p suli atorunnaarsissimanngilaa.

Inissiap ...-imiittup attartorneqarnera A-p aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p 1. april 1998-imi isumaqatigiissutigaat. Piffissap taamaalinerani inissiap A-mut attartortinneqarnissaa A-p akiitsui tunngavilersuutigalugit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p itigartitsissutigisinnaanngilaa.

K Kommunip A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 1. oktober 1998-imi nalunaarfigaa A-p attartorneranut qularnaveeqqusiisuunini kommunip utertillugu atorunnaarsikkaa.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-mut 8. juni 1999-imi allappoq, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut akiitsut 100.248,16 kr.-iusut pillugit.

Tamatuma kingorna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-mut 20. april 2001-imi allappoq, A-p A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut akiitsui pillugit.

Taamaalilluni inissiaatileqatigiiffik 8. juni 1999-imit 20. april 2001-mut A-p A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut akiitsui pillugit iliuuseqarsimanngilaq.

Immikkoortup 3-p ataani oqaatigineqartut innersuussutigalugit oqaatigaara isumaqartunga A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p A-mut akilerliliissutini pissutissaqanngitsumik utaqqeqqaarnani malitseqarsimanngikkaa.

Tamatumani oqaatigaara, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p pisassaqarnerminik 8. juni 1999-imi nalunaaruteqarnini pissutissaqanngitsumik utaqqeqqaarnani saqqummiussimaneraa isummerfigisimanngikkiga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2.

Aamma oqaatigaara isumaqartunga A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pisassarisaqarluni allakkaminik A-mut nassiussinnginnermini suliap ingerlasimanera ataatsimut isigalugu naliliisimasariaqaraluartoq, matumani pisassarisat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p A-mut akilersinniagai attartornermut akiitsuunersut imaluunniit taarsiissutissatut piumasaqaataanersut imaluunniit allatigut akiitsuunersut naliliineq ilanngullugu eqqarsarsaatigalugu.

Taamaattumik isumaqarpunga A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-p akiitsuinik akiliisitsiniassaguni malittarisassat nalinginnaasut akiliisitsiniartarnermut atuuttut malillugit akiliisitsiniarnissaminut innersuunneqartariaqartoq.

Malittarisassanik akiitsutoqqat tunngavigalugit anisitsiniarneq pillugu apeqqutit pillugit aalajangersaaviginnittunik peqanngineera isiginiarlugu, kiisalu A-p inigisimanit anisinneqarnissaanik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aalajangiisimanngineera isiginiarlugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p isornartorsiornissaannut naammattumik pissutissaqanngilanga. Taamaattorli oqaatigaara A-p akiitsui pillugit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI piffissami 23. maj 2000-imit 20. april 2001-imut iliuuseqarsimanngitsoq malugigiga.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI qinnuigaara paasinninnera inissiaatileqatigiiffiup qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu.”

Inissiaatileqatigiiffik 24. maj 2002-mi uannut allappoq Inissiaatileqatigiiffik allakkannut 3. maj 2002-mersunut oqaaseqaatissaqanngitsoq.

Matuma kingornagut 24. juni 2002-mi A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut allappunga A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p allagai imatut paasigikka, inissiaatileqatigiiffiup suliami inerniliininni isumaqatigigaanga, inissiaatileqatigiiffiullu suliamut aalajangersimasumut tassunga atatillugu A-p akiligassanut kinguaattoorutai akiitsunik akiliisitsiniartarnermut malittarisassat atuuttut nalinginnaasut malillugit akilersinniarniarai. Aammattaaq allappunga tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigigiga A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p, akiliisitsiniarneq aallarnerneqartinnagu, inissiaatileqatigiiffiup A-mut piumasaqaatai isummerfigeqqaarniarai.

Tamatumunnga peqatigitillugu inissiaatileqatigiiffik nalunaarfigaara paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit A-p naammagittaalliuutaa pillugu allatigut qanoq iliuuseqaqqissanngitsunga.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 2. juli 2002-mi ima akissuteqarpoq:

”A-p akiligassanut kinguaattoorutit akilersornissaat pillugu naafferartumik akilersuinissamik aaqqiissummik Inissiaatileqatigiiffik septembari 2001-imi isumaqatigiissuteqarfigisimavaa. Eqqartorneqartoq Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsinissaq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 8-mi, 2. april 2002-meersumi § 7, imm. 3-mi ilaatinneqarpoq.

Tamanna matumuuna nalunaarutigineqarpoq.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inissiaatileqatigiiffik akissuteqarfigisimanngilara.

35 – Illuliornermut ikiorsiissutit

2. Allassimasuuteqarnissamut allattuisussaatitaanermullu pisussaaffimmik sumiginnaaneq. Pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermut inatsisitigut tunngavissap nalornissutigineqarnera.

A-p naammagittaalliuutigaa A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, inissiaatileqatigiiffiup illuliornermut ikiorsiissuteqarnikkut illuliamik tigusineranut atatillugu naatsorsukkanik suliaqarsimanera pillugu, allakkatigut naammagittaalliuutinut akissuteqarsimanngitsoq. Ombudsmandip qularnarunnaarsippaa inissiaatileqatigiiffiup naammagittaalliuut oqaasiinnartigut akissuteqarfigisimagaa, inissiaatileqatigiiffillu naammagittaalliuummut allakkatigut akissuteqarsimannginneranut isornartorsiorlugu. Tamatumunnga atatillugu Ombudsmandi isumaqarpoq qanorluunniit pisoqarsimagaluarpat aalajangiinermik nalunaaruteqartoqarnera pillugu allattuisussaatitaanermik pigisaqartoqarsimasoq, matuminngalu sumiginnaaneq inatsisit naapertorlugit aalajangiisoqarsimanerata uppernarsarnissaanik inissiaatileqatigiiffimmut ajornakusooruteqartitsisoq.

Aammattaaq Ombudsmandip qularnartoqartippaa pisassarisat, inissiaatileqatigiiffimmit naatsorsorneqarsimasut, eqqartuussummik siumoortumik pigisaqaqqaarnani akilersinniarneqarsinnaassanersut, tamannalu pillugu Inatsisartut Naalakkersuisullu nalunaaruteqarfigalugit, tak. ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.

Kiisalu Ombudsmandi oqaaseqaateqarpoq inissiaatileqatigiiffik matuma kingornagut tunniussinermi naatsorsukkat allanngortinnissaasa nammineerluni suliniuteqarfiginissaannut pisussaaffeqalersinnaasoq, tunniussisumut iluaqutaasussamik, tassalu naatsorsukkat missiliuussigallarnermik tunngaveqarpata.

(J. nr. 11.20.35.30/111-99)

K Kommunimi tikeraarninnut atatillugu A-p ornigulluni saaffiginninnermini B nr. … ingerlatseqatigiiffimmit tiguneqarnerani ingerlatseqatigiiffiup pisassarisaminik naatsorsuineranik A-p naammagittaalliuutiminut ingerlatseqatigiiffiup suliarinninnerminut piffissaq atugaa pillugu naammagittaalliuummi suliarneqarnera naammagittaalliuutigaa.

Ikiorserneqarluni illuliaq B nr.… A aamma B-p Namminersornerullutik Oqartussanut 6. november 1995-imi utertippaat.

Tamatumunnga atatillugu utertitsinermi naatsorsuutit 15. maj 1996-imi suliarineqarput, taakkunanilu Namminersornerullutik Oqartussat illup nalingatigut annaasaat 267.044, 51 kr.-nut naatsorsorneqarput.

Tamanna pillugu inissiaatileqatigiiffiup K-mi immikkoortortaqarfimmut nalunaarutaata 20. maj 1996-imeersup immikkoortortaqarfiup A aamma B-mut allagai 13. juni 1996-imeersut imarisamigut assigai. Immikkoortortaqarfiup nalunaartutaa imaappoq:

"A aamma B-kut B nr. …imik Namminersornerullutik Oqartussanut utertitsinerannut atatillugu utertitsinermi naatsorsuutit …-imik normoqartut ilanngullugit nassiunneqartut suliarisimavagut.

Naatsorsuutit takutippaat 267.044,51 kr.-nik annaasaqaateqartoqarpoq. Illup nalikillineratigut annaasat taarsigassarsisup aserfallatsaaliisimannginneranik tamatumaluunniit assigisaanik pissuteqartut, 101.000,00 kr.-nut naatsorsorneqarsimapput, tak. naliliineq naqqitaq 1. marts 1996-imeersoq.

Annaasat illup nalikilleriaataannit amerlanerupput, taamaattumillu illup nalikillineratigut annaasat 101.000,00 kr.-iusut terminimut equngasumut 430,09 kr.-nik ilassuteqartinneqartut inissiaatileqatigiiffiup aningaasaqarnermut immikkoortortaqarfianit A aamma B-kut akilersinniarneqassapput.

Siusinnerusukkut piginnittuusimasup ikiorserneqarluni illuliamut taarsigassarsiaanut akiitsui immikkoortortaqarfiup suli akilersinniartussavaai.

Allakkat uku assilineri aningaasaqarnermut immikkoortortaqarfimmut tunniunneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A aamma B-kkut inissiaatileqatigiiffiup K-mi immikkoortortaqarfianut naammagittaalliuut imaattoq 4. juli 1996-imi nassiuppaat:

"Siullermik ajuusaarutigaara allakkassinni oqaatingingassiuk illu aserfallassimanera pillugu taamatut akiitsut angitigilersimasut, paaserusuppagut suut aserfallassimanersut?

1988-imi illu isertiffigingatsigu illu sananeqarnermini ikuallannikkuuvoq tamakku malaarutingisimavugut akikilliliivigineqarnatalu, illulu nutaajunerminiit kusertarluni tamakku peqqutaapput illup taamatut isikkoqarneranut massakkut, qalianilu tankeqarfik natia lemoliumilerneqarsimalluni amingartumik, taamaattumik taama annertutigisumik akilingassinneqarnerput akueriuminaappoq.

Tamakku tamarmik nalilersorneqartariaqarput.

Ini a/s pilinngikkallarmalli tamakku K Kommunimut maalarutingisarsimavagut illulu alakkaneqarsimavoq …-mik allattorpaalu suut ajoqutaasut aaqqitassallu illulu nutaajunerminiit sannarlutaanera tupigivaa tamakku ingerlatinniarlugit neriorsorpaatigut neriuppugut paasissutissat tamakku pigissagisi.

Eqqaanngittorusunngilaralu illu nutaajunerminit akia 1.111.100,00 naleqarmat tamatumalu kingorna akia assut qaffassimavoq sannallutaanermi kingorna aaqqiiniartoqartaraluarmat, tamakku uagutinnut iluamik nalunaarutaassanatik akinik qaffaasoqarsimavoq.

Akerlianik akia appartussaangaluarpoq ikuallannikuunera pissutingalulgu, taamatut naleqalernera akuerisinnaanngilapput misissoneqaqqittariaqarput nalileeqqittoqarlunilu.

Allakkat taama kingusittingisumik akineqarnerinut peqqutaavoq feeriarluta aallaqqanikuungatta aattaallu julip aallaqqaataani tikilluta."

Akiitsut allakkani 193.469,40 kr.-nut naatsorsorneqarsimasut akilerneqarnissaat inissiaatileqatigiiffiup allakkatigut 10. februar 1997-imeersutigut nukingisaarutigisimagaa oqaatigineqarpoq, tamatumunngalu peqatigi-

tillugu oqaatigineqarluni akiitsut taakku 4.837 kr.-nik ernialerneqarsimasut.

Inissiaatileqatigiiffik A aamma B-mut 29. april 1997-imi imatut allappoq:

”Illup nalilerneqarneranut atatillugu naatsorsuusiamut tunngatillugu naammagittaalliuutissinni 04.07.1996-meersumi saqqummiunneqarpoq illup sananeqarnerata nalaani ikuallassimasoq aammalu illu nuuffigineqannginnerminili qaliatigut kusertoqartarsimasoq.

Pissutsit taaneqartut ilisimasaqarfigisimanngilagut, taamatuttaarlu ilisimasaqarfigisimanngilagut naammagittaalliuummi taaneqartut kukkusat amigaatillu pillugit Nuna-Tek-ip allattorsimasai.

Paasissutissat tunniussimasasi najoqqutaralugit isumaqarnarpoq illup nutaamik nalilerneqarnissaa tunngavissaqarluartoq. Naliliinermi pissutsit taaneqartut erseqqinnerusumik misissorneqarumaarput.

Taamaattumik …-mukarfissanngorpat illu takuniarneqarumaarpoq, tamatumalu kingunitsiannguatigut naatsorsuusiaq nutaaq suliarineqarumaarluni.

Naammagittaalliuutip taamatut kingusitsigisumik akineqarnera ajuusaarutigaarput.”

Naliliinermi immersugassaq nutaaq inissiaatileqatigiiffiup 28. maj 1997-imi suliara, taannalu ilaatigut imaattunik imaqarpoq:

”11. Paarsinerlunnermut ilanngaat:
a) 37.000 kr. iluanik qalipaanermut
b) 160.700 kr.
a + b 197.700 kr. ”

Naliliinermi immersugassami immikkoortoq 11b imaattumik nassuiaaserneqarsimavoq:

”Paarsinerlunneq:

Linoleumik iluarsaassineq taarsiinerlu:	18.500
Kvartstaflisinik naqqillu sinaakkutaannik tamanik taarsiineq:	6.500
Sikaaviit tigummivii ataasiakkaat, kiisalu qulliup sinaakkutaa:	3.000
Anartarfik imaartagaq:	7.000
Torsuusami uffarfimmilu kuuffiit tippannaveeqqutaat:	4.500
Asaffik aseqqukoq:	6.000
Innaall. aqq. iluarsaass. assigiinng.:	12.000
Matut tallimat:	9.500
Erngup aserugaanik il.il. qalipaaneq:	10.000
Imermut atortorissaarutinik iluarsaassineq:	25.000
	102.000

Tunniussinerup kingorna paarsinerlunneq aserorterinerluunniit???

Igalaat igalaartaat arfinillit: 8.000.”

Naliliinermi immersugassamik inissiaatileqatigiiffiup K-mi immikkoortortaqarfianut nassiussineranut atatillugu inissiaatileqatigiiffiup illuutinik nakkutilliisua imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

”B nr.-ip nutaamik naliliivigineqarnera matumuuna nassiunneqarpoq, illu misissorpara, paasillugulu A naammagittaalliuutimi ilaani ilumoortoq, naliliinermi qupperneq 3 takuuk.

Apummik sullartarnera pillugu naammagittaalliuut ukiortinnagu misissorneqarsinnaanngilaq, kisianni igalaatigut ussiitsutigut apummik sullartarnerata saniatigut aputip allatigut isaasinnaanera ilimananngilaq. Ukiut arlallit matuma siorna sanasut naalagaata …-p iikkat ammarteriartorsimavai, kiffiutissat silataasigut iluisigullu akunnequtsiunneqarsimasut il.il. misissorniarlugit, taassumalu oqarnera malillugu taakku ajoquteqanngillat, eqqortumillu ikkussugaasimallutik.

Illu ataatsimut isigalugu pipallataasumik suliaasimavoq, katiterneri equnganeqartiterlutik, silataani iigaasa katiterneri pitsaasuunatik, naqqup ataani ussiinneqartiterluni. Takuneqarsinnaanngitsut aamma ilaannaasa ajoquteqannginnissaat ilimanarpoq!!!

Naliliinermi immikkoortut ataasiakkaat akeqarput, kisianni atortussat sananermilu ikiortit sanasunit taama ungasitsigisumut assartorneqaraangata taamaattarpoq, kiisalu nunaqarfimmiinnermut tapisiat il.il. ilaasarlutik.

Paatsoortoqaqqunagu akit naliliinermi taaneqartut tamarmik tassaapput maani illoqarfimmi K-mi akigitinneqartut, INI-p aqutsinermut aningaasartuutai ilanngullugit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Inissiaatileqatigiiffiup K-mi immikkoortortaqarfiata Qullersaqarfimmut allagaanit 2. september 1997-imeersunit erserpoq illup iluarsaanneqarneranut missingiut C 219.418 kr.-nik aningaasartalik 20. juli 1997-imi tiguneqarsimasoq, missingiullu A 226.623 kr.-nik aningaasartalik 22. juli 1997-imi tiguneqarsimasimalluni.

Inissiaatileqatigiiffiup Qullersaqarfia K-mi immikkoortortaqarfimmut 7. oktober 1997-imi imatut allappoq:

”Suliaq qulaani taaneqartoq pillugu oqarasuaatikkut siusinnerusukkut oqaloqatigiittarsimanivut innersuussutigalugit qinnuigissavakkit piginnittuusimasut A aamma B-kkut nalunaarfigeqqullugit aallaqqataaniilli amigaataasimasunut piumasaqaativut piumasaqaatigiunnaarigut, taamaalilluni paarsinerlunnerup kingunerisaatut paaineqartut kisimik utertitsinermi naatsorsuutini aappariinnut A-B-kunnut sunniuteqartussanngorlutik.

Utertitsinermi naatsorsuutit ...-mut suliaritissavakka, kisianni aalajangiinitsinnut siusinnerusukkut piginnittuusimasut isummernerat pinngitsoorata pissarsiariniassavarput, taamaalilluta suliap qanoq inaarneqarnissaa paasisinnaaniassagatsigu – isumaqatigiissuteqarnikkut imaluunniit naammagittaalliortarnermi aqqutissaq aqqutigalugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna A inissiaatileqatigiiffimmut 11. januar 1998-imi imatut allappoq:

”Matumuuna siornatigulli naammagittaalliuutigisartagarisimasagut/-kka tunngavigalugit naammagittaalliornera inernilerneqanngiinnarmat taamatuttaarlu BSU-p

akornanni imminnut inaqattaarnerat pisuuteqattaarnerallu pissutigalugu illu B …-imut atatillugu suliassaq sukumiinerusumik inernilerneqarnissaa kissatigalugu suliassaq ingerlateqqippara, tamannami inernilerneqanngisaannarnera akuersaarsinnaajunaarakku illummi tunniunneqarneranit kiisa ukiorpaaluit qaangiummata.

Suliaq ilissinnut oqinnerusunngorlugu nassiuppara suliap aallarniutissaatut iluaqutaasinnaasut ilanngunnerisigut:

1) Illumut B nr...., ...-mut iserterattali meeqqanut sisamanut tapit ilumut ilanngaataasarsimanerpat? (K Kommuniata konto-p naatsorsorneqarnera A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p kontokort-ia assilinera ilanngunneqarpoq)
   Malunginiarneqassaaq: Aatsaat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p kontokortiani takuneqarsinnaammat meeqqanut sisamanut tapit ikkunneqarsimammata ullormi 01.07.1995 aammalu ullormi 01.12.1995.

a) Meeqqanut sisamanut tapigititaasoq ukiup affaanut 11.815,03 krone-uaa? Taamaappat sooq siornatigulli meeqqat tapiinit pisarsimanngilagut. Apeqquteqaaterpassuillu tassanngaanniit ingerlaqqissinnaapput – meeqqanut tapit ilanngaanneqarsimanngippata akiligassavut K Kommunimit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut nuunneqarsimasunut pinngitsooratik sunniuteqanngitsoornavianngilaq.

2) A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p kontokort-iani takuneqarsinnaapput 01.07.1995 erniat annertussusillit kr. 32.665,44 aammalu 01.12.1995 erniat annertussusillit kr. 32.463,90, erniat taakku sumut attuumassuteqarpat, pillaatisiaappat? Akiligassatsinnut K Kommunimit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut nuunneqartunut tunngappata sooq 77.253, 13 krone-t utertinneqarsimappata erniat utertinneqanngillat? Kingornami akiligassat 68.395,06 kronet-t ikkunneqarsimapput.
   Peqqutigivakka siornatigut nassuiaanneqanngisaannarama suunersut paaserusuppakka taakkuummatami uanga akiligassakka.

3a) Utertitsinermi naatsorsuusiaq nr. 12-151, nalilersuiffik nr. 10/95:

- malerarbejde	kr.	25.000
-håndtag skabe og skuffer		
-dørhåndtag		
-stikkontakter itu		
-linoleum trapper		
-linoleum soveværelser		
-tørklodset itu		
-afløb itu		
-vandinstallation frostsprængt		
-rep. isolering under gulv	kr.	95.000,00

3b) Utertitsinermi naatsorsuusiaq 04/97:

Oprindelige mangler fra opførelsen:		
justering af sæde i køkkenbænk	kr.	2.200,00
tætning med tagpap ved skorstensinddækning	kr.	4.500,00
gennemgå op rep. af iso. efter brand i kælder op opførelsestidpkt	kr.	14.000,00
færdigisolering af betondæk under badeværelse og bryggers	kr.	4.000,00
tilpasning af vinduer så de kan åbne	kr.	6.000,00
Misligholdelse:		
rep. og udskiftning af linoleum	kr.	18.500,00
udskiftning af alle kvarstafliser ved fodlister	kr.	6.500,00
enkelte skabsgreb, samt lysliste	kr.	3.000,00
Tørkloset	kr.	7.000,00
vandlåse i bryggers og badeværelsen	kr.	4.500,00
div. el-rep	kr.	12.000,00

5 dørplader ..... kr. 9.500,00
div. malerrep. af vandskader m.m. ..... kr. 10.000,00
rep. af vandinstallation ..... kr. 25.000,00
Misligholdelelse eller hærværk efter overdragelse???
6 vinduesglas ..... kr. 8.000,00

13a-mi 13b-milu paarinerlunneqarsimasutut nalilerneqarsimasut sanilliutissangaanni kialuunniit akuersaarsinnaanngilai, ataasiakkaarlugit nalilersorneqarneri sanilliussorsimavagut:
Malerarbejde: nalilersuiffimmi 10/95-imi nalilerneqarsimavoq kr. 25.000,00-init tamannalu tunngaveqanngilaq illuatungaanili nalilersuiffimmi 04/97-imi illup ilua amerneqarnissaminut nalilerneqarsimammat kr. 37.000,00-init taamatuttaarlu saniatigut div. malerrep. af vandskader m.m.-i nalilerneqarsimalluni 10.000 krone-nit (siornatigut naammagittaalliuutigereeripput ingup aqqutaa qaarsimasoq illu BSU-mut utertereerneratigut).
Tamanna akuerineqarsinnaanngilaq, takuneqarsinnaallunilu nalilerneqarneri qanoq assigiinngitsigisut ukiut marlussuit ingerlanerinnaanni 22.000,00-nit krone-nit qaffassimammata.
Dørhåndtag: nalilersuiffimmi 10/95-imi eqqaaneqarsimavoq akerliatulli nalilersuiffimmi 04/97-imi 5 dørplade-nngorsimalluni 9.500,00 krone-t nalingannut.
Stikkontakter, itu: nalilersuiffimmi 10/95-imi eqqaaneqarsimavoq akerliatullu nalilersuiffimmi 04/97-imi diverse el-rep.-iuunitut erserluni 12.000,00 krone-t nalingannut.
Lenoleum trapper og soveværelse: nalilersuiffimmi 10/95-imi eqqaaneqarsimavoq, tamannalu akuersaarsinnaanngilluinnarpara uagutsinnut paarsinerluttutut tutsinneqarmat, iserterpugummi illu natiata lenoleumia listetaqanngitsoq aatsaallu ukiup ataatsip ingerlanerani listelersorneqarluni, tamassumalu kingunerisimavaa lenoleumip kaanngartiternera. Nalilersuiffimmi 04/97-imi rep. og udskiftning af lenoleum-i nalilerneqarsimavoq 18.500,00, ilapattutaannginnerpa vandskade-qarsimaneq.
Tørklodset itu: tassani suna pineqarnersoq paasisinnaanngilara.
Afløb itu: apeqquterujussuuvoq sumiinnersoq, tassami sanasut (rør-ilerisut) suliarinikuuvaat wc-imi, kissarsuuteqarfimmi iggavimmilu kuuffiit kipiinnarlugit ammut nakkartiinnarnikuummatigit aqqutikuilu (putukui) milinnagit silammullu toqqaannartillugit kuuffilerlugit.Tamannalumi nalilersuiffimmi 04/97-imi ilaanngilaq.
Vandinstallation frostsprængt: nalilersuiffimmi 10/95-imi eqqaaneqarsimavoq erseqqaarissumik erngup aqqutaata qerisoornera patsisigalugu tamannalumi nalilersuiffimmi 04/97-imi rep. vandinstallation kr. 25.000,00-init nalilerneqarsimavoq. Tupinnaqaaq tamanna uagutsinnut tutsinneqassappat akisussaaffik uagutsinniit peereersoq tamanna pisimammat.
Rep. isolering under gulv: nalilersuiffimmi 10/95-imi eqqaaneqarsimavoq, tamannalumi illup sananerani ikuallattoornerup kingunerisimasaasa ilaat, nalilersuiffimmi 04/97-imi erseqqaariivissumik ersersinneqarpoq illup sananerani ikuallattoornerup kingunerisimagaa Erseqqissassuaralu naqqup kiffiutissai ikuallareernerup kingorna qummut ajaannarneqarsimammata taamatuttaarlu silamiit kissarsuuteqarfiup wc-llu cementitaata naqqa kiffiutissqanngitsut takuneqarsinnaammata, ukiukkullu kissarsuuteqarfiup wc-llu kiffiutissaqannginnerata kingunerisarpaa 5-10 centimeteritut atsigisumik sermertarneranik, taamaalilluni WC qereqqaannavilertarluni.

Smadret håndvask: nalilersuiffimmi 04/97-imi nalilerneqarsimavoq 6.000,00 krone-nit tamannalu sanasut sullinerini aserorneqarsimavoq kaattamik nallartoornerminit sumillu milinneqarsimanerpa.

Eqqaalaassuaralu illup silaannarissarfiisa saniatigut immikkut ittumik illup ikerasigut silaannaliortunik arfineq-pingasunik sanasoqarsimammat illup kanertarnera pissutigalugu, illup qulaa kiattorujuusarluni ataali nillernermut (ukiukkut) kamillaangaffissaanngilaq.

Akuerisinnaanngilluinnarparalu naliliiffigineqarsimanerput siulleq taamungaannaq pineqarsimammat, naliliinerlumi uagutsinnut paarsinerluttutut nalilerlerneqarsimammat tamanna eqqoortuusorinngilara, BSU-milu sulisup …-ip uppernarsarumavaa taamungaannaq naliliisoqarsimasoq taamatuttaarlu bygningsinspektør-ip …-ip uppernarsarsinnaallugu illup qanoq suliarinerlutaatigisoq.

Isumaqarpunga sukumiisumik suliaq inernilertariaqartoq, erseqqissaatigissuaralu ikuallattoornermut tunngatillugu aningaasat kr. 76.501,40 Kgl. Brand-imiit anisinneqarsimammata ajoqusernerup suliarineqarneranut matussusiissutaallutik. Tamannalu uppernarsarsinnaavara Kalaallit forsikringi-imiit allagaq ullormi 15. august 1997-imeersoq ilanngunnerisigut.

Suliap tunniunneqarnera iluffatsillugu taarsigassarsisitsinisamik neriorsueqatinga atsioqataasimasorlu taamani nuliara B kissaatigerusuppara suliap inerneranit naapertorlugu akiligassat avinneqassasut, tassa imaappoq illup nalilerneqarnerata affaa uannut affaalu B-imut.

Maani tamanna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut aammalu K Kommunimut/Incasso-mut piumasaringaluarakku, INI-miit taamaaliorsinnaanngingertik unnerpaat taamatuttaaq Incasso-p isumaqaitiginniartissimavaa massakkullu qaammatit pingasut missiliorpaat budgettiliornissaagooq utaqqimmassuk tamannalu uanga akuersaarsinnaanngilluinnarpara kinaassusersiornertullu isigisinnaallugu. Akiligassammi tamarmik uannut allanneqarput, uangalu sulisartuinnaallunga ilanngaassuutikkaluarlungalu akilersukkakka pillaammik erninanit qallerneqartarmata, akiligassallu taamaalillutik milliartoratik alliartuinnarlutik. Taamaattoqassappat akiligassaq nungunnavianngimmata kissaatigigaluarpara nuliakora B-ip atsiornikkut taarsigassarsisutut neriorsuinera tunngavigalugu naliliinerup inernerata affai tassunga nakkertinneqartassasut.

Neriullunga suliaq sukumiisumik suliarineqarluni inerneqarumaartoq, nalilersuiffiimmi oqaluttuarereerpai ukiut marlussuit ingerlanerinnaanni akiligassavut annertuseriaraluartut taamaanngippammi allatut ajornarpat Eqqartuussivitsigut inernilertariaqarpoq. Asulersuaq aningaasat taama ikatsigigut pinnguarnerinnartut nalilersorneqarsinnaanngimmata piviusummi tunngavigalugit naliliisariaqalerassi.

Nalunngilarsi illu sananeqarnerani ikuallattoorsimasoq, qanorlu sannarlutaatigisoq taamatuttaaq erngup aqqutaa qimareerneratigut qaartoortoqarsimasoq tupinnassaqaaq tamanna uagutsinnut paarsinerluttutut nalilerneqaqqissappat, tamanna tupinnaqaaq sooq uagutsinnut tutsinneqassappat.

Sulilluariniarisi, neriullunga tusarfigilluarumaarlusi."

Tulliullugu oqaatigineqarpoq inissiaatileqatigiiffiup K-mi immikkoortortaqarfia A-mut 26. februar 1998-imi imatut allassimasoq:

"5. februar 1998-imi pillaammik ernialiisimaneq pillugu.

Oqaloqatigiinnerput innersuussutigalugu matumuuna nalunaarutigineqassaaq pillaammik ernialiunneqartut allakkatigut 5. februar 1998-imeersukkut nalunaarutigineqartut peerneqarmata.

Tamatumunnga pissutaavoq kommunep akiliisitsiniartarfianut akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarsimanerit.

Ilanngullugu nalunaarutigineqassaaq akilersuinissamik isumaqatigiissut malinneqartuartillugu pillaammik ernialiisoqassanngimmat."

Kiisalu inissiaatileqatigiiffiup K-mi immikkoortortaqarfiata allagai 14. maj 1998-imeersut ilaapput:

"Pineqartoq: A aamma B-kunnit, K, siusinnerusukkut pigineqarsimasoq:

Naliliinermi imm. 11b pillugu naammagittaalliiuut innersuussutigalugu matumuuna nalunaarutigineqassaaq naammagittaalliuut akuerineqarsinnaanngitsoq.

Aserfallatsaaliisimannginneq immikkoortortaqarfiup naliliiffigiartoqqissimavaa, tamannalu aningaasat siusinnerusukkutut amerlatiginerannik inerneqarsimavoq. Immikkoortup taassuma naliliivigineqarnerani sannarlutat ilanngunneqarsimanngillat.

Immikkoortortaqarfik qinnuigineqarpoq naammagittaalliuut pillugu aalajangiineq siusinnerusukkut taarsigassarsisimasunut nalunaarutigeqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliamut atatillugu inissiaatileqatigiiffiup oqaaseqaataa imaattoq pissarsiaraara:

"Naammagittaalliuuteqartup illu …-miittoq, 6. november 1995-imi utertippaa. Illumik naliliineq toqqammavigalugu 15. maj 1996 tunniussinermi naatsorsuusiaq suliarineqarpoq, tassanilu nalikillissutit, naammagittaalliuuteqartup aserfallatsaaliuisimannginneranik pissuteqartut kr. 101.000,- takuneqarsinnaapput. Aningaasat aatsaarpiaq taaneqartut naammagittaalliuuteqartumit akilersinniarneqartussaapput.

Tamatuma kingorna A-p naliliinermi naatsorsuusiaq naammagittaalliuutigaa, illup sanaartorneqarnerata nalaani illumi ikuallattoqarsimanera pissutigalugu, aammagooq suli isertinngitsoq qalia ussiissimammat. 28. maj 1997 nalileeqqittoqarpoq. Naliliilluni immersortakkami takuneqarsinnaavoq paarsinerlunneq kr. 102.000,-nik naleqarsimasoq, sanaartornermilu sannarlutat ikuallanneranilu ajoqusiinerit (kr. 50.700,-) paarsinerlunnertut ilanngunneqarsimanngitsut. Naliliineq nutaaq Namminersornerullutik Oqartussat annaasaqaataannut taamaallaat sunniutissaaq, siullermik naliliinermi amerlassuseqartut kr. 166.044,51, kingullermillu naliliinermi kr. 270.946,51-inik naleqartut.

14. maj 1998 qullersaqarfiup K-mi immikkoortortaqarfik nalunaarfigaa, naammagittaalliuut akuerineqarsinnaanngitsoq, tamannalu naammagittaalliuuteqartumut immikkoortortaqarfimmiit nalunaarutigeqqullugu.

Immikkoortortaqarfimmiit paasissutissiineq naapertorlugu tamatuma kingorna aalajangiineq naammagittaalliuuteqartumut oqaasiinnakkut nassuiarneqarpoq, tamannalumi pillugu immikkoortortaqarfiup naammagittaalliuuteqartoq arlaleriarluni oqaloqatigisarsimavaa."

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Suliaq misissoreerlugu tunngaviutippara A-p naammagittaalliuutaa B nr. …-imik inissiaatileqatigiiffiup utertitsilluni tigusineranut atatillugu inissiaatileqatigiiffiup aningaasatigut naatsorsuinera pillugu 11. januar 1998-imi naammagittaalliuummi nammineq paasinninnini malillugu inissiaatileqatigiiffimmit akineqarsimannginneranut tunngassuteqartoq.

Inissiaatileqatigiiffiup Qullersaqarfiata ingerlatseqatigiiffiup immikkoortortaqarfianut allagaanit 14. maj 1998-imeersunit erserpoq immikkoortortaqarfik peqquneqarsimasoq A nalunaarfigeqqullugu naammagittaalliuutaa inissiaatileqatigiiffimmit akuerineqarsinnaanngitsoq.

Inissiaatileqatigiiffiup suliami uannut akissutaanit erserpoq aalajangiineq taanna immikkoortortaqarfiup A-mut oqaasiinnartigut nalunaarutigisimagaa.

Ikiorserneqarluni illuliap inissiaatileqatigiiffimmut utertillugu tiguneqarneranut atatillugu aningaasat suut inissiaatileqatigiiffimmit akilersinniarneqassamaarnerannik aalajangiinerit ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerupput.

Matumani innersuussutigaara ikiorserneqarluni illuutinik Namminersornerullutik Oqartussat/inissiaatileqatigiiffiup tigusuneranni atugassaritaasut inissialiornermut tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutanni nr. 1-imi, 9. april 1992-imeersumi, Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 3-kkut, 30. oktober 1998-imeersukkut allanngortinneqarsimasumi § 17-imi aalajangersarneqarsimasut, tassanilu imaattunik allassimasoqarpoq:

"§ 17. Illu ...-mi taaneqartutut Namminersornerullutik Oqartussanut tunniunneqarpat, imaluunniit ...-mi taaneqartutut Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqarpat Namminersornerullutik Oqartussat taarsigassarsisullu akornanni naatsorsuusiortoqassaaq, ...

Imm. 2. Piffissami naatsorsuiffigisami illup nalinganit Namminersornerullutik Oqartussanut akiligassat amiakkui siumoorlugit matussusiiffigineqassapput, taannalu § 12, imm. 4 aammalu § 13 naapertorlugit akilersuutinut akiliutaasimasut tapiissutaasimasullu ilanngaatigereernerisa inernerissavaat.

Imm. 3. Illup nalinga taarsigassat sinnerinit angineruppat aningaasat sinneruttut Namminersornerullutik Oqartussanit taarsigassarsisumillu avinneqassapput, imatullu avinneqassallutik pisassaqartut illuatungeriit taakku tamarmik immikkut illumit aningaasanik pisassaat tunngavigalugit. Namminersornerullutik Oqartussat pisassaat tassaassapput tapiissutit taarsigassarsiat akilersornerini ukiumut akiliutaasartunut ikilisaatigalugit tunniunneqarsinnaasut, tak. § 12, imm. 4 aamma § 13. Taarsigassarsisup pisassai tassaapput:

1) Taarsigassarsisup aallaqqaataani illumut aningaasartuutigisimasaasa nalingi, taakkununnga ilaallutik taarsigassarsisup nammineq suliaasa nalingi Naalakkersuisunit akuerineqartut, tassungalu ilanngunneqassallutik

2) illup pitsanngoriaatigisimasai Naalakkersuisunit akuerineqarlutik taarsigassarsisumit suliarineqarsimasut, aamma

3) taarsigassarsisup taarsigassarsiaminut akiliutigisimasai, taakkulu ilanngaataat tassaapput

4) illup nalikillissutigisimagunagaasa nalingi, soorlu amigartumik taarsigassarsisup pisuussutigisinnaasaanik allanik pissuteqartut.

Imm. 4. Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat § 13-imi taaneqartutut ineqarnermut akiliummut meeqqanut tapiissutit imm. 3, naggatit aappaat, naapertorlugu naatsorsuinermut ilanngunneqanngitsut.

Imm. 5. Naatsorsuinermi isumaqatigiinngitsoqarpat suliassaq Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut suliassanngortinneqarsinnaavoq."

A-p inissiaatileqatigiiffimmut allagai 11. januar 1998-imeersut aningaasat naliliinermi immersugassaq 28. maj 1997-imeersoq tunngavigalugu siusinnerusukkut piginnittuusimasup "paarsinerlunneranut" tunngatinneqartut A-mut akilersinniarneqarnissaannik inissiaatileqatigiiffiup aalajangiisimanera pillugu naammagittaalliuutaapput.

Ingerlatsiviup aalajangiinerinik naammagittaalliuutit pillugit aalajangiinerit aamma aalajangiinerupput.

Suliani ingerlatsivimmi oqartussaasup aalajangiivigisimasaani aalajangiinerit taamaattut allakkatigoortuunissaannik nalinginnaasumik piumasaqaatinik atuuttoqanngilaq.

Ingerlatsinermili ileqqorissaarnerup nassatarisaanik aalajangiinerit allakkatigoortuusariaqarnerat pissutigalugu aallaavik taanna allanngortinneqarsinnaavoq.

Taamaalilluni nalinginnaasumik atuuppoq innuttaasut allakkatigut saaffiginnissutaat allakkatigut akineqartariaqartut.

Suliamittaarlu matumani inissiaatileqatigiiffiup utertitsinermi naatsorsuusiaani pissutsit aalajangersimasut arlallit pillugit A-p naammagittaalliorsimanera pineqarpoq.

Inissiaatileqatigiiffiup paasissutissiissutigineqartut malillugit naammagittaalliuutit taakku akuersaarsimanngimmagit isumaqarpunga inissiaatileqatigiiffiup naammagittaalliuutip immikkoortui ataasiakkaat ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarisaanik isummerfigisariaqarsimagaluarai, allakkatigullu aalajangiineq A-mut nassiullugu, taamaalilluni A ingerlatseqatigiiffiup naammagittaalliuummi immikkoortut ataasiakkaat pillugit aalajangiinerani tunngaviusut pillugit naliliisinnaalersillugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigara allakkatigut aalajangiinermi suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuineq pillugu malittarisassat soorunami malinneqartussaammata.

Tamanna tunngavigalugu oqaatigaara naammagittaalliuut 11. januar 1998-imeersoq pillugu aalajangiinini inissiaatileqatigiiffiup A-mut allakkatigut nalunaarutigisimasariaqaraluaraa.

Inissiaatileqatigiiffiup suliamik suliarinninnerata aamma oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga, tassalu oqaasiinnakkut aalajangiisoqarpat inatsiseqartitsinermi tunngaviusoq, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 6-imi aamma tunngavigineqartoq, aalajangiinermi pineqartumut qanoq nalunaaruteqartoqarsimanera pillugu suliami allakkiortoqarnissaa, atuuttoq.

Suliami matumani aalajangiinerup A-mut nalunaarutigineqarnera pillugu allakkiortoqarsimanngilaq, tamatumalu ajuusaarnartumik kukkunerunermi saniatigut nassataraa A-p naammagittaalliuutaa pillugu ilumut inatsisinik unioqqutitsisuunngitsumik aalajangiisimanermi uppernarsarniarneranik inissiaatileqatigiiffiup assut ajornartorsiuteqartussaanera.

Inissiaatileqatigiiffiup suliamik suliarinninnera pillugu aamma oqaatigaara aalajangiineq oqaasiinnakkut nalunaarutigineqassappat, aalaja-

ngiinerlu taanna naammagittaalliortumut iluaqusiisuunngippat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi ingerlatsiviup ilitsersuisussaatitaanera pillugu § 7-imi malittarisassap nassatarigaa naammagittaalliortup allakkatigoortumik aalajangiisoqarnissaanik piumasaqaateqarnissaminut pisinnaatitaaffimminik ilitsersorneqarnissaa ingerlatsiviup isumagissagaa, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 23.

Ingerlatseqatigiiffiup suliamik suliarinninnerata illunik inissiaatileqatigiiffimmit tiguneqartunik piginnittuusimasunut pisassarisanik piumasaqaatit saqqummiunneqartarnerannut inatsisitigut tunngivigineqartoq pillugu apeqqutit pingaaruteqartut arlallit aamma saqqummersippai.

Taamaattumik imaattunik ilassutaasunik oqaaseqaateqarpunga, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5:

Siullermik isumaqarpunga illumik piginnittuusimasup paarsinerlunnera pissutigalugu inissiaatileqatigiiffiup pisassarisatut naatsorsugaasa eqqartuussisoqareertinnagu akilersinniarneqarsinnaanerat nalorninartortaqartoq.

Tamatumunnga attillugu inissialiornermut tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 17-ip issuarneqartup piareersarneqarnerani oqaaseqaatit, Kalaallit Nunaanni Inatsisartut upernaakkut isumaqatigiinniarneri, Ilanngussat II, kalaallisuuanni qupperneq 453, qallunaatuuannilu qupperneq 382, innersuussutigaakka:

"Aalajangersagaq illuliornermut ikiorsiisarnermik nalunaarummi § 11-itut ippoq, kisiannili oqaasertai annertuumik iluarsiivigineqarsimallutik."

Kalaallit Nunaannut Ministereqarfiup Kalaallit Nunaanni illuliornermut ikiorsiisarnermik nalunarutaa nr. 53, 28. februar 1959-imeersoq § 11-mi, imm. 1-imit 3-mut aamma imm. 5-imi aalajangersakkanik imaattunik imaqarpoq:

"§ 11. Boligstøtteudvalgip illu pisiarissappagu taarsigassarsisulluunniit taamaaliornissaq piumasarippagu, s.i. illup inummut allamut tunineqartussanngornerani, naalagaaffik taarsigassarsisorlu naatsorsuiffigineqassapput. Ullormi naatsorsuiffigisami illup nalinganit boligstøtteudvalgip akiitsut sinnerinit pisassai siulliullugit akilerneqassapput akiitsut sinnerisa akilersuutitigut akilerneqariivissimasutigut aammalu §§ 21 aamma 22 naapertorlugit tapiissutitigut ersersinneqarnerat najoqqutaralugu. Illup nalingata akiitsut sinneri akimorsimappagit aningaasat sinnerusut pisassaqassuseq najoqqutaralugu boligstøtteudvalgimut taarsigassarsisumullu avinneqassapput. Avinneqarnerat pisassaaq pisassaqartut illugiit taakkua marluk illumit pisassaat tunngavigalugit, tassa boligstøtteudvalgip pisassai tassaassallutik tapiissutit taarsigassarsiat akilersorneqarneranni ukiumut akiliutaasartutut millisaatigalugit tunniunneqarsimasut, tak. §§ 21 aamma 22, taarsigassarsisullu pisassai tassaassallutik taassuma aallaqqaataani illumut aningaasartuutigisimasaasa nalingi taarsigassarsisup nammineq suliaata nalinga taarsigassarsisup nammineq suliaata nalinga boligstøtteudvalgimit akuerineqartoq ilanngullugu ilassutigalugillu illup pitsanguallaatai taarsigassarsisumit suliarineqartut boligstøtteudvalgip kingusinnerusukkut akuerisai – tamakku tamaasa ilanngaaserlugit illup akikillissu-

tigisinnaasaanik aserfallatsaaliinerlunnermik pissutsinilluunniit allanik taarsigassarsisumut pisuussutigitinneqarsinnaasunik pissuteqartunik.

Imm. 2. Ernianut tapiissutit, pingaartumik taakkua ilaat § 22-mi tunngavissalerneqartut, boligstøtteudvalgip piumanngitsoorsinnaavai.

Imm. 3. Ullormi illup pisiarineqarfiani taarsigassarsianut akiitsut sinnerisa (tak. imm. 1, naggatit aappaat) illup nalinga akimorsimappassuk illullu akikillissutigisinnaasaanut taarsigassarsisoq pisuutinneqarsinnaanngippat, s.i. aserfallatsaaliinngitsoorsimaneq pissutigalugu, nikingassutaat boligstøttip naatsorsuutaani peerneqartussanngussaaq illuliornermut ikiorsiisarnerup ingerlatinneqarneranut atasumik aningaasartuutinngorlugu. Kisianni illup akikillissutaanut taarsigassarsisoq pisuutittariaqarpat, s.i. aserfallatsaaliinngitsoorsimaneq pissutigalugu, akiitsut sinnerisa illullu maannakkut nalingata nikingassutaat, annerpaamilli aningaasat aserfallatsaaliinnginnermik pissuteqartut, taarsigassarsisumut akilersinniarneqassapput eqqartuussisarnermik inatsisit aalajangersagartaat naapertorlugit.

...

Imm. 5. Naatsorsuinermi nalornisoorutissaqassappat tamanna Kalaallit Nunaata landsretianut suliassanngortinneqarsinnaavoq."

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 2, nr. 1) malillugu makku pillugit pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniartoqarsinnaavoq "pigisanik aalaakkaasunik pigisanilluunniit tiguinnaanik qularnaveeqquserlugit pisortanit taarsigassarsiat taakkualuunniit erniaasa akilerneqarnissaannik piumasaqaatit."

Pigisanik aalaakkaasunik qularnaveeqqusiinikkut pinngitsaaliilluni naammasisitsiniarsinnaatitaaneq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi nr. 271-imi, 14. juni 1995-imeersumi kapitali 7, § 1, imm. 1, nr. 4-mi imatut oqasertalerneqaqqaarsimavoq:

"Taarsigassarsiat naalakkersuisunit pigisanik uninngasunik uninngasuunngitsunilluunniit qularnaveeqquserlugit taarsigassarsiaritinneqartut tunniunneqartussat akilerneqartussanngoreersimasut akilerneqarsimanngikkaangata."

Aalajangersagaq taanna inatsisip piareersarlugu suliarineqarnerani (Rigsdagstidende 1950-51, tillæg A, sp. 5259-5260) imatut nassuiarneqarpoq:

"Nr. 3 pillugu oqaatigineqarpoq taarsigassarsisitsisarfivimmik Kalaallit Nunaanni suli peqanngitsoq. Piffissamili aggersumi inissialiortiternermut aamma inuussutissarsiutitigut suliffeqarfinnik pilersitsiortornernut pisortat annertuumik taarsigassarsisitsisarnissaat naatsorsuutigisariaqarmat taarsigassarsiat pillugit isumaqatigiissutit taamaattut tunngavigalugit akiligassat akilerneqartussanngoreersimagaluarlutik akilerneqanngitsut eqqartuussutitaqanngitsumik isumaqatigiissutitaqanngitsumilluunniit pinngitsaaliilluni akilersinneqarnissaasa naammassisinneqatarnissaannut inatsisitigut tunngavigisassamik massakkumiit pilersitsineq pingaaruteqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga pisortat illumik tigusineranni eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu pinngitsaaliilluni naammassi-

sitsinnaatitaanermi taarsigassarsiat kisimik pineqarnerat, siusinnerusukkullu piginnittuusimasup taarseeqquneqarsinnaanerata pineqannginnera nalorninartortaqartoq.

Tamatuma kingorna paasiniagassat uku tulliupput, tassalu ilaatigut illuliornermut ikiorsiisarnermik nalunaarummi § 11, imm. 3-mi issuarneqartumi, Kalaallit Nunaanni inissialiornermi ikiorsiisuuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 10-kkut, 22. december 1986-imeersukkut atortuulersinneqartumi pinngitsaaliilluni naammassisitsiniartarnermut inatsisitigut suna tunngaviusimanersoq, ilaatigullu aalajangersagaq taanna Inatsisartut peqqussutaanni 1992-imeersumi 17-ikkut ingerlateqqissimanersoq.

Pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarnissamut periarfissaq pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigaara pinngitsaaliissumik naammassisitsiniarnermi piumasaqaataammat innuttaasup pisortallu akiligassaqarfiusup akornanni isumaqatigiinngissuteqartoqassanngitsoq uppernarsaasersuinissamik imaluunniit inatsisilerinermi apeqqummut isummernissamik piumasaqaateqarfiusumik, aamma pisassarisatut piumasarineqartut eqqortuussusiat qularutigineqassanngitsoq tunngaviusumik aallaaviummata, pisassarisat eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu eqqartuussinertaqanngikkaluartumik pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniaavigisinneqarsinnaasut aamma eqqarsaatigalugit.

Taamatut isumaqatigiinngissuteqartoqarpat, imaluunniit pisassarisat eqqortuussusiat nalornissutigineqarpat ingerlatsivik eqqartuussinertaqanngitsumik pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarnissamut periarfissaqanngilluinnarpoq.

Tamanna nalunaarummi § 11, imm. 5-imi eqqartuussivik suliassinneqartussaq pillugu aalajangersakkami piumasaqaataasorinarpoq.

Taamaattumik isumaqarpunga nalunaarummi § 11, imm. 3-mi illumik piginnittuusimasumut piumasaqaatinik pinngitsaaliilluni naammassisitsinissamut periarfissatut taaneqartoq pisunut pisortat illumik utertitsineranni atugassarititaasut pillugit illumik siusinnerusukkut piginnittuusimasup Namminersornerullutillu Oqartussat assortuussutiginngisaannut taamaallaat atuuttoq.

Pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarnissamut periarfissap nalunaarummi § 11, imm. 3-mi ersernermisut Inatsisartut peqqussutaatigut 1992-imeersumi § 17-imi ingerlateqqinneqarsimaneranik apeqqut pillugu oqaatigaara aalajangersakkap piareersarlugu suliarineqarnerani illua'tungaatigut allaaserineqartoq nalunaarummi § 11-p ingerlateqqinneqarnissaa eqqarsaatigineqartoq, kisiannili nalunaarummi § 11, imm. 3-mi pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarnissaq pillugu aalajangersagaq siusinnerusukkut atuuttoq Inatsisartut peqqussutaanni 1992-imeersumi ilanngunneqarsimanani, peqqussummili tassani nalunaarummi § 11, imm. 5-imi eqqartuussivik suliassinneqartussaq pillugu aalajangersagaq uteqqillugu ilanngunneqarsimalluni.

Isumaqarpunga malittarisassat ingerlatsiviup pisassarisaminik eqqartuussutitaqanngitsumik pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarnissaanut periarfissiisut inatsisitigut erseqqissummik tunngavissaqartariaqartut.

Oqaatigineqartutut isumaqarpunga pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarnissamut periarfissaq taamaattoq inissialiornermut tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi ilumut ilaanera nalorninartortaqartoq.

Tamatumunnga atatillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat Naalakkersuisullu pissutsit taamaannerannik nalunaarfigaakka, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.

Suliaq pineqartoq eqqarsaatigalugu immikkut oqaatigaara A-p inissiaatileqatigiiffimmut allakkamini 11. januar 1998-imeersuni oqaatigimmagu akiitsutut naatsorsorneqarsimasut matussutissaannik akissarsiaminit ilanngaassuiffigineqarluni.

Paasinninnera malillugu A-p naammagittaalliuutaata 4. juli 1996-imeersup, minnerunngitsumillu A-p naammagittaalliuutaata 11. januar 1998-imeersup nassatarisaanik inissiaatileqatigiiffiup naatsorsuutigereertariaqarpaa ilaatigut akisussaatitsinermut tunngaviusoq, ilaatigullu inissiaatileqatigiiffiup piumasaqaatai pillugit naatsorsuutini aningaasartuutit ilaat pillugit A-p inissiaatileqatigiiffiullu assortuussutigigaat.

Taamaattumik isumaqarpunga taarsiissutissatut naatsorsorneqarsimasut pillugit eqqartuussummik peqariinngikkaluartoq akiliisitsiniarnissamut inatsisitigut tunngavissamik peqartoqarsimanersoq nalorninartoqarsinnaasoq, illuliornermut ikiorsiisarnermik siusinnerusukkut nalunaarummi § 11, imm. 3-mi pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarnissamut inatsisitigut tunngavigisap suli atuunnera naatsorsuutigineqarsinnaasorinaraluarpalluunniit.

Utertitsinermi naatsorsuusiat tunngavigalugit inissiaatileqatigiiffiup piumasaqaataanik akiliisitsiniarneq nammineerlunga misissuiffigissanerlugu isumminnginninni inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara akiliisitsiniarnerni iliuutsit suut inissiaatileqatigiiffiup suliami ingerlassimanerai nassuiaqqullugit, pinngitsaaliillunilu naammassisitsiniarnissamut periarfissaq pillugu ataatsimoortumik oqaaseqaatikka suliami qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut nalunaarfigeqqullunga.

Aappaattut paasivara A-p illumik paarsinerlunnera pissutigalugu inissiaatileqatigiiffiup illumik utertitsinermi taarsiivigeqqussutigisaminik naatsorsuusiai 28. maj 1997-imeersut immikkoortut assigiinngitsut naliliinikkut naatsorsorneqarnerinik tunngaveqartut.

Naliliinikkut naatsorsuineq taanna inissiaatileqatigiiffiup kingusinnerusukkut aaqqiissuteqarfigaa, C-tut missingersuutit A-tullu missingersuutit pigineqartut nassatarisaannik.

Missingersuutit allanngortitat (aningaasartuuterpiaasimasullu) paasissutissat suliap suliarineqarnerani uannut saqqummiunneqartut malillugit

inissiaatileqatigiiffiup piumasaqaataanik naatsorsuutinik allanngortitsineq nassatarisimanngilaat.

Tamanna pillugu oqaatigaara inissiaatileqatigiiffik ingerlatsinermi oqartussaasutut suliat illersorneqarsinnaasumik aalajangiivigineqarsinnaasunngortillugit paasissutissartalersiuinnissaminut pisussaaffeqartoq.

Ikiorserneqarluni illuliamik utertitsinermut atatillugu piumasaqaatit nalilersuinnikkut annertuutigut uppernarsaatitaqanngitsumik naatsorsorneqarnissaat inissiaatileqatigiiffiup illersorneqarsinnaasutut isigiguniuk inissiaatileqatigiiffik paasinnininera malillugu paarsinerlunneq pissutigalugu taarsiissutissatut tigusinermi naatsorsuutini piumasaqaatitut naatsorsorneqarsimasimasut ikilissallugit pisussaaffeqartussaavoq, iluarsaassinermi aningaasartuuterpiaasut nalileeqqaarnermut sanilliullugit ikinnerusut paasinarsippat.

Illua'tungaanulli saatsikkaanni inissiaatileqatigiiffik akileeqqittoqarnissaanik piumasaqaateqarsinnaasussaanngilaq, aningaasartuutit utertitsinermi naatsorsuusiani taaneqartunit amerlaneruppata.

Inissiaatileqatigiiffiup A-mut piumasaqatiminik naatsorsuinera nammineerlunga misissuiffigilissanerlugu isumminnginninni inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara iluarsaassinermut aningaasartuutit utertitsinermi naatsorsuutini naliliinermut qanoq annertutigisumik nikingasimanersut nassuiaqqullugu, taakkulu nikingassuteqarsimappata A-mut piumasaqaatit ikilinissaannut pissutissaqarsimanersoq nalunaarfigeqqullunga.

Naggasiutaasumik oqaaseqaatikka.

Ikiorserneqarluni illulianik pisortanut utertitsinermi siusinnerusukkut piginnittuusimasup aningaasanik akiliisinniarnissaanut malittarisassatigut tunngaviusoq pillugu nalornissuteqartoqartoq isumaqarama allakkat uku assilineri Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfimmut ilisimatitsissutitut aamma nassiuppakka.

Suliamik paasinninnera allakkatigut allatigut allakkat uku assilinerinik ilaqartinneqartutigut A-mut ilisimatitsissutigaara."

Ingerlatsiviup eqqartuussummik pigisaqareernani pisassarisanik naammassisitsiniaasinnaatitaanera pillugu inatsisitigut tunngavissaqarnermik apeqqut pillugu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginnissimanera pillugu Naalakkersuisut Allattoqarfiat allakkani 16. maj 2002-meersuni nalunaaruteqarpoq suliaq Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfimmut tunniunneqarsimasoq, suliarinera tassani ingerlateqqinneqartussanngorlugu.

Matuma kingornagut Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik allakkani 29. juli 2002-meersuni ima nalunaaruteqarpoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiata pisortat boligstøttip illuutaanik tigusinerannut atatillugu taarsiissutigeqqusaasunik akiliisitsiniartarnermi inatsisitigut tunngaviusoq

pillugu saaffiginnissutaata 7. maj 2002-meersoq Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup Naalakkersuisut Allattoqarfiannit tigusimavaa.

Boligstøttip illuutaanik piginnittuusimasumut taarsiissutigeqquneqartunik eqqartuussinertaqanngitsumik pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnissamut periarfissagarnersoq Ombudsmandip nalorninartoqartikkamiuk Naalakkersuisunut apegqutigisimavaa tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqartoqarniarnersoq.

Ineqarnermut, Attaveqarnernermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup nalunaarutigisinnaavaa A/S Inissiaatileqatigiiffik INI attaveqarfigineqassasoq, boligstøttip illuutaata tiguneqarneranut atatillugu naatsorsuutit suliarineqarsimasut piginnittuusimasunut akuerisassanngorlugit/atsiugassanngorlugit nassiunneqartarnissaasa immikkoortortaqarfinnut ataasiakkaanut eqqumaffigeqquneqarnissaat siunertaralugu.

Naatsorsuutit taakku piginnittuusimasunit akuerineqanngippata naatsorsuutit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p Eqqartuussivimmut ingerlaannaq nassiutissavai, eqqartuussisoqarnissaa anguniarlugu. Tamanna innuttaasut inatsisitigut isumannaallisaaviginegarnerannik qaffassaaqataasussaavoq."

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI allakkani 24. september 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

"Inissiaatileqatigiiffiup ombudsmandip oqaaseqaataa tigusimavaa, tassanilu apeqqutit matumuuna akissuteqarfigissallugit.

Inissiaatileqatigiiffiup illoqarfimmi K-mi immikkoortortani allaffiata akiliisitsiniartartoq qinnuigisimavaa eqqartuussutitaqanngitsumik aningaasat akilersinniaqqullugit, akiliisitsiniartartorlu taamaaliorsimalluni. Immikkoortortami allaffiup akiliisitsiniartartulluunniit maluginiarsimanngilaa pineqartut atukkat pillugit piumasaqaataanngitsut, taamaammallu pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartoqarnissaani eqqartuussummik pigisaqartoqarnissaa imaluunniit isumaqatigiissuteqartoqarsimanissaa pisariaqartinneqartoq.

Ombudsmandip paasisimavaa siusinnerusukkut boligsstøtte pillugu nalunaarummi § 11, imm. 3-mi piumasarisanik taakkununnga assingusunik pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarsinnaannermut periarfissaqartitsineqartoq. Taamaattumillu ombudsmandip Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfimmut malittarisassanik tunngavissaqarneq apeqqusersimavaa. Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup 29. juli 2002-mi allakkamini ombudsmandimut oqaatigisimavaa, inissialiornermut tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni maanna atuuttuusumi piumasarisanik taamaattunik eqqartuussineqarsimatinnagu akiliisitsiniarnissamut periarfissaqanngitsoq.

Qullersaqarfiup tamanna tunngavigalugu immikkoortortani allaffiit eqqaasitsissuteqarfigisimavai utertitsinermi naatsorsukkat najoqqutaralugit piumasaqaatit akiliisitsiniartartunit akilersinneqarsinnaanngitsut eqqartussummik isumaqatigiissummilluunniit peqartinnagu. Akiliisitsiniartartoq eqqartuussisarneq pillugu inatsisip malinneqarnissaanut akisussaasuugaluartoq, immikkoortortani allaffiit akiliisitsiniartartoq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmut akerliusumik iliuuseqarnissaanik qinnuigissanngilaat. Taamaattumik illoqarfimmi K-mi immikkoortortap allaffia erseqqissaavigineqarsimavoq eqqartuussisarneq pillugu inatsisip nalinginnaasumik aammalu akilersinniarneqarsinnaasunik piumasaqaatinik assigiinngisitsinera maluginiarneqassasoq.

Iluarsaanermut aningaasartuutinut missingiuutaasut katillugit 139.100 koruuniupput, suliarinnittussarsiuussinermili neqeroorutit katillugit 132.900 koruuninik aningaasartuutitaqarlutik, takussutissaq ilanngunneqartoq malillugu. Ombudsmandip oqaaseqaataa tunngavigalugu A-mut taarsiissutissanik piumasaqaatit Inissiaatileqa-

tigiiffiup aningaasanut kingulliullugit taaneqartunut naqqiuteqarfigisimavai." (A-torfeqarfimmi nutsigaavoq.)

(Takussutissiaq ilanngunneqarsimasoq issuaavigineqanngilaq.)

Allakkani 23. december 2002-meersuni Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik nalunaarfigaara Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu malittarisassassatigut tunngaviusumut oqaaserisannut uiggiutitut annertunerusumik iliuuseqassanngitsunga.

Ulloq 23. december 2002-mi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut ima allappunga:

"A-p illuliornermut tapersiissuteqartarfimmit tapiiffigineqarluni illuliaata Namminersornerullutik Oqartussanit tigusinerannut atatillugu A-p taarsiissutinik akiliisinniarneqarnera pillugu oqaaseqaatinnut Inissiaatileqatigiiffiup akissutaa 24. september 2002-mi tiguara.

Suliap immikkoortuni marlunni oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga.

Siullermik taarsiissutissat Inissiaatileqatigiiffiup naatsorsorsimasaasa akilersinniarneqarneranni periaaseq pillugu apeqqummut atatillugu.

Aappaattut taarsiissutinik piumasaqaateqartoqarnissaannik Inissiaatileqatigiiffiup aalajangiinnginnerani suliap paasissutissartalersorneqaneranut atatillugu.

Apeqqut siulleq eqqarsaatigalugu paasivara Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup Inissiaatileqatigiiffik nalunaarfigisimagaa taarsiissutitut piumasaqaatit eqqartuussuteqartoqareertinnagu akilersinniarneqarsinnaanngitsut.

Aammattaaq Inissiaatileqatigiiffiup immikkoortortaqarfini ilitsersorsimavai piumasaqaatit taamaattut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akilersinniagassaatut nassiunneqassanngitsut.

Tamatumunnga peqatigitillugu Innissiaatileqatigiiffiup oqaatigisimavaa A-p taarsigassaatut piumasaqaatit naatsorsorneqarsimasut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akilersinniarsimagai.

Pisassarisanik inatsisitigut tunngavissaqarnani akiliisitsiniarnerup akiliisitsiniarnissamik aalajangiinerup atuussinnassuseqannginnera aallaavittut nassatarisarpaa.

Tamatuma aningaasat akilersinneqarsimasut A-mut utertillugit akilerneqassanerannik Inissiaatileqatigiiffiup isumaliutersuuteqartariaqarnera nassataraa.

Apeqqut taanna pillugu aalajangiinermi suliami naliliineq aalajangiisuusariaqarpoq, pingaartumillu tassani pingaartillugu isiginiarneqassalluni A-mut akileqqusat akisiitsiniarnerup nalaani ima uppernarsarneqarsimanersut, Inissiaatileqatigiiffiup tamanna pillugu piumasaqaatit eqqortinneqarsimasuuppata pisassarisat ilanngaassinikkut akilersinniarsimasinnaagaluarlugit. Tamatuma saniatigut taarsiissutitut piumasaqaatigineqartut eqqartuussivikkut suliassanngortinneqassappata tamanna ajugaanermik nassataqarsinnaanersoq Inissiaatileqatigiiffiup ilanngullugu naliliiffigisariaqarpaa.

Apeqqutit aappaat suliap paasissutissartalersorneqarneranut tunngasoq eqqarsaatigalugu paasivara Inissiaatileqatigiiffiup A-mut piumasaqaatini 132.900 kr.-nut appartissimagai, suliarinnikkumalluni neqeroorutigineqartunut naapertuuttunngortillugit.

Oqaatigaara, soorlu tamanna Inissiaatileqatigiiffimmut oqaaseqaatinni oqaatigiga, A-p naammagittaalliuutaata 11. januar 1998-imeersup sukumiisumik akineqarsimanera Inissiaatileqatigiiffiup uppernarsaruminaatsittussaagaa.

Tamanna immini akiliitsiniarnermut tunngaviusup nalornissutigineqalerneranik pilersitsinnaavoq.

Tulliullugu pineqartoq tassaavoq nalikilleriaat illumik piginnittuusimasumut akilersinniarneqarnissaa kissaatigineqartoq tassunga pisuutitsissutigineqarsinnaasussaasoq, pisassarisat atuuttussanngortinniarneqassappata, tak. inissialiornermut tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 17, imm. 1, nr. 4.

Naliliineq taanna naliliinermik uanga sulininnik ingerlatsinerma avataaniittumik tunngaveqarpoq.

Inissiaatileqatigiiffilli taamatut naliliisimanngilluinnarpat nalikilleriaat piginnittuusimasumut akileqquneqarsinnaanngilaq.

Paasissutissani suliamik suliarinninninni tigusimasanni oqaatigineqanngilaq A-p taarsiissuteqarnissaanik piumasaqaateqarnissamik aalajangiinermini Inissiaatileqatigiiffiup suna tunngaviutissimaneraa.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga A-p akiliisinniarneqarnera Inissiaatileqatigiiffiup suliareqqittariaqaraa, qulaani oqaaseqaatikka ilanngullugit isiginiarlugit.

Taamaattumik Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara Inissiaatileqatigiiffik suliami qanoq iliuuseqaqqinniarnersoq nalunaarfigeqqullunga.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani A/S Inissiaatileqatigiiffik INImit akissummik tigusaqarsimanngilanga.

11.73 – Suliat nammineerluni misissugassanngortitat

01 – Inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsineq

1. Suliami illua'tungiusup isumaanik naammaginanngitsumik tusarniaasimaneq amigaatilimmillu tunngavilersuineq.

Innuttasumut ikiorsiinissaq kommunip itigartitsissutigisimavaa, innuttaasup atugai tamaasa ataatsimut isigalugit isumaginninnikkut ataatsimoortumik naliliineq innersuussutigalugu. Kommunip innuttaasoq suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigisimavaa, nakorsap oqaaseqaataanik innuttaasumut ataatsimiinnermi saqqummiussinikkut. Ombudsmandi isumaqarpoq taamaaliornikkut paasissutissat kommunip innuttaasumut suliami illua'tungiusutut tusarniaatigissallugit pissutissaqartissimasai pillugit innuttaasoq oqaaseqaateqarnissaminut iluamik periarfissinneqarsimanngitsoq.

Aammattaaq Ombudsmandi isumaqarpoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi kukkuneq, Ombudsmandip kommunimut siusinnerusukkut isornartorsiuutigisimasaata assinga, kommunip kukkussutigeqqissimammagu tamanna isorisarialerujussuusoq.

Kingorna kommuni nalunaaruteqarpoq innuttaasup pineqartup initaarnissamik qinnuteqaataa kommunip naliliivigeqqissimagaa tamatumalu kingornagut akuerisimagaa. (J. nr. 11.73.01.01/095-00)

Suliamut tunuliaqutaasut imaapput:
Kommuni A-mut 29. juni 2000-imi imatut allappoq:

"Inissaqarniarnermik tulleriissaarisartut ulloq 08. januar 1999 aalajangiussaannut naammagittaalliuutit Isumaginninnerni ataatsimiititaliap 29. juni 2000-mi ataatsimiinnermini oqaluuseraa.

Isumaginninnermi ataatsimiititaliaq aalajangerpoq Inissaqarniarnermik tulleriissaarisartut aalajangigaat aalajangiusimaannassallugu, peqqutigineqarpoq isumaginninnermi pissutsinik atukkat tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut aalajangiunneqarmat inissiamik tunineqarsinnaanngitsutit.

Kiisattaaq ukiut tamaasa Inissiaatileqatigiinnut inissiamut qinnuteqaatip naqitsikkiartortarnissaa kajumissaarutigineqarpoq.

Allakkap matuma tiguneraniit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit aalajangerneq maalaarutigisinnaavoq.

Maalaarut uunga nassiunneqarsinnaavoq: Kommunalbestyrelsen, …"

Aalajangiinerup tunuliaqutaa pillugu "Isumaginninnermi Ataatsimiititaliap 29. juni 2000-imi ataatsimiinneranik naqeqqitaq"-mit makku erserput:

”Isumaginninnermi ajornartorsiutit pissutigalugit inissiamik tunineqarnissamut ikioqqulluni qinnuteqataat.

Saaffiginninnermut pissutaasoq:

A 1998-imi novemberimili isumaginninnermi inissiamik tunineqarnissamik Isumaginninnermut Immikkoortortaqarfik aqqutigalugu qinnuteqarsimavoq. Suliaq Inissaqarniarnermik tulleriissaarisartut itigartitsinerisa kingorna Ombudsmandimut ingerlateqqinneqarsimavoq. Suliallu suliareqqinneqarnissaanik Ombudsmandip 13. juni 2000-imi ullulerneqarsimasumik qinnuteqarnerata kingorna suliaq suliareqqinneqalerpoq. A suliami illua’tungiusutut isumaminik tusarniaavigineqarluni 22. juni 2000-imi oqaloqatigineqarpoq, nakorsallu paasissutissiissutai imminut tunngasut kiisalu isumaginninnermi inissianik qinnuteqaateqartut kikkut siulliutinneqartarneranni piumasaqaatinik Ileqqoreqqusanillu ilisimatinneqarluni.

A avinneruvoq, uigisimasaatalu meeqqanut pingasunut: …, cpr.nr. … aamma …, cpr.nr. …, angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq tigummisaraa. Panii angumminni …-tumi najugaqarput. Pania angajulleq maannga K-mut siorna tikippoq, ukioq ataaseq illumiittussaalluni, ilaqutariinni …-kunni 2000-imilu januarimi …-mut utertussaalluni. Anaanaminut oqarsimavoq …-mut uternissani nalornissutigigini. Ukioq ataaseq illumiinnissani qinnutigisimavaa anaanani qanilliumallugu. Tamanna taakkununnga marlunnut ajornakusoorsimavoq, pania pulaassagaangat A-p kikkunni innisimasuunissaa ilisimaneq ajoramikku, ilaatigut A-p nuttartuarnera pissutigalugu, paniatalu ujartuartariaqartarmagu.

A 5. maj 2000-imi uineqqippoq, …, cpr.nr. … katikkamiuk. Aappariit taakku massakkut …-mi innisimasuupput, uanili adresseqarlutik: ….

Ilinniagaqarnera/suliffeqarnera:

A meeqqat atuarfianni 7. klassimit anisimavoq, ilinniagaqarsimasuunanilu. 01. maj 1993-imi siusinaartumik soraarnerussutisiaqalersinneqarpoq, peqqissutsikkut atugai pissutigalugit.

Peqqissusianut tunngasut:

A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalersinneqarnissamik qinnuteqaataanit erserpoq makisimmigut anniaateqartoq, siunissami ajornerulernissaanik naatsorsuutigineqartumik. Anniartarnera ..-mi 1989-imi sulilluni napparsimasumik oqimaatsumik kivitsineratigut aallartissimavoq. Taamanimiilli makisimmigut anniaataa atuussimavoq.

Isumaginninnermik inissiamik qinnuteqarneranut atatillugu nakorsap oqaaseqaataanik pissarseqqissimavugut. Tassannga erserpoq A sakkortuumik uummalluttuusoq, anniarigajuttakkaminik, taannalu pissutigalugu annertungaatsiartumik nakorsaatitortuulluni. Rigshospitalimi annertunerusumik misissugassanngortinneqarsimavoq, uummataata taqarsuata suliarineqarnissaa (bypassoperation) assigisaanilluunniit suliarineqarnissaa siunertaralugu. Taamaattumillu siusinnerusoq eqqarsaatigalugu peqqissusiata qanoq ikkumaarnissaa ilisimanngilaat. Nakorsarlu isumaqarpoq eqqissisimasunik atugaqarluni inuunissaa pingaaruteqartussaasoq.

Aningaasaqarneq:

A isumaginninnermi siusinaartumik soraarnerussutisianik pisartagaqarpoq, ilanngaatissat ilanngaatiginagit qaammammut 6.041,00 kr.-nik. Aalajangersimasunik aningaasartuuteqartanngilaq, meeqqanut tapit meeqqanut akilersuutinut ingerlaannartumik nuunneqartartut eqqaassanngikkaanni. A-p uia … suliffissaaleqinermi nalaani pisortanit ikiorsiissutinik ilaannakortunik pisartagaqartuuvoq, …-milu marlunngormat 20. juni 2000 sulilersimalluni.

Nukissaqarniarneranik naliliineq:

Pineqartoq tassaavoq arnaq …-nik ukiulik, inissiamik qaammatit tallimangajaat attartoreersimalluni attartorunnaarsimasoq. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI aqqutigalugu inissiamik 1996-imi novemberimi tunineqaraluarpoq, attartorninili 30. april

1997-imi atorunnaarsillugu, uigisimasaminut …-miittumut nuukkaluarami. A oqarpoq uigisimasani arlaleriarluni oqaloqatigisareerlugu taanna paninilu nuuffigisimagaluarlugit. Uigisimasaali allamik inooqatitaarsimavoq, A-lu K-mut utersimalluni.

A-p panimmi … billettiinut aningaasatigut ikiorserneqarnissaminik marlussoriarluni qinnuteqarsimagaluarpoq, panimmi maanga K-mut tikeraarsinnaaniassammanni, namminerisaminilli ineqannginnera pissutigalugu itigartinneqarsimalluni. Namminerlu …-mut billettisinissaminut aningaasatigut ikiorserneqarnissaminik qinnuteqarsimagaluarpoq, panimmi nukarliup apersortinnerani peqataaniassagami, qinnuteqallu tassunga aamma itigartinneqarsimavoq, K Kommunip angalanernut aningaasaateqarfianut innersuunneqarluni.

A-p ineqanngitsutut inuunini qatsussimavaa, inisimaffissarsiortariaqartarnini pissutigalugu.

A A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mi inissarsiortut utaqqisut allattorsimaffiannut 29. december 1998-imi allanneqarsimavoq.

Inassuteqaat:

Isumaginninnermi inissiamik tunniussisarnermi piumasaqaatit qinnuteqartup eqqortissimanngilai, taamaattumillu qinnuteqaatip itigartinneqarnissaa inassuteqaatigineqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimut 6. november 2000-imi imatut allappunga:

"Suliap A-mut kinguliaqarsimasumut, tunngasup kommunimit 29. juni 2000-imi suliareqqinneqarsimanera pillugu kommunip ilisimatitsissutaa 24. oktober 2000-imi tiguara.

Taamaattumik naammagittaalliuut taanna pillugu suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Tamatumunngali peqatigitillugu isumaqarpunga kommunip suliami nutaamik aalajangiinerata tunngavigisaa nalorninartoqarsinnaasoq, taamatuttaarlu pissusiviusut isiginiaraanni tunngavilersorneqarsimanani, tak. oqaaseqaatiga 15. februar 2000-imeersoq, aamma tak. allakkakka ...-mik journalnormoqartut.

Taamaattumik aalajangerpunga suliaq nammineerlunga misissuiffiginiarlugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5, tassanilu A-p isumaginninnermi inissiamik qinnuteqaataata kommunimit suliareqqinneqarnerani pissutsit makku misissuiffigalugit:

- Kommunip A-mut suliami illua'tungiusutut isumaanik 22. juni 2000-imi tusarniaasimanera qanoq iliorluni ingerlanneqarsimanersoq.
  Taamaammat immikkut ittumik nalunaarutigeqquara kommunip A paasissutissanut, kommunip 22. juni 2000-imi taassumunnga saqqummiussimasaanut, oqaaseqarfiginninnissaanik qanoq iliorluni periarfississimaneraa.
- Piumasaqaatit suut kommunip aalajangiinermini ilanngullugit piumasarisimanerai.
- Kommunip tunngavilersuinerata suliassanik suliarinnittarneq pillugu inatsimmi piumasaqaatinik eqqortitsinnginneranut pissutaasoq.
- Suliap kommunimi kommunalbestyrelsimit suliareqqinneqarsinnaanera pillugu A-p inatsisit tunngavigalugit piumasaqaateqarsinnaanera kommunip pineqartumut ilitsersuutigisimaneraa, aammalu kommunip allagaani 29. juni 2000-imeersuni "naammagittaalliornissamut ilitsersuineq" qanoq paasineqassanersoq.

Tamatumunnga atatillugu pissutsit misissukkakka pillugit oqaaseqaateqartoqarnissaa, kiisalu isumaginninnermik ingerlatsivimmi suliap A-mut tunngasup maanga nassiunneqarnissaa qinnutigaakka."

Kommunip 22. januar 2001-imi imatut akivaanga:

”Ombudsmandeqarfiup allakkatigut 6.11.00-imeersutigut A-p isumaginninnermi inissiamik tunineqarnissamik qinnuteqaataata kommunimit suliareqqinneqarneranut atatillugu paasissutissat itisiliisut qinnutigisimavai:

A-p suliami illua’tungiusutut isumaanik 22. juni 2000-imi tusarniaavigineqarnera kommunip allaffiani pivoq, tassanilu A uialu ... nakorsamit paasissutissat nutaat pillugit ilisimatinneqarlutik. Tamatumunnga peqatigitillugu isumaginninnermi inissiamik tunniussinermi piumasaqaataasunik ilisimatinneqarput, matumani suliat qanoq ittut salliutinneqartarnerat ilanngullugu, soorlu inuit inuunermik uloriarnartorsiortitsisunik nappaatillit il.il. Paasissutissiissutigineqartut akuersaarpai, taakkulu pillugit imaaliallaannaq apeqqutissaqarnani oqaaseqaatissaqarnaniluunniit. Suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaanermi ilanngussanik suugaluanilluunniit tunniussisoqanngilaq. Kommunip aalajangiinermini paasissutissat suliamut tunngasut suliap suliarineqarneranut sunniuteqarsinnaasut tamaasa ilanngussimavai, soorlu isumaginninnermut, peqqissutsimut suliffeqarnermullu tunngasut. Isumaginninnermut ataatsimiititaliap tunngavilersuinerata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi piumasaqaataasunik eqqortitsisuunnginnera ajuusaarnartuuvoq, tamannalu ataatsimoortumik ajornartorsiutaavoq eqqumaffigisarput, ingerlaavartumillu aaqqiiviginiagarput. A isumaginninnermi ataatsimiititaliap allagaasigut 29. juni 2000-imeersutigut ilisimatinneqarsimavoq aalajangiineq uunga naammagittaalliuutigisinnaagaa: Kommunalbestyrelsen, allakkat tiguneranni kingusinnerpaamik sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit. Naammagittaalliornissamut annertunerusumik ilitsersuisoqarsimanngilaq. Ilisimatitsissutitut oqaatigineqarsinnaavoq A ataatsimiititaliap allagaasa 29.6.00-imeersut assilinerinik 9.8.00-imi tunineqarmat.

Suliaq allagaatinik A-mut tunngasunik imalik misissugassanngorlugu matumuuna nassiunneqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

„Misissuinera kommunimut allakkani 6. november 2000-imeersuni allaaserineqartutut kommunip suliamik paasissutissartalersuineranut tunngavilersuineranullu sammitinneqarsimavoq, tassami suliamik suliarinninnerup taakkununnga tunngasortai innuuttaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnerannut tunngaviusumik pingaaruteqarmata.

Misissuinerma immikkoortui ataasiakkaat pillugit immikkut oqaatigaakka:

<u>Suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaanerup ingerlanneqarnera.</u>

Ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi, matumani suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit ilanngullugu eqqarsaatigalugu, malittarisassaqanngilaq suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaanerup ingerlanneqarnerata qanoq iluseqartinneqarnissaa pillugu immikkut piumasaqaatinik aalajangersaasunik.

Suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaaneq oqaasiinnartigut ingerlanneqarpat tusarniaaneq ingerlanneqassaaq suliami illua’tungiusoq paasissutissat tusarniaanermi ilaatinneqartut pillugit oqaaseqaateqarnissaanut periarfissaqartilluarlugu.

Taamaalilluni paasissutissat suliami illua'tungiusumut saqqummiunneqarneranut atatillugu suliami illua'tungiusup imaaliallaannaq oqaaseqaatigisaasa pingaartillugit isiginiarneqarnissaat naammanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1-imi oqaaseqatigiit kingulliit malillugit oqartussaasoq suliami illua'tungiusup akissuteqarnissaanut piffissaliussamik aalajangersaasinnaavoq.

Suliami matumani paasissutissat kommunip A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatigissallugit pissutissaqartitai, paasissutissiissutigineqartut malillugit nakorsap oqaaseqaataa, 22. juni 2000-imi ataatsimiinnermi A-mut saqqummiussimavai.

Kommuni tusarniaaninnut akissummini oqarpoq A-p "paasissutissat akuersaarpai, taakkulu pillugit imaaliallaannaq apeqqutissaqarnani oqaaseqaatissaqarnaniluunniit. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi ilanngussanik suugaluanilluunniit tunniussisoqanngilaq."

Kommuni oqaatigineqartutut paasissutissat pineqartut pillugit A-p oqaaseqaateqarnissaanut periarfissaqartitsilluarnissaminut pisussaaffeqarmat A-p taakku pillugit "akuersaarnera" imaaliallaannarluunniit oqaaseqaatissannginnera pingaarutilittut isiginiarneqarsinnaanngilaq.

Isumaqarpunga kommuni pinngitsoorani pisussaaffeqarsimasoq paasissutissat assilineri A-mut tunniutissallugit, ataatsimiinnerullu kingorna piffissap naammaginartumik sivisussusillit iluani oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatiminik saqqummiussinissaanut periarfissillugu.

Isumaqarpunga suliami illua'tungiusup isumaanik kommunip naammaginanngitsumik tusarniaasimanera isorisariaqartuusoq.

Aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginnera suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassanik suusupaginninnerup aallaavittut nassatarisarpaa, suliami pineqartumi oqaatigineqanngippat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanikkut eqqortumik ingerlanneqartukkut paasissutissanik suliamut tunngasunik/soqutiginaatilinnik saqqummertoqarnavianngitsoq.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup naammaginannginnera qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarfigeqqullunga.

<u>Kommunip aalajangiinermi tunngavia/piumasaqaatinik ilaatitsinera</u>

Kommunip uannut akissummini oqaatigaa pissutsit isumaginninnermut, peqqissutsimut suliffeqarnermullu tunngasut tamaasa suliap aalajangiivigineqarnerani kommunip ilaatissimagai.

Kommunip akissutaa imatut paasivara suliaq pillugu naqeqqitami isumaginninnermut ataatsimiititaliameersumi issuarneqartumi paasissutissat suliap aalajangiivigineqarneranut tunngaviusimasut.

Aalajangiinissamut tunngavissat naammattut pigineqarnerannik (suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup naammaginannginnera eq-

qaassanngikkaanni) kommunip naliliinera imaaliallaannaq illuartissallugu tunngavissaqanngilanga.

Tamaattorli tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaara kommunip aalajangiinermini, suliaq pillugu naqeqqitami oqaatigineqartut malillugit, naliliinini kommunip iluani malittarisassanut isumaginninnermi inissianik innersuussisarneq pillugu malittarisassatut akuerineqarsimasunut killeqartissimagaa.

Tamatumunnga atatillugu eqqaasitsissutigaara suliaq alla pillugu oqaaseqaatinni 15. februar 2000-imeersumi, tamatumalu kingorna allakkanni 12. januar 2001-imeersuni kommunimut malugeqqullugu oqaatigisimagakku kommunip suliami tunngavissat tamaasa ilanngutissallugit pisussaaffigigaa, taamaalillunilu kommunip naliilinini piumasaqaatit kommunip inissiaqarnermik tulleriissaarisartuisa ileqqoreqqusaliaanni aalajangersarneqarsimasunik qinnuteqartup naammassinnissimaneranut killilersinnaanngikkaa.

A-p naammagittaalliuutaanik suliarinninnera siulleq pillugu oqaaseqaatinni 30. december 1999-imeersumi inatsisinik unioqqutitsilluni naliliineq taanna pillugu ima oqarnera aamma innersuussutigaara:

"Taamaattorli inuk isumaginninnermi inissiamik tunineqassanersoq naliliiniarnermini piumasaqaatit suliamut attuumassuteqartut tamaasa ilanngussussallugit kommunip pisussaaffeqarnera K Kommunimut malugeqqujumavara. Taamaalilluni piumasaqaatit isumaginninnermi allaffimmi tulleriissaarisartoqatigiinnut ileqqoreqqusani taaneqartut kisiisa pingaartillugit kommunip isiginiarsinnaanngilai, suliami pineqartumi tunngavigisassat suliamut pingaaruteqarlutik attuumassuteqartut allat aamma atuuppata."

Taamaattumik kommunip kukkunerit suliani siusinnerusukkut suliarisimasanni kommunimut malugeqqusimasakka kukkussutigeqqissimammagit sumiginnaanertut isorisarialerujussuartut isigisariaqarpara, tassami malittarisassanik paasinninnera isumaqatiginagu kommunip sukkulluunniit oqarsimannginnera aamma pingaartillugu isiginiarakku.

<u>Kommunip tunngavilersuutaa:</u>

Kommunip uannut akissummini nassuerutigaa tunngavilersuutigineqartoq naammaginanngitsuusoq.

Tamatuma saniatigut oqaatigaara suliaq qulaani innersuussutigisara pillugu oqaaseqaatinni 15. februar 2000-imeersumi oqaatigigakku:

> *"...p qinnuteqaataanut itigartitsinerminut kommunalbestyrelsip tunngavilersuutaa aalajangiinerup sooq taamatut imaqartinneqarnera pillugu nassuiaammik imaqanngilaq. Taamaalilluni "isumaginninnermi pissutsit atukkatit tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut aalajangiunneqarpoq inissiamik agguaavigineqarsinnaanngitsutit"-mik oqaasertaliineq naammanngilaq, tassami oqaasertaliussatigut taakkunuuna isumaginninnermi inissiamik sooq tunineqannginnini pillugu ... nassuiaanneqanngimmat."*

Aamma oqaatigaara A-p qinnuteqaataanik kommunip suliarinninnera siulleq pillugu oqaaseqaatinni 30. december 1999-imeersumi kommunip tunngavilersuisussaatitaanera pillugu makku erseqqissarakkit:

"K Kommunip aalajangiinermini 13. januar 1999-imeersumi oqaatigaa "isumaginninnermi pissutsit atukkatit tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut, tulleriissaarisartut aalajangerput maanna inissiamik tunineqarsinnaanngitsutit".

Tunngavilersuinermut piumasaqaatit annikinnerpaaffii pillugit piumasaqaatit pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi aamma 2-mi imatut taagorneqarput:

"Imm. 1. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innnersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut."

Kommunip tunngavilersuutaa piumasaqaatinik taakkuninnga eqqortitsinngilaq. Taamaattumik A isumaginninnermi inissiamik tunineqassanersoq naliliiniarnermini kommunip tunngavigisassat suut pingaartillugit isiginiarsimanerlugit oqaatigisimasariaqaraluarpaa. Aammattaaq pissusiviusut suut pingaartillugit isiginiarneqarsimanersut kommunip naatsumik nassuiarsimasariaqaraluarpaa, matumani peqqinnissaqarfiup A-mik naliliinera ilanngullugu eqqarsaatigalugu."

Taamaattumik qulaani oqaatigineqartut uniffiginagit tunngavilersuut imaqanngilluinnartoq qalleqqillugu kommunip tunngavilersuutigeqqimmagu isorisariaqarluinnartutut isigisariaqarpara.

Tamatumunnga atatillugu manna tikkuassallugu pissutissaqarpunga, tassalu eqqartuussisarnermi periaatsimi aalajangersarneqarsimasoq tunngavilersuutini amigaatit annertussusiat pissutigalugu inatsisinik unioqqutitsinani aalajangiisoqarsimaneranik nalornissuteqarnerup aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginnera nassatarigaa.

Matumani Ugeskrift for Retsvæsenet 1999, qupperneq 1337-mi (Højesterettip eqqartuussutaa) aamma qupperneq 2125-mi (Østre Landsrettip eqqartuussutaa) aalajangiinerit naqinneqarsimasut innersuussutigaakka.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara naammaginanngitsumik tunngavilersuut kommunip qanoq iliuuseqarnissaanik pissutissaqalersitsinersoq nalunaarfigeqqullunga.

Suliap kommunimi oqartussaasumit qulliunerusumit suliareqqinneqarnissaanik apeqqut.

Inissiaqarnermik tulleriissaarisartut aalajangigaasa isumaginninnermi ataatsimiititaliamut, ataatsimiititaliallu aalajangigaasa kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutigineqarsinnaanerannik kommunip innuttaasunut ilitsersuinera oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaanerup erserneringilaa, tassaallunili suliap kommunimi oqartussaa-

sumit qulliunerusumit suliareqqinneqarnissaanik kommunip innuttaasumut neqerooruteqarnerata ersernera.

Aaqqissuussineq taamaattoq inatsisitigut tunngaveqannginnami paasinninnera malillugu oqartussaasup akuersaartumik nalunaartarnera pillugu ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat malillugit nalilersorneqartariaqarpoq.

Tamatuma nassataraa isumaginninnermi inissiamik qinnuteqaatip itigartinneqarnera pillugu innuttaasup naammagittaalliuutaanik isumaginninnermut ataatsimiititaliap kommunalbestyrelsilluunniit aalajangersimasumik suliarinnikkumanngissinnaannginnerat.

Pisumi tassani kommunimi oqartussaasoq pineqartoq aalajangiinerup naammagittaalliuutigineqartup tamakkiisumik misilinnissaanut pisussaaffeqarpoq.

Isumaginninnermi inissianik qinnuteqaatit itigartinneqarnissaannik kommunit aalajangigaat pillugit naammagittaalliuutit suliarineqarnissaannik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup itigartitsisarnera inatsisinik unioqqutitsisuunersoq sulianut allamut tunngatillugu aamma misissuiffigaara.

Misissuininni tassani paasinninnera malillugu isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliornissamut periarfissaqartoq paasigukku tamatuma kingunerissavaa kommuni suliap suliarinneqqinnissamik neqerooruteqaraluarpalluunniit innuttaasut Isumaginnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliornissamut periarfissaqarnerannik ilitsersorneqartariaqartarnissaat, kommunimi oqartussaasup sorliup aalajangiisimanera apeqqutaatinnagu.

Apeqqut taanna pillugu isumaliutersuuteqarnera naammassigukku kommuni tamatuminnga ilisimatikkumaarpara.

Oqaaseqaatip matuma assilinera A-mut ilisimatitsissutitut nassiuppara."

A-p 18. juni 2002-mi oqarasuaatikkut saaffiginnilluni ilisimatippaanga kommunip 2002-mi apriilip qaammataani inissamik tunisimagaani.

Kommuni oqaaseqaatima 10. juni 2002-meersup malitseqartinneqarnissaanik 18. september 2002-mi eqqaasippara.

Allakkani 7. oktober 2002-meersuni kommunip ima akissuteqarfigaanga:

"Ombudsmandip allagaanik 10.6.2002-meersunik K Kommuni tigusaqarsimavoq.

Tamatumunnga atatillugu ilisimatitsissutigineqassaaq A isumaginninnermi inissiamik marlunnik initalimmik ineqalernissaminik 15. marts 2002-mi akuerineqarsimammat, A-lu inissiamut …-miittumut 11. april 2002-mi isertersimasoq.

Initaarnissamik qinnuteqaat nakorsamit paasissutissiissutigineqartunik nutaanik tigusaqarnermut atatillugu naliliivigeqqinneqarsimavoq.

Ombudsmandip suliami oqaaseqaatigisai allat pillugit, taakkua kommunip inatsisilerituuanut …-mut tunniunneqarsimapput, suliarineqarneri tassani ingerlateqqinneqartussanngorlugit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ulloq 17. oktober 2002-mi kommunimut ima allappunga:

"K Kommunip 7. oktober 2002-mi allagaanik Inatsisartut Ombudsmandiat tigusaqarsimavoq, taakkunatigut kommuni nalunaarluni A-p initaarnissamik qinnuteqaataa nalileeqqereernikkut akuerineqarsimasoq.

Taamaattumik paasivara kommuni maanna atuuttussamik aalajangiisimasoq, tamatumuunalu amigaatasut uparuaatigisimasakka iluarsiivigalugit, taamaattumillu suliami allatigut iliuuseqaqqissangilanga.

Isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu maalaaruteqarsinnaanermut periarfissaq pillugu apeqqut allamut atatillugu misissuiffigaara, taamaammallu K Kommunip suliamut matumunnga atatillugu apeqqummut tamatumunnga isummerniartariaqanngilaq."

2. Isumaginninnermi inissianik innersuussisarneq pillugu malittarisassat qulaajarneqarnerat.

Ombudsmandi oqaaseqaateqarsimavoq Ombudsmandip isumaa malillugu Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 5, imm. 1, nr. 2 taamaallaat kommunit inissanik utaqqisunut allattorsimaffik avaqqullugu innersuussinissaannut tunngavissiisoq. Taamaalilluni malittarisassaq pissutsinut attartornermut tunngasunut immikkut sunniuteqanngilaq.

Ombudsmandi isumaqarpoq attartortup attartornermik eqquutsitsinissaanut kommunip qularnaveeqqusiisarnera attartornerup qanoq ittuuneranut pingaaruteqarsimanngitsoq.

Taamaalilluni Ombudsmandi isumaqarpoq attartugaq attartorneq pillugu peqqussummi § 5, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu innersuunneqarsimagaluarpalluunniit attartorneq taannarpiaq nalinginnaasumik attartornerujumaartoq.

(J. nr. 11.73.01.30/112-02)

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 31. maj 2001-imeersumi § 5, imm. 1, nr. 2 inissianik isumaginninnermi inissiatut atorneqartussanik kommunit pisariaqartitsinerannik matusissutissaqarnissaq pillugu innersuussisarneq pillugu malittarisassaannaanersoq imaluunniit malittarisassaq taanna attartukkap immikkut inissisimalerneranik nassataqarnersoq naammagittaalliuummut aalajangersimasumut atatillugu nalorninartoqartissimavara.

Apeqqut taanna Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq, attartortitsisarneq, attartortut allanut attartorallartitsisarnerat il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 24-mi 10. oktober 2000-imeersumi § 18, imm. 2-mut atatillugu

pilerpoq, tassani attartortitsisup attartortitsinissamik, inissarsiortoq inissiamik attartornermut kiassarnermulluunniit akilersuutinut akiligassaminik kinguaattooruteqarpat allanut attortitsisinnaanera atorneqassanani, inissiaq taanna isumaginninnermi ajornartorsiutit nukinginnartut aaqqinneqarnissaat siunertaralugu kommunalbestyrelsimut atugassanngortinneqarpat, tak. § 2, imm. 5, nr. 3.

Tamatumunnga peqatigitillugu piffissami attartortup isumaginninnermi malittarisassat malillugit isumaginninnermi pisartakkanik pisartagaqarsinnaatitaaffiani attortartup pisussaaffiisa naammassineqarnissaannik kommunip qularnaveeqqusiinera attartukkanut taakkununnga qanoq sunniuteqarnera misissussallugu pissutissaqarsimavunga.

Taamaattumik malittarisassat taakku nammineerlunga misissuiffigissallugit pissutissaqarsimavunga.

Ineqarnermit, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfimmut 3. maj 2002-mi imatut allappunga:

”Naammagittaalliuummut aalajangersimasumut atatillugu isumaginninnermi inissianik kommunip pisariaqartitsinera matussuserniarlugu innersuussisarneq pillugu inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi 31. maj 2001-imeersumi § 5, imm. 1, nr. 2 innersuussisarneq pillugu malittarisassaannaanersoq imaluunniit tamanna attartukkap immikkut isigineqarneranik nassataqarsinnaanersoq nalorninartuusoq isumaqarsimavunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu attartortup isumaginninnermi malittarisassat malillugit isumaginninnermi ikiorsiissutinik pisinnaatitaaffiata nalaani attartortup attartornermini pisussaaffimminik naammassinninnissamut kommunip qularnaveeqqusiisarnerata attartukkanut taamaattunut qanoq sunniuteqarnera misissuiffigissallugu pissutissaqarsimavunga.

Taamaattumik Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5 tunngavigalugu aalajangerpunga inissiat isumaginninnermi inissiatut innersuunneqartartut pillugit nammineerluni misissuinermik aallartitsiniarlunga, matumani isumaginninnermi inissianik innersuussisarneq pillugu malittarisassaq innersuussinissamut malittarisassaannaanersoq, kiisalu kommunit tamatumunnga qularnaveeqqusiisarnerat qanoq sunniuteqarnersoq pingaartillugit eqqarsaatigalugit.

Naammagittaalliuut pillugu suliap aalajangersimasup suliarineqarneranut atatillugu Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik 23. oktober 2001-imi imatut aperaara:

”Naammagittaalliuutip aalajangersimasup suliarineqarnerani atugassatut Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilesuinermullu Pisortaqarfik qinnuigaara inissiaq isumaginninnermi inissiatut tunniunneqarsimasoq tunniunneqarnermi kingorna isumaginninnermi inissiatut isigineqarunnaarsinnaanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Taamaattoqarpat Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik qinnuigaara inissiap taamaattup isumaginninnermi inissiatut isigineqarunnaarnissaanik aalajangiinissamut kina pisinnaatitaanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Pisortaqarfik tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara kommunip attartorneq pillugu peqqussummi § 4, imm. 6 tunngavigalugu qularnaveeqqusiinera inissiap isumaginninnermi inissiatut isigineqarsinnaaneranut sunniuteqarnersoq nalunaarutigeqqullugu.

Pisortaqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara taamatut qularnaveeqqusiineq qularnaveeqquseereernerup kingorna atorunnaarsinneqarsinnaanersoq, taamaatto-

qarpallu tamatuma attartukkap isumaginninnermi inissiatut inissisimaneranut sunniuteqarsinnaanersoq nalunaarutigeqqullugu."

Pisortaqarfik 14. november 2001-imi imatut akivoq:

"Inissianik isumaginninnermi ajornartorsiutit aaqqinneqarnissaannut atugassatut tunniussinissamut kommunalbestyrelsip periarfissaqartitaaneranik periarfissaq taamaallaat „utaqqisut allat qaangiinnarlugit" inissiinissamut periarfissaavoq, inuit ataasiakkaat ilaqutariilluunniit isumaginninnermi ajornartorsiutit pissutigalugit inissaaleqisut kommunalbestyrelsimut qinnuteqarpata."

Pisortaqarfik allakkani taakkunani imatut allassimavoq:

"Kommuni inummut ilaqutariinnulluunniit isumaginninnermi ikiorsiissutinit pisartagaqartunut isumaginninnermi inissiamik tunniussiguni attartortup attartukkamut pisussaaffiisa eqqortinneqarnissaat qularnaveeqqusiivigissavaa. Kommunip aningaasatigut pisussaaffeqarnera piffissamut inissiamik innersuunneqartup isumaginninnermi ikiorsiissutinik pilersorneqarluni pisartagaqarfigisaannaanut atuuppoq. Taamaalilluni pisussaaffik taanna piffissap attartortup aningaasaqarnermigut malunnaatilimmik pitsaanerusunik atugaqalernerata pilersorneqarnerminullu isumaginninnermi tunniuttakkanik pisartagaqarunnaarnerata tungaanut atuuttarpoq."

Tamanna imatut paasivara inissiaq § 5, imm. 1, nr. 2 malillugu innersuunneqarsinnaalluartoq, attartortup attartornerminut pisussaaffiisa eqqortinneqarnissaannut kommuni qularnaveeqqusiinngikkaluartorluunniit.

Pisortaqarfimmit allamik tusagaqanngikkuma paasinninneq qulaani taaneqartoq tunngaviutinniarpara.

Pisortaqarfik qinnuigaara qulaani taaneqartut pillugit oqaaseqaatissaqaruni taakku saqqummiuteqqullugit."

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik allakkatigut 21. maj 2002-meersutigut imatut akivoq:

"Isumaginninnermi inissianik innersuussisarneq pillugu malittarisassat erseqqissarneqarnissaat pillugu Ombudsmandip allagai 3. maj 2002-meersut Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup tiguai. Tamatumunnga atatillugu Pisortaqarfik isumaqarpoq Ombudsmandip isumaginninnermi ineqartitsinermut siunertat pigai, naak isumaginninnermi inissianik allassimagaluartoq. Tamatumani pingaartinneqassaaq isumaginninnermi inissianik innersuussisarnermi pingaarnertut inuit utaqqisinneqarsinnaanngitsumik inissaaleqisut aningaasaqarnermikkulli pitsaasumik ingerlasut inissiamik innersuunneqartarnissaat.

Kommunalbestyrelsip isumaginninnermi ineqartartitsinermut siunertanut innersuussisinnaatitaanerannik siunertap taamaallaat inissianut utaqqisut allattorsimaffiat avaqqullugu innersuussisinnaanermut tunngaviuneranik, tamatumalu saniatigut inissianik attartornermut tunngasuunnginneranik Ombudsmandip isumaa Pisortaqarfiup isumaqatigaa. Kommunili tamanna avaqqullugu inummut ilaqutariinnulluunniit isumaginninnermi inatsisit naapertorlugit isumaginninnikkut ikiorsiissutinik pisartagaqartunut isumaginninnermi inissiamik innersuussiguni, taava attartortup attartornermik isumaqatigiissummik naammassinninnissaa qularnaassavaa.

Aammattaaq ilumoorpoq kommunip aningaasaqarnikkut pisussaaffeqarnera taamaallaat piffissami pineqartup pilersuinermut isumaginninnikkut ikiorsiissutinik pisartagaqarfiani atuummat tamatumalu saniatigut kommuni attartortup attartornermik isumaqatigiissummik naammassinninniaanut qularnaarisussaanngimmat."

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

”1. Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi 31. maj 2001-imeersumi § 5, imm. 1, nr. 2.

Immikkoortumi matumani inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 5, imm. 1, nr. 2-mi malittarisassap attartugaq immikkut inissinneraa misissorniarpara. Inissianik innersuussisarneq pillugu malittarisassat inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni §§-ni 3-miipput, 4-miillutik 5-imiillutillu. Aalajangersakkat taakku imaattunik oqaasertaqarput:

”§ 3. Illumi Namminersornerullutik Oqartussanit kommuninilluunniit pigineqartuni inissiat inigineqanngitsut inissarsiortunut utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarsimasunut innersuunneqartassapput, taamaattoq tak. §§ 4 aamma 5. Utaqqisut allattorsimaffiinik allaffissornikkut aqutsinermut inissarsiortut akiliisinneqartassapput.

Imm. 2. Innersuussisarneq aamma attartortitsisarneq, aamma utaqqisut allattorsimaffiinik allaffissornikkut aqutsineq, taamatuttaaq utaqqisut allattorsimaffiannut allatsinnermut atatillugu aamma ukiumoortumik utaqqisut allattorsimaffianniiginnarniarluni uppernarsaaqqittarnermut atatillugu akiliutit akileqquneqartarnerat annertussusissaallu pillugit maleruagassianik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassapput.

§ 4. Utaqqisut allattorsimaffiannit § 3-mi taaneqartumit salliutillugit innersuussutigineqassapput:

...

§ 5. § 4 malillugu inigisanut taartissanik innersuussinissamut pisariaqartitat akuersissutigineqareerpata, utaqqisut allattorsimaffiannit § 3-mi taaneqartumit salliutillugit inigineqanngitsut imatut tulleriinnilerlugit innersuussutigineqassapput:

1) ...

2) kommunit isumaginninnermi inissaqartitsinermut siunertanut inissianik pisariaqartitaannik naammassinninnissamut inissiat, tak. § 7, aamma

...

Imm. 2. Naalakkersuisut kommunit ataasiakkaat isumaqatiginiareerlugit inissianut siunertat assigiinngitsut akunnerminni imminnut agguaassinermi pissusissaat aalajangersassavaat.

§ 7. Kommunalbestyrelsip isumaginninnermi ineqartitsinermut siunertanut innersuussisinnaatitaanini atorpagu, piffissaq inissiap kommunimit atorneqarsinnaalerfia aallarnerfigalugu aamma attartortitsilernissap tungaanut kommunip ineqarnermut akiliutit inissiamullu atatillugu aningaasartuutit allat akilissavai. Kiisalu kommunip piffissami attartortup isumaginninnermi inatsisit malillugit pilersorneqarnissamut isumaginninnermi ikiorsiissutinik tigusisinnaatitaaffiani attartornermik isumaqatigiissutip attartortumit eqqortinneqarnissaa qulakkiissavaa.”

§ 5-imi aamma § 7-imi aalajangersakkat pillugit oqaaseqaatinit makku erserput:

”§ 5-imut.

Aalajangersakkami allannikkuuvoq sulisorisanut inissiaatini ataatsimoorussani suliffeqarfinni inissianik tunineqarnikuni sulisorisanut inissianik pisariaqartinneqartunik innersuunneqarnissamik periarfissaq qulakkeerneqartoq. Tamatuma saniatigut kommunit qularnaarivigineqarput periarfissillugit isumaginninnikkut suliassat nukinginnartut aaqqiivigineqarnissaannik. ...

§ 7-imut.

Aalajangersakkap nassataraa, isumaginninnikkut ajornartorsiuteqartunut inissianik innersuussisinnaatitaanini kommunip atussallugu piumasarippagu, inissiat

kommunimut atugassanngortinneqarneranit inissiat innersuunneqarnissaata tungaanut inissiamut aningaasartuutit attuumassuteqartut tamaasa kommunip akilissagai. Aammattaaq aalajangersakkap nassataraa, ineqarnermut akiliutit aamma inissiamut atatillugu aningaasartuutit allat tamarmik, attartortoq isumaginninnikkut inatsisit naapertorlugit pisartakkanik tigusaqartarpat, inissiamik attartornermut atatillugu isumaqatigiissummik attartortup eqqortitsinissaa kommunip qularnaveeqqusiissuuffigissagaa. Piffissaq attartortup isumaginninnikkut pisartakkanik tigusaqartarnissamut pisinnaatitaaffeqarnera tamaat qularnaveeqqusiiffigineqassaaq, allaat pineqartoq ilumut pisartakkanik tigusineq ajoraluarpalluunniit."

§ 5 pillugu oqaaseqaatinit erserpoq isumaginninnikkut suliassat nukinginnartut aaqqiivigineqarnissaannik kommunit periarfissaqarnissaat qulakkeerniarneqartoq.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik uannut 14. november 2001-imi imatut allappoq:

"Isumaginninnermi inissianik innersuussisinnaanermut kommunit periarfissaata siunertaa taamaallaat tassaavoq inummik ilaqutariinnilluunniit inissaqarniarnermikkut ajornartorsiortunik kommunalbestyrelsi peqartillugu "utaqqisut allat qulaatinnarlugit" inissiisinnaanermut inatsisitigut tunngavissiinissaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfimmut 3. maj 2002-mi allappunga tamanna imatut paasigiga kommunalbestyrelsip innersuussisinnaatitaanera taamaallaat tassaasoq inissiamik tunineqarnissamik utaqqisut allat avaqqullugit innersuussinissamut inatsisitigut tunngavissaq, tamatumali saniatigut attartornermik attuisuunani, tamannalu pisortaqarfiup allakkamigut 21. maj 2002-meersutigut uppernarsarpaa.

Matuma kingorna isumaqarpunga inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 5, imm. 1, nr. 2-p taamaallaat kommunit utaqqisut allattorsimaffianniittut saneqqullugit innersuussinissamut inatsisitigut tunngavissikkai. Taamaattumik malittarisassap taassuma attartorneq pineqartoq immikkut inissinngilaa.

2. Attartortup attartorneq pillugu isumaqatigiissummik eqqortitsinissaanut kommunip qularnaveeqqusiinerata sunniuteqarnera.

Tulliuttuni attartortup attartorneq pillugu isumaqatigiissummik eqqortitsinissaanut kommunip qularnaveeqqusiinera attartornerup inississimaneranut sunniuteqarsinnaanera misissorpara.

Qulaani immikkoortumi 1-imi inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 7 pillugu oqaaseqaatit issuarpakka.

Oqaaseqaatit taakku imatut paasivakka inissiamut atatillugu aningaasartuutit akilerneqarnissaannut kommunip qularnaveeqqusiisussaanera attartortitsisoq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnermuinnaq tunngasuusoq, taamaattumillu inissiap qanoq inississimaneranik attuisuunani.

Aammattaaq Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik allakkamini 14. november 2001-imeersuni kommunip qularnaveeqqusiinera pillugu uannut imatut allappoq:

"Kommunip aningaasatigut pisussaaffia taamaallaat piffissamut innersuunneqartup isumaginninnermi pisartakkanik tigusaqarfigisartagaanut atuuppoq. Taamaalilluni pisussaaffik taanna attartortup malunnartumik pitsaanerusumik aningaasaqalernissaata tungaanut pilersorneqarnerminullu isumaginninnermi ikiorsiissutinik pisartagaqarunnaarfiata tungaanut atuuppoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfimmut 3. maj 2002-mi allappunga tamanna imatut paasigiga inissiaq § 5, imm. 1, nr. 2-malillugu innersuunneqarsinnaalluartoq, attartortup attartorneq pillugu isumaqatigiissummik eqqortitsinissaanut kommuni qularnaveeqqusiinngikkaluartoq.

Pisortaqarfiup allakkani 21. maj 2002-meersuni oqaatigaa kommunip inummut ilaqutariinnulluunniit isumaginninnermi malittarisassat malillugit isumaginninnermi ikiorsiissutinik pisartagaqartinneqartunut qaqutigooraluartumik innersuussigaangat taamaattoq kommuni attartortup attartorneq pillugu isumaqatigiissummik eqqortitsinissaanut qularnaveeqqusiisartoq.

Matuma kingorna isumaqarpunga attartortup attartorneq pillugu isumaqatigiissummik eqqortitsinissaanut kommunip qularnaveeqqusiinera attartornerup inissisimaneranut sunniuteqanngitsoq.

Taamaattumik isumaqarpunga attartugaq attartorneq pillugu § 5, imm. 1, nr. 2 malillugu innersuunneqarsimagaluarpalluunniit attartorneq immini nalinginnaasumik attartorneruinnassasoq.

Oqaatigaara misissuininni kommunip akiliinissamik qularnaveeqqusiineranut atatillugu kommunip attartortullu akornanni inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit apeqqut attorneqanngimmat.

Matuma kingorna misissuinermut matumunnga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

3. Pisortanit soraarnerussutisianit ilanngaassineq.

Kommuni pisortanit soraarnerussutisiat pillugit ilitsersuummut innersuussilluni soraarnerussutisiallip soraarnerussutisiassaanik tunniunneqartunik ilanngartuisimavoq. Ombudsmandi isumaqarpoq soraarnerussutissianik tunniunneqartunik ilanngartuineq ilitsersuummik aallaaveqarluni naammassineqarsinnaanngitsoq, tassami tamanna inatsimmik, ilitsersuummut tunuliaqutaasumik, unioqqutitsinerummat.

Suliassaqarfiusumi malittarisassanut tunngaviusup nalornissuteqalersitsisinnaanera eqqarsaatigalugu kommunip isornartorsiorneqarnissaanut Ombudsmandip tunngavissaqarsorinngilaa. Inatsisartut peqqussutaata ilitsersuutillu atulersinneqarsimasup

akornanni naapertuutinnginneq Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nalunaarutigineqarpoq.
(J. nr. 11.73.04.10/020-01)

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuunerup ataani Inatsisitigut Siunnersuisoqarfiup saaffiginnissutaa 15. marts 2001-imi tiguara, pisortanillu soraarnerussutisianit akiliisitsiniarnermut tamannalu pillugu isumaqatigiissutinut inatsisitigut tunngaviusoq pillugu apeqqut saaffiginnissut tunngavigalugu nammineerlunga misissuiffiginiarlugu aalajangerlunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Tulliuttuni suliaq misissuinermi paasisannut tunngavilersuutitalimmik allaaserineqarpoq.

K Kommunimut 30. april 2001-imi imatut allappunga:

”Inatsisitigut Siunnersuisoqarfimmit allakkat 13. marts 2001-imeersut, assilineri ilanngullugit nassiunneqartut, Ombudsmandip tiguai.

Tamanna tunngavigalugu ukiuni isertitaqarfiusumi 1998-imi akileraarutaaqqittussat akilersorneqarnissaat pillugu isumaqatigiissutaasimasoq eqqarsaatigalugu inatsisitigut tunngavigisaq pillugu apeqqut nammineerlunga misissuiffiginiarlugu aalajangerlunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Taamaattumik K Kommuni qinnuigaara suliani akiliisitsinernermut, akileraartarnermut isumaginninnermullu tunngasuni mappit allagaatinik A-mut tunngasunik imallit atukkiuteqqullugit”

Suliani mappini taakkunani ilaatigut allagaatit makku ilaapput:

- allakkiaq 1. november 1999-imeersoq,
- allakkiaq 3. november 1999-imeersoq
- K Kommunip akiliisitsiniartarfianit A-mut allakkat 10. marts 2000-imeersut,
- A-mik aggeqqusissut, 22. marts 2000-imi ullulerneqarsimasoq,
- K Kommunip allattuiffia,
- K Kommunip Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuunermut allagai 16. marts 2001-imeersut.

K Kommunimi Akileraaruseriffimmit kommunip akiliisitsiniartarfianut allakkiamit makku erserput:

”A-p ... 1998-imi akileraarutaaqqittussat 8.265 kr.-t isummakkeerneqarnissaat qinnuteqaatigisimavaa.

A siusinaartumik pensionisiaqartuuvoq, pensionisialeriffiullu aningaasaqarnikkut atugaanik naatsorsuinera malillugu aalajangersimasumik aningaasartuutit akilerneqareeraangata 5.847,25 kr.-t nammineq atugassarisarlugit.

Pensionisialeriffik oqarpoq akileraarutaaqqittussat saniatigut …-mut 3.250,46 kr.-nik akiligassaqartoq.

Suliap ataatsimiititaliamut akileraarusiisartumut saqqummiunneqanginnerani oqaaseqaateqartoqarnissaa qinnutigineqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkiamut tassunga skrivemaskinamik allatamik, akiliisitsiniartarfiup pisortaanit atsiorneqarsimasumik, ilanngussisoqarsimavoq:

”A nammineq atugassaminik aningaasaateqarpoq akissarsialippassuit allat assigalugit, naallu akileraarutinut akiitsut pineqartup siusinaartumik pensionisiaqarnera pissutigalugu pinngitsaaliissummik akilersinniarneqarsinnaanngikkaluartut akiliisitsiniartarfik isumaqarpoq akiitsut amerlagisassaanngitsut taakku naafferartumik akilersornissaannut periarfissaqartoq (ass. qaammammut 300,- kr.-nik naafferartumik akilersuinikkut akiitsut ukiut 2½-t missaanni akilersorneqarsinnaapput) – taamaattumik akiliisitsiniartarfik isumaqarpoq isumakkeerisoqarnissaa inassutigisariaqanngitsoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkiamit 3. november 1999-imeersumit, K Kommunimi Akileraaruseriffimmi Aningaasaqarnermik Ingerlatsivimmit suliarineqarsimasumit makku erserput:

”1998-imi akileraarutaaqqittussat 8.265,- kr.-t isumakkeerneqarnissaat pensionisialeriffiup A ... sinnerlugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut qinnuteqaatigisimavaa.

Akileraarutaaqqittussat pilersimapput 19.3 98-imit december 1996 ilanngullugu 1997-ilu tamaat pensionisiassaanit akileraarutinut A-nut unerartitat ikinaarneqarsimmanerisigut.

A-p aningaasartuutit (ineqarnermut innaallagissamullu akiliutit) ilanngaatigereerlugit qaammammut 5.847,25 kr.-t nammineq atugassarisarpai. Taakku saniatigut …-mut 3.250,46 kr.-nik akiligassaqarpoq.

Akiliisitsiniartarfiup oqaatigaa:

”A-p nammineq atugassaminik akissarsialippassuit allat pigisartagaasa amerlaqataannik aningaasaateqarmat, akileraarutinullu akiitsut pineqartup siusinaartumik pensionisiaqarnera pissutigalugu pinngitsaaliissummik akilersinniarneqarsinnaanngikkaluartut akiliisitsiniartarfiup inassuteqaatigaa akileraarutaaqqittussat isumakkeerneqassanngitsut, tassami nammineq piumassutsi tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarnermigut qaammammut 300,- kr.-nik naafferartumik akilersuisinnaammat, taamalu akiitsut ass. ukiut 2½-t missaanni akilersorneqarsinnaallugit.”

Told- og Skat-ip paasissutissiissutai malillugit A allanik aningaasaateqanngilaq.

Akiliisitsiniartarfiup inassuteqaataa akileraaruseriffiup akuersaarpaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunimi akiliisitsiniartarfimmit A-mut allakkanit 10. marts 2000-imeersunit makku erserput:

”Akiligassat pillugit

Malugisimavarput qaammammut naatsorsuusiami ilinnut tunngasumi akiligassatit akilerneqareersimasussaagaluit suli akilerneqarsimanngitsut, taamaattumik inussiarnersumik qinnuigissavatsigit akiligassatit akileriartoqqullugit, imaluunniit akiligassalerivimmut saaffiginneqqullutit kingusinnerpaamik allakkap ullulerneqarneraniik ullut arfineq-pingasut qaangiutsinnagit.

Malugiuk: Restskat 1998. Kr. 8.265,-”

K Kommunimi Akiliisitsiniartarfik A-mut 22. marts 2000-imi aggeqqusissummik imaattumik allagaqarpoq:

”Restskat 1998. 8.265,-
Akiligassannut kinguaattoorutit matuma qulaani pineqartut pillugit matumuuna akiligassalerivimmut aggeqquneqarputit allakkap ullulerneqarneraniit ullut arfineqpingasut qaangiutsinnagit.
Takkutinngitsuussagaluaruit naatsorsuutigisinnaavat piffissaliussaq qaangiunniariarpat akiitsunnut akilersuisinneqalissagavit aningaasarsianniit ilanngaattarlutit, imaluunniit akiliisitsiniartartoq arsaarinninnermik suliaqariartorluni ornigussinnaammat angerlarsimaffinnut/suliffinnut. Aggeqqusissummik sumiginnaaneq aamma kinguneqarsinnaavoq politiit ikiorsiullugit aggersinneqarnermik.
Akiligassatit piffissaliussap iluani kommune-p tigoriigassaanik akilissagaluarukkit aggequneqarnerit manna atorunnaassaaq.”

K Kommunip allattugaataanit ilaatigut makku erserput:

” 10.03. 2000 RS 98 8.265,- nukingisaarutigineqarnerat/…
22.03.2000 aggersarneqarpoq/…
23.03.2000 Akiitsulik akiss. allagartaat nassarlugit takkuppoq, akiliisimanngin-nami. Isum.immikk.-mut innersuunneqarpoq, akiitsut akilerneqarnissaat qinnutigimmagu. …p allataa pillugu nassiuaanneqarpoq. Sullissisuni oqaloqatigereeruniuk aggeqqinniarpoq./…
16.05.2000 A isumaginninnermilu siunnersorti takkupput. Oqaatigaat 98-imut akileraarutaaqqittussat isumakkeerneqarnissaat qinnutigisimagaa, aggeqqusissummillu tigusaqarsimanini assut ajorusuutigalugu. Oqarfigaarput unitsinneqarnissata tungaanut akiliisinniarlugu allattariaqartugut kisianni tigusartagaanit ilanngaassinnaanagu, silatusaarnerpaassasorli ikittunnguakkuuttaarlugit akiliisaruni, tassami akiitsut isumakkeerneqarnissaat qularnaavissinnaanngimmat, aningaasallu taakku isumakkeerneqarpata akilersimasani utertillugit tigusinnaagai. Sinnersuut akueraa, qaammatillu tamaasa 300,- kr.-nik aalajangersimasumik ilanngaanneqartarnissani uppernasarlugu atsiorlugu. …
03.01.2001 Akiitsulik takuppoq ilanngaatsittarnini unitsinneqarsinnaanersoq paasiniarlugu, aamma INI A/S-imut akiligassaqarami, kiisalu tamanna pillugu isu- makkeerinninnissaq qinnutigisimallugu, Ilanngaassisarnermik unitsitsinissaq itigartitsissutigineqarpoq, aatsaat isumakkeerinninnissamik allakkat akileraaruserivimmit takkuppata.
13.03.2001Eqqartuussisuunermit allakkat/...
15.03.2001Ilanngaassisarneq unippoq/...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunimi Isumaginninnermut Immikkoortortaqarfik Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuunermut 16. marts 2001-imi ilaatigut imatut allappoq:

”Pineqartoq: A, ...
Inatsisitigut Siunnersuisoqarfiup qulaani pineqartoq pillugu allagai Isumaginninnermut Immikkoortortaqarfiup 13.3 tiguai.
Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq isumaginninnermut immikkoortortaqarfik ilanngaassisarnermik aallartitsisuunngimmat, akiliisitsiniartarfilli aallartitsisuulluni.

Pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi 30. oktober 1998-imeersumi § 26 isumaginninnermut immikkoortortaqarfiup nalunngilaa, kisianni tamatumunnga peqatigitillugu pisortanit pensionisiat pillugit ilitsersuummi allassimavoq ”Pensionisiallit akiligassaminnik namminneq piumassutsiminnik akileerusuttut, tamanna pillugu isumaqatigiissusiorsinnaapput. Isumaqatigiissutit taamaatut allakkatigut pisassapput. Erseqqissarneqassaaq nammineq piumassutsimik isumaqatigiissutip imassai pensionisiallip piumasai kisiisa tunngavigalugit suliarineqassammat. Taamaalilluni pensionisiallip isumaqatigiissut qaqugukkulluunniit allanngortissinnaavaa.”

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq A-p akileraarutaaqqittussanit ilanngaanneqartarnera akiliisitsiniartarfiup 15.3.01-imi unitsikkaa.

...”

K Kommunimut 23. juli 2001-imi ilaatigut imatut allappunga:

”Akileraaruseriffiup allakkiaanut 1. november 1999-imeersumut akiliisitsiniartarfiup oqaaseqaataanut ulloq taanna ullulikkamut, akiliisitsiniartarfiup allagaanut 10. marts 2000-imeersunut aamma akiliisitsiniartarfiup allagaanut 22. marts 2000-imeersunut innersuussuteqarlunga K Kommuni qinnuigaara nammineq piumassutsimik akilersuinissamik A-mut isumaqatigiissuteqarsimanermut inatsisitigut tunngaviusoq pillugu nassuiaateqaqqullugu.”

K Kommunimi akiliisitsiniartarfiup naatsorsuuserisoqarfiullu pisortaa tamatumunnga imatut akivoq:

”Isumaqatigiissummut inatsisitigut tunngaviusoq eqqarsaatigalugu akiliisitsiniartarfiup – soorlu kommunip isumaginninnermut immikkoortortaqarfiata aamma akileraartarnermi pisortaqarfiup tamanna innersuussutigisimagaat – ”Pisortanit pensionisiat pillugit ilitsersuut”-mi 22. marts 2000-imeersumi immikkoortortami 4.3-mi immikkoortoq kingulliup tullia innersuussutigissavaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik 30. juli 2001-imi qinnuigaara Pisortanit pensionisiat pillugit ilitsersuut 22. marts 2000-imeersoq pillugu suliami allagaatit atukkiuteqqullugit.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik 13. september 2001-imi imatut allappoq:

”Allakkatigut 30. juli 2001-imeersutigut Pisortanit pensionisiat pillugit ilitsersuut 22. marts 2000-imeersoq pillugu pisortaqarfiup suliaq pillugu allagaatai atorniarlugit kissaateqarpusi.

Pisortanit pensionisiat pillugit pisortaqarfiup suliaq pillugu allagaatai ilitsersuutip piareersarneqarneranut allatulluunniit qanoq paasineqarnissaannut tunngasunik ilanngussanik imaqanngillat.

Oqarasuaatikkut paasiniaanikkut ilisimatinneqarpunga paaserusukkissi pisortaqarfik immikkoortumi 4.3.-mi immikkoortup kingulliup tulliata kommuninit qanoq paasineqarnissaanik isumaqarnersoq.

Immikkoortoq ima oqaasertaqarpoq:

”Pensionisiallit akiligassaminnik namminneq piumassutsiminnik akileerusuttut, tamanna pillugu isumaqatigiissusiorsinnaapput. Isumaqatigiissutit taamaatut allak-

katigut pisassapput. Erseqqissarneqassaaq nammineq piumassutsimik isumaqatigiissutip imassai pensionisiallip piumasai kisiisa tunngavigalugit suliarineqassammat. Taamaalilluni pensionisiallip isumaqatigiissut qaqugukkulluunniit allanngortissinnaavaa."

Pisortaqarfik isumaqarpoq ilitsersuut pineqartumi tassani inatsisartut peqqussutaanni § 26-imut naapertuuttoq, taannami malillugu pisortanit pensionisiat unerartinneqarsinnaanngillat allatulluunniit eqqartuussivitsigut ilanngarneqarsinnaanatik, tamannalu pillugu isumaqatigiissutit inatsisitigut atortussaatinneqassanatik.

Ilitsersuummi erseqqilluinnartumik oqaatigineqarpoq nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaasoq qaqugukkulluunniit pensionisialimmit atorunnaarsinneqarsinnaasumik allanngortinneqarsinnaasumilluunniit. Pisortaqarfik ilisimasaqanngilaq kommuninik pensionisialinnik isumaqatigiissutinik allaffissornikkut allatut aqutsisunik."

Tamanna tunngavigalugu imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Pisortanit soraarnerussutisiat arsaarinnissutitut akiliutigitinneqarsinnaanerat ilanngaassissutigineqarsinnaanerallu pillugit aalajangersakkat pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 30. oktober 1998-imeersumi kapitali 7-imiipput. Peqqussummi § 26, imm. 1-imit makku erserput:

"Pisortanit pensionisiat arsaarinnissutitut akiliutigitinneqarsinnaanngillat inatsiseqarnikkulluunniit malersorneqaataasinnaanatik. Tamakku pillugit isumaqatigiissutit atortussaassuseqanngillat."

Peqqussummi § 26 pineqartoq siusinnerusukkut peqqussutaasimasumi § 20-mik ingerlatseqqinneruvoq. Isumaginninnikkut pensionit utoqqarnillu paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutip taamani atuuttup saqqummiunneqarnerani Isumaginninnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoq oqarpoq (Kalaallit Nunaanni Inatsisartut oqaloqatigiissutaat, upernaakkut ataatsimiinneq 1990, atuagaq 1-imi qupp. 603-mi tulliinillu issuarneqartoq):

"Isumaginninnermi ataatsimiititap, kommunimi, aalajangersinnaavaa pensionit aqutsisulerlugit tunniunneqartalernissaat, pensioneqartup arlaleriarluni pisussaaffini ingerlaavartut akilertarnissaat isumagisinnaanngikkini ersersittarpagu. Pensionit aqutsisulerneqarsinnaatitaanera siunnersuummi § 20 malillugu akiitsutoqqat matusissutissaattut ilanngarneqaqqusaannginnerannut attuumassuteqartillugu isigisariaqarpoq. Taamatut inerteqqutеqarnerup qulakkeerniarpaa pensionit tamakkiisumik pisartagalimmut iluaqutissanngortinneqartarnissaat, siusinnerusukkut akiitsutoqaasimasunut ilanngaartuutitut atornagit."

Tassannga erserpoq soraarnerussutisiat "akiitsutoqqat matusissutissaattut ilanngarneqaqqusaannginnerat"-igut soraarnerussutisiaqartut aningaasanik nammineq atorsinnaasaminnik tigummiaqarsinnaanerat qulakkeerniarneqarpoq. Aalajangersagaq taanna Inatsisartut peqqussutaanni 30. oktober 1998-imeersumi § 26-kkut ingerlateqqinneqarmat taa-

maallaat oqaasertaasigut oqilisaasoqarpoq, aalajangersakkalli imarisavia allanngortinneqarnani.

Suliami matumani K Kommunip allakkiaanit 1. aamma 3. november 1999-imeersunik erserpoq akileraarutaaqqittussat akilerneqartussanngorsimasut kommunip isumakkeerumanngikkai, tassami A-p soraarnerussutisiaanit tunniunneqartartunit "akileraarutaaqqittussanut akiitsui pinngitsaaliissummik akilersinniarneqarsinnaanngikkaluartut" kommuni isumaqarmat A-p "nammineq piumassutsi tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarnermigut" qaammammut 300 kr.-t naafferartumik akilersorsinnaagai.

Taamaalilluni A K Kommunimi sulisup kaammattuuteqarneratigut akissarsianit ilanngaassisarnissamik siunnersuut 16. maj 2000-imi atsioreeraa A-p soraarnerussutisiaanit ilanngaassisarneq aallartinneqarpoq.

Isumaqarpunga A-p 1998-imi akileraarutigeqqitassaasa isumakkeerneqannginnissaannik aalajangiineq soraarnerussutisianillu kingusinnerusukkut ilanngaassuinermik aallartitsineq akileerarutaaqqittussat akilersorneqarnissaannik A-p isumaqatigiissuteqarnissaanik kommunip kissaateqarneranik tunngaveqartoq. Taamaattumik ilanngaassuineq kommunip akiliisitsiniarneranik siunertaqarsimavoq.

Tamatumunnga inatsisitigut tunngavigisatut K Kommunimi Isumaginninnermut Immikkortortaqarfiup allagaani pisortanit pensionisiat pillugit ilitsersuut 22. marts 2000-imeersoq innersuussutigineqarpoq. Taamatuttaaq K Kommunimi Akiliisitsiniartarfiup Naatsorsuuseriffiullu pisortaata ilitsersuut taanna innersuussutigaa.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup uannut allakkamini 13. september 2001-imeersuni oqaatigaa:

> *"Ilitsersuummi erseqqilluinnartumik oqaatigineqarpoq nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaasoq qaqugukkulluunniit pensionisialimmit atorunnaarsinneqarsinnaasumik allanngortinneqarsinnaasumilluunniit."*

Isumaqarpunga soraarnerussutisiatut tunniunneqartartunit ilanngaassisarneq pisortanit pensionisiat pillugit ilitsersuut tunngavigalugu ingerlanneqarsinnaanngitsoq, tamanna peqqussutikkut tunngavissalerneqanngippat. Ilitsersuut inatsimmi aalajangersakkamut ilitsersuummut tunngaviusumut assortuuttumik iliuuseqarnissamut inatsisitigut tunngavissaliisinnaanngilaq.

Taamaattumik K Kommuni inatsisinik unioqqutitsinani soraarnerussutisiassanit A-mut tunniunneqartartunit ilanngaassisarnermik aallartitsisinnaanngilaq.

Aamma isumaqarpunga naafferartumik akilersuinermik aaqqissuussinernik aalajangersaanerit isumaqatigiissutaanngitsut, tassaallutilli akiliinissamik pisussaaffeqarneq pillugu aalajangiinerit. Taamaattumik "isumaqatigiissummi" isumaqatigiissutigineqarsimasumi kommuni akiliutissanik A-p soraarnerussutisiaanit ilanngaassisarnikkut qulakkeerinninnissaminut piginnaatinneqassasoq siunertarineqarpoq.

Tamatumunnga uiggiullugu isumaqarpunga K Kommunip inatsisinik unioqqutitsinani akileerarutaaqqittussallu (suli) akilerneqarsimanngitsut isumakkeerneqarsimannginnerat innersuussutigalugu akissarsianit unerartitsinerup unitsinneqarnissaa 3. januar 2001-imi itigartitsissutigisinnaasimanngikka.

Suliassaqarfimmili tassani ilaatigut Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup ilitsersuusiaata nassiussuunneqarsimasup nassatarisaanik malittarisassatigut tunngaviusup nalornilersitsinnaanera isiginiarlugu kommunip isornartorsiornissaanut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Oqaaseqaatikka allat.

Paasivara pisortanit pensionisiat pillugit ilitsersuut 2002-imi saqqummersinneqartoq allannguuteqarsimanngitsoq.

Taamaattumik ilitsersuummi immikkoortup 4.3.-p taamatut ilusilerneqarsimanerata inatsisitigut tunngavissaqannginneranik isumaqarnera I-natsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nalunaarutiginiarlugu aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 11, imm. 1, kiisalu Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq qinnuigalugu suliaq akuliuffigisariaqartutut isigiguniuk tamanna pillugu ilisimateqqullunga.

Aammattaaq ilitsersuut peqqussummi aalajangersakkanut ilitsersuummut tunngaviusunut assortuuttuusoq isumaqarama aalajangerpunga Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik qinnuiginiarlugu pisortaqarfik tamanna tunngavigalugu qanoq iliuuseqalersaarnersoq nalunaarfigeqqullunga."

Suliassaq pillugu pisortaqarfik 25. september 2002-mi eqqaasippara.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik allakkatigut 30. september 2002-meersutigut ima akissuteqarpoq:

"Aallaqqaasiullugu allakkat 9. juli 2002-meersut siusinnerusukkut akineqarsimannginnerat ajuusaarutigissavarput.

Pisortaqarfik isumaqarpoq pensionisianit tunniunneqartunit ilanngaassinissamut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 30. oktober 1998-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi § 26 malillugu pisortanit pensionisianit ilanngaassineq atuussinnaassuseqanngilaq, kisiannili § 27 malillugu pensionisianit amerlanaarlugit tunniunneqartunit ilanngaassinissamut inatsisitigut tunngavissaqarpoq, tunniunneqartut annertuujuppata, tassalu "piaaraluneertoqarsimanera" pasitsaanneqarpat, imaluunniit pensionisiaqartup eqqunngitsunik paasissutissiineranik pissuteqarpat, tassalu "piaaraluneerneq" erseqqippat.

Ilitsersuummi ilanngaassineq oqaatigineqarpat, tak. Kapitali 7, pisut taaneqartut kingulliit marluk tassani pineqarput, taamaattumillu Pisortaqarfik isumaqarpoq Inatsisartut peqqussutaata ilitsersuutillu akornanni assortuunneqartanngitsoq.

Taamaattumik pissutsit qulaajarniarlugit annertunerusumik suliniuteqarnissamut pissutissaqarnani Pisortaqarfik isumaqarpoq."

Ulloq 28. oktober 2002-mi pisortaqarfimmut ima allappunga:

"Pisortanit soraarnerussutisiat pillugit Ilitsersuut, immikkoortortaq 4,3, Ilanngaassisarneq, pigisanik arsaarinnittarneq il. il., pillugit Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup allagaanik 30. september 2002-meersunik Inatsisartut Ombudsmandiat tigusaqarpoq.

Pisortaqarfik allakkani innersuussivoq aatsaat pissutsinik pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 30. oktober 1998-imeersumi § 27-mut ilaatinneqartunik piusoqaraangat ilanngaassisoqarsinnaasoq, taamaattumillu ilitsersuut matumunnga innersuussinertut taamaallaat paasineqartussaasoq.

Allakkani 13. september 2001-imeersuni pisortaqarfik ilaatigut imaattunik uannut allappoq:

"Oqarasuaatikkut paasiniaanikkut ilisimatinneqarpunga paaserusukkissi pisortaqarfik immikkoortumi 4.3.-mi immikkoortup kingulliup tulliata kommunimit qanoq paasineqarnissaanik isumaqarnersoq.

(…)

Pisortaqarfik isumaqarpoq ilitsersuut pineqartumi tassani inatsisartut peqqussutaanni § 26-imut naapertuuttoq, taannami malillugu pisortanit pensionisiat unerartinneqarsinnaanngillat allatulluunniit eqqartuussivitsigut ilanngarneqarsinnaanatik, tamannalu pillugu isumaqatigiissutit inatsisitigut atortussaatinneqassanatik.

Ilitsersuummi erseqqilluinnartumik oqaatigineqarpoq nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaasoq qaqugukkulluunniit pensionisiliammit atorunnaarsinneqarsinnaasumik allanngortinneqarsinnaasumilluunniit. Pisortaqarfik ilisimasaqanngilaq kommuninik pensionisialinnik isumaqatigiissutinik allaffissornikkut allatut aqutsisunik."

Matuma saniatigut pisortaqarfik uannut allakkani 30. september 2002-meersuni allappoq "Pisortaqarfik isumaqartoq pensionisianit tunniunneqartunit ilanngaassinissamut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq."

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigaara nalunaarfigeqqullunga pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10-mi, 30. oktober 1998-imeersumi § 26-mik tunngaveqarluni soraarnerussutisianik tunniussinerni ilanngaassinissaq, akissarsianik ilanngartuineq il.il. pillugit isumaqatigiissuteqartoqarsinnaannginneranut pisortaqarfik (maanna) isumaqataanersoq.

Aammattaaq pisortaqarfik qinnuigineqarpoq taamaappat pisortaqarfik matumunnga naapertuuttumik aqutsinissaq pillugu kommunit ilisimatinnissaannik suliniuteqarumanersoq."

Pisortaqarfik allakkani 4. november 2002-meersuni maanga ima akissuteqarpoq:

"Oktobarip 28-ani allakkannut akissutitut Pisortaqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa Pisortaqarfik suli isumaqarmat soraarnerussutisianit ilanngaassisarneq piumassuseq naapertorlugu isumaqatigiissutaasinnaasoq.

Pisortaqarfik isumaqarpoq akiitsut soraarnerussutisianit ilanngaatigineqartarnissaannik soraarnerussutisialik isumaqatigiissuteqarnissaminut kissaateqartillugu inuttut oqartussaassuseqarluni isumaqatigiissuteqarsinnaaneq allanit tamanit piumassuseq naapertorlugu isumaqatigiissuteqartarnermut sanilliullugu tunngaviatigut allaanerunngitsoq. Soraarnerussutisianit ilanngaatigineqartussat soraarnerussutisiallip

piumassutsini malillugu isumaqatigiissutigisimappagit isumaqatigiissut atuutissaaq, kissaatigileruniullu isumaqatigiissut aamma tunuartissinnaallugu.

Taamaattumik Pisortaqarfik isumaqarpoq kommuninut annertunerusumik ilisimatitsissuteqartoqarnissaanut tunngavissaqanngitsoq."

Matuma kingornagut allakkani 30. december 2002-meersuni pisortaqarfik nalunaarfigaara:

"Pisortanit soraarnerussutisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 26-p aamma ilitsersuummi imm. 4.3-mi immikkoortup kingulliup tulliata akornanni pissutsit pillugit Ombudsmandip oqaaseqaataa 8. juli 2002-meersoq pillugu pisortaqarfiup allagai 4. november 2002-meersut matumuuna uterfigaakka.

Oqaaseqaammi oqaatigaara akilersinniarneqarnissaat siunertaralugu kommuni inatsisinik unioqqutitsinani soraarnerussutisiaqartup soraarnerussutisiassaatut tunniunneqartunit ilanngaassisinnaanngitsoq. Oqaaseqaammi qupperneq 10 innersuussutigaara.

Kommuni pineqartoq isumaqarsimavoq akissarsianik ilanngaassinermut oqaatigineqartumut pisinnaatitaalluni, ilitsersuutip immikkoortuani kingulliup tulliani allassimasoq taannarpiaq innersuussutigalugu.

Pisortaqarfiup Inatsisartut Omnbudsmandiannut allakkamini 30. september 2002-meersuni soraarnerussutisiat amerlanaarlugit tunniunneqarsimasut kisimik ilanngaassissutigineqarsinnaasut, tak. § 27, ilitsersuummilu immikkoortoq 4.3-p aalajangersagaq taanna malillugu pisortanit pensionisiat amerlanaarlugit tunniunneqarsimasut ilanngaassissutigineqarnissaat kisiat siunertarigaa.

Tassalu ilitsersuummi immikkoortoq 4.3-mik paasinninneq aallaavigalugu komminip periaaserisartagaa pisortaqarfiullu § 27-mi pisuniinnaq ilanngaassisoqarsinnaaneranik paasinninnera imminnut naapertuutinngillat.

Taamaattoqaraluartoq allakkani qulaani taaneqartuni tulleriinneri malillugit 30. september 2002-meersuni aamma 4. november 2002-meersuni pisortaqarfiup aalajangiusimavaa ilitsersuummi immikkoortoq 4.3-mik pisortaqarfiup paasinninnera kommuninut ilisimatitsissutigissallugu pissutissanngitsoq pisortaqarfik isumaqartoq.

Tamanna maluginiarpara, matumalu kingorna annertunerusumik iliuuseqaqqissananga."

4. Meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik kommunip suliarinninnera.

Meeqqamik inunngorneraniilli paarsarisimasaminik paarsaqarnissamut akuersissut A-p kommunimut qinnuteqaatigaa. Paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaat 1989-imi tunniunneqarpoq, A-lu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqatarfimmut 2000-imi naammagittaalliormat suliaq kommunip inaarlugu suli suliarisimanngilaa.

Suliaq Naammagittaalliuuteqatarfiup Ombudsmandimut 2001-imi ingerlateqqippaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqatarfiup suliaq suliarisimasariaqaraluaraa, isorisarialerujussuartullu isigalugu Naammagittaalliuuteqartarfiup aatsaat

piffissaq sivisunerusoq qaangiutereersoq A-p naammagittaalliuutaa suliariumanagu nalunaarutigimmagu, suliamilu allagaatit kommunimit pissarsiariniaqqaarnagit suliaq Ombudsmandimut ingerlateqqissimmammagu.
Tamakku saniatigut kommunip suliamik suliarinninnera Ombudsmandip isornartorsiorlugu oqaaseqaateqarpoq, matumani kommunip suliami uppernarsaasersuisimannginnera, suliami saaffiginnissutinut akissuteqartarsimannginnera kiisalu piffissap suliap suliarineqarneranut atorneqartup sivisussusia ilanngullugit eqqarsaatigalugit.
Taamaattumik Ombudsmandip inassuteqaatigaa suliat piffissami sivisunerusumi aalajangiiffigineqarnatik uninngatiinnarneqartannginnissaat siunertaralugu eqqaasitseriaatsinik kommuni pilersitsissasoq. (J. nr. 11.73.12.01/063-01)

Suliap tunuliaqutaa imaappoq:

Meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaat K Kommunianut 1989-imi tunniussimasani pillugu akissummik suli tigusaqarsimannginnami A-p naammagittaalliuutini Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiussimasaa Naammagittaalliuuteqartarfimmit 29. juni 2001-imi tiguara.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik.

A allakkatigut 20. september 2000-imeersutigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorsimavoq, ilaatigullu makku oqaatigalugit:

”Pillugu: Meeqqap tigummineranut suliaq naammassineqanngisaannartoq

A-mik ateqarpunga 30-inillu ukioqarlunga meeraqarlungalu sisamat ataaseq qatanngutinniik tigummisara, meeraq tigugakkuli suliaq suli naammassinikuunngilaq tamannalu pissutigalugu naammagittaalliornissara siunniussimavara, tassami ingasaqimmat suliaq ukiunik aqqanilinnik utoqqaassuseqalermat.

Siullermik tusarakku meeqqamik tigusisussanngorlunga suli meeraq inuunngitsoq meeqqanik paarsinissamut immersuinikuuvunga tassa 1989-imi taamanili suliaq aallartippoq sunaaffa ukiut aqqanillit utaqqisassaq, tamatuma kingorna meeraq inooreersoq 1990-imi suliaq tutsaqarneq ajormat utaqqineq aallartippoq, kingorna paasiniaanikkut paasivarput immersugarput tammarsimammat allamik nutaamik immersueqqittariaqartugut tassa aappassaa immersuilluta, pingajussaanik immersuivugut 1992-imi sisamassaallu 1995-imi aamma taamatut piumaffigineqarnerput tunngavigalugu, 1999-imi kiisars immersueqqeqquneqarpugut ilaqutariinnunngooq sullissisoq asoorsimammat suliarlu peqanngimmat.

Tamanna pillugu naammagiunnaarsimavara sooq suliaq taamatut ingerlajuassanersoq, tassami uaguulluni toqqissisimananngimmat suliaq taamatut ingerlatillugu paasiniaajuaraluarluni iluamillu paasitinneqassanata.

(...)

Tamanna suliaq K Kommunimi ilaqutariinnik sullissisut suliarisaraluarpaat kisiannili uaguulluni qatsunnarsivoq suliap uteqattaartuarnera naammassineqassananilu.

Neriuppunga suliaq paasinnillusi misissulaassagissi."

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik A-mut 9. oktober 2000-imi imatut allappoq:

"1989-imi meeqqamut paarsaqarnissamik immersuinerpit pisortanit suli naammassineqarsimannginnera pillugu naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup tiguaa.

Nalunaarutigissavarput suliassaq massakkut suliarineqarmat. Paasissutissanik suliassap suliarineqarnerani atorneqartussanik amerlanerusunik Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliassami aalajangiisimasoq pissarsiniarfigissavaa.

Ilisimatitsissutitut oqaatigineqassaaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmi ilaasortat ukiumut pingasoriarlutik/sisamariarlutik ataatsimiittarmata. Taamaattumik maluginiaqquneqarpoq suliassami ilinnut tunngasumi, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinissaata tungaannut qaammatit arfinilinniit aqqaneq-marlunnut ingerlasinnaanerat.

Suliassaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmit suliarineqareerpat, aalajangiinermullu tunngaviusimasut ilanngullugit allakkatigut ilissinnut nassiunneqarumaarput."

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup K Kommuni 10. oktober 2000-imi suliami allagaatit suliamut attuumassuteqartut assilinerinik kiisalu suliap ingerlasimanera pillugu nassuiaammik qinnuigaa.

Naammagittaalliuteqartarfiup K Kommuni akissuteqaqqullugu 2. januar 2001-imi kiisalu 10. april 2001-imi nukingisaarpaa.

K Kommuni 26. juni 2001-imi imatut akivoq:

"Isumaginninnermik ingerlatsiviup suliamik suliarinninnera kiisalu oqaaseqaataa A-llu naammagittaalliuutaa pillugit suliami allagaatit nassiunneqarnissaat pillugu akissuteqaqqusilluni Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik nukingisaarisimavoq. (...)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut ilisimatitsissutitut isumaginninnermik ingerlatsivimmit ilisimatitsissutigissavarput aappariit meeravissiartaarniarnermik qinnuteqaataat isumaginninnermi ataatsimiititaliamut 15. august 2001-imi saqqummiunneqarniartoq, taamaaliussaagut nunaqarfimmi B-mi kommunip allaffiata immikkoortortaqarfianit isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaq tigoriarutsigu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammattaaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup faxikkut allagaq K Kommunimit 27. juni 2001-imi nassiunneqarsimasoq tigusimavaa:

"Meeravissiartaarniarluni suliaq K Kommunimi isumaginninnermi ataatsimiititaliamit suli suliarineqanngitsoq pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup nukingisaarutaa K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup tigusimavaa.

(...)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut ilisimatitsissutigineqassaaq isumaginninnermik ingerlatsiviup B-mi kommunip allaffia februar 2001-imi qinnuigisimammagu isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaq isumaginninnermi ataatsimiititaliamut nassiuteqqullugu. Iluatsissimanngilarli, taamalu suliaq piaarnerpaamik suliarineqassasoq isumaginninnermilu ataatsimiititaliamut 15. august 2001-imi saqqummiuneqassasoq isumaqatigiissutigisimavarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik A-mut 28. juni 2001-imi imatut allappoq:

"Suliap ilinnut tunngasup erseqqinnerusumik misissorneqarnerani Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup paasisimavaa Naammagittaalliuteqartarfik naammagittaalliutinnik suliarinninnissaminut pisinnaatitaanngitsoq.

Tamatumunnga pissutaavoq Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1998-imeersumi § 7 malillugu kommunalbestyrelsip, kommunimi ataatsimiititaliap imaluunniit nunaqarfimmi aqutsisut aalajangiinera pillugu naammagittaalliuut kisiat Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliarisinnaammagu.

Suliami ilinnut tunngasumi aalajangiisoqarsimanngilaq, tamannalu illit naammagittaalliutigaat.

Kommunip ingerlatsivia pillugu naammagittaalliutit, matumani piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi 13. juni 1994-imeersumi § 4 malillugu Inatsisartut Ombudsmandiata pisinnaatitaanerata ataaniipput.

Naammagittaalliutit Inatsisartut Ombudsmandiannut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi 13. juni 1994-imeersumik § 7, imm. 2 malillugu ingerlateqqinneqarpoq, taannami tassaammat oqartussaasoq naammagittaalliutinnik suliarinnittussaq eqqortoq.

Naammagittaalliuteqartarfiup malugeqqullugu oqaatigaa suliami aalajangiisoqarpat, tamannalu naammaginngikkukku Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliorsinnaasutit. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna A-p naammagittaalliutaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup uannut 28. juni 2001-imi nassiuppaa, imatut allalluni:

"Naammagittaalliuut ilanngullugu nassiunneqartoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup tigusimavaa, isumaqarlunili naammagittaalliuummik taassuminnga suliaqarnissaq Naammagittaalliuteqartarfiup pisinnaatitaaffiata iluaniinngitsoq.

Naammagittaalliutip tunuliaqutaa tassaammat suliap sivisoorujussuarmik naammaginanngitsumillu suliarineqarnera, naammagittaalliuut Inatsisartut Ombudsmandiannut suliarisassanngorllugu matumuuna ingerlateqqinneqarpoq.

Suliap qanoq inerneqarnissaa Naammagittaalliuteqartarfiup assut soqutigimmagu Ombudsmandip suliaq pillugu aalajangiineranik ilisimatinneqarusuppugut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 24. juni 2002-mi allappunga, Naammagittaalliuuteqartarfillu ilaatigut qinnuigalugu suliaq suliarissallugu Naammagittaalliuuteqartarfiup isumaliutersuutigisimaneraa nalunaarutigeqqullugu.

Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 7. august 2002-meersutigut aamma 25. september 2002-meersutigut nukingisaarpara. A-p saaffiginnissutaa pillugu suliami allagaatini Naammagittaalliuuteqartarfiup 9. oktober 2002-mi uannut nassiuppai, suliap suliarineqarnera pillugu apeqqutiga akinagu.

K Kommuni.

K Kommuni 23. juli 2001-imi qinnuigaara naammagittaalliortoq pillugu kommunip mappiutaa allagaatinik imalik atukkiuteqqullugu. Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, kiisalu A qinnuteqaanni pillugu akissummik tigusaqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Qinnutigisara pillugu akissuteqaqqullugu K Kommuni 10. september 2001-imi aamma 11. oktober 2001-imi nukingisaarpara.

K Kommuni 25. oktober 2001-imi akivoq kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfiata isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaa utaqqimaarneqartoq, nangillunilu oqaatigalugulu:

”Naalagaaffiup Sinniisaanut paasissutissiissutitut, K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup B-mi kommunip allaffia 2001-imi februarimili taamatullu 27. juni 2001-imi qinnuigisarsimavai isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaq Isumaginninnermi Ataatsimiititaliamut nassiuteqqullugu. Isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaq piareernikuugaluarpoq, sulili nakorsamit aamma pinerluuteqarsimanermut allattuiffimmi oqaaseqaatit nutaanerusut amigaataapput. Suliaq piaarnerpaamik suliarineqarumaarpoq, Isumaginninnermullu Ataatsimiititaliamut 14. november 2001-imi saqqummiunneqarumaarluni. Tamatumalu kingorna Naalagaaffiup Sinniisaa erngerluni akissutisiumaarluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommuni tusarfiginngiinnarakku kommuni akissuteqaqqullugu 17. december 2001-imi nukingisaarpara.

K Kommunip akissutaa imaattunik imaqartoq 14. januar 2002-mi tiguara:

”Matumuuna A-p meeqqap C-ip ... paarineranut akuersissummik qinnutaanut tunngasumik suliami matumuuna nalunaarutigineqassaaq, ajoraluartumik meeravissiartaarniarnermut qinnuteqaatitut suliarineqarsimasoq, paaqqinninnermut akuersissummik qinnuteqaataagaluartoq. Isumaginninnermut Ataatsimiititaliami 14.11.-2001 suliaq meeravissiartaarniarnertut suliarineqarsimalluni.

Paaqqinninnermut akuersissummut tunngasumik suliaq isumaginninnermut ataatsimiititaliamit piaarnerpaamik suliarineqassaaq, tamannalu pisinnaassangatinneqarluni 23.01.2002-mi.

Paaqqinninnissamik qinnuteqaammut tunngatillugu suliaq tunngavigalugu takusinnaavara aappariit dec. 1999-imili qinnuteqarsimasut, K Kommunimit neriorsuutigineqarsimalluni politimestereqarfimmit napparsimmavimmiillu akissutisereernermi isumaginninnermut ataatsimiititaliamut saqqummiunneqassasoq. Tamatumalu kingorna suliaq iliinnarneqarsimalluni aatsaallu 2001-imi majip qaammataani, A-p naammagittaalliuummik naammagittaalliuuteqartarfimmut nassitsereernerani, suliareqqinneqalersimalluni.

A-p naammagittaalliuutaanit paasivara, qinnuteqarneq 1989-imili aallartinneqarsimasoq, suliamili takusinnaavara saaffiginnissut siulleq 1999-imi decemberimeersuusoq. Uparuarneqarporlu suliaq tammarsimasorooq, tamanna uanga ilisimasaqarfiginngilara, ilumoorunarporli pappiaqqanik pisoqaanerusunik peqanngimmat.

Oqaatigineqarsinnaavoq K Kommunimi ilaqutariinnik sullissivimmi sulisut assut taarseraattuusimasut, taamaattumillu suliat sorliit naammassineqarsimannginnerat malinnaavikkuminaalluni, tamannalu paasineqassanani avataaniit saaffiginnittoqartinnagu.

A isumaginninermi ataatsimiititaliap aappariit meeqqamik C-imik meeravissiartaarsinnaanerannut akornutissaqartitsinnginneranik akissutisereerpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkat kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfianit K Kommunimut faxikkut 13. marts 2001-imi nassiussamik ilaqartinneqarput. Tassanga makku erserput:

"Matumuuna nalunaarutigissavara suliassaq 89-imi pinngortoq tammartuartorli maanna ilinnut neriuuteqarlunga nassiukkakku.

Suliassanngortitsisut neriukkaluarput immersuiteqqinneqassanatik, kingullermik …-p piumaffigisimagaluarpaanga Socialrapport-imik piniarluni kisiannili uanga feeriarnera pissutigalugu maaniinnginnama nassissimanngilara aatsaallu takkukkama pissarsiariniaraluarakku asooriikatassimasoq paasivara qiikkami sisamaanngikkunik marluk nuerpallapput asuki! Nå, arlaanik amigaateqaruit attaveqarfigiinnassavatsigut."

K Kommunimut 29. januar 2002-mi imatut allappunga:

"K Kommunip naammagittaalliortoq qulaani taaneqartoq pillugu allagai 14. januar 2002-meersut 18. januar 2002-mi tiguakka.

A-p meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaataanik suliarininnermut piffissamik K Kommunip manna tikillugu atorsimasaanik naammagittaalliuutaa aalajangersimasumik suliarilerniarlugu aalajangerpunga. Taamaattumik K Kommuni qinnuigaara A-p naammagittaalliuutaa pillugu amerlanerusunik oqaaseqaatissaqaruni taakku saqqummiuteqqullugit.

K Kommunip allagai 14. januar 2002-meersut imatut paasivakka december 1999-ip siorna suliap qanoq ingerlasimanera kommunip nassuiarsinnaanngikkaa. Aammattaaq K Kommunip allagai imatut paasivakka kommuni suliat pillugit eqqaasitseriaatsimik, suliat piffissami sivisunerusumi suliarineqarnatik uninngatiinnarneqartannginnissaannik qulakkeerisumik, peqanngitsoq.

Suliami allagaatit tigusimasama akornanniippoq M aamma A pillugit nakorsap oqaaseqaataa. Nakorsap oqaaseqaataa taanna 8. oktober 1998-imi ullulerneqarsimavoq, isumaginninnermillu ingerlatsivimmit 30. oktober 1998-imi tiguneqarsimasutut naqissuseqarsimalluni.

Nakorsap oqaaseqaataanit erserpoq M-ip aamma A-p misissorneqarnissaat isumaginninnermik ingerlatsiviup qinnutigisimagaa, meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik pissarsinissaat siunertaralugu. Nakorsap oqaaseqaataani allanneqarsimavoq meeraq tassaasoq C.

K Kommuni qinnuigaara tamanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, matumani qinnuteqaat nakorsap oqaseqaataata allagaatit akornanniinnerannut tunngaviusoq sumi pigineqarnersoq ilanngullugu nassuiarlugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu K-p Kommunia qinnuigaara suliaq, j. nr. ... , nassiuteqqullugu.

K Kommuni qinnuigaara qulaani taaneqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu. Kommunimit allamik tusagaqanngikkuma qulaani taaneqartut suliap nangillugu suliarineqarnerani tunngaviutinniarpakka."

K Kommunip akissutaa suliami allagaatit assilinerinik ilaqartinneqartoq 23. februar 2002-mi tiguara. Akissummit makku erserput:

"Matumuuna nalunaarutigineqassaaq K Kommuni allakkat nassiunneqartut pillugit annertunerusunik oqaaseqaatissaqanngitsoq.

Suliami allagaatit tamaasa assilillugit kissaatigineqartutut ilissinnut nassiunneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliami allagaatinit ilanngullugit nassiunneqartunit makku erserput:

Najukkami nakorsat qullersaata L-ip K Kommunimi Isumaginninnermik Ingerlatsivimmut allagai, 8. oktober 1998-imi ullulerneqarsimasut. Allakkat Isumaginninnermik Ingerlatsivimmi 30. oktober 1998-imi tiguneqarsimasutut naqissusigaapput. Naqissusiussap ataatigut assaannarmik allallugu oqaatigineqarpoq meeraq tassaasoq C. Allakkanit makku erserput:

"Pineqartut: M ... aamma A ... .

Aappariit qulaani taaneqartut meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik pissaarsinissaat siunertaralugu misissorneqarnissaat isumaginninnermik ingerlatsiviup qinnutigisimavaa.

Taakku 08.10.98-imi misissorsimavakka, ...

Taamaalilluni meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissuteqartoqarnissaa kaammattuutigineqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunip allagaasigut 23. september 1999-imeersutigut qinnuteqarnermi immersugassaq immersoqquneqartoq A-mut nassiunneqarpoq.

Tulliulluni ilaavoq meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqarnermi paasissutissanik immersugassaq immersorneqarsimasoq, tulleriinneri malillugit A-mit aamma O-mit 2. december 1999-imi atsiorneqarsimasoq. Paasissutissanik immersugassamit ilaatigut makku erserput:

"Meeqqanik inuusuttunillu isumaginninneq pillugu landsting-ip peqqussutaa nr. 12 naapertorlugu ilaqutariinni tigummisaqarnissamut akuersissuteqarnissamik qinnuteqarnermi nalunaarsukkat.

...

Qupp. 1, imm. 14. Qinnuteqartut siornatigut tigummisaqarnissamik qinnuteqarnikuuppat?

Taamaappat qanga sumilu?

Siullermik meeraq taanna suli inuunngitsoq ullumimullu sisamassaajunngikkuni tallimassaa immersuillunga.

Qupp. 8, immikkoortoq kingulleq: Illumi pulaarnermi nalunaarut:

Illu ukioq 1995-imi novemberip aallaqqaataani iserterfigaat, sinittarfiit marluk qaliani, ataani igaffik, ini torsuusaq, perusuersartarfik. Illumi najugaqartut inersimasut marluk meeqqat sisamat pineqartoq ilanngullugu.

Ilaqutariit eqqissisimasuupput."

Tulliulluni ilaavoq O-p telefaxikkut saaffiginnissutaa, kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfianit K Kommunimi Isumaginninnermik Ingerlatsivimmut 13. december 1999-imi nassiunneqarsimasoq – immersugassami naqereersimasumi krydsiligassaq "Tuaviortoq" krydsilerlugu.

Tassannga ilaatigut makku erserput:

"Pineqartoq: Pinerluuteqarsimanermut allassimaffimmik qinnuteqaatit.

...

Aammattaaq oqaatigissavara suliaq arlaleriarluni suliassanngortinneqartarsimammat, tamatigullu immersugassamik immersuisinneqartarsimallutik, taamaattumik tamatigut taamatut pisoqartarnera assut naammaginngippaat, ..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tulliullutik ilaapput tulleriinneri malillugit A aamma M pillugit saaffiginnissutit telefaxikkut nassiunneqarsimasut, 13. december 1999-imi ullulerneqarsimasut, K Kommunimi Isumaginninnermik ingerlatsivimmit Nuummi Politimestereqarfimmut nassiunneqarsimasut. Taakkunannga makku erserput:

"Namminersornerullutik Oqartussat peqqussutaat nr. 9, 30. oktober 1992-meersoq innersuussuutigalugu ataatigut atsiortunut tunngatillugu pinerluuteqarsimanermut allattorsimaffimmik K Kommunip inunnik isumaginnittoqarfia qinnuteqarpoq.

Allattorsimaffik atorneqassaaq meeqqamik paarsaqarnissamik allagartartaarniarnermi."

Tulliulluni ilaavoq K Kommunip B-mi Nunaqarfimmi Aqutsisut allaffiannit saaffiginnissut, Rigspolitichefip immikkoortortaqarfianut D-mut 5. januar 2000-imi nassiunneqarsimasoq, pinerluuteqarsimanermut allattorsimaffinnik qulaani taaneqartunik nassinneqarnissamik qinnuteqaataasoq.

Tulliulluni ilaavoq O-p P-mut qarasaasiakkut allagaasa assilineri 27. juli 2000-imi nassiunneqarsimasut assilineri, meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaat pillugu. Suliap qanoq ingerlaneranik apeqquteqaataavoq, A-mit "atsiorneqarsimasoq".

Allakkat assilinerinit taakkunannga erserpoq P-p akissutaa 28. juli 2000-imi ullulerneqarsimasoq, tassanilu oqaatigineqarluni suliaq misissorneqarniartoq.

Tulliulluni ilaavoq A-p P-mut qarasaasiakkut allagaasai 12. september 2000-imi nassiunneqarsimasut assilineri, meeraq paarineqartoq pillugu. Taakkunannga makku erserput:

”Tassaana meeraq tigummiagarput pillugu paasiniaagaluartunga qanoq pisoqarsimanersoq suli ulloq manna tikillugu tusagaqannginnatta. Suliaraasiit sivitsorpallaaqimmat piaartumik paasisaqarusukkaluarpugut.
Neriuppugut paasitinneqapallassalluta.”

Saaffiginnissut akineqarsimanngilaq.

Suliami tulliulluni ilaavoq kommunip B-mi immikkoortortaqarfianit K Kommunimut telefaxikkut 13. marts 2001-imi nassiunneqarsimasoq, tassanilu oqaatigineqarluni meeravissiartaarnissamut tunngasuusoq. Tassannga makku erserput:

”Matumuuma nalunaarutigissavara suliassaq 89-mi pinngortoq tammartuartorli maanna ilinnut neriuuteqarlunga nassiukkakku.
Suliassanngortitsisut neriukkaluarput immersuiteqqinneqassanatik, kingullermik P-p piumaffigisimagaluarpaanga Socialrapport-imik piniarluni kisiannili uanga feeriarnera pissutigalugu maaniinnginnama nassissimanngilara.
...
Nå, arlaanik amigaateqaruit attaveqarfigiinnassavatsigut.”

Tulliulluni ilaavoq K Kommunip Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut telefaxikkut nassiussaa 27. juni 2001-imeersoq, tassanilu kommunip oqaatigalugu isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaq kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfianit utaqqimaarneqartoq.

Aammattaaq suliami ilaapput isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaq aamma ’Isertitat aningaasaatinullu tunngasut pillugit uppernarsaat’ tamarmik 19. juli 2001-imi ullulerneqarsimasut kiisalu tulleriinneri malillugit M aamma A-p pinerluuteqarsimanerinut allattuiffiit tamarmik 25. oktober 2001-imi ullulerneqarsimasut Kalaallit Nunaanni Politimesterimit nassiunneqarsimasut, K Kommunimilu Isumaginninnermik Ingerlatsivimmit 29. oktober 2001-imi tiguneqarsimasutut naqissuserneqarsimasut.

Tulliulluni suliami ilaavoq Inunnik Isumaginninnermi Suliffissaqartitsiniarnermilu Ataatsimiititaliamut inassuteqaat ”Inunnik isumaginninnermi suliffissaqartitsiniarnermilu ataatsimiititaq ulloq: 14. nov. 2001 ataatsimiinneq nr.: 10/11-2001”. Inassuteqaat 12. november 2001-imi suliamik suliarinnittumit O-mit suliarineqarsimaneragaavoq.

Inassuteqaat taanna isumaginninnermi ataatsimiititaliap naqissutaanik naqissuserneqarsimavoq, ”14.11.01” assammik allallugu, taamatuttaarlu naqissusiisimanermi immikkoortup nalaani ”Ataatsimiinneq nr.: 10/11” assammik allanneqarsimalluni. Immikkoortup ”aalajangiineq”-rup nalaani allassimavoq: ”Inassuteqaat akuerineqarpoq”.

Tulliulluni ilaavoq ”Inunnik Isumaginninnermi suliffissaqartitsiniarnermilu Ataatsimiititaliamut inassuteqaat” isumaginninnermi siunnersortimit S-imit suliarineqarsimasoq, meeravissiartaarnissaq siunertaralugu meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaat pillugu, 23. januar 2002-mi ullulerneqarsimasoq. Inassuteqaammit ilaatigut makku erserput (soorlu inassuteqaami qulaani taaneqartumi aamma taamaattoq):

”Qinnuteqartoq/-tut:
M .../A ... .
...
Suliap saqqummiunneqarnera:
Suliaq 1986-imili A-p suliassissutigisimallugu oqaatigaa kisiannili suliaq utaqqeqattaartinneqartuartoq oqaatigalugu isumaginnittoqarfimmi sulisuusut ikinngitsut suliariniarlugu tiguarsimavaat amerlanertigulli suliaq naammassineqanngisaannarsimalluni nutaamik allartittuaannarlugu.
...
Isumaginnittoqarfiup naliliinera:
Maani Nunaqarfimmi Aqutsisut allaffianiit suliap taamak sivisutigisumik ingerlasimanera assut tupigusuutigisimavarput ilaatigullu upperiunnaapajaartutulluunniit isigilersimagaluarlugit tassami suliamik paasiniaagutta akineqaannartaratta tammarparput nassiuteqqilaaruk imaluunniit nutaamik nalunaarusiulaarit, maani allaffeqarfitsinniik neriuppugut kiisami suliaq naammassilersoq uangalu isumaqarpunga meeqqap inunngornerminiit najorsimammagit akuerineqartariaqartut meerarmi paarilluarmassuk.
Maani isumaginnittoqarfimmiit K-mi naliliiffigineqarput, meeraq piaarnerpaamik meeravissiartaarineqartariaqartoq, paasisimasagullu tunngavigalugit ilaqutariit meeraq inunngunngitsorli qinnuteqarsimagaluarput meeqqamik paarsaqarnissaminnut akuersissummik, ullorlu manna tikillugu suliaq taanna naammassisimanani. Taamaammat innersuussutigineqarpoq meeqqamut paarsaqarnissamik akuersissut socialudvalgimiit akuerineqassasoq.
Inassuteqaat: Qinnuteqaat meeqqamik paarsaqarsinnaanermut akuersissut, inassutigineqarpoq akuereqqullugu.”

Kiisalu ilaapput K Kommunip M aamma A-mut allagaasa 24. januar 2002-mi ullulerneqarsimasut assilineri. Allakkanit taakkunannga erserpoq Isumaginninnermi Suliffissaqartitsinermilu Ataatsimiititaliap 23. januar 2002-mi nalinginnaasumik ataatsimiinnermini M aamma A meeqqamik C-mik ”meeravissiartaarnissaq siunertaralu paarsaqarnissamut akuersissummik” qinnuteqaataat akuerisimagaa. Oqaatigineqarpoq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1992-imeersumi kap. 1, § 1 kiisalu kap. 10, § 36, immikkoortut 1-2 qinnuteqaammut inatsisitigut tunngavigineqarsimasut.

K Kommunimut allakkani 18. juni 2002-meersuni ilaatigut imatut allappunga:

”K Kommunip matuma qulaani oqaatigineqartutut 23. februar 2002-mi uannut allakkamini oqaatigaa, kommunimut 29. januar 2002-mi allakkanni kommunip suliap

1999-imi decemberip tungaanut ingerlasimaneranut ilimagisannut kommuni oqaatigisassaqanngitsoq.

Aammalu matuma qulaani 23. januar 2002-mi inassuseqaammi takuneqarsinnaavoq suliaq 1986-imili suliassiissutigineqarsimasoq. Inassuteqaat K Kommunimit akuerineqarpoq, tamatumunnga oqaaseqaateqarnermik takusassartaqanngitsumik. Taamaammat tunngavissaatittariaqarpara K Kommunip tamatumuuna nassuerutigigaa suliaq ukiorpaalunni naammassineqarsimanngitsoq, suliaq aatsaat 2002-mi aalajangiivigineqarluni, kommunili allagaateqanngitsoq, tamatumani aamma 1999 sioqqullugu A-p suliaq pillugu saaffiginnittarsimanerinut tunngasunik.

K Kommuni qinnuigaara tamanna oqaaseqaateqarfigeqqullugu. Allakkat ukua tiguneqarneranniit sapaatip akunneri sisamat qaangiutsinnagit kommunimit allamik tusagaqanngikkuma, suliamik suliarinninninni matuma qulaani pineqartut tunngavissaatissavakka."

Allakkanut taakkununnga kommunip akissutaanik tigusaqarsimanngilanga.

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Naammagittaalliuutip Inatsisartut Ombudsmandiannut ingerlateqqinneqarnera.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut allakkani 9. oktober 2000-imeersuni naammagittaalliuut suliariniarlugu nalunaarutigereerlugu, allakkatigullu 28. juni 2001-imeersuni naammagittaalliuut aalajangersimasumik suliariniarnagu A-mut nalunaaruteqareerluni naammagittaalliuut nammineq suliniuteqarnermigut Atorfeqarfimmut ingerlateqqippaa.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi 13. juni 1994-imeersumi § 6, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misissuinissamut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip nammineq aalajangissagaa.

Aalajangersagaq taanna § 6, imm. 5-imik imaattumik ilassuserneqarpoq:

"Ombudsmandip nammineerluni suliassaq misissugassanngortissinnaavaa."

Tamatuma kingorna oqaatigaara Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik eqqarsaatigalugu oqaaseqatigereersimagiga allaffissornikkut aqutsinermi oqartussaasut sulianik Ombudsmandimut nassiussisariaqanngitsut, naammagittaalliuut Ombudmandimit suliarineqassasoq kissaatigalugu naammagittaalliortoq oqarsimanngippat, tak. Inatsisartut Ombudsmandiata ukiumoortumik nalunaarutaa 2001, immikkoortoq 3.

Inatsisartut Ombudsmandiat allaffissornikkut aqutsinermi inissisimasuunngilaq, aalajangiinerit allanngortillugit sularineqarfigisinnaasaat.

Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup – A-p tamanna pillugu akuersinera qulakkeeqqaarnagu – A-p naammagittaalli-

uutaanik nammineq suliniuteqarnermigut uannut nassiussisimanera isorisarialerujussuartut isigaara.

Naak pissutsit taamaannerat qulaani taaneqaraluartoq suliaq nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu aalajangerpunga, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5, tassami suliamit takuneqarsinnaammat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aamma K Kommuni suliamik suliarinninnerminni annertuunik kukkussuteqarsimasinnaasut.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnera.

K Kommuni pillugu naammagittaalliuutaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 20. september 2000-imi tigummagu suliaq kommunimit piffissami sivisunerusumi suliarineqareersimavoq, tamannalu K Kommunip suliamik suliarinninnera pillugu immikkoortumi erseqqinnerusumik nassuiarpara.

Tamanna tassaavoq Naammagittaalliuuteqartarfimmut 24. juni 2002-mi saaffiginninninnut tunuliaqutaasoq, tassanimi Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigigakku A-p saaffiginnissutaata suliarineqarnera pillugu Naammagittaalliuuteqartarfiup qanoq isumaliutersuuteqarnera nassuiaqqullugu.

Qulaani allaaserineqartutut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup apeqqut taanna pillugu akisimanngilaanga.

Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkani oqaaseqaatip matuma aallaqqaataani issuarneqartuni isumaliutersuutaasut saniatigut isumaliutersuuteqarsimanngitsoq naatsorsuutigisariaqarpara.

Allakkanit taakkunannga erserpoq suliaq suliarineqartoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut 9. oktober 2000-imi nalunaarutigisimagaa.

Tamatuma kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup A 28. juni 2001-imi nalunaarfigaa Naammagittaalliuuteqartarfik suliap suliarinissaanut pisinnaatitaanngitsoq, tassami Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarmat isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1998-imeersumi § 7 tunngavigalugu kommunalbestyrelsip, kommunimi ataatsimiititaliap imaluunniit nunaqarfimmi aqutsisut aalajangigai pillugit naammagittaalliuutit kisiisa Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarisinnaagai.

Inatsisartut peqqussutaat taaneqartoq tunngavigalugu aalajangiisarneq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq tunngavigalugu aalajangiisarnermut naapertuuppoq.

Inatsit piareersarlugu suliani imaluunniit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi, Namminersornerullutik Oqartussani Inatsisileriffimmit 1994-imi saqqummersinneqartumi oqartussaasoq ukiut

arlaqartut ingerlaneranni aalajangiinngitsoorsimatillugu qanoq iliortoqartarnissaa allaaserineqarsimanngilaq.

Isumaqarpunga pisuni taamaattuni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi imaluunniit inatsisini allani aalajangersakkat illersuutaasut inatsiseqartitsinermilu nalinginnaasumik tunngavigisat, paasinnittarneq oqartussaasut akissuteqannginnerat pissutigalugu innuttaasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu isummertoqannginneranik – tassalu aalajangiisoqannginneranik nassataqartumik – tunngaveqartoq pissutigalugu atorunnaarsinneqarnerat innuttaasut inatsiseqartitsinermi illersugaanerannut annertuumik nukillaarsaataasinnaasoq.

Taamaalilluni pineqartoq tassaasinnaavoq suliami illua'tungiusumik mianerinninnissap nassatarigaa oqartussaasup suliamik suliarinninnginnerata qinnuteqaatigineqartumik itigartitsinertut nalilerneqarnera.

Suliap matuma uannut paasissutissartalersorneqarnera malillugu naatsorsuutigisariaqarpara A-p naammagittaalliuutaata suliarineqarnissaanik aalajangiineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup allanngortissimagaa, naak Naammagittaalliuteqartarfiup – arlaleriarluni nukingisaarisimagaluarluni – suliami allagaatit K Kommunimit suli tigusimanngikkaluarlugit.

Isumaqarpunga tamanna immini isorisariaqartuusoq.

Suliami allagaatinit K Kommunimeersunit erserpoq, tak. ataani allaaserinninninnera, suliaq 1998-imi suliarineqarsimasoq, Isumaginninnermilu Naammagittaalliuteqartarfiup kommunip suliami allagaatai nammineerluni misissorsimasuugunigit tamanna paasisimasariaqaraluarpaa.

Tassunga taarsiullugu – kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfiata isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaa utaqqinagu A-p naammagittaalliuutaanik kommunip suliarinninniarnera pillugu K Kommunip saaffiginnissutaa tigoreerlugu – aalajangiisoqarsimannginnera Naammagittaalliuteqartarfiup innersuussutigaa, oqaatigalugulu suliap suliarinissaanut pisinnaatitaanani.

Isumaqarpunga suliami allagaatit K Kommunimit pissarsiarinissaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiusimaannarsimasariaqaraluaraa, tamatumalu kingorna kommunip – arlaleriarluni nukingisaarneqartaraluarluni - qinnuteqaat pillugu ukiuni arlalissuarni akissuteqarsimannginnera itigartitsinertut isigineqartariaqarnersoq Naammagittaalliuteqartarfiup isummerfigisimasariaqaraluarlugu.

Aamma taamaattumik isumaqarpunga Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinerminik allanngortitsinera isorisarialerujussuusoq.

K Kommunip suliamik suliarinninnera.

Suliami uppernarsaasersuineq.

Suliami allagaat pisoqaanerpaaq takuneqarsinnaasoq tassaavoq aappariit C-mik paarsaqarnissamut akuersissummik tunineqarnissaat siunerta-

ralugu naliliinermut atatillugu nakorsap A aamma M pillugit oqaaseqaataa 8. oktober 1998-imeersoq. Tassannga erserpoq misissuisoqarnissaa K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup qinnutigisimagaa.

Aammattaaq kommunimut allakkannut 18. juni 2002-meersunut K Kommunip akerliliissuteqannginnerata kingorna tunngaviutippara suliap ukiuni arlalissuarni inaarlugu suliarineqarsimannginnera K Kommunip nassuerutigisimagaa, kiisalu kommuni 1999 sioqqullugu allagaatinik tigummisaqanngitsoq, matumani A-p suliaq pillugu saaffiginnissutai (taakkulu pillugit allakkiat) ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Suliami uppernarsaasersuisarnermik tunngavik arlalinnik siunertaqarpoq. Siullermik ingerlatsinermi oqartussaasunut suliat aalajangiiffigisassat oqartussaasup suliarisassaasa illersorneqarsinnaasumik paasissutissartalersorneqarnissaat nalinginnaasumik piumasaqaataavoq. Taamaattumik suliamik paasissutissartalersuineq oqartussaasoq inatsisit malillugit eqqortumillu aalajangiisinnaassappat paasissutissanik pisariaqartunik suliamullu tunngassuteqartunik katersinissamik oqartussaasut pisussaaffeqarnerannut ilaavoq.

Aammattaaq suliamik paasissutissartalersuineq suliap ilaani uppernarsaasersuineq pillugu isumaqatigiinngittoqalissagaluarpat pingaaruteqarsinnaavoq.

Paasissutissat aalajangersimasut eqqarsaatigalugit oqartussaasut allattuisussaatitaanerat tassani aamma ilaavoq. Matumani suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi imm. 60 innersuutigisinnaavara, tassanngalu makku erserput:

> *"Allattuisussaatitaanermi paasissutissat suliassami pissusiviusunut tunngasut tamarmik suliassaq pillugu allattugaatini allani ilaariinngitsut pineqarput, paassissutissat taakku suliassamut qanoq ililluni pissarsiarineqarsimanerat apeqqutaatinnagu."*

Oqartussaasut sulianik paasissutissartalersuissussaatitaanerat K Kommunip malissimanngimmagu tamanna isorisariaqartutut isigaara. Innuttaasunit saaffiginnissutit oqartussaasunit peqqissaartumik suliarineqarnissaannik qularuteqannginnissaq innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnissaannut annertuumik qularnaveeqqutaavoq.

Aammattaaq meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaammut akuersaartumik akissut K Kommunip uannut allagaani 14. januar 2002-meersuni eqqaaneqartoq pillugu suliami allattuisoqarsimannginnera imaluunniit allagaatinik paasissutissanik nutaanik imaqartunik peqannginnera isorisariaqartutut isigaara, pingaartumik suliap qaammammi tassani kingusinnerusukkut ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani aatsaat inaarutaasumik suliarineqarsimanera/akuerineqarsimanera eqqarsaatigigaanni.

A aamma M meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissutivimmik tuninerqarsimanerat isiginiarlugu tamatumunnga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Innuttaasut saaffiginnissutaasa akineqartarnerat.

Suliamit erserpoq A qinnuteqarnermi immersugassamik december 1999-imi immersuisimasoq. Qarasaasiakkut allakkatigut K Kommuni akissuteqaqqullugu 27. juni 2000-imi nukingisaarneqarpoq, taannalu 28. juli 2000-imi akineqarluni suliaq misissorneqarniartoq. Tamatuma kingorna A-p kommuni akissuteqaqqullugu september 2000-imi nukingisaarpaa, paasissutissalli pigineqartut malillugit akineqarsimanani.

Marts 2001-imi kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfia K Kommunimut suliaq pillugu saaffiginneqqippoq, taamatuttaarlu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliaq pillugu saaffiginnissutaa kommunimit 27. juni 2001-imi akineqarluni.

K Kommuni 23. juni 2001-imi qinnuigaara ilaatigut A meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaatini pillugu akineqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu, kiisalu kommuni tamanna pillugu akissuteqaqqullugu 10. september 2001-imi aamma 11. oktober 2001-imi nukingisaarpara. K Kommuni aatsaat 25. oktober 2001-imi akissuteqarpoq, kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfiup isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaa utaqqimaarneqartoq innersuussutigalugu. Piffissami tassani suliap sumut killinnera K Kommunip A-mut ilisimatitsissutigisimanngilaa.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuummit qulaani taaneqartumit erserpoq:

"205. Ingerlatsinermut oqartussaasup suliassap suussusia pissutigalugu imaluunniit oqartussaaffimmi tassani suliassat nalinginnaasumik suliarineqartarnerat pissutigalugu suliassaq tiguneraniit piffissap sivikinnerusup iluani aalajangiivigisinnaanngikkuniuk oqartussaaffiup suliassamut tunngassuteqartoq nalunaarfigisariaqarpaa suliassap qanoq inissisimaneranik aammalu ajornanngippat paasissutissillugu suliassap qaqugu aalajagiivigineqarnissaa oqartussaaffimmit naatsorsuutigineqarnersoq.

206. Oqartussaaffiup aammattaaq suliassamut tunngassuteqartoq ilisimatittariaqarpaa suliassaq sivikinnerusumik suliarineqartussaagaluaq immikkut pissuteqartumik pisarnermit sivisunerusumik suliarineqartariaqalerpat.

207. Suliamut tunngassuteqartumit allakkat nukingisaarutit suliassallu suliarineqarnerani piffissamik atorneqartumik naleqquttumik tunngavilersukkat ingerlaannartumik akineqartariaqarput. Akissuteqaammi ilisimatitsissutigineqartariaqarpoq suliassaq qanoq inissisimanersoq aammalu ajornanngippat ilisimatitsissutigineqarluni suliassap aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffiup qaqugu naatsorsuutigineraa."

A akissuteqaqqusilluni september 2000-imi nukingisaarimmat K Kommuni imm. 207 qulaani issuarneqartoq naapertorlugu akisimasariaqaraluarpoq. Kommunip akissuteqarsimannginnera pitsaanngitsutut isigaara.

Taamatuttaaq paasissutissiissutigineqartut malillugit K Kommunip A imm. 205 aamma imm. 206 qulaani issuarneqartut naapertorlugit ilisimatissimanngimmagu tamanna pitsaanngitsutut isigaara. Kommunillu oqartussaasunit allanit tamanna pillugu arlaleriarluni saaffigineqartarsimanera tamatumunnga sakkortusaataavoq.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq.

Qulaani oqaatigineqartutut suliami allagaatit pisoqaanersaat tassaavoq A aamma M pillugit nakorsap oqaaseqaataa, taannalu 8. oktober 1998-imi allanneqarsimavoq, aappariit meeqqamik C-mik paarsaqalernissaannut akuerineqarnissaat siunertaralugu aappariit naliliiffigineqarnerannut atatillugu.

Tamatuma kingorna suliami 23. september 1999-ip tungaanut pisoqarsimanngilaq, ullormi taanna K Kommunip A saaffiginnissutaanut akissutitut qinnuigimmagu meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqarnermi atugassatut paasissutissanik immersugassaq immersoqqullugu.

27. juli 2000-imi O-p qarasaasiakkut allakkatigut A-mit "atsiorneqarsimasukkut" suliaq sumut killinnersoq apeqqutigineqarpoq. Saaffiginnissut aqaguani akineqarpoq. Tulliullugu K Kommuni suliamut atatillugu akissuteqaqqullugu arlaleriarluni nukingisaarneqarpoq, immikkoortumi matuma siuliani oqaatigineqartutut. Kommunip uannut allakkamini 25. oktober 2001-imeersuni oqaatigaa kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfianit isumaginninnermut tunngasut pillugit nalunaarusiaq februar 2001-imili qinnutigineqarsimasoq utaqqimaarneqartoq.

Siusinnerusukkut oqaaseqaatinni oqaatigisimavara oqartussaasut sulianik suliarinnittarnerat pillugu malittarisassat inatsisini allassimanngitsut, ingerlatsinermili ileqqorissaarnerup nassatarisaanik pisortat ingerlatsineranni suliat tamarmik pisariitsumik, pinasuartumik sapinngisamillu akikitsumik ingerlanneqartassasut, pingaartumik inuit ataasiakkaat suliami illua'tungiliuttuullutik peqataatillugit, tak. assersuutigalugu Inatsisartut Ombudsmandiata nalunaarutaa 1998, qupperneq 108 tulliuttullu.

Pissutsit innuttaasut isumaginninnikkut ilaqutariissutsikkullu atugaannut annertuumik sunniuteqartut qulaajarneqarnissaasa suliami matumani pineqarsimanerat isigalugu meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissutip qinnutigineqartup qulaajarneqarnani piffissami sivisunerusumi uninngatinneqarsimanera isorisarialerujussuartut isigaara.

Aammattaaq K Kommunip uannut allagaanit 25. oktober 2001-imeersunit qulaani issuarneqartunit erserpoq kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfia akissuteqaqqullugu ukioq taanna februarimili kommunimit nukingisaarneqarsimasoq, tassami nakorsap oqaaseqaataa pinerluuteqarsimanermillu allattuiffik suli amigaatigineqarmata. Paasissutissanik pisariaqartumik pissarsianiarnissamut akisussaaffik naggataatigut K Kommunimiippoq, tak. kommunalbestyrelsit, nunaqarfinni aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi 3. november 1994-imeersumi § 3, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit. Taamaattumik suliami aalajangiinissamut

paasissutissat pisariaqartut kommunip nammineq pissarsiariniarsimasariaqaraluarpai, pisariaqarpat nunaqarfimmi aqutsisut kommunalbestyrelsi sinnerlugu suliamik suliarinnitsinnissaannut taarsiullugu kommunip suliamik suliarinninnissamut piginnaatitaanera atorlugu.

Paasissutissat sorliit pissarsiariniassallugit pisariaqarsimanersoq isumaliutersuutigissallugu pissutissaqanngilanga, taamattorli nakorsap oqaaseqaataa pinerluuteqarsimanermillu allattuiffik aalajangiinissamut kisimik amigaataasut K Kommuni isumaqarsimappat allagaatit taakku siusinnerujussuakkulli pissarsiarineqarnissaat kommunip isumagisimanngimmagu tamanna isorisariaqartutut isigaara.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuummit akissuteqarnissamut piffissaliussat il.il. pillugit makku erserput:

"204. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliassat qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu nalinginnaasumik aalajangersagartaqanngilaq. Tamatumunnga ilaatigut tunuliaqutaavoq suliassat pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartartut assigiinngeqimmata assigiinngeqisunillu annertussuseqartarlutik, taamaattumik inatsisikkut pisortat ingerlatsiviini qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaasa aalajangersimasunik maleruagassaliornissaat ajornarluinnartussaalluni, tassa eqqartuussivinni ajornarpallaanngitsumik atortinniarneqarsinnaasunik.

Kisiannili Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit nalinginnaasumik ingerlatsinermut ileqqut kusanartut malinneqarnissaanni suliassat qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu tunngavigineqarsinnaasunik suliassat suliarineqartarnissaasa aaqqissugaasarnissaat pillugu maleruagassaqartitsineqarpoq, matuma ataani suliamut tunngassuteqartup suliap qanoq sivisutigisumik suliarineqassangatinneqarnerani ilisimatinneqartarnissaa pillugu.

Ombudsmandip aammattaaq aalajangikkat ilaanni tikkuaavigisarsimavaa suliat sivisuumik aalajangiivigineqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaarniarlugu kiisalu puigortoorneqarlutik aalajangiivigineqanngitsoortarnissaat pinaveersaarniarlugu oqartussaasut naammattumik atorsinnaalluartunik suliat uterfigineqaqqittarnissaannut allattuiffiliortarnissaat."

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit K Kommunimut inassuteqaatigaara suliat puigortoorneqartannginnissaat taamalu aalajangiivigineqanngitsoortannginnissaat qulakkeerniarlugu suliat uterfigineqartarnissaannut atorsinnaalluartunik kommuni allattuiffiliussaasoq. Aammattaaq suliat uterfigineqartarnissaannut allatuiffiit aaqqinneqartariaqarput, K Kommunip sulianik suliarinnittarnerit ilaannik kommunip allaffiata B-mi immikkoortortaqarfianut tunniussisimaneq sillimmaallugu.

<u>Oqaaseqaatikka allat.</u>

Naggasiullugu meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik tunniussinermi K Kommunip inatsisitigut tunngavigisaminik oqaatiginninnera eqqaassallugu pissutissaqarpunga. A qatanngummi arnap panianik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqarpoq. K Kommunilli allakkani 24. januar 2002-meersuni oqaatigaa "meeravissiartaarnissaq siunertaralugu meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissut" matumuuna tunniunneqartoq,

Inatsisartullu peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1992-imeersumi §§-it 1 kiisalu 36, imm. 2 aamma 3 inatsisitigut tunngavigisatut oqaatigalugit.

Tamanna pillugu siullermik oqaatigissavara A-p C meeravissiartaariniarlugu qinnutigigini oqaatisimanngikkaa. Tamanna pillugu aalajangersakkat malittarisassatigut allatigut aalajangersarneqarsimapput, K Kommunillu taamatut oqaasertaliisimanera pisariaqanngitsumik paatsiveerutitsisinnaavoq. Taamatut oqaasertaliisimanera isumaqalersitsisinnaavoq meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik A-p meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaataa K Kommunip meeravissiartaarnissamik qinnuteqaatitut isigalugu suliarisimagaa.

Taamaattorli inatsisitigut tunngavigisamut innersuussineq oqaatigineqartutut tassaasussaavoq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni ilaqutariinnut paarsassanngortitsisarneq pillugu kapitali 10. Taamaattumik naatsorsuutigaara K Kommuni tunngaviit eqqortut malillugit meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik tunniussisimassasoq.

Taamaattorli kommunip allakkamini "§ 36 immikkoortut 1-2" innersuussutigimmagit eqqortuusorinanngilaq. Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 36, imm. 1 aamma 2 imaattunik oqaasertaqarput:

> *"§ 36. Meeqqamik paarsassanngorlugu inissiisoq inissiinermiluunniit suleqataasoq pisussaavoq angerlarsimaffik paarsaqartussaq paarsaqarsinnaanermut akuersissummik pigisariaqakkamik peqarnersoq qularnaassallugu.*
>
> *Imm. 2. Paarsaqarsinnaanermut akuerititttup isumaginninnermut ataatsimiititaq ingerlaannarluni ilisimatissavaa meeraq tiguguniuk, paarsariunnaaruniuk imaluunniit paarinera allatut pissuseqalerpat, aamma allami najugaqaleruni."*

§ 36-mut innersuussineq pisariaqanngilaq. Aalajangersakkap immikkoortua siulleq (imm. 1) meeqqamik paarsassanngortitsilluni inissiisup inissiinermiluunniit suleqataasup misissuinissaanik pisussaaffiliisuuvoq. Aalajangersakkap tassunga tunngasortaa A-p meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaataanut attuumasuteqarsorinanngilaq. Aalajangersakkap immikkoortuata aappaa (imm. 2) paarsaqarnermi pissutsit najukkalluunniit allannguuteqarnerinut tunngasuuvoq, tassalu paarsaqareersunut paarsaqarnissamullu akuerisaareersunut atatillugu pissutsinik pingaaruteqannginnerusunik taaneqarsinnaasunut tunngasuulluni. Taamatuttaarlu aalajangersakkap tassunga tunngasortaa A-p qinnuteqaataanut annikitsuinnarmik aamma attuumassuteqarsorinarpoq.

Meeqqamilli paarsaqarnissamut akuersissummik tunniussinermi inatsisitigut tunngavigisaq eqqortoq tassaavoq peqqussummi pineqartumi § 33, imm. 3, imm. 1 tunngavigalugu. Taamaattumik K Kommunip A-mut aamma M-imut meeqqamik C-mik paarsaqarnissamut akuersissummik tunniussigami tassunga innersuussisimannginnera pitsaanngitsutut isigaara. Taamaattorli meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik tunniussinerup tunngavik eqqortoq tunngavigalugu pisimanera naatsorsuutigisariaqarmat

akuersissuteqarnermi inatsisitigut tunngavigisap kukkusup innersuussutigineqarsimaneranut atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkani 29. oktober 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

"Suliaq matuma siuliini taaneqartoq pillugu Ombudsmandip allagaanik 25. oktober 2002-meersunik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 29. oktober 2002-mi tigusaqarpoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup paasivaa Ombudsmandip allakkamini ilaatigut aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup A-p naammagittaalliuutaanik nammineq piumassutsiminik Inatsisartut Ombudsmandiannut ingerlatitseqqiisimanera isornartorsiortarialerujussuartut isumaqarfigigaa.

Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigissavaa Naammagittaalliuuteqartarfik aamma nammineerluni naammagittaalliuutinik allanik Ombudsmandimut ingerlatitseqqiisarsimammat, ilaatigut aamma Ombudsmandimik oqarasuaatikkut isumaqatigiissuteqarneq malillugu. Tamanna tunuliaqutaralugu Naammagittaalliuuteqartarfiup Ombudsmandi inussiarnersumik qinnuigissavaa nalunaaruteqaqqullugu Naammagittaalliuuteqartarfik siunissami naammagittaalliuutinik Ombudsmandimut ingerlatitseqqinngitsoortassanersoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ulloq 19. november 2002-mi Naammagittaalliuuteqartarfik ima akissuteqarfigaara:

"Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allagai 29. oktober 2002-meersut matumuuna uterfigaakka, taakkunatigut Naammagittaalliuuteqartarfiup Inatsisartut Ombudsmandiat nalunaaruteqaqqullugu qinnuigalugu Naammagittaalliuuteqartarfik siunissami naammagittaalliuutinik Ombudsmandimut ingerlatitseqqinngitsoortassanersoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat allaffissornikkut qullersariiaarnermi inissisimanerup avataaniippoq, taamaammallu naammagittaalliuutinik ingerlatitseqqiineq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2 naapertorlugu pisinnaanngilaq.

A pillugu suliami taaneqartumi oqaaseqaatigisaq taamaallaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuummik nammineerluni Inatsisartut Ombudsmandiannut nassiussisimaneranut tunngavoq.

Sulianik nammineerluni Ombudsmandimut nassiussineq najoqqutassaanerusoq malillugu aatsaat pisassaaq pineqartup saaffiginnissummini Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliornissani erseqqissumik kissaatigigaangagu. Tamatuminnga paasinarsisitsivinneq pisariaqarpat naammagittaalliortumik namminermik attaveqarfiginninnikkut pisussaavoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik siunissami suli Inatsisartut Ombudsmandiannut saaffiginnittarsinnaassaaq, suliap maanga nassiunneqarsinnaassanerata paasinarsisinneqarnissaa siunertaralugu.

Taamaammat Naammagittaalliuuteqartarfiup siornatigut pisarneq assigalugu suliamik nassiussinissap oqaloqatigiissutiginissaa apeqqutilluunniit allat oqaloqatigiissutiginissaat siunertaralugu atorfeqarfinnut saaffiginnittarnissaanut oqaatigisassaqanngilanga."

20 – Sulineq pillugu inatsiseqartitsineq

1. Palasimik kalaallimik Danmarkimi atorfinitsitsineq. Tjenestemandinik atorfinitsitsinermi atugassarititaasunik allanngortitsisinnaatitaaneq. Tunngaviusumik Inatsisit atorfeqarfiusumik aalajangersaaviginninnerat.

Palasi kalaaleq qinnuteqarnermigut Danmarkimi palasitut Naalakkersuisunit atorfinitsinneqarpoq. Qinnuteqartoq Kalaallit Nunaanni palasitut atorfimmeersuuvoq. Palasip atorfeqartitaanerani atugassarititaasut Naalakkersuisut arlalitsigut allanngortippaat, taamaalilluni pineqartup ilaatigut Danmarkimi atorfinitsinneqarnermi kingorna Kalaallit Nunaanni atorfeqartitaanermi nalaani akiliunneqarluni angalasinnaatitaanera annikilleriarluni. Allannguutit pineqartup Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut Inatsisaat malillugu atorfeqartitaanermit Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu atorfeqarnermut nuunneranik tunngavilersorneqarsimapput.

Ombudsmandi aalajangerpoq atorfiup allannguutai Inatsisartullu inatsisaasa taakku marluk atorfinitsitaaffiusut qanoq paasineqarnissaannik nassuiaataat Tunngaviusumik Inatsisini tjenestemandit inatsiseqartitsinikkut illersugaanerannut sanilliullugit nammineerluni misissuiffiginiarlugit.

Pineqartup akiliunneqarluni angalasinnaatitaanerminik piginniinnarumalluni qinnuteqaataanut KIIIP-ip isummersimanngin-nera, atorfiullu allannguutaanik "qinnuteqaataasumik nuutsitsinertut" KIIIP-ip isiginnissimanera Ombudsmandip isornartorsiorpai.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip, Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 malillugu, Inatsisartut Naalakkersuisullu nalunaarfigai Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsisit atorfinitsitaaffiusut qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanerisa Tunngaviusumik Inatsisinut naapertuuttuunerat nalorninartoqartoq. (J. nr. 11.73.20.30/031-01)

A-p Danmarkimi ilagiinni palasitut atorfimmut inuttaqanngitsumut qinnuteqaataanik KIIIP-ip suliarinninnera pillugu A-p naammagittaalliuutaanik suliarinninnera naammassereeriga A-p nalunaarfigaanga atorfeqartitaanermini atugassarititaasut pillugit apeqqutit nalorninartortallit nutaat saqqummersimasut.

Tamatumunnga atatillugu KIIIP-imut 10. januar 2001-imi allappunga, apeqqutillu arlallit nassuiaateqarfigeqqullugit qinnuigalugu. Allakkat taakku kingusinnerusukkut issuarneqarput.

KIIIP-p akissutaa taamatuttaaq kingusinnerusukkut issuarneqartoq 26. februar 2001-imi tiguara.

Allakkatigut 27. april 2001-imeersutigut KIIIP nalunaarfigaara atorfinitsitsinermi atugassarititaasutut aalajangersarneqarsimasut KIIIP-ip A-p Danmarkimi kalaallinut palasitut atorfinitsinneqarneranik A-p K-p illoqarfiani palasitut siusinnerusukkut atorfianit ”qinnuteqaataasumik nuutsitsinertut” isiginninnissamik siunertaqarsimaneranut naapertuunnersut nammineerlunga misissuiffiginiarlugit aalajangertunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu KIIIP qinnuigaara Namminersornerullutik Oqartussat nuutsitsisarnermik atuinerat pillugu tunngaviunerusumik apeqqutit arlallit nassuiaateqarfigeqqullugit.

A Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup allagaasigut 8. august 1985-imeersutigut palasitut ataavartumik atorfinitsinneqarpoq, tjenestemandinut Namminersornerullutik Oqartussat atallutik atorfeqartunut akissaatinut, atorfininnermut aamma pensionernermut il.il. pillugit landstingip inatsisaa nr. 9, 25. oktober 1979-imeersoq tunngavigalugu, atorfinitsitsisarfimmilu tassani Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani, kommunini naalagaaffimmiluunniit tjenestemanditut atorfiit ilaatinneqarlutik.

A Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 5-ip, 14. maj 1990-imeersup 1. april 1991-imi atuutilerfiani Inatsisartut inatsisaanni tassani Inatsisartut inatsisaannik 1979-imeersumik taarsiisumi pineqartunut ilaatinneqalerpoq.

Naalakkersuisut aamma Atorfillit Kattuffissuat Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi § 49, imm. 1 tunngavigalugu akiliunneqarluni angalanerit pillugit 20. april 1998-imi isumaqatigiissuteqarput.

Isumaqatigiissummi tassani imatut allassimasoqarpoq:

> ”Sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalaneq
> § 3.
> Tjenestemandinut
> a/ Namminersornerullutik Oqartussani imaluunniit kommunimi tjenestemanditut 1. marts 1998 sioqqulugu atorfinitsinneqarsimasunut, ...
> sulinngiffeqarnermut atatillugu akiliunneqarluni angalaneq ataaseq ... tunniunneqartarpoq. ...”

A-p Danmarkimi kalaallit palasiattut atorfik Palasit Peqatigiiffiata atuagassiaani 9. juli 1999-imeersuni inuttassarsiuussilluni allagarsiussaq una tunngavigalugu qinnutigaa:

> ”Kalaallit Nunaanni palasitut atorfiit inuttaqanngitsut

Kalaallit Nunanni Ilagiinni palasitut atorfiit qulingiluat 1. januar 2001-imi inuttalerneqartussat inuttaarutissapput. Provsteqarfik Kujataani atorfiit makku pineqarput: Palaseqarfik Paamiut, Palaseqarfik Qallunaat Nunaat. ...

Palasit atorfeqartitaareersut nuunnermut atatillugu ajunngitsorsiassaat

Palasinut Namminersornerullutik Oqartussat ataanni atorfeqartitaareersunut atorfiit inuttassarsiuunneqartut ilaannut qinnuteqartunut malugeqquneqarpoq nuutsinneqarnissamik qinnuteqaat akuerineqarpat pigisat nuunneqarnerannut aningaasartuutit 5 pct.-ii pineqartup nammineq akilissammagit.

Ineqarnermut tunngasut

Inissaqartitsisoqarsinnaavoq, malittarisassat atuutut malillugit akilerneqartartussamik.

...

Atorfinnut tamanut atuuppoq

...

Atorfinitsitsineq Namminersornerullutik Oqartussat ataanni tjenestemanditut atorfinitsitsinertut pissaaq, Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq tunngavigalugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkatigut 25. oktober 1999-imeersutigut A Danmarkimi palasitut atorfinitsinneqartoq nalunaarfigaa.

A-p Danmarkimi ilagiinnut palasitut atorfinitsinneqarnerminut atatillugu inissaqartinneqannginnini, kiisalu Danmarkimut nuunnermini utaqqiisaagallartumik ineqartitaanermi nammineq akilertariaqarsimanera 16. november 1999 uannut naammagittaalliuutigaa.

Aqutsinermut Pisortaqarfik A-mut 30. november 1999-imi imatut allappoq:

"Namminersornerullutik Oqartussani Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkatit 18. november 1999-imeersut tiguai, taakkunanilu Namminersornerullutik Oqartussat ataanni Danmarkimi palasitut atorfinitsinneqarninnut atatillugu Kalaallit Nunaanni ilaquttat qanigisat napparsimarulunnerannut aamma/imaluunniit toqunerannut atatillugu akiliunneqarlutit angalasinnaatitaanerit pigiinnarnerit, kiisalu sulinngiffeqarnermi ukioq allortalugu akiliunneqarlutit, matumanili Kalaallit Nunaannut, angalasinnaatitaanerit aamma pigiinnarnerit apeqqutigaat.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup atorfitsinitsitsinermi allakkiaq 25. oktober 1999-imeersoq innersuussutigalugu nalunaarutigissavaa tjenestemandit Namminersornerullutik Oqartussat ataanni Danmarkimi atorfinitsinneqartut pillugit Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu pineqartunut, atorfinitsinneqarnerminni tjenestemandinut Danmarkimi malittarisassat atuuttut malillugit atorfinitsinneqartunut ilaaleravit ilaquttat qanigisat napparsimarulunnerannut aamma/imaluunniit toqunerannut atatillugu akiliunneqarsinnaatitaanerit, taamatuttaarlu sulinngiffeqarnermi akiliunneqarlutit angalasinnaatitaanerit atorunnaartoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

KIIIP A-mut 5. april 2000-imi imatut allappoq:

"Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup telefaxikkut nassiussat 27. marts 2000-imeersoq tiguaa, tassanilu Danmarkimut nuunnermut atatillugu pigisat toqqorsivimmiitinneqarnerannut akiliunneqarnissat qinnutigaat.

Pisortaqarfiup nalunaarutigisinnaavaa pigisat toqqorsivimmiitinneqarnerannut aningaasartuutit akiliussissutigineqarnissaannut inatsisitigut tunngaviusumik nassaassaqanngitsoq, taamaattumillu qinnutigisat itigartinneqartoq pisortaqarfiup nalunaarutigisariaqarpaa.

Kiisalu pisortaqarfiup malugeqqussavaa atorfiup inuttassarsiuullugu allagarsiunneqarnerani aamma oqaatigineqartutut pigisat nuunnerinut aningaasartuutit 5 pct.-ii illit nammineq akilertussaagitit, tassami qinnuteqaataasumik nuutsinneqarneq pineqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkat marluk A-mut 27. juli 2000-imi nassiuppai, taakkulu imaat A-p 21. juni 2001-imi atsiornermigut akuerai:

"Namminersornerullutik Oqartussat Aqutsinermut Pisortaqarfiup allagaasigut 26. april 2000-imeersutigut Namminersornerullutik Oqartussat ataanni tjenestemanditut atorfimmi palasitut ataavartumik 1. juli 2000 aallarnerfigalugu atuutilersumik atorfinitsippaatsit, tak. Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 17. december 1985-imeersoq, Danmarkimi tjenestemanditut atorfiit Namminersornerullutik Oqartussat ataanniittut aamma Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat imaluunniit kommunip ataani tjenestemanditut atorfiit ilanngullugit atorfinitsitsiffiusartoq.

Namminersornerullutik Oqartussani Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkatigut 26. april 2000-imeersutigut Kalaallit Nunaanni Ilagiinni tjenestemanditut illoqarfiup K-p Palaseqarfiani atorfigigallakkannit soraarnerussutisiaqaataanngitsumik soraarsippaatsit.

Tamatumunnga uiggiullugu kiisalu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup tamanna pillugu allagai tigoreerlugit Aqutsinermut Pisortaqarfiup matumuuna nalunaarutigissavaa soraarnerussutisiaqaataanngitsumik soraarsitsitaanerit atorunnaarsinneqarmat.

Tamatumunnga peqatigitillugu Danmarkimi tjenestemanditut atorfiit Namminersornerullutik Oqartussat ataanniittut aamma Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat imaluunniit kommunip ataani tjenestemanditut atorfiit ilanngullugit atorfinitsitsiffiusartumi tjenestemanditut palasitut atorfinitsinneqarnerit atorunnaarsinneqarpoq.

Taamaalillutit Kalaallit Nunaanni Ilagiinni palasitut tjenestemanditut atorfimmi ataavartumik suli atorfeqartitaavutit, akissarsiaqartitaanninni atorfeqartitaaninnilu atugassarititaasut allanngortinnagit.

Danmarkimi palasitut atorfinitsinneqanngiinnarnissat pillugu paasissutissiissut Aqutsinermut Pisortaqarfimmit suli tiguneqanngitsoq Akissarsialeriffiup qallunaatut akissarsiaqartitaasutut 1. juli 2000-imiilli nalunaarutigereersimavaatit. Akissarsiat taakku utertinneqassapput. Taakkununnga taarsiullugu ulloq taanna aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaanni akissarsiaritinneqartartut tunniunneqartalissapput.

Allakkat uku assilinerisigut, ilanngullugit nassiunneqartutigut, atsiornikkut qinnuigineqarputit qulaani taaneqartut paasigitit uppernarsaqqullugu, allakkallu assilineri taakku utertillugit maanga nassiuteqqullugit qinnuigineqarputit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

aamma

"Atorfinitsitsinermi allakiaq ilanngullugu nassiunneqarpoq, tassanilu Namminersornerullutik Oqartussat ataanni palasitut tjenestemanditut atorfimmi 1. august 2000

aallarnerfigalugu ataavartumik atorfinitsinneqarputit, tak. Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 17. december 1985-imeersoq, Danmarkimi tjenetstemanditut atorfiit Namminersornerullutik Oqartussat ataanniittut aamma Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat imaluunniit kommunip ataani tjenestemanditut atorfiit ilanngullugit atorfinitsitsiffiusartoq.

Taamaattorli inatsimmi § 2-mit erserpoq palasit inatsimmi § 1 tunngavigalugu atorfinitsinneqarsimasut eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi ilagiinni tjenestemandit pillugit immikkut aalajangersakkat, Danmarkimi tjenestemandit pillugit inatsimmi aalajangersakkanut taamaattunut taarsiullugit atorneqassasut.

Taamaalillutit inatsit qulaani taaneqartoq malillugu massakkut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi kapitali 11, §§-ni 44-48-mi pineqartunut ilaatinneqassaatit.

Atorfik taanna akissaateqarfiit tulleriiaarnerannut (skalatrin) uunga inissitaavoq: 27, 29, 31, 33, 39, 41, 43 aamma 45.

Aammattaaq Danmarkimi Palasit Peqatigiiffiata aamma ilageeqarnermut Ministereqarfiup isumaqatigiissutaanni 25. november 1986-imeersumi § 4 tunngavigalugu suliartoqquneqaratarsinnaanermut ukiumut 32.800,00 kr.-nik (1. oktober 1997-imi amerlassuseritinneqartut) tunngaviusumik aningaasartalinnik tapeqartinneqassaatit.

Taakku saniatigut ukiumoortumik tunngaviusumik aningaasartat 3.300 kr.-nut (1.oktober 1997-imi amerlassuseritinneqartut) akunnaallisakkanik immikkut tapeqartinneqassaatit, tak. Ilageeqarnermut Ministereqarfiup aamma Danmarkimi Palasit Peqatigiiffiata isumaqatigiissutaat 5. januar 1990-imeersoq.

Suliffigigallagassat tassaavoq Kalaallit Nunaanni Ilagiit, Palaseqarfik Danmark, tassanilu kalaallit Danmarkimut nunasisimasut ilageeqarnikkut sullinneqarnerat isumagisarissallugu.

Akissaateqarfiit tulleriiaarneqarneranni kingullermut 45-mut inissinneqarputit, akissarsiatillu siumoortumik qaammammut tunniunneqartartussat Danmarkimi tjenestemandit 1999 aallarnerfigalugu atuuttut malillugit imaapput:

akissarsiat	kr. 25.970,67
suliartoqquneqaratarsinnaanermut tapit	- 2.865,24
immikkut tapit	- 290,69
	kr. 29.126,20
-atp	- 32,40
Katillugit	**kr. 29.094,20**

Aammattaaq Ilageeqarnermut Ministeriaqarfiup aamma Danmarkimi Palasit Peqatigiiffiata isumaqatigiissutaanni 24. april 1991-imeersumi kapitali 2 tunngavigalugu ineqarnermut ukiumoortumik 24.192,00 kr.-nik ajunngitsorsiassaqartinneqassaatit, 1. april 1999 aallarnerfigalugu qaammammut 2.016 kr.-nik.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfimmut allakkanni 10. januar 2001-imeersuni KIIIP qinnuigaara pissutsit makku pillugit nassuiaateqaqqullugu:

"1. A nutsernermut aningaasartuutinut akiliunneqarnissaminik 27. marts 2000-imi qinnuteqarpoq, pisortaqarfiullu 5. april 2000-imi qinnuteqaatip ilaatigut itigartit-

sissutigineqarnera nalunaarutigaa, nutsernermut aningaasartuutit 5%-ii A-p akilissagai.

Atorfeqarfiup 11. maj 2000-imi aalajangiinermut tamatumunnga tunngavigisassat suunersut pisortaqarfimmut apeqquteqaatigaa.

Pisortaqarfiup 9. november 2000-imi akissuteqarfigaanga, nutsernermut aningaasartuutinik Namminersornerullutik Oqartussat akiliinissaannut tunngavigisassaqanngitsoq.

A-li Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 17. december 1985-imeersumi pineqartut ilagaat.

Inatsisartut inatsisaanni tassani § 2 malillugu, A, qallunaanut tjenestemandinut atorfinitsitaanerni atugassarititaasunik malittarisassani atuuttuusuni, aallaavittut pineqartunut ilaavoq.

Finansministeriap 13. maj 1998-imi qitiusumik soqutigisaqaqatigiiffinnik isumaqatigiissutaa malillugu, ilaatigut nutsernermut akiliunneqarnissamut tamanut tunngatillugu piumasaqaatitaqartunik, qaffatsitaanermut atanngitsumik qinnuteqaataasumik nuunnermut aningaasartuutit 80 procentiinik qinnuteqarnikkut tapiisoqarsinnaavoq.

KIIP kingullerpaamik 9. november 2000-imi akissummini oqaatigisimavaa, A-p atorfinitsinneqarnera qinnuteqaataasumik nuunnertut pisortaqarfiup isigigaa.

2. A-p 24. maj 2000-imi allakkatigut pisortaqarfik, akiliunneqarluni angalanissamut pisinnaatitaaffeqarsinnaanerminut aalajangiinermik allaganngorlugu tunniussineqarnissaa qinnuteqaatigaa, tassami Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup (Aqutsinermut Pisortaqarfiup) oqaasiinnartigut nalunaarutigisimammagu, tamakkunatigut pisinnaatitaaffiit atorneqarnavianngitsut.

Allakkat taakkua akineqarsimanngillat, pisortaqarfik 9. november 2000-imi uannut akissummini suliamik paasinninnerminik taamaalaat nassuiaateqarsimammat.

3. 31. marts 2000-imi notaatikkut KIIIP-ip Naalakkersuinermi Pisortaqarfik qinnuigaa K-p illoqarfiani atorfik, A-mik, Danmarkimi palasinngornissami tungaanut inuttaqarsimasoq, inuttassarsiorneqartutut saqqummiuteqqullugu, oqaatigineqartullu naapertorlugit inuttassarsiuineq pisimalluni, Aqutsinermut Pisortaqarfik, A-p K-p illoqarfiani atorfimminit 1. juli 2000-imiit soraarniuteqarluni 28. marts 2000-imi allagaanut, suli akuersissuteqanngitsoq.

Tjenestemandit, qinnutigisaasumik qinnutigisaanngitsumilluunniit, pisortat ingerlatsivianni suliatigut soraarsinneqartarput, taamaattumillu K-p illoqarfiani atorfik, A-p soraarniuteqarluni qinnuteqarnera suliarineqareertinnagu, inuttassarsiorneqarsinnaanani.

4. A 20. december 2000-imi allakkatigut (assilineri ilisimatitsissutitut ilanngunneqartuni) uannut oqaatigisimavaa, Biskopeqarfiup piumasarigaa A Rigshospitalep Hellerup-imilu Kalaallit Illuata qanittuani najugaqassasoq.

Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq piumasaqaat tamanna pisortaqarfimmut atorfimmut atatillugu najugaqarnissamik imaluunniit A-p najugaqarnermut akiliutaanut tapiissuteqarnissamik apeqqummik suliarinninnissamut pissutissaqartitsilernersoq, nalunaarfigeqqullunga.

5. A-p aamma 20. december 2000-imi allakkatigut paasisitsissutigaa, Namminersornerullutik Oqartussat piumasarisimagaat, nammineq akilerlugu allaffeqarnissamik isumaginnissasoq.

Paasisitsissutaasoq tamanna KIIIP-imut oqaaseqaateqarfigeqqullugu qinnutigineqarpoq, ilumoorsimappallu taamatut piumasaqarneq, sulisitsisup, sulisup suliami ingerlannissaanut pisariqartunik aningaasartuutaanik, taarsiisuunissaanik tunngavigisamut naleqquttuunersoq naliliiffigeqqullugu.

6. ....

7. Kiisalu pisortaqarfik qinnuigineqarpoq, pisortaqarfiup allagai nr. …, 4. maj 2000-imeersut, ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamut naleqquttuunersut naliliiffigeqqullugit."

KIIIP-p akissutaa 26. februar 2001-imi tigusara imaattunik imaqarpoq:

"Allakkatigut nr. …-ikkut 10. januar 2001-imeersutigut Ombudsmandi A-p (tulliuttuni A-mik taaneqartartussap) naammagittaalliuutaa pillugu suliami malitseqartitsinertut arlalinnik apeqquteqarsimavoq. Apeqqutit nammineerluni misissuinernik aallartitsinissamut tunngavissaqarsinnaaneranik Ombudsmandip naliliinissaa siunertaralugu apeqqutigineqarsimapput.

Pisortaqarfiup akissutai tulliuttuniipput.

1-imut. Nuunnermut aningaasartuutinik akiliunneqarneq.

Ombudsmandip oqaatigisaatut A Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu pillugit Inatsisartut inatsisaat 1985-imeersoq malillugu atorfinitsitaavoq, Danmarkimi naalagaaffiup tjenestimandiisut akissarsiaqarluni, kiisalu atorfinitsitaanermi soraarnerussutisiaqartitaanermilu taakkunatut atugassaqartitaalluni, tak. Inatsisartut inatsisaanni taaneqartumi § 2, imm. 1. Ombudsmandip oqaatigisaatut A nuunnermi akiliussisarneq pillugu isumaqatigiissummi Danmarkimi naalagaaffiup tjenestemandiinut atuuttumi pineqartunut ilaatinneqarpoq. Taamaattorli nuunneq pineqartoq eqqarsaatigalugu nuunnermi akiliussisarneq pillugu isumaqatigiissut 22. juni 2000-imeersoq atuuppoq. Isumaqatigiissummili tassani § 1, imm. 2-mit erserpoq Kalaallit Nunaannit nuunnerit isumaqatigiissummi ilaatinneqanngitsut. Nuunnerit taamaattut malittarisassani naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarunarput, massakkullu atuuttoq tassaavoq isumaqatigiissut 20. april 1998-imeersoq, Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandinut atuuttoq.

Taamaattumik A eqqarsaatigalugu nuunnermi aningaasartuutit akilerneqarnissaannut inatsisitigut isumaqatigiissutitigulluunniit tunngavissamik erseqqivissumik peqannginnera, nuunnermilu akiliussinerup pisimasup aningaasat eqqarsaatigivallaarnagit akuersaarnikkut, A-llu Danmarkimi tjenestemanditut atorfimmut nuunnerata qinnuteqaatigalugu nuutsitsinertut isigineqarnera innersuussutigalugu pisimanera KIIIP-ip aalajangiusimasariaqarpaa. Kiisalu oqaatigineqassaaq inatsisitigut tunngavigineqartussatut Ombudsmandip siunnersuutaata A KIIIP-p inissisimaneranit ajornerusumik inissisimalersissagaa.

2. A-p allagaasa 24. maj 2000-imeersut akineqarnerat.

Allakkat taaneqartut Ombudsmandimut ingerlatitaapput. Ombudsmandip qinnutigisaa imatut paasisimavaa apeqqqutinut siusinnerusukkut saqqummiunneqarsimasunut akissutini apeqqutit taakku pillugit oqaatiginiakkat ilanngunneqarnissaat Ombudsmandip kissaatigigaa. Aammattaaq oqaatigineqarsinnaavoq Aqutsinermut Pisortaqarfiup A-mut allagaasa 30. november 1999-imeersut assilineri KIIIP-p tigummigai, allakkanilu taakkunani apeqqutit taakku pillugit AP-p aalajangiineri pineqarlutik, tassalu "ajunngitsorsiassanik" taakkuninnga tunniussinissamut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq. Akissut taanna oqartussaasup aalajangiineratut ilalertariaqartutut KIIIP-p paasivaa.

3-mut. Atorfimmik inuttassarsiuilluni allagarsiinerup qaqugukkut pisarneranik apeqqut.

Aallaqqaasiullugu oqaatigineqassaaq atorfimmik inuttassarsiuilluni allagarsiussaq KIIIP-p allakkiaani 31. marts 2000-imeersumi oqaatigineqartoq Danmarkimi palasitut atorfimmut tunngasuusoq. K-p illoqarfiani palasitut atorfik pillugu allagarsiussaq Kujataata Provstiata faxikkut nassiussaa 19. april 2000-imeersoq aqqutigalugu tusagassiuutinut upernaakkut nassiunneqarpoq, taamaattumillu tusagassiuutitigut aatsaat 28. april 2000-imi saqqummiunneqarluni, tassa imaappoq A-p soraarniuteqarluni qinnuteqaataata inaarlugu suliarineqarnerata kingorna. Taamaattumik ingerlatsineq pillugu malittarisassaq Ombudsmandip allaaserisaa KIIIP-p paasinninnera malillugu saneqqunneqarsimanngilaq. Soraarniuteqarluni qinnuteqaat inaarlugu suliarineqariinngippat K-p illoqarfiani atorfiup inuttassarsiuullugu allagarsiissutigineqarsinnaannginnera pillugu malittarisassap Ombudsmandip allaaserissaata itisilerneqarnissaa KIIIP-p aamma inussiarnersumik qinnutigissavaa. Tamanna qinnutigineqarpoq atorfinnik inuttassarsiuilluni siunissami allagarsiisarnermi periaatsip allaanerusumik aaqqissorneqarnissaamik pisariaqartitsisoqarsinnaaneranik naliliinissaq siunertaralugu.

4-mut. Biskorpeqarfiup sumiiffimmi aalajangersimasumi najugaqartitsinissamik piumasaqaateqarsimaneranik apeqqut.

Tamanna pillugu allakkatigut peqqusissutaasumik KIIIP tigummiaqanngilaq. Taamaattumik apeqqut taanna Biskorpimut tusarniaatigalugu saqqummiunneqarsimavoq. Biskorpi ilaatigut imatut akivoq:

”.... ’Palaseqarfik Danmark’-imi palasitut atorfiup inuttassarsiuullugu allagarsiunneqarneranut atatillugu A uannut saaffiginnippoq, tassami atorfik taanna soqutigigamiuk. A atorfiup imaa pillugu arlaleriarlunga oqaloqatigisarsimavara. Tamanna nalinginnaalluinnartumik periaasiuvoq, tassa palasitut atorfimmik qinnuteqarussinnaasut qinnuteqaammik nassitsinnginnerminni Biskorpi isumasiortarpaat. Ineqarnermut tunngasut eqqarsaatigalugit sukkulluunniit piumasaqaammik sumilluunniit saqqummiussaqarsimanngilanga, nalunnginnakku atorfimmut atasumik sulisunut inissiamik peqanngitsoq, taamaattumillu inissiamik pissarsinissaq palasip nammineq isumagisassaralugu. A-mut oqaatigisimavara Danmarkimi palasi eqqarsaatigalugu suliassat amerlanerpaartaat Rigshospitalimut atasuusartut (assersuutigalugu napparsimaruluttunut orniguteqqusinerit); imminullu eqqarsaatigaluni inigisassamik toqqaaniarnermi tamanna eqqarsaatigissappagu iluaqutaasinnaasoq.

Taamaalillutik ineqarnermut tunngasut pillugit oqaaseqaatikka siunnersuinertut iluseqarsimapput, piumasaqaatitullu paasineqarsinnaanngilluinnarlutik.

Hellerupimi Kalaallit Illuat A-mut eqqaasimanngisaannarpara, aamma ineqarnermut tunngasunut atatillugu. A-p tamatuminnga eqqaasaqarnini namminerluinnaq akisussaaffigisariaqarpaa. ...”

Aammattaaq KIIIP-p malugeqqullugu oqaatigissavaa Biskorpip Ilageeqarnerup iluani kiffarttuussinermut tunngasut isumagisarimmagit, Naalakkersuisullu tassaallutik qitiusumik aqutsinermik allaffissornermillu ingerlatsinermik isumagisaqartut, tak. Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 28. oktober 1993-imeersoq.

Taamaattumik Biskorpeqarfiup taamatut piumasaqaateqarsimaneranik/peqqusissummik taamaattumik nalunaaruteqarsimaneranik A-p oqarnera KIIIP-p ilumuunnginnerartariaqarpaa, taamaattumillu tamanna tunngavigalugu suliamik nalileeqqittoqarnissaanut tunngavissaqanngitsoq aamma isumaqarluni.

5. A-p nammineq akilerlugu allaffeqarnermik isumaginninnissaanik Namminersornerullutik Oqartussat piumasaqaateqarsimaneragaanerat pillugu apeqqut.

Taamatut piumasaqaateqartoqarsimanisaa pillugu paasissutissanik KIIIP pigisaqanngilaq. Taamaatuttaarlu atorfeqarfimmi tassani palasimut siulerisaanut taamatut aamma piumasaqaateqartoqarsimanngilaq. Tamanna atorfimmut tassunga atatillugu

atuagarsualerinermik suliaqarnerup ilaatinneqanngineranut kiisalu ilagiinni ilaasortanik tarnimikkut artorsaatilinnik oqaloqatiginnittarnerit pineqartup nammineq inigisaani najugarisaaniluunniit ingerlanneqartarnerinut attuumassuteqarpoq.

Atorfinitsitsinerli pillugu allakkiamit 26. april 2000-imeersumit erserpoq ineqarnermut ukiumut 24.192,00 kr.-nik ajunngitsorsiassaqartitsisoqartoq. Ajunngitsorsiassat taakku palasimut namminerisaminik inigisalimmut, inigisaminillu sulinermini allaffimmi naapinneqartarnissi eqqarsaatigalugu il.il. atuisumut isumaqatigiissummi 24. april 1991-imeersumi § 1 aamma § 2, tak. §§-it 4-7, tunngavigalugit tunniunneqartarput. Taamaattumik tamatumani suliaminut atatillugu naapinneqarsinnaanermi tunngavigineqarneranik naammagittaalliortup oqarnera KIIIP-p isumaqatigaa, allaffeqarnissallu maanngaanniit piumasaqaatigineqarsimanera ilumuunnginnerartariaqarlugu, tak. atorfimmut atatillugu allaffissornerpiaq pillugu qulaani oqaatigineqartut.

KIIIP-p oqaatigisinnaavaa matuma kingorna suliniutigineqarsimasoq pisut qanoq innerat tunngavigalugu Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi Allaffeqarfiat aqqutigalugu allaffimmik atugassiisoqarsinnaalersillugu, taamaaliornikkulli ineqarnermut atatillugu ajunngitsorsiat peerneqarnissaat naatsorsuutigisariaqarluni.

6. ...

Aamma oqaatigineqassaaq Aqutsinermut Pisortaqarfik/Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Isumaqatigiinniartarnermut Immikkoortortaqarfia tassaasussaasoq suliaq manna isumaqatigiissutinut assigiinngitsunut atatillugu qinnuteqaatigalugu nuutsitsinertut isigineqassanersoq pisortaqarfittut oqaaseqaateqarsinnaasussaq.

7. Pisortaqarfiup allagai 4. maj 2000-imeersut pillugit apeqqut.

Pisortaqarfik isumaqarpoq pisortaqarfiup allagaasa 4. maj 2000-imeersut immikkoortuisa ilaat, matumani allakkat qanoq nipeqarnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik eqqortitsisuunngitsut. Tamanna ajuusaarutigineqarpoq, tak. A-mut allakkat assilineri ilanngullugit nassiunneqartut.

Suliaq matumuuna inaarneqarsinnaasoq maanngaanniit neriuutigineqarpoq. Pisortaqarfiup nukipparujussuit atortarpai oqaatigineqartut paasissutissiissutit malillugit naammagittaalliortumit uppernarsarneqarsimanngitsut uppernarsaaserneqarnissaannik piumasaqartoqaraangat, taakkulu tunuartittariaqaraangata, taamatuttaarlu paasiuminaalluni malittarisassat suut atuunnerat/suut kukkunerusut, taakku sunik imaqarnerat suliamilu assigiinngitsutigut sunik pisoqarsimanera Ombudsmandip nalornissutigileraangagu. Allakkat uku assilineri A-mut nassiunneqarput" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna 27. april 2000-imi aalajangerpunga misissuinermik aallartitsiniarlunga, tamatumunngalu atatillugu KIIIP-imut imatut allappunga:

"A-mik Danmarkimi atorfinitsitsinerup qinnuteqaatigisamik nuutsitsineruneranik pisortaqarfiup isumaqarfiginninnerata inatsisitigut sunniutaanik misissuineq tunngavissaasutigut pingaaruteqartuusoraara, matumuunakkut tak. pisortaqarfiup uannut allagai 23. februar 2001-imeersut.

Taamaattumik aalajangerpunga, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5, A-p Danmarkimi palasitut atorfinitsinneqarnerani atugassarititanik pisortaqarfiup aalajangersaanera pissutsinut, taassuma Danmarkimi atorfinititaanerata atorfimmit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi ilaatinneqar-

tumit qinnuteqaatigisamik nuutsitsinermut naligitinneqarnissaanik pisortaqarfiup siunertaqarsimaneranut tunngasunut, naapertuuttuunersoq nammineerlunga misissuiffiginiarlugu.

Taamaattumik pisortaqarfik ukununnga nassuiaateqaqquara:

- Atorfimmi allannguuteqartitsinerit suut pisortaqarfiup nuutsitsinermi killissaritaasut iluanni naammassineqarsinnaasorinerai ?
- Nuutsitaanerup qinnuteqaateqarneq malillugu pinera pisortaqarfiup atorfimmi allannguuteqartitsinerit naammassineqarnissaannut sutigut pingaaruteqartuusorineraa ?
- Palasinik nuutsitsinermut tunngasumik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-i-mi, 14. maj 1990-imeersumi §§ 45-p aamma 47-p sunniutaanut.

A-p

- nuunnermi aningaasartuutinut taartisianik
- akiliunneqarluni angalanernik
- inissamik innersuussiffigineqarsinnaanermut imaluunniit ineqarnermut aningaasartuutinut tapiissuteqarfigineqarnissamik pisussaatitaannginneranik tunngaveqarluni pisortaqarfiup tamanna Inatsisitigut tunngavissaq suna tunngavigalugu nuutsitsinermut kattunneqarsinnaasutut isumaqarfigineraa.

Kiisalu pisortaqarfik matumunnga nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara, pisortaqarfiup manna nuutsitsinermut aammalu tjenestemandit ingerlatsinermut oqartussaasup oqaaseqaateqarneratigut nammineerlunilu soraarniarnerunngitsumik soraarsinneqartarnerat pillugu isummanut najoqqutassanullu pingaarnerusunut nalinginnaasunut kattunneqarsinnaasutut isumaqarfigineraa, K-p illoqarfiani palasitut atorfik A-p soraarniarnerminik qinnuteqaataata aalajangiivigineqarnera sioqqullugu inuttaqanngitsutut allagarsiunneqarsimasoq."

KIIIP-imi 14. juni 2001-imi ataatsimiittoqarpoq, pisortaqarfiup sinniisaasa marluk aamma A-p peqataaffigisaannik. Makku pisortaqarfiup ataatsimiinnermi imaqarniliaanit erserput:

"Matuma kingorna ataatsimiinnerup siunertaa …-p nassuiarpaa, tassalu 1) Danmarkimi ilagiit kalaallit kiffartuunneqarnerisa oqaluuserineqarnerat, 2) A-p akissarsiai atorfeqartitaanerminilu atugassarisai pillugu pissutsit assigiinngitsut oqaluuserineqarnerat.

Imm. 1)-imut ...

2)-mut

A oqarpoq akissarsiaminut atorfinitsitaanerminilu atugassarisaminut atatillugu ajornartorsiutit arlallit pissutigalugit atorfinitsitaanerminut allakkiaq atsiorumanagu. Tamatumunnga uiggiullugu … aperaaq inissaqarniarnikkut ajornartorsiutit naammaginartumik aaqqiivigineqarsinnaappata atorfinitsitsinermi allakkiaq atsiorumaneraa. A-p tamanna akuersaarpaa.

Tamatuma kingorna … oqarpoq pisortaqarfiup ineqarniarnikkut ajornartorsiut inussiarnisaarnermigut aaqqiivigiumagaa, taamaalilluni sulisunut inissiarpiamik atugassiisoqassalluni. Taamaalilluni pisortaqarfik naliliilluni isumaqarpoq tamanna inissaqarniarnikkut ajornartorsiummut aalajangersimasumut aaqqiissutaasinnaasoq, aammali tamanna palasinik Danmarkimeersunik atorfimmut tassunga siunissami pilerisaarisinnaassagaanni tunngaviusoq pisariaqartoq.

A oqarpoq pisortaqarfik sulisunut inissiamik attartorneq pillugu isumaqatigiissuteqalersaartoq, inissiarlu ineqarnermut akiliutinik naammaginartunik amerlassusilerlugit aalajangersarneqartunik akiliuteqartitsisarnikkut atugassanngortinneqaru-

maartoq, A-llu tamatuma saniatigut imermik, kiammik, innaallagissamik il.il. atuinini nammineq akilertassagai. A oqarpoq tamanna isumaqatigalugu, ineqarnermullu akiliutinut atatillugu malittarisassat Danmarkimi tjenestemandinut atuuttut malugeqqullugit.

Tamatuma kingorna …-p A qinnuigaa akissarsianut atorfinitsinneqarnermilu atugassarititaasunut atatillugu ajornartorsiutaasut allat nassuiaqqullugit.

A oqarpoq provsteqarfinni ataatsimiinnerni peqataasarumalluni, tassami missingersuutit naatsorsuutillu tassani suliarineqartarmata, palaseqatimilu naapittarnissaat pisariaqartikkamiuk. … isumaqarpoq kissaatigisaq taanna KIIIP-p provstimut ingerlateqqikkumassagaa.

A oqarpoq akiliunneqarluni angalasinnaatitaannginnini kiisalu ilaqutariinni toqusoqartillugu napparsimaruluttoqartillugulu immikkut pisinnaatitaaffeqannginnini naammaginanngitsuusoq. A tamanna pillugu oqarpoq apeqqutit taakku Ombudsmandimit suliarineqartut, taamaattumillu pisortaqarfik taakku pillugit massakkut amerlanerusunik oqaaseqaateqarusunngitsoq.

Inissaqarniarnikkut ajornartorsiummut atatillugu A oqarpoq ilaquttanilu ulluni 14-ini utaqqiisaagallartumik ineqartitaanissartik pisariaqartikkitsik, tamatumunngalu atatillugu kina akiliisussaaanersoq paaserusullugu. Tamakku saniatigut nuunnermi aningaasartuutit kia akilissanerai paaserusuppaa. … akilluni oqarpoq isumaqarluni tamanna aaqqiivigineqarsinnaassasoq, isumaqaramimi tamanna inissaqarniarnikkut ajornartorsiutip ataatsimoortumik aaqqiivigineqarneranut ilaasutut isigisariaqartoq. Taamaattumik A qinnuigaa nuunnermi aningaasartuutit utaqqiisaasumillu ineqarnermut aningaasartuutit naatsorsuusiorneqarnerat nassiuteqqullugu.

A-p tamakku saniatigut oqaatigaa akissarsiami allagartaannit takusinnaallugu qaammammut 2600 kronit ilanngaatigineqartartut, suliffissaqartitsinermut akiliutitut. … akilluni oqarpoq KIIIP-p tamanna akissarsialeriffimmut apeqqutiginiaraa.

Tamatuma kingorna ataatsimiinneq naammassivoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik Danmarkimi kalaallit palasiata inissaqartinneqarnissaa pillugu 20. juni 2001-imi aalajangiivoq.

Aalajangiineq taanna ”sulisunut inissaq pillugu isumaqatigiissut”-mik taasaq ulloq taanna allakkatigut A-mut nalunaarutigineqarpoq, taannattaarlu A-p ulloq taanna aamma atsiugaa imaattunik oqaasertaqarpoq:

”Sulisunut inissiaq pillugu isumaqatigiissut.

A-p aamma Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup (KIIIP-p), Postboks 1029, 3900 Nuuk, akornanni

A-p ”Palaseqarfik Danmark”-imi ilagiinnut kalaallinut palasitut atorfinitsinneqarneranut atatillugu sulisunut inissiatut inigineqarnissaa pillugu ullumikkut imaattumik isumaqatigiissutigineqarpoq.

Isumaqatigiissutip tunuliaqutaatut oqaatigineqassaaq atorfimmut atatillugu atorfeqarnerup nalaani sulisunut inissiamik najugaqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnanilu pisussaaffeqanngimmat. A-p atorfinitsitaaffimmini inissiamik naleqquttumik nammineq nassaarniarnermini ajornartorsiutaasa kingunerisaannik, kiisalu atorfimmut tassunga siunissami qinnuteqartussanik piukkunnaatilinnik pissarsiniartarnermi ajornartorsiutit nassuerutigalugit KIIIP aalajangerpoq 1. august 2001 aallarnerfigalugu sulinisunut inissiamik atugassiisoqartalissasoq.

Inissiaq …-miittup attatorneqarnera pillugu KIIIP aamma Finanssektorens Pensionskasse, v/Kuben, Ejd.adm. A/S, Ragnagade 7, 2100 København isumaqatigiissuteqarsimapput. Attartugaq 114 kvadratmeterinik initussuseqarpoq, pingasunillu initaqarluni. Inissiaq KIIIP-p sulisunut inissiatut innersuuttassavaa.

A-p inissiamut atatillugu pisinnaatitaaffii pisussaaffiilu Aningaasaqarnermut Ministereqarfiup sulisunut inissiat inissiallu attartukkat pillugit kaajallaasitaliaanik 16/3-1989-imeersumik tunngaveqarput. Kaajalaasitaliaq taanna isumaqatigiissummut matumunnga ilanngussatut 1-itut ilanngunneqarpoq. Kaalajallaasiataliamut atatillugu pissutsit makku immikkut maluginiaqquneqarput:

1) Ineqarnermut akiliutinik akiliisarneq

Kaajallaasitaliami tamanna pillugu aalajangersakkat (kap. 7) tunngavigalugit A ineqarnermut akiliisassaaq, tassa imaappoq A-p akissarsiaanit sukkulluunniit atuuttunit, ¼-2001 aallarnerfigalugu qaammammut 4.034,00 kr.-nik. Taakku saniatigut imermik, kiammik, innaallagissamik il.il. nammineq atuinerminut A kaajallaasitaliami aalajangersakkat tunngavigalugit akiliisassaaq. Ineqarnermut akileeqataassutit A-p akissarsiaanit qaammatikkaartumik unerartinneqassapput, siullermik 1. august 2001-imi.

2) Illup iluanik aserfallatsaaliineq

Illup iluata aserfallatsaalineqarnera KIIIP-p isumagissavaa, attartukkallu illersorneqarsinnaasumik aserfallatsaalineqarnera taamaalilluni taassuma isumagisassaralugu, tak. kaajallaasitaliami kapitali 3, aserfallatsaaliiniarluni suliniutit § 6, imm. 2-mi taaneqartut aallartisarneqarnerat taamaallaat KIIIP tamanna pillugu isumaqatigiissuteqarfigereerlugu pisinnaavoq. Aserfallatsaaliiniarluni suliniutit aallartisarneqarnissaat pisariaqarsorinarsippat A-p KIIIP ilisimatissavaa.

3) Ineqarnerup atorunnaarnera

Sulisunut inissiaq pineqarmat atorfeqartitaanermi atorunnaarnerani inissiaq qimassallugu A pisussaaffeqarpoq.

Attartortitsisoq eqqarsaatigalugu paarsinerlunnikkut inissiamit anisitsisoqarpat inissiamik allamik atugassiisoqassanngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkannut 27. april 2001-imeersunut akissuteqaqqullugu qinnuigineqarsimasup akissutaa imaattoq 17. juli 2001-imi tiguara:

"Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmiit (KIIIP) Aqutsinermut Pisortaqarfik piumaffigineqarsimavoq ulloq 27. april 2001-imi KIIIP-imut allagarisimasatit akeqqullugit. Suliassaq pillugu Aqutsinermut Pisortaqarfik ilisimatinneqarsimavoq KIIIP-p ulloq 23. februar 2001-imi allagaasa nuutinneratigut, ilanngullugu KIIIP-p allakkami tassani ilinnut malugeqqusimagaa pisumi tassani pineqanngimmat nuutsitsineq, kisiannili KIIIP-p inussiarnisaarnikkut tunngavissarisaniit pitsaanerusumik A pisimallugu.

Akissuteqarnissaq pillugu KIIIP-p Aqutsinermut Pisortaqarfimmut tunniussisimaneranut patsisaavoq Aqutsinermut Pisortaqarfik tjenestemandit pillugit suliassani nassuiaasussatut oqartussaammat apeqqutigisappillu pisussaasorpiamit nassuiaavigineqarnissaa eqqortuusorineqarmat, pingaartumik apeqqutivit tamanut tunngasutut iluseqarnera pissutigalugu.

Atorfimmi allannguuteqartitsinerit suut pisortaqarfiup nuutsitsinermi killissarititaasut iluanni naammassineqarsinnaasorinerai? pillugu.

Tjenestemandit pillugit inatsisip atortuulernerata kingornatigut Kalaallit Nunaanni nuutsitsisarneq allanngoriartorsimavoq.

Nuutsitsisarneq aallaqqaammut sammisinneqaraluarpoq suliap tungaatigut atorfeqartitaaffimmut suliassaqarfillu taanna tjenestemandit pillugit inatsisip § 15-iani imm. 1-ikkut (palasit pillugit § 47-kkut) killiligaavoq. Taamaattumik suliap annertussusii pissusiilu allatut oqaatigalugu § 15 malillugu tjenestemandimut naleqquttut pineqartut avataanniissapput. Nassuiaat taanna Sulisut aqutsivigineqarnerat pillugu Finansministeriap Ilitsersuutaani kapitali 37/5-imi allaaserineqartunut naapertuuppoq.

Suliassaqarfilli Kalaallit Nunaanni piffissap ingerlanerani allanngoriartorsimavoq atorfeqartitaaffimmi sumiinneq ilaalerluni. Tamanna atuarneqarsinnaavoq ”Nuunnermi aningaasartuutinut taartisiat pillugit isumaqatigiissummi”, Nal. C-I 4, 1, 46, tassani ilaatigut pineqarput Kalaallit Nunaanni qinnuteqareernikkut nuutsitsinermi nutserneq pillugu aalajangersakkat. Taamaattorli erseqqissartariaqarpoq inatsimmi sumiiffimmut killiliussap iluani, tassalu Kalaallit Nunaanni, nuutsitsineq taamaallaat pisinnaammat.

Nuutsitaanerup qinnuteqaateqarneq malillugu pinera pisortaqarfiup atorfimmi allannguuteqartitsinerit naammassineqarnissaannut sutigut pingaaruteqartuusorineraa? pillugu.

Apeqqummi suna pineqarnersoq paasiuminaappoq. Taassuma akineqarsinnaanerani utaqqineqartariaqarpoq suup pineqarneranik Ombudsmandip nassuiaateqarnerunissaa.

Palasinik nuutsitsinermut tunngasumik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi §§ 45-p aamma 47-p sunniutaanut pillugu.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi §§ 45-mi aamma § 47-mi aalajangersakkat isumaqarput palasinik nuutsitsineq (tjenestemandinut maleruagassiat paasineqarnissaanni oqaatsip isumaa malillugu) pisinnaasoq pisut suliap annertussusaa pissusaalu § 47-mi taaneqartunik sippuitippaa. Taamaattumik suliap annertussusia pissusialu suliap suussusianut allannguinersut, nassataralugu atorfiup tjenestemandimut naleqqukkunnaarnera, nalilerneqassaaq.

Nuutsitsisarneq pillugu akissummi siusinnerusumi pineqartut ilanngullugit innersuutigineqassapput, tamatuma kingunerisaanik tjenestemandit sumiiffimmiit nuutsinneqarsinnaalermata.

Palasinik nuutsitsisarnermut tunngatillugu pingaaruteqarluinnartoq tassaavoq nuutsitsineq taamaallaat pisinnaammat sumiiffiup inatsisikkut aalajangikkap iluani aamma atorfinitsitaanerup iluani. Namminersornerullutik Oqartussani imaluunniit kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5, 14. maj 1990-imeersumi § 1-imi atuarneqarsinnaasutut inatsit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani imaluunniit kommunini atorfilimmut kimulluunniit atuuppoq. Taamaattumik tjenestemandi inatsit qulaani taaneqartoq malillugu tjenestemanditut atorfimmiit soraarniuteqareerluni inatsit alla, tassalu Tjenetstemandit Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani atorfillit akissarsiaqartitaaneranni so-raarnerussutisiaqartitaanerannilu il.il. pissutsit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 17. december 1985-imeersoq, malillugu atorfinitsinneqartillugit nuutsitsineq pineqassanngilaq.

A-p nuunnermi aningaasartuutinut taartisianik, akiliunneqarluni angalanernik, inissamik innersuussiffigineqarsinnaanermut imaluunniit ineqarnermut aningaasartuutinut tapiissuteqarfigineqarnissamik pisussaatitaannginneranik tunngaveqarluni pisortaqarfiup tamanna inatsisitigut tunngavigisaq suna tunngavigalugu nuutsitsinermut kattunneqarsinnaasutut isumaqarfigineraa pillugu.

Akissulli siulianiittoq malillugu § 47 malillugu akuerineqarsinnaasut avataatigut aammalu atorfeqartitaanerup imarisaasa avataatigut nuutsitsineq pineqarpat Aqutsinermut Pisortaqarfik isumaqarpoq A nuunnermi aningaasartuutinut taartisianik, aki-

liunneqarluni angalanernik, inissamik innersuussiffigineqarsinnaanermut imaluunniit ineqarnermut aningaasartuutinut tapiissuteqarfigineqarnissamik pisussaatitaanngitsoq.

Qinnuteqaateqareernikkuunngitsoq nuutsitsisoqarsimappat, oqaatsip taassuma tjenestemandinut maleruagassiat paasineqarnissaanni isumaa malillugu, tjenestemandilu nuutsinneqartoq nuutsinneqarnerup siornatigut atorfinitsitaanini naapertorlugu qulaani taagorneqartunik pisinnaatitaaffeqarpat pisinnaatitaaffiit taakku nuutsinneqarnermi pigiinnarneqarsinnaapput. Taamaakkaluartoq Aqutsinermut Pisortaqarfik isumaqarpoq matumani nuutsitsineq pineqanngitsoq. Siuliani taaneqareersutut nuutsitsineq pineqarsinnaanngilaq atorfinitsitaanerit, qinnuteqaateqarnikkut soraarnermik nutaamillu atorfinitsitaanermik akunnillit, immikkoorluinnartut marluk tjenestemandillu pillugit inatsisit marluk malillugit pisut pineqaraangata.

Tjenestemandit Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani atorfillit akissarsiaqartitaaneranni soraarnerussutisiaqartitaanerannilu il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 17. december 1985-imeersoq malillugu atorfinitsitaanermi A-p pisinnaatitaaffii inatsit isumaqatigiissutillu tassunga atasut malillugit pisussaapput. Taamaattumik pisinnaatitaaffii siusinnerusukkut atorfinitsitaanermini atugassarisaanit allaanerupput kattunneqarsinnaanatillu Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit inatsisartut inatsisaanni § 49-mi pineqartunut.

Nuutsitsinerup aamma tjenestemandit ingerlatsinermut oqartussaasup oqaaseqaateqarneratigut nammineerlunilu soraarniarnerunngitsumik soraarsinneqartarnerat pillugu isummanut najoqqutassanullu pingaarnerusunut nalinginnaasunut kattunneqarsinnaasutut isumaqarfigineqarnera aammalu K-p illoqarfiani palasitut atorfik A-p soraarniarnermik qinnuteqaataata aalajangiivigineqarnera sioqqullugu inuttaqanngitsutut allagarsiunneqarsimanera pillugit.

KIIIP-p ulloq 23. februar 2001-imi allagaani atuarneqarsinnaavoq ”Palasitut K-p illoqarfiani atorfik pillugu inuttassarsiuineq tusagassiorfinnut nassiunneqarpoq Kujataata Provsteqarfianit faxikkut 19. april 2000, taamaattumillu aatsaat tusagassiorfinni saqqummiunneqarluni 28. april, t.i. A-p soraarniuteqarluni qinnuteqaataata suliassartaasa suliarineqarnerisa naammassineqareerneranni.”

Aqutsinermut Pisortaqarfiup ullut taakku taamaallaat ilisimasaqarfigai KIIIP-p allagaatigut, kisianni soorunami naatsorsuutigalugu paasissutissat taakku eqqortuussasut.

Piffissamut tunngasortai pillugit apeqqutivit paasinarsisinnissaa pillugu A-p soraarniuteqarluni qinnuteqaataata tiguneqarneranut uppernarsaat ulloq 26. april 2000-imi Aqutsinermut Pisortaqarfimmit nassiunneqartoq ilanngullugu - nuutitanngorlugu – nassiunneqarpoq. Atorfimmut inuttassarsiuineq tusagassiorfinnit ulloq 28. april 2000 saqqummiunneqarsimappat Aqutsinermut Pisortaqarfik isumaqarpoq K-p illoqarfiani palasitut atorfiup inuttassarsiorneqarneranut tunngatillugu ajornartorsiutissaqanngitsoq soraarniuteqarluni qinnuteqaat aalajangiiffigineqaqqammermat.

Aqutsinermut pisortaqarfiup neriuuutigaa qulaaniittut tamakkiisuussasut. Taamaattoq apeqqutinut ataasiakkaanut akissutit allamik pisaqarfiusinnaapput apeqqutit paatsooratarneqarsinnaammata. Akissutit suliassanik naliliiniarninnut kissaatigisatut tunngavissiisinnaasorinngikkukkit apeqqutit itisilerlugit nutaamik saaffiginnissinnaavutit.

Allagaq manna pillugu KIIIP aamma A nuutinneratigut ilisimatinneqarput.”

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

”Misissuinerma killissalersorneqarnera.

Suliami misissuinikka A-p Danmarkimi kalaallinut palasitut atorfinitsinneqarnermini pisinnaatitaaffinnik, matumani akiliunneqarluni angalasinnaatitaanerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, K-p illoqarfiani palasitut atorfinitsitaanermini ilaasunik tigumminniinnarsinnaasimaneranik misissuinernut sammitinneqarnerusimapput.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup akissuteqarnerata kingorna K-p illoqarfiani palasitut atorfiup inuttassarsiuullugu allagarsiissutigineqarneranik apeqqut pillugu erseqqinnerusumik misissuinissamut tunngavissaqanngitsoq isumaqarpunga.

Aammattaaq isumaqarpunga nuunnermi ajunngitsorsiassat pillugit apeqqut aaqqiivigineqarsimasoq, tak. KIIIP-p A-llu 14. juni 2001-imi ataatsimiinneranni imaqarniliaq.

Misissuininnut ilaatillugu nuutsitsisarnermik taaneqartoq misissuiffigisimavara, KIIIP-p suliami periaatsimik taassumminnga atuineranut atatillugu.

Tjenestemandit atorfiinik allanngortitsinerit naalasseriilliornernut iliuuseqarfiginninnerunngitsut aatsaat qinnuteqartoqarneratigut imaluunniit nuutsitsisarneq pillugu malittarisassat malillugit ingerlanneqarsinnaammata, ingerlatsinermillu inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit aamma ingerlanneqartussaammata suliap makku pillugit naliliinissannut pissutissaqalersippaanga:

-inatsisinik ilusiliineq atuuttoq naligiissitsinissamik tunngaveqarnermut sanilliullugu.

-Namminersornerullutik Oqartussat "atorfeqartitaaffimmik" atuinerat Tunngaviusumik Inatsisini tjenestemandinik nuutsitsisarneq pillugu malittarisassanut sanilliullugu.

Tamatuma kingorna misissuininni immikkoortut ataasiakkaat pillugit imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

A-p K-p illoqarfiani palasitut siusinnerusukkut atorfeqartitaanermini pisinnaatitaaffimminik tigumminniinnarsimasinnaanera pillugu apeqqut.

A-p K-p illoqarfiani palasitut atorfeqarnermini tjenestemandiunera, Danmarkimilu atorfeqarnermini tjenestemandiuinnarnera pineqarpoq.

K-p illoqarfiani palasitut atorfeqarnermini A isumaqatigiissutit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq inatsisitut tunngavigalugu aalajangersarneqartut tunngavigalugit nuunnermi ajunngitsorsiassaqarsinnaatitaavoq, akiliunneqarlunilu angalasinnaatitaalluni.

A Danmarkimi atorfinitsinneqarnermini Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi 17. december 1985-imeersumi pineqartunut ilaatinneqalerpoq.

Inatsisartut inatsisaanni tassani §§-ini 1-imi aamma 2, imm. 1-imi 2-milu makku aalajangersarneqarput:

"§ 1. Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqarput

a.Tjenestemandit Danmarkimiittut, suliassat naalagaaffimmit ingerlanneqartut 1. januar 1986-imi kingusinnerusukkulluunniit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut nuunnerini naalagaaffimmi atorfimminnit Namminersornerullutik Oqartussanut nuunnissamik toqqaasut.

b.Tjenestemandit allat 1. januar 1986-imi kingusinnerusukkulluunniit Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani atorfinitsinneqartussat.

c.Tjenestemandit 1. januar 1986 sioqqullugu Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqartut isumatigiinnikkullu inatsimmi matumani ilaatinneqartussanngortut.

§ 2. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi tjenestemandit atorfeqartitaat naalagaaffiup Danmarkimi tjenestemandiisut akissaateqarlutik taakkulu atorfininnermi aammalu soraarnerussutisiatigut pineqarnerisut pineqarlutik atorfinitsinneqassapput danskit tjenestemandinut inatsisaanni maleruagassat sukkulluunniit atuuttut naapertorlugit, aammattaaq tjenestemandit soraarnerussutisiaqartitaanerat ukiunillu aalajangersimasunik killiliilluni atorfinitsitsisarnerit pillugit inatsisit malinneqassapput ...

Imm. 2. Tjenestemandit Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani § 1 malillugu atorfillit, Danmarkimi sulinerminni akissarsiaqassapput naalagaaffimmi atuuttumik akissaateqarlutik taama atorfeqartitaasut akissarsiaasa angeqqataannik."

Danmarkimi naalagaaffimmi tjenestemandit paasissutissiissutigineqartut malillugit Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandininit nuunnermi ajunngitsorsiassakinnerupput, taamatuttaarlu akiliunneqarluni angalanerit pillugit isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut atuuttup assinganik isumaqatigiissuteqartoqarsimanani.

Taamaattumik pisinnaatitaaffiit A-p K-p illoqarfiani palasitut atorfeqarnermini pigisaasa ilaasa Danmarkimi palasitut atorfimmut ilaannginnerat pineqarpoq.

A Danmarkimi palasitut atorfeqartitaanermini akiliunneqarluni angalasinnaatitaalissappat nuunnermilu ajunngitsorsiassaqarsinnaatitaalissappat tamatumani piumasaqaataasoq tassaavoq Naalakkersuisut tamatuminnga aalajangiinissaat, tak. Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il.il pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 17. december 1985-imeersumi § 7, tassanilu imaattunik allassimasoqarpoq:

"Akissarsiatigut qanoq pineqarnissamik isumaqatigiissutit, § 2, imm. 2 naapertorlugu aalajangersagaanngitsut, kiisalu atorfininnermi pissutsinik allanik isumaqatigiissutit, ilanngullugillu atorfiit Inatsisartut inatsisaat manna malillugu immikkoortiterinerit, isumaqatigiissutigineqassapput tamatumunnga maleruagassat sukkulluunniit atuuttut malillugit."

Taamaattorli akiliunneqarluni angalasinnaatitaaneq atorfinitsitaanermi atugassarititaasunut A-p Danmarkimi palasitut atorfinitsinneqarnerani atuuttunut ilaanngikkaluartoq aamma malittarisassaqanngilaq Naalakker-

suisut Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 17. december 1985-imeersoq naapertorlugu A-p pisinnaatitaaffimmik taamaattumik tunineqarnissaannik aalajangiinissaannut akornusiisumik.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara paasinninneq KIIIP-p allakkani 26. februar 2001-imi tigusanni oqaatigisaa isumaqatigisinnaanngikkiga, KIIIP-imi oqarmat Aqutsinermut Pisortaqarfiup A-mut akissutaata 30. november 1999-imeersup A-p akiliunneqarluni angalasinnaatitaalersinneqarnissaanut inatsisitigut tunngavissaqannginneq nassatarigaa.

Aqutsinermut pisortaqarfiup allagai taakku atorfinitsitaanermi atugassarititaasut malittarisassatigut tunngaviusup pigineqartup nassatarisai pillugit ilitsersuinertuinnaq iluseqarput.

Aamma paasivara A-p KIIIP-illu 14. juni 2001-imi ataatsimiinneranni imaqarniliamit qulaani issuarneqartumit ersertoq akiliunneqarluni angalasinnaatitaanini tigummiinnarsinnaannginnamiuk naammaginagu A-p ataatsimiinnermi tassani oqaatigisimagaa.

KIIIP-p ataatsimiinnermi tassani apeqqut isummerfigiumasimanngilaa, suliap Ombudsmandimit suliarineqarnera innersuussutigalugu.

Aamma oqaatigaara atorfik inuttassarsiuullugu allagarsiussamit A-p qisuariarfigissaanit ersertoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat tunngavigineqarniartoq.

Oqaatigineqartup oqaaseqaateqartariaqalersippaanga ingerlatsivik qularnanngitsumik pisussaaffeqarsimagaluartoq atorfinitsitsineq atugassarititaasut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaannit ersertut atugassaritillugit pinissaa A-p paasisimagaa nammineq suliniuteqarnermigut qulakkiissallugu, A-p Danmarkimi palasitut atorfinitsinneqarnissaanik aalajangiinnginnermi.

Aammattaaq akiliunneqarluni angalasarnerit pillugit apeqqut A-p atorfinitsinneqarnerani allakkiani eqqaaneqarsimanngilaq.

Suliamik misissuinera innersuussutigalugu KIIIP-ip aalajangiiumasimannginnera pillugu oqaatigaara sulinera pisortat ingerlatsinerata ilaginngimmagu. Taamaattumik A-p akiliunneqarluni angalasinnaatitaanissaa pillugu aalajangiisinnaanngilanga, apeqqutilluunniit taassuma qanoq aalajangiivigineqarnissaa pillugu ingerlatsivik siunnersorsinnaanagu.

Taamaattumik A-p Danmarkimi palasitut atorfinitsinneqarnissaanik aalajangiinnginnermini KIIIP-ip nammineq suliniuteqarnermigut atorfimmik inuttassarsiuussinermi allagarsiussap paasissutissanik kukkusunik imaqarnera A-mut malugeqqusimanngimmagu, aamma A-p K-p illoqarfiani palasitut atorfeqarnermini akiliunneqarluni angalasinnaatitaanermi annertoqataanik pisinnaatitaaffeqarnissaminik qinnuteqaataa KIIIP-ip tun-

ngavissaviusumik tunngaveqarnani aalajangiivigisimanngimmagu isorisariaqartutut isigaara.

Taamaattumik A-p akiliunneqarluni angalasarumalluni qinnuteqaataa KIIIP-ip imaluunniit Aqutsinermut Pisortaqarfiup aalajangiiffigissagaa inassuteqaatigaara.

"Qinnuteqaataasumik nuutsitsineq"-mik KIIIP-ip atuinera pillugu apeqqut.

Paasivara atorfimmik inuttassarsiuussinermi allagarsiussami aamma KIIIP-ip A-mut allagaani 5. april 2000-imeersuni oqaasertaliussani Danmarkimi atorfinitsitsineq "qinnuteqaatigalugu nuutsitsinertut" isigineqartoq.

Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 3-imi imaattunik allassimasoqarpoq:

> *"Kunngimit atorfinitsitaasut akuersiseqqaarnagit nuutinneqarsinnaapput aatsaat atorfimminni aningaasarsiaat minnerulissanngippata, namminnerlu aalajangiisinnaatitaapput nuutitaanissartik akueriumaneraat najoqqutaasulluunniit naapertorlugit pensioniinnarumanersut."*

Illersuineq taanna tjenestemandinut allanut aamma atuuttoq naatsorsuutigineqarpoq, tak. Danmarks Riges Grundlov oqaaseqaatitalik, Henrik Zahlemit aaqqissuunneqarsimasoq, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag 1999, qupperneq 155.

Nuutsitsineq atorfimmik allanngortitsinertut, tjenestemandip akuersaaginnassallugu pisussaaffiginngisaatut nalinginnaasumik nassuiarneqartarpoq.

Tamanna isiginiarlugu isumaqarpunga atorfinitsitsinermi atugassarititaasut tjenestemandip tjenestemanditut atorfimmut allamut qinnuteqarneratigut atorfiup allanngortinneqarnerata kingunerisassaasa tjenestemandimit ilisimaneqarnerat Naalakkersuisut immikkut eqqumaffigisariaqaraat.

Suliaq pillugu nassuiaammi 17. juli 2001-imi tigusanni Aqutsinermut Pisortaqarfik oqarpoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit inatsisartut inatsisaata taamaallaat tjenestemandinut Kalaallit Nunaanni atorfeqartunut atuunnerata Danmarkimut nuutsitsisinnaaneq mattukkaa.

Aqutsinermut Pisortaqarfik isumaqatigaara oqarmat Naalakkersuisut Inatsisartut inatsisaat taanna inatsisitut tunngavigalugu A atorfianik allanngortitseqqullugu peqqusinnaanngikkaat, tassa K-p illoqarfiani suliffianit Danmarkimut nuutsillugu.

Tamaattorli tamatumunnga peqatigitillugu pineqartoq tassaavoq KIIIP-ip taaguummik "nuutsitsineq"-mik atuinermigut oqariaatsimik atuisimanera, A-p Danmarkimi atorfininnerminut atatillugu K-p illoqarfiani palasitut atorfeqarnerminut atasumik pisinnaatitaaffimminik erseqqissumik akuerseqqaarnani annaasaqannginnissaminik isumaqalersitsisumik.

Taamaattumik taaguummik nuutsitsisarnermik KIIIP-ip atuisimanera pitsaanngitsorujussuartut isigaara, KIIIP-ip A K-p illoqarfiani palasitut atorfeqarnerminut atasumik akiliunneqarluni angalasinnaatitaaneranik pisinnaatitaaffiinillu allanik tuniumasimanngippagu.

"Nuutsitsineq"-rup oqaatigineqartutut atorfimmik allanngortitsinertut, tjenestemandip akuersaaginnassallugu pisussaaffiginngisaatut nassuiarneqarnera isiginiarlugu taaguut "qinnuteqaataasumik nuutsitsineq" atussallugu paatsoortitsinerusoq aamma isumaqarpunga.

Naligiissitsinermik tunngaviusoq.

Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 20-p 17. december 1985-imeersup piareersarneqarnerani sulianit erserpoq tjenestemandit Danmarkimi najugaqartut, Namminersornerullutik Oqartussat naalagaaffiup suliassaanik tigusineratigut, siullermik Den Kongelige grønlandske Handelip tiguneqarneratigut, Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqarnermut nuuttut eqqarsaatigalugit inatsisitigut tunngavissaqartinneqarnissaat inatsisip siunertarigaa.

Inatsisartut inatsisaata taassuma tjenestemandit Kalaallit Nunaanni sulisut Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi suliffeqarfiutaanni tjenestemanditut atorfeqarnermut nuuttut inatsisitigut immikkut inississimalernissaasa qulakkeerneqarnissaat siunertarisimanngilaa.

Kalaallit Nunaanni Pisortat Isumaqatigiinniartartoqatigiivisa atorunnaarsinneqarnerannut atatillugu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq Kalaallit Nunaanni Inatsisartut akuerimmassuk Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit Danmarkimiittut pillugit inatsit immikkut ittoq atortiinnarneqarpoq.

Taamaalilluni ullumikkut pineqartoq tassaavoq tjenestemandip Danmarkimi imaluunniit Kalaallit Nunaanni sulinera apeqqutaatillugu akissarsiaqartitaanermi atorfinitsitaanermilu atugassarititaasut assigiinngitsut atugassaritinneqarnerat aallaavittut atuunnerat.

Naalakkersuisut, aamma sulisoqarnermik aqutsinerup ingerlanneqarnerani, ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi naligiissitsinermik tunngaviusumit qilersorneqarsimapput, taannami malillugu innuttaasut pisuni assigiinni assigiimmik pissallugit aqutsisoqarfik pisussaaffeqarmat.

Tjenestemandit pillugit inatsisit taakku akuerineqarneranni tunngaviusup taassuma saneqqunnissaa Inatsisartut siunertarisimanngikkaat naatsorsuutigaara.

Tamatuma Namminersornerullutik Oqartussani (tjenestemanditut) atorfinitsitsisarnernut atatillugu kinguneraa pineqartup Danmarkimi imaluunniit Kalaallit Nunaanni atorfeqartitaanera apeqqutaatillugu atorfinitsitsinermi atugassaritaassut assigiinngissutaat, naalagaaffiup ilaasa taakku marluk akornanni assigiinngissutinik tunngavilersugaanngitsut inatsisinik eqqortitsisuussaannginnerat.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat taaguummut nuutsitsinernut atatillugu tjenestemandit pillugit inatsimmi atorfeqartitaaffinnik atuinerat.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 13 malillugu atorfeqartitaaffiit tassapput "Kalaallit Nunaanni tjenestemanditut atorfiit". Tamatumunnga peqatigitillugu § 15, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi makku aalajangersarneqarput:

"§ 15. Tjenestemandi suliami annertussusii qanorlu issusii pillugit allanngortiteriffigineqarsinnaavoq taamaaliorneq atorfeqarnerup qanoq issusianik allanngortitsinngippat aammalu ima nassataqanngippat atorfik tjenestemandimut naleqqukkunnaarsillugu. Taamatuttaaq annertussusilimmik peqquneqarsinnaavoq atorfik alla tigoqqullugu.

Imm. 2. Pisortaqarnermi aaqqissuussinerup suleriaatsilluunniit allannguutaasa pisariaqartilerpassuk atorfillip peqatigiiffissuata pineqartup isumaqatigiissuteqarfigereerneratigut tjenestemandi peqquneqarsinnaavoq atorfik maannamut atorfinitsitaaffigisami avataaniittoq tigussagaa."

Inatsisissatut siunnersuummi § 15 pillugu oqaaseqaatit imaapput:

"...

Nunap atorfeqarfigisap ataatsimoortunngornerata kinguneranik atorfeqarfigisamut allamut nuutsitsinissaq pillugu ataatsimiititaliap pisariaarutsinneqarneratigut imm. 2-mi ilanngunneqarpoq maannamut atorfeqarfigisap avataaniittumut nuutsitsinissaq taamaallaat pisinnaasoq illuatungeriit isumaqatigiinniarsinnaatitaasut akornanni isumaqatigiinnikkut.

Atorfeqarfigisaq taamaallaat atorfiup taaguutaanik taaguuteqartinneqassaaq."

Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 5, imm. 1 aamma imm. 2 malillugit atorfeqarfigisaq pillugu makku atuupput:

"§ 5. Tjenestemandit Danmarkimi Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat oqartussaaffiisa arlaanni § 1a malillugu atorfinitsitaasut atorfininnerminni sumiiffik attatiinnassavaat Namminersornerullutik Oqartussanut nuunnerup siorna pisutut. Tjenestemandit § 1b malillugu atorfinitsinneqartut imaluunniit § 1c-mut atatitaasut Kalaallit Nunaat Danmarkilu assigiimmik atorfeqarfigissavaat Naalakkersuisut qitiusumillu kattuffiit isumaqatiginninniarsinnaatitaasut allaasumik isumaqatigiissuteqarsinnaanngippata.

Imm. 2. Tjenestemandit § 1-imut atasut, kingusinnerusukkullu Kalaallit Nunaanni atorfinitsinneqartussat, kalaallit tjenestemandiisa inatsisaanni atorfinnut aalajangersagaareersunut atasunngorlugit nuunneqassapput."

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

"§ 5 pillugu.

Tjenestemandit Inatsisartut inatsisaanni matumani § 1.a. tunngavigalugu suliassat naalagaaffimmit tigumminеqarsimagaluartut Kalaallit Nunaanni Namminersor-

nerullutik Oqartussanut nuunneqarnerisigut Namminersornerullutik Oqartussani atorfininnissaminnik aalajangiussisimasut naalagaaffimmi atorfeqarnerminni suliarisartakkamik saniatigut annertunerusunik suliassinneqartussaanngillat. Akerlianilli tjenestemandit taakku ilaat tamatuma kingornagut Namminersornerullutik Oqartussani atorfimmik allamik qinnuteqaateqarluni atorfinitsinneqarsimappat allamut nuutinneqarsinnaanissamik pisussaatitaalersussaavoq, tassa taanna Inatsisartut inatsisaanni matumani § 1. b.-mi aalajangersakkanut ilaatitaalissagami. Aalajangersagaq malillugu tjenestemandit § 1. b.-imi aamma § 1. c.-mi pineqartut Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni sulisussaatitaapput. Naalakkersuisulli qitiusumik kattuffiit isumaqatigiissuteqarfigalugit immikkut ittumik atugassarfiusuni tjenestemandit ilaasa allani atorfinitsinneqarsinnaanerinik isumaqatigiissuteqarsinnaapput.

Imm. 2 pillugu.

Tjenestemandit Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu atorfinitsinneqartut, tamatumalu kingornagut Kalaallit Nunaanni atorfinitsinneqartussat, Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsit naapertorlugu atorfinitsinneqartussaapput. Aalajangersakkani aalajangiunneqarpoq taama atorfinitsinneqarnermi tjenestemanditut atorfiit tassaassasut Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup suliffiini, Namminersornerullutik Oqartussani imaluunniit kommunit ilaanni."

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq tjenestemandit Namminersornerullutik Oqartussani Danmarkimi atorfeqartut Kalaallit Nunaannut nuutsinneqarnissamut pisussaaffeqartut, tamatumunngalu atatillugu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat inatsisitut tunngavigalugu akissaasersuinermut nuuttussaallutik.

Siusinnerusukkut issuarneqartutut Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 3-mi tjenestemandit nuutsinneqarnissaannut periarfissamut sinaakkutassat aalajangersarneqarput.

Tamatuma saniatigut Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq tjenestemandinik nuutsitsisarneq pillugu malittarisassat inatsisikkut aalajangersarneqassasut.

Tunngaviusumik Inatsimmi § 27 (imm. 2-p) aamma imm. 3-p nuutsitsineq qaqugukkut pineqarnersoq toqqaannartumik aalajangersaaviginngilaa, najukkamili allanngortitsinerit aalajangersakkap pilernerani Naalagaaffimmi Tunngaviusumik Inatsisiliortut eqqarsaataanniissimapput. Matumani Jørgen Mathiassenip issuaanera innersuussutigaara: Forvaltningspersonellet, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag 1990, qupperneq 95, immikkoortoq 25:

"Taamaalilluni Grundtvigip Naalagaaffimmi Oqartussaasut ataatsimiinnerani "amiilaarsimaqaluni" oqaatigaa "ilageeqarnermut atuartitsinermullu ministerip pissaaneraniissinnaasoq Anholtimi aqagu palasinngortissallunga, isertitakka pigiinnarsinnaagukkit" ... Krieger isumaqataavoq "nuutsitsisinnaatitaaneq "pissutsinut nalinginnaasumik persuarsiunngitsumillu" paasinninnermut atatinneqanngikkuni imatut iluseqarsinnaasoq "sutut ulorinartorujussuartut, pisut imatut isikkoqalersikkaanni aperaluni ministeri pisinnaatitaanersoq palasimik nuannarinngisami-

nik Anholtimut aallartitsisinnaalluni, imaluunniit atorfilittamik iluarinngisaminik Guineap sineriaanut aallartitsisinnaalluni, taamaatullumi nipiliisarneq amiilaarnartorujussuuvoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna Jørgen Mathiassen Tunngaviusumik Inatsisini § 27, imm. 3 pillugu imatut inerniliivoq:

"Taamaattumik nuutsitsinerup qaqugukkut pisarneranik ataatsimut isiginnilluni allaaserinninnermi pissutsit arlallit pisumi pineqartumi naliliinikkut imminnut sanilliullugit oqimaaqatigiissinneqartariaqarnerat aallaavigineqartariaqarpoq. Pissutsini taakkunani qitiusoq tassaavoq allannguuteqartitsineq sioqqullugu allannguuteqartitsinerullu kingorna inissisimaneq, tassanilu suliap annertussusiani atugassaritaasunilu allannguutigitinneqartup suussusia annertussusialu immikkut pingaartillugit isiginiartariaqarlutik, matumani najugaq sulinermik ingerlatsiviusoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga Tunngaviusumik Inatsisini § 27, imm. 2-mi nuutsitsisarneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissap inatsisiliortunut suliassanngortinneqarneranut peqatigitillugu malittarisassanik, Tunngaviusumik Inatsisini § 27, imm. 3-mi tjenestemandit inatsisitigut illersugaanerannik, tassalu tjenestemandit sulisitsisup aalajangiineratigut atorfinnik illuinnaasiortumik allanngortitsivigineqarsinnaanerannut illersugaanerannik, mattussivissunik inatsisiliortut aalajangersaasinnaatitaalinngitsut.

Allatut oqaatigalugu pineqartoq tassaavoq inatsisiliortut atorfeqartitaaffiit pillugit malittarisassanik aalajangersaanerminni nuutsitsisarnermut atatillugu atorfiup allanngortinneqarnerata suussusia pillugu pisut ataasiakkaarlugit pisussaaffigalugu naliliinermik mattussisinnaanngitsut, tak. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 15 (aamma taamatut § 47, ilagiinni tjenestemandit pillugit).

Atorfeqartitaaffiup sumut "killeqarneranik" aalajangersaanerup immini tjenestemandit nuunnissamut pisussaaffeqarnerat annertunerusoq nassatarinngilaa.

Atorfeqartitaaffiup inatsisip atuuffiatut tamarmisutut, tamatumunngalu peqatigitillugu suliffeqarfiit eqqarsaatigalugit atorfinitsitsinermi oqartussaasup oqartussaaffeqarfiatut tamarmiusutut, nassuiarneqarnerata Tunngaviusumik Inatsisinut atanilerneqarsinnaanera nalorninartortaqartoq isumaqarpunga, taamaalilluni Tunngaviusumik Inatsisini nuutsitsinertut paasineqarsinnaasut tjenestemandinut inatsimmi pineqartunut ilaatinneqartunut atorsinnaajunnaarsillugit.

Tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga atorfeqartitaaffiup tjenestemandit pillugit inatsisip atuuffia sinnerlugu atuuttussatut nassuiarneqarnerata Tunngaviusumik Inatsisinut atanilerneqarsinnaanera nalorninartoqartoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit pillugit inatsisip atorfeqartitaaffik atorfinnik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni pineqartunik aamma naalagaaffimmi atorfinnik Kalaallit Nunaanniittunik ilaqartoq eqqartoraa.

Atorfeqarfinnik aalajangersaaneq pillugu apeqqutip matuma tikkuarnissaanut aamma pissutissaqalersippaanga, tassalu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 49-mi aalajangersarneqarmat akissarsiat atorfinitsitsinermilu atugassarititaasut inatsimmi inatsilluunniit tunngavigalugu aalajangersagaanngippata taakku Naalakkersuisut kattuffissuillu isumaqatigiissutaatigut aalajangersarneqassasut.

Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfillit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 7-imi, siusinnerusukkut issuakkanni, aalajangersarneqarpoq atorfinitsitsinermi atugassarititaasut akissarsiat atorfinitsitsinermilu atugassaritaasut Danmarkimi naalagaaffiup tjenestemandiinut atuuttut, Namminersornerullutillu Oqartussani tjenestemandinut aamma atuuttut aqqutigalugit aalajangersaavineqarsimanngippata taakku pillugit isumaqatigiissuteqartoqassasoq.

Taamaattumik aamma isumaqarpunga tjenestemandit atorfeqarfii Naalakkersuisut illuinnaasiorlutik nassuiarsinnaanngikkaat, nassuiaaneq taanna inatsisitigut aalajangersagaariinngippat.

Tjenestemandinut atugassarititaasut inatsisini assigiinngitsuni marlunni aalajangersarneqarnerisigut ajornartorsiutit kiisalu Namminersornerullutillu Oqartussat taaguummik "atorfeqarfiit"-nik atuinerat pissutigalugu Inatsisartut Naalakkersuisullu pissutsit taamaannerannik nalunaarfiginiarlugit aalajangerpunga, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.

Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut allakkatigut allatigut qinnuigaakka oqaaseqaatikka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut nalunaarfigeqqullunga.

Kiisalu KIIIP aamma Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaakka A-p akiliunneqarluni angalasinnaatitaanermik qinnuteqaataata qanoq aalajangiivigineqarnera uannut nalunaarutigeqqullugu.

A uannut oqaasiinnartigut nalunaarpoq ukioq manna sulinngiffeqarnissaq eqqarsaatigalugu suliap piaartumik aalajangiivigineqarnissaa kissaatigigini. A isumaqatigiissuteqarfigalugu aalajangersimavunga kissaatigisaq taanna ingerlatsivimmut apuunniarlugu.

Allakkat uku assilineri A-mut nassiuppakka."

A-p oqarasuaatikkut saaffiginnissutaa tunuliaqutaralugu allakkani 25. juni 2002-meersuni KIIIP qinnuigisimavara A-p Qallunaat Nunaanni palasitut atorfinitsitaanerata ilaatut akiliunneqarluni angalasinnaatitaalernissaminik qinnuteqaataa pillugu A-mut akissuteqarnissaq nukingiunniaqqullugu.

Aqutsinermut Pisortaqarfik allakkani 15. juli 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

”A-p Danmarkimi kalaallinut palasitut atorfinitsinnegarnera pillugu allakkat 18. juni 2002-imeersut (journalnr. 11.73.20.30/031-01) tigusimallugit Aqutsinermut Pisortaqarfiup uppernarsarpaa.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik oqaloqatigereerlugu allakkat tamarmiusut Aqutsinermut Pisortaqarfiup Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik aamma Aqutsinermut Pisortaqarfik sinnerlugit akivai.

A-p Danmarkimi kalaallinut palasitut atorfinitsitsinermik misissuinermut atatillugu Inatsisartut Ombudsmandiat arlalinnik apeqquteqarpoq, tassalu apeqqutit aalajangersimasunut tunngasut aamma ataatsimoortunut tunngasut.

Misissuinermi paasisat Aqutsinermut Pisortaqarfiup Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik suleqatigalugu misissorsimavai, suliallu ilaata nukingiuttariaqarnera tunngavigalugu akissut immikkoortunut marlunnut avissimallugu. Apeqqutit aalajangersimasut A-p Danmarkimi kalaallinut palasitut atorfinitsinneqarneranut tunngasut allakkani ukunani akineqassapput.

Nuutsitsisarnermut atatillugu tjenestemandit pillugit inatsimmi atorfinitsitsiviusartunik Namminersornerullutik Oqartussat atuinerat pillugu apeqqutit ataatsimut tunnganerusut assigiimmillu pinnittarnermik tunngaveqarneq pillugu apeqqut kingusinnerusukkut akisassanngorlugit immikkoortinnissaat Aqutsinermut Pisortaqarfiup kissaatigaa. Apeqqutit ataatsimut tunnganerusut inatsisitigut tunngavigisaannik sivisunerusumik misissuinissaq piumasaqaataavoq, Aqutsinermullu Pisortaqarfiup apeqqutip akineqarnissaa siunissami qaninnerpaami uterfigiumaarpaa.

Illoqarfimmi K-mi palasitut atorfigisimasamini pisinnaatitaaffini A-p tigummiinnarsimasinnaanerai pillugit apeqqut.

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigisaatut A Danmarkimi kalaallinut palasitut atorfinitsinneqarnermini Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi 17. december 1985-imeersumi pineqartunut ilaatinneqarpoq. Inatsit taanna malillugu Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi tjenestemandii naalagaaffiup Danmarkimi tjenestemandiisa akissarsiaqartitaaneranni, atugassaqartitaaneranni soraarnerussutisiaqartitaanerannilu atugassarititaasut pillugit inatsimmi malittarisassat sukkulluunniit atuuttut atugassarititaat atorlugit atorfinitsinneqartarput. Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi tjenestemandiisaa naalagaaffiup tjenestemandii pillugit malittarisassat malillugit atorfeqartitaanerisa kingunerisaanik A-p illoqarfimmi K-mi palasiunermini pisinnaatitaaffimmi ilarpaalui Danmarkimi palasitut atorfeqarnermini pigissanngilai, matumani sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalasinnaatitaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Tamatuma kingorna Inatsisartut Ombudsmandiat ilumoorpoq oqarami Naalakkersuisut A-mut taamatut pisinnaatitaaffiliinissaannut akornusiisunik malittarisassaqanngitsoq, Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nar. 20, 17. december 1985-imeersoq naapertorlugu.

Danmarkimi tjenestemandit amerlanersaat Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussat tjenestemanditut atorfilinnut akissaatit soraarnerussutisiallu il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 17. december 1985-imeersoq malillugu atorfinitsinne-

qartartut Danmarkimeersuusarmata Naalakkersuisut isumaqarput isumaqatigiissutinik tjenestemandinut pineqartunut taamaattunik pisinnaatitaaffiliisunik isumaqatigiissuteqarnissaq pisariaqanngitsoq.

Suliami pissutsit isiginiarlugit, matumanilu pingaartumik atorfinitsitseriaaseq eqqarsaatigineqarpoq, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik Aqutsinermut Pisortaqarfik isumasioqatigalugu naliliisimavoq Namminersornerullutik Oqartussani Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup ajunngisaarnermigut A-p sulinngiffeqarnermini ukioq allortarlugu angalasinnaatitaanissamik kissaatigisaa akuersaarsinnaagaa. Paasissutissat pigineqartut malillugit A-p sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalasinnaatitaanini kingullermik 1999-imi atorsimavaa. Paasissutissaq taanna tunngavigalugu A 1. april 2001-ip kingorna sulinngiffegarnermini akiliunneqarluni angalasinnaatitaasimagaluarpoq. Sulialli Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmi suliarineqarnera pissutigalugu pisinnaatitaaffik taanna taamani atornegarsimanngimmat Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup ajunngisaanermigut sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanissaq taanna piffissami 1. april 2002-mit 31. marts 2003-p tungaanut A-mut atorsinnaatinniarpaa. Tullianik sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanissaq piffissap 1. april 2003-mit 31. marts 2004-mut iluani A-mut ajunngisaarnikkut tunniunneqassaaq. Tamatuma kingorna A sulinngiffeqarnermi ukioq allortarlugu akiliunneqarluni ajunngisaarnikkut angalatinneqartassaaq, Danmarkimi kalaallinut palasiujuartilluni.

Pisinnaatitaaffik taanna Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup ajunngisaarnermigut A-mut tunniussimavaa, kisianni matuma kingorna erseqqissarneqassaaq A atorfeqartitaanini malillugu taamatut pisinnaatitaaffeqanngikkaluarmat, pisinnaatitaaffilli taanna suliami pisut immikkut ittut pissutigalugit A-mut tunniunneqarsimalluni, kiisalu A pisinnaatitaaffinnik allanik tunineqanngimmat, assersuutigalugu qanigisatut ilaquttanik napparsimaruluttoqarnerani aamma/imaluunniit toqusoqarnerani akiliunneqarluni angalasinnaatitaanermik.

Matuma kingorna A-p siusinnerusukkut K-p illoqarfiani palasitut atorfeqarnermi nalaani pisinnaatitaaffimminik tigumminniinnarsimasinnaanersoq pillugu suliaq Aqutsinermut Pisortaqarfiup inaarlugu suliarineqartutut isigaa.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup "qinnuteqaatigalugu nuutsitsinermik" atuinera pillugu apeqqut

Taaguummik "qinnuteqaatigalugu nuutsitsineq"-mik Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup eqqarsaatigilluaqqaarnagu atuisimanera ajuusaarnartuuvoq. Kisianni Aqutsinermut Pisortaqarfiup siusinnersukkut, tassalu 17. juli 2001-imi allakkamini oqaatigeriigaatut nuutsitsineq pineqanngilaq. Pineqartoq tassaavoq A-p atorfimmut qinnuteqarnera, qinnuteqartunut allanut tamanut naligitaalluni, A-llu Danmarkimi kalaallinut palasitut atorfimmik neqeroorfigineqareerluni illoqarfimmi K-mi palasitut atorfigisimasaminit soraarniuteqarsimanera, tamatumalu kingorna atorfimmit tassannga soraarniuteqarnerminik akuerineqarsimanera.

Soorunami atorfimmik inuttassarsiuussilluni allagarsiinermut atatillugu kingusinnerusukkullu suliap ingerlanerani taaguutip "qinnuteqaatigalugu nuutsitsineq"-rup Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut atorneqarsimanera ajuusaarnartuuvoq.

Taamaattorli Aqutsinermut Pisortaqarfik siusinnerusukkut aamma ogaatiginegartutut isumagarpoq nuutsitsineq arlalinnik pissuteqartumik matumani pineqanngit-

soq. Siullermik A nuutsinneqarnissaminik qinnuteqanngilaq, qinnuteqartulli allat tamaasa naligalugit atorfik qinnutigalugu, aappaattullu qulaani oqaatigineqartutut atorfeqartitaanerit assigiinngitsut marluk pineqarmata, kiisalu pingajuattut nuutsitsineq pineqarsinnaanngilaq, atorfik nutaaq pineqartup atorfigisimasaanut siullermut sanilliulluni tjenestemandit pillugit inatsisip atuuffiata avataaniimmat.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup taaguummik "qinnuteqaatigalugu nuutsitsineq"-mik atuinerata Aqutsinermut Pisortaqarfik qilersunngilaa, tassami Aqutsinermut Pisortaqarfik Namminersornerullutik Oqartussani sulisoqarnermik aqutsinermi oqartussaasutut qullersaammat, taamaattuusutullu sulisoqarnermik aqutsinermi pisinnaatitaasutut qullersaalluni.

Allakkat uku pillugit nalunaarut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut, Kujataani Provsteqarfimmut kiisalu Danmarkimi Allaffeqarfimmut nassiunneqarpoq.

Taamatuttaaq allakkat uku pillugit nalunaarut A-mut nassiunneqarpoq, taannalu aamma sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalasinnaatitaaneq pisinnaatitaaffiillu allat pillugit suliami aalajangiinermik allakkatigut allatigut ilisimatinneqarluni."

Allakkani 4. oktober 2002-meersuni Aqutsinermut Pisortaqarfik imaattunik eqqaasitsissuteqarfigaara:

"18. juni 2002-mi oqaaseqaatinni ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 tunngavigalugu Inatsisartut Naalakkersuisullu nalunaarfigaakka Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsisit atorfinitsitsiviusartuni atorneqartarnerat Inatsisinut Tunngaviusunut naleqquttuunersoq nalorninartikkiga, aammalu Naalakkersuisut atorfinitsitsisarfik, inatsisip atuuffiata avataanut atuussinnaasunngorlugu nassuiarsinnaaneraat nalorninartillugu.

Pisortaqarfiup 15. juli 2002-mi allakkani nalunaarfigaanga, nalunaarutigisannut Danmarkimilu Namminersornerullutik Oqartussat tjenestemandiinut tunngatillugu assigiimmik pinnittarnermik tunngavigisanik atuineq pillugu oqaatigisannut pisortaqarfik ungasinngitsukkut akissuteqarniartoq. Tamatuma kingorna pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga, taamaattumillu suliaq eqqaasitsissutigaara.

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaa allakkat ukua assilinerannik nassippara."

Aqutsinermut Pisortaqarfik suliassaq pillugu 17. december 2002-mi eqqaaseqqippara.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani Aqutsinermut Pisortaqarfimmit akissummik tigusaqarsimanngilanga.

2. Isumaqatigiissut naapertorlugu atorfeqartitamik soraarsitsineq.

Oqaaseqaatigineqarpoq, isumaqatigiissut naapertorlugu innuttaasut illuanni pisortatut atorfeqartumik soraarsitsineq ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit pisimasussaagaluartoq.

K Kommuni isornartorsiorneqarpoq suliaq amigaatilimmik paasissutissartalersorsimanerarlugu, suliami illua'tungiulluni peqa-

taasumut tusarniaasimannginnermut aammalu tunngavilersuuteqarsimannginermut, tamatumalu kingunerisimavaa soraarsitsineq atuussinnaassuseqanngitsoq. K Kommuni qinnuigineqarpoq tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu.
Inassuteqaatigineqarpoq kommunip siunissami isumaqatigiissutitigut atorfinitsitsisarnissani atorfeqarnerup taamaatinneqarnerata malittarisassat suut malillugit pineranik atorfinitsinneqartoq ilisimatittassagaa. (J. nr. 11.73.21.01/101-98)

Kommunimi innuttaasut illuanni pisortatut atorfimminit K Kommunip qinnuteqaataanngitsumik 23. april 1997-imi soraarsissimammani A uannut allakkatigut 10. februar 1998-imi saaffiginnippoq.

Allakkanit erserpoq A-p naammagittaalliornissani kissaatiginngikkaa, soraarsitsinermulli atatillugu inatsisitigut inissisimanini pillugu ilitsersorneqarnissani kissaatigalugu.

A-mut 21. oktober 1998-imi imatut allappunga:

”Allakkatigut 17. marts 1998-imi qinnuigaakkit, 10. januar 1998-imi tigusannik allakkatigut uannut saaffiginnissutitit tunngavigalugit, K Kommunip K-p illoqarfiani innuttaasut illuanni pisortaaninnit soraarsinniarlutit aalajangernerata naammagittaalliutiginissaa kissaatiginerit paasisitsissutigeqqullugu.

Tamatuma kingorna ilinnit tusagaqaqqinnginnama, aalajangersimavunga saaffiginnissutit naammagittaalliuutitut suliariniarnagu, tassami naatsorsuutigisariaqarakku uannut naammagittaalliorniannginsutit.

Taamaattumik K Kommunip allagaa, saaffiginnissutinnut ilanngullugu tigusimasara, matumunnga peqatigitillugu utertippara.

Taamaakkaluartorli, soorlu 17. marts 1998-imi ilinnut allakkanni aamma oqaatigisimagiga, kommunip ilinnik soraarsitsinermi suliamik ingerlatsisimanera misissuiffigisariaqartoq nalilersimavara.

Taamatut naliliinera tunngaveqarpoq, kommunip 23. april 1997-imi ilinnut allagai, K-mi innuttaasut illuanni pisortatut atorfinnit soraarsinneqaatigisanni, soraarsitaaninnut tunngavigisamik imaqanngimmata, aammalu illit allakkatigut saaffiginnissutit imatut paasillugu, soraarsitaaneq sioqqullugu, soraarsitaanermut tunngavigisaq pillugu illit oqaaseqarnissannut periarfissinneqarsimanngitsutit.

Taamaammat aalajangersimavunga, kommunip soraarsitaaninnut tunngatillugu suliamik ingerlatsisimanera aammalu inatsisitigut tunngavissaqarnersoq, nammineerlunga misissuiffiginiarlugu.”

Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni allakkatigut kingusinnerusukkut issuarneqartutigut nalunaarfigaara apeqqutit taakku nammineerlunga missuiffiginiarlugit aalajangertunga.

A K-mi kommunip innuttaasunut illuutaani pisortatut 2. marts 1995-imi atorfinitsinneqarpoq.

Atorfinitsitsinermi allakkiaq sumut attaveqarnermut tunngasut, suliassaqarfik akisussaaffillu, aningaasarsiat piffissarlu suliffiusartoq pillugit paasissutissanik imaqarpoq.

Atorfinitsitsinermi allakkiami soraarsitsineq pillugu immikkut malittarisassanik taasaqartoqarsimanngilaq.

Kommuni A-mut 23. april 1997-imi imatut allappoq:

”Kultureqarnermut Atuartitaanermullu Ataatsimiititaliap ull. 18.04.97-imi ataatsimiinnermini, K-mi Innuttaasut Illuanni pisortatut atorfeqarnerit suliarisimavaa, imatullu aalajangersimalluni:

”Kultureqarnermut Atuartitaanermullu Ataatsimiititaliap K-mi Innuttaasut Illuanni pisortatut atorfeqarnerit suliarisimavaa, aalajangersimallunilu ull. 01.06.97 aallarnerfigalugu tunuartinniarlutit.”

A-p uannut saaffiginnissutaanut atatillugu kommunimut 21. oktober 1998-imi imatut allappunga:

”A 10. februar 1998-imi uannut saaffiginnissuteqarpoq, kommunip 23. april 1997-imi, K-mi innuttaasut illuanni pisortatut atorfimminit qinnuteqaataanngitsumik imminik soraarsitsisimanera pillugu.

Uangali paasinninnera imaappoq A pisimasoq pillugu uannut naammagittaalliuuteqarnissamik kissaatigisaqanngitsoq.

A-lli uannut saaffiginnissutaani malugisimavara, A-p soraarsinneqarnissaanik kommunip aalajangernera, kommunip allagaani 23. april 1997-imeersuni, atuarneqarsinnaasutut, tunngavigisamik imaqanngitsoq, taamatullu aamma, A-p uannut paasisitsissutai tunngavigalugit isumaqarlunga, soraarsitsineq sioqqullugu soraarsitaanermut tunngavigisaq pillugu oqaaseqarnissamut periarfissinneqarsimanngitsoq.

Taamaattumik A-mik soraarsitsinermi inatsisitigut malittarisassat pingaaruteqartut unioqqutinneqarsimasinnaammata, aalajangersimavunga kommunip soraarsitsinermut atatillugu suliamik ingerlatsisimanera aammalu aalajangiineq inatsisitigut tunngavissaqarnersoq, Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni, § 6, imm. 5 malillugu, nammineerlunga misissuiffiginiarlugu.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara A-p soraarsinneqarnerani periusaasimasoq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, tamatumani pingaartumik pineqartup soraarsitsinermik nalunaarummi aalajangernermut tunngavigisanik sooq nalunaarfigineqarsimannginnera paasisitsissutigeqqunerqarluni, taamatullu aamma oqaatigeqqunerqarluni soraarsitsineq sioqqullugu soraarsitaanermut tunngavigisaq pillugu A oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarsimanersoq.

Matumunngalu peqatigitillugu kommuni qinnuigaara soraarsitsinermut tunuliaqutaasoq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Kiisalu aamma matumuuna kommuni qinnuigaara, A-p sulisorineqarneranut tunngasumik kommunimi suliaq, misissugassanngorlugu maanga nassiuteqqullugu.”

Kommunip akissutaa imaattoq 10. november 1998-imi tiguara:

”21.10.98-imi A-p sulisitsisuatut qaninnertut A-p K-mi innuttaasut illuanni pisortatut soraarsinneqarsimaneranut pissutaasut erseqqissassavakka.

K-mi innuttaasut illuannut akisussaasutut A piumaffigineqarnikuuvoq innuttaasut illuannik ullut tamaasa nakkutiginnittassasoq. Suliassarlu tamanna Piorsarsimassutsikkut atuartitsinermilu ataatsimiititaliap nalilersimavaa ukiumi 1996/-1997 naammaginartumik naammassineqarsimanngitsoq, tassami A-p kiassaateqarfiup kissarsuutaata oliefyritortup orsuerutinnginnissaa isumagisimanngimmagu, tamatumalu kingunerisimallugu K Kommuni annertuumik akiligassaqartilersimallugu, kissar-

suutip oliefyritortup imermullu ruujorit suliarinerannut, kiassaatit qaminnganeranni qerisoorsimanermut atatillugu.

Aammattaaq A-p namminersorluni suliffiutilik namminersortoq aggeqqusimavaa oliefyri imermullu ruujorit suliaritinniarlugit.

Innuttaasut illuanni annertuumik illullu iluani atortunik suliassat sulisitsisumit qaninnermit akuerineqartussaasimagaluarput/pinngitsooratik akuerineqaqqaartartussaapput, uanilu sulisitsisoq qaninneq fritidsinspektøriulluni.

Aammattaaq malugisariaqarpoq, A-p innuttaasut illuanni sulinerata nalaani, suleqatigiinnermut tunngatillugu ajornartorsiutitut taaneqarsinnaasunik akuttunngitsunik pisoqartarsimammat, tassami A-p suliassat Piorsarsimassutsikkut atuartitaanermullu ataatsimiititaliamut ingerlateqqittarsimammagit taamaalillutillu politikkikkut aaqqinniagassanngorlutik naak allaffissornikkut nalinginnaasumik ingerlanneqarsinnaagaluartut.

A soraarsinneqarnerminut atatillugu isumaqatigiissut nammineq akuerisimasaa atsiorsimasaalu tunngavigalugu akissarsiaqartinneqarpoq."

Kommunimut 26. februar 1999-imi imatut allappunga:

"Kommunimit A soraarsillugu aalajangernerup tunngaviusut pillugit oqaaseqaat 10. november 1998-imi tiguara.

Tamanna tunngavigalugu kommuni eqqaasitsissuteqarfigissavara Ombudsmandip 21. oktober 1998-imi allakkamini aamma makkunannga qinnuteqarnera:

- A-p soraarsinneqarnerani periusaasimasoq pillugu oqaaseqaat, tamatumani pingaartumik pineqartup soraarsitsinermik nalunaarummi aalajangernermut tunngavigisanik sooq nalunaarfigineqarsimannginnera paasisitsissutigeqquneqarluni, taamatullu aamma oqaatigeqquneqarluni soraarsitsineq sioqqullugu soraarsitaanermut tunngavigisaq pillugu A oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarsimanersoq.
- A-p sulisorineqarneranut tunngasumik kommunimi suliaq, misissugassanngorlugu maanga nassiuteqqullugu.

Kommunip qinnutigisat suli naammassisimanngimmagit, eqqaasitsissutigaakka.

Tamatumunngalu peqatigitillugu malugeqqussavara, kommunip 23. april 1997-imi A-mut allakkami tunngavilersuummik imaqannginneranut pissutaasumik nassuiaammik saqqummiussassaqanngippat, suliap suliarinerata ingerlateqqinnerani tunngavissaatissagakku soraarsitsineq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi kapitel 6-imi tunngavilersuinissamut malittarisassat malillugit pisimanngitsoq.

Kommunilu, A-p soraarsitsineq sioqqullugu soraarsitsinermi tunngavigisaq pillugu oqaaseqaateqarnissaminut, periarfissaqarsimaneranik nassuiaateqarsinnaanngippat, taamatuttaaq tunngavissaatissallugu A illua'tungiliuttutut, tusarniaavigininnissamut malittarisassat, tassalu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 aammalu ilungersunartumik sulisunut tunngasumik aalajangiiniartoqartillugu sukumiinerusumik illuatungiliuttumik tusarniaavigininnissaq pillugu inatsisitigut tunngavigisat malillugit, isumaanik tusarniaavigineqarsimanngitsoq."

Kommunip akissutaa imaattoq 15. marts 1999-imi tiguara:

"Pillugu: A-p soraarsinneqarnera.

Kultureqarnermut atuartitaanermullu ingerlatsiviup siullermik utoqqatsissutigissavaa, allakkani akissutinni all. nr. 3583 21.10.98-meersuni apeqqutigineqarsimasut tamakkerlugit akineqarsimannginnerat, aammalu A-mut suliap pappialartaasa assili-

neqarneri ilanngullugit nassiunneqarsimanngimmata. Allakkiami uani amigaataasut taakkua aaqqinniarneqassapput.

Uanilu suliap ingerlasimanera naalisarlugu eqqartulaassavarput:

- Soorlu allakkani kingullerni eqqaaneqarsimasoq, Innuttaasut Illuata ulluinnarni ingerlanneqarnera pillugu (A-p suliassaasa suuneri) suleqatigiinniarnerup tungaatigut ajornartorsiuteqarnikuuvoq.
- Pingaartumik oliamik immiiffigitinnissamik sissuersimannginnera, kinguneqarsimasumillu aningaasanik atuinerusimanermik. Tamatumunngalu atatillugu ingerlatsiveqarfiup A ataatsimeeqatigerusullugu atassuteqarfiginiarsimangaluarpaa suliffeqarfianut aammalu angerlarsimaffianullu saaffiginnittarluni, kinguneqanngitsumilli.
- Isumaqatigiissutit taakkua Kultureqarnermut atuartitaanermullu ataatsimiititaliap 18.04.97-imi ataatsimiinnerani saqqummiunneqarput, ataatsimiititaliarlu aaliangerpoq A soraarsinneqassasoq.
- Piffissamilu tassani ajoraluartumik tunngavilersuisoqarsimananilu illuatungaasumut tusarniaasoqarsimanani, A-lu tassani soraarsinneqarsimanini pillugu maalaaruteqarsimanani.
- Borgmesterip/kombestip aaliagiinera (oqaatsitigut) tunngavingalugu, taamanikkut fritidsklubbiullunilu ungdomsklubbiutigisoq B … atorunnaarsinneqarpoq, taarliullungulu Innuttaasut Illuat B…, augusti 97 aallarnerfigalugu taamatut atugassanngortinneqarluni, tamannalu aaqqiinerugallarnerulluni.
- Soraarsinneqarsimanerlu pillugu maalaarummik A-p tunniussisimannginnera tunngavigalugu naatsorsuutigineqarsimalluni, suliunnaarsinneqarsimanini akuerisimagaa.
- Tamatuma kingorna oqarasuaatikkut A-p tunniussimanginnera tunngavigalugu naatsorsuutigineqarsimalluni, suliunnaarsinneqarsimanini akuerisimagaa.
- Tamatuma kingorna oqarasuaatikkut A suliassat suunerisa allassimaffiannik, K Kommunimilu atorfinitsinneqarsimanermi uppernarsaatitaasa assilinerinik qinnuteqarpoq, ingerlatsivimmiillu ikiorluarneqarsimalluni. Kingunitsianngua ingerlatsiveqarfimmit paasineqarpoq A, Inatsisartut Ombudsmandiannut soraarsinneqarsimanini pillugu paasiniaalersaartoq.
- Ingerlatsiveqarfik matumuunakkut neriulluni, qulaani taagorneqartut naammaginartinneqassasut, nassiuppaattaaq assilisanngorlugit, A pillugu sulisunup mappiutitsinniittut."

Suliamik suliarinninninnut attuumassuteqartunik kommuni amerlanerusunik paasissutissaateqarnersoq november 1999-imi kommunimut tikeraarninnut atatillugu misissorpara.

Paasissutissanik amerlanerusunik peqarnersoq paasinngilara.

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"A-p soraarsinneqarneranut tunngavippiaasoq:

Kommunip uannut oqaaseqaatai malillugit tunngaviutippara kommunip A soraarsissimagaa, suleqatigiinnermi ajornartorsiutit suuneri erseqqinnerusumik taaneqanngitsut pissutigalugit, aamma A-p innuttaasut illuanni kiassaatip orserneqarnissaanik isumaginnissimannginnera pissutigalugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara ingerlatsiviup suleqatigiinnermi ajornartorsiutit soraarsitsinermut tunngavilersuutiginiarunigit suleqati-

giinnermi ajornartorsiutit suunerat ingerlatsiviup uppernarsarsinnaasariaqaraa.

Suliami matumanisut sulisup suliamik suliarinninnermi aqqutissanik pineqartup malissallugit pisussaaffigisaminik malinnissimannginneranik ataatsimoortumik innersuussineq suleqatigiinnermi ajornartorsiuteqarneranik uppernarsaatitut naammanngilaq, ingerlatsiviup uppernarsarsinnaanngippagu suliat aalajangersimasut sorliit aqqutissat pillugit aalajagersakkanut atuuttunut assortuuttut nassiunneqarsimasut.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunip suleqatigiinnermi ajornartorsiutinik soraarsitsinermut tunngaviusunut ilanngussinissaanut naammattunik tunngavissaqanngitsoq.

Soraarsitsinermut inatsisitigut tunngaviusoq:

A nammineq isumaqatigiissut atorfeqartitaanerup atorunnaarnera pillugu malittarisassanik imaqanngitsoq tunngavigalugu atorfeqartitaavoq.

Sulisitsisup sulisumik soraarsitsisinnaatitaanerani inatsisikkut isumaqatigiissutikkulluunniit killilersuutit immikkut ittut aalajangersarneqarsimanngippata tamatumunnga periarfissaq taamaallaat ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermi malittarisassanit killilerneqarsimasarpoq, matumani soraarsitsinerup pisut imminnut naapertuutsinneqarnerisigut inatsisitigut kingunerisaasa naliliiffigineqartarnerat pillugu malittarisassaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Aammattaaq ingerlatsiviup pissutsit suliamut tunngassuteqanngitsut ingerlatsiviup isiginiassanngilai.

Pingaartumik soraarsitsinissamut piffissaliunneqartoq eqqarsaatigalugu paasivara soraarsitsinissamik aalajangiinerup nalunaarutigineqarnerani A-mut piffissaliunneqartoq tassaasoq 23. april 1997-imit 1. juni 1997-imi soraarnissaata tungaanut.

Soraarsitsinissamut piffissaliussaq, atorfeqartitaanermi atugassarititaasut imaluunniit ataatsimoortumik isumaqatigiissutip nassatarinngippagu inatsimmiluunniit aalajangersagaanngippat, naliliineq tunngavigalugu aalajangersarneqassaaq, tassanilu atorfeqartitsinermik atorunnaarsitsinissamik pisariaqartitsineq atorfeqartitaasup atorfeqartitaanermi atorunnaarnissaanut piareersarsinnaanerminik pisariaqartitsineranut sanilliullugu ingerlatsiviup oqimaalutassavaa.

Oqartussaasup naliliinera nalinginnaasumik misilinneq ajorpara, pissutsinik ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi naliliisarneq pillugu malittarisassat malinneqarsimanerannik misissuinissannik pissutissaqalersitsisunik atuuttoqanngippat.

Suliami matumani pissutsinik immikkut ittunik taamaattunik atuuttoqarnersoq paasissutissiisoqarsimanngilaq, taamaattumillu suliamut atatillugu unioqqutitsineq kommunip A-mik soraarsitsinermini tunngaviusunut ilanngussimasaa A-p soraarsinneqarneranut tunngavigissallugu naammannersoq naliliiffiginngilara.

Aammattaaq pissutsit soraarsitsinermut piffissaliussatut aalajangersarneqartup misissornissaanut pissutissaqalersitsisut atuunnersut paasissutissiissutigineqarsimanngilaq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq:

Oqartussaasup soraarsitsinissamik aalajangiinera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiineruvoq. Aalajangiisoqannginnerani suliami illua'tungiusup isumaanik oqartussaasup pisussaaffeqarnera pillugu pingaarnertut malittarisassaq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1-imi imattunik oqaasertaqartumi aalajangersarneqarsimavoq:

"§ 19. Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinanngippat aalajangiisoqarsinnaanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqarsimatinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput."

Suliani qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinermut tunngassuteqartuni, soraarsitsinerup suleqatigiinnermi ajornartorsiutinik imaluunniit sulinermi unioqqutitsinernik tunngavilersorneqarnera apeqqutaatinnagu, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik inatsiseqartitsinermi tunngaviusumik tapertaqartinneqartarpoq, tassalu suliami pissusiviusuinnaanngitsut aammali suliap inatsiseqartitsinikkut tunngavigisai pillugit suliami illua'tungiusoq isumaanik tusarniaavigineqartassasoq.

Inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik pisussaaffiup taassuma – suliami aalajangiisoqannginnerani - oqartussaasup atorfeqartitaasoq oqartussaasup nammineq suliamik paasinninneranik (paasinninnerigallagaanik), pissutsit atuuttut naapertorlugit allakkatigoortuusariaqartumik, matumani pissusiviusut inatsiseqartitsinikkut atuuttut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kiisalu – suliaq uppernarsaasersuinikkut apeqqutinik imaqarpat – oqartussaasup uppernarsaatit pillugit nalilliineranik nalinginnaasumik nassuiaatissallugu pisussaaffeqarnera nassataraa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi tassani siunertarineqartoq tassaavoq atorfeqartitaasoq suliami pissusiviusut oqartussaasup aalajangiinermini tunngaviusunut ilaatinniagai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqassasoq. Taamaaliornikkut atorfeqartitaasoq paasissutissat pigineqartut oqaaseqaateqarfiginissaannut, naqqiissuteqarnissaminut ilassuteqarnissaminullu periarfissaqalissaaq, kiisalu suliaq pillugu isummani pillugit nassuiaateqarnissaminut aamma periarfissaqalissalluni.

Taamaattumik atorfeqartitaasoq pineqartup atorfimmik ingerlatsinera pillugu paasissutissat pineqartup soraarsitsinissamik ilimasaarneqarnissaanik aalajangiinerminut atatillugu oqartussaasup pingaartillugit isiginiarsimasarpiai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqassaaq. Atorfeqartitaasoq oqartussaasup suliami aalajangiinnginnerani soraarsitsiniarneq pillugu tunngavippiaasut inatsiseqartitsinikkullu tunngaviusut pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqassaaq.

Oqartussaasup atorfeqartitaasoq suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaaviginngippagu soraarsitsineq atuussinnaassuseqassanngilaq.

Tunngavilersuineq:

A-p soraarsinneqarnissaanik kommunip aalajangiinera 23. april 1997-imeersoq tunngavilersuummik imaqanngilaq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22-mi aamma § 24-mi aalajangersarneqarpoq aalajangiineq suliami illua'tungiusumut tapersiisuulluinnanngitsoq tunngavilersorneqassasoq. Malittarisassat taaneqartut imaattunik oqaasertaqarput:

"§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusunik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni."

"§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununnga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanerminik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat, tak. § 15."

Tunngavilersuisoqanngilluinnarsimappat aalajangiineq atuussinnaassuseqassanngilaq.

Kommunip suliamik suliarinninneranik naliliinera:

Kommunip atorfeqartitaasumik soraarsitsinermut tunngaviusoq naammattumik paasissutissiissutiginagu sorarsitsisimanera, soraarsitsinnginnermi suliami illua'tungiusup isumaanik kommunip tusarniaasimannginnera aamma pineqartup tunngavilersuutinik nalunaarfigineqarsimannginnera isorisarialerujussuartut isigaakka.

Isumaqarpunga soraarsitsineq taakku nassatarisaannik atuussinnaassuseqanngitsoq, kommunilu qinnuigaara tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarfigeqqullunga.

Oqaaseqaatikka allat:

Paasivara kommunip A-mik atorfinitsitsinerani allakkiaq malittarisassat suut malillugit atorfeqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu paasissutissanik imaqanngitsoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7 malillugu ingerlatsivimmi oqartussaasup inuit oqartussaasup suliassaqarfiata iluani apeqqutit pillugit saaffiginnittut pisariaqarnera naapertorlugu ilitsersussavai.

Pisortat ingerlatsivianni atorfinitsitsisoqartillugu atorfeqartitaanerup malittarisassat suut malillugit atorunnaarsinneqarnissaa ilisimassallugu sulisumut pingaartuuvoq.

Taamaattumik isumaqarpunga atorfeqartitaasoq tjenestemandiunngippat, imaluunniit atorfeqartitaanerup atorunnaarnera isumaqatigiissummi malittarisassanit atorfeqartitaanermut atuuttunit aalajangersaavigineqarpat atorfeqartitaanerup qaqugukkut atorunnaarnissaa nassuiassallugu kommuni pisussaaffeqartoq.

Taamaattumik inassuteqaatigaara kommunip inuit ataasiakkaat isumaqatigiissuteqarfigalugit atorfinitsitsinermini atorfeqarnerup malittarisassat suut malillugit atorunnaarnissaanik atorfinitsinneqartoq ilisimatittassagaa.

A allakkat uku assilinerinik ilisimatitsissutitut nassippara."

Kommunimit tusagaqannginnama kommuni inassuteqaatigisama sutigut pissutissaqalersitsinerannik uannut nalunaaruteqaqqullugu allakkatigut 18. december 2002-meersutigut qinnuigaara.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani kommunimit akissummik tigusaqarsimanngilanga.

3. Kommunimi sulisumik soraarsitsineq. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassanik paasinninneq. Suliap amigaatilimmik paasissutissartalersugaanera amigaatilimmillu tunngavilersugaanera.

Innuttaasoq kommunimi atorfimmit qinnuteqaataanngitsumik soraarsitaasimasoq Ombudsmandimut naammagittaalliorpoq, suliarli Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 2 malillugu pisoqalisoorsimalluni. Ombudsmandi aalajangerpoq suliaq nammineerluni misissuiffiginiarlugu.

Sulisup aalakoorpallaarnini pissutigalugu akisinnaassannginneranik naliliineq kisiat tunngavilersuutigalugu illua'tungiusup isumaanik kommunip tusarniaasimannginnera Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

Aammattaaq soraarsitsinermut tunngaviusoq, tassalu pineqartup nipangiussisussaatitaanerminik suliffimmi avataani unioqqutitsisimaneranik kommunip piaariitsoornikkut paasisaqarsimanera, kommunip uppernarsaasersorsimanngimmagu Ombudsmandip

kommuni isornartorsiorpaa. Tamatumunnga atatillugu Ombudsmandip oqaatigaa ingerlatsiviup aalajangiinera ilimaginninnernik, taamaassorinninnernik tunngavinnilluunniit uppernarsaasersorneqarsinnaanngitsunik tunngavalersorneqassanngitsoq. Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip kommuni soraarsitsinermik aalajangiineq amigaatilimmik tunngavilersorsimammagu isornartorsiorpaa. Aalajangiineq Ombudsmandip atuussinnaassuseqanngitsutut isigaa, tamannalu sunik nassataqassanersoq kommunip isummerfigissagaa inassuteqaatigalugu.
(J. nr. 11.73.21.01/074-01)

K Kommunip A-mik kommunimi overassistentitut atorfimmit qinnuteqaataanngitsumik 1998-imi soraarsitsineranut atatillugu pissutsit aalajangersimasut nammineerlunga misissuiffiginiarlugit aalajangertunga 22. august 2001-imi nalunaarutigaara, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5.

Allakkat 8. oktober 1996-imeersut tunngavigalugit A kommunimi ”nutserisutut/sulisutut” atorfinitsinneqarpoq, 15. september 1996-imi atuutilersumik. Atorfinitsitsineq Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma SIK-p niuernermi allaffinnilu sulisut pillugit isumaqatigiissutaat tunngavigalugu pisimavoq.

Suliami allakkiamit erserpoq kommunip A 2. maj 1997-imi mianersoqqussummik imaattumik tunisimagaa:

”KOMMUNALDIREKTØRIP ALLAKKIAA, 2. MAJ 1997
SULIAQ SULISUMUT UUNGA TUNNGASOQ: A, ...

A ullumi oqaloqatigineqarpoq, ilaatigut pingaartumik oqaluttarissanik suliaminik ingerlatsineranik naammaginninnginneq, ilaatigullu aalakoorluni suliartorneranut assersuutit marlussuit, kingullermik ippassaq 1. maajimi – pisortaqatigiit ataatsimiinneranni – tassani angerlaqqusinera – tunngavigalugit kommunimi atorfeqartitaanera pillugu.

Oqarfigaara oqaloqatigiinnermut matumunnga atatillugu oqaasiinnartigut mianersoqquneqartoq, ippassaq aalakoorluni suliartorsimanera pissutigalugu, taamaalioqqikkunilu allakkatigut mianersoqqussummik tunineqarnissani naatsorsuutigissagaa, tamatuma kingornatigut soraarsinneqaatigisinnaasaminik.

Qaammatit marluk matuma siorna suliffinnit soraarniuteqarnerma kingorna A-p suliffimmi tassaniiginnarnissaminik aamma kissaateqannginnini pillugu isumaliutersuuteqarnini uannut arlaleriarluni oqaatigisarsimammagu aamma oqarfigaara pisunik naliliinera tassaasoq atorfimminit soraarniuteqarnissaa isumatusaarnerpaassasoq, taamaalilluni suliaanik naammaginninnginneq imigassamillu atuinera pissutigalugit kommunimit soraarsinneqannginniassammat.

A tamatumunnga akilluni oqarpoq maanngaanniit augustimi nuunnissartik (tassa pequtitik nammineq pigisatik umiarsuakkut nassiussinnaagamikkit, taakku amerlanersaat kommunimit atukkiussaapput) piffissami kingullermi ...-lu assut oqaluuserisarsimagitsik, massakkullu pimoorullugu oqaluusereqqinniaritsik, tamatumalu kingorna nalunaaruteqarniarluni. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip A mianersoqqussummik 13. juni 1997-imi imaattumik tuneqqippaa:

”Arlaleriarlutit pissutissaqanngitsumik suliffinnut takkutinngitsoortarnerit pissutigalugu kingullermik ullumikkut, matumuuna allakkatigut mianersoqqussummik tunineqarputit.

Matumuuna erseqqissarneqassaaq taamatut pissutissaqanngitsumik agginngitsooqqissagaluaruit ilimagissavat soraarsitaanissat.

Matumuuna allakkiap nuutinneratigut ilanngunneqartukkut allakkat tigusimanerat uppernarsaqquneqarpoq.”

Kommunip A mianersoqqussummik 2. januar 1998-imi tuneqqippaa:

”Allakkatigut mianersoqqussut

Matumuuna aalakoorlutit 23. december 1997-imi ullaap tungaani suliartorsimanerit pillugu allakkatigut mianersoqqussummik (skriftlig advarsel) tunivakkit.

Nammineerlunga ulloq taanna nal. 09.20 oqaatsit atorlugit angerlaqqusariaqarsimavagit siusinnerusukkut periarfissaqannginnera pillugu, tassa ullaamiit oqarasuaatikkut oqaluussaqarnerit pillugu.

Erseqqissassavara 1997-imi majip aappaani aamma junip 13-iani ilinnut mianersoqqussutit saqqummiussaasimasut suli atuummata.

Mianersoqqussut manna periarfissaq naggataavoq, tullianik sulinerup tungaatigut pissusissamisuunngitsumik iliorneq toqqaannartumik soraarsitaanermik kinguneqartussaavoq.

Mianersoqqussutip matuma tigusimanera allakkap ataatigut atsiornikkut uppernarsassavat.”

Suliami A-mut sulisutut tunngasumi allakkiaq imaattoq taamatuttaaq 2. januar 1998-imeersoq allagaatini ilaavoq:

”A & imigassamik ajornartorsiuteqarunarnera

A-mut allakkatigut mianersoqqussummik tunniussinermut atatillugu, mianersoqqussutip tunniunneqarnerata kingorna, neqeroorfigaara akiliunneqarluni Qaqiffimmiissinnaasoq, tamanna pisariaqartillugu misigisimaguni.

A imigassamik ajornartorsiuteqarnerluni erseqqissumik oqaaseqanngilaq, isumaqatigiissutigaarpulli – arlaleriarlunga kajumissaarereersunga – neqeroorutima oqaloqatigiissutiginissaanut arlaatigut pisariaqartitsisutut misigisimaleruni tamanna uterfigeqqissinnaagaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna A 23. marts 1998-imi qinnuteqaataanngitsumik kommunip soraarsippaa:

”Soraarsitsineq

Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut, Finansministeriap aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata akornanni niuernermi allaffimmilu sulisut pillugit isumaqatigiissutip § 37, imm. 2 naapertorlugu matumuuna soraarsinneqarputit atuutilertumik:

30. juni 1998

ullullu taassuma nalliunnissaanut suliffiit ingerlatiinnassavat.

Soraarsitsinermut patsisaapput sisamanngorneq, 19. marts 1998 napparsimanerarlutit aalakoorlutit suliffinnut iseravit, kiisalu 20. marts 1998 nalunaaruteqarnak sulinngitsooravit aalakoorlutit takussaallutit.

Minnerunngitsumillu aallaaviupput mianersoqqussutit 02. maj 1997 aamma 13. juni 1997 kiisalu 02. januar 1998-meersut, tamarmik imigassartorsimallutit suliffinnik suliarnillu sumiginnaanernik aallaavillit. Mianersoqqussummut tunniunneqartumut 02. januar 1998 atatillugu eqqaassavara tassani erseqqissumik taaneqarmat mianersoqqussut taanna periarfissaq naggataajusoq, tullianillu sulinerup tungaatigut pissusissamisuunngitsumik iliorneq toqqaannartumik soraarsitsinermik kinguneqartussaasoq.

Soraarsitaanermut atatillugu eqqaarusuppara soraarsitaanissavit tungaanut sulinissat kissaatigineqarmat, soraarnissarpillu tungaanut sulinernut atatillugu pissusissamisuunngitsumik iliuuseqassagaluaruit, tamanna atorfinnik peersitaanermik kinguneqarsinnaammat.

Atorfinnut atatillugu inigisat ulloq 30. juni 1998 tikillugu inigisinnaavat pisatallu kommunip pigisai atorsinnaallugit. Ullulli taassuma kingorna illu pineqartoq B. nr. … pisatallu kommunip pigisai qimattariaqassavat.

Allakkap matuma tigunera allakkap assilinerani atsiornikkut uppernarsaqqunneqarpoq."

Aalajangiineq taanna kommunip allakkatigut 27. marts 1998-imeersutigut sivikitsumik piffissaqartitsilluni qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsininngorlugu imatut allanngortippaa, taamatuttaarlu tamatumunnga peqatigitillugu kommunip A suliffimmit peersillugu:

"Suliffimmit ingerlaannartumik tunuartitsineq

Innersuussutigalugu kommunip soraarsitsineq pillugu allataa, tigusimaneralugu uppernarsarsimasat, allagaq ..., ulluligaq 23. marts 1998, matumuuna nalunaarfigissavagit

1. ingerlaannartumik atuuttumik suliunnaartitaasutit, ullumimiit,
2. kommunip allaffianut matuersaatit ingerlaannartumik tunniutissagitit,
3. ataasinngorneq 30. marts 1998 suliffinni atortutit nammineq pigisatit aareersimassagitit kingusinnerpaamik nal. 14.40 – taamaattoqanngippallu nammineq pigisatit ilinnut ulloq taanna kingusinnerpaamik nal. 15.00 aanneqarumaartut,
4. ingerlaannartumik atuuttumik suliunnaarsitsineq aallaaveqarpoq suliffernut tunngasut inunnullu ataasiakkaanut tunngasut nipangiussimasassatit 26. marts 1998 unnukkut ... Hotelimi katerisimaartunut akornannilu nipiliuutigisimagakkit,
5. ingerlaannartumik atuuttumik suliunnaarsitsineq aallaaveqarportaaq kingumut nalunaaruteqaqqaarnak 27. marts 1998 suliartunngitsoornerit, naak aalakoorlutit takussaagaluarlutit,
6. ingerlaannartumik atuuttumik suliunnaartitaanernut atatillugu inigisat ... qimareersimassavat 30. april 1998. Qaammat taanna illumut akiliutissat feriapengessarnik nalinginnaasutut ilanngaataajumaarpoq,
7. allakkap matuma tigunera allakkap assilineratigut atsiorlutit uppernarsassavat.

Eqqaasitsissutigissavaralu ingerlaannartumik suliunnaarsitaanernut atatillugu akissarsiatit aamma ingerlaannartumik unitsitaammata."

Kommunip qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsisimanera A-p uannut 22. november 2000-imi naammagittaalliuutigaa.

Naammagittaalliuutip suliarinissaa itigartitsissutigalugu 21. maj 2001-imi nalunaarutigaara, imatut allallunga:

”Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2 malillugu naammagittaalliuut pisut naammagittaalliuuteqarnermut pissutaasut pinerannit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu tunniunneqarsimasussaavoq.

Pissutsit naammagittaalliuutigisatit ukioq ataaseq sinnerlugu qaangiuttoq pisimammata naammagittaalliuutit pisoqalisimavoq. Taamaattumik naammagittaalliuutit suliarisinnaanngilara.

Suliami ilinnut tunngasumi imaassinnaavoq inatsiseqartitsinikkut soqutigisat pingaaruteqartut innarlerneqarsimasinnaasut. Aammattaaq naammagittaalliuutinni soraarsitsinermi pisimasut assingi pillugit K Kommuni pillugu naammagittaalliuut alla ataaseq tigusimavara.

Taamaattumik suliami ilinnut tunngasumi K Kommunip inatsiseqartitsinikkut periaasia nammineerlunga misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga.

Matuma kingorna suliap suliarineqarnerani annertunerusumik akuliutsinneqaqqissanngilatit, kisiannili suliaq inerneqariarpat tamanna pillugu ilisimatinneqarumaarputit.”

Kommunimullu 22. august 2001-imi imatut allappunga:

„Allakkatigut 21. maj 2001-imeersutigut A nalunaarfigaara kommunip qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsisimanera pillugu naammagittaalliuutaanut atatillugu annertunerusumik iliuuseqarnissara itigartitsissutigigiga.

Suliap suliarineqarnissaanik itigartitsininnut tunngavilersuut tassaavoq naammagittaalliuutip naammagittaalliornissamut piffissaliussap Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 2-mi aalajangersarneqarsimasup naareerneratigut tunniunneqarsimanera. A-mut allakkama assilineri ilanngullugit nassiunneqartut innersuussutigaakka.

Matumunnga peqatigitillugu kommunip suliami allagaatai atukkiunneqarnerannut qujallunga utertillugit nassiuppakka.

Kommunilli suliami allagaatai misissoreerlugit isumaqarpunga kommunip suliamik suliarinninnera kukkuluttorfiusimasinnaasoq, taamaalillunga kommunip suliamik suliarinninnera nammineerlunga misissuiffigisariaqarlugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5.

Taamaalillunga siullertut paasivara kommunip suliami allagaataanit ersinngitsoq kommunip A-mik soraarsitsiniarluni 23. aamma 27. marts 1998-imi aalajangiinissaa sioqqullugu A suliami illua’tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarsimanersoq.

Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigineqarpoq suliami aalajangiinerit sioqqullugit A suliami illua’tungiusutut isumaanik kommunip tusarniaavigisimaneraa nassuiaqqullugu.

Aappaattut paasivara soraarsitsinissamik aalajangiineq 23. marts 1998-imeersoq eqqarsaatigalugu tassani pissutsit soraarsitsinermut tunngavilersuutinut ilaatinneqartut makku innersuussutigineqarsimasut: Siullermik aalakoorluni suliffimmut takkunneq, nalunaaruteqaqqaarani pissutissaqarani suliartunngitsoorneq, taamatuttaarlu pingaartillugu isiginiarneqarsimalluni A-p pissutsit taakku assingi pillugit mianersoqqussutinik siusinnerusukkut tunineqartarsimanera.

Kommunip allagaani oqaasertaliussat “Minnerunngitsumik mianersoqqussutinik tunineqartarsimagavit…” atorneqarput.

Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigineqarpoq siusinnerusukkut mianersoqqussutaasimasut soraarsitsinermut tunngavilersuutini qanoq pingaaruteqartitsi-

galugit atorneqarsimanersut nassuiaqqullugu, tassani kommunip A-mik soraarsitsinissamik aalajangernerani taakku pingaaruteqartumik aalajangiisuusutut atorneqarsimanersut pingaartillugu nalunaarutigeqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliami allami 1999-mi ukiumoortumik nalunaarutinni suliatut 32-1-itut ilanngullugu naqinneqarsimasumi oqaaseqaateqarama mianersoqqussutit tassaasut ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerit, taamaattumillu atorfeqartitaasoq pineqartoq mianersoqqussummik tunniussisoqarnissaanik aalajangiisoqannginnerani suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqassasoq.

Taamaattorli suliami matumani A-mut mianersoqqussutinik tunniussinermut atatillugu suliap suliarineqarnera misissuininnut ilanngutissallugu naammattumik pissutissaqarsimanngilanga, tassami soraarsitsinissamik aalajangiinernut marlunnut taakkununnga atatillugu periaasaasimasoq aallukkumallugu aalajangerama.

Pingajuattut paasivara kommunip soraarsitsinissamik aalajangiinermini 27. marts 1998-imeersumi A-p nipangiussisussaatitaanerminik 26. marts 1998-imi ...-mi unioqqutitsisimanera innersuussutigisimagaa.

Kommuni qinnuigineqarpoq tassani pissutsit suunersut erseqqinnerusumik nassuiaqqullugit.

Sisamaattut paasivara kommunip soraarsitsinissamik aalajangiinermini 27. marts 1998-imeersumi A ineqarnermut akiliutinut akiitsoqarpat taakku sulinngiffeqarnersiutinit ilanngaatigineqarnissaat oqaatigisimagaa.

Kommuni qinnuigineqarpoq tamanna pisimanersoq, taamaassimappallu periaatsip taamaattup sumik inatsisitigut tunngaveqarnera nassuiaqqullugit."

Kommuni 16. oktober 2001-imi imatut akivoq:

„Allakkat qulaani taaneqartut innersuussutigalugit kommuni imattunik matumuuna saqqummiussissaaq:

Siullermik

Kommunip aalajangiinnginnerini suliami illua'tungiusoq isumaanik tusarniaaviginiarlugu soorunami misilinneqarsimagaluarpoq, kisianni inuk aalakoortorujussuaq ajornartorsiutiminik nassuerutiginnikkumanngitsoq attaveqarfiginiassallugu ajornakusoortorujussuuvoq, tak. allakkiaq 02. januar 1998-imeersoq, tassanimi akiliunneqarluni Qaqiffimmiinnissaq kommunaldirektørip neqeroorutigisimagaluarmagu.

Kommunip 23. marts 1998-imi aalajangiinera tassaavoq isumaqatigiissut tunngavigalugu inatsisinik unioqqutitsinani pineqartumik soraarsitsinissaq, tassami pineqartup imigassamik ajornartorsiuteqarnini nassuerutigiumanngimmagu.

Sapaatit akunnerat naanngitsorluunniit pineqartup imigassamik atuinera ajornartorsiutaaqqilerpoq, matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq soorunalimi aamma misilinneqarsimagaluarpoq, kisianni qulaani oqaatigineqartutut inuup aalakoortorujussuup attaveqarfiginiarnera ajornakusoortuuvoq, taamaatumillu suliffimmit peersitsinissaq aalajangiunneqarluni, soorlu tamanna 23. martsimi allaaserineqarlunilu oqaluttuarineqartoq.

Kommuni 27. marts 1998-imi iliuuserisamisut iliuuseqarsimanngitsuuguni 23. marts 1998-imi allassimasani tamaasa annaasimassagaluarpai.

Aappaattut

Siullermik-p ataani akineqarsimasutut isigineqarpoq.

Pingajuattut

Taamanikkut kommunaldirektøriusoq pissutsit taakku pillugit allakkiorsimanngimmat tamanna erseqqinnerusumik nassuiarsinnaanngilarput.

Sisamaattut

Taamaaliortoqarsimanngilaq. Akissarsiat allagartaannit 03/98-imit erserpoq apriili 1998-imi ineqarnermut akiliutit ilanngaatigineqarsimasut, pineqartorlu apriilip naanerani K-mit aallarpoq.

Sulinngiffeqarnersiutisiassanit ilanngaassinissaq pisariaqarsimappat taamaaliortoqarsimassanngikkaluarpoq, tamaaliornermi inatsisinik unioqqutitsinerummat.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

„Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup ingerlanneqarneranut atatillugu suliamik suliarinninneq:

Aallaqqaasiullugu malugeqquara kommunimut allakkanni 22. august 2001-imeersuni oqaatigigiga suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pisortani atorfeqartitaasut mianersoqqussummik tunineqartarnerannut atatillugu aamma atuuttoq. Taamaattorli mianersoqqussutit A-p soraarsinneqarnissaa sioqqullugu tunniunneqarsimasut ilanngullugit misissuiffiginissaannut naammattumik tunngavissaqarsimanngilanga.

Kommunip akissutaa imatut paasivara suliami illua'tungiusoq isumaanik tusarniaavigineqarsimanngitsoq, tassami kommuni isumaqarsimammat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq ingerlanneqarsinnaanngitsoq, A ima aalakoortigimmat, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq iluaqutaasinnaanani.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommunip akissutaa imatut paasivara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup oqaasiinnartigut pinissaa kommunip tunngavigisimagaa.

Aammattaaq isumaqarnarpoq A-p pillugu oqaaseqaatiminik pissutsinut suliami soraarsitsinissamik aalajangiisariaqalernernut marluusunut uiggiullugit nalunaarutiginninnissaa kommunip aallaavigisimagaa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi malittarisassat taamatut atorneqarnerat inatsisinik eqqortitsisuunngitsoq isumaqarpunga. Siullermik oqaatigaara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup allakkatigoortuunissaata aalajangersimasumik tunngaviunissaa inissereerneqarsinnaanngitsoq.

Suliamili illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat suliap suliarineqarnerata allakkatigut ingerlanneqarnissaanik tunngaveqarput.

Taamaattorli tusarniaariaatsimik toqqaaniarnermini kommuni nammineq toqqaaginnarsinnaanngilaq.

Taamaalilluni suliami illua'tungiusup isumaanik oqaasiinnartigut tusarniaanissamik toqqaanermi tusarniaariaatsip taassuma allakkatigut tusarniaanermit suliamik annertunerusumik paasissutissiisuunerunissaanik kommunip naliliinera tunngaviusariaqarpoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutip qaqugu tunniunneqarsimanissaa eqqarsaatigalugu oqaatigaara suliami illua'tu-

ngiusoq oqartussaasup aalajangiiniarnermini tunngavigisai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut naammaginartumik periarfissinneqassasoq.

A-mut pilertortumik iliuuseqarnissamik kommunip pisariaqartitsisimanerata suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup ingerlanneqarnerani tunngaviusunik nalinginnaasunik saneqqutsinissamut kommuni pissutissaqarlersinngilaa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq oqartussaasup suliamik paasissutissartalersuineranut ilaasoq innuttaasut inatsisitigut inarlitsaalineqarneranni qularnaveeqqutaavoq saneqqunneqarsinnaanngitsoq.

A-p suliffimmit peersinneqarnissaa pisariaqartoq kommuni isumaqarpat tamanna misissuinerup ingerlanneqarnerani A-p suliffimmut iseqqusaajunnaarsinneqarneratigut iliuusaagallartutut pisimasariaqaraluarpoq.

Pingaartumik 27. marts 1998-imi soraarsitsinissamik aalajangiineq ilaatigut nipangiussisussaatitaanermik ippassaammat unioqqutitsinermik tunngaveqartoq eqqarsaatigalugu aamma taamatut oqaatigaara taamaattoqarnerata immini suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamik piffissaqartitaanissamillu piumasaqaataasut nalinginnaasut saneqqunneqarnissaannik kommunip toqqaanissaa pissutissaqalersinngikkaat.

Taamaattumik inerniliillunga oqaatigisariaqarpara soraarsitsinissamik aalajangiinerit marluusut naammassiniarneqarneranni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi malittarisassat kommunip malissimanngikkai.

<u>Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat malinneqannginnerisa inatsisitigut sunniutigisaat:</u>

Suliani soraarsitsinernut tunngasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat saneqqunneqarnerisa soraarsitsinerup atuussinnaassuseqannginera aallaavittut kingunerisarpaat, tassami atorfeqartitaasup qularnaveeqqusiivigineqarnerani maleruaqqusap saneqqunneqarnera tassani pineqarmat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara uanga paasinninnera malillugu suliap eqqortumik suliarineqarnermigut allatut inerneqarsimasinnaanera kommunip uppernarsaruminaatsittorujussuussagaa, tassami pissutsit soraarsitsinermut tunngaviusimasut allakkatigut pisariaqartumik uppernarsaaserneqarnissaat kommunip qulakkeersimanngimmagu.

Suliami illua'tungiusumik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat kommunip suliami malissimanngimmagit isorisarialerujussuartut isumaqarfigaara.

Suliap paasissutissartalersorneqarnissaanut kommunip pisussaaffeqarnera eqqarsaatigalugu 27. marts 1998-imi soraarsitsineq pilllugu matuma kinguliini oqaaseqaatikka aamma innersuussutigaakka.

<u>Kommunip tunngavilersuisussaatitaanera.</u>

Kommunip 23. marts 1998-imi soraarsitsinerminut tunngavilersuummini pissutaasut makku taasimavai:

„Soraarsitsinermut patsisaapput sisamanngorneq, 19. marts 1998 napparsimanerarlutit aalakoorlutit suliffinnut iseravit, kiisalu 20. marts 1998 nalunaaruteqarnak sulinngitsooravit aalakoorlutit takussaallutit.

Minnerunngitsumillu aallaaviupput mianersoqqussutit 02. maj 1997 aamma 13. juni 1997 kiisalu 02. januar 1998-meersut, tamarmik imigassartorsimallutit suliffinnik suliarnillu sumiginnaanernik aallaavillit. Mianersoqqussummut tunniunneqartumut 02. januar 1998-imut atatillugu eqqaassavara tassani erseqqissumik taaneqarmat mianersoqqussut taanna periarfissaq naggataajusoq, tullianillu sulinerup tungaatigut pissusissamisuunngitsumik iliorneq toqqaannartumik soraarsitsinermik kinguneqartussaasoq."

Tunngavilersuummit tassannga erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq soraarsitsinissamik aalajangiinermi pissutsit taamaaleqqinnerat aalajangiisuusumik pingaaruteqartutut isigineqarsimanersoq.

Kommunip uannut akissutaa imatut paasivara suliap siusinnerusukkut ingerlasimanera kommunip aalajangiisuusumik pingaaruteqartutut isigisimagaa.

Kommunip tunngavilersuisussaatitaanerata qanoq annertutiginera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi allaaserineqarpoq, imatullu allassimasoqarluni:

"Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakku atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut."

Kommunip oqaatsinik ukuninnga atuinera "minnerunngitsumillu allaaviupput mianersoqqussutit" paasinninnera malillugu erseqqarluttorujussuuvoq, tassami malittarisassat issuarneqartut nassatarimmassuk kommunip tunngavilersuummini pisariaqarnera naapertorlugu A-mut erseqqissartariaqarsimagaluaraa suliamut atatillugu pissusissamisuunngitsumik iliuuseqarnerit qalleqqittut pineqarnerat kommunip aalajangiisuusutut pingaartillugu isiginiarsimagaa.

Tunngavilersuineq pillugu malittarisassanik kommunip malinnissimannginnera assut ajuusaarnartuuvoq.

<u>27. marts 1998-imi soraarsitsinermut tunngaviusoq:</u>

Kommunip aalajangiinermini oqaatigaa soraarsitsinermut tunngaviusoq ilaatigut tassaasoq A-p nipangiussisussaatitaanerminik ...Hotelimi 26. marts 1998-imi unioqqutitsisimanera.

Pisumi tassani suut pineqarsimanersut kommunip erseqqinnerusumik nassuiarsinnaasimanngilai.

Tamatumunnga atatillugu suliap paasissutissartalersornissaanut kommunip pisussaaffeqarnera allaaserissallugu naleqquttutut isigaara.

Taamaalilluni aalajangiisoqannginnerani suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnissaa kommunip akisussaaffigaa.

Tassani pineqarpoq oqartussaasup illersorneqarsinnaasumik aalajangiisinnaajumalluni suliaq pisariaqarneratut annertutigisumik misissussagaa.

Aammattaq tassani pineqarpoq aalajangiineq taamaassorinninnernik, tunngavinnik taamaassangatitsinernilluunniit kommunimit uppernarsarneqarsinnaanngitsunik tunngaveqassanngitsoq.

Pisumi matumani – 27. marts 1998-imi aalajangiinerup oqaasertai malillugit – kommunip tusarsimavaa A-p nipangiussisussaatitaanini illoqarfiup akunnittarfiani unioqqutissimagaa.

Taamaattumik paasissutissap taassuma qanoq ililluni kommunimit pissarsiarineqarsimanera pillugu suliami allakkiortoqarsimasussaagaluarpoq (imaluunniit allakkatigut nalunaarutiginninneq pigineqartussaagaluarluni).

Aammattaaq kommunip aalajangiinerata taamaassorinninnernik taamaassangatsitsinernilluunniit tunngaveqartussaannginnera eqqarsaatigigaanni kommunip A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigisimasussaasimagaluarpaa, suliap paasissutissartalersorneqarneranut ilaatillugu, aamma tak. suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu qulaani oqaaseqaatikka.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga pisup kommunip paasisaata suminngaanneerneranik upernarsaatit kommunip qulakkeersimanngimmagit, kommunillu pissumik erseqqinnerusumik misissuisimannginnerata nassatarigaat pisup taassuma A-p soraarsinneqarneranut tunngavilersuutinut inatsisinik unioqqutitsinani ilanngunneqarsinnaannginnera.

Kommunip suliamik amigartumik misissuisimanera assut isorisariaqartutut isigaara.

<u>Sulingiffeqarnersiutisiassanit ilanngaassinissamik apeqqut:</u>

Sulinngiffeqarnersiutisiassanit ilanngaassisoqarsimanngitsoq kommunip oqaatigaa, kommunilu oqarluni taamatut ilanngaassineq inatsisinik unioqqutitsinerusoq.

Taamaattumik tamatumunnga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

<u>Naggataarutaasumik oqaaseqaatikka:</u>

A-p inatsisitigut illersugaanerani qularnaveeqqutinik pingaaruteqartunik kommunip saneqqutsisimanera eqqarsaatigalugu isumaqarpunga 23. aamma 27. marts 1998-imi soraarsitsisimanerit atuussinnaassuseqanngitsut.

Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigaara tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarfigeqqullunga.

A suliamik suliarinninnerma inerneqarneranik allakkatigut allatigut allakkallu uku assilinerinik nassinneratigut ilisimatippara."

Allakkani 3. oktober 2002-meersuni K Kommuni suliassamik eqqaasippara.

K Kommuni tamanut tunngasumik allakkani faxikkut nassiunneqartuni, 15. oktober 2002-mi tigusanni, suliat Atorfeqarfimmi ingerlanneqartut assigiinngitsut pillugit ilaatigut aamma imaattumik nalunaaruteqarpoq, A toqukkut qimagussimasoq. Tamatumunnga peqatigitillugu K Kommuni nalunaaruteqarpoq kommunip piffissami qaninnerpaami "suliap suli ataasiarluni assallanneqarnissaa" sulissutigiumaaraa.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani kommunimit suli tusagaqarsimanngilanga.

4. Kommunip sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortamik soraarsitsinera.

Ombudsmandip isornartorsiortariaqarluinnartutut isumaqarfigaa A-p K Kommunimit soraarsinneqarnissaanik aalajangiineq A-p eqqartuussissuserisuanit B-mit, taassuma allagassiaataatigut taassumalu atsiorneratigut, A-mut nalunaarutigineqarsimammat.

Ombudsmandi K Kommunimut inassuteqaateqarpoq kommunip aalajangiinini nammineq allagassiaatini atorlugit kommunimilu atsiortillugit suliarisassagai.

Pissutsit taakkua aalajangiinerup atorsinnaassuseqarneranik piiaaffiginninnissamut naammannerannik apeqqut Ombudsmandip tunngavissaasutigut ima pingaaruteqartigisutut isumaqarfigaa, eqqartuussivitsigut misilinneqartinnissaa naleqqunnerpaatillugu. (J. nr. 11.73.21.01/038-02)

Eqqartuusissuserisumit A-mit 16. april 2002-mi attaveqafigineqarpunga. Eqqartuussissuserisoq A oqarpoq sullitani A Ombudsmandimut naammagittaalliussamaartoq. K Kommunimi sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermik nakkutilliisutut atorfimminit A soraarsinneqarsimavoq, tamatumunngalu atatillugu ilaatigut sulisunut inissiamit inigisaminit kommunip inisseeqqissalluni pisussaaffeqaraluarluni anisissalluni isumaliutersuutigimmagu naammagittaalliuutiginiarlugu isumaliutersuutigalugu, ilaatigullu A isumaqarluni soraarsitsineq atuussinnaassuseqanngitsoq imaluunniit pissutissaqanngitsoq. Eqqartuussissuserisup A-p tamatumunnga atatillugu K Kommunip eqqartuussissuserisuanit allakkat 17. december 2001-imeersut assilineri ilanngullugit nassiuppai.

Allakkat 17. december 2001-imeersut taakku sunngiffeqarnermi sammisassaqartitsiniarnermik nakkutilliisumut A-mut nassiunneqarsimapput, eq-

qartuussissuserisup B-p allaffissiai atorlugit, allakkallu taakku eqqartuussissuserisup B-p atsiorsimallugit.

Suliamik suliarinninnera massakkut naammassivara.

Tulliuttuni suliaq allaaseraara, misissuininni paasisakka pillugit tunngavilersuummik ilaqartillugu.

Allakkanit 17. december 2001-imeersunit ilaatigut makku erserput:

”Pineqartoq: K Kommunimi sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermi nakkutilliisutut tjenestemanditut atorfeqartitaanerit.

15. oktober 2001-imi imatut allaffigaakkit:

”K Kommunip eqqartuussissuserisuatut qinnuigineqarpunga atorfeqartitaanerit pillugu suliami kommunimut sinniisooqqullunga.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup allakkatigut 24. november 2000-imeersutigut tjenestemandit pillugit inatsimmi § 20 tunngavigalugu ingerlaannartumik atuutilersumik suliunnaarsippaatit. Suliunnaarsitsinermut pissutaavoq sulinerup nalaani imigassartornissamik K Kommunip inerteqqutaanik unioqqutitsisimanermik pasitsaassaqarneq, biilernissamut allagartamik arsaarneqarsimagaluarlutit suliffimmut atatillugu biilerisamik ingerlatsisimanerit, allagartamillu arsaagaasimanerit qullersarisannut ilisimatitsissutiginnginnakku, tak. pisortaqarfiup ilinnut allagai 8. november 2000-imeersut.”

...

K-p illoqarfiani politiit oktober 2000-imi saaffiginninnerisa kingorna paasineqarpoq 23.-24. marts 2000-mi suliffinnut atatillugu biili GR ... aalakoorlutit aappassaanik ingerlateqqissimagit, biilernissamut allagartannik arsaarneqarnerit kommunimut ilisimatitsissutigisimanngikkit, taamaakkaluartorli GR ... ingerlattuarsimagit, allagartaqanngikkaluarlutillu siuliani taaneqartoq GR ... 16. oktober 2000-imi ingerlassimagit politiit kommunimut nalunaarutigimmassuk ingerlatsisarnerit aatsaat unitsissimagit.

K Kommunini kultureqarnermik atuartitsinermillu ingerlatsiviup KIIIP-imut allagaasigut 25. oktober 2000-imeersutigut Kalaallit Nunaanni atuarfeqarfimmi tjenestemanditut atorfeqartitaanerit piaarnerpaamik unitsinneqassasoq inassuteqaatigineqarpoq.

...

2001-imi junip aallartinnerani illit ilisimannittullu arlallit misissuiffigineqarnissi/killisiorneqarnissi kingorna killisiuinermik ingerlatsisoq Nalunaarummi 8. augustimeersumi aatsisartup kommunimut 13. augustimi tunniussaatigut inerniliivoq isumaqarluni pissutsit ataatsimoortillugit naliliiffiginerisa kingorna tjenestemanditut soraarsinneqarnissannut naammattumik tunngavissaqanngitsoq. ...

Tamatuma kingorna suliunnaarsitsigallarneq K Kommunimi Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfiata allakkatigut 24. september 2001-imeersutigut atorunnaarsippaa, tamatumunngalu peqatigitillugu nalunaarutigalugu akissarsiat sinneri ilinnut tunniunneqassasut. Aammattaaq nalunaarutigineqarpoq siunissami atorfeqartitaanerit isumaliutersuutigineqartoq, tamannalu pissutigalugu sulinngikkallassasutit. Tamatumunnga peqatigitillugu Kattuffik ilaasortaaffigisat, IMAK, tamanna pillugu ilisimatinneqarpoq.

Tamatuma kingorna tusarneqarpoq inooqatigisannik suliffippit avataatigut annersaasimanerit pissutigalugu annersaasimasutut unnerluutigineqarlutillu eqqartuussaasimasutit. Unnerluussissutip eqqartuussutillu assilineri Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfimmut nassiuteqqullugit kaammattorneqassaatit.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq tamanna tunngavigalugu 9. oktober 2001-imi ataatsimiinnermini aalajangerpoq soraarsinneqarnissat pillugu suliaq aallartinniarlugu, nalunaarfigalutillu tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30 tunngavigalugu qaammatinik pingasunik piffissaqartillutit qinnuteqaataanngitsumik (nalileereernikkut) soraarsinneqarnissat pilersaarutigineqartoq, suleqatigiinnermi ajornartorsiutit, mianersoqqussuteqartoqareersimagaluartoq naalasseriitsuliornerit kiisalu pisortani atorfeqarninnut atatillugu ataqqinassuseqartumik tatiginassuseqartumillu pissusilersornissamik unioqqutitsisimanerit pissutigalugit, tak. tjenestemandit pillugit inatsimmi § 12, imm. 1, taannami malillugu tjenestemandip maleruaqqusat nammineq atorfimminut tunngasut peqqusersuilluni malittussaammagit, taamatullu atorfimmi iluani avataanilu malunnartissalluni ataqqisaanermut tatigisaanermullu atorfimminut piumasarineqartumut naleqquttumik.

Tamatumunnga tunuliaqutaasoq tassaavoq suliffinni sulinerpillu avataani pissutsinik ilinnut tunngasunik ataatsimoortumik naliliineq, tassani immikkoortut naalasseriitsuliorneq pissutigalugu misissuinermi saqqummertut ilaallutik. Taakkunani ilaapput arnanut naalakkersuinikkut qullersarisanut suleqatinullu kinguaassiuutinut tunngasumik nuanniitsumik saaffiginneqattaartarnerit, suliassat malitseqartinneqarnissaat inaarsarneqarnissaallu eqqarsaatigalugit naammassisakippallaartarneq, suliffiup nalaani suliffiup qimanneqarnerani suleqatinut ilisimatitsisannginneq, suliartunngitsoortarneq il. il.

Ilinnik isornartorsiuineq saqqummersimasoq imigassamik atuininnik erseqqissumik aqussinnaanngisannik, qaangernissaanullu/unitsinnissaanullu kommunimit ikiorneqarnissannik kissaateqarfigisimanngisannik annertuumik pissuteqarpoq.

Taamaattumik 2000-ip aallartinnerani sapaatip akunnerata naanerani imerujussuareersimallutit, ”qarrussisimaartorsunneqalutit” malugisimaarlutillu suliartoqqissimanerit ataatsimiinnernilu najuukkaluarlutit ukisiinnarlutit peqataasimannginnitit annertuumik isiginiarneqarsimapput. Aammattaaq 2000-imi upernaakkut aalakoorlutit biilersimanerpit kingunerisaanik biilernermut allagartamik arsaagaasimaninnik qullersarisannut kalerriussisimannginnerit annertuumik isiginiarneqarpoq, taamatuttaarlu allagartamik arsaarneqarsimanerit soqutiginagu biilimik ingerlatsiinnarsimanerit isorisarialerujussuartut isigineqarpoq, sulilu sakkortunerusumik isiginiarneqarluni politiit pissutsit tamakku pillugit kommunimut saaffiginninnerisa kingorna aatsaat tatineqarujussuareerlutit tamakku pillugit paasissutissanik saqqummiussinerit.

...

Suleqatigiinnermi ajornartorsiutit taaneqartut saniatigut soraarsitsissamaarnermi tunngavilersuutitut ilaavoq 2. november 1999-imi mianersoqqussut nalunaarutigineqartoq eqqarsaatigalugu naalasseriitsuliorsimanerit. Imaappoq 2000-imi siusinnerusukkut imereersimallutit malugisimaarlutit suliartortarsimasutit sulisarsimallutillu il.il., biilernermut allagartamik arsaagaaqqinnerit, tamanna pillugu kommunimut ilisimatitsissuteqannginnerit ilaalu ilanngullugit isiginiarneqarsimasut, ataatsimut isigalugit pissutsit aqunneqarsinnaanngitsumik imigassartornermik takutitsisut, mianersoqqussummi/ ALLAKKIAQ-mi 2. november 1999-imi mianersoqquneqarsimaninnut tunngaviusunik unioqqutitsinerit.

Aammattaaq pissutsinik ilinnut tunngasunik taamalu K Kommunimut attuumassuteqaannarnissannik ataatsimoortumik naliliilerni annertuumik isiginiarneqarput atorfinnut atatillugu pissuserissaarnissamik piumasaqaataasut (ataqqineqarneq tatigineqarnerlu eqqarsaatigalugit), ilinnut tjenestemanditut qulliunerusutut atorfeqarninni pissutissaqartumik piumasaqaatigineqarsinnaasut, sulininni sulinerpillu avataani unioqqutissimasatit ... . Aamma taamatut atuuppoq kommunip suliffimmut atatillugu biiliutaanik aalakoorlutit ingerlatsinerpit kingulliup kingorna biilinik ingerlatsinissamut allagartamik arlaleriarlutit arsaagaasarsimanerit. Tamatumunnga atatillugu sakkortusaataasumik ilaavoq allagartaarneqarninnik kommunimut ilisimatit-

sissuteqarsimannginnerit. Aammattaaq suliffiup avataatigut annersaaneq pissutigalugu unnerluutigineqarnerit eqqartuussaanerillu suliamut atatillugu ataqqineqarnissamik tatigineqarnissamillu aamma unioqqutitsineruvoq. ...

..."

... tusarniaanermut eqqartuussissuserisoq aqqutigalugu 31. oktober aamma 5. november 2001-imi akissuteqarsimavutit.

Tamatumunnga atatillugu ilaatigut illit eqqartuussissuserisunnut allappunga, tamannalu allakkannit 19. november 2001-imeersuni atuarneqarsinnaavoq:

"2. Suliffiup avataani annersaaneq.

Oqaaseqaatitit imatut paasivakka sullitat annersaaneq pissutigalugu unnerluutigineqarsimasoq eqqartuussaasimasorlu uppernarsarit. Nalugunanngilat sullitat tjenestemanditut pisussaaffeqarmat suliffimmini suliffimmilu avataani atorfimmut piumasaqaataasumik ataqqinassuseqarnermik tatiginassuseqarnermillu takutitsissalluni. Kommuni isumaqarpoq sullitavit inooqatigisaminik annersaasimanermigut atorfimmut atatillugu ataqqinassuseqarnissamik tatiginassuseqarnissamillu piumasaqaataasunik takutitsinngilluinnarsimasoq. Aammattaaq isumaqarpunga unnerluussissutip eqqartuussutillu assilineri tunniutissallugit pisussaaffeqartutit, tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq pisoq pillaatissiissutigineqarsinnaasoq alla ingerlasoq sullitavit oqaatigisimanngimmagu tamanna tatiginninnermik suli annikillileeqataasoq.

Sullitavit pinerluuteqarsimaneranik ilisimasaqarnerma sumit pinera pillugu ilisimatinneqarnissannik piumasaqarsinnaanngilatit.

..."

Eqqartuussissuserisoq A tamatuma kingorna illit aamma IMAK sinnerlusi allakkatigut 13. december 2001-imeersutigut tusarniaanermut inaarutaasumik akissuteqarpoq, tassanilu ilaatigut oqaatigalugu nalileereernerup kingorna qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsiniarneq suliamut attuumassuteqartumik tunngavilersugaanngitsutut isigigini, eqqartuussivikkoortumillu suliniuteqarnissaq naatsorsuutigineqassasoq.

Suliaq tamatuma kingorna K Kommunimi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarsimavoq, taassumalu 17. december 2001-imi ataatsimiinnermi aalajangersimallugu tunngavilersuutit qulaani taaneqartut tunngavilersuutigalugit nalileereernerup kingorna soraarsinneqassasutit.

Matumuuna nalunaarfigineqarputit qaammatinik pingasunik piffissaqartitaallutit qinnuteqaataanngitsumik .... soraarsinneqartutit.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Eqqartuussissuserisoq A aamma A oqarasuaatikkut nalunaarfigaakka apeqqutit taaneqartut pillugit naammagittaalliuutip suliarinissaanut massakkut tunngavissaqarnanga isumaqartunga.

Suliami ingerlanneqartumi kommunip suliamik suliarinninnera tunngaviusumik apeqqutinik saqqummiussisoq isumaqarama apeqqutit taakku nammineerlunga misissuiffiginissaat toqqarpara, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5.

Taamaattumik K Kommunimut 10. maj 2002-mi imatut allappunga:

"...

Kisiannili tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga kommunip suliamik suliarinninnerani immikkoortut ilaat tunngavissaasutigut apeqqutinik, nammineerlu-

nga misissuiffigisariaqakkannik, qassiinik saqqummiisut, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5.

Taamaalilluni siullertut tassani pineqarpoq kommunip aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaata A-p soraarsinneqarnissaa pillugu aalajangiinerata 17. december 2001-imeersup aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamit nalunaarutigineqarnani kommunilli eqqartuussissuserisuanit, taassuma ulloq taanna ullulikkanik allagaasigut, A-mut nalunaarutigineqarsimanera.

Kommuni qinnuigaara soraarsitsinissamik aalajangernermik kommunip nammineerluni A-mut nalunaaruteqarsimannginneranut pissutaasoq nassuiaqqullugu, taamatuttaarlu kommuni qinnuigaara aalajangernerup nalunaarutiginissaata siunnersuisartumut kommunip allaffissornerata avataaniittumut isumagisassanngortinneranut inatsisitigut tunngaviusumik paasinninnini nassuiaqqullugu.

Aappaattut tassani pineqarpoq soraarsitsinermut tunngaviusut ilaattut A avoqqaarineqarmat pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu pineqaatissinneqarsimanerminik pissutsillu allat pillugit pasineqarnerminik unnerluutigisassanngortinneqarnerminilluunniit kommuni nammineerluni nalunaarfigisimanngikkaa.

Kommuni qinnuigineqarpoq inatsisitigut sumik tunngaveqarluni kommuni tjenestemandip nammineerluni pissutsinik, tjenestemandinut inatsiseqartitsineq naapertorlugu soraarsitsinermik nassataqarsinnaasussanik, ilisimatitsinissaanik tjenestemandillu pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu pasillerneqarnernik eqqartuussivimmi suli aalajangiivigineqarsimanngitsunik ilisimatitsinissaanik piumasaqaateqarsinnaasutut imminut isiginersoq.

Pingajuattut eqqartuussissuserisup B-p eqqartuussissuserisumut A-mut allagaani 19. november 2001-imeersuni oqaatsit allassimasut issuarneqartut imaattut misissuiffiginissaannut pissutissaqarsorivara:

„Oqaaserisatit imatut paasivakka, sullitavit annersaasimasutut unnerluutigineqarsimanera eqqartuunneqarsimaneralu uppernarsarit.

...

Sullitavit pinerluuteqarsimaneranik ilisimasaqarnerma sumit pinera pillugu ilisimatinneqarnissannik piumasaqarsinnaanngilatit.“

Kommuni qinnuigaara issuarneqartuni oqaaseqatigiit kingulliit A-p suliami nammineq sulisorineqarnerminut tunngasumi suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneranut kattunneqarsinnaasutut kommunip isumaqarfiginninneranut kommunillu A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiilinnginnerani kommunip A-mut tusarniaanissaminik pisussaaffeqarneranut nassuiaateqaqqullugu.“

Eqqartuussissuserisoq, B, K Kommuni sinnerlugu 5. juni 2002-mi imatut akivoq:

”Inatsisilerinermi pisortap Michael Mikkelsenip kommunimut allagai 10. maj 2002-meersut akeqqullugit K Kommunip qinnuigisimavaanga.

Apeqqutinnut siullermut atatillugu oqaatigineqassaaq:

K Kommunip allaffissornermiluunniit aqutsisoqarfiup allap aqutsinikkut oqartussaasut aalajangiinerinik ingerlatseqqinnissamik eqqartuussissuserisumut tunniussisarnerat nalinginnaavoq. Tamanna allaffimmut matumunngaannaanngitsoq atuuppoq, aammali Kalaallit Nunaanni allaffinnut allanut atuukkunarluni. Tunuliaqutaasoq tassaavoq pingaartumik suliani eqqartuussivikkut suliassanngortinneqartussatut naliliiffigineqartuni imaluunniit naammagittaalliuutitut suliassanngortinneqartussatut naliliiffigineqartuni nukissaqarniarneq pissutigalugu sapinngisamik piaartumik eqqartuussissuserisumik akuliutitsinissamik kommunip naleqquttutut isiginninnera.

Tassani aamma ilaavoq atorfeqartitaasup taassumaluunniit kattuffittut ilaasortaaffigisaata eqqartuussissuserisumik ikiortissarsiorsimanerat, tamannalu pissutigalugu allaffigeqatigiittarnerup eqqartuussissuserisut akornanni ingerlanneqarnissaa naleqquttutut isigineqarsimalluni.

Suliassaqarfimmi tassani inatsisitigut malittarisassaqarnersoq taamaattumillu inatsisitigut ilaliisumik tunngavissaqarnersoq kommunip ilisimanngilaa. Aammattaaq taamatut periaaseqarnissamik inerteqquteqartumik malittarisassaqarnersoq takuneqarsinnaanngilaq. Periaaseq taanna ingerlatsinermi nalinginnaasumik ileqqorissaarnermut ilaasutut kommunip isigaa. Pisinnaatitaaneq kommunip eqqartuussissuserisumut tunniutinngilaa, eqqartuussissuserisorli aalajangiinernik ingerlatseqqiinnartussaalluni. Suliami illua'tungiusoq taamaaliornikkut pisinnaatitaaffimminik annaasaqanngilaq. Periaaseq taanna inatsisinik unioqqutitsisuunngitsutut kommunip isigaa.

Apeqqutit aappaat:

A sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermi nakkutilliisuunermini tjenestemanditut atorfeqartitaavoq, taamaattutullu suliffimmini suliffimmilu avataani atorfiup nassatarisaaanik ataqqinassuseqarnissamik tatiginassuseqarnissamillu piumasaqaataasunik eqqortitsisutut takutitsisussaalluni. K Kommunimi sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermi nakkutilliisoq tjenestemanditut qaffasissumik inissisimasuuvoq inuppassuarnut attaveqartartuusoq. Kommuni isumaqarpoq atorfimmut atatillugu ataqqinassuseqarnermik tatiginassuseqarnermillu takutitsinissamik piumasaqaat atorfimmi qaffakkiartornermut peqatigitillugu annertusiartortussaasoq. A qaffasissorujussuarmi inissisimavoq, taamaattumillu aamma suliffimmi avataani ataqqinassuseqarnermik tatiginassuseqarnermillu takutitsinissamik piumasaqarfigineqarnera annertoorujussuulluni.

Kommunip ilisimasai malillugit atorfeqartitaasup inatsisinik unioqqutitsisimanerminik kommunimut sulisitsisuusumut nalunaaruteqartarnissamik pisussaaffeqarnera pillugu inatsisini toqqaannartumik malittarisassaqanngilaq.

Ataqqinassuseqarnissamik tatiginassuseqarnissamillu piumasaqaateqarnermi iliuutsit pineqaatissiissutigineqarsinnaasut qitiulluinnartuupput. Taamaattumik tjenestemanditut atorfeqartitaasut allallu, pingaartumillu kommunimi qaffasissumi inissisimallutik atorfeqartitaasut iliuutsit pineqaatissiissutigineqarsinnaasunik eqqartuussutinillu pinngitsooratik ilisimatitsisarnissaat kommunip pissusissamisoortutut isigaa. Taamaatut pisoqaraangat pineqartup atorfeqartitaanera pinerluuteqarnermut unnerluussutigineqartumut eqqartuussutigineqartumulluunniit atatillugu isummerfigisinnaasassavaa, matumani iliuuserineqartup atorfeqartitaanermut attuumassuteqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu pinerluuteqarneq tassaalersinnaavoq tusagassiuutitigut ima eqqartorneqartigisoq, allaat kommunip tamanna isummerfigisariaqalerlugu. Taamaattumik arlalitsigut naleqquttuuvoq iliuutsip taamaattup isummerfiginissaanut periarfissaqarnissaminut kommunip piffissaqarluarnissaa.

Kommunip sulisut pillugit mappersagaani tamanna pillugu aalajangersakkamik tulluartumik ilanngussisoqarnissaa kommunip sulissutiginiarpaa.

Naalagaaffimmi atorfeqartitaasunut pillaatissiisoqarsimaneranik suliat pillugit nalunaaruteqartarneq pillugu Inatsisinik Atortitsinermut Ministereqarfiup kaajallaasitaa nr. 36, 18.2.1996-imeersoq Politimestereqarfiup paasissutissiinera malillugu Kalaallit Nunaannut atuuttuunngilaq. Oqarasuaatikkut paasissutissiissutigineqartut malillugit Politimestereqarfik taamaakkuluartoq iliuutsit pineqaatissiissutigineqarsinnaasut pillugit ilaannikkooriarluni nalunaaruteqartarsimavoq. Tamatumani periaaseq suna malinneqarnersoq pisunilu tamarluinnarni nalunaaruteqartoqartarnersoq imaluunniit sukkut tamaana taamaaliortoqartarnersoq oqaatigineqanngilaq. Piner-

luuteqarsimanerup eqqartuussivimmit immaqa suli aalajangiivigineqanngitsup nammineq suliniuteqarnikkut nalunaarutiginissaata atorfeqartitaasumut nalilissallugu ajornakusoorsinnaanera kommunip eqqumaffigaa, isumaqarlunili taamatut pisussaaffeqarnerup qanoq annertutiginerani pisut qanoq ittuussusiat apeqqutaasariaqartoq. Pisumi A-mut tunngasumi pisut nalunaarutiginissaat pingaaruteqarneruvoq, tassami biilernissamut allagartanik siusinnerusukkut arsaagaasimanini nipangiutiinnarsimammagu, taamaakkaluartorli kommunip suliffimmut atatillugu biilianik atuisarnini ingerlatiinnarlugu.

Apeqqutit pingajuat:

A-p annersaanini pissutigalugu eqqartuussaasimaneranik paasissutissaq ataani atsiortumeersuuvoq. Paasissutissaq taanna suliami A-mut sulisutut tunngasumi allanneqarsimavoq. Suliami allaffigeqatigiittarnermit erserpoq pisoq taanna A-p nammineq nalunnginnerpaasa kommunimit paasineqarsimasoq A-mut ilisimatitsissutigineqarsimasoq, taassumalu eqqartuussummik saqqummiussinermigut uppernarsarumasimanagu. A suliami allagaatinik tamakkiisumik paasitinneqarsimavoq. Suliami allagaatinit ersertut saniatigut allat paasissallugit piumasaqaateqarsinnaanngilaq.

Allakkani 19. november 2001-imeersuni oqaatigineqarmat: ”Sullitavit pinerluuteqarsimaneranik ilisimasaqarnerma sumit pinera pillugu ilisimatinneqarnissannik piumasaqarsinnaanngilatit” tamanna arlalinnik pissuteqarpoq, ilaatigut siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut, tassalu suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaninni suliami allagaatit kisimik pineqartunut ilaatinneqarnerat, kiisalu pissutsinik taakkuninnga ilisimasaqarnera eqqartuussissuserisutut nipangiussisussaatitaaninnut ilaammat. Kiisalu A eqqartuussissuserisualuunniit paasissutissat aallaaviannik paasisaqarnissaminnut illersugaanissaq eqqarsaatigalugu soqutigisaqangaartussaanngitsutut isigineqarput.

----------0----------

Naggasiutigalugu Ombudsmandimut malugeqquniarpara inatsisilerinermi pisortaq Michael Mikkelsen sulianik marlunnik K Kommuni pillugu eqqartuussivikkoortitsilluni suliassiissuteqarsimammat, taakkulu suli ingerlallutik. Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqarnermik nalinginnaasumik isiginninnerit aallaavigalugit taakku – eqqartuussivikkoortumik suliassiissutit – pissutigalugit inatsisilerinermi pisortaq K Kommuni pillugu suliat suliarineqarnerini peqataanaveersaartariaqarpoq, eqqartuussivikkoortumik suliassiissutit inaarlugit suliarineqarnissaasaluunniit tungaanut. Inatsisilerinermi pisortap suliamik suliarinninnermi peqataasinnaatitaannginneranik ilimaginninneq nammineerluni misissuinermik aallartitsinermini inatsisilerinermi pisortap tunngavigisaatigut sakkortusarneqarpoq. Tunngavigineqartoq tassaavoq eqqartuussissuserisumit saaffiginnissut sullitami ”Ombudsmandimut naammagittaalliornissaminik isumaliutersuuteqarneranik” paasissutissiisoq. Suliami illua’tungiusut eqqartuussissuserisumik sinniisuutitaqartut naammagittaalliorniarnerlutik naammagittaalliorniannginnerlutilluunniit namminneq aalajangersinnaasutut isigisariaqarput. Ombudsmandi inussiarnersumik qinnuigaara tamanna isummerfigeqqullugu, Ombudsmandilu tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqarniarnersoq nalunaarutigeqqullugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna K Kommunimut 11. juni 2002-mi imatut allappunga:

”Kommunip suliami akissutaa eqqartuussissuserisumit B-mit 6. juni 2002-mi tiguara.

Siullermik paasivara inatsisilerinermi pisortaq Michael Mikkelsen suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqanngitsutut kommunip isigigaa, inatsisilerinermi pisortap Michael Mikkelsenip kommuni suliami marlunni eqqartuussivitsigut suliassanngortissimammagu.

Inatsisilerinermi pisortaq tamanna pillugu paasissutisseeqqullugu qinnuigisimavara.

Inatsisilerinermi pisortaq oqarpoq eqqartuussivikkoortumik suliassanngortinneqartut tassaasut inatsisilerinermi pisortap paasinninnera malillugu ulluunerani paaqqinniffimmiititsinermut akiliutinik kommunip inatsisinik unioqqutitsilluni pinngitsaaliinikkut akiliitsiniarsimanera kiisalu akiliutigineqartussanik kommunip amerlanaaraluni inatsisinik unioqqutitsilluni akiliisitsiniarsimanera.

Inatsisilerinermi pisortaq Michael Mikkelsen kommunilu apeqqutit taakku pillugit isumaqatigiissinnaajunaarmata inatsisilerinermi pisortap Michael Mikkelsenip isumaqatigiinnginneq taanna eqqartuussivikkoortumik suliassanngortitsinermigut qulaajartinniarsimavaa.

Tamanna pillugu oqaatigaara inatsisit pillugit saqitsaanerit taamaattut taamaallaat eqqartuussivinnit inaarutaasumik aalajangiivigineqarsinnaasut, suliat illua'tungeriit akornani assortuunnertaqanngitsumik aaqqinneqarsinnaanngippata.

Taamaattumik atorfeqartitama ilaata nammineq inuttut kommuni inatsiseqartitsinermi pissutsit aalajangersimasut pillugit isumaqatiginngissimappagu, isumaqatigiinngissutaasorlu eqqartuussivikkoortumik aaqqiivigitinniarsimappagu tamatuma sulisup kommunillu isumaqatigiinngissuteqarneratigut sulisup pineqartup sulianik kommunip ingerlatsinerani misissuiffigisannik suliaqarnissaa eqqarsarnartortaqartilinngilaa.

Taamaattumik inatsisilerinermi pisortaq Michael Mikkelsen K Kommuni pillugu sulianik suliaqarnermi peqataasinnaassuseqanngitsutut isiginngilara.

Kisianni kommunip uannut akissutaani pasilliinertut ittunik inatsisilerinermi pisortap Michael Mikkelsenip pasillerneqarnissaa pisussissamisuunngitsutut isigigakku aalajangerpunga kommunip ingerlatsinera pillugu suliat inatsisilerinermi pisortap massakkut suliarisai sulianik suliarinnittunut allanut tunniunneqassasut, suliat inatsisilerinermi pisortap Michael Mikkelsenip kommuni pillugu eqqartuussivikkoortumik suliassanngortissimasaasa inaarlugit suliarineqareernissaasa tungaanut.

Tamatumunnga atatillugu paasivara kommunip allakkamini oqaatiginiaraa pissutsit Atorfeqarfiup kommunimut allagaanit 10. maj 2002-meersunit ersertut misissuiffigissallugit tunngavippiaasumik tunngavissaqanngitsunnga.

Taamaattumik kommunip akissutaata tamanna pillugu imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

Pissutsit allakkani 10. maj 2002-meersuni taaneqartut misissuiffigineqassasut Ombudsmandip Atorfeqarfiata nammineerluni aalajangersimavaa.

Suliaq misissuiffigineqassasoq sulisuma ilaat aalajangerpat tamanna uanga sinnerlunga iliuuseqarnissamik uanga piginnaatitsinera malillugu pisarpoq.

Pissutsit sorliit misissuinissamut pissutissaqalersitsinerannik naliliininni oqartussaasumi misissuiffigilerniarlugu eqqarsaatigisanni suliamik paasinninneq nalinginnaasumik apeqqutaaneq ajorpoq.

Nammineerluni misissuinermik aallartitsissanerlunga naliliininni, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5, misissuinerup ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi tunngaviusumik soqutiginaateqassaneranik, misissuinerup innuttaasup inatsisitigut innarlitsaalineqarneranut annertuumik pingaaruteqartutut isigineqarsinnaassaneranik aamma annertuunik kukkussuteqartoqarsimasinnaaneranik Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 10 tunngavigalugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutigisassanik, imaluunniit pissutsinik immikkut ittunik atuuttoqarneranik naliliineq tunngavigineqarajuttarpoq.

Suliami matumani apeqqutit uku misissorpakka:

* Ingerlatsiviup siunnersortimik avataaneersunik atuinerani suliassanik tunniussisarneq pillugu malittarisassanut sanilliussilluni killissarititaasut.
* Paasissutissanik atorfeqartitaanermi pioreersumi imminut ajoqusiisunik atorfeqartitaasup tunniussinissaanik kommunip piumasaqaateqarnera pillugu apeqqut, apeqqullu taanna Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissummi artikel 6, imm. 1-ip nassatarisaanik pineqarluuteqarsimaneq pillugu imminut pasisassanngortitsinissamik inerteqquteqarnermut atatillugu pinngitsoorani isiginiarneqartariaqarpoq.
* Atorfeqartitaasup soraarsitsinermut tunngaviusumik ilisimasaqarnissaminut pisinnaatitaaffia periarfissaalu pillugit apeqqut.

Taamaalillutik pineqartut tassaapput ajornartorsiutit annertuut, sulininni misissuiffigissallugit qitiusut iluanniittut.

Taamaattumik kommunip sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermi nakkutilliisumik A-mik soraarsitsineranut atatillugu apeqqutinik taaneqartunik misissuinera allanngornani ingerlaqqippoq.

Kommuni aamma qinnuigaara sulisut pillugit mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik misissugassanngorlugu uannut nassiuteqqullugu.

Naggasiullugu manna kommunimut malugeqqussallugu pissutissaqarpunga, tassalu paasissutissanik Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7 tunngavigalugu kommunimut nalunaarutigeqqullugit piumasarisinnaasannik kommunip eqqartuussissuserisuni aqqutigalugu tunniussinerata kommunip suliamik suliarinninneranik misissuinissannut naliliinissannullu tunngavigisara allanngortinngikkaa.

Tamatuma nassatarisaanik paasissutissat kommunip eqqartuussissuserisuanit nalunaarutigineqartut tamarmik kommunip ingerlatsivianit tunniunneqartutut isigineqarput, suliamillu naliliininni ilaatinneqarumaarlutik, matumani kommunip isornartorsiornissaanut tunngavissaqarneranik imaluunniit inassuteqaateqarnissamut tunngavissaqarneranik naliliineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Allakkat uku assilineri kommunip eqqartuussissuserisuanut nassiuppakka."

K Kommunip mappiutaa allagaatinik A-mut tunngasunik imalik 17. juni 2002-mi tiguara. Mappimit allagaatinik imalimmit suliamut attuumassuteqartut makku erserput:

K Kommunip A-mut allagai 9. februar 2001-imi ullulerneqarsimasut. Allakkanit taakkunannga makku erserput:

"Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut, Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiata aamma Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiata meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunik pisortanillu atorfinitsitsisarnermi soraarsitsisarnermilu oqartussaaffimmik Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunit Kalaallit Nunaanni kommuninut nuussineq pillugu isumaqatigiissut 5. januar 2001-imeersoq" innersuussutigalugu matumuuna nalunaarutigineqassaaq 1. januar 2001 aallarnerfigalugu K Kommunimi sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermi nakkutilliisutut atorfeqartitaanermut nuutsinneqaravit.

...

Akissarsiatit atorfinitsitaaninnilu atugassarititaasut Namminersornerullutik Oqartussat atorfinitsitsinermi allakkiaa eqqarsaatigalugu allannguuteqassanngillat, piffissalli atorfinitsinneqarfivit kingorna isumaqatigiinniartarnerni illua'tungeriit isuma-

qatigiissutaanni assigiinngitsuni allannguutit pissutigalugit allannguuteqarsinnaallutik.

Kommunimi atorfeqartitaasutut K Kommunip tikilluaqquaatit.

Atorfinitsinneqarninni allakkiaq ilanngullugu nassiunneqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Atorfinitsitsinermi allakkiaq ilanngullugu nassiunneqartoq, K Kommunip "Tjenestemandinik atorfinitsitsinermi allakkiaa" borgmesterimit kiisalu aqutsisutut direktørimit atsiorneqarsimavoq.

Suliami allakkiamit K Kommunimi Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfimmit 14. august 2001-imi suliarineqarsimasumit erserpoq eqqartuussissuserisup B-p ulloq taanna ataatsimiinnermi oqaatigisimagaa A inooqatiminik annersaasimanini pissutigalugu unnerluutigineqarsimasoq eqqartuussaasimagunartorlu.

K Kommunip A 24. september 2001-imi nalunaarfigaa suliunnaarsinneqarallartoq, tassami atorfeqartitaanerata ingerlaqqissinnaanera kommunip isumaliutersuutigimmagu.

Eqqartuussissuserisup A-p K Kommuni 31. oktober 2001-imi qinnuigaa suliami A-mut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarumalluni.

Allakkiamit 1. november 2001-imeersumit Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfiup suliarisimasaanit erserpoq eqqartuussissuserisoq A suliaq A-mut tunngasoq tamaat misissussallugu periarfissinneqarsimasoq.

Eqqartuussissuserisup B-p A-mut allagai 15. oktober 2001-imeersut. Allakkanit taakkunannga makku erserput:

"Pineqartoq: K Kommunimi sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermi nakkutilliisutut tjenestemanditut atorfeqartitaanerit.

K Kommunip eqqartuussissuserisuatut qinnuigineqarsimavunga atorfeqartitaanerit pillugu suliami kommunimut sinniisooqqullunga.

...

Pissutsinik ilinnut tunngasunik kommunip naliliinerani pissutsit naalasseriitsuliornermut tunngasumik misissuinermut atatillugu ilisimaneqartut ilaammata, pissutsillu allat naliliinermi ilaatinneqartussat saqqummersimammata oqaaseqaateqarsinnaatitaavutit, tjenestemandit pillugit inatsimmi § 32 aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tusarniaasarneq pillugu malittarisassat malillugit. Aammattaaq kattuffik ilaasortaaffigisat, IMAK, matumunnga peqatigitillugu allakkat uku assilinerinik nassinneqartoq tjenestemandit pillugit inatsimmi § 32, imm. 1 malillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarpoq. Illit kattuffiullu ilaasortaaffippit oqaaseqaateqarnissarsi kissaatigigussiuk taanna K Kommunimi Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfimmut ataaniluunniit atsiortumut kingusinnerpaamik tallimanngorneq 6. november 2001-imi nal. 14.00 nallertinnagu apuutereersimassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Eqqartuussissuserisoq A eqqartuussissuserisumut B-mut 5. november 2001-imi ilaatigut imatut allappoq:

"...

2. Suliffiup avataani annersaasimaneq pissutigalugu unnerluussut eqqartuussullu.

Allakkiamit Sulisoqarnermut pisortamit ...mit suliarineqarsimasumit, 14. august 2001-imi ullulerneqarsimasumit, uannullu takutinneqarsimasumit erserpoq KU-p direktøriani ...mi 14. august 2001-imi ataatsimiinnermi oqarsimasutit A inooqatiminik annersaasimanini pissutigalugu unnerluutigineqarsimasoq eqqartuussaasimagunartorlu ilisimalersimagit.

Qinnuigissavakkit tamanna qanoq iliorlutit paasisimanerit nalunaarutigeqqullugu.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Eqqartuussissuserisoq B tamatuma kingorna eqqartuussissuserisumut A-mut 19. november 2001-imi ilaatigut imatut allappoq:

"...

2. Suliffiup avataani annersaaneq.

Oqaaseqaatitit imatut paasivakka sullitat annersaaneq pissutigalugu unnerluutigineqarsimasoq eqqartuussaasimasorlu uppernarsarit. Nalugunanngilat sullitat tjenestemanditut suliffimmini suliffimmilu avataanmi atorfimmut piumasaqaataasumik ataqqinassuseqarnermik tatiginassuseqarnermillu takutitsissalluni pisussaaffeqarmat. Kommuni isumaqarpoq sullitat inooqatigisaminik annersaasimanermigut atorfimmut atatillugu ataqqinassuseqarnissamik tatiginassuseqarnissamillu piumasaqaataasunik ersersitsinngilluinnarsimasoq. Aammattaaq isumaqarpunga unnerluussissutip eqqartuussutillu assilineri tunniutissallugit pisussaaffeqartutit, tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq pisoq pineqaatissiissutigineqarsinnaasoq alla ingerlasoq sullitavit oqaatigisimanngimmagu tamanna tatiginninnermik suli annikillileeqataasoq.

Sullitavit pinerluuteqarsimaneranik ilisimasaqarnerma sumit pinera pillugu ilisimatinneqarnissannik piumasaqarsinnaanngilatit.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermik nakkutilliisoq A pillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut allakkiamit atsiorneqanngitsumit, "Allakkiaq inassuteqaallu"-mit, 15. december 2001-imeersumit makku erserput:

"Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq 9. oktober 2001-imi ataatsimiinnermi aalajangerpoq sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermut nakkutilliisup A-p nalileereerneq tunngavigalugu suleqatigiinnikkut ajornartorsiutit pissutigalugit soraarsinneqarnissaanik suliaq aallartinniarlugu.

Taamatut aalajangiinermut tunuliaqutaasoq pillugu Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfiup allakkiaa 1. oktober 2001-imeersoq innersuussutigineqarpoq.

Allakkiap assilinera ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfik tamatuma kingorna eqqartuussissuserisoq B suleqatigalugu sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermik nakkutilliisumut A-mut kattuffimmullu ilaasortaaffigisaanut IMAK-mut tusarniaasimavoq, taakkulu marluullutik eqqartuussissuserisumik sinniisoqarsimapput.

Eqqartuussissuserisoq B tamatumunnga atatillugu kommuni sinnerlugu sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermik nakkutilliisumut 15. oktober 2001-imi allagaqarpoq. IMAK oqaaseqaateqarnissaminut aamma periarfissinneqarpoq.

...
Tusarniaanerup ingerlanerani allaffigeqatigiittarneq eqqartuussissuserisup B-p aamma eqqartuussissuserisup A-p akornanni ingerlanneqarsimavoq.
...
Eqqartuussissuserisup A-p suliaq tunngaviatiguunerusoq isummerfigisimavaa, A-lu assersuutigalugu nakkutigisaasumik imerajuttutut katsorsarneqarnissaminik aallartitsiniarsimanersoq oqaatigineqanngilaq, paasissutissanilluunniit allanik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut 9. oktober 2001-imi saqqummiunneqartunut aalajangiinermi tunngaviusunut nutaamik ilassutissaasinnaasunik saqqummiussisoqarnani. Soraarsitsisinnaanermut tunngaviit ilaattut eqqartuussissuserisumit B-mit eqqartuussissuserisumut A-mut allakkani 9. oktober 2001-imeersuni naleqqutinnginneq taaneqarpoq. Tunngavilersuut taanna A-p eqqartuussissuserisuata aamma isummerfigisimanngilaa.
Kultureqarnermik Atuartitsinermillu Ingerlatsivik ingerlaavartumik ilisimatinneqartarsimavoq, suliarlu Kultureqarnermik Atuartitsinermillu Ingerlatsivimmut saqqummiunneqarsimavoq, taannalu inassuteqaateqarluni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq nalileereerneq tunngavigalugu sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermik nakkutilliisup A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiissasoq, suleqatigiinnermi ajornartorsiutit naleqqutinnginnerlu pissutigalugit, tunngavilersuutit ataatsimiititaliamut 9. oktober 2001-imi saqqummiunneqartut assinginik tunngavilersuuteqarluni, tassami tusarniaaneq allamik inerniliiffiusinnaanngimmat. Tunngavilersuut tassaasimavoq tassaallunilu:
...
Inassuteqaatigineqarpoq Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfiup eqqartuussissuserisoq B suleqatigalugu soraarsitsiniarneq aallartissagaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 17. december 2001-imi ataatsimiinnerani suliat allattorsimaffiannit makku erserput:

"Immikkoortoq 11. A
Allakkiaq ilanngussallu ilaapput.
11-mut. Borgmester ... suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarnani oqarpoq, inilu qimallugu. ASI-p aamma Eqqartuussissuserisup B-p inassuteqaataat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap akueraa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"1. Pisinnaatitaaffinnik allanut isumagisassanngortitsineq pillugu malittarisassanut atatillugu ingerlatsiviup siunnersortinik avataaneersunik atuinerani killissarititaasut.

Tulliuttuni ingerlatsiviup ilaatigut suliassanik namminersortunut/siunnersortinut avataaneersunut isumagisassanngortitsinissamut periarfissai misissorniarpakka, matumani sulimik paasissutissartalersuinermik ingerlatsiviup inunnut oqartussaasunulluunniit qanoq annertutigisumik isumagisassanngortitsisinnaanera ilanngullugu misissorlugu. Aammattaaq ingerlatsiviup aalajangiinermik oqartussaasumit allaasumut nalunaarutiginnitsitsinissaminut periarfissai misissorniarpakka.

Tamatuma kingorna K Kommunip siunnersortinik avataanersunik suliami matumani atuinera tunaartarisassat tassani saqqummertut aallaavigalugit naliliiffiginiarpara.

1.a. Suliassanik siunnersortinut avataaneersunut isumagisassanngortitsineq.

Ingerlatsivinni oqartussaasut pisinnaatitaaffinnik namminersortunut suliffeqarfinnulluunniit qanoq annertutigisumik isumagisassanngortitsisinnaanerat nalorninartortaqarpoq. Pisuni namminersortunut suliffeqarfinnulluunniit isumagisassanngortitsinerup inatsisitigut erseqqilluinnartumik tunngavissaqarnissaa pillugu malittarisassaliortoqarsinnaanngilaq. Killormut saatikkaanni suliassanik namminersortunut suliffeqarfinnulluunniit isumagisassanngortitsineq ammaannavissorsuunngilaq.

Ingerlatsivimmi sulinermik namminersortunut suliffeqarfinnulluunniit isumagisassanngortitsinerup inatsisinik unioqqutitsisuunngitsutut isigineqarsinnaaneranik aalajangiinermi pissutsit assigiinngitsut pingaartillugit isiginiarneqartariaqarput, matumani ilaatigut kimut isumagisassanngortitsisoqarnersoq, sunik isumagisassanngortitsiniartoqarnersoq isumagisassanngortitsinerlu sulinerup tungaanit isigalugu pisariaqartuunersoq ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Taamaattorli inatsisilerineq pillugu atuakkani isumaqatigiissutigineqarpoq aalajangiisinnaatitaanermik namminersortunut suliffeqarfinnulluunniit isumagisassanngortitsineq inatsisitigut erseqqilluinnartumik tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiusoq.

Ingerlatsivik nammineq eqqarsaatigalugu ingerlatsinermi suliassarpiaq pineqarpat, assersuutigalugu eqqiaanermi suliassanik ingerlatsineq, aallaavittut piumasaqaataginnarpoq suliassap ingerlanneqarnissaanut aningaasaliissuteqartoqarsimassasoq.

1.b. Suliap paasissutissartalersorneqarneranut inunnik ataasiakkaanik ikiorteqarneq.

Suliat ingerlatsinermi suliarineqartut eqqarsaatigalugit misissuinissamik tunngavik atuuppoq, taannalu malillugu paasissutissat pisariaqartut pissarsiarineqarnissaat misissuinerillu pisariaqartut ingerlanneqarnissaat malittarisassatut pingaarnertut ingerlatsiviup isumagisassarai. Paasissutissat suut pissarsiariniarneqassanerannik ataatsimut malittarisassaliortoqarsinnaanngilaq, malittarisassatulli pingaarnertut nalinginnaasutut atuuppoq paasissutissat inatsisinik unioqqutitsisuunngitsumik eqqortumillu aalajangiisoqarnissaanut pisariaqartut oqartussaasut pissarsiarissagaat.

Ingerlatsivimmi oqartussaasup suliap paasissutissartalersorneqarneranut namminersortunik suliffeqarfinnilluunniit ikiortissarsisinnaaneranik malittarisassanik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit imaqanngilaq.

Taamaattorli ingerlatsivimmi oqartussaasut suliap paasissutissartalersorneqarnissaanut namminersortunit suliffeqarfinnilluunniit aalajangersi-

masumik annertussusilimmik ikiortissarsiorsinnaanerat qularutissaanngilaq. Tamanna assersuutigalugu atuuppoq oqartussaasoq suliami ilisimasanik pisariaqartunik pigisaqanngippat.

Ingerlatsivimmi oqartussaasup apeqqut suliami immikkut ilisimasaqarnissamik piumasaqaateqarfiusoq naliliiffigissappagu misissuisussaatitaanermik tunngavigisap nassataraa suliani pineqartuni suliami ilisimassallugit pisariaqartut ilanngunneqarnissaat oqartussaasup akisussaaffigigaa. Oqartussaasoq taamatut pisariaqartunik ilisimasaqanngikkuni oqartussaasunut allanut imaluunniit pisariaqarpat suliffeqarfimmut namminersortumut saaffiginnittariaqarpoq.

Suliani aalajangiiffigisassani suliamik piareersaanermik inunnut ataasiakkaanut isumagisassanngortitsineq pissutsit qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqanngikkuni akunnattuunganartorujussuusinnaavoq.

Suliap paasissutissartalersorneqarnerani Ingerlatsivimmi oqartussaasup namminersortunik qaqugukkut ikiortissarsiorsinnaanerani killissarititaasut pillugit apeqqut tunngaviit ingerlatsinermik sulinerup namminersortunut isumagisassanngortinneqarnera pillugu atuuttut aallaavigalugit akineqartariaqarpoq. Tassani aamma ilaavoq suliami illua'tungiusut oqartussaasup nammineq ingerlatsinermiluunniit oqartussaasup allap suliamik paasissutissartalersuinerani imaluunniit paasissutissartarlersuinermi ikiuunnerani inatsiseqartitsinikkut inarlitsaalineqarnermisulli innarlitsaalineqarnissaat. Tamatuma nassatarisaanik oqartussaasup suliamik paasissutissartalersuinermik suliffeqarfimmut isumagisassanngortitsisup paasissutissat suliamut pingaaruteqartut pissarsiarineqartut tamarmik oqartussaasumut ingerlateqqinneqartarnissaat qulakkeertariaqarpaa, taamaalillutik paasissutissat taakku oqartussaasup aalajangiinerani tunngavinnut ilaatinneqarsinnaaqqullugit.

Tamakku saniatigut paasissutissat naliliinerillu siunnersortit avataaneersut suliamut ilanngussaat ingerlatsivimmi oqartussaasup isummerfigisussaavai. Taamaattumik ingerlatsivimmi oqartussaasup paasissutissat naliliinerillu siunnersortit avataaneersut tunniussaat misissoqqaarnagit suliamik suliarinninerminut tunngaviutissinnaanngilai.

Aamma tamatuma pissuseqataanik ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup misissuisussaatitaanermik tunngaveqarnermut ataneqartillugu paasinninnera malillugu nassatarisaanik ingerlatsivimmi oqartussaasup paasissutissat oqartussaasup suliamik suliarinninneranut attuumassuteqanngitsut pissarsiariniassanngilai sulialluunniit suliarineqarnerani ilanngullugit tunngaviginiassanagit. Paasissutissat isertuussassat eqqarsaatigalugit tunngavik taanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 33-mi aalajangersarneqarsimavoq. Aamma tamanna suliffeqarfimmut namminersortumut pisortani oqartussaasoq sinnerlugu suliamik paasissutissartalersuisumut atuuttussaassaaq.

Qulaani oqaatigineqartutut periarfissat isorliusut marluk taaneqarsinnaapput: Aalajangiinissamut pisinnaatitaanermik isumagisassanngortitsineq aamma ingerlatsivimmi sulinerpiamik isumagisassanngortitsineq. Aalajanngiinissamut pisinnaatitaanermik namminersortunut isumagisassanngortitsineq inatsisitigut erseqqivissumik tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiuvoq, ingerlatsivimmili sulinerpiamik isumagisassanngortitsineq taamaallaat aningaasaliissutitigut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiugunarluni.

Isorliusut marluk taakku akornanni sulianik piareersaanermut ikiortissarsiorneq inissisimavoq, tassami aalajangiiniarneq imaluunniit ingerlatsivimmi sulinerpiaq pineqanngimmat. Taamaattumik inatsisitigut pinngitsoornani tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqartoqarsinnaagunanngilaq, tamatumunngalu peqatigitillugu apeqqutip isummerfigineqarnerani oqartussaasup qilersorsimanngilluinnarnissaa ilimagineqarsinnaanani.

1.c. Ingerlatsivimmit allaasup aalajangiinermik suliami illua'tungiusumut nalunaaruteqarnera.

Aalajangiineq inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqassaguni aalajangiinermi pineqartumut nalunaarutigineqarsimasussaavoq. Matumani apeqqutaasoq tassaavoq taamatut nalunaaruteqarnissaq ingerlatsivimmi oqartussaasup oqartussaasumut allamut imaluunniit suliffeqarfimmut namminersortumut tunniussinnaaneraa.

Ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiani isumaqatigiissutigineqarpoq aalajangiineq oqartussaasumit suliami aalajangiisimasumit (aalajangiinissamut pisinnaatitaasumit) imaluunniit malittarisassat immikkut ittut malillugit taamaaliornissamut piginnaatitaasumit nalunaarutigineqassasoq. Taamaattumik pineqartup aalajangiineq pillugu nalaatsornerinnangajammik toqqagaasoq imaluunniit inuit oqartussaasulluunniit allat aqqutigalugit nalunaarfigineqarsimanera naammanngilaq.

Aammattaaq aalajangiineq oqartussaasup aalajangiisuusup taaguutaanik najugaanillu nalunaaqutserneqarsimassaaq.

Ingerlatsinermi aalajangiinerit pillugit iliuusissatut piumasaqaataasunik saneqqutsineq aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik kinguneqarsinnaavoq. Taamatut pisoqassappat tassani tunngaviulluinnartumik piumasaqaataasunik saneqqutsineq pineqarnersoq, imaluunniit torersumik ingerlatsinissamik maleruagassanik saneqqutsineq kisimi pineqarnersoq apeqqutaassaaq.

Aalajangiinerit nalunaarutigineqartarnerat malittarisassat kiisalu pisinnaatitaaneq pillugu malittarisassanik imaluunniit misissuisussaatitaanermik tunngaveqarnermik sakkortuumik unioqqutitsinerit aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik nalinginnaasumik kinguneqartussaapput.

1.d. K Kommunip suliami matumani siunnersortinik avataaneersunik atuinera.

Suliap uannut paasissutissartalersorneqarnera malillugu tunngaviutippara suliamik paasissutissartalersuineq kiisalu nalunaaruteqarnissaq – immaqalu suliami matumani aalajangiinissaq - kommunip eqqartuussissusserisuanut K Kommunip isumagisassanngortissimagai.

Qulaani 1.b-p ataani oqaatigaara ingerlatsivimmi oqartussaasoq suliap paasissutissartalersorneqarnissaanut inunnit ataasiakkaanit suliffeqarfinnilluunniit aalajangersimasumik annertussusilimmik ikiortissarsiorsinnaasoq. Tamanna assersuutigalugu oqartussaasoq suliamut ilisimasassanik pisariaqartunik ilisimasaqanngippat atuutissaaq.

Aammattaaq qulaani immikkkoortup 1.b-p ataani oqaatigaara suliap paasissutissartalersorneqarnerani Ingerlatsivimmi oqartussaasup inunnik ataasiakkaanik qaqugukkut ikiortissarsiorsinnaanerani killissarititaasut pillugit apeqqut tunngaviit ingerlatsinermik sulinerup inunnut ataasiakkaanut tunniunneqartarnera pillugu atuuttut aallaavigalugit akineqartariaqartoq. Tamatuma kingorna immikkoortup 1.a-p ataani taaneqartup sulianik namminersortunut isumagisassanngortitsisoqarsinnaaneranik aalajangiinermi pissutsit assigiinngitsut, ilaatigut kimut isumagisassanngortitsoqarnersoq, suna isumagisassanngortinniarneqarnersoq isumagisassanngortitsinerlu sulinerup tungaanit isigalugu pisariaqartuunersoq ilanngullugit eqqarsaatigalugit pingaartillugit isiginiarneqartariaqarnerat nassataraa.

K Kommunip uannut allakkamini 5. juni 2002-meersuni oqaatigaa eqqartuussissuserisup sapinngisamik piaartumik akuliutsinneqarnissaa naleqquttuusoq, suliaq eqqartuussivikkoortumik sulianngorsinnaappat imaluunniit naammagittaalliuutitut sulianngorsinnaappat. Tamatuma saniatigut oqaatigineqarpoq atorfeqartitaasup eqqartuussissuserisoq akuliutsissimagaa, taamaattumillu allaffigeqatigiittarnerup eqqartuussissuserisut akornanni ingerlanneqarnissaa naleqquttuusoq.

Kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi 3. november 1994-imeersumi § 20 aalajangersarneqarpoq kommunip ingerlatsinerata aaqqissuunnissaa kommunimilu sulisut atorfinitsinnissaat soraarsinnissaallu kommunalbestyrelsip akisussaaffigigaa.

Taamaalilluni kommunimi sulisunik atorfinitsitsisarneq soraarsitsisarnerlu kommunip nalinginnaasumik suliassaraa, kommunip isumagissallugu pisariaqartumik ilisimasaqarfigisaatut naatsorsuutigineqartoq.

Tamatuma kingorna kommuni soraarsitsinermi suliamik suliarinninnermut taassumaluunniit ilaanut siunnersortimik namminersortumik sulisussarsissappat tassani suliami pineqartumi suliaq pillugu taamatut ilisimasaqartumik akuliutitsinissap pisariaqarneranik kommunip erseqqissumik naliliinera aalajangiisuusariaqarpoq.

Taamaattumik oqartussaasoq suliap suliarineqarneranut eqqartuussissuserisumik imaluunniit siunnersortimik namminersortumik qaqugukkut

akuliutsitsisoqartarnissaa pillugu ataatsimoortunik tunaartarisassaliorsinnaanngilaq.

Taamaattumillu oqartussaasoq ataatsimut isigalugu oqarsinnaanngilaq illua'tungiusup eqqartuussissuserisumik ikiortissarsisimanerata ingerlatsivimmi oqartussaasup suliamik eqqartuussissuserisuminut isumagisassanngortitsinissaata pisariaqalernissaa nassatarigaa.

Tamatuma pissuseqataanik tamanna suliap eqqartuussivikkoortumik suliassanngortinneqarsinnaanera imaluunniit naammagittaalliuutitut suliassanngortinneqarsinnaanera eqqarsaatigalugu atuuppoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliat tamarmik eqqartuussivikkoortumik suliassanngortinneqarsinnaalluarlutillu naammagittaalliuutitut suliassanngortinneqarsinnaalluartut.

Ataatsimut oqaatigaara suliap paasissutissartalersorneqarneranik namminersortunut isumagisassanngortitsinermi suliami illua'tungiusup inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerata ajornerusunngortinneqarsinnaanissaa annilaanngatigineqarsinnaasoq. Tunngaviusumik isumaqarpunga suliani aalajangiiffiusussani suliamik suliarinninermik/suliap paasissutissartalersorneqarneranik isumagisassanngortitsineq eqqarsarnartortaqartoq, oqartussaasup suliamik ilisimasaqannginnera eqqarsaatigalugu isumagisassanngortitsineq pisariaqarsimanngippat.

Oqaatigaara suliami matumani kommunip eqqartuussissuserisuminik akuliutitsinissaa pisariaqartuusimanersoq isummerfigisimanngikkiga.

Oqaatigaara suliap ingerlanerani tamarmi eqqartuussissuserisoq kommunilu qanimut allaffigeqatigiittarsimasut, paasissutissallu pissarsiarineqarsimasut tamarmik mappimut A pillugu allagaatinik imaqartumut ikineqarsimagunartut, taamatuttaarlu paasissutissat eqqartuussissuserisup tunniussimasai K Kommunip nammineq isummerfigisimagai. Taamaattumik tamanna pillugu annertunerusumik iliuuseqarnissannut pissutissaqarsimanngilanga.

Aalajangiinerup nalunaarutigineqarnissaanik kommunip eqqartuussissuserisumut isumagisassanngortitsineq pillugu K Kommunip uannut allakkamini 5. juni 2002-meersuni oqaatigaa allaffissornermi aqutsinikkut oqartussaasut aalajangiinerisa nalunaarutigineqarnerinik eqqartuussissuserisumut isumagisassanngortitsineq nalinginnaasuusoq.

Aalajangiinerit nalunaarutigineqarnissaannik eqqartuussissuserisumut isumagisassanngortitsinermut inatsisitigut tunngaviusoq pillugu kommuni oqarpoq kommunip ilisimagaa suliassaqarfimmi tassani inatseqartitsinikkut malittarisassaqanngitsoq, kiisalu kommuni oqarluni:

"Periaaseq taanna ingerlatsinermi nalinginnaasumik ileqqorissaarnermut ilaasutut kommunip isigaa. Pisinnaatitaaneq kommunip eqqartuussissuserisumut tunniutinngilaa, eqqartuussissuserisorli aalajangiinernik ingerlatseqqiinnartussaalluni. Suliami illua'tungiusoq taamaaliornikkut pisinnaatitaaffimminik annaasaqanngilaq. Periaaseq taanna inatsisinik unioqqutitsisuunngitsutut kommunip isigaa."

Suliap uannut paasissutissartalersorneqarnera malillugu tunngaviutippara A-p soraarsinneqarnissaanik kommunip aalajangiinera K Kommunip eqqartuussissuserisullu suleqatigiinnerisigut pisimasoq. Tamanna pillugu annertunerusunik oqaaseqaatissaqanngilanga, taamaattorli ataani oqaatigineqartut innersuussutigaakka.

A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiineq 17. december 2001-imi ullulerneqarsimavoq. Aalajangiinerup nalunaarutigineqarnera eqqartuussissuserisup B-p allaffissiaatai atorlugit nassiunneqarsimavoq, eqqartuussissuserisumillu B-mit atsiorneqarsimalluni. A soraarsinneqarnini pillugu allatut nalunaarfigineqarsimanersoq K Kommunip suliaataanit ersinngilaq.

K Kommunip allakkani 5. juni 2002-meersuni oqaatigaa allaffissornermi aqutsisoqarfiup aalajangiinerisa eqqartuussissuserisukkoortillugit ingerlateqqitassanngortinneqartarnerat ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut ilaasoq. K Kommunip nangilluni oqaatigaa suliami illua'tungiusoq taamaaliornikkut pisinnaatitaaffimminik annaasaqarneq ajortoq.

Tamatumani K Kommuni isumaqatiginngilara. Ingerlatsivimmi oqartussaasup aalajangiinerata inuup suliffeqarfiulluunniit nammineq allaffissiaanut allanneqarnera namminersortullu atsiorneranik atsiorneqarnera eqqarsarnartorujussuartut, ingerlatsinermilu ileqqorissaarnermut akerliulluinnartutut isigaara.

Isumaqarpunga suliami aalajangiinerup nalunaarutigineqarnerata igerlatsivimmi oqartussaasumit allanneqarsimanissaa oqartussaasullu allaffissiaanut allanneqarnissaa pingaartumillu oqartussaasumit atsiorneqarsimanissaa suliami illua'tungiusup kialluunniit piumasarissallugu pisinnaatitaaffigigaa.

Tassani A-p tjenestemanditut atorfeqartitaanera aamma ilaavoq. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-mi 14. maj 1990-imeersumi § 28-mi aalajangersarneqarpoq tjenestemandit atorfeqartitsisutut oqartussaasunit § 4-mi taaneqartunit soraarsinneqartassasut. § 4-mi aalajangersarneqarpoq:

> *"§ 4. Namminersornerullutik Oqartussat ataanni tjenestemandit Naalakkersuisunit ivertitaasassapput. Kommunini tjenestemandit kommunalbestyrelsinit ataasiakkaanit ivertitaasassapput."*

A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiinerup eqqartuussissuserisumit B-mit, taassuma allaffissiai atorlugit taassumalu atsiorsimasaanik A-mut nalunaarutigineqarnera isorisarialerujussuartut isigaara. K Kommunip aalajangiinini nammineq allaffissiamini kommunillu atsiugaanik suliarisassagai, aalajangiinerullu taassuma suliami illua'tungiusumut pineqartumut nalunaarutigineqarnissaa isumagissagaa inassuteqaatigaara.

Pissutsit taakku aalajangiinerup atuussinnaassuseqarneranik atorunnaarsitsinissamut naammannerannik apeqqut ima tunngaviutigisutut isi-

gaara, isumaqarlunga taassuma misilinneqarnissaa eqqartuussivitsigut pippat naleqqunnerpaassasoq.

2. Suliami illua'tungiusup paasissutissiisussaatitaanera.

K Kommunip A-mut soraarsitsineq pillugu allakkanimi A-p soraarsinneqarneranut tunngavilersuutitut A arlaleriarluni avoqqaarisimavaa biilernissamut allagartamik arsaagaasimanini pillaatissinneqarnisssaminillu suliaq ingerlasoq sulisitsisuminut nalunaarutigisimanngimmagit. Taamaalillutik soraarsitsineq pillugu allakkanit makku erserput:

"... Aammattaaq 2000-imi upernaakkut aalakoorlutit biilersimanerpit kingunerisaanik biilernermut allagartamik arsaagaasimaninnik qullersarisannut kalerriussisimannginnerit annertuumik isiginiarneqarpoq, ..., sulilu sakkortunerusumik isiginiarneqarluni politiit pissutsit tamakku pillugit kommunimut saaffiginninnerisa kingorna aatsaat tatineqarujussuareerlutit tamakku pillugit paasissutissanik saqqummiussinerit.

...

Tamatuma kingorna tusarneqarpoq inooqatigisannik suliffippit avataatigut annersaasimanerit pissutigalugu annersaasimasutut unnerluutigineqarlutillu eqqartuussaasimasutit. Unnerluussissutip eqqartuussutillu assilineri Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfimmut nassiuteqqullugit kaammattorneqassaatit.

...

Aammattaaq isumaqarpunga unnerluussissutip eqqartuussutillu assilineri tunniutissallugit pisussaaffeqartutit, tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq pisoq pineqaatissiissutigineqarsinnaasoq alla ingerlasoq sullitavit oqaatigisimanngimmagu tamanna tatiginninnermik suli annikillileeqataasoq."

Tassani K Kommunip allakkani 5. juni 2002-imeersuni, qulaani qupperneri 4-mi issuarneqartuni, A-p tjenestemandimut ataqqinassuseqartumik tatiginassuseqartumillu takutitsinissamik piumasaqaataasinnaasunik sumiginnaasimanera innersuussutigaa.

Suliami illua'tungiusup suliami pineqartumi qanoq annertutigisumik paasissutissartalersueqataanissaminut pisussaaffeqarnera tulliuttuni misissorniarpara.

Suliami illua'tungiusup paasissutissiisussaatitaaneranik apeqqutip akineqarnerani suliap ingerlatsivimmit aallartinneqarsimanera imaluunniit suliami illua'tungiusumit namminermit aallartinneqarsimanera immikkoortisimaneqarput.

Suliaq ingerlatsivimmit suliamiluunniit illua'tungiusumit aallartinneqarpat suliami illua'tungiusoq inatsisitigut immikkut tunngavissaqanngippat paasissutissiisussaatitaanavianngilaq. Taamatuttaaq suliami illua'tungiusoq ingerlatsiviup suliamik suliarinninneranut paasissutissanik saqqummiussinngikkuni suliap suliarineqarnerani imminut akornusiisumik nalinginnaasumik pineqarnavianngilaq.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq,

tulliuttuni tjenestemandit pillugit inatsimmik taaneqartartussaq, taamaallaat atorfimmit peersitaagallarneq aamma atorfimmi naalasseriitsuliorneq pillugit suliassanngortitsineq pillugu kapitalimi tjenestemandip oqaaseqaateqarnissaminut pisussaaffeqarnera pillugu aalajangersakkanik imaqarpoq. Taamaalilluni tjenestemandit pillugit inatsimmi § 21, imm. 1-imi makku aalajangersarneqarput:

"§ 21. Tjenestemandi atorfeqarnini pissutigalugu atorfimmini unioqqutitsinernut pissutsinulluunniit pinerluttuliornermik inatsisini iliuuseqarfigineqarsinnaasunik nalunaarutigineqartoq suliassap pisimasortaviisa erseqqissaataannik tunineqassaaq erseqqissaallu taanna pillugu allakkamik oqaaseqaateqarnissaminut pisinnaatitaassalluni. Tamanna peqatigalugu ilisimatinneqassaaq erseqqissaammut oqaaseqarnissaminut pinngitsaalisaanngitsoq."

Taamaalilluni tjenestemandit pillugit inatsimmi § 21-mit erserpoq tjenestemandi sulinerminut atatillugu nalunaarutigineqartoq ingerlatsiviup suliamik saqqummiussinera pillugu oqaaseqaateqarnissaminut pisussaaffeqanngitsoq.

Tjenestemandit pillugit inatsit nammineq pilluni ingerlatsiviup misissuineranut atatillugu oqaaseqaateqarnissamut tjenestemandip pisussaaffeqarnera pillugu malittarisassanik allanik imaqanngimmat isumaqarpunga tjenestemandi soraarsinniarneqarnini pillugu suliap paasissutissartalersorneqarneranut atatillugu tjenestemandit pillugit inatsit malillugu oqaaseqaateqarnissamik pisussaaffilerneqarsinnaanngitsoq. Tamatumunnga atatillugu paasissutissat suut oqartussaasup tjenestemandimit piumanerai apeqqutaanngilaq.

Aammattaaq isumaqarpunga paasissutissat pineqartut pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussiumannginnini pillugu suliami illua'tungiusoq avoqqaarineqarsinnaanngitsoq.

Paasissutissat suliami illua'tungiusup saqqummiukkumanngisai ilanngukkumallugit ingerlatsiviup kissaatigiguniuk paasissutissat pineqartut ingerlatsiviup allatut iliorluni pissarsiariniartariaqarpai.

K Kommunimit oqaatigineqartutut tjenestemandit pillugit inatsimmi § 12-ip imaluunniit ilumoortuunissamik naalakkiutigineqartunullu naalattuunissamik nalinginnaasumik pisussaaffeqarnerup nassatarisaanik tjenestemandip pissutsinik pillaatissiissutigineqarsimasunik qullerisarisimanut ilisimatitsissuteqartariaqarneranik kinguneqarsinnaanera pillugu apeqqummut taamatuttaaq naaggaartariaqarpoq, tak. qulaani oqaatigineqartut. Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 12-mi aalajangersarneqarpoq tjenestemandip maleruaqqusat nammineq atorfimminut atortut peqqusersuilluni maleruassagai, taamatullu atorfimmi iluani avataanilu malunnartissalluni ataqqisaanermut tatigisaanermullu atorfimminut piumasarineqartumut naleqquttumik.

Oqaatigaara pisussaaffinnik taakkuninnga kiisalu ataqqisaanermut tatigisaanermullu naleqquttumik pissuseqarnissamik unioqqutitsinerup iliuu-

seqarfiginninnermut tunngavilersuutaasinnaaneranik apeqqummit qulaani taaneqartumit allaanerummat.

Paasinninnera malillugu tamatuma pissuseqataa atorfeqartitaasup suliat pillaanermik pineqaatissiissutaasimasunik inaarlugit suliarineqarsimasunik sulisitsisuminut nalunaaruteqarnissamik pisussaaffeqarneranik apeqqut eqqarsaatigalugu atuuttariaqarpoq.

Tamatumunngali peqatigitillugu isumaqarpunga ingerlatsivimmi oqartussaasup pissutsinik pillaatissiissutigineqarsinnaasunik tunngavissaqartumik pasitsaassaqarsimatilluni, erseqqissummik nalileereerluni tjenestemandi suliunnaarsikkallarsinnaagaa, apeqqutip qulaajarneqareernissaata tungaanut.

3. Suliat pillaanermik pineqaatississutaasimasut soraarsitsinermi tunngaviusunut ilanngunneqarnerat.

K Kommunip A-mut allakkamini 17. december 2001-imeersuni, A-p soraarsinneqarneranik nalunaarutaasuni, soraarsitsinermut tunngaviusut ilaattut makku oqaatigai:

"Tamatuma kingorna tusarneqarpoq inooqatigisannik suliffippit avataatigut annersaasimanerit pissutigalugu annersaasimasutut unnerluutigineqarlutillu eqqartuussaasimasutit. Unnerluussissutip eqqartuussutillu assilineri Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfimmut nassiuteqqullugit kaammattorneqassaatit."

"... suliffiup avataatigut annersaaneq pissutigalugu unnerluutigineqarnerit eqqartuussaanerillu suliamut atatillugu ataqqineqarnissamik tatigineqarnermillu aamma unioqqutitsineruvoq. ..."

"Aammattaaq isumaqarpunga unnerluussissutip eqqartuussutillu assilineri tunniutissallugit pisussaaffeqartutit, tamatumunngalu atatillugu oqaatigineqassaaq pisoq pineqaatissiissutigineqarsinnaasoq alla ingerlasoq sullitavit oqaatigisimanngimmagu tamanna tatiginninnermik suli annikillileeqataasoq."

Pissutsinik tjenestemandit pillugit inatsit malillugu soraarsitsinermik kinguneqarsinnaasunik kiisalu pinerluttulerineq pillugu inatsit malillugu unnerluussinerit eqqartuussivimmi suli aalajangiiviginеqanngitsut A-p malugeqqullugit oqaatigissagai piumasaqaateqarnerminut inatsisitigut tunngaviusutut K Kommunip uannut allakkamini 5. juni 2001-imeersuni makku oqaatigai:

"A sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermi nakkutilliisuunermini tjenestemanditut atorfeqartitaavoq, taamaattutullu suliffimmini suliffimmilu avataani atorfiup nassatarisaanik ataqqinassuseqarnissamik tatiginassuseqarnissamillu piumasaqaataasunik eqqortitsisutut takutitsisussaalluni. ... A qaffasissorujussuarmi inissisimavoq, taamaattumillu aamma suliffimmi avataani ataqqinassuseqarnermik tatiginassuseqarnermillu takutitsinissamut piumasaqarfigineqarnera sakortooruujussuulluni.

Kommunip ilisimasai malillugit atorfeqartitaasup inatsisinik unioqqutitsisimanerminik kommunimut sulisitsisuusumut nalunaaruteqartarnissamik pisussaaffeqarnera pillugu inatsisini toqqaannartumik malittarisassaqanngilaq.

Ataqqinassuseqarnissamik tatiginassuseqarnissamillu piumasaqaateqarnermi iliuutsit pineqaatissiissutigineqarsinnaasut qitiulluinnartuupput. Taamaattumik tjenestemanditut atorfeqartitaasut allallu, pingaartumillu kommunimi qaffasissumi inissisimallutik atorfeqartitaasut iliuutsit pineqaatissiissutigineqarsinnaasunik eqqartuussutinillu pinngitsooratik ilisimatitsisarnissaat kommunip pissusissamisoortutut isigaa. Taamaatut pisoqaraangat pineqartup atorfeqartitaanera pinerluuteqarnermut unnerluussutigineqartumut eqqartuussutigineqartumulluunniit atatillugu isummerfigisinnaasassavaa, matumani iliuuserineqartup atorfeqartitaanermut attuumassuteqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu pinerluuteqarneq tassaalersinnaavoq tusagassiuutitigut ima eqqartorneqartigisoq, allaat kommunip tamanna isummerfigisariaqalerlugu. Taamaattumik arlalitsigut naleqquttuuvoq iliuutsip taamaattup isummerfiginissaanut periarfissaqarnissaminut kommunip piffissaqarluarnissaa.

Kommunip sulisut pillugit mappersagaani aalajangersakkamik tassunga tulluartumik ilanngussisoqarnissaa kommunip sulissutiginiarpaa.

...”

Pinngitsuunerup akerliata uppernarsarneqarnissaata tungaanut pinngitsuusutut isigineqartarneq Kalaallit Nunaanni atuuppoq.

Taassuma illua'tungaani tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30-mi imaattumik aalajangersaasoqarpoq:

”§ 30. Tjenestemandit soraarsinneqarsinnaapput tamatuminnga qinnuteqanngikkaluarlutik qaammatinik 3-nik qaammatillu naanissaanut periarfissaqartitaallutik. Naannerusumilli periarfissiilluni soraarsitsisoqarsinnaavoq tamatumunnga pissutaappat tjenestemandi pissutsit pinerluttuliornermik inatsimmi iliuuseqarfigineqarsinnaasut, atorfimminik unioqqutitsinini paarsinnginniniluunniit pissutigalugit atorfimminiiginnarnissaminut naleqqukkunnaarpat.”

Tjenestemandi aalajangersagaq taanna malillugu soraarsinneqarsinnaavoq, soraarsitsineq tjenestemandip pissutsini pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu pineqaatissiissutigineqarsinnaasuni ilaaneranik tunngavilersorneqarpat. Tulliulluni tamanna qanoq paasineqassanersoq apeqqutaalerpoq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni ilaatigut makku oqaatigineqarput:

”Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu tjenestemandii pillugit inatsisissatut siullissatut suliaavoq.

Tjenestemandit pineqartut – inatsisitigut iliuuseqarnikkut – Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup tjenestemandinut malittarisassat atuuttut naapertorlugit maannanut atorfinitsinneqartarput.

...

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutissap suliarineqarneranissaaq malugineqarpoq aaqqissuussineq tjenestemandinut pineqartunut maannamut atorneqartartoq ilaatigut nutarteriffigineqartariaqartoq Danmarkimi inatsisiliornermut naleqquttunngorlugu.

...”

Siunnersuummi aalajangersakkat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinut aallaqqaasiussatut makku oqaatigineqarput:

"Aalajangersakkat maleruagassanit maannamut atuuttunit allaassuteqartut salliutillugit oqaaseqaateqarfigineqarput. Aalajangersakkalli allannguuteqanngitsut imaluunniit Danmarkimi maleruagassanut atuuttunut naapertuuttut oqaaseqaatitaat innersuussutigineqarput."

§ 30-mi aalajangersagaq pillugu immikkut oqaaseqaateqartoqarsimanngilaq.

Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni tjenestemandii pillugit inatsimmi nr. 263-imi 9. juni 1971-imeersumi, tjenestemandit atorfinitsinneqarneranni siusinnerusukkut tunngavigineqartarsimasumi, § 28 Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30-imi malittarisassap assinganik imaqarpoq. § 28 imaappoq:

"Tjenestemandit soraarsinneqarsinnaapput tamatuminnga qinnuteqanngikkaluarlutik qaammatinik 3-nik qaammatillu naanissaanut periarfissaqartitaallutik. Naannerusumilli periarfissiilluni soraarsitsisoqarsinnaavoq tamatumunnga pissutaappat tjenestemandi pisoq pinerluttuliornermik inatsimmi iliuuseqarfigineqarsinnaasoq, atorfimminik unioqqutitsinini paarsinnginniniluunniit pissutigalugit atorfimminiiginnarnissaminut naleqqukkunnaarpat."

Aalajangersakkap taassuma piareersarlugu suliarineqarnerani "pisoq pinerluttuliornermik inatsimmi iliuuseqarfigineqarsinnaasoq" qanoq paasineqassanersoq erseqqinnerusumik oqaatigineqanngilaq.

Tjenestemandit pillugit qallunaat malittarisassaat suliamut matumunnga tunngassuteqartut tjenestemandit pillugit inatsimmi nr. 291-imi 18. juni 1969-imeersumiipput, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi.

Danmarkimi tjenestemandit pillugit inatsit isumaliutissiissummik nr. 483-imik 12. december 1968-imeersumik tunngaveqarpoq.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30-p assinga imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 28. Tjenestemandit soraarsinneqarsinnaapput tamatuminnga qinnuteqanngikkaluarlutik qaammatinik 3-nik qaammatillu naanissaanut periarfissaqartitaallutik. Naannerusumilli periarfissiilluni soraarsitsisoqarsinnaavoq tamatumunnga pissutaappat tjenestemandi pisoq pinerluttuliornermik inatsimmi iliuuseqarfigineqarsinnaasoq, atorfimminik unioqqutitsinini paarsinnginniniluunniit pissutigalugit atorfimminiiginnarnissaminut naleqqukkunnaarpat."

Isumaliutissiissummilu aalajangersagassatut siunnersuut pillugu ilaatigut imaattunik oqaaseqaateqartoqarsimalluni:

"...

Manna tikillugu atuuttutut qaammatinik pingasunik piffissaliinissaq siunnersuutigineqarpoq, tjenestemandilli tungaanit pissutsit immikkut ittut iliuuserineqarsi-

mappata sivikinnerusumik piffissaqartitsilluni soraarsitsinissamut periarfissaqarluni. Tamanna eqqarsaatigalugu inatsimmi aalajangersagaq massakkut atuuttoq akissarsiat soraarnerussutisiallu pillugit inatsimmi §§-nut 60-imut 61-imullu innersuussummik imaqarpoq, taakkunanilu pisoq pillaatissiissutaasinnaasoq, atorfiup atornerlunneqarsinnaaneranik pasitsaassinermut tunngaviliisoq, pissutigalugu soraarsitsinerup kingunerisaanik soraarnerussutisiaqartitsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut inissisimaneq pineqarluni. Malittarisassat taamaattunik imallit tjenestemandit pillugit inatsimmi nutaami ilanngunneqannginissaat siunnersuutigineqarpoq, tassami soraarnerussutisiat pillugit inatsisissatut missingiummi siunnersuutigineqarmat kinguartitanik soraarnerussutisiaqartitsilluni soraarsitsineq aaqqissuussinertut siunissami atorneqalissasoq. Tamatuma kingorna tassunga taarsiullugu sivikinnerusumik piffissaqartitsilluni soraarsitsinissamut piumasaqaatit atuuttut ilanngunneqarsimapput. ...” (Atorfeqarfimmi nutigaavoq.)

Tamatuma kingorna isumaqarpunga tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30 oqaasertalersugaanini naapertorlugu ima paasineqartariaqartoq tjenestemanditut atorfeqartitaasoq soraarsinneqarsinnaassasoq pinerluttulerineq pillugu inatsit malillugu pineqaatissiissutigineqarsinnaasumik iliuuseqarsimanera tunngavilersuutigalugu, tjenestemandi taamatut iliuuseqarsimaneq pissutigalugu atorfimminiiginnarnissaminut naleqquttutut isigineqarsinnaajunnaarsimappat. Taamaattorli maani erseqqissarneqassaaq aalajangersagaq imatut paasineqartariaqartoq, taanna taamaallaat atorneqarsinnaasoq tjenestemandip iliuuseqarneq pineqartoq iliuuserisimagaa oqartussaasup qularutiginngippagu, assersuutigalugu taamatut iliuuseqarsimaneq tjenestemandip nassuerutigisimappagu. Aammattaaq pillaatissiiniarluni suliaq inaarlugu suliarineqarsimanngippat iliuuseqarsimanermut pisuuneq oqartussaasup immikkut naliliiffigissavaa, pisariaqartinneqartutullu paasissutissalersuineq taamatut naliliisinnaalersitsisoq suliarissallugu.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga atorfeqartitaasoq – tjenestemanditut atorfeqartitaanera apeqqutaatinnagu – pillaatissiiniarluni suliami unnerluutigisaanini suliffimminut nalunaarutigissallugu pisussaaffeqarnavianngitsoq.

Aammattaaq isumaqarpunga tjenestemandi iliuuseqarsimanermik nassuerutiginninngikkaluartoq pillaatissiiniarluni suliap ingerlanera ingerlatsivimmi oqartussaasup aalajangiinerminut tunngavilersuutigippagu pisuussuteqarneq pillugu apeqqummik immikkut suliarinnereersimasariaqartoq naliliiffiginnereersimasariaqarlunilu, pisuussuteqarneq pillugu apeqqutip oqartussaasumit qularutigineqannginneranik tunngaviliisumik.

Kiisalu isumaqarpunga pineqartoq kingusinnerusukkut pinngitsuutinneqarpat oqartussaasoq taarsiissuteqarnissamut akisussaatinneqalersinnaasoq.

Taamaattumik pillaatissiiniarluni suliat ingerlanerannik atorfeqartitaasup kommunimut nalunaarutiginnittarnissaa suliffimmut atatillugu pissusissamisoortumik pisussaaffiuneranik K Kommunip oqaatiginninnera sakkortuumik akerlilerpara, taamatuttaarlu pillaatissiiniarluni sulianik inaar-

lugit suliarineqarsimanngitsunik kommunimut nalunaaruteqartarnissamik piumasaqarneq Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi tunngaviusunut mianerisassanullu taassuma tunuliaqutarisaanut assortuuttuusoq.

Taamaattumik aamma isumaqarpunga kommunip sulisut pillugit mappersagaani pillaatissiiniarnermik suliat ingerlasut pillugit sulisut kommunimut nalunaaruteqartarnissaannik aalajangersakkamik kommuni ilanngussisariaqanngitsoq.

Pillaatissiiniarnermik sulianik inaarlugit suliarineqarsimasunik atorfeqartitaasup sulisitsisuminut nalunaaruteqarnissaanik apeqqut eqqarsaatigalugu immikkoortoq 2-p ataani oqaatigineqartut innersuussutigaakka.

4. Pinerluuteqarsimanermut tunngasut pillugit paasissutissat suminngaanneernerannik ilisimasaqarneq.

K Kommunip A-p eqqartuussissuserisuanut allakkamini 19. november 2001-imeersuni makku oqaatigai:

> *"Oqaaseqaatitit imatut paasivakka sullitat annersaaneq pissutigalugu unnerluutigineqarsimasoq eqqartuussaasimasorlu uppernarsarit.*
>
> *...*
>
> *Sullitavit pinerluuteqarsimaneranik ilisimasaqarnerma sumit pinera pillugu ilisimatinneqarnissannik piumasaqarsinnaanngilatit."*

K Kommunip uannut allakkanimi 5. juni 2002-imeersuni, qulaani tulliuttunilu issuarneqartuni, issuarneqartutut allannerminut tunngavilersuutit makku oqaatigai:

> *"A-p annersaanini pissutigalugu eqqartuussaasimaneranik paasissutissaq ataani atsiortumeersuuvoq. ... A suliami allagaatinik tamakkiisumik paasitinneqarsimavoq. Suliami allagaatinit ersertut saniatigut allat paasissallugit piumasaqaateqarsinnaanngilaq.*
>
> *Allakkani 19. november 2001-imeersuni oqaatigineqarmat: "... piumasaqarsinnaanngilatit" tamanna arlalinnik pissuteqarpoq, ilaatigut siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut, tassalu suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaninni suliami allagaatit kisimik pineqartunut ilaatinneqarnerat, kiisalu pissutsinik taakkuninnga ilisimasaqarnera eqqartuussissuserisutut nipangiussisussaatitaaninnut ilaammat. Kiisalu A eqqartuussissuserisualuunniit paasissutissat aallaaviannik paasisaqarnissaminnut illersugaanissaq eqqarsaatigalugu soqutigisaqangaartussaannginnerat."*

K Kommunip mappiutaanit suliami allagaatinik imalimmit erserpoq A-p eqqartuussissuserisua mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik misissussallugu periarfissinneqarsimasoq.

Taamaattumik A-p suliami allagaatinik paasitinneqarsimanera pillugu apeqqummut atatillugu annertunerusumik misissuinissannut pissutissaqanngilanga.

Oqaaseqaammi oqaatigaara paasissutissat oqartussaasumut soqutiginaateqanngitsut oqartussaasumit ilanngunneqartannginnissaat ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarigaa.

Tamatuma saniatigut inatsiseqartitsinermi tunngavik atuuppoq, tassalu suliami paasissutissat inummut namminermut tunngassuteqarluinnartut suliap allap suliarineqarnerani paasineqartut ingerlatsiviup ilanngutissanngikkai. Tamatuma pissuseqataa siunnersortinut namminersortunut ingerlatsivimmi oqartussaasup suliap paasissutissartalersorneqarneranut ikiortigisaanut atuuttussaavoq. Siunnersortit namminersortut taakku paasissutissat allatigut sulinerminnut atatillugu pigisatik oqartussaasumut paasissutissartalersuinerminni inatsisinik unioqqutitsinatik aamma ilanngussinnaasussaanngilaat.

K Kommunip allagaanit 5. juni 2002-imeersunit qulaani issuagaq "kiisalu pissutsinik taakkuninnga ilisimasaqarnera eqqartuussissuserisutut nipangiussisussaatitaaninnut ilaammat" imatut paasivara, A-p soraarsinniarneqarneranik suliap K Kommunimit paasissutissartalersorneqarnerani paasissutissat nammineq kisimi ilisimasat atorneqarsimasut, tassami siunnersortip namminersortup (K Kommunip eqqartuussissuserisuata) suliami allami eqqartuussissuserisuunini aqqutigalugu paasissutissat taakku ilisimasaqarfigilersimammagit.

Isumaqarpunga periaaseq taamaattoq ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut assortuuttuulluinnartoq.

Aamma oqaatigaara K Kommunip mappiutaani allagaatinik imaqartumi allakkiaq 14. august 2002-mi ullulerneqarsimasoq ilaasoq, tassanngalu erserluni eqqartuussissuserisup B-p ulloq taanna ataatsimiinnermi oqaatigisimagaa A inooqatiminik annersaasimasutut unnerluutigineqarsimasoq eqqartuussaasimagunartorlu paasisimagini.

Tamanna pillugu oqaatigaara matuma siuliini oqaatigigiga oqartussaasoq siunnersortinit avataaneersunit paasissutissanik tigusaqaruni siunnersortit avataaneersut taakku paasissutissaataat naliliinerilu isummerfigisariaqarai. K Kommunip mappiutaanit allagaatinik imalimmit ersinngilaq A-p inooqatiminik annersaasimasutut unnerluutigineqarsimanera eqqartuussaasimagunarneralu pillugu paasissutissap ilumoortuunera kommunip misilissimaneraa.

Inassuteqaatiga pillugu K Kommunip akissuteqarnissaa utaqqimaarpara.

A oqaaseqaatip matuma assilineratigut, allakkanik allanik ilaqartinneqartutigut, qulaani taaneqartunik ilisimatinneqarpoq.

Aammattaaq eqqartuussissuserisoq A oqaaseqaat manna pillugu ilisimatippara."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani kommunimit akissummik tigusaqarsimanngilanga.

26 –Attartorneq pillugu inatsiseqartitsineq

1. Ineqarnermut akiligassanut kinguaattoorutinut naafferartumik akilersuinissamut periaatsimik allannguinermik aviisitigut ilanngussinikkut nalunaaruteqarneq.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 2001-imi ukiakkut tusagassiuutinut naqitanut ilanngussinermigut nalunaaruteqarpoq 2002-mi januaarip aallaqqaataa aallarnerfigalugu ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutinik naaffeqartumik akilersuisinnaatitaasoqarunnaassasoq.

Ombudsmandi aalajangerpoq aviisinut ilanngussineq periaatsillu aviisinut ilanngunneqartup inatsisinut naapertuuttuunera nammineerluni misissuiffiginiarlugit.

Ombudsmandip inissiaatileqatigiiffik aviisinut ilanngussap oqaasertaanik imatut oqaasertalersuisimanerarlugu isornartorsiorpaa, taanna, akiligassanut kinguaattoorutit inissiaatileqatigiiffimmit naatsorsorneqarsimasut akilerneqanngippata, pinngitsaaliinikkut anisinneqarnissamik sioorasaarinertut paasineqarsinnaalluni.

Ombudsmandi oqaaseqaateqarportaaq naafferartumik akilersuinissaq pillugu aalajangiinerit immikkut akuersissuteqarnertut isumaqarfigisariaqartut, aammalu immikkut akuersissuteqarsinnaatitaanermik nalinginnaasumik piusoqanngitsoq, kisiannili pisuni ataasiakkaani toqqartumik naliliineq malillugu immikkut akuersissuteqartarneq nangilluni eqqartorneqartarsinnaasoq.

Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 8-mi, 2. april 2002-meersumi § 1 paasinerluinernut pissutaalersinnaasoq.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu Ombudsmandip Inatsisartut Naalakkersuisullu tamanna pillugu nalunaarfigai. (J. nr. 11.73.39.12/118-01)

Inissiaatileqatigiiffik 2001-imi ukiakkut tusagassiuutinut naqitanut ilanngussinermigut innuttaasunut imaattumik nalunaaruteqarpoq

:

"Inigisannut akiitsoqarpit?

A/S INI-mut inigisamut akiitsunik naafferartumik akilersuisinnaaneq 1. januar 2002 atorunnaassaaq!

Nalunngiliuk januarip aallaqqaataaniit 2002-mit inigisannut akiitsoqaruit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p allaffiani naafferartumik akilersuinissamut isumaqatigiissuteqarsinnaajunnaassagavit? Taamaammat massakkut akiitsoqaruit INI-mut saaffiginnigit naafferartumillu akilersuinissannut isumaqatigiissuteqarlutit. Nalussanngi-

lat januarip aallaqqaataata kingorna akiitsoqaruit akiitsutillu tamarmik akilersinnaanngikkukkit inigisanniit anisitaanissamik kinguneqarsinnaammat."

Taanna aallaavigalugu, Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5 naapertorlugu, nammineerluni misissuinermik aallartitsiniarlunga aalajangerpunga, tassami inissiaatileqatigiiffimmut 11. december 2001-imi imatut allagaqarama:

"Aviisitigut nalunaarutip oqaasertai ilaatigut inissiaatileqatigiiffiup innuttaasunut, akiligassanut kinguaattoorutit naaffeqartumik akilersornissaannut qinnuteqartunut periaaseqarneranik ilaatigullu aviisitigut nalunaaruteqarnerup siunertaanik nalornissuteqalersitsipput.

Taamaammat, tak., Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5, apeqqutit taakkua namminerlunga aalajangerpunga misissugassanngortinniarlugit.

Tamatumunnga atatillugu inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara makkua nassuiaateqarfigeqqullugit:

Aviisitigut nalunaarutip oqaasertai ingerlatseqatigiiffiup ineqarnermut akiligassanut kinguaattoorutit naafferartumik akilersorneqarnissaannik akuersinerni periaaserisaanik allannguinermik eqqartuipput.

Aviisitigut nalunaarutip oqaasertai imatut atuarneqarsinnaapput, innuttaasut ineqarnermut akiliutinut akiitsullit, ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutit naaffeqartumik akilersornissaannik qinnuteqarnerup maannamut aammalu 31. december 2001-ip tungaanut akuerineqarnissaa ilimagisinnaagaat, attartornerup taamaatinneqannginnissaanik kinguneqartumik.

Taamaammat inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutit naafferartumik akilersorneqarnissaannut akuersissuteqartarnermi maannamut periaasiusumut nassuiaateqaqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara periaatsimik allannguinissamik aviisitigut nalunaaruteqarnermut tunuliaqutaasoq inatsisitigullu tunngaviusoq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Inissiaatileqatigiiffiup aviisitigut nalunaarummi aamma oqaatigaa, innuttaasunut kinguaattoorutinik akiliinngitsunut akiliinnginneq 1. januar 2001-ip kingornatigut inigisamit "anisitaanissamik kinguneqarsinnaammat."

Inissiaatileqatigiiffik innuttaasut inigisaannit anisitsinissamut pisinnaatitaanngilaq. Taamatut pisinnaatitaaneq politiit akiliisitsiniartarnermik ingerlatsineranniippoq.

Innuttaasunik attartornermik atorunnaarsitsivigineqarsimasunik anisitsinissamik qinnuteqarsinnaatitaanermik maannamut periarfissaqarnerup allanngortinneqarsimanissaanik ilisimasaqanngilanga.

Taamaattumik inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara aviisitigut nalunaarutip oqaasertai, inissiaatileqatigiiffiup politiini periaatsimik allanngortitsinermik ilisimasaqarneranik tunngaveqarnersut nassuiaateqarfigeqqullugu.

Periaatsimik taamatut allannguineqarsimanngippat, inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara aviisitigut nalunaarutip oqaasertai paasissutissamik innuttaasunut siorasaarinertut paasineqarsinnaasunik imaqarnerannut pissutaasumut nassuiaateqaqqullugu. Aammattaaq inissiaatileqatigiiffik qinnuigineqarpoq, ingerlatseqatigiiffiup aviisitigut nalunaarutimi taamatut oqaasertalersornissaanut inatsisini suna tunngavigalugu imminut pisinnaatittutut isiginera nassuiaateqarfigeqqullugu.

Aviisitigut nalunaarutip oqaasertaasa tamanut tunngasumik oqaatigaat, ineqarnermut kinguaattoorutinik naafferartumik akilersuineq 1. januar 2002-ip kingornatigut akuersaarneqassanngitsoq.

Pisuni taamaattuni attartortitsisup akiligassanut kinguaattoornermut akisussaaffigisaani, assersuutigalugu ineqarnermut akiliutit ikinaarlugit akilersinniarneqarsimappata, tamannalu attartortumut nanertuutissanngortinneqarsinnaanani, imaluunniit attartortitsisoq pissusissaq malillugu akiliinissamik tuavisaaruteqarsimanngippat, attartortitsinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu naammassinngitsuuvinerup nassataanik atuuttussanngortitsinissamut attartortitsisoq tamatigut pisinnaatitaaneq ajorpoq.

Aammattaaq ingerlatsinermut inatsiseqartitsinerup ingerlatsiviup suliami paasissutissiinermut akisussaanera ingerlatsinermullu inatsiseqartitsinerup pissutsinut naapertuuttumik tunngaveqarnera pillugit malittarisassartaasa nassataraat (tamanna naapertorlugu innuttaasunut inatsisitigut kinguneqartitsinernik pisariaqartitsinermit annertunerusunik/sunniuteqarnerusunik, atuisoqaqqusaanani) attartortitsisoq pisumi pissutsit naapertorlugit akiligassanit kinguaattoorutit naafferartumik akilersornissaannik akuersinissaminut pissussaafeqalissasoq.

Malittarisassat tamakkua inissiaatileqatigiiffiup periaatsimik allanngortitsinikkut avaqqussinnaanngilai.

Taamaammat ingerlatseqatigiiffik qinnuigaara, attartortitsisoq kukkunerit sumiginnaanerillu pissutigalugit innuttaasup akiligassanut kinguaattoorneranut akisussaatillugu, naafferartumik akilersuinissamik akuersissuteqartarnermi periaaseq sorleq ingerlatseqatigiiffiup siunissami malinniarneraa nassuiaateqarfigeqqullugu."

Inissiaatileqatigiiffiup 22. februar 2002-mi allakkatigut akissuteqarfigaanga:

"Ombudsmandip 11. december 2002-mi allakkani apeqqutigisaanut inissiaatileqatigiiffik imaattunik akissuteqassaaq:

Suliaqarfiusumi periaaseq maannamut imaassimavoq, ineqarnermut akiliutissaq akilerneqanngikkaangat naafferartumik akilersuinissaq isumaqatigiissutigineqarsinnaasarsimalluni, taamaasilluni akiligassanut kinguaattoorutit qaammatit marluk ingerlaneranni akilerneqartussanngorlugit, ineqarnermut ingerlaavartumik akiligassap akilerneqarnissaata saniatigut. Akilersuinissamik isumaqatigiissut unioqqutinneqarpat, akiligassanut kinguaattoorutit tamarmik akiligassanngortarput. Akiligassanut kinguaattoorutit pisinnaasariaqanngikkaluartumik qaqutigoortumik annertuujutillugit sivisunerusumik piffissaliilluni naafferartumik akilersuinissat isumaqatigiissutigineqarsinnaasarput. Naafferartumik akilersuinissamik isumaqatigiissuteqartarnermut tunngavigisaq maannamut tassaasimavoq inissiaatileqatigiiffiup allaffissornikkut periaaseq sorleq malinniarlugu inissiaatileqatigiiffiup aalajangernerata apeqqutaasarnera.

Inissiaatileqatigiiffiup naafferartumik akilersuinissamut aaqqiissutinik siunissami isumaqatigiissuteqarumannginneranut tunuliaqutaasoq tassaavoq ineqarnermut akiliutinit ernianik iluanaarutit ukiumit naatsorsuuteqarfiusumit 2002-miit ineqarfinni immikkoortortanut ataasiakkaanut tutsinneqartalernissaannik aalajangerneq. Tamatumuunakkut ineqarfinni immikkoortortat ataasiakkaat attartortut akiliilluartartuunerat toqqartumik iluaqutigilissavaat. Ineqarnermut akiliutit naafferartumik akilersornissaannik isumaqatigiissuteqarnerit soorunami ernianik iluanaarutit killiliiffigissavaat.

Naluneqanngitsutut attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu nalunaarut tamatuma kingorna atulersinneqarpoq. Nalunaarutip taassuma § 1-iata taamatuttaaq kinguneraa, siunissami akiligassanik kinguaattoorutit isumaqatigiissutigineqarsinnaannginnerat. Taamaattumik allaffissornikkut periaatsimik aalajangersaaneq apeqqutaajun-

naarpoq. Naafferartumik akilersuinissamik aaqqiinerit siunissami isumaqatigiissutigineqaqqusaajunnaarmata.

2. Inissiaatileqatigiiffiup ilisimasaqarfiginngilaa politiit periaatsimik allannguisimanersut, taamaaliornikkut politiijunngitsut allat nammineerlutik attartortunik anisitsisinnaalersillugit.

Inissiaatileqatigiiffiup aviisitigut nalunaaruteqarsimanermut tunngavigisaa inissiaatileqatigiiffiup inissanik attartortitsinermik ingerlatsisinnaanermut pisinnaatitaaffeqarneranut ilaavoq. Inissiaatileqatigiiffik aamma siusinnerusukkut ingerlatsinermut tunngasunik paasissutissiissutinik imaqartunik aviisitigut ilanngusisarsimavoq, tamannalumi aamma Namminersornerullutik Oqartussanit kommuninillu arlaqartunit atorneqarluni.

Maannamut attartortut inigisat attartukkatik, akiligassanut kinguaattoorutit akileraangamikkit annaanngitsoorsinnaasarpaat – aamma attartortuujunnaarsitaareernermik kingornagut. Inissiaatileqatigiiffiup nalilersimavaa attartortut tamatuminnga misilittagaqartut, akiliinngitsoornermikkut attartukkaminnik annaasaqarsinnaanerminnik ilisimatinneqarnissaminnik pisariaqartitsisut.

Inissiaatileqatigiiffiup aviisitigut nalunaarummini attartortut attartukkaminnik annaasaqarsinnaanerat allaannarsimagaluarpagu, attartortut pineqartut isumaqarsinnaapput akiliinngitsoorneq maannakkumut atuuttuusut saniatigut annertunerusumik pingaaruteqanngitsoq. Tamanna nassuiaataavoq inissiaatileqatigiiffiup atorunnaarsitsisinnaanermik taamaallaat eqqartuisimannginneranut, ingerlaqqillunili eqqartuisimaneranut.

Inissiaatileqatigiiffiup aviisitigut nalunaarummi allassimanngilaa akiligassanut kinguaattooruteqartunik nammineq anisitsiniarnissaq siunertarineqanngitsoq. Inissiaatileqatigiiffik taamatut paasinnittoqarsimasinnaaneranik tusagaqarsimanngilaq.

Taamatut isumaqarnerup aviisitigut nalunaarutip oqaatsinik naleqqutinngitsunik oqaasertaqarnera allanngortinngilaa. Inissiaatileqatigiiffiup sakkortuumik nipeqartitsineq ajuusaarutigaa, siunissamilu aviisitut nalunaarutini taamatut oqaasertaliisarniarnani.

3. Aviisitigut nalunaarutip oqaasertaasa siunertaraat akiliinngitsoornermi naafferartumik akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarsinnaanerup naatsorsuutigineqarsinnaajunnaarnerata erseqqissaatiginissaa. Allatut oqaatigalugu naafferartumik akilersuinissamik aaqqiissuteqarfiginnissinnaasarneq atorunnaarpoq.

Pisimasut ombudsmandip eqqartugai qarasaasiaqarnermi atortorisat ullumikkut inissiaatileqatigiiffiup atugarisai eqqarsaatigalugit siunissami pisinnaasariaqanngillat.

Attartortup pisuussutiginngisaanik kukkunerit sumiginnaanerilluunniit kingunerisaannik kinguaattoorutit annertuut pinngussagaluarpata inissiaatileqatigiiffiup attartornermik qaqutigoortumik atorunnaarsitsivigisinnaanngisaanik pisoqarsinnaasarnissaa pinngitsoortinneqarsinnaassanngilaq.

Taamaattorli naafferartumik akilersuisitsisarneq aaqqiissutaanersoq nalorninaateqarpoq. Soorlu Ombudsmandip nalunngikkaa, asersuutigalugu ineqarnermut tapiissutit eqqunngitsumik tunniunneqartarnerat ajornartorsiuteqarfiusarsimavoq. Tassami ineqarnermut tapiissutit isumaginninnermi tapiissutitut allatuulli kommunini aalajangiinerit malillugit tunniunneqartarmata, utertitsiniarnissap pisinnaanerata kommunini isummerfigisassanngortinnissaa inissiaatileqatigiiffiup toqqarsimavaa taamaattoqartillugulu aningaasat akilersinniarnerat kommunit namminneq isumagalugu. Taamaasilluni pisuni taamaattuni attartornermut akiligassat kinguaattoorutit pineqassanngillat.

Aviisitigut nalunaarutip oqaasertaani naafferartumik akilersuinermik aaqqiissuteqarnerit annertussusissaat sunniutissaallu naatsorsuutigineqanngillat, inissiaatileqatigiiffiup tamatumunnga naleqquttumik pisoqarsinnaanera takorloorsinnaasiman-

ngimmagu. Inissiaatileqatigiiffiup naafferartumik akilersuinissamik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaanera, tamanna eqqarsaatersuutaannartut isiginninnerugaluartoq, pinngitsoortinneqarluinnarsinnaasutut oqaatigisinnanngilaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingornatigut pisariaqartissimavara Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup, akiligassanut kinguaattooruteqarneq pissutigalugu attartornermik atorunnaarsitsinerup pisortanut ininik piginnittunut pisussaaffinngortinniarneqarnera, tamatumani nalunaarummi malittarisassaliornermi, qanoq annertutigisumik siunertaasimaneranik apeqqummut ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqullugu qinnuiginissaa.

Taamaattumik pisortaqarfimmut 24. juni 2002-mi allappunga:

"… pineqartoq tassaavoq attartorneq pillugu peqqussummi siusinnerusukkut atuuttumi aamma attartorneq pillugu peqqussummi massakkut atuuttumi attartorneq ineqarnermut akiliutinik ilaallu ilanngullugit akiliinnginnerup kingunerisaanik atorunnaarsinneqassanersoq naliliisoqarnissaata aalajangersarneqarnera.

Tamatuma kingorna apeqqutaalerpoq Naalakkersuisunut § 56, imm. 3-mi (siusinnerusukkut § 33, imm. 7-imi) aalajangersagaq piginnaatitsissut inatsisitigut tunngavissamik imaqarnersoq, Naalakkersuisut naliliinermik taassumminnga killiliisinnaanerannut piginnaatitsisumik, soorlu tamanna nalunaarummi atuuttumi § 5, imm. 1-ikkut pisimasoq.

Aammattaaq apeqqutaavoq inissiaatileqatigiiffip aningaasaqarnikkut atugai pissutigalugit naliliinermik taassuminnga killiliineq inatsisinik eqqortitsisuunersoq, soorlu tamaattoqarnera inissiaatileqatigiiffiup uannut paasissutissiissutigisimagaa.

Pisortaqarfik qinnuigaara apeqqutit taakku pillugit nassuiaateqaqqullugu."

Pisortaqarfik 17. juli 2002-mi akissuteqarpoq:

"Ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaannik akuersissuteqartarnermi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p periaasiata allanngortinneqarnera pillugu Ombudsmandip saaffiginnissutaa 24. juni 2002-meersoq Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup tigusimavaa.

Pisortaqarfiup aallaqqaasiullugu malugeqqussavaa Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 8-p 2. april 2002-meersup Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 7. januar 2002-meersoq taarsermagu.

Ombudsmandip apeqqutigaa § 56, imm. 3-mi aalajangersagaq piginnaatitsissutaasoq nalunaarummi § 5, imm. 1-mi Naalakkersuisut ineqarnermut akiliutinik il.il. akiliinnginneq pissutigalugu attartorneq atorunnaarsinneqassanersoq naliliinermik killiliisinnaanerannut inatsisitigut tunngavissiinersoq.

Attartorneq pillugu peqqussummi § 54, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq attartornermik isumaqatigiissut taamaallaat kingusinaartumik akiliisoqartillugu atorunnaarsissinnaavaa, tak. § 53, imm. 1, nr. 1, allakkatigut tamanna pillugu piumasaqaatip attartortumut takkunnerata kingornatigut kingusinnerpaamik ulluinnaat pingasut qaangiunneranni akiligassanut kinguaattoorutit attartortup iluarsisimanngippagit.

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu nalunaarummi nr. 8-mi 2. april 2002-meersumi § 5, imm. 1-imi oqaatigineqarpoq allakkatigut piumasaqaat piffissaliunneqartup

naannginnerani malinneqarsimanngippat, tak. §§ 1, 2 aamma 7, attartortitsisup attartorneq pillugu isumaqatigiissut kinguarsaanani atorunnaarsissagaa.

Attartorneq pillugu peqqussummi § 53, imm. 2-p aalajangersarpaa attartortitsineq attartortitsisup taamaallaat atorunnaarsissinnaavaa, pissutsit attartortumut nammagassersuutaasut annertuumik pingaaruteqarpata.

Pisortaqarfiup nalunaarut ineqarnermut akiliutinik il.il. akiliinngitsoorneq pissutigalugu attartorneq atorunnaarsinneqarsinnaanersoq naliliinermi killilersuisutut isiginngilaa, tassami piumasaqaateqarnermut kiisalu akiliinissamut piffissaliunneqartoq pillugit oqaasertaliussat peqqussummi nalunaarummilu imminnut naapertuuttuummata. Tamatuma saniatigut pissutsit annertuumik pingaaruteqarnissaat oqaatigineqarpoq. Pisortaqarfik isumaqarpoq tassani killilersuisoqanngitsoq, tassami pissutsit pingaaruteqarnerannik naliliineq nalinginnaasoq inatsisini allani atorneqartoq atorniarneqarmat.

Naggasiullugu pisortaqarfiup malugeqqussavaa inissiaatileqatigiiffiup aningaasaqarnera aalajangersakkanit taakkunannga sunnerneqanngimmat, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-lli akissummini 22. februar 2002-meersumi oqaatigisaatut inissiat immikkoortortaqarfii ataasiakkaat tassaapput attartortut akiliilluartarnerisigut iluaqutissarsisinneqartussat, inissiat immikkoortortaqarfiat immikkortortaqarfimmi tassani ineqarnermut akiliutinik tamanik tigusaqanngikkuni immikkoortortaqarfiup aningaasartuutissaatut missingersuutai akilersinnaassanngilai, taamaalillunilu amigartooruteqalissalluni. Amigartoorutit taakku attartortut ineqarnermut akiliutinik akiliisartut ineqarnermut akiliutit qaffanneqarnerisigut matusussanngussavaat."

Tamatuma kingorna imaattumik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Misissuinera pissutsinik makkunannga aallussiviusimavoq:

- Inissiaatileqatigiiffiup akiligassanut kinguaattoorutit naafferartumik akilersorneqarnissaannik akuersissuteqarnermut periaatsip allanngorneranik aviisitigut nalunaaruteqarnera malittarisassanut ingerlatsinermi oqartussaasut innuttaasunut saaffiginnittarnerannut atuuttuusunut naapertuussimanersoq,

- Periaatsimik allannguinerup inatsisinut naapertuussuseqarnera aamma

- Ineqarnermut akiliutinut il.il. kinguaattooruteqarnerup kingunerisaanik attartornermik atorunnaarsitsinermut inatsisitigut tunngavigisaq.

<u>Inissiaatileqatigiiffiup aviisitigut nalunaaruteqarneranut oqaatigaakka:</u>

Pisortani oqartussaasup innuttaasut aviisitigut ilisimatinneqarnissaat toqqarpagu, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7 malillugu aviisitigut nalunaaruteqarnermut oqartussaasup ilitsersuussinissamut pisussaaffeqarneranut malittarisassat atuuttuusut assingi oqartussaasup malitassarai.

Pisortani oqartussaasut innuttaasunik ilitsersuussinerminni ingerlatsinermi ileqqorissaarnertut isigineqartut aamma malitassaraat.

Tamatuma ilaatigut kinguneraa ilitsersuussineq inatsisit malillugit eqqortuussasoq, imarisanilu malillugit assuarnaateqartussaanani.

Tamatumunnga atatillugu aviisitigut nalunaarutip immikkoortuani imaattumi imatut oqaasertaqarnera maluginiarsimavara:

"Nalussanngilat januarip aallaqqaataata kingorna akiitsoqaruit akiitsutillu tamarmik akilersimanngikkukkit inigisanniit anisitaanissamik kinguneqarsinnaammat."

Oqaasertai imatut paasinarput siullermik attartortoq 1. januar 2002-p kingornatigut akiligassanut kinguaattooruteqartoq pinngitsaaliinikkut attartukkamit anisinneqarsinnaasoq, akiligassanut kinguaattooruteqarnerup paasineqarnera kisiat pissutigalugu.

Tamanna eqqortuunngilaq.

Tamatumani pineqarpoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p attartortup anisinnissaa pillugu aalajangiinissamut pisinnaatitaannginnera. Taamatut aalajangiineq immikkut aalajangiineruvoq, pinngitsaaliinikkut naammassinninniarsinnaanermut pisussaatitaasunit, politiinit, aalajangerneqartussaq.

Taamatullu aamma tassani pineqarpoq attartortup attartornerup atorunnaarsinneqarnerata kingornatigut nammineq nuunnissaminut piffissaliinermik naleqquttumik periarfissinneqarnissaa.

Taamaammat isumaqarpunga inissiaatileqatigiiffiup issuarneqartutut oqaasertaliisimanera ajuusaarnartuusoq.

Aappassaatut oqaasertat issuarneqartut akiligassanut kinguaattoorutinik inissiaatileqatigiiffimmit akiIersinniarneqartunik, innuttaasut akiliinngippata pinngitsaaliinikkut anisitsinissamik sioorasaarutitut innuttaasunit paasineqarsinnaapput.

Attartornermik atorunnaarsitsineq kingunerisaanillu pinngitsaaliinikkut anisitsineq pillugit immikkut inatsisitigut periarfissaqarpoq attartortoq akiliinissamut pisussaaffimmik asiginnaatillugu inissianik attartortitsisut toqqartumik nalileereernikkut atorsinnaasaannik.

Qularnaateqanngitsumik isornartuussaaq akiliisoqarnissaa anguniarlugu attartukkamiit anisitsinissamik nalinginnaasumik sioorasaaruteqarnermik atuinissaq, tassami taamatut sioorasaarinikkut ineqarnermut akileqquneqartunut, innuttaasut akileqquneqartunut akerliliissutissaqaraluarunilluunniit, akiliiginnarnissaat anguneqarsinnaammat.

Inissiaatileqatigiiffiup tusarniaanermut uannut akissummini aviisitigut nalunaarutip oqaasertaasa inussiarniitsumik nipeqarnerat ajuusaarutigaa. Taamatut ajuusaaruteqarneq ilalersinnaavara.

Periaatsimik allannguinerup inatsisinut naapertuuttuunera.

Periaatsimik allannguinermik aviisitigut nalunaarutigineqartumi oqaatigineqartut malillugit siunertarineqarpoq ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutit attartornerup atorunnaarsinneqannginneranik kinguneqartumik naaffeqartumik akilersornissaannik inissiaatileqatigiiffik 1. januar 2002-p kingornagut akuersissuteqartarumajunnaarniartoq.

Inissiaatileqatigiiffiup uannut akissummini periaatsimik aviisitigut nalunaarutigineqartumik allannguinerup pissutsinik marlunnik tunuliaqutaqarnera innersuussutigaa:

Siullermik ineqarnermut akiliutit ataasiakkaat erniasiaannit ineqarfinni immikkoortortanut ataasiakkaanut, ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutit ineqarfinni immikkoortortani ataasiakkaani ineqarnermut akiliutit aalajangerneqartarnerannut sunniuteqartussanngorlugit, nakkartinneqarnissaannik "aalajangerneq".

Aappassaanik Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8-mi, 2. april 2002-meersumi § 1, imm. 1.

Inissiaatileqatigiiffiup ineqarnermut akiliutit naatsorsorneqartarnerannut malittarisassat pillugit oqaatigisaanut imaattut oqaatigaakka:

Inissiaatileqatigiiffiup 22. oktober 2002-mi oqarasuaatikkut apeqquteqaateqarninni paasisitsissutigaa aalajangerneq, ingerlatsiviup tusarniaanermut 22. februar 2002-mi akissummini innersuussutigisaa, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfimmit inissiaatileqatigiiffimmut nalunaarummi malittarisassanik aalajangersaanissaq paasisitsissutigineqarsimasoq, tamanna malillugu ineqarnermut akiliutit erniasiaannit iluanaarutit ineqarfinni immikkoortortat ataasiakkaat aningaasaqarniarnerannut ilanngunneqartalissallutik.

Malittarisassat taamatut imaqartut Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani aqutsineq, ingerlatsineq aamma ineqarnermut akiliutip aalajangersarneqartarnera pillugu nalunaarummi nr. 26-mi, 27. september 2002-meersumi aatsaat Namminersornerullutik Oqartussat aalajangersarsimavaat.

Inissiaatileqatigiiffiup aviisitigut nalunaaruteqarnerata nalaani Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 32-mi, 17. august 2001-imeersumi ineqarnermut akiliutip naatsorsorneqartarnissaanut malittarisassaqarpoq, taakkunani imaattoq allassimalluni:

"§ 3. § 5 naapertorlugu inissiap ingerlanneqarneranut atatillugu pisariaqartumik aningaasartuutit kiisalu § 6 naapertorlugu aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutit sinnerlugit ineqarnermut akiliut angissuseqassanngilaq.

...

§ 4. Inissiani attartortittakkani ilaqutariinnut arlalinnut illorsuit ineqarfinnut immikkoortortaqarfinngortiterneqassapput, tak. inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 7. Immikkoortortaqarfinni ataasiakkaani attartornermut akiliut naatsorsorneqartassaaq missingersuutit qaammatisiutit malillugit ukiumut ataatsimut atuuttut tunngavigalugit, taamaalilluni immikkoortortaqarfik immikkoortortaqarfittut aningaasartuutiminik isertitani atorlugit akiliisinnaasunngorlugu.

...

Imm. 4. Illunut ataatsiakkaanut aamma illunut marloqiusanut ineqarnermut akiliutissat kommuunimi illunut ataasiakkaanut illunullu marloqiusanut tamanut atuut-

tussat qaammatisiutit malillugit ukiumut missingersuutit tunngavigalugit aalajangersarneqartassapput.

...

§ 5. Ingerlatsinermut aningaasartuutit pisariaqartut tassaapput ingerlatsinermut aningaasartuutit tamarmiusut, matuma ataani ilaqutariinnut arlalinnut illorsuarni sulisut akissarsiaat, avataanit sullinneqarnermit, pisiniarnerit, ingerlatsinermut atortut, iluarsaassineq aserfallatsaaliuinerlu, aningaasartuutit assigiinngitsut, allaffissornermut aningaasartuutit il.il. kiisalu iluarsaatilersaakkanut toqqortat.

Imm 2. Imm. 1-imi ingerlatsinermut aningaasartuutit taaneqartut saniatigut ilaqutariinnut ataatsinut illuni aamma illuni marloqiusani aammattaaq ingerlatsinermut aningaasartuutinut ilaapput anartarfilerineq, septiktankip imaarneqartarnera, paaviaaneq, erngup aqqutaanik innaallagissamik kiassaaneq kiisalu illu immertakkamik imiisiveqarpat imermik pajunneqartarnermut aningaasartuutit.

Imm. 3. Sumiiffinni sermimik aatsitsinikkut imermik pilersuisoqaraangat nammineerluniluunniit imertartarfeqarpat imaluunniit anartarfinnik imaarsisoqartanngippat, tamatumunnga aningaasartuutit pillugit attartortitsisoq attartortorlu immikkut isumaqatigiissuteqassapput.

§ 6. Aningaasaliissutaasimasunit illumik piginnittumut ukiumut iluanaarutissat illuutip sananeqarnerani aningaasartuutit 1,5 pct.-erissavaat, tak. § 7."

Taamaasilluni aviisitigut nalunaaruteqarnermi inatsisitigut tunngavigisaq, inissiaatileqatigiiffimmut ineqarnermut akiliutit erniaannit isertitanik ineqarfinni immikkoortortat ataasiakkaat missingiutaannut naatsorsuutaannullu ilanngussinissamut periarfissiisoq, oqaatigineqanngilaq.

Inissiaatileqatigiiffiup ineqarnermut akiliutip naatsorsorneqartarnera pillugu nalunaarummut allannguutissap suliarineqarnerata ingerlanneqarneranik ilisimatinneqarsimanera immini inissiaatileqatigiiffiup periaatsimik aallannguinissaanut pissutissaqartitsinngilaq.

Taamaammat isumaqanngilanga inissiaatileqatigiiffik ineqarnermut akiliutip naatsorneqartarneranut malittarisassat allannguutissaat innersuussutigalugit periaatsimik 1. januar 2002-imiit allannguinissamut pisussaatitaasimasoq.

Ilanngullugu aamma oqaatigaara akiligassalinnut inissiallu attartortinneqanngitsut annaasaqaatiginerinut ineqarfinni immikkoortortat ataasiakkaat aningaasatigut ingerlanneqarnerannut ilaatinnegarnissaannik, taamatumuunakkullu immikkoortortani ataasiakkaani ineqarnermut akiliutip aalajangerneqarneranut sunniuteqartunngorlugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanermut Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani aqutsineq, ingerlatsineq aamma ineqarnermut akiliutip aalajangersarneqartarnera pillugit nalunaarutaannut nr 26-mut, 27. september 2002-meersumut naammattumik tunngavissaqartitsisimanersut nammineerlunga misissuiffiginiarlugu aalajangertunga.

Misissuinera suli naammassinngilaq.

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnarsitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 8-mik, 2. april 2002-meersumik Inissiaati-

leqatigiiffiup periaatsimik allannguinermut tunngavittut saqqummiussineranut oqaatigaara:

Nalunaarummi malittarisassaq imatut oqaasertaqarpoq:

"§ 1. Attartortitsisup attartornermik isumagatigiissut atorunnaarsissavaa ineqarnermut akiliutissaq, kiassarnermut akiliutissaq imaluunniit qularnaveeqqusiissutinut akilersuut akileriigassaagaluaq isumaqatigiissulluunniit malillugu akiliutissaq akileqqullugu allaganngorlugu peqqusissutip tiguneraniit ulluinnaat pingasut qaangiunneranni akilerneqarsimanngippat."

Malittarisassap 1. februar 2002-mi atuutilersup, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnarsitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 4-mi, 7. januar 2002-meersumi taamatorluinnaq oqaasertaqartumik malittarisassaq taarserpaa.

Nalunaarummi nr. 4-mi, 7. januar 2002-meersumi malittarisassap Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannit attartortittakkanit anisitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 60, 29. december 1994-imeersoq taarserpaa, tassani allassimalluni imaattoq:

"§ 2. Attartortitsisup attartorneq atorunnaarsissavaa attartorneq annertuumik sumiginnarneqarpat attartortorlu allakkatigut aaqqeeqqusissummik nalunaarfiginegarsimagaluarluni aaqqiisimanngippat.

§ 3. Imatut pisogartillugu attartorneq annertuumik sumiginnagaasimasutut isigineqassaaq:

1) § 2, imm. 1, naapertorlugu ineqarnermut kiassarnermullu akiliutissat immaqaIuunniit qularnaveeqqusiissutissamut akilersuutissat attartornissamik isumaqatigiissut malillugu piffissaq eqqorlugu kingusinnerpaamik akilerneqarfissaat qaammatinik malunnik kingoqqullugu akilerneqanngippata, (taamaattorli tak. imm. 2),

...

Imm. 2. Akiitsogarnera paasineqarpat qanoq iliuuseganngingnermi paasiniarneqaqqaarallassaaq attartortoq inigisaminut akiligassaminik il.il. isumaginninnermi inatsisit malillugit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akiliunneqarsinnaanersoq. Taamaaliortoqarsinnaappat ineqarnermut akiliutip siunissami akilerneqartarnissaa pillugu allakkatigut kommuni isumaqatigiissuteqarfigineqassaaq attartornerlu atorunnaarsinneqassanani. Akiitsullu ikilisarneqarnissaat attartortumik taamatulli isumaqatigiissutigineqassaaq."

Nalunaarutip ullumikkut atuuttuusup oqaasertai malillugit inatsisitigut pissutsinik allannguuteqartitsivoq, attartortup akiligassanut kinguaattoorutinut matussutissanik pisortanit ikiorserneqarsinnaanera misissuiffigisassaajunnaarluni.

Nalunaarutini siusinnerusukkut atuuttuusuni maannakkulluunniit atuuttumi naafferartumik akilersuinissamik aaqqiisinnaaneq mattunneqanngilaq.

Taamaattumik paasinninnera imaappoq Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 8-mi, 2. april 2002-meersumi § 1, imm. 1, aviisitigut nalunaarummi periaatsimik allannguinermik nalunaarutaasup inatsisinut naapertuuttuuneranik naliliininnut immikkut pingaaruteqanngitsoq.

Tulliulluni apeqqutaalerpoq periaatsimik allannguineq aviisitigut nalunaarutaasoq malittarisassani allani tunngavissaqarsinnaanersoq.

Apeqqutip tamatuma akissuteqarfiginissaani periaatsimik allannguineq sioqqullugu inatsisitigut pissutsit atuuttuusimasut paasineqarnissaat apeqqutaavoq.

lnissiaatilegatigiiffiup tusarniaanermut akissuteqarnermini uannut oqaatigaa, periutsimik allannguineq aviisitigut nalunaarutigineqartoq sioqqullugu ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutinik naafferartumik nalinginnaasumik akilersuisitsineqartarsimasoq inissiaatilegatigiiffiup attartortitsiunnaarsitsinngineranik kinguneqartartumik, naafferartumik akilersuinissamik aalajangersagaq malinneqartillugu.

Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 13. juni 1994-imeersumi 1. januar 2002-p tungaanut atuuttuusumi § 22 malillugu attartortoq piffissani, attartornermut isumagatigiissummi aalajangersagaasuni, ineqarnermut kiassarnermullu akiliinissamut pisussaavoq.

Malittarisassami taaneqartumi tassungalu piareersaataasuni attartortitsisup akiliinissamut pisussaaffik sanioqqullugu immikkut akuersissuteqarfiginnissinnaanera isummerfiginegarsimanngilaq.

Namminersornerullutik Oqartussat ineqamermut tunngasunik inatsisitigut iluarsiissutaat, inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 20. juni 1989-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaatigut 1994-imeersukkut malittarisassat issuarneqartunut tunngatillugu ingerlateqqinneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini 1989-imeersuni takuneqarsinnaavoq inatsimmik nutarterinermi pingaarnerutillugu siunertarineqartoq attartortut inatsisitigut illersugaanissaat.

Tamatuma kingorna ima inerniliisoqartariaqarpoq inatsimmik tunngavissaqarani inatsimmik immikkut saneqqutsinissap, Inatsisini Tungaviusuni § 25 malillugu inerteqqutaanerata kingunerigaa pisortat inissiaatinik aqutsisutut oqartussaasut ineqarnermut akiliutip attartornermi aalajangigaasumik akiliiffissaq eqqorlugu akiliinissamut pisussaaffeqarnerup immikkut saneqqunnissaanut akuersissuteqarnissamut nalinginnaasumik pisinnaatitaanngitsut - pisinnaatitaanngisaannarsimallutillu.

Tamatuminngali aallaaveqartinneqarsinnaanngilaq ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutinut naafferartumik akilersuinissamut maannamut aalajangersagaasut atorsinnaassuseqannginnerat, taamatullu soorlu aamma aallaaveqartinneqarsinnaanngitsoq inissianik aqutsinermi oqartussaa-

sut siunissami immikkut akuersissuteqarsinnaanermut mattunneqartussaasut.

Taamasilluni ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi isumaqartoqarpoq inatsisinit saneqqutsinissamik innuttaasunut iluaqutaasumik tunngavissaqartumillu tunngavilersugaasunik immikkut akuersissutit ataasiakkaat naleqquttumik naammattumik annertussusilimmik atuuttuusinnaasut, oqartussaasoq akuersissuteqartoq nalinginnaasumik immikkut akuersissuteqarsinnaatitaanngikkaluarpalluunniit.

Pisortat inissianik attartortitsinermi aqutsinerannik inatsisitigut iluarsiissuteqarnermut tunngatillugu tamanna isumaqarpoq ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutinik naafferartumik akilersuinissamik aaqqiinerit 1. januar 2002 sioqqullugu aalajangerneqarsimasut aallaaviusumik atuuttussaasut, attartortut akiligassanut kinguaattoorneqaraluartoq attartukkamiiginnarnissaannut periarfissiisumik periaaseqarnertut annertutigisumik atuuttussaasut.

Taamatut aallaaveqarnerup 1. januar 2002-miit periaatsimik allannguineq aviisitigut nalunaarutigineqartoq pillugu imaattumik oqaaseqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 5-ip, 31. maj 2001-imeersup 1. januar 2002-mi atuutilersup Inatsisartut peqqussutaanni 1994-imeersumi attartornermut pisussaaffigalugu akiliinissamut tunngasumik malittarisassat allanngortinngilai.

Immikkut akuersissuteqarsinnaanermut periarfissaq taamaasilluni suli inatsisitigut iluarsiivigineqanngilaq.

Uanga matuma siuliini nassuiaateqarnittut isumaqarpunga nalunaarutitigut malittarisassat, inissiaatileqatigiiffiup periaatsimik allannguinermut tunngavigisaasa akiliisussaanermut pisussaaffimmit immikkut akuersissuteqarnernik ataasiakkaanik nalunaaruteqartarnermi periaatsimik 1. januar 2002-miit allanngortitsineranut inatsisit naapertorlugit tunngavilersuisinnaanngitsut.

Inissiaatileqatigiiffilli attartortitsineq pillugu peqqussut atuuttuusoq malillugu akiliisussaanermut pisussaaffimmit immikkut akuersissuteqarsinnaanermut pisussaaffeqarnanilu inatsisitigut tunngavissaqanngimmat, periaatsimik allannguinerup inatsisinut naapertuunneranik apeqqut tamanut tunngatillugu akineqarsinnaanngilaq.

Allatut oqaatigalugu ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutinut naafferartumik akilersuinissamik innuttaasunit qinnuteqaatit toqqartumik naliliineq tunngavigalugu aalajangiivigineqarnerat, tamatumani inissiaatileqatigiiffiup pingaartumik ingerlatsinermut inatsiseqarnermi nalinginnaasumik malittarisassat, tamatumunnga ilanngullugu pissutsinut naapertuutsitsinissamik periaaseq immikkut akuersissuteqarsinnaanermut tunngaviusinnaanersoq. Aamma inissiaatileqatigiiffiup tamanna pillugu uannut 22. februar 2002-mi akissummini oqaaseqaatai innersuussutigaakka.

Aamma ingerlatsinermi periutsimik sivisuumik malinneqarsimasumik allannguineq tassani pineqarpoq, allannguineq innuttaasunut ajoqutaasuuppat atortuulinnginnerani nalinginnaasumik siusinaartumik ilimasaarutigineqartussaasoq.

Pisumi pineqartumi periaatsimik allannguinerup atuutilernissaa qaammatit marluk miss. sioqqullugu siumut nalunaarutigineqarnerata isornartorsiornissaanut tunngavissaqanngilanga.

Ineqarnermut il.il. akiliutinut kinguaattoorutit pissutigalugit attartornermik atorunnaarsitsinermut inatsisitigut tunngaviusoq:

Inissiaatileqatigiiffiup aviisitigut nalunaaruteqarnera pillugu oqaaseqaatinni oqaatigisattut tassani pineqartoq tassaavoq aviisitigut nalunaarutip innuttaasut isumaqalersissinnaagai inissiaatileqatigiiffik akiitsunut kinguaattooruteqartoqarnernik paasisaqarnerit tamaasa attartornerup atorunnaarsinnissaanut imminut periarfissaqartittoq, innuttaasut qanoq sunik akerliliissuteqarsimagaluarpataluunniit.

Taamaammat naleqquttuusorisimavara killiliinerit suut inissiaatileqatigiiffiup, akiligassanut kinguaattooruteqarnerup kingunerisaanik, attartornermik atorunnaarsitsisinnaaneranut atuuttuunersut misissuiffigissallugu.

Atorunnaarsitsisinnaaneq Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi tunngavilerneqarpoq, tassani imatut allassimalluni:

"§ 53. Attartortitsisup attartornermik isumaqatigiissut atorunnaarsissinnaavaa imatut pisoqartillugu:

1.

...

Imm. 2. Attartortitsineq attartortitsisup taamaallaat atorunnaarsissinnaavaa, pissutsit attartortumut nammagassersuutaasut annertuumik pingaaruteqarpata. Attartortitsineq atorunnaarsinneqarsinnaalersinnagu attartortitsisup attartortoq pissutsinik iluarseeqqullugu peqqussavaa, aamma attartortitsisup pissutsit imm. 1, nr. 1-5-imi taaneqartut patsisiginiarsinnaanngilai attartortitsisup attartornermik isumaqatigiissummik atorunnaarsitsinnginnerani iluarsineqarsimappata.

§ 54. Attartortitsisup attartornermik isumaqatigiissut taamaallaat kingusinaartumik akiliisoqartillugu atorunnaarsissinnaavaa, tak. § 53, imm. 1, nr. 1, allakkatigut tamanna pillugu piumasaqaatip attartortumut takkunnerata kingornatigut kingusinnerpaamik ulluinnaat pingasut qaangiunneranni akiligassanut kinguaattoorutit attartortup iluarsisimanngippagit. Attartortitsisup piumasaqaataa ullup akiliiffissap eqqortup kingulliup kingornatigut tunniunneqarsimassaaq paatsuugassaanngitsumillu allassimassalluni attartortitsineq atorunnaarsinneqarsinnaasoq attartornermut akiliutissanut kinguaattoorutit piffissamik killiliussap naannginnerani akilerneqanngippata.

...

§ 56. ...

Imm. 3. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortitsinermik atorunnaarsitsinermi maleruagassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqassapput."

Taamaalilluni Inatsisartut peqqussutaata pinngitsaaliissutaanngitsumik atorunnaarsitsisinnaanermut periarfissaq oqaatigaa, aammattaarlu pissutsit atorunnaarsitsinissamut tunngavissaasut annertuumik pingaaruteqarnissaannik piumasaqaatit saqqummiullugit pissutsillu attartortumut assuarliutigineqarsinnaasuussallutik.

Inatsisartut peqqussutaannut piareersaatit, aalajangersakkat qanoq paasineqarnissaanut annertunerusumik pingaarutilimmik imaqanngillat.

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 8-mi, 2. april 2002-meersumi § 1-imi malittarisassaq, soorlu matuma qulaani issuakkattut, inissiaatileqatigiiffimmut akileeqqusineqarsimagaluartillugu akiliisoqanngitsoortoqarnerani attartornermik atorunnaarsitsinissamut pisussaaffimmi immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissaqarfiunngitsumik taaneqarpoq.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup uannut akissuteqarnermini oqaatigaa nalunaarut Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu paasineqartussaasoq.

Nalunaarutip attartorneq pillugu peqqussummut akerliusutut paasineqannginnissaanik Pisortaqarfiup isumaqarneranut isumaqataasinnaavunga.

Tamatuma kinguneraa pingaartumik inissiaatileqatigiiffik, attartornerup atorunnaarsinneqarneranik aalajangiinissaq <u>sioqqullugu</u>, ilaatigut ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutit attartortumut pisuutitsissutaasinnaanersut aammalu, <u>ilaatigut</u> akiligassanut kinguaattoorutit toqqartumik naliliineq malillugu annertuumik pingaaruteqarnersut, naliliiffigissallugit pissussaaffeqartoq.

Piumasaqaatit taakkua tamarmik naammassineqarsimanngippata Inissiaatileqatigiiffik attartornermik atorunnaarsitsisinnaanngilaq.

Tulliullugu oqaatigaara Inatsisartut peqqussutaanni § 56, imm. 3-mi aalajangersagaq, taanna malillugu Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik attartortittakkanik attartornermik atorunnaarsitsinermi malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangiisuullutik, pisinnaatitsinermik nalinginnaasumik aalajangersagaasuni allassimasoq.

Taamatut pisinnaatitsinermik aalajangersakkat imminerminni inatsiseqartitsinermi najoqqutassaallutik tunngaviusunik Naalakkersuisunik saneqqutsisinnaalersitsinngillat.

Nalunaarummi nr. 8-mi, 2. april 2002-meersumi akiligassanut kinguaattooruteqarnermi attartornermik atorunnaarsitsinissamut pisussaaffimmik allaaserineqartup taamaasilluni assersuutigalugu inissiaatileqatigiiffik attartornermik atorunnaarsitsisinnaalersinngilaa, atorunnaarsitsisinnaanermik atuineq erseqqissumik ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi pissutsinut naapertuutsitsinissamik periaatsimut akerliuppat, suliaq naammattumik paasissutissartalersorneqarsimanngippat, imaluunniit attartor-

nermik atorunnaarsitsinissaq pillugu aalajangiinermi inatsiseqartitsinermut tunngasut pingaarutillit amigaatigineqassappata.

isumaqarpunga nalunaarummi § 1 maannakkutut oqaasertaqarnermini akiligassanut kinguaattooruteqarneq paasineqartillugu attartornerup taamaatitinneqarnissaanik tamatigut aalajangiisoqarsinnaaneranik (imaluunniit aalajangiisoqarnissaanik) paatsuungassuteqarnermut tunngaviusinnaasoq.

Taamaattumik, Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu, immikkut allakkatigut matumanilu allakkat assilineratigut Ineqarnermut Attaveqarnermut Pilersuinermullu Naalakkersuisoqarfik nalunaarfigaara isumaqartunga nalunaarummi § 1-ip erseqqissaavigineqarnissaa imaluunniit pisortanut ineqarnermut oqartussaasunut ilitsersuummik itisilerutaasumik ilassuteqartinneqarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqartoq.

Tamatuma saniatigut suliami allatigut iliuuseqaqqissanngilanga.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani A/S Inissiaatileqatigiiffik INImit Naalakkersuisunilluunniit Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik aqqutigalugu tusagaqarsimanngilanga.

49 – Akiliisitsiniarneq pillugu suliaqarneq

1. Akileraarutitigut utertoorutissanit pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermi inatsisitigut tunngaviusoq. Akileraartarnermi Pisortaqarfiup innuttaasunik ilitsersuussinera.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup akileraarutinit utertoorutissanit ilanngaassinikkut, akiligassaqarfiusup pisassarisanik imminut tigusisussanngortinneratigut imaluunniit qularnaveeqqutissatut arsaarinnissuteqarnikkut pinngitsaaliinikkut naammassisitsisarneq/akiliisitsiniartarneq pillugu tusagassiuutit naqitat aqqutigalugit innuttaasunut ilitsersuutaa Ombudsmandip nammineerluni misissuiffigaa.

Aviisitigut nalunaaruteqarnermut atatillugu Ombudsmandip Akileraartarnermi Pisortaqarfik imatut ersersitsisimanerarlugu isornartorsiorpaa, taamatut nalunaaruteqarnikkut innuttaasut isumaqalersissinnaallugit ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu aalajangiinernut malittarisassat atuuttut pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermut atatillugu innuttaasut akileraarutinit utertoorutissat tunniunneqarnissaannik piumasarisaannut sammitinneqartut ilaat isiginiarneqassanngitsut. (J. nr. 11.73.49.19/079-02)

Akileraartarnermi Pisortaqarfik siorna augustip qaammataani naqitatigut tusagassiuutini imaattumik nalunaaruteqarpoq:

”Inuit 2002-mi septemberip aallaqqaataani pisortanut akiligassallit matumuuna ilisimatinneqassapput akileraarutinit utertoorutissarisinnaasaat akiligassaannut matussutigineqassammata imaluunniit qularnaveeqqutissatut arsaarinnissutigineqassammata.

Qularnaveeqqutissatut arsaarinnissuteqarneq akiliisitsiniartartup allaffiani pissaaq, akiligassallillu ataasiakkaat immikkut ittumik nalunaarfigeqqaarnagit pissalluni.

Inuit tamatumunnga akerliliissuteqarnissamut pissutissaqarsorisut akiliisitsiniartarfimmut saaffiginnissapput ulloq 31. august 2002 nallertinnagu.”

Tusagassiuutini nalunaarut taanna paasinninnera malillugu innuttaasunut isumaqalersitsisinnaavoq:

- ilanngaassineq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera aallaavittut suliami annertunerusumik misissueqqaarnani ingerlanneqarniartoq,
- ilanngaassineq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera aalajangiineq pineqartoq innuuttaasunut nalunaarutigeqqaarnagu pissasoq, aamma

- ilanngaassineq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pisassarisat akiliisitsiniarnermi oqartussaasup akiitsutut taasai tamaasa eqqarsaatigalugit pisinnaasoq.

Ilanngaassineq, qularnaveeqqutitut arsaarinninneq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugu aalajangiinissamut inatsisitigut tunngavigineqartoq pisortaqarfimmut oqarasuaatikkut 20. august 2002-mi apeqqutigaara.

Pisortaqarfiup pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 3-mi 2. maj 1996-imeersumi § 5 aamma arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit Naalakkersuisut nalunaarutaanni nr. 10-mi 26. juni 1979-imeersumi § 6, imm. 2 imaaliallaannaq innersuussutigai.

Pisortat ilanngaassineq, qularnaveeqqusiussatut arsaarinninneq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugit aalajangiineri ingerlatsinermik inatsisiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerummata isumaqarpunga periaaserineqartussatut nalunaarutigineqartup inatsisinik eqqortitsisuunera nalornissutigineqarsinnaasoq.

Tamanna pisortaqarfiullu ilitsersuinissamik siunnersuinissamillu immikkut pisussaaffii isiginiarlugit akiliisitsiniarnermi periaaserineqartussatut nalunaarutigineqartup inatsisinik eqqortitsisuunera misissorniarlugu aalajangerpunga, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigaara makku nassuiaqqullugit:

- Ilanngaassineq, qularnaveeqqutitut arsaarinninneq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugu aalajangiinnginnissamut inatsisitigut tunngavigineqartumit oqarasuaatikkut oqaatigineqartumit allaanerusumik pisortaqarfik innersuussuteqarsinnaanersoq,
- pisortaqarfiup innuttaasut eqqorneqartut ataasiakkaat eqqarsaatigalugit inatsisinik eqqortitsisumik aalajangeeqqaarnani ilanngaassineq, qularnaveeqqutitut arsaarinninneq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera suliat aalajangiiffigineqartut pillugit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi ingerlatsinermillu inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik tunngaviusunut ataneqartinneqarsinnaasutut isiginerai.

Pisortaqarfiup akissutaa imaattoq 5. november 2002-mi tiguara:

”Allakkani 21. august 2002-meersuni Ombudsmandip inatsisilerinermi pisortaata oqaatigaa inatsisilerinermi pisortaq aalajangertoq akiliisitsiniarnermi periaatsip nalunaarutigineqartup inatsisinik eqqortitsisuunera nammineerluni misissuiffiginiarlugu, inatsisilerinermilu pisortap Akileraartarnermi Pisortaqarfik qinnuigalugu makku nassuiaqqullugit:

1. Ilanngaassineq, qularnaveeqqutitut arsaarinninneq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugu aalajangiinnginnissamut inatsisitigut tunngavigineqartumit oqarasuaatikkut oqaatigineqartumit allaanerusumik pisortaqarfik innersuussuteqarsinnaanersoq.

2. Pisortaqarfiup innuttaasut eqqorneqartut ataasiakkaat eqqarsaatigalugit inatsisinik eqqortitsisumik aalajangeeqqaarnani ilanngaassineq, qularnaveeqqutitut arsaarinninneq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera suliat aalajangiiffigineqartut pillugit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi ingerlatsinermillu inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik tunngaviusunut ataneqartinneqarsinnaasutut isiginerai.

Ombudsmandip inatsisilerinermi pisortaata oqaatigaa Akileraartarnermi Pisortaqarfik naqitatigut tusagassiuutini augustip qaammataani imaattunik nalunaaruteqarsimasoq:

”Inuit 2002-mi septemberip aallaqqaataani pisortanut akiligassallit matumuuna ilisimatinneqassapput akileraarutinit utertoorutissarisinnaasaat akiligassaannut matussutigineqassammata imaluunniit qularnaveeqqutissatut arsaarinnissutigineqassammata.

Qularnaveeqqutissatut arsaarinnissuteqarneq akiliisitsiniartartup allaffiani pissaaq, akiligassallillu ataasiakkaat immikkut ittumik nalunaarfigeqqaarnagit pissalluni.

Inuit tamatumunnga akerliliissuteqarnissamut pissutissaqarsorisut akiliisitsiniartarfimmut saaffiginnissapput ulloq 31. august 2002 nallertinnagu.”

Aammattaaq Ombudsmandip inatsisilerinermi pisortaa oqarpoq innuttaasut ataasiakkaat eqqarsaatigalugit ilanngaassineq, qularnaveeqqutitut arsaarinnineq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugu aalajangiinnginnissamut inatsisitigut tunngavigineqartoq pisortaqarfimmut oqarasuaatikkut 20. august 2002-mi apeqqutigisimagini. Immikkoortortaqarfimmi pisortap pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 3-mi 2. maj 1996-imeersumi § 5 aamma arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit Naalakkersuisut nalunaarutaanni nr. 10-mi 26. juni 1979-imeersumi § 6, imm. 2 imaaliallaannaq innersussutigisinnaasimavai.

Kiisalu inatsisilerinermi pisortap oqaatigaa pisortat ilanngaassineq, qularnaveeqqutitut arsaarinninneq akiligassaqarfiusullu pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugit aalajangiineri ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerummata isumaqarluni periaaserineqartussatut nalunaarutigineqartup inatsisinik eqqortitsisuunera nalornissutigineqarsinnaasoq.

Inatsisilerinermi pisortap naggataatigut oqaatigaa;

- pisortaqarfik aningaasarsianit akileraartutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 116-mi kommunini akiliisitsiniarnermi oqartussaasunut ilitsersuinissamut ikiuinissamullu immikkut pisussaaffiligaasoq.
- pisortanit akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 11 malillugu Naalakkersuisut pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaasut,
- pisortaqarfik akiliisitsiniartarneq pillugu eqqortumik ilitsersuisussaasoq.

Ombudsmandip pisinnaatitaanini Ombudsmandip inatsisilerinermi pisortaanut tunniussinnaagaa Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsimmit nr. 7-imit 13. juni 1994-imeersumit ersinngikkaluartoq Akileraartarnermi Pisortaqarfiup tunngaviutinniarpaa § 6, imm. 5 tunngavigalugu nammineerluni misissuinissamik aalajangiineq inatsisilerinermi pisortap Ombudsmandi sinnerlugu aalajangiinerigaa.

Oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq Ombudsmandip inatsisilerinermi pisortaata innersuussutigisaa Akileraartarnermi Pisortaqarfiup ilisimasaqarfiginngilaa, isumaqarlunili tamanna paatsuuinernik arlalinnik tunngaveqarsimassasoq.

Akileraartarnermi Pisortaqarfik isumaqarpoq pisortanit akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat imaluunniit arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartar-

nerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 26. juni 1979-imeersoq akiitsoqartut ataasiakkaat eqqarsaatigalugit ilanngaassineq, qularnaveeqqutitut arsaarinninneq imaluunniit akiligassaqarfiusup pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugu aalajangiinngitsoornissamut inatsisitigut tunngavissamik imaqanngitsut.

Nalunaarut pineqartoq Ombudsmandip inatsisilerinermi pisortaata imatut paasisimammagu Akileraartarnermi Pisortaqarfik isumaqartoq akiitsullit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit ilanngaassineq, qularnaveeqqutitut arsaarinninneq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugu aalajangiinngitsoortoqarsinnaasoq, nalunaarutip oqaasertaasa siunissami paatsoorneqarsinnaajunnaarlugit aaqqiissuunneqarnissaat Akileraartarnermi Pisortaqarfiup isumaginiarpaa.

Nalunaarummi ilaatigut siunertarineqarsimavoq akiitsulinnut ataatsimut malugeqquneqassasoq suliat tamaasa ataasiakkaarlugit naliliinerup tamanna pisariaqartutut takutippagu akileraarutinit utertoorutisiassaminnit ilanngaassisoqarnissaa, qularnaveeqqutitut arsaarinnittoqarnissaa imaluunniit pisassarisanik tigusisoqarnissaa naatsorsuutigisariaqaraat, ilaatigullu arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 10-mi 26. juni 1979-imeersumi § 6, imm. 3-mi ullunik arfineq-marlunnik piumasaqaateqarnerup eqqortinneqarnissaa siunertarineqartoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Akileraarutitigut utertoorutissanit ilanngaassinissamut (akiitsoqarfiusup pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnissaanut) periarfissaq:

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 63, imm. 4-mi aamma pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallugit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 5-imi akileraarutitigut uteroortutissanit ilanngaassisarneq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugit malittarisassat immikkut ittut aalajangersarneqarsimapput.

Aningaasaqarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 63, imm. 4 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Akileraarutinit sippuutat ... ukiumi akileraarusiivimmi 1. september nallertinnagu utertinneqassapput. ... Utertitsineqartinnagu utertitassat aningaasarsianit akileraarutinik akiitsugaajunnartunik akiligassanngorsimasunik erniartalinnik ilanngarneqassapput."

Pisortanut akiitsut akilersiniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 5 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Akileraarutaagallartut akiliutaavallaarsimasut, matumani aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 19. maj 1979-imeersumi § 50 tunngavigalugu utertinneqartut, tunniunneqalersinnagit, kommunit allat imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussat akileraartartup akileraarutinut, utertitassanngorlugit ikiorsiissutinut, pilersuisussaatitaanermut akilersuutit siumoortumik tunniunneqartartunut, Ineqarnermut Tapersiisarnermut Ataatsimiititaliamiit aningaasat attartortissimasaannut, Inuussutissarsiutinut Tapersiisarnermut Ataatsimii-

titaliamiit aningaasat attartortissimasaanut aammalu kommunit inuussutissarsiutitigut suliffeqarfinnut attartortissimasaannut akilerneqartussanngoreersimagaluartunut akiligassarisaanut naapertuuttumik utertoorutissanit ilanngartuisinnaatitaapput.

Imm. 2. Aningaasanik tunniunneqartussanik tunniussisussap ilanngartuisoqarsimanera akileraartartumut nalunaarutigissavaa."

Aalajangersakkap kingulliullugu issuarneqartup piareersarlugu suliarineqarnerani sulianit ilaatigut erserpoq akiligassaqarfiusup pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera piffissami akileraartartup tamanna pillugu nalunaarummik tigusaqarfiani pisassasoq.

Tamatuma saniatigut aningaasanik pisassarisanik piumasaqarneq pillugu inatsiseqartitsinermi ilanngaassisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut aamma ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi suliat aalajangiiffigisassat pillugit malittarisassat atuupput.

Pisortaqarfiup nalunaarutaa ilanngaassineq imaluunniit akiligassaqarfiusup pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera suliami annertunerusumik misissueqqaarnani ingerlanneqassasoq isumaqalersitsisinnaavoq, innuttaasut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermut pisortaqarfiup piffissaliussatut aalajangersagaata iluani akerliliissuteqartut eqqaassanngikkaanni.

Aammattaaq nalunaarut isumaqalersitsisinnaavoq ilanngaassineq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugu aalajangiineq innuttaasunut nalunaarutigeqqaarnagu pisassasoq.

Nalunaarullu ilanngaassineq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pisassarisat akiliisitsiniartarnermi oqartussaasup akiitsutut taasai tamaasa eqqarsaatigalugit pisinnaasoq nalunaarutitut paasineqarsinnaavoq.

Oqaatigineqartutut pisortani oqartussaasup aningaasanit innuttaasut inatsisit malillugit tigussallugit piumasaqaatigisinnaasaannit ilanngaassinissamik aalajangiinerini ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi suliat aalajangiiffigineqartussat pillugit malittarisassat nalinginnaasut atuupput.

Oqartussaasup ilanngaassissamaartup imaluunniit oqartussaasup allap akileraarutitigut utertoorutissanit imminut tigusisussanngortinneranik akuersaalersaartup suliap illersorneqarsinnaasumik aalajangiivigineqarnissaanut paasissutissartalersorneqarnissaanik isumaginnittussaanera tamatuma siullermik nassataraa.

Taamaattumik oqartussaasup pisassarisaqarnera imaluunniit pisassarisat oqartussaasup allap pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnermigut pinngitsaaliinikkut akilersinniaqqusai nalornissutigineqarpata ilanngaassisoqarnissaanik akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnissaanik aalajangiisoqassanngilaq, nalornissutigineqartoq qulaajarniarlugu naammattumik misissuisoqareersimatinnagu.

Ilanngaassineq akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugu suliat pisortani oqartussaasumit aallartinne-

qartuummata suliat taamaattut paasissutissartalersorneqarnerannut innuttaasut peqataaqqullugit inatsisitigut immikkut ittumik tunngavissaqarnani peqquneqarsinnaanngillat.

Tamatuma kingunerisaanik Akileraartarnermi Pisortaqarfiup (kommunilluunniit) piffissaliussaata iluani innuttaasup akerliliissummik saqqummiussinginnera innuttaasup pisinnaatitaaffimminik annaasaqaatigisinnaanngilaa.

Aammattaaq pisassarisat suut ilanngaassinikkut akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinneratigut akilersinniarneqarnersut innuttaasut erseqqissumik ilisimatinneqarsimatinnagit akerliliissuteqaqqullugit kaammattussallugit isumassaqanngilaq.

Tamatuma saniatigut ingerlatsiviup aalajangiinerata aalajangiinermi pineqartumut nalunaarutigineqareernermigut aatsaat inatsisitigut sunniuteqalersarnera inatsiseqartitsinermi tunngavittut nalinginnaasutut atuuppoq.

Pisortanit akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 5, imm. 2 inatsisiseqartitsinikkut tunngavimmut tassunga innersuussummik imaqarpoq.

Taamaattumik suliami aalajangiineq innuttaasumut pineqartumut nalunaarutigineqarsimatinnagu pisortanut akiitsunik oqartussaasup pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu ilanngaassinera akiligassaqarfiusulluunniit pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera inatsisinik unioqqutitsinerussaavoq.

Akiitsut suut ilanngaassinikkut akilersinniarneqarsinnaaneranik apeqqut pillugu oqaatigaara aningaasanik pisassarisanik piumasaqarneq pillugu inatsiseqartitsinermi ilanngaassisinnaanermut killiliissutit nalinginnaasut malinneqartussaasut.

Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 5 malillugu akiligassaqarfiusup pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnissaanut periarfissaq eqqarsaatigalugu immikkut oqaatigaara pisinnaatitaaffik taanna aalajangersakkamit ersertoq pisassarisanut aalajangersimasunut tunngatinneqartoq.

Tamanna tunngavigalugu Akileraartarnermi Pisortaqarfiup akileraarutitigut utertoorutissanit ilanngaassinissaq akiligassaqarfiusullu pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnissaa innuttaasunut matumani pisutut ilisimatitsissutigisimammagu ajuusaarnartutut isigaara.

<u>Akileraarutitigut utertoorutissanit qularnaveeqqutitut arsaarinninneq.</u>

Ilanngaassineq akiligassaqarfiusullu pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera pillugit aalajangiinerni pineqartut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu qularnaveeqqutitut arsaarinninnissamik aalajangiinerit ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi aalajangiinerit pillugit malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarput.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq inatsiseqartitsinermi tunngaviit qulaani allaaserineqartut qularnaveeqqutitut arsaarinninneq pillugu suliani atorneqassasut, allatut iliornissaq inatsimmi oqaatigineqarsimanngippat.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali, § 12, imm. 4 malillugu Kalaallit Nunaanni akileraarutitigut pisassarisanut akiliutissanik unerartitsineq pillugu malittarisassat akileraartarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarsimasut atuupput.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21, imm. 2 aamma imm. 3 malillugit pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akiitsulik pinngitsaaliilluni akiliitsisiniartartup allaffianut aggeqqusinnaavaa, taamatuttaarlu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akiitsulik peqqusinnaallugu aningaasaqarnini pillugu paasissutisseeqqullugu. Kiisalu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup inuk illullu misissuiffigisinnaallugit.

Pisortaqarfiup nalunaarutaa isumaqalersitsinnaavoq akileraarutitigut utertoorutissanit qularnaveeqqutitut arsaarinnittoqarniartoq paasissutissanik akiitsoqartumit pissarsiniaqqaarnani, pisortaqarfiup piffissaliussatut aalajangersagaata iluani akerliliissuteqartoqarsimanngippat.

Aammaattaaq pisassarisat suut eqqartuussisoqaqqaanngikkaluartoq qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut akilersinneqarsinnaanersut pisortaqarfiup nalunaarummi oqaatiginngilaa.

Suliani ingerlatsivimmit aallartinneqartuni innuttaasut suliap paasissutissartalersorneqarnerani peqataaqqullugit peqquneqarsinnaanngillat, immikkut inatsisitigut malittarisassani allamik aalajangersaasoqarsimanngippat, soorlu innuttaasut akiliisitsiniarnermut akerliliissutinik saqqummiussinissamut periarfissaat pillugit oqaaseqaatinni tamanna nassuiariga.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi suliap paasissutissartalersorneqarnerani akiitsoqartoq peqataaqqullugu peqquneqarnissaa inatsisitigut tunngavissaqartikkaa, ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi misissuinissamut tunngavigisap taanna periarfissaqartinngikkaluaraa.

Kisianni ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi suliap paasissutissartalersorneqarnera pillugu malittarisassat nalinginnaasut saneqqunneqarnissaat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi imaluunniit pisortat akiitsunik akiliisitsiniartarnerat pillugu inatsisitigut malittarisassani allani tunngavissalerneqanngilaq.

Taamaattumik assersuutigalugu pisassarisat qularnaveeqqutitut arsaarinninnissamik aalajangiinikkut suliap paasissutissartalersorneqarnerata killilerneqarnissaanut inatsisitigut tunngavissaqanngilaq, pisassarisat pinngitsaaliinikkut nammassinnititsiffiusussat nalornissutigineqarpata.

Taamaattumillu pisassarisat akerliliiffigineqarsimappata, imaluunniit arlaatigut nalornissuteqartoqarpat pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup tamanna pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit, pisariaqarpallu suliap paasissutissartalersorneqarneranut akiitsullip peqataanissaanik pi-

umasaqaateqarsinnaatitaanini atorlugu, nalornissutigineqartoq qulaajarniarlugu misissuinerit pisariaqartut ingerlattariaqarpai. Amigartumik tunngaveqarluni qularnaveeqqutitut arsaarinninneq atuussinnaassuseqanngilaq.

Ilanngaassinermi imaluunniit akiligassaqarfiusup pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnerani pinertut qularnaveeqqutitut arsaarinninnermut piffissaliussap pisortaqarfimmi aalajangersarneqartup iluani innuttaasup akerliliissuteqannginnera taassuma pisinnaatitaaffimminik annaasaqarneranik kinguneqartussaanngilaq.

Suliap paasissutissartalersorneqarneranut akiitsoqartup peqataannginnera innuttaasumut akornusiisumik sunniuteqartinneqassappat paasissutissat akiitsulimmit eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21 naapertorlugu piumaneqarsimanerat pineqassaaq.

Tulliullugu oqaatigaara pisassarisat pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup imaluunniit akiliisitsiniarnermi oqartussaasup akiitsutut taasai tamaasa pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup pinngitsaaliinikkut akilersissinnaanngikkai.

Taamallaat pisassarisat eqqartuussisarneq pillugu inatsit imaluunniit inatsisini malittarisassat allat malillugit eqqartuussisoqariinngikkaluartoq pinngitsaaliinikkut akilersinneqarsinnaasut qularnaveeqqutitut arsaarinninnissamik aalajangiinermut tunngaviusinnaapput.

Tamakku tunngavigalugit Akileraartarnermi Pisortaqarfiup akileraarutinit utertoorutissanit qularnaveeqqutitut arsaarinnittoqarnissaa pisimasutut innuttaasunut nalunaarutigisimammagu ajuusaarnartutut isigaara.

<u>Suliap ingerlaqqinnera.</u>

Pisortaqarfiup oqaatigaa ilanngaassineq, akiligassaqarfiusup pisassarisanik imminut tigusisussanngortinnera qularnaveeqqutitullu arsaarinninneq pillugu siunissami nalunaarutaasartussat paatsoorneqarsinnaajunnaarlugit ilusilersorneqarniartut.

Taamaattumik naatsorsuutigaara pisortaqarfiup siunissami nalunaarutigisartagassai ilusilersorneqassasut oqartussaasut inatsisini malittarisassanik inatsiseqartitsinermilu tunngavigisanik nassuiarsimasannik malinnittussaanerat nalornissutigisineqarsinnaajunnaarlugu.

Qularnaveeqqutitut arsaarinnittoqarnissaa immikkut nalunaarutigissallugu pisariaqartitsisoqarneranik apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigaara:

Pisortaqarfiup uannut akissummini nalunaaruteqarnermi akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 10-mi 26. juni 1979-imeersumi § 6, imm. 3-mi ullunik arfineq-marlunnik piumasaqaateqarnerup eqqortinneqarnissaa ilaatigut siunertarineqarsimasoq innersuussutigaa.

Malittarisassaq pisortaqarfiup innersuussutigisaa tassaavoq malittarisassaq aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasoq. Malittarisassami tassani pineqarpoq akileraarutinut akiitsut akilersinniarneqarnerannut atatillugu in-

nuttaasunik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumut ataasiakkaaraluni aggersaaneq tamamut takuneqarsinnaasumik allagarsiussamik taarserneqarsinnaasoq, tak. nalunaarummi § 6, imm. 2 aamma akiliisitsiniarneq nalunaaruteqarnerup kingorna siusinnerpaamik sapaatip akunnerata ataatsip qaangiunnerani aallartinneqarsinnaasoq.

Taamaattumik pineqartoq tassaavoq akileraarutinit pisassarisanik akiliisitsiniarnermi periaaseq pillugu immikkut malittarisassaq, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 12, imm. 4-mik tunngaveqartoq.

Taamaattumik malittarisassap taassuma pisassarisanik akileraarutinut akiitsunit allaasunik akiliisitsiniarnerup ilisimatitsissutigineqarnera pillugu ataatsimoortumik nalunaaruteqarnissaq periarfissaqalersinngilaa.

Pisortaqarfiup nalunaarutaata allaaserineqartutut innuttaasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu paatsoortitsisinnaanera isiginiarlugu, aamma Akileraartarnermi Pisortaqarfiup aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 116 malillugu najukkani ataasiakkaani akileraartarnermi oqartussaasunik nakkutilliissalluni immikkut pisussaaffeqarnera kiisalu oqartussaasut taakku ikiorlugillu ilitsersornissaannut pisussaaffeqarnera isiginiarlugit, akileraarutitigut utertoorutisiassanut sammititaasumik pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermi periaaseq eqqortoq pisortaqarfiup akileraartarnermi oqartussaasunut ilitsersuussutigissagaa inassuteqaatigaara.

<u>Naggataarutaasumik oqaaseqaatikka.</u>

Sulisorisama Ombudsmandi pillugu inatsit malillugu misissuinerup aallartinneqarnissaanik uanga sinnerlunga aalajangiisinnaanerat pisortaqarfiup uannut akissummini qularalugu oqaatigisimavaa.

Tamanna pillugu oqaatigaara uanga kisima Inatsisartunut Inatsisartullu Inatsiseqartitsinermut Ataatsimiititaliaanut akisussaallunga Ombudsmandip Atorfeqarfiani suliassat suut sulisunnut tunniunneqassasut aalajangigassarigiga.

Taamaattumik allaffissornermik aqutsinermi oqartussaasut sulininni pineqartunut ilaatinneqartut sulisunnit uanga sinnerlunga saaffiginnissutit akineqassanersut qularissallugu aallaavittut tunngavissaqanngilaq.

Sulisuma ilaata saaffiginnissutaa tunngavissaqavissumik qaqutigooraluartumillu nalornissutigineqassappat pisortaqarfiup annertunerusumik iliuuseqannginnermini tamanna pillugu attaveqarfigisariaqarpaanga.

Suliamilu matumani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani Akileraartanermi Pisortaqarfimmit akissummik tigusaqarsimanngilanga.

2. Kommunip akiliisitsiniartartumik atorfinitsitsisimannginnera.

Kommunip akiliisitsiniartartumik atorfinitsitsisimannginnera piffissamilu sivisunerusumi akiliisitsiniartartoqarsimannginnera Ombudsmandip K Kommunimi tikeraarnermini paasivaa.

Pissutsit taamaannerat isornartorsiussallugu Ombudsmandi pissutissaqarpoq, tassami kommunit pisassarisanik oqartussaasut allat sinnerlugit pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartartuunerisa nassatarisaanik akiliisitsiniartartoqarnissaq inatsisitigut aalajangersagaammat. Tamatumunnga peqatigitillugu akiliisitsiniartartup eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu akiliisitsiniarnermik ingerlatsineranut innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnissaannut qularnaveeqqutit immikkut ittut arlallit atatinneqarput. (J. nr. 11.73.49.30/069-00)

Kommunimi tikeraarsimanermini paasivara kommuni akiliisitsiniartartumik atorfinitsitsisimanngitsoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu aalajangerpunga kommunip akiliisitsiniartarnermik ingerlatsinerani innuttaasut pisinnaatitaaffeqarnerat naammattumik mianerineqarnersoq nammineerlunga misissuiffiginiarlugu.

Kommuni makkuninnga qinnuigaara:

"... kommuni qinnuigaara suliassat inatsisit malillugit akiliisitsiniartartumit suliassaasut kommunimi qanoq ingerlanneqartarnersut nassuiaqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni qinnuigineqarpoq akiliisitsiniartartumik kommunimi qanga kingullermik atorfinitsitsineqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Aammattaarlu kommuni qinnuigineqarpoq pinngitsaaliinikkut aningaasarsianit ilanngartuinerit arsaarinnissuteqarnerillu qassit kommunip piffissami tamatumani naammassisimanerai, kommunilu, kommunip paasinninnera malillugu, pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3-mi pineqartunik qassinik isumaqatiginnissuteqarsimanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Kiisalu aamma kommuni qinnuigineqarpoq suliat amerlanersaasa iluseqataannik misissugassanik nasseqqullunga, kommunip sulianik taamaattunik suliaqartarnermini periuserisartagaanik ersersitsisumik. Tassalu tamakkuninnga peqarpat suliamik pinngitsaaliinikkut aningaasarsianit ilanngartuinermik naammassineqarsimasumik, suliamik arsaarinninnermik naammassineqarsimasumik, suliamik pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnikkut imaluunniit akiitsut akilerneqarnissaannik isumaqatigiissuteqarnikkut naammassineqarnissamut periarfissaqanngitsumik kiisalu aamma Inatsisartut inatsaanni eqqaaneqartumi § 3 malillugu isumaqatigiissuteqarnikkut naammassineqarsimasumik sulianik nassinneqarnissara kissaatigaara."

Kommunip 21. juli 2001-imi imatut akivaanga:

"Qulaani taaneqartut pillugit Ombudsmandip allagaanut 11. august 2000-imeersunut tassungalu malitsigitillugu nukingisaarutinut akissutitut K Kommuni apeqqut

misissoqqissaareerlugu isumaqarpoq Ombudsmandip apeqqutit kissaatigisallu erseqqissut makku saqqummiukkai:

1. Kommunimi akiliisitsiniartartup suliai kia isumagisarai?
2. Kommunimi akiliisitsiniartartumik qanga kingullermik toqqaasoqarsimava?
3. Akissarsianit pinngitsaaliinikkut unerartitsinerit arsaarinninnerillu qanoq amerlatigisut suliarineqarsimappat?
4. Akiitsut utertillugit akilerneqarnissaannik nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutit qassit kommunip isumaqatigiissutigisimavai?
5. Makku nassiunneqarnissaat Ombudsmandip kissaatigaa:

a. Akissarsianit pinngitsaaliissummik unerartitsineq pillugu suliaq inaarlugu suliarineqarsimasoq ataaseq.
b. Arsaarinnissuteqarneq pillugu suliaq inaarlugu suliarineqarsimasoq ataaseq.
c. Suliaq pinngitsaaliissummik akiliisitsiniarnissamut periarfissaqarfiunngitsoq ataaseq.
d. Suliaq akiitsut akilerneqarnissaat pillugu nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarfiusimasoq, inaarlugu suliarineqarsimasoq ataaseq.
e. Suliaq Inatsisartut inatsisaanni § 3 tunngavigalugu aalajangiivigineqarsimasoq, inaarlugu suliarineqarsimasoq ataaseq.

Apeqqutinut kissaatigisanullu erseqqissunut qulaani taaneqartunut akissutitut makku oqaatigineqarsinnaapput:

K Kommuni massakkut toqqakkamik akiliisitsiniartartoqanngilaq.

Siusinnerusukkut akileraartarnermi pisortaq ... 31/3-99-ip tungaanut akiliisitsiniartartutut toqqagaasimavoq.

3-mut: Akissarsianit pinngitsaaliinikkut uneraartitsisoqarsimanngilaq taamatuttaarlu pigisanik arsaarinninnermik ingerlatsisoqarsimanani.

4-mut: Arlaliupput, soorunami kisinneqarsinnaasut, kisianni massakkut tassunga pisariaqartinneqartunik sulisussaqanngilagut.

5-imut:

a. Soqanngilaq, tak. imm. 3
b. Soqanngilaq, tak. imm. 3
c. Soqanngilaq
d. Ilanngussaq takuuk
e. Soqanngilaq

Ombudsmandip saaffiginnissutaanut siunissami akissutit pilertornerusinnaallutillu piffissaajaataavallaarunnaarsinnaapput atorfeqarfiup apeqqutai kissaatigisaalu erseqqinnerusumik saqqummiunneqartarpata, ajornanngippat immikkoortukkuutaarlugit, inatsisilerinikkut nassuiaatit takisoorujussuugajuttut kingornisigut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip akissutaanut una ilanngullugu nassiunneqarpoq, tak. kommunip akissutaani imm. 5 d.:

”NAMMINEQ PIUMASSUTSIMIK ISUMAQATIGIISSUT

Ataani atsiortunga ...

Matumuuna uppernarsarpara makkuninnga akiligassaqarnera:

Akiligassat suuneri: INI A/S Art 142, Koruunit 1.399

Taamaattumik akiligassakka taakkununngalu ingerlaavartumik ernialiunneqartut tamaasa ataani allassimasutut akilersorniarpakka:

Akissarsiannit K Kommunip ilanngaassisarneratigut, ullut 14-ikkaarlugit akissarsianit 200,00 kr.-, akiitsut tamarmik akilerneqarnissaasa tungaanut (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Qulaani allassimasut eqquutsinngikkukkit akiligassakka tamakkerlutik, isumaqatigiissuteqarnerup kingorna ernialiunneqartussat ilanngullugit, ingerlaannaq akiligassanngortussaanerat ilisimavara, aammalu nalunagu aningaasat taakku eqqartuussisarnermi inatsimmi kap. 7, naapertorlugu pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarsinnaasut.

Akiligassallip atsiornera

Akiliitsitsiniartarfiup atsiornera"

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Misissuinera kommunimi innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnissaannut tunngasut pissutigalugut aallartinneqarsimavoq, tassami kommuni akiliisitsiniartartumik akiitsunik akiliisitsiniartarnermik isumaginnittussamik toqqaasimanngimmat.

Kommunip paasissutissiissutai malillugit kommuni 31. marts 1999-imiilli akiliisitsiniartartoqarsimanngilaq.

Kommunip akissutaa aamma imatut paasivara ullup taassuma kingorna eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnernik ingerlatsisoqarsimanngitsoq.

Kisianni akiliisitsiniarnermi suliat naafferartumik akilersuinermik aaqqissuussinernik inernilerneqartarsimasut suliarineqartarsimapput, kommunillu uannut akissummini assersuut ataaseq ilanngussimavaa.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga apeqqutit makku erseqqinnerusumik misilinneqarnissaat naleqquttuusoq:

-Kommuni akiliisitsiniartartumik toqqaanissaminut pisussaaffeqarpa?

-Kommuni naafferartumik akilersuinernik aaqqissuussisinnaava akiliisitsiniartartoq peqataatinnagu?

<u>Kommuni akiliisitsiniartartumik toqqaanissaminut pisussaaffeqarpa?</u>

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 19 malillugu akiliisitsiniarnermi oqartussaaffik Kalaallit Nunaannut ministerip erseqqinnerusumik aalajangersagai malillugit politiinut aamma kommunit akiliisitsiniartartuinut avinneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaannut ministereqarfiup nalunaarutaa nr. 90, 1. marts 1983-imeersoq malillugu pisassarisat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 2-mi taaneqartut akiliisitsiniartartumit akilersinniarneqartarput, pisassarisallu allat (matumani eqqartuussutikkut pisassarineqalersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit) politiinit naammassititsivigineqartarput.

Pisassarisat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 2-mi taaneqartut pisortanik inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit pisassarisaapput, soorlu akileraarutit, akitsuutit, illuliornermut tapersiissutinit taarsigassarsiat, ineqarnermut akiliutit meeqqanut akilersuutitigut pisassarisat aamma ulluunerani paaqqinniffinniititsinermut akiligassiissutit.

Akiliisitsiniartartoqarneq eqqartuussisarneq pillugu inatsisikkut nr. 684-ikkut, 21. december 1982-imeersukkut atulersinneqarpoq.

Kisianni akiliisitsiniartartoqarneq Kalaallit Nunaanni 1982 sioqqulluguli ilisimaneqarsimavoq, tassami akiliisitsiniartartup sulinera kommunimut akileraarutit pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi nr. 412-imi, 13. juni 1973-imeersumi § 76, imm. 1-mik inatsisitigut siusinnerusukkut tunngaveqarsimammat, tassanilu imaattunik allassimasoqarluni:

"Akileraarutit akiligassartaat piffissaagallartillugu akilerneqarsimanngippata ... Kalaallit Nunaanni pigisanik arsaarinnilluni akiliisitsinissamut piginnaatitaasut (pantefoged) ikiortigalugit maleruagassiat Kalaallit Nunaannut ministerip aalajangigai malillugit tiguniarneqarsinnaapput, taamatullu aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersarneqarsimasutut ittunik eqqartuussutit isumaqatigiissitsiniarnerilluunniit aningaasanik akiliinissamut tunngasut tungaasigut ..."

§ 76-ip piareersarneqarnerani sulianit erserpoq:

"... Aammattaaq allaffissornermi aqutsinikkut aaqqissuussinerup atulersinneqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq, taannalu malillugu akiliisitsiniartarneq akiliisitsiniartartutut toqqagaasut, sulinerminni kæmnerip allaffiani akiliisitsiniartarnermut immikkoortortaqarfimmut atatinneqartussaagunartut ikiortigalugit pisassaaq. Taamaaliortoqassaaq ilaatigut Kalaallit Nunaanni politiit suliassaqareeqisut suliamik taassuminnga tigusisinnaannginnerat eqqarsaatigalugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatumunnga peqatigitillugu akileraartarnermi oqartussaasup inatsimmi § 77 malillugu akileraarutinut akiitsut matusissutissaannik akissarsianit unerartitsineq aallartissinnaavaa.

Kalaallit Nunaannut Ministereqarfiup pantefogedit aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarummi nr. 137-mi, 22. april 1975-imeersumi § 1-imi makku aalajangersarpai:

"§ 1. Akileraarutinik kommunip piumasaanik tiguniaasuussapput inuit kommunalbestyrelsimit pantefogeditut sulinissamut akuersaarneqartut.

Imm. 2. Pantefogedi namminersorsinnaassusiliussaaq pisariaqartumillu allaffimmi ilinniarsimassalluni. Inuit kommunimi naatsorsuutinik allattuisuullutilluunniit karsilerisuusut pantefogeditut sulisussanngortinneqarsinnaanngillat."

Aammattaaq eqqartuussisaarneq pillugu inatsisip allannguutaa taaneqartoq 1982-imeersoq pillugu oqaaseqaatini imaattunik allassimasoqarpoq:

"... Aammattaaq akiliisitsiniartartup sulinera politiit kommunimilu akiliisitsiniartartut akornanni avinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Siunertarineqarpoq inuinnaat pisassarisaat akissarsianit unerartitsinikkut akilersinniarneqarsinnaasut tamarmik, tassalu pisortat pisassarisaasa amerlanersaat kiisalu meeqqanut akilersuutitigut pisassarisat kommuninit aqunneqassasut, akiliisitsiniarnerillu allat poli-

tiiniiginnassallutik, tassa imaappoq inuinnarnit pisassarisat pisassarisallu sulianik pinerlunnernut tunngasunik aallaaveqartut.

Aaqqissuussineq taanna aaqqissuussinermit atuuttumit allaanerungaanngilaq, taannalu malillugu pisortat inuinnaallu pisassarisaasa akissarsianit unerartitsinissamut periarfissaqarfiusut akilersinniarneqartarnerat politiit akisussaaffigaat. Taamaalilluni inuussutissartiutitigut tapersiisarneq pillugu ataatsimiititaliamit aamma illuliornermut tapersiissutit pillugit ataatsimiititaliamit taarsigassarsianik kiisalu kiassarnermik, innaallagissamik imermillu pilersuinermut eqqaanermullu akiligassanik akiliisitsiniartarneq kommuninit ingerlanneqartarpoq, politiillu suliaat tassaasarluni akissarsianit tunniunneqartartunillu allanit unerartitseqqusissutinik kommunip allaffianit, pisassarisat eqqortuunerannik pisassarisarpiatullu akissarsianit tunniunneqartartunillu allanit unerartitsiviusinnaasuunerannik uppernarsaanissamut akisussaasumit politiinut nassiunneqartunik naqissusiineq. Suliat taamaattut naqissusiinnagassat arlalissuusarnerat pineqarpoq, politiillu taamatut akuersissuteqartarnermik suliassinneqarnerat pisariaqanngitsumik pisarissersuutaasutut ippoq. Akiliisitsiniartartup, kommunip akiliisitsiniartarnermut immikkoortortaqarfiata isumaginninnermullu immikkoortortaqarfiata akornanni suleqatigiinnerup pinngitsaaliinikkut naammassinnitsitsisarnerup isumaginninnikkut ajoqutaanik pingitsoortitsinissamut periarfissat annertunerulersissinnaavai.

Akiliisitsiniartarnermik sulinerup politiinut kommuninilu oqartussaasunut avinneqarnissaannik siunnersuutikkut politiit pisassarisanut naggataatigut pissaanermik atuiffiulersinnaasunut suli akisussaanerat pingaartillugu isiginiarneqarsimavoq.

Politiit allaffissornikkut suliassarpassuarnik oqilisaanneqaraluartut aaqqissuussinerup taassuma kommunit allaffiisa annertunerungaartunik suliassaqalersinneqarnissaat kingunerinavianngilaa, tassami kommunit allaffiisa pisassarisanik akiliisitsiniarnissamullu periarfissanik nakkutiginninneq kiisalu aningaasat unerartinneqartut naatsorsuusiorneqartarnerat suliarisareermassuk." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Akiliisitsiniartartut eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu suliassinneqarnerannut peqatigitillugu aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 81-imi akileraarutinut akiitsunut matusissutissanik akissarsianit unerartitsinermik aallartitsinissamut akileraartarnermi oqartussaasup periarfissaa atatiinnarneqarpoq.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaatigut nr. 6-ikkut, 31. maj 2001-imeersukkut akissarsianit unerartitsinermut pisinnaatitaaneq allanngortinneqarpoq, taamalilluni kommunalbestyrelsip massakkut nammineq aalajangertalerlugu akileraartarneq pillugu inatsit malillugit akiliisitsiniartarneq akileraaruseriffimmit imaluunniit akiliisitsiniartarfimmit ingerlanneqassasoq.

Taamaalilluni akiliisitsiniartartut eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu akileraarutinit pisassarisat eqqaassanngikkaanni pisortanik inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pisassarisanut matusissutissanik akissarsianik unerartitsinermik aallartitsisoqarnissaanut kisimik pisinnaatitaanerat tassani pineqarpoq.

Aamma akiliisitsiniartartut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat aalajangersarneqartut inatsisitigut tunngavigalugit akissarsianit unerartitsinissamut pisinnaatitaasinnaanerat pineqarpoq, pisinnaatitaanissaalli pinneqarnerunani.

Kisianni akiliisitsiniartartut sulinerat pillugu inatsisitigut tunngavigisani kommunit akiliisitsiniartartunik toqqaanissamut pinngitsooratik pisussaaffeqarnersut, imaluunniit allafissornermi aqutsinikkut suliaq immikkut ittoq taanna atorumanagu kommunit aalajangersinnaanersut, toqqaannartumik isummerfigineqanngilaq.

Apeqqutip akinerani isumaqarpunga manna pingaartillugu isiginiartariaqarlugu, tassalu akiliisitsiniartartut eqqartuussisarneq pillugu inatsit aamma inatsisit allat malillugit suliassaat eqqartuussisoqariinngikkaluartoq pisortat pisassarisaannik akiliisitsiniarnissamut periarfissaqarfiusut tassaaginnanngitsut kommunip pineqartup nammineq pisassarisaanik akiliisitsiniarneq, aammali tassaalluni Namminersornerullutik Oqartussat, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p kommunillu allat pisassarisaannik akiliisitsiniarneq.

Taamaalilluni akiliisitsiniartartup sulinera tassaaginnanngilaq kommunip iluani sulineq, kommunip imminut akiitsorineqartunik qanoq iliorluni akiliisitsiniarnermik aaqqissuussineranik tunngaveqartoq.

Akiliisitsiniartartorli tassaavoq kommunimi sulisoq, pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermik suliassanut kommunip isumagissallugit pisussaaffigisaanut akisussaasoq.

Tamaattumik tamanna pissutigalugu isumaqarpunga akiliisitsiniartartutut sulineq kommunip inatsisikkut aalajangersagaasumik suliassatut pisussaaffiatut isigineqartariaqartoq.

Tamakku saniatigut innuttaasut pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermi eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu akilisitsiniartartumit ingerlanneqartumi ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassani allani nassaassaanngitsunik ingerlatsineq pillugu eqqartuussisarnermi arlalitsigut qularnaveeqqusiivigineqarsimanerat pineqarpoq.

Qularnaveeqqusiinermi maleruaqqusat taakku tulliuttuni allaaseraakka:

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21, imm. 3 malillugu akiitsoqartoq pigisat arsaarinnissutaasussatut kissaatigisani innersuussutigissallugit pisinnaatitaaffeqarpoq.

Taamaalilluni ingerlatsiviup inatsiseqartitsinikkut suna malissaneraa akiitsoqartup toqqaannartumik sunniuteqaqataaffigaa.

Tamatuma akiitsulik ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassatigut aallaaviusumit pitsaanerusumik inissippaa, tassami aallaavimmi tassani pineqarmat ingerlatsineq pillugu eqqartuussisarnermi malittassat aalajangersarneqarneranni ingerlatsiviup nammineq naliliinera malittarisassanillu paasinninnera tunngavigineqassasoq.

Makku eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 22-mi allassimapput:

"Pinngitsaaliinikkut naammassinninnissamut imaaliinnarlugu tunuartinneqarsinnaanngitsumut suliassami peqataasut arlaat inulluunniit alla akerliliippat eqqartuussutinilluunniit naammassisitsiniartartoq isumaqarluni pinngitsaaliinikkut naammassinninnissamut tunngaviusoq tamatuma suliarinissaanut nangaasoorutaasumik qularnaateqartoq piumasarineqartoq itigartissavaa tamannalu kredsretimut suliassanngortillugu. Suliassaq taanna kapitali 3-mi maleruaqqusat malillugit suliarineqassaaq."

Pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnissamik aalajangiinissamut kommunip nammineq innutaasumik suliassanngortitsinissaata piumasaqaatinngortinneqarsimanera pineqarpoq, akerliliissutit akiliisitsiniartartup aalajangiivigissallugit suliassaasa avataaniittut imaluunniit pisassarisat kommunip pinngitsaaliinikkut akilersinniaqqusaasa inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaat nalornissutigineqarpat.

Pinngitsaaliissummik akiliisitsiniartoqarnissaanik aalajangiisinnaassaguni kommunip inatsisitigut inissisimanerminik eqqartuussisutigut qulaajaanissaata piumasaqaatinngortinneqarneratigut innutaasoq ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi tunngaviusut nalinginnaasut taakku malillugit inissisimanerminit pitsaanerusumik inissinneqarpoq. Inatsiseqartitsinermi tunngaviusut nalinginnaasut (tak. aamma Tunngaviusumik Inatsimmi § 63) malillugit ingerlatsiviup aalajangiinerisa eqqortuunerat eqqartuussivikkoortumik apeqqusissanerlugu innuttaasup nammineq aalajangigassaraa.

Tamakku saniatigut paasinninnera malillugu tassaniippoq inatsisitigut immini innarlitsaaliineq, tassami akiliisitsiniarnissamut pisinnaatitaaneq oqartussaasumut immikkut ittumut inatsisikkut aalajangersaavigineqarsimasumut inissinneqarsimammat.

Taamaalilluni akiliisitsiniartartup sulinermini isiginiagassanik inatsisinik unioqqutitsisunik ilanngussisinnaaneranik annikillisaaneq tamatuma nassataraa.

Taamaattumik akiliisitsiniartartumut atatillugu kommunalbestyrelsip borgmesterillu kommunip aqunneqarneratut akisussaasutut suliassaat taamaallaat taassaalerpoq akiliisitsiniartartup malittarisassat inatsimmi aalajangersarneqarsimasut naapertorlugit iliuuseqarneranik kiisalu akiliisitsiniartartup ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassanik nalinginnaasunik aamma malinninneranik qulakkeerinninneq.

Akiliisitsiniartartutut sulinerup inatsisitigut pisussaaffiunera, pinngitsaaliissummillu akiliisitsiniarnerup akiliitsitsiniartartumit ingerlanneqarneratigut innuttaasunik inatsisitigut qularnaveeqqutit immikkut ittut atuutsinneqarmata eqikkaallunga isumaqarpunga kommunip akiliisitsiniartartussamik toqqaasimannginnera pitsaanngitsorujussuusoq, taamaattumillu inassuteqaatigaara akiliisitsiniartartussaq toqqarneqassasoq, tamanna pereersimanngippat.

Taamaattorli piffissami kommunip akiliisitsiniartartoqannginnerata nalaani pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartoqarsimannginnera kommunip oqaatigimmagu kommunip sulianik suliarinninnera erseqqissumik isornartorsiussallugu tunngavissaqanngilanga.

Naafferartumik akilersuinermi aaqqissuussinernik aalajangersaanissamut pisinnaatitaaneq.

Inatsisitigut tunngaveqarnissaq pillugu ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut nassatarisaannik pisortat pisassarisaannik akiliisitsiniarneq pisortat sulinerattut immikkuullarissutut inngilaq, akiliisitsiniarnermulli inatsisitigut tunngaviusup suunissaanut apeqquttaalluni aalajangiineq aallaaviusoq, innuttaasup akiliinissaanik nassataqartoq.

Taamaalilluni assersuutigalugu akileraarutaaqqittussanik akiliisitsiniarneq inaarutaasumik akileraarusiinissaq (inaarutaasumik naatsorsuinissaq) pillugu aalajangiinermut ataneqarpoq, eqqaanermullu akiliutit akiliutinik taamaattunik aalajangersaanissaq pillugu kommunit ataatsimoortumik imaluunniit aalajangersimasunut aalajangiineranut ataneqarluni.

Allatut oqaatigalugu pineqartoq tassaavoq kommunimi immikkoortortaqarfiup akiliisussaatitaanermik aalajangiinissamut pisinnaatitaasup akiliisitsiniarnermut aamma akisussaanera.

Naafferartumik akilersuisoqarnissaanik aalajangiinerit akiliisussaatitaaneq pillugu aalajangiinerupput.

Akerlianilli pinngitsaaliinikkit akiliisitsiniarneq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik ingerlatsinerlu pillugu inatsimmi eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit eqqartuussisoqariinngikkaluartoq akiliisitsiniarnermut inatsisitigut tunngaviliisumik tunngaveqarluni ingerlanneqartarpoq.

Taamaattumik akliliisitsiniartartoq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik tunngaveqarluni pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartarnermik suliaqartoq akiliisussaatitaaneq pillugu apeqqutinik aalajangiiviginninnissaminut piginnaatinneqarsinnaanngilaq, matumani naafferartumik akilersuinissap aalajangersarneqarnissaanik apeqqut ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Taamaalilluni kommunit ilaasa akiliisitsiniartarfinnik akiliisitsiniartarnermulluunniit immikkoortortaqarfinnik immikkut ittunik akiliisitsiniartartup aaqqissuussaanikkut attaveqarfigisaanik pilersitsisimanerat immini akiliisitsiniartartup suliassaanut sunniuteqanngilaq.

Akiliisitsiniartarfiit imaluunniit akiliisitsiniartarnermut immikkoortortaqarfiit ingerlatsinermi oqartussaasutut nammineertutut aamma iliuuseqartanngillat, kommunilli immikkoortortaqarfiata oqartussaasulluunniit allap akiliisussaatitaanermik aalajangiinermut akisussaasup peqqusineratigut tassungalu attaveqarlutik iliuuseqartarlutik.

Matuma kingorna naafferartumik akilersuinissamik aaqqissuussinerit akiliisitsiniartartumut suliassanngortinneqarsimannginnerat, aaqqissuus-

saanikkulli kommunip akiliisitsiniartarfiani inissinneqarsimanerat pillugu kommuni isornartorsiorsinnaanngilara.

Taamaattorli isumaqarpunga qulaani oqaaseqaatinnut uiggiullugu manna kommunimut malugeqqussallugu pissutissaqarlunga, tassalu akiliisitsiniartarfiup suliassai allaffissornikkut suliassaammata, innuttaasullu akiliisussaatitaanerat pillugu apeqqutit tamarmik pisunut aallaaviusunut akiliuteqarnermi malittarisassat malillugit aalajangiivigineqartassammata.

Tamakku saniatigut kommunip aalajangiinerata ilanngullugu nassiunneqartup, "nammineq piumassutsimik isumaqatigiissut"-mik taaneqartup imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

Isumaqatigiissuteqartoqartarpoq eqqartuussivikkoortumik suliat pingitsoortinniarlugit, imaluunniit inaarsaarniarlugit.

Taamaattumik pisassarisat eqqartuussisoqariinngikkaluartoq pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarsinnaasut, tassalu pisassarisat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit akilersinniarneqarsinnaasut qularnaateqanngitsumillu assortuussutaanngitsut eqqarsaatigalugit naafferartumik akilersuinermik aaqqissuussinerit inatsiseqartitsinermit isigalugit isumaqatigiissutitut isigineqarsinnaanngillat. Taamaattumik taaguut taanna aalajangiinernut naafferartumik akilersuinissamik aalajangersaasuusunut kommunip atortariaqanngilaa.

Inassuteqaatigaara kommunip allakkiani assigiissaartunik oqaasertalersukkat tamanna napertorlugu aaqqissagai.

Tulliullugu oqaatigaara kommunip pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarsinnaatitaanera isumaqatigiissuteqartarnermik inatsiseqartitsinermi malittarisassatigut aalajangersaavigineqanngimmat.

Taamaalilluni innuttaasup allakkiamik aningaasanik akiitsoqarnerminik nassuerutiginninneranik imaqartumik atsiugaqarnermigut akiliisitsiniarnermut imaluunniit tassunga tunngasunik inatsiseqartitsinikkut aalajangiinernut akerliliisinnaatitaanini annaanngilaa.

Aammattaaq kommunip pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarsinnaatitaanera eqqartuussisarneq pillugu inatsimmit aamma ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi atuussinnaassuseqarneq pillugu tunngaviusunit nalinginnaasunit aalajangiiffigineqartarpoq, pingaartumik suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnissaanik piumasaqaammit aamma inatsisitigut tunngaveqarnissamik piumasaqaammit.

Taamaattumik naafferartumik akilersuinissamik aaqqissuussinerit innuttaasunut isumaqatigiissutitut kommunip siunissami isikkoqartikkunnaassagai aamma inassuteqaatigaara."

Allakkani 19. november 2002-meersuni K Kommuni suliaq pillugu eqqaasippara.

K Kommuni allakkani 27. november 2002-meersuni ima akissuteqarpoq:

”…

Matuma kingornagut kommuni akiliisitsiniartartutut aamma akileraartarnermik nakkutilliisutut atorfimmik allagarsiinikkut inuttassarsiuussisimavoq, maannalu ilimanarsivoq atorfik taaneqartoq taanna ukiut nikinnerisa kinguninnguatigut inuttalersinnaalerumaaripput, taamatullu neriunartumik aningaasaqarnermut pisortatut atorfik, mannakkut inuttassarsiuunneqartoq aamma.

Kommunip akiligassanik allanit pisassarisaanik akiliisitsiniarnermik suliaqarneq suli annerusumik kinguarsarumanagu novembarip qaammataata aallartinnerani Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit taamatullu KANUKOKA-mit ikiortissarsiortariaqarsimavugut, taamaaliornikkut inuit aningaasanik akiligassaannut akileeqqusissutit, ajoraluartumik piffissami sivisunerusumi taakkununnga saqqummiunneqarsimanngitsut, nassiussuunneqarsinnaaleqqullugit. Tamatuma saniatigut periaatsinik sungiutiinnagassanik qassiinik atulersitsisimavugut, taamaaliornikkut pisassarisanik akiliisitsiniarneq ingerlaavartumik pisinnaalerluni, taamatullu aamma akiliisitsiniartartutut aamma akileraartarnermik nakkutilliisutut atorfimmik taaneqartumik inuttaliinerup kingunerissavaa, suliassaqarfiusumut taassumunnga inatsisit atuuttut naapertorlugit akiligassalinnut, pisortanut akiitsoqartunut, pisariaqartunik suliniuteqartoqarumaarluni.

Neriuppunga Ombudsmandip sulissutigisassat matuma siuliini eqqartorneqartut tusaatissatut tigusinnaagai, tassami allaffissornermik suliaqartut minnerunngitsumillu kommunalbestyrelsip soorunalimi eqqumaffigimmassuk suleriaatsimik allannguinissaq ilinnit inassuteqaatigineqartoq, innuttaasut inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaat kommunillu aningaasaqarnera pissutigalugit, soorunami piviusunngortinneqartussaasoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliap suliarinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarsimanngilara.

6. Sulianik ukiunut siusinnerusunut nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq

Ukiumut 1998-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 54.

04-1 Isumaginninnikkut soraarnerussutisiassanik naatsorsuineq. Naammaginanngitsumik tunngavilersuuteqarneq naammagittaalliornissamullu ilitsersuineq. (J. nr. 11.24.20.0/018-96)

A-p kingornussisussaa 19. december 2001-imi allakkannut, ukiumut 2001-imut nalunaarummi issuarneqartunut, akissuteqanngimmat A-p kingornussisussaa kommunilu 14. maj 2002-mi allakkatigut nalunaarfigaakka suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

Ukiumut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 4, qupp. 37.

Kommunit angalaffiginerinut atatillugu suliat nammineerluni suliassanngortitat allat (J. nr. 11.10.88.30/101-99)

Ukioq 1999-imi novembarip qaammataani Avannaani kommunit angalaffigaakka. Upernaviup Kommunianiitillunga kommunip aningaasaqarnermut ingerlatsiviani suliani sulisorisanut tunngasuni, siumut aalajangeriigaanngitsumik toqqakkani, arlalinni sulianik suliaqarneq tigulaarinertigut misissuiffigisimavara. Assigiinngitsunik allaffigeqatigiittarneq ingerlatereerlugu kommuni nalunaarfigaara sulianut toqqarneqarsimasunut allanik oqaaseqaatissaqanngitsunga, taamaattumillu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

Ukiumut 1999-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 224.

40 – 2 Sanaassaq pillugu anngiortumik isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu suliap suliarineqarnissaanik piumasaqarneq. (J. nr. 11.40.10.0/158-96)

Ulloq 8. januar 2002-mi Naalakkersuisunut allagaqarpunga:

”Suliaq, oqartussaasut suliani suliariumannittussarsiuussinernut tunngasuni mianerisassanik suliamut attuumassuteqartunik isumaginninnerannut allassimasumik uppernarsaatissaqarnissap qulakkeernissaa pillugu allakkani 19. januar 2001-imi apeqquteqarninnut akissutitut Naalakkersuisut Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup allakkiaanik 20. april 2001-imi nassiussiffigisaat, maanna uterfigeqqippara.

Naalakkersuisut akissutaat ima paasivara, Naalakkersuisut isumaqartut uppernarsaatissaqarneq pisariaqartinneqartoq ilaatigut suliarinnittussarsiuussinermi atortussatigut ilaatigullu aqutsineq nakkutilliinerlu, aningaasanik akuersissuteqartarnermut tunngavissanik pisariaqartunik pissarsinermut imaluunniit tamatuma kingornagut Landskarsip naatsorsuutaanik kukkunersiuinermut atatillugu pisartut, aqqutigalugit qulakkeerneqassasoq.

Naalakkersuisut matumuuna isumaqatigaakka oqartussaasut, Namminersornerullutik Oqartussat aningaasanik akuersissutigisaannik naatsorsuutaannillu aqutsisuusut nakkutilliinissaminnut aningaasartuutinillu aningaasanik akuersissuteqarnikkut matussutissaqartinneqanngitsunik akiliinissaminnut, tak. Inatsisini Tunngaviusuni § 46, imm. 2, taamatullu aningaasat akuersissutigineqarsimasut inatsisinut akerliusumik iliuuseqarluni atorneqannginnissaannut immikkut pisussaaffeqartut.

Kisiannili maleruagassanit pingaarnernik, suliarinnittussarsiortarneq pillugu kaajallaasitami saqqummiunneqartunik, saneqqutsinerit naapertuulluartuussusiannut uppernarsaatissaqartussaanermik piumasaqarneq pisortat aningaasanik akuersissutigineqartunik naatsorsuutinillu nakkutilliinerinnaannut iluaqutaasussaanngilaq.

Taamaalilluni pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9. 13. juni 1994-imeersoq sulianut suliariumannittussarsiuussinernut tunngasunut atuupportaaq.

Innuttaasut, matuma ataani aamma tusagassiorfiit, taamaalillutik ingerlatsinermut oqartussaasut isumaqatigiissuteqarfiginninnerit pillugit suliaanni, matumani aamma suliani suliariumannittussarsiuussinernut tunngasuni, suliami allagaatinik paasitinneqarnissamut pisinnaatitaapput, taamaallaat teknikkikkut atortulersuutit periaatsillu aamma ingerlatsinikkut niuernikkullu pissutsit pillugit Inatsisartut inatsisaanni eqqartorneqartut, pingaartumik takuuk § 12, imm. 1, nr. 2, kisiisa pinnagit.

Naak suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq taanna imminermini oqartussaasut isumaqatigiissuteqarnermi ilusissamik aalajangersimasumik toqqaanerannut allassimasunik uppernarsaatissaqarnissamik qulakkeerinninnermut pissusissaq eqqorlugu pisussaaffimmik aalajangersaanerugaluartoq, taamaattoq tamatuma malitsigaa, oqartussaasut suliani sanaartornermut suliariumannittussarsiuussinermullu tunngasuni uppernarsaatissaqarnermik aalajangersaanerminni innuttaasut isumaqatigiissuteqarnermut tunngaviusoq pillugu paasitinneqarnissaminnik piumasaqarnerisa isumannaarnissaat anguniartariaqaraat.

Aammattaaq ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap malitsigaa oqartussaasut, pisortat ingerlatsinerannik tatiginninnermut sapinngisamik nukittorsaataasumik periaaseqarlutik pissusilersussasut.

Tamanna suliani isumaqatigiissuteqarfiginninnernut tunngasuni pingaartumik matumuninnga nassataqarpoq, oqartussaasut isumaqatigiissuteqarfiginninnissaq pillugu isumaliutersuutigisaannut isumaliutersuutigisanik suliamut attuumassuteqanngitsunik ilanngussisoqarsimaneranik innuttaasuni pasillersoqalinnginnissaa oqartussaasut ilungersuutigissagaat.

Naatsorsuutigigakku Namminersornerullutik Oqartussat tunngavigisassanik taakkuninnga maleruaasut, suliami annertunerusumik qanoq iliuuseqaqqissanngilanga."

Ukiumut 2000-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 3, qupp. 28.

Akileraarutit akilerneqarnissaannik kinguartitsineq pillugu aalajangiinermut piumasaqaatinik nanertuutaasunik ilanngussaqarsinnaatitaaneq. (J. nr. 11.06.46.01/081-98)

Allakkanik imaattunik Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit 26. februar 2002-mi tigusaqarpunga:

”Allakkani 23. februar 2000-imeersuni, Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut ingerlatinneqartuni, Ombudsmandi ilaatigut imaattunik oqaaseqarpoq:

”Qularnaveeqqusiissuteqarnikkut akileraarutinik akiliinissap kinguartikkallarnissaanik aalajangiinerup naammagittaalliuutigineqarnera pillugu nalilerpara Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliassaqarfiusumi periaaserisaat erseqqarluttuusoq, aammalu kinguartitsigallarnissamut nalinginnaasumik inatsisitigut tunngavissaqarnaniluunniit akileraarutinik akiliinissamik kinguartitsigallarnissamut atatillugu qularnaveeqqusiinissamik piumasaqaateqarnissamut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit qinnuigisimavakka suliani kinguartitsigallarnernut tunngasuni periaasiusumik paasinninninnut oqaaseriumasaminnik nalunaarfigeqqullunga.”

Allakkani 29. november 2001-imeersuni, Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut ingerlatinneqartuni, Ombudsmandip imaattut oqaatigai:

”Paatsuungasoqaqqunagu pisortaqarfik qinnuigaara akileraarutinik akiliinissap kinguartikkallarneqarnissaanik nalunaaruteqarnermut periaasissamik inatsisitigullu tunngavissamik isumaliutersuuteqarnissaq pillugu oqaaseqaatinni 23. februar 2000-imeersumi inassuteqaatigisara isummerfigeqqullugu.”

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup maluginiarpaa eqqartuussiviit pingaarnersaanni siornatigut eqqartuussisuusimasup P. Splethip ”Pigisanik qularnaveeqqusiissuteqarsinnaatitaanermik atuineq atornerluinerlu”-mik taaguuserlugu atuagassiami Ugeskrift for Retsvæsen 1978 B, qupp. 137-mi allaaserisaa Ombudsmandip ima paasinnineranut Ombudsmandip iluaqutissanngortissimagaa, akileraarutinit piumasarisaasunut inatsisitigut tunngaviusoq pillugu nalornissuteqartoqarpat imaluunniit aalajangiisimanerup atorsinnaassuseqarnera pillugu allatigut annertuumik nalornissuteqartoqarpat, taava pisortat piumasarisaat eqqartuussisunit aalajangersaavigineqartariaqartut, akileraartarnermut oqartussat akileraarutinik akiliisitsiniartartumut pingitsaaliinikkut akiliisitsiniartitsisinnaalersinnagit.

Soorlu Ombudsmandimit naluneqanngitsoq suliani, atuagassiami Ugeskrift for Retsvæsen 1977, qupp. 844 aamma qupp. 867-imi, Ombudsmandip tunngavigisaani, tamanut saqqummiunneqartuni pineqartoq tassaavoq sulisitsisup akileraarutit A-t unerartinneqarsimanngitsut nammineq sumiginnaanerminik pissuteqannginnerannik uppernarsaasussaassusermik innersuussinera pillugu apeqqut.

Taamatut pissuteqartumik Ombudsmandi nalunaarfigineqassaaq suliat unerartitsisussaatitaanermut akisussaassuseqarnermut tunngasut Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliassaqarfiisa ataanniinngimmata, kisiannili inatsisilerinermut – aningaasaqarnermut tunngasunut allaffiup ataaniillutik. Ombudsmandimut paasissutissiissutitut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq suliat tamarmik, unerartitsissussaatitaasup akisussaassuseqarneranut tunngasumik saqqummiunneqartut, allaffissornikkut inaarneqarsimammata taamatullu suliat taakkua, pisimasup sumiginnaanertut isumaqarfigineqarsinnaanera qularutigineqaraangat, saqqummiunneqarneq ajortut.

Aammattaaq Akileraartarnermi Pisortaqarfiup maluginiarpaa Ombudsmandi isumaqartoq, pissutsit immikkut ittut, assersuutigalugu akileraartartup akiliisinnaassuseqarnerata, tamanna ajornartinngikkaangassuk qularnaveeqqusiissuteqartoqarneratigut akileraatutit akilernissaannik kinguartitsigallarnissamik aalajangiinermut Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit tunngaviutissinnaagaat.

Kiisalu Akileraartarnermi Pisortaqarfiup maluginiarsimavaa Ombudsmandi isumaqartoq Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit kinguartitsisitsisoqartariaqarneranik naliliinerat pisunut, pissutsit immikkut ittut atuuffigisaannut killeqartinneqartoq. Pissutsinik immikkut ittunik atuuttoqanngippat, taava Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit killilinnik atugassaqartitsilluni qinnuteqaatip akuerinissaanik toqqaasinnaassanngillat. Akileraartarnermi Pisortaqarfiup matuma kingornagut Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit Ombudsmandip paasinninneranik paasissutissinniarpai.

Periaatsimik Ombudsmandip oqaaseqaatigisai malillugit aaqqitamik atuinermi allaffissornikkut misilittakkat naammattut pigineqarleriarpata, Akileraartarnermi Pisortaqarfiup nalilerumaarpaa aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 67-imi, oqaaseqatigiit aappaannik allanngortitsisoqarnissaanut tunngavissaqarnersoq, taamaalilluni Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit pisuni immikkut ittunik piusoqarfiunngitsuni akileraartartup qularnaveeqqusiissuteqarneratigut kinguartitsigallarnissamut tunnagavissiisinnaaleqqullugit."

Ulloq 13. maj 2002-mi Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut allappunga:

"Suliaq matumuuna uterfigaara, tamatumani A-mit allakkat 27. juli 1996-imeersut qanoq akineqarsimanerannut nassuiaataanik 15. august 2001-imi tigusaqarsimallunga.

Maluginiarpara pisortaqarfiup allakkani 27. juli 1998-imeersuni A-p allagai isummerfigisimagai.

Aammattaaq pisortaqarfiup allagaanik 26. februar 2002-meersunik 27. februar 2002-mi tigusaqarpunga, taakkunatigut pisortaqarfiup qularnaveeqqusiisitsinikkut akileraarutinik akiliinissamik kinguartitsigallarnermi periaasiusup allanngortinnissaanik aamma/imaluunniit inatsisitigut tunngaviusup allanngortinnissaanik pisariaqartitsinermik paasinninnini nassuiaateqarfigalugu.

Aallarniutigalugu matuma erseqqissaaviginissaanut tungavissaqarsoraara, isumaqartuartunga oqartussaasut akiliisitsiniarnermik suliaqarnerannut tunngavissaalluni najoqqutassaasoq oqartussaq akileraartarnermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu (eqqartuussisarnermik inatsimmut illua'tungiiliuttutut) pinngitsaaliilluni naammassisitsiniaanermik imaluunniit ilanngaassinermik aallarniisinnaanngitsoq, oqartussap aningaasanik pisassaqartutut imminut isumaqarfiginera pissutigiinnarlugu.

Tamatuma nassataraa pisassatut piumasarisat naatsorsorneqarsimasut akerliliissuteqarnerluunniit, oqartussamit akileeqqusisumit aalajangiivigineqarsinnaanngitsut, pillugit toqqartumik qularuteqartoqarpat, taava oqartussap akileeqqusisup pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarnermik aallarneeqqusaanngilaq, qularutigisaqarneq imaluunniit akerliliissuteqarneq oqartussamit pisinnaatinneqartumit eqqartuussisunilluunniit aalajangiivigineqareertinnagu.

Taamaalilluni akileraarutitigut piumasarisat akerliliissuteqarnerluunniit, akileraarutitigut oqartussamit aalajangiivigineqarsinnaanngitsut, pillugit toqqartumik qularuteqartoqarpat, soorlu oqaaseqaatinni 23. februar 2000-imeersumi oqarsimasunga, kinguartitsigallarnermik akuersissuteqartoqarnissaanik aalajangiinermi akilersitsiniaanerup tungaatigut soqutigisat inatsisinut naapertuuttuussanngillat, taamatuttaarlu soorlu aamma kinguartitsigallarnissamik akuersinerup akilersitsiniaanerup tungaatigut soqutigisat tunngavigalugit qularnaveeqqusiisitsinermik tunngaveqartinnissaa inatsisinik unioqqutitsinerussasoq.

Pisuni taamaattuni, piumasarisat nalorninartoqarnerat pissutigalugu kommuni pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniaanermik ingerlataqarfigisinnaanngisaani, aam-

mattaaq kinguartitsigallarnissamik aalajangiineq taamaallaat kommunip ernianik piumasaqarsinnaatitaaneranut tigussaasumik pingaaruteqassaaq.

Aammattaaq maluginiarpara Akileraartarnermi Pisortaqarfik aamma Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit periaasertik uanga paasinninnera malillugu kinguartitsigallarnermut malittarisassat atuuttut malillugit aaqqissorniaraat taavalu nalilerlugu, inatsisip allanngortinnissaanik pisariaqartitsisoqarnersoq.

Matuma kingornagut suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 3, qupp. 30.

Akileraarutit erniaannik naatsorsuinermi akileeqqusinermilu inatsisitigut tunngaviusoq. Pinngitsaaliinikkut naammassisitsineq. (J. nr. 11.10.45.01/107-97)

Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit akissummik imaattumik 6. november 2001-imi tigusaqarpunga:

"… Akileraartarnermi Pisortaqarfiup Naalakkersuisut kajumissaarumavai akiliutit kinguaattoorutinullu erniarititat assigiinngitsut pillugit aalajangersakkat aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nalunaarutinik taassumunnga atatinneqartunik ilaqartuniittut taamatullu akitsuutit pillugit inatsisini nalunaarutinik taakkununnga atatinneqartunik ilalinniittuni aalajangersakkat, taakkununnga assingusut, periarfissaqalerpat allanngortinniarneqassasut paasinninnernut, Ombudsmandip inatsisilerinermut pisortaatitaata allakkamini 14. august 2001-imeersuni ersersissimasaanut, naapertuuttunngortillugit.

Ombudsmandip inatsisilerinermut pisortaatitaanut tamanut tunngasumik paasissutissiissutitut ilisimatitsissutigineqassaaq Akileraartarnermi Pisortaqarfimmi nangilluni isumaqartoqarmat Eqqartuussisut qullersaata periaasianik, qallunaat akileraartarnermut malittarisassarititaasa qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanikkut ineriartortinneqarsimasumik, iluaqutiginninneq nangaanartoqanngitsoq, taakkumi inatsimmi oqaasertamikkut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni taakkununnga assingusumi taamaaqatigiimmata/assigiimmata, naak/massa aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanut oqaaseqaatini innersuussisoqaannaraluartoq aalajangersagaq qallunaat akileraartarnermik inatsisaanni aalajangersakkamut taassumunnga assingusumut naappertuuttoq"

Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut 26. februar 2002-mi allappunga:

"5. november 2001-imi allakkatigut, akileraarutissat erniaasa qaqugukkut ilanngunneqartarnerannut akilersinniarneqartarnerannullu innuttaasunut paasissaasumik inatsisitigut tunngavissamik pilersitsinissamik inassuteqarnera malillugu aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allallu allanngortinneqarnissaannik pisortaqarfiup Naalakkersuisunut inassuteqarniarluni oqaaseqarfigisaanut suliamut matumunnga uterfiginnippunga.

Matumuuna pisortaqarfik qinnuigaara maleruaqqusat allanngortissinnaanissaannut piffissamik atuinissamut pilersaarummik ilisimatitsissuteqarfigeqqullunga."

Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit akissummik imaattumik 5. marts 2002-mi tigusaqarpunga:

"… Akiliutit kinguaattoorutinullu erniarititat assigiinngitsut pillugit aalajangersakkat aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nalunaarutinik taassumunnga atatinneqartunik ilaqartuniittut taamatullu akitsuutit pillugit inatsisini nalunaarutinik taakkununnga atatinneqartunik ilalinniittuni aalajangersakkanik taakkununnga assingusunik misissuinermik suliaqarneq aallartitinneqarsimavoq. Suliaq taanna naammassippat KANUKOKA-mik isumaqatigiinniuteqartoqartussaavoq, ilimagineqarmammi akileraarutinut akiliutinullu ernialiussanik naatsorsuinermut/ilanngussinermut akiliisitsinermullu malittarisassat allanngortitat allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kommuninut kinguneqarumaartut, taamatuttaarlu aamma qularnanngitsumik Qarasaasiami periaatsini ineriartortinneqartussaallutik.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup inatsisinik nalunaarutinillu eqqartorneqartunik allannguutissatut siunnersuutinik Naalakkersuisunut ukiup 2002-p naalernerani saqqummiussisinnaanissaq ilimagaa, ukiup 2003-p affaani siullermi Inatsisartunut saqqummiussisinnaanissaq siunertaralugu."

Ulloq 26. juni 2002-mi pisortaqarfimmut allappunga:

"… Malittarisassanik allanngortiteraluni sulinerup qanoq ingerlanissaanik ilimagisaq pillugu pisortaqarfiup nassuiaataa 5. marts 2002-mi tiguara.

Paasivara aningaasarsianit akileraartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allannguutissaatut siunnersuut 2003-mi ukiup affaani siullermi saqqummiunneqarsinnaasoq pisortaqarfik naliliisoq.

Taamaattumik Inatsisartunut qinersinerup tulliup kingorna Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni nalinginnaasumi siullermi inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussisoqarnissaa utaqqimaarpara.

Tamatuma tungaanut akileraarutinut ernialiunneqartut ilanngunneqartarnerisa akilersinniarneqartarnerisalu inatsisitigut unioqqutitsisuunnginnerat akiliisitsiniarnerup ilanngussinerullu kommunip periaasianut naapertuuttuuneranik kommunip uppernarsaasinnaaneranik tunngaveqartariaqarpoq.

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat allakkat uku assilinerinik nassippara."

Kommunip akileraarutinut ernialiussanik akiliisitsinera pillugu suliami aalajangersimasumi tassani, ajornartorsiuteqarfiusoq pillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginninnissannut pissutissaqalersitsisumi, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11, ulloq 1. juli 2002-mi kommunimut ima allappunga:

"Kommunip allagai 12. marts 2002-meersut 19. marts 2002-imi tiguakka, allakkanilu taakkunani A-p akileraarutinut ernialiussanik akiliisinniarneqarnera isumaliutersuutigeqqullugu oqaaseqaatinni 21. november 2000-imeersuni inassuteqaatiga kommunip isummerfigaa.

Paasivara akileraarutinut ernialiussat naatsorsorneqarnerat, ernialiussat qaqugukkut ilanngunneqarnissaat qaqugukkullu akilersinniarneqarnissaat kommunip massakkut nassuiarsimagai.

Akileraartarneq pillugu inatsit, kommunip eqqumaffigissaa, akileraarutinut ernialiussat qaqugukkut akilersinniarneqartarnissaat ilanngunneqartarnissaallu pillugit

malittarisassanik suli imaqanngimmat tamanna kommunip suliassaqarfimmi tassani periaaserisaanik tunngaveqartariaqarpoq.

Taamaattumik kommunip ernianik kvartalikkaartumik kingumut naatsorsuisarnera ilanngussisarneralu pillugu oqaaseqaatissaqanngilanga.

Aammattaaq uppernarsaasersuinermut tunngaviusunik kommunip uannut nassiussimasaanik A ilisimatereerlugu kommunip eqqartuussisoqariinngikkaluartoq erniaiunneqartunik pinngitsaaliissummik akiliisitsiniarnera pillugu oqaaseqaatissaqanngilanga.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara akileraarutinut akiitsunik akileraarutillu erniaannik aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu akissarsianit unerartitsinikkut imaluunniit arsaarinninnikkut imaluunniit eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu akissarsianit unerartitsinikkut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnissamik aalajangiinerit tassaammata ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq malillugu aalajangiinerit.

Tamatumunnga atatillugu aalajangiinerit taamaattut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi §§-it 22-mit 24-mut naapertorlugit tunngavilersorneqartusssaapput.

Tunngavilersuisoqanngivissimappat, imaluunniit tunngavilersuutaasoq imaqanngivissutut isigineqartariaqarpat aalajangiinneq atuussinnaassuseqassanngilaq.

Taamaattumik akileraarutinut ernialiussat eqqartuussisoqariinngitsoq akilersinniarneqassasut kommuni aalajangisinnaasussaanngilaq, akileraartartoq kingusinnerpaamik akissarsianit ilanngaassinissamik arsaarinnissuteqarnissamilluunniit aalajangiinermut atatillugu ernialiussat qanoq naatsorsorneqarsimanerat, piffissamut sumut ilanngunneqarsimanerat kommunillu periaasia malillugu qaqugu akilersinniarneqarnerat pillugu nassuiaammik ataqatigiinneqartumik tigusaqarsimanngippat.

Tamatumunnga peqatigitillugu paasivara ernialiunneqartut ilanngunneqarnerannut atatillugu uppernarsaasiussat pisariaqartut kommunip akileraartartunut siunissami nassiuttalerniarai.

Matuma kingorna kommunimut inassuteqaatinnut atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 3, qupp. 32.

Soraarsitsinerni arlalinni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginnerit. (J. nr. 11.32.20.0/114-97, 11.32.20.0/93-98 aamma 11.32.20.0/037-99)

Kommunip sulianik pineqartunik qanoq iliorluni inaarsisinnaanissaata paasinarsisinneqarnissaa siunertaralugu oqaloqatigiissuteqarnissaq pillugu K Kommunip saaffiginnissutaanik 4. marts 2002-mi tigusaqarpunga.

Matuma kingornagut K-p kommunalbestyrelsianit sinniisuutitat allaffinni 19. marts 2002-mi ataatsimeeqatigaakka.

Taava 2. april 2002-mi suliani pineqartuni kommunimut allakkanik assigiimmik oqaasertalinnik imaattunik allagaqarpunga:

"Matumuuna uppernarsarpara kommunalbestyrelsimit kissaatigisaqarneq malillugu kommunalbestyrelsimut sinniisuutitanik ulloq 19. marts 2002-mi allaffinni ataatsimeeqateqarsimagama.

Isumaqatigiissuteqarnissamik neqerooruteqarnerup, kommunip …-mut 20. juni 2000-imi saqqummiussimasaata, inatsisitigut kingunerisassai allakkanni 29. marts 2001-imeersuni nassuiaateqarfigisimasakka tunuliaqutaralugit kommunalbestyrelsip qanoq iliuuseqarnissaanik ilimasuutigisaqarnera pillugu ilitsersorneqarnissaq kommunalbestyrelsip kissaatigisimavaa.

Isumaqatigiissuteqarnissamik neqeroorutigisap kommunip saqqummiussimasaata imarisaanik paasinninnera ataatsimiinnermi nassuiaateqarfigisimavara.

Isumaqarpunga …-p isumaqatigiissuteqarnikkut aaqqiissuteqarnermik, kommunip allagaani 20. juni 2000-imeersuni takuneqarsinnaasutut, neqeroorfigineqarnissaanut kommuni isumaqataanngippat kommunip allatut aaqqiissuteqarnissaq pillugu … piaarnerpaamik isumaqatigiinniuteqarfigilertariaqaraa.

Tamanna ilutigalugu kommuni ilitsersorpara suliassaq eqqartuussisunut suliassanngortinneqassappat kommunip eqqarsaatigisariaqaraa Eqqartuussiviit pingaarnersaanni eqqartuussutikkut 12. marts 1998-imeersukkut aalajangersarneqarsimammat kommuni qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinerit sioqqullugit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaminut pisussaaffeqartoq.

Naggataatigut ilisimatitsissutigaara kommunip suliamik suliaqarnermini kukkuluttornerisa …-mut tunngasumik inatsisitigut kingunerisassai eqqartuussutikkut imaluunniit isumaqatigiissuteqarnikkut aalajangersarneqareerpata aatsaat suliami inassuteqaateqarnera malinneqarsimasutut isigisinnaalissagiga.

Kommunip KANUKOKA suleqatigalugu suliap inaarneqarnissaa siunertaralugu …-mut saaffiginnissuteqaqqinniarnera tusaatissatut tiguara.

Matuma kingornagut kommunip maanna qanoq iliuuseqarniarnera utaqqimaarpara.

Allakkat ukua assilinerannik … nassippara."

K Kommunip paasissutissippaanga kommuni 25. april 2002-mi sulisunut soraarsinneqarsimasunut pineqartunut allagaqarsimasoq, suliaq KANUKOKA-p inatsisilerituuinut saqqummiunneqareerpat kommunimit erseqqinnerusumik tusagaqarumaartut.

Matuma kingornagut kommunimit tusagaqannginnama suliaq allakkatigut 29. juli aamma 7. oktober 2002-meersutigut eqqaasitsissutigisimavara.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani kommunimit suli tusagaqarsimanngilanga.

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 3, qupp. 32.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni erseqqarluttut. (J. nr. 11.40.10.0/086-98)

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik qinnutigisannut akissuteqarnissaanik 2. april 2002-imi nukingisaarpara.

Pisortaqarfiup allakkani 16. maj 2002-meersuni ima akivaanga:

"Allakkatigut 7552-imik normulitsigut Inatsisartut Ombudsmandiat suliaq qulaani taaneqartoq pillugu eqqaasitsivoq.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 61, imm. 2-mi, Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 13. juni 1994-i-

meersumi § 36, imm. 3-mi, Inatsisartut peqqussutaannik nr. 3-mik, 20. juni 1989-imeersumik atorunnaarsitsisoq atorunnaarsinneqarpoq.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 20. juni 1989-imeersoq taamani 1. januar 1990-imi atuutilerpoq. Peqqussutip taassuma atuutilinnginnerani siullermik Naalagaaffiup 1987-illu kingorna Namminersornerullutik Oqartussat i-nissiaataat attartortittakkat Kalaallit Nunaannut Ministereqarfiup, Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Sinniisaata kiisalu Namminersornerullutik Oqartussat maleruaqqusaat naapertorlugit allaffissornikkut aqunneqarput, takuuk Namminersornerullutik Oqartussat inissiaataat attartortittakkat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 22. december 1986-imeersoq.

Pisortaqarfiup paasinninnera naapertorlugu attartorneq qanga atuutilersimagaluarpalluunniit attartorunnaarnerup nalaani peqqussut, nuunnermi inissiap misissorneqarnissaanut attartortup aggersarneqarnissaanut qanoq ilimasaaruteqartoqarnissaanik malittarisassaqartitsisoq atuuttoq atuutissaaq.

Tamatumani attartornermik isumaqatigiissummi ilisimatitsinissamik allamik ersarissumik allassimasoqarpat tamanna atussanngilaq, attartornermik isumaqatigiissummi aalajangersakkami inissianik attartorneq pillugu peqqussummi atuuttumi aalajangersakkamit attartortoq ajornerusumik inississimatinneqanngikkaangat."

Tamatuma kingornagut allakkatigut 5. september 2002-meersutigut pisortaqarfimmut ima allappunga:

"Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup 16. maj 2002-mi allagai tigusimavakka.

Pisortaqarfiup oqaatigaa pisortaqarfik isumaqartoq attartorneq qangaluunniit isumaqatigiissutigineqarsimagaluarpat attartornerup atorunnaarsinneqarnerata nalaani inissianik attartorneq pillugu peqqussutip atuuttuusup attartortup anisernermi misissuinissamut qanoq sivisutigisumik siumut ilisimatitsissuteqarluni aggersarneqarnissaa aqutarigaa. Tamatumani pineqaratik attartornermut isumaqatigiissummi erseqqissumik allaanerusumik ilisimatitsissuteqarnissaq taaneqarsimappat, attartornermut isumaqatigiissummi attartortoq attartornermut peqqussummi atuuttuusumi ajornerusumik inississimatinneqanngippat.

Tamatumunnga oqaatigissavara inissianik attartorneq pillugu peqqussummi atuuttuusumi, Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi, § 62-imi aalajangerneqarmat, § 26, imm. 3, aamma § § 57 – 60, attartornermut 1. januar 1990 sioqqullugu isumaqatigiissutaasimasunut atuutinngitsut.

§ 59-imi pineqartoq tassarpiaavoq anisernermut inigisamillu misissuinermut atatillugu siumut ilimasaaruteqartarneq.

Aallaavittut isumaqarpunga attartorneq inatsisip nutaap atuutilinnginnerani isumaqatigiissutigineqarsimappat, aallaavittut attartornerup isumaqatigiissutigineqarnerani atugassarititaasut naapertorlugit suliarineqartariaqartoq, imaluunniit taamaattoqanngippat, inatsit attartornerup isumaqatigiissutigineqarnerata nalaani atuuttuusoq malillugu. Tamannali imatut allanngortinneqalaarpoq, inatsimmi nutaami malittarisassat, inatsimmit nutaannginnerusuminngarnit pitsaanerusumik qinnuteqartumik inissiisut, atorneqarsinnaallutik.

Matuma qulaani taaneqartoq eqqarsaatigalugu, inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi, § 62-imi oqaatigineqarmat, §§ 57-60 attartornernut 1. januar 1990 sioqqullugu isumaqatigiissutigineqarsimasunut atuutissanngitsut, isuma-

qarpunga pisortaqarfiup aallaavittut atorsimasaata atorneqarsinnaanera nalorninaateqartoq.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigeqqippara attartornerit 1. januar 1990 sioqqullugu isumaqatigiissutaasimasut, anisernermi misissuinernik siumoortumik ilisimatinneqarnissamut tunngatillugu inatsisitigut qanoq inissisimanersut paasisitsissutigeqqullugu."

Allakkani 31. oktober 2002-meersuni pisortaqarfik qinnutigisannut akissuteqaqqullugu nukingisaarpara.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup allakkani 6. november 2002-meersuni ima akissuteqarfigaanga:

"Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 61-imi, imm. 2-mi, Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 36-mi, imm. 3-mi Inatsisartut peqqussutaannik nr. 3-mik, 20. juni 1989-imeersumik atorunnaarsitsisoq atorunnaarsinneqarpoq.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 20. juni 1989-imeersoq taamani 1. januar 1990-imi atuutilerpoq. Peqqussutip taassuma atuutilinnginnerani siullermik Naalagaaffiup kiisalu 1987-imiit Namminersornerullutik Oqartussat inissiaataat attartortittakkat, malittarisassat Kalaallit Nunaannut Ministeriamit, Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandimit Namminersornerullutik Oqartussaniillu aalajangersarneqartut, tak. Namminersornerullutik Oqartussat inissiaataat attartortittakkat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 22. december 1986-imeersoq, naapertorlugu allaffissornikkut aqunneqarput.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 62-imi, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq §§ 57-60 attartornernut 1. januar 1990 sioqqullugu isumaqatigiissutigineqarsimasunut atuutissanngitsut, Inissiamik misissuinissamut ilimasaarinissaq § 59-imi eqqartorneqartoq aamma attartornerni taakkunani atuutinngilaq.

Taamaalillutik attartornerit 1. januar 1990 sioqqullugu isumaqatigiissutigineqarsimasut nuunnermi misissuinissamik ilimasaarutikkut attartornermik isumaqatigiissummi taaneqartukkut malittarisassaqartinneqarput. Ombudsmandip saaffiginnissutaa tunngavigalugu Inissianik attartorneq pillugu peqqussutip iluarsaanneqarnissaanut inatsisitigut tunngaviit allanngortinnissaannik Pisortaqarfik isumaliuteqalerpoq, taamaalilluni nuunnermi ilimasaarinermut inatsisitigut tunngaviit attartortunut tamanut atuutilerniassammata."

Matuma kingornagut pisortaqarfimmut 19. december 2002-mi imatut allappunga:

"Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup allagai 6. november 2002-meersut tiguakka.

Pisortaqarfik oqarpoq attartornerit 1. januar 1990 sioqqullugu isumaqatigiissutigineqarsimasut eqqarsaatigalugit nuunnermi inissiap qimanneqartup misissornissaanut attartorneq pillugu isumaqatigiissummi allassimasutut piffissaliineq malillugu aalajangersaasoqartoq.

Pisortaqarfiup aamma oqaatigaa attartorneq pillugu peqqussutip allanngortinneqarnissaani aalajangersakkap allanngortinneqarnissaa isumaliutersuutigineqartoq, taamaaliornikkut nuunnermi nalunaaruteqartarneq pillugu aalajangersagaq attartortunut tamanut assigiilersillugu.

Tamanna pillugu oqaatigaara oqaaseqaatinni 14. marts 2000-imeersumi Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfimmut imatut allassimasunga:

”Qulaani oqaatigineqartutut naliliivunga inissiat 1. januar 1990 sioqqullugu attartorneqarsimasut eqqarsaatigalugit inissiap qimanneqarneranut atatillugu inissiap misissuataarneqarneranut allakkatigut ilisimatitsisoqartarnissaa inatsisikkut piumasaqaataanngitsoq.

Tamatumunnga atatillugu Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik qinnuigaara tamanna attartorneq pillugu peqqussutip atuuttup allanngortinneqarnissaanik isumaliutersuuteqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu.”

Matuma kingorna attartorneq pillugu peqqussutip allanngortinneqarnissaani aalajangersakkap allanngortinneqarnissaa pillugu pisortaqarfiup isumaliutersuutaasa qanoq inerneqarnissaat suli utaqqimaarpara.

Ukiumut 2000-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 4, qupp. 41

Ineqarnermut meeqqanut tapiissutit pillugit malittarisassanik nakkutilliineq. (J. nr. 11.73.09.12/045-00)

Ineqarnerrmut Attaveqarnermullu Pisortaqarfimmut 8. februar 2002-mi allappunga:

“Pisortaqarfiup ilisimatitsissutaa 20. september 2001-imi tiguara, tassanilu ilisimatitsissutigineqarluni Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani ineqarnermut akiliutip naatsorsorneqartarnissaa pillugu nalunaarutikkut nr. 32-kkut, 17. august 2001-imeersukkut Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani ineqarnermut akiliutip naatsorsorneqartarnera pillugu nalunaarut nr. 56, 29. december 1994-imeersoq ineqarnermut meeqqanut tapiissutit pillugit malittarisassanik imaqartoq Namminersornerullutik Oqartussat atorunnaarsikkaat.

Nalunaarummi nr. 32-mi 17. august 2001-imeersuni ineqarnermut meeqqanut tapiissutit pillugit malittarisassanik ilanngussisoqarsimanngilaq.

Nalunaarutit taakku marluk inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi § 10, imm. 4-mik tunngaveqarmata, taannalu 2. januar 2002 aallarnerfigalugu inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 5-ikkut 31. maj 2001-imeersukkut atorunnaarsinneqarsimammat tunngaviutissinnaavara attartukkanut Inatsisartut peqqussutaanni taakkunani pineqartunut ilaatinneqartunut ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik tunniussisoqartarunnaartoq.

Attartukkat Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 20. juni 1989-imeersoq tunngavigalugu attartorneqartut eqqarsaatigalugit oqaatigaara Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi attartukkamut akiliutip naatsorsorneqartarnera pillugu malittarisassat attartukkanut taamaattunut pisoqaanerusunut aamma atuutissasut, tak. Inatsisartut peqqussutaanni kingulliullugu taaneqartumi § 36, imm. 2, oqaaseqatigiit aappaat, taamaattumillu 1. januar 2002 aallartiffigalugu atuutilersumik attartukkani 1. januar 1995 sioqqullugu attartorneqalersimasuni ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik tunniussisoqarnissaa eqqarsaatigineqarsimanani.”

Taamaattumik isumaqarpunga ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik pisortat aqutsinerannik misissuinera ingerlatiinnassallugu tunngavissaqarnanga, suliamilu tassani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 4, qupp. 42.

Kommunit angalaffiginerinut atatillugu suliat nammineerluni misissuiffigisat allat.

Sulianik akiliisitsiniartarnermut tunngasunik misissuineq (J. nr. 11.73.-20.9/027-00)

Kommunimi sulianik akiliisitsiniartarnermut tunngasunik 2000-imi misissuinermut atatillugu suliaq aalajangersimasoq pillugu ilaatigut imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

”Kommunip akissutaa imatut paasivara suliani akiligassalik meeqqamut illoqarfimmi allami najugaqartumut meeqqanut akilersuutiminik akiliinngikkallarumalluni qinnuteqarsimatillugu akiliisitsiniartarfik akiligassallip illoqarfiani isumaginninnermik ingerlatsiviup oqaaseqaataanik pissarsiniartartoq, oqaaseqaallu tiguneqaraangat akiligassallip qinnutigisaa akiliisitsiniartarfiup kommunimut meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniussisimasumut ingerlateqqittaraa, taassumalu akiligassaqarfiusorpiatut qinnutigisaq inaarutaasumik isummerfigisaraa.

Kommunip oqaatigaa akiliisitsiniartarfimmit qinnutigisamik tigummisaqartoqanngitsoq, taamaattumillu ingerlatsivik suliani annertunerusumik iliuuseqaqqissimanani.

A-p akiliinngikkallarumalluni qinnutigisaa kommunip akisimanngimmagu ajuusaarnartutut isigaara.

Suliamili annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga, tassami kommunip akissutaanit paasigakku suliani taamaattuni suliamik suliarinninnermi isumaginninnermik ingerlatsivimmi aamma akiilisitsiniartarfimmi iliuuserisassat massakkut allaaserineqarsimasut. Taamaattumik periaaseq taanna kommunip isumaginninnermik ingerlatsivimmut aamma akiliisitsiniartarfimmut ilitsersuutigisimassagaa naatsorsuutigaara.”

Sulianik sulisunut ataasiakkaanut tunngasunik misissuineq. (J. nr. 11.73.20.9/028-00)

Kommunimi sulianik sulisunut tunngasunik 2000-imi misissuininnut atatillugu kommunip atorfeqartitaasumut pineqaatissiissutitut iliuuseqannginnermini periaaserisimasaa pillugu imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

”Kommunip oqaatigaa “Kommunip suliani tamani illua’tungiusup isumaanik tusarniaasarneq nalinginnaasumik ileqqoraa, mianersoqqussutit soraarsitsinerilluunniit pineqaraluarpata”.

Kommunip oqaatigaa "tamanna nalunaaquttap akunnermusialinnut aamma atuutissasoq, sulianili immikkuullarillutik ataasiakkaani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqartarsimanngitsoq".

Kommunip oqaatigisai tusaatissatut tiguakka, oqaatigaluguli taamaallaat soraarsitsinernut imaluunniit mianersoqqussuteqarnernut atatillugu atorfeqartitaasut suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqartassanngitsut, taamatuttaarli aamma suliunnaarallartitaanerit assigiinngitsut sioqqullugit suliami illua'tungiusoq isumaanik tusarniaavigineqartassasoq.

..."

Kommunimut tikeraarnerit – Tamanut tunngasunik oqaaseqaat - sulianik uppernarsaasersuineq (J. nr. 11.73.88.71/046-00)

Kommunip isumaginninnermi ingerlatsiviani sulianik misissuininnut atatillugu ataatsimoortumik imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

„Ataasinngornermi 5. juni 2000-imi eqikkaalluni nalilersuiumalluni ataatsimiinnermi nalunaarutigisattut sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuininni malugaara suliat siullermik aaqqissuunneqartarsimanngitsut. Assersuutigalugu suliat misissorneqartut arlaannaanniluunniit allagaatit ullulersorneqarneri malillugit iliorarneqartarsimanngillat.

Tamatuma saniatigut suliani allagaatit suliat amerlanersaat eqqarsaatigalugit qulequtakkaarlugit chartequesinik ungalulerlugit poortorneqarsimanngillat, suliarlu qulequtakkaartumik immikkoortiterneqarsimagaluarpalluunniit taanna maleqqissaarneqartarsimanani.

Taamaattumik suliat qanoq ingerlasimaneri suliallu qanoq ittuuneri paasiniarlugit piffissarujussuaq atortarsimavarput.

Suliaq paasiuminartumik iserfigeriaannanngorlugulu aaqqissuunneqartariaqarpoq, suliap ingerlanneqarnerata oqinnerulernissaa piinnarnagu, aammali suliamik ingerlatsisup nutaap suliamut ajornanngitsumik sukkasuumillu iserfiginninnissaa eqqarsaatigalugu, tamannalu ingerlatsiveqarfinni sulisut paarlagaatikulaffigisaanni pingaartorujussuuvoq.

Suliat paasiuminartuunerat iserfigeriaannaanerallu suliami allagaatit ullulersorneqarneri malillugit iliorarneqarnerisigut suliallu chartequesinik immikkut ittunik ungalulersorneqarneratigut qulequtakkaartunngorlugulu agguataarneqarneratigut ajornannginnerpaamik anguneqarsinnaavoq.

...

Sulianik misissuinerup aappaattut oqartariaqalersippaanga suliat uppernarsaasersorneqarnerat ataatsimut isigalugu naammaginanngitsutut isigigiga. Sulianik uppernarsaasersuinermik oqarnermi suliap ingerlasimanerata ingerlatsiveqarfiullu sulineranut tunngaviata suliami allagaatitigut takuneqarsinnaanissaat eqqarsaatigineqarpoq.

Sulianik misissuinerup nalaani oqarpunga suliap ingerlasimanera allattuiffiit suliap ingerlasimanera pillugu allattuiffiusartut atuarneqarnerisigut malinnaaffigineqarsinnaajuaannanngitsoq. Taamaalillunga suliani arlalinni paasivara nammineq ornigulluni saaffiginninnerit oqartussaasunut allanut allagaqartarnernik kinguneqartarsimasut, saaffiginnittumilli oqaloqateqarnerup imarisaa suliami pineqartumut tunngasumi allattuiffimmut allanneqarsimassanani.

Tamatumunnga atatillugu kommunimut malugeqquara pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 1 kiisalu ingerlatsinermi pitsaasumik ileqqoqarnissaq pillugu inatsisitigut aalajangersa-

gaanngitsumik tunngaveqarneq malillugu ingerlatsiviup paasissutissat pingaarteqartut oqaasiinnartigut pissarsiarisani tamatigut allattortartussaavai. Allattuisussaatitaaneq innuttaasut kiisalu suliami illua'tungiusut paasitinneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarnerisa pingaarnerpaatut nassataraat.

Aammattaaq ingerlatsiveqarfiup sulianik uppernarsaasersuinera eqqarsaatigalugu saaffiginnissummut ingerlatsiveqarfiup akissuteqarsimanera uppernarsaasersussallugu paasissutissartalissalluguluunniit pingaartuuvoq. Tamanna assersuutigalugu sullitamut allakkat assilinerisa suliamut ikineqarnerisigut imaluunniit allattuiffimmut tamanna pillugu allataqarnikkut pisinnaavoq."

Kommunip 29. juni 2002-imi ilaatigut imatut akivaanga:

„...

Isumaginninermik ingerlatsivik x-inik sulisoqarpoq, 10. juni 2002-miillu ... atorfinitsinneqarpoq, aamma 1. april 2002 aallarnerfigalugu ... –tut atorfik inuttaqalerluni. Tamakku pissutigalugit isumaginninnermik ingerlatsiviup suleriaasissani aaqqissuutissallugit piareersassallugillu periarfissaqalerpoq. Suliat aaqqissuunneqarnissaannut pilersaarusiaq aallartinneqarsimavoq, taamaalillutik isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisut sulianik ingerlaavartumik aaqqissuussisalersillugit, matumani suliat qulequtakkaartumik immikkoortiterneqarnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Taamatuttaaq sulisunut erseqqissarneqarpoq suliani saaffiginnissutinut saaffiginnissutit/akissutit suliami ullulerlugit atsiorlugillu allanneqartassasut.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommuni tamatuma kingorna nalunaarfigaara kommunip akissutaa tusaatissatut tigugiga.

Sulianik sulisunut ataasiakkaanut tunngasunik misissuineq (J. nr. 11.73.88.72/047-00)

Suliamik nammineerlunga suliassanngortitannik, kommunip ingerlatsiviani sulianik sulisoqarnermut tunngasunik misissuininnik tunngaveqartillugu pilersitamik, oqaaseqaatinik saqqummiussinissamut pissutissaqalersitsisimanngitsumik suliaqarnera inaarsimavara.

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 45, qupp. tull. ilanng.

01-1 Napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut tunngasumik Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu akisussaassuseqarnerat pisinnaatitaanerallu. (J. nr. 11.73.01/96)

Statsministereqarfimmit saaffiginnissummik imaattumik 10. september 2002-mi tigusaqarpunga:

"Kalaallit oqartussaasuisa Amtshospitalimi Vordingborgimiittumi kalaallinik napparsimasunik, katsorsarneqarnerat naammassisutut napparsimavimmit naliler-

neqartunik, angerlartitsinissamut peqataanissaminnut pisussaaffiinik misissuineq" pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata nassuiaataata 19. april 2000-imeersup nuutinneranik paasissutissiissutaasumik Statsministereqarfik 28. april 2000-imi tigusaqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata Namminersornerullutik Oqartussat tassunga tunngasumik pisussaaffigisaannut inatsisitigut tunngaviusoq qularnartoqartippaa, ilaatigullu aamma Naalakkersuisunut siunnersuuteqarluni,

- Naalakkersuisut isummerfigissagaat Namminersornerullutik Oqartussat napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut akisussaassuseqassanersut,
- Naalakkersuisut, akisussaassuseqarneq Namminersornerullutik Oqartussaniissappat, qallunaat naalagaaffiat isumaqatiginninniuteqarfigilissagaat, namminersornerulernernik inatsisip §§-iisa 4-nni imaluunniit 5-anni aamma immaqa 18-ianni malittarisassat naapertorlugit.

Statsministereqarfik qinnuigineqarnermigut suliami qanoq pisoqarnera pillugu Folketingip Ombudsmandianut ingerlaavartumik paasissutissiisarsimavoq. Tamanna pillugu allaffigeqatigiittarneq Inatsisartut Ombudsmandiannit ilisimaneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni namminersornerulernermik inatsimmut oqartussaaffiginnittutut Statsministereqarfiup matuma paasinninnermisut/isummamisut nalunaarutiginissaanut pissutissaqarsoraa, Namminersornerullutik Oqartussat piginnaassuseqartitaanermik inatsisikkut tapiissuteqartarnermik inatsimmik ilaqartinneqartukkut kalaallit isumaginnittoqarfiannut (1980) kalaallit peqqinnissaqarfiannut (1992) akisussaassusermik tigusinikuusut. Tunniussineq namminersornerulernermik inatsimmi § 5 naapertorlugu pisimavoq. Tarnikkut nappaatinik katsorsaanermik pilersaarusiornermut ingerlatsinermullu akisussaaneq – tamanna Kalaallit Nunaanni imaluunniit Qallunaat Nunaanni pigaluarpat assigiimmik – matuma ataani Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut ataatsimoortumik tapiissuteqarnikkut tunniunneqarsimavoq. Statsministereqarfiup tamanna pillugu Folketingip Ombudsmandianut allagaanut 15. juni 2000-imeersunut aamma 23. oktober 2001-imeersunut erseqqinnerusumik innersuussisoqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut ataatsimoortumik tapiissutit siunertarisanut aalajangersimasunut atugassanngortinneqareersimanngillat, Namminersornerullutilli Oqartussanut tulleriiaagassanngortitaallutik.

Taamaammat tamanna tunuliaqutaralugu namminersornerulernermik inatsimmi § 4 imaluunniit § 5 malillugu suliassaqarfiit taakkua tunniunneqarnissaat pillugu qallunaat naalagaaffiannik isumaqatiginninniuteqarnissamut tunngavissaqartitsisoqanngilaq.

Nunami namminermi pissutsinut ministereqarfik aamma Peqqinnissamut ministereqarfik, peqqinnissaqarfiup Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut tunniunneqarnera pillugu piginnaassuseqartitsinermik inatsimmut oqartussaasuusutut, taama paasinninnermut/isumaqarnermut isumaqataapput.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat inunnut taakkununnga akisussassuseqarnertik qularinngilaat taamatuttaarlu aamma sullinneqartut taakkua "angerlamut ammaanneqarnissaannut" peqataanissamut akisussaassuseqarnertik, inuit taakkua napparsimmavissuarmi Vordingborgimiittumi katsorsarneqarneri naammassisutut nalunaarutigineqarpata. (Tassani pineqartut tassaapput inuit pinerluttulerinermik inatsimmi § 113 naapertorlugu tarnikkut nappaatilinnut qallunaat napparsimmaviannut inissinneqartussanngorlugit imaluunniit katsorsarneqartussanngorlugit eqqartuussat, napparsimmavittut atorneqartartoq tassaavoq amtshospitali Vordingborgimiittoq. Tarnikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarneq tunngavigalugu inissiisarneq taanna 2003-mi januaarip aallaqqaataanit Tarnikkut Nappaatillit Napparsimmaviannut Risskov-imiittumut nuunneqarpoq.)

Matumuuna Namminersornerullutik Oqartussat oqaaseqaataannut peqqinnissamut ministerip Folketingip Peqqinnissamut Ataatsimiititaliaanut apeqquteqaammik 182-imik 29. marts 2000-imi akissuteqarnissaanut atugassamut aammalu Inatsisartut Ombudsmandiata nassuiaataani Namminersornerullutik Oqartussat pisortaqarfiisa tusarniaanernut akissutaannut issuarneqartunut, tak. qupperneq 46, qupp. tull. ilanng., innersuussisoqarpoq.

Tusarniaanermut akissutinit taakkunannga erserpoq Namminersornerullutik Oqartussani pisortaqarfiit isumaqartut napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut taakkua, - nakorsap nalileereerneratigut – napparsimmavimmiitinneqarnerminni katsorsarneqarnerat naammassisutut nalunaarutigineqaraangat aammalu Kalaallit Nunaannut uternissartik kissaatigigaangassuk ”angerlamut ammaanneqarnissaannut” isumaginninnerup peqqinnissallu suliassaqarfiunerani inatsiseqartitsinerup/inatsisilerinerup tungaatigut tamanna akornutissaqanngitsoq. Ajornartorsiutaasut atoruminarsaanermut, sulisussaqarnermut nutaanillu sulisussarsiniarnissamut tunngassuteqartutut oqaatigineqarput, apeqqutaalluni nakkutiginninneq suna imaluunnit paaqqinninneq suna inunnut ataasiakkaanut tunngatinneqarnersoq.

Namminersornerullutik Oqartussat ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu anguniakkatut oqaatigaat napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuussaanermikkut inissinneqarsimasunik napparsimmavimmiititsineq Kalaallit Nunaanniinnaq ingerlanneqarsinnaasoq, (tak. Folketingip peqqinnissamut ataatsimiititaliaanut apeqquteqaammut 182-imut akissuteqaateqarneq matuma siuliini taaneqartoq).

Anguniagaasoq taanna suli naammassineqarsimatinnagu pinerluttulerinermik inatsimmi § 113 naapertorlugu Qallunaat Nunaanni napparsimmavimmiittussatut eqqartuussaanissamut periarfissaqarneq piusussaavoq.

Kalaallit Namminersornerullutik Oqartussat pisinnaatitaaneranni tarnikkut nappaatilinnik katsorsaariaasissaat pinngoriartulerpoq. Nalunanngilaq Qallunaat Nunaanni katsorsaanermik paasisimasallit suli pinngitsoorneqarsinnaanngitsut.

Ajornartorsiuteqarfiusoq aalajangersimasoq taanna eqqartuunneqarsimasumik amtshospitalimi Vordingborgimiittumi katsorsaaneq naammassisutut nalunaarutigineqaraangat pilersartoq Statsministereqarfiup paasinninnera malillugu namminersornerulernermik inatsit naapertorlugu tunniussinissamut tunngaviusut qulliunerusut tamanut tunngasut malillugit isumaqatigiinniuteqaqqinnikkut aaqqinneqarsinnaanngilaq.

Paarlattuanilli suliat inunnut ataasiakkaanut tunngasut qitiutillugit aallunneqartariaqarput, taamaammallu Namminersornerullutik Oqartussat isumaginninnerup peqqinnissallu tungaatigut inunnut ataasiakkaanmut ikiorsiinissamut akisussaanerat. Ilisimatitsissutigineqartut malillugit (tak. apeqqutilliissut 182 matuma siuliini taaneqartoq) maannamut inunnik ataasiakkaanik Vordingborgimit kalaallit isumaginnittoqarfiannut ”amgerlartitsinermik ammaassineq” iluatsissimavoq.

Napparsimasup tarnimigut nappaatillip eqqartuunneqarnermigut amtshospitalimi Vordingborgimiittumi inissinneqarsimasup innuttaaqatigiinni kalaallini paaqqinneqartussanngorlugu ”angerlamut ammaanneqartussanngorlugu” eqqartuussutip allanngortinnissaanut eqqartuussiviup aalajangiisinnaaneranut tunngavissaasoq tassaassaaq, ataasiakkaanut qanoq iliuuseqarnissamik pilersaarummik isumannaatsumik pilersitsisoqarsimanissaa.

Oqartussaasut akuliusimasut, peqqinnissamut isumaginninninermullu pisortaqarfiup, pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup, kommunip najugaqarfissap akornanni aqutsinikkut qanoq ilioqatigiinnermik ataqatigiissaakkamik pitsaanerusumik sunniuteqarluarnerusumillu pisariaqartitsisoqarsorinarpoq, soorlumi aamma ilaatigut Kalaallit Nunaanni Politiit qullersaata uparuaraa (qupp. 60) inissamik najugaqarfissamilluunniit aalajangersimasumik pissarsinissaq, suliffissaqarnissaq, kat-

sorsarneqarnissaq il.il. siunertaralugit. Taamatut ataqatigiissitsinissamik ilungersuuteqarnerit/noqqaassuteqarnerit ingerlaqqittariaqarput, taamaammallu sulianik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik aalajangersimasunik suliaqarneq unittariaqarnani.

Ilanngunneqassaaq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq sulinermini suliniutinut, tarnimikkut nappaatilinnut pinerluuteqarsimasunut atorneqalersinnaasunut, inatsisitigut killigititassanik ilusilersuineq pillugu isumaliutersuuteqarmat.

Ataatsimiititaliarsuulli tunngaviutippaa matumunnga qallikkut killigititat/ matumani pigisaareersut, tassa imaappoq tarnikkut nappaatilinnik katsorsaariaatsimik aaqqissuussineq qallunaallu katsorsaaviinik suleqateqarneq – matumanilu allannguutaasinnaasussat – Namminersornerullutik Oqartussat ataanniittut."

(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Inatsisilerinermut pisortaq Michael Mikkelsen aamma fuldmægtigi Atorfeqarfimmeersut 2. december 2002-mi Naalakkersuisut Allattoqarfianit, Peqqinnissamut Pisortaqarfimmit aamma Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmit sinniisuutitanik ataatsimeeqateqarnerminni suliaq oqaloqatigiissutigaat.

Ataatsimeereernerup taassuma kingorna Folketingip Ombudsmandianut 18. december 2002-mi allagaqarpunga, allakkat assilinerinik Naalakkersuisut Allattoqarfiat Statsministereqarfillu nassillugit:

"Sulisukka Statsministereqarfimmit akissut tunuliaqutaralugu ilisimatitsipput paasinninnera unaasoq, qallunaat naalagaaffiata kalaallit tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut Qallunaat Nunaannut inissinneqarsimasut, katsorsarneqarneri napparsimmavimmit katsorsaaffiusumit naammassisutut nalilerneqarsimasut, Kalaallit Nunaannut uternerminni inissinneqarfissaannik pilersitsinissat pillugit Namminersornerullutik Oqartussanik isumaqatigiinniuteqarnissap sulissutiginissaanut pissutissaqarsorinngippagu, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat taamatut sulissutiginninnissaat pisariaqassasoq.

Tamatumunnga atatillugu sulisukka pingaartumik imaattunik, 19. april 2000-imi oqaaseqaateqarninnut aammattaaq pissutaasunik, ilisimatitsipput.

Napparsimasut tarnimikkut nappaatillit inissinneqartussatut eqqartuunneqarsimasut napparsimmavimmut unitsinneqarnissaat niaqulaartunut napparsimmaviup suliassaraa. Suliassaq taanna Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut tunniunneqarsimanngilaq.

Taamaammat napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik inissinneqartussatut eqqartuunneqarsimasunik unitsitsineq, katsorsaaneq angerlartitsinerlu Namminersornerullutik Oqartussat akisussaaffigisaasa avataanniippoq.

Taamaattorli tamanna ima paasineqassanngilaq napparsimasunik angerlartitsinermut atatillugu apeqqutinik, Namminersornerullutik Oqartussanut tunngassuteqartunik, pilersoqarsinnaanngitsoq.

Napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik inissinneqartussatut eqqartuunneqarsimasunik Qallunaat Nunaanni napparsimmavimmut inissiinissamik siunissami pisariaqartitsisoqarneratut annertutigisumik aaqqiissutissanik, napparsimasunik katsorsarneqarnermikkut napparsimmavimmit naammassisutut isumaqarfigineqartunik ataasiakkaanik naliliineq malillugu naleqquttuusorisatut iliorluni angerlartinneqarsinnaanerannik ajornarunnaarsitsisunik, pisariaqassappat pilersitsisoqartariaqartoq.

Angerlartitsinissamut tunngavissaatinneqarpat napparsimasoq Kalaallit Nunaanni naleqquttumik nakkutigineqarnissamik imaluunniit paaqqinniffimmiinnissamik

neqeroorfigineqarsinnaasoq, taava inissaqartitsinikkut aningaasatigullu matumunnga killissarititaasut piusariaqarput.

Kisiannili ima pisoqartarpoq, soorlumi Folketingip Ombudsmandiata napparsimmavissuarmut amtshospitalimut Vordingborgimiittumut pulaarsimanera pillugu Folketingip Ombudsmandiata nassuiaammini 23. februar 1996-imeersumi, qupp. 11 – 16, tamanna erseqqissareersimagaa, napparsimasut katsorsarneqarneri napparsimmavimmit naammassisutut nalilerneqarsimasut angerlartinneqarsinnaanngitsut pissutigalugu kalaallit oqartussaasui, angerlartitsineq Kalaallit Nunaannut pissagaluarpat, napparsimasut angerlartinnissaannut inissaqartitsinatilluunniit sulisussaqartitsinngimmata.

Isumaqarpunga pisoq taanna pisumi pissusiusut malillugit Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaanni (EMRK) immikk. 5-imik unioqqutitsinerusinnaasoq. Europami Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Eqqartuussivik (EMD) suliami Johnson vs. United Kingdom pillugu eqqartuussummi 24. oktober 1997-imeersumi oqaaseqaateqarsimavoq napparsimmavimmut oqartussaatitaq naliliigaangat innuttaasoq pineqartoq paaqqinniffimmi taassumunnga naleqquttumik nakkutilliisulerlugu innuttaasunut akuliutitseqqinneqarsinnaasoq, taava pineqartup naleqquttumik najugaqarfissarsinissaa oqartussaasut suliassaraat. EMD aalajangersaavoq immikk. 5-imik unioqqutitsinerusoq tarnimikkut nappaatillit napparsimmaviannit angerlartitsiniarneq ukiunik sisamanik kinguarsarneqarsimasoq oqartussat angerlartitsinermut atatillugu innuttaasup pineqartup inissiffissaanik naleqquttumik pissarsiniarususseqarsimannginnerat pissutigalugu.

Kalaallinut tarnimikkut nappaatilinnut inissinneqartussatut eqqartuunneqarsimasunut tunngasumik EMRK-p eqquutitinneqarsimasinnaanera pillugu apeqqutip aalajangiivigineqarnerani Kunngeqarfimmik Danmarkimik eqqartuussisunut suliassanngortitsinermi kunngeqarfiup pisussaaffiisa qallunaat naalagaaffiata aamma Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat akornanni agguataagaanerat pingaaruteqartussaanngilaq.

Allatut oqarluni tamatuma Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat, kalaallit Kalaallit Nunaata isumaginnittoqarfiannut peqqinnissaqarfiannullu akisussaassusermik tunniussivigineqarsimasut, napparsimasut pineqartut angerlartinneqarneranni pisariaqartinneqartunik inissaqartinnissaannik pilersitsisimannginnerannut qallunaat naalagaaffiata akisussaassuseqarnera pinngitsoortissanngilaa.

Taamatuttaaq tamatuma Namminersornerullutik Oqartussat angerlartitsinermi inissaqartitsinissanik pisariaqartinneqartunik pilersitsinissamut akisussaanerannut pinngitsoortinngilai, inuiaqatigiinnut akuliutititseqqinnermik suliassaq qallunaat naalagaaffiata Qallunaat Nunaannilu nunap immikkoortuini kommunit oqartussaasut pisussaaffigigaat. Taamaalillutik Namminersornerullutik Oqartussat namminersornerulernermik inatsimmi § 10, imm. 1, naapertorlugu pisussaaffinnut naalagaaffiit akunnerminni isumaqatigiissutaasa silarsuarmiunullu maleruaqqusat allat naalagaaffiup sukkulluunniit eqqortitassaasa kingunerinik malinnittussaapput.

Uanga isumaga malillugu qallunaat naalagaaffeqatigiinnerata inuttut piginnaatitaaffiit unioqqutinneqannginnissaannut akisussaanera tassani pineqarpoq, naalagaaffeqatigiinnerup iluani oqartussaq sorleq suliassap pineqartup aaqqinnissaanut suliami ingerlatsisuussagaluarpalluunniit.

Tamanna tunuliaqutaralugu sulisuma Namminersornerullutik Oqartussani allaffissornikkut oqartussanik pineqartunik ataatsimeeqateqarnerminni ersersissimavaat Namminersornerullutik Oqartussat suliassap aaqqiissuteqarfiginissaa pillugu qallunaat naalagaaffiannut saaffiginnissuteqartariaqartut.

Matuma kingornagut Namminersornerullutik Oqartussat allaffissornerannut sinniisut nalunaarutigaat ajornartorsiuteqarfiusoq Naalakkersuisunut saqqummiunneqarumaartoq, allaffissornikkullu aqutsivimmit inassutigineqarumaartoq Naalakker-

suisut qallunaat naalagaaffiannut saaffiginnissuteqassasut, angerlartitsinermi Kalaallit Nunaanni inissaqartitsinissamik pisariaqartitsinerit taakkualu qanoq iliorluni pilersinneqarnissaasa piareersaavigineqarnissaat siunertaralugu.

Aammattaaq oqaloqatigiissutigineqarpoq tarnikkut nappaatinik katsorsaaneq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsisiliuussivinnissaq napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik inissinneqartussatut eqqaartuussaasimasunik katsorsartinnerat naammassisutut oqaatigineqartunik angerlartitsinissap pilertornerusumik pinissaanut sakkussatut piukkunnaateqarumaartoq.

Ataatsimiinnermi isumaqatigiittoqarpoq niaqulaartut pillugit inatsimmik 1938-imeersumik ullumikkut atuuttumik annertuumik nutarterinissaq pisariaqartoq, kisiannili angerlartitsiniarnikkut maannakkut ajornartorsiutaasoq Kalaallit Nunaannut angerlartitsinermi inissanik inissiiviusussanik pilersitsisoqarsimatinnagu aaqqinneqarsinnaanngitsoq.

Matuma kingornagut sulisukka nalunaaruteqarput Naalakkersuisut suliami isummernerat pillugu paasissutissinneqarnissara kissaatigigiga.

Tamanna tunuliaqutaralugu isumaqarpunga annertunerusumik iliuuseqaqqissinnaalersinnanga Naalakkersuisut suliniuteqarniarnerat utaqqimaartariaqarlugu."

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 80, qupp. tull. ilanng.

04 – 2 Meeqqap sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmut allamut nuutsinnissaanik qinnuteqaateqartoqarnermi suliamik suliaqarneq, matumani aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffeqarneq ilanngullugu. (J. nr. 11.24.20.07/044-96 maanna J. nr. 11.10.15.01/044-96)

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup 16. juli 2001-imi ima akissuteqarfigaanga:

"29. januar 2001-imi allagarsi Pisortaqarfiup tiguvaa, tassungalu atatillugu imatut oqaaseqassalluni.

Aallaqqaammut siusinnerusukkut akisoqarsimannginnera pisortaqarfiup ajuusaarutigaa

Tulliatut pisortaqarfik isumaqarpoq kaajallaasitaq naapertorlugu ataatsimiititaliamit aalajangikkat kommunimi aalajangikkanut assersuunneqarsinnaanngitsut. Tamanna tunngavissaqarpoq ataatsimiititaliaq inuttaqarmat kommunimi atorfinitsinneqarsimanngitsunik taamaattumillu kommunimi ingerlatsivinnut ilaanatik.

Taamaattumik pisortaqarfiup ilumoornerassuaa tamatumuunakkut naammagittaalliorsinnaanermut maleruagassat ersarissuunnginnerat, kiisalu pisortaqarfiup allagaa 22. december 2000-imeersoq paatsoorneqarsinnaasoq.

Taamaattumik pisortaqarfiup siunertaraa meeqqat inuusuttullu pillugit inatsisit nutarterneqarnerannut atatillugu ajornartorsiut taanna ersarissaaffigissallugu."

Matuma kingornagut pisortaqarfimmut 23. januar 2002-mi allappunga:

"Suliaq pisortaqarfiup kingullermik 16. juli 2001-imi uannut akissuteqaatigisimasaa, tak. pisortaqarfiup j. normua 1-29-00, massakkut uterfigaara.

Pisortaqarfik akissummini oqarpoq kommunimi inissiiniartartoqatigiit aalajangiineri pisortaqarfiup isumaa malillugu kommunip ingerlatsiviani aalajangikkatut isigineqarsinnaanngitsut, pisortaqarfiummi erseqqissarlugu oqaatigimmagu inissiiniartartoqatigiit inunnik kommunip ingerlatsiviani atorfeqartuunngitsunik inuttalersugaasut.

Pisortaqarfiup tulliullugu oqaatigaa oqartussaasup pisinnaatitaanera oqartussaasumullu qulliunerusumut naammagittaalliornissaq pillugu malittarisassat erseqqarluttuunerarlugit oqarnera pisortaqarfiup isumaqatigigaa, malittarisassallu erseqqissut meeqqanut inuussuttunulllu tunngasut pillugit peqqussutip allanngortiterneqalernerani ilanngunniarneqartut.

Kommunit ulluunerani paaqqinniffiutaani imaluunniit kommunimi ulluunerani angerlarsimaffinni paarsisitsinermi meeqqat inissinneqarnissaannik aalajangiinissamut oqartussaasup pisinnaatitaanera pillugu pisortaqarfiup naliliinera pillugu oqaatigaara pisortaqarfiup paasinninnera isumaqatiginngikkiga.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1992-imeersumi malittarisassani atuuttuni § 30, imm. 1 malillugu meeqqanik inuusuttunillu ulluunerani paaqqinniffiit kommuninit pilersinneqarsinnaasut ingerlanneqarsinnaasullu, imm. 3-milu aalajangersakkat malillugit paaqqinniffiit pilersinneqarnerat, aaqqissuunneqarnerat, siulersorneqarnerat ingerlanneqarnerallu pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut.

Aalajangersakkat taakku pingaarnerusutigut allannguuteqartinneqarnatik tassaapput meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Landsrådip ileqqoreqqusaliaani § 38-mit nuutaasut, taannalu piareersarlugu suliarineqarnermini oqaaseqaatinik ilaqartinneqarsimanngilaq.

Meeqqanik ulluunnerani paaqqinniffimmut inissiisarnermik suliassap inissiiniartartoqatigiinnut suliassanngortinneqarnera taamaallaat kaajallaasitami nr. 129-mi 11. december 1978-imeersumi allaaserineqarsimavoq.

Kaajallaasitamit tassannga ilaatigut erserpoq inissiiniartartoqatigiit taakku kommunalbestyrelsimit pilersinneqassasut, ilaatigullu inissiiniartartoqatigiit taakku meeqqanik paaqqinniffimmi sulisumik ataatsimik, angajoqqaat sinniisaannik ataatsimik kiisalu kommunip isumaginninnermut ataatsimiititaliaata toqqagaanik marlunnik aappaa isumaginninnermut ataatsimiititaliami ilaasortaasumik ilaasortaqassasut.

Inissiiniartartoqatigiit inuttalersugaanertik pissutigalugu kommunip ingerlatsiviata ilaatut inissisimasinnaannginnerannik pisortaqarfiup oqarnera matuma kingorna isumaqatigisinnaanngilara.

Kommunip ingerlatsiviani immikkoortut oqartussaasut ataanniittut aqutsinermi allaffissornikkut sulisunit isumagineqartut aamma immikkoortut inunnit qinigaaneq tunngavigalugu kommunimi inunnit ataasiakkaanit isumagineqartut sulinerat ilaatinneqarput.

Taamaalilluni immikkoortup ingerlatsivimmi oqartussaasutut isigineqarsinnaaneranut aalajangiisuusoq siullermik tassaavoq immikkoortoq taanna inatsit tunngavigalugu pilersinneqarsimanersoq immikkoortorlu taanna pisortanit qanoq annertutigisumik aqunneqarnersoq, matumani qanoq annertutigisumik aningaasalersorneqarsoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Tamatumunnga atatillugu erserpoq Landsrådip ileqqoreqqusaliaa pillugu suliassaqarfimmi malittarisassaaqqaartuni inissiiniartartoqatigiit aalajangigaat oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut aalajangersarneqarsimasoq, tassalu isumaginninnermut ataatsimiititaliamut kommunalbestyrelsimullu.

Aammaattaaq suliassanik kommunimit namminersortunut immikkoortortanullu allanut kommunip ingerlatsiviata avataaniittunut tunniussineq inatsisitigut tunnga-

vissaqarnissamik piumasaqaateqarfiuvoq, tassami oqartussat suliassaasa ingerlatsivimmi oqartussaasutut akisussaasunit suliarineqarnerat innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnerannut qularnaveeqqutaammat. Tamatuma nassatarisaanik piumasaqaataavoq oqartussaasumut kommunip ingerlatsiviata avataaniittumut tunniussinermi inatsisitigut tunngaviusoq pillugu aalajangersakkap inatsisitigut malittarisassamiinnissaa pisariaqartoq, taannalu innuttaasut eqqarsaatigalugit qilersuisuussalluni, tamanullu saqqummiunneqarsimanissaa piumasaqaataassalluni.

Taamaalilluni suliassanik tunniussineq kaajallaasitakkut aalajangersagaasoq suliassanik kommunalbestyrelsimit oqartussaasumut kommunip ingerlatsiviata avataaniittumut tunniussinermi inatsisitigut tunngaviusinnaanngilaq.

Taamaattumik aalajangiusimavara malittarisassat atuuttut malillugit pineqartoq tassaasoq kommunini inissiiniartartoqatigiit sulinerat kommunalbestyrelsip suliassaanik tunniussineq, ingerlatsiviup iluani tunniussinertut isigisariaqartoq.

Oqaaseqaatiga 22. maj 2000-imeersoq aamma innersuussutigaara.

Peqqussutip allanngortinneqalerneranik pisortaqarfiup oqaaseqaatai pillugit oqaatigaara:

Paasivara Inatsisartut 2001-imi ukiakkut ataatsimiinnerminni Naalakkersuisut ulluunerani paaqqinniffiit, ulluunerani angerlarsimaffinni paarsisitsisarneq il.il. pillugit peqqussutissatut siunnersuutaat siullermeerlugu suliarisimagaat, siunnersuutillu appassaaneerneqarnissaa pingajussaaneerneqarnissaalu Inatsisartut 2002-imi upernaakkut ataatsimiinnissaannut kinguartinneqarsimasoq.

Siunnersuummi § 2-mit erserpoq ulluunerani paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu suli tassaasoq kommunit suliassaat.

Aammattaaq erserpoq kommunip ilaatigut § 2 tunngavigalugu aalajangigai aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngitsut.

Tamatumunnga peqatigitillugu paasivara peqqussutissatut siunnersuummi § 7-p meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni §§-it 27-32 atorunnaarsikkai, peqqussutissatullu siunnersuummi § 7 pillugu oqaaseqaatinit ersertoq tamanna Inatsisartut peqqussutaata akuerineqarneranut atatillugu nalunaarummik aalajangersaasoqarnissaa siunniunneqartoq, nalunaarutillu taassuma kaajallaasitaq nr. 129, 11. december 1978-imeersoq atorunnaarsissagaa.

Matuma kingorna Inatsisartut suliamik suliarinneqqiinerat suliassaqarfimmilu tassani nalunaarummik aalajangersaasoqarnissaa utaqqimaassavara, pisortaqarfillu qinnuigaara nalunaarut suliarineqareerpat uannut nassiuteqqullugu."

Ulloq 5. juli 2002-mi pisortaqarfimmut ima allaqqippunga:

"Pisortaqarfimmut 23. januar 2002 allappunga inissiiniartartoqatigiit kaajallaasitaq tunngavigalugu pilersinneqarsimasut aalajangiinerinik kommunimit aalajangiinertut isiginninnera aalajangiusimagiga.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik nalunaarfigaara ulluunerani paaqqinniffiit, ulluunerani angerlarsimaffinni paarsisitsisarneq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuutip Inatsisartunit suliarineqarnissaa utaqqimaariga.

Inatsisissatut siunnersuut taanna akuerineqarsimasoq, Inatsisartullu peqqussutaat 1. januar 2003-imi atuutilissasoq nalunngilara.

Piffissaq taanna aallarnerfigalugu meeqqat ulluunerani paaqqinniffinnut tigineqarnissaat pillugit aalajangiinerit aqutsinikkut allaffissornermi oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaajunnaassapput, tak. Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 8.

2003-mi 1. januarip tungaanut pineqartoq tassaavoq kommunip aalajangiineri taamaattut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaassasut, tak. isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi 12. november 2001-imeersumi § 8.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara kaajallaasitami nr. 129-mi 11. december 1978-imeersumi naammagittaalliornissamut periarfissatut allaaserineqartoq naammagittaalliortarneq pillugu peqqussutikkut aalajangersakkamut naapertuuttuunngitsoq.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigaara nalunaarfigeqqullunga pisortaqarfiup kommunit ilisimatinniarnerai, taamaalilluni kaajallaasitap atorunnaarsinneqarnissaata imalunniit ulluunerani paaqqinniffiit, ulluunerani angerlarsimaffinni paarsisitsisarneq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 7-ip 21. maj 2002-imeersup atuutilernissaata tungaanut naammagittaalliornissamut eqqortumik ilitsersuisoqartarsinnaaqqullugu."

Allakkani 13. august 2002-meersuni pisortaqarfik suliaq pillugu eqqaasippara.

Pisortaqarfimmit akissummik imaattumik 23. august 2002-mi tigusaqarpunga:

"Kaajallaasitap pineqartup tunngavigalugu suleqatigiissitaliani visitationsgruppini aalajangiussat kommunip sinnerlugu aalajangiunneqartarneri Ombudsmandi paasinninnera isumaqatigineqarpoq.

Pisortaqarfik isumaqarpoq qulaanni pineqartuni aalajangiussat 01.01.2003-ip tungaannut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. novemberi 2001-imeersoq tunngavigalugu taamaallaat ingerlatinneqartassasut.

Qulaanni kaajallaasitaq pillugu paarlatsissaanik Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutissaannik maanna suliarineqarpoq, naammasippallu Ombudsmandimut nassiunneqarumaarpoq."

Pisortaqarfiup allakkanut taakkununnga peqatigitillugit kommuninut aamma KANUKOKA-mut allagai ima oqaasertaqarput:

"Visitationsgruppemi aallajangiussat pillugit naammagittaalliornermut esseqqissaatit.

Visitationsgruppip aalajangiussaanni naammagittaalliornermut malittarisassat pillugit paatsuungasoqartarmat Pisortaqarfik matumuuna erseqqissaateqassaaq.

Kommunip sullissineranut visitationsgruppi ilaavoq, tassanilu aalajangiussat naammagittaalliuutigineqarsinnaapput Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut.

Tamanna inatsimmi tunngavissaq takuneqarsinnaavoq Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. novemberi 2001-meersumi § 8-mi.

Tassa imaappoq visitationsgruppemi aalajangiussat taammaallaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Ilanngullugu erseqqissaatigineqassooq aalajangiinermi paasissutigineqartassammat sumut naammagittaalliut ingerlatinneqartassanersut."

Matuma kingornagut 21. oktober 2002-mi pisortaqarfimmut ima allappunga:

”Pisortaqarfiup akissutaa 23. august 2002-meersoq, tak. j. nr. 1-29-00, 28. august 2002-mi tiguara, akissummilu tassani kommunip ulluunerani paaqqinniffiutaanut kommunillu angerlarsimaffinni ulluunerani paarsisitsiviinut meeqqat tiguneqarneri pillugit aalajangiinerit eqqarsaatigalugit aalajangiineq naammagittaalliornerlu pillugit malittarisassanik paasinninnera pisortaqarfiup ilalersorpaa.

Pisortaqarfiup tamatumunnga atatillugu kommunit tamatuminnga ilisimatissimavai.

Taamaattumik tamatumunnga atillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfiup nalunaarutigaa ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 21. maj 2002-meersoq inatsisitigut tunngavigalugu nalunaarut kaajallaasitamik 11. december 1978-imeersumik atorunaarsitsisussaq suliarineqartoq.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfik qinnuigaara nalunaarutip qaqugu saqqummernissaa naatsorsuutigineqarnersoq nalunaarfigeqqullunga.”

Pisortaqarfiup akissutaanik uuminnga 25. oktober 2002-mi tigusaqarpunga:

”Siusinnerusukkut nalunaarutigineqareersutut kaajallaasitap nr. 129-p, 11. december 1978-imeersup kingoraartissaatut nalunaarut suliarineqaruttulerpoq, naalakkersuinikkulli pisut pissutigalugit decembarimi qinersisoqareernissaanut tamatumalu kingorna Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmut Naalakkersuisumik toqqaasoqareernissaanut inaarlugu suliarinissaa utaqqinneqartariaqarpoq.

Nalunaarut isikkussaatut inaarsarneqareeriarpat Ombudsmandimut nassiunneqassaaq.”

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut, Inatsisartunut qinersisoqareernerata kingorna Naalakkersuisunik nutaanik pilersitsisoqareerneratigut meeqqanut inuusuttunullu ulluunerani paaqqinniffinnut oqartussaaffiginnilersimasumut, 23. december 2002-mi allagaqarpunga:

”Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup allakkatigut 23. oktober 2002-meersutigut nalunaarfigaanga suliassaqarfimmi tassani kaajallaasitamik atorunnaarsitsinerup nalunaarumillu aalajangersaanerup qaammammi matumani qinersinerup kingorna Naalakkersuisunik nutaanik pilersitsineq utaqqimaartariaqaraa.

Naalakkersuisut nutaat massakkut ivertinneqareermata allaffissornikkut aqutsinermi malittarisassanik nutaanik suliaqarnerup kinguartinnissaata pisariaqarneranik Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup naliliinera pillugu isummernissannut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Kisianni Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigaara nalunaarutip qaqugu atuutilernissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq nalunaarfigeqqullunga.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfik eqqaasippara Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmut oqarsimasunga kaajallaasitami nr. 129-mi 11. decem-

ber 1979-imeersumi naammagittaalliorneq pillugu malittarisassat taaneqartut innuttaasunut sunniuteqanngitsut."

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 112, qupp. tull. ilanng.

04 – 5 Akileraarutinut akiitsut matusissutissaannik akissarsianit unerartitsinissamut pisinnaatitaaneq suliarinninnerlu pillugit apeqqut. (J. nr. 11.04.20.8/148-98 maanna J. nr. 11.04.-20.8/148-98)

K Kommunimit akissummik imaattumik 1. februar 2002-mi tigusaqarpunga.

"Ombudsmandip allagaanut 6649-mik normulinnut 01/06-2001-imeersunut & 7223-mik normulinnut 04/12-2001-imeersunut innersuussilluni paatsuungasoqaqqunagu uppernarsarneqassaaq ilanngartuineq aallartitinneqarmat naammassisitsinissamut piffissarititaq qaangiutereersimasoq.

Tamanna eqqarsaatigalugu taamatullu suliap ingerlanera tamakkerlugu naammagittaalliortoq ingerlaavartumik oqaloqatigineqartarsimammat/suleqatigineqartarsimammat, ilanngartuineq – aammattaaq siusinnerusukkut nalunaarutigineqarsimasutut – maanngaanniit aalajangiusimaneqaannassaaq.

Allakkap matuma assilinera paatsuungasoqaqqunagu uunga nassiunneqarpoq: Eqqartuussissuserisoq X …, taassuma journalnormuliussaa xxx innersuussutigalugu."

Matuma kingornagut kommuni allakkani 11. april 2002-meersuni nalunaarfigaara:

"Kommunip akissutaanik 30. januar 2002-meersumik 1. februar 2002-mi tigusaqarpunga.

Maluginiarpara kommuni ilisimatitsisoq naammassinninniarnissamut piffissarititaq akissarsiat ilaannik unerartitsinerup aallarnerneqannginnerani qaangiussimasoq.

Kommunip oqaatigaattaaq „suliap ingerlanera tamakkerlugu naammagittaalliortoq ingerlaavartumik oqaloqatigineqartarsimasoq/suleqatigineqartarsimasoq", taamaattumillu akissarsianik ilanngartuineq aalajangiusimaneqaannarumaartoq.

Kiisalu kommunip ilisimatitsissutigaa kommuni „paatsuungasoqaqqunagu" uannut allakkat assilinerannik eqqartuussissuserisumut ...-mut nassiussisimasoq.

Oqaaseqaatinni 18. januar 2001-imeersumi inassuteqaatigisimavara eqqartuussissuserisup allagai 15. juni 1998-imeersut, kingusinnerusukkut nukingisaarutinik ilallit, kommunip akissuteqarfigissagai, taakkunatigut eqqartuussissuserisup kommuni ilisimatitsissuteqaqqullugu akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnani tunisatigut isertitanit ilanngaassisarnissamik aalajangernerup aalajangiusimaannarnissaa kissaatigineqarnersoq.

Inassuteqaateqarnera pissuteqarpoq kommunip qularnanngitsumik allakkat akinissaannut pisussaaffeqarsimanissaa, tamatumunngalu atatillugu allakkat sutigut pissutissaqartitsilersimanissaannik isummerfiginnilluni.

Taamaattumik kommunip allakkat assilinerannik eqqartuussissuserisumut ...-mut paasissutissiissuteqarnera „paatsuungasoqaqqunagu" taamaaliornerusimasinnaan-

ngilaq, paasinninnerali malillugu eqqartuussissuserisup saaffiginnissutaanut akissuteqarnertut isigineqartariaqarluni.

Suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Allakkat ukua assilinerannik eqqartuussissuserisoq ... nassiussivigaara."

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 135, qupp. tull. ilanng.

04 – 7 Akiliisitsiniarnermik suliaqarnermi aningaasat allassimaffiannik (qaammammoortumik naatsorsuusianik) atuineq. (J. nr. 11.28.20.0/116-98)

K Kommunimit akissummik imaattumik 7. februar 2002-mi tigusaqarpunga:

"Ombudsmandip allagai 7201-imik normullit 29/11-2001-imeersut, j. nr. 11.28.20.0/116-98 taamatullu allakkat 7241-mik normullit 07/12-2001-imeersut, j. nr. 11.73.20.7/075-01, tiguneri matumuuna uppernarsarneqarput – marluullutik naammagittaalliuummik taannaasumik aallaaveqarmata kommunip ataatsimoortillugit akissuteqarfiginissaat toqqarsimavaa.

Kommunip qaammammoortumik naatsorsuusiai aamma ilaatigut akilerneqartussanngorsimasut pillugit aamma/imaluunniit ulloq piffissaq eqqorlugu akiliiffissaq kingulleq pillugu tusarliissutaasussaammata, akileeqqusissuteqarneq naatsorsukkatigut piffissami, akileraarutissat sinnerisa tungaatigut, akileraatissap siulliup 01/09-mi akilerneqartussanngorfissaa, ulloq piffissaq eqqorlugu akiliiffissaq kingulleq 20/09-ulluni, sioqqullugu qaninnerpaasumiittumi pinissaa pisariaqarpoq, taamaalillunilu augustip qaammataata naalernerani.

Taamaattumik suliami pineqartumi tassani kommuni isumaqartuarpoq akileraarutissat sinneri taamatullu taakkua akilerneqartussanngorneri ullullu akiliiffissat kingulliit pillugit qaammammoortumik naatsorsukkat inaarutaasumillu naatsorsukkat aqqutigalugit tusarliussinerit assigiissuteqartut taakkua paasinerluutaasimanatilluunniit imminnut assigiinngilluinnartuusimanngitsut, allaallu akileraartartut inatsisitigut inissisimaffigisaannik allannguisimanatilluunniit ajornerulersitsisimanngitsut.

Taamaattumik kommunip akileraarutissat sinnerinik akiligassiinermut piffissarititap tungaatigut periaatsiminik allanngortitsinianngilaq.

Innuttaasut, suliffiit arlallillu amerlaqisut pisortanut akiligassaqarnerisa annertussusiat ataatsimullu kattussimanerat/katitigaanerallu eqqarsaatigalugit kommuni isumaqarpoq akileeqqusinerit nutaat taamatullu akiligassarisanik pisoqaanerusunik akiliinerit/akiliisitsiniarnerit, qaammammoortumik naatsorsukkatigut pisut, pillugit ingerlaavartumik nalunaaruteqartarnerit/tusarliussisarnerit pisariaqartinneqarluinnartuusut.

Qaammammoortumik naatsorsukkat taamaallutik ukiuni 20-ni kingullerni ineriartortinneqartuaannavissimapput (soorunalumi aamma siunissami ineriartorteqqinneqartussaallutik), tassami kommunip suleriaatsikkut nammineq misilittagarisat taamatullu innuttaasunit kissaatigisat ilaalu ilanngullugit tamatigut ineriartortitsinermut ilanngunniartarsimammagit, piumasarisat tamarmik sapinngisamik annertunerpaamik naammassiniarnissaat siunertaralugu.

Aammattaaq Ombudsmandip isumaliutersuutigisai akerlilersorniarnagit kommuni isumaqarpoq siullermik nioqqutip tamakkiisumik iluaqutaassuseqarnermigut na-

linga ilanngullugu tunniunneqartussaasoq, inatsisilerinikkut ileqquusunik isummersuutit illuinnaarsiortut/ilaannarsiortut ilanngullugit pingaarnerutinneqarnissaanninngarnit annerusumik, taamaattorli kommuni qanoq iliorluniluunniit isumaqarnani, qaammammoortumik naatsorsukkat maannakkut iluserisaasigut ilusissatut piumasarisanik atuuttunik suusupaginnittoq.

Kommunip qaammammoortumik naatsorsugaasa tunuanni oqaasertaq pillugu Ombudsmandip oqaatigisai innersuussutigalugit siunissami imaattunik naqqiissuteqartoqarumaarpoq:

Maannakkut oqaasertaasoq:

”Piumasarisat piffissaq eqqorlugu akilerneqanngitsut aammalu Kalaallit Eqqartuussisarnermik inatsisaat arlallillu allat malillugit qularnaveeqqusiussisitsinikkut akilersinniarneqarsinnaasut, ullup akiliiffissap kingulliup kingorna ullut arfineq-pingasut qaanngiunneranni siumut ilinnut ilisimatitsissuteqaqqinnani pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarumaarput, akissarsianik/tunisatigut pisassanik ilanngartuinikkut imaluunniit qularnaveeqqusiussisitsinikkut akiliisitsiniartartup allaffianit aallartinneqartussamik aammalu, agginngitsooruit, tamatuma kingorna erngerluni illit najugarisannut, suliffinnut imaluunniit niuernermik suliaqarfinnut ingerlaqqittoqassalluni.”

- taamaalilluni ima allanngortinneqassaaq:

”Piumasarisat/Pisassarisat siusinnerusukkut akileqquneqarsimasut piffissaq eqqorlugu akilerneqarsimanngitsut, aammalu Kalaallit Eqqartuussisarnermik inatsisaat arlallillu allat malillugit immini/imaannaq qularnaveeqqusiusseqqusisinnaatitaaffiusut, nalunaarutip matuma kingorna ullut arfineq-pingasut qaangiunneranni siumut ilinnut ilisimatitsissuteqaqqinnani pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarumaarput, akissarsianik/tunisatigut isertitanik ilanngartuinikkut imaluunniit qularnaveeqqusiussisitsinikkut akiliisitsiniartartup allaffianit aallartinneqartussamik aammalu, agginngitsooruit, tamatuma kingorna erngerluni illit najugarisannut, suliffinnut imaluunniit niuernermik suliaqarfinnut ingerlaqqittoqassalluni.”

Kommunip nalunngilaa oqariaaseq ”imaannaq qularnaveeqqusiusseqqusisinnaatitaaneq” kalaallit eqqartuussisaasianni naammattuugassaanngitsortaaq, oqaaserli taanna atuinnarniarneqarpoq, tassami taanna piumasarisat assigiinngitsut eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 2-mi oqaatigineqartut allaaserinissaannut/nassuiarnissaannut naannerpaasutut, erseqqinnerpaasutut paasiuminarnerpaatullu isumaqarfigineqarmat.

Ombudsmandip oqaatsimik ”akissarsiani unerartitsineq”-mik atuinera eqqarsaatigalugu aammattaaq kommunip oqaatigissavaa, oqariaaseq taanna kalaallit eqqartuussisaasianni nassaassaanngitsortaaq, tassami eqqartuussisarnermik inatsit, akileraartarnermik inatsit taamatullu akiliisitsiniartarnermik inatsit taaguummik ”ilanngartuineq”-mik atuimmata.

Ombudsmandip paasinninnerippagu oqaatsimik ”qularnaveeqqusiussineq/pigisanik akiliisitsineq”-mik suugaluartumilluunniit atuineq eqqunngitsuusoq, taava tamanna tamatuma inatsiseqartitsinermi allanilu kingunerinik naqqiinissamik pisariaqartitsinermik nassataqartussaassagunarpoq, taamaalilluni assersuutigalugu taaguut ”akiliisitsiniartartoq” – inatsisit oqaasertaanni assigiinngitsuni toqqartumik atorneqartoq – taaguummik toraarsinerusumik taarserneqassalluni.

Ombudsmandip oqaaserisai allat pillugit kommuni isumaqarpoq naqqiinissat matuma siuliini taaneqartut oqaasertaq ilusissatut piumasaqaatinut ilaatigut aamma Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 28. juni 1979-imeersumi § 6 & 7-imi allassimasunut naapertuuttunngortissagaat.

Taamatuttaaq oqaatigineqassaaq kommunip qaammammoortumik naatsorsukkat pillugit nalunaarutigisartagaata tunuani tusarliunneqartut akiliisitsiniarnermik sulia-

qarnermut atatillugu aggeqquneqarnernut/siumoortumik ilimasaarinernut/tusarliussinernut allanut assigitillugu atorneqartarmat, taamaakkaluartorli kommuni erseqqilluinnartumik isumaqarpoq, oqaasertaq naqqitaq kisimiilluni pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermik aallartitsinissamut tunngavissiisinnaasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ulloq 28. februar 2002-mi kommuni akissuteqarfigaara:

"Innuttaasut inaarutaasumik naatsorsukkanik akileraartarnermi pisortanit tigusaqarsimanerat apeqqutaatinnagu kommunip akileraarutissat sinneri naatsorsuutinut allattorneqarsimasut pillugit qaammatikkaartumik naatsorsukkatigut innuttaasunut nalunaaruteqartarnermik periaaseqarnera pillugu allakkannut 22. august aamma 29. november 2001-imeersunut kommunip akissutaanik, j. nr. …/…, 4. februar 2002-meersunik 7. februar 2002-mi tigusaqarpunga.

Oqaaseqaammik suliami, kommunip qaammatikkaartumik naatsorsukkani assigiissaartumik oqaasertarititaa pillugu Ombudsmandip nammineerluni misissuiffigilersimasaani, atugassannik qinnutigisaqarnera kommunip allakkani taakkuusuni akissuteqarfigaa. Taamaattumik kommunip allagaasa nuutinnerat suliamut nammineerluni misissuiffigisamut allagaatitut ilanngunneqarpoq.

Taamaattumik tulliusuni innuttaasut inaarutaasumik naatsorsukkanik akileraaruserisunit tigusaqarsimanerat apeqqutaatinnagu kommunip akileraarutissat sinnerinik paasissutissiisarnera pillugu kommunip oqaaserisai kisiisa isummersorfigissavakka.

Akileraarutissat sinneri, soorlu siusinnerusukkut oqaatigereersimasattut, akileraartarnermi pisortat inaarutaasumik naatsorsukkanik nalunaaruteqarnerisa nalaanni pilersarput.

Taamaammat kommuni akileraarutissat sinnerinik, akiligassanngorsimasunik akiligassanngorsimanngitsunilluunniit, piffissaq taanna sioqqullugu pisassaqanngilaq.

Taamaattumik taamaareermat kommuni isumaga malillugu inaarutaasumik naatsorsukkat innuttaasumut nalunaarutigineqareersimatinnagit akileraarutissat sinneri pillugit innuttaasumut nalunaaruteqanngitsoortariaqarpoq.

Taamaammat kommunip qaammatikkaartumik naatsorsukkanik innuttaasunut nalunaarutimini pisassanik piunngitsunik ilanngussisarnerata kukkuneruneranik isumaqarfiginninnera aalajangiusimavara.

Kommuni periaatsiminik allannguinngippat, siunissami suliani suliarineqartussani, apeqqummik saqqummiussiffiusuni, oqaaseqaateqartarumaarpunga pisassat piunngitsut pillugit qaammatikkaartumik naatsorsukkani nalunaaruteqarnerit allaffissornikkut kukkunernut ersiutaasut.

A-p aamma B-p naammagittaalliuutaannut oqaaseqaatigisanni inassuteqaateqarnera pillugu matuma kingornagut annertunerusumik qanoq-iliuuseqaqqissanngilanga.

Kommuni oqaaseqarsimavortaaq "nioqqutissiamik, inatsisilerineq naapertorlugu ileqqulersuutinik annikillisamik isumasiuilluni ilanngussanik pingaartitsinerminngarnit, annerpaamik iluaqutaasussamik nalilimmik tunniussinissani" kommunip pingaaruteqarnerusorigaa.

Isumaqarpunga kommuni eqqaasittariaqarlugu kommunip ingerlatsinera inatsisinik atuuttunik tunngaveqartoq, aammalu kommunip suut "iluaqutaasussaanerannik" naliliinera inatsiseqartitsinerup killissarititaasa iluanni pinngitsoornani ingerlanneqartariaqartoq."

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 151, qupp. tull. ilanng.

24 – 1 Aalajangiinerni isumaginninnermut tunngasuni naammagittaalliuuteqarnissaq pillugu ilitsersuineq. (J. nr. 11.73.20.7/044-99)

K Kommunip allakkani 28. februar 2002-meersuni nalunaarfigaanga:

”Matumuuna ilisimatitsissutigineqassaaq inunnik isumaginninnermut malittarisassiat malillugit aalajangiinermut atatillugu kommunip naammagittaalliornissamut ilitsersuisimanera Ombudsmandip oqaaseqaataanut 22. august 2000-imeersumut tamakkiisumik naapertuuttuusoq. Taamaattorli oqaatigineqassaaq kommunip ulluunerani paaqqinnittarfiutaanut kommunillu angerlarsimaffinni ulluunerani paaqqinnitsitsinerinut meeqqanik inissiinernut Tulleriissaarisartoqatigiit aalajangiinerinut atatillugu naammagittaalliornissamut ilitsersuut eqqortoq februar 2002-mi aaqqinneqarsimasoq.”

Allakkani 3. april 2002-meersuni nalunaaruteqarpunga kommunip akissutaa tusaatissatut tigugiga, taamaattumillu suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 177, qupp. tull. ilanng.

24 – 4 Arnamut annersarneqarsimasumut taassumalu meeraanut ikiorsiineq pillugu suliami isumaginninnermi oqartussaasut pisussaaffii. (J. nr. 11.24.20.9/019-97)

Pisortat ikiorsiissutaannik A-mut tunniussinissamik itigartitsissuteqarnini pillugu kommunip aalajangernerminik 10. aamma 27. december 1996-imeersunik allanngortitsinini pillugu K Kommunip nalunaarutaanik 26. november 2001-imi tigusaqarpunga.

Taarsiullugu kommuni aalajangerpoq A pisortat ikiorsiissutaannik 1.736 kr.-nik tunineqassasoq.

Matuma kingornagut kommuni allakkani 4. januar 2002-meersuni nalunaarfigaara suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnianngitsunga

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 218, qupp. tull. ilanng.

32 – 1 Sulisoqarnermik aqutsinermi aalajangiinernut malittarisassatigut tunngavik. (Maanna J. nr. 11.32.10.0/093-96 siornatigut J. nr. 11.32.10.0/093-96)

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Isumaqatigiinniarnermut immikkoortortaqarfianut 12. februar 2002-mi allappunga:

”Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Isumaqatigiiinniarnernut Immikkoortortaqarfianut 29. november 2001-imi imatut allappunga:

”Oqaaseqaatinni 27. juni 2000-imeersumi inassuteqaatigisimavara Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Isumaqatigiinniarnernut Immikkoortortaqarfiata malittarisassat allaffissornikkut aalajangersagaasut sulisoqarnermik aqutsinermut tunngassuteqartut misissussagai, malittarisassanut inatsisitigut tunngaviusumik sukumiinerusumik naliliinissaq siunertaralugu, aammalu malittarisassat inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissap tungaatigut pingaartitassat innuttaasunut tamanut nalunaarutigineqartussanngorlutik piusariaqarnerat eqqarsaatigalugu.

22. januar 2001-imi allakkatigut suliaq eqqaasitsissutigaara.

Pisortaqarfiup akissutaa 24. januar 2001-imeersoq 25. januar 2001-imi tiguara, tassanilu pisortaqarfiup oqaatigaa pisortaqarfiup “qaammatit marlussuussagunartut qaangiunneranni” sulisoqarnermik aqutsinermut malittarisassanik tamanut saqqummiussinissamut inatsisitigut tunngaviusoq pillugu apeqqutinik naliliigallarnini uterfigisinnaassagaa.

17. august 2001-imi allakkatigut suliaq eqqaasitsissutigaara. Matuma qulaani taaneqartunik qinnutigisannut akissummik tigusaqannginnama, suliaq eqqaasitsissutigeqqippara.”

Akissummik suli tigusaqanngilanga, taamaattumillu suliaq eqqaasitsissutigeqqippara.

Pisortaqarfik piffissap sivikinnerusup iluani akisinnaanani isumaqarpat suliap sumut killissimanera qaqugulu akissuteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaasoq pisortaqarfiup nalunaarutigissagai naatsorsuutigaara.

Inatsisitigut tunngaviusoq pillugu apeqqutip qulaajarneqarnissaa annertuumik pingaartikkakku isumaqarpunga naleqqunnerpaassasoq, pisortaqarfik piffissap sivikinnerusup iluani akisinnaanngippat, sulisoqarnermik aqutsinermi malittarisassat kaajallaasitatut, naalakkiutitut allatulluunniit suliarineqarsimasut misissornissaat uanga nammineq suliniutigigukku, pisortaqarfiup iluani malittarisassat taamaattut inatsisitigut naammattumik tunngaveqanngitsut imaluunniit inatsisitigut erseqqissumik tunngaveqanngitsut Inatsisartunut Naalakkersuisunullu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 malillugu nalunaarutigisinnaanissaat siunertaralugu.

Inassuteqaatiga piffissap sivikinnerusup iluani akisinnaanagu pisortaqarfik isumaqarpat pisortaqarfik qinnuigaara sulisoqarnermik aqutsinermi malittarisassat ullumikkut pisortaqarfiup iluinnaani malittarisassatut ilusilerneqarsimasut pillugit takussutissiamik nasseqqullunga, taakku kaajallaasitanik, naalakkiutinik allanilluunniit taaguuteqartinneqarnerat apeqqutaatinnagu.”

Aqutsinermut Pisortaqarfik oqaasiinnartigut 22. marts 2002-mi nukingisaarpara, tassami pisortaqarfiup 19. februar 2002-mi nalunaarfigimmanga suliassaq Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Isumaqatigiinniarnermut immikkoortortaqarfianut tunniussimallugu.

Aqutsinermut Pisortaqarfimmit nassuiaataagallartumik imaattumik 27. marts 2002-mi tigusaqarpunga:

”Ulloq 22. marts 2002-mi oqaloqatigereerlutit sulisunik allaffissornikkut aqutsinermi malittarisassat maannakkut Aqutsinermut Pisortaqarfimmi misissorneqartut allattorsimaffiat isumaqatigiissutigisatsitut nassiuppara.

Sulisunik allaffissornikkut aqutsinermi malittarisassat misissorneqarput nalilersorsinnaajumallugu malittarisassat kaajallaasitanngorlugit saqqummiunneqarsimasut siunissami allatut innuttaasunut tamanut nalunaarutigalugit saqqummiunneqartalissanersut.

Kaajallaasitat ukuupput:

A. 2/89 Sulisartunik nunaqavissunik sulisussarsiornermi angalanermut/nuunnermut aningaasartuutit matussuserneqarnissaannik nalunaaruteqartarneq.
B. 3/89 Inunnut ataasiakkaanut isumaqatigiissuteqarluni atorfinnik inuttaliisarneq.
C. 4/89 Ilaquttat qanigisat napparsimarulunneranni aamma/imaluunniit ilisaaneranni sulisut nunaqavissut sulinngiffeqartarnerat.
D. 6/89 Ataasiaannartumik akiliuteqartarneq.
E. 3/91 Soraarnermut atatillugu ajunngitsorsiassat akiliutigineqartarnerat (tjenestemandit).
F. 4/91 Ukiuni aalajangersimasuni immikkut atugassaqartitaalluni atorfinitsitsisarneq.
G. 7/91 Ilinniagartuunut aamma fuldmægtigitut assigisaannilluunniit atorfilinnut allanut suliartoqquneqaratarsinnaanermut pisussaaffeqarneq.
H. 4/92 Feriarnersiuteqarluni feriarnermi soraarnerussutisiassanut akiliutit akiliutigineqartarnerat.
I. 5/92 Feriarluni angalanermut tapisiassat akiliutigineqartarnerat.
J. 3/95 Utaqqiisaasumik ineqarnermut ajunngitsorsiassat.
K. 2/94 Sulisartut takkussuunnerat.
L. 3/94 Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu sulillutik tjenestemandinik soraarninngorsimasunik sulisoqartarneq aningaasarsiaqartitsisarnerlu.
M. 4/94 Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandinik sulisunik peqqissutsimik naliliisarneq.
N. 2/95 Feriarluni akiliunneqarluni angalasarnerit.
O. 1/97 Ukiuni aalajangersimasuni atorfinitsitsisarnerit."

Taava Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 5. juli 2002-mi allappunga:

"Aqutsinermi malittarisassanik misissueqqusillunga pisortaqarfimmut inassuteqaatima 27. juni 2000-imeersup inernerigallagaa pillugu pisortaqarfiup nassuiaataa 27. marts 2002-mi tiguara.

Paasivara kaajallaasitat erseqqinnerusumik taaneqartut arlallit innuttaasunut saqqummiunneqartussatut ilusilerneqassanersut pisortaqarfik naliliiniartoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik inassuteqaateqarfigaara malittarisassat taakku inatsisitigut tunngavigisaat pisortaqarfiup naliliiffigissagai.

Pisortaqarfik qinnuigaara malittarisassanik taakkuninnga misissuineq qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq ilisimateqqullunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik qinnuigaara malittarisassanik allanik saqqummiussinissaq inatsisitigullu tunngavigisaq pillugit apeqqutit eqqarsaatigalugit misissorneqartariaqartunik paasisaqaruni tamatuminnga ilisimateqqullunga."

Pisortaqarfik inassuteqaateqarninnut akissuteqarnissamik allakkani 21. oktober 2002-meersuni ima eqqaasitsissuteqarfigaara:

"Aqutsinermi malittarisassanik misissueqqusillunga pisortaqarfimmut inassuteqaatima 27. juni 2000-imeersup inernerigallagaa pillugu pisortaqarfiup nassuiaataa 27. marts 2002-mi tiguara.

Paasivara kaajallaasitat erseqqinnerusumik taaneqartut arlallit innuttaasunut saqqummiunneqartussatut ilusilerneqassanersut pisortaqarfik naliliiniartoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik inassuteqaateqarfigaara malittarisassat taakku inatsisitigut tunngavigisaat pisortaqarfiup naliliiffigissagai.

Pisortaqarfik qinnuigaara malittarisassanik taakkuninnga misissuineq qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq ilisimateqqullunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik qinnuigaara malittarisassanik allanik saqqummiussinissaq inatsisitigullu tunngavigisaq pillugit apeqqutit eqqarsaatigalugit misissorneqartariaqartunik paasisaqaruni tamatuminnga ilisimateqqullunga."

Saaffiginnissutinnut akissuteqarnissaq pillugu pisortaqarfik allakkani 21. oktober 2002-meersuni ima eqqaasitsissuteqarfigaara.

"Suliami 27. juli 2000-imi oqaaseqaateqarnerma kingorna piffissaq maannamut ingerlareersoq eqqarsaatigalugu, isumaqarpunga maanna piffisaalersoq pisortaqarfimmut malugeqqussallugu isumaqartuarama sulisunik aqutsinermut malittarisassat, inatsimmik isumaqatigiissummiluunniit tunngaveqanngitsut, malillugit aalajangiinerit pissutsit qanoq inneri naapertorlugit atuussinnaassuseqanngissinnaasut.

Taamaattumik isumaqarpunga sulisunik aqutsinermut malittarisassat, pisortaqarfiup atugarisaasa, tunngavigisaat isummerfiginissaat sapinngisamik tuaviuuttariaqartoq."

Pisortaqarfimmit akissummik imaattumik 19. november 2002-mi tigusaqarpunga:

"Sulisorisat aqutsivigineqarnerannut maleruagassat misissuataarneqarnissaat pillugut Inatsisartut Ombudsmandiata allagaasa 21. oktober 2002-meersut tiguneqarsimanerat Aqutsinermut Pisortaqarfiup uppernarsarpaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata allakkani qulaani taaneqartuni inassutigaa sulisorisat aqutsivigineqarnerat pillugu maleruagassat tunngavigisaasa isummerfigineqarnissaasa sapinngisamik siuartinneqarnissaa Aqutsinermut Pisortaqarfiup isumagissagaa.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa suliaq pisortaqarfiup aallartissimagaa, tassungalu atatillugu pisortaqarfiup Finansministereqarfik attaveqarfigisimagaa.

Folketingip Ombudsmandiata saaffiginnissuteqarnera tunuliaqutaralugu Finansministereqarfimmi sulisorisat aqutsivigineqarnerat pillugu maleruagassat tamaasa siusinnerusukkut Finansministereqarfiup misissuataarsimavai, tunngavigisassat aamma isummerfigineqarnissaat siunertaralugu.

Tassunga atatillugu Aqutsinermut Pisortaqarfiup Finansministereqarfimmut apeqqutilliissutigisimavaa taamatut misissuataarinermi apeqqutit siumorneqartunik ministereqarfiup Aqutsinermut Pisortaqarfik paasissutississinnaaneraa aammalu paaserusussimallugu tamakku qanoq iliuuseqarfigineqarsimanersut qanorlu aaqqiivigineqarsimanersut.

Apeqqutilliissut Finansministereqarfiup akuersaartumik tigusimavaa, taamaattumik qulaani taaneqartut pillugit allakkanik piaartumik tigusaqarnissani Aqutsinermut Pisortaqarfiup utaqqivaa.

Tamatuma kingorna Aqutsinermut Pisortaqarfiup paasissutissat Finansministereqarfimmeersut, paasissutissallu taakku tunuliaqutaralugit, sulisorisallu aqutsivigineqarnerat pillugu apeqqutit pisortaqarfiup siumoreersimasai, misissuataarniarpai

aammalu maleruagassat ataasiakkaat misissuataarniarlugit tunngavigisat aammalu maleruagassat innuttaasunut nalunaarutitut ilusilimmik saqqummiunneqartariaqannginnersut naliliivigineqarnissaat siunertaralugu."

Ulloq 19. december 2002-mi Aqutsinermut Pisortaqarfimmut allappunga:

"Sulisoqarnermik aqutsineq pillugu malittarisassat pioreersut malittarisassat taakku ilusilersugaanerisa inatsisitigullu tunngavigisaasa naliliiffigineqarnissaat siunertaralugu misissorneqarnerannik suliap killiffianik pisortaqarfiup ilisimatitsissutaa 19. november 2002-mi tiguara.

Pisortaqarfiup oqaatigaa Aningaasaqarnermut Ministereqarfik misissuinermi ikiuuteqqullugu pisortaqarfiup qinnuigisimagaa.

Tamanna oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsinngilaq.

Malittarisassat pioreersut misissorneqareerpata pisortaqarfiup akissutissaa matuma kingorna utaqqimaarpara.

Taamaattorli malugeqqullugu oqaatigaara tamanna uannut pisariaqalerpat aallaaviginiariga sulisoqarnermik malittarisassat tunngavigalugit aalajangiinerit atuussinaassuseqarnissaannut apeqqutaasut tassaasut aalajangiingermi inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq inatsimmik sulisoqarnerluunniit pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isumaqatigiissummik tunngaveqarnersoq, kiisalu aalajangiineq inatsiseqartitsinermi tunngaviusunut innuttaasut inatsiseqartitsinikkut inissisimanerannik aalajangersaasunut assortuuttunnginnersoq, tamanullu saqqummiunneqarsimasutut pigineqarnersoq."

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 232, qupp. tull. ilanng.

32 – 2 Tjenestemanditut atorfeqartitaanerup inatsisit unioqqutillugit atorunnaarsinneqarnera. (J. nr. 11.32.10.0/064-99)

Suliap eqqartuussivimmi suliarineqarnerani isumaqatigiissutigisaq pillugu A-p eqqartuussissuserisuanit nalunaarummik 28. januar 2002-mi tigusaqarpunga A qaammatinut pingasunut naapertuuttumik taartisisimasoq.

Allakkani 20. februar 2002-meersuni Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik nalunaarfigaara A-p sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortatut atorfeqartitaanerata atorunnaarsinneqarneranik pisortaqarfiup (inatsisinik unioqqutitsisumik) aalajangiisimanera pillugu matuma kingornagut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik matuminnga inassuteqaateqarninnik eqqaasippara, pisortaqarfiup isummerfigissagaa kommunit sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortanik atorfinitsitsinermut pisinnaatitaanersut pisinnaatitaassanersulluunniit.

Alalkkani 4. april 2002-meersumi suliassaq pisortaqarfimmut eqqaasitsissutigaara.

Pisortaqarfik 3. maj 2002-mi uannut akissuteqarpoq:

”Ombudsmandip allagaanut 4. april 2002-meersunut innersuussilluni ilisimatitsissutigineqassaaq meeqqat atuarfiat pillugu peqqussummik 1997-imi allanngortitsinermi aalajangersarneqarsimammat ilinniartitsisunik pisortamillu atorfinitsitsinermut pisinnaatitaaneq kommuninut tunniunneqartussaasoq, § 43, imm. 2, nr. 2. Taamaattorli ikaarsaarnermut aalajangersagaqarpoq, § 56, imm. 1, taanna malillugu aalajangersarneqarluni, ilinniartitsisunik atuarfiillu pisortaannik atorfinitsitsisarnermut soraarsitsisarnermullu pisinnaatitaaneq Namminersornerullutik Oqartussaniiginnarallassasoq, ikaarsaariarnissaq pillugu kommunit isumaqatigiissuteqarfigineqarnissaasa tungaannut.

2001-imi januaarip aallaqqaataani atuutilersumik taamatut isumaqatigiissuteqartoqarpoq. Taamaalilluni maanna kommunip tamanna kisimiilluni pisinnaatitaaffigaa.

Tamanna isumaqarpoq kultureqarnerup sungiffimmilu sammisassaqartitsinerup tungaanut pisortaq atuartitsinermut pisussaaffeqartussaassanersoq kommunip toqqarsinnaagaa. Kommunip toqqarpagu pisortaq atuartitsinermut pisussaaffeqartussaasoq, taava pineqartup ilinniartitsisutut ilinniarsimasuunera nangilluni tunngavigineqassaaq. Atuartitsinissamut pisussaaffeqarneq atorfimmut atatinneqanngippat, taava kommunip atorfik malittarisassat atuuttut malillugit amerlassusilerluguluunniit akissaateqarfimmut inissittussaavaa, tassami atorfinnut taamaattunut isumaqatigiissummik nassaassaqanngimmat.

Taamaalilluni kommuni kultureqarnerup sungiffimmilu sammisassaqartitsinerup tungaanut pisortaqartitsinermik qanoq ilusilimmik toqqaanissamut taamatullu pisortamik atorfinitsitsinermut soraarsitsinermullu kisimiilluni pisinnaatitaavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ulloq 3. september 2002-mi pisortaqarfimmut allagaqarpunga:

”Pisortaqarfiup sunngiffimmi inspektørinik atorfinitsitsisinnaanermut pisinnaatitaaneq pillugu 3. maj 2002-mi allagai, j. nr. ..., misissornissaannut periarfissaqarsimavunga.

Allatigut iliuseqartariaqassanerlunga isummerfigitinnagu, pisortaqarfik qinnuigaara meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni 1997-imeersumi § 56, imm. 2-mik tunngaveqartumik kommunit sunngiffimmut tunngasunik ingerlatsinerat pillugu isumaqatigiissutaasimasut assilinerinik nasseqqullunga.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga.

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, qupp. 323, qupp. tull. ilanng.

36 – 1 Soqutigisaqaqatigiiffiup pisassiissutinik agguaanermut sunniuteqarnera. (J. nr. 11.10.57.13/060-96)

Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfimmit akissummik imaattumik 27. september 2001-imi tigusaqarpunga:

”Ombudsmandip septemberip 14-iani allagaa innersuussutigalugu aalisarnermut piniarnermullu Pisortaqarfiup matumuuna nalunaarutigissavaa arferit angisuut piniagaanerat pillugu inatsimmut atuuttumut allannguutissatut siunnersuut 2001-imi ukiakkut Inatsisartut ataatsimiinneranni saqqummiunneqassammat. Allannguutissatut siunnersuummi 1. januar 2002-mi aningaasarsiornikkut sunniutissai pineqarput.

Pisortaqarfik allagaqaatikkut 13. juli 2001 nalunaarpoq piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaannut nutaamut missingersuut tusarniutigalugu nassiunneqarsimasoq. Tusarniaanermi akissutit tunngavigalugit allannguuteqartitsineqareermat siunnersuut Namminersornerullutik Oqartussat inatsisileriffianni misissorneqarpoq. Taamaalereermat Naalakkersuisoqarfik aalajangerpoq Inatsisartut inatsisaata nutarternissaa pinngortitap eqqissisimatitaaneranut inatsisissamut aammalu nersutit illersugaanerannut inatsisitaassamut utaqqikkallarniarlugu. Suliaq tamanna 2002-mi pisussatut naatsorsuutigineqarpoq.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmut massakkut atuuttumut allannguutissatut siunnersuummiippoq piniarnikkut inuutissarsiornermut attuumasut kattuffiisa inuutissarsiutip aqunneqarneranut sunniutigisartagaasa tunngavissaligaanissaata ajornartorsiutaanera. Taanna massakkut inatsisip nutartigaaneranut ilanngunneqassaaq. Taamaalereerpat pisortaqarfiup nalunaarutit tassunga attuumasut nutarterneqarnissaat aallartissavaa, taakkununngalu ilaavoq arferit angisuut piniagaanerat pillugu nalunaarut.”

Ulloq 23. april 2002-mi pisortaqarfimmut allagaqarpunga:

”Matumuuna suliaq, Inatsisartut 2001-imi ukiakkut ataatsimiinneranni inatsisinik piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasunik malitsigitillugulu malittarisassanik suliaqarfiusumi allaffissornikkut aalajangersakkanik allanngortiterinissaq utaqqimaarnerarlugu, kingullermik 14. september 2001-imi allakkatigut pisortaqarfimmut, allagaqaateqarfigisara, uterfigeqqippara.

Malittarisassanik allanngortiterinerup taassuma erseqqinngissuseqartitsinermut inatsisitigullu tunngavissaqarnermik ajornartorsiuteqarnermut, soqutigisaqaqatigiit aalajangiiniarnermi inissisimanerat pillugu malittarisassani atuuttuni piunerarlugu oqaatigisimasannut aaqqiissutaajumaartoq.

Maluginiarpara Inatsisartut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaannik nr. 11-mik, 12. november 2001-imeersumik atortussanngortitsisimasut.

Inatsisartut inatsisaata taassuma ajornartorsiutit uparuaatigisimasakka isummerfigisimanerai takuneqarsinnaanngilaq.

Aammattaaq nalunaarutitigut malittarisassanik nutaanik peqarnera takuneqarsinnaanngilaq.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigeqqippara malittarisassanik allanngortitsinissaq oqaatigineqartoq sumut killinnersoq ilisimatitsissuteqarfigeqqullunga.”

Pisortaqarfimmit akissummik imaattumik 2. maj 2002-mi tigusaqarpunga:

”Ombudsmandip allagaanut 23. april 2002-meersunut innersuussilluni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfiup matumuunakkut arferit angisuut piniagaanerinut malittarisassatigut tunngaviusut nutarterneqarneranni sumut killittoqarneranik Ombudsmandi paasissutississavaa.

Ombudsmandimit oqaatigineqartutut pisortaqarfiup allakkani 13. juli 2001-imeersuni nalunaarutigaa piniarnerup aallaaniarnerullu tungaatigut inatsisinik nutar-

terissamaarneq ”erseqqarlutsitsinermut tunngavissaqarnermillu ajornartorsiuteqarnermut, soqutigisaqaqatigiiffiit aalajangiiniarnermi inissisimanerat pillugu malittarisassani pioreersuniittumut, aaqqissutaajumaartoq.”

Soorlu Ombudsmandit oqaatigineqareersortaaq ajornartorsiutit uparuarneqartut taakkua annertussusaat sunniutaallu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngortitsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi, 12. november 2001-imeersumi naatsorsuutigineqarsimanngillat. Ombudsmandimut allakkani 25. september 2001-imeersuni pisortaqarfik allappoq Inatsisartut inatsisaanni allannguuteqartitsinertut taaneqartumi ataatsimoorluni tikaagullinniarmik siulersuisussamik/aqutsisussamik toqqaasinnaatitaaneq pisortaqarfitsinnit allakkani taaneqartunik tunngavilersuuteqarluni ilanngunneqarnavianngitsoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfiup inatsisitigut tunngavissap amigaataasup piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisip tullianik nutarterneqarnissaani ilanngunneqarnissaa piareersarlugu suliaqarfigereersimavaa, inatsisillu tullianik Inatsisartuni oqaluuserineqarnerani suliap naqqissorneqarnissaa suli pilersaarutaavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ulloq 5. juli 2002 pisortaqarfimmut ima allappunga:

”Paasivara soqutigisaqaqatigiiffiit aalajangiiniarnermi inissisimanerat pillugu ajornartorsiutit ullumikkut malittarisasatigut ajornartorsiutigineqartut inatsisissatut siunnersuutikkut, Inatsisartut 2002-mi ukiakkut ataatsimiinneranni Naalakkersuisut saqqummiutilersaagaatigut, aaqqinneqarnissaat pisortaqarfiup naatsorsuutigigaa.

Matuma kingorna inatsisissatut siunnersuutip taamaattup Inatsisartunit suliarineqarnissaa utaqqimaarpara.”

Aammattaaq pisortaqarfimmut 23. december 2002-mi allappunga:

”Suliaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Pisortaqarfiup kingullermik allakkatigut 30. april 2002-meersutigut, 66.02.03-mik j. normoqartutigut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutissaanik piniartut ataatsimoortumik piniarneranni naalagaasussamik toqqaasarneq pillugu inatsisitigut tunngavissap pissarsiarineqarneranik nassataqartussamik Inatsisartut tullianik ataatsimiinnissaannut Naalakkersuisut saqqummiussilersaarnerannik nalunaaruteqarfigisimasaa massakkut uterfigaara.

Aammattaaq Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunaqarfinnullu Pisortaqarfiup siusinnerusukkut, tassalu allakkatigut 25. september 2001-imeersutigut 66.02.03-mik j. normoqartutigut nalunaarfigaanga inatsisinik allanngortiterinerup pisussap naammassineqarnerata kingorna arfernik angisuunik piniarneq pillugu nalunaarut Naalakkersuisut allanngortinniaraat.

Tamatuma kingorna paasivara Inatsisartut 2002-mi ukiakkut ataatsimiinnerani piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutissaanik Naalakkersuisut ilimasaarisimanermittut saqqummiussisimasut.

Inatsisissatulli siunnersuut taanna Inatsisartut ataatsimiinnerata naammassinnginnerani akuerineqanngitsoorpoq.

Inatsisissatut siunnersuut tamatuma kingorna Inatsisartunut qinersisoqartussanngorneratigut peerneqarmat, tak. Tunngaviusumik Inatsimmi § 41, imm. 4, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik qinnuigaara Inatsisartut 2003-mi upernaakkut ataatsimiinneranni Naalakkersuisut siunnersuummik saqqummiusseqqilersaarnersut nalunaarfigeqqullunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik qinnuigaara nalunaarummi malittarisassat allanngortitat, soqutigisaqaqatigiiffiit suliap paasissutissartalersorneqarerani inissisimanerat pillugu taaguusersuinermi paasiuminaatsunik paasiuminarnerulersitsisutut Inuussutissarsiornermut Pisortaqarfimmut oqaaseqaatinni 4. august 2000-imeersumi malugeqqusakka Naalakkersuisunit qaqugu akuerineqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaanersoq nalunarfigeqqullunga."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naannginnerani pisortaqarfiup akissuteqarfigisimanngilaanga.

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 354, qupp. tull. ilanng.

40 – 1 Inigisanit pinngitsaaliilluni anisitsinerni inatsisitigut tunngaviusoq. (Maanna J. nr. 11.20.27.12/031-97 siornatigut J. nr. 11.40.31.0/031-97)

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu nalunaarutissamut nutaamut missingersuummik Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup 19. september 2001-imi nassippaanga.

Pisortaqarfiup missingersuut oqaaseqaammik imaattumik ingiaqateqartippaa:

"Matuma qulaani taaneqartoq pillugu Ombudsmandip allagaanut 27. august 2001-imeersunut innersuussilluni Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu nalunaarutissamut nutaamut missingersuut nassiunneqarpoq, tassami oqaatigineqassammat missingersuut maannakkorpiaq tusarniaassutigineqartoq. Aammattaaq najugaqarfigisami malittarisassanik assigiissakkanik nalunaarummut inivillugu suliarisamut ilanngussisoqarumaarpoq.

Ombudsmandi missingersuummut oqaatigisassaqarpat, taakkua nalunaarutip inaarutaasumik ilusilersorneqannginnerani tigunissaat neriugineqarpoq.

Oqaatigineqassaaq allakkat ukua nalunaarutissamullu nutaamut missingersuut qallunaatuinnaq nassiunneqarmata."

Ulloq 13. marts 2002-mi pisortaqarfimmut ima allappunga:

"Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnarsitsisarneq pillugu nalunaarutissamut nutaamut missingersuut pillugu pisortaqarfiup paasissutissiissutaanik 19. september 2001-imi tigusaqarsimavunga.

Tamatumunnga atatillugu missingersuummut oqaaseqaataasinnaasunik saqqummiusseqqullunga kaammattorneqarpunga. Taamaaliunngitsoorsimavunga, tassami allaffissornermut siunnersuuteqarfiginninneq sulininni susassarisama avataaniimmat.

Taamaattumik nalunaarutip ilusilivinnissaa, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnarsitsisarneq pillugu

Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaattut nr. 4-tut, 7. januar 2002-meersutut tigusimasara, utaqqimaarsimavara.

Nalunaarummi pisoqqami, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiataannit attartortittakkanit anisitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 60-imi, 29. december 1994-imeersumi amigaataasut arlallit pillugit oqaaseqaatigisanni 9. februar 2000-imeersumi naliliininnut naleqqiussilluni paasisimavara nalunaarut nutaaq:

- attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu kommuninik nalunaarfiginnittarnermut malittarisassanik imaqanngitsoq, aamma
- attartukkamit attartorneqarunnaartumit innuttaasunik anisitsinermut atatillugu politiit suliassaat pillugit malittarisassanik imaqanngitsoq.

Inatsisini tunngavissaqarnissamik ajornartorsiutaasut, taakkununnga tunngatillugu nalunaarummi 1994-imeersumi uparuarsimasakka, taamaalillutik aaqqinneqarsimagaluarput.

Aammattaaq nalunaarut nutaaq illusisitseqqinnissaq pillugu malittarisassanik imaqanngilaq, tamatumuunakkullu aamma attartortut anisinneqartut pequtaasa toqqortarineqarnissaannut malittarisassanik imaqarnani.

Pequtinik toqqortarisaqarneq pillugu siornatigut nalunaarummi malittarisassatigut ajornartorsiutaasut taamaalillutik nalunaarummi nutaami nassaassaajunnaarput.

Matuma kingornagut suliami annertunerusumik qanoq iliuuseqaqqissanngilanga.

Taamaattorli matumuunakkut nalilinngilara pisussaaffiit suut pisortat oqartussaasuisa attartortunik anisitsinermut atatillugu pisussaaffigiumaarneraat.

Pisortat inissianik attartortitsisarnerata ingerlatsinermik suliaqarnerunera eqqarsaatigalugu, tak. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mi suliassat suliarineqartarnerat paasitinneqarsinnaatitaanerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 37, 19. december 1996-imeersoq, isumaqarpunga Naalakkersuisut nalunaarutikkut malittarisassanik aalajangersaanissamik aamma/imaluunniit inatsisini maleruaqqusanik, pisortat inissiaataanni attartortuujunnaarsitsisarnermut atatillugu pisortat pisussaaffigisaannik suli annertunerusumik malittarisassiuussisussanik siunnersuuteqarnissamik isumaliutersuuteqarnissaannik suli pisariaqartitsisoqarsinnaasoq.

Pingaartumik malittarisassat taamaattut, innuttaasut suliassaqarfiusuni, ullumikkut malittarisassatigut malittarisassiuunneqanngitsuni, inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaannik qulakkeerinnittut, tassani pineqarput.

Isumaginninnermut oqartussat suliamik suliaqarnermi akuliutitinneqarnissaannik apeqqut aamma illusisitseqqinnissamik attartortullu anisinneqarsimasut pequtaannik toqqortarisaqarnissamik apeqqut matumani uparuarsinnaavakka.

Tamatuma saniatigut nalunaarutip nutaap akiitsut naafferartumik akilersornissaannik akuersisinnaanermut malittarisassartai, attartukkamit anisitaanissap pisussaannginneranik sunniutillit, tak. nalunaarummi § 5, imm. 4 aamma § 7, ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi pissutsinut naleqquttumik tunngaveqarnermik nalinginnaasumik annertunerusumik saneqqutsisut uparuarnissaat naleqquttuusoraara.

Isumaqarpunga Naalakkersuisut isumaliutersuutigisariaqaraat malittarisassat taamaattut, ullumikkut nalunaarummit ersersut, inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqartariaqannginnersut.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigaara apeqqutinut oqaatigineqartunut isummeqqullugu.

Pisortaqarfimmit akissut pineqariarpat nalilerumaarpara apeqqutit taakkua nammineerlunga misissuiffiginissaat, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5, immikkut ittumik isumaliutersuutigisariaqassanerlugu."

Pisortaqarfimmit akissummik imaattumik 15. maj 2002-mi tigusaqarpunga:

”Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 7. januar 2002-meersoq pillugu Ombudsmandip saaffiginnissutaa 13. marts 2002-meersoq, allakkat nr. 7500, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup tiguaa.

Assigiinngitsunut tunngasut Ombudsmandip tikkuartorpai, ilaatigut suliamik suliarinninnermi isumaginninnermi oqartussaasut ilanngunneqartarnerat, attartortut anisinneqartut illusitinneqaqqittarnerat pigisaannillu toqqortarinnittarnermut tunngasut.

Akiitsut akilersorneqarnissaannik attartorunnaarsitsinermillu suliat suliarineqarnerisa peqatigisaattut isumaginninnermi oqartussaasut pinngitsoorani ilisimatinneqartarnissaat pisariaqanngitsoq Pisortaqarfik isumaqarpoq, tassami suliat taakku tunngaviatigut taamaallaat attartortitsisumut attartortumullu tunngassuteqarmata. Nalunaarutip taama ittup namminiulluni inuunerup allanit eqqissinaatsunngortitaaneratut isigineqarsinnaanera Pisortaqarfiup mattussinnaanngilaa.

Aammattaaq oqartussaasut marluk, tassa A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p attartortitsisutut kiisalu kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup akornanni paasissutissanik tunniusseqatigiissinnaanermut tunngavissaqarnersoq nalunartoqarpoq.

Pisortaqarfik isumaqarpoq pisortat inissiaataanni attartortittakkani attartortut inissiani namminersortunit pigineqartuni attartortutulli inissaarutissagaluarunik isumaginninnermi oqartussaasunut saaffiginnittariaqartut, tassami attartortut akissaqaraluarlutik inuulluataarniutinik allanik pingaartitsinerusut pineqarnerukkajuttarmata. Tamatumani Pisortaqarfiup naatsorsuutigaa isumaginninnermi inatsisit naapertorlugit inuit ikiorsertariallit isumaginninnermi oqartussaasunit ikiorneqarsinnaasut.

Ombudsmandip attartornermi anisitaanermik kinguneqanngitsumik akiitsunik akilersuinissamik akuerinnissinnaanerup ingerlatsinermi nalinginnaasumik pissutsinut naapertuutsitsinermik ilaatigut uniuineruneranik isumaqarnera Pisortaqarfiup isumaqatiginngilaa.”

Allakkani 22. august 2002-meersuni pisortaqarfik nalunaarfigaara suliaq inaarneqartutut isumaqarfigigiga, tassami ima allakkama:

”Pisortaqarfiup allagai qallunaatuut 14. maj 2002-mi kalaallisuullu 1. juli 2002-mi tiguakka, allakkanilu taakkunani allakkakka 13. marts 2002-meersut pisortaqarfiup akivai.

Pisortaqarfiup akissutaa imatut paasivara pisortaqarfik isumaqartoq pisortat ineqarnermik ingerlatsinerata ilaata attartortuujunnaarsitsisarnermut attartortuusimasunillu anisitsisarnermut attuumassuteqartup inatsisitigut tunngavissaqarnerata qulakkeerneqarnissaa siuneratarlugu inatsisiliornikkut annertunerusumik iliuuseqarfigineqarnissaa pisariaqartinneqanngitsoq.

Pisortaqarfik isumaqatigaara oqarmat attartortuujunnaarsitsisarnernik imaluunniit attartortunik anisitsinernik pisortat attartortitsisuusut isumaginninnermi oqartussaasunut nalunaaruteqarsinnaanerannut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Aammali isumaqarpunga taamatut nalunaaruteqarnermut inatsisitigut tunngavissaqartariaqarneranik apeqqut attartornermik inatsiseqartitsinermut atatillugu apeqqutaanngitsoq, isumaginninnermilli inatsiseqartitsinermi kiisalu isumaginninnermik naalakkersuinikkut ingerlatsinermi isumaliutersuutinik tunngaveqartariaqartoq.

Pisortaqarfiup nammineq susassaqarfigisamini inatsisiliornikkut qanoq iliuuseqarniarnani oqarnera eqqarsaatigalugu oqaaseqaatissaqanngilanga.

Tamaattorli isumaqarpunga pissutissaqartoq oqaatigissallugu pisortaqarfiup "attartortut akissaqaraluarlutik inuulluataarniutinik allanik pingaartitsinerusut pineqarnerukkajuttarmata"-mik naliliinera tamanut tunngasumik namminerlu taamaattoqassangatitsilluni isummerfiginninnermik saqqummersitsisuusoq, inatsisini malittarisassanik innuttaasunut akissaqanngitsunut imaluunniit angerlarsimaffimmik namminerisaminnik pissarsisinnaanatilluunniit atatitsisinnaanngitsunut illersuisunik aalajangersaanissamik pisariaqartitsisoqarneranik Naalakkersuisut naliliinerannut aalajangiisuusinnaanngitsoq.

Allamut atatillugu isumaginninnermi inissianik innersuussisarnermi inatsisitigut tunngavigisaq naammannersoq misissorpara, taamaattumillu Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortuujunnaarsitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannut nr. 4-mut 7. januar 2002-meersumut atatillugu apeqqummi tassani annertunerusumik iliuuseqarnianngilanga.

Attartornerup atorunnaarnerani pisortat inissianik attartortitsisuusut inisseeqqinnissamut pisussaaffeqarsinnaanerat pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigaara inatsimmi malittarisassanik immikkut ittunik apeqqut taanna pillugu aalajangersaasuusunik ullumikkut peqanngitsoq.

Taamatut inisseeqqinnissamut pisusaaffeqarnerup piunera erseqqissumik nalornissutigineqarpat inisseeqqinnissamik apeqqut qulaajarneqareersimatinnagu attartortuusimasup attartukkani qimallugu nuunnissaa attartortitsisup piumasaqaatigisinnaasussaanngilaa.

Attartortumik pinngitsaaliilluni anisitsineq taamaallaat politiinit ingerlanneqarsinnaavoq, politiit pinngitsaaliissummik akiliisitsiniarnermi oqartussaasuunerat tunngavigalugu.

Taamaattumik suliami pineqartumi inisseeqqinnissamut pisussaaffeqarnermik apeqqut attartortitsisup naliliinerinnaanik tunngaveqanngilaq, aammali pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermi oqartussaasumit, attartortup pinngitsaaliinnikkut anisinneqarnissaanik suliniuteqarnermut kisimi pisinnaatitaasumit isiginiarneqartussaalluni, tassami pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermi iliuuserisassatut piumasarineqartumut tunngaviusoq nalornissutigineqarpat pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarner-mi iliuuseqartoqarsinnaanngimmat.

Taamaattumik pisumi pisortat attartortitsisutut oqartussaatitaata attartortuusimasumit inatsisitigut piumasaqaatai nalornissutigineqarpata oqartussaasoq taanna piumasaqaatimi eqqartuussutikkut aalajangersartinniarnissaannut innersuunneqartussaavoq, attartortup pinngitsaaliissummik anisinniarneqalinnginnerani.

Aalajangiinermut tunngaviusoq nalornissutigineqarpat attartortup nuunnissaanik ineqarnermik aqutsinikkut allaffissornermi aalajangiineq eqqartuussisoqareertinnagu naammassitinniarneqarsinnaanngimmat inisseeqqinnissamut pisussaaffeqarneranik apeqqutit pillugit naammagittaalliuutit nalinginnaasumik suliarisarnianngilakka, tassami apeqqutip eqqartuussutikkut qilersuisuusumik aalajangiivigineqarnissaa attartortup aamma ineqarnermut tunngasuni oqartussaasup soqutigisarimmassuk.

Inisseeqqinnissamik apeqqut pisuni ataasiakkaanik naliliinermik tunngaveqarnani malittarisassanilli tunngaveqassasoq Naalakkersuisut kissaatigigunikku malittarisassat taamaattut inatsisikkut aalajangersarneqarnissaat Naalakkersuisut anguniartariaqarpaat.

Apeqqut taanna pillugu pisortaqarfimmut siunnersuineq sulianik ingerlatsinerma avataaniippoq, taamaattumillu taanna eqqarsaatigalugu annertunerusumik iliuuseqanngilanga.

Kiisalu akiitsunik naafferartumik akilersuinissamik aalajangiinerni malittarisassat pillugit pisortaqarfiup oqaaseqaataanut atatillugu oqaatigaara ajornartorsiut taanna suliami allami, pisortaqarfiup uannut 17. juli 2002-mi akissuteqarfigisimasaani immikkut misissuiffigigakku, tak. j. nr. 37.54.

Tamatuma kingorna suliami matumani apeqqut taanna pillugu amerlanerusunik aamma oqaaseqaatissanngilanga, taamaattumillu suliaq inaarlugu suliarineqartutut isumaqarfigalugu."

Ukiumut 2000-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 377, qupp. tull. ilanng.

40-3 Siornatigut naalakkersuisunut ilaasortaasimasumut inissamik innersuussineq. (J. nr. 11.73.10.8/056-00)

Naalakkersuisut Allattoqarfiata inassuteqaatinnut akissuteqarnissaa allakkatigut 8. januar 2002-meersutigut, assilineri Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiullugit, nukingisaarutigeqqippara.

Matuma kingornagut Naalakkersuisut Allattoqarfiat 20. februar 2002-mi uannut ima allagaqarpoq:

"Naalakkersuisunut ilaasortaasimasumut Mikael Petersenimut inissamik tunniussineq pillugu suliami allakkanut, kingullermik 8. januar 2002-meersunut, innersuussilluni Allattoqarfiup makku oqaatigissavai:

Inatsisartut 2001-imi decembari qaammat immikkut ittumik ataatsimiinneranni Inatsisartut suleqatigiissitaliamik "Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortap akissaasersugaaneranik naliliinissaminnut pisariaqartinneqartumik paasisimasalimmik nammineersinnaassusilimmillu pilersitseqqipput. Akissaasersuineq kalaallit suliffissaqartitsineranni atorfimmut taassuma nalleqqatigisaanut naleqqiussilluni taamatullu sulinermi nammakkersugaaneq akisussaassuseqarnerlu pineqaraangata nunani allani taamatulli innuttaasut tamarmik oqartussaaqaqataaffigisaannik naalakkersueriaasilinni suliarisartakkat assinginik suliaqartunut naleqqiussilluni nalilerneqartussaavoq. Suleqatigiissitaliap aamma ilaatigut Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat akissarsiaannik soraarnerussutisiassaannillu aalajangersaanissap siunissami ataatsimiititamut attaviitsumut tunniunneqarnissaanut taamatullu nunani avannarlerni allani inatsisartunut naalakkersuisunullu ilaasortanik akissaasersuinerup misissuiffiginissaanut akissarsiaannullu sanilliussinissamut periarfissaqarnersoq misissuiffigalugulu nalilertussaavaa."

Suleqatigiissitaliap suliassaanut missingiut Ombudsmandimut paasissutissiissutitut ilanngunneqarpoq.

Taamaalillutik Inatsisartut suli isummerfiginngilaat Naalakkersuisunut ilaasortanut inissanik tunniussisarneq taamaatitsisarnerlu qanoq iliorluni iluarsiivigineqassanersoq.

Kaajallaasitatut ilusilimmik atuinissaq pillugu Ombudsmandip oqaaserisai maluginiarneqarput. "Kaajallaasitaliassatut eqqarsaatigineqartumi sulisunut Naalakkersuisunullu ilaasortanut sulisunut inissianik tunniussisarneq kisimi aalajangersaaffigineqarpoq, innuttaasullu inatsisitigut inissisimanerat nalinginnaasumik aalajangersaaffigineqarnani. Pisortaatitanut inissiat taakkulu innersuunneqartarnerat atorfin-

nut/atorfinitsitaanernut ataasiakkaanut atatitaapput, taamalu atorfeqartut sulisitsisullu akornanni pissutsinut atallutik.

Malittarisassani taakkunani ”innuttaasut” taamatut isigalugit ilaatinneqanngillat, tamannalu pissutigalugu malittarisassat taakku nalunaarutitut ilusilerlugit saqqummiunneqartariaqarnatik. Taamaattumik kaajallaasitatut iluseqartitsineq Naalakkersuisut Allattoqarfiata aalajangiusimagallarpaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Matuma kingornagut 31. maj 2002-mi Allattoqarfimmut ima allagaqarpunga:

”Allattoqarfiup allagai 20. februar 2002-meersut tiguakka.

Allattoqarfiup akissutaa imatut paasivara suleqatigiissitaliamik pilersitsisoqarsimasoq, ilaatigut Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat akissaasersorneqarnerinik naliliinermik suliaqartussamik, kiisalu tamanna pissutigalugu Naalakkersuisunut ilaasortanut inissianik tunniussisarneq utertitsisarnerlu qanoq aalajangersaavigineqassanersut suli isummerfigineqarsimanngitsoq.

Allattoqarfimmut allakkanni 8. januar 2002-meersumi kaajallaasitatut ilusiliinermik atuineq pillugu oqaaseqaatigisakka eqqarsaatigalugit Allattoqarfik allakkamini 20. februar 2002-meersuni naggasiilluni allappoq:

”Kaajallaasitaliassatut eqqarsaatigineqartumi sulisunut Naalakkersuisunullu ilaasortanut sulisunut inissianik tunniussisarneq kisimi aalajangersaaffigineqarpoq, innuttaasullu inatsisitigut inissisimanerat nalinginnaasumik aalajangersaaffigineqarnani. Pisortaatitanut inissiat taakkulu innersuunneqartarnerat atorfinnut/atorfinitsitaanernut ataasiakkaanut atatitaapput, taamalu atorfeqartut sulisitsisullu akornanni pissutsinut atallutik. Malittarisassani taakkunani ”innuttaasut” taamatut isigalugit ilaatinneqanngillat, tamannalu pissutigalugu malittarisassat taakku nalunaarutitut ilusilerlugit saqqummiunneqartariaqarnatik. Taamaattumik kaajallaasitatut iluseqartitsineq Naalakkersuisut Allattoqarfiata aalajangiusimagallarpaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Oqaatigineqartut taakku oqaaseqaatinik imaattunik saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaannga:

Suliami siusinnerusukkut suliarisimasanni, 2000-imi ukiumoortumik nalunaarusianni qallunaatuuani qupperneq 167 kalaallisuuanilu qupperneq 218 takukkit, makku oqaatigaakka:

”Akissarsianik atorfinitsitaanermilu atugassarisaasunik aalajangersaanissamut inatsisitigut tunngavigisaq oqaatigisattut inatsimmi, isumaqatigiissummi inatsiseqartitsinermiluunniit immikkut tunngavigisami allami nassaarineqassaaq.”

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaara:

”Inatsisitigut tunngavigisaq pillugu apeqqut apeqqutaatinnagu isumaqarluinnarpunga – inatsisit tunngavigalugit innarlitsaalineqarnissaq pillugu isummat nalinginnaasut aallaavigalugit – Namminersornerullutik Oqartussani sulisutut atorfinitsinneqarnermut inatsisitigut tunngavigineqartup suli kaajallaasitatigut inatsiseqartitsinikkullu maleruaqqusatigut allatigut innuttaasunut saqqummiunneqarsimanngitsutigut aalajangersaavigineqartarnerat naammaginanngitsuusoq”,

inassutigalugulu:

”... inatsisitigut maleruaqqusat taamaattut tamanut nalunaarutigineqarsimanngitsut qanoq annertutigisumik pigineqarnersut misissorneqarnissaat Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Aqutsinermullu Pisortaqarfiup suliniutigissagaat inassutigissallugu pissutissaqarpunga, taamatullu suliniuteqarnikkut malittarisassat tamanut saqqummiunneqartussatut ilusilerneqarnissaannik kinguneqartumik qulakkeerinnillutik.”

Inatsisitigut inarlitsaaliinissaq pillugu isummat saniatigut tamanut saqqummiussinissamut amerlanerusunik tunngavissaqarpoq. Tamatuma malittarisassat suut atuunnerannik malinnaaviginnissinnaanermut pingaartumik innuttaasut tatiginnilersissavai, tulliullugulu isumaqarpunga malittarisassanik tamanut saqqummiussisarnerup pissaanermik atornerluinerup pinaveersimatinneqarnissaa qulakkeeraa, taamatuttaaq suut atuunnerat innuttaasut sukkulluunniit atuarsinnaassallugit.

Tamakku saniatigut oqaatigaara tjenestemandit eqqarsaatigalugit inissianik taakkununnga tunniussisarnerup kaajallaasitakkut aalajangersaavigineqarsinnaanera nalorninartoqartoq, tassami Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 14. maj 1990-imeersumi § 16, imm.- 3-mit, tak. kapitali 12 kiisalu taakku pillugit oqaaseqaatinit toqqaannartumik ersermat tjenestemandinut inissianik qanoq annertutigisumik tunniussisoqartarnissaa Naalakkersuisut kattuffissuillu § 53-imi taaneqartut isumaqatigiissuteqarnerisigut aalajangersaavigineqassasoq.

Kiisalu oqaatigaara inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi, aamma inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi 31. maj 2001-imeersumi siunertanut immikkut ittunut ataatsimoortumik inissiaatinit inissiat ataasiakkaat immikkoortinneqartarnissaannut inatsisitigut naammattumik tunngavissaqarnersoq nalorninartortaqartoq. Matumani attartorneq pillugu peqqussutitoqqami § 4 aamma attartorneq pillugu peqqussummi nutaami § 3 innersuussutigaakka, taaneqartumillu kingullermit makku erserput:

”§ 3. Illuni Namminersornerullutik Oqartussanit kommuninilluunniit pigineqartuni inissiat inigineqanngitsut inissarsiortunut utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarsimasunut innersuunneqartassapput, taamaattoq takukkit §§ 4 aamma 5. Utaqqisut allattorsimaffiinik allaffissornikkut aqutsinermut inissarsiortut akiliisinneqartassapput.

Imm. 2. Innersuussisarneq aamma attartortitsisarneq, aamma utaqqisut allattorsimaffiinik allaffissornikkut aqutsineq, taamatuttaaq utaqqisut allattorsimaffiannut allatsinnermut atatillugu aamma ukiumoortumik utaqqisut allattorsimaffianniiginnarniarluni uppernarsaaqqittarnermut atatillugu akiliutit akileqquneqartarnerat annertussusissaallu pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassapput.”

Peqqussummi massakkut atatuuttumi §§-it 4-mi aamma 5-imi makku oqaatigineqarput:

”§ 4. Utaqqisut allattorsimaffiannit § 3-mi taaneqartunit salliutillugit taaneqartutut tulleriinnilerlugit innersuussutigineqassapput:

1) Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunniit nutarterinernut isaterinernulluunniit atatillugu inissaqartitsisarnissamik pisariaqartitsinerat naammassiniarlugu inissiat, takuuk § 48, aamma
2) inissiat siusinnerusukkut inissaqartitsinissamik qularnaveeqqusiisoqarsimanerata naammassineqarnissaanut innersuunneqartussat, tak. § 39, imm. 3.
3) inissiat aapparisap toqukkut qimagaasup sulisut inissiaannit suliffimmut aalajangersimasumut inniminnigaasumit qimatsineranut atatillugu innersuussutigineqartussat, tak. § 43, imm. 2.
4) inissiat aapparisap toqukkut qimagaasup inissiamit innarluutilinnut inissiatut immikkut aaqqissugaalluniluunniit tunniussisimasumit nuunneranut atatillugu innersuussutigineqartussat, tak. § 43, imm. 3.

Imm. 2 Imm. 1 malillugu inissiat innersuunneqartut naleqquttumik angissuseqartinniarneqassapput pitsaassuseqartinniarneqassallutillu, ineqarnermullu aningaasartuutit tamarmiusut sapinngisamik inissiami qimatamisut annertussuseqartinniarneqassallutik.

§ 5. § 4 malillugu inigisamut taartissamik innersuussinissamut pisariaqartitat akuersissutigineqareerpata, utaqqisut allattorsimaffiannit § 3-mi taaneqartumit salliutillugit inissiat inigineqanngitsut imatut tulleriinnilerlugit innersuussutigineqassapput:

1) pisortat sullissiviini sulisunut inissiat ataatsimut sulisunut inissiatut immikkoortinneqarsimasunut pissarsisinneqarsinnaatitaasunut sulisunut inissiat, tak. § 6,
2) kommunit isumaginninnermi inissaqartitsinermut siunertanut inissianik pisariaqartitaannik naammassinninnissamut inissiat, tak. § 7, aamma
3) nammineq kissaatigalugu nuunniartunut inissiat, taamatuttaaq inigisanik paarlaasseqatigiinnerit.

Imm. 2. Naalakkersuisut kommunit ataasiakkaat isumaqatiginiareerlugit inissianut siunertat assigiinngitsut akunnerminni imminnut agguagassiinermi paasissutissat aalajangersassavaat."

Naalakkersuisut Allattoqarfiat qinnuigaara tamanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Naalakkersuisut Allattoqarfiata qinnutigisannut akissuteqarnissaa 9. september 2002-mi aamma 24. oktober 2002-mi nukingisaarutigaara.

Naalakkersuisut Allattoqarfiata 21. november 2002-mi imaattumik akissuteqarfigaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allakkani 9. september 2002-meersuni Naalakkersuisut Allattoqarfiat qinnuigaa inissianik attartornermut inatsiseqartitsineq tjenestemandinullu inatsiseqartitsineq pillugit apeqqummut akissuteqaqqullugu.

Inatsisartut Ombudsmandiata akissuteqarfiginissaanut atugassanik Naalakkersuisut Allattoqarfiat Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfimmit aamma Aqutsinermut Pisortaqarfimmit tapersiisitsiniaasimavoq. Tapersiutaasut assilineri ilanngunneqarput.

Ilimagineqarpoq Aqutsinermut Pisortaqarfik tjenestemandinut inissamik tunniussisarnerup kaajallaasitatigut pisinnaaneranik apeqqummik naliliissasoq, Aqutsinermut Pisortaqarfiup naliliinermut tapersiissutaata assilinerani ilanngunneqartumi eqqartorneqartumut atassuteqartumik." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tapersiissutitut ilanngussamit ilanngunneqartumit imaattut erserput:

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup ilanngussaanit imaattut erserput:

"Allattoqarfiup allagaanik 21. oktober 2002-meersunik Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik (IAP) tigusaqarsimavoq, taakkunatigut Allattoqarfik inissianik innersuussisarneq pillugu allakkiamik, Inatsisartut Ombudsmandiata allagaanut akissummi atorneqartussamik, qinnuteqarluni.

Inatsisartut Ombudsmandiat inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 13. juni 1994-imeersumi siornatigut atuuttumi aamma inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi ullumikkut atuuttumi inissiaatigisanit ataatsimoortunik inissianik ataasiakkaanik siunertarisanut immikkut ittunut atugassanik tigusinissamut inatsisitigut naammattumik tunngavissaqarnersoq.

IAPP isumaqarpoq pisut marluk akornanni immikkoortitsisoqartariaqartoq:

a) tamatumani Namminersornerullutik Oqartussat inissianik piginnittuusutut inissiat inissiatut attartortittakkatut, attartortunut nalinginnaasunut attartortinneqar-

tussanngortitatut, atorneqannginnissaannik, kisiannili inissiap soorlu assersuutigalugu allaffittut imaluunniit inuussutissarsiornermi attartugassatut, suliffeqarfittut soorlu assersuutigalugu najugaqatigiiffittut tassungalu assingusunut, imaluunniit kultureqarnermi siunertarisanut atorneqannginnissaannik aalajangersinnaatitaanerminnik atuillutik, aamma

b) tamatumani Namminersornerullutik Oqartussat inissianik siunertarisamut Y-mut imaluunniit siunertarisamut Z-imut innersuussisoqalertinnagu siunertarisamut X-imut inissiamik innersuussinissamut innersuussisinnaatitaanertik atorlugu, tak. paasissutissat erseqqinnerusut matuma kinguliiniittut.

Inatsisartut Ombudsmandiata apeqqutaa pisortaqarfiup immikk. b)-mi allaaserisamut naapertuuttutut paasivaa. Tassami tunngaviusut inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni 1994-imeersut aamma Inatsisartut peqqussutaanni 2001-imeersut 1994-ip kingorna inatsisitigut pissusiusut aamma 2001-ip kingorna inatsisitigut pissusiusut akornanniittunik immikkoortitsinngimmata.

Illuutini Namminersornerullutik Oqartussanit kommuninilluunniit pigineqartuni inissiat inigineqanngitsut inissarsiortunut, utaqqisut allattorsimaffianniittunut innersuunneqartussaapput, tak. inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 3.

Inissarsiortunut, utaqqisut allattorsimaffianniittunut, tak. § 3, inissianik innersuussisoqarsinnaalinnginnerani inunnut § 4-mi taaneqartunut inissanik innersuussisoqartussaavoq. Tassalu § 4-mi taaneqartut inissarsiortunit, utaqqisut allattorsimaffianniittunit, § 3-mi taaneqartunit siulliullutik salliutinneqarput.

Inunnut § 4-mi taaneqartunut inissianik pisariaqartitsinerup naammassereerneratigut inissarsiortunut, utaqqisut allattorsimaffianniittunut, § 3-mi taaneqartunut inissianik innersuussisoqartinnagu inunnut, § 5-imi taaneqartunut, inissianik innersuussisoqartussaavoq, ima tulleriinnilerlugit:

1) pisortat sullissiviini sulisunut inissiat ataatsimut sulisunut inissiatut immikkoortinneqarsimasunut pissarsisinneqarsinnaatitaasunut sulisunut inissiat, tak. § 6,
2) kommuni isumaginninnermi inissaqartitsinermut siunertanut inissianik pisariaqartitaannik naammassinninnissamut inissiat, tak. § 7, aamma
3) nammineq kissaatigalugu nuunniartunut inissiat, taamatuttaaq inigisanik paarlaasseqatigiinnerit.

Namminersornerullutik Oqartussat sulisitsisutut pisussaapput inunnut, inissamik innersuussivigineqarsinnaatitaallutik atorfeqartunut, sulisunut inissiamik atorsinnaatitaqassallutik. Pisussaaffik taanna assigiinngitsumik sunniuteqartarpoq apeqqutaalluni atorfiiit sumi inississimaffeqartut sulisullu ataatsimoortut sorliit tassani pineqarnersut. Taamaalilluni sulisut ataatsimoortut ilaannut allat sioqqullugit inissamik innersuussisoqartarpoq.

Aammattaaq sulisut ataatsimoortut qassiit inissanik aalajangersimasumik ilusilinnik ”piumasaqarsinnaatitaapput”. Taamatut piumasaqarsinnaaneq Namminersornerullutik Oqartussat sulisitsisutut isumaqatigiinniarnernilu illua’tungiusutut pisussaaffeqarnerannik aallaaveqarpoq.

Isumaqatigiissuteqarnissap tungaatigut pisussaaffeqarnerup taassuma iluaqutissiarinissaanut tunngavissaq Namminersornerullutik Oqartussat sulisunut inissianik suliffeqarfinnut sulisunut inissiat ataatsimut sulisunut inissiatut immikkoortinneqarsimasunut pissarsisinneqarsinnaatitaasunut innersuussinissamut tunngavissaanniippoq, tak. § 5, imm. 1, nr. 1. Ataatsimoortut taakkua iluanni innersuussinerit isumaqatigiissutigisat aalajangersimasut tunuliaqutaralugit pisarnera aqutsinermik taamaattumik akornusiisorinanngilaq, tassami sulisunut inissiat tamarmik tunngaviussat najoqqutaralugit innersuunneqartussaammata, kommunit inissianik isumaginninnermi inissaqartitsinissanik siunertarisanut, nammineq kissaatigalugu nuunniartunut inissanik atugassanik, matumani aamma inigisanik paarlasseqatigiinnerit aammalu initaarniartunut § 3-mi taaneqartunut, utaqqisut allattorsimaffianniittunut,

inissiat ilanngullugit, pisariaqartitsinerannik naammassinninnissamut innersuussisoqarsinnaalersinnagu.

Innersuussisarnerit assigiinngitsut iluanni inissianik tunniussinerit utaqqisut allattorsimaffiat malillugu imaluunniit qanoq inissaaleqitiginermik/amigaateqartiginermik naliliineq malillugu pisarput. Soorlu assersuutigalugu kommunalbestyrelsip isumaginninnermi inissianik innersuussinermi tulleriiaarineq nammineq aalajangiivigissavaa. Inissianik, innarluutilinnit inigineqartussanngorlugit immikkut iluarsartuussanik innersuussinermi qulakkeerneqassaaq inissiap iluarsartuussaanerata inissarsiortullu innarluutaata akornanni naapertuuttoqarnersoq.

Pisortaqarfiup naliliinerivaa Naalakkersuisut illua'tungaatigut siunertarisanut assigiinngitsunut (immikkut ittunut) inissianik innersuussisarnissaannut illua'tungaatigullu siunertarisat taariikkat iluanni tunngavissat isumaqatigiinniutaasimasut malillugit innersuussisoqarsinnaanerata atatiinnarnissaanut inatsisitigut naammattumik tunngavissaqartoq. Inissiaq inissiaatigisanit peernagu/tigunagu/immikkoortinnagu tamanna pisarpoq. Inissiap inigineqarunnaarnerani taanna inissiaataatinut ataatsimoortunut ilanngunneqassaaq, attartorteqqitassanngorlugu.

Pisortaqafiup ilisimavaa inissianik innersuussisarnermut inissianillu siunertarisanut immikkut ittunut atuinermut malittarisassat nalornissuteqarnermut pissutaalersinnaasut. Tamanna tunuliaqutaralugu UKA 2002-mi, immikk. 76-imi, inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussisoqarsimavoq, kisiannili qinersisussanngorneq pissutigalugu inaarlugu oqaluuserineqarsimanngitsumik.

Taamaattumik pisortaqarfiup suliassaq Naalakkersuisunngortussanut nassiunniarpaa, siunnersuutip Inatsisartut Ukiakkut Ataatsimiinneranni saqqummiuteqqinneqarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqannginnersoq inassutigalugu."

Aqutsinermut Pisortaqarfiup tapersiutitut ilanngussaanit imaattut erserput:

"Naalakkersuisut Allattoqarfiannit allakkanik 21. oktober 2002-meersunik tigusaqarsimanini Aqutsinermut Pisortaqarfiup uppernarsarpaa.

Aqutsinermut Pisortaqarfik allakkani qinnuigineqarpoq tjenestemandinut inissianik tunniussisarneq kaajallaasitakkut iluarsiivigineqarsinnaanersoq/killiliivigineqarsinnaanersoq nalileqqullugu.

Aqutsinermut Pisortaqarfik allamut atatillugu qinnuigineqarsimavoq sulisunik aqutsinermut malittarisassat pillugit kaajallaasitamut inatsisitigut tunngaviusumik nalileeqqullugu, taamatuttaarlu nalilerlugu malittarisassat taamaattut ilutsimik innuttaasunut nalunaarutigineqarsimasumit allaanerusumik ilusilerlugit atulersittariaqannginnersut. Tamatumunnga atatillugu Aqutsinermut Pisortaqarfiup Finansministereqarfik attaveqarfigisimavaa. Suliaq Folketingip Ombudsmandianit saqqummiunneqarsimasoq tunuliaqutaralugu Finansministereqarfik siusinnerusukkut kaajallaasitamut, Finansministereqarfimmit atulersinneqarsimasumut, inatsisitigut tunngaviusumik nalunaarummullu ilusiusumik naliliinikuuvoq. Aqutsinermut Pisortaqarfiup Finansministereqarfimmik attaveqarfiginninneranut pissutaavoq taamanikkut Finansministereqarfimmi isumaliutersuutigineqarsimasut paasisaqarfigitsiarumallugit, tamatumunngalu atatillugu suliami piareersaataasut ministereqarfimmiittut iluaqutiginiarlugit.

Finansministereqarfimmit akissutissaq Aqutsinermut Pisortaqarfiup utaqqimaarusukkaluarpaa, inissianik tjenestemandinut tunniussisarnerup qanoq iliorluni kaajallaasitakkut iluarsiivigineqarsinnaaneranik/killiliivigineqarsinnaaneranik naliliinermik pisortaqarfiup saqqummiussinnginnerani.

Naalakkersuisut Allattoqarfiata qinnutigisamut akissutissaq utaqqimaarsinnaagaa neriuutigalugu."

Matuma kingornagut 23. december 2002-mi Naalakkersuisut Allattoqarfiannut ima allappunga:

"Allattoqarfiup allagai 21. november 2002-meersut tiguakka. Allakkat imatut paasivakka tulleriinneri malillugit Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup aamma Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkiaat Allattoqarfiup ilanngullugit nassiussai allakkanni 9. september 2002-meersuni qinnutigisatut saqqummiussannut Allattoqarfiup akissutaatut isigineqassasut.

Paasivara inissianik tjenestemandinut tunniussisarnerup kaajallaasitakkut aalajangersaavigineqarsinnaaneranik apeqqut Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliami 093-96-imi inassuteqaatinnut Aqutsinermut Pisortaqarfiup akissutaanut atatillugu akiniaraa.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi aamma inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi inissiat ataasiakkaat inissiatut innersuunneqartussanit tamarmiusunit immikkut siunertanut immikkoortinneqartarnissaannut inatsisitigut naammattumik tunngavissaqarneranik apeqqut eqqarsaatigalugu Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup peqqussummi § 5, imm. 1, nr. 1 innersuussutigisimavaa. Tamatuma saniatigut oqaatigineqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat sulisitsisutut inunnut inissiamik innersuunneqarsinnaatitaallutik atorfinitsinneqartunut sulisunut inissianik innersuussinissaminnut pisussaaffeqartut, kiisalu sulisoqatigiikkuttaat ilaat inissianik suussusii aalajangersimasunik tunineqarnissaminnik "piumasaqaateqarsinnaatitaasut".

Pisortaqarfik allappoq:

"Pisortaqarfik naliliivoq illua'tungaani Naalakkersuisut (immikkut) siunertanut inissianik innersuussinissaannut, illua'tungaanilu siunertap aalajangersimasup iluani tunngaviit isumaqatigiinniutigineqarsimasut malillugit innersuussisoqarsinnaaneranut inatsisitigut naammattumik tunngavissaqartoq. Taamaaliortoqartarpoq inissiaq inissianit tamarmiusunit immikkoortinneqariinngikkaluartoq. Inissiap inuerunnerani taanna inissianut attartortinneqartussanut tamarmiusunit ilanngunneqaqqittarpoq.

Inissianik innersuussisarneq inissianillu immikkut siunertanut atuisarneq pillugit malittarisassat nalornilersitsisinnaanerat pisortaqarfiup eqqumaffigaa. Tamanna tunngavigalugu Inatsisartut 2002-mi ukiakkut ataatsimiinneranni imm. 76-itut inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allannguutissaatut siunnersuut saqqummiunneqarpoq, qinersisoqarnissaatali nalunaarutigineqarnera pissutigalugu inaarlugu suliarineqarnani.

Taamaattumik suliaq pisortaqarfiup Naalakkersunngortussanut nassiunniarpaa, siunnersuutip Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnerani saqqummiuteqqinnissaa isumaliutersuutigineqartariaqartoq inassuteqaatigalugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suli isumaqarpunga inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat inissianit innersuunneqartussanit tamarmiusunit inissianik ataasiakkaanik immikkut siunertanut atorneqartussanik immikkoortitsinissamut inatsisitigut naammattumik tunngavissaliinersoq nalorninartoqartoq.

Taamatuttaaq isumaqarpunga Namminersornerullutik Oqartussat inissianik sulisunut innersuussinissaminnut pisussaaffeqarnerat Namminersornerullutik Oqartussat atorfinitsinneqartullu pineqartup akornanni inatsiseqartitsinikkut apeqqutaasoq, taamaattumillu inissiat suussusii aalajangersimasut inissianit innersuunneqartussanit

tamarmiusunit immikkoortinneqarnissaannut immini tunngavilersuutaasinnaanngitsoq.

Paasivara suliaq pisortaqarfiup Naalakkersuisunngortussanut nutaanut, Inatsisartut 2003-mi upernaakkut ataatsimiinneranni inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaanik siunnersuutip saqqummiuteqqinneqarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqartoq inassuteqaatigalugu.

Tamanna pillugu ilisimatinneqarnissara utaqqimaarpara."

Ukiumut 2001-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 3, qupp. 25.

Suliami, siusinnerusukkut suliarineqarsimasumi, kommunip atorfinitsitsinermi allakkiortalerumanerminik uannut paasissutissiissuteqarfigisaani tamatuma suli malinneqarsimannginneranik paasinninneq. (Maanna J. nr. 11.32.20.9/100-00 siornatigut J. nr. 11.32.20.9/110-00)

K Kommunimit akissummik imaattumik 11. februar 2002-mi tigusaqarpunga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allakkiaa ulloq 07-12-2001 innersuussutigalugu ilanngullugu apeqquteqaatingaa aammalu kommuni qinnuigaa atorfinitsitsinermut tunngasut tamakkerlutik allakkatigut suli uppernarsaasersorneqarsimannginnerannut suna pissutaanersoq nassuiaqqullugu, tamannalu qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu.

Siusinnerusukkut suliamik ilinniarsimanngitsunut sulilersitsinermi aammalu atorfinitsitsinermi K Kommunip annertunerusumik eqqumaffigisimanngilai, kisiannili tamanna paasineqarmat pissutsit allanngortinniarneqarput.

Tassa siusinnerusukkut neriorsuutigineqarpoq sulilersitat tamaasa sulilersitsinermut atorfinitsitsinermut isumaqatigiissutinik sanaanneqartalissasut. Tamannalu maanna ingerlaleruttorpoq aammalu naatsorsuutigaarput piffissaq qanittoq atorlugu naammassineqarumaartoq.

Taamatullu suleriuseqarneq pissusissamisoormat K Kommunip siunissami atortualissavaa.

…

Taamatuttaaq maanna K Kommunip suliniutaanut naammassiiniarluni sulisunut isumaqatigiissusiornissaq siunertaralugu immikkoortortaqarfinnut paasiniaanerata allakkiap nuutinneqarnerata assinga eqqortumik suliniarnernut uppernarsaatitut ilanngullugu ilisimatitsissutingalugu nassiunneqarpoq."

Atorfinitsitsinermi allakkiat pillugit kommunip immikkoortortaqarfiminut allagaa ima oqaasertaqarpoq:

"K Kommunimi ulluni 14-ini akissarsiortut atorfinitsitaanermut uppernarsaammik soqanngimmata, aaliangersimasumik atorfeqartinneqartut tamaasa atorfinitsitaanermik uppernarsaammik peqalernissaat piumasaqaataammat, inussiarnersumik qinnuigissavatsigit aaliangersimasumik ulluni 14-ini akissaateqarlutik atorfinitsinneqarsimasut atii, inuup nr. aammalu qanga atorfinitsinneqarsimanersut K Kommunip akissarsialerivianut piaartumik nalunaarutigeqqullugit, ajornanngippat kingusinnerpaamik 5. februar 2002.

Aaliangersimasumik suliffillit nalunaarutigineqareeriarpata atsiugassaq ingerlatinneqarumaarpoq."

Ulloq 26. juni 2002-mi kommunimut ima allagaqarpunga:

"Kommunimi sulisunut tamanut atorfinitsitsinermut isumaqatigiissutinik sanasalernissamik suliaq pillugu kommunip 31. januar 2002-mi nassuiaataa 11. februar 2002-mi tiguara.

Kommunip naatsorsuutigaa ungasinngitsukkut suliaq naammassineqarsinnaassasoq.

Kommunip paasissutissiissutai tusaatissatut tiguakka, taamaattumillu suliami allatigut qanoq iliuuseqaqqissananga."

Ukiumut 2001-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 37, qupp. tull. ilanng.

01-1 Inissiaatini pisortanit pigineqartuni ineqarnermut akiliuteqarnermut atatillugu aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutinik akiliisitsisarneq Inatsisit Tunngaviusut naapertorlugit akileraarutitut isigineqartoq. (J. nr. 11.73.10.9/080-01)

Suliami, tusagassiuutini eqqartuinerup innuttaasullu arlallit saaffiginnissuteqarnerisa kingornagut nammineerlunga misissuiffigisimasanni, Naalakkersuisunut 24. juni 2002-mi ima allappunga:

"Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata allakkatigut 3. november 2001-imeersutigut ilisimatippaanga ataatsimiititaliap aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutit akilersinniarneqartarnerannut inatsisitigut tunngavigisaq erseqqissaqqullugu Naalakkersuisut inassimagai.

Naalakkersuisut allakkatigut 8. november 2001-imeersutigut nalunaarfigaakka aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutit Tunngaviusumik Inatsit malillugu akileraarutitut isigisariaqarnerannik paasinninnera aalajangiusimagiga.

Tamatuma kingorna inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 21. maj 2002-meersumi § 10, imm. 4-kkut illup sananeqarnermini akiata 1,5%-ii inissiaatillip aningaasaliissutinit iluanaarutigisassagai Inatsisartut aalajangersarpaat.

Tamatuma kingorna paasinninnera malillugu aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutit taakku akilersinniarneqarnissaannut Inatsisartut peqqussutaata atuutilernerata kingorna inatsisitigut pisariaqartumik tunngavissaqalerpoq.

Tamatumunngali peqatigitillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 2-mit erserpoq peqqussut taanna 1. januar 2002 aallarnerfigalugu atuutilersoq.

Aalajangersagaq taanna peqqussutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini imatut nassuiarneqarpoq:

"Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq peqqussutissatut siunnersuut 1. juli 2002-mi atuutilissasoq, taamaattorli § 1, nr.1 aamma 3-8 ineqarnermut akiliutit naatsorsorneqartarnerannut aningaasaliissutigisimasanillu iluanaarutinut il.il. tunngasut 1. januar 2002-mit atuutilersumik atuutilissasut. Tamatumunnga pissutaavoq, inatsisartut peqqussutaat atuuttoq 1. januar 2002-mi atuutilermat. Pissusissamisoorsorineqanngilaq, pineqartumi tamatumani inatsisartut peqqussutaata atuuttup peqqussutis-

satullu siunnersuutip akornanni piffissamut tunngasortaasa imminnut ungasinnerat. Najugaqatigiiffinni 2003-mut aningaasatigut missingersuutit ineqarnermut akiliutissaasa naatsorsorneqarnerisa piumasaqaatitaraattaaq peqqussutissatut siunnersuummi aalajangersakkat tunngavigalugit suliarineqarnissaat."

Tamatuma kingorna isumaqarpunga aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutit kingumoortumik atuutilersumik aalajangersarneqarnerata atuussinnassuseqarnera tamatuma nalorninartoqalersikkaa.

Aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutit Tunngaviusumik Inatsisit malillugu akileraarutitut innerannik paasinninnera oqaatigineqartutut aalajangiusimavara.

Inatsisit kingumoortumik atuussinnaassuseqarnerat Tunngaviusumik Inatsisip inerteqqutiginngilaa.

Kisianni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi Ilassutaasoq 1-imi artikel 1, 1. oktober 2001 aallanerfigalugu atuutilersumik Kalaallit Nunaanni inatsisiliornermi Kunngip Peqqussutaatigut nr. 814-ikkut 18. september 2001-imeersukkut ilanngunneqartoq malittarisassamik imaattumik imaqarpoq:

"Inuinnaat imaluunniit inatsisit naapertorlugit ataatsimut ingerlataqartut tamarmik piginnaatitaapput pigisamik (illuummik) innimigineqarnissaannut. Kinaluunniit pigisaanik arsaarneqassanngilaq taamaallaat inuiaqatigiit soqutigisaanni aammalu patsisissaatitanut, inatsisikkut aalajangersaarneqartunut naapertuuttuni kiisalu inuiaat inatsisaanni tunngavigisassat nalinginnaasut tunngavigalugit pisuni pinnani.

Taamaattorli aalajangersakkat siuliiniittut arlaannaatigulluunniit killilersinnaassanngilaat naalagaaffiup inatsisinik, alaatsinaarinissaq pillugu pisariaqarsorisaminik atortitsiniarsinnaatitaanera, tamatumani piginnittussaassuseq inuiaqatigiit tamarmik soqutigisaannut naapertuuttumik ingerlanneqartussanngorlugu, imaluunniit akileraarutinik, allatigut akitsuusiussanik akiliisitaassutinillu akiliinissaq qularnaarniarlugu."

Akileraartarneq pillugu inatsisit kingumoortumik atuutilersut aalajangersakkami tassani pineqartunut ilaatinneqarput.

Taamaalilluni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Ataatsimiititaliarsuup suliami 8531/179-imi oqaatigaa kingumoortumik atuutilersitsineq pisariaqartuusinnaasoq, taamalu akileraarutinik akiliinissamik pinngitsoortitsiniartunut sunniuteqarluartumik unitsitsiniarnermi sakkuulluni pitsaasoq.

Pisumi matumani pineqartoq tassaavoq kingumoortumik atuutilersitsinerup pisariaqartuunerata malittarisasap piareersarlugu suliarineqarnerani sulianit ersinnginnera. Taamaallaat oqaatigineqarpoq aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutit kingumoortumik atuutilersinneqarnissaat, aningaasaliissutaasimasunillu iluanaarutit inissiaqarfiit immikkoortortaqarfiissa ataasiakkaat 2003-mi missingersuusiaannut ilaanissaat "naleqquttutut" isigineqartoq. Kingulleq pillugu oqaatigaara aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutit inissiaqarfiit immikkoortortaqarfiinut ataasiakkaanut nakkartinneqarneq ajoarnamata, Nunattali Karsianut nakkartinneqartarlutik.

Tamatuma saniatigut isumaqarpunga kingumoortumik atuutilersitsinerup allaffissornermi aqutsinikkut kukkunermik aaqqiiniarneq kisiat siunertarisimagaa, tassalu Naalakkersuisut inatsisitigut tunngavissaqarnatik aningaasaliissutaasimasunit iluanaarutinik Inatsisartut peqqussutaata atuutilernissaa sioqqullugu akilersuisitsisimanerat.

Aammattaaq naatsorsuutigisariaqarpara Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Isumaqatigiissutaannut Kalaallit Nunaanni inatsisiliornermut ilanngunneqartussatut Inatsisartut kaammattuutigisimasaannut assortuuttumik inatsisiliornissaq Inatsisartut siunertarisimanngikkaat.

Naalakkersuisut tamanna tunngavigalugu qinnuigaakka qulaani taaneqartut qanoq iliuuseqarnissamut pissutissalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu."

Naalakkersuisut 9. oktober 2002-mi ima akissuteqarfigaannga:

”Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaannik nr. 2, 21. maj 2002-meersumik Inatsisartut oqaluuserinninnerannut akuersissutiginninnerannullu atatillugu Inatsisartut Ombudsmandiat allakkatigut 24. juni 2002-meersutigut Naalakkersuisunut apeqquteqarpoq.

Inissianik attartorneq pillugu inatsisartut peqqussutaanni aningaasaliissutigisimasanit iluanaarutissat eqqarsaatigalugit allannguutissatut Naalakkersuisut siunnersuutaannut Inatsisartut Ombudsmandiata sulinera pillugu tunngaviusumik pingaarnertullu isumaliutit, Inatsisartut Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaata Naalakkersuisunut 3. november 2001-imi allakkamini nalunaarutaanut tunngaviusut, tunuliaqutaapput.

Namminersornerullutik Oqartussat Kommunillu inissiaataanni attartortittakkani ineqarnermut akiliummut ilaatillugu aningaasaliissutigisimasanit iluanaarutissat akileqquneqartarnerat inatsisit tunngaviusut § 43-ata paasineqarnissaa malillugu akileraarutaanngitsoq aammalu Inatsisartut peqqussutaata nr. 2, 21 maj 2002-meersup akuersissutigineqarnera sioqqullugu aningaasaliissutigisimasanit iluanaarutissat akileqquneqarsimasut Inatsisartut Naalakkersuisunut piginnaatitsissutaat naapertorlugit pisimasoq Naalakkersuisut suli isumaqarput.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 21. maj 2002-meersoq kingumut atuutilersumik nutaamik inatsisitigut pissusiliuutaanngilaq inatsisitigulli pissutsinik atuutereersunik inatsisitigut maleruagassanik katersuissutaallunilu aaqqissuissutaavoq. Tamannaannarluunnit pissutigalugu Naalakkersuisut isumaqarput Inuttut pisinnaatitaafiit pillugit Europamiut isumaqatigiissutaannut tapiliussaq 1-imi immikkoortortaq 1-ip akuliunneqarnissaa tunngavissaqanngitsoq. Ilanngullugu oqaatigineqarsinnaavoq aalajangersakkap oqaluttuassartaata kingunerissagaa isumaqatigiissuteqarsimasut susassaqartuisa killilerujussuarmik misiliisinnaanerat. "Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut isumaqatigiissutaanni" Jurist og økonomforbundets Forlag 1994-imeersup Peer Lorenzenimit, Lars Adam Rehofimit aamma Tyge Trierimit oqaaseqaateqarfigineqartup quppernerisa 454-iata qulaani oqaatigineqarput: "Innarliinerup pillaavigineqannginnerani pisuni amerlanerpaani naalagaaffinnut naliliissutaasinnaasut siamasissorujussuusarput akuliunnerillu piviusuussapput, sakkortoorujussuussallutik siunertamullu naleqqiullugu naammagiinnagassaassanatik.

Tamanna tunngavigalugu. iliuuseqaqqinnissaq Naalakkersusiut pissutissaqartinngilaat.”

Naalakkersuisunut 30. december 2002-mi ima allappunga:

”Inatsisartut inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 21. maj 2002-meersumi § 10, imm. 4-mi iluanaarutit inissiarsuup sananeqarnerani aningaasartuutit 1. januar 2002 aallarnerfigalugu 1,5 pct.-inut Inatsisartut aalajangersaasimanerisa Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummut ilassummi 1-imi artikel 1-imut naapertuutsinneqarsinnaanerata nalorninartoqarneranik naliliininnut Naalakkersuisut Siulittaasuata akissutaa 9. oktober 2002-mi tiguara.

Naalakkersuisut Siulittaasuata akissutaani kommunit inissiaataat attartortittakkat pillugit qulequtaq aamma innersuussutigineqarpoq. Tamanna pillugu oqaatigaara misissuininni kommunit aningaasartuutinit iluanaarutinik akiliisitsiniarnerannut inatsisitigut tunngaviusoq ilaatinneqarsimanngitsoq.

Tulliullugu paasinninneq Naalakkersuisut siusinnerusukkut saqqummiutereersimasaat, tassalu Naalakkersuisut isumaqartut aningaasartuutinit iluanaarutit akileraarutaanngitsut, Naalakkersuisut Siulittaasuata saqqummiuteqqippaa.

Siusinnerusukkut nassuiaasimanittut Naalakkersuisut tassuunakkut isumaqatiginngilakka. Apeqqut taanna taamaallaat eqqartuussivinnit inaarutaasumik aalajangiivigineqarsinnaavoq.

Aammattaaq Naalakkersuisut Siulittaasuata oqaatigaa inatsimmik allanngortitsineq Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 2-kkut 21. maj 2002-meersukkut pisoq tassaanngitsoq inatsisitigut inissisimaneq kingumoortumik sunniuteqartoq, tassaallunili inatsisitigut inissisimanerup atuutereersup inatsisitigut aalajangersaganngortinneqarnera, taamaattumillu Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummut ilassummi 1-imi artikel 1 innersuussutigissallugu pissutissaqanngitsoq.

Naalakkersuisut taamatut paasinninnerat isumaqatiginngilara, tassami uanga paasinninnera malillugu pineqartoq unaammat inatsimmik allanngortitsineq sioqqullugu aningaasartuutinit iluanaarutit ineqarnermut akiliutinut atatillugit akilersinniarneqarsinnaasimanngitsut.

Taamaattumik aningaasartuutinit iluanaarutit inatsisitigut aalajangersaganngortinneqarnerisa kingumoortumik sunniuteqalersimanerat pillugu arlalinnik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarpunga.

Naalakkersuisut Siulittaasuata uannut oqaaseqaatai Naalakkersuisullu inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaataat allakkanni 24. juni 2002-meersuni issuakkakka isiginiarlugit tunngaviutittariaqarpara akiliisitsiniarnerni pereersimasuni inatsisitigut tunngavittut amigaataasup aaqqinneqarnissaa Inatsisartut inatsimmik allanngortitsinermikkut siunertarisimanngikkaat.

Inatsimmi malittarisassaq akileraarutinik inatsisinik unioqqutitsilluni akiliisitsiniarnermut kingusinnerusukkkut inatsisitigut tunngavissaliisoq tassaavoq malittarisassaq attartortut eqqarsaatigalugit inatsisitigut tunngavissaqarnermik apeqqut pillugu aalajangiisuusoq.

Taamatut aalajangiinissaq inatsisiliornermi pissaanermik tigummiaqartut aalajangiiffigissallugu pisinnaatitaanerisa avataaniippoq, tak. Tunngaviusumik Inatsimmi § 3, oqaaseqaatigiit pingajui, Tunngaviusumimmi Inatsimmi aalajangersakkami taaneqartumi tassani oqaatigineqarmat taamatut aalajangiinissaq eqqartuussivinniittoq.

Aammattaaq suli isumaqarpunga Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummut ilassummi 1-imi artikel 1-imut naapertuutsinneqarsinnaanersoq nalorninartortaqartoq malittarisassanik akileraarutit pissutissaqanngitsumik akilersinneqarsimasut innuttaasut utertinniarlugit piumasaqaateqarnissaannut mattussisunik aalajangersaaneq, malittarisassaq taanna inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit aningaasat inatsisitigut tunngavissaqarnani akilersinneqarsimasut utertillugit akilerneqarnissaat innuttaasunit piumasaqaatigineqarsinnaasut eqqarsaatigisariaqarnerannik illua'tungiliisut tamanna pisariaqalersissimanngippassuk.

Aammattaaq Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi artikel 13 malillugu apeqqutip taassuma misilinneqarnissaanut innuttaasut nuna tamakkerlugu inatsisitigut illersuutissanik sunniuteqarluarsinnaasunik atuisinnaatitaanissamut periarfissaqartinneqartussaapput.

Tamaattumik eqqikkaallunga isumaqarpunga inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 21. maj 2002-meersumi § 10, imm. 4-mik aalajangersaanikkut 1. januar 2002-p kingorna aningaasartuutinit iluanaarutit Tunngaviusumik Inatsimmut naapertuuttuunersut isummerfigineqarsimanngitsoq, imaluunniit aningaasartuutinit iluanaarutit 1. januar 2002-p kingorna eqqartuussivikkoortumik misilinneqarnissaannut innuttaasut periarfissaannik killiliisoqarsimanersoq isummerfigineqarsimanngitsoq.

Suliami matuma kingorna annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Allakkat uku assilineri Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiuppakka."

Ukiumut 2001-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 80, qupp. tull. ilanng.

04 – 2 Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmit Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartumit soraarsitsineq atorsinnaassuseqanngitsoq, oqartussaasup suliami peqataasinnaannginerani apeqqut, uppernarsaatissat amigaateqarnerat, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginneq inatsiseqartitsinermilu apeqqutip suup pineqarneranik aalajangersaasimannginneq. (J. nr. 11.03.21.01/105-99)

Pisortaqarfimmut oqaaseqaatigisanni 24. april 2001-imeersumi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqarsimavunga pisortaqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut tunngasumik suliassaanut malittarisassat atuuttut nalornissuteqalersitsisut.

Allakkani 17. december 2002-meersuni suliaq Naalakkersuisunut eqqaasitsissutigaara, tassami ima allakkama:

"Isumaginninnermut Naalakkersuisup uannut akissummini 14. maj 2001-imeersumi oqaatigaa ulloq unnuarlugu paaqqinniffinnut inatsisitigut tunngavigisaq pillugu paasinninnera Naalakkersuisut isumaqatigigaat, kiisalu nakkutilliinermi oqartussaasup ingerlatsinermilu oqartussaasup avissaartinneqarnissaat pillugu inatsisissatut siunnersuut Inatsisartut 2002-mi ukiakkut ataatsimiinnerani saqqummiunneqarniartoq.

Suliassaqarfimmi tassani inatsisitigut malittarisassat suli allanngortinneqarsimanngitsut paasivara.

Taamaattumik Naalakkersuisut qinnuigaakka malittarisassanik allanngortiterinermik suliaq sumut killissimanersoq nalunaarutigeqqullugu."

Aammattaaq eqqartuussissuserisup, innuttaasumik naammagittaalliorsimasumik taassuminnga sullissisup, 19. december 2002-mi nalunaarfigaanga suliaq taanna pillugu eqqartuussivimmi eqqartuussummik nalunaaruteqartoqarsimasoq, eqqartuussivillu isumaqartoq soraarsitsineq suliamik suliarinninnermi kukkuluttornerit pissutigalugit atuussinnaaassuseqanngitsoq, taamaattumillu pineqartoq annaasanut taartissanik 55.000 kr.-nik taartisisinneqarsimasoq.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga.

Ukiumut 2001-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 108, qupp. tull. ilanng.

04 – 3 Akiliisitsiniarnermik suliaqarneq. Naafferartumik akilersuinissamik aalajangersaanermi periaasiusoq. (J. nr. 11.64.20.8/010-98)

Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3 pillugu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut aamma Naalakkersuisunut nalunaarutiginninninnut Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit akissummik imaattumik 12. november 2001-imi tigusaqarpunga:

”Allakkani 2. oktober 2001-imeersuni Inatsisartut Ombudsmandiata imaattut oqaatigai:

”Suliami matumani siusinnerukkut allaffigeqatigiittarnermut uiggiullugu suliami oqaaseqaatima assilinera ilanngullugu nassiuppara.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfik qinnuigaara pingaartumik malugeqqullugu isumaqarama pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 3-p, 2. maj 1996-imeersup piareersarlugu suliarineqarnerani suliat inatsiseqartitsinikkut pissutsit inatsimmi aalajangersakkap pineqartup susassaqarfiata avataaniittut aalajangersaaffigigai, taamaattumillu eqqartuussisarneq pillugu inatsisip aamma ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat akiliisitsiniartartup sulineranik aalajangersaaviginninnerannut assortuuttuulluni.

Tamatumunnga atatillugu Inatsisartut Naalakkersuisullu pissutsit taamaanneranik nalunaarfigaakka, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.”

Taama pissuteqartumik Akileraartarnermi Pisortaqarfiup Ombudsmandi nalunaarfigissavaa pisortaqarfik Ombudsmandip paasinninneranut isumaqataanngitsoq, tamatumunngalu atatillugu Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup inatsisileriffianit nassuiaammut 30. november 1995-imeersumut ilanngunneqartumut innersuussissalluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup nassuiaataa ima oqaasertaqarpoq:

”Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu NASSUIAAT.

1. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanit siornatigut allakkatigut 1. december 1994-imeersutigut apeqqutilliissuteqarneq pissutigalugu Inatsiseqartitsinermut ministereqarfik nalunaaruteqarsimavoq ministereqarfiup paasinninnera malillugu namminersornerulernissamik aaqqiissut malillugu akornutissaqartinneqanngitsoq, Inatsisartut inatsisaatigut – suliassaqarfiusup namminersornerulernermik inatsit naapertorlugu Namminersornerullutik Oqartussat ataaniittup iluani – atortussatigut aaqqiissuteqarnerup ilaatut aalajangersarneqarpat, pisortat pisassarisaannik akiliisitsiniarneq Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqartoq kalaallit eqqartuussisarnermik inatsisaanni malittarisassat malillugit akissarsiani unerartitsinikkut pisarpat.

Kingorna Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup oqarasuaatikkut uppernarsarpaa tamanna aamma Inatsisartut peqqussutaannut atuuttuusoq.

2. Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup nalinginnaasumik isumarivaa Namminersornerullutik Oqartussat suliassaqarfiusuni, tamatumani Namminersornerullutik Oqartussat inatsisiliortussaatitaappata (namminersornerulernermik inatsimmi § 4, imm. 1) imaluunniit maleruaqqusassanik aalajangersaasussaatitaappata (namminersornerulernermik inatsimmi § 5, imm. 1), pineqaatissiinermut aalajangersakkanik aalajangersakkanillu eqqartuussisaatsitut pissusilinnik, atortussatigut aaqqiissuteqarnerup ilaatut pisariaqartinneqartunik aalajangersaasinnaasut, suliassaqarfiit pinerluttulerinermik inatsisit/pinerluttunik eqqartuussivik eqqartuussisarnerlu naalagaaffiup oqartussaasuisa ataaniikkaluarpataluunnit.

Taamaalilluni Qallunaat Nunaannut aamma Kalaallit Nunaanni qangaaniilli ileqquuvoq immikkut ittunik inatsisiliorneq (Namminersornerullutik Oqartussani inatsisiliorneq) malittarisassanik, pillaanermut inatsisiseqartitsinertut (pinerluttulerinermik inatsiseqartitsinertut) imaluunniit eqqartuussisaaseqarnertut pissusilinnik, naleqquttumik annertussusilinnik imaqartartoq.

Pingaartumik malittarisassat arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnermut inatsiseqartitsinertut pissusillit pillugit taaneqarsinnaavoq Qallunaat Nunaanni pisortat pisassarisaannut pinngitsaaliinikkut naammassisitsinissamut tunngaviusoq (pigisanik qularnaveeqqusiussisinnaatitaaneq) pillugu malittarisassat – eqqartuussummik imaluunniit isumaqatigiissummik peqarnani pigisanik qularnaveeqqusiussineq arsaarinnissuteqarnerlu pillugit immikkut inatsisip saniatigut, tak. inatsimmik nalunaarut nr. 774, 18. november 1986-imeersoq – immikkut inatsiseqartitsinermi annertuumik nassaassaasut, aammalu akissarsiani unerartitsinermut malittarisassat Qallunaat Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip avataaniinnaq nassaassaasut.

Naak, assersuutigalugu inatsisilioriaatsimi mianerisassanut illersuutaasinnaagaluartoq, kalaallit eqqartuussisarnermik inatsisaanni piumasarisat, pinngitsaaliinikkut naammassisitsinermut tunngavissiisinnaasut, tamarmik taagorneqaraluartut imaluunniit qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 478, imm. 2, (pigisanik qularnaveeqqusiussisinnaatitaaneq pillugu) imaluunniit kalaallit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 15, imm. 2 (1), (suliassat, Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianit eqqar- tuuseqqaarfittut suliarineqartut) assigalugit Namminersornerullutik Oqartussat inatsisiliarisimasinnaasaannut innersuussinermik imaqaraluartut, Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup paasinninnera malillugu namminersornerulerneq pillugu inatsimmi aaqqiissuteqarnerup ilaatut oqaatigineqartumut namminersornerulernermik aaqqiissuteqarneq malillugu akornutissaqartinneqanngilaq.

3. Aammattaaq isumaqarnarpoq inatsisinik paasinninneq taanna – toqqartuunngitsumik – Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allannguutissanik inatsimmut nr. 684-imut 21. december 1982-imeersumut piareersaataasuni ersersinneqarsimasoq. Inatsisikkut tassuunakkut kalaallit akileraarutitigut piumasarisaannut pinngitsaaliinikkut naammassisitsinissamut tunngaviusoq atortuulersinneqarpoq, tak. kap. 7, § 1, imm. 2, nr. 3. Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini tamanna pillugu ima allassimasoqarpoq (tak. Folketingstidende, 1981-82, Tillæg A, sp. 699-700):

”Malittarisassaq tassunga assingusoq aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 19. maj 1979-imeersumi nassaassaavoq, siunnersuutigineqarporli matumani aamma ilanngunneqassasoq, tassami akiliisitsiniarnermut tunngaviusut assigiinngitsut tamarmik inatsimmi ataatsimi katersorsimanissaat atoruminarsaatitut isigineqartariaqarmat.” [Maani ersersitsineruvoq].

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq kalaallit eqqartuussisarnermik inatsisaannik allanngortitsineq taanna sioqqullugu ukiuni pingasuni Inatsisartut inatsi-

saatigut akileraarutitigut piumasarisanik pinngitsaaliinikkut naammassisitsinermut malittarisassanik aalajangersaasoqarnikuummat.

Inatsisikkut nr. 188-ikkut, 23. marts 1992-imeersukkut kalaallit akitsuutitigut piumasarisaannut pinngitsaaliinikkut naammassisitsinissamut tunngaviusut atortuulersinneqarput. Allannguut taanna pillugu inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini ima allassimasoqarpoq (tak. Folketingstidende 1991-92, Tillæg A, sp. 3897):

”Eqqartuussisarnermik inatsit atuuttoq naapertorlugu kalaallit taamatullu qallunaat akitsuutitigut piumasarisaannik pinngitsaaliinikkut imaannaq akiliisitsiniarsinnaatitsisoqarpoq.

Kisiannili kalaallit inatsiseqartitsinerat tunngavigalugu akitsuutitigut piumasarisanik akiliisitsiniarsinnaanissamut piumasarisat piunerannut eqqartuussummik pigisaqarnissaq ullumikkut pisariaqartinneqarpoq.

Periaaseq taanna kalaallit akitsuutigut piumasarisaannut taamaallaat atuuppoq, tassami kapitali 7, § 1, imm. 2, nr. 5-imi aalajangersagaq akitsuutinik akileeqqusissutit, Qallunaat Nunaanni pinngitsaaliinikkut naammassisinniarneqarsinnaasut, pingitsaaliinikkut naammassisinniarnissaannut tunngavissiimmat.

Tamanna tunuliaqutaralugu aammattaaq kalaallit akitsuutaasa pinngitsaaliinikkut imaannaq naammassisinniarnissaannut tunngavissamik pilersitsinissaq siunnersuutigineqarpoq.”

Inatsisissamut piareersaataasut taaneqartut kingulliit pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniarnissamut tunngaviusup taamaallaat naalagaaffiup inatsisaatigut aalajangersarneqarsinnaaneranik tunngaveqarnermik tunaartaqartutut isumaqarfigineqarsinnaanngivippoq.

4. Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut, maannakkut Kalaallit Nunaanni Inatsisartuni suliarineqartoq/oqaluuserineqartoq, pillugu Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup saqqummiussisoqannginnerani aalajangersakkat siunnersuutigineqartut misissornissaannut periarfissaqarsimavoq.

Saqqummiussinnginnermi Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut oqarasuaatikkut nalunaarutigineqartutut aalajangersakkanik siunnersuutigineqartunik akuersissutiginninneq Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup naliliinera malillugu Namminersornerullutik Oqartussat pisinnaatinneqarnerinik unioqqutitsinermik nassataqartussaanngilaq. Taamaalilluni siunnersuut Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup paasinninnera mallillugu Namminersornerullutik Oqartussat aalajangersakkat pillugit isummat, atortussatigut aaqqiissuteqarnerup ilaatut pisariaqartuusut siuliini immikk. 2-mi allaaserineqartut malillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaatitaanerannut killissarititaasut iluanniippoq.”

(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Akileraartarnermi Pisortaqarfik 12. februar 2002-mi akissuteqarfigaara, akissutima nuutinnera Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiullugu:

”Inatsisartut inatsisaanni § 3-mut piareersaataasut, pissutsinik malittarisassiuunnissaat ilaatigut Inatsisartut inatsisaata suliassaqarfiunerata avataanniittunik ilaatigullu eqqartuussisarneq pillugu inatsimmut aammalu ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviusunut akerliusunik malittarisassiuussinerat pillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginninnissamut tunngavissaqartitsininnut pisortaqarfiup oqaaseqaataanik 12. november 2001-imi tigusaqarpunga.

Pisortaqarfik paasinninninnut isumaqataanngilaq, tamatumunngalu atatillugu Inatsiseqartitsinermut ministereqarfimmit allakkiaq 30. november 1995-imeersoq innersuussutigalugu.

Oqaatigaara pisortaqarfiup paasinninnerata suliap suliareqqilernissaanut tunngavissinngikkaanga.

Inatsiseqartitsinermut ministereqarfiup oqaaseqaataa, pisortaqarfimmit innersuussutigineqartoq, taamaallaat Namminersornerullutik Oqartussat piumasanik qanoq annertutigisumik pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartarneq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaanerannik isummerfiginnippoq, kalaallillu ingerlatsinermi oqartussaasut ingerlatsinertik aqqutigalugu akiitsunik naafferartumik akilersuinermik akuerinnissinnaanerat pinnagu, tamannalu "akiliisitsiniartarnermut inatsiseqartitsineq" pillugu apeqqummut tunngasuunngilaq.

Tassalu tunngavigisat oqaaseqaatinni 2. oktober 2001-imeersumi nassuiaaateqarfigisimasakka pissutigalugit suli isumaqartuarpunga kommunit Inatsisartut inatsisaanni § 3-mi akiitsunik naafferartumik akilersuinissamik akuersissuteqarnissaminnut immikkut tunngavissaqanngitsut.

Aalajangersakkap piareersarneqarnerani suliaasimasut taamaalillutik akiitsunut naafferartumik akilersuummik, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat akissarsiat ilaannit pinngitsaaliinikkut unerartitsinissamik periarfissiinerannit annertunerusumik annertussusilimmik, akiliinissaq pillugu aalajangiinissamut imminerminni tunngaviusinnaanngillat."

Tamatumunnga peqatigitillugu K Kommuni inassuteqaateqarnernik, ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarutinni qupperneq 127-imi atuarneqarsinnaasumik, eqqaasitsissuteqarfigaara.

Akileraartarnermi Pisortaqarfik 23. maj 2002-mi akissuteqarfigaara, akissutima nuutinnera Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiullugu:

"15. februar 2002-mi pisortaqarfimmut allappunga suli isumaqartuarlunga kommunit Inatsisartut inatsisaanni § 3-mi akiitsunik naafferartumik akilersuinissamik akuersissuteqarnissaminnut immikkut tunngavissaqanngitsut.

Tamatuma kingorna pisortaqarfimmit tusagaqanngilanga, taamaammallu, akiitsunik naafferartumik akilersuinissamik pisortat akuersissuteqarnerannut tunngasumik apeqqut uannut saqqummiuteqqinneqassagaluarpat, pisortat Inatsisartut inatsisaat innersuussutigalugu naafferartumik akilersuinissamik aalajangiisinnaanngitsut aallaavigissavara."

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup akissutaanik imaattumik 23. september 2002-mi tigusaqarpunga:

"Allakkiami 23. maj 2002-meersumi inatsisartut Ombudsmandiat ima erseqqissaavoq:

"Ulloq 15. februar 2002 pisortaqarfimmut allappunga suli isumaqarlunga kommunit inatsisartut inatsisaanni § 3-mi akiligassanut naafferartumik akilersuisitsinissamik akuersissuteqarnissaminnut nammineerlutik tunngavissaqanngitsut.

Tamatuma kingorna pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga, taamaattumillu akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaasa pisortanit akuerineqartarnerannut apeqqut uannut saqqummiunneqaqqissappat, naafferartumik akiliisitsisarneq pillugu

inatsisartut inatsisaat pineqartoq innersuussutigalugu pisortat aalajangiisannginnissaat aallaavigisariaqarakku.

Peqataanik allakkami immikkut ittumi Naalakkersuisut eqqaaseqqissimavakka ombudsmandip inatsisaani § 11 malillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqarninnut akissuteqaqqullugit.

Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaq allakkap uuma assilineranik tigusaqareerpoq."

Tamanna tunngavigalugu Akileraartarnermi Pisortaqarfiup Ombudsmandi nalunaarfigissavaa, Ombudsmandip allakkiaatigut 23. maj 2002-meersutigut allaffigeqatigiinneq unereersimasutut pisortaqafiup isumaqarfigimmagu, tassani ilaatigut Ombudsmandip erseqqissaatigimmagu:

'Tamatuma kingorna pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga, taamaattumillu akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaasa pisortanit akuerineqartarnerannut apeqqut uannut saqqummiunneqaqqissappat, naafferartumik akiliisitsisarneq pillugu inatsisartut inatsisaat

Pineqartoq innersuussutigalugu pisortat aalajangiisannginnissaat aallaavigisariaqarakku. "

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup oqaaseqatigiit - "naafferartumik akiliisitsisarneq pillugu inatsisartut inatsisaat pineqartoq innersuussutigalugu pisortat aalajangiisannginnissaat aallaavigisariagarakku" - paasisimanngilai, taamaalillunilu Ombudsmandi isumaqalersimalluni, akiligassat akilerneqarnissaat pillugu arsaarinnilluni akiliisitsiniartartup akiitsullillu akornanni nammineerlutik isumaqatigiissuteqameranni, Kalaallit Nunaanni inatsisitigut malittarisassat unioqqutinneqarsimassasut.

Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqamissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 2. maj 1996-imeersoq inatsisartunit akuersissutigineqarmat inatsisartut kissaatigisimammassuk akiitsullip sulisitsisuata nammineerluni isumaqatigiissut taamak ittoq ataqqisariaqaraa, Akileraartamermi Pisortaqarfiup misissornialerpaa periarfissaqamersoq Kalaallit Nunaanni inatsisitigut malittarisassani ilanngussinikkut akiitsullip nammineerluni neqerooruteqarneratigut akissarsiaminiit aningaasanik amerlanerusunik ilanngaasoqarneratigut akiitsuni akilersorsinnaanerai. Massakkummi Kalaallit Nunaanni inatsisitigut malittarisassani aalajangersagaqarpoq pinngitsaaliinikkut akissarsianit ilanngaasoqartarnissaa.

Tamanna periarfissaqassanngippat Akileraartarnermi Pisortaqarfiup eqqarsaatigilluarumaarpaa pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 3, 2. maj 1986-imeersumi § 3 allanngortinneqassanersoq imaluunniit atorunnaarsivinneqassanersoq.

Peqataanik Akileraartarnermi Pisortaqarfiup kommunit paasissutissiiffigiumaarpai Ombudsmandi isumaqartoq, akissarsianit ilanngaasarnikkut akiitsut naafferartumik akilersortinnissaasa akuersissuteqarfiginissaannut inatsisartut inatsisaanni § 3-mi kommunit nammineerlutik tunngavissaqanngimmata. Akiitsut akissarsianit ilanngaasarnikkut akilersomeqarnissaat pillugu nammineerluni akiitsulimmut isumaqatigiissutit Kalaallit Nunaanni inatsisitigut malittarisassatigut tunngavissaqartassapput kiisalu nammineerluni isumaqatigiissutaareersimasut ingerlaannaq allanngortittariaqarlutik, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni inatsisitigut malittarisassanut naapertuuttunngortillugit."

Akileraartarnermi Pisortaqarfik 9. oktober 2002-mi allaffigaara, allakkama nuutinneri Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiullugit:

”Pisortaqarfiup 19. september 2002-mi allagai tigusimavakka, tassani pisortaqarfiup nalunaarfigalunga Inatsisartut inatsisaanni § 3-mik paasinninnera aallaavigalugu akissarsianik ilanngaassisarnermi eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi 1/3-imik killerisaq sinnerlugu naafferartumik akilersuinissamut aalajangiisinnaanermut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi tunngavissaqarnissaq anguniarneqarniartoq, aammalu pisortaqarfiup tamanna ajornassappat, Inatsisartut inatsisaanni § 3-p atorunnaarsinneqarnissaa allanngortinnissaaluunniit sulissutiginiaraa.

Pisortaqarfiup aalajangersakkap atorunnaarsinneqarsinnaanerata allanngortinnissaataluunniit pisariaqarsinnaaneranik naliliinera taperserpara.

Pisortaqarfiullu akissutaata tunngavissaqalersippaanga, inatsisinik atuuttuusunik naliliininni makkua pineqarnerat oqaatigissallugu:

Tassalu isumaga malillugu siullermik pineqarpoq akiitsunik, eqqartuussineqariinngikkaluartoq kommunit pinngitsaaliinikkut akilersissinnaasaannik naafferartumik akilersuinissamik akuersisinnaaneq, isumaqatigiissuteqarsinnaanermik oqaatsimi pineqanngilluinnartoq.

Akiitsut taamaattut naafferartumik akilersornissaannut akuersissut tassaavoq ingerlatsinermi, innuttaasup pineqartup naafferartumik akilersuinissamik aaqqiinermik malinnitsillugu pinngitsaaliinikkut akiliisitsinnginnissamik, aalajangiineq.

Ingerlatsinermi ikiorsiutaasumik periarnermi nanertuutaasumik piumasaqaatip inatsisitigut tunngavissaqarnissamik naammassinnissimanissaq isumaqatigiissutitulli pingaarnertut annertutigisumik naammassisimasassaraa.

Tamanna isumaqarpoq piumasaqaatinik aalajangiisoqarsinnaanngitsoq eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu pinngitsaaliinikkut akiliisitsinermiit kommunit pitsaanerusumik inissillugit.

Aappassaanik pineqarpoq eqqartuussisarneq pillugu inatsit imaluunniit Inatsisartut inatsisaat naafferartumik akilersuinissamik aalajangiinissamut immikkut tunngavissiinngitsoq.

Inatsisini taakkunani marlunni inatsisini malittarisassat aamma oqartussaasut innuttaasunik matussutissiineq qanorlu akiliineq pillugit isumaqatigiissuteqarsinnaannerannut apeqqummik, sulisitsisup akissarsianik ilanngaassinikkut akiliinissamik akuersinninnisamut pisussaaffeqarnerata saniatigut, aalajangiisuunngillat.

Taamaasillunga naafferartumik akilersuinissamik aaqqiinermik aalajangiisoqarsinnaanersoq, imaluunniit ilanngaassinissamik aammalu qanoq akiliinissaq pillugu, Inatsisartut inatsisaata sulisitsisup pisussaaffiinik aalajangiinerup saniatigut, isumaqatigiissusiorneqarsinnaanersoq isummerfigisimanngilara.

Oqartussaasut naafferartumik aaqqiinermik aalajangiisinnaassuseqarnerat ilaatigut piumasaqaatinut pineqartunut tunngatillugu inatsisitigut tunngavissanit ilaatigullu ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi nalinginnaasunik periutsinit, tamatumani aamma naleqquttuutitsinermut assigiissitsinermullu periutsit ilanngullugit. aalajangersagaavoq.

Innuttaasunik ilanngaassinissamik aammalu akiliinissap qanoq ingerlanneqarnissaanik isumaqatigiissuteqarsinnaaneq aamma piumasaqaatinut pineqartunut inatsisitigut tunngavissaasunit aqunneqarput, tamatumalu saniatigut aamma aningaasaatit pigisallu nalillit pillugit inatsisini malittarisassani ilanngaassisarneq akiliinerlu pillugit malittarisassatigut.

Tassalu eqikkaallunga isumaqarpunga akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3-p, pissutsit inatsisip piareersarneqarnerani allaaserineqartut Naalakkersuisullu naatsorsuutigisaat pisortaqarfiup uannut akissummini kingullerpaami oqaatigisimasai malittarisassalersugarinngikkai.

Tamatuma kingorna Akileraartarnermi Pisortaqarfik qinnuigaara suliap ingerlateqqinneqarneranik ilisimatitsissuteqarfigeqqullunga.”

K Kommuni inassuteqaatinnut akissuteqaqqullugu ulloq 20. december 2002-mi eqqaasitsissuteqarfigeqqippara.

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 127, qupp. tull. ilanng.

04 – 4 Suliani tapiissuteqarnermut tunngasuni, qinnuteqareersimanissamik piumasaqaateqarfiunngitsuni, aalajangiinerit ilusissaannut piumasaqaatit. (J. nr. 11.24.20.0/144-98)

Inassuteqaatigisannut akissummik imaattumik K Kommunimit 13. maj 2002-mi tigusaqarpunga:

”Atuartut annernut tapisiat pillugit tunngavilersuutissiisalernissarput pillugu allagaqaatissinnut akissuteqaaterput.

Atuartunut angajoqqaanullu/pilersuisunullu allagaqaasiortarpugut aammalu inatsisit atuuttut kopivanik alanngussilluta allakkatigut agguaassisarpugut, (takukkit ilanngussat).

Taamaalilluta atuartut annerit tapisiaanut tunngasunik angajoqqaat/pilersuisut paasissutissinneqartarput. Tassanilu paasissutissiinermi eqqunngitsumik sullinneqarsorinermi maalaarfissat ilaallutik.”

Ulloq 29. maj 2002-mi kommunimut ima allappunga:

”Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 28. oktober 1982-imeersoq malillugu tapiissutit tunniunneqartarnerannik kommunip meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartunut taakkulu pilersuisuinut qanoq ilisimatitsisarnera pillugu kommunip uannut ilisimatitsissutaa 13. maj 2002-mi tiguara.

Kommunip akissutaata imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

Tapiissuteqartoqarnissaani ilaatigut isertitat qummut killissaannik Inatsisartut aalajangersagaat apeqquttaapput, tak. Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 2, ilaatigullu Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 3-mi piumasaqaataasunik atuartup eqqortitsinera apeqqutaalluni.

Kommunip angajoqqaanut allagaani assigiissaartunik oqaasertalersugaasuni isertitat qummut killissaattut aalajangersarneqarsimasut pillugit paasissutissat kisimik ilaapput.

Allakkalli taakku isertitat suut kommunimit tunngaviutinneqarnerat pillugu paasissutissanik imaqanngillat.

Aammattaaq allakkat assigiissaartunik oqaasertalersukkat taakku atuartut/angajoqqaat Inatsisartut peqqussutaanni § 3-mi piumasaqaatigineqartunik eqqortitsinngitsut, taamalu tapiiffigineqarneq ajortut eqqarsaatigalugit isumalinnik imaqanngillat.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22-mi aalajangersarneqarpoq aalajangiineq suliami illua’tungiusumut tapersiisuunngitsoq tunngavilersuummik ilaqartinneqassasoq.

Suliami illua’tungiusup tapersiisoqarsimanera pillugu apeqqummi pineqartup aalajangiineq taanna pillugu sunik ilimaginnissimanera aalajangiisuuvoq.

Paasinninnera malillugu kommunip ataatsimut isigaluni inatsisitigut tunngaviusumik aalajangiinermi tunngavigineqarsimasumik nassuiaanera naammanngilaq.

Taamaalilluni innuttaasut pineqartut malittarisassanik tapiissuteqartarnermi malinneqartunik atuarnissaannik innersuussineq kommunip tunngavilersuisussaatitaaneranik naammassinninnerunngilaq, suliami pineqartumi aalajangiinerup nassuiaammi taaneqartutut sooq imaqarnera innuttaasup malittarisassanit taakkunannga takusinnaanngippagu.

Atuartunut/pilersuisunut ataasiakkaanut eqqoqqissaartumik nassuiaat aalajangiinerup Namminersornerullutik Oqartussanut naammagittaalliuutigineqarnissaanik pineqartup isummerfiginninnissaanut aamma nalinginnaasumik tunngaviusussaavoq.

Taamaattumik inassuteqaatiga imaalillugu qalleqqippara, tassalu isumaqartunga kommunip atuartut taakkuluunniit pilersuisui tamaasa ataasiakkaarlugit allakkanik nassittariaqarai, allakkanilu taakkunani isertitat qummut killissaattut aalajangersarneqarsimasut malillugit isertitallu suut tunngavigalugit atuartoq tapiissutinik sunik pisinnaatitaanersoq nalunaarlugu, atuartullu tapiissutinik pisinnaatitaanngitsut eqqarsaatigalugit tapiissuteqartoqannginneranut pissutaasut erseqqissumik oqaatigalugit.

Tamatumunnga peqatigitillugu pineqartoq aamma tassaavoq naammagittaalliornissamut periarfissap atuartunut/pilersuisunut allakkani taakkunani namminerni oqaatigineqarnissaa, imaanngitsoq malittarisssat tamarmiusut aalajangiinermut tunngaviusut assilinerinik ilanngussilluni nassiussinikkut.

Tamanna naammagittaalliorsinnaatitaanerup innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnerannut immikkut qularnaveeqqutaaneranut, pineqartut pisariaqarneratut ilisimasariaqagaannut atatillugu isiginiarneqassaaq.

Taamaattumik innuttaasut aalajangiinernut atatillugu naammagittaalliuteqarnissamut periarfissaqarnerannik aalajangiinerup nalunaarutigineqarneranut atatillugu tamarmik immikkut ilisimatinneqartarnissaat pisariaqarpoq.

Aammattaaq isumaqarpunga KIIIP-ip kaajallaasitaliaa nr. 3/83 kommunip allakkaminut ilannguttariaqanngikkaa, tassami kaajallaasitaq tassaammat ingerlatsiviup iluani sulinermi maleruagassiaq, innuttaasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu aalajangersaasuunngitsoq.

Aammattaaq kaajallaasitaliaq taanna paasissutissanik kukkusunik imaqarpoq:

Tassani oqaatigineqarpoq naammagittaalliorfissaq tassaasoq ”Kultureqarnermut Atuartitsinermullu Qullersaqarfik”.

Ingerlatsivik taanna atorunnaarsinneqarsimavoq, KIIIP-imillu taarserneqarsimalluni.

Tamatuma saniatigut kaajallaasitaliamit erserpoq naammagittaalliuutit allakkatigoortillugit tunniunneqartassasut.

Piumasaqaatip taamaattup inatsisitigut tunngavissaqarnera takuneqarsinnaanngilaq.”

Suliassaq 26. september 2002-mi eqqaasitsissutigaara.

Kommunip akissutaanik, ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli isummerfigisimanngisannik, 7. oktober 2002-mi tigusaqarpunga.

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 146, qupp. tull. ilanng.

04-6 Inuussutissanik nakkutilliinermut atatillugu aalajangiinerup qanoq paasisariaqarnera. Immikkut akuersissuteqartarnermut inatsisitigut tunngavissaqarneq pillugu apeqqut. Nakkutilliinermut allaffissornikkut malittarisassanik naammaginartunik aalajangersaasussaatitaaneq. (J. nr. 11.52.10.1/066-00)

Oqaaseqaatinni isornartorsiuinerit saqqummiussakka pisortaqarfiup tungaanit akuersaarlugit qanoq iliuuseqarfiginiarneqarnerannik Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik 18. oktober 2001-imi allakkatigut nalunaaruteqarpoq. Ulloq 29. oktober 2001-imi allakkatigut pisortaqarfik nalunaarfigaara tamanna tusaatissatut tigugiga, tamatumunngalu peqatigitillugu pisortaqarfik qinnuigalugu inatsisitigut allaffissornermilu allannguutissatut eqqarsaatigineqartut naammassippata nalunaarfigeqqullunga.

Inuussutissalerineq pillugu nalunaarutip allannguutissaatut eqqarsaatigineqartunut qassiinut atatillugu tusarniaaneq, aamma nakkutilliinermi immersugassiap maalaaruteqarsinnaanermullu ilitsersuutip allannguutai pillugit paasissutissiissutit pisortaqarfiup 15. oktober 2002-mi e-mailikkut nassiuppai. Allakkatigut 18. oktober 2002-meersutigut nalunaarutigaara pisortaqarfiup allannguutissatut eqqarsaatigisaanut isummernissannut tunngavissaqanngitsunga, tamatumunngalu peqatigitillugu inatsisitigut allaffissornikkullu allannguutissatut eqqarsaatigineqartut naammassippata paasissutisseqqullunga pisortaqarfik qinnuigalugu.

Ukiumut 2001-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 172, qupp. tull. ilanng.

04-7 Akissarsiani inatsisinik unioqqutitsisumik unerartitsineq. (J. nr. 11.04.20.4/094-00)

Ulloq 14. januar 2002-mi K Kommunimut ima allappunga:

”31. maj 2001-imi inaarutaasumik allagaqarninnut atatillugu K Kommunimut imaattumik allagaqarpunga:

“Isumaqarpungalu akissarsianit unerartitsineq taanna inatsisinik unioqqutitsisuusoq, tamatumalu kingunerisaanik atuussinnaassuseqanngitsutut isigisariaqarluni. K Kommuni qinnuigaara kommuni tamatuma kingunerisaanik qanoq iliuuseqarniarnersoq nalunaarutigeqqullugu.”

Kingusinnerusukkut akiliisitsiniartartup akissarsianit unerartitsinermi periusaanut tunngasumik apeqqut pillugu Akileraartarnermi Pisortaqarfik allakkatigut attaveqarfigisarsimavara.

Taamatut allakkatigut attaveqarfigeqatigiittarneq maanna Akileraartarnermi Pisortaqarfiup 8. november 2001-imi allagaasigut naammassisimavoq. Akileraartarnermi Pisortaqarfiup allakkani naggasiullugu oqaatigaa imaattoq:

“Allaffissornermi periuseq suliamut tunngasunik inatsiseqartitsinermi malittarisassanut atuuttuusunut naleqqussarniarlugu, Akileraartarnermi Pisortaqarfiup, Om-

budsmandip oqaaseqaataa tunngavigalugu kommunini akiliisitsiniarnermut immikkoortortanut kommuninilu akiliisitsiniartartunut erseqqissaatiginiarpaa:

"Akiligassaqartup inatsisitigut illersugaanera immikkorluinnaq ittunik pisoqarsimatillugu aatsaat, suliami aalajangersimasumi pineqartumi naliliinikkut akiitsoqartuusumik akiliisitsiniarnermut aggersarneqarneranit allaanerusumik, naammaginartumik malinniarneqarsinnaavoq. Minnerpaamik piumasaasariaqarpoq akiitsoqartup akerliliissuteqarsinnaanerminut periarfissaqarneranik ilisimatinnissaa, aammalu arsaarinninnermut atatillugu innersuussisinnaassuseqarneranik.

Akiliisitsiniartartoq pigisat tungaasigut eqqortumik illersorneqarsinnaasumillu aalajangiinissamut tunngavissaasunik paasissutissanik naammattunik pigisaqassasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K Kommunip tamatuma kingorna 13. november 2001-imi imatut allaffigaanga:

"K Kommunip akiliisitsiniartarfiata ilisimatitsissutigissavaa suliaq Ombudsmandip inaarlugu suliarisimasaata inassuteqaataa tunngavigalugu akissarsianit unerartitsisimaneq piaartumik unitsissimammagu ulloq 24.11.2000, suliarlu unitsinneqarallarsimalluni Ombudsmandip suliamut tunngatillugu naammassinnilluni suliaqarnissaata tungaanut."

K Kommunip allagai imatut paasivakka, kommunip 24. november 2000-imi A-p akissarsiaanik unerartitsineq unitsissimagaa.

K Kommunilli allagaani takuneqarsinnaanngilaq, kommunip aningaasat, akissarsianit atuussinnaanngitsumik unerartitsinikkut kommunip ilanngaatigisimasai, utertissimanerai. Kommuni qinnuigaara aningaasat taakkua A-mut utertinneqarsimanersut paasisitsissutigeqqullugu."

K Kommuni allakkatigut 24. januar 2002-meersutigut ima akissuteqarpoq:

"Matumuunalu K Kommunip akiliisitsiniartarfianiit piumasaqaatissinnut imatut nalunaarutissaqarpoq.

Pineqartumut A-mut nammineq aningaasarsiaminik ilanngaatsissimanerminik saaffiginnissuteqarnikuunngimmat ilisimanngilarput ilumut unerartitsineq nassiunneqarmat aningaasarsiaanit ilanngaasoqarsimanersoq. Taamaattoqarsimappallu akiliisitsiniartarfik A-p aningaasarsiami allagartaa uppernarsaatitut nassarlugu aningaasarsiaanit ilanngaasoqarsimappat tunniunneqarnissaat isumaginissaanut piareersimavoq.

Taamatut naattumik paasititsillunga."

Matuma kingornagut 8. februar 2002-mi A-mut allappunga:

"31. maj 2001-imi oqaaseqaammut malitseqartitsinertut 24. januar 2002-mi allakkat assilineri ilanngunneqartut K Kommunimit tigusimavakka.

Allakkat imatut paasivakka, kommuni akissarsianik unerartitsisimappat kommunimut saaffiginnissinnaasutit. Kommunip akiliisitsiniartarfiata matuma kingorna aningaasat unerartinneqarsimasut tunniunniarpai.

Naammagittaalliuutit aallaavigalugu matuma kingorna allamik iliuuseqaqqissanngilanga."

Ukiumut 2001-mut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 187, qupp. tull. ilanng.

16 – 1 Nunagisaq qimannagu ilinniartitsisunngorniarfimmi ilinniartunngornissamut atugassarititaasunik inatsisinik unioqqutitsisunik aalajangersaasimaneq pillugu apeqqut. Ilinniartitaanissamik qinnuteqaateqartunut Namminersornerullutik Oqartussat pisussaaffii. (Maanna J. nr. 11.03.75.01/072-99 siornatigut J. nr. 11.16.20.0/072-99)

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu nalunaaruteqarninnut akissummik imaattumik Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup 20. januar 2002-mi nassippaanga:

”Pisortaqarfiup Ombudsmandip aalajangigaa Ilinniarfissuarmut nassiuppaa, pisortani suliat ingerlanneqartarnerat pillugu inatsisip eqqumaffigineqarnissaanik qinnuiginnilluni.

Pisortaqarfik meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 2-kkut, 31. maj 2001-imeersukkut erseqqissaatigaa, ilinniartitsisussatut ilinniarnissamut siammartitamut tiguneqarnissamut piumasaqaataasoq qinnuteqartup ilinniarnermi nalaani timelæreritut atorfeqarnissani qularnaarsimassagaa.

Pisortaqarfik ilinniarnermi sulinermillu misiliinermi ilitsersuineq pillugu malittarisassiornissani pilersaarutiginngilaa. Pisortaqarfik isumaqarpoq ilinniarnermut sulinermillu misiliineq pillugu aalajangersakkami ilinniarnerup nalaani ilitsersuineq ilaasoq, ilinniarnerup aallartinnginnerani ilitsersuineq ingerlanneqartartoq ilaanani. Ilinniartut ilinniarnerminnik aallartitsinnginnerminni ilitsersorneqarnissaat Kalaallit Nunaanni suliffissarsiuussisarneq il.il. pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 16. december 1988-imeersumi § 9, imm. 2 naapertorlugu kommunip pisussaaffigaa.

Pisortaqarfiup Ombudsmandip oqaaseqaatai tusaatissatut tigummagit, Pisortaqarfik suliami annertunerusumik iliuuseqarnianngilaq.”

Pisortaqarfik 29. maj 2002-mi akissuteqarfigaara:

”Pisortaqarfiup akissutaa imatut paasivara A-p naammagittaalliuutaanik suliarinninnut atatatillugu suliamik paasinninnerup oqaatigisama malinneqarnissaa pisortaqarfiup isumaginiaraa, tulliuttuni taaneqartut eqqaassanngikkaanni.

Taamaalilluni pisortaqarfik isumaqarpoq ilinniagaqarniartut ilinniakkaminnik aallartitsisinnaanissaat qulakkeerniarlugu ilinniarneq sulinermillu misiliineq pillugit immikkut malittarisassanik aalajangersaanissamut tunngavissaqanngitsoq. Taamatut paasinninnini tunngavilersorlugu pisortaqarfik oqarpoq timelærerinik atorfinitsitsinissamik qinnuteqaatinut atatillugu ilitsersuisussaatitaaneq kommuniniittoq, kiisalu ilinniarneq sulinermillu misiliineq pillugit ilitsersuineq taamaallaat ilinniagaqartunut ilinniarnerminnik aallartitsereersimasunut sammitinneqartoq.

Timelæreritut atorfinnut qinnuteqaateqartut pisortaqarfiup oqaatigisaatut Inatsisartut peqqussutaanni § 5, tak. § 9, imm. 2 tunngavigalugu ilitsersornissaannut kommunit qularnaateqanngitsumik pisussaaffeqarnerannik pisortaqarfiup oqarnera isumaqatigaara.

Aammattaaq isumaqarpunga innuttaasunut kommunimi atorfinitsinneqarnissaminnik qinnuteqartunut erseqqissumik ilitsersuinissaminnut ikiuinissaminnullu kommunit pisussaaffeqartut, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7.

Ilinniartitsisunngornianik qitiunngitsumik ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqassagaanni timelæreritut atorfinitsitaaneq inatsisikkut piumasaqaatinngortinneqarsimammat Ilinniarfissuup innuttaasunut timelæreritut atorfinitsinneqarnissaminnik qinnuteqartunut ilitsersuinissamut ikiuunnissamullu pisussaaffeqarnerata meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaani §§ 22-mi ilinniarneq sulinermillu misiliineq pillugit ilitsersuisarnermut atajunnaarnissaa ilalersinnaavara. Taamaalillutik innuttaasut ilinniagaqalernissartik siunertaralugu timelæreritut atorfinitsinneqarnissamik qinnuteqartut ilinniagaqartutut isigineqarunnaarput.

Kisianni tamanna Namminersornerullutik Oqartussani oqartussaasut ilitsersuinissamut pisussaaffeqassannginnerattut isigineqassanngilaq.

Ilinniarfissuup ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermut akisussaasuunera kiisalu ilinniagaqalernissaq siunertaralugu timerlæreritut atorfinnut qinnuteqartut atorfinitsinneqannginnissaannik kommunit aalajangiinerisa pisortaqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaanerat isiginiarlugit, isumaqarpunga matumani oqartussaasut taakku suliassaqarfiisa iluini apeqqutit pineqartut, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7.

Taamaalilluni pineqartoq tassaasussaavoq innuttaasunut ilinniagaqalernissaq siunertaralugu timelæreritut atorfinitsinneqarnissamik qinnuteqaatiminnik kommuninit itigartinneqarnerminnut atatillugu oqartussaasunut taakkununnga saaffiginnittunut Ilinniarfissuup pisortaqarfiullu ilitsersuinissaminnut pisussaaffeqarnerat.

Ilitsersuisussaatitaanermi tassani Naalakkersuisunut naammagittaalliornissamut periarfissaqarnermik ilitsersuineq erseqqissumik ilaasussaavoq, tak. kulturikkut atuartitsinikkullu ingerlatanik aqutsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 64, kommuni nammineq taamatut ilitsersuisimanngippat, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 25.

Aammattaaq ilinniagaqarlernissaq siunertaralugu timelæreritut atorfinitsinneqarnissamik innuttaasut qinnuteqarnerinut atatillugu kiisalu qinnuteqaatit taamaattut kommunimi suliarineqarnerannut atatillugu innuttaasut peqataatinneqarnerannut atatillugu pisariaqarnera naapertorlugu ilitsersuisoqartariaqartassaaq ikiuisoqartariaqartassallunilu.

Tamanna apeqqutaatinnagu aamma suli isumaqarpunga meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22-p piareersarneqarnerani suliaq aqqutigalugit ilinniagaqartut inatsisitigut illersugaanerisa pitsaanerulersinneqarnissaat siunertaralugu ilinniarneq sulinermillu misiliineq pillugit ilitsersuisarnermi allaffissornikkut malittarisassat suliarineqarnissaat Inatsisartut immikkut pingaartissimammassuk tamatuma suliassaqarfinni suni ilinniagaqartut ilinniarnerminnik ingerlatsinermik nalaani inatsisitigut illersugaanissaannik immikkut pisariaqartitsisoqarnersoq isumaliutersuutigissallugu Naalakkersuisut pisussaaffeqarnerat nassataraa.

Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu § 22-p atuuffiata iluani ilinniarneq sulinermillu misiliineq pillugit allaffissornikkut naleqquttunik malittarisassaliornissaminnut pisussaaffeqarput.

Kiisalu suli isumaqarpunga kommunit timelærerinik atorfinitsitsinissaminnut pisinnaatitaanerisa ilinniartitsinermi tassani ilinniartussatut tiguneqarnissamut piumasaqaatinut ataqatigiissaarneqarsimannginnerat ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsineq pillugu malittarisassani amigaataasutut isigineqarsinnaasoq, tassami innuttaasut ilinniagaqarnissaq siunertaralugu timelæreritut atorfinitsinneqannginnissaannik kommunit ullumikkut (inatsisinik unioqqutitsinatik) aalajangiisinnaammata, ilinniakkap siunertaanut attuumassuteqanngitsumik tunngavilersuillutik.

Taamaattumik allakkanut ukununnga peqatigitillugu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 tunngavigalugu 18. december 2001-imi saaffiginnissutiga akeqqullugu Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut eqqaasippakka.

Allakkat uku kiisalu pisortaqarfiup akissutaata assilineri Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut aamma Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunut nassiuppakka."

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu naalakkersuisup 26. juni 2002-mi ima akissuteqarfigaanga:

"Ombudsmandip aalajangiinera pisortaqarfiup Naalakkersuisut sinnerlugit Ilinniarfissuarmut nassiussimavaa, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip eqqumaffigineqarnissaa qinnutigalugu.

Naalakkersuisut meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 2-kkut, 31. maj 2001-imeersukkut erseqqissaatigaat, ilinniartitsisussatut ilinniarnissamut siammartitamut ilinniartunngortitaanerup tunngavissarigaa, qinnuteqartup ilinniarnermi nalaani meeqqat atuarfianni timelæreritut atorfeqarnissani qularnaarsimassagaa.

Naalakkersuisut ilinniarnermut sulinermillu sungiusarnermut ilitsersuinissaq pillugu malittarisassiuussinissamik imaannaq siunertaqanngillat. Naalakkersuisut isumaqarput ilinniarnermut sulinermillu sungiusarnermut ilitsersuinissaq pillugu aalajangersakkap ilinniartitaanerup nalaani ilitsersuineq ilagigaa, ilitsersuineq ilinniartitaanerup aallartinnginnerani ingerlanneqartartoq pinnagu. Ilinniagaqarniartut ilinniagaqarnermik aallartitsinnginnerminni ilitsersorneqarnissaat kommunit pisussaaffigaat, suliffissarsiuussisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 16. december 1988-imeersumi § 9, imm. 2-p malitsigisaa.

Oqaaserisat Ombudsmandimit oqaaserineqartut Naalakkersuisut tusaatissatut tigummatigittaaq, Naalakkersuisut suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinniannggillat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ulloq 3. september 2002-mi pisortaqarfimmut allagaqarpunga:

"Naalakkersuisunut ilaasortap, oqartussaasut ilitsersuussinissamut pisussaaffeqarnerannut malittarisassat tunngavigisaannik naliliininnut Naalakkersuisut oqaaseqaataannik 26. juni 2002-mi nassippaanga.

29. maj 2002-mi pisortaqarfinnut allakkanni takuneqarsinnaasutut namminersornerusuni oqartussaasunik ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsinermut siammartitamut qinnuteqaateqartunik ilinniarneq siunertaralugu timelæreritut atorfinitsinneqarnissamik qinnuteqaateqarnermut atatillugu ilitsersuussinermut tapersersuinissamullu immikkut malittarisassanik aalajangersaaneqannginneranut oqaaseqaatissaqanngilanga.

Tamatumani pingaartissimavara timelæreritut, Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 31. maj 2001-imeersoq malillugu, atorfeqareernissaq ilinniartitsissunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermut tigutinnissamut piumasaqaataatitaanera.

Peqatigitillugulu Naalakkersuisut akissutaat imatut paasivara, namminersornerusuni oqartussaasut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7 malillugu ilitsersuussinissamut pisussaaffeqarsinnaanerat Naalakkersuisut tusaatissatut tigugaat.

Matumunnga peqatigitillugu eqqaasitsissutigaara 29. maj 2002-mi imatut allakkama:

"Kiisalu suli isumaqarpunga kommunit timelærerinik atorfinitsitsinissaminnut pisinnaatitaanerisa ilinniartitsinermi tassani ilinniartussatut tiguneqarnissamut piumasaqaatinut ataqatigiissaarneqarsimannginnerat ilinniartitsisunngornianik siammartitamik ilinniartitsineq pillugu malittarisassani amigaataasutut isigineqarsinnaasoq, tassami innuttaasut ilinniagaqarnissaq siunertaralugu timelæreritut atorfinitsinneqannginnissaannik kommunit ullumikkut (inatsisinik unioqqutitsinatik) aalajangiisinnaammata, ilinniakkap siunertaanut attuumassuteqanngitsumik tunngavilersuillutik."

Taamaattumik Naalakkersuisut qinnuigaakka, tamanna sumut tunngavissaqartitsilernersoq nalunaarfigeqqullunga.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Inatsisartut Ataatsimiititaliaat allakkat ukua assilinerannik nassippakka."

Allakkatigut 17. december 2002-meersutigut pisortaqarfik akissuteqarnissaanik eqqaasippara.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga.

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 212, qupp. tull. ilanng.

24-1 Isumaginninnikkut soraarnerusussutisianik naatsorsuinermut tunngaviusoq (J. nr. 11.73.20.0/062-99)

Kommuni 8. juli 2002-mi uannut ima allagaqarpoq:

"Ombudsmandip 7. november 2001-imi oqaaseqaatai aammalu 23.5.02-mi eqqaasitsissutaa innersuussutigalugit matumuuna nalunaarutigineqassaaq, kommunip utoqqalinersiallit tamaasa, 1.1.1997-ip kingornatigut utoqqalinersiaqalersimasut allaffiginiarai kommunimut saaffiginneqqullugit utoqqalinersiamik naatsorsoqqinneqarnissaat siunertaralugu, siusinnerusukkut naatsorsuinerit kukkuneqarsimasinnaammata."

Matuma kingornagut kommuni allakkatigut 29. juli 2002-meersutigut ima nalunaarfigaara:

"Kommunip soraarnerussutisianik 1. januar 1997-ip kingornatigut naatsorsorneqarsimasunik soraarnerussutisiallit tamaasa soraarnerussutisiamik naatsorsoqqinneqarnissaat siunertaralugu kommunimut saaffiginneqqullugit allaffiginiarlugit ilisimatitsissutaa 9. juli 2002-mi tiguara.

Tamatuma kingorna suliami allatigut iliuuseqaqqissanngilanga."

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 222, qupp. tull. ilanng.

28 – 1 Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliamik suliaqarnerminni sivisunaarsinerat. Akileraartarnermut Siunnersui-

soqatigiit sulianik suliaqarnerannut malittarisassaqarnissaq pillugu apeqqut. (J. nr. 11.28.10.1/092-00)

Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnit akissummik 30. januar 2002-meersumik imaattumik 4. februar 2002-mi tigusaqarpunga:

”Allakkatigut ulloq 17. december 2001-imeersutigut Ombudsmandip ilisimatitsissutigaa, Ombudmandi matuma kinguliani allassimasutut oqaaseqaateqarluni allakkiaanut Ombudsmandip ulloq 14. november 2001-imi assilineqarneratut tigusimasaminut, Nalaakkersuisunut ilaasortap Josef Motzfeldtip Inatsisartut Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaanut allakkiai marluk ilanngunneqarput.

"Skatterådip suliarinnittarnermini piffissamik agguaqatigiissillugu qaammatini aqqaneq-marlunnik atuisarnera sivisuutut isigaara.

Naammagittaalliortup Skatterådip aalajangiinerannik ataatsimik agguaqatigiissitsilluni qaammatini aqqaneq marlunni utaqqinissaa naammaginartuusoq Akileraartarnermi Pisortaqarfik sooq isumaqarnersoq paasissutissanit saqqummiunneqartunit takusinnaanngilara, pingaartumik eqqarsaatigaanni aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 59, imm. 1, tak. §§ 56 aamma 57, malillugu eqqartuussivikkoortumik misiliisitsisoqassappat Skatterådimut naammagittaalliornissamut periarfissap atuuttup marloriarluni atorneqarsimanissaa pinngitsoorani piumasaqaataasoq.

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq allakkatigut 6. maj 2001-imeersutigut qinnuigaa ilaatigut suliani akileraartarnermut tunngasuni eqqartuussisutigoortumik misiliisinnaanermut periarfissap allanngortinneqarnera naleqquttuussanersoq nalileqqullugu, kiisalu allannguut taanna immini piffissap Skatterådip sulianik suliarinneranni atorneqartartup naammaginartumik sivisussuseqarlersillugu sivikillineqarnissaanut naammannersoq, imaluunniit Skatterådi nukissanik amerlanerusunik atugassaqartinneqartariaqarnersut nalileqqullugu.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq apeqqummi qulaani taaneqartumi qanoq naliliinersoq paasissutissanit nassiunneqartunit takusinnaanngilara.

Kiisalu malugaara Akileraartarnermi Pisortaqarfik allakkamini 25. maj 2001-imeersuni imatut allattoq:

"… nunat tamat akileraartarneq pillugu inatsiseqartitsineranni aqutsinermi allaffissornikkut arlalinnik nammagittaalliortarfeqarnera takornartaanngitsoq, innuttaasullu naammagittaalliuutaa taakkunani isummerfigineqaqqaartussaasoq, suliap innutaasumit eqqartuussivimmut suliassanngortinneqannginnerani. Assersuutigalugu danskit akileraartarneq pillugu inatsiseqartitsineranni atuuppoq eqqartuussivikkoortumik misiliisitsisoqassappat aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumut qulliunerusumut innuttaasup naammagittaalliornissamut periarfissai, tassalu akileraartarnermi naammagittaalliuuteqartarfimmut aamma akileraartarneq pillugu nuna tamakkerlugu eqqartuussivimmut, tamakkiisumik atorneqarsimanissaat piumasaqaataavoq..."

(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Oqaaseqaatip qallunaat akileraartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi naammagittaalliortarneq aamma eqqartuussivikkoortumik misiliisitsineq pillugit malittarisassaanut atatillugu isiginiarnerani Akileraartarnermi Pisortaqarfiup oqaaseqaataa paasisinnaanngilara, malittarisassallu taakku imaattunik oqaasertaqarput, tak. Inatsit pillugu nalunaarut nr. 859, 13. septembar 2000-imeersoq (Skattestyrelsesloven), kapitali 3. Naammagittaalliortarneq aamma eqqartuussivikkoortumik misiliisitsineq. "

Tamanna tunngavigalugu Ombudmandi ilisimatinneqassaaq, suliassat tiguneqartut pillugit allakkiami tabeli 01 takuneqarsinnaasoq piffissami 01.01.1998-imiit –

07.11.2001-imut Skatterådip suliakkiissutit siullermik suliassatut 531-it tigusimagai aamma suliakkiissutit 51-it aappassaanik suliassatut. Sillimaffigalugu naammagittaalliortarnerup allanngunnginnissaa tamanna ima isumaqarpoq, akileraartartut Skatterådimut naammagittaalliortartut 90 procentiinit amerlanerusut Skatterådip siul-lermik suliarinninnermini aalajangiinera naammagittaalliutigisanngikkaat.

Piffissami tassani Skatterådip aalajangigai suliakkiissutini 51-iusuni aappassaanik suliarineqartut kinguneranik akileraartartut aqqanillit suliakkiissutitik eqqartuusivikkoortippaat. Suliakkiissutini aqqaniliusuni arfineq-marluk naammassineqareerput. Suliakkiissutini marluk akileraartartunit taamaatiinnarneqarput marlullu eqqartuussinertaqanngitsumik isumaqatigiissutigineqarlutik. Eqqartuussinerni tallimaasuni sisamani Naalakkersuisut pinngitsuutinneqarput, suliakkiissutit tallimaanni akileraartartoq ilaatigut taperserneqarpoq. Suliakkiissutini marlunni Naalakkersuisut Nunatta Eqqartuussiviani pinngitsuutinneqarfigisaanni tamatuma kingorna Østre Landsrettimut ingerlateqqinneqarput. Tamanna tunngavigalugu Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit isumaqarpugut, akileraartartunit naammagittaalliortoqartillugu ileqquusoq Skatterådimi marloriarluni suliarinnittarneq ajunngitsumik piviusumik ingerlasoq, tassami akileraartartut aqqaniliinnaat piffissami pineqartumi Skatterådip aappassaanerinermini aalajangigai eqqartuussivinnut ingerlateqqinneqarsimamma-ta.

Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit oqaatigissavarput, naalakkersuinikkut isummerfigineqartariaqartoq apeqqut tassaasoq piffissaq qanoq sivisutigisoq suliarinninnermut atorneqartartoq naammaginartuunersoq. Kisianni tamatumani ilisimaneqartariaqarpoq, naammagittaalliut qanorluunniit annikitsigisoq Skatterådip isummerfigisassaa, suliarinninnermut maleruagassat atuuttut pissutaallutik, suliaq qaammatit pingasut ingerlaneranni naammassineqarsinnaanavianngitsoq. Suliassat annertuut inuussutissarsiutilinnut ingerlatseqatigiiffinnullu tunngasut naammagittaalliuutaasartut tamarmiusuni amerliartorput. Suliakkiissutini tamakkunani nalinginnaasumik pisariaqartarpoq naatsorsuuserinermi tunngaviusunik pappiaqqanik allanillu pappiaqqanik paasissutissanik piniartarneq misissuisarnerlu. Tamanna tunngavigalugu Akileraartarnermi Pisortaqarfimmiit isumaqarpugut agguaqatigiissitsilluni qaammatini aqqaneq-marlunni piffissaq suliarinninnermut atorneqartartoq naammaginartuusoq.

Ombudsmandimut ilisimatitsissutitut paasissutissiissutigissavarput, Skatteministeri-ap oktober 2001-imi saqqummiussaani, naammagittaalliortut aamma eqqartuussivikkoortitsinerit nalunaarsorneqarneranni takuneqarsinnaasoq skatteankenævnit (danskit akileraartartut naammagittaalliortarfiat) piffissaq suliarinninnerminnut atortagaat ukioq 2000-imi imatut isikkoqartoq:

Naammagittaalliortut 18,3 procentii qaammatit pingasut ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 54,3 procentii qaammatit arfinillit ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 72,5 procentii qaammatit qulingiluat ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 80,2 procentii qaammatit aqqaneq-marluk ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut sinneri 19,8 procentit qaammatit aqqaneq-marluk sinnerlugit ingerlaneranni suliarineqartarput.

Landsskatterettimut naammagittaalliortartut pineqartillugit piffissaq suliarinninnermut atorneqartartoq imatut isikkoqarpoq:

Naammagittaalliortut 15 procentii qaammatit pingasut ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 34 procentii qaammatit arfinillit ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 53 procentii qaammatit qulingiluat ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 68 procentii qaammatit aqqaneq-marluk ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 78 procentii qaammatit 15-nit ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 86 procentii qaammatit 18-nit ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 90 procentii qaammatit 21-it ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut 93 procentii qaammatit 24-it ingerlaneranni suliarineqartarput.

Naammagittaalliortut sinneri 7 procentit qaammatit 24-it sinnerlugit ingerlaneranni suliarineqartarput.

Suliakkiissutit eqqartuussivikkoortitat pineqartillugit 2000-imi piffissaq suliarinninnermut atorneqartartoq imatut isikkoqarpoq:

Landrettip suliarinninnerminnut piffissaq atortagaat qaammatinik 25-inik sivisussuseqarpoq.

Højesterettip suliarinninnerminut piffissaq atortagaa qaammatinik 18-inik sivisussuseqarpoq.

Akileraartarnermi pissutsit assigiinngissusaat mianerilluinnarlugit Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit isumaqarpugut nunatsinni agguaqatigiissitsilluni piffissaq suliarinninnermut atorneqartartoq Danmarkimiit allaanerungaanngitsoq. Nalunaarsuinermi takuneqarsinnaanngilaq Danmarkimi naammagittaalliortartut qanoq amerlatigisut "suliarinnittussamut tullermut" ingerlaannartarneq atortartigineraat, kisianni advokat … Kammeradvokatimi sulisup, akileraartarnermut tunngasunik eqqartuussivikkoortitsisoqartillugu tamanik suliarinnittartup, telefonikkut paasissutissiissutigaa taakku ukiumut ikittuararsuusut. Suliakkiissutinut tamakkununnga eqqartuussivinni agguaqatigiissitsilluni piffissaq suliarinninnermut atorneqartartoq malunnaatilimmik sivisuneruvoq, suliakkiissutit eqqartuussivikkut saqqummiussinermi qulaajarneqarsimanngimmata piareersarneqaratillu, suliakkiissutit Landsskatterettimi suliarineqarsimasutuulli.

Ombudsmandip oqaatigisaanut, Ombudsmandip paasissutissanit nassiunneqartunit takusinnaanagu, qanoq ililluni Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup Josef Motzfeldtip Inatsisartut Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaanut apeqquteqaammini suliani akileraartarnermut tunngasuni eqqartuussisutigut suliakkiisinnaanermut periarfissap allanngortinneqarsinnaanerata naleqquttuussinnaaneranik nalileeqqusinera. Kiisalu allannguut taanna immini piffissap Skatterådip sulianik suliarinneranni atorneqartartup naammaginartumik sivisussuseqarlersillugu sivikillineqarnissaanut naammannersoq, imaluunniit Skatterådi sulisunik amerlanerusunik atugassaqartinneqartariaqarnersoq, tamakkununnga tunngatillugu Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit oqaatigineqassaaq Naalakkersuisunut Ilaasortap ulloq 12. novembari 2001-imi ataatsimiititaliamut allakkamini apeqqutit taakku akissuteqarfigereermagit, Naalakkersuisunummi ilaasortaq ilaatigut ima allappoq:

"Akileraartarnermut siunnersortinik marlunnik atorfinitsitsisoqareerneratigut uanga aamma Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit isumaqarpugut Skatterådip allattoqarfia maannakkut naleqquttunik amerlassusilinnik sulisoqalertoq naammagittaallitit il. il. tiguneqartut piffissami naammaginartumi suliarisinnaalerlugit."

Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit Naalakkersuisunut ilaasortap akissuteqaataa ima paasivarput, Naalakkersuisunut ilaasortaq isumaqartoq eqqartuussivikkoortitsil-

luni sulianut akileraartarnermut tunngasunik ingerlatitseqqittarnermi malittarisassat alanngortinneqarnissaat pisariaqanngitsutut isigigai, tamaatut allanngortitsinerup Skatterådip agguaqatigiisillugu suliakkiissutinik suliarinninnerminut piffissaq atortagaa malunnaatilimmik sunniuteqarfiginavianngimmagu. Tamatumunnga ilanngullugu eqqartuussivinni suliakkiissutinut taamak ittunut piffissaq suliakkiissutinik suliarinninnermut atorneqartartoq malunnaatilimmik sivisunerussammat suliakkiissutit Skatterådimi suliarineqaqqaarsimasut pineqartillugit.

Ombudsmandip oqaaseqaataanut Ombudsmandip paasisinnaannginnerarmagu Akileraartarnermi Pisortaqarfiup allakkamini 25. maj 2001-imeersutigut oqaaseqaataa danskit akileraartarneq pillugu inatsiseqartitsineranni atuuttoq assersuutigalugu, eqqartuussisutigut suliakkiissutinik ingerlatitseqqissinnaanermut piumasaqaataasoq inuuttaasut aalajangikkamut naammagittaalliorsinnaanermut allaffissornikkut periarfissat taamaasa atoreersimassagaat. Ombudsmandip oqaaseqaatini danskit akileraartarneq pillugu inatsiseqartitsineranni naammagittaalliorsinnaaneq aamma eqqartuussivikkut suliakkiissuteqarsinnaaneq pillugit malittarisassanut sanilliukkunigit, soorlu tamanna takuneqarsinnaasoq Skattestyrelseslovenimi kapitali 3-mi, Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit oqaaseqaatigissavarput Flemming Paludan il.il. "Skatteproces i Praksis"-imi Jurist- og Økonomforbund Forlagiatigut saqqummersinneqartumi allammat:

"Suliassat tamarmik akileraartarnermut tunngasut, eqqartuussivitsigut ingerlanniarneqartut, Landsskatterettimut suliakkiissutigineqaqqaartassapput, appeqqutit pineqarpata ilumut Landsskatterettip isummerfigisariaqagai. Suliaq Landsskatterettimit ilisimaneqassaaq tunuartinneqarsimassalluniluunniit. Suliakkiissutip Landsskatterettimut suliakkiissutigineqarneraniit qaammatit arfinillit sinnerlugit ingerlareersimappata, suli Landsskatteretten isummersimanngitsoq, taamaattoq suliakkiissut eqqartuussivikkoortinneqarsinnaavoq."

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup paasinninnera tunngavigalugu, pisortaqarfiup oqaaseqaataa danskit tammanna pillugu atuagassatigut saqqummiuttagaannut assortuutinngilluinnarpoq.

Ombudsmandip allakkamini erseqqissumik taanngilaa, sooq Ombudsmandip Akileraartarnermi Pisortaqarfiup oqaaseqaataa paasisinnannginnerlugu, kisianni paasinninnginnermut patsisaappat Akileraartarnermi Pisortaqarfiup "suliarinnittussamut tullermut" ingerlassinnaaneq taasimanngikkaa, tamatuma kingunerisaanik akileraartartup suliakkiissutini eqqartuussivinnut ingerlatitseqqissinnaanera, Landsskatterettimit suliakkiissut qaammatit arfinillit ingerlaneranni suliakkiissut isummerfigisimanngippat, Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit oqaatigineqassaaq, Akileraartarnermi Pisortaqarfiup allakkatigut 25. maji 2001-imi oqaaseqarnermigut, pisortaqarfiup ataatsimut oqaaseqaateqaataani Ombudsmandip 18. maaji 2001-imi allakkamini isummersorneranut, tamatumani Ombudmandi allappoq:

"Tunngaviusumik Inatsisip § 63, imm. 1. ima paasisariaqartoq inatsisiliortut ileqquusut imaluunnit pissusiusut malillugit toqqammavissaqartinnani aalajangersaasinnaanngitsoq inuttaasut piginnaatitaaffiannik killersuinissaminnut pisortat sullissinerannik eqqartuussiviit aqqutigalugit suliakkiissuteqarsinnaanerannik."

Allakkiami aamma tassani 25. maji 2001-imeersumi Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit sooq pisortaqarfimmi isumaqartoqarnersugut Inatsisartut akileraartarneq pillugu inatsisaanni § 59, imm. 1, Tunngaviusumik Inatsimmi § 63, imm. 1-imut assortuutinnginnersoq aammaluunniit Den Europæiske Menneskerettighedskonventionimi (Europamiut Inuit pisinnaatitaaffii pillugit aalajangersagaanni) qulequtaq 6, imm. 1-imut aamma sooq assortuutinnginnersoq. Ombudsmandip tamakku ajornartorsiutit Ombudsmandip allakkiamini 17. decembari 2001-imi taakkartunngimmagit Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit Ombudsmandi inussiarnersumik apererusupparput tamanna ima paasisariaqarnersoq, maannakkut Ombudsmandi isumaqataalersi-

manersoq, Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit imatut paasinninnermut Inatsisartut akileraartarneq pillugu inatsisaanni § 59, imm. 1, Tunngaviusumik Inatsimmi § 63, imm. 1-imut assortuutinngitsoq aammaluunniit Den Europæiske Menneskerettighedskonventionimi qulequtaq 6, imm. 1-imut aamma assortuutinngitsoq."

Ulloq 28. maj 2002-mi Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut allappunga:

"Suliaq massakkut uterfigaara, suliamilu tassani Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup piffissaq Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sulianik suliarinninnermut atortagaat pillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassuiaataanut isummernera pillugu allakkakka 17. december 2001-imeersut Akileraartarnermut Pisortaqarfiup allakkamigut 30. januar 2002-meersutigut akissuteqarfigai.

Pisortaqarfiup akissutaata kingulliup imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

Piffissamik Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sulianik suliarinninnerminnut atugaannik pisortaqarfiup misissueqqissaarnera:

Piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup agguaqatigiissillugu qaammatit 12-it tikillugit sivisussuseqarnerata piviusorsiortuuneranik Naalakkersuisut naliliinerat assortussallugu tunngavissaqanngilanga.

Tamatumunnga atatillugu paasivara Naalakkersuisut taamatut naliliinertik pingaartumik pisortaqarfiup amerlanerusunik sulisoqalersinneqarsimaneranik tunngaveqartikkaat.

Tamatumunngalu atatillugu paasivara Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliaannik pitsaanerusumik aqutsisariaqarneq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup pisortaqarfimmut erseqqissarsimagaa.

Naak qulaani taamatut oqaraluarlunga isumaqarpunga suliani suliarineqartartuni piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartup ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassani piffissaq akuerineqarsinnaasutut sivisussuseqartoq qaangersimaneraa misissueqqissaarnermit ingerlanneqartumit takuneqarsinnaanngitsoq. Tamanna naliliivigineqassappat suliat ataasiakkaat misissuinermi tunngavigineqarsimasut misissorneqarnissaat piumasaqaataavoq.

Taamaattumik oqaatigiinnartariaqarpara, pingaartumik naammagittaalliornerup oqartussaasumulluunniit taannaasumut suliassanngortitseqqinnerup immini akileraarusiussat akilernissaannut pisussaaffeqarnermik kinguartitsinermik nassataqartannginnera isiginiarlugu, suliani aalajangiisoqarnissaanik piffissami sivisunerusumi utaqqisariaqarnissaq akileraartartumut oqimaatsutut misigineqarsinnaasoq.

Aammattaaq isumaqarpunga Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata amerlanerusunik sulisoqalersinneqarnerinnaatigut ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi suliat pilertortumik eqaatsumillu suliarineqartarnissaannik tunngaviulluinnartoq Akileraarnermut Siunnersuisoqatigiit eqqortissinnaanngikkaat, naak tamanna soorunami aamma sunniuteqarsinnaagaluartoq.

Tamatumunnga atatillugu sulianik suliarinninnermi tunngaviit arlallit isumaga malillugu piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup sivikillisinneqarnissaa siunertaralugu kiisalu piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup innuttaasunut pisariaqanngitsumik nanertuutaasannginnissaa anguniarlugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit ilanngutissallugit pisussaaffigisaat tikkuassallugit pissutissaqarpunga:

Siullermik paasivara pisortaqarfiup allakkiamini 9. november 2001-imeersumi oqaatigigaa Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit ukiumut pingasoriarlutik ataatsimiittartut.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfimmut malugeqqullugu oqaatigaara oqaaseqaatinni 23. april 2001-imeersumi inassuteqaatiga aamma suliami 1998-imut nalunaarutinni suliaq 28-1-mi issuarneqartoq qalleqqissariga, tassalu suliat Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut saqqummiunneqartarnerannut atatillugu "suliat eqiterutiinnalernissaat" pinngitsoorniaarlugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit pisariaqarneratut amerlatigisoriarlutik ataatsimiittassasut.

Suli isumaqarpunga sulianik Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut saqqummiunneqarnissaminnut piareersimasunik peqarpat Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aamma taakku allattoqarfiat ukiumut pingasunit amerlanerusoriarluni ataatsimiigiaqqusinissamik pisariaqartitsineq naliliivigissallugu pisussaaffeqartut.

Tulliullugu isumaqarpunga tikkuartariaqarlugu aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 67 malillugu akileraarutit akilerneqarnissaasa kinguartinneqarnerannik Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit nalunaaruteqarsinnaasut, pissutsit immikkut ittut atuuppata.

Piffissaq sivisuginartoq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pissutsinik akileraartartup pilersitaanik tunngavilersorneqanngitsoq paasinninnera malillugu pissutsit atuuttut tunngavigalugit tassaasinnaavoq pissuseq immikkut ittoq, immini akileraarutit akilerneqarnissaasa kinguartinneqarnerannut tunngaviusinnaasoq.

Suliami allami akiliinissamik kinguartitsisarneq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusumik eqqartuinera pisortaqarfimmut oqaaseqaatinni 23. februar 2000-imeersumi aamma innersuussutigaara.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 malillugu ingerlatsinermi oqartussaasup oqartussaaffigisamini sulianik apeqqutit pillugit pisariaqarneratut ilitsersuisussaavoq.

Taamaattumik Akileraartarnermut Siunnersuisut suliamik suliarinninnerat sivitsuloorpat pissutsit qanoq innerat aalajangiisuutillugu akileraartartup akiliinissami kinguartinneqarnissaanik qinnuteqarnissamut periarfissaqarneranik Akileraartarnermut Siunnersoqatigiit imaluunniit Akileraartarnermut Pisortaqarfik namminneq suliniuteqarnermikkut ilitsersuisinnaapput.

Aammattaaq isumaqarpunga piffissami sivusuumi sulianik suliarinninnikkut pitsaanngequtaasut ilaatigut annikillisinneqarsinnaasut, Akileraartanermut Siunnersuisoqatigiit imalluunniit Akileraartarnermi Pisortaqarfiup suliap ingerlanera pillugu innuttaasumut ilitsersuinissamik pisussaaffimminnik eqqortitsinerisigut, tak. aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu ilitsersuusiaani imm. 205-207. Paasinninnera malillugu ilitsersuinissamik pisussaaffeqarnermi tassani suliami misissuinerit ataasiakkaat pillugit ilisimatitsissuteqarnissamik pisussaaffik aamma ilaavoq.

Kiisalu isumaqarpunga akileraartartut ataasiakkaat eqqarsaatigalugit suliap ilaani aalajangiisoqarsinnaanersoq isumaliutersuutigissallugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit pisussaaffeqartut. Taamaalilluni assersuutigalugu innuttaasoq taannaasoq ukiut akileraarfiusut assigiinngitsut arlallit pillugit naammagittaalliorsimappat Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit naammagittaalliuutit tamaasa immikkoortillugit sapinngisamik suliariniartariaqarpaat.

Ataatsimut eqikkaallunga isumaqarpunga Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinni piffissap suliat suliarineqarnerannut atorneqartartup sivikillisinneqarnissaanut kiisalu piffissap sivisuup suliat suliarineqarnerannut atorneqartarneratigut innuttaasunut pitsaanngequtit annikillisinneqarnissaannut suliniutit suut naleqquttuusinnaanerat ingerlaavartumik nalilersuiffigissallugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit pisortaqarfillu pisussaaffeqartut.

<u>Suliat eqqartuussivimmut suliassanngortinneqarnissaannut suliamik oqartussamut taannaasumut pinngitsoorani suliassanngortitseqqittarnermik piumasaqaat.</u>

Paasivara pisortaqarfik uannut akissuteqarnermini kingullermi oqartoq Naalakkersuisut isumaqartut innuttaasup suliamik eqqartuussisutigoortumik suliassanngortitsisinnaalinnginnerani Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut sulianik pingitsoorani suliassanngortitseqqittarnissamik inatsisikkut piumasaqaatip allanngortinneqarnissaanut tunngavissaqanngitsoq.

Paasissutissiissutigineqartut malillugit Naalakkersuisut pingaartillugu tunngaviginiagaat tassaavoq inatsimmik allanngortitsinerup piffissamut Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sulianik suliarinninnermut agguaqatigiissillugu atortagaannut sunniuteqannginnissaanik naatsorsuutiginninneq.

Tamanna pillugu oqaatigaara oqartussaasumut taannaasumut inatsisitigut aalajangersagaasumik suliassanngortitseqqittarneq pillugu malittarisassaq piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq kisiat eqqarsaatigalugu saqqummiutinnginnakku.

Pisortaqarfimmut allakkannit 18. maj 2001-imeersunit ersertutut eqqartuussivikkoortumik misiliisitsinissamut piumasaqaatitut suliamik oqartussaasumut taannaasumut pinngitsoorani suliassanngortitseqqittarnermi malittarisassaq pillugu isumaliutersuutinnut atatillugu inatsisitigut inarlitsaalineqarnissaq pillugu annertoorujussuarnik isumaliutersuuteqarsimavunga.

Suli isumaqarpunga malittarisassaq taanna innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnissaasa isiginiarneqarnerannik tunngavilersorneqarsinnaanngitsoq, tassami paasinninnera malillugit suliamik oqartussaasumut taannaasumut suliassanngortitseqqissinnaatitaanerup innuttaasoq eqqartuussivikkut misiliisitsinnaatitaanermit annikinneroqisumik illersormagu.

Siusinnerusukkut oqaatigisattut eqqartuussivikkut misiliisitsisinnaatitaaneq tassaavoq innuttaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliorneqarnerat, Inatsimmi Tunngaviusumi § 63-ip nassatarisaa.

Taamaattorli pisinnaatitaaffiup taassuma inatsisiliortunit killissarititaasut aalajangersimasut iluanni aalajangersaavigineqarsinnaanera nassuerutigisariaqarpara.

Taamaattumik isumaqanngilanga suliamik oqartussaasumut taannaasumut inatsisitigut aalajangersagaasumik suliassanngortitseqqittarnissamik piumasaqaatip Inatsimmut Tunngaviusumut assortuuttuuneranik oqarnissamut tunngavissaqartoq.

Kisianni manna malugeqqussaallugu pissutissaqarpunga, tassalu malittarisassat innuttaasup eqqartuussiviit qullersaata (højsterettip) aalajangersimasumik periaasia malillugu eqqartuussivikkut misiliisitsisinnaatitaaneranik (inaarutaasumik aalajangersaasitsinermik) mattussisut kinguarsaasulluunniit innuttaasut apeqqutinik inatsimmi aalajangersakkanut inaarutaasumik aalajangersaanermi innersuussutigineqartunik eqqartuussivikkut misiliisitsisinnaatitaanerat kisiat aalajangersaavigigaat.

Taamaalilluni paasinninnera malillugu tamatuma nassataraa aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 59, imm. 1 kommunimi akileraarusiisarnermi oqartussaasut aalajangiisussatut siullertut aalajangigaasa, imaluunniit Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit Inatsisartut inatsisaanni § 56 tunngavigalugu aalajangigaasa eqqartuussivinnut innuutaasumit suliassanngortinneqarnissaannut akornutaanngitsoq, innuttaasup atuuttussatut eqqartuussivimmut oqaatigippagu aalajangiinermi ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat malillugit annertuunik uparuagassaqartoq, assersuutigalugu suliamik suliarinninnerani peqataasinnaanngineq atuuppat, pissutsinut naapertuuttumik tunngaveqarneq sumiginnarneqarsimappat, naligiissitsinissamik tunngaviusoq sumiginnarneqarsimappat, pissaanermik atorneqarluisoqarsimappat, akileraartarnermi oqaartussaasup isiginiagassat inatsisinik unioqqutitsisut tunngaviginiarsimappagit, imaluunniit pissutsit allat akileraartarnermi oqartussaasut akileraartarneq pillugu inatsit malillugit aalajangiiniarnermi tunngavissaannut attuumassuteqanngitsut tunngavigineqarsimappata.

Kiisalu malugeqqullugu oqaatigaara suliamik oqartussaasumut taannaasumut pinngitsoorani suliassanngortitseqqinnissaq pillugu malittarisassap Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi artikel 6, imm. 1-imut assortuuttuuneranik naatsorsuutiginninnissannut tunngavissaarullunga isumaqartunga.

Taamaalilluni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Eqqartuussivik ”Ferazzinip Italia pillugu unnerluussutaani” 12. juli 2001-imi erseqqissumik aalajangiisoqarsimavoq, aalajangiinerlu taanna naqitanngorlugu saqqummersinneqartartumi ”EU-ret og Menneskeret”-imi nr. 6-imi januar 2002-meersumi naqinneqarsimavoq.

Tassani aalajangersarneqarpoq artikel 6, imm. 1 innuttaasunut atuuffigisamini suliani akileraartarnermut tunngasuni atorneqarsinnaanngitsoq.

Naggasiutaasumik oqaaseqaatikka.

Inatsisitigut tunngavik sulininnut atuuttoq malillugu aqutsisoqarfimmut peqqusissuteqarnissannut periarfissaqanngilanga.

Taamaattumik Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aamma Akileraartarnermi Pisortaqarfik peqqusinnaanngilakka ingerlatsinermi periaatsit allannguutaannik atulersitseqqullugit, taamatuttaarlu Naalakkersuisut inatsimmi allannguutissatut siunnersuutinik saqqummiusseqqullugit peqqusinnaanagit.

Piffissaq Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit atortagaat pillugu apeqqutit eqqarsaatigalugit tassani pineqartoq tassaavoq isumaqartunga ingerlatsinermi oqartussaasut ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat malillugit pisussaaffeqartut malittarisassat qulaani nassuiarsimassakka malissallugit, taamaattumillu malittarisassat taakku Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aamma Akileraartarnermi Pisortaqarfiup malissagaat naatsorsuutigaara.

Aningaasarsianit akileraartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqassaneranik apeqqut eqqarsaatigalugu apeqqut taanna massakkut apeqqutinngorpoq Inatsisartuni naalakkersuinikkut naliliinermik tunngaveqartussaq.

Ajornartorsiutit matumani pineqartut Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut aamma Naalakkersuisunut malugeqqullugit oqaatigigakkit tamanna tunngavigalugu suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat aamma Naalakkersuisut allakkat uku assilinerinik nassippakka.”

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 241, qupp. tull. ilanng.

28 – 2 Akileraarutit sinneqartoorutaannit, aappariit ataatsimut akileraarusikkat pisassaannit, pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarsinnaatitaanermik apeqqut. (Maanna J. nr. 11.10.42.10/065-00 siornatigut J. nr. 11.64.20.8/065-00)

Inassuteqaateqarnera pillugu K Kommuni 30. januar 2002-mi uannut ima allappoq:

”Kommunip Ombudsmandi taassumalu suliassaqarfiusumi inatsisitigut pissutsinik paasinninnera isumaqatiginngilaa, isumaqartuarlunili akileraarutit sippuutaat … pisassarigai, taamaattumik ilanngaassisimaneq atatiinnarneqarumaarpoq.

Massa suliat assigiilluinnartuunngikkaluartut kommunip paasinninnerivaa. Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviata suliami eqqartuussutaa ”…” kommunip suliami matumani isumaanik tapersiisoq.

Aammattaaq kommunip isumarivaa Ombudsmandi kommunip suliamik suliaqarneranik/sullissineranik isummerfiginnissinnaasoq, suliassaqarfiusumili inatsisitigut pissutsinik paasinarsisitsineq eqqartuussisunut atasariaqarluni.

Tamatumunnga atatillugu kommunip Akileraartarnermi Pisortaqarfiup ajornartorsiuteqarfiusup tutsuviginartumik – inatsisinut/eqqartuussinermut tunngasumik aalajangiiviginissaanik kissaateqarneq pillugu eqqarsaatersuutigisai tamakkiisumik tapersersinnaavai.

Ombudsmandip ”oqaaserisai allat” eqqarsaatigalugit kommunip matuma oqaatiginissaa pisariaqartuusoraa, akiliisitsiniartarfik ”akileraartarnermi oqartussatut pissusilersorsimanngitsoq/periaaseqarsimanngitsoq”, suliarli akileraarnermut tunngasoq misissorluaannarsimagaa, suliap pisariaqarneratut annertussusilimmik qulaajarneqarnissaa siunertaralugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit saaffiginnissummik imaattumik 23. februar 2002-mi tigusaqarsimavunga:

”Suliaq qulaani taaneqartoq pillugu Ombudsmandip oqaaseqaataa 7. januar 2002-meersoq Akileraartarnermi Pisortaqarfiup soqutiginnilluni atuarsimavaa, pisortaqarfiullu maluginiarpaa K Kommunip inatsisitigut tunngavissaqarnani akileraarutit sippuutaannit ilanngaassisimanera Ombudsmandip isornartorsiortariaqarsorigaa.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup tunngavissaasutigut nangaanartoqarsoraa Ombudsmandip taamatut oqaaseqaateqarnermigut ilumut aalajangermagu allaffissornermik aqutsisut qanoq iliorlutik ajornartorsiuteqarfiusumik inatsisinut tunngasumik aalajangersimasumik isummerfiginnissanersut. Ajornartorsiuteqarfiusoq inatsisinut tunngasoq, allaffissornermik aqutsinermi siornatigut isummerfigineqarsimanngitsoq pineqaraangat annerusumik tamanna atuuttarpoq, tamannalu Akileraartarnermi Pisortaqarfiup Ombudsmandimut pisortaqarfiup oqaaseqaataani 1. november 2001-imeersumi ilisimatitsissutigisimavaa. Tassalu tamannarpiaq tunuliaqutaralugu Akileraartarnermi Pisortaqarfik inassuteqaateqarsimavoq Ombudsmandi K Kommunimik eqqartuussisunut suliassanngortitsinermut atatillugu …-mut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussisitsinissamut periarfissat pillugit paasissutissiissasoq, taamaaliornikkut suliassaqarfiusumi aalajangiinermik tutsuviginartumik saqqummiussisoqarsinnaaqqullugu.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup aamma oqaatigissavaa ilanngaatip aalajangersimasup aningaasaqarnikkut piviusumik akisugutinnginneranik Ombudsmandip eqqarsaatersuutigisaanut pisortaqarfik isumaqataanngimmat, tassami pisortaqarfiup misilittagarimmagu akileraartartut, ilanngaammik aalajangersimasumik atuisut, akileraaruteqaataasussanit ilanngaammik 3.000 kr.-t aamma 5.000 kr.-t akornanniittumik agguaqatigiimmik ilanngaateqartarmata.

Kiisalu Ombudsmandi nalunaarfigineqassaaq Akileraartarnermi Pisortaqarfiup suli ataasiarluni isumaliutersuutigiumagaa suliassaqarfiusup inatsisiliorfigineqarnissaa ajornannginnersoq, matumunnga ilanngullugu aamma aappariit nangillutik ataatsimut akileraaruserneqartassanersut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkani 12. marts 2002-meersuni A, uannut naammagittaalliorsimasoq, nalunaarfigaara suliap eqqartuussisunut aalajangigassanngortinnissaa kissaatigiguniuk, imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussisitsinissaata Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuunermut siunnersuutiginissaa isumaliutersuutiginiariga.

Tamatumunnga peqatigitillugu Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut allappunga:

”Maluginiarpara pisortaqarfiup inatsisitigut pissusiusut iluarsiivigineqarnissaannut inatsisiliornikkut sulissutiginninnissaq isumaliutersuutigiumagaa.

Tamanna pissutigalugu pisortaqarfik qinnuigaara isumaliutersuutigisami kingunerinik paasissutisseqqullunga.

Matuma saniatigut pisortaqarfiup akissutaanut oqaaseqaatinik tunngavissaanerusunik qassiinik saqqummiussinissara pingaaruteqartuusoraara.

Siullermik eqqunngilaq pisortaqarfik oqarmat allaffissornikkut aqutsiviup qanoqiliorluni ajornartorsiuteqarfiusumut isummertussaanera ilumut aalajangiivigisimagiga.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 5 naapertorlugu nakkutigissavara ingerlatsiviit suliaminnik ingerlatsinerminni kukkunernut naammassinngitsuukkanulluunniit pisuunersut.

Inatsimmi taannaasumi § 9, imm. 2, naapertorlugu suliamik paasinninnera tamatigut saqqummiussinnaavara.

Taamaammat suliani suliarisanni aalajangiiviginninneq ajorpunga.

Suliani suliarisanni ingerlatsiviit maleruagassamik atuinerminni kukkusumik tunngaveqarsimanerannik naliliisarnera pissusissamisoorluinnartuulluni akuuvoq.

Taamatut naliliisimaguma, soorlumi suliami pineqartumi taamatut pisoqartoq, soorunalimi ima pisoqarsinnaasarpoq, suliaq tamanna najoqqutaralugu taamaallaat ataasiinnarmik aalajangersimasumik periaaseqarluni eqqortumik aalajangiivigineqarsinnaasoq.

Ingerlatsiviulli suliassaraa isummerfigissallugu ingerlatsiviup inatsisinik paasinninnera malikkumaneraa, tamatumalu kingornagut qanoq aalajangiisoqassasoq.

Aammattaaq kukkuneruvoq pisortaqarfiup nalilermagu tamanna Ombudsmandip misiliisinnaatitaanerani killiliinernik nassataqartussaasoq, suliassaqarfiusumut tunngasumik eqqartuussinermi apeqqummik aalajangersimasumik erseqqissumik aalajangeeriaaseqartoqanngitsoq.

Atorfinni nunap naalakkersorneqarnerani inatsiseqartitsinermi inatsisiliorsinnaatitaasut ataanniittumi inissisimanerma malitsigaa suliat suliassaasut, suliassaqarfiusumi eqqartuussinikkut aalajangiisoqarsinnaanera utaqqinagu, naliliiffigisariaqarikka.

Taamaalilluni Inatsisini Tunngaviusuni § 55-ikkut naatsorsuutigineqarsimanngilaq Ombudsmandip pisinnaatitaanera eqqartuussisut ingerlatsivinnik nakkutiginninnerannik killilerneqartussaasoq, tak. Inatsisini Tunngaviusuni § 63.

Paarlattuanilli ombudsmandeqarnermik, naalakkersuinermi inatsisitigut aalajangikkamik, eqqussinermi isumaasup ilagisimavaa Ombudsmandi ingerlatsiviup sulineranik eqqartuussiviit periaasiat assigalugu, allaat ilaatigut eqqartuussiviit periaasiannit annertunerusumik, naleqquttumik annertussusilimmik misilinneqartitsisinnaasussaasoq.

Ombudsmandip inatsisiliorsinnaatitaasut sinnerlugit suliaqarnerata, Inatsisini Tunngaviusuni § 3 naapertorlugu eqqartuussisutut piginnaaneqartitaanermit avissaartinneqarsimasup, nassataraa suliat eqqartuussisuni eqqartuussissutigineqarsimasut misilinnissaannut pisinnaatitaanngitsunga.

Kisiannili suliat eqqartuussisuni eqqartuussissutigineqarsimanngitsut suliarinissaannut pisinnaatitaaninni killeqartitsisoqanngilaq.

Tamatumunnga peqatigitillugu paasinninnera malillugu tassani pineqartoq tassaavoq Inatsisini Tunngaviusuni § 3-p nassatarigaa, ingerlatsiviup isummerfigisin-

naanngikkaa suliaq eqqartuussisuni imaluunniit Ombudsmandimi suliarineqartariaqarnersoq imaluunniit suliarineqartariaqannginnersoq.

Pissutsit imaannerat, uanga suliani qassiini paasinninninnik nalunaarutiginninnerma ilaatut innuttaasup suliap imminerminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussisuni misilinneqartitsisinnaanera ilalerumallugu oqaaseqaateqartunga, tamanna uanga nammineq imminut suliap suliarinissaanut pisinnaatitaanngitsutut isigininnut ersiutaanngilaq.

Paarlattuanilli tamanna ersiutaavoq isumaqartunga innuttaasup suliami aalajangersimasumi tassani eqqartuussisuni aalajangiineq iluaqutiginerpaassagaa, aammalu suliaq inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissap tungaatigut isigissagaanni periaasissaq taanna tulluunnerpaassasoq, imaluunniit ajornartorsiut inatsisilerinerup tungaatigut nalorninartoqarluinnartoq, eqqartuussisuni aalajangiivigineqarnissaa inatsisit naapertorlugit inissisimanerup aalajangersaaviginissaanut pingaaruteqarsinnaajumaartoq, tassani pineqarpoq.

Suliami matumani naliliisimavunga malittarisassat atuuttut K Kommunimit aalajangerneqarsimasutut ilanngaassinermut tunngavissiinngitsut.

Paasinninnera kommunip malikkumanngippagu matuma isumaliutersuutiginissaa pingaaruteqalersinnaavoq, inassutigisariaqarneriga innuttaasoq pineqartoq taanna piumasarisami eqqartuussisisutigut naammassisinniarnissaannut tassunga aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussisitsinissaanik akuerineqassasoq.

Kisiannili Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut saaffiginnissutiga matumunnga ersiutaanngilaq, suliap ajornartorsiummik inatsisilerinermut tunngasut malillugit nalorninarluinnartumik imaqarneranik naliliisunga.

Pisortaqarfimmulli saaffiginnissuteqarnera ersiutaavoq isumaqartunga inatsisitigut pissusiusut atuuttut (allallunniit) inatsisitigut maleruaqqusanngortittariaqarnersut isumaliutersuutigineqartariaqartoq.

Allakkat ukua assilinerannik K Kommuni nassippara."

Aammattaaq K Kommunimut 12. marts 2002-mi allappunga:

"Suliamik A-p akileraarutinit utertoorutissaanit ilanngaassisimanermut tunngasumik kommunip suliareqqiinissaanik inassuteqaateqarninnut kommunip akissutaa 5. februar 2002-mi tiguara.

Maluginiarpara kommunip aalajangiisimaneq aalajangiusimagaa, tassami kommunip suliami allami eqqartuussut Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianit eqqartuussutaasoq, kommunip paasinninnera malillugu A-mut tunngasumik aalajangiisimanerup aalajangiusimaannarnissaanut tunngavissiisoq, aalajangiisuutillugu pingaartimmagu.

Aalajangiisimanerup aalajangiusimaannarnissaanut kommunip tunngavilersuutaata suliamik paasinninnerma allanngortinnissaanut pissutissaqalersinngilaanga, taamaattumillu ullumi ulloq A-mut allappunga inassutigisariaqarnerlugu isumaliutersuutiginiariga pissutsit eqqartuussisuni misilinneqartinnissaat kissaatigippagu, kommuni imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussisunut suliassanngortissinnaagaa.

Aammattaaq kommuni eqqartuussisut tungaannut naleqqiussilluni uanga pisinnaatitaaninnik paasinninnerminik nalunaarutiginnippoq.

Paasinninneq taanna pissutissaqaranilu kukkuneruvoq. Tamatumunnga atatillugu allakkama, ilaatigut aamma apeqqut taanna pillugu Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut manna peqatigalugu nassiussimasama, assilineri ilanngullugit nassiunneqartut innersuussutigaakka.

Kommunip allakkani oqaaserisai kingulliit, tassalu akiliisitsiniartarfiup akileraartarnermi oqartussaasutut iliuuseqarsimanerarneqarneranut kommunip isumaqataannginnera pillugu, akiliisitsiniartarfik akileraartarnermi oqartussaasut pisinnaatitaaffigisaasa iluanni apeqqummut isummerfiginninnissaminik siunertaqarsimanngitsoq, tusaatissatut tiguara.

Kisiannili pissutsinik isornartorsiuinera aalajangiusimavara, tassami akiliisitsiniartarfiup A-mut allagai 7. april 2000-imeersut qularnaateqanngitsumik A-mik ima isumaqalersitsisinnaammata, tassalu akiliisitsiniartarfik apeqqummut akileraartarnermi oqartussaatitat pisinnaatitaaffigisaasa iluaniittumut isummerfiginnissimasoq."

A-p 3. april 2002-mi attaveqarfigaanga nalunaarfigalungalu suliap eqqartuussisunut aalajangigassanngortinnissaa kissaatigigini.

Allakkani 19. april 2002-meersuni Kalaallit Nunaata Eqqartuussivia siunnersuuteqarfigaara A matumunnga aningaasatigut piumasaqaataasunik naammassinnikkaluarpalluunniit A imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussisunut suliassanngortitsisinnaanerminik nalunaarfigineqassasoq.

Tamatumunnga atatillugu inassutigisaqarnera ima tunngavilersuuteqartippara:

"Kaammattuuteqarnera manna tunuliaqutaralugu isigineqassaaq, suliaq uanga isumaga malillugu tunngavissaasutut aalajangigaammat, aammattaarlu isumaga malillugu inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissap tungaatigut ugguuna A-mut pingaaruteqarluni, kommunip pinngitsaaliinikkut naammassisitsisimanera, tassami ilaanngaassisimaneq tassani pineqarmat, eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 7, § 22-mit illersugaanngitsup, eqqartuussivikkut misilitsinnissaanut periarfissaqarmat. "

Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviata allakkani 27. maj 2002-meersuni nalunaarfigaanga eqqartuussiviup A imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussisitsinissaanik nalunaarfigisimagaa, taassuma aningaasatigut piumasaqaataasunik naammassinninnera naammassinninnginneraluunniit apeqqutaatinnagu.

Allakkani 3. september aamma 19. november 2002-meersuni Akileraartarnermi Pisortaqarfik matumunnga akissuteqarnissaanik eqqaasippara, tassalu pisortaqarfiup tamatuma tungaatigut inatsisiliornissamut suliniuteqarnissaq isumaliutersuutiginiarneraa.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga.

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 260, qupp. tull. ilanng.

32-1 Isumaqatigiissutinik isumaqatigiinniuteqarnernut atatillugu suliamik suliaqarnermi sivisunaarsineq. (J. nr. 11.32.10.1/-052-01)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik 16. oktober 2002-mi ilisimatitsivoq pisortaqarfik qangangaatsianngortoq Isumaginninnermi Siunnersortinngorniat Ilinniarfianni ISI-mi atuartitsisutut atorfeqartitanut sulinerup sivisussusissaanik missingiummik nutaamik Aqutsinermut Pisortaqarfimmut nassiussisimasoq.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliami akissuteqarnissaata nukingisaarutiginissaanik isumaliutersuuteqarsimavoq, taamaattorli aamma Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup isumaliutersuutigisaanut pissutsit, isumaginninnermi siunnersortinngorniat ilinniarfiata 2003-p aallartinnerani inuussutissarsiutinut qaffasinnerusumik ilinniarfittut allanngortiternissaanut tunngasut ilaalersimapput. Allanngortiterinermut atatillugu atuartitsisunut atorfeqartitanut sulinerup sivisussusissaanik isumaqatigiissummik nutaarluinnaasumik, allanngortiterinermut naleqqussakkamik suliarinnittoqarumaarpoq.

Sulinerup sivisussusissaanik isumaqatigiissut nutaaq pineqarpat pisortaqarfiup uannut paasissutissiinissaa qinnutigaara.

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 267, qupp. tull. ilanng.

40 – 1 Attartortut kiassarnermut naatsorsuutinik nalunaarfiginissaannut attartortitsisup piffissaqartinneqarnera. (J. nr. 11.73.-31.70/36-99)

Allakkat nuutinnerinik Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut nassiussillunga Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfimmut 16. januar 2001-imi ima allagaqarpunga:

”Suliaq massakkut uterfigeqqippara, tamatumani pisortaqarfiup allakkani 27. april 2001-imeersuni nalunaarfigalunga kiassarnermut naatsorsuutinik attartortunut nassiussinissamut piffissarititaasup naatsorsorneqartarnera pillugu qallunaat malittarisassaasa assinginik Kalaallit Nunaannut atuuttoqannginnissaa Naalakkersuisut inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut pillugu oqaaseqaatitigut erseqqissarniaraat.

Piffissaliunneqartup piffissaq nassiussiviusoq aallarnerfigalugu naatsorsorneqartarnissaa Naalakkersuisut peqqussutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini taamaalillutik erseqqissarniarpaat.

Kingusinnerusukkut paasivara inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 31. maj 2001-imeersoq Inatsisartut akuersissutigisimagaat, Inatsisartullu peqqussutaanni § 23-mi akiliuteqaqqinnissaq utertoorutisinissarluunniit pillugu nalunaarutip nassiunneqartarneranik aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatinit ersertoq piffissaq nalunaarutip taassuma nassiunneqarfia piffissaliunneqartup naatsorsorneqarneranut aalajangiisuusoq.

Matuma kingorna paasinninnera imaappoq suliassaqarfimmi tassani inatsisitigut inissisimaneq naammattumik qulaajarneqarsimasoq, taamaattumillu suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Taamaattorli manna pisortaqarfimmut malugeqqullugu oqaatigissallugu pissutissaqarpunga, tassalu inissianik attartorneq pillugu peqqussummi piffissaliussamik naatsorsuisarneq pillugu malittarisassaq taanna apeqqutaatinnagu kiassarnermut naatsorsuutit pillugit nalunaarutip inissianik attartortunut piffissaagallartillugu nassiunneqarsimanerannik uppernarsaasiinissaq pisortat inissianik innersuussisarneq pillugu oqartussaasuiniimmat, matumani A/S Inissiaatileqatigiiffik INI ilanngullugu eqqarsaatigalugu."

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 279, qupp. tull. ilanng.

40 – 2 Pisortat inissiaataanni attartortittakkani inigisaq qimallugu nuunnermi attartortup aserfallatsaaliinissamut pisussaaffeqarnera pillugu malittarisassat qanoq paasineqarnissaat. (J. nr. 11.40.31.8/010-99)

Allakkat nuutinnerinik Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiussillunga Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfimmut 29. maj 2002-mi allappunga:

"7. december 2001-imi pisortaqarfimmut allappunga, pisortaqarfiup suliami akissutaa imatut paasillugu, pisortaqarfik inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 57, imm. 4 malillugu nutaamik nalunaarusiorniartoq, nalunaarummilu tassami ilaatigut malittarisassanik, attartortup anisertup naternik lakkerinermut aningaasartuutinik akiliisussaaneranut tunngasumik, aalajangersaaneqassalluni.

Tamatuma kingorna pisortaqarfimmit tusagaqanngilanga, taamatullu aamma nalullugu oqaatigineqartutut nalunaarusiortoqarsimanersoq.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfimmut malugeqquara, inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata oqaasertai malillugit, Inatsisartut Naalakkersuisut attartortup anisernermi nalinginnaasumik iluarsaassinissaa pillugu nalunaarusiortussaatikkaat.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigaara nalunaarutip saqqummiunneqarnissaa qaqugu ilimagineqarsinnaanersoq oqaatigeqqullugu.

Aammalu suliami siusinerusukkut oqaaseqaatinnut atatillugu oqaatigissavara, attartorneq pillugu peqqussut ilutsiminik iluseqartillugu, nalinginnaasumik iluarsaassinermut atatillugu naqqit lakkerneqassasut malittarisassaliortoqarsinnaanersoq suli nalorninaateqarmat.

Inatsisartut peqqussutaanni § 57, imm. 2, imatut oqaasertaqarpoq, "Natii nutaamik lakkersimasutut isikkoqassapput".

Taamatut oqaasertaqarnera uanga paasinninnera malillugu suliani ataasiakkaani naliliineqassalluni, nalinginnaasumik iluarsaassinermut atatillugu nutaamik lakkerineq atttartortup anisertuusup pisussaaffigisaa peqqussummi § 58 malillugu, ingerlaannartumik pisinnaanani, nutsernermili naqqit qanoq innerannik naliliineq aallaaviusariaqarluni.

Attartortitsisup naqqit qanoq innerat naliliiffiginagu nutaamik lakkernissaat tamatigut pisaartussatut kissaatigippagu, uanga isumaga malillugu, attartortup anisertup aningaasartuutinik piumasaqarfigineqarsinnaanera nalorninarpoq.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Inatsisartut Ataatsimiititaliaannut Naalakkersuisullu Allattoqarfiannut allakkat ukua assilineri nassiuppakka."

Pisortaqarfiup allakkani 16. juli 2002-meersuni akissuteqarfigaanga nalunaarutissap ukiup naannginnerani suliarineqarnissaa ilimagineqarsinnaasoq.

Allakkat nuutinnerinik Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut aamma Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfimmut nassiussillunga A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut 19. august 2002-mi allappunga:

"Suliaq inassuteqaatinnut Inissiaatileqatigiiffiup allakkatigut 22. marts 2001-imeersutigut akissuteqarfigisaa massakkut uterfigaara.

Soorlu Inissiaatileqatigiiffiup nalussanngikkaa attartorneq pillugu peqqussummi malittarisassat nalornilersitsinerannik paasinninninnut Naalakkersuisut isummernissaat utaqqimaarsimavara.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigisinnaavara Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup 16. juli 2002-mi nalunaarfigisimagaanga nalunaarummik nutaamik attartortut nuunnerminni pisussaaffiinik aalajangersaasumik ukioq nutaaq aallartitsinnagu nassiussinissani pisortaqarfiup naatsorsuutigigaa.

Attartortut nuunnerminni aserfallatsaaliinissamut pisussaaffii pillugit inatsiseqartitsinikkut periaatsimik sanilliunneqarsinnaasumik misissuereerlunga paasivara Inissiaatileqatigiiffiup periaasia inatsisinik unioqqutitsisuusinnaasoq.

Taamaattumik Inissiaatileqatigiiffiup periaasiata inatsisinik eqqortitsisuunera nammineerlunga misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5.

Tamatumunnga atatillugu Inissiaatileqatigiiffik allakkatigut allatigut qinnuigaara nassuiaateqaqqullugu.

Tamatuma kingorna A pillugu suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

Inissiaatileqatigiiffiup suleriaasianik misissuinera aamma nalunaarutip matuma immikkoortortaasa 4-anni eqqartorneqarpoq.

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 292, qupp. tull. ilanng.

40 – 3 A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p innuttaasumit taarsiivigineqarnissaminik piumasaqaataasa akilernissaannut kommuni inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq. Inatsisinik unioqqutitsilluni aningaasanik pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniaaneq. (Siornatigut J. nr. 11.40.31.0/094-98 maanna J. nr. 11.10.28.01/094-98)

K Kommunimit akissummik imaattumik 25. januar 2002-mi tigusaqarpunga:

”A meeqqerivimmi … pisortatut 1988-imi atorfinitsinneqarpoq, atorfinitsinneqarnermullu atatillugu B-XXX atorfigisamut atatillugu inissanik attatortitsinermut atugassarititaasut pisarnertut ittut malillugit atorsinnaatinneqarluni.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mik pilersitsinermi attartukkamik aqutsineq tassannga tiguneqarpoq.

Qerisoornikkut qaartoorneq taaneqartoq taanna 1998-imi upernaakkut pivoq, soorlulu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p isumaa assigalugu kommuni isumaqarpoq A tamatumunnga akisussaasoq.

Oqallisigineqarsinnaavoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, illuummut aqutsisuusutut, tassaasariaqarsimagaluartoq taarsiivigineqarnissamik A-mut toqqartumik piumasaqarsimasussaagaluartoq, kisiannili kommunip illuutaa tassani pineqarmat illua’tungaatigut tassannga piumasaqarnermik tassannga nammineq toqqaaneq akornutissaqartinneqanngitsoq.

Kommunip taarsiivigineqarnissamik piumasaqaataa, atorfeqartinneqarnermut toqqartumik ataqatigiissoq, tassani pineqarmat kommuni isumaqarpoq taakkua A-p akissarsianit tunniunneqartunit ilanngaassissutigineqarnerat eqqortuusimasoq.

Aningaasat 1.500,00 kr.-t taakkua, kommunip qaammatikkaartumik ilanngartuutigisartagai, taamaalillutik akissarsianit ilanngartuinermut inatsisitigut tunngavissaqanngitsumut ersiutaanngillat, ingerlaavartumilli ilanngaassinerullutik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ulloq 25. april 2002-mi kommuni ima akissuteqarfigaara:

”Kommunip oqaatigaa kommunip illuutaa pineqartoq, taamaattumillu kommuni isumaqartoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p taarsiissutigeqqullugit naatsorsugai kommunip A-mut akileqqusinnaagai.

Kommunip uannut akissummini aamma oqaatigaa akissarsianit ilanngaassineq A-p uannut naammagittaalliuutigisaa ilanngaassinerusoq, akissarsianit unerartitsinerunani, taamaattumillu A-p kommunimi atorfeqartitaanerata sulisunillu inissiami kiassaateqarfiup iluarsaanneqarneranut akiligassiissutit akornanni ataqatigiinneqarmat ilanngaassineq atorneqarsinnaasoq.

Tamatuma saniatigut kommunip oqaatigaa kommuni isumaqartoq qerisoornikkut aserorneqarsimasut A-p akisussaaffigigai.

Aallaqqaasiullugu oqaatigaara oqaaseqaatinni 19. juni 2001-imeersumi nassuiarakku suliamik misissuininni ajoquserneqartunut akisussaaffiup inissinneqarnera ilaatinneqanngitsoq, tassami apeqqut taanna eqqartuussivitsigoortumik aalajangiivigissallugu naleqqunnerpaammat.

Soorlu tamanna suliaq pillugu oqaaseqaatinni aamma erseqqissariga, inissiaatileqatigiiffiup utertitsilluni akileeqqunissaanik kommuni piumasaqaateqarsinnaanersoq aamma isummerfigisimanngilara.

Tamatuma kingorna oqaatigaara kommunip tunngavilersuinera tunngavilersuummik imaattumik tunngaveqartoq, tassalu kommunip aningaasartuutinik inissiaatileqatigiiffiup aqutsinissamik kommunimut isumaqatigiissummi imm. 2.1., tak. 5.2., malillugu kommunip inissiaataanik attartortittakkanik ingerlatsineranut (attartornermut akiliutit inissiaatileqatigiiffimmut akilerneqartartut) aningaasaliissutaasimasut iluanni aningaasartuutigissallugit pisussaaffigissaanik akiliinermigut inissiaatileqatigiiffiup A-mut taarsiissutigeqqusinnaasai kommunip tigusimagai.

Tulliuttuni aamma nassuiaanittut isumaqarpunga inissiaatileqatigiiffiup akileqqusaanik kommunip akiliisimasutut isumaqarnerata eqqortuunera nalorninartortaqartoq.

Inissiaatileqatigiiffiup A-mut akileqqusinnaasaanik kommuni akiliisimappat isumaqarpunga tamatumani A-p akissarsiaanit ilanngaassisoqarsinnaannginera pineqartoq.

Taarsigassaarsiat allagartaat pillugit inatsimmi § 27-imi imaattunik allassimasoqarpoq:

"Taarsigassarsiat allagartaat nalinginnaasut pigisassanngortillugit qularnaveeqqutinngorlugilluunniit tunniunneqarpata taakkuninnga tigusisoq tunniussisumit pitsaanerusumik pisinnaatitaaffeqalerneq ajorpoq, inatsisitigut malittarisassani immikkut ittuni allanik aalajangersaasoqarsimanngippat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Malittarisassaq taanna assersuutigalugu taarsiivigeqqulluni piumasaqaatinut aamma atuuppoq.

Malittarisassap taassuma nassataraa inissiaatileqatigiiffiup akileqqusaanik akiliinermigut akissarsianit sulinermulluunniit atatillugu aningaasarsianit allanit kommunip sulisitsisutut A-mut akiligassarilersinnaasaanit ilanngaassinissamut kommunip immikkut pisinnaatitaaffeqalinnginnera.

Sulisitsisup atorfeqartitaasut akissarsiaannit sulinermulluunniit atatillugu aningaasarsiaannit allanit ilanngaassinissaminut pisinnaatitaaffeqarnera ataatsimut isigalugu pisassarisanut imminnut ataqatigiittussanngorlugu killiligaavoq, tassa imaappoq pisassarisanut inatsiseqartitsinermut pissutsinut taakkusunut, tassalu imaappoq atorfeqartitaanermut namminermut tunngasunut. Taamaalilluni assersuutigalugu akissarsianit amerlanaarlugit tunniunneqarsimasunit utertitsilluni akileeqqusinermi piumasaqaatinut ilanngaassineq pineqarsinnaavoq.

Allatut oqaatigalugu kommunip pisinnaatitaaffiisa, kommunip A-mut sulisitsisuunerata kommunillu inissiamik sulisunut inissiamik A-mut innersuunneqarsimasumik piginnittuunerata imminnut ataqatigiinneqarnerat naammanngilaq.

Taamaalilluni inissiap attartorneqarnertup paarinerlunneqarnera pissutigalugu taarsiivigeqqulluni piumasaqaat inatsisitigut tunngavissamik kommunip A-mut akissarsianik taakkulu assigisaannik tunniussinissaminut pisussaaffiata inatsisitigut tunngavigisaanit allaannerusumik tunngaveqarpoq.

Taamaattumik A-p akissarsiaanit ilangaassinissaminut kommuni tassuunaannarluunniit mattunneqareersimavoq.

Aamma atuuppoq pisassarisanut inatsiseqartitsinermi pissutsinit assigiissuunngitsunit aallaaveqartunut matusissutissanik ilanngaassinissaq atuussinnaassuseqassappat piumasaqaataasoq innuttaasup ilanngaassivigineqarniartup ilanngaassinissaq pillugu nalunaarfigineqarsimanissaa.

Suliami matumani kommuni ilanngaassinissaq pillugu A-mut nalunaaruteqarsimanersoq takuneqarsinnaanngilaq.

A-p akissarsiaanit unerartitsinissamik kommunip Namminersornerullutik Oqartussani Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut peqqusissutaa 17. april 2000-imeersoq eqqarsaatigalugu immikkut oqaatigaara piffissap taamaalinerani kommunip taarsiivigeqqulluni piumasaqaat eqqarsaatigalugu akiligassaqarfigineqartutut kiisalu A-p akissarsiaqartitaanissaminik piumasaqaata eqqarsaatigalugu kommunip akiliisussaatitaasutut inissisimanera assigiinngitsuummata.

Pissutsit taamaatsillugit akissarsianit ilanngaassineq ajornarpoq.

Kommunip akissutaata kissarsuummik iluarsaassinermut akiligassiissutip akilersinniarneqarnissaa pillugu inissiaatileqatigiiffiup kommunillu isumaqatigiissuteqarneranni periaaseq pillugu ilassutaasunik aamma oqaaseqaateqartariaqalersippaanga.

Taamaalilluni suliamit erserpoq inissiaatileqatigiiffiup kommuni 12. marts 1998-imi telefaxikkut allakkanik nassitsivigisimagaa, tassanngaanniillu erserluni inissiaatileqatigiiffiup ajoquserneqarsimasut kommunip akiligassaanik iluarsaanniarai.

Tamatuma kingorna kissarsuutip taarseqarnissaa inissiaatileqatigiiffiup sanaartugassanik sulisitsisumut …-mut isumaqatigiissutigaa.

Tamatuma kingorna sulisitsisup akiligassiissut 43.266 kr.-nik aningaasartaqartoq inissiaatileqatigiiffimmut nassiuppaa, inissiaatileqatigiiffiullu akiligassiissut taanna kommunimut 25. maj 1998-imi ingerlateqqillugu. Akiligassiissut taanna kommunip naatsorsuutaani 15. juni 1998-imi naqqissuserneqqarsimavoq, kontonormulerlugu.

Ulloq taanna, 15. juni 1998-imi, akiligassiissut qulaani taaneqartutut aningaasartalik kommunip A-mut nassiuppaa, akiligassiissummut uku oqaasertaliullugit:

"Akiligassiissut .... INI A/S, una pillugu:

Ruujorinik erngup aqqutaanik iluarsaassineq, kissarsuutip uunnaavittaanik taarsiineq aamma kissarsuummik nutaamik ikkussineq."

Taamaalilluni, soorlu tamanna siusinnerusukkut aamma oqaatigigiga, inissiaatileqatigiiffiup taarsivigeqqulluni A-mut piumasaqaataa kommunimit akilerneqarsimanersoq, imaluunniit inissiaatileqatigiiffiup akiligassiissutaa A-p akissarsiaanit ilanngaassisarnermigut kommunip akilerumasimaneraa tamanna tunngavigalugu nalorninartortaqarsinnaavoq.

Taaneqartoq kingulleq atuussimappat ilanngaassineq aamma atorneqarsinnaanngilaq.

Taamaalilluni allap pisassarisaanit ilanngaassisarnikkut akiliinissamik neriorsuut eqqortinniarneqarsinnanngilaq. Tamatumunnga atatilugu suliassaqarfimmi tassani eqqartuussisarnermi periaasiusoq innersuussutigaara, tassaasoq eqqartuussiviit qullersaata, højesterettip eqqartuussutaa, Ugeskrift Retsvæsen 1993-imeersumi qupperner mi 326-imi naqinneqarsimasoq.

Taamaattumik akiligassiissutinut akileqquneqartunut kommuni nammineq akiliisussaanersoq imaluunniit akiliisitsiniarneq allat sinnerlugit ingerlanneqarnersoq pillugu kommunip innuttaasunut nalunaaruteqartarnermini siunissami peqqissaarnerusarnissaa inassuteqaatigissallugu pissutissaqarpunga.

Tulliullugu kommunimut malugeqqussallugu pissutissaqarpunga kommunip (pisortaniluunniit oqartussaasut allat) pisassarisaasa matusissutissaannik akissarsianit ilanngaasseqqusilluni akiliisitsiniartartup qinnutigisaanik malinninnissaminut kommuni sulisitsutut pisussaaffeqanngimmat.

Kiisalu pisassarisat assortuussutigineqarpata nalorninartortaqarpataluunniit kommunip pisassarisanik ilanngaassinikkut akiliisitsiniarnissani immikkut mianersorfigisariaqaraa oqaatigissallugu pissutissaqarpunga.

Taamaalilluni kommunip ilanngaassisarneq innuttaasunut aningaasanik pisassarisanik akiliisitsiniutitut inatsisinik unioqqutitsinani atorsinnaanngilaa.

Taamaattumik kommunip ilanngaassisarnermik aallartitsilersinnani pisassarisaminik eqqartuussiviup eqqartuussutaatigut pissarsinissani naammaginartumik ilimanaateqarnersoq kommunip misissoqqaartariaqartassavaa.

Taamaattumik misissuinermut taamaattumut ilaatillugu, ilanngaassisarnerup aallartinneqannginnerani innuttaasoq pineqartoq akileqquneqartut pillugit oqaaseqaateqarnissaanut kommunip periarfissaqartittariaqarpaa.

Taamaattumillu kommunip akiligassiissutaanik innuttaasup nassinneqarnera naammanngilaq. Pisassarisat innuttaasumut saqqummiunneqarnerannut atatillugu kommunip innuttaasoq kommunimut saaffiginneqqullugu kajumissaartariaqarpaa, innuttaasoq isumaqarpat akiligassiissutigineqartut akiligassarinagit.

Oqaatigineqartutut kommuni akiligassiissummik pineqartumik A-mut akissarsianit unerartitsinikkut ilanngaassisarnikkulluunniit akiliisitsiniarnissaminut tunnga-

vissaqarsimanngitsoq isumaqarama suliaq qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq isumaliutersuutigeqqullugu kommunimut qinnutigisara nangeqqippara.

Naggasiullugu malugeqqullugu oqaatigaara aningaasat kommunip pinngitsaaliinikkut A-mut akilersissimasai utertillugit akilerneqassasut kommuni aalajangiinngippat utertitsilluni akiliinissamik apeqqutip eqqartuussivikkoortumik A-mut aningaasartuutaanngitsumik misilitsinneqarnissaa Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut kaammattugissallugu piareersimaniarpunga, pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkoortumik misiliisitsitsinissamut aningaasaqarnikkut piumasaqaataasut A-mit eqqortinneqarsimanersut eqqortinneqarsimannginnersuulluunniit apeqqutaatinnagu.

Paasinninnera allakkatigut allatigut allakkallu uku assilinerinik nassinneratigut A-mut ilisimatitsissutigaara.

Kiisalu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p Qullersaqarfia allakkat uku assilinerinik ilisimatitsissutitut nassippara."

Matuma kingornagut kommunip allakkani 24. maj 2002-meersuni nalunaarfigaanga kommuni aalajangersimasoq aningaasat A-p akissarsiaanit ilanngaassinikkut akilersinneqarsimasut utertillugit tunniunniarlugit.

Tamatuma kingornagut kommuni nalunaarfigaara suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnianngitsunga.

Ukiumut 2001-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 5, qupp. 304, qupp. tull. ilanng.

64-1 Innaallagissamut akiitsut akileraarutinit utertoorutissanit ilanngaatiginissaannut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq. (J. nr. 11.64.20.8/092-99)

K Kommunip inassuteqaatinnut akissuteqarnissaa 31. januar 2002-mi nukingisaarutigisimavara.

K Kommuni 13. februar 2002-mi akissuteqarpoq kommuni Nukissiorfinniit akissummik suli tigusaqarsimanngitsoq.

K Kommunip inassuteqaatinnut akissuteqarnissaa 16. maj 2002-mi nukingisaarutigaara.

K Kommuni 23. maj 2002-mi nalunaaruteqarpoq kommunip Nukissiorfiit A-mut aningaasanik tunniussinissaat nukingisaarutigisimagaa.

K Kommunip inassuteqaatinnut akissuteqarnissaa allakkatigut 30. juli 2002-meersutigut nukingisaarutigeqqippara.

Matuma kingornagut 6. august 2002-mi K Kommunimit allakkanik tigusaqarpunga, taakkunatigut nalunaarutigineqarluni Nukissiorfiit maanna aningaasat A-mut tunniussimagaat.

Tamatumunnga peqatigitillugu aningaasat allagartaata, tunniussinermi akiliutitut atorneqarsimasup, assilinera ilanngunneqarsimalluni.

Matuma kingornagut K Kommuni allakkatigut 28. august 2002-meersutigut nalunaarfigaara A-p naammagittaalliuutaa pillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

7. Oqaatsinik ujarliutit

A
Aalajangiineq 11, 37, 40, 55, 68, 99, 139, 217, 279, 354, 397, 460, 476, 487, 508, 525, 530, 532, 541, 584, 605, 623, 658, 659, 677
Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit 603, 666
Akileraarutinit utertoorutissat 582
Akilersuinissamik aaqqissuussinerit 347, 598, 599
Akilersuisussaatitaaneq 209
Akiliisitsiniarneq 348, 363, 398, 437, 452, 582, 653, 684
Akiliisitsiniarnermik suliaqarneq 5, 6, 20, 356, 582, 600, 653
Akiliisitsiniartartoq 38, 454, 473, 591, 662
Allaffissornikkut malittarisassat 85, 199, 661, 664
Allaganngorlugu isumaqatigiissut 311
Allassimasuuteqarnissaq 5, 439
Allattuisussaatitaaneq 64, 217, 614
Aningaasaliissutaasimasunit iluanaarut 648
Arsaarinnissuteqarneq 582, 592
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 13, 18, 42, 131, 419, 567, 637, 679
Aserfallatsaaliineq 45, 509, 680, 681
Assuarliuteqarneq 5, 306
Atorfinitsitsineq 6, 19, 87, 236, 498
Atorunnaarsitsineq 5
Attartortitsisoq 130, 435, 469, 509, 569
Attartortittagaq 431
Attartukkamik allamut attartortitsigallarneq 20

I
Ilanngaassineq 39, 49, 205, 345, 370, 470, 540, 582, 682, 683
Ilanngaassuineq 356, 377, 476
Ilanngartuineq 470, 478, 624
Ilitsersuisussaatitaaneq 663
Illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq 242, 278, 302, 460, 529, 537
Immikkut akuersissut 277, 567, 661
Inatsisitigut pissusiusunut naleqqiussilluni pisimasuiit 4, 286
Inatsisitigut tunngavissaq 36, 37, 39, 43, 129, 167, 469, 477, 507, 524, 588, 638, 660, 661
Ineqarnermut tapiissutit 45, 48, 570

Inerteqqut 96, 379, 475, 542, 577
Ingerlatitseqqiineq 22, 318, 497
Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq 49, 247, 409
Ingerlatsinermik suliaqarnivik 21, 22
Inissianik attartortitsineq 33, 421, 433, 577
Innarlitsaaliineq 34, 124, 300, 341, 460, 492, 548, 591, 621, 629, 641, 660, 673, 677, 678
Inuttut Piginnaatitaaffiit 205, 331, 618
Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 53, 480
Isumaginninnermi soraarnerussutisiat 19
Isumagisassanngortitsineq 43, 552, 553
Isumaqatigiissut 72, 91, 111, 135, 346, 370, 420, 446, 468, 471, 508, 572, 592, 601
Itigartitsineq 71, 137, 162, 397

K
Kaajallaasitaq 213, 248, 324, 404, 619, 621, 622, 660
Killisiuineq 242, 297
Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat 8, 16
Kommuninut tikeraarnerit 48
Kukkunersiuineq 8, 14, 251, 265, 275, 602

L
Landsrådi 209, 620

M
Meeqqamut tapit 205
Mianersoqqussut 4, 95, 220, 235, 306, 533, 612
Mianersuussinissamik tunngaveqarneq 167
Misiligummik atorfinitsitsineq 292
Misissuisussaatitaaneq 274, 554
Missingersuutit 8, 14, 452, 574, 649

N
Naalasseriitsuliorneq 121, 292, 543, 560
Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq 459

Naliliineq 11, 79, 135, 239, 250, 353, 409, 437, 440, 531, 543, 567, 680
Nipangiussisussaatitaaneq 22, 115, 153, 303, 320

O
Oqaaseqarsinnaatitaaneq 318

P
Paasissutissartalersuineq 32, 68, 203, 492, 556
Paasitinneqarsinnaatitaaneq 13, 21, 49, 63, 135, 215, 226, 329, 602, 613
Peersitaagallarneq 560
Piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq 21
Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit 167
Pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarneq 50, 439, 582, 627, 639
Pinngitsoorani tusarniaasussaaneq 4, 167
Pisariaqartunik tunngavissaqarnissaq 390
Pisortanit soraarnerussutisiat 175, 470
Pissaanermik atornerluineq 642
Pissuserissaarneq 282, 433, 543
Pissutsinut naapertuuttumik tunngaveqarneq 673

S
Soraarnerussutisiat 19, 175, 236, 379, 470, 513, 564
Soraarsitsineq 86, 229, 236, 286, 523, 531, 564, 652
Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq 21, 80, 119, 129, 234, 238, 536
Suliami peqataasinnaaneq 22, 91
Suliami peqataasinnaannginneq 91
Suliami uppernarsaatissaqarneq 22
Sulisilluni ajoqusernerup kingunerisinnaasaanut sillimmasiineq 31

T
Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat 282, 682
Timmissat pillugit nalunaarut 173
Tjenestemandi 11, 32, 74, 236, 253, 315, 498, 542, 632, 642
Tjenestemandit 315
Tunngavilersuisussaatitaaneq 280

Tunngavilersuut 32, 68, 95, 130, 215, 228, 236, 264, 286, 306, 419, 471, 524, 531, 552, 601, 607, 635, 678
Tusarniaasussaatitaaneq 121, 191

U
Umiarsualivimmut oqartussaaneq 43
Unerartitsineq 37, 50, 592, 626, 661
Uppernarsaatinik nalilersuineq 407
Utertitsilluni akiliinissaq 259, 278
Utertoorutissat 346, 386, 582, 677, 685

V
Vikarit 135